સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશ્ની મેં

(ઈસ્લામી મહીનોં કિ તરતીબ પર)

૧ ઈસ્લામી તારીખ
૨ અલ્લાહ કી કુદરત/ હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા
૩ એક ફર્ઝ કે બારે મેં
૪ એક સુન્નત કે બારે મેં
૫ એક અહમ અમલ કી ફઝીલત
૬ એક ગુનાહ કે બારે મેં
૭ દુનિયા કે બારે મેં
૮ આખિરત કે બારે મેં
૯ કુર્આન / તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ
10 કુર્આન કી નસીહત / નબી ﷺ કી નસીહત

بسم الله الرحمن الرحيم

સિર્ફ
પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

(કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં)

પેહલા એડીશન
માહે મુહર્રમુલ હરામ ૧૪૩૫   મુતાબિક માહે નવમ્બર ૨૦૧૩

મુરત્તિબ
અહમ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
ઈદાર-એ-દીનિયાત

مرتب
اہم چیریٹیبل ٹرسٹ
ادارۂ دینیات

249, Bellasis Road, Near Mumbai Central, Mumbai 400008.
Tel.:022 23051111 - Fax : 022 23051144
Email : info@deeniyat.com - Website : www.deeniyat.com

પેશ લફ્ઝ

''દીને ઈસ્લામ'' ઝિંદગી ગુઝારનેકા એક કામિલ વ મુકમ્મલ દસ્તૂર હૈ. જિસમેં તમામ ઈન્સાનોં કે લિએ ઝિંદગી કે હર મોડ પર મુકમ્મલ રેહનુમાઈ મૌજૂદ હૈ, નીઝ દીન બહોત આસાન હૈ ઔર ઉસકે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારના ભી આસાન હૈ, ઈસીમેં દોનોં જહાં કી કામયાબી કા રાઝ છુપા હુવા હૈ, ઈસકે બગૈર હમેં ન દુનિયામેં કામયાબી મિલ સકતી હૈ ઔર ન આખિરતમેં, ઈસ લિયે દીનકો મઝબૂતી સે પકડે રેહના ઔર ઉસ પર અમલ કરના ઈન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ. યહી ચીઝ હમેં ગુમરાહી ઔર શયતાની રાસ્તોં પર ચલને સે બચા કર ખૈર ઔર ભલાઈ પર બાકી રખ સકતી હૈ. હઝરત નબી-એ-કરીમﷺ ને હદીસે પાકમેં હમેં ઈસી બાતકી તાલીમ ફરમાયી હૈ, ચુનાંચે ઈરશાદ ફરમાયા : મૈં તુમ્હારે દરમિયાન દો ચીઝેં છોડ કર જા રહા હૂં, જબતક તુમ ઈનકો મઝબૂતી સે થામે રહોગે ગુમરાહ ન હોગે:① કિતાબુલ્લાહ(કુર્આને કરીમ) ② અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કી સુન્નત. [મોઅત્તા ઈમામ માલિક : ૧૩૯૫, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

ઉમ્મતે મુસ્લિમા કો અલ્લાહ તઆલા કી કિતાબ ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નત સે કરીબ કરને કી ગર્ઝ સે યે કિતાબ ''સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા, કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં'' કે નામ સે મુરત્તિબ કી ગઈ હૈ,જિસમેં દીન કે પાંચ અહમ શોબોં : ઈમાનિયાત, ઈબાદાત, મુઆમલાત, મુઆશરત ઔર અખ્લાકિયાત સે મુતાલ્લિક બાતોં કો કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં દસ અનાવીન કે તહત જમા કિયા ગયા હૈ. ઈન બાતોં કો જમા કરને મેં ઈસ બાત કા ખાસ લિહાઝ રખા ગયા હૈ કે મુખ્તસર વક્ત મેં ઉમ્મત કે સામને દીને ઈસ્લામ કી અહમ ઔર ઝરૂરી બાતેં આ જાએં, તાકે ઉમ્મત મેં દીન કા શુઊર બેદાર હો, ઉસકો સીખને ઔર ઉસ પર અમલ કરને કા શૌક વ રગબત પૈદા હો, નીઝ ઉમ્મત જહાલત વ ગુમરાહી સે છુટકારા પાકર ઈલ્મ કી દૌલત સે માલા-માલ હો ઔર આખિરત કી તરફ મુતવજ્જે હોકર ઉસકી તૈયારી કી ફિક્ર કર સકે.

ઈસ કિતાબ કો ઈસ્લામી મહીનોં ઔર દિનોં કે એતેબાર સે તૈયાર કિયા ગયા હૈ. ઔર મખ્સૂસ મહીનોં ઔર દિનોં કે ફઝાઈલ વગૈરા કો પેહલે હી ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, તાકે ઉનકે મુતાલ્લિક પેહલે સે માલૂમાત હાસિલ હો જાએ ઔર ફિર ઉસકે મુતાબિક ઉસ પર અમલ કર સકેં, લિહાઝા ગુઝારિશ હૈ કે ઈસ કિતાબ કો ઉન મહીનોં ઔર દિનોં કે એતેબાર સે પઢા જાએ. ઈસકો હર મસ્જિદમેં કિસી ભી ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ, સ્કૂલોં ઔર કાલિજોમેં એસેમ્બલી કે દૌરાન,મદારિસ ઔર ઘરોંમેં ભી પઢા જાએ તાકે ઝયાદા સે ઝયાદા લોગ ફાયદા ઉઠા સકેં.

નીઝ કિતાબસે ઈસ્તિફાદે કો આસાન કરને કી ગર્ઝ સે કિતાબ કે આખિર મેં હર ઉન્વાન કે તહત આનેવાલે મઝામીન કી ફેહરિસ્ત દી ગઈ હૈ જો અનાવીન કી તરતીબ પર હી હૈ.

અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ હૈ કે તમામ લોગોં કો દીન પર ચલને ઔર ઉસકે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારને કી તૌફીક અતા ફરમાએ ઔર હમારી કોશિશ કો કબૂલ ફરમા કર ઈસ કિતાબ કો ઉમ્મત કે હક મેં નાફેઅ બનાએ ઔર હમારે લિયે ઝખીર-એ-આખિરત બનાએ. (આમીન)

કિતાબ મેં બયાન કિયે ગએ ૧૦ અનાવીન કા મુખ્તસર તઆરુફ

૧ ઈસ્લામી તારીખ ઈસ ઉન્વાન કે તહત અંબિયા-એ-કિરામ ﷺ, સહાબા ؓ, તાબિઈન ઔર બુઝુર્ગાને દીન રહિમહુમુલ્લાહ કી ઝિંદગી કે હાલાત કો બયાન કિયા ગયા હૈ તાકે માલુમ હો કે ઉન હઝરાતને દીન કી તબ્લીગ વ ઈશાઅત ઔર લોગોં તક અલ્લાહ તઆલા કે પૈગામ કો પહોંચાને મેં કૈસી કૈસી કુર્બાનિયાં દી હૈં ઔર ઈસ રાહ મેં પેશ આનેવાલે હાલાત ઔર તકલીફોં કો બરદાશ્ત કરકે કિસ કદર સબ્ર વ શુક્ર કા મુઝાહરા કિયા હૈ. ખાસ તૌર પર નબી-એ-આખિરુઝઝમાં ﷺ કી મુબારક ઝિંદગી કો તફસીલ સે બયાન કિયા ગયા હૈ, ક્યૂં કે આપકી સીરતે તય્યિબા પૂરી ઈન્સાનિયત કે લિયે કાબિલે તકલીદ નમૂના હૈ.

૨ અલ્લાહ કી કુદરત / હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા અલ્લાહ કી કુદરત સે કાયનાત કે ખાલિક વ માલિક કી મખ્લૂકાત ઔર ઉનકી ખુસૂસિયાત મેં ગૌર વ ફિક્ર કા જઝબા પૈદા હોગા ઔર ઉસકી બેમિસાલ કારીગરી કો સુનકર ઈમાન મેં તાઝગી પૈદા હોગી. સાથહી આપ ﷺ કે મોઅ્જિઝાત કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, ઉસકો પઢકર અપને બલંદ મરતબા પયગમ્બર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી અઝમત વ બુઝુર્ગી કા એહસાસ હોગા ઔર હમારી ઈમાની કેફિયત મેં ઈઝાફા હોગા.

૩ એક ફર્ઝ કે બારે મેં ફર્ઝ ઔર વાજિબ કી એહમિયત ઔર ઝરૂરત કે પેશે નઝર ઈસ ઉન્વાન કે તહત ફરાઈઝ વ વાજિબાત ઔર ઈનકે મુતાલ્લિક ઝરૂરી બાતોં કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, જિસ પર અમલ કરના હર મુસલમાન કે લિયે નિહાયત ઝરૂરી હૈ.

૪ એક સુન્નત કે બારે મેં ઈસ ઉન્વાન કે તહત હુઝૂર ﷺ કી ઝિંદગી કે આ'માલ ઔર કુર્આન વ હદીસ સે સાબિત શુદા દુઆઓં કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, તાકે ઈન્સાન અપની ઝિંદગી કે હર લમ્હે કો હુઝૂર ﷺ કે તરીકોં કે મુતાબિક ગુઝાર સકે.

૫ એક અહમ અમલ કી ફઝીલત ઈસ ઉન્વાન કે તહત ફરાઈઝ વ વાજિબાત કે સાથ દીગર આ'માલ વ અફઆલ પર ઉમ્મત કો ખડા કરને કે લિયે ઉનકે ફઝાઈલ ઔર ઉન પર અલ્લાહ તઆલા કે ઈન્આમાત કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ, તાકે અમલ કા શૌક વ રગબત પૈદા હો.

૬ એક ગુનાહ કે બારે મેં ઈસ ઉન્વાન કે તહત શરીઅત કે મના કર્દા આ'માલ વ અફઆલ ઔર ઉનકે કરને પર સઝા વ અઝાબ કો બયાન કિયા ગયા હૈ, તાકે ઈન્સાન ઉસસે દૂર રેહ કર ઝિંદગી ગુઝારને ઔર દુનિયા વ આખિરત કી ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સે બચ સકે.

૭ દુનિયા કે બારે મેં ઈસ ઉન્વાન કે તહત કુર્આની આયાત ઔર હુઝૂર ﷺ કે કૌલ વ અમલ કી રૌશની મેં દુનિયા ઔર દુન્યવી ચીઝોં કી હકીકત ઔર ઉસસે અલગ થલગ રેહ કર ઝિંદગી ગુઝારને કી રગબત દિલાયી ગઈ હૈ, તાકે ઈન્સાન દુનિયા મેં મશ્ગૂલ રેહ કર દીન વ શરીઅત સે ગાફિલ ન હો જાએ.

૮ આખિરત કે બારે મેં ઈસ ઉન્વાન કે તહત મરને કે બાદ કી ઝિંદગી કે હાલાત, દુનિયા મેં કિયે હુએ આ'માલ કી જઝા વ સઝા ઔર ઉનકી સૂરતોં કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, તાકે ઈન્સાન ઉસકો સામને રખ કર આખિરત કી તૈયારી કર સકે.

૯ કુર્આન / તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ ઈસ ઉન્વાન કે તહત મુખ્તલિફ બીમારિયોં કે બારે મેં તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ ઔર કુર્આની આયાત કી ખુસૂસિયાત કો બયાન કિયા ગયા હૈ, ઈસસે જહાં દૂસરે ફાઈદે હોંગે, વહીં ઈસ્લામ કે મુતાલ્લિક મુકમ્મલ દસ્તૂરે ઝિંદગી ઔર કામિલ નિઝામે હયાત હોને કા યકીન ભી પૈદા હોગા.

૧૦ કુર્આન કી નસીહત / નબી ﷺ કી નસીહત દીન મુકમ્મલ ખૈર ખ્વાહી કા નામ હૈ, ઈસી મુનાસિબત સે ઈસ ઉન્વાનકે તહત કુર્આન વ હદીસ કી જામેઅ નસીહતોં કો બયાન કિયા ગયા હૈ.

ઈસ કિતાબ કો પઢને કા તરીકા

ઈસ કિતાબ કો પઢતે વક્ત મુન્દરજ-એ- ઝૈલ બાતોં કો મલ્હૂઝ રખેં :

- મુનાસિબ હૈ કે તાલીમ કરને સે પેહલે એક મરતબા ઝરૂર મુતાલા કરલેં.
- ખડે હોકર પઢના બેહતર હૈ.
- મુમકિન હો તો માઇક પર પઢેં.
- ''બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ'' પઢ કર તાલીમ શુરૂ કરેં.
- રોઝાના શુરૂ મેં ''સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં'' ઝરૂર પઢેં.
- ઉસ દિન કી ઈસ્લામી તારીખ ઝરૂર પઢેં જૈસે : ૧૨ રબીઉલ અવ્વલ.
- અનાવીન કે શુરૂ મેં દિયે હુએ નંબર ઝરૂર પઢેં જૈસે : નંબર એક.
- રોઝાના દસોં મઝામીન પઢેં.
- એક સે લેકર દસ તક તમામ નંબરાત તરતીબવાર પઢેં..
- મૌઝૂ ઔર ઉસકે તહત ઝૈલી અનાવીન કો પઢને મેં ઝરા ફસ્લ રખ્ખેં.
- ઈસ તરહ પઢેં ''બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ''... સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં... બારા રબીઉલ અવ્વલ .. નંબર એક .... ઈસ્લામી તારીખ ... હઝરત મુહમ્મદ ﷺ ... ફિર નંબર : ૨ ... હુઝૂર ﷺ કા મોઅ્જિઝા.
- લેહજે કો હસ્બે ઝરૂરત વ મઝમૂન બનાને કી કોશિશ કરેં.
- આખિર મેં અલ્લાહ તઆલા સે અમલ કી તૌફીક કી દુઆ માંગ કર, ઈખ્તિતામે મજલિસ કી દુઆ પઢ કર ખત્મ કરેં.

મુહર્રમુલ
હરામ

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — અલ્લાહ તઆલા ને કલમ કો પૈદા કિયા

અલ્લાહ તઆલા હમેશા સે હૈ ઔર હમેશા રહેગા, હર ચીઝ કો અલ્લાહ તઆલા હી ને પૈદા કિયા ઔર એક દિન ઉસી કે હુક્મ સે સારી કાયનાત ખત્મ હો જાએગી. કુર્આને પાક મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે હર ચીઝ ખત્મ હો જાએગી ઔર સિર્ફ આપ કે ઈઝઝત વ બુર્ઝુગી વાલે રબ કી ઝાત બાકી રહેગી. [સૂર-એ-રહમાન : ૨૬ તા ૨૭] હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ''(ઈસ દુનિયા કી તમામ ચીઝોં મેં) સબ સે પેહલે અલ્લાહ તઆલા ને કલમ કો પૈદા ફરમાયા ઔર ઉસે લિખને કા હુક્મ દિયા, તો ઉસ ને અર્ઝ કિયા : ઐ મેરે રબ ! મૈં ક્યા લિખૂં ? અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે કયામત તક કી પૂરી કાયનાત કી તકદીર લિખને કા હુક્મ દિયા''. [અબૂ દાઊદ : ૪૭૦૦] ફિર ઉસ ને ઉસ વક્ત સે કયામત તક હોને વાલી તમામ ચીઝોં કો લિખ દિયા. એક દૂસરી હદીસ મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ''અલ્લાહ તઆલા ને મખ્લૂક કી તકદીર કો ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ સે પચાસ હઝાર સાલ પેહલે લિખા હૈ''. [મુસ્લિમ: ૬૭૪૮] ઉસ વક્ત સે કયામત તક દુનિયા મેં જો કુછ હોતા હૈ યા હોગા, કલમ ઉન ચીઝોં કો બહુક્મે ખુદાવંદી પેહલે હી લિખ ચુકા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત — આસ્માન

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ઉપર મઝબૂત આસ્માન બનાયા, રૌશની કે લિયે ઉસ મેં ચાંદ, સૂરજ ઔર ચમકદાર સિતારે બનાએ ઔર ઉસી ને બગૈર સહારે કે ઉસ કો ઝમીન પર ગિરને સે રોક રખા હૈ, જબ કે ઈન્સાન હલ્કી સી ચીઝ કો ભી બગૈર સહારે કે રોક નહીં સકતા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને હઝારોં સાલ સે આસ્માન કો બગૈર સુતૂન કે રોક કર અપની ઝબરદસ્ત કુદરત કા ઈઝહાર કિયા ઔર લોગોં કો ઉસ મેં ગૌર વ ફિક્ર કરને કી દાવત દેતે હુએ ફરમાયા : (ક્યા વો નહીં દેખતે કે) આસ્માન કો (બગૈર સુતૂન કે) કૈસે બુલંદ કિયા ગયા હૈ ?

[સૂર-એ- ગાશિયા : ૧૮]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : '' જબ તક કોઈ બંદા ઈન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, તો વો મોમિન નહીં હો સકતા. ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં. ૨) (ઈસ કી ભી ગવાહી દે કે) મૈં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં ઉસ ને મુજે હક કે સાથ ભેજા હૈ. ૩) મરને ઔર ફિર દોબારા ઝિંદા હોને કા યકીન રખે. ૪) તકદીર પર ઈમાન લાએ''.

[તિર્મિઝી : ૨૧૪૫, અન અલી ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	સુન્નત પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ''જિસ ને મેરી સુન્નત સે મુહબ્બત કી (યાની ઉસ પર અમલ કિયા), તો ઉસ ને મુજ સે મુહબ્બત કી ઔર જિસ ને મુજ સે મુહબ્બત કી, વો જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા''.

[તિર્મિઝી : ૨૬૭૮, અન અનસ ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સુબહ કે વક્ત દુઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ''જો શખ્સ સુબહ કે વક્ત યે પઢ઼ેગા શામ તક વો શૈતાન સે મહફૂઝ રહેગા :

((اَعُوْذُ بِاللّٰهِ السَّمِيْعِ الْعَلِيْمِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ))

તર્જમા : મૈં શૈતાને રજીમ સે અલ્લાહ તઆલા કી પનાહ ચાહતા હૂં જો સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ.

[અમલુલયૌમ વલ્લૈલહ, લિઈબ્ને સુન્ની : ૪૯]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	પડ઼ોસી કો સતાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''વો આદમી જન્નત મેં દાખિલ ન હો સકેગા, જિસ કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે ઉસ કે પડ઼ોસી મહફૂઝ ન હોં''. [મુસ્લિમ : ૧૭૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	હલાલ ઔર હરામ કો સમજો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અનકરીબ એક ઝમાના ઐસા આને વાલા હૈ, જિસ મેં આદમી કો યે ભી પરવાહ ન રહેગી કે માલ હરામ હૈ યા હલાલ''. [બુખારી : ૨૦૫૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં મુજરિમોં કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આમાલ કા રજિસ્ટર સામને રખ દિયા જાએગા, તો ઉસ વક્ત તુમ મુજરિમોં કો દેખોગે કે વો લોગ ઉન (આમાલ નામોં) મેં લિખી હૂઈ ચીઝોં સે ડર રહે હોંગે ઔર અફસોસ સે કેહ રહે હોંગે: હાય હમારી કમ બખ્તી! યે કૈસા દફતર ઔર રજિસ્ટર હૈ? જિસ ને ન કોઈ છોટા અમલ છોડ઼ા હૈ ઔર ન બડ઼ા અમલ, સબ હી ઉસ મેં મહફૂઝ હૈ''. [સૂર-એ-કહફ : ૪૯]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં

હઝરત અબૂ ખિઝામા ؓ બયાન કરતે હૈં કે એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ''ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમ લોગ જો જાડ઼ ફૂંક ઔર દવાઓં કા ઈસ્તેમાલ કરતે હૈં ઔર પરહેઝ કરતે હૈં, તો ઈસ સે તકદીરે ઈલાહી કી મુખાલિફત તો નહીં હોતી? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે ભી તકદીરે ઈલાહી હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૧૪૮]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે કલામ બડ઼ે રહમાન ઔર નિહાયત રહમ કરને વાલે કી તરફ સે નાઝિલ કિયા ગયા હૈ, યે એક ઐસી કિતાબ હૈ જિસ કી આયતેં સાફ સાફ બયાન કી ગઈ હૈં, (ઐસા કુર્આન હૈ), જો અરબી (ઝબાન) મેં હૈ, ઐસે લોગોં કે લિયે હૈ જો સમજદાર હૈં, (યે કુર્આન) ખુશખબરી દેનેવાલા ઔર (અઝાબ સે) ડરાને વાલા હૈ''. [હા મીમ સજદા : ૨ તા ૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ

અલ્લાહ તઆલા ને પૂરી કાયનાત ઔર ઉસ કી તામામ ચીઝોં કો બેમિસાલ પૈદા કિયા હૈ. કુર્આને કરીમ મેં ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ કા તઝકિરા કઈ જગા આયા હૈ ઔર બાઝ જગા સરાહત કે સાથ મઝકૂર હૈ કે કિસ કો કિતને દિનોં મેં પૈદા કિયા હૈ. ઉન તમામ આયતોં કો સામને રખને કે બાદ પતા ચલતા હૈ કે પહલે ઝમીન કા માદ્દા તૈયાર કિયા ગયા ઔર વો અભી ઈસી હાલત મેં થા કે આસમાન કે માદ્દે કો ધૂએં કી શક્લ મેં બનાયા ગયા, ફિર ઝમીન કો મૌજૂદા શક્લ વ સૂરત પર ફૈલાયા ગયા ઔર સાથ હી ઉસ કી તમામ ચીઝેં પૈદા કી ગઈ, ઉસ કે બાદ સાતોં આસમાનોં કો બનાયા ગયા. ઈસ તરહ ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી ચીઝેં વુજૂદ મેં આઈ. યે સારા કામ કુલ છે દિન મેં મુકમ્મલ હો ગયા. ખૂદ અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: ''હમ ને હી ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી ચીઝોં કો છે દિન મેં પૈદા કિયા, ઔર હમેં ઉન કી પૈદાઈશ મેં થકન કા કોઈ એહસાસ ન હુવા''. [સૂર-એ-કાફ : ૩૮]

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	સિતારોં કા જુક જાના

હઝરત ઉસ્માન બિન અબિલ આસ رضي الله عنه કી વાલિદા ફરમાતી હૈં કે મૈં આપ ﷺ કી વિલાદત કે વક્ત હાઝિર થી, જબ આપ ﷺ પૈદા હૂએ, તો મૈં ને દેખા કે સારા ઘર નૂર સે ભર ગયા, સિતારે કરીબ આ ગએ ઔર લટક આએ થે, યહાં તક કે મુજે ગુમાન હોને લગા કે અબ યે મુજ પર ગિર પડેંગે.

[બૈહકી ફી દલાઈલુન્નુબુવ્વહ : ૨૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ કે લિએ પાકી હાસિલ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ નમાઝ પઢ઼ને કા ઈરાદા કરો (અગર તુમ બાવુઝૂ ન હો) તો (વુઝૂ કરને કે લિયે) અપને ચેહરે કો ધોઓ ઔર અપને હાથોં કે કોહનિયોં સમેત (ધોઓ) ઔર અપને સરોં પર (ભીગા હાથ) ફેરો ઔર અપને પૈરોં કો ભી ટખ્નોં સમેત (ધોઓ) ઔર અગર તુમ જનાબત કી હાલત મેં હો, તો (નમાઝ સે પેહલે સારા બદન) પાક કર લો''. [સૂર-એ-માઈદા : ૬]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	દુઆ કરના એક ઈબાદત હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મુજ સે દુઆ માંગો મૈં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરૂંગા''.

[સૂર-એ-મોમિન : ૬૦]

ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' ((اَلدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ)) દુઆ હી ઈબાદત હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૩૩૭૨ અન નુઅમાન બિન બશીર رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નુકસાન સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈસ દુઆ કો સુબહ વ શામ તીન મરતબા પઢ લિયા કરે, ઉસે કોઈ નુકસાન નહીં પહુંચેગા: ((بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِىْ لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهٖ شَيْئٌ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ)) તર્જમા: શુરૂ કરતા હૂં અલ્લાહ કે નામ સે, જિસ કે નામ કી બરકત સે ઝમીન વ આસમાન કી કોઈ ચીઝ નુકસાન નહીં પહુંચા સકતી, વો સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ.

[તિર્મિઝી : ૩૩૮૮, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ સૂદ ખાતે હૈં, તો (કલ કયામત કે દિન) કબ્રોં સે ઉસ શખ્સ કી તરહ ઉઠેંગે, જૈસે કિસી કો જિન ભૂત ને લિપટ કર પાગલ બના દિયા હો''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૭૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા પર રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી ઝિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં''. (ઈસ લિયે કિસી ઈન્સાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો આખિરત કો ભુલ કર ઝિંદગી ગુઝારે યા દુનિયા કે થોડ઼े સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરે). [સૂર-એ-તૌબા : ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુર્દે કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મુર્દે કો લોગ ઉઠા કર ચલતે હૈં, તો અગર વો નેક હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: મુજે જલ્દી આગે બઢાઓ ઔર અગર વો બુરા હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: અરે મેરી હલાકત આઈ, તુમ કહાં લે જા રહે હો? ઉસ કી અવાઝ કો જિન વ ઈન્સ કે સિવા અલ્લાહ તઆલા કી તમામ મખ્લૂકાત સુનતી હૈ; અગર ઉસ કી આવાઝ ઈન્સાન સુન લે, તો બેહોશ હો જાએ''. [બુખારી : ૧૩૧૪, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર મર્ઝ કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ સે મર્વી હૈ કે મૈં એક મરતબા બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈયાદત કે લિએ તશરીફ લાએ ઔર યે દુઆ પઢ કર દમ કિયા ઔર જાતે હૂએ ફરમાયા: એ ઉસ્માન! યહી પઢ કર દમ કર લિયા કરો. ((بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ. اُعِيْذُكَ بِاللّٰهِ الْاَحَدِ الصَّمَدِ الَّذِىْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ مِنْ شَرِّ مَا يَجِدُ))- [ઈબ્ને સુન્ની : ૫૫૩]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''લોગોં કો દીન સિખાઓ ઔર ખુશખબરિયાં સુનાઓ ઔર દુશવારિયાં પૈદા ન કરો; ઔર જબ તુમ મેં સે કિસી કો ગુસ્સા આએ, તો ઉસે ચાહિયે કે ખામોશી ઈખ્તિયાર કરે''.

[મુસનદે અહમદ : ૨૧૩૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ	ફરિશ્તે અલ્લાહ કી મખ્લૂક હૈં

ફરિશ્તે અલ્લાહ તઆલા કી મખ્લૂક હૈં, જો નૂર સે પૈદા હૂએ હૈં. વો હમારી નઝરોં સે ગાઈબ હૈં. કભી અલ્લાહ કી નાફરમાની નહીં કરતે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો મુખ્તલિફ કામોં પર લગા રખા હૈ, વો હર વક્ત ઉન્હીં કામોં મેં લગે રેહતે હૈં. ફરિશ્તે બે શુમાર હૈં, ઉન કી સહી તાદાદ અલ્લાહ તઆલા હી કો માલૂમ હૈ, ઉન મેં ચાર ફરિશ્તે મશહૂર વ મુકર્રબ હૈં. (૧) હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ જો અલ્લાહ કી કિતાબેં ઔર અહકામાત પૈગમ્બરોં કે પાસ લાતે થે. (૨) હઝરત ઈસરાફીલ ﷺ જો કયામત મેં અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે સૂર ફૂંકેંગે. (૩) હઝરત મીકાઈલ ﷺ જો બારિશ કા ઈન્તેઝામ કરને ઔર મખ્લૂક કો રોઝી પહુંચાને પર મુકર્રર હૈં. (૪) હઝરત ઈઝરાઈલ ﷺ જો મખ્લૂક કી જાન નિકાલને પર મુકર્રર હૈં. ઈસી તરહ ઈન કે અલાવા ભી બહુત સારે ફરિશ્તે હૈં, જો અલ્લાહ તઆલા કી હમ્દ વ સના ઔર ઉસ કી પાકી બયાન કરને મેં લગે રેહતે હૈં.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત	દૂધ

અલ્લાહ તઆલા ને લોગોં કી ગિઝા કે લિયે દૂધ કા ઈન્તિઝામ ફરમાયા ઔર ઉસ કે લિયે ગાય, ભૈંસ, ઊંટ, બકરી જૈસે જાનવર પૈદા કિયે, જો અપને બચ્ચોં કો ભી દૂધ પિલાતે હૈં ઔર ઈન્સાનોં કે લિયે દૂધ ઔર ગિઝાઈ ઝરૂરત કો ભી પૂરા કરતે હૈં. ગૌર ફરમાએં! તમામ ચૌપાએ એક હી તરહ કી ઘાસ ખાતે હૈં, મગર ઉન જાનવરોં કે ગોબર ઔર ખૂન કે દરમિયાન સે સાફ સુથરા ઔર ગિઝા સે ભરપૂર સફેદ દૂધ કૌન નિકાલતા હૈ? યકીનન ઈન્સાનોં કે લિયે લઝીઝ ઔર પાક સાફ દૂધ કા ઈન્તિઝામ કરના અલ્લાહ કી કુદરત ઔર ઉસ કી અજીબ કારીગિરી હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો". [તિર્મિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

ફાયદા : ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્ઝ હૈ. ઈસ લિયે ખુસૂસન સર કે બાલોં, દાઢ़ી વગૈરા કી જડ઼ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે, તાકે પાની બાલોં કી જડ઼ોં તક પહુંચ જાએ.

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	વુઝૂ મેં દાઢ़ી કા ખિલાલ કરના

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ વુઝૂ ફરમાતે, તો હથેલી મેં પાની લેતે, ઉસે ઠોડ઼ી કે નીચે દાખિલ કરતે હુએ (ઉંગ્લિયોં સે) દાઢ़ી કા ખિલાલ કરતે ઔર ફરમાતે: ઈસી તરહ મેરે રબ ને હુક્મ દિયા. [અબૂ દાઊદ : ૧૪૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દો મહબૂબ કલિમે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો કલિમે એસે હૈં જો ઝબાન પર બડ઼ે હલ્કે ફુલ્કે હૈં મગર આમાલ કે તરાઝૂ મેં બડ઼ે વઝની હૈં, અલ્લાહ તઆલા કો બેહદ પસંદ હૈં, વો દો કલિમે યે હૈં:

((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ))

[બુખારી : ૭૫૬૩, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ટખ્ને સે નીચે કપડ઼ા પહેનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અપના તેહબન્દ તકબ્બુર કે તૌર પર (ઝમીન પર) ઘસીટા, તો ઐસે આદમી કો દોઝખ મેં રૌંદા જાએગા''. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૬૧૨, અન હુબૈબ અલગિફારી ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ આખિરત કે કિસી અમલ સે દુનિયા ચાહતા હૈ, તો ઉસ કે ચેહરે પર ફિટકાર હોતી હૈ, ઉસ કા ઝિક્ર મિટા દિયા જાતા હૈ ઔર ઉસ કા નામ દોઝખ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ''.

[મોઅજમે કબીર : ૨૦૮૫, અન જારૂદ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા ને મુસલમાન મર્દોં ઔર મુસલમાન ઔરતોં સે ઐસે બાગોં કા વાદા કર રખા હૈ, જિન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી, યે લોગ હમેશા ઉન બાગોં મેં રહેંગે ઔર ઐસે ઉમ્દા મકાનોં કા વાદા ફરમાયા, જો હમેશા રહને વાલે બાગોં મેં હોંગે''. [સૂર-એ-તૌબા : ૭૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તીન ચીઝોં મેં શિફા હૈ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''શિફા તીન ચીઝોં મેં હૈ : (૧)શહદ પીને મેં (૨) પછના લગાને મેં (૩) આગ સે દાગને મેં '' ઔર મેં અપની ઉમ્મત કો દાગને સે મના કરતા હું'' (લિહાઝા દાગ કર ઈલાજ કરને સે બચના ચાહિએ). [બુખારી :૫૬૮૦]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર સીધી સચ્ચી બાત કહા કરો, અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે નેક આમાલ કો કબૂલ કરેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહ માફ કર દેગા, ઔર જો કોઈ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઇતાઅત કરેગા વો બડ઼ી કામયાબી કો પહુંચેગા''.

[સૂર-એ-અહઝાબ : ૭૦ તા ૭૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	જિન્નાત કી પૈદાઈશ

કુર્આન વ હદીસ મેં જિનોં કા તઝકિરા કસરત સે આયા હૈ, ઈન્સાનોં સે પેહલે હી ઉન કી પૈદાઈશ હો ચુકી થી, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો આગ સે પૈદા ફરમાયા, એક તવીલ ઝમાને તક વો ઝમીન મેં આબાદ રહે, ફિર ઉન્હોંને ફસાદ મચાના ઔર ખૂન બહાના શુરૂ કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ફરિશ્તોં કે ઝરિએ ઉન્હેં સમંદર કે જઝીરોં ઔર દૂર દરાઝ પહાડ઼ો કી તરફ ભગા દિયા. ઈબ્લીસ ભી જિન્નાત મેં સે થા લેકિન કસરતે ઈબાદત કી વજહ સે ફરિશ્તોં કા સરદાર બના દિયા ગયા થા. લેકિન જબ અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત આદમ ﷺ કે સામને સજદા કરને કા હુક્મ દિયા, તો ઉસ ને તકબ્બુર કિયા ઔર સજદા કરને સે ઈન્કાર કર દિયા. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને ધુતકાર કર ઉસ કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા ઔર ઉસ સે તમામ નેઅમતેં છીન લીં. ઈસ તરહ તકબ્બુર ને ઉસે હમેશા કે લિયે ઝલીલ વ રૂસ્વા કર દિયા. હુઝૂર ﷺ ઈસ દુનિયા મેં ઈન્સાન વ જિન્નાત દોનોં કી હિદાયત વ રેહનુમાઈ કે લિયે ભેજે ગએ થે; ચુનાંચે અહાદિસ મેં જિનોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેને કા ઝિક્ર મૌજૂદ હૈ ઔર કુર્આને કરીમ મેં જિન્નાત કી એક જમાત કે ઈમાન લાને કા ભી તઝકિરા મૌજૂદ હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	આપ ﷺ કા સીના ચાક કિયા જાના

હઝરત અનસ રદિ. ફરમાતે હૈં કે (બચપન મેં) રસૂલુલ્લાહ ﷺ બચ્ચોં કે સાથ ખેલ રહે થે, ઈતને મેં હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ આએ ઔર આપ ﷺ કો પકડ઼ કર ઝમીન પર લિટા દિયા, ફિર આપ ﷺ કે સીને કો ચાક કર કે દિલ નિકાલા ઔર ફિર દિલ મેં સે ખૂન કા એક લોથડ઼ા નિકાલા ઔર ફરમાયાઃ યે શૈતાન કા હિસ્સા હૈ. ફિર દિલ કો સોને કી તશ્તરી મેં રખ કર ઝમઝમ કે પાની સે ધોયા ઔર ફિર દિલ કો બંદ કર કે ઉસ કી જગા વાપસ રખ દિયા, હઝરત અનસ રદિ. ફરમાતે હૈં કે મૈં આપ ﷺ કે સીને પર ઉન ટાકોં કા અસર ભી દેખતા થા.

[મુસ્લિમ : ૪૧૩, અન અનસ બિન માલિક રદિ.]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ છોડ઼ ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ.''

[મુસ્લિમ : ૨૪૬, અન જાબિર રદિ.]

એક દૂસરી હદીસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા : ''ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડ઼ને કા ફર્ક હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રદિ.]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	હિદાયત કે લિયે દુઆ

અલ્લાહ તઆલા સે હિદાયત તલબ કરને કે લિયે ઈન અલ્ફાઝ મેં દુઆ કરની ચાહિયેઃ

﴿اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ﴾

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! હમેં સીધે રાસ્તે કી હિદાયત ફરમા. [સૂર-એ-ફાતિહા : ૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝ કે બાદ કી તસ્બીહાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ હર નમાઝ કે બાદ ૩૩ મરતબા ((سُبْحَانَ اللهِ)), ૩૩ મરતબા ((اَلْحَمْدُ لِلهِ)) ૩૩ મરતબા ((اَللهُ اَكْبَرُ)) યે ૯૯ મરતબા હુએ ઔર

((لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ))

(યે મિલ કર સૌ હુએ) પઢેગા તો ઉસ કે ગુનાહ માફ હો જાએંગે ખ્વાહ સમંદર કે જાગ કે બરાબર હોં''.

[મુસ્લિમ : ૧૩૫૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન મકબૂલ નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: '' જો શખ્સ ઈસ્લામ કે અલાવા કિસી દૂસરે દીન કો પસંદ કરેગા, તો ઉસ કા વો દીન હરગિઝ કબૂલ ન કિયા જાએગા. ઔર વો આખિરત મેં નુકસાન ઉઠાને વાલોં મેં શામિલ હોગા''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૮૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કાફિરોં કે માલ સે તઅજ્જુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઈન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજ્જુબ મેં મત પડ઼ના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઈન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબ્તલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેંગે''.

[સૂર-એ-તૌબા : ૫૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કે તીન સવાલ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' મોમિન બંદા જબ કબ્ર મેં પહુંચતા હૈ, તો ઉસ કે પાસ દો ફરિશ્તે આતે હૈં ઔર ઉસ કો બિઠાતે હૈં ફિર ઉસ સે પૂછતે હૈં કે તેરા રબ કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ કે મેરા રબ અલ્લાહ હૈ. ફિર પૂછતે હૈં કે તેરા દીન ક્યા હૈ? વો કેહતા હૈ: મેરા દીન ઈસ્લામ હૈ, ફિર પૂછતે હૈં : તુમ્હારા નબી કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ﷺ''.

[અબૂ દાઊદ : ૪૭૫૩, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચૌંધેપન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજ્વા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કે હાથ સે લુકમા ગિર જાએ, તો ઉસે ઉઠાલે ઔર સાફ કરકે ખાલે, શૈતાન કે લિયે ઉસે ન છોડ઼ે ઔર ખાને કે બાદ જબ તક ઉંગલિયોં કો ન ચાટ લે હાથ કો રૂમાલ સે ન પોંછે, ઈસ લિયે કે માલૂમ નહીં કે કિસ દાને મેં બરકત હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૩૦૧, અન જાબિર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત આદમ ﷺ

હઝરત આદમ ﷺ વો પેહલે ઈન્સાન હૈં જિન સે દુનિયા મેં બસને વાલે ઈન્સાનોં કી ઈબ્તિદા હુઈ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કા ખમીર તૈયાર કરને સે પેહલે ફરિશ્તોં સે કહા: ''અન કરીબ મૈં મિટ્ટી સે એક ઐસી મખ્લૂક પૈદા કરને વાલા હૂં જિસે ઝમીન મેં હમારી ખિલાફત કા શર્ફ હાસિલ હોગા''. ચુનાંચે હઝરત આદમ ﷺ કા ખમીર મિટ્ટી સે ગૂંધા ગયા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં રૂહ ફૂંક દી, તો ઉસી વક્ત વો ઝિંદા ઈન્સાન બન ગએ, ઉન કે સામને ફરિશ્તોં કો સજ્દા કરને કા હુક્મ દિયા, તો તમામ ફરિશ્તે અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ કી ઈતાઅત કરતે હુએ સજ્દે મેં ગિર ગએ; મગર શૈતાન ને અપની બડ઼ાઈ ઔર તકબ્બુર કી વજહ સે સજ્દે સે ઈન્કાર કર દિયા ઔર કેહને લગા : '' મૈં ઉસ સે બેહતર હૂં, ક્યોંકિ આપ ને મુજે આગ સે પૈદા કિયા ઔર આદમ ﷺ કો મિટ્ટી સે પૈદા કિયા હૈ''. ઈસ તરહ શૈતાન અલ્લાહ કે હુક્મ કો ન માન કર હમેશા કે લિયે અલ્લાહ કી લાનત કા મુસ્તહિક બન ગયા ઔર ઉસી વક્ત સે વો હઝરત આદમ ﷺ ઔર ઉન કી ઔલાદ કા દુશ્મન બન ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — ઝમીન ઔર ઉસ કી પૈદાવાર

અલ્લાહ તઆલા ને ઈતની બડ઼ી ઝમીન કો ઈન્સાનોં કે બસને કે લિયે બનાયા, ઔર ઉસ પર ભારી પહાડ઼ોં કો ખડ઼ા કર કે હિલને સે મહફૂઝ કર દિયા, ફિર ઉસ પર પેડ઼ પૌદે, જાનદાર, મુખ્તલિફ કિસ્મ કે ફલ ફૂલ, સબ્જિયાં ઔર ખાનેં કી ચીઝેં પૈદા ફરમાઈં, ઝમીન પર ઘર બનાને ઔર ઉસ કો ખોદ કર પાની નિકાલને કે લિયે નરમ બના દિયા, અલ્લાહ હી ને ઈસ ઝમીન કો હમારે ચલને ફિરને ઔર ઝરૂરતોં કો પૂરા કરને કે કાબિલ બનાયા, ઉસ મેં સે રંગબિરંગે ફલ ફૂલ, મુખ્તલિફ કિસ્મ કી સબ્જિયાં, મેવે ઔર ગલ્લે ઉગાએ. ગર્ઝ યે કે ઝમીન એક હૈ લેકિન અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કા કરિશ્મા હૈ કે એક હી ઝમીન સે ઈન્સાનોં ઔર હૈવાનોં કી મુખ્તલિફ ઝરૂરિયાત કો પૂરા કિયા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને સુબહ (યાની ફજર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ''. [મુસ્લિમ : ૧૪૯૩, અન જુન્દુબ બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — પૂરે સર કા મસહ કરના

હઝરત મિક્દામ બિન માદીકરિબ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો વુઝૂ ફરમાતે હુએ દેખા, જબ સર કે મસહ પર પહુંચે, તો અપની હથેલી કો સર કે અગલે હિસ્સે પર રખા ઔર ગુઝારતે હૂએ ગુદ્દી તક ગએ ફિર યહાં સે લોટે વહાં તક જહાં સે શુરૂ કિયા થા (યાની ફિર ગુદ્દી કી તરફ સે મસહ કરતે હુએ પેશાની કી તરફ હાથ કો લાએ). [અબૂ દાઊદ : ૧૨૨]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈસ્લામ મેં બેહતર આમાલ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ કિયા કે કૌન સા અમલ ઈસ્લામ મેં બેહતર હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જવાબ મેં ફરમાયા: ''ખાના ખિલાના ઔર (હર મોમિન કો) સલામ કરના, ચાહે તુમ ઉસ કો પેહચાનતે હો યા ન પેહચાનતે હો''.

[બુખારી : ૬૨૩૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગુનાહ કી વજહ સે રિઝક સે મહરૂમી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બેશક આદમી ગુનાહોં કી વજહ સે રિઝક સે મહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૮૮૧, અન સૌબાન ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ. લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઈખ્તિયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ઼ દો''.

[મુસ્તદરક : ૨૧૩૪ અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: '' બિલા શુબા જિન લોગોં ને હમારી આયાત વ અહકામ કા ઈન્કાર કિયા, અન કરીબ હમ ઉન કો એક સખ્ત આગ મેં દાખિલ કરેંગે; (વહાં ઉન કી મુસલસલ યે હાલત હોગી કે) જબ એક દફા ઉન કી ખાલ જહન્નમ મેં જુલસ જાએગી, તો હમ પેહલી ખાલ કી જગહ ફૌરન દૂસરી નઈ ખાલ પૈદા કર દેંગે ,તાકે યે લોગ અઝાબ કા મઝા ચખતે રહેં''.

[સૂર-એ-નિસા : ૫૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારી સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ્હારે બરતન મેં મખ્ખી ગિર પડ઼ે, તો ઉસ કો પેહલે પૂરી તરહ ડુબા દો, ફિર નિકાલ કર ફેંકો, ક્યોંકિ ઉસ કે એક પર મેં શિફા હૈ, તો દૂસરે મેં બીમારી હૈ''.

[બુખારી : ૫૭૮૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ પર ઈમાન લે આઓ, ઔર ઉસ માલ મેં સે (રાહે ખુદા મેં) ખર્ચ કરો, જિસ માલ મેં તુમ કો ઉસ ને દૂસરોં કા કાઈમ મકામ બનાયા હૈ, જો લોગ તુમ મેં સે ઈમાન લે આએં ઔર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરેં ઉન કો બડ઼ા સવાબ મિલેગા''.

[સૂર-એ-હદીદ : ૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત આદમ ﷺ કા દુનિયા મેં આના

હઝરત આદમ ﷺ જન્નત મેં તન્હા રહતે હુએ બેચૈની મહસૂસ કરને લગે, તો તસલ્લી કે લિએ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી બાઈં પસલી સે હઝરત હવ્વા ﷺ કો પૈદા કિયા ઔર દોનોં કો હુક્મ દિયા કે ઈસ દરખ્ત કે અલાવા, જન્નત કી તમામ નેઅમતોં કા ઈસ્તેમાલ કરો. શૈતાન ને વસવસા ડાલ કર બેહકાયા કે ઈસ દરખ્ત કી ખુસૂસિયત યે હૈ કે ઈસ કા ફલ ખાને કે બાદ તુમ હમેશા જન્નત મેં રહોગે, ચુનાંચે શૈતાન કે ધોકે મેં આકર ઉન્હોંને ઉસ દરખ્ત કા ફલ ખા લિયા, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ગલતી કી વજહ સે જન્નત કા લિબાસ ઉતાર કર દોનોં કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા. હઝરત આદમ ﷺ અપની ગલતી પર બહુત શરમિંદા હુએ ઔર એક મુદ્દત તક તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરતે હુએ અલ્લાહ કે સામને રોતે રહે, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી તૌબા કબૂલ ફરમાઈ. ઉસ કે બાદ દુનિયા મેં હઝરત આદમ ﷺ ઔર હવ્વા ﷺ હી સે નસ્લે ઈન્સાની કા સિલસિલા શુરૂ હુઆ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ચાંદ કે દો ટુકડે હોના

કુફ્ફારે મક્કા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે યે દરખ્વાસ્ત કી કે (અપની નુબુવ્વુત કી) કોઈ નિશાની બતલાઈયે? તો આપ ﷺ ને (ચાંદ કી તરફ ઉંગલી સે ઈશારા કર કે) ચાંદ કા દો ટુકડે હો જાના દિખલાયા.

[બુખારી : ૩૬૩૭, મુસ્લિમ : ૭૦૭૬ અન અનસ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્ઝ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો''.

[મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મેઝબાન કો દુઆ દેના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર ؓ ને ફરમાયા: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે વાલિદ કે પાસ મેહમાન હુએ, તો હમ ને આપ ﷺ કે લિયે ખાના તૈયાર કિયા. જબ આપ ﷺ વાપસ હુએ, તો હઝરત અબ્દુલ્લાહ કે વાલિદ બુસ્ર ؓ ને હુઝૂર ﷺ કી સવારી કી લગામ પકડ઼ કર દુઆ કી દરખ્વાસ્ત કી. આપ ﷺ ને યે દુઆ ફર્માઈ.

((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ فَاغْفِرْلَهُمْ فَارْحَمْهُمْ))

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! ઈન કો તૂને જો રિઝક દિયા હૈ, ઉસ મેં ઉન કે લિયે બરકત અતા ફરમા ઔર ઉન કી મગ્ફિરત ફરમા ઔર ઉન પર રહમ ફરમા.

[મુસ્લિમ : ૫૩૨૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	માહે મુહર્રમ મેં રોઝા રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''માહે રમઝાન કે બાદ સબ સે અફઝલ મુહર્રમ કે મહીને કા રોઝા હૈ ઔર ફર્ઝ નમાઝોં કે બાદ સબ સે અફઝલ નમાઝ રાત કી નમાઝ હૈ (યાની તહજ્જુદ કી નમાઝ)''.

[મુસ્લિમ : ૨૭૫૫, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ યતીમોં કા માલ નાહક ખાતે હૈં, વો લોગ અપને પેટોં મેં આગ હી ભર રહે હૈં ઔર યે લોગ અન કરીબ આગ મેં દાખિલ હોંગે''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ લોગો! તુમ્હારી નાફર્માની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ હી પર પડ઼ને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડ઼ા ફાયદા ઉઠાલો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-યુનૂસ : ૨૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	મોમિન કે લિયે કયામત કે દિન કી મિકદાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મોમિનીન પર કયામત કા દિન ઝોહર ઔર અસર કે દરમિયાની વક્ત કે બરાબર હોગા''. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૮૩, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

ખુલાસા : કયામત કા એક દિન દુનિયા કે પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર હોગા લેકિન ઈમાન વાલા ઉસે ઝોહર વ અસર કે દરમિયાની વક્ત કે બરાબર મહસૂસ કરેગા.

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નઝરે બદ કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં જિસ કી નઝર લગી હો ઉસ સે વુઝૂ કરાયા જાએ ફિર ઉસી પાની સે વો શખ્સ જિસ કો નઝર લગી હૈ, ગુસ્લ કરે.'' [અબૂ દાઊદ : ૩૮૮૦]

નોટ : જિસ કે બારે મેં યે ગુમાન હો કે ઉસ કી નઝર લગી હૈ તો ઉસ કે વુઝૂ કે પાની સે ગુસ્લ કરાયા જાએ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા પર ઈસ તરહ ભરોસા કરો, જૈસા કે ભરોસા કરને કા હક હૈ, તો તુમ કો ભી ઈસી તરહ રોઝી મિલે જૈસે ચિડ઼િયોં કો મિલતી હૈ કે વો સુબહ ખાલી પેટ જાતી હૈં ઔર શામ કો પેટ ભર કર વાપસ આતી હૈં''. [તિર્મિઝી : ૨૩૪૪, અન ઉમર બિન ખત્તાબ رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — કાબીલ ઔર હાબીલ

કાબીલ ઔર હાબીલ હઝરત આદમ ﷺ કે દો બેટે થે. દોનોં કે દરમિયાન એક બાત કો લેકર જગડ઼ા હો ગયા. કાબીલ ને હાબીલ કો કત્લ કર ડાલા, ઝમીન પર યે પેહલી મૌત થી ઔર ઈસ બારે મેં અભી તક આદમ ﷺ કી શરીઅત મેં કોઈ હુક્મ નહીં મિલા થા, ઈસ લિયે કાબીલ પરેશાન થા કે ભાઈ કી લાશ કો ક્યા કિયા જાએ? અલ્લાહ તઆલા ને એક કવ્વે કે ઝરિએ ઉસ કો દફન કરને કા તરીકા સિખાયા. યે દેખ કર કાબીલ કેહને લગા: હાએ અફસોસ! ક્યા મેં ઐસા ગયા ગુઝરા હો ગયા કે ઈસ કવ્વે જૈસા ભી ન બન સકા. ફિર ઉસને અપને ભાઈ કો દફન કર દિયા. યહીં સે દફન કરને કા તરીકા ચલા આ રહા હૈ. હુઝૂર ﷺ ને કાબીલ કે મુતાલ્લિક ફરમાયા: ''દુનિયા મેં જબ ભી કોઈ શખ્સ ઝુલ્મન કત્લ કિયા જાતા હૈ, તો ઉસ કા ગુનાહ હઝરત આદમ ﷺ કે બેટે (કાબીલ) કો ઝરૂર મિલતા હૈ, ઈસ લિયે કે વો પહેલા શખ્સ હૈ જિસ ને ઝાલિમાના કત્લ કી ઈબ્તિદા કી ઔર યે નાપાક તરીકા જારી કિયા''. [મુસ્નદે અહમદ : ૩૬૨૩] ઈસી લિયે ઈન્સાન કો અપની ઝિંદગી મેં કિસી ગુનાહ કી ઈજાદ નહીં કરની ચાહિયે, તાકે બાદ મેં ઉસ ગુનાહ કે કરને વાલોં કા વબાલ ઉસ કે સર ન આએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત — સૂરજ

સૂરજ અલ્લાહ તઆલા કી બનાઈ હુઈ એક ઝબરદસ્ત મખ્લૂક હૈ. ઉસ સે હમેં રૌશની ઔર ગરમી હાસિલ હોતી હૈ, વો રોઝાના મશ્રિક સે નિકલતા હૈ ઔર મગરિબ મેં ડૂબતા હૈ. લેકિન અલ્લાહ તઆલા કયામત કે કરીબ ઉસે અપની કુદરત સે મશ્રિક કે બજાએ મગરિબ સે નિકાલેગા, ઉસ કી લંબાઈ ચૌડ઼ાઈ લાખોં મીલ હૈ, ઔર વઝન કે એતેબાર સે ઝમીન કે મુકાબલે મેં લાખોં ગુના ઝયાદા હૈ. ઈતને વઝની ઔર બડ઼ે સૂરજ કા મુકર્રરા નિઝામ કે તહત ચલાના ઔર કરોડ઼ોં મીલ કી દૂરી સે પૂરી દુનિયા કો રૌશની ઔર ગરમી અતા કરના અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી બડ઼ી નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે ઝયાદા પસંદીદા અમલ કયા હૈ ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: '' નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના; ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ઼ દે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૬૮૩ અન ઉમર ؓ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં — વુઝૂ મેં કાનોં કા મસહ કરના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને (વુઝૂ મેં) અપને સર મુબારક કા મસહ ફરમાયા ઔર ઉસ કે સાથ દોનોં કાનોં કા ભી, (ઈસ તરીકે પર) કે કાનોં કે અંદરૂની હિસ્સે કા શહાદત કી ઉંગલિયોં સે મસહ ફરમાયા ઔર બાહર કે હિસ્સે કા દોનોં અંગૂઠોં સે. [સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૧૦૯૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	આશૂરા કે રોઝે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મુહર્રમ કી દસવીં તારીખ કે રોઝે કે મુતાલ્લિક પૂછા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે રોઝા પિછલે સાલ (કે ગુનાહોં) કા કફ્ફારા બન જાતા હૈ''. [મુસ્લિમ: ૨૭૪૭, અન અબી કતાદા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બિલા ઝરૂરત માંગને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને સવાલ કિયા હાલાંકે ઉસ કે પાસ ઈતના મૌજૂદ થા જિસ સે ઉસ કી ઝરૂરત પૂરી હો સકતી થી, તો વો કયામત કે દિન ઈસ હાલ મેં આએગા કે ઉસ કા ચેહરા એબદાર ઔર (ઉસ પર) ખરાશ હોગી''. [અબૂ દાઊદ: ૧૬૨૬, અન ઈબ્ને મસ્ઊદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ્ર

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ ﷺ કે ઘર વાલે બહુત સી રાત ભૂકે રહતે થે, ઉન કે પાસ રાત કા ખાના નહીં હોતા થા, જબ કે ઉન કા ખાના આમ તૌર સે જૌ કી રોટી હોતી થી. [તિર્મિઝી: ૨૩૬૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશખબરી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક પરહેઝગાર લોગ (જન્નત કે) બાગોં ઔર ચશ્મોં મેં હોંગે, (ઉન કો કહા જાએગા) કે તુમ ઉન બાગોં મેં અમન વ સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓ ઔર હમ ઉન કે દિલોં કી આપસી રંજિશ કો (ઈસ તરહ) દૂર કર દેંગે કે વો ભાઈ ભાઈ બન કર રહેંગે ઔર વો તખ્તોં પર આમને સામને બૈઠા કરેંગે.'' [સૂર-એ-હિજ્ર: ૪૫ તા ૪૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દુબલે પન કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં કે જબ મેરી વાલિદા ને મુઝે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ રૂખ્સત કરને કા ઈરાદા કિયા તો મેરે દુબલેપન કા ઈલાજ કરને લગીં, મગર કોઈ ઈલાજ કારગર ન હુઆ, ફિર મૈં ને તર ખજૂરોં કે સાથ કકડ़ી ખાના શુરૂ કિયા તો મૈં મોઅતદિલ જિસ્મ વાલી હો ગઈ; યાની દુબલાપન દૂર હો ગયા. [ઈબ્ને માજા: ૩૩૨૪]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા યે લોગ ઝમીન મેં ચલ ફિર કર નહીં દેખતે કે ઉન સે પેહલે લોગોં કા ક્યા અંજામ હુઆ, અલ્લાહ ને ઉન કો હલાક કર ડાલા ઔર ઉન કાફિરોં કે લિયે ભી ઈસી કિસ્મ કે હાલાત હોને વાલે હૈં, ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા અહલે ઈમાન કા દોસ્ત હૈ ઔર કાફિરોં કા કોઈ દોસ્ત નહીં હૈ''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૧૦ તા ૧૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત શીસ ﷺ

હાબીલ કે કત્લ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત આદમ ﷺ કો હઝરત શીસ ﷺ જૈસા નેક ફરઝંદ અતા ફરમાયા. વો હઝરત આદમ ﷺ કે સચ્ચે જાનશીન હુએ ઔર આગે ચલ કર પૂરી નસ્લે ઈન્સાની કા સિલસિલા ઈન્હીં સે ચલા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો નુબુવ્વત સે નવાઝા ઔર પચાસ સહીફે ઉન પર નાઝિલ ફરમાએ. જબ હઝરત આદમ ﷺ કા ઈન્તેકાલ હુઆ, તો જિબ્રઈલ ﷺ કે હુક્મ સે હઝરત શીસ ﷺ હી ને નમાઝે જનાઝા પઢ઼ાઈ, ઉન્હોંને જઝૂરા નામી ઔરત સે નિકાહ કિયા ઔર ઉન સે એક લડ઼કા ઔર એક લડ઼કી પૈદા હૂઈ, હઝરત શીસ ﷺ ને અપની ઝિંદગી મક્કા મેં ગુઝારી ઔર હર સાલ હજ વ ઉમરા કરતે રહે. ઉન કો દિન રાત મેં મુખ્તલિફ ઈબાદતોં કા તરીકા સિખાયા ગયા થા ઔર એક બડ઼ે તૂફાન કે આને ઔર સાત સાલ તક રેહને કી ખબર દી ગઈ થી. હઝરત શીસ ﷺ ને નૌ સૌ બારા સાલ કી ઉમ્ર પાઈ, જબ ઈન્તેકાલ કા વક્ત કરીબ આયા, તો અપને બેટે અનૂશ કો અલ્લાહ કે અહકામ કે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારને કી વસિય્યત ફરમાઈ, વફાત પાને કે બાદ અપને વાલિદૈન કે પેહલૂ મેં જબલે અબી કુબૈસ કે ગાર મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	બૈતુલ મકદિસ કે બારે મેં ખબર દેના

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ મેઅરાજ સે વાપસ આએ ઔર કુફ્ફારે મક્કા કો બતાયા કે મૈં રાત કો બૈતુલ મકદિસ ગયા ઔર ફિર વહાં સે સાતોં આસમાનોં પર ગયા ઔર વહાં કી સૈર કી, તો કુફ્ફાર ને ઉસ કા ઈન્કાર કર દિયા ઔર બૈતુલ મકદિસ કે બારે મેં સવાલ કરને લગે. અલ્લાહ તઆલા ને અપને રસૂલ કે લિયે બૈતુલ મકદિસ તક કે સારે પરદે હટા દિયે યહાં તક કે હુઝૂર ﷺ ઉસ કી તરફ દેખતે જાતે ઔર ઉસ કી નિશાનિયાં બતલાતે જાતે.

[મુસ્લિમ : ૪૨૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ગિર્વી રખી હૂઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના

હઝરત ઈબ્ને મસઊદ ﷺ કે પાસ એક શખ્સ આએ ઔર કહા કે એક ઘોડ઼ા (મેરે પાસ) ગિર્વી રખા ગયા થા, લેકિન મૈં ઉસ પર સવાર હો ગયા (તો ક્યા મેરે લિએ ગિર્વી રખે હુએ ઘોડ઼ે પર સવાર હોના જાઈઝ હૈ?) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ ઘોડ઼ે સે તુમ ને જિતના ફાયદા ઉઠાયા વો સૂદ હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૫૭૪૯]

ખુલાસા : ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે નફા ઉઠાના જાઈઝ નહીં, લિહાઝા ઉસ સે બચના જરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તકબીરે તહરીમા કે બાદ કી દુઆ

જબ નમાઝ કે લિયે તકબીરે તહરીમા (અલ્લાહુ અકબર) કહ કર હાથ બાંધે તો યે દુઆ પઢ઼ે:

((سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَا إِلٰهَ غَيْرُكَ))

તર્જુમા : ઐ અલ્લાહ! હમ તેરી પાકી બયાન કરતે હૈં ઔર તેરી તારીફ કરતે હૈં તેરા નામ બરકત વાલા હૈ ઔર તેરી શાન બડ़ી બુલંદ હૈ ઔર તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં. [અબૂ દાઊદ : ૭૭૬, અન આઇશા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દસવીં મુહર્રમ કા રોઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "રોઝા રખને મેં કિસી દિન કો કિસી દિન પર કોઈ ફઝીલત નહીં, મગર માહે રમઝાન કો ઔર આશૂરા કે દિન કો" (યાની ઇન દોનોં કો દૂસરે દિનોં પર ફઝીલત હાસિલ હૈ).

[તબરાની કબીર : ૧૧૦૯૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	જાન બૂજ કર કત્લ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કો જાન બૂજ કર કત્લ કરદે, તો ઉસ કી સઝા જહન્નમ હૈ, વો ઉસ મેં હમેશા હમેશ રહેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા કા ગુસ્સા ઔર ઉસ કી લાનત ઉસ પર હોગી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઐસે શખ્સ કે લિયે બડ़ા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ".

[સૂર-એ-નિસા: ૯૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયાવી ઝિંદગી પર ખૂશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતા હૈ બેહિસાબ રિઝક દેતા હૈ ઔર જિસ કો ચાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ; ઔર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખૂશ હોતે હૈં (ઔર ઉસ કે ઐશ વ ઈશરત પર ઈતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડ़ા સા સામાન હૈ".

[સૂર-એ-રઅદ : ૨૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	સબ સે પેહલા સવાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કયામત કે દિન બંદે સે સબ સે પેહલે યે હિસાબ લિયા જાએગા કે ક્યા મૈં ને તેરે જિસ્મ કો સિહત નહીં બખ્શી થી ઔર તુજે ઠંડે પાની સે સૈરાબ નહીં કિયા થા".

[તિર્મિઝી : ૩૩૫૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ કિસી કી કમઝોરિયોં કી તલાશ મેં ન રહા કરો ઔર જાસૂસોં કી તરહ કિસી કે ઐબ માલૂમ કરને કી કોશિશ ભી ન કરો". [બુખારી : ૬૦૬૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈદરીસ ﷺ

હઝરત ઈદરીસ ﷺ મશહૂર નબી હૈં, વો હઝરત આદમ ﷺ કી વફાત સે તકરીબન સૌ સાલ બાદ ઔર હઝરત નૂહ ﷺ સે એક હઝાર સાલ પેહલે શહર બાબુલ મેં પૈદા હુએ. ઉન્હોંને હઝરત શીસ ﷺ સે ઈલ્મ હાસિલ કિયા. ઈલ્મે નુજૂમ, ઈલ્મે હિસાબ, સિલાઈ, નાપ તૌલ, અસલિહા સાઝી ઔર ફન્ને તહરીર વ કિતાબત કે મૂજિદ ઔર બાની હઝરત ઈદરીસ ﷺ હૈં. ઉન કે ઝમાને મેં મુતઅદ્દદ ઝબાનેં બોલી જાતી થીં, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો સારી ઝબાનેં સિખાઈ, ચુનાંચે વો લોગોં સે ઉન્હીં કી ઝબાન મેં બાત ચીત કિયા કરતે થે, કુર્આને પાક મેં ઉન કા ઈસ તરહ ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ કે વો બડ઼ે સચ્ચે ઔર સબ્ર કરને વાલે નબી થે. ઉન કો કુર્બે ખુદાવંદી કા ઊંચા મરતબા અતા કિયા ગયા થા. મોઅર્રિખીન ને આપ કે અખ્લાક કા તઝકિરા ઈસ તરહ કિયા હૈ કે ગુફતગૂ મેં સંજીદા, ખામોશ તબીઅત થે, ચલતે વક્ત ઝમીન પર નિગાહ રખતે ઔર બાત કરતે વક્ત શહાદત કી ઉંગલી સે બાર બાર ઈશારા ફરમાતે થે, પૂરી ઝિંદગી દાવત વ તબ્લીગ મેં ગુઝાર દી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — ચાંદ કે ફવાઈદ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિએ ચાંદ બનાયા, વો હમેં ઠંડી ઠંડી રૌશની દેતા હૈ, જિસ સે પેડ઼ પૌદે, ફલ ફૂલ ઔર દાનો મેં રસ પૈદા હોતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કી ગર્દિશ કે લિયે મંઝિલેં મુકર્રર કર રખી હૈં, વો હર રોઝ એક મંઝિલ તય કરતા હૈ ઔર આખિર મેં ઘટતે ઘટતે ખજૂર કી પૂરાની શાખ કી તરહ રહ જાતા હૈ. જહાં ચાંદ કી રૌશની ઔર ઉસ કી ગર્દિશ સે બેશુમાર દુનિયવી ફાયદે હાસિલ હોતે હૈ, વહીં ઉસ કે ઝરિયે ઈબાદત ઔર હજ વગૈરા કે ઔકાત ભી માલૂમ હો જાતે હૈં. ગર્ઝ ચાંદ કા રૌશની ફૈલાના ઔર ઉસ કા ઘટતે બઢ઼તે રહના કુદરતે ખુદાવંદી કી ઝબરદસ્ત નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — પાંચોં નમાઝેં અદા કરને પર બશારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મૈં ને આપ કી ઉમ્મત પર પાંચ નમાઝેં ફર્ઝ કી હૈં ઔર ઈસ બાત કા અહદ કર લિયા હૈ, કે જો શખ્સ ઈન (પાંચો નમાઝોં) કો વક્ત પર પાબંદી સે અદા કરેગા, તો મૈં ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ કર દૂંગા ઔર જો ઉસે પાબંદી સે અદા નહીં કરેગા, તો ઉસ કે લિયે મેરે પાસ કોઈ અહદ નહીં''. [અબૂ દાઊદ : ૪૩૦ અન અબી કતાદા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ગરદન કા મસહ કરના

હઝરત તલ્હા અપને દાદા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો બયાન કરતે થે કે ઉન્હોને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો વુઝૂ કરતે હૂએ દેખા કે આપ ﷺ ને સર કા મસહ કિયા ઔર ફિર દોનોં હાથોં કો (મસહ કરતે હુએ) ગુદ્દી પર ફેરા. [સુનને કુબરા લિલબૈહકી : ૬૦ / ૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	માહે મુહર્રમ મેં રોઝે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને માહે મુહર્રમ મેં એક દિન કા રોઝા રખા, તો ઉસ કો હર રોઝે કે બદલે તીસ દિન કે રોઝે કા સવાબ મિલેગા''. [તબરાની સગીર : ૯૬૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શરાબ પીના

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ؓ ને ફરમાયા: '' અગર કોઈ શખ્સ શરાબ પી કર નશે કી હાલત મેં મર ગયા, તો (ગોયા કે વો) કાફિર મરા''. [નસઈ : ૫૬૭૧, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં સાદગી ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: એ આઈશા! અગર તુમ (કયામત કે દિન) મુજ સે મિલના ચાહતી હો, તો બસ તુમ્હારે લિયે ઈતના હી માલ કાફી હૈ, જિતના એક મુસાફિર કે પાસ હોતા હૈ ઔર અપને આપ કો માલદારોં કી સોહબત સે બચાએ રખના ઔર પુરાને ફટે હુએ કપડ઼े કો પેવંદ લગા કર ઈસ્તેમાલ કરતી રહના''. [તિર્મિઝી : ૧૭૮૦, અન આઈશા ؓ]

[તિર્મિઝી : ૧૭૮૦, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ફલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જન્નત મેં લોગોં કી યે હાલત હોગી કે ઉન પર (જન્નત કે) દરખ્તોં કે સાએ જુકે હુએ હોંગે ઔર જન્નત કે ફલ ઉન કે ઈખ્તિયાર મેં દે દિયે જાએંગે'' (યાની જહાં સે જો ફલ ચાહેંગે ખાએંગે). [સૂર-એ-દહર : ૧૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પેશાબ રુકને કા ઈલાજ

હઝરત ફુઝાલહ ؓ કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર ઉસને કહા કે ઉસકે વાલિદ કા પેશાબ બંદ હો ગયા હૈ, ઈસ પર હઝરત ફુઝાલહ ؓ ને વો દુઆ તાલીમ ફરમાઈ જો ઉન્હોંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સુની થી:

رَبُّنَا الَّذِىْ فِى السَّمَاءِ تَقَدَّسَ اسْمُكَ اَمْرُكَ فِى السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ كَمَا رَحْمَتُكَ فِى السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ، وَاغْفِرْ لَنَا حُوْبَنَا وَخَطَايَانَا يَارَبَّ الطَّيِّبِيْنَ اَنْزِلْ شِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ وَرَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ عَلٰى هٰذَا الْوَجْعِ۔

ઉસ શખ્સ ને યે દુઆ પઢી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે શિફા દે દી. [મુસ્તદરક : ૭૫૧૨]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના જો આપસ મેં એક દૂસરે સે જુદા હો ગએ ઔર ઈખ્તિલાફ કરને લગે જબ કે ઉન કે પાસ સાફ સાફ દલાઈલ આ ચુકે થે, એસે હી લોગોં કે લિયે બડ઼ા અઝાબ હોગા''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈદરીસ ﷺ કી દાવત

હઝરત ઈદરીસ ﷺ જવાન હુએ તો અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો નુબુવ્વત સે નવાઝા ઔર તીસ સહીફે નાઝિલ ફરમાએ, નુબુવ્વત મિલતે હી આપ ને દાવત વ તબ્લીગ કા કામ શુરૂ કર દિયા, મુસલસલ દાવત દેને કે બાવજૂદ થોડ઼ે સે લોગોં ને ઈમાન કબૂલ કિયા ઔર અક્સર લોગ જુટલાને ઔર સતાને મેં લગે રહે, જબ લોગોં કા ઝુલ્મ વ સિતમ હદ સે બઢ઼ ગયા, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે અહલે ઈમાન કો લેકર બાબુલ સે મિસ્ર ચલે ગએ ઔર દરિયાએ નીલ કે કિનારે આબાદ હો ગએ ઔર આખરી વક્ત તક લોગોં કે દરમિયાન ઉન્હી કી ઝબાન મેં અલ્લાહ કા પૈગામ ઔર દીની દાવત કા ફરીઝા અંજામ દેતે રહે. ઉન કી શરીઅત ઔર દાવત કા ખુલાસા યે થા કે તૌહીદ પર ઈમાન લાઓ, આખિરત કી નજાત કે લિયે અચ્છે અમલ કરો, તમામ કામોં મેં અદલ વ ઈન્સાફ કરો, અય્યામે બીઝ કે રોઝે રખો, ઝકાત અદા કરો, નશા આવર ચીઝોં સે પરહેઝ કરો, શરીઅત કે મુતાબિક અલ્લાહ કી ઇબાદત કરો વગૈરા. વો આખરી વક્ત તક લોગોં કો દીન કી દાવત ઔર અચ્છે કામોં કી નસીહત કરતે હુએ તીન સૌ પૈંસઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં અપને ખાલિકે હકીકી કે દરબાર મેં પહુંચ ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	અબૂજહલ પર ખૌફ

એક મરતબા અબૂજહલ ને લાત વ ઉઝ્ઝા કી કસમ ખાકર કહા કે અગર મૈં ને મુહમ્મદ ﷺ કો ઝમીન પર નાક રગડ઼તેઃ યાની સજ્દા કરતે હુએ કભી દેખ લિયા તો અપને પૈરોં સે (નઊઝુ બિલ્લાહ) ઉસ કી ગરદન રૌંદ ડાલૂંગા. ઈત્તેફાક ઐસા હુઆ કે એક રોઝ આપ ﷺ નમાઝ પઢ઼ રહે થે કે અબૂજહલ અપના ઈરાદા પૂરા કરને કી ગર્ઝ સે આગે બઢ઼ા ફિર અચાનક ઉલ્ટે પાંવ વાપસ આ ગયા, જૈસે હાથોં સે કોઈ ચીઝ રોક રહા હો. લોગોં ને ઉસ સે માજરા પૂછા તો ઉસ ને કહા : મૈં ને અપને ઔર મુહમ્મદ ﷺ કે દરમિયાન દહેકતી આગ કી ખંદક દેખી, ઔર બડ઼ા ખૌફનાક મંઝર ઔર પર દેખે. આપ ﷺ ને ફરમાયા : કે અગર અબૂજહલ મેરે કરીબ આ જાતા તો ફરિશ્તે ઉસ કે ટુકડ઼ે ટુકડ઼ે કર કે લે જાતે. [મુસ્લિમ : ૭૦૬૫, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	પરદા કરના ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફર્રમાતા હૈ: ''(ઐ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠેહરી રહા કરો ઔર દૌરે જાહિલિય્યત કી તરહ બે પરદા મત ફિરો''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૩૩]

ફાયદા : તમામ મુસલમાન ઔરતોં કે લિએ ઝરૂરી હૈ કે જબ કિસી સખ્ત ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ પરદે કા ખયાલ રખતે હુએ બાહર જાએં; ક્યોંકિ પરદા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	નમાઝ કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઐ મઆઝ! મૈં તુમ કો વસિય્યત કરતા હૂં કે કિસી નમાઝ કે બાદ

ઈસ દુઆ કો ન છોડ़ના: ((اَللّٰهُمَّ اَعِنِّيْ عَلٰى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! અપના ઝિક્ર વ શુક્ર કરને ઔર અચ્છે તરીકે સે ઈબાદત કરને પર મેરી મદદ ફરમા.

[અબૂ દાઊદ : ૧૫૨૨, અન મુઆઝ બિન જબલ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે ચાશ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ચાશ્ત કી દો રકાતોં કી પાબંદી કરતા હૈ, તો ઉસ કે ગુનાહોં કી મગ્ફિરત કરદી જાતી હૈ, ચાહે વો સમંદર કે જાગ કે બરાબર હોં''. [તિર્મિઝી : ૪૭૬, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર વ શિર્ક કા નતીજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો ભી અલ્લાહ કે સાથ શરીક ઠેહરાએગા, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ને જન્નત હરામ કરદી હૈ ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હૈ''. [સૂર-એ-માઈદા : ૭૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રેહને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-નહલ : ૯૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	રૂસ્વાઈ કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન બંદે કો ઐસી શરમિંદગી લાહિક હોગી કે વો પુકાર ઉઠેગા: યા રબ! આપ મુજે જહન્નમ મેં ભેજ દેં યે મેરે લિયે ઈસ ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સે ઝિયાદા આસાન હૈ, જો મુજે અબ પહુંચ રહી હૈ, હાલાંકે ઉસ કો માલૂમ હોગા કે દોઝખ મેં કિતના સખ્ત અઝાબ હૈ''.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૭૨૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈરકુન્નિસા (Sciatica) કા ઈલાજ

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હૂએ સુના કે ઈરકુન્નિસા કા ઈલાજ અરબી બકરી (દુંબે) કી ચકતી હૈ, જિસે પિઘલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિએ જાએં ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ. [ઈબ્ને માજા : ૩૪૬૩]

ફાયદા: દુંબે કી દુમ પર ગોલ ઉભરી હુઈ ચરબી કે હિસ્સે કો ચકતી કહતે હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂઝર ﷺ કો નસીહત ફરમાઈ કે કુર્આને કરીમ કી તિલાવત ઔર અલ્લાહ કે ઝિક્ર કા એહતેમામ કિયા કરો, ઈસ અમલ સે આસમાનોં મેં તુમ્હારા ઝિક્ર હોગા ઔર યે અમલ ઝમીન મેં તુમ્હારે લિયે હિદાયત કા નૂર હોગા. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૪૭૩૭, અન અબી ઝર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત નૂહ ﷺ

હઝરત આદમ ﷺ કી વફાત કે એક હઝાર બરસ તક લોગ અલ્લાહ તઆલા કી તૌહીદ પર કાઈમ થે, ફિર બાઝ નેક બંદોં કે ઈન્તેકાલ કે બાદ લોગોં ને ઉન કે મુજસ્સમે બના લિયે ઔર ધીરે ધીરે ઉન કી પૂજા શુરૂ હો ગઈ. ઈસ તરહ પૂરે અરબ વ અજમ મેં શિર્ક વ બુતપરસ્તી કી બુનિયાદ પડ઼ ગઈ. જબ લોગ અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત છોડ઼ કર શિર્ક વ બુતપરસ્તી મેં મુબ્તલા હો ગએ, તો ઉન કી હિદાયત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત નૂહ ﷺ કો નબી વ રસૂલ બના કર ભેજા. હઝરત નૂહ ﷺ કા શુમાર દુનિયા કે અઝીમ તરીન અંબિયા મેં હોતા હૈ. વો સબ સે પહલે નબી ઔર રસૂલ હૈં. હઝરત ઈદરીસ ﷺ કી તીસરી પુશ્ત મેં હઝરત આદમ ﷺ કી વફાત કે એક હઝાર પચ્ચીસ સાલ બાદ દજલા વ ફુરાત કી વાદી કે દરમિયાન મુલ્કે ઈરાક મેં પૈદા હુએ. અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આને પાક મેં ૪૩ મકામ પર ઉન કા તઝકિરા ફરમાયા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	બાદલ

અલ્લાહ તઆલા તેઝ હવાઓં કે ઝરિયે બિખરે હુએ બાદલોં કો ફિઝા મેં જમા કર કે એક દૂસરે સે મિલા દેતા હૈ, ફિર ઉન બાદલોં કો બરફ કે પહાડ઼ો કી શકલ દે દેતા હૈ, જિન કી મોટાઈ સૈકડ઼ોં ફિટ હો જાતી હૈ. ઈન બિખરે હુએ બાદલોં કો બરફ કે પહાડ઼ોં કી શકલ મેં જમા કરના ઔર ભારી બાદલોં કો ફિઝા મેં રોકે રખના, ફિર કભી ઉન કો ઔલોં કી શકલ મેં ગિરા કર ઝમીન પર તબાહી મચા દેના ઔર કભી પાની કી શકલ મેં બરસા કર પેડ઼ પૌદોં કા ઉગાના અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કિતની બડ઼ી નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે લિએ તુમ્હારી બીવીયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો, ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવીયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	વુઝૂ કા પાની ખડ઼ે હો કર પીના

હઝરત હુસૈન ﷺ બયાન કરતે હૈં કે ઉન કે વાલિદ હઝરત અલી ﷺ ને વુઝૂ કિયા ઔર વુઝૂ કા બચા હુઆ પાની ખડ઼ે હોકર પિયા. મૈં ને તઅજ્જુબ કિયા! મુઝે દેખા ઔર કહા કે તઅજ્જુબ કી ક્યા બાત હૈ? મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈસી તરહ કરતે હુએ દેખા હૈ. [નસઈ : ૯૫]

ફાયદા : વુઝૂ સે બચા હુઆ પાની ઔર આબે ઝમઝમ ખડ઼ે હોકર પિના સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત | શુક્રિયા અદા કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કે સાથ ભલાઈ કા મામલા કિયા, ગયા ઔર ફિર ઉસ ને ભલાઈ કરને વાલે કો ((جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا)) કેહ દિયા, તો ગોયા ઉસ ને શુક્રિયા કા હક અદા કર દિયા''.

[તિર્મિઝી : ૨૦૩૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં | જૂટી ગવાહી શિર્ક કે બરાબર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જૂટી ગવાહી અલ્લાહ કે સાથ શિર્ક કરને કે બરાબર હૈ''. યે બાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન દફા ઇરશાદ ફરમાઈ.''

[અબૂ દાઊદ ૩૫૯૯, અન ખુરૈમ બિન ફાતિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં | દુનિયા કો મકસદ ન બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કા મકસદ દુનિયા કમાના હો ઔર વો ઉસી કે લિયે સફર કરતા હો, ઉસી કા ખયાલ દિલ મેં રેહતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા ગરીબી ઔર ભૂક કા ડર ઉસ કી આંખોં કે સામને કર દેતે હૈં (હર વક્ત ઇસ સે ડરતા હૈ કે આમદની તો બહુત કમ હૈ! કયા હોગા? કૈસે ગુઝારા હોગા?) ઔર ઉસ કે ઔકાત કો ઇસી ફિક્ર મેં પરેશાન કર દેતે હૈં ઔર મિલતા ઉતના હી હૈ જિતના મુકદ્દર મેં હોતો હૈ''.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૨૪૬૩, અન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં | કયામત કા ઝલઝલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ લોગો! અપને રબ સે ડરો બેશક કયામત કા ઝલઝલા બડ઼ી હી હોલનાક ચીઝ હૈ! જિસ રોઝ તુમ ઉસ ઝલઝલે કો દેખોગે, તો યે હાલ હોગા કે હર દૂધ પિલાને વાલી ઔરત અપને દૂધ પીતે (બચ્ચે કો) ભૂલ જાએગી ઔર તમામ હમલ વાલી ઔરતેં અપના હમલ ગિરા દેંગી, ઔર તુમ લોગોં કો નશે કી સી હાલત મેં દેખોગે; હાલાંકે વો નશે કી હાલત મેં ન હોંગે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બડ઼ા હી સખ્ત હૈ''.

[સૂર-એ-હજ : ૧ તા ૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ | બીમારી સે બચને કી તદબીર

હઝરત જાબિર ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે બરતનોં કો ઢાંક દિયા કરો ઔર મશ્કીઝે (યાની બરતન વગૈરા) કે મુંહ બંદ કર દિયા કરો, ક્યોંકિ સાલ મેં એક ઐસી રાત આતી હૈ, જિસ મેં વબા ઉતરતી હૈ પસ જિસ બરતન યા મશ્કીઝે કા મુંહ ખુલા રહતા હૈ તો ઉસ મેં દાખિલ હો જાતી હૈ.

[મુસ્લિમ : ૫૨૫૫]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ કઈ ગુના બઢ઼ા કર સૂદ મત ખાયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ''.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૩૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત નૂહ ﷺ કી દાવત

જબ લોગોં કી નાફરમાની ઔર બુત પરસ્તી દુનિયા મેં આમ હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી હિદાયત વ રહેનુમાઈ કે લિયે હઝરત નૂહ ﷺ કો નબી બનાયા. ઉન્હોંને લોગોં કો નસીહત કરતે ઔર દીન કી દાવત દેતે હુએ ફરમાયા: તુમ સિર્ફ અલ્લાહ કી ઈબાદત વ બંદગી કરો, વો તુમ્હારે ગુનાહોં કો માફ કર દેગા. ઈસ નસીહત કો સુન કર કૌમ કે સરદારોં ને જવાબ દિયા: હમ તુમ્હેં રસૂલ નહીં માનતે, ક્યોંકિ તુમ હમારે હી જૈસે આદમી હો નીઝ તુમ્હારી પૈરવી ઝલીલ વ હકીર ઔર કમ દર્જે કે લોગોં ને કર રખી હૈ. હઝરત નૂહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા કે યહાં સઆદત વ નેક બખ્તી કા દારોમદાર દૌલત પર નહીં, બલ્કે અલ્લાહ કી રઝામંદી ઔર ઈખ્લાસે નિય્યત પર હૈ. મૈં તુમ્હેં યે દાવત માલ વ દૌલત કી ઉમ્મીદ પર નહીં, બલ્કે અલ્લાહ કે હુક્મ ઔર ઉસ કી રઝા કે લિયે દે રહા હૂં, વહી મેરી મેહનત કા અજ્ર વ સવાબ અતા ફરમાએગા. ગર્ઝ હઝરત નૂહ ﷺ દિન રાત ઈન્ફિરાદી વ ઈજ્તિમાઈ ઔર ખુસૂસી વ ઉમૂમી તૌર પર એક તવીલ અર્સે તક કૌમ કો શિર્ક વ કુફ્ર ઔર અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાની સે ડરાતે રહે, મગર વો બાઝ તો ક્યા આતે; બલ્કે ઉલ્ટા અઝાબે ઈલાહી કા મુતાલબા કરને લગે.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	દરખ્ત કા હુઝૂર ﷺ કો ઈત્તેલા દેના

એક મરતબા કિસી ને હઝરત મસરૂક રહ. સે પૂછા કે જિસ રાત જિન્નાતોં ને હુઝૂર ﷺ કા કુર્આન સુના થા, ઉસ રાત આપ ﷺ કો જિન્નાતોં કી હાઝરી કી ઈત્તેલા કિસ ને દી થી? તો હઝરત મસરૂક રહ. ને ફરમાયા: મુજે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ને ખબર દી હૈ કે ઉસ રાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જિન્નાતોં કે બારે મેં એક દરખ્ત ને બતાયા થા. [બુખારી : ૩૮૫૯]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ પાંચોં નમાઝોં કી ઈસ તરહ પાબંદી કરે કે વુઝૂ ઔર અવકાત કા એહતેમામ કરે, રૂકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ કરે ઔર ઈસ તરહ નમાઝ પઢ઼ને કો અપને ઝિમ્મે અલ્લાહ તઆલા કા હક સમજે, તો ઉસ આદમી કો જહન્નમ કી આગ પર હરામ કર દિયા જાએગા''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૮૮૨, અન હંઝલા ઉસૈદી ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	જહાલત સે પનાહ માંગને કી દુઆ

જહાલત સે બચને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ﴾

તર્જુમા : અલ્લાહ કી પનાહ માંગતા હૂં ઈસ બાત સે કે મૈં જાહિલોં મેં સે હો જાઊં. [સૂર-એ-બકરહ : ૬૭]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નેઅમત કે મિલને પર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ અલ્લાહ તઆલા કિસી બંદે કો કિસી નેઅમત સે સરફરાઝ ફરમાએ ઔર વો ઉસ પર ((الْحَمْدُ لِلّٰهِ)) કહે, તો જો ઉસ ને હાસિલ કિયા હૈ ઉસ સે ભી બેહતર દિયા જાએગા''.

[ઇબ્ને માજા : ૩૮૦૫, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર જન્નત હરામ કર દેગા ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા''.

[સૂર-એ-માઇદા : ૭૨]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કોઈ (સિર્ફ) દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં, જલ્દ દે દેતે હૈં, ફિર હમ ઉસ કે લિયે દોઝખ મુકર્રર કર દેતે હૈં, જિસ મેં ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ઢકેલ દિયે જાએંગે''.

[સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ : ૧૮]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	જન્નતિયોં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં લોગ ખાએંગે ઔર પિએંગે, લેકિન ન તો પેશાબ પાખાના કરેંગે ઔર ન હી નાક છીંકેંગે, બલ્કે ઉન કા ખાના ઇસ તરહ હઝમ હોગા કે ડકાર આએગી, જિસ સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ ફૈલેગી ઔર ઉન કો અલ્લાહ કી ઐસી તસ્બીહ ઔર તક્બીર બતાઈ જાએગી જિસ કો પઢ઼ના ઇતના આસાન હોગા, જિતના દુનિયા મેં તુમ્હારે લિએ સાંસ લેના આસાન હોતા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્અરી رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઔર અઅ્ અઅ્ કર રહે થે. [નસઈ : ૩]

ફાયદા : ઇસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલ્ગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ વફાત પાજાએ, તો ઉસે અપને ઘર મેં દેર તક ન રોકો, ઉસ કો જલ્દ દફન કરો ઔર દફનાને કે બાદ ઉસ કે સર કી તરફ (ખડ઼ે હોકર) સૂર-એ-બકરહ કા શુરૂ હિસ્સા ઔર ઉસ કે પાંવ કી તરફ (ખડ઼ે હોકર) સૂર-એ-બકરહ કા આખરી હિસ્સા પઢ઼ો.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૮૯૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર رضي الله عنه]

ફાયદા : શુરૂ હિસ્સે સે મુરાદ الٓمٓ સે مُفْلِحُوْنَ તક ઔર આખરી હિસ્સે સે મુરાદ ((اٰمَنَ الرَّسُوْلُ سے فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ)) તક હૈ.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑬ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર① : ઈસ્લામી તારીખ | કૌમે નૂહ પર અલ્લાહ કા અઝાબ

હઝરત નૂહ ﷺ સાઢ઼ે નૌ સૌ સાલ તક અપની કૌમ કો દાવત દેતે રહે ઔર કૌમ કે અફરાદ બાર બાર અઝાબ કા મુતાલબા કરતે રહે, સાથ હી અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત નૂહ ﷺ કો ખબર દી કે અબ મૌજૂદા ઈમાન વાલોં કે અલાવા કોઈ ઔર ઈમાન નહીં લાએગા. તો ઉન્હોંને દુઆ કીઃ ઐ અલ્લાહ! અબ ઈન બદબખ્તોં પર ઐસા અઝાબ નાઝિલ ફરમા કે એક ભી કાફિર વ મુશ્રિક ઝમીન પર ઝિંદા ન બચે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમા લી ઔર હુક્મ દિયા કે તુમ હમારી નિગરાની ઔર હુક્મ કે તહત એક કશ્તી તૈયાર કરો, ચુનાંચે એક કશ્તી તૈયાર કી ગઈ, ફિર અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે ઝમીન વ આસ્માન સે પાની કે દહાને ખુલ ગએ, ઔર દેખતે હી દેખતે ઝમીન પર પાની હી પાની જમા હો ગયા, ઉસ વક્ત હઝરત નૂહ ﷺ બહુક્મે ખુદાવંદી મોમિનીન ઔર જાનદારોં મેં સે એક એક જોડ઼ે કો લે કર કશ્તી મેં સવાર હો ગએ, બાકી તમામ કાફિર વ મુશ્રિક પાની કે ઈસ તૂફાન મેં હલાક હો ગએ, છઃ મહીને કે બાદ કશ્તી ૧૦ મુહર્રમુલહરામ કો જૂદી પહાડ઼ પર ઠેહરી તો હઝરત નૂહ ﷺ અહલે ઈમાન કો લેકર અમન વ સલામતી કે સાથ ઝમીન પર ઉતરે ઔર ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હીં સે દુનિયા કી આબાદી કા દોબારા સિલસિલા શુરૂ ફરમાયા, ઈસી લિયે આપ કો ''આદમે સાની'' કહા જાતા હૈ.

નંબર② : અલ્લાહ કી કુદરત | ઝમ ઝમ કા પાની

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં સમંદર, ઝીલ, ઓલે, બારિશ ઔર ચશ્મોં કા પાની પૈદા ફરમાયા હૈ, લેકિન ઝમ ઝમ કા પાની પૈદા કર કે અપની કુદરત કા ઝબરદસ્ત ઈઝહાર ફરમાયા હૈ, દીગર પાની કી તરહ ઈસ મેં ભી પ્યાસ બુઝાને કી સલાહિયત હૈ લેકિન ખાસ બાત યે હૈ કે ઈસ મેં ભૂક મિટાને ઔર બીમારી સે શિફા દેને કી ભરપૂર સલાહિયત મૌજૂદ હૈ. દીગર પાની બહુત જલ્દી સડ઼ કર નાકાબિલે ઈસ્તેમાલ હો જાતા હૈ, લેકિન ઝમ ઝમ કા પાની સડ઼ને ઔર ખરાબ હોને સે હમેશા મહફૂઝ રહતા હૈ. ઈસ પાની મેં ભૂક, પ્યાસ મિટાને ઔર બીમારિયોં સે શિફા દેને કી સલાહિયત પૈદા કરના, અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી બડ઼ી નિશાની હૈ.

નંબર③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્ઝ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતા હો''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૭]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	દાઈ કરવટ સોના

હઝરત બર્રા બિન આઝિબ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બિસ્તર પર તશરીફ લાતે, તો દાઈ કરવટ પર આરામ ફરમાતે''.

[બુખારી : ૬૩૧૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સખાવત ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા સખી હૈ ઔર સખાવત કો પસંદ કરતા હૈ. અચ્છે અખ્લાક કો પસંદ કરતા હૈ ઔર બુરે અખ્લાક કો નાપસંદ કરતા હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૪૩૫૦૦, અન તલહા બિન ઉબૈદુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કોઈ ચીઝ ઐબ બતાએ બગૈર બેચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કોઈ ઐબદાર ચીઝ ઉસ કો ઐબ બતાએ બગૈર બેચેગા, વો બરાબર અલ્લાહ કી નારાઝગી મેં રહેગા ઔર ફરિશ્તે ઉસ પર લાનત કરતે રહેંગે''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪૭, અન વાસિલા બિન અસ્કા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે જિસ શખ્સ કો સિહત વ તંદુરૂસ્તી હાસિલ હો, ઔર અપને ઘર વાલોં કી તરફ સે ઉસ કા દિલ મુતમઈન હો ઔર એક દિન કા ખાના ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હો, તો સમજ લો કે દુનિયા કી તમામ નેઅમત ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હૈ''. [ઈબ્ને માજા : ૪૧૪૧, અન ઉબૈદુલ્લાહ બિન મિહસન ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅમત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અહલે જન્નત (ઐશ વ રાહત કે) મઝે લે રહે હોંગે, વો ઔર ઉન કી બીવિયાં સાયોં મેં મસહેરિયોં પર તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે ઔર ઉન કે લિયે ઉસ જન્નત મેં હર કિસ્મ કે મેવે હોંગે ઔર જો વો તલબ કરેંગે ઉન કો મિલેગા''. [સૂર-એ-યાસીન : ૫૫ તા ૫૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝૈતૂન કે તેલ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝૈતૂન કા તેલ ખાઓ ઔર ઉસે લગાઓ, ક્યોં કિ ઉસ મેં સત્તર બીમારિયોં સે શિફા હૈ, જિન મેં સે એક કોઢ ભી હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૯૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલોં! અલ્લાહ સે ડરતે રહો જૈસા કે ઉસ સે ડરને કા હક હૈ ઔર મરતે દમ તક ઈસ્લામ પર કાઈમ રહના''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — કૌમે આદ

''આદ'' અરબ કી એક કદીમ તરીન કૌમ કા નામ હૈ, ઈસ કા ઝિક્ર કુર્આને પાક મેં ૨૫ મરતબા આયા હૈ, યે કૌમ જુનૂબી અરબ મેં આબાદ થી ઔર અમ્માન સે લે કર યમન તક ૧૩ બિરાદરિયોં મેં ફૈલી હૂઈ થી, ઉન કે મુલ્ક કી રાજધાની યમની શહર ''હઝર મૌત'' થી, ઉસ કા ઝમાના હઝરત નૂહ ﷺ કે તકરીબન ચાર સૌ સાલ બાદ ઔર હઝરત ઈસા ﷺ કે તકરીબન દો હઝાર સાલ પેહલે કા હૈ. યે અપને ઝમાને કી તાકતવર કૌમ થી ઔર ફન્ને તામીર મેં બડ़ી મહારત રખતી થી, પહાડ़ો કો તરાશ કર શાનદાર ઈમારતે બનાના ઉન કા મહબૂબ મશગલા થા, યે કૌમ માલ વ દૌલત કે નશે મેં ઐશ પરસ્તી મેં મુબ્તલા હો ગઈ થી, કમઝોરોં પર ઝુલ્મ કરના, હક બાત કી મુખાલફત ઔર માલ વ દૌલત ઔર અપની તાકત પર ઘમંડ કરના ઉન કી ફિતરત બન ગઈ થી, જબ ઉસ કૌમ કી ઝુલ્મ વ ઝયાદતી ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી હદ સે બઢ़ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત હૂદ ﷺ કો નબી બના કર ઉન કી હિદાયત કે લિયે ભેજા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હુઝૂર ﷺ કે પસીને કી ખુશ્બૂ

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં ''એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે યહાં તશરીફ લાએ ઔર કૈલૂલા ફરમાયા, જબ આપ ﷺ કો પસીના આયા, તો મેરી વાલિદા એક શીશી લાઈ ઔર પસીના પોંછ કર જમા કરને લગીં, ઈસ દૌરાન આપ ﷺ કી આંખ ખુલ ગઈ, આપ ﷺ ને પૂછા: ઉમ્મે સુલૈમ ! તુમ યે ક્યા કર રહી હો? ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા: મૈં આપ કે પસીને કો જમા કર રહી હૂં, તાકે હમ ઈસે ખુશ્બૂ કે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કરેં''.

[મુસ્લિમ : ૬૦૫૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઈન ઔરતોં કે લિએ તુમ્હારે છોડ़े હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો, તો ઉન કે લિએ તુમ્હારે છોડ़े હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કો યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિય્યત ઔર કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સુબહ કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ સુબહ કરો તો યે દુઆ પઢ़ो:

((اَللّٰهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوْتُ وَإِلَيْكَ النُّشُوْر))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! હમ ને તેરી હી મદદ સે સુબહ કી ઔર તેરી હી મદદ સે શામ કી, તેરી હી (મર્ઝી સે) હમ ઝિંદા હૈં ઔર તેરી હી મર્ઝી સે હમ મરેંગે ઔર તેરે હી પાસ (કયામત કે દિન) ઉઠ કર જાના હૈ''.

[અમલુલ યૌમ વલ લૈલહ લિઈબ્ને સિની : ૩૫, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈસ્તેખારા કરના નેક બખ્તી કી અલામત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈબ્ને આદમ કી નેક બખ્તી ઔર સઆદત મેં સે યે હૈ, કે વો અલ્લાહ તઆલા સે અપને કામોં મેં ઈસ્તેખારા કરે ઔર આદમી કી બદ બખ્તી મેં સે યે હૈ, કે અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ્તેખારા કરના છોડ઼ દે''. [મુસ્તદરક : ૧૯૦૩, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝકાત ન દેને કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ સોના યા ચાંદી જમા કર કે રખતે હૈં ઔર ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે મેં ખર્ચ નહીં કરતે (ઝકાત અદા નહીં કરતે), આપ ઉન કો દર્દનાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિએ કે જિસ દિન ઉસ સોને ચાંદી કો આગ મેં તપાયા જાએગા, ફિર ઉસ સે ઉન કી પેશાનિયાં ઔર ઉન કે પેહલુઓં ઔર ઉન કી પીઠોં કો દાગા જાએગા (ઔર) કહા જાએગા, યહી હૈ વો (સોના ચાંદી), જિસ કો તુમને અપને લિયે જમા કિયા થા, તો (અબ) અપને જમા કિયે હુએ કા મઝા ચખો''. [સૂર-એ-તૌબા : ૩૪ તા ૩૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી એક રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રેહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં''. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે). [સૂર-એ-કહફ : ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કી ગરમી

હઝરત ઉમર ؓ બયાન કરતે હૈં કે જિબ્રઈલ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે કહા: ''મુજે ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ ને આપ કો હક કે સાથ ભેજા હૈ! અગર જહન્નમ સે એક સૂઈ કે નાકે કે બરાબર સૂરાખ કર દિયા જાએ, તો ઉસ કી ગરમી સે રૂએ ઝમીન પર રેહને વાલે સબ મર જાએં''. [તબરાની ઔસત : ૨૬૮૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બવાસીર ઔર જોડ઼ોં કે દર્દ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અંજીર ખાઓ, ક્યોં કિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર જોડ઼ોં કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ؓ ફરમાતે હૈં: ''મેરે ખલીલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે તીન ચીઝોં કી વસિય્યત ફરમાઇ હૈ, મૈં ઉન કો મરતે દમ તક નહીં છોડૂંગા: (૧) હર મહીને તીન નફલી રોઝે રખને કી (૨) નમાઝે ચાશ્ત (કમ અઝ કમ) દો રકાતેં પઢ઼ને કી (૩) સોને સે પેહલે વિત્ર પઢ઼ને કી''.

[બુખારી : ૧૧૭૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત હૂદ ﷺ કી દાવત

જબ કૌમે આદ શિર્ક વ બુત પરસ્તી મેં હદ સે બઢ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત હૂદ ﷺ કો નબી બના કર ઉન કી હિદાયત કે લિયે ભેજા. ઉન્હોંને કૌમ કે લોગોં કો તૌહીદ વ ઈબાદતે ઈલાહી કી દાવત દી, શિર્ક વ બુત પરસ્તી ઔર લોગોં પર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી કરને સે મના કિયા. કૌમ ને ઉન કી નસીહત કબૂલ કરને કે બજાએ જુટલાના શુરૂ કર દિયા, હઝરત હૂદ ﷺ ને ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા કે અઝાબ સે ડરાયા તો વો લોગ મઝાક ઉડ઼ાતે હુએ કેહને લગે કે અગર તુમ અપની દાવત મેં સચ્ચે હો, તો હમારે પાસ અઝાબ લેકર આઓ. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ હટ ધર્મી ઔર મુતાલબે પર તીન સાલ તક કહત સાલી કે અઝાબ મેં મુબ્તલા કર દિયા. જિસ કી વજહ સે ઉન કે બાગાત વ ખેતિયાં સબ બરબાદ હો ગઈ. ઈતની બડ઼ી તબાહી સે ઈબ્રત હાસિલ કરને કે બજાએ ઉસ બદબખ્ત કૌમ કી બગાવત વ સરકશી ઔર ઝિયાદા બઢ ગઈ, બિલ આખિર દોબારા અલ્લાહ તઆલા કા ગઝબ ભડ઼ક ઉઠા ઔર એક હફતે તક ચલને વાલી તૂફાની હવાઓં ને ઉન કા નામ વ નિશાન મિટા કર રખ દિયા. કૌમે આદ કી હલાકત કે બાદ હઝરત હૂદ ﷺ અહલે ઈમાન કો લેકર યમન કે શહર ''હઝર મૌત'' ચલે ગએ ઔર યહાં પચાસ સાલ તક દાવત વ તબ્લીગ કા ફરીઝા દેને કે બાદ ૪૬૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ઝમીન વ આસ્માન કો છે દિન મેં પૈદા કરના

કુર્આન કે બયાન કે મુતાબિક અલ્લાહ તઆલા ને સાતોં ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી તમામ ચીઝોં કો સિર્ફ છે દિન મેં પૈદા ફરમાયા ઔર ઈતને બડ઼ે કામ મેં ઉસે થકન ભી નહીં હૂઈ, જબ કે આજ કે તરક્કી યાફતા સાઈન્સી દૌર મેં બડ઼ી બડ઼ી મશીનોં કે ઝરિયે એક બિલ્ડિંગ બનાને મેં બરસોં લગ જાતે હૈં ઔર ઉસ કી તામીર મેં બડ઼ે બડ઼ે માહિર ઈન્જીનિયર ઔર સૈંકડ઼ોં મજદૂર કામ કરતે હૈં, મગર અલ્લાહ તઆલા ને તન્હા સાતોં ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી તમામ ચીઝોં કો સિર્ફ છે દિન મેં બના કર અપની ઝબરદસ્ત કુદરત કા મુઝાહરા ફરમાયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અલ્લાહ હર એક કો દોબારા ઝિંદા કરેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ હી વો હૈ જિસ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર વહી તુમ્હેં રોઝી દેતા હૈ ફિર (વક્ત આને પર) વહી તુમ કો મૌત દેગા ઔર ફિર તુમ કો વહી દોબારા ઝિંદા કરેગા''.

[સૂર-એ-રૂમ : ૪૦]

ફાયદા : મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા દોબારા ઝિંદા કરેંગે, જિસ કો ''બઅસિ બઅદલ મૌત'' કેહતે હૈં, ઈસ કે હક હોને પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	હુઝૂર ﷺ કે સલામ કા અંદાઝ

હઝરત મિકદાદ رضي الله عنه ઝિક્ર કરતે હૈ કે આપ ﷺ રાત કો તશરીફ લાતે ઔર ઇસ તરહ સલામ કરતે કે જાગને વાલા તો સુન લેતા ઔર સોને વાલા બેદાર ન હોતા. [મુસ્લિમ : ૫૩૬૨]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગુસ્સા દૂર કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કિસી કો ગુસ્સા આએ તો વો ((أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)) પઢ લે ગુસ્સા જાતા રહેગા''. [મુસ્લિમ : ૬૬૪૬, અન સુલેમાન બિન સુરદ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કતઅ રહમી કરને વાલા જન્નત સે મહરૂમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કતઅ રહમી કરને વાલા જન્નત મેં દાખિલ નહીં હોગા''.

[મુસ્લિમ : ૬૫૨૦, અન ઝુબૈર બિન મુતઇમ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કૌન સા માલ બેહતર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ સૂરજ નિકલતા હૈ, તો ઉસ કે દોનોં જાનિબ દો ફરિશ્તે રોઝાના એલાન કરતે હૈં: ઐ લોગો! અપને રબ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો જાઓ! જો માલ થોડા હો ઔર વો કાફી હો જાએ, વો બેહતર હૈ, ઉસ ઝિયાદા માલ સે જો અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા દૂસરી ચીઝોં મેં મશગૂલ કરદે''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૨૧૪, અન અબી દર્દા رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કી તમન્ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ દિન યે ગુનહગાર લોગ ફરિશ્તોં કો દેખેંગે, ઉસ દિન ઉન કે લિયે કોઈ ખુશખબરી નહીં હોગી ઔર ઉન કી ખતરનાક શકલેં દેખ કર કહેંગે કે હમારે ઔર ઉન ફરિશ્તોં કે દરમિયાન કોઈ આડ કાઇમ કર દી જાએ.'' [સૂર-એ-ફુરકાન : ૨૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	મેહંદી કા ઇસ્તેમાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બાલોં કે લિયે મેહંદી ઇસ્તેમાલ કરો, ક્યોંકિ યે તુમ્હારી જવાની, હુસ્ન વ જમાલ ઔર મર્દાના કુવ્વત કો બઢાતા હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૭૩૦૦, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ મેરે વો બંદો! જિન્હોને (કુફ્ર વ શિર્ક કરકે) અપને ઉપર ઝયાદતી કર રખી હૈ, અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે માયૂસ ન હો જાઓ, યકીન જાનો અલ્લાહ તઆલા (ઇસલામ લાનેકી વજહસે) તમામ ગુનાહો કો માફ કરદેગા, યકીનન વો બડા બખ્શનેવાલા, બડા મહેરબાન હૈ.'' [સૂર-એ-ઝમર: ૫૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	કૌમે સમૂદ

કૌમે સમૂદ કા ઝિક્ર કુર્આન મજીદ મેં ૨૩ મરતબા આયા હૈ. કૌમે આદ કી હલાકત કે બાદ યે અરબ કી મશહૂર ઔર કદીમ તરીન કૌમ હૈ. ઈસ કા નસબ હઝરત નૂહ ﷺ કે બેટે સામ સે મિલતા હૈ, હિજાઝ વ શામ કે દરમિયાન વાદિએ કુરા કે મૈદાન મેં ઉન કી આબાદિયાં થી, જિન કે ખંડરાત વ નિશાનાત આજ ભી મૌજૂદ હૈં. ઈન કા દારૂલ હુકૂમત મદીના તૈયબા સે શિમાલ કી તરફ મકામે હિજ્ર મેં થા, જિસે અબ ''મદાઈને સાલેહ'' કેહતે હૈં. ઈસ કૌમ કા ઝમાના હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ સે પેહલે કા હૈ, યે અપને વક્ત કી મોહઝ્ઝબ, તરક્કી યાફતા, તાકતવર ઔર બડ઼ી માલદાર કૌમ થી, પહાડ઼ો કો તરાશ કર બડ઼ી બડ઼ી ઈમારતેં બનાના ઔર સંગ તરાશોં કો ભારી મઝદૂરી દે કર બડ઼ે બડ઼ે બુત બનવાના, ઈન કી ઝિંદગી કા મહબૂબ મશગલા થા, ઈન કે દિલોં મેં બુતોં કી ઈતની અકીદત વ મુહબ્બત પૈદા હો ગઈ થી કે અલ્લાહ તઆલા કો છોડ઼ કર ઈન્હીં કી પૂજા કો અપની નજાત કા ઝરિયા સમજને લગે થે. જબ ઉસ કૌમ કી શિર્ક વ બુત પરસ્તી હદ સે બઢ઼ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી હિદાયત વ ઈસ્લાહ કે લિયે હઝરત સાલેહ ﷺ કો રસૂલ બના કર ભેજા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	સબ સે બડ઼ા મોઅજિઝા કુર્આન હૈ

કુર્આને કરીમ સબ સે બડ઼ા મોઅજિઝા હૈ, જો આપ ﷺ કો દિયા ગયા, ખુદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં: ''જિતને પૈગંબર ગુઝરે હૈં, ઉન મેં સે હર એક કો ઐસે ઐસે મોઅજિઝે દિયે ગએ, જિન કો દેખ કર લોગ ઈમાન લાએ (બાદ કે ઝમાને મેં ઉન કા કોઈ અસર ન રહા) ઔર મુજ કો જો મોઅજિઝા અલ્લાહ તઆલા ને દિયા હૈ વો ''કુર્આન'' હૈ, જિસ કો વહી કે ઝરિયે મુજ પર ઉતારા હૈ (ઈસ કા અસર કયામત તક બાકી રહેગા), તો મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે કયામત કે દિન મેરે માનને વાલોં કી તાદાદ દૂસરે પૈગંબરોં કે માનને વાલોં સે ઝિયાદા હોગી''.

[બુખારી : ૪૯૮૧, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ મેં કિબલા કી તરફ રૂખ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ જહાં કહીં ભી રહો (નમાઝ મેં) અપને ચેહરોં કો ઉસી (બૈતુલ્લાહ શરીફ) કી તરફ કિયા કરો''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૪૪]

(યાની : કિબલે કી તરફ રૂખ કર કે નમાઝ અદા કરના ફર્ઝ હૈ.)

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	શામ કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ શામ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼તે થે: ((أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلّٰهِ ، وَالْحَمْدُ كُلُّهُ لِلّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ، لَا شَرِيْكَ لَهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَإِلَيْهِ الْمَصِيْرُ))

તર્જમા : હમ ને ઔર પૂરી દુનિયા ને શામ કી અલ્લાહ કે લિયે, ઔર તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં, ઉસ કા કોઈ શરીફ નહીં, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં હૈ ઔર ઉસી કી તરફ લોટના હૈ.

[અલ અદબુલ મુફરદ : ૬૦૪, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	આગ બુજાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ (કહીં) આગ લગી હુઈ દેખો તો ((اللهُ أَكْبَرُ)) કહો ક્યોંકિ اللهُ أَكْبَرُ કેહના ઉસ આગ કો બુજા દેતા હૈ''.

[અમલુલયૌમ વલ લૈલહ લિ ઇબ્ને સિની : ૨૯૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તંગી કે ડર સે ફૅમિલી પ્લાનિંગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અપની ઔલાદ કો તંગી કે ડર સે કત્લ મત કરો, હમ ઉન કો ભી રિઝક દેંગે ઔર તુમ કો ભી, બેશક ઉન કા કત્લ બડ઼ા ગુનાહ હૈ''. [સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ : ૩૧]

ખુલાસા : મઆશી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના યા ઔર કોઈ તદબીર ઇખ્તિયાર કરના કે હમલ હી ન ઠહરે, યે સબ ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિયે હૈ ઔર વો ઉસ કી રૌનક હૈ ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઉસ સે કહીં ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રહને વાલા હૈ. ક્યા તુમ લોગ ઇતની બાત ભી નહીં સમજતે? [સૂર-એ-કસસ : ૬૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કો ખુશખબરી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક પુકારને વાલા જન્નતિયોં કો પુકાર કર કહેગા: તુમ હમેશા તંદુરૂસ્ત રહોગે, કભી બીમાર ન હોગે; તુમ હમેશા ઝિંદા રહોગે, કભી મૌત નહીં આએગી, તુમ હમેશા જવાન રહોગે; કભી બૂઢ઼ે નહીં હોગે, તુમ હમેશા ખુશહાલ રહોગે; કભી મોહતાજ ન હોગે''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૭, અન અબી સઈદ વ અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પીલૂ સે ઈલાજ

હઝરત જાબિર રદિ. ફરમાતે હૈં કે હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ મકામે મહરુઝ્ઝહરાન મેં થે, હમ પીલૂ ચુન રહે થે, આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ સ્યાહ રંગ કે પીલૂ ચુનો ઇસ લિયે કે વો ઝયાદા અચ્છે હોતે હૈં.

[બુખારી : ૫૪૫૩]

ફાયદા : પીલૂ બલગમ કો દૂર કરતા હૈ, જિલ્દ કે મસામાત ખોલતા હૈ, ઔર ગંદી હવા કો દૂર કરતા હૈ, ઉસકી જડ઼.કી મિસ્વાક દાંતોં કો સાફ ઔર મઝબૂત રખતી હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુશ્રિકીન કી મુખાલફત કરો, દાઢ઼ી બઢ઼ાઓ ઔર મૂંછોં કો ખૂબ કતરવાઓ''. [બુખારી : ૫૮૯૨, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સાલેહ ﷺ કી દાવત ઔર કૌમ કા હાલ

હઝરત સાલેહ ﷺ, હઝરત હૂદ ﷺ કે તકરીબન સૌ સાલ બાદ પૈદા હુએ. કુર્આન મેં ઉન કા તઝકિરા ૮ જગહોં પર આયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં કૌમે સમૂદ કી હિદાયત વ રેહનુમાઈ કે લિયે ભેજા થા. ઉસ કૌમ કો અપની શાન વ શૌકત, ઈઝઝત વ બડ઼ાઈ ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી પર બડ઼ા નાઝ થા, હઝરત સાલેહ ﷺ ને ઉન્હેં નસીહત કરતે હુએ ફરમાયા: એ લોગો! તુમ સિર્ફ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો ઉસ કે સિવા કોઈ બંદગી કે લાઈક નહીં. વો ઈસ પૈગામે હક કો સુન કર નફરત કા ઈઝહાર કરને લગે ઔર હુજ્જત બાઝી કરતે હુએ નુબુવ્વત કી સચ્ચાઈ કે લિયે પહાડ઼ સે હામિલા ઊંટની નિકાલને કા મુતાલબા કરને લગે. હઝરત સાલેહ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને મોઅજિઝે કે તૌર પર સખ્ત ચટાન સે ઊંટની પૈદા કરદી, મગર અપની ખ્વાહિશ કે મુતાબિક મોઅજિઝા મિલને કે બાદ ભી ઈસ બદબખ્ત કૌમ ને નહીં માના ઔર કુફ્ર વ નાફરમાની કી ઈસ હદ તક પહુંચ ગઈ કે ઊંટની કો કત્લ કર ડાલા ઔર ઈસી પર બસ નહીં કિયા બલ્કે હઝરત સાલેહ ﷺ કે કત્લ કા ભી મન્સૂબા બના લિયા. ઈસ જુર્મે અઝીમ ઔર ઝાલિમાના ફૈસલે પર ગૈરતે ઈલાહી જોશ મેં આઈ ઔર તીન દિન કે બાદ એક ઝોરદાર ચીખ ઔર ઝમીની ઝલઝલે ને પૂરી કૌમ કો તબાહ કર ડાલા. ઈસ કે બાદ હઝરત સાલેહ ﷺ ઈમાન વાલોં કે સાથ ફલસ્તીન હિજરત કર ગએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	દીમક

અલ્લાહ તઆલા ને બેશુમાર મખ્લૂક પૈદા ફરમાઈ હૈ. ઉન મેં એક અજીબ નાબીના મખ્લૂક ''દીમક'' ભી હૈ. વો નાબીના હોને કે બાવજૂદ સરદી ઔર બારિશ સે બચને કે લિયે શાનદાર ઔર મઝબૂત ટાવર નુમા ઘર બનાતી હૈ. જિસ કી ઊંચાઈ ઉન કી જસામત સે હઝારોં ગુના ઝિયાદા હોતી હૈ. ઉન ઘરોં કે બનાને મેં વો મિટ્ટી ઔર અપને લુઆબ વ ફુઝલા કા ઈસ્તેમાલ કરતી હૈં. ઉન કે ઘરોં મેં બેશુમાર ખાને હોતે હૈં. જિન મેં ભૂલ ભૂલય્યાં, છોટી છોટી નેહરોં કે રાસ્તે ઔર હવા કે ગુઝરને કા ઈન્તેઝામ હોતા હૈ. આખિર બીનાઈ સે મહરૂમ દીમક કો ટાવર નુમા શાનદાર ઘર બનાને કી સલાહિયત કિસ ને અતા ફરમાઈ ? યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કારીગરી ઔર કુદરત કા નમૂના હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(દીની) ઈલ્મ હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

ફાયદા : હર મુસલમાન પર ઈલ્મે દીન કા ઈતના હાસિલ કરના ફર્ઝ હૈ કે જિસ સે હલાલ વ હરામ મેં તમીઝ કર લે ઔર દિન કી સહી સમજ બુજ, ઈબાદાત વગૈરા કે તરીકે ઔર સહી મસાઈલ કી માલૂમાત હો જાએ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બીવિયોં કો સલામ કરના

હઝરત ઉમ્મે સલમા બયાન કરતી હૈં કે આપ રોઝાના સુબહ કે વક્ત બીવિયોં કે પાસ તશરીફ લે જાયા કરતે થે ઔર ઉન કો ખુદ સલામ કિયા કરતે થે. [મજમઉઝ્ઝવાઇદ : ૨૧૮/૨]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	આફત વ બલા દૂર હોને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ((مَاشَاءَ اللّٰهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ)) પઢ લિયા કરે, તો સિવાએ મૌત કે અપને અહલ વ અયાલ ઔર માલ મેં કોઈ આફત નહીં દેખેગા''. [તબરાની ઔસત : ૪૪૧૨, અન અનસ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સિફારિશ પર બતૌરે હદિયા માલ લેના

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: ''કિસી ને અપને (મુસલમાન) ભાઈ કી કિસી ચીઝ મેં સિફારિશ કી ઔર સિફારિશ કરને પર સામને વાલે ને ઉસ કો કોઈ ચીઝ બતૌરે હદિયા પેશ કી ઔર ઉસ ને કબૂલ કરલી, તો વો સૂદ કે બહુત બડ઼ે દરવાઝે પર આ પહુંચા''. [અબૂદાઊદ ૩૫૪૧, અન અબી ઉમામહ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મકસદ

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: ''જબ તૂ યે દેખે, કે અલ્લાહ તઆલા કિસી ગુનહગાર કો ઉસ કે ગુનાહોં કે બાવજૂદ દુનિયા કી ચીઝેં દે રહા હૈ, તો યે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઢીલ હૈ''.
[મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૮૬૦ અન ઉકબા બિન આમિર]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હોલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ કાનોં કે પરદે ફાડ઼ દેને વાલા શોર બરપા હોગા, તો ઉસ દિન આદમી અપને ભાઈ સે, અપની માં ઔર બાપ સે, અપની બીવી ઔર બેટોં સે ભાગેગા. ઉસ દિન હર શખ્સ કી ઐસી હાલત હોગી, જો ઉસ કો હર એક સે બેખબર કર દેગી''. [સૂર-એ-અબસ : ૩૩ તા ૩૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલ્ત અપને ચચા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શખ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ.કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ કિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખત્મ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝર્રાત હોતે, ચુનાંચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા. [અબૂ દાવૂદ : ૩૪૨૦]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો, ઔર (શરીઅત કે મુતાબિક ફૈસલા કરને વાલે) હાકિમોં કી ભી ઈતાઅત કરો''.
[સૂર-એ-નિસા : ૫૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ

હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી પૈદાઈશ હઝરત ઈસા ﷺ સે દો હઝાર સાલ કબ્લ ઈરાક મેં હુઈ. વો એક અઝીમ પૈગંબર ઔર હાદી વ રહેનુમા થે. કુર્આને કરીમ મેં ૬૯ જગહ ઉન કા તઝકિરા આયા હૈ ઔર મક્કી વ મદની દોનોં તરહ કી સૂરતોં મેં ઉન્હેં ''દીને હનીફી'' કા દાઈ, હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ કે વાલિદે મોહતરમ, અરબ કે જદ્દે અમજદ, બૈતુલ્લાહ શરીફ કી તામીર કરને વાલા ઔર અરબ કૌમ કા હાદી વ પૈગંબર બતાયા ગયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં ખાસ રહમત વ બરકત ઔર ફઝીલત સે નવાઝા થા, ઉન કે બાદ આને વાલે સારે અમ્બિયા ઉન્હીં કી નસ્લ મેં પૈદા હુએ, ઈસી વજહ સે વો ''અબુલઅંબિયા''કે લકબ સે મશહૂર હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને નુબુવ્વત વ રિસાલત કે સાથ માલ વ દૌલત ભી અતા કિયા થા. સખાવત વ દરિયા દિલી ઔર મેહમાન નવાઝી મેં બહુત મશહૂર થે, ઈસ કે સાથ હી સબ્ર વ તહમ્મુલ, અલ્લાહ તઆલા કી ઝાત પર મુકમ્મલ એતેમાદ વ ભરોસા ઔર લોગોં પર શફકત વ મેહરબાની ઉન કી ખાસ સિફત થી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | અબૂ તાલિબ કા સિહતયાબ હોના

એક મરતબા ચચા અબૂ તાલિબ બીમાર હુએ, તો આપ ﷺ ઉન કી ઈયાદત કે લિયે ગએ; અબૂ તાલિબ ને ફરમાયા: ઐ ભતીજે! અપને રબ સે દુઆ કરો કે વો મુજે આફિયત બખ્શે, તો આપ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ ''યા અલ્લાહ! મેરે ચચા કો શિફા અતા ફરમા''. બસ ફૌરન અબૂ તાલિબ ખડે હો ગએ ઔર કેહને લગે: એ ભતીજે! આપ કા રબ તો આપ કા હર સવાલ પૂરા કરતા હૈ, તો ઉસ પર આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઐ મેરે ચચા! અગર આપ ભી અલ્લાહ તઆલા કી ઈતાઅત કરેં, તો વો આપ કા ભી સવાલ પૂરા કરેગા.

[તબરાની ઔસત : ૪૧૨૦, અન અનસ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ નમાઝ કે લિયે કામિલ વુઝૂ કરતા હૈ ફિર ફર્ઝ નમાઝ કે લિયે ચલ કર જાતા હૈ ઔર લોગોં કે સાથ નમાઝ પઢ઼તા હૈ યા આપ ﷺ ને ફરમાયા: જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼તા હૈ યા ફરમાયા: નમાઝ મસ્જિદ મેં અદા કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહોં કો માફ ફરમા દેતે હૈં''.

[મુસ્લિમ : ૫૪૯, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | દૂધ પીને કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસે અલ્લાહ તઆલા દૂધ પિલાએ, ઉસે યે દુઆ પઢ઼ની ચાહિયે:

((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْهِ وَزِدْنَا مِنْهُ))

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ ઈસ મેં હમારે લિયે બરકત અતા ફરમા ઔર ઝિયાદા અતા ફરમા.

[તિર્મિઝી : ૩૪૫૫, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નુકસાન સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ખુબૈબ رضي الله عنه સે ફરમાયા: ''તુમ રોઝાના સુબહ, શામ તીન મરતબા ''સૂર-એ-ઈખ્લાસ'' ઔર ''મુઅવ્વઝતૈન'' યાની((قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ)) ઔર((قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ)) પઢ઼ા કરો, યે સૂરતેં હર નુકસાન દેને વાલી ચીઝ સે તુમ્હારી હિફાઝત કા ઝરિયા હોંગી''.

[તિર્મિઝી : ૩૫૭૫ અન અબ્દુલ્લાહ બિન ખુબૈબ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બાઝ લોગ વો હૈં, જો ગફલત મેં ડાલને વાલી ચીઝોં કો ખરીદતે હૈં, તાકે બે સોચે સમજે અલ્લાહ કે રાસ્તે સે લોગોં કો ગુમરાહ કરેં ઔર સીધે રાસ્તે કા મઝાક ઉડ઼ાએં, ઐસે લોગોં કે લિયે બડ઼ી રૂસ્વાઈ કા અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-લુકમાન : ૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બ કા ઝરિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ ઐસી ચીઝ નહીં જો તુમ કો હમારા મહબૂબ બનાદે, મગર હાં, જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો ઐસે લોગોં કે ઉન કે આમાલ કા દુગના બદલા મિલેગા ઔર વો જન્નત કે બાલાં ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે''. [સૂર-એ-સબા : ૩૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કે હથોડ઼ે કા વઝન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર (જહન્નમ કે) લોહે કા એક ગુર્ઝ ઝમીન પર રખ દિયા જાએ ઔર ઉસ (કો ઉઠાને) કે લિયે તમામ ઈન્સાન ઔર જિન્નાત મિલ જાએં, તબ ભી ઉસે ઝમીન સે નહીં ઉઠા સકેંગે''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૦૮૪૮, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમાર કે લિએ જૌ મુફીદ હૈ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્ઝિર કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ અલી! બસ કરો, ઈસ લિએ કે તુમ અભી કમઝોર હો''. ઉમ્મે મુન્ઝિર કા બયાન હૈ કે મૈં ને ઉન કે લિએ ચુકંદર ઔર જૌ કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી رضي الله عنه સે ફરમાયા: ''એ અલી! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિએ કે યે તુમ્હારે લિએ મુફીદ તરીન હૈ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૫૬, અન ઉમ્મે મુન્ઝિર બિન્તે કૈસ رضي الله عنها]

ફાયદા : ચુકંદર (Beetroot) ઔર જૌ બીમાર આદમી કે લિયે બહુત મુફીદ હૈ, ચુકંદર ખૂન કો સાફ કરતા હૈ ઔર જૌ કમઝોરી કો દૂર કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર તુમ પર કિસી નાક, કાન કટે હુએ કાલે ગુલામ કો ભી અમીર બના દિયા જાએ, જો તુમ્હેં અલ્લાહ તઆલા કી કિતાબ કે ઝરિયે અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ કે મુતાબિક ચલાએ તો તુમ ઉસ કા હુક્મ સુનો ઔર માનો''.

[મુસ્લિમ : ૩૧૩૮, અન ઉમ્મે હુસૈન رضي الله عنها]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી કૌમ કી હાલત

હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને જિસ ખાનદાન ઔર માહૌલ મેં આંખેં ખોલી, ઉસ મેં શિર્ક વ બુત પરસ્તી ઔર ઝલાલત વ ગુમરાહી બિલ્કુલ આમ થી. સારે લોગ બુતોં કી પૂજા કરતે ઔર ચાંદ, સૂરજ ઔર સિતારોં કો અપની હાજત વ ઝરૂરત પૂરી કરને કા ઝરિયા સમજતે. હર એક ને અલ્લાહ તઆલા કી તાકત વ કુદરત ઔર વહદાનિયત કો ભૂલ કર બેશુમાર ચીઝોં કો અપના માબૂદ બના લિયા થા. ખુદ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે વાલિદ આઝર અપની કૌમ કે મુખ્તલિફ કબીલોં કે લિયે લકડ઼િયોં કે બુત બનાતે ઔર લોગોં કે હાથોં ફરોખ્ત કરતે થે ઔર ફિર લોગ ઉસ કી પૂજા કરતે થે. યહાં તક કે આઝર ખુદ અપને હાથોં સે બનાએ હુએ બુતોં કી પૂજા કરતે ઔર ઉન સે અકીદત વ મુહબ્બત કા ઈઝહાર કરતે થે. ઐસી જહાલત વ ગુમરાહી ઔર હક્ક વ સદાકત સે મહરૂમ માહૌલ મેં હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને તૌહીદ કી આવાઝ લગાઈ ઔર લોગોં કો સમજાયા. મગર કિસી ને આપ કી દાવત કો તસ્લીમ નહીં કિયા ઔર સખ્તી કે સાથ મુખાલફત કરને લગે.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | ઝબાનોં કા મુખ્તલિફ હોના

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં બેશુમાર કૌમોં કો પૈદા ફરમાયા. જિન કી ઝબાન એક દૂસરે સે અલગ હૈ, કિસી કી ઝબાન અરબી હૈ, કિસી કી ફારસી, કિસી કી અંગ્રેઝી હૈ તો કિસી કી ઉર્દૂ ઔર હિંદી, જબ કે એક કિસ્મ કે જાનવર ઔર પરિંદોં કી બોલી એક હોતી હૈ. લેકિન ઈન્સાની કૌમોં કી બોલિયાં બિલ્કુલ મુખ્તલિફ હૈં, બલ્કે ઈન્સાનોં મેં સે હી મર્દોં, ઔરતોં ઔર લડ઼કે લડ઼કિયોં કી આવાઝ ભી એક દૂસરે સે જુદા હોતી હૈ. હાલાંકે સબ કી ઝબાન, હોંટ, તાલૂ, હલક વગૈરા એક હી તરહ કે હૈં. ઈસ કે બાવજૂદ ઈન્સાનોં કી ઝબાન, આવાઝ ઔર લબ વ લેહજે કા મુખ્તલિફ હોના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | કુર્આને મજીદ પર ઈમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી ઝાત, ઉસ કે રસૂલ ઔર ઉસ કી કિતાબ (યાની કુર્આન) પર ઈમાન લાઓ, જિસ કો અલ્લાહ ને અપને રસૂલ પર નાઝિલ ફરમાયા હૈ ઔર ઉન કિતાબોં પર ભી (ઈમાન લાઓ) જો ઉન સે પેહલે નાઝિલ કી જા ચુકી હૈં''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૬]

ખુલાસા : કુર્આને કરીમ કો અલ્લાહ તઆલા કી ઉતારી હુઈ કિતાબ સમજના ઔર ઉસ કે હર્ફ બ હર્ફ સહી હોને કા યકીન રખના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | માંગને વાલોં કો નર્મી સે જવાબ દેના

હઝરત અલી ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે જબ કોઈ હાજત તલબ કરતા, તો આપ ﷺ ઉસ કી ઝરૂરત પૂરી ફરમાતે થે, અગર ન ફરમા સકતે, તો બહુત નર્મી ઔર અખ્લાક સે ઉસ સે કહતે ઔર માઝરત ફરમાતે. [અખલાકુન્નબી લિ અબિશૈખ : ૧૬]

ખુલાસા : સવાલ કરને વાલોં કો કુછ ન કુછ દે દેના ચાહિયે. અગર કુછ ન હો તો ઉસ સે નર્મી કે સાથ માઝરત કર દેના ચાહિયે, ઉસે જિડ઼કના ઔર લાન તાન કરના દુરૂસ્ત નહીં હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કબ્ર કી વહશત સે નજાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ હર રોઝ સૌ મરતબા (لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ) પઢ઼ેગા, તો ઉસ કો ફક્ર વ તંગદસ્તી સે પનાહ મિલેગી, કબ્ર કી વહશત સે નજાત હોગી, માલ વ દૌલત સે નવાઝા જાએગા ઔર ઉસ કે લિયે જન્નત કે દરવાઝે ખોલ દિયે જાએંગે''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૫૦૫૫]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શતરંજ ખેલને કી મુમાનઅત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ શતરંજ (યાની ચૌસર) ખેલતા હૈ, વો ગોયા અપના હાથ ખિંઝીર કે ગોશ્ત ઔર ખૂન મેં રંગતા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૫૮૯૬, અન બુરૈદા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપની તકરીર મેં ફરમાયા: ''ગૌર સે સુન લો! દુનિયા એક વક્તી ફાયદા હૈ, જિસ સે હર શખ્સ ફાયદા ઉઠાતા હૈ, ચાહે નેક હો યા ગુનહગાર''.

[મોજઅમે કબીર : ૭૦૧૨, અન શદ્દાદ બિન ઔસ رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા શુક્ર અદા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જન્નતી જન્નત મેં દાખિલ હોકર) કહેંગે કે હમ્દ ઔર શુક્ર ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, જિસ ને હમ સે હર કિસ્મ કા ગમ દૂર કર દિયા. બેશક હમારા રબ બડ઼ા બખ્શનેવાલા, બડ઼ા કદ્ર દાં હૈ, જિસ ને અપને ફઝલ સે હમ કો હમેશા રહને કી જગહ મેં ઉતારા. જહાં ન હમ કો કોઈ તકલીફ પહુંચેગી ઔર ન હમ કો કિસી કિસ્મ કી તકાન મહસૂસ હોગી''. [સૂર-એ-ફાતિર : ૩૪ તા ૩૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઘેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો કડ઼વી ચીઝોં મેં કિસ કદ્ર શિફા હૈ! (યાની) ઘેકવાર (એલ્વા) ઔર રાઈ મેં''. [સુનનુલ કુબ્રા લિલ બૈહકી : ૩૪૬/૯, અન કૈસ ઈબ્ને રાફેઅ અશજઈ રહ.]

નોટ : ઘેકવાર ચેહરે પર લગાને સે ઉસ કો નિખારતા હૈ, જિલ્દ કી ખુશ્કી દૂર કરતા હૈ, સર પર લગાને સે બાલ ઉગાતા હૈ, જલે ઔર કટે હૂએ નિશાનાત દૂર કરતા હૈ, ઈસ કે ઈસ્તેમાલ કરને સે શૂગર કે મરીઝ કો આફિયત હોતી હૈ ઔર રાઈ કા તેલ દિમાગ કો કુવ્વત બખ્શતા હૈ, માલિશ કરને સે જિસ્મ મેં ચુસ્તી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈન્સાન! તુજે અપને કરીમ રબ કે બારે મેં કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ? (હાલાં કે) ઉસ ને તુજ કો પૈદા કિયા, ફિર તેરે આઝા કો દુરૂસ્ત કિયા (ઔર) ફિર તુજ કો બરાબર કિયા (ઔર) જિસ સૂરત મેં ચાહા તુજ કો જોડ઼ કર (બના દિયા)''. [સૂર-એ-ઈન્ફિતાર : ૬ તા ૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી દાવત

હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને અપની કૌમ કી શિર્ક વ બુત પરસ્તી ઔર ઝલાલત વ ગુમરાહી કા મુશાહદા કિયા, તો ઉન્હેં સીધી રાહ પર લાને કી કોશિશ કરને લગે. સબસે પેહલે અપને બાપ કો મુખાતબ હોકર કહા: અબ્બા જાન! આપ ઐસી ચીઝોં કી ક્યૂં ઇબાદત કરતે હૈં, જો સુનને, દેખને ઔર બોલને કી ભી સલાહિયત નહીં રખતીં, ન હી વો નફા વ નુકસાન કી માલિક હૈં, વો ચીઝેં બઝાતે ખુદ બેબસ ઔર લાચાર હૈં, ઉન મેં અપને વુજૂદ કો ભી બાકી રખને કી તાકત નહીં હૈ. ઐસી ચીઝેં દૂસરોં કે ક્યા કામ આ સકતી હૈ. અબ્બા જાન! સીધી વ સચ્ચી રાહ વહી હૈ, જો મૈં બતા રહા હૂં કે એક અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો, વહી મૌત વ હયાત કા માલિક હૈ, વહી લોગોં કો રિઝક દેતા હૈ, ઉસી કે રહમ વ કરમ સે કામયાબી મિલ સકતી હૈ, વહી હર એક કો નજાત દેને પર કાદિર હૈ ઔર વો ઝબરદસ્ત કુવ્વત વ તાકત કા માલિક હૈ. હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને ઉસ કે બાદ કૌમ કે લોગોં કો ભી ઈન્હીં બાતોં કી નસીહત કી. મગર અફસોસ! કિસી ને ભી આપ ﷺ કી દાવત કો કુબૂલ નહીં કિયા. ઉન કે વાલિદ ને તો યહાં તક કેહ દિયા કે ઈબ્રાહીમ! અગર તૂ બુતોં કી બુરાઈ સે બાઝ નહીં આયા, તો મૈં તુજે સંગસાર કર દૂંગા. ફિર પૂરી કૌમ ભી હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે ખિલાફ સાઝિશેં કરને લગી.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — એક ઈશારે મેં દરખ્ત કા દો હિસ્સે હો જાના

મક્કા મેં રૂકાના નામી એક આદમી થા, જો બહુત બહાદુર ઔર તાકતવર થા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો ઈસ્લામ કી દાવત દી, તો ઉસ ને કહા: પહલે મુજે કોઈ નિશાની બતલાઓ, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ઈસ કે બાદ ઈમાન લે આઓગે? તો ઉસ ને કહા: હાં! કરીબ મેં કાંટોં કા એક દરખ્ત થા, જો બહુત હી ગુંજાન ઔર શાખોં વાલા થા. હુઝૂર ﷺ ને ઉસ કી તરફ ઈશારા કર કે ફરમાયા: ઈધર આ! તો ઉસ દરખ્ત કે દો હિસ્સે હો ગએ, એક હિસ્સા અપની જગહ રહા ઔર દૂસરા હિસ્સા હુઝૂર ﷺ કે સામને આકર ખડ઼ા હો ગયા, રૂકાના બોલા ઐસા હૈ તો ઈસ કો હુક્મ દો કે વાપસ ચલા જાએ, તો હુઝૂર ﷺ કે ઈશારે પર વો વાપસ ચલા ગયા. જબ વો દોનોં હિસ્સે આપસ મેં મિલ ગએ, તો હુઝૂર ﷺ ને રૂકાના સે કહા: ઈમાન લે આઓ, લેકિન વો ઈમાન નહીં લાયા.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલઅસફહાની : ૨૮૮, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ હુક્મ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ કરતે રહિયે ઔર ખૂદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ તો પરહેઝગારી હી કા હૈ''.

[સૂર-એ-તાહા : ૧૩૨]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરના

અલ્લાહ તઆલા સે રહમ તલબ કરને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે, યે દુઆ હઝરત મૂસા ﷺ ને કોહે તૂર પર જાતે વક્ત પઢ઼ી થી: ﴿اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغٰفِرِيْنَ﴾

તર્જમા : (ઐ અલ્લાહ) આપ હી હમારી ખબર રખને વાલે હૈં, ઈસ લિયે હમારી મગફિરત ઔર હમ પર રહમ ફરમા ઔર આપ સબ સે ઝિયાદા બેહતર માફ કરને વાલે હૈં. [સૂર-એ-અઅરાફ : ૧૫૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દોઝખ સે નજાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મગરિબ કી નમાઝ સે ફારિગ હો જાઓ તો સાત મરતબા યે દુઆ પઢ લિયા કરો((اَللّٰهُمَّ اَجِرْنِیْ مِنَ النَّارِ))ઐ અલ્લાહ! મુજ કો દોઝખ સે મહફૂઝ રખિયે'' જબ તુમ ઈસ કો પઢ લો ઔર ફિર ઉસી રાત તુમ્હારી મૌત આજાએ તો દોઝખ સે મહફૂઝ રહોગે ઔર અગર ઈસ દુઆ કો સાત મરતબા ફજર કી નમાઝ કે બાદ (ભી) પઢ લો ઔર ઉસી દિન તુમ્હારી મૌત આજાએ તો દોઝખ સે મહફૂઝ રહોગે''. [અબૂ દાઊદ : ૫૦૭૯, અન મુસ્લિમ બિન હારિસ તમીમી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જુટી તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ મુસલમાન મર્દોં ઔર મુસલમાન ઔરતોં કો બગૈર કિસી જુર્મ કે તોહમત લગા કર તકલીફ પહુંચાતે હૈં, તો યકીનન વો લોગ બડે બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ ઉઠાતે હૈં''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૫૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, ફિર કહીં તુમ કો દુનિયવી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે, ઔર ધોકેબાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ. તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો. વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં) કો ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએં''. [સૂર-એ-ફાતિર : ૫ તા ૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	પુલસિરાત સે અલ્લાહ કી રહમત સે નજાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન લોગોં કો પુલ સિરાત પર સવાર કિયા જાએગા તો વો ઉસ કે કિનારે સે ઈસ તરહ સે ગિરેંગે જિસ તરહ પતિંગે આગ મેં ગિરતે હૈં, પસ અલ્લાહ તઆલા જિસે ચાહેંગે અપની રહમત સે નજાત અતા ફરમાએંગે''. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૯૨૭, અન અબી બકરહ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સફર જલ (Pear) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ, તો આપ ﷺ કે દસ્તે મુબારક મેં એક સફર જલ (બહી) થા, ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તલ્હા! ઈસે લો, ક્યોંકિ યે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ''. [ઈબ્ને માજા : ૩૩૬૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરી તરફ સે (દીન કી બાત લોગોં કો) પહુંચાઓ અગરચે એક હી આયત હો''. [બુખારી : ૩૪૬૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કો સઝા દેને કી તજવીઝ

હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી દાવતે તૌહીદ કી ખબર આહિસ્તા આહિસ્તા બાદશાહ નમરૂદ કો ભી પહુંચ ગઈ, જિસ ને ખુદાઈ કા દાવા કર રખા થા. બાદશાહ ને હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કો તલબ કિયા. મગર ઈસ અઝીમ પૈગંબર ને વહાં ભી અલ્લાહ તઆલા કી વહદાનિયત ઔર ઉસ કી સિફાત કો ખૂબ અચ્છી તરહ વાઝેહ કિયા, જિસ સે બાદશાહ લાજવાબ હો ગયા ઔર દુશ્મની પર ઉતર આયા. અબ વાલિદ, કૌમ ઔર બાદશાહે વક્ત ને મિલ કર ઉન્હેં સઝા દેને કી તદબીર કી ઔર બાદશાહ કે મશવરે પર કૌમ કે લોગોં ને એક ખાસ જગા મેં કઈ રોઝ તક આગ દેહકાઈ જિસ કે શોલોં સે આસપાસ કી ચીઝેં જુલસને લગીં. જબ લોગોં કો યકીન હો ગયા કે હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ઈસ આગ સે બચ કર હરગિઝ નહીં નિકલ સકેંગે, તો ઉન કો ઉસ આગ મેં ડાલ દિયા. મગર રબ્બુલઆલમીન કી મદદ ઔર ઉસ કી ઝબરદસ્ત તાકત કે સામને ઉન કમ અકલોં કી તદબીરેં કહાં ચલ સકતી થીં. અલ્લાહ તઆલા ને આગ કો હુક્મ દિયા કે એ આગ! તૂ ઈબ્રાહીમ પર સલામતી કે સાથ ઠંડી હો જા. આગ શોલોં ઔર અંગારોં કે બાવજૂદ ઉસી વક્ત ઉન કે હક મેં ઠંડી હો ગઈ ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ઉસ મેં સહી વ સાલિમ રહે. ઈસ કુદરતે ખુદાવંદી ઔર મોઅજિઝે કો દેખને કે બાદ ભી લોગોં ને ઈમાન કુબૂલ નહીં કિયા, તો હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને હિજરત કા ઈરાદા ફરમા લિયા ઔર હઝરત સારા ﷺ ઔર અપને ભતીજે હઝરત લૂત ﷺ કો લે કર ફલસ્તીન, નાબલસ ઔર મિસ્ર વગૈરા કી તરફ હિજરત કર ગએ, ઈસ દૌરાન દીન કી દાવત કા ફરીઝા ભી અંજામ દેતે રહે.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | મોતી કી પૈદાઈશ

મોતી બહુત હી કીમતી પત્થર હોતા હૈ, જો સીપ કે અંદર બનતા હૈ. જબ સીપ કે અંદર મોતી બનને વાલા માદ્દા પહુંચતા હૈ, તો ઉસ પર ચમકદાર રંગોં વાલે કેલશિયમ કારબોનેટ કી તહ ચઢ઼ના શુરૂ હો જાતી હૈ, યે માદ્દા મોતી બનાને મેં અહમ કિરદાર અદા કરતા હૈ, ઈસ કી મદદ સે ચંદ માહ મેં ચમકદાર કીમતી ઔર ખૂબસૂરત મોતી બન જાતા હૈ; આખિર સમંદર કી ગેહરી તહોં મેં બંદ સીપ કે અંદર ઈતના કીમતી મોતી કોન બનાતા હૈ? બિલા શુબા સીપ કે અંદર મોતી કા પૈદા કરના અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઈન્સાન કો અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરને કા હુક્મ દિયા હૈ, ઉસ કી માં ને બડ઼ી મશક્કત કે સાથ પેટ મેં રખા ઔર બડ઼ી તકલીફ કે સાથ ઉસ કો જના હૈ''.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૧૫]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | હદિયા કબૂલ કરના

હઝરત આયશા ﷺ બયાન કરતી હૈ: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ હદિયા કબૂલ ફરમાતે થે ઔર ઉસ કા બદલા ભી ઈનાયત ફરમાતે થે.

[બુખારી : ૨૫૮૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઝિક્ર કરને વાલા ઝિંદા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને રબ કા ઝિક્ર કરે ઔર જો અલ્લાહ કા ઝિક્ર ન કરે ઉસ કી મિસાલ ઝિંદા ઔર મુર્દે કી તરહ હૈ (યાની ઝિક્ર કરને વાલા ઝિંદા હૈ ઔર ઝિક્ર ન કરને વાલા મુર્દે કી તરહ હૈ)''. [બુખારી: ૬૪૦૭, અન અબી મૂસા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કો તકલીફ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કિસી મુસલમાન કો તકલીફ દી, ઉસ ને મુજે તકલીફ પહુંચાઈ ઔર જિસ ને મુજે તકલીફ પહુંચાઈ ઉસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ પહુંચાઈ''. [મોઅજમે ઔસત લિત્તબરાની : ૩૭૪૫, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઈસ્તિગ્ના ઈનસાન કો મહબૂબ બના દેતા હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ''ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! મુજે કોઈ ઐસા અમલ બતા દીજિયે, જિસ કો મૈં કરૂં, તાકે અલ્લાહ તઆલા ઔર લોગ મુજ સે મુહબ્બત કરને લગેં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દુનિયા સે મુંહ મોડ઼ લો, તો અલ્લાહ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગેગા ઔર જો લોગોં કે પાસ હૈ (યાની માલ વ દૌલત), ઉસ સે બેરૂખી ઈખ્તિયાર કરલો, તો લોગ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગેંગે''. [ઈબ્ને માજા : ૪૧૦૨, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી ફરિયાદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(દોઝખી ફરિયાદ કરતે હુએ કહેંગે) ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમેં ઈસ જહન્નમ સે નિકાલ કર (દુનિયા મેં ભેજ) દીજિયે. ફિર અગર દોબારા હમ ઐસે ગુનાહ કરેં, તો હમ હી કુસૂરવાર ઔર સઝા કે મુસ્તહિક હોંગે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: તુમ ઈસી જહન્નમ મેં ફિટકારે હુએ પડ઼ે રહો ઔર મુજ સે બાત મત કરો.'' [સૂર-એ-મોમિનૂન : ૧૦૭ તા ૧૦૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલુંજી કે સુફૂફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ

હઝરત ગાલિબ બિન અબ્જર બીમાર થે, ઉનકી ઈયાદત કે લિયે અબૂ અતીક તશરીફ લાએ ઔર કહા કે ઉન્હેં યે કલુંજી ઈસ્તેમાલ કરાઓ, ઉસકે પાંચ યા સાત દાને લેકર પીસ લો ઔર ફિર ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર નાક કે ઈસ તરફ ઔર ઉસ તરફ ઉસે કતરહ કતરહ કરકે ટપકાઓ, ઈસ લિયે કે હઝરત આઇશા ؓ ને મુજસે હદીસ બયાન કી હૈ કે હુઝૂરે અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : મૌત કે અલાવા કલુંજી મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ. [બુખારી : ૫૬૮૭]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ સબ મિલ કર અલ્લાહ કી રસ્સી કો મઝબૂત પકડે રહો (યાની કુર્આને કરીમ કે બતાએ હુએ તરીકે ઔર ઝાબ્તે પર ચલો) ઔર આપસ મેં ના ઈત્તેફાકી મત કરો (અગર તુમ ના ઈત્તેફાકી કી વજહ સે આપસ મેં બિખર ગએ તો દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ નાકામ હો જાઓગે ઔર તુમ્હારી કુવ્વત વ તાકત ખત્મ હો જાએગી)''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી આઝમાઈશ

હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી પૂરી ઝિંદગી આઝમાઈશોં સે ભરી હુઈ હૈ, ઉન્હેં બડ઼ે બડ઼ે ઈમ્તિહાન સે ગુઝરના પડ઼ા ; મગર હર મૌકે પર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં નજાત દી. ગૌર કીજિયે કે જબ ઉન કે વાલિદ સમેત પૂરી કૌમ ઔર બાદશાહે વક્ત ને પૈગામે હક સુનાને કી વજહ સે દહેકતી હુઈ આગ મેં ડાલને કા ફૈસલા કિયા તો બાતિલ પરસ્તોં કા યે ખતરનાક ફૈસલા ભી હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કે કદમોં કો ડગમગા ન સકા. ફિર જબ બુઢ઼ાપે કી ઉમ્ર મેં દુઆઓં ઔર હઝાર તમન્નાઓં કે બાદ હઝરત ઈસ્માઈલ عليه السلام કી પૈદાઈશ હુઈ, તો ઉન્હેં બિલ્કુલ બચપન હી મેં, અપને સે જુદા કરને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુક્મ દિયા, ઔર જબ વો કુછ બડ઼ે હુએ તો ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં અપને નામ પર કુર્બાન કરને કા હુક્મ દિયા. યે સબ ઐસે સખ્ત મરાહિલ થે કે જહાં બડ઼ે બડ઼ે જવાં મર્દ કે કદમ ભી ડગમગાને લગતે હૈ; મગર કુર્બાન જાઈયે હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી કુર્બાની ઔર જઝબએ ઈતાઅત પર કે હુક્મ મિલતે હી ઉસ કો પૂરા કરને કે લિયે તૈયાર હો ગએ ઔર એક વફાદાર ઈન્સાન કી તરહ જો કુછ કર સકતે થે કર ગુઝરે. યકીનન ઉન કી યે બેમિસાલ ઈતાઅત વ ફરમાં બરદારી પૂરી ઉમ્મત કે લિયે એક બેહતરીન નમૂના ઔર ઈબ્રત હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — એક પ્યાલા દૂધ સબ કે લિયે કાફી હો ગયા

હઝરત અલી رضي الله عنه રિવાયત કરતે હૈં કે અબ્દુલ મુત્તલિબ કે ખાનદાન મેં ચાલીસ આદમી થે. એક મરતબા આપ ﷺ ને ઉન કી દાવત કી, ઉન મેં બાઝ તો ઈતને મઝબૂત થે કે અકેલે હી પૂરી બકરી ખા જાતા ઔર આઠ સેર દૂધ પી જાતા થા. આપ ﷺ ને એક સાઅ આટા ઔર બકરી કા એક પૈર પકવાયા, ઉસી મેં ઉન સબ ને પેટ ભર કર ખાયા ઔર રોટી બચી રહી, ફિર આપ ﷺ ને તીન ચાર આદમિયોં કે પીને કે લાએક એક બડ઼ે પ્યાલે મેં દૂધ મંગાયા ઔર સબ કો બુલાયા, ઉન તમામ લોગોં ને દૂધ સૈર હો કર પિયા, ફિર ભી પૂરા દૂધ બચ ગયા, ઐસા માલૂમ હોતા થા કે કિસી ને પિયા હી નહીં. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૪૮૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — દાઢ઼ી રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૂંછોં કો કતરવાઓ ઔર દાઢ઼ી કો બઢ઼ાઓ''.

[બુખારી : ૫૮૯૩, અન ઈબ્ને ઉમર رضي الله عنه]

ફાયદા : દાઢ઼ી ઈસ્લામી શિઆર મેં સે હૈ ઔર દાઢ઼ી રખના શરીઅત મેં વાજિબ હૈ, ઈસ લિયે મુસલમાનોં પર દાઢ઼ી રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — કપડ઼ે ઉતારને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિન્નાત કી આંખોં ઔર ઈન્સાન કે સતર કે દુરમિયાન પરદા યે હૈ કે જબ મુસલમાન કપડ઼ા ઉતારને કા ઈરાદા કરે તો યે દુઆ પઢ઼ે : ((بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ))

તર્જુમા : અલ્લાહ કે નામ સે (લિબાસ ઉતારતા હૂં) જિસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં. એક દૂસરી હદીસ મેં હૈ કે જબ કપડે ઉતારે તો((بِسْمِ اللّٰهِ))પઢે. [અમલુલયૌમ વલ્લૈલહ લિઇબ્ને સુન્ની : ૨૭૩-૨૭૪, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ, જો લોગ મેરી અઝમત વ જલાલ કી વજહ સે આપસ મેં મુહબ્બત રખતે હૈં (કયામત કે દિન) ઉન કે લિયે ઐસે નૂર કે મિમ્બર હોંગે, જિન પર અમ્બિયા ઔર શોહદા ભી રશ્ક કરેંગે''. [તિર્મિઝી : ૨૩૯૦, અન મઆઝ બિન જબલ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુકમ ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલા શુબા જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો (ઉન કા હુક્મ ન માન કર) તકલીફ દેતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન પર દુનિયા વ આખિરત મેં લાનત કરતા હૈ ઔર ઉન કે લિયે ઝલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૫૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબે કે એતેબાર સે ફઝીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે''. [સૂર-એ-ઝુખરૂફ : ૩૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અદના દર્જે કા જન્નતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અદના દર્જે કા જન્નતી વો શખ્સ હોગા, જિસ કે લિયે અસ્સી હઝાર ખિદમત ગુઝાર હોંગે, ઔર બહત્તર બીવિયાં હોંગી ઔર એક મોતી ઝબર જદ ઔર યાકૂત સે બના હુઆ ખૈમા હોગા, જિસ કી લમ્બાઈ મકામે જાબિયા સે મકામે સનઆ કે માનિન્દ હોગી''. [તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાથે, આપકે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ)થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેથે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢ.ાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઇસકો લે લો, ઇસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ. [મોઅૂજમે કબીર તબરાની : ૨૧૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ કિસી ઐસે મોમિન કો દેખો જિસે દુનિયા સે બે રગબતી ઔર કમ બોલને કી દૌલત દી ગઈ હૈ તો તુમ ઉસ કે પાસ રહા કરો, ઇસ લિયે કે વો હિકમત કી બાતેં કરતા હૈ''. [તબરાની ઔસત : ૧૯૫૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે અહલે ખાના

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે અહલ વ અયાલ મેં ખૂબ બરકતેં ઔર રહમતેં નાઝિલ ફરમાઈ થીં. ઉન કો ઔલાદ ભી ઐસી મિલીં જો મૂરિસે આલા બનીં. ઉન્હોંને તીન શાદિયાં કી થીં. પેહલી બીવી કા નામ સારા હૈ, જો આપ હી કે ખાનદાન સે થીં, ઉન સે હઝરત ઈસહાક ﷺ જૈસે પૈગંબર પૈદા હુએ, જિન કી નસ્લ સે તકરીબન સાઢ઼ે તીન હઝાર અમ્બિયા પૈદા હુએ. ઉન કી દૂસરી બીવી કા નામ હાજરા હૈ, જો શાહે મિસ્ર કી બેટી થીં, બાદશાહ ને હિજરત કે દૌરાન ઉન્હેં હજરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી ઝૌજિયત મેં દિયા થા. ઉન સે હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ કી પૈદાઈશ હુઈ જો જલીલુલકદ્ર નબી હોને કે સાથ સય્યિદુલ અમ્બિયા મુહમ્મદ મુસ્તફા ﷺ કે જદ્દે આલા ભી હૈં. તીસરી બીવી કા નામ કતૂરા બતાયા જાતા હૈ, ઉન સે હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને હઝરત સારા કી વફાત કે બાદ અકદ ફરમાયા થા. ઉન સે કુલ છે ઔલાદેં હુઈં. ઉન કી નસ્લ ઔર ખાનદાન કો ''બનૂ કતૂરા'' કહા જાતા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	હવા

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે હવા બનાઈ.હવા હી કે ઝરિયે હમ સાંસ લેતે હૈં ઔર એક દૂસરે કી આવાઝ સુનતે ઔર બાત કરતે હૈં, ઈસ કે કમ ઝિયાદા ચલને સે મૌસમ બનતે ઔર બિગડ઼તે હૈં, ઝમીન સે સાઢ઼ે તીન મીલ કી ઊંચાઈ કે બાદ હવા કી રફતાર હલ્કી હો જાતી હૈ ઔર પાંચ સૌ મીલ કી બુલંદી પર કિસી જાનદાર કા ઝિંદા રહના મુમકિન નહીં. અગર ઝમીન પર ચંદ મિનટ કે લિયે હવા બંદ કર દી જાએ, તો સારી મખ્લૂક હલાક હો જાએ. યકીનન મખ્લૂક કો ઝિંદા રખને કે લિયે મુનાસિબ હવા કા ઈન્તેઝામ કરના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ''જિસ શખ્સ ને ઈશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢ઼ી, ગોયા ઉસ ને આધી રાત ઈબાદત કી ઔર જિસ ને ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ઼લી ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઈબાદત કી.''

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મેહમાન કે સાથ થોડ઼ી દૂર સાથ ચલના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જબ ઉન કો રૂખ્સત કિયા તો (જન્નતુલ બકી) ગરકદ તક સાથ તશરીફ લાયે ઔર ફરમાયા: ''જાઓ અલ્લાહ કે નામ સે, ઐ અલ્લાહ! ઈન કી મદદ ફરમા''.

[તબરાની કબીર : ૧૧૩૮૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દુઆ સે બલાઓં કા ટલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુઆ નફા પહુંચાતી હૈ ઔર ઉન બલાઓં કો ટાલતી હૈ જો નાઝિલ હો ચુકી હૈં ઔર ઉન બલાઓં કો ભી, જો અભી તક નાઝિલ નહીં હુઈ, ઈસ લિયે તુમ લોગ દુઆઓં કા એહતેમામ કિયા કરો''. [મુસ્તદરક : ૧૮૧૫, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન મેં અપની રાય કો દખલ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કુર્આન મેં અપની રાય સે કોઈ બાત કહી વો અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લે''. [તિર્મિઝી : ૨૯૫૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા, આખિરત કે મુકાબલે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કી કસમ! દુનિયા આખિરત કે મુકાબલે મેં ઈતની સી હૈ, કે તુમ મેં સે કોઈ અપની ઉંગલી સમંદર મેં ડાલે, ફિર નિકાલે ઔર દેખે કે ઉસ ઉંગલી પર કિતના પાની લગા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૭૧૯૭, અન મુસ્તવરિદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કે લિયે હૂરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન અહલે જન્નત કે પાસ નીચી નિગાહ રખને વાલી, બડ઼ી બડ઼ી આંખોં વાલી હૂરેં હોંગી; વો હૂરેં સફાઈ મેં ઐસી હોગી, ગોયા કે છુપે હુએ અંડે હૈં''. [સૂર-એ-સાફફાત : ૪૮ તા ૫૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ

મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા : કિસી ભી મુસલમાન કો ઉસકી બીમારી કી વજહ સે કોઇ તકલીફ પહોંચે યા બીમારી કે અલાવા કોઇ તકલીફ પહોંચે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી વજહ સે ઉસકે ગુનાહોં કો ઈસ તરહ દૂર કર દેતા હૈ જિસ તરહ દરખ્ત અપને ખુશ્ક પત્તોં કો ઝાડ દેતા હૈ. [મુસ્લિમ શરીફ : ૬૭૨૪, અન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારા માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા કે યહાં બહુત બડ઼ા અજ્ર હૈ; જહાં તક તુમ સે હો સકે અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઉસ કા હુકમ સુનો ઔર ફરમાંબરદારી કરો; ઔર અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરતે રહો, ઈસી મેં તુમ્હારે લિયે ખૈર વ ભલાઈ હૈ; ઔર જો શખ્સ નફસ કી કંજૂસી સે બચા લિયા ગયા, વહી લોગ કામયાબ હોને વાલે હૈં.'' [સૂર-એ-તગાબુન:૧૫તા:૧૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ

હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ, હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે બડ઼ે ફરઝંદ થે. કુર્આને કરીમ મેં ઉન કા તઝકિરા આઠ જગહોં પર આયા હૈ. હુઝૂર ﷺ ઔર અરબ કે મશહૂર ઔર બાઈઝઝત ખાનદાન કુરૈશ કા તઅલ્લુક ભી ઉન્હીં કી નસ્લ સે હૈ. પૈદાઈશ કે બાદ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ કે મુતાબિક ઉન્હેં ઉન કી વાલિદા કે સાથ બૈતુલ્લાહ કે કરીબ ચટિયલ મૈદાન મેં છોડ઼ કર ચલે ગએ થે, જબ ખાને પીને કા સામાન ખત્મ હો ગયા, તો હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ કી તરબિયત વ પરવરિશ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઝમઝમ કા ચશ્મા જારી કર દિયા, જો આજ તક મૌજૂદ હૈ. ઈત્તેફાક સે બનૂ જુરહુમ કા એક કાફલા ઉધર સે ગુઝરા, તો ઉસ ચશ્મે કો દેખ કર હઝરત હાજરા ﷺ સે ઉસ જગા બસને કી ઈજાઝત ચાહી, ઈજાઝત મિલતે હી બૈતુલ્લાહ કે આસ પાસ એક બસ્તી આબાદ હો ગઈ. જબ અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ સે હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ કી કુર્બાની તલબ ફરમાઈ, તો દોનોં બખૂશી તૈયાર હો ગએ ઔર બાપ બેટે કો કુર્બાન કરને કે લિયે ચલ પડ઼ે, જબ છુરી ગરદન પર ચલને લગી તો અલ્લાહ તઆલા ને ખુશ હોકર ઉસ કી જગહ જન્નત સે દુંબા ભેજા, ફિર ઉસ કી કુર્બાની કી, ચુનાંચે ઈસી કી યાદ મેં ઈદુલ અઝહા કે મૌકે પર જાનવરોં કી કુર્બાની કા સિલસિલા હમેશા કે લિયે જારી કિયા ગયા, ફિર કબીલ-એ-બનૂ જુરહુમ મેં હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ કી શાદી હુઈ. હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ ને એક સૌ સેંતીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર અપની વાલિદા માજિદા કે પેહલૂ મેં હરમ શરીફ મેં દફન હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — અહદ નામે કો કીડ઼ે કે ખાને કી ખબર દેના

જિસ વક્ત કુફ્ફારે કુરૈશ ને આપ ﷺ ઔર આપ ﷺ કે અસહાબ ﷺ કા બાઈકાટ કર દિયા થા, તો આપ ﷺ ને ઈસ અહદ નામે કે મુતઅલ્લિક જિસ મેં બાઈકાટ કી દફઆત થીં, યે ખબર દી કે ઉસે કીડ઼ોં ને ખા લિયા હૈ ઔર ઉસ મેં સિર્ફ અલ્લાહ કે નામ કો બાકી છોડ઼ા હૈ, લિહાઝા યે સુન કર અબૂ તાલિબ ને કુફ્ફારે કુરૈશ કો બતૌર ચૈલેંજ કે કહા: અગર મેરે ભતીજે કી યે બાત ગલત હૈ, તો મૈં ઉન કો તુમ્હારે હવાલે કર દૂંગા. ચુનાંચે જબ ઉન લોગોં ને ઈસ અહદ નામે કો દેખા, તો વૈસે હી પાયા જૈસા કે ખબર દી ગઈ થી.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૬૦૬]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઈસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હોં, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઈરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)''.

[સૂર-એ-માઈદા : ૬]

ખુલાસા : અગર કિસી પર ગુસ્લ ફર્ઝ હો જાએ ઔર પાની ઈસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન હો, તો ઐસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિએ તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ, ઔર તયમ્મુમ કા તરીકા યે હૈ કે પેહલે નિય્યત કરે, ફિર એક મરતબા દોનોં હાથોં કો મિટ્ટી પર માર કર અપને મુંહ પર ફેરે ઔર દૂસરી મરતબા દોનોં હાથોં કો મિટ્ટી પર માર કર કોહનિયોં તક ફેર લે.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખુશખબરી સુન કર દુઆ પઢ़ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કોઈ ખુશી કી બાત દેખતે તો યે દુઆ પઢ़તે:

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ بِنِعْمَتِهٖ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ))

તર્જુમા: તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ કી નેઅમતોં સે તમામ અચ્છાઈયાં મુકમ્મલ હોતી હૈં.

[મુસ્તદરક : ૧૮૪૦, અન અબી આયશા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જુમા કે દિન સૂર-એ-કહફ પઢ़ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જુમા કે દિન સૂર-એ-કહફ પઢ़ેગા, ઉસ કે લિયે એક જુમા સે દૂસરે જુમા કે દરમિયાન એક નૂર ચમકતા હોગા''. [મુસ્તદરક : ૩૩૯૨, અન અબી અઈદ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હર ઉસ જુટે ગુનહગાર કે લિયે બડ़ી તબાહી હોગી, જો અલ્લાહ કી આયતોં કો સુનતા હૈ, જબ વો ઉસ કે સામને પઢ़ી જાતી હૈ; ફિર ભી વો તકબ્બુર કરતા હુઆ (અપને કુફ્ર પર ઈસી તરહ) અડ़ા રહતા હૈ, ગોયા ઉસ ને ઉન આયતોં કો સુના હી નહીં, તો આપ ઐસે શખ્સ કો દર્દનાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિયે''. [સૂર-એ-જાસિયા : ૭ તા ૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કરલો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ, ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઈસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કી મૌત આજાએ ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે ઐ મેરે રબ! તૂને મુજ કો ઔર થોડ़े દિનોં કી મોહલત ક્યોં ન દી? તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા''.

[સૂર-એ-મુનાફિકૂન : ૧૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કો કૈદ કર કે પેશ કિયા જાએગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહન્નમ કો કયામત કે રોઝ સત્તર હઝાર લગામોં કે સાથ લાયા જાએગા ઔર હર લગામ કે સાથ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે હોંગે, જો જહન્નમ કો ઘસીટ કર લાએંગે.''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૬૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિયે) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ''. [મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા: ''અપને મેહમાન કે સાથ ખાઓ, ક્યોંકિ વો તન્હા ખાને મેં શર્મ મહસૂસ કરતા હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૯૩૦૫, અન આઈશા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઈસ્હાક ﷺ કી પૈદાઈશ

હઝરત ઈસ્હાક ﷺ કી વિલાદત બાસઆદત અલ્લાહ તઆલા કી એક બડ઼ી નિશાની હૈ, ક્યોંકિ ઉન કી પૈદાઈશ ઐસે વક્ત મેં હુઈ જબ કે ઉન કે વાલિદ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી ઉમ્ર સૌ સાલ ઔર ઉન કી વાલિદા હઝરત સારા કી ઉમર નવ્વે સાલ હો ચુકી થી, હાલાંકે આમ તૌર પર ઈસ ઉમ્ર મેં ઔલાદ નહીં હોતી હૈ. જબ ફરિશ્તોં ને ઉન કી પૈદાઈશ કી ખુશખબરી દી, તો દોનોં હૈરત વ તઅજ્જુબ મેં પડ઼ ગએ. મગર ફરિશતોં ને યકીન દિલાયા ઔર કહા: આપ નાઉમ્મીદ મત હોં. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે હઝરત ઈસહાક ﷺ પૈદા હુએ. ઉસી સાલ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ વ ઈસ્માઈલ ﷺ ને બૈતુલ્લાહ કી તામીર ફરમાઈ થી. યે હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ સે ચૌદા સાલ છોટે થે. સાઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને અપને ભતીજે કી લડ઼કી સે ઉન કી શાદી કરાઈ, ઉન સે દો લડ઼કે પૈદા હૂએ, એક કા નામ ઈસૂ ઔર દૂસરે કા નામ યાકૂબ થા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | શક્લ વ સૂરત કા મુખ્તલિફ હોના

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે હર એક ઈન્સાન કે ચેહરે પર દો કાન, દો આંખેં, નાક, મુંહ ઔર હોંટ બનાએ, ઉસ કે બાવજૂદ સબ કી શક્લ વ રંગ એક દૂસરે સે મુખ્તલિફ હૈ. હર મુલ્ક, ખિત્તે યા નસ્લ કે લોગોં કી શક્લ વ સૂરત દૂસરી જગહ કે રેહને વાલોં સે બિલ્કુલ જુદા હૈ. યહાં તક કે એક હી માં બાપ સે પૈદા હોને વાલી ઔલાદ કે દરમિયાન શક્લ વ સૂરત ઔર રંગ મેં ભી ફર્ક હોતા હૈ. ફિર મર્દ વ ઔરત કી શક્લ વ જિસ્મ કી બનાવટ ભી અલગ હોતી હૈ, ગર્ઝ ઈન્સાનોં કે દરમિયાન શક્લ વ સૂરત ઔર રંગ વ નસ્લ કા અલગ હોના અલ્લાહ કી કુદરત કી અઝીમ નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | રૂકૂ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "બદતરીન ચોરી કરને વાલા વો શખ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં સે ચોરી કર લેતા હૈ. સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! આદમી નમાઝ મેં કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઈર્શાદ ફરમાયા: વો રૂકૂ ઔર સજદા અચ્છી તરહ નહીં કરતા". [મુસ્નદે અહમદ : ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

ખુલાસા : રૂકૂ ઔર સજદા અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર ﷺ ને ચોરી બતાયા હૈ; ઈસ લિયે ઈન કો અચ્છી તરહ ઈત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | કિસી મંઝિલ સે ચલતે વક્ત નમાઝ પઢ઼ના

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કિસી જગહ કયામ કરતે ઔર ફિર વહાં સે ચલતે તો દો રકાત નમાઝ જરૂર પઢ઼તે. [સુનને કુબરા લિલબૈહકી : ૨૫૩ / ૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બુરી મૌત સે હિફાઝત કા ઝરિયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સદકા અલ્લાહ તઆલા કે ગુસ્સે કો ઠંડા કરતા હૈ ઔર ઇન્સાન કો બુરી મૌત સે મહફૂઝ રખતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૬૬૪, અન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	માં બાપ પર લાનત ભેજના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સબ સે બડ઼ા ગુનાહ યે હૈ કે આદમી અપને માં બાપ પર લાનત કરે. અર્ઝ કિયા ગયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! કોઈ અપને માં બાપ પર લાનત કૈસે ભેજ સકતા હૈ? ફરમાયા: ઈસ તરહ કે જબ કિસી કે માં બાપ કો બુરા ભલા કહેગા, તો વો ભી ઉસ કે માં બાપ કો બુરા ભલા કહેગા''.

[મુસ્લિમ : ૨૬૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈબ્ને આદમ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ચાર ચીઝોં કે અલાવા ઔર કિસી કી ઝરૂરત નહીં: (૧) ઘર: જિસ મેં વો રેહતા હૈ. (૨) કપડ઼ા: જિસ સે વો સતર છુપાતા હૈ. (૩) ખુશ્ક રોટી. (૪) પાની''. [તિર્મિઝી : ૨૩૪૧, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ પર દર્દનાક અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક ઝક્કૂમ કા દરખ્ત બડ઼ે મુજરિમ કા ખાના હોગા, જો તેલ કી તલછટ જૈસા હોગા, વો પેટ મેં તેઝ ગરમ પાની કી તરહ ખૌલતા હોગા. (કહા જાએગા) ઉસ ગુનેહગાર કો પકડ઼ લો ઔર ઘસીટતે હુએ દોઝખ કે બીચ મેં લે જાઓ, ફિર ઉસ કે સર પર તકલીફ દેને વાલા ખૌલતા હુઆ પાની ડાલો, (ફિર કહા જાએગા) અઝાબ કા મઝા ચખ! તૂ અપને આપકો બડ઼ી ઈઝ્ઝત વ શાન વાલા સમજતા થા, યહી વો અઝાબ હૈ જિસ કે બારે મેં તુમ શક કિયા કરતે થે''. [સૂર-એ-દુખાન : ૪૩ તા ૫૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હલીલા સે હર બીમારી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હલીલ-એ-સિયાહ પિયા કરો, ઈસ લિએ કે યે જન્નત કે પોદોં મેં સે એક પોદા હૈ, જિસ કા મઝા કડ઼વા હોતા હૈ, મગર હર બીમારી કે લિએ શિફા હૈ''.

[મુસ્તદરક : ૮૨૩૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નોટ : હલીલ-એ-સિયાહ કો હિન્દી મેં કાલી હડ઼ કેહતે હૈ, જિસે સિલ પર ઘિસ કર પીતે હૈં. યે કબ્ઝ કો ખત્મ કરતી હૈ ઔર બાદી બવાસીર મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ કુર્આન પઢ઼ા જાએ, તો ઈસ કો પૂરી તવજ્જુહ ઔર ગોર સે સુના કરો ઔર ખામોશ રહા કરો; તાકિ તુમ પર રહમ કિયા જાએ''. [સૂર-એ-આરાફ : ૨૦૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈસ્હાક ﷺ કી ખુસૂસિયત વ અઝમત

હઝરત ઈસ્હાક ﷺ અલ્લાહ તઆલા કે જલીલુકદ્ર નબી ઔર બહુત સારી સિફાત કે માલિક થે. કુર્આને કરીમ ને ઉન કી નેકી વ શરાફત, નુબુવ્વત વ રહમત ઔર બુલંદી વ અઝમત કી શહાદત દી હૈ. ઉન્હેં યે ફઝીલત વ ખુસૂસિયત હાસિલ હૈ કે બની ઈસ્રાઈલ કે સારે અમ્બિયા ઉન્હીં કી નસ્લ સે હૈં. તારીખ સે માલૂમ હોતા હૈ કે તકરીબન સાઢ઼ે તીન હઝાર અમ્બિયા ઉન કી નસ્લ મેં પૈદા હૂએ હૈં. ઉસ કે સાથ ''મસ્જિદે અક્સા'' જૈસી અઝીમુશ્શાન મસ્જિદ કી તામીર કા શર્ફ ભી ઉન્હીં કો હાસિલ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ફઝલ વ કમાલ કા તઝકિરા કરતે હુએ ફરમાયા: હમને હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કો હઝરત ઈસ્હાક ﷺ (કી વિલાદત) કી બશારત દી કે વો નબી નેક બંદો મેં હોંગે ઔર હમને ઉન પર ઔર ઈસ્હાક પર બરકતેં નાઝિલ ફરમાઈ. [સૂર-એ-સાફ્ફાત : ૧૧૨ તા ૧૧૩] ઉન કી પૈદાઈશ સરઝમીને ઈરાક મેં હુઈ, મગર પૂરી ઝિંદગી મુલ્કે શામ મેં રહે, ઔર એક સૌ સાઠ સાલ યા એક સૌ અસ્સી સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર અપને વાલિદે મોહતરમ કે બરાબર મેં ''મદીનતુલ ખલીલ'' મેં દફન હુએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હઝરત ફાતિમા ؓ કે ચેહરે કા રૌશન હો જાના

એક મરતબા હઝરત ફાતિમા ؓ આપ ﷺ કે પાસ તશરીફ લાઈ ઔર ભૂક કી વજહ સે ઉન કા ચેહરા પીલા હો રહા થા. આપ ﷺ ને હાથ ઉઠા કર ઉન કે લિયે દુઆ કર દી. હઝરત ઈમરાન ؓ કહતે હૈં કે મૈં ને દેખા હઝરત ફાતિમા ؓ કા ચેહરા સુર્ખ ઔર રૌશન હો ગયા. (યે વાકિઆ પર્દે કી આયત નાઝિલ હોને સે પેહલે કા હૈ.)

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૩૫૩, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન રખતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ભી ઔર ઉન મેં સે કિસી મેં ફર્ક નહીં કરતે, ઉન લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા જરૂર ઉન કા સવાબ દેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા બડ઼ે મગફિરત વાલે હૈં, બડ઼ી રહમત વાલે હૈં''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૫૨]

ખુલાસા : અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાનો કી હિદાયત ઔર રહનુમાઈ કે લિએ જિતને નબી ઔર રસૂલ ભેજે હૈં, ઉન સબ પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — કનાઅત ઔર સબ્ર હાસિલ કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કનાઅત કે લિયે યે દુઆ ફરમાતે: ((اَللّٰهُمَّ قَنِّعْنِيْ بِمَا رَزَقْتَنِيْ وَبَارِكْ لِيْ فِيْهِ))

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! તૂને જો રિઝક મુજે દિયા હૈ, ઉસ પર સબ્ર વ કનાઅત અતા ફરમા ઔર ઉસ મેં મેરે લિયે બરકત અતા ફરમા. [મુસ્તદરક ૧૮૭૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તકલીફોં પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''વો મુસલમાન જો લોગોં કે સાથ મેલ જોલ રખતા હૈ ઔર ઉન સે પહુંચને વાલી તકલીફોં પર સબ્ર કરતા હૈ, ઉસ મુસલમાન સે અફઝલ હૈ જો લોગો કે સાથ મેલ જોલ નહીં રખતા ઔર ન હી સબ્ર કરતા હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૫૦૭, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	નાપ તૌલ મેં કમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બડ઼ી બરબાદી હૈ નાપ તૌલ મેં કમી કરને વાલોં કે લિયે કે જબ લોગોં સે (કોઈ ચીઝ) નાપ કર લેતે હૈં, તો પૂરા ભર કર લેતે હૈં ઔર જબ લોગોં કો (કોઈ ચીઝ) પૈમાને સે નાપ કર યા વઝન કર કે દેતે હૈં તો (ઉસ મેં કમી) કર દેતે હૈં''.

[સૂર-એ-મુતફિફ્ફીન : ૧ તા ૩]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે લોગ દુનિયા સે મુહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ઼ બૈઠે હૈં''. (યાની દુનિયા કી મુહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ, કે કયામત કે દિન કી ન તો કોઈ ફિક્ર હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ; હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મકસદ હી આખિરત કે લિયે તૈયારી કરના હૈ)''.

[સૂર-એ-દહ્ર :૨૭]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર સે ઈન્સાન કિસ હાલ મેં ઉઠેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર બંદા કબ્ર મેં ઉસી હાલત મેં ઉઠાયા જાતા હૈ, જિસ હાલત મેં ઉસ કા ઈન્તેકાલ હોતા હૈ, મોમિન અપને ઈમાન પર ઔર મુનાફિક અપને નિફાક પર ઉઠાયા જાતા હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૪૩૧૨, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા :

سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهٖ لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللهِ مَاشَاءَ اللهُ كَانَ ومَالَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ اَعْلَمُ اَنَّ اللهَ عَلٰى كُلِّ شَيْئٍ قَدِيْر وَ اَنَّ اللهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا۔

જો શખ્સ ઇન કલિમાત કો સુબહ કે વક્ત કહેગા શામ તક હર બલા વ મુસીબત સે મહફૂઝ રહેગા ઔર જો શામ કો કહેગા સુબહ તક મહફૂઝ રહેગા.

[અબૂ દાવૂદ : ૫૦૭૫, અન ઉમ્મિ અબ્દિલ હમીદ રદિ.]

નંબર(૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ અપને ભાઈ સે મુલાકાત કરે તો ઈસ તરહ સલામ કરે''. ''((اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهٗ))

[તિર્મિઝી : ૨૭૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ઝુલકરનૈન

કુર્આને કરીમ કે સૂર-એ-કહફ મેં એક ઐસે બાદશાહ કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ, જિન કા લકબ ''ઝુલકરનૈન'' હૈ, વો બહુત નેક દિલ બાદશાહ થે. ઉન્હીં કી બદૌલત બની ઈસરાઈલ ને બાબુલ કી ગુલામી સે નજાત પાઈ થી ઔર યરોશિલમ (બૈતુલમકદિસ) જૈસી મુહતરમ જગા પર હર કિસ્મ કી તબાહી વ બરબાદી કે બાદ ઉન્હીં કે હાથોં દૌબારા આબાદ હુવા થા. ઉન્હોંને મશ્રિક વ મગરિબ કા સફર કિયા ઔર ફુતૂહાત ભી કી. એક મરતબા સફર કે દૌરાન એક કૌમ સે મુલાકાત હુઈ, જિન્હોંને બાદશાહ ઝુલકરનૈન સે યાજૂજ વ માજૂજ કે ફિતના વ ફસાદ કી શિકાયત કી ઔર કહાઃ ઐ ઝુલકરનૈન! ઉન લોગોં સે હમારી હિફાઝત કે લિયે એક દિવાર કાઈમ કર દીજિયે. ઉસ પર આપ જો મુઆવઝા લેના ચાહેંગે હમ દેને કે લિયે તૈયાર હૈં. લેકિન ઝુલકરનૈન ને મુઆવઝા લેને સે ઈન્કાર કર દિયા ઔર કહાઃ અલ્લાહ ને જો કુછ મુજે દિયા હૈ વો મેરે લિયે કાફિ હૈ. ફિર ઉન્હોંને એક મઝબૂત દિવાર કાઈમ કર દી, જો ''સદ્દે સિકંદરી'' કે નામ સે મશહૂર હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ખારે ઔર મીઠે પાની કા અલગ રેહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ઐસે દો સમન્દરોં કા તઝકિરા કિયા હૈ જિન મેં સે એક કા પાની ખારા ઔર દૂસરે કા મીઠા હૈ. ઉન મેં તૂફાન ભી આતા હૈં ઔર મદદો જઝર (જવાર ભાટા) ભી હોતા હૈ, બડ઼ે બડ઼ે સમંદરી જહાઝ ભી ચલતે હૈં મગર ઉસ કે બાવજૂદ ખારા ઔર મીઠા પાની એક દૂસરે મેં નહીં મિલતા, જબ કે ઉન કે દરમિયાન કિસી કિસ્મ કી કોઈ આડ઼ યા રૂકાવટ ભી નહીં હૈ, યે અલ્લાહ તઆલા હી કી કુદરત કા કમાલ હૈ કે ઉસ ને ખારે ઔર કડ઼વે પાની કો બગૈર કિસી રૂકાવટ કે એક દૂસરે સે અલગ રખા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	માંગી હૂઈ ચીઝ કા લોટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(વાપસી કી શર્ત પર) માંગી હુઈ ચીઝ કો વાપસ કિયા જાએગા''.

[ઇબ્ને માજા : ૨૩૯૮]

ફાયદા : અગર કિસી શખ્સ ને કોઈ સામાન યે કેહ કર માંગા કે વાપસ કર દૂંગા, તો ઉસ કો મુકર્રરા વક્ત પર લોટાના વાજિબ હૈ; ઉસ કો અપને પાસ રખ લેના ઔર બહાના બનાના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	સફર સે વાપસી કે બાદ નમાઝ પઢ઼ના

હઝરત કઅબ رضی اللہ عنہ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ દિન કે વક્ત સફર સે વાપસ તશરીફ લાતે તો મસ્જિદ મેં દાખિલ હોતે ઔર બૈઠને સે પેહલે દો રકાત નમાઝ અદા ફરમાતે. [બુખારી : ૩૦૮૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જન્નત મેં જાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને ((رَضِيْتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَّبِالْاِسْلَامِ دِيْنًا وَّ بِمُحَمَّدٍ رَّسُوْلًا))પઢા, જન્નત ઉસ કે લિયે વાજિબ હો ગઈ''. [અબૂદાઊદ: ૧૫૨૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અપની ઈઝઝત કે લિયે દૂસરોં કો ખડ़ા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈસ બાત કો ચાહે, કે લોગ ઉસ કી ઈઝઝત કે લિયે ખડ़े હોં, તો ઉસે અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લેના ચાહિયે''. [તિર્મિઝી : ૨૭૫૫, અન મુઆવિયા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખુશ હો જાઓ ઔર અપને મતલૂબ કી ઉમમીદ રખો! અલ્લાહ કી કસમ! મુજે તુમ્હારે મોહતાજ હોને કા અંદેશા નહીં, મુજે તો ઈસ બાત કા અંદેશા હૈ, કહીં તુમ પર દુનિયા ખોલ ન દી જાએ, જિસ તરહ તુમ સે પેહલી કૌમોં પર ખોલી ગઈ થી, પસ તુમ ઉસ મેં ઈસ તરહ રગબત ઝાહિર કરને લગો, જિસ તરહ ઉન લોગોં ને કી થી, ફિર વો (દુનિયા) તુમ્હેં ઉસી તરહ હલાક કરદે, જિસ તરહ ઉન કો કિયા થા''. [બુખારી: ૪૦૧૫ અન અમ્ર બિન ઔફ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કે ઉમ્દા ફર્શ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(અહલે જન્નત) સબ્ઝ રંગ કે નકશ વ નિગાર વાલે ફર્શોં ઔર ઉમ્દા કાલીનોં પર તકિયા લગાએ બૈઠે હોંગે''. [સૂર-એ-રહમાન : ૭૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તકલીફ ઔર બેચેની કે વક્ત યે દુઆ પઢતે થે: لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْعَظِيْمُ الْحَلِيْمُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ۔

[બુખારી : ૬૩૪૬, અન ઈબ્નિ અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉસ વક્ત તક નેકી ઔર ભલાઈ હાસિલ નહીં કર સકતે, જબ તક તુમ અપની મહબૂબ ચીઝોં સે (અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં) ખર્ચ ન કરલો ઔર જો કુછ ભી તુમ ખર્ચ કરતે હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અચ્છી તરહ જાનતા હૈ''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદરસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત લૂત ﷺ

હઝરત લૂત ﷺ અલ્લાહ કે મશહૂર નબી હૈં, ઉન કે વાલિદ કા નામ હારાન થા, વો હઝરત ઈસા ﷺ સે તકરીબન દો હઝાર સાલ પેહલે પૈદા હુએ, ઉન કા વતન ઈરાક કા મશહૂર શહર ''બાબૂલ'' થા. વો હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે ભતીજે થે ઔર સબ સે પેહલે ઉન પર ઈમાન લાને વાલે થે, હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને હી બચપન સે ઉન કી તરબિયત વ પરવરિશ ફરમાઈ. જબ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને ઈરાક સે હિજરત કી તો હઝરત લૂત ﷺ ભી ઉસ સફર મેં આપ કે સાથ થે. મિસ્ર સે વાપસી પર હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ તો ફલસ્તીન મેં મુકીમ હો ગએ, મગર હઝરત લૂત ﷺ હિજરત કર કે ઉરદૂન (શામ) ચલે ગએ, ઉસ ઈલાકે મેં ચંદ મીલ કે ફાસ્લે પર બહરે મય્યિત કે કિનારે સદૂમ વ આમૂરા નામી બસ્તિયાં આબાદ થીં, ઉન કે રેહને વાલોં કી ઈસ્લાહ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત લૂત ﷺ કો નબી બના કર ભેજા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હુઝૂર ﷺ કા કુફ્ફાર કે દરમિયાન સે ગુઝર જાના

જિસ રાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હિજરત ફરમાઈ થી, ઉસ રાત હુઝૂર ﷺ ને અપને બિસ્તર પર હઝરત અલી ﷺ કો સુલા દિયા ઔર એક બરતન મેં મિટ્ટી લે કર આપ ﷺ બાહર તશરીફ લાએ ઔર ''યાસીન'' શરીફ શુરૂ સે ﴿فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ﴾ તક પઢ઼તે ગએ ઔર કુફ્ફાર કી તરફ મિટ્ટી ફેંકતે ગએ ઔર ઉન કે બીચ સે ગુઝર ગએ ઔર ઉન કો પતા તક ન ચલા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૭૨૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — કઝા નમાઝોં કી અદાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કોઈ નમાઝ પઢ઼ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આજાએ ઉસી વક્ત પઢ઼ લે''. [તિર્મિઝી : ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ]

ખુલાસા : અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — કબ્રસ્તાન જાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કબ્રસ્તાન મેં જાતે તો ઈસ દુઆ કો પઢ઼તે થે:

((اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِيْنَ وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لَاحِقُوْنَ))

તર્જમા : ઐ કબ્રસ્તાન મેં બસને વાલે મોમિનો! તુમ પર સલામતી હો, હમ ભી ઈન્શાઅલ્લાહ તુમ સે આ મિલને વાલે હૈં. [અબૂદાઊદ : ૩૨૩૭, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તહિય્યતુલ વુઝૂ પર જન્નત કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર દો રકાતેં પૂરી તવજ્જુહ કે સાથ અદા કરે, તો ઉસ કે લિયે જન્નત લાઝિમ કર દી જાતી હૈ''. [મુસ્લિમ : ૫૫૩, અન અકબા બિન આમિર ؓ]

ખુલાસા: વુઝૂ કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢ઼ને કો તહય્યિતુલ વુઝૂ કહતે હૈં.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નમાઝ મેં સુસ્તી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐસે નમાઝિયોં કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હૈ, જો અપની નમાઝોં કી તરફ સે ગફલત વ સુસ્તી બરતતે હૈં, જો સિર્ફ રિયા કારી કરતે હૈં''. [સૂર-એ-માઊન : ૪ તા ૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જબ અલ્લાહ તઆલા) ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો (ઉસ કો ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસ કા ઈકરામ કરતા હૈ તો વો (બતોરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ, કે મેરે રબ ને મેરી કદ્ર બઢ઼ા દી''. (હાલાંકી યે ઉસ કી તરફ સે ઉસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ). [સૂર-એ-ફજ્ર : ૧૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી ગરમી ઔર બદબૂ કી શિદ્દત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર જહન્નમ સે (આગ કા) એક ડોલ ઝમીન કે દરમિયાન રખ દિયા જાએ, તો યે મશ્રિક ઔર મગરિબ કે દરમિયાન કી તમામ ચીઝોં કો અપની બદબૂ ઔર સખ્ત ગરમી સે દુખી કર દે ઔર જહન્નમ કે અંગારે મેં એક શરારા મશ્રિક મેં મૌજૂદ હો તો ઉસ કી ગરમી મગરિબ મેં રેહને વાલે કો જા પહુંચેગી''. [તબરાની ઔસત : ૩૮૨૩, અન અનસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિરહેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઈમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ આદમી મજલિસ મેં આએ તો સલામ કરે ફિર ખત્મે જલિસ સે પેહલે ઉસે ઉઠને કી ઝરૂરત પેશ આએ તો સલામ કરે, ફિર ઉઠે''. [અલ અદબુલમુફરદ : ૧૦૪૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	કૌમે લૂત પર અઝાબ

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત લૂત ﷺ કો અહલે સદૂમ કી હિદાયત વ ઈસ્લાહ કે લિયે નબી બના કર ભેજા. યે લોગ બડ઼ે સરકશ વ નાફરમાન ઔર ગુનહગાર થે, ઔરતોં કે બજાએ મર્દો સે ખ્વાહિશ પૂરી કરના, બાહર સે આને વાલે તાજિરોં કા માલ હીલે બહાને કર કે લૂટ લેના ઔર ભરી મજલિસોં મેં ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુનાહ કરના ઉન કી ફિતરત બન ગઈ થી. હઝરત લૂત ﷺ ને ઉન કો તમામ બુરાઈયોં ઔર ગુનાહોં સે બચને કી નસીહત ફરમાઈ, અલ્લાહ તઆલા કા દીન કબૂલ કરને કી દાવત દી ઔર ઉસ કે અઝાબ સે ડરને કા હુક્મ દિયા, મગર ઉન કી ઈસ દાવત વ નસીહત કા કૌમ પર કોઈ અસર નહીં હુવા ઔર ગુનાહોં સે બાઝ રેહને કે બજાએ, આપ કો પત્થર માર કર બસ્તી સે બાહર નિકાલ દેને કી ધમકી દેને લગે ઔર મઝાક કરતે હુએ અઝાબે ઈલાહી કા મુતાલબા કરને લગે. હઝરત લૂત ﷺ કે બાર બાર સમજાને કે બાવજૂદ વો અપની ઝિદ ઔર હટ ધર્મી સે બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ નાપાક કૌમ કો દુનિયા સે મિટાને કે લિયે અઝાબ કે ફરિશ્તોં કો ભેજ દિયા. હઝરત લૂત ﷺ ફરિશ્તોં કે ઈશારે પર અપને ઘર વાલોં ઔર ઈમાન વાલોં કો લે કર સિગ્ર નામી બસ્તી મેં ચલે ગએ ઔર સુબહ હોતે હી એક ભયાનક ઔર ઝોરદાર ચીંખ ને સારે શહર વાલોં કો હલાક કર દિયા. ફિર હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને ઉસ બસ્તી કો આસ્માન કી તરફ ઉઠા કર ઝમીન પર પટખ દિયા ઔર ઊપર સે પત્થરોં કી બારિશ કર કે પૂરી કૌમ કો અઝાબે ઈલાહી સે હલાક કર દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	દરખ્તોં કે પત્તોં કે ફાયદે

અલ્લાહ તઆલા ને હઝારોં કિસ્મ કે દરખ્ત પૈદા ફરમાએ જિન પર બેશુમાર પત્તે હોતે હૈં. ઉન કે બહુત સારે ફાયદે હૈં. યે પત્તે હમારે લિયે તાઝા ઔર સિહતમંદ ઑક્સીજન બનાતે હૈં ઔર ઝહરીલી ગૈસ અપને અંદર જઝ્બ કરતે રેહતે હૈં. અગર અલ્લાહ તઆલા ઉન પત્તોં મેં યે સલાહિયત પૈદા ન કરતે, તો ફિઝા મેં ઝહરીલી ગૈસ ફૈલ જાતી. જિસ કે નતીજે મેં ઈન્સાનોં કો બહુત સી બીમારિયાં લાહિક હો જાતીં ઔર ઈન્સાનોં કા જીના મુશ્કિલ હો જાતા. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે દરખ્તોં કે ઉન પત્તોં કો બના કર હમ પર બહુત બડ઼ા એહસાન કિયા હૈ! વાકઈ વો અપને બંદો પર બડ઼ા મેહરબાન હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દીન મેં નમાઝ કી અહેમિયત

એક શખ્સ ને આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયાઃ '' ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદિક સબ સે ઝિયાદા પસંદીદા અમલ કયા હૈ? આપ ﷺ ફરમાયાઃ ''નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના; ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જાન બુજ કર) છોડ઼ દે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ગરીબ વ મિસ્કીન સે મુલાકાત કરના

હઝરત સહલ બિન હુનૈફ ﷜ કેહતે હૈં કે આપ ﷺ કમઝોર ગુરબા મુસ્લિમીન સે મુલાકાત ફરમાતે ઉન મેં કોઈ બીમાર પડ઼ જાતા તો ઉન કી ઈયાદત કરતે ઔર ઉન કે જનાઝે મેં હાઝિર હોતે થે. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૭૭૩૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તીન અહમ ખસ્લતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ આદમી મેં તીન ચીઝેં હોંગી, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અપની રહમત મેં લે લેંગે. ૧) કમઝોરોં કે સાથ નરમી કરના. ૨) વાલિદૈન કે સાથ મેહરબાની કરના. ૩) ગુલામોં કે સાથ એહસાન કરના''. [તિર્મિઝી : ૨૪૯૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷜]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કયામત કે દિન સબ સે બદહાલ શખ્સ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન સબ સે બુરે હાલ મેં ઉસ આદમી કો પાઓગે, જો કુછ લોગોં કે પાસ જાતા હૈ, તો ઉસ કી બાત કા રૂખ ઔર હોતા હૈ (ઔર) જબ ઉન કે મુકાબિલ કે પાસ આતા હૈ, તો દૂસરી કિસ્મ કી બાત કરતા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૬૪૫૪ અન અબી હુરૈરા ﷜]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સહાબા ﷜ કી દુનિયા સે બેઝારી

હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷜ કુછ લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે, જિન કે હાથોં મેં ભૂની હુઈ બકરી થી, ઉન લોગોં ને હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷜ કો (ખાને કે લિયે બુલાયા) તો ઉન્હોંને ઈન્કાર કર દિયા ઔર કહા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસી હાલ મેં દુનિયા સે ચલે ગએ કે જૌ કી રોટી ભી પેટ ભર કભી નહીં ખાઈ. [બુખારી : ૫૪૧૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કા ગુસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ જહન્નમી લોગ જહન્નમ મેં ડાલે જાએંગે, તો ઉસ કી ખૌફનાક આવાઝ સુનેંગે ઔર વો ઐસી ભડ઼ક રહી હોગી કે (ગોયા) ગુસ્સે કે મારે ફટ જાએગી''.
[સૂર-એ-મુલ્ક : ૭ તા ૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સફર જલ (Pear) સે દિલ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સફર જલ (બહી) ખાઓ ક્યોંકિ યે દિલ કો રાહત વ કુવ્વત પહુંચાતા હૈ ઔર (પૈદા હોને વાલે) બચ્ચે કે હુસ્ન કો બઢ઼ાતા હૈ.'' [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૫૬]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ તુમ્હેં કોઈ સલામ કરે, તો તુમ ઉસ સે અચ્છે અલ્ફાઝ મેં સલામ કરો (યાની ઉસ કા જવાબ દો) યા વૈસે હી અલ્ફાઝ કહ દો, બિલા શુબા અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કા હિસાબ લેંગે''. [સૂર-એ-નિસા : ૮૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત યાકૂબ ﷺ

હઝરત યાકૂબ બિન ઈસ્હાક બિન ઈબ્રાહીમ ﷺ અલ્લાહ કે નબી ઔર અહલે કન્આન (ફલસ્તીન) કે હાદી વ પૈગંબર થે. કુર્આને કરીમ મેં દસ સે ઝાઈદ મરતબા ઉન કા ઝિક્ર આયા હૈ ઔર જગા જગા ઉન કે ઔસાફ કા તઝકિરા કર કે ઉન કે જલીલુલકદ્ર નબી ઔર સાહિબે સબ્ર વ કનાઅત હોને કી તરફ ઈશારા કિયા હૈ. હઝરત યાકૂબ ﷺ કો ઈબરાની ઝબાન મેં ઈસ્રાઈલ ભી કહા જાતા હૈ. હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી જો નસ્લ આગે ચલ કર ''બની ઈસ્રાઈલ'' કેહલાઈ વો ઉન્હીં કી તરફ મન્સૂબ હૈ. ઉન્હોંને ચાર શાદિયાં કી થીં, અલ્લાહ તઆલા ને હર એક સે ઔલાદ અતા ફરમાઈ, ઉન કે બારહ બેટે ઔર એક બેટી થી. બિનયામીન કે અલાવા સારે લડ઼કે ઈરાક કે શહર ''ફદ્દાન ઈરમ'' મેં પૈદા હુએ થે. એક સૌ તીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વો અપને મહબૂબ બેટે હઝરત યૂસુફ ﷺ કી ફરમાઈશ પર અપને પૂરે ખાનદાન કે સાથ મિસ્ર ચલે ગએ થે, વહાં સતરા સાલ કયામ રહા ઔર વહીં એક સૌ સેંતાલીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ. હઝરત યૂસુફ ﷺ ને ઉન્હેં ફલસ્તીન લા કર હઝરત ઈબ્રાહીમ ઔર હઝરત ઈસહાક ﷺ કે સાથ દફન કિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — સુરાકા કે ઘોડ઼ે કા ઝમીન મેં ધંસ જાના

સુરાકા ને હિજરત કે વક્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા પીછા કિયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે કરીબ પહુંચ ગયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બદદુઆ કી, તો ઉસી વક્ત ઉસ કા ઘોડ઼ા ઘુટનોં તક ઝમીન મેં ધંસ ગયા, ફિર ઉસ ને દુઆ કી દરખ્વાસ્ત કી ઔર વાદા કિયા કે જો ભી આપ ﷺ કી તલાશ મેં આએગા; ઉસ કો મૈં વાપસ કર દુંગા, તો આપ ﷺ ને દુઆ કી, ચુનાંચે ઘોડ઼ા ઝમીન સે નિકલ આયા. [બુખારી : ૩૬૧૫, અન અબી બક્ર ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — બાજમાત નમાઝ પઢ઼ને કી નિય્યત સે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે જાએ ઔર વહાં પહુંચ કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, તો ઉસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઉસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોંને જમાત સે નમાઝ પઢ઼ી હૈ''.

[અબૂદાઊદ : ૫૬૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — દુશ્મન કી હંસી સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યહ દુઆ પઢ઼ા કરતે થે:

((أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَدَرَكِ الشَّقَاءِ، وَسُوْءِ الْقَضَاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ))

તર્જમા : મૈં બલાઓં કી સખ્તી ઔર બદબખ્તી કે લાહિક હોને ઔર બુરી તકદીર ઔર દુશ્મનોં કે હંસને સે અલ્લાહ કી પનાહ ચાહતા હૂં. [બુખારી : ૬૩૪૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-યાસીન પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''હર ચીઝ કા એક દિલ હોતા હૈ ઔર કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ ઔર જો શખ્સ સૂર-એ-યાસીન પઢ઼ે, તો ઉસ કે પઢ઼ને પર અલ્લાહ તઆલા દસ મરતબા કુર્આને કરીમ પઢ઼ને કા સવાબ લિખતે હૈં''.

[તિર્મિઝી : ૨૮૮૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જિન લોગોં ને મુસલમાન મર્દ ઔર મુસલમાન ઔરતોં કો તકલીફ પહુંચાઈ ફિર તૌબા ભી નહીં કી, તો ઉન કે લિયે દોઝખ ઔર સખ્ત જલને કા અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-બુરૂજ : ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	માલ જમા કર કે ખુશ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો શખ્સ (ઇન્તેહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા. હરગિઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસી આગ મેં ડાલેગા, જો હર ચીઝ કો તોડ઼ ફોડ઼ કર રખ દેગી''.

[સૂર-એ-હુમઝહ : ૨ તા ૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કી વાદી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''વૈલ'' જહન્નમ મેં એક ગહરી વાદી હૈ, જિસ મેં કાફિર કો ડાલા જાએગા, તો ઉસ કી તહ તક પહુંચને સે પેહલે ચાલીસ સાલ લગ જાએંગે''.

[તિર્મિઝી : ૩૧૬૪ અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શહદ કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ﴿يَخْرُجُ مِنْ بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ﴾

[સૂર-એ-નહલ : ૬૯]

તર્જમા : ઉન મક્ખિયોં કે પેટ સે પીને કી ચીઝ નિકલતી હૈ જિસ કે રંગ મુખ્તલિફ હોતે હૈં ઉસ મેં લોગોં કે લિયે શિફા હૈ.

ખુલાસા : શહદ ઐસી કુદરતી નેઅમત હૈ, જો મુકમ્મલ દવા ઔર ભરપૂર ગિઝા ભી હૈ, જો હર શખ્સ ઔર હર ઉમ્ર વાલે કે લિયે બે હદ મુફીદ હૈ, ખુસૂસિયત સે સુબહ નહાર મુંહ ઈસ કા ઈસ્તેમાલ બડ઼ી બડ઼ી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા ઝરિયા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

લસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઉસ શખ્સ કી તરહ નમાઝ પઢ઼ો, જો સબ સે રૂખ્સત હોને વાલા હો. ઔર ઈસ તરહ નમાઝ પઢ઼ો ગોયા તુમ અલ્લાહ કો દેખ રહે હો, અગર યે હાલત પૈદા ન હો સકે, તો કમ અઝ કમ યે કેફિયત ઝરૂર હો કે અલ્લાહ તુમ્હેં દેખ રહે હૈં ઔર લોગોં કે પાસ જો કુછ હૈ, ઉસ સે બે પરવાહ હો જાઓ, તુમ ગની હો જાઓગે''.

[મોઅજમે કબીર લિત્તબરાની : ૫૨૪, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

સફરૂલ
મુઝફફર

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત યાકૂબ ﷺ પર આઝમાઈશ

દીગર અમ્બિયા કી તરહ હઝરત યાકૂબ ﷺ કો ભી કાફી મુસીબતેં બરદાશ્ત કરની પડી, જાન વ માલ ઔર ઔલાદ મેં સખ્ત તરીન આઝમાઈશોં કા સામના કરના પડા, મગર હર મૌકે પર વો સાબિર વ શાકિર હી રહે. ખાસ તૌર પર ઔલાદ મેં એક લમ્બે ઝમાને તક ઈમ્તેહાન મેં મુબ્તલા રહે. બુઢાપે મેં હઝરત યૂસુફ ﷺ જૈસે મહબૂબ બેટે કી જુદાઈ કે ગમ મેં રોતે રોતે ઉન કી બીનાઈ ચલી ગઈ થી, અભી યે રંજ વ ગમ ખત્મ નહીં હુઆ થા કે ઉન કે દૂસરે બેટે બિનયામિન કી જુદાઈ કા વાકિઆ પેશ આગયા. ઈસ તરહ ઉન કી મહબૂબ ઔલાદ ઉન સે દૂર હો ગઈ. ઈસ કે સાથ હી દાવત વ તબ્લીગ મેં પેશ આને વાલી તકાલીફ ઔર લોગોં કે ઈસ દાવત કો કબૂલ ન કરને કા રંજ વ ગમ અલગ થા. મગર અલ્લાહ તઆલા કે યે જલીલુલકદ્ર નબી સારી મુસીબતોં કો બરદાશ્ત કર કે સબ્ર વ શુક્ર કરતે થે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી મદદ કે તલબગાર રેહતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે સબ્ર કા યે બદલા અતા કિયા કે બિખરે હુએ બેટોં સે મુલાકાત કરાદી ઔર તમામ ઔલાદ કો જમા કર દિયા ઔર સાથ હી ઉન કી બીનાઈ ભી વાપસ કરદી. યકીનન અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કો ઐસે હી ઈનામાત સે નવાઝતા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ખારે પાની કો મીઠા બનાના

સમંદર કા પાની ખારા હોતા હૈ, ઉસ કો પીને કે કાબિલ બનાને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત દેખિયે કે વો ઈસ ખારે પાની કો ભાપ બના કર બાદલોં કે ઝરિયે ઉઠાતા હૈ. ફિર ઉસ કો મીઠા કર કે બારિશ બરસા દેતા હૈ. જિસ સે ઈન્સાન, તમામ જાનદાર ઔર ખેતી બાડી સૈરાબ હો જાતી હૈ. ઈસ તરહ બાદલોં કે ઝરિયે ખારે પાની કો મીઠા બના કર બારિશ બરસાના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝેં ગુનાહોં કો મિટા દેતી હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબા સે પૂછા: ''અગર કિસી કે દરવાઝે પર એક નહેર હો ઔર ઉસ મેં વો હર રોઝ પાંચ બાર ગુસ્લ કિયા કરે, તો ક્યા ઉસ કા કુછ મૈલ બાકી રેહ સકતા હૈ? સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા કે કુછ ભી મૈલ ન રહેગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા કે યહી હાલત હૈ પાંચોં વક્ત કી નમાઝોં કી, કે અલ્લાહ તઆલા ઉન કે સબબ ગુનાહોં કો મિટા દેતા હૈ''. [બુખારી : ૫૨૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઝમીન પર બૈઠ કર ખાના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે આપ ﷺ ઝમીન પર બૈઠતે ઔર ઝમીન પર (બૈઠ કર) ખાતે થે. [તબરાની કબીર : ૧૨૩૩૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન પઢ્ના ઔર ઉસ પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કુર્આન પઢ઼ા ઔર ઉસ કે હુક્મોં પર અમલ કિયા, તો ઉસ કે માં બાપ કો કયામત કે દિન ઐસા તાજ પેહનાયા જાએગા, જિસ કી રૌશની આફતાબ કી રૌશની સે ભી ઝયાદા હોગી... તો તુમ્હારા કયા ખયાલ હૈ ઉસ પર અમલ કરનેવાલે કે બારે મેં''. [અબૂદાઊદ: ૧૪૫૩ અન મઆઝ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી મુસલમાન કી ગીબત ઔર બે ઇઝઝતી કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી મુસલમાન (કી ગીબત કી ઔર ઉસ કી ગીબત) કે બદલે મેં એક લુક્મા ભી ખાયા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એક લુક્મા જહન્નમ સે ખિલાએંગે, ઔર જિસ ને કિસી (મુસલમાન કી બે ઇઝઝતી કી ઔર ઉસ) કે બદલે મેં ઉસ કો કપડ઼ા પેહનને કો મિલા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસી કદર જહન્નમ સે પેહનાએંગે''. [અબૂદાઊદ: ૪૮૮૧, અન મુસ્તૌરિદ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા ઉસ શખ્સ કા ઘર હૈ, જિસ કા (આખિરત મેં) કોઈ ઘર નહીં ઔર (દુનિયા) ઉસ શખ્સ કા માલ હૈ, જિસ કા આખિરત મેં કોઈ માલ નહીં ઔર દુનિયા કે લિયે વો શખ્સ (માલ) જમા કરતા હૈ જો નાસમજ હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૩૮૯૮, અન આઇશા ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન મુર્દો કો ઝિંદા કિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા ઇન્સાન કો વો વકત માલૂમ નહીં જબ તમામ મુર્દો કો કબ્રોં સે ઝિંદા કર કે ખડ઼ા કિયા જાએગા ઔર ઉન તમામ રાઝોં કો ઝાહિર કર દિયા જાએગા, જો ઉન કે સીનોં મેં (છુપે હુએ) હૈં?'' [સૂર-એ-આદિયાત: ૯ તા ૧૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	જિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અબીલઆસ ﷺ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અપને જિસ્મ કે દર્દ કો બતાયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: જહાં દર્દ હોતા હો વહાં હાથ રખ કર તીન બાર بِسْمِ اللّٰهِ ઔર સાત મરતબા યે દુઆ પઢ઼ો: ((أَعُوْذُ بِاللّٰهِ وَقُدْرَتِهٖ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ))

તર્જમા: મૈં અલ્લાહ ઔર ઉસ કી કુદરત કી પનાહ ચાહતા હૂં હર ઉસ તકલીફ સે જો મુજે પહુંચી હૈ ઔર જિસ મૈં ડરતા હું ચુનાંચે ઉન સહાબી ને જબ યે કલિમાત કહે, તો ઉન કા દર્દ ખત્મ હો ગયા. ફિર વો સહાબી અપને ઘર વાલોં ઔર દૂસરે ઝરૂરત મંદોં કો હમેશા ઇન કલિમાત કી તલકીન કરતે રેહતે થે.

[મુસ્લિમ: ૫૭૩૭]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કિયા કરો અપને આપ કો અપને હાથોં સે હલાકત મેં ન ડાલો ઔર ખુલૂસ સે કામ કિયા કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા અચ્છી તરહ અમલ કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ. [સૂર-એ-બકરહ: ૧૯૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત યૂસુફ ﷺ

હઝરત યૂસુફ ﷺ બડ઼ે મશ્હૂર ઔર જલીલુલકદ્ર પૈગમ્બર હૈં, વો હઝરત યાકૂબ ﷺ કે બેટે હઝરત ઈસહાક ﷺ કે પોતે ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે પર પોતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી શાન મેં એક મુકમ્મલ સૂરત ''સૂર-એ-યૂસુફ'' કે નામ સે નાઝિલ ફરમાઈ હૈ, જિસ મેં ઉન કી ઝિંદગી કે હાલાત વ વાકિઆત અજીબ અંદાઝ સે બયાન ફરમાએ હૈં. કુર્આને કરીમ મેં સત્તાઈસ મરતબા ઉન કા તઝકિરા આયા હૈ, ઉન કી પૈદાઈશ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે તકરીબન દો સૌ પચાસ સાલ બાદ ઈરાક કે શહર ''ફદ્દાન ઈરમ'' મેં હુઈ. બચપન હી મેં વો અપને વાલિદ કે સાથ ફલસ્તીન આ ગએ થે, ઉન કે ગ્યારા ભાઈયોં મેં બિનયામીન કે અલાવા બાકી સબ સોતેલે ભાઈ થે. હઝરત યાકૂબ ﷺ ઉન સે બે હદ મુહબ્બત કરતે થે, કિસી વક્ત ભી ઉન કી જુદાઈ ગવારા ન થી; ક્યોંકિ શુરૂ હી સે ઉન કી ફિતરી સલાહિયત દૂસરે ભાઈયોં કે મુકાબલે મેં બિલ્કુલ મુમતાઝ ઔર રોઝે રૌશન કી તરહ ઝાહિર થી. હઝરત યાકૂબ ﷺ હોનહાર ફરઝંદ કી પેશાની પર ચમકતા હુઆ નૂરે નુબુવ્વત પહચાનતે થે ઔર વહિયે ઈલાહી કે ઝરિયે ઉસ કી ઈત્તેલા પા ચુકે થે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં નુબુવ્વત કે સાથ હુકૂમત વ સલતનત સે ભી નવાઝા થા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | આપ ﷺ કી પુકાર પર પત્થર કા હાઝિર હોના

એક મરતબા હઝરત ઈકરમા ﷺ (જો અભી ઈસ્લામ નહીં લાએ થે) રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ ચશ્મે કે કિનારે પર થે, ઉન્હોંને દૂસરે કિનારે પર પડ઼ે હુએ એક બડ઼ે પત્થર કી તરફ ઈશારા કર કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે કહાઃ અગર આપ સચ્ચે હૈં, તો ઈસ પત્થર કો અપને પાસ બુલા લીજિયે કે યે પાની મેં તૈરતા હુઆ આપ કે પાસ આ જાએ, ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કી તરફ ઈશારા કિયાઃ વો ચટાન અપની જગહ સે ઉખડ઼ી ઔર પાની મેં તૈરતી હુઈ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને આકર રૂકી ઔર ઉસ ને આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કી ગવાહી દી, ફિર આપ ﷺ ને હઝરત ઈકરમા ﷺ સે ફરમાયાઃ ''તુમ્હારે લિયે ઈતના હી કાફી હોના ચાહિયે''. ઈકરમા ને કહાઃ હાં! અગર યે પત્થર અપની જગા વાપસ ભી ચલા જાએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફિર ઉસે ઈશારા કિયા, તો વો અપની જગા વાપસ ચલા ગયા, મગર ફિર ભી ઈકરમા ઉસ વક્ત મુસલમાન ન હુએ, અલબત્તા ફતહે મક્કા કે વક્ત મુસલમાન હો ગએ. [સીરતે હલબિય્યા : ૧૭૮/૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કિસી હાઈઝા ઔરત ઔર કિસી જુનુબીઃ યાની નાપાક આદમી કે લિયે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કી બિલ્કુલ ઈજાઝત નહીં હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૨૩૨, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદા : મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે હૈઝ વ નિફાસ ઔર જનાબત સે પાક હોના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બીમાર કો દુઆ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી મરીઝ કી ઈયાદત કરતે તો ફરમાતે:

((لَا بَأْسَ طَهُوْرٌ إِنْ شَاءَ اللّٰهُ))

તર્જમા: ઘબરાઓ નહીં ઈન્શાઅલ્લાહ અચ્છે હો જાઓગે. [બુખારી: ૫૬૫૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગરીબોં કે કામ મેં મદદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બેવા ઔર મિસ્કીન કે કામોં મેં જદ્દ વ જહદ કરને વાલા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જિહાદ કરને વાલે કે માનિંદ હૈ''. [બુખારી: ૫૩૫૩ અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા શિર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શિર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો ચાહેગા માફ કર દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડ઼ા જૂટ બોલા''. [સૂર-એ-નિસા: ૪૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી તો કાફિરોં કે લિયે સંવાર દી ગઈ હૈ (ન કે મુસલમાનોં કે લિયે) ઔર (કાફિર લોગ) મુસલમાનોં કા મઝાક ઉડ઼ાતે હૈં; હાલાંકે જો મુસલમાન કુફ્ર વ શિર્ક સે બચતે હૈં, વો કયામત કે દિન ઉન કાફિરોં સે દર્જો મેં બુલંદ હોંગે, (આદમી કો અપની દુનિયાદારી ઔર માલદારી પર ગુરૂર ન કરના ચાહિયે, કયોં કિ) અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતે હૈં બે હિસાબ રોઝી દે દેતે હૈં (ઈસ લિયે માલદાર હોના કોઈ ફખ્ર કી ચીઝ નહીં)''. [સૂર-એ-બકરહ: ૨૧૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફૈસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ વફાત પા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સુબહ વ શામ ઉસ કા ઠિકાના દિખાયા જાતા હૈ, અગર જન્નતી હો, તો જન્નત વાલોં કા ઔર અગર જહન્નમી હૈ, તો જહન્નમ વાલોં કા ઠિકાના દિખાયા જાતા હૈ, ફિર કહા જાતા હૈ: યે તેરા ઠિકાના હૈ યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન તુજે દોબારા ઉઠાએ''. [બુખારી: ૧૩૭૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શહદ ઔર કુર્આન સે શિફા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અપને લિયે શિફા કી દો ચીઝોં: યાની શહદ ઔર કુર્આન કો લાઝિમ પકડ઼ લો''. [ઈબ્ને માજા: ૩૪૫૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા રાત કે આખરી હિસ્સે મેં બંદે સે બહુત ઝિયાદા કરીબ હોતે હૈં, અગર તુમ સે હો સકે, તો ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કિયા કરો''.

[તિર્મિઝી: ૩૫૭૯, અન અમ્ર બિન અબસા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત યૂસુફ ﷺ કી આઝમાઈશ

તમામ અમ્બિયાએ કિરામ કી તરહ હઝરત યૂસુફ ﷺ કો ભી અલ્લાહ કી રઝા વ ખુશ્નૂદી હાસિલ કરને કે લિયે સખ્ત આઝમાઈશોં સે ગુઝરના પડ઼ા, ચુનાંચે વાલિદે મુહતરમ કી શફકત વ મુહબ્બત સે મહરૂમ કરને કે લિયે સૌતેલે ભાઈયોં ને સાઝિશ કર કે આપ કો અંધેરે કુંવેં મેં ડાલ દિયા, ફિર એક કાફલે કે ઝરિયે અઝીઝે મિસ્ર કે હાથોં બેચ દિયે ગએ. ચંદ સાલ હી ગુઝરે થે કે અઝીઝે મિસ્ર કી બીવી કી સાઝિશ પર તકરીબન ૯ સાલ જેલ મેં રેહના પડ઼ા. જબ આપને ઉન તમામ મરાહિલ કો સબ્ર વ ઈસ્તિકામત કે સાથ તય કર લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને આપ કે અંદર હિલ્મ, વકાર, અમાનત વ દિયાનત ઔર ઈઝ્ઝત વ શરાફત જૈસી સિફાત મુકમ્મલ તૌર પર પૈદા ફરમા દી, આપ કે ઈસ સબ્ર વ ઈસ્તિકામત કી બિના પર બિછડ઼ે હુએ ભાઈયોં કો મિલા દિયા, વાલિદ કી ગઈ હુઈ બીનાઈ વાપસ કર દી ઔર સબ સે બઢ઼ કર આપ કો જેલ ખાને સે નિકાલ કર નુબુવ્વત વ હુકૂમત સે ભી સરફરાઝ ફરમા દિયા. ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલે અપને મુખલિસ બંદોં કો દીન વ દુનિયા કી દૌલત વ ઈઝ્ઝત અતા ફરમાયા કરતા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | આંખ કી બનાવટ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કી આંખ બનાઈ જિન કી પુતલિયોં મેં લાખોં બલ્બ રૌશ્ની કે લિયે લગા દિયે. ઉન મેં કુછ બલ્બ ઐસે હૈં, જિન સે રંગ કા પતા ચલતા હૈ. કુછ ઐસે હૈં જિન સે દૂરી કા પતા ચલતા હૈ ઔર કુછ ઐસે હૈં જિન સે સાઈઝ કા પતા ચલતા હૈ, અગર ઈન મેં સે એક ભી બલ્બ બુજ જાએ, તો કાલે ગોરે, દૂરી નઝદીકી ઔર મોટે પતલે હોને કા ઈલ્મ ખત્મ હો જાએ ઔર તમામ ચીઝેં એક જૈસી નઝર આને લગેં. આંખ કે અંદર ઈતને સારે બલ્બ કા રૌશન કરના અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડ઼ી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ; મગર ચાર લોગોં પર (લાઝિમ નહીં હૈ). ૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલકિયત મેં હો. ૨) ઔરત ૩) નાબાલિગ બચ્ચા ૪) બીમાર''. [અબૂદાઊદ : ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ ﷺ]

ફાયદા : જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરૂસ્ત ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | દરવાઝે પર સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે ઘર કે દરવાઝે પર આતે, તો બિલ્કુલ સામને ખડ઼ે ન હોતે; બલ્કે દાઈં તરફ યા બાઈં તરફ તશરીફ ફરમા હોતે ઔર 'અસ્સલામુ અલય્કુમ' ફરમાતે.

[અબૂ દાઊદ : ૫૧૮૬, અન અબ્દિલ્લાહ બિન બુસ્ર ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદ સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ કો દૂર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને મસ્જિદ સે ઐસી ચીઝ બાહર કર દી જિસ સે તકલીફ હોતી થી (જૈસે કુડા કરકટ, કાંટા, કંકર પત્થર) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક ઘર બના દેગા''.

[ઇબ્ને માજા : ૭૫૭, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિબ્લે કી તરફ થૂકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિબ્લા રૂખ બલગમ ઔર થૂક ફેંકા, વો કયામત કે દિન ઇસ હાલત મેં આએગા કે વો બલગમ ઉસ કે દોનોં આંખોં કે દરમિયાન (ચિપકા હુઆ) હોગા''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૨૪, અન હુઝૈફા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા આખિરત મેં કામયાબી કા ઝરિયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા ઐસે આદમી કે લિયે બહુત હી અચ્છા ઘર હૈ, જો ઉસ કો આખિરત (મેં કામયાબી) કા ઝરિયા બનાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા કો ઉસ (કે ઝરિયે) રાઝી કરલે ઔર (વો) ઐસે આદમી કે લિયે બહુત બુરા (ઘર) હૈ, જિસ કો આખિરત કે કામોં સે રોક દે ઔર અલ્લાહ તઆલા કો નારાઝ કરદે''.

[મુસ્તદરક : ૭૮૭૦, અન તારિક ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	ઈન્સાફ કા તરાઝૂ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''કયામત કે દિન હમ ઈન્સાફ કા તરાઝૂ કાયમ કરેંગે ઔર કિસી પર ઝુલ્મ ન હોગા. અગર રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી કોઈ અમલ હોગા, તો હમ ઉસ કો હાઝિર કર દેંગે ઔર હમ હિસાબ લેને વાલે કાફી હૈં''.

[સૂર-એ-અમ્બિયા : ૪૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ચેહર-એ-મુબારક ઝખ્મી હો ગયા, તો આપ ﷺ કી સાહબઝાદી હઝરત ફાતિમા ؓ ખૂન ધો રહી થીં ઔર હઝરત અલી ؓ ઝખ્મોં પર પાની ડાલ રહે થે, હઝરત ફાતિમા ؓ ને જબ દેખા કે ખૂન બંદ હોને કે બજાએ બઢતા હી જા રહા હૈ, તો ઉન્હોંને (ખજૂર કે પત્તો કી) ચટાઈ કા એક ટુકડા લે કર જલાયા ઔર જબ વો રાખ હો ગયા, તો ઉસ કો ઝખ્મોં પર લગા દિયા જિસ સે ખૂન બંદ હો ગયા.

[બુખારી : ૨૯૦૩, અન સહલ ؓ]

ફાયદા : હકીમોં ને લિખા હૈં કે ટાટ ઔર ખજૂર કી ચટાઈ કી રાખ બેહતે હુએ ખૂન કો રોકને મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ વક્ત કો યાદ કરો જબ તુમ્હારે રબ ને તુમ કો ખબરદાર કર દિયા થા, કે અગર તુમ શુક્ર કરોગે, તો તુમ કો અપની નેઅમતેં ઔર ઝિયાદા દૂંગા; ઔર અગર તુમ નાશુક્રી કરોગે, તો યકીન જાનો મેરી સઝા બડી સખ્ત હૈ''.

[સૂર-એ-ઇબ્રાહીમ : ૭]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત યૂસુફ ﷺ કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત યૂસુફ ﷺ કો ઈમાન વ તૌહીદ ઔર વહી કી બરકતોં સે નવાઝા થા, અગરચે શુરૂ મેં માલ વ દૌલત, દુનિયવી તરક્કી ઔર શહરી ઝિંદગી ઉન્હેં હાસિલ નહીં થી ઔર દેહાત કી સાદા ઔર બે તકલ્લુફ ઝિંદગી ગુઝારતે થે, મગર કુદરતે ઈલાહી કા કરિશ્મા દેખિયે કે દેહાત કે રેહને વાલે અપની ખ્વાહિશ વ મર્ઝી કે બગૈર મિસ્ર જૈસે તહઝીબ વ તમદ્દુન વાલે મુલ્ક મેં પહુંચ ગએ ઔર ઈમ્તિહાન વ આઝમાઈશ કે મુખ્તલિફ મરહલોં સે ગુઝરતે હુએ વહાં કે બાદશાહ કે પાસ પહુંચ ગએ, ફિર એક મરતબા બાદશાહ કે એક ખ્વાબ કી તાબીર બતાને કે બાદ મુલ્કે મિસ્ર કી સૂરતે હાલ કા તઝકિરા કરતે હુએ ફરમાયા: કહતસાલી કે ઈસ દૌર મેં હુકૂમત કો કામયાબી કે સાથ ચલાને ઔર તબાહી સે નિકાલને કી તદબીર ઔર મુલ્ક કી ગિરતી હુઈ મઈશત (Economy) કી હિફાઝત કરના મૈં જાનતા હૂં. જબ અઝીઝે મિસ્ર ને ખ્વાબ કી સહી તાબીર ઔર હઝરત યૂસુફ ﷺ કી અમાનત વ દિયાનત ઔર સાદગી વ સચ્ચાઈ કો અપની આંખોં સે દેખ લિયા, તો હુકૂમત કે ઓહદેદારોં ઔર આમ વ ખાસ શહરિયોં કો જમા કર કે તખ્ત વ હુકૂમત આપ કે હવાલે કર દી, આપ કી દાવતી કોશિશોં સે બાદશાહ ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા ઔર પૂરા ખાનદાન મિસ્ર મેં આબાદ હો ગયા. ઈસ તરહ નુબુવ્વત કે સાથ ઉન્હોંને મિસ્ર પર અસ્સી સાલ તક કામયાબ હુકૂમત કરતે હુએ એક સૌ બીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | સૂખે થન કા દૂધ સે ભર જાના

હઝરત ઉમ્મે માબદ ؓ ફરમાતી હૈં કે હિજરત કે સફર કે દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ગુઝર મેરે પાસ સે હુઆ, આપ ﷺ કા સામાન ખત્મ હો ચુકા થા, મેરે પાસ ભી કુછ નહીં થા, અલબત્તા એક કમઝોર સી બકરી થી, આપ ﷺ કી નઝર ઉસ બકરી પર પડ઼ી તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ક્યા તુમ ઈજાઝત દેતી હો કે મૈં ઈસ કો દોહ લૂં? મૈં ને અર્ઝ કિયા: ઠિક હૈ. બસ આપ ﷺ કા ઉસ બકરી કે થન પર હાથ ફેરના હી થા, કે વો દૂધ સે ભર ગયા ઔર બેહને લગા. તમામ લોગોં ને ખૂબ પિયા. જબ અબૂ માબદ ؓ ઘર આએ તો દૂધ દેખ કર પૂછા: ઉમ્મે માબદ ؓ! યે કયા હૈ? મૈં (યાની ઉમ્મે માબદ) ને જવાબ દિયા: હમારે પાસ સે એક બહુત હી બાબરકત આદમી કા ગુઝર હુઆ હૈ, યે ખૈર વ બરકત ઉસી કી વજહ સે હૈ. [તબરાની કબીર : ૩૫૨૪, અન હુબૈશ બિન ખાલિદ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ઔલાદ કી મીરાસ મેં માં બાપ કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''માં બાપ (મેં સે હર એક) કે લિયે મય્યિત કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં છટા હિસ્સા હૈ, અગર મય્યિત કે લિયે કોઈ ઔલાદ હો''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૧]

ખુલાસા : અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ કે વુરસા મેં માં બાપ ઔર ઔલાદ હોં, તો માં બાપ મેં સે હર એક કો અલગ અલગ છટા હિસ્સા દેના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	પરેશાની કે વક્ત કી દુઆ

જબ કોઈ શખ્સ કિસી પરેશાની મેં મુબ્તલા હો જાએ, તો યે દુઆ કસરત સે પઢે:

﴿حَسْبِيَ اللّٰهُ لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ﴾

તર્જમા: મેરે લિયે અલ્લાહ હી કાફી હૈ, ઉસ કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાઈક નહીં, મૈં ને ઉસી પર ભરોસા કિયા ઔર વહી અર્શે અઝીમ કા રબ હૈ. [સૂર-એ-તૌબા: ૧૨૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરને કે લિયે બૈઠેં, ઉન કો ફરિશ્તે ઘેર લેતે હૈં ઔર ઉન પર ખુદા કી રહમત છા જાતી હૈ, ઔર ઉન કો દિલી સુકૂન હાસિલ હોતા હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૬૮૫૫, અન અબી હુરૈરા رضی اللہ عنہ વ અબી સઈદ رضی اللہ عنہ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઉસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો બિલા શુબા ઉસ કા દિલ ગુનેહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિયે હુએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૨૮૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઔર ઉસ શખ્સ કે લિયે આખિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ, જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો ઔર (કયામત) મેં તુમ પર ઝર્રા બરાબર ભી ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા''. [સૂર-એ-નિસા: ૭૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી ઈમારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(જન્નત કી ઈમારત) કી એક ઈંટ ચાંદી કી ઔર એક ઈંટ સોને કી હૈ ઔર ઉસ કા ગારા ખાલિસ મુશ્ક હૈ ઔર ઉસ કી કંકરિયાં મોતી ઔર યાકૂત હૈં ઔર ઉસ કી મિટ્ટી ઝાફરાન હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૫૨૬, અન અબી હુરૈરા رضی اللہ عنہ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મેંહદી સે ઝખ્મ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ભી કોઈ કાંટા ચુભા યા ઝખ્મ હુઆ, તો આપ ﷺ ને ઉસ પર મેંહદી લગાઈ.

[ઈબ્ને માજા: ૩૫૦૨, અન સલ્મા ઉમ્મે રાફેઅ رضی اللہ عنہا]

ફાયદા: મેંહદી જરાસીમ કો ખત્મ કરતી હૈ, જલન ઔર સૂજન કો દૂર કરતી હૈ; નીઝ ઈસ મેં દૂસરે ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી رضی اللہ عنہ સે ફરમાયા: ''ઐ અલી! અગર કિસી ઔરત પર અચાનક નિગાહ પડ઼ જાએ, તો નઝર ફેર લો; દૂસરી નિગાહ ઉસ પર ન ડાલો, ક્યૂંકિ પેહલી નિગાહ તો તુમ્હારી હૈ ઔર દૂસરી નિગાહ તુમ્હારી નહીં હૈ (બલ્કે શૈતાન કી હૈ)''. [અબૂ દાઊદ: ૨૧૪૯, બુરૈદા رضی اللہ عنہ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત શુઐબ ﷺ ઔર ઉન કી કૌમ

હઝરત શુઐબ ﷺ અલ્લાહ કે મશહૂર નબી હૈં, વો કસરત સે નમાઝ વ ઝિક્ર મેં મશ્ગૂલ રેહતે ઔર અલ્લાહ તઆલા કે ખૌફ સે ખૂબ રોયા કરતે થે, કુર્આન મજીદ મેં ઉન કા તઝકિરા ગ્યારા મરતબા આયા હૈ, ઉન કા નસબ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે બેટે મદયન સે મિલતા હૈ, જો અપને અહલે ખાના કે સાથ હિજાઝ (અરબ) ચલે ગએ થે, બઢ઼તે બઢ઼તે યે ખાનદાન કબીલે કી શક્લ મેં હિજાઝ કી આખરી સરહદોં સે મુલ્કે શામ કે કરીબ તક ફૈલ ગયા થા, અહદે નબ્વી મેં શામ, ફલસ્તીન ઔર મિસ્ર જાતે હુએ રાસ્તે મેં મદયન કે ખંડરાત નઝર આતે થે, હઝરત શુઐબ ﷺ ઈસી કબીલે મેં પૈદા હુએ ઔર બાદ મેં યે કબીલા કૌમે શુઐબ કેહલાયા. યે કૌમ બુત પરસ્તી, મુશ્રિકાના અકાઈદ, નાપ તોલ મેં કમી, લૂટ માર ઔર ડાકા ઝની જૈસે જરાઈમ મેં મુબ્તલા થી. નુબુવ્વત મિલને કે બાદ હઝરત શુઐબ ﷺ ને ઉન લોગોં કો ઈમાન વ તૌહીદ કી દાવત દેની શુરૂ કરદી. ઉન કે વઅઝ વ નસીહત ઔર તકરીર વ ખિતાબત સે લોગોં કે દિલોં પર બડ઼ા અસર હોતા થા, ઈસી લિયે હુઝૂર ﷺ ને ઉન કો ''ખતીબુલ અમ્બિયા'' કે લકબ સે નવાઝા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — કુતુબ તારા

અલ્લાહ તઆલા ને આસ્માન મેં લાખોં રૌશન સિતારે બનાએ, જો આસ્માન મેં અપને અપને મદાર પર ઘૂમતે રેહતે હૈં. ઈસ ગર્દિશ કી વજહ સે વો મશ્રિક સે મગરિબ મેં અપની જગહ બદલતે રેહતે હૈં, મગર ઉન લાખોં સિતારોં મેં એક કુતુબ તારા ઐસા ભી હોતા હૈ જો હમેશા શિમાલી સિમ્ત મેં ઠેહરા રેહતા હૈ, જિસ કો દેખ કર ખુશ્કી, રેગિસ્તાની ઔર દરિયાઈ સફર કરને વાલે અપની સિમ્ત આસાની સે માલૂમ કર લેતે હૈં. બિલા શુબા ઈસ કુતુબ તારે કે ઝરિયે લોગોં કો મંઝિલે મકસૂદ તક પહુંચાના કુદરત કી બડ઼ી નિશાની હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઈસ્લામ મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે ઐસી હૈ જૈસા આદમી કે બદન કે લિએ સર હોતા હૈ''. [તબરાની કબીર: ૧૯, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — બચ્ચોં કે સરોં પર હાથ ફેરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હઝરાતે અન્સાર કે પાસ મુલાકાત કી ગર્ઝ સે તશરીફ લે જાતે તો ઉન કે બચ્ચોં કો સલામ કરતે ઔર ઉન કે સરોં પર હાથ ફેરતે.

[અસ્સુનનુલ કુબરા લિન નસઈ : ૮૩૪૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બિસ્તર પર અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બહુત સે લોગ દુનિયા મેં નરમ નરમ બિસ્તરોં પર અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરતે હોંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો ઊંચે ઊંચે દર્જે અતા ફરમાએગા''.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૩૯૯, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શરાબી પ્યાસા ઉઠેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને શરાબ પી (ફિર બગૈર તૌબા કિયે હુએ ઉસી હાલત મેં મર ગયા) તો કયામત કે દિન પ્યાસા ઉઠેગા''. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૫૦૫૬, અન કૈસ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દો ચીઝોં કો બુરા સમજના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો ચીઝોં કો આદમ કી ઔલાદ બુરા સમજતી હૈ. એક તો મૌત કો (બુરા સમજતી હૈ), હાલાંકે મૌત મોમિન કે લિયે ફિત્ના (મેં મુબ્તલા હોને) સે બેહતર હૈ. દૂસરે માલ કી કમી કો (બુરા સમજતી હૈ), હાલાંકે માલ કી કમી હિસાબ મેં કમી કા સબબ હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ:૨૩૧૧૩,અન મહમૂદ બિન લબીદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મરને કે બાદ ઝિંદા હોના

અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન બંદો કો ખિતાબ કરતે હુએ ફરમાએગા: ''તુમ કો જિસ તરહ હમ ને પેહલી મરતબા દુનિયા મેં પૈદા કિયા થા, ઉસી તરહ (હમારે હુકમ સે દોબારા ઝિંદા હો કર) આજ તુમ હમારે પાસ આ ગએ, મગર તુમને તો યે સમજ લિયા થા કે હમ તુમ્હારે લિયે દોબારા લૌટાએ જાને કા કોઈ વક્ત હી મુકર્રર નહીં કરેંગે!''. [સૂર-એ-કહફ : ૪૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દિલ કે દૌરે કા ઈલાજ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મૈં બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુજે દેખને કે લિએ તશરીફ લાએ ઔર અપના મુબારક હાથ મેરે સીને પર રખા, તો આપ ﷺ કે હાથ કી ઠંડક મેરે સીને મેં ફૈલ ગઈ, ફિર ફરમાયા: ''ઈસે દિલ કા દૌરા પડ઼ા હૈ, ઈસ કો હારિસ બિન કલ્દા કે પાસ લે જાઓ, ક્યોંકિ વો એક માહિર હકીમ હૈ ઔર ઉસ હકીમ કો ચાહિએ કે વો મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ગુઠલિયોં કે સાથ કૂટ કર ઈસે ખિલાએ''. [અબૂ દાઊદ : ૩૮૭૫, અન અસદ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલોં! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર હર શખ્સ કો ગૌર કરના ચાહિયે કે (દુનિયા મેં રહ કર) ઉસ ને કલ કે લિયે ક્યા આગે ભેજા હૈ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, યકીનન જો કુછ ભી (દુનિયા) મેં કરતે હો, સબ અલ્લાહ કો માલૂમ હૈ''. [સૂર-એ-હશ્ર : ૧૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત શુઐબ ﷺ કી દાવત ઔર કૌમ કી હલાકત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત શુઐબ ﷺ કો ''અહલે મદયન'' ઔર ''અસ્હાબે ઐકા'' કે પાસ હિદાયત કે લિયે ભેજા, યે કૌમ શિર્ક વ બુત પરસ્તી મેં મુબ્તલા હોને કે અલાવા તિજારતી લેન દેન મેં ધોકે બાઝી, નાપ તૌલ મેં કમી, લૂટ ખસૂટ ઔર ડાકા ઝની મેં હદ સે બઢ઼ ગઈ થી. હઝરત શુઐબ ﷺ ને ઉન તમામ બુરાઈયોં સે બાઝ રેહને ઔર ઈમાન વ તૌહીદ કબૂલ કરને કી દાવત દી, મગર ઈસ નાફરમાન ઔર મુખ્તલિફ ગુનાહોં મેં મુબ્તલા કૌમ પર આપ કી નસીહત કા કોઈ અસર નહીં હુઆ ઔર પૂરી કૌમ આપ કો શહર બદર કરને ઔર સંગસાર કરને કી ધમકિયાં દેને લગી ઔર આપ કી ઈબાદત વ નમાઝ કા મઝાક ઉડ઼ાને લગી, ફિર ભી હઝરત શુઐબ ﷺ બરાબર ઉન કો સમજાતે રહે, કૌમે લૂત ઔર દૂસરી નાફરમાન કૌમોં કે બુરે અંજામ કા તઝકિરા કર કે ડરાતે રહે, મગર યે બદ બખ્ત ઔર નાફરમાન કૌમ ઝિદ ઔર હટ ધર્મી મેં બઢ઼તી હી ચલી ગઈ. બિલ આખિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો આસમાની આગ ઔર ઝમીની ઝલઝલે સે તબાહ વ બરબાદ કર દિયા. હઝરત શુઐબ ﷺ અહલે ઈમાન કો લેકર ''હઝર મૌત'' ચલે ગએ ઔર એક સૌ ચાલીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	કહત સાલી દૂર હોના

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં: એક શખ્સ આં હઝરત ﷺ કે પાસ આયા ઔર કહને લગા: (બારિશ ન હોને કી વજહ સે) જાનવર મર ગએ ઔર રાસ્તે બંદ હો ગએ, તો આપ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ: જિસ કી વજહ સે મુસલસલ એક હફ્તા બારિશ હોતી રહી. વો આદમી અગલે જુમા કો આકર કેહને લગા: યા રસૂલુલ્લાહ (બારિશ ઝિયાદા હોને કી વજહ સે) મકાનાત ગિર ગએ ઔર રાસ્તે બંદ હો ગએ ઔર જાનવર મર ગએ. તો આપ ﷺ ને મિમ્બર પર ખડ઼ે હો કર દુઆ ફરમાઈ: ''એ અલ્લાહ! ટીલોં ઔર પડાડ઼િયોં ઔર નાલોં ઔર દરખ્ત ઉગને કી જગહોં મેં બરસા. દુઆ કરતે હી મદીના સે બાદલ છટ ગયા. [બુખારી : ૧૦૧૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અલ્લાહ હી મદદ કરને વાલે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા હી ઝિંદગી વ મૌત દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા કોઈ કામ બનાને વાલા ઔર મદદ કરને વાલા નહીં હૈ''. [સૂર-એ-તૌબા : ૧૧૬]

ખુલાસા : ઈન બાતોં પર ઈમાન લાના ઔર ઈસ કા યકીન રખના હર એક મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મય્યિત કો કબ્ર મેં રખને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ મય્યિત કો કબ્ર મેં ઉતારતે તો યે દુઆ પઢ઼તે:

((بِسْمِ اللّٰهِ وَعَلٰى مِلَّةِ رَسُوْلِ اللّٰهِ))

તર્જમા : અલ્લાહ કે નામ સે ઔર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ઔર અલ્લાહ કે રસૂલ કી મિલ્લત પર (હમ દફન કરતે હૈં). [ઈબ્ને માજા : ૧૫૫૦, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છે કામ કરને પર સદ્કે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈન્સાન કે હર જોડ પર રોઝાના એક સદકા લાઝિમ હૈ. દો શખ્સોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ કર દેના ભી સદકા હૈ. કિસી શખ્સ કો જાનવર પર સવાર કરને મેં યા ઉસ કે સામાન રખને મેં મદદ કર દેના ભી સદકા હૈ ઔર અચ્છી બાત (કિસી કો બતા દેના) ભી સદકા હૈ. નમાઝ કે લિયે ઉઠને વાલા હર કદમ ભી સદકા હૈ. રાસ્તે સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ હટા દેના ભી સદકા હૈ''.

[બુખારી : ૨૯૮૯, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ કુફ્ર કરતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ વ ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગા ઔર ઐસે લોગ હી જહન્નમ કે ઈંધન હોંગે''.

[સૂર-એ-આલેઈમરાન : ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	મૌત કા આના યકીની હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ જહાં કહીં ભી હોગે, તુમ કો હર હાલ મેં મૌત આ પકડ઼ેગી, ચાહે તુમ મઝબૂત કિલોં મેં મહફૂઝ રહો''. [સૂર-એ-નિસા : ૭૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર ક્યા કેહતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ: મૈં ગુર્બત વહશત ઔર કીડ઼ોં કા ઘર હૂં, મૈં આગ કા તન્નૂર યા જન્નત કા બાગ હૂં''. [બૈહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૪૩૦, અન બિલાલ બિન સઅદ رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા رضي الله عنها બીમાર કે લિએ તલબીના તૈયાર કરને કા હુક્મ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના: ''તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ''. [બુખારી : ૫૬૮૯, અન આઈશા رضي الله عنها]

ફાયદા : જૌ કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિએ ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; જિસે તલબીના કેહતે હૈં. [તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અબૂઝર رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: મુજ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' એ અબૂ ઝર! જબ તુમ સાલન પકાઓ, તો ઉસ મેં પાની ઝિયાદા કર દો (યાની શોરબા ઝિયાદા રખો), અપને પડ઼ોસિયોં કી ખબર રખો ઔર ઉન મેં તકસીમ કરો''. [મુસ્લિમ : ૬૬૮૯, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૭) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અય્યૂબ ﷺ

હઝરત અય્યૂબ ﷺ હઝરત ઈસ્હાક ﷺ કી ઔલાદ મેં સે હૈં. ઉન કા શુમાર અરબ કે પૈગમ્બરોં મેં હોતા હૈ. વો અલ્લાહ તઆલા કે નેક ઔર બડ઼ે સાબિર વ શાકિર બંદે થે. ઉન્હોંને સબ્ર વ શુક્ર કી ઐસી મિસાલ પેશ કી કે ખુદ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે સબ્ર વ તકવા કી શહાદત દી. વો એક કામયાબ તાજિર ઔર મામલાત મેં હદદર્જા અમાનત દાર હોને કે સાથ તકવા વ પરહેઝગારી મેં ભી બેમિસાલ થે. વો ગરીબોં કો ખાના ખિલાતે, બેવાઓં, મિસ્કીનોં ઔર તંગદસ્તોં કી ખૂબ મદદ કિયા કરતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં બહુત માલ વ દૌલત ઔર ઔલાદ સે નવાઝા થા, ફિર સખ્ત આઝમાઇશ ઔર ઇમ્તિહાન મેં મુબ્તલા કિયા ઔર અતા કરદા માલ વ દૌલત સબ કુછ વાપસ લે લિયા ઔર ખુદ વો અઠારા સાલ તક બીમારી મેં મુબ્તલા રહે. મગર ઈસ કડ઼ી આઝમાઇશ મેં ભી, કભી ભી અપની ઝબાન સે શિકવા શિકાયત નહીં કિયા ઔર હમેશા સબ્ર વ શુક્ર હી કરતે રહે ઔર અલ્લાહ તઆલા સે દુઆએં માંગતે રહે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર સબ્ર કે બદલે મેં ઉન્હેં પેહલે સે ઝિયાદા માલ વ દૌલત ઔર ઔલાદ સે નવાઝા ઔર બીમારી સે નજાત દે કર સિહત વ તંદુરૂસ્તી અતા ફરમાઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	પરિંદોં કા ફિઝા મેં ઉડ઼ના

અલ્લાહ તઆલા ને પરિંદોં કો પર અતા ફરમાએ જિન સે વો ઉડ઼તે હૈં, કભી પરોં કો ફિઝા મેં ફૈલાએ રેહતે હૈં ઔર કભી સમૈટ લેતે હૈં, દોનોં હાલતોં મેં વો ફિઝા મેં મૌજૂદ રેહતે હૈં ઔર વઝની હોને કે બાવજૂદ ઝમીન પર નહીં ગિરતે. ઉન્હેં ફિઝા મેં કૌન રોકે રખતા હૈ? અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પરિંદોં કો અપની કુદરત સે ફિઝા મેં ઉડ઼ને કી સલાહિયત સે નવાઝા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: ''ક્યા વો લોગ અપને ઊપર ઉડ઼ને વાલે પરિંદોં કો નહીં દેખતે કે પર ફૈલાએ હુએ (ઉડ઼તે ફિરતે) હૈં ઔર (કભી ઈસી હાલત મેં) પર સમૈટ લેતે હૈં (ઔર દોનોં હાલતોં મેં વઝની હોને કે બાવજૂદ ઝમીન ઔર આસમાન કી દરમિયાની ફિઝા મેં ફિરતે રેહતે હૈં ઉન્હેં ખુદાએ રહમાન હી (ફિઝા મેં) થામે હુએ હૈ, બેશક હર ચીઝ ઉસ કી નિગાહ મેં હૈ''.

[સૂર-એ-મુલ્ક : ૧૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ઼ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ દૌડ઼ પડ઼ો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ દો. યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો''. [સૂર-એ-જુમા : ૯]

ખુલાસા : જુમા કી અઝાન સુનને કે બાદ ફૌરન જુમા કે લિયે નિકલને કી તૈયારી કરના ઔર સારે દુનિયવી કામ કાજ કા છોડ઼ના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ગુસ્લ સે પેહલે વુઝૂ કરના

હઝરત આઇશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ગુસ્લે જનાબત કરતે, તો પેહલે દોનોં હાથોં કો ધોતે ફિર નમાઝ કી તરહ વુઝૂ ફરમાતે. [બુખારી : ૨૪૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લોગોં કે ફાયદે કે લિયે અચ્છા કામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સાત ચીઝેં હૈં, જિન કા સવાબ બંદે કે મરને કે બાદ ભી જારી રેહતા હૈ જબ કે વો કબ્ર મેં પડ઼ા હુઆ હોતા હૈ. જિસ ને ઈલ્મે દીન સિખલાયા, કોઈ નહર ખોદી યા કોઈ કુંવાં ખુદવાયા, યા કોઈ દરખ્ત લગાયા, યા કોઈ મસ્જિદ બનાઈ, યા કોઈ કુર્આન છોડ઼ ગયા, યા કોઈ ઔલાદ છોડ઼ી જો ઉસ કે લિયે મરને કે બાદ મગફિરત કી દુઆ કરે''. [હિલ્યતુલ ઔલિયા: ૩૬૬/૧, અન અનસ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી નામહરમ કો દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અજનબિયા ઔરત કી તરફ નઝર ઉઠા કર દેખા, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી આંખોં મેં આગ ભર દેગા ઔર જહન્નમ મેં દાખિલ કરેગા. ઔર જિસ ને અપની નિગાહ કો નીચા કર લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ મેં અપની મુહબ્બત ડાલ દેગા ઔર કયામત કે દિન ઉસે જન્નત મેં દાખિલ કરેગા''.

[અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૧૬૩૫, અન અબી હુરૈરા વ ઈબ્ને અબ્બાસ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ કા ઝિયાદા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ વક્ત તક કયામત નહીં આએગી જબ તક તુમ્હારે અંદર માલ કી ઈતની કસરત ન હો જાએ કે વો બેહને લગે, યહાં તક કે માલ વાલે આદમી કો ઈસ બાત પર રંજ વ ગમ હોગા કે ઉસ સે કૌન સદકા કબૂલ કરેગા? વો એક આદમી કો સદકે કે લિયે બુલાએગા, તો વો કેહ દેગા કે મુજે ઈસ કી કોઈ ઝરૂરત નહીં''. [મુસ્લિમ: ૨૩૪૦, અન અબી હુરૈરા]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી સિફ઼ાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વો ઘર હમેશા રેહને કે બાગ હૈં, જિન મેં પરહેઝગાર લોગ દાખિલ હોંગે. ઉન બાગોં કે નીચે દૂધ, શહદ ઔર પાકીઝા શરાબ કી નહરેં બેહ રહી હોંગી. જિસ ચીઝ કો ઉન કા જી ચાહેગા વો ઉન કો વહાં મિલેગી, અલ્લાહ તઆલા પરહેઝગારોં કો ઐસા હી બદલા દિયા કરતા હૈ''.

[સૂર-એ-નહલ : ૩૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અફફાન ફરમાતે હૈં કે એક શખ્સ હાલતે એહરામ મેં થા જિસકી આંખોં મેં તકલીફ થી તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આંખોં પર એલ્વે કા લેપ લગાને કો કહા. [સુનને દારમી: ૧૯૮૨]

ફાયદા: એલ્વા હિન્દી, દિમાગ ઔર આંખોં કે આઅ્સાબ કી ખરાબિયોં કો દૂર કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ્હારે અમ્વાલ ઔર ઔલાદ તુમ્હેં અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે ગાફિલ ન કર દેં, ઔર જો શખ્સ ઐસા કરેગા, તો વહી લોગ નુકસાન મેં પડ઼ને વાલે હૈં''.

[સૂર-એ-મુનાફિકૂન : ૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત લુકમાન હકીમ

હઝરત ઈસા ﷺ સે તકરીબન તીન હઝાર સાલ પેહલે અરબ મેં લુકમાન નામ કે એક બડ઼ે નેક ઈનસાન ગુઝરે હૈં, જો હઝરત અય્યૂબ ﷺ કે ભાંજે યા ખાલા ઝાદ ભાઈ થે. આપ અફ્રીકિયુન્નસ્લ થે ઔર સૂડાન ને નૂબી ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખતે થે, ઔર અરબ મેં એક ગુલામ કી હૈસિયત સે આએ થે, મગર આપ નિહાયત નેક, આબિદ વ ઝાહિદ, અકલમંદ ઔર સાહિબે હિકમત ઈન્સાન થે. આપ કી હકીમાના બાતેં સહીફ-એ-લુકમાન કે નામ સે અરબોં મેં મશ્હૂર થીં. આપ કી હકીમાના બાતોં કા ઝિક્ર કુર્આને કરીમ મેં સૂર-એ-લુકમાન મેં ભી મૌજૂદ હૈ. આપ અપને બેટે કો ઝિંદગી કે આખિર મેં નસીહત કરતે હુએ ફરમાતે હૈં: બેટા! અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરના, બિલાશુબા શિર્ક બહુત બડ઼ા ગુનાહ હૈ, બેટા! નમાઝ પઢ઼ા કરો ઔર નેક કામ કા હુક્મ કિયા કરો ઔર બુરી બાતોં સે મના કિયા કરો ઔર જો તુમ પર મુસીબત આએ, ઉસ પર સબ્ર કરો, બેશક યે હિમ્મત કે કામ હૈં ઔર ઝમીન પર અકડ઼ કર ન ચલો, અલ્લાહ તઆલા અકડ઼ કર ફખ્રિયા ચાલ ચલને કો પસંદ નહીં કરતે હૈં.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — અરબ કે રાસ્તોં કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ

એક મરતબા આપ ﷺ ને અદી رضي الله عنه બિન હાતિમ સે ફરમાયા: ઐ અદી! અગર તેરી ઉમ્ર લમ્બી હોગી, તો તૂ દેખેગા કે ઊંટ પર સવાર અકેલી ઔરત હિરા (જગા) સે ચલેગી, યહાં તક કે કાબા કા તવાફ કરેગી ઔર અલ્લાહ કે અલાવા ઉસ કો કિસી કા ડર ન હોગા; ચુનાંચે હઝરત અદી رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં ને વો ઝમાના અપની આંખોં સે દેખા, કે એક ઔરત હિરા સે અકેલી ઊંટ પર સવાર હોકર આઈ ઔર કાબા કા તવાફ ભી કિયા; ઉસ કો અલ્લાહ કે અલાવા કિસી કા ડર ન થા. [બુખારી : ૩૫૯૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઝકાત કી ફર્ઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મઆઝ બિન જબલ رضي الله عنه કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: "ઉન લોગોં કો બતા દેના, કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર ઉન કે માલ મેં ઝકાત ફર્ઝ કી હૈ". [બુખારી : ૧૪૯૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદા : અગર કિસી કે પાસ નિસાબ કે બરાબર માલ હો, તો ઉસ મેં સે ઝકાત અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — કબ્ર મેં મિટ્ટી ડાલતે વક્ત કી દુઆ

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉમ્મે કુલસૂમ رضي الله عنها કો કબ્ર મેં રખા તો પઢ઼ા:

((مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ وَفِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرٰى))

તર્જુમા : ઈસ મિટ્ટી સે હમ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર ઈસી મેં હમ તુમ કો લોટાએંગે ઔર ઈસી સે હમ તુમ કો દોબારા ઉઠાએંગે. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૬૮૩, અન અબી ઉમામા رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ પર રહમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ ને મુજ કો સચ્ચા દીન દે કર ભેજા હૈ અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ શખ્સ કો અઝાબ ન દેગા જિસ ને યતીમ પર રહમ કિયા ઔર ઉસ સે નર્મી કે સાથ બાત કી ઔર ઉસ કી યતીમી ઔર બેચારગી પર તરસ ખાયા''. [તબરાની : ૯૦૭૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત કો (ખર્ચ કરને મેં) બુખ્લ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખ્લ કરના) ઉન કે લિયે બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિયે બહુત બુરા હૈ, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા, ઔર આસમાન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ, ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બાખબર હૈ''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૮૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	નફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો હમ ને મુખ્તલિફ કાફિરોં કે ગિરોહોં કો આઝમાને કે લિયે (માલ વ દૌલત) દે રખા હૈ, વો દુનિયવી ઝિંદગી કી રૌનક હૈ. આપ ઉન ચીઝોં કી તરફ નઝર ઉઠા કર મત દેખિયે''. [સૂર-એ-તાહા : ૧૩૧]

ખુલાસા : નાફરમાનોં કો જો માલ વ દૌલત મિલતી હૈ, ઉસ કો તઅજ્જુબ ઔર લલચાઈ હુઈ નિગાહ સે નહીં દેખના ચાહિયે, ક્યોંકિ વો ઉન કે લિયે આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	આદિલ હુકમરાં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન ઈન્સાફ સે ફૈસલા કરને વાલે કો પેશ કિયા જાએગા ઔર ઉસ સે શિદ્દત સે હિસાબ હોગા કે વો તમન્ના કરેગા કે કભી ભી દો આદમિયોં કે દરમિયાન એક ખજૂર કા ભી ફૈસલા ન કિયા હોતા''. [મોઅજમે ઔસત લિત્તબરાની : ૨૭૨૦, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા : તરફદારી ઔર નાઈન્સાફી કર કે ફૈસલે કરને વાલોં કો સોચના ચાહિએ કે કયામત કે દિન ઉન કે સાથ કૈસા સખ્ત મુઆમલા કિયા જાએગા.

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલ્કે સમૈત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૨૭૨૬, અન અલી ؓ]

ફાયદા : અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં: અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ કિસી ઘર મેં દાખિલ હો, તો ઘર વાલોં કો સલામ કરો ઔર જબ તુમ ઘર સે નિકલો, તબ ભી સલામ કર કે ઘર સે નિકલો''. [બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૮૫૭૨, અન કતાદા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	કૌમે બની ઈસ્રાઈલ

બની ઈસ્રાઈલ કા લફ્ઝ કુર્આને કરીમ મેં તકરીબન ૪૦ મરતબા આયા હૈ. ઈસ્રાઈલ હઝરત યાકૂબ ﷺ કા દૂસરા નામ હૈ ઉન કે બારહ ફરઝંદોં સે જો નસ્લ ચલી, ઉન્હેં ''બની ઈસ્રાઈલ'' કહા જાતા હૈ. ઉન કા મઝહબ યહૂદિયત હૈ. મઝહબી વ કૌમી એતેબાર સે તારીખ મેં ઉન કી બડ઼ી એહમિયત હૈ. તકરીબન દો હઝાર સાલ તક ઉન કે અંદર અમ્બિયા વ મુરસલીન પૈદા હોતે રહે ઔર દુનિયવી તરક્કિયાં ભી ઉન્હેં સદિયોં તક હાસિલ રહીં. હઝરત દાઊદ વ સુલેમાન ﷺ જૈસે અલ્લાહ કે રસૂલ ઔર અઝીમ સલતનત વ હુકૂમત વાલે બાદશાહ ઔર હઝરત યૂસુફ ﷺ જૈસે જલીલુકદ્ર નબી ઔર શાહે મિસ્ર ઉસી કૌમ મેં પૈદા હુએ. દીને ઈસ્લામ કે ઝાહિર હોને તક યે લોગ અપને વતન મુલ્કે શામ સે નિકલ કર ઈરાક, મિસ્ર, હિજાઝ ઔર ઉન કે અતરાફ મેં ફૈલ ચુકે થે. ખાસ તૌર પર મદીના મુનવ્વરા કે ઈર્દ ગિર્દ ઉન કી આબાદિયાં થીં. યે લોગ બડ઼ે માલદાર ઔર તિજારત મેં માહિર સમજે જાતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આને કરીમ મેં બાર બાર ઉન પર અપને ખુસૂસી ઈનામાત કા તઝકિરા ફરમાયા હૈ, સાથ હી ઉન કી બદઆમાલી, બદ અહદી, મુસલમાનોં ઔર અલ્લાહ કે પૈગમ્બરોં કે સાથ ઉન કી બદસુલૂકી ઔર દૂસરી બહુત સી ખરાબિયોં કા ઝિક્ર કિયા હૈ ઔર ઉન્હેં અપની હાલત દુરૂસ્ત કરને કા હુક્મ દિયા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ઝમીન કે ખઝાને

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કે અંદર બેશુમાર ખઝાને પૈદા ફરમાએ, જિન સે હમારી બહુત સી ઝરૂરતેં પૂરી હોતી હૈં. કહીં ઝમીન સે મુખ્તલિફ કિસ્મ કે રંગ બિરંગી કીમતી પત્થર નિકલતે હૈં, જિન કો હમ અપને ઘરોં મેં ઈસ્તેમાલ કરતે હૈં. કહીં કોયલા નિકલતા હૈ, જો જલાને કે કામ આતા હૈ ઔર કિસી જગહ સે પેટ્રોલ નિકલતા હૈ જિસ સે બડ઼ી બડ઼ી મશીનેં, હવાઈ જહાઝ, રેલ ગાડ઼ી ઔર દૂસરી સવારિયાં ચલાઈ જાતી હૈં, ઔર ઈસી ઝમીન સે સોના ચાંદી ભી નિકલતા હૈ જિન સે ઝેબ વ ઝીનત કે લિયે કીમતી ઝેવર બનાયા જાતા હૈ, ઔર ફલ ફ્રૂટ પૈદા કિયે જો ઈન્સાની જિસ્મ કો તાકત બખ્શતે હૈં, ઝમીન કે અંદર ઈતને સારે ખઝાનોં કા પૈદા કરને વાલા કૌન હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત સે નમાઝ ન પઢ઼ને પર વઈદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢ઼તા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઅલ્લિક ક્યા હુક્મ હૈ?) ઉન્હોંને ફરમાયા: ''વો શખ્સ જહન્નમી હૈ''. [તિર્મિઝી : ૨૧૮, અન મુજાહિદ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	પાની પીને કા સુન્નત તરીકા

હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ તીન સાંસ મેં પાની પીતે, જબ બરતન મુંહ સે લગાતે, તો "بِسْمِ اللّٰهِ" પઢ઼તે ઔર જબ દૂર કરતે, તો "اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ" કેહતે ઇસ તરહ તીન મરતબા કરતે.

[જમઉલવસાઇલ : ૨૫૩ / ૨]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈસ્તિગફાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દિલોં મેં (ગુનાહોં કી વજહ સે) એક કિસ્મ કા ઝંગ લગ જાતા હૈ જૈસે તાંબે કો લગ જાતા હૈ ઔર ઉસ કી સફાઈ ઈસ્તિગફાર હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૬૬૯, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શહીદ કો ભી કર્ઝ અદા કરના હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્ઝે મેં મુહમ્મદ કી જાન હૈ! અગર કોઈ શખ્સ અલ્લાહ કી રાહ મેં મારા ગયા, ફિર કુછ દેર ઝિંદા રહા ઔર કર્ઝ ન ઉતારા, તો જન્નત મેં દાખિલ નહીં હોગા જબ તક કે અપના કર્ઝા ન ઉતારે''. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૨૧૨, અન મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે મુહબ્બત આખિરત કી બરબાદી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અપની દુનિયા સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની આખિરત કા નુકસાન કિયા ઔર જિસ ને આખિરત સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની દુનિયા કા નુકસાન કિયા, તો તુમ લોગ બાકી રેહને વાલી (આખિરત) કો ખત્મ હોને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દો''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૧૯૯, અન અબી મૂસા ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અલ્લાહ કે વલી કી કામયાબી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''સુન લો! જો લોગ ખુદા કે દોસ્ત હૈં, ઉન કો ન કિસી કિસ્મ કા ખૌફ હોગા ન વો ગમગીન હોંગે. યે વો લોગ હૈં જો ઈમાન લાએ ઔર (ગુનાહોં સે) બચતે રહે, ઉન કે લિયે દુનિયા ઔર આખિરત કી ઝિંદગી મેં ખુશખબરી હૈ''. [સૂર-એ-યુનૂસ : ૬૨ તા ૬૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સુબહ સુબહ (બગૈર કુછ ખાએ પિયે) મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ઈસ્તેમાલ કર લે, ઉસ કો ન તો ઉસ દિન ઝહર સે નુકસાન હોગા ઔર ન જાદૂ કા અસર હોગા''.

[બુખારી : ૫૭૬૯, અન સઅદ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ સબ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ રિશ્તેદારોં, યતીમોં, મિસ્કીનોં, કરીબી પડ઼ોસિયોં ઔર દૂર કે પડ઼ોસિયોં, પાસ બૈઠને વાલોં, મુસાફિરોં ઔર જો લોગ તુમ્હારે માતહત હોં, સબ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો''. [સૂર-એ-નિસા : ૩૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત મૂસા عليه السلام કી પૈદાઈશ

હઝરત મૂસા عليه السلام બની ઈસ્રાઈલ કે જલીલુલકદ્ર નબી હૈં, કુર્આને કરીમ મેં એક સૌ છત્તીસ મરતબા ઉન કા ઝિક્ર આયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં હમ કલામી કા શર્ફ ભી અતા ફરમાયા હૈ, ઉન કે વાલિદ કા નામ ઈમરાન થા, વો પંદરહવીં યા સોલહવીં સદી કબ્લ મસીહ મેં પૈદા હુએ. પૈદાઈશ કે બાદ ઉન કી વાલિદા ને અલ્લાહ કે હુક્મ સે ઉન્હેં એક સંદૂક મેં રખ કર દરિયા મેં બહા દિયા, સંદૂક બેહતા હુઆ ફિરઔન કે મહલ તક જા પહુંચા, ફિરઔન ઔર ઉસ કી બીવી આસિયા ને સંદૂક નિકલવાયા. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ માસૂમ બચ્ચે કી મુહબ્બત આસિયા કે દિલ મેં ડાલ દી. ઔર ફિરઔન કો ઉસ કી તરબિયત વ પરવરિશ કરને ઔર બેટા બનાને પર મજબૂર કર દિયા, ઈસ તરહ ગૈબી તૌર પર એક શહઝાદે કી તરહ શાહી મહલ મેં હઝરત મૂસા عليه السلام કી પરવરિશ હૂઈ. જબ વો જવાન હૂએ, તો ઉન્હોંને એક મઝલૂમ ઈસ્રાઈલી કી મદદ કરતે હુએ ફિરઔન કી કૌમ કે એક આદમી કો ઘૂંસા માર દિયા જિસ કી વજહ સે વો મર ગયા. હઝરત મૂસા عليه السلام અપની જાન કે ખૌફ સે મિસ્ર છોડ઼ કર મદયન ચલે ગએ ઔર વહાં હઝરત શુઐબ عليه السلام સે મુલાકાત હુઈ, તો ઉન્હોંને હઝરત મૂસા عليه السلام કી અમાનતદારી કો દેખ કર, અપની બેટી સફૂરા સે નિકાહ કર દિયા. જબ વો અપને અહલે ખાના કો લેકર મદયન સે મિસ્ર રવાના હુએ, તો રાસ્તે મેં અલ્લાહ તઆલા ને કોહે તૂર પર નુબુવ્વત સે સરફરાઝ ફરમાયા. ફિર મિસ્ર પહુંચ કર વો બની ઈસ્રાઈલ કી ઈસ્લાહ ઔર ફિરઔન કો દાવતે હક દેને મેં મશ્ગૂલ હો ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હુઝૂર ﷺ કા આગે પીછે દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારા ક્યા ખયાલ હૈ કે મૈં સિર્ફ સામને હી દેખતા હૂં? બખુદા તુમ્હારા ખુશૂ વ ખુઝૂ ઔર રૂકૂઅ મુજ પર પોશીદા નહીં હૈ, બિલા શુબા મૈં અપની પીઠ કે પીછે ભી તુમ કો દેખતા હૂં''.

[બુખારી : ૪૧૮, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હમેશા સચ બોલો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ સચ્ચાઈ કો લાઝિમ પકડ઼ો ઔર હમેશા સચ બોલો, ક્યોંકિ સચ બોલના નેકી કે રાસ્તે પર ડાલ દેતા હૈ ઔર નેકી જન્નત તક પહુંચા દેતી હૈ''.

[બુખારી : ૬૬૩૯, અન અબ્દિલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઘર વાલોં સે રૂખ્સત હોતે વક્ત કી દુઆ

હઝરત અબૂ હુરૈરા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં તુમ કો વો કલિમાત સિખાતા હૂં, જો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુઝે સિખાએ હૈં: જબ સફર કા ઈરાદા કર કે ઘર સે નિકલો, તો અપને ઘર વાલોં કો યે દુઆ દો:

((أَسْتَوْدِعُكُمُ اللّٰهَ الَّذِيْ لَا يُخَيِّبُ وَدَائِعَهُ))

તર્જુમા : મૈં તુમ્હેં ઉસ અલ્લાહ કે હવાલે કરતા હૂં, જો અમાનતોં કો ઝાએ નહીં કરતા.

[અમલુલયૌમ વલ લૈલહ લિ ઈબ્ને સુન્ની : ૫૦૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન શરીફ પઢને કી કોશિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કુર્આન પઢતા હો ઔર ઉસ મેં અટકતા હો ઔર વો ઉસ કો મુશ્કિલ લગતા હો, ઉસ કો દો સવાબ મિલેંગે.'' (એક પઢને કા ઔર એક અટકને કી મશક્કત કા.)

[મુસ્લિમ: ૧૮૬૨, અન આઇશા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડ઼ા ગુનાહ હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સિર્ફ દુનિયા કી નેઅ્મતેં મત માંગો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઈનામ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ (તો યે ઉસ કી નાદાની હૈ કે ઉસે માલૂમ નહીં) કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઇનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેઅ્મતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિય્યતોં કો દેખતા હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૩૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કે લિબાસ કી ગર્મી

હઝરત ઉમર ؓ ફરમાતે હૈં કે હઝરત જિબ્રઈલ ؑ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: મુજે ઉસ ઝાત કી કસમ, જિસ ને આપ કો હક દે કર મબઊસ ફરમાયા હૈ, અગર દોઝખ કે કપડ઼ોં મેં સે કિસી કપડ઼ે કો આસમાન ઔર ઝમીન કે દરમિયાન લટકા દિયા જાએ તો ઝમીન પર રેહને વાલે સબ જાનદાર ગરમી સે હલાક હો જાએંગે.

[તબરાની ઔસત: ૨૬૮૩, અન ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ફોડ઼ે ફુંસી કા ઈલાજ

આપ ﷺ કી બીવિયોં મેં સે એક બીવી બયાન ફરમાતી હૈં કે એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ મેરે પાસ તશરીફ લાએ ઔર દરયાફ્ત ફરમાયા: ''ક્યા તેરે પાસ ઝરીરા હૈ? મૈં ને કહા: હાં! તો આપ ﷺ ને ઉસે મંગાયા ઔર અપને પૈર કી ઉંગલિયોં કે દરમિયાન જો ફુંસી થી ઉસ પર રખ કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ مُطْفِئَ الْكَبِيْرِ وَمُكَبِّرَ الصَّغِيْرِ أَطْفِهَا عَنِّيْ))

તર્જમા: ઐ બડ઼ે કો છોટા ઔર છોટે કો બડ઼ા કરને વાલે અલ્લાહ! ઈસ ઝખ્મ કો ખત્મ કર દે, ચુનાંચે વો ફુંસી અચ્છી હો ગઈ.

[મુસ્તદરક: ૭૪૬૩]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જુમા કા દિન મુસલમાનોં કે લિયે ઈદ કા દિન હૈ, પસ જો જુમા કે લિયે નિકલે વો ગુસ્લ કર લે, અગર અપને પાસ ખુશ્બૂ હો તો લગા લે ઔર મિસ્વાક કો હર હાલ મેં લાઝિમ પકડ઼ો''.

[ઇબ્ને માજા: ૧૦૮૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | **ફિરઔન કો ઈમાન કી દાવત**

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા ﷺ કો નુબુવ્વત ઔર મુઅ્જિઝાત દેકર ફિરઔન કી હિદાયત કે લિયે ભેજા, ઉન્હોંને ફિરઔન કે પાસ જાકર અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાને ઔર બની ઈસ્રાઈલ પર ઝુલ્મ ન કરને કી નસીહત ફરમાઈ. ફિરઔન ઔર ઉસ કી કૌમ ને ઉન કો જુટલાયા, તો અપની નુબુવ્વત કી તસ્દીક કે લિયે મુઅજિઝાત પેશ ફરમાએ, મગર ફિરઔન ને ગુરૂર વ તાકત કે નશે મેં હઝરત મૂસા ﷺ કી દાવત કા અસર કબૂલ કરને કે બજાએ આપ ﷺ કે મુઅ્જિઝે કો જાદૂગરી કા કરિશ્મા સમજ કર મુકાબલે કે લિયે મુલ્ક કે માહિર જાદૂગરોં કો બુલા લિયા, મગર વો જાદૂગર મુકાબલે મેં નાકામ હો ગએ, ઔર નુબુવ્વત વ સહર કે ફર્ક ઔર મુઅજિઝે કી હકીકત કો સમજ કર જાદૂગરોં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા. ઈસ મંઝર કો દેખ કર ફિરઔન ગુસ્સે સે ભડ઼ક ઉઠા ઔર ઉન કો સખ્ત સઝા દે કર હલાક કર ડાલા. ઉસ કે બાદ ભી હઝરત મૂસા ﷺ મુસલસલ ઉન્હેં દાવત દેને મેં મસરૂફ રહે, મગર ઉન બદબખ્તોં ને ફિર ભી ઈમાન કબૂલ ન કિયા, જિસ કી વજહ સે ઉન પર કહતસાલી, તૂફાન, ટિડ્ડિયોં, જૂવોં, મેંડક ઔર ખૂન કે અઝાબ કા સિલસિલા શુરૂ હો ગયા, ઈન સઝાઓં સે ઈબરત હાસિલ કરને કે બજાએ ઉન કી સરકશી વ નાફરમાની હદ સે બઢ઼ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને પૂરી કૌમ કે સાથ ફિરઓન કો બહરે કુલઝૂમ મેં ડુબો કર હલાક કર દિયા ઔર ઉસ કી લાશ કો મહફૂઝ કરકે બાદ મેં આને વાલોં કે લિયે ઈબરત કા નિશાન બના દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | **સૂરજ કી ગરમી**

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ કો પૈદા કિયા. દરઅસલ યે આગ કા એક ગોલા હૈ જો પૂરી દુનિયા કો રૌશની કે સાથ સાથ ગરમી ભી મુહય્યા કરતા હૈ. સૂરજ એક સેકંડ મેં ઝમીન પર જો ગરમી ફેંકતા હૈ વો લાખોં એટમ બમ ઝમીન પર ગિરાયે જાને કે બરાબર હૈ, જબ કે એક એટમ બમ શહરોં કો તબાહ કરને કે લિયે કાફી હૈ. અબ અગર સૂરજ કી પૂરી ગરમી ઝમીન પર આતી, તો તમામ દુનિયા જલ કર ખાક હો જાતી; લેકિન અલ્લાહ તઆલા અપની કુદરત સે સૂરજ કે ઝરિયે ઈતની હી રૌશની ઔર ગરમી ઝમીન પર ભેજતા હૈ જિતની હમેં ઝરૂરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડ઼ે હુઆ કરો''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૩૮]

ખુલાસા : અગર કોઈ શખ્સ ખડ઼ે હોકર નમાઝ પઢ઼ને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્ઝ ઔર વાજિબ નમાઝ ખડ઼ે હો કર પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | **નમાઝ પઢ઼ને સે પેહલે મિસ્વાક કરના**

હઝરત ઝૈદ બિન ખાલિદ જુહની ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ભી કિસી કામ કો છોડ઼ કર નમાઝ કે લિયે નિકલતે તો મિસ્વાક ફરમાતે.

[તબરાની કબીર : ૫૧૨૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દૌરાને સફર શર સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી મકામ પર ઠેહરે ઔર યે દુઆ પઢ઼ે, તો ઉસ મકામ સે રવાના હોને તક કોઈ ચીઝ નુક્સાન નહીં પહુંચાએગી:

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ))

તર્જમા : અલ્લાહ કે મુકમ્મલ વ જામે કલિમાત કે ઝરિયે તમામ મખ્લૂક કે શર સે પનાહ ચાહતા હૂં''.

[મુસ્લિમ : ૬૮૭૮, અન ખૌલા બિન્તે હકીમ ❁]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	એક બુરે કલિમે કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈન્સાન એક ઐસા કલિમા બોલતા હૈ, જિસ કા મતલબ નહીં સમજતા, (હાલાંકે) ઉસ કી વજહ સે મશ્રિક ઔર મગરિબ કે દરમિયાની ફાસલે સે ભી ઝિયાદા દૂર જહન્નમ મેં જા કર ગિર જાતા હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૩૧૪, અન અબી હુરૈરા ❁]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા કી મિસાલ પાની મેં ચલને વાલે આદમી કી તરહ હૈ, ક્યા જો પાની મેં ચલતા હૈ, ઉસ સે યે હો સકતા હૈ કે ઉસ કે કદમ ન ભીગે? [શોબુઅલ ઈમાન : ૧૦૧૮૭, અન હસન રહ.]

ખુલાસા : જિસ તરહ પાની મેં ચલનેવાલે કદમ ભીગે બગૈર નહી રહ સકતા, ઉસી તરહ દુનિયા મેં ઘુસનેવાલા ગુનાહોં ઔર આફતોં સે નહી બચ સક્તા.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	અચ્છે લોગ કામયાબ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ વક્ત સૂર ફૂંકા જાએગા, ઉસ દિન લોગોં કે દરમિયાન કિસી કિસ્મ કા રિશ્તા નાતા બાકી નહીં રહેગા ઔર ન એક દૂસરે કા હાલ પૂછ સકેંગે, ચુનાંચે જિસ કી નેકિયોં કા પલ્લા ભારી હોગા, તો ઐસે લોગ કામયાબ હોંગે''.

[સૂર-એ-મોમિનૂન : ૧૦૧ તા ૧૦૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફવાઈદ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્ઝિર બિન્તે કૈસ ❁ કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ❁ ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ અલી! બસ કરો, ઈસ લિયે કે તુમ અભી કમઝોર હો''. ઉમ્મે મુન્ઝિર કા બયાન હૈ કે મૈં ને ઉન કે લિયે ચુકંદર ઔર જૌ કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ❁ સે ફરમાયા: ઐ અલી! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે તુમ્હારે લિયે ફાયદામંદ હૈ''. [અબૂ દાઊદ: ૩૮૫૬]

ફાયદા : ચુકંદર ઔર જૌ કુવ્વત બખ્શતે હૈં ઔર કમઝોરી કો દૂર કરતે હૈં.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ માલ અલ્લાહ તઆલા ને તુમ કો દિયા હૈ, ઉસ સે આખિરત કે ઘર કી તલાશ કરો ઔર દુનિયા મેં સે અપના હિસ્સા (લેના) ન ભૂલો ઔર જિસ તરહ અલ્લાહ ને તુમ્હારે સાથ એહસાન કા મામલા કિયા હૈ, તુમ ભી લોગોં કે સાથ એહસાન કા મામલા કિયા કરો ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાને કી ખ્વાહિશ મત કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા ફસાદ કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા''.

[સૂર-એ-કસસ : ૭૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	કૌમે બની ઈસ્રાઈલ પર અલ્લાહ કે ઈનામાત

જબ ફિરઔન ઔર ઉસ કી કૌમ કી તબાહી કે બાદ હઝરત મૂસા ﷺ ઔર બની ઈસ્રાઈલ ને બહરે કુલઝુમ પાર કર લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં અપને વતન ફલસ્તીન જાને કા હુક્મ દિયા જિન પર કૌમે અમાલિકા ને કબ્ઝા કર લિયા થા, મગર બની ઈસ્રાઈલ કૌમે અમાલિકા કી જંગી કુવ્વત વ તાકત કી વજહ સે મુકાબલા કરને કી હિમ્મત ન કર સકે, ઈસ બુઝદિલી પર અલ્લાહ તઆલા ને ચાલીસ સાલ તક મૈદાને તીહ મેં ભટકતે રેહને કી સઝા દી, જો કોહે તૂર કે શિમાલ મેં ઔર સહરાએ સીના કે જુનૂબ મેં વાકે હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ જલીલુલકદ્ર નબી કી બરકત સે બારા કબીલોં કે લિયે બારા ચશ્મે જારી કર દિયે. સખ્ત ગર્મી સે બચને કે લિયે બાદલ કા સાયા ઔર ખાને કે લિયે મન્નો સલવા નાઝિલ ફરમાયા. મગર બની ઈસ્રાઈલ નાશુક્રી કરને લગે ઔર મન્નો સલવા જૈસી નેઅ્મતોં કો છોડ઼ કર સાગ સબ્ઝિયોં કા મુતાલબા કરને લગે. ફિર જબ ઉન કે મુતાલબે પર હઝરત મૂસા ﷺ તૌરાત લેને કોહે તૂર પર ગએ, તો ઉન લોગોં ને બછડ઼ે કો માબૂદ બના કર ઉસ કી પૂજા શુરૂ કર દી. ઈસ શિર્ક વ બુત પરસ્તી કી માફી ઔર તૌબા કે લિયે એક દૂસરે કો કત્લ કા હુક્મ દિયા, જિસ કે નતીજે મેં તીન હઝાર યા સત્તર હઝાર અફરાદ કત્લ કિયે ગએ. ગર્ઝ નાફરમાનિયોં કી વજહ સે યે કૌમ ચાલીસ સાલ તક અર્ઝેમુકદ્દસ (ફલસ્તીન) મેં દાખિલ ન હો સકી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	અંધેરી રાત મેં રૌશની ઝાહિર હોના

હઝરત ઉસૈદ બિન હુઝૈર ઔર અબ્બાદ બિન બિશ્ર અંધેરી રાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ સે ઘર જાને કે લિયે નિકલે, તો (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બરકત વો દેખતે હૈં કે) ઉન કે સામને એક રૌશની હૈ, જબ વો એક દૂસરે સે અલગ હુએ તો ઉસ રૌશની કે ભી દો હિસ્સે હો ગએ (ઔર દોનોં સહી સલામત અપને અપને ઘર પહુંચ ગએ.)

[બુખારી : ૩૮૦૫, અન અનસ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ કે તુમ પર ઝરૂરી ઔર લાઝિમ હૈ કે ભલાઈયોં કા હુક્મ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ સે દુઆ માંગો ગે, તો કબૂલ ન હોગી''.

[તિર્મિઝી : ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા ؓ]

ખુલાસા : નેકિયોં કા હુક્મ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	હર કામ મેં કામયાબી કી દુઆ

દીન ઔર દુનિયવી કામ કી દુરૂસ્તગી કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿رَبَّنَآ اٰتِنَا مِنۡ لَّدُنۡكَ رَحۡمَةً وَّهَيِّئۡ لَنَا مِنۡ اَمۡرِنَا رَشَدًا﴾

તર્જમા : ઐ હમારે પરવરદિગાર! અપની જાનિબ સે હમેં રહમત સે નવાઝિયે ઔર હમારે કામોં મેં અચ્છાઈ પૈદા કર દીજિયે. [સૂર-એ-કહફ : ૧૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બાઝાર જાતે વકત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ બાઝાર મેં દાખિલ હોતે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ેગા ઉસે દસ લાખ નેકિયાં મિલેંગી, ઉસ કે દસ લાખ ગુનાહ માફ હોંગે ઔર દસ લાખ દર્જે બુલંદ હોંગે''. દુઆ યે હૈ: ((لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ حَيٌّ لَّا يَمُوْتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ))
તર્જમા : અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં હૈ, વો તન્હા હૈ, ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં, સારી હુકૂમત ઉસી કી હૈ ઔર ઉસી કે લિયે સારી તારીફેં હૈં, વહી મારતા હૈ, વહી ઝિંદા કરતા હૈ, વો ઝિંદા હૈ કભી નહીં મરેગા, તમામ ભલાઈયાં ઉસી કે કબ્ઝ-એ-કુદરત મેં હૈ ઔર વો હર એક ચીઝ પર કાદિર હૈ. [તિર્મિઝી : ૩૪૨૮, અન ઉમર ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા, ઔર ઉસ કી (મુકર્રર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા ઔર ઉસ કો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી સિવાએ ખેલ કૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુત્તકિયોં (યાની અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ''. [સૂર-એ-અન્આમ: ૩૨]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઈબ્લીસ ભી રહમત કી ઉમ્મીદ કરને લગેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુજે કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ! અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઈતની મગફિરત કરેંગે કે શૈતાન ભી ઉમ્મીદ કરને લગેગા કે શાયદ ઉસ કી ભી મગફિરત હો જાએ''. [મોજમુલકબીર લિત્તબરાની : ૨૯૫૧, અન હુઝૈફા ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઈસ્મિદ સુરમા સે આંખોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા ''ઈસ્મિદ'' હૈ, જો આંખોં કી રૌશની બઢ઼ાતા હૈ ઔર પલ્કોં કે બાલ કો ઉગાતા હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૩૮૭૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અલ્લાહ તઆલા કી તસ્બીહ ઔર કલિમ-એ-તય્યિબા ઔર અલ્લાહ કી પાકી કો અપને ઊપર લાઝિમ કરલો ઔર ગફલત મત કરો ઔર ઉન તસ્બીહાત કો ઉંગલિયોં પર શુમાર કરો, ક્યોંકિ ઉન સે કયામત કે રોઝ સવાલ કિયા જાએગા ઔર યે ઉસ અમલ કી ગવાહી દેંગી''.
[તિર્મિઝી : ૩૫૮૩, અન યુસૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત મૂસા ﷺ કો તૌરાત કા મિલના

અલ્લાહ તઆલા ને ચાર મશહૂર આસમાની કિતાબોં મેં સે ''તૌરાત'' હઝરત મૂસા ﷺ કો બની ઈસ્રાઈલ કી હિદાયત કે લિયે અતા ફરમાઈ, ઉન કી કૌમ ને ઉસ પર અમલ ન કરને કે લિયે હિલા બાઝી શુરૂ કર દી. કભી તૂર પર અલ્લાહ સે બાત કરને કી ફરમાઈશ કી, તો કભી અલ્લાહ તઆલા કો દેખને કે બાદ તૌરાત પર અમલ કરને કા વાદા કિયા, લેકિન યે કૌમ કોહે તૂર પર અલ્લાહ કા હુક્મ સુનને કે બાદ ભી હઝરત મૂસા ﷺ ઔર તૌરાત પર ઈમાન નહીં લાઈ ફિર ખુલ્લમ ખુલ્લા અલ્લાહ કો દેખને કે મુતાલબે પર ગઝબે ખુદાવંદી કી વજહ સે સત્તર અફરાદ કો જલા કર હલાક કર દિયા ગયા. ઉસ કે બાદ હઝરત મૂસા ﷺ કી દુઆ પર દોબારા ઝિંદા કિયા ઔર ઉન કે સરોં પર તૂર પહાડ઼ કો બુલંદ કર કે તૌરાત પર અમલ કરને કા વાદા લિયા ગયા, ઉન કો હફતે કે દિન ઈબાદત કરને કા હુક્મ દિયા ઔર મછલી શિકાર કરને સે મના કિયા. મગર અફસોસ! યે કૌમ હઝરત મૂસા ﷺ કે કિસી હુક્મ પર અમલ તો ક્યા કરતી બલ્કે કદમ કદમ પર આપ કો સતાને ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી મેં હદ સે બઢ઼તી ચલી ગઈ, બિલઆખિર હઝરત મૂસા ﷺ બની ઈસ્રાઈલ કી તકલીફોં પર સબ્ર ઔર ઉન કી હિદાયત વ ઈસલાહ કી કોશિશ કરતે હુએ ૧૨૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પા ગએ ઔર ફલસ્તીન કે મકામે ''અરીહા'' મેં સુર્ખ ટીલે કે કરીબ દફન કિયે ગએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | સૂરજ મુખી કા ફૂલ

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ મુખી કે ફૂલ કે અંદર એહસાસ વ શુઊર કી અજીબ સલાહિયત રખી હૈ, સૂરજ કી કિરનોં કે સાથ ઈસ ફૂલ કા રૂખ ભી બદલતા રેહતા હૈ. જબ સુબહ કે વક્ત સૂરજ નિકલતા હૈ તો ઉસ કા રૂખ મશ્રિક કી તરફ હોતા હૈ, ઔર દોપહર કે વક્ત ઉસ કા રૂખ સીધા આસમાન કી તરફ હો જાતા હૈ. યહાં તક કે સૂરજ ગુરૂબ હોતે વક્ત બિલ્કુલ મગરિબ કી તરફ ઘૂમ જાતા હૈ. સૂરજ કી શુઆઓં કે સાથ ઈસ ફૂલ કો કૌન ઘુમાતા હૈ? બેશક અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત હી સે ઈસ નરમ વ નાઝુક ફૂલ કે અંદર સૂરજ કી ગર્દિશ કે સાથ અપના રૂખ બદલને કી સલાહિયત પૈદા ફરમાઈ હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તક કોઈ બંદા ઈન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, મોમિન નહીં હો સકતા. ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઈબાદત કે લાઇક નહીં. ૨) (ઈસ કી ભી ગવાહી દે કે) મૈં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં ઉસ ને મુજે હક કે સાથ ભેજા હૈ. ૩) મરને ઔર ફિર દો બારા ઝિંદા હોને કા યકીન રખે. ૪) તકદીર પર ઈમાન લાએ ''. [તિર્મિઝી : ૨૧૪૫, અન અલી ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | દોનોં હાથોં સે સર કા મસહ કરના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઝૈદ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દોનોં હાથોં સે સર કા મસહ ફરમાયા. [બુખારી : ૧૮૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	શહાદત કી મૌત માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ સચ્ચી તલબ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા સે શહાદત કી મૌત માંગતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે શોહદા કે દર્જે તક પહુંચા દેતા હૈ, ચાહે વો અપને બિસ્તર હી પર મરા હો".

[મુસ્તદરક: ૨૪૧૨, સહલ બિન હુનૈફ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી અજનબી ઔરત સે મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જિસ ને અજનબિયા ઔરત સે મુસાફા કિયા, તો કયામત કે દિન વો ઈસ હાલત મેં આએગા કે ઉસ કે દોનોં હાથ ઉસ કી ગર્દન સે જકડ઼ે હુએ હોંગે ઔર ફિર ઉસ કે હક મેં જહન્નમ કા ફૈસલા હોગા ઔર અગર ઉસ સે (ના જાઈઝ) બાત ચીત કી હૈ, તો કયામત કે દિન બાત કે હર હર જુમલે કે બદલે મેં ઉસ કો એક હઝાર સાલ જહન્નમ મેં કૈદ કિયા જાએગા".

[અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૧૬૭૫, અન અબી હુરૈરા ؓ વ ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઈમારતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક મરતબા એક ગુબંદ વાલી ઈમારત કે પાસ સે ગુઝરે તો ફરમાયાઃ "યે કિસ ને બનાયા હૈ? લોગોં ને બતાયા કે ફલાં શખ્સ ને, તો ફરમાયાઃ કયામત કે દિન મસ્જિદ કે અલાવા હર ઈમારત સાહિબે ઈમારત કે લિયે વબાલ હોગી". [શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૭૦૭, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	નેક લોગ જન્નત મેં રહેંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ નેક બખ્ત હોંગે વો હમેશા જન્નત મેં રહેંગે.

[સૂર-એ-હૂદ : ૧૦૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દિલ કી કમઝોરી ઔર રંજ વ ગમ કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઘર વાલોં મેં સે જબ કિસી કો બુખાર આતા, તો આપ ﷺ હરીરા ઈસ્તેમાલ કરને કા હુક્મ દેતે ઔર ફરમાતે કે યે રંજીદા આદમી કે દિલ કો કુવ્વત દેતા હૈ ઔર બીમાર કે દિલ સે રંજ વ ગમ કો ઈસ તરહ દૂર કરતા હૈ, જિસ તરહ તુમ પાની સે અપને ચેહરે કે મૈલ કુચૈલ કો દૂર કરતે હો.

[ઈબ્ને માજા : ૩૪૪૫]

ફાયદા: જૌ કે આટે કો ભૂન કર ઈસ મેં ઘી, મેવે ઔર શકર ડાલ કર પકાયા જાતા હૈ, જિસ કો હરીરા કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "મુજ કો તુમ નેઅમતોં પર યાદ કરો, મૈં તુમ કો યાદ રખૂંગા ઔર મેરે એહસાનાત કા શુક્રિયા અદા કરતે રહો ઔર મેરી નાફરમાની ન કિયા કરો". [સૂર-એ-બકરા : ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત હારૂન ﷺ

હઝરત હારૂન ﷺ હઝરત મૂસા ﷺ કે હકીકી ભાઈ થે ઔર ઉન સે તીન સાલ બડ઼े થે. જિસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા ﷺ કો નુબુવ્વત અતા કી ઔર હુક્મ દિયા કે ફિરઔન કે પાસ જાઓ ઔર ઉસે દીને હક કી દાવત દો, ઉસ ને બડ઼ા ઝુલ્મ કર રખા હૈ તો ઉસી વક્ત હઝરત મૂસા ﷺ ને હઝરત હારૂન ﷺ કી ફસાહત વ બલાગત ઔર કુવ્વતે બયાની કો દેખ કર ઉન કી નુબુવ્વત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ ફરમાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા ﷺ કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર હઝરત હારૂન ﷺ કો ભી નુબુવ્વત અતા ફરમાઈ, દોનોં ને ફિરઔન કો દીન કી દાવત દી ઔર બની ઈસ્રાઈલ કો ફિરઔન કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે નજાત દિલાઈ. જબ હઝરત મૂસા ﷺ અપને ભાઈ હઝરત હારૂન ﷺ કો અપના ખલીફા બના કર કોહે તૂર પર અલ્લાહ તઆલા સે બાત ચીત કે લિયે તશરીફ લે ગએ થે, તો બની ઈસ્રાઈલ ને સામરી જાદૂગર કે બહકાવે મેં આકર બછડ઼े કી પૂજા પાટ શુરૂ કરદી, હઝરત મૂસા ﷺ જબ વાપસ આએ તો હઝરત હારૂન ﷺ પર સખ્ત નારાઝ હુએ, હઝરત હારૂન ﷺ ને અપના ઉઝર બયાન કરતે હુએ કહા: મૈં ને કૌમ કો બહુત સમજાયા, મગર સમજને કે બજાએ, કૌમ મુજે કત્લ કરને પર આમાદા હો ગઈ, હઝરત હારૂન ﷺ શુરૂ સે હી હઝરત મૂસા ﷺ કે સાથ મિલ કર બની ઈસ્રાઈલ કો સીધે રાસ્તે પર લાને કી કોશિશ કરતે રહે. ઉન્હોંને હઝરત મૂસા ﷺ સે તીન સાલ પેહલે ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	જંગે બદર મેં ફરિશ્તોં કી શિરકત

જંગે બદર કે દિન એક અન્સારી સહાબી, એક મુશરિક કે પીછે દૌડ़ રહે થે, અચાનક ઉસ અન્સારી ને કોડ़े મારને કી આવાઝ સુની ઔર એક ઘુડ़ સવાર કી આવઝ ભી સુની. વો કેહ રહા થા: "આગે બઢ़ो!" ઉસ અન્સારી ને અપને આગે દેખા, તો વો મુશરિક ચિત પડ઼ા હુઆ થા ઔર ઉસ કી નાક ઔર મુંહ ફટ ચુકે થે, ઉસ અન્સારી સહાબી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો વાકિઆ બયાન કિયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ ને સચ કહા, વો તીસરે આસમાન કા ફરિશ્તા થા (જો હમારી મદદ કે લિયે આયા થા). [મુસ્લિમ : ૪૫૮૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	પાંચોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ પાંચ ફર્ઝ નમાઝોં કો પાબંદી સે પઢ़તા હૈ, વો અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત સે ગાફિલ રેહનેવાલોં મેં શુમાર નહીં હોતા". [ઇબ્ને ખુઝૈમા : ૧૦૭૯, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	કુત્તે યા ગધે કી આવાઝ સુન કર યે દુઆ પઢ़े

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તુમ રાત મેં કુત્તોં કી આવાઝ ઔર ગધે કી ચીંખ સૂનો તો

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ પઢ લો; ઇસ લિયે કે યે ઉન શૈતાનોં કો દેખતે હૈં જિન્હેં તુમ નહીં દેખ સકતે''.

[અબૂ દાઊદ : ૫૧૦૩ અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	એક ગુલામ આઝાદ કરને કે બરાબર સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી કો દૂધ વાલી બકરી, યા રૂપિયે કર્ઝ દિયે, યા રાસ્તા બતા દિયા, તો ઉસે એક ગુલામ આઝાદ કરને કા સવાબ મિલતા હૈ''. [તિર્મિઝી : ૧૯૫૭, અન બર્રા બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ (સૂદ લેને સે) બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો (લિહાઝા હર મુસલમાન કો સૂદ સે બચના ચાહિયે)''.

[સૂર-એ-બકરા : ૨૭૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ (અપને નેક આમાલ કે બદલે) દુનિયવી ઝિંદગી ઔર ઉસ કી રૌનક ચાહેગા, તો હમ ઉન લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા બદલા દુનિયા હી મેં દે દેંગે; ઔર ઉન કે લિયે દુનિયા મેં કોઈ કમી નહીં હોગી, યહી લોગ હૈં જિન કે લિયે આખિરત મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ જહન્નમ હૈ ઔર ઉન્હોંને જો કુછ દુનિયા મેં કિયા થા (વો સબ આખિરત મેં) બેકાર સાબિત હોગા''. [સૂર-એ-હૂદ : ૧૫ તા ૧૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કે જિસ્મ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહન્નમ મેં દોઝખિયોં કો ઇતના મોટા કર દિયા જાએગા કે ઉન મેં સે હર એક કાફિર કી એક કાન કી લૌ ઔર ઉસ કે કંધે કે દરમિયાન સાત સાલ (ચલને) કા ફાસલા હોગા. ઉસ કે ચમડ઼ે કી મોટાઈ સત્તર હાથ કે બરાબર હોગી ઔર ઉસ કી એક દાઢ઼ ઉહદ પહાડ઼ કે બરાબર હોગી''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૪૭૮૫, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	સર ઔર પૈર કે દર્દ કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે જબ કોઈ સર મેં દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો આપ ﷺ ફરમાતે કે ''તુમ પછને લગાઓ''; ઔર જબ કોઈ પાંવ કે દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો ફરમાતે કે ''તુમ મેંહદી લગાઓ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૫૮, અન સલમા ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ કયામત કે દિન અપને ઔર અપને બાપ દાદા કે નામ સે પુકારે જાઓગે, ઇસ લિયે નામ અચ્છે રખા કરો''. [અબૂ દાઊદ : ૪૯૪૮, અન અબી દરદા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	કારૂન ઔર ઉસ કી હલાકત

હઝરત મૂસા ﷺ કો જિન મુખાલિફ તાકતોં કા સામના કરના પડ઼ા, ઉન મેં કારૂન કા નામ ભી બહુત મશહૂર હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે ઇસ કદર માલ વ દૌલત અતા કી થી કે ઉસ કે ખઝાને કી ચાબિયાં બડ઼ે બડ઼ે તાકતવર પહલવાન મિલ કર ઉઠાને મેં થક જાતે થે. કારૂન દૌલત કે નશે મેં અલ્લાહ કો ભૂલ ગયા ઔર બડ઼ા મગરૂર હો ગયા થા, હઝરત મૂસા ﷺ ને ઉસે નસીહત ફરમાઈ, કે તૂ તકબ્બુર ન કર અલ્લાહ તઆલા તકબ્બુર કરને વાલે કો પસંદ નહીં કરતા ઔર જો કુછ અલ્લાહ ને તુજે દિયા હૈ, ઉસે અલ્લાહ કી મરઝી મેં ખર્ચ કર કે ઝકાત અદા કર કે અપની આખિરત બના ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ન ફૈલા. મગર કારૂન પર ઇસ નસીહત કા કોઈ અસર ન પડ઼ા ઔર વો કેહને લગા: યે દૌલત તો મૈં ને અપની કુવ્વતે બાઝૂ સે કમાઈ હૈ, ઇસ મેં કિસી કા હક નહીં. કારૂન કા ગુરૂર જબ બહુત બઢ઼ ગયા ઔર હઝરત મૂસા ﷺ કો ઝલીલ કરને કી સાઝિશેં ભી કરને લગા, તો એક દિન અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે ઉસ કે માલ વ દૌલત ઔર મહલ કે સાથ ઝમીન મેં ધંસા દિયા. અલ્લાહ તઆલા કે ઇસ અઝાબ સે ઉસે કોઈ બચા ન સકા, લોગોં ને ઉસ કી ઇસ અફસોસનાક મૌત સે સબક લિયા ઔર અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ચમકદાર લઅલ (GEM)

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કે અઝલી દુશ્મન સાંપ જૈસે ઝહરીલે જાનદાર મેં યે ખૂબી રખ દી હૈ કે વો ગંદી હવા અપને અંદર જઝબ કરતા હૈ ઔર સાફ સુથરી હવા ખારિજ કરતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા બાઝ અઝદહોં કે જિસ્મ મેં રૌશન ઔર બેહદ કીમતી લઅલ પૈદા કર દેતા હૈ. વો અંધેરી રાત મેં ઉસ કો નિકાલ કર બાહર રખ દેતા હૈ ઔર ઉસ કી રૌશની મેં કીડ઼ે મકોડ઼ો કા શિકાર કર કે અપના પેટ ભરતા હૈ. આખરી સાંપ જૈસે ઝહરીલે જાનવર મેં કીમતી ઔર ચમકદાર લઅલ પૈદા કર દેના અલ્લાહ કી બડ઼ી કુદરત હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જાનવરોં મેં ઝકાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કસમ ખા કર ફરમાયા: ''જિસ કે પાસ ઊંટ, ગાય યા બકરી હો ઔર વો ઉસ કા હક અદા ન કરતા હો, તો કયામત કે દિન ઉન જાનવરોં મેં સબ સે બડ઼ે ઔર મોટે કો લાયા જાએગા, જો અપની ખૂરોં સે ઉસ આદમી કો રૌંદેગા ઔર સીંગ મારેગા, જબ જબ ભી આખરી જાનવર ગુઝર જાએગા, તો પેહલે જાનવર કો લાયા જાએગા (યે સિલસિલા ઉસ વક્ત તક ચલતા રહેગા), જબ તક કે લોગોં કા હિસાબ (ન) હો જાએ''. [બુખારી: ૧૪૬૦, અન અબીઝર ﷺ]

ખુલાસા: જિસ તરહ સોને, ચાંદી ઔર દૂસરી ચીઝોં મેં ઝકાત ફર્ઝ હૈ, ઉસી તરહ જાનવરોં મેં ભી ઝકાત ફર્ઝ હૈ, જબ કે નિસાબ કે બકદર હો.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	છોટી ઉંગલી સે ખિલાલ કરના

મુસ્તૌરિદ બિન શદ્દાદ ﷺ કહા કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખા કે હાથ કી છોટી ઉંગલી સે પૈર કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ ફરમા રહે હૈં. [તિર્મિઝી : ૪૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કી એક આયત સીખને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ અબૂ ઝર! અગર તુમ કહીં જાકર કુર્આન કી એક આયત સીખ લો, તો યે તુમ્હારે લિયે સૌ રકાત (નફલ) પઢ઼ને સે બેહતર હૈ, ઔર અગર તુમ કહીં જાકર એક બાબ ઇલ્મ (દીન) કા સીખ લો ખ્વાહ ઉસ પર અમલ હો યા અમલ ન હો, યે તુમ્હારે લિયે હઝાર રકાત (નફલ) પઢ઼ને સે બેહતર હૈ''. [ઇબ્ને માજા : ૨૧૯ અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બગૈર ઇલ્મ કે ફતવા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ દુનિયા મેં ઉલમા બાકી ન રહેંગે, તો લોગ અપના સરદાર જાહિલોં કો બના લેંગે, ચુનાંચે જબ ઉન સે ફતવા તલબ કિયા જાએગા, તો વો બગૈર ઇલ્મ કે ફતવા દે કર ખુદ ભી ગુમરાહ હોંગે ઔર દૂસરોં કો ભી ગુમરાહ કરેંગે''. [બુખારી : ૧૦૦ અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઝરૂરત સે ઝાઈદ ઈમારત વબાલ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઝરૂરત સે ઝિયાદા ઈમારત બનાએગા, તો વો કયામત કે દિન ઉસ પર વબાલ હોગી''. [શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૩૦૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈસ્તિકબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ દિન મુસલમાન અલ્લાહ તઆલા સે મિલેંગે, તો સલામ કે સાથ ઉન કા ઈસ્તિકબાલ હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા ને (જન્નત મેં) ઉન કે લિયે બેહતરીન બદલા તૈયાર કર રખા હૈ''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૪૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ લૌકી (દુધી) ખાયા કરો, ક્યોંકિ યે અકલ બઢ઼ાતી હૈ ઔર દિમાગ કો તાકત દેતી હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૩, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ પર ઔર ઉસ કે રસૂલ પર ઔર ઉસ કી કિતાબ પર જો ઉસ ને અપને રસૂલ પર નાઝિલ કી હૈ, ઔર ઉન કિતાબોં પર જો ઉન સે પેહલે નાઝિલ ફરમાઈ થીં, ઈમાન લાઓ''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત યૂશા બિન નૂન ﷺ

હઝરત યૂશા ﷺ બની ઈસ્રાઈલ કે એક નબી હૈં, જો હઝરત યૂસુફ ﷺ કી નસ્લ સે થે. વો હઝરત મૂસા ﷺ ઔર હઝરત હારૂન ﷺ કે ખાદિમ થે, સૂર-એ-કહફ મેં હઝરત ખિઝર ﷺ સે મુલાકાત કે લિયે જાતે વક્ત હઝરત મૂસા ﷺ કે સાથ જિસ નૌજવાન કા ઝિક્ર આયા હૈ, વો યહી હઝરત યૂશા ﷺ થે. હઝરત મૂસા ﷺ ઔર હઝરત હારૂન ﷺ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ ઈન કો નુબુવ્વત મિલી. કૌમે બની ઈસ્રાઈલ કો ઈન્હી કી કયાદત મેં ચાલીસ સાલ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને મૈદાને તીહ સે નિકાલ કર બૈતુલમકદિસ તક પહુંચાયા. જબ યે કૌમ બૈતુલમકદિસ મેં દાખિલ હુઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હુક્મ દિયા કે તૌબા કરતે હુએ દાખિલ હોના, તો કુછ લોગોં ને તૌબા કો મઝાક બના દિયા, ઈસ બિના પર અલ્લાહ તઆલા ને ઐસે લોગોં કો હુક્મ કી ખિલાફ વરઝી કરને ઔર મઝાક ઉડ઼ાને કી વજહ સે તબાહ વ બરબાદ કર દિયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	અનાજ મેં બરકત

હઝરત જાબિર ؓ બયાન કરતે હૈં: એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર ઉસ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ગલ્લા માંગા, આપ ﷺ ને ઉસે આધા વસક (તકરીબન એક ક્વિંટલ) જૌ મરહમત ફરમાઈ, તો વો શખ્સ ઔર ઉસ કી બીવી ઔર ઉસ કે મેહમાન, ઉસ મેં સે સાલહા સાલ ખાતે રહે, યહાં તક કે એક દિન ઉસે નાપ લિયા (તો વો બરકત ખત્મ હો ગઈ), ઉસ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અગર તુમ ન નાપતે તો હમેશા ખાતે રેહતે ઔર વો તુમ સબ કે લિયે કાફી હો જાતા. [મુસ્લિમ: ૫૯૪૬]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મુઅઝ્ઝિન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કો ન જાએ, તો ઉસ કા યે ફેલ સરાસર ઝુલ્મ, કુફ્ર ઔર નિફાક હૈ''.

[તબરાની કબીર: ૧૬૮૦૪, મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સોતે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને કા ઈરાદા ફરમાતે તો હાથ કો સર કે નીચે રખતે ઔર તીન મરતબા યે દુઆ પઢ઼તે: ((اَللّٰهُمَّ قِنِيْ عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મુજે ઉસ દિન કે અઝાબ સે બચા લીજિયે, જિસ દિન આપ અપને બંદોં કો ઉઠએંગે.

[અબૂ દાઊદ: ૫૦૪૫, અન હફસા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છા ગુમાન રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(લોગોં કે બારે મેં) અચ્છા ગુમાર રખના, બેહતરીન ઈબાદતોં મેં સે હૈ''.

[અબૂદાઊદ: ૪૯૯૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બડ઼ા ગુનાહ કરે, ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડ઼ા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ લિયા''.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''હમ ને ઝમીન કે ઊપર કી તમામ ચીઝોં કો ઝમીન કે લિયે ઝીનત બનાયા હૈ, તાકે હમ ઉસ કે ઝરિયે લોગોં કા ઈમ્તિહાન લેં કે કૌન શખ્સ ઉસ મેં ઝિયાદા અચ્છા અમલ કરતા હૈ''.

[સૂર-એ-કહફ: ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ મેં આગ કહાં તક જલાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અહલે દોઝખ મેં સે બાઝ કો ટખ્નોં તક આગ જલાએગી, ઔર બાઝ કો ઘુટનોં તક, ઔર બાઝ કો કમર તક ઔર બાઝ કો હંસલી કી હડ્ડી તક''. [મુસ્લિમ: ૭૧૭૦, સમુરા બિન જુંદુબ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તીન સાંસ મેં પાની પીને કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પીને વાલી ચીઝોં કો તીન સાંસ મેં પીતે થે ઔર ફરમાતે થેઃ ''ઐસા કરને સે ઈત્મીનાન હો જાતા હૈ, તકલીફ ઔર બીમારી સે હિફાઝત હોતી હૈ ઔર વો ચીઝ ખૂબ હઝમ હોતી હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૫૨૮૭, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''લાનત કા સબબ બનને વાલી દો બાતોં સે બચો! સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા કે હઝરત વો દો બાતેં ક્યા હૈં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ એક યે કે આદમી લોગોં કે રાસ્તે મેં પેશાબ પાખાના કરે ઔર દૂસરે યે કે ઉન કી સાયાદાર જગા મેં ઐસા કરે''. [મુસ્લિમ: ૬૧૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) સફરૂલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત હિઝકીલ ﷺ

હઝરત મૂસા ﷺ કે બાદ બની ઈસ્રાઈલ મેં અંબિયાએ કિરામ કા સિલસિલા એક લમ્બી મુદ્દત તક ચલતા રહા, ઉન્હીં મેં સે હઝરત હિઝકીલ ﷺ ભી હૈં. ઉન કે વાલિદ કા બચપન હી મેં ઈન્તેકાલ હો ગયા થા. નુબુવ્વત કે બાદ એક ઝમાને તક વો બની ઈસ્રાઈલ કી રહનુમાઈ કરતે રહે ઔર હક કી રાહ દિખાતે રહે. હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ ઔર દીગર સહાબ-એ-કિરામ સે રિવાયત હૈ કે બની ઈસ્રાઈલ કી એક બડ઼ી જમાત સે હઝરત હિઝકીલ ﷺ ને એક કૌમ સે જંગ કરને કા હુક્મ દિયા, તો પૂરી જમાત મૌત કે ડર સે ભાગ કર એક વાદી મેં આબાદ હો ગઈ, ઔર યે સમજને લગી કે અબ હમ મૌત સે મહફૂઝ હો ગએ હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ઈસ ગલત અકીદે કી ઈસ્લાહ કે લિયે ઉન પર મૌત તારી કરદી. એક હફ્તે કે બાદ જબ ઉધર સે હઝરત હિઝકીલ ﷺ કા ગુઝર હુઆ, તો ઉન કી હાલત પર અફસોસ કરતે હુએ અલ્લાહ તઆલા સે દોબારા ઝિંદગી અતા કરને કી દુઆ ફરમાઈ. અલ્લાહ તઆલા ને દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર ઉન કો દોબારા ઝિંદા કર દિયા, તાકે ઉન કી ઝિંદગી દૂસરે લોગોં કે લિયે ઈબરત વ નસીહત કા બાઈસ બને. કુર્આને કરીમ મેં ભી ઈસ વાકિએ કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	રેશમ કા કિડ઼ા

અલ્લાહ તઆલા ને એક ખાસ કિસ્મ કી તિતલી પૈદા ફરમાઈ હૈ, ઉસ કે અંડોં સે રેશમ કે કીડ઼ે નિકલતે હૈં. યે દરખ્તોં કે હરે ભરે પત્તોં કો ખાતે રેહતે હૈં ઔર ઉન કે મુંહ સે રેશમ કા બારીક ઔર કીમતી તાર નિકલતા રેહતા હૈ જિસે વો અપને બદન પર લપેટતે રેહતે હૈં. ફિર ઉસ કે તાર કો ગરમ પાની મેં ડાલતે હૈં ઔર ઉસ કે રેશોં સે ધાગા તૈયાર કર કે રેશમ કે કીમતી કપડ઼ે તૈયાર કરતે હૈં, જો બાઝાર મેં ભારી કીમત મેં બિકતે હૈં, આખિર ઈસ નન્હે સે કીડ઼ે કો ઉમદા રેશમ તૈયાર કરને કી સલાહિયત કિસ ને અતા ફરમાઈ! યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝે જનાઝા ફર્ઝે કિફાયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સાત ચીઝોં કા હુક્મ દિયા, જિસ મેં સે એક જનાઝે મેં શરીક હોના ભી હૈ.

[બુખારી : ૧૨૩૯, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નોટ : નમાઝે જનાઝા ફર્ઝે કિફાયા હૈ, ફર્ઝે કિફાયા ઐસે ફર્ઝ કો કેહતે હૈં જો હર એક પર ફર્ઝ હો, લેકિન ઉન મેં સે કિસી ને ભી અગર અદા કર દિયા, તો સબ કી તરફ સે કાફી હો જાએગા.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	હાથ પૈર કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના

હઝરત આઈશા ؓ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ વુઝૂ ફરમાતે, તો ઉંગલિયોં કા ખિલાલ ફરમાતે,

એડ઼િયોં કો રગડ઼તે ઔર ફરમાતેઃ ''ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરો, અલ્લાહ તઆલા ઉન કે દરમિયાન જહન્નમ કી આગ દાખિલ ન કરેગા''. [દારે કુતની : ૩૨૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મૌત કો યાદ રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''દિલોં કો ભી ઝંગ લગ જાતા હૈ, જૈસે લોહે મેં પાની પહુંચને કે બાદ જંગ લગ જાતા હૈ, અર્ઝ કિયા ગયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! વો કૌન સી ચીઝ હૈ જિસ સે દિલોં કી સફાઈ હો જાએ. આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ મૌત કા ઝિયાદા ધ્યાન રખના ઔર કુર્આન કા પઢ઼ના''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૯૫૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ માલ સે સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ કબૂલ નહીં હોતી, ઈસી તરહ હરામ માલ સે સદકા કબૂલ નહીં હોતા''. [તિર્મિઝી : ૧, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં	મુસીબતેં કિસ પર આસાન

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં કે જો શખ્સ દુનિયા સે બે રગબતી ઈખ્તિયાર કરેગા, ઉસ પર મુસીબતેં આસાન હો જાએંગી ઔર જો મૌત કો યાદ કરતા રહેગા, વો ભલાઈ મેં જલ્દી કરેગા.

[શોઅબુલઈમાન લિલબૈહકી : ૧૦૨૨૨]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન મુન્કિરોં કા માતમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''બસ કયામત કે દિન એક સખ્ત લલકાર હોગી, તો યકાયક સબ દેખને લગેંગે. યે મુન્કિર વ ગુનેહગાર કહેંગેઃ હાએ હમારી બરબાદી! યે તો વહી બદલે કા દિન હૈ. કહા જાએગાઃ (હાં) યે વહી ફૈસલે કા દિન હૈ, જિસ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે''. [સૂર-એ-સાફ્ફાત : ૧૯ તા ૨૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ મેં સે કિસી કો જબ બુખાર આએ, તો સેહરી કે વક્ત ઠંડા પાની (ઉસ કે બદન પર) તીન રાત તક છિડ઼કા જાએ''. [મુસ્તદરક : ૮૨૨૬, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

ફાયદા : આજ જદીદ તરીકએ ઈલાજ કે મુતાબિક ડાક્ટર હઝરાત ભી બુખાર કે મરીઝ કે સર પર ઠંડે પાની કી પટ્ટી રખને કા મશવરા દેતે હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઇન્સાનોં! બેશક તુમ્હારે પાસ યે રસૂલ હક બાત લે કર તુમ્હારે રબ કી તરફ સે આચુકા હૈ, લિહાઝા તુમ ઈમાન લે આઓ, યે ઈમાન લાના તુમ્હારે લિયે બેહતર હોગા, અગર તુમ ઈન્કાર કરતે હો, તો ખૂબ સમજ લો કે આસ્માનોં ઔર ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા સબ કુછ જાનને વાલા બડ઼ી હિકમત વાલા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૭૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈલયાસ ﷺ

હઝરત ઈલયાસ ﷺ ઉરદુન કે એક ઈલાકા ''જલઆદ''મેં પૈદા હુએ, કુર્આને પાક મેં આપ કા નામ ઈલયાસ ઔર ઈલયાસીન દોનોં તરહ સે ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો અહલે શામ કી ઈસ્લાહ કે લિયે નબી બના કર ભેજા થા. આપ કી દાવત કા ઈલાકા શામ કા મશ્હૂર શહર ''બાલબક્ક'' થા, જો દિમશ્ક સે તકરીબન દો કિલો મીટર કી દૂરી પર વાકે હૈ. ઉસ શહર મેં બાલ નામ કા સોને કા એક બહુત બડ઼ા બુત થા, વો લોગ ઉસે અપના ખુદા સમજતે થે. હઝરત ઈલયાસ ﷺ ને ઉન્હેં એક અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કી તરફ બુલાયા ઔર ઉન કે બાદશાહ કો દાવત દી. ઉન લોગોં ને આપ કી દાવત કો કબૂલ ન કિયા ઔર આપ કે કત્લ કે દરપે હો ગએ. આપ વહાં સે ચલે ગએ ઔર જબ બાદશાહ મર ગયા, તો આપ વાપસ આએ ઔર નએ બાદશાહ કો દાવત દી, તો ઉસ ને ઔર ઉસ કી પૂરી કૌમ ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	દરખ્ત કા સાયા કરના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ સફર મેં એક જગહ સોએ હુએ થે, કે એક દરખ્ત આપ ﷺ પર સાયા કરને કે લિયે પાસ આ ગયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ પર સાયા કર કે વાપસ અપની જગહ ચલા ગયા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ નીંદ સે ઉઠે, તો આપ કે સામને સારા વાકિઆ બયાન કિયા ગયા, તો આપ ને ફરમાયા: ઉસ દરખ્ત ને અલ્લાહ તઆલા સે ઈજાઝત માંગી થી કે મુજ કો આકર સલામ કરે, તો ઉસ કો ઈજાઝત દે દી.

[મિશ્કાત : ૫૯૨૨, અન યઅલા બિન મુર્રહ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	કર્ઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કર્ઝ કી અદાયગી પર કુદરત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના ઝુલ્મ હૈ''. [બુખારી : ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ખુલાસા : અગર કિસી ને કર્ઝ લે રખા હૈ ઔર ઉસ કે પાસ કર્ઝ અદા કરને કે લિયે માલ હૈ, તો ફિર કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ટાલ મટોલ કરના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	નમાઝ મેં સલામ સે પેહલે યે દુઆ પઢ઼ે

હઝરત અબુબક્ર ﷺને હુઝૂર ﷺસે કહા કે મુજે ઐસી દુઆ સીખા દીજિયે જિસ કો મેં અપની નમાઝ મેં પઢ઼ લિયા કરૂં. કાપ ﷺને ફરમાયા કે યે દુઆ પઢ઼ લિયા કરો. ((اَللّٰهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِّنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ))

તર્જુમા : ઐ અલ્લાહ! મૈં ને અપની જાન પર બહુત ઝુલ્મ કિયા હૈ ઔર તેરે સિવા કોઈ ગુનાહોં કો બખ્શને વાલા નહીં, તૂ અપની ખાસ બખશિશ સે મુજ કો બખ્શ દે ઔર મુજ પર રહમ ફરમા, તૂ બહુત બખ્શને વાલા બડ઼ા મેહરબાન હૈ. [બુખારી : ૮૩૪, અન અબી બક્ર સિદ્દીક ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	એક આંસૂ સે જહન્નમ કે સમંદર બુજ સકતે હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ હઝરત જિબ્રઈલ ؑ તશરીફ લાએ, જબ કે આપ કે પાસ એક શખ્સ બૈઠા રો રહા થા. હઝરત જિબ્રઈલ ؑ ને પૂછા: યે કૌન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ફુલાં શખ્સ હૈ; તો હઝરત જિબ્રઈલ ؑ ને ફરમાયા: હમ ઇનસાન કે સબ આમાલ કા વઝન કરેંગે, મગર રોને કા નહીં (કર સકેંગે) ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા આંસૂ કે એક કતરે સે જહન્નમ કે કઈ સમંદર બુજા દેંગે.

[અઝ્ઝુહદ લિ અહમદ બિન હમ્બલ:૧૪૭]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ગુરબત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી''. [સૂર-એ-અન્આમ:૧૫૨]

ફાયદા : રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના પૈદાઇશ સે બચને કી કોઈ તદબીર ઇખ્તિયાર કરના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ બહુત હી બડ઼ા ગુનાહ ઔર હરામ કામ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી કી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસા કે હમ ને આસમાન સે પાની બરસાયા હો, ફિર ઉસ કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ઼ પૌદે પૈદા હો કર ખૂબ ગુંજાન હો ગએ હોં ફિર યે (કિસી હાદસે કા શિકાર હો કર) રેઝા રેઝા હો જાએં કે ઉસ કો હવા ઉડ઼ાએ ફિરતી હો.'' [સૂર-એ-કહફ:૪૫]

ખુલાસા : જિસ તરહ પાની બરસને કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ઼ પૌદે ખૂબ હરે ભરે હો જાતે હૈં, ફિર કિસી આફત કા શિકાર હો કર સબ ખત્મ હો જાતા હૈ, ઇસી તરહ દુનિયવી ઝિંદગી હૈ, કે આજ સબ કુછ મૌજૂદ હૈ ઔર જબ મૌત આએગી, તો કુછ ભી બાકી નહીં રહેગા.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફિર કે લિયે પચાસ હઝાર સાલ કી કયામત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કાફિર કો પચાસ હઝાર સાલ તક કયામત મેં ખડ઼ા કિયા જાએગા, જિસ તરહ સે ઉસ ને દુનિયા મેં કોઈ (ઇન્દલ્લાહ કાબિલે કબૂલ નેક) અમલ નહીં કિયા ઔર કાફિર જહન્નમ કો દેખ રહા હોગા ઔર સમજ રહા હોગા કે વો ચાલીસ સાલ કી મસાફત સે મુજે ઘેરને વાલી હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૧૩૧૭, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ પાની પિયે, તો ઠહર ઠહર કર ચુસ્કી લે કર પિયે; ઔર ગટા ગટ ન પિયે ક્યોંકિ ઇસ સે જિગર મેં દર્દ હોતા હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન:૫૭૫૨, અન ઇબ્ને અબી હુસૈન ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને માં બાપ ઔર બુતોં કી કસમ ન ખાઓ ઔર ન હી અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી કસમ ખાઓ (અગર કસમ ખાને કી ઝરૂરત પડ જાએ) તો સિર્ફ અલ્લાહ કી સચ્ચી કસમ ખાઓ''. [નસઈ: ૩૮૦૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત યસઅ્ ﷺ

હઝરત યસઅ્ ﷺ કા તઝકિરા કુર્આને કરીમ કે ''સૂર-એ-અન્આમ'' ઔર ''સૂર-એ-સાદ'' દો જગા આયા હૈ. જિસ મેં ઉન કી ફઝીલત વ અઝમત કી ખબર દી ગઈ હૈ. વો એક માલદાર ઘરાને કે ફરઝંદ થે, ઈલાક-એ-સામરા કે રેહને વાલે થે, યે ઈલાકા કન્આન (ફલસ્તીન) મેં યરોશલમ કે શિમાલ વ મગરિબ મેં બહરે રૂમ કે સાહિલ કે કરીબ વાકે હૈ. હઝરત યસઅ્ ﷺ હઝરત ઈલયાસ ﷺ કે ચચાઝાદ ભાઈ ઔર ઉન કે નાઈબ વ ખલીફા થે. શુરૂ મેં ઉનહીં કે સાથ રેહતે થે. જબ હઝરત ઈલયાસ ﷺ કા ઈન્તેકાલ હુઆ, તો અલ્લાહ તઆલા ને બની ઈસ્રાઈલ કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કે લિયે ઉન કો નબી બનાયા. વો હઝરત ઈલયાસ ﷺ હી કી તરહ કૌમે બની ઈસ્રાઈલ કો તૌરાત પર અમલ કરને કી તરગીબ દેતે ઔર હક બાત માનને ઔર સીધે રાસ્તે પર ચલને કા હુક્મ દિયા કરતે થે ઔર શિર્કિયા બાતોં સે બચે રેહને કી તાકીદ કરતે થે. નુબુવ્વત કે સાથ સિયાસી સૂજ બૂજ ઔર જંગી તદબીરોં સે ભી ખૂબ વાકિફ થે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ફલોં મેં રસ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિયે બહુત સી કિસ્મ કે ફલદાર દરખ્ત પૈદા ફરમાએ. જિન પર મૌસમ કે લિહાઝ સે ફલ ઉગાતા હૈ. ઉન મેં સે બાઝ ફલ ખટ્ટે ઔર બાઝ મીઠે હોતે હૈં ફિર બાઝ ફલોં મેં લઝીઝ ઔર ઉમદા રસ પૈદા કર દેતા હૈ. આમ, સંતરા, મોસંબી ઔર અંગૂર જૈસે ફલોં સે હમ મઝેદાર જ્યૂસ નિકાલ કર પીતે હૈં. આખિર ઉન ફલોં મેં ઉમદા વ લઝીઝ ઔર અલગ અલગ રસ કૌન પૈદા કરતા હૈ? બિલા શુબા અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે હમારે લિયે ઉન ફલોં મેં રસ પૈદા કરતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વસિય્યત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: ''(યે સબ વરસા કે હિસ્સોં કી તકસીમ) મય્યિત કી વસિય્યત કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

ખુલાસા : મય્યિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિય્યત કી હો, તો વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મય્યિત કે છોડ઼ે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે ઉસ કી વસિય્યત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	વુઝૂ કે બાદ તૌલિયે કા ઈસ્તેમાલ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક કપડ઼ે કા ટુકડ઼ા (મિસ્લે રૂમાલ કે) થા જિસ સે વુઝૂ કે બાદ પોંછતે થે.

[તિર્મિઝી : ૫૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બેચા હુવા માલ વાપસ લેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કે ખરીદે હુએ માલ કો (વાપસ કરને પર) વાપસ લે લે, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કે ગુનાહ માફ ફરમા દેગા''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૪૬૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ કી કિસી મખલૂક કો મત સતાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક બેદર્દ ઔર બેરહમ ઔરત ઈસ લિયે જહન્નમ મેં ડાલી ગઈ કે ઉસ ને એક બિલ્લી કો બાંધ કે ભૂકા માર ડાલા, ન તો ઉસે ખિલાયા ઔર ન ઉસે છોડ઼ા કે વો ઝમીન કે કીડ઼ે મકોડ઼ો સે અપની ગિઝા હાસિલ કર લેતી''. [બુખારી: ૩૩૧૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઐશ વ ઈશ્રત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મઆઝ કો જબ યમન ભેજા, તો ફરમાયા કે નાઝ વ નેઅ્મત કી ઝિંદગી સે બચના; ઈસ લિયે કે અલ્લાહ કે બંદે ઐશ વ ઈશ્રત મેં ઝિંદગી બસર કરને વાલે નહીં હોતે.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૬૧૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે બાલાખાને કિસ કે લિયે?

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અપને રબ સે ડરતે હૈં, તો ઉન કે લિયે (જન્નત કે) ઐસે બાલાખાને હૈં, જિન કે ઊપર ઔર બાલાખાને બને હુએ હૈં; ઉન કે નીચે નેહરેં જારી હોંગી. અલ્લાહ ને (ઉન સે યે) વાદા કિયા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા વાદા ખિલાફી નહીં કરતા''. [સૂર-એ-ઝુમર: ૨૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હલક કે કવ્વે કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપની ઔલાદ કો હલાક ન કરો, જબ કિસી ઔરત કે બચ્ચે કો (ગલે કે) ''કવ્વે'' કી તકલીફ હો તો ઊદે હિન્દી કો પાની સે રગડ઼ કર ઉસ કી નાક મેં ચઢ઼ાએ''.

[બુખારી : ૫૭૧૩, અન ઉમ્મે કૈસ બિન્તે મિહસન ؓ]

ફાયદા: કવ્વા ગોશ્ત કા લટકતા હુઆ વો છોટા સા ટુકડ઼ા હૈ, જો આદમી કે શુરૂ હલક મેં હોતા હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અલ્લાહ તઆલા કા અહદ પૂરા કિયા કરો, જબ કે તુમ ઉસ કો અપને ઝિમ્મે કર લો ઔર કસમોં કો (ભી) પુખ્તા કરને કે બાદ મત તોડ઼ા કરો''. [સૂર-એ-નહ્લ: ૯૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત શમવીલ ﷺ

હઝરત શમવીલ ﷺ કા સિલસિલ-એ-નસબ હઝરત હારૂન ﷺ સે મિલતા હૈ, બની ઈસ્રાઈલ જબ સર ઝમીને ફલસ્તીન મેં દાખિલ હો ગએ, તો ઉન પર એક ઐસા ઝમાના ગુઝરા, કે ઉન મેં ન કોઈ નબી યા રસૂલ થે ઔર ન હી કોઈ હાકિમ, ચુનાંચે પડ઼ોસી કૌમેં ઉન પર હમલા કરતી રહતીં. ઐસે ઝમાને મેં બની ઈસ્રાઈલ કી ઈસ્લાહ વ કયાદત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત શમવીલ ﷺ કો નબી બનાયા. ઉન્હોંને કૌમ કી દરખ્વાસ્ત પર હઝરત તાલૂત કો ઉન કા બાદશાહ બનાયા, બાઝ લોગોં ને એતેરાઝ કિયા, તો હઝરત શમવીલ ﷺ ને ફરમાયા: યે અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે હૈ ઔર ઉસ કી નિશાની યે હૈ કે તુમ્હારા સંદૂક જિસ મેં નબિયોં કી મીરાસ થી ઔર જિસ કો કૌમે અમાલિકા લે કર ચલી ગઈ થી, ફરિશ્તે વો સંદૂક ઉન્હેં લા કર દેંગે, ચુનાંચે ઐસા હી હુઆ, ફરિશ્તોં ને વો સંદૂક હઝરત તાલૂત કો પહુંચા દિયા, ઔર હઝરત તાલૂત બાદશાહ બના દિયે ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઊંટ કા હુઝૂર ﷺ કી ફરમાબરદારી કરના

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ સફર સે આએ, જબ હમ લોગ બનૂ નજ્જાર કે બાગ કે પાસ પહુંચે, તો દેખા કે બાગ મેં એક ઊંટ બૈઠા હુઆ હૈ, જો બહુત ગુસ્સે મેં થા, બાગ મેં જો ભી જાતા, ઉસ પર હમલા કર દેતા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ બાગ મેં દાખિલ હુએ ઔર ઊંટ કો અપને પાસ બુલાયા, તો વો આયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને મુંહ કે બલ ઝમીન પર બૈઠ ગયા, ફિર આપ ﷺ ને ઉસ કી નકીલ મંગવાઈ ઔર ઉસ કો પહના કર, ઉસ કે માલિક કે હવાલે કર દિયા ઔર સહાબા કી તરફ મુતવજ્જેહ હો કર ફરમાયા, કે ઝમીન વ આસમાન કે દરમિયાન જિતની ભી ચીઝેં હૈં, વો જાનતી હૈં, કે મૈં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં, સિવાએ ગૈર ઈમાન વાલે ઈન્સાન વ જિન્નાત કે.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલઅસફહાની : ૨૭૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત સે ન નમાઝ પઢ઼ને કી તાકીદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મર્દોં કો ચાહિયે કે વો જમાત કો છોડ઼ને સે રૂક જાએં; વરના મૈં ઉન કે ઘરોં મેં આગ લગવા દુંગા''. [ઈબ્ને માજા : ૭૯૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ﷺ]

નોટ : જમાત છોડ઼ને વાલોં કે લિયે હદીસોં મેં બહુત સખ્ત વઈદેં બયાન કી ગઈ હૈં; ઈસ લિયે તમામ મુસલમાન મર્દોં પર જમાત કા એહતેમામ કરના બહુત જરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈલ્મ કી ઝિયાદતી કે લિયે દુઆ

ઈલ્મ કી ઝિયાદતી કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે: ﴿ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴾

તર્જમા : ઐ પરવરદિગાર ! મેરે ઈલ્મ મેં ઝિયાદતી અતા ફરમા. [સૂર-એ-તાહા : ૧૧૪]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કો ગૌર સે સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કુર્આન કી એક આયત સુનને કે લિયે ભી કાન લગા દે, ઉસ કે લિયે ઐસી નેકી લિખી જાતી હૈ જો બઢ઼તી ચલી જાતી હૈ ઔર જો શખ્સ ઉસ આયત કો પઢ઼े, વો આયત ઉસ શખ્સ કે લિયે કયામત કે દિન તક નૂર હોગા જો ઉસ નેકી કે બઢ઼ને સે ભી ઝિયાદા હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૮૨૮૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ઼ ડાલતે હૈં ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડ઼ને કા અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હૈ, ઉન કો તોડ઼તે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી''.

[સૂર-એ-રઅદ : ૨૫]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાન કૌમોં કી હલાકત કી વજહ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઐસી કિતની બસ્તિયોં કો હલાક કર ડાલા, જિન કે રેહને વાલે અપને સામાને ઐશ પર ફખ્ર કિયા કરતે થે. અબ ઉન કે યે મકાનાત પડ઼े હુએ હૈં, જિન કો હલાક હોને કે બાદ સે અબ તક બસના નસીબ નહીં હુઆ મગર બહુત થોડ઼ી દેર કે લિયે, આખિર કાર હમ હી ઉન કે વારિસ હુએ''.

[સૂર-એ-કસસ : ૫૮]

ખુલાસા : દુનિયા કે સાઝ વ સામાન પર ઈતરાના નહીં ચાહિયે, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ઈસ કો કભી ભી હમ સે છીન સકતે હૈં, જૈસે કે હમ સે પેહલે કિતને હી આલીશાન મકાનાત કો તબાહ કર દિયા ઔર આજ ઉસ કા નામ વ નિશાન ભી બાકી નહીં રહા.

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	દુનિયા કી આગ જહન્નમ કી આગ સે ડરતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારી યે આગ જહન્નમ કી આગ કા સત્તરવાં હિસ્સા હૈ, અગર યે દો મરતબા પાની સે ન બુજાઈ જાતી તો તુમ ઉસ સે નફા ન હાસિલ કર સકતે. યે આગ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરતી હૈ કે વો ઉસ કો દોબારા જહન્નમ મેં ન ડાલે''.

[ઇબ્ને માજા : ૪૩૧૮, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ને ઝમ ઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: ''યે એક મુકમ્મલ ખોરાક હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિફા બખ્શ ભી હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૩૯૭૩]

નંબર(૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ નીંદ સે ઉઠે, તો પાની કે બરતન મેં ડાલને સે પેહલે તીન મરતબા અપને હાથ કો ધોલે''.

[મુસ્લિમ : ૬૪૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત તાલૂત ﷺ ઔર જાલૂત

જબ બની ઈસ્રાઈલ કે અખ્લાક બિગડ઼ ગએ ઔર આદતેં ખરાબ હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર જાલૂત નામ કા એક ઝાલિમ બાદશાહ મુસલ્લત કર દિયા. જાલૂત ને ઉન પર બડ઼ા ઝુલ્મ કિયા ઔર ઉન્હેં અપના ગુલામ બના લિયા. ઉસ વક્ત હઝરત શમવીલ ﷺ બની ઈસ્રાઈલ કે નબી થે, વો બહુત બૂઢે હો ચુકે થે, બની ઈસ્રાઈલ ને ઉન સે દરખ્વાસ્ત કી કે હમારે લિયે કોઈ બાદશાહ મુકર્રર કર દીજિયે. હઝરત શમવીલ ﷺ ને અલ્લાહ કે હુક્મ સે હઝરત તાલૂત ﷺ કો ઉન કા બાદશાહ મુકર્રર કિયા, બની ઈસ્રાઈલ ને બડ઼ી મુશ્કિલ સે હઝરત તાલૂત ﷺ કો અપના બાદશાહ તસ્લીમ કિયા, તારીખ મેં ઉન કો બની ઈસ્રાઈલ કા સબ સે પેહલા બાદશાહ તસ્લીમ કિયા ગયા હૈ. જાલૂત સે ઉન કા મુકાબલા હુઆ, હઝરત તાલૂત ﷺ કી ફૌજ મેં હઝરત દાઊદ ﷺ ભી શરીક થે, હઝરત દાઊદ ﷺ ને ઝાલિમ બાદશાહ જાલૂત કો કત્લ કર દિયા ઔર બની ઈસ્રાઈલ કો ઉસ કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે નજાત મિલ ગઈ. ઈસ અઝીમ કામ કી વજહ સે હઝરત દાઊદ ﷺ કો બાદશાહ બના દિયા ગયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા બાદલોં કે ઝરિયે ઈતની બુલંદી સે બારિશ બરસાતે હૈં કે અગર વો અપની રફતાર સે ઝમીન પર ગિરતી તો ઝમીન મેં બડ઼ે બડ઼ે ગઢે હો જાતે ઔર તમામ જાનદાર,હૈવાનાત, પેડ઼ પૌદે, ખેતી બાડ઼ી સબ ફના હો જાતે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ફિઝા મેં અપની કુદરત સે ઈતની રૂકાવટેં ખડ઼ી કર દી હૈં કે તેઝ રફતાર બારિશ ઉન સે ગુઝર કર જબ ઝમીન પર આતી હૈ તો ઈન્તેહાઈ ધીમી હો જાતી હૈ, જિસ સે દુનિયા કી તમામ ચીઝેં તબાહ વ બરબાદ હોને સે મહફૂઝ હો જાતી હૈં. બેશક યે અલ્લાહ કા કુદરતી નિઝામ હૈ જો બારિશ કો ઈતને અચ્છે અંદાઝ મેં બરસાતા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સિલા રહમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ કે અહદ કો તોડ઼તે હૈં,ઉસ કે મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડ઼તે હૈં, જિન કે જોડ઼ને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુક્મ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં; યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૭]

ખુલાસા : રિશ્તે, નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સોને સે પેહલે વુઝૂ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને કા ઈરાદા કરતે તો નમાઝ કી તરહ વુઝૂ ફરમાતે. [સુબુલુલહુદા વર્રશાદ: ૨૫૦/૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	પરેશાન હાલ કી મદદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી પરેશાન હાલ આદમી કી મદદ કરે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે તિહત્તર (૭૩) મગફિરત લિખેગા, જિન મેં એક મગફિરત, તો ઉસ કે તમામ કામોં કી ઈસ્લાહ કે લિયે કાફી હૈ ઔર બહત્તર (૭૨) મગફિરત કયામત કે દિન ઉસ કે લિયે દરજાત હો જાએંગે''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલઈમાન: ૭૪૦૫, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નૌકર પર ઝુલ્મ કરને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કોઈ અપને નૌકર (ગુલામ) કો ઝુલમન મારેગા, કયામત કે દિન માલિક સે બદલા લિયા જાએગા''. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૫૦૧૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ઔર આખિરત કા મઝા

હઝરત અબૂ માલિક અશઅરી ﷺ કી જબ વફાત કા વક્ત કરીબ આયા તો ફરમાયા: એ લોગો! તુમ દૂસરોં કો યે બાત પહુંચા દેના કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ફરમાતે હુએ સુના, કે દુનિયા કી મિઠાસ આખિરત કી કડ઼વાહટ હૈ ઔર દુનિયા કી કડ઼વાહટ આખિરત કી મિઠાસ હૈ. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૩૯૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે ઈમાન કા જન્નત મેં દાખલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ મેરે બંદો! આજ ન તુમ કો કોઈ ખૌફ હોગા ઔર ન તુમ કિસી તરહ ગમ મેં હોંગે, યે વો બંદે હૈં જો હમારી આયતોં પર ઈમાન લાએ ઔર ફરમાંબરદાર રહે, જાઓ તુમ ઔર તુમ્હારી બીવિયાં ખુશી ખુશી જન્નત મેં દાખિલ હો જાઓ''. [સૂર-એ-ઝુખરૂફ: ૬૮ તા ૭૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે શરાબ કે બારે મેં સવાલ કિયા, તો આપ ﷺ ને ઉસ કે ઈસ્તેમાલ સે મના ફરમાયા, ફિર વો શખ્સ કેહને લગા કે હમ દવા કે તૌર પર ઉસ કા ઈસ્તેમાલ કરેંગે, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે દવા હૈ હી નહીં બલ્કે બીમારી હૈ''. [મુસ્લિમ: ૫૧૪૧, અન વાઈલિલ હઝરમી ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ (મેરી નેઅ્મતોં પર) મુજે યાદ કરો, મૈં (ભી) તુમ્હેં યાદ કરૂંગા ઔર મેરે (એહસાનાત કા) શુક્ર અદા કરો ઔર નાફરમાની મત કિયા કરો''. [સૂર-એ-બકરહ: ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત દાઊદ ﷺ

હઝરત દાઊદ ﷺ હઝરત ઈસા ﷺ સે તકરીબન એક હઝાર સાલ પેહલે બની ઈસ્રાઈલ મેં પૈદા હુએ, ઉન્હોંને હી જાલૂત બાદશાહ કો કત્લ કર કે બની ઈસ્રાઈલ કો ઉસ કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે નજાત દિલાઈ થી. હઝરત આદમ ﷺ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હીં કો ''ખલીફા'' કા લકબ અતા કિયા. વો બયક વક્ત નબી વ રસૂલ ઔર હાકિમ વ બાદશાહ થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો ''ઝબૂર'' નામી કિતાબ દી, જિસ મેં તૌરાત કે મુતાબિક અહકામ થે, મગર ઉસ કા અક્સર હિસ્સા અલ્લાહ કી હમ્દ વ સના, બશારત વ ખુશખબરી, વાઝ વ નસીહત ઔર ખુદા કી તસ્બીહ પર મુશ્તમિલ થા. હઝરત દાઊદ ﷺ કો અલ્લાહ તઆલા ને ઐસી આવાઝ અતા ફરમાઈ થી કે જબ ઝબૂર કી તિલાવત કરતે, તો જિન્નાત વ ઈન્સાન યહાં તક કે જંગલી જાનવર ઔર પરિંદે સબ જુમને લગતે ઔર હમ્દ વ તસ્બીહ મેં મશ્ગૂલ હો જાતે. વો પરિંદોં કી બોલિયાં ભી સમજતે થે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે લિયે લોહે કો નરમ કર દિયા થા, વો આસાની સે ઝિરહેં (armor) બના લેતે ઔર લડ઼ાઈ કે મૌકે પર ઉન કો પહેન કર દુશ્મન સે અપના બચાવ કર લેતે થે, નીઝ ઉન કો બેચ કર અપની રોઝી કા ઈન્તેઝામ ભી કર લિયા કરતે થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — પાની કા દૂધ ઔર મક્ખન મેં તબ્દીલ હો જાના

સાલિમ બિન અબિલ જાદ રહ. સે મન્કૂલ હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દો આદમિયોં કો અપને કિસી કામ પર ભેજા, તો વો દોનોં અર્ઝ કરને લગેઃ યા રસૂલુલ્લાહ! હમારે પાસ ખાને કે લિયે કુછ ભી નહીં, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ કહીં સે મશ્કીઝા લે આઓ! વો દોનોં લે આએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ મેં પાની ભરને હુક્મ ફરમાયા, ચુનાંચે દોનોં ને પાની ભર લિયા, ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો અપને હાથોં સે બંદ કર દિયા ઔર ફરમાયાઃ અબ જાઓ, જબ તુમ ફલાં જગહ પહુંચોગે, તો અલ્લાહ તઆલા તુમ કો રિઝક દેગા, ચુનાંચે વો દોનોં ચલે ઔર જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બતાઈ હુઈ જગા પર પહુંચે તો મશ્કીઝા ખુદ બ ખુદ ખુલ ગયા, દેખા તો ઉસ મેં દૂધ ઔર મક્ખન થા, ઉન દોનોં હઝરાત ને પેટ ભર કર ખાયા ઔર પિયા.

[અત્તબકાતુલ કુબરા લિ ઈબ્ને સઅદ : ૧૭૨ / ૧]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કી કુંજી વુઝૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ કો ખત્મ કરને વાલા તસ્લીમ (યાની (اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ)કેહના) હૈ''. [તિર્મિઝી : ૩, અન અલી ؓ]

ફાયદા : નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ, ઉસ કો ''તક્બીરે તહરીમા'' કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તક્બીરે તહરીમા કેહના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — મુસાફા વ મુઆનકા કા સુન્નત તરીકા

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે સહાબા જબ આપસ મેં મિલતે, તો મુસાફા કરતે ઔર જબ સફર સે વાપસ આતે, તો મુઆનકા કરતે.

[તબરાની ઔસત : ૯૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હલાલ કમાઈ સે મસ્જિદ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈબાદત કે લિયે હલાલ માલ સે કોઈ ઈમારત (યાની મસ્જિદ) બનાએ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મોતી ઔર યાકૂત કા ઘર બનાએગા''.

[તબરાની ઔસત : ૫૨૧૬, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ (અપની ખ્વાહિશાત કી પૈરવી કર કે) અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટક જાતે હૈં, ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ, ઈસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હોતે હૈં''.

[સૂર-એ-સાદ : ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે લોગ સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં''. (યાની ઈન્સાન સિર્ફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક્ર મેં લગે રેહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે બાદ દૂસરી ઝિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી ઝિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશ્ગૂલ રેહના ચાહિયે).

[સૂર-એ-રૂમ : ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કા કુંવાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહન્નમ મેં એક વાદી હૈ ઔર ઉસ વાદી મેં એક કુંવા હૈ, જિસ કો ''હબહબ'' કહા જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને લાઝિમ કર લિયા હૈ કે વો ઉસ મેં હર જાબિર ઝાલિમ શખ્સ કો ઠહરાએગા''.

[તબરાની ઔસત : ૩૬૮૩, અન અબી મૂસા અશઅરી رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઑપરેશન સે ફોડે કા ઈલાજ

હઝરત અસમા رضي الله عنها બિન્તે અબી બક رضي الله عنه કેહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં એક ફોડા નિકલ આયા જિસ કા ઝિક્ર હુઝૂર ﷺ સે કિયા ગયા તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઈસે ખોલ દો (ફોડ દો) ઔર છોડો મત, વરના ગોશ્ત ખાએગા ઔર ખૂન ચુસેગા, (યાની ઉસ કા ખરાબ માદ્દા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા, તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢા કર ગોશ્ત ઔર ખૂન કે બિગાડ કા ઝરિયા બનેગા.)

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૨૫૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કિસી કે બરતન મેં જબ કુત્તા મુંહ ડાલ દે, તો ઉસે સાત મરતબા ધોઓ ઔર સબ સે પેહલે ઉસે મિટ્ટી સે મલ કર સાફ કર લો''.

[મુસ્લિમ : ૬૫૧, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત દાઊદ ﷺ કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત

હઝરત દાઊદ ﷺ સે પેહલે બની ઈસ્રાઈલ મેં નુબુવ્વત ઔર હુકૂમત દો અલગ અલગ ખાનદાનોં મેં ચલી આ રહી થી, યહૂદા કે ખાનદાન મેં નુબુવ્વત ઔર અફરાહીમ કે ખાનદાન મેં હુકૂમત વ સલતનત હોતી થી. હઝરત દાઊદ ﷺ બની ઈસ્રાઈલ કે વો પેહલે શખ્સ હૈં, જિન કો અલ્લાહ તઆલા ને નુબુવ્વત ઔર હુકૂમત એક સાથ અતા કિયા થા, વો ખુદા કે પૈગમ્બર ઔર રસૂલ હોને કે સાથ બની ઈસ્રાઈલ કે હાકિમ વ બાદશાહ ભી થે, ઉન્હોંને હઝરત મૂસા ﷺ કી શરીઅત કો અઝ સરે નૌ ઝિંદા કિયા ઔર અપની કૌમ કો સીધી રાહ પર ચલાને કી કોશિશ કરતે રહે, ઈસ કે સાથ હી ચાલીસ યા સત્તર સાલ તક બની ઈસ્રાઈલ પર કામયાબ હુકૂમત કી. પેહલે સાત સાલ તક ઉન કા દારૂલ હુકૂમત ''હિબરૂન'' થા. ફિર યરોશિલમ કો અપના દારૂલ હુકૂમત બનાયા. થોડી મુદ્દત મેં ઉન કી હુકૂમત કા દાયરા શામ, ઈરાક, ફલસ્તીન ઔર શર્કે ઉર્દુન કે અલાવા દિગર મમાલિક તક વસીઅ હો ગયા થા. તારીખે ઈસ્રાઈલ મેં ઉન કે ઝમાન-એ-હુકૂમત કો મુલ્કી ફુતૂહાત ઔર હુસ્ને ઈન્તેઝામ કે સિલસિલે મેં મિસાલી સમજા જાતા હૈ. ઉન્હોંને ૧૦૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતે હુએ ઈન્તેકાલ ફરમાયા ઔર શહર ''સૈહૂન'' મેં દફન હુએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઈન્સાની અકલ

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઈન્સાન કો અકલ અતા ફરમાઈ, જિસ કી વજહ સે વો બડ઼ે બડ઼ે કારનામે અંજામ દેને કી સલાહિયત રખતા હૈ. યહાં તક કે ઉસી અકલ કે ઝરીયે બડ઼ે બડ઼ે સરકશ વ તાકતવર જાનવરોં કો ભી અપને કબ્ઝે મેં કર લેતા હૈ. અગર ઈન્સાન કી અકલ ખરાબ હો જાએ, તો વો સબ કુછ ભૂલ જાતા હૈ, યહાં તક કે ઉસ કો અપની ભી ખબર નહીં રેહતી. મગર યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ કે ઉસ ને ઈન્સાન કો અકલ અતા ફરમા કર દુનિયા કી ચીઝોં સે ફાયદા ઉઠાને કા સલીકા અતા ફરમા દિયા.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઈબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૨૩]

ફાયદા : માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — સુરમા લગાને કા સુન્નત તરીકા

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ દાઈ આંખ મેં દો સલાઈ ફિર બાઈ આંખ મેં દો સલાઈ લગાતે ફિર (એક સલાઈ દાઈ ઔર બાઈ) દોનોં આંખોં મેં લગાતે. [શોઅબુલ ઈમાન : ૬૧૫૮]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આને કરીમ કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કુર્આન કા પઢ્ને વાલા કયામત કે રોઝ આએગા, ચુનાંચે કુર્આન સિફારિશ કરતે હુએ કહેગા કે એ પરવરદિગાર! ઈસ કો જોડ़ા પેહના દીજિયે! તો ઉસ કો ઈઝઝત કા તાજ પેહના દિયા જાએગા. ફિર કહેગા: એ પરવરદિગાર! ઔર ઝિયાદા પેહના દીજિયે. તો ઉસ કો ઈઝઝત કા જોડ़ા પેહના દિયા જાએગા. ફિર કહેગા: ઈસ સે ખૂશ હો જાઈયે! તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે ખુશ હો જાએગા. ફિર ઉસ સે કહા જાએગા કે કુર્આન પઢ્તા જા ઔર (દર્જો) પર ચઢ્તા જા ઔર હર આયત કે બદલે એક એક નેકી બઢ્તી જાએગી''. [તિર્મિઝી : ૨૯૧૫, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	બીવીયોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કે નિકાહ મેં દો ઔરતેં હોં ઔર વો દોનોં કે દરમિયાન બારી ઔર નાન વ નફકા ઔર માલ કી તકસીમ મેં ઈન્સાફ ન કરે, તો ઐસા આદમી કયામત કે દિન ઈસ હાલ મેં આએગા કે ઉસ કી ગરદન મેં તૌક હોગા ઔર ઉસ કે બદન કા બાયાં હિસ્સા જુકા હુઆ હોગા ઔર ઉસ કે હક મેં જહન્નમ કો ફૈસલા હોગા''. [અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૧૬૪૬, અન અબી હુરૈરહ ؓ વ ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઈસ તરહ સંવારોગે જૈસે કાબા શરીફ કી નકશ વ નિગાર કી જાતી હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૧૭૭૩૦, અન અબી જુહૈફા ؓ]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	નેક આમાલ કા બદલા જન્નત હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યહી વો જન્નત હૈ, જિસ કે તુમ અપને નેક આમાલ કે બદલે વારિસ બના દિયે ગએ હો ઔર તુમ્હારે લિયે ઉસ મેં બહુત સે મેવે હૈં, જિન મેં સે તુમ ખાતે રહોગે''.

[સૂર-એ-ઝુખરૂફ : ૭૨ તા ૭૩]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ કેહતે હૈં કે સહાબા ؓ કી એક જમાત કા ગુઝર ઐસી જગા સે હુઆ જહાં એક શખ્સ કો બિચ્છૂ ને ડસ લિયા થા, વહાં કે લોગોં મેં સે એક શખ્સ ને સહાબા ؓ સે દમ કરને કી દરખ્વાસ્ત કી ચુનાંચે એક સહાબી તશરીફ લે ગએ ઔર સૂર-એ-ફાતિહા પઢ કર દમ કર દિયા તો વો અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી : ૫૭૩૭]

નંબર(૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ સબ્ર ઔર નમાઝ કે ઝરિયે મદદ હાસિલ કરો. બે શક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૧૫૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સુલેમાન ﷺ

હઝરત સુલેમાન ﷺ હઝરત દાઊદ ﷺ કે બેટે હૈં. ઉન કા નસબ યહુદા કે વાસ્તે સે હઝરત યાકૂબ ﷺ તક પહુંચતા હૈ. કુર્આન કરીમ મેં ૧૬ જગા ઉન કા ઝિક્ર આયા હૈ ઔર ઉન પર અલ્લાહ તઆલા કી જાનિબ સે અતા કરદા ઈનામાત ઔર ફઝલ વ કરમ કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત સુલેમાન ﷺ કો ફિતરી તૌર પર ઝહાનત ઔર ફૈસલા કરને કુવ્વત વ સલાહિયત અતા ફરમાઈ થી, ઈસી વજહ સે હઝરત દાઊદ ﷺ ને ઉન કો કમ ઉમ્ર હોને કે બાવજૂદ હુકૂમત કે બહુત સારે કામ સુપુર્દ કર દિયે થે. ઔર ખાસ તૌર પર મુકદ્દમાત કે ફૈસલોં મેં ઉન સે મશ્વરા કરતે થે. ફિર અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત દાઊદ ﷺ કે બાદ હઝરત સુલેમાન ﷺ કો નુબુવ્વત વ હુકૂમત દોનોં અતા ફરમાઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	જુનૂન (પાગલ પન) કા અસર ખત્મ હોના

હઝરત યાલા બિન મુર્રહ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે એક અજીબ ચીઝ દેખી, વાકિઆ યે હુઆ કે મૈં એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ સફર મેં થા કે સફર કે દૌરાન હમ એક જગા ઠેહરે, ઈતને મેં એક ઔરત અપને બચ્ચે કો લે કર આઈ જિસ કો પાગલપન કા અસર થા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: એ અલ્લાહ કે દુશ્મન! નિકલ જા, મૈં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં. આપ ﷺ કા ઈતના કેહના થા કે વો બચ્ચા ઠીક હો ગયા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૨૭૦]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જાન બુજ કર નમાઝ કઝા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બિલા કિસી ઉઝર કે એક વક્ત મેં પઢે, વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝે પર પહુંચ ગયા''. [મુસ્તદરક : ૧૦૨૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	કર્ઝ કી અદાયગી કે વક્ત યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ અદા કરતે વક્ત યે દુઆ પઢી: ((بَارَكَ اللّٰهُ لَكَ فِيْ أَهْلِكَ وَمَالِكَ))

તર્જમા : અલ્લાહ તુમ્હારે માલ વ ઔલાદ મેં બરકત અતા ફરમાએ.

[નસઈ : ૪૬૮૭, અન અબ્દિલ્લાહ બિન રબીઆ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદ સે દિલ લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સાત આદમિયોં કો અલ્લાહ તઆલા અપને સાયે મેં જગહ દેગા જિસ રોઝ સિવાએ ઉસ કે સાયે કે કોઈ સાયા ન હોગા. ઉન મેં સે એક શખ્સ વો ભી હૈ જિસ કા દિલ મસ્જિદ મેં લગા હુઆ હો''. [બુખારી : ૬૬૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરે કામોં કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બે હયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉન કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (ઐસે ફિતના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે''. [સૂર-એ-નૂર : ૧૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	શૈતાન કે ધોકે સે બચો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અલ્લાહ કા વાદા સચ્ચા હૈ, પર તુમ કો દુનિયા કી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલે (કે તુમ ઉસ મેં લગ કર આખિરત કો ભૂલ જાઓ) ઔર ન તુમ કો ધોકા દેને વાલા(શૈતાન) અલ્લાહ તઆલા (કે અઝાબ) સે ધોકે મેં ડાલ દે (કે તુમ ઉસ કે ધોકે મેં આકર અલ્લાહ તઆલા કે અઝાબ સે બેફિક્ર હો જાઓ ઔર યે સમજને લગો કે અઝાબ ન હોગા)''. [સૂર-એ-લુકમાન : ૩૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે પરિંદે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કિસી જન્નતી કો પરિંદે કા ગોશ્ત ખાને કી ચાહત હોગી, તો વો પરિંદા ઉસ કે સામને ઇસ તરહ હાઝિર હોગા કે વો પકા હુઆ હોગા ઔર ઉસ કે ટુકડ઼ે બને હુએ હોંગે''.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૫૩૩૨, અન અબી ઉમામહ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગર્મ કપડે સે સેક કર ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : દાગ લગાકર ઈલાજ કરને કા બદલ ગર્મ કપડે સે તકલીફ કી જગા કો બાર બાર સેકના હૈ, ગલે મેં કવ્વે કી તકલીફ કે વક્ત બચ્ચે કે મુંહ મેં હાથ ડાલ કર ઈલાજ કરને કા બદલ નાક મેં દવા ટપકાના હૈ. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૫૪૧૦, અન આઇશા ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ અપને બિસ્તર પર આને કા (ઇરાદા) કરો, તો જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કરતે હો ઇસ તરહ વુઝૂ કરો, ફિર અપની દાઈ કરવટ પર લેટ જાઓ''.

[બુખારી : ૨૪૭, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત સુલેમાન ﷺ કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત

હઝરત દાઊદ ﷺ કા જબ ઈન્તેકાલ હો ગયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત સુલેમાન ﷺ કો નુબુવ્વત ઔર હુકૂમત દોનોં અતા ફરમાઈ. ઈસ તરહ વો જહાં એક તરફ બનીઈસ્રાઈલ કી દીની ઉમૂર સે મુતઅલ્લિક સહી રહનુમાઈ ફરમાતે, વહીં દૂસરી તરફ વો ઉન લોગોં કી ઈજ્તિમાઈ વ ઈન્ફિરાદી ઝિંદગી ઔર મુલ્કી ઈન્તિઝામ કા ફર્ઝ ભી અંજામ દેતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત સુલેમાન ﷺ કો બહુત સારી ખુસુસિયાત સે નવાઝા થા. વો આમ ઈન્સાનોં કી ગુફતગૂ કી તરહ તમામ પરિંદોં કી ભી બોલિયાં ખૂબ અચ્છી તરહ સમજતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને હવા કો ઉન કે તાબે કર દિયા થા, ઈસી વજહ સે આધે દિન મેં વો એક મહીને કા સફર મુકમ્મલ કર લેતે થે. જિન્નાત ભી ઉન કે તાબે ઔર ફરમાંબરદાર થે. જિન્નાતોં હી કે ઝરિયે ''મસ્જિદે અકસા'' ઔર ઉસ કે અલાવા દીગર આલીશાન ઈમારતેં ઔર પત્થરોં કો તરાશ કર બડ઼ે બડ઼ે હૌઝ બનવાએ ઔર સમંદરો સે હીરે જવાહિરાત નિકાલને કા કામ ભી ઉન્હીં સે લેતે થે. મસ્જિદે અકસા કી તામીર કે દૌરાન હઝરત સુલેમાન ﷺ કા ૫૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને હમેં દીગર જાનવરોં કે મુકાબલે મેં ઊંટ કી પૈદાઈશ વ બનાવટ પર ગૌર કરને કી દાવત દી હૈ. ઝરા ગૌર કરો કે વો સખ્ત ગરમી કે મૌસમ મેં બગૈર કુછ ખાએ પિએ આઠ દિન ઝિંદા રેહ સકતા હૈ. અગરચે ઉસ કે અંદર એક દિન મેં પચાસ કિલો ખાને કી સલાહિયત હૈ, મગર દો કિલો ઘાસ દાને પર એક મહીના ઝિંદા રેહ સકતા હૈ. ઈસ તરહ અપને વઝન સે એક તિહાઈ પાની પેટ કી ટંકી મેં જમા કર કે મહીનોં ઈસ્તેમાલ કર લેતા હૈ. ઉસ કે હોંટ મઝબૂત રબડ઼ કી તરહ હૈં, જિન સે વો સખ્ત કાંટે પલાસ્ટિક વગૈરહ ખાકર હઝમ કર લેતા હૈ. વો ઢાઈ કવિંટલ વઝન લે કર ચાલીસ કિલોમીટર કા ફાસલા આરામ સે તય કર લેતા હૈ ઔર બગૈર વઝન કે ૩૦૦ કિલો મીટર ચલને કી તાકત રખતા હૈ. સહરાઈ સફર કી મુનાસબત કી વજહ સે ઉસે રેગિસ્તાની જહાઝ કહા જાતા હૈ. આખિર ઊંટ કો યે ખુસૂસિયાત કિસ ને અતા ફરમાઈ? યકીનન યે અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્ઝ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૯૭]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | તેલ ઈસ્તિમાલ કા મસ્નૂન તરીકા

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ તેલ ઈસ્તિમાલ કરતે, તો ઉસે બાએં હાથ મેં રખતે, દોનોં ભંવોં પર લગાતે, ફિર દોનોં આંખોં પર, ફિર સર પર લગાતે. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૧૮૨૯૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદ મેં સીખના સિખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મસ્જિદ કી તરફ જાએ ઔર ઉસ કા ઇરાદા સિર્ફ યે હો કે કોઈ અચ્છી બાત (યાની દીન કી બાત) સીખે યા સિખાએ ઉસ કો હજ કરને વાલે કે બરાબર સવાબ મિલેગા''.

[તબરાની કબીર : ૭૩૪૬, અન અબી ઉમામહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ કા લેન દેન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કૌમ મેં સૂદ આમ હો જાતા હૈ ઉસ મેં પાગલપન જૈસી બીમારી ફૈલ જાતી હૈ ઔર જિસ કૌમ મેં ઝિના જૈસી બુરી ચીઝ આમ હો જાતી હૈ ઉસ મેં કસરત સે મૌત હોને લગતી હૈ ઔર નાપ તૌલ મેં કમી કરના જિસ કી આદત બન જાતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉન સે બારિશ રોક દેતા હૈ''.

[અલ કબાઇર લિઝ્ઝહબી : ૨૨/૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	લોગોં કા દુનિયા કી ફિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આખિર ઝમાને મેં એક કૌમ ઐસી હોગી જો મસ્જિદોં મેં હલ્કે લગા કર બૈઠેગી ઔર ઉન કે સામને દુનિયા હોગી (યાની દુનિયા કા તઝકિરા ઔર ઉસી કી ફિક્ર મેં મુન્હમિક હોંગે) તો તુમ ઐસે લોગોં કે સાથ ન બૈઠના, ઇસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા કો ઐસે લોગોં કી કોઈ ઝરૂરત નહીં''.

[તબરાની કબીર : ૧૦૩૦૦, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ફૈસલે કા દિન મુતઅય્યન હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક ફૈસલે કે દિન (લોગોં) કા વક્ત ઉન સબ કે લિયે મુકર્રર હૈ, જિસ દિન કોઈ દોસ્ત કિસી દોસ્ત કે કુછ કામ ન આએગા ઔર ન ઉન કી કોઈ મદદ કી જાએગી, મગર હાં જિસ પર અલ્લાહ તઆલા રહમ ફરમા દે''. [સૂર-એ-દુખાન : ૪૦ તા ૪૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	એક હિફાઝતી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુંહ કે બલ લેટ કર ખાને સે મના ફરમાયા.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૭૦, અન અબ્દિલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

ફાયદા : ઇસ તરહ ખાને સે મેઅદે મેં ખાના બડી તકલીફ સે પહુંચતા હૈ ઔર હઝમ હોને મેં ભી તકલીફ હોતી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ પૂરી તરહ દાખિલ હો જાઓ ઔર શૈતાન કે પીછે મત ચલો યકીનન વો તુમ્હારા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૦૮]

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — મલિક-એ-સબા કો ઈસ્લામ કી દાવત

હઝરત સુલેમાન عليه السلام કે ઝમાને મેં કૌમે સબા પર બિલકીસ નામી ઔરત હુકૂમત કરતી થી, વો ઔર ઉસ કી કૌમ કુફ્ર વ શિર્ક ઔર સિતારા પરસ્તી મેં મુબ્તલા થી, સૂરજ કો અપના સબ સે બડ઼ા દેવતા સમજતી થી. કુર્આને કરીમ મેં હૈ કે હઝરત સુલેમાન عليه السلام કો ઈસ સૂરતે હાલ કી ઈત્તેલા હુદ હુદ પરિંદે ને દી. હઝરત સુલેમાન عليه السلام ને હુદ હુદ કે ઝરિયે એક ખત મલિકા કે પાસ ભેજા, જિસ મેં ઉસ કો ઔર ઉસ કી કૌમ કો ઈસ્લામ કબૂલ કરને કી દાવત દી ગઈ થી. જબ યે ખત મલિક-એ-સબા કો મિલા, તો ઉસ ને અપને દરબારિયોં સે મશવરા કિયા. ફિર ચંદ લોગોં કો બહુત સારે હદિયે ઔર તોહફે દે કર હઝરત સુલેમાન عليه السلام કે બરહક હોને કી આઝમાઈશ કે લિયે ઉન કી ખિદમત મેં ભેજા. જબ બિલકીસ કે લોગ તોહફે ઔર હદિયે લે કર પહુંચે ઔર હઝરત સુલેમાન عليه السلام કી ખિદમત મેં પેશ કિયા, તો આપ عليه السلام ને વાપસ કર દિયા, જબ યે લોગ વાપસ હો ગએ તો મલિકા કો ઈસ કી ઈત્તેલા દેતે હુએ કહાઃ હઝરત સુલેમાન عليه السلام કી હુકૂમત સિર્ફ ઈન્સાનોં પર હી નહીં, બલ્કે જિન્નાત ઔર પરિંદોં પર ભી હૈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ટેહની કા તલવાર બન જાના

જંગે બદર કે દિન હઝરત સલમા બિન અસલમ رضي الله عنه કી તલવાર ટૂટ ગઈ, ઔર ઉન કે પાસ અબ કોઈ હથિયાર નહીં બચા થા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કો એક ટેહની દી ઔર ફરમાયાઃ જાઓ ઈસ સે કિતાલ કરતે રહો. ચુનાંચે વો હઝરત સલમા رضي الله عنه કે હાથ મેં તલવાર બન ગઈ. જબ આપ કી શહાદત હુઈ તો ઉસ વક્ત ભી વો આપ કે પાસ થી. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૯૬૭]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઔલાદ કો નમાઝ કા હુક્મ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ્હારી ઔલાદ જબ સાત બરસ કી હો જાએ તો નમાઝ કી તાકીદ કરો ઔર જબ વો દસ બરસ કે હોં તો નમાઝ છોડ઼ને પર ઉન કો મારો''. [અબૂ દાઊદ : ૪૯૪, અન સબરા رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — હિજરત કે વક્ત કી દુઆ

જબ મજબૂરી કી વજહ સે કિસી જગા મુન્તકિલ હોના પડ઼ે તો યે દુઆ પઢ઼ે, ક્યોંકિ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હિજરત કે વક્ત યહી દુઆ પઢ઼ી થીઃ

﴿رَبِّ اَدۡخِلۡنِیۡ مُدۡخَلَ صِدۡقٍ وَّاَخۡرِجۡنِیۡ مُخۡرَجَ صِدۡقٍ وَّاجۡعَلۡ لِّیۡ مِنۡ لَّدُنۡكَ سُلۡطٰنًا نَّصِیۡرًا﴾

તર્જમા : ઐ મેરે રબ! મુજ કો ખૂબી કે સાથ પહુંચાઈયે ઔર મુજ કો ખૂબી કે સાથ લે જાઈયે ઔર મુજ કો અપને પાસ સે ઐસા ગલબા દીજિયે જિસ કે સાથ નુસરત હો. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૮૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લોગોં કો નફા પહુંચાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે નઝદીક તમામ લોગોં મેં સબ સે ઝિયાદા પ્યારા વો શખ્સ હૈ, જો લોગોં કો ઝિયાદા નફા પહુંચાએ''. [તબરાની કબીર: ૧૩૪૬૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર વ નાફરમાની કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ હી તો ઐસા હૈ જિસ ને તુમ કો ઝમીન મેં આબાદ કિયા; લિહાઝા જો શખ્સ કુફ્ર કરેગા, ઉસ કે કુફ્ર કા વબાલ ઉસી પર હોગા ઔર કાફિરોં કા કુફ્ર, ઉન કે રબ કે નઝદીક નારઝગી હી કો બઢ઼ાતા હૈ ઔર કાફિરોં કે લિયે ઉન કા કુફ્ર સિર્ફ નુકસાન બઢ઼ાને હી કા સબબ હોતા હૈ''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૩૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો, (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં''. [સૂર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઝંજીર કી લંબાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઇસ જુમજુમા કુંવેં કે ઇર્દ ગિર્દ કિસી પત્થર કો આસમાન સે ઝમીન કી તરફ છોડ઼ા જાએ જિસ કી મસાફત પાંચ સૌ સાલ હૈ તો વો રાત હોને સે પેહલે ઝમીન પર પહુંચ જાએગા ઔર અગર ઉસે (જહન્નમ કી) ઝંજીર કે એક સિરે સે છોડ઼ા જાએ તો ઉસ કી ઇન્તેહા તક પહુંચને કે લિયે ચાલીસ સાલ તક લુઢ઼કતા રહેગા''. [મુસ્નદે અહમદ: ૬૮૧૭, અન અબ્દિલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ગોશ્ત કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા વાલોં ઔર જન્નતિયોં કા સબ સે ઉમદા ઔર લઝીઝ ખાના ગોશ્ત હૈ''. [ઇબ્ને માજા: ૩૩૦૫, અન અબી દરદા ؓ]

ફાયદા: હઝરત અલી ؓ ને ફરમાયા: ગોશ્ત ખાઓ, ઇસ લિયે કે યે બદન કે રંગ કો નિખારતા હૈ, પેટ કો બઢ઼ને સે રોકતા હૈ ઔર અખલાક વ આદાત સંવારતા હૈ. [તિબ્બે નબવી]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કે લિયે જબ આઓ, તો દૌડ઼ ભાગ કર ન આઓ, સુકૂન ઔર ઇત્મીનાન કે સાથ આઓ''. [નસઈ: ૮૬૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) સફરૂલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મલિક-એ-સબા કા ઈસ્લામ લાના

મલિક-એ-સબા બિલકીસ ને હઝરત સુલેમાન ﷺ કી શાન વ શૌકત કા હાલ સુન કર ઉન કી ખિદમત મેં હાઝરી કી તૈયારી શુરૂ કર દી, ઉધર ઉસ કે આને કી ઇત્તેલા વહી કે ઝરિયે હઝરત સુલેમાન ﷺ કો મિલ ગઈ. ઉન્હોંને એક વઝીર કે વાસ્તે સે પલક જપકતે હી મલિકા કા તખ્તે શાહી મંગા લિયા. ઔર ઉસ કી થોડ઼ી સી શકલ વ સૂરત બદલ દી. જબ મલિકા દરબાર મેં પહુંચી, તો હઝરત સુલેમાન ﷺ ને પૂછાઃ ક્યા તુમ્હારા તખ્ત ઐસા હી હૈ? મલિકા ને કહાઃ ગોયા યે વહી હૈ. હઝરત સુલેમાન ﷺ ને એક મહલ તામીર કરા કર ઉસ કે સેહન મેં એક બડ઼ા હૌઝ બનવાયા ઔર પાની સે ભર કર ઉસ કે ઊપર ખૂબસૂરત શીશે કા ફર્શ બિછાયા થા. દેખને વાલોં કો ઐસા મહસૂસ હોતા થા કે સેહન મેં પાની બેહ રહા હૈ, જબ મલિક-એ-સબા સેહન મેં પહુંચી, તો પાની દેખ કર ઉસ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પિંડલી સે કપડ઼ા સમેટા. હઝરત સુલેમાન ﷺ ને કહાઃ ઈસ કી ઝરૂરત નહીં, ક્યોંકિ પૂરા સેહન ખૂબસૂરત શીશે સે બનાયા ગયા હૈ. મલિકા કી અક્લ પર યે સખ્ત ચોટ થી. અબ ઉસ ને હકીકતે હાલ કો સમજા કે યે જો કુછ હો રહા હૈ, વો સિર્ફ હમેં યે યકીન દિલાને કે લિયે કે હઝરત સુલેમાન ﷺ કો ઐસી બેમિસાલ ચીઝેં અતા કરને વાલી હસ્તી એક હૈ, જો પૂરી કાઇનાત કા માલિક હૈ, ફિર અપને કુફ્ર વ શિર્ક પર શરમિંદા હુઈ ઔર હઝરત સુલેમાન ﷺ કે દસ્તે મુબારક પર ઈમાન લે આઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — ડાલફિન મછલી

સમંદર કી મછલિયાં ઈન્સાન સે ડર કર ભાગ જાતી હૈં, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ડાલફિન નામી એક મછલી ઐસી ભી પૈદા ફરમાઈ, જો મછેરોં ઔર ગૌતા ખોરોં સે માનૂસ હોતી હૈ, ઉન કે સાથ દોસ્તાના તઅલ્લુક રખતી હૈ, શાર્ક જૈસી ખતરનાક મછલી સે હિફાઝત કરતી હૈ, છોટી મછલિયોં કો મછેરોં કે જાલ કી તરફ દૌડા કર શિકાર કરાતી હૈ, પાની મેં તરબિયત કરને વાલોં કે સાથ ગેંદ ખેલતી હૈ ઔર આદમી કે ઈશારે પર તરહ તરહ કે કરતબ કરતી હૈ, આખિર ડાલફિન કે અંદર ઈન્સાન કી મુહબ્બત કિસ ને ડાલી. યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કુદરત કા કમાલ હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — બે નમાઝી કા ઈસ્લામ મેં કોઈ હિસ્સા નહીં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ નમાઝ નહીં પઢ઼તા હૈ, ઉસ કા ઈસ્લામ મેં કુછ ભી હિસ્સા નહીં હૈ. ઔર બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી". [તરગીબ વ તરહીબ : ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — મૂંછ ઔર નાખૂન કાટને કા વક્ત

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કી નમાઝ સે પેહલે લબ (મૂંછ) તરાશતે ઔર નાખૂન કાટતે થે. [તબરાની ઔસત : ૮૫૪]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે માલૂમ કિયા ગયા કે બંદોં મેં સબ સે અફઝલ ઔર કયામત કે દિન અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે બેહતર કૌન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: "જો મર્દ ઔર ઔરત કસરત સે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરને વાલે હૈં".
[તિર્મિઝી : ૩૩૭૬, અન અબી સઈદ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુસલમાન ભાઈ સે બોલ ચાલ બંદ રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ શખ્સ ને અપને મુસલમાન ભાઈ સે એક સાલ બોલ ચાલ બંદ રખી, ઉસ ને ગોયા ઉસ કા ખૂન બહા દિયા".
[અબૂ દાઊદ : ૪૯૧૫, અન અબી ખરાશ સુલમી رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા દુશ્મની કા સબબ

હઝરત ઉમર رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં ને હુઝૂર ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે જબ દુનિયા (કી દૌલત) કિસી પર ખોલ દી જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કે બીચ આપસ મેં કયામત તક દુશ્મની ઔર બુગઝ ડાલ દેતે હૈં ઔર મૈં ઉસ સે ડરતા હૂં.
[મુસ્નદે અહમદ :૯૪]

ખુલાસા : જબ કિસી કે પાસ ખૂબ માલ વ દૌલત જમા હો જાતી હૈ, તો લોગ ઉસ સે હસદ કરને લગતે હૈં, જિસ સે દુશ્મની પૈદા હોતી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી બાત ચીત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "(જન્નત મેં ખિદમત કે લિયે) ઉન કે પાસ ઐસે લડ઼કે આતે જાતે રહેંગે, જો ઉન કી ખિદમત કે લિયે ખાસ હોંગે (ઔર હુસ્ન જમાલ મેં ઐસે હોંગે) ગોયા વો હિફાઝત સે રખે હુએ મોતી હૈં".
[સૂર-એ-તૂર : ૨૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મેઅદા બદન કા હૌઝ હૈ ઔર જિસ્મ કી સારી રગેં ઇસી મેઅદે સે સૈરાબ હોતી હૈં, લિહાઝા જબ મેઅદા સહી હોતા હૈ, તો રગેં પૂરે જિસ્મ મેં સિહત કો મુન્તકિલ કરતી હૈં ઔર જબ મેઅદા ખરાબ હોતા હૈ તો રગેં બીમારી કો મુન્તકિલ કરતી હૈં". [તબરાની ઔસત : ૪૪૯૪, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જબ તુમ લોગોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને લગો, તો અદલ વ ઈન્સાફ કે સાથ ફૈસલા કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા જિસ બાત કી તુમ કો નસીહત કરતા હૈ યકીન જાનો બહુત હી અચ્છી હૈ".
[સૂર-એ-નિસા : ૫૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) સફરુલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત યૂનુસ ﷺ

હઝરત યૂનુસ ﷺ અલ્લાહ કે બર્ગુઝીદા નબી ઔર અંબિયાએ બની ઈસ્રાઈલ મેં સે હૈં. આપ ﷺ કી પૈદાઈશ ઈરાક કે મશહૂર શહર ''નૈનવા'' મેં હુઈ. અલ્લાહ તઆલા ને આપ ﷺ કો ઉસી શહર કી હિદાયત કે લિયે નબી બનાયા થા, યે કૌમ કુફ્ર વ શિર્ક મેં મુબ્તલા હો ગઈ થી. આપ ઉન્હેં એક અર્સે તક એક અલ્લાહ કી ઈબાદત કી દાવત દેતે રહે, મગર ઉન્હોંને આપ કી દાવત કો કબૂલ ન કિયા ઔર કુફ્ર ઔર શિર્ક પર જમે રહે ઔર આપ કા મઝાક ઉડ઼ાયા. જબ આમ તૌર પર ઐસા હોને લગા, તો હઝરત યૂનુસ ﷺ ઉન કે લિયે અઝાબે ઈલાહી કી બદ દુઆ કર કે વહાં સે રવાના હો ગએ. આપ કે બસ્તી સે રવાના હો જાને કે બાદ કૌમ પર અઝાબે ઈલાહી કે આસાર દિખાઈ દેને લગે. કૌમ કો યકીન હો ગયા કે હઝરત યૂનુસ ﷺ અલ્લાહ કે સચ્ચે નબી થે. લિહાઝા કૌમ કે તમામ લોગ ઔર ઉન કે સરદાર બસ્તી સે બાહર એક મૈદાન મેં જમા હો કર ખૂબ રોએ ઔર અપને ગુનાહોં કી માફી માંગી ઔર શિર્ક સે તૌબા કી, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી તૌબા કબૂલ ફરમાઈ ઔર ઉન્હેં અઝાબ સે બચા લિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | થોડ઼ે સે પાની મેં બરકત

હઝરત ઝિયાદ બિન હારિસ ﷺ ફરમાતે હૈં મૈં એક સફર મેં આપ ﷺ કે સાથ થા. દૌરાને સફર આપ ﷺ ને મુજ સે પૂછા: ઐ મેરે ભાઈ! તુમ્હારે પાસ કુછ પાની હૈ? મૈં ને અર્ઝ કિયા: હાં! મશ્કીઝે મેં હૈ, મગર થોડ઼ા સા હૈ, વો આપ કો કાફી ન હોગા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઉસ કો કિસી બરતન મેં નિકાલ કર મેરે પાસ લે આઓ! ચુનાન્ચે મૈં ગયા ઔર એક બરતન મેં નિકાલ કર લે આયા. આપ ﷺ ને અપના દસ્તે મુબારક ઉસ મેં રખા, મૈં દેખ રહા થા કે આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં કે દરમિયાન સે પાની કા ચશ્મા ફવ્વારે કી તરહ ફુટને લગા ઔર ફિર સબ ને ઉસ સે વુઝૂ કિયા.

[તબરાની કબીર : ૫૧૪૭, અન ઝિયાદ બિન હારિસ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સબ સે અવ્વલ જિસ ચીઝ કા બંદે સે કયામત મેં હિસાબ હોગા, વો નમાઝ હૈ અગર વો ઠીક ઉતરી તો ઉસ કે સારે આમાલ ઠીક ઉતરેંગે ઔર અગર વો ખરાબ નિકલી તો ઉસ કે સારે આમાલ ખરાબ નિકલેંગે''.

[તબરાની ફિલ ઔસત : ૧૯૨૯, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | ગુનાહોં સે તૌબા કરને કી દુઆ

હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ માંગતે થે:

((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ جِدِّيْ وَهَزْلِيْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે જાને, અંજાને ગુનાહોં કો માફ ફરમા.

[મુસ્લિમ : ૬૯૦૧]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદ સે કુડા કરકટ દૂર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મસ્જિદ સે કૂડા કરકટ સાફ કરના બડી આંખોં વાલી હુરોં કા મહર હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૨૪૫૮, અન અબી કરસાફા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ શખ્સ સે બડા ઝાલિમ કૌન હો સકતા હૈ, જો અલ્લાહ પર જૂટ બોલે ઔર જબ ઉસ કે પાસ સચ્ચી બાત (કુર્આન) આએ, તો ઉસ કો જુટલાએ. ક્યા ઐસે કાફિરોં કા ઠિકાના જહન્નમ મેં નહીં હોગા''?

[સૂર-એ-ઝુમર : ૩૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: અગર અલ્લાહ તઆલા અપને (સબ) બંદોં કે લિયે રિઝ્ક મેં ઝિયાદતી કર દેતા, તો ઝરૂર ઝમીન મેં ફસાદ કરને લગતે, લેકિન વો જિસ કદર ચાહતા હૈ, અંદાઝે કે મુતાબિક રોઝી ઉતારતા હૈ ઔર વો અપને બંદોં સે બાખબર ઔર (ઉન કો) દેખને વાલા હૈ''.

[સૂર-એ-શૂરા : ૨૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	ચાલીસ સાલ તક અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહન્નમ મેં બુખ્તી ઊંટોં કી ગરદનોં કે બરાબર (મોટે) સાંપ હૈં, ઉન મેં સે એક ને ભી એક દફા ડસ લિયા, તો ઉસ કા ઝહર ચાલીસ સાલ તક બાકી રહેગા. ઈસી તરહ જહન્નમ મેં હામિલા ખચ્ચરોં કી માનિંદ (મોટે) બિચ્છૂ હૈં, ઉન મેં જો કોઈ એક દફા ડસેગા, તો ઉસ કી તકલીફ ચાલીસ સાલ તક મહસૂસ હોગી''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૨૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાને, પીને કી ચીઝોં મેં ફૂંક નહીં મારતે થે ઔર ન બરતન મેં સાંસ લેતે થે.

[ઇબ્ને માજા : ૩૨૮૮]

ફાયદા: અતિબ્બા કેહતે હૈં કે જો હવા સાંસ કે ઝરિયે બાહર નિકલતી હૈ, ઉસ મેં મર્ઝ કે એતેબાર સે લાખોં જરાસીમ હોતે હૈં, જબ ઇન્સાન બરતન મેં તીન ફૂંક મારેગા યા સાંસ લેગા, તો વો જરાસીમ ઉસ મેં ફૈલ કર સિહત કે લિયે નુકસાન દેહ સાબિત હો સકતે હૈં.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કો છીંક આએ, તો ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ)) કહે, ઔર સુનને વાલા ((يَرْحَمُكَ اللّٰهُ)) કહે ઉસ કે જવાબ મેં છીંકને વાલા ((يَهْدِيْكُمُ اللّٰهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ)) કહે''.

[ઇબ્ને માજા : ૩૭૧૫, અન અલી ؓ]

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત યૂનુસ ﷺ મછલી કે પેટ મેં

હઝરત યૂનુસ ﷺ અપની કૌમ સે નારાઝ હો કર બસ્તી સે રવાના હો ગએ ઔર દરિયાએ ફુરાત કે કિનારે પહુંચ કર એક કશ્તી પર સવાર હુએ. રાસ્તે મેં કશ્તી તુફાની મૌજોં મેં ઘિર ગઈ ઔર કશ્તી કે ડૂબ જાને કે આસાર દિખાઈ દેને લગે, તો કશ્તી વાલોં ને અપને અકીદે કે મુતાબિક એક શખ્સ કો દરિયા મેં ડાલને કા ફૈસલા કિયા. ઉસ કે લિયે કુરઆ નિકાલા ગયા, તો હઝરત યૂનુસ ﷺ કા નામ નિકલા, ઈસ તરહ તીન મરતબા કુરઆ ડાલા ગયા ઔર તીનોં મરતબા હઝરત યૂનુસ ﷺ કા હી નામ નિકલા. તો ઉન કો સમંદર મેં ડાલ દિયા ગયા, ઉસી વક્ત એક બડ઼ી મછલી ને ઉન કો નિગલ લિયા, ફિર ઉન કો એહસાસ હુવા કે અલ્લાહ કે હુક્મ કા ઈન્તેઝાર કિયે બગૈર ઉન કા બસ્તી સે નિકલ જાના મુનાસિબ ન થા. લિહાઝા ઉન્હોંને માછલી કે પેટ મેં હી તૌબા વ ઈસ્તિગફાર શુરૂ કર દી ઔર કેહને લગે: ''પરવરદિગાર! તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, તૂ પાક હૈ, બેશક મૈં ને હી અપને ઊપર ઝુલ્મ કિયા હૈ''. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત યૂનુસ ﷺ કી તૌબા કબૂલ કી ઔર મછલી ને ઉન કો દરિયા કે કિનારે ઉગલ દિયા. જબ વો સિહત યાબ હો ગએ, તો ફિર બહુક્મે ખુદાવંદી અપની કૌમ કે પાસ ગએ. કૌમ ઉન કો દેખ કર બહુત ખૂશ હૂઈ ઔર ઉન કે હાથ પર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | સૂરજ કી મંઝિલ

સૂરજ અલ્લાહ હી કે હુક્મ સે નિકલતા હૈ ઔર ડૂબતા હૈ, વો અપને મુકર્રરા મદાર સે ઝર્રા બરાબર ભી નહીં હટતા. અગર યે મંઝિલ સે ઝરા ઊપર હો જાએ, તો સર્દી કી વજહ સે પૂરી દુનિયા પર બર્ફ જમ જાએ ઔર અગર થોડ઼ા સા નીચે આ જાએ તો ઉસ કી ગર્મી સે પૂરી દુનિયા ફના હો જાએ. મગર યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ કે ઉસ ને સૂરજ કો અપની મંઝિલ પર મુકર્રર કર કે દુનિયા કો સર્દી ઔર ગર્મી કી હલાકત સે મહફૂઝ કર દિયા.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | બીવી કો ઉસ કા મહર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કા મહર ખુશદિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહર મેં સે કુછ છોડ઼ દેં, તો ઉસે લઝીઝ ઔર ખુશગવાર સમજ કર ખાઓ''. [સૂર-એ-નિસા : ૪]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મજલસિ મેં ઈત્ર લગા કર જાના

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસ બાત કો પસંદ નહીં ફરમાતે થે કે અસહાબ કી મજલિસ મેં ઈત્ર લગાએ બગૈર તશરીફ લે જાએં. [અખલાકુન્નબી લિઅબીશૈખ : ૨૨૨]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને હાથ કી કમાઈ સે ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઉસ આદમી સે બેહતર કિસી ને નહીં ખાયા, જિસ ને અપની હાથ કી કમાઈ સે ખાયા''. [બુખારી :૨૦૭૨, અન મિક્દામ બિન મઅદી કરિબ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બિલા ઝરૂરત તલાક દેના ઔર મઝદૂરી ન દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક સબ સે બડ઼ા ગુનાહ યે હૈ કે આદમી કિસી ઔરત સે શાદી કરે ઔર ફિર જબ ઉસ કી ઝરૂરત પૂરી હો જાએ, તો ઉસ કો તલાક દેદે ઔર મહર ભી ન દે. ઈસી તરહ યે ભી સબ સે બડ઼ા ગુનાહ હૈ કે કોઈ આદમી કિસી સે કામ લેવે ઔર ઉસ કો ઉસ કી ઉજરત ન દે''.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૭૪૩, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કયામત કરીબ આ ચુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ મેં બઢ઼તે હી જા રહે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે દૂર હોતે જા રહે હૈં''. [મુસ્તદરક : ૭૯૧૭, અન ઈબ્ને મસઊદ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતિયોં કો ખુશખબરી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''(જન્નતી કો) જન્નત મેં ઝરા ભી તકલીફ ન પહુંચેગી ઔર ન વહાં સે નિકાલે જાએંગે''. [સૂર-એ-હિજ્ર : ૪૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બર્ની ખજૂર કા ફાઈદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તમામ ખજૂરેં ઉમ્દા હૈં ઔર બર્ની બેહતરીન ખજૂર હૈ, ભૂકે કા પેટ ભરતી હૈ ઔર ઉસસે ઠંડઝદા (જિસકો ઠંડી લગી હો) ગરમી મહસૂસ કરતા હૈ.

તિબ્બુન્નબવી લિઅબી નુઐમ : ૪૫૭, અન અબી ઉમામહ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જબ કુર્આન પઢ઼ા જાએ, તો ઉસ કો પૂરી તવજ્જુહ ઔર ગૌર સે સુના કરો ઔર ખામોશ રહા કરો; તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ''. [સૂર-એ-આરાફ : ૨૦૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદરસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) સફરૂલ મુઝફફર

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉઝૈર ﷺ

હઝરત ઉઝૈર ﷺ બની ઈસ્રાઈલ કે નબી ઔર હઝરત હારૂન ﷺ કી નસ્લ સે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-તૌબા મેં ઉન કા તઝકેરા કિયા હૈ. વો તૌરાત કે હાફિઝ ઔર બડે આલિમ થે, જબ બુખ્તે નસ્ર બાદશાહ ને બની ઈસ્રાઈલ કો શિકસ્ત દે કર ફલસ્તીન ઔર બૈતુલમકદિસ બિલ્કુલ તબાહ કર દિયા ઔર ઉન કો ગુલામ બના કર બાબુલ લે ગયા ઔર તૌરાત કે તમામ નુસ્ખોં કો જલા કર રાખ કર દિયા ઔર વો તૌરાત જૈસી અઝીમ આસમાની કિતાબ સે મેહરૂમ હો ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઉઝૈર ﷺ કો દૌબારા બૈતુલમકદિસ આબાદ કરને કા હુક્મ દિયા, ઉન્હોંને ઉસ કી વીરાની કો દેખ કર હૈરત કા ઈઝહાર કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને સૌ સાલ તક ઉન પર નીંદ તારી કર દી. જબ સૌ સાલ સોને કે બાદ બેદાર હો કર દેખા કે બૈતુલમકદિસ આબાદ હો ચુકા હૈ, તો હઝરત ઉઝૈર ﷺ ને પૂરી તૌરાત સુનાઈ, ઔર ઉસે આખિર તક લિખાયા, ઈસ અઝીમ કારનામે કી વજહ સે યહૂદી ઉન્હેં અકીદત મેં ખુદા કા બેટા કેહને લગે ઔર આજ ભી ફલસ્તીન મેં યહૂદ કા એક ફિરકા હઝરત ઉઝૈર ﷺ કો ખુદા કા બેટા કેહતા હૈ ઔર ઉન કા મુજસ્સમા બના કર ઉસ કી ઈબાદત કરતા હૈ. કુર્આન પાક મેં અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ઈસ ગલત અકીદે કી ઈસ્લાહ ફરમાઈ, કે વો અલ્લાહ કે બંદે ઔર ઉસ કે સચ્ચે રસૂલ હૈં, ફલસ્તીન કે દોબારા આબાદ હોને કે બાદ પચાસ સાલ તક લોગોં કી ઈસ્લાહ કરતે હુએ તકરીબન ૪૮૫ સાલ કબ્લે મસીહ ઈરાક કે ગાંવ ''સાઈરાબાદ'' મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત ખુબૈબ ؓ કે હક મેં દુઆ

ગઝવ-એ-બદ્ર કે મૌકે પર હઝરત ખુબૈબ ؓ કા કંધા ઝખ્મી હો ગયા, આપ ﷺ ને અપના મુબારક થૂક ઉસ પર લગાયા, તો બાઝૂ અપની જગા પર જુડ કર ઠીક હો ગયા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૯૬૪]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સજ્દ-એ-સહવ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કો (નમાઝ મેં) ભૂલ ચૂક હો જાએ, તો સજ્દ-એ-સહવ કર લે''. [મુસ્લિમ: ૧૨૮૩]

ખુલાસા: અગર નમાઝ મેં કોઈ વાજિબ ભૂલ સે છૂટ જાએ યા વાજિબાત ઔર ફરાઈઝ મેં સે કિસી કો અદા કરને મેં દેર હો જાએ, તો સજ્દ-એ-સહવ કરના વાજિબ હૈ; ઈસ કે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મોમિન કે હક મેં દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ فَاَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذٰلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

તર્જમા : એ અલ્લાહ! અગર કિસી મોમિન કો મૈં ને બુરા ભલા કહા હો તો કયામત કે દિન ઉસ કેહને કે બદલે મેં ઉસે અપના કુર્બ નસીબ ફરમા. [બુખારી : ૬૩૬૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બરકત વાલા નિકાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સબ સે ઝિયાદા બરકત વાલા નિકાહ વો હૈ, જિસ મેં ખરચા કમ સે કમ હો''. [શોઅબુલઈમાન : ૬૨૯૫, અન આઇશા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	રસૂલ કે હુક્મ કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ રસૂલ કે હુક્મ કી ખિલાફ વરઝી કરતે હૈં, ઉન કો ઈસ સે ડરના ચાહિયે કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડે યા ઉન પર કોઈ દર્દનાક અઝાબ આ જાએ''.

[સૂર-એ-નૂર : ૬૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી (મેં ઈસ્તેમાલ) કી ચીઝેં હૈં ઔર જો કુછ (અજ્ર વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-શૂરા : ૩૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	દાઢ ઔર ચમડે કી મોટાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(જહન્નમ મેં) કાફિર કી એક દાઢ યા એક દાંત ઉહદ (પહાડ) કે બરાબર હોગી ઔર ઉસ કી ખાલ કી મોટાઈ તીન દિન ચલને કે (સફર) કે બરાબર હોગી''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૮૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત

હઝરત ઉમ્મે સલમા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હર નશે વાલી ઔર અકલ મેં ખરાબી પૈદા કરને વાલી ચીઝોં સે રોકા હૈ. [અબૂ દાઊદ : ૩૬૮૬]

ફાયદા: અતિબ્બા લિખતે હૈં કે નશે વાલી ચીઝોં કે નુકસાનદેહ અસરાત સબ સે ઝિયાદા દિમાગ પર ઝાહિર હોતે હૈં; લિહાઝા ઉસ સે બચને કી સખ્ત ઝરૂરત હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જનાઝે કો જલ્દી લે જાઓ, અગર મુર્દા નેક હૈ, તો ઉસ કી ભલાઈ કી તરફ જલ્દી પહુંચાઓ અગર બદ હૈ, તો ઉસ કો જલ્દી અપની ગરદન સે ઉતાર ફેકો''.

[બુખારી : ૧૩૧૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

રબીઉલ
અવ્વલ

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઝકરિયા ﷺ

હઝરત ઝકરિયા ﷺ અલ્લાહ તઆલા કે મુન્તખબ કરદા નબી ઔર બની ઈસ્રાઈલ કે હાદી વ રહનુમા થે. ઉન્હોંને હઝરત ઈસા ﷺ કા ઝમાના પાયા થા. તમમ અંબિયાએ કિરામ કા દસ્તૂર રહા હૈ કે વો અપને હાથ કી કમાઈ સે ગુઝર બસર કિયા કરે થે. હઝરત ઝકરિયા ﷺ ને ભી અપને ગુઝારે કે લિયે નજ્જારી (સુથારી, બઢ઼ ઈ)કો પેશા ઈખ્તિયાર કર રખા થા. ઉન્હોંને હી હઝરત ઈસા ﷺ કી વાલિદ-એ-મોહતરમા હઝરત મરયમ ﷺ કી કફાલત વ તરબિયત ફરમાઈ થી. હઝરત ઝકરિયા ﷺ બૂઢે હો ગએ થે, લેકિન ઉન્હેં કોઈ ઔલાદ નહીં થી ઔર ઉન કે ખાનદાન મેં કોઈ શખ્સ ઉન કે બાદ બની ઈસ્રાઈલ કી રૂશ્દ વ હિદાયત કી ખિદમત અંજામ દેને વાલા નહીં થા; ઈસ લિયે ઉન્હેં હમેશા યે ફિક્ર રેહતી થી કે મેરે બાદ યે કામ કૌન કરેગા? એક મરતબા હઝરત મરયમ ﷺ કે પાસ બેમૌસમ કે ફલ દેખ કર પૂછા કે મરયમ! યે કહાં સે આએ? તો ઉન્હોંને કહા કે યે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે હૈ. હઝરત ઝકરિયા ﷺ ને કહા કે જો ખુદા બેમૌસમ કે ફલ દેને પર કાદિર હૈ, તો વો બુઢાપે મેં ઔલાદ ભી દે સકતા હૈ. ચુનાંચે ઉન્હોંને અલ્લાહ તઆલા સે એક નેક સાલેહ ઔલાદ માંગી, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર બડી ઉમ્ર મેં હઝરત યહયા ﷺ જૈસા બેટા અતા ફરમાયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — કૌસે કઝહ (Rainbow)

બારિશ કે મૌસમ મેં જબ હલ્કી ધૂપ મેં બારિશ હોતી હૈ, તો આસમાન પર એક જાનિબ સે દૂસરી જાનિબ સાત રંગોં વાલી કૌસે કઝહ (કમાન) ઝાહિર હોતી હૈ. કમાન કે યે મુખ્તલિફ રંગ આસમાન કે હુસ્ન વ ખૂબસૂરતી મેં ઈઝાફા કર દેતે હૈં, જિસ કો દેખ કર ઈન્સાન સોચને પર મજબૂર હો જાતા હૈ કે આખિર આસમાન કી ઈસ બુલંદી પર કિસી પેન્ટિંગ કે બગૈર ચંદ મિનટોં મેં ઈતની બડી ખૂબસૂરત ઔર હસીન કૌસ કિસ ને બનાઈ. બેશક યે અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ જો અપની મર્ઝી કે મુતાબિક કુદરત કા ઈઝહાર ફરમાતી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અસ્ર કી નમાઝ કી ફઝીલત

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અસ્ર કી નમાઝ પઢાઈ ઔર ફિર લોગોં કી તરફ મુતવજ્જેહ હો કર ફરમાયા: "યે નમાઝ તુમ સે પેહલે વાલે લોગોં પર ભી ફર્ઝ કી ગઈ થી, મગર ઉન્હોંને ઈસ કો ઝાએ કર દિયા, લિહાઝા સુનો! જો ઈસ કો પાબંદી સે પઢ઼ તા રહેગા ઉસ કો દોહરા સવાબ મિલેગા".

[મુસ્લિમ : ૧૯૨૭, અન અબી બસરા ગિફારી ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મેહમાન કા અચ્છે અલફાઝ સે ઈસ્તિકબાલ કરના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં કબીલ-એ-બનૂ અબ્દુલ કૈસ કે લોગ આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: મરહબા (યાની આપ કા આના મુબારક હો). [બુખારી : ૫૩]

ફાયદા: જબ કોઈ મેહમાન આએ, તો "ખૂશઆમદીદ, મરહબા" યા ઈસ તરહ કે અલફાઝ કેહના સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	પડોસી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે નઝદીક બેહતરીન સાથી વો હૈ, જો અપને સાથી કે લિયે બેહતર હો ઔર અલ્લાહ કે નઝદીક બેહતરીન પડોસી વો હૈ, જો અપને પડોસી કે હક મેં અચ્છા હો''.

[તિર્મિઝી : ૧૯૪૪ અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રસૂલ કી નાફરમાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરે સબ ઉમ્મતી જન્નત મેં જાએંગે મગર જિસ ને ઈન્કાર કર દિયા (વો જન્નત મેં દાખિલ ન હોગા)''. અર્ઝ કિયા ગયા: યા રસૂલુલ્લાહ! ઈન્કાર કૌન કરેગા? ફરમાયા: જિસ ને મેરી ઈતાઅત કી જન્નત મેં દાખિલ હો ગયા ઔર જિસ ને મેરી નાફરમાની કી, તો ઉસ ને ઈન્કાર કિયા''.

[બુખારી : ૭૨૮૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ કે મુતઅલ્લિક ફરિશ્તોં કા એલાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર રોઝ જબ અલ્લાહ કે બંદે સુબહ કો ઉઠતે હૈં, દો ફરિશ્તે નાઝિલ હોતે હૈં, ઉન મેં સે એક કેહતા હૈ: એ અલ્લાહ! (અચ્છે કામોં મેં) ખર્ચ કરને વાલે કો મઝીદ અતા ફરમા ઔર દૂસરા કેહતા હૈ: એ અલ્લાહ! માલ કો (અચ્છે કામોં કે ખર્ચ કરને કે બજાએ) રોક કર રખને વાલે કા માલ ઝાએ ફરમા''.

[બુખારી : ૧૪૪૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા મિલેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ કયામત કે દિન નેકી લેકર હાઝિર હોગા, તો ઉસ કો ઉસ નેકી સે બેહતર બદલા મિલેગા ઔર જો શખ્સ બદી લે કર હાઝિર હોગા, તો ઐસે બુરે આમાલ વાલોં કો સિર્ફ ઉન કે કામોં કી સઝા દી જાએગી''.

[સૂર-એ-કસસ : ૮૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર મર્ઝ કા ઈલાજ મૌજૂદ હૈ

હઝરત ઉસામા ؓ બયાન કરતે હૈ કે મૈં હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં મૌજૂદ થા કે કુછ દેહાત કે રેહને વાલે આએ ઔર આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! ક્યા હમ દવા કરેં? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ કે બંદો! ઝરૂર દવા કિયા કરો; ઈસ લિયે કે કોઈ બીમારી ઐસી નહીં હૈ જિસ કી દવા અલ્લાહ ને ન પૈદા કી હો, સિવાએ એક બીમારી કે. ઔર વો બુઢાપા હૈ.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૯૮૬]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે સિવા કિસી કી ઈબાદત ન કરો, વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો, રિશ્તેદારોં, યતીમોં ઔર મિસકીનોં કે સાથ ભી અચ્છા બરતાવ કરો, લોગોં સે ખુશ અખ્લાકી સે બાત કરો, નમાઝ કાયમ કરો ઔર ઝકાત અદા કરો''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૮૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત યહયા ﷺ

હઝરત યહયા ﷺ હઝરત ઝકરિયા ﷺ કે ફરઝંદ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે નબી થે, વો નેક લોગોં કે સરદાર ઔર ઝુહદ વ તકવા મેં બેમિસાલ થે. અલ્લાહ તઆલા ને બચપન સે હી ઈલ્મ વ હિકમત સે નવાઝા થા. ઉન્હોંને શાદી નહીં કી થી, મગર ઉસ કે બાવજૂદ ઉન કે દિલ મેં ગુનાહ કા ખયાલ ભી પૈદા નહીં હુઆ, વો અલ્લાહ તઆલા કે ખૌફ સે બહુત રોયા કરતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો ઔર ઉન કી કૌમ કો સિર્ફ અપની ઈબાદત વ પરસ્તિશ, નમાઝ વ રોઝા કી પાબંદી ઔર સદકા ખૈરાત કરને ઔર કસરત સે ઝિક્ર કરને કા હુક્મ દિયા થા. ચુનાંચે ઉન્હોંને અપની કૌમ કો બૈતુલ મકદિસ મેં જમા કર કે અલ્લાહ કે ઈસ પૈગામ કો સુનાયા. ઉન કી ઝિંદગી કા અહમ કામ હઝરત ઈસા ﷺ કી આમદ કી બશારત દેના ઔર રૂશ્દ વ હિદાયત કે લિયે રાહ હમવાર કરના થા, જબ ઉન્હોંને દાવત વ તબલીગ કા કામ શુરૂ કિયા ઔર અપને બાદ હઝરત ઈસા ﷺ કે આને કી ખુશખબરી સુનાઈ, તો ઉન કી બઢતી હુઈ મકબૂલિયત યહૂદી કૌમ કો બરદાશ્ત ન હો સકી ઔર હુજ્જત બાઝી કર કે ઈસ અઝીમ પૈગમ્બર કો શહીદ કર ડાલા ઔર અપને હી હાથોં અપની દુનિયા વ આખિરત કો બરબાદ કર લિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	થોડ઼ી સી ખજૂર મેં બરકત

હઝરત નોમાન બિન બશીર ؓ કી બહન બયાન કરતી હૈં કે ખંદક કી ખુદાઈ કે મૌકે પર મેરી વાલિદા અમરા બિન્તે રવાહા ને મુજે બુલાયા ઔર મેરે દામન મેં એક લબ (દોનોં હથેલી) ભર કર ખજૂર દી ઔર ફરમાયાઃ યે અપને વાલિદ ઔર મામૂં અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા કો દે આઓ! ચુનાંચે મૈં ચલી, વહાં પહુંચ કર અપને વાલિદ ઔર મામૂં કો તલાશ કરને લગી, ઈતને મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે દેખ લિયા, તો ફરમાયાઃ ઐ બેટી ઈધર આઓ. મૈં આપ ﷺ કે પાસ પહુંચી, તો આપ ﷺ ને પૂછા યે કયા હૈ? મૈં ને કહાઃ યે થોડી સી ખજૂર હૈ, મેરી વાલિદા ને મેરે વાલિદ ઔર મેરે મામૂં કે વાસ્તે ભેજી હૈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ મેરે પાસ લાઓ, મૈં ને સારી ખજૂર હુઝૂર ﷺ કી હથેલી મુબારક મેં રખ દી ઔર ફિર એક કપડા બિછવાકર ઉસ પર બિખેર દી ઔર એક આદમી કો ફરમાયા કે આવાઝ લગાઓ! ચુનાંચે ઈસ આવાઝ પર સબ લોગ જમા હો ગએ ઔર ખાના શુરૂ કિયા ઔર ખજૂર બઢ|તી ગઈ હત્તા કે સબ લોગોં ને પેટ ભર કર ખાઈ ફિર ભી ઈતની ઝિયાદા બચ ગઈ કે કપડે પર સે ખજૂર ઝમીન પર ગિર રહી થીં. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ્અસફહાની : ૪૧૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્ઝ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઈસ કો અદા કરો". [મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ગમોં સે નજાત કે લિએ દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ કોઈ રંજ વ ગમ પેશ આતા, તો આપ ﷺ યે દુઆ ફરમાતેઃ

((يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ))

તર્જમાઃ ઐ વો ઝાત! જો ઝિંદા વ જાવેદ હૈ ઔર (તમામ ચીઝોં કા) થામને વાલા હૈ! મૈં તેરી રહમત કી ઉમ્મીદ કે સાથ તુજ હી સે ફરિયાદ કરતા હૂં. [તિર્મિઝી : ૩૫૨૪, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તહજ્જુદ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ કોઈ આદમી રાત કો અપની બીવી કો બેદાર કરતા હૈ ઔર અગર ઉસ પર નીંદ કા ગલબા હો, તો ઉસ કે ચેહરે પર પાની છિડક કર ઉઠાતા હૈ ઔર ફિર દોનોં અપને ઘર મેં ખડા હો કર રાત કા કુછ હિસ્સા અલ્લાહ કી યાદ મેં ગુઝારતે હૈં તો ઉન દોનોં કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૩૩૭૦, અન અબી માલિક ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''બિલા શુબા વો લોગ જો અલ્લાહ સે પક્કા અહદ કરને કે બાદ તોડા ડાલતે હૈં ઔર ઉન રિશ્તે નાતોં કો ભી તોડ ડાલતે હૈં જિન કો અલ્લાહ ને જોડે રખને કા હુક્મ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે ફિરતે હૈં, તો ઐસે લોગ બડે ખસારે વાલે હૈં''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા માંગને વાલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''લોગોં મેં સે બાઝ ઐસે ભી હૈં જો કેહતે હૈં કે ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમ કો (જો કુછ દેના હો) દુનિયા મેં હી દે દીજિયે (તો ઉન કો જો કુછ મિલના હોગા વો દુનિયા હી મેં મિલ જાએગા) ઔર ઐસે શખ્સ કો આખિરત મેં કુછ ન મિલેગા''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૦૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી કા તાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અહલે જન્નત કે સર પર ઐસે તાજ હોંગે, જિન કા અદના સે અદના મોતી ભી મશરિક વ મગરિબ કે દરમિયાન કી ચીઝો કો રૌશન કર દેગા''.

[તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલૌંજી (શૌનીઝ) મેં હર બીમારી સે શિફા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ ઈસ કલૌંજી (મંગરૈલા) કો ઈસ્તેમાલ કરો; ક્યોંકિ ઈસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી સે શિફા મૌજૂદ હૈ''. [બુખારી : ૫૬૮૭, અન આઇશા]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ કો કિસી ભાઈ સે મુહબ્બત હો જાએ, તો ઉસે ઉસ કા, ઉસ કે બાપ ઔર ઉસ કે દાદા કા નામ માલૂમ કર લો ઔર ઉસ કે કબીલે ઔર ઘર કા પતા માલૂમ કર લો ફિર જબ વો બીમાર હો, તો ઉસ કી ઈયાદત કરો ઔર ઝરૂરત કે મૌકે પર ઉસ કી મદદ કરો''.

[આદાબુસ સોહબહ લિઅબી અબ્દુર્રહમાન અસ સુલમી : ૩૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશ્ની મેં

③ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત મરયમ ﷺ કી આઝમાઈશ

હઝરત મરયમ બિન્તે ઈમરાન બની ઈસ્રાઈલ કે એક શરીફ ઘરાને મેં પૈદા હૂઈ, કુર્આન મેં ૧૨ જગહ ઉન કા નામ આયા હૈ ઔર ઉન કે નામ સે એક મુકમ્મલ સૂરહ અલ્લાહ તઆલા ને નાઝિલ ફરમાઈ હૈ, ઉન કે વાલિદ હઝરત ઈમરાન બૈતુલ મક્દિસ કે ઈમામ થે. હઝરત મરયમ ﷺ બચપન હી સે બડી નેક સીરત થીં. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ વક્ત કી તમામ ઔરતોં પર ઉન્હેં ફઝીલત અતા ફરમાઈ થી, પૈદાઈશ કે બાદ ઉન કી વાલિદા ને અપની મન્નત કે મુતાબિક ઉન કે ખાલૂ હઝરત ઝકરિયા ﷺ કી કફાલત મેં બૈતુલ મક્દિસ કી ઈબાદત કે લિયે વક્ફ કર દિયા ઔર ઊંચી જગા પર એક કમરા ઉન કી ઈબાદત કે લિયે ખાસ કર દિયા. વો હર વક્ત ઈબાદત ઔર ઝિક્રે ઈલાહી મેં મસરૂફ રહતીં, અલ્લાહ તઆલા ને ગૈબી તૌર પર બગૈર મૌસમ કે ઉમ્દા ફલોં કે ઝરિયે ઉન કી નશો વ નુમા ઔર પરવરિશ ફરમાઈ. જબ હઝરત મરયમ ﷺ બડી હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ફરિશ્તે કે ઝરિયે બશારત દી કે તુમ્હેં એક બેટા અતા કિયા જાએગા, જિસ નામ ''ઈસા'' હોગા, વો દુનિયા વ આખિરત મેં બુલંદ મરતબે વાલા હોગા ઔર બચપન હી મેં લોગોં સે બાત કર કે આપ કી પાક દામની કી શહાદત દેગા.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત	જિસ્મ મેં ગુર્દે કી એહમિયત (Kidney)

ઈનસાન કે ખૂન મેં હર લમહા ઝહરીલે માદ્દે (Toxin) કી મિકદાર બઢતી રેહતી હૈ. ગુર્દે ઉન ઝહરીલે માદ્દોં કો પેશાબ કે ઝરિયે ખારિજ કર કે બદન કો સાફ ખૂન સપલાઈ કરતે રેહતે હૈં, ઈસ તરહ ગુર્દે ૨૪ ઘંટે મેં કઈ લીટર ખૂન સે ઝહરીલા માદ્દા નિકાલ કર પૂરે જિસ્મ કી હિફાઝત કરતે રેહતે હૈં, ખુદા ન ખ્વાસ્તા અગર યે ગુર્દે કામ કરના બંદ કર દેં, તો ભારી દૌલત ખર્ચ કર કે બડી બડી મશીનોં કે ઝરિયે ખૂન સાફ કર કે વો ફાયદા હાસિલ નહીં હોતા, જો ગુર્દો કે કુદરતી અમલ સે હોતા હૈ. ગુર્દો કે ઝરિયે ખૂન સે ઝહરીલે માદ્દોં કો ખારિજ કર કે જિસ્મે ઈન્સાની કી હિફાઝત કરના અલ્લાહ કી કિતની બડી કુદરત હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈસ્લામ મેં ઉસ શખ્સ કા કુછ ભી હિસ્સા નહીં જો નમાઝ ન પઢતા હો ઔર વુઝૂ કે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી''. [તરગીબ વ તરહીબ : ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	દરવાઝે પર સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે ઘર કે દરવાઝે પર આતે, તો બિલ્કુલ સામને ખડે ન હોતે, બલ્કે દાઈ તરફ યા બાઈ તરફ તશરીફ ફરમા હોતે ઔર ''અસ્સલામુ અલયકુમ'' ફરમાતે.

[અબૂ દાઊદ : ૫૧૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સુબહ કો સૌ મરતબા ઔર શામ કો સૌ મરતબા ﴿سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ﴾ પઢે, ઉસ કે ગુનાહોં કી મગફિરત કર દી જાએગી, ખ્વાહ ઉસ કે ગુનાહ સમંદર કે જાગ સે ઝિયાદા હોં''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૧૯૦૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મહર અદા ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ આદમી ને કિસી ઔરત સે મહર કે બદલે નિકાહ કિયા ઔર ઉસ કા મહર અદા કરને કા ઈરાદા ન હો, તો વો ઝાની કે હુક્મ મેં હૈ ઔર જિસ આદમી ને કિસી સે કર્ઝ લિયા ફિર ઉસ કા કર્ઝ અદા કરને કી નિય્યત ન હો, તો વો ચોર કે હુક્મ મેં હૈ''. [તરગીબ: ૨૬૦૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ કી ચાહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''લોગોં પર એક ઝમાના ઐસા આએગા જિસ મેં (લોગોં કો અપને) માલ કી ઝકાત દેના બહુત ભારી ગુઝરેગા''. [મોઅજમે કબીર: ૧૩૭૦૮, અન અદી બિન હાતિમ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુત્તકી ઔર પરહેઝગારોં કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ પરહેઝગારી ઔર તકવા કે પાબંદ થે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો કામયાબી કે સાથ જહન્નમ સે બચાલેગા, ન ઉન કો કિસી તરહ કી તકલીફ પહુંચેગી ઔર ન વો કભી ગમગીન હોંગે''. [સૂર-એ-ઝુમર: ૬૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર ખુદા કી રઝામંદી કા ઝરિયા હૈ''.

[નસઈ: ૫, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યે દાંતોં મેં ચમક પૈદા કરતી હૈ, મસોડોં મેં મઝબૂતી ઔર મુંહ કી બદબૂ ખતમ કરતી હૈ, જિસ સે દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ ઔર આવાઝ સાફ કરતી હૈ; ઔર ભી ઈસ કે બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર કિસી બાત પર તુમ મેં ઈખ્તિલાફ હો જાએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુક્મ કી તરફ રૂજૂઅ કરો, અગર તુમ અલ્લાહ ઔર કયામત કે દિન પર ઈમાન રખતે હો; યે તરીકા તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ ઔર અચ્છા ભી હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૫૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | **હઝરત ઈસા ﷺ કી પૈદાઈશ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઇસા ﷺ કે નામોં કા ઝિક્ર મુખ્તલિફ એતેબાર સે ૫૯ મરતબા કિયા હૈ. ઉન કી પૈદાઈશ અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી એક બહુત બડી નિશાની હૈ. એક દિન હઝરત મરયમ ﷺ કિસી ઝરૂરત કી વજહ સે બૈતુલ મકદિસ કી મશરિકી જાનિબ ગઈ હુઈ થીં કે અચાનક એક ફરિશ્તે ને યે ખુશખબરી દી, કે અલ્લાહ તઆલા તુમ કો એક બેટા અતા ફરમાએગા, જિસ કા નામ ઈસા બિન મરયમ હોગા. હઝરત મરયમ ﷺ ને કહાઃ મેરી તો શાદી ભી નહીં હૂઈ, લડકા કૈસે હોગા? ફરિશ્તે ને કહાઃ અલ્લાહ કા ફૈસલા ઐસા હી હૈ ઔર યે અલ્લાહ કે લિયે આસાન હૈ. ફિર ઐસા હી હુઆ, કે હઝરત ઈસા ﷺ બગૈર બાપ કે પૈદા હુએ. જબ લોગોં ને દેખા, તો બહુત તઅજ્જુબ કિયા ઔર કહાઃ મરયમ! તુમ ને યે કિતના બડ ા ગુનાહ કિયા હૈ? હઝરત મરયમ ﷺ ને કોઈ જવાબ નહીં દિયા, બલ્કે બચ્ચે કી તરફ ઇશારા કર દિયા ઔર બચ્ચા બોલ પડાઃ ''મૈં અલ્લાહ કા બંદા હૂં, ઉસ ને મુજે કિતાબ દી હૈ ઔર નબી બનાયા હૈ, મૈં જહાં કહીં ભી રહૂં ખુદા ને મુજે બાબરકત બનાયા હૈ. ઔર આખરી દમ તક અલ્લાહ ને મુજે નમાઝ પઢને ઔર ઝકાત અદા કરને કા હુક્મ દિયા હૈ ઔર અપની માં કા ફરમાબરદાર બનાયા હૈ. મેરી પૈદાઇશ, મેરી વફાત ઔર ફિર દૌબારા ઝિંદા હોના, મેરે લિયે ખૈર વ બરકત ઔર સલામતી કા ઝરિયા હૈ''. બચ્ચે કી ઐસી બાતેં સુન કર કૌમ હૈરાન રેહ ગઈ ઔર હઝરત મરયમ ﷺ સે ઉન કી બદગુમાની અકીદત મેં બદલ ગઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **ગઝ્વ-એમ્ર્તા મેં શહીદોં કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના**

મુલ્કે શામ મેં મૂતા નામી એક મકામ પર જંગ હો રહી થી, હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને (મદીના મેં રેહતે હુએ) યકે બાદ દીગરે તીન સહાબી ﷺ કે મૂતા મેં શહીદ હોને કી ખબર દી, જબ કે વહાં સે અભી તક કોઈ ખબર નહીં આઈ થી; ઔર ફિર ફરમાયાઃ ઉન કે બાદ ઝંડા, અલ્લાહ કી તલવાર ને ઉઠાયા ઔર અલ્લાહ ને ઉન કે હાથોં મુસલમાનોં કો દુશ્મનોં પર ફતહ નસીબ ફરમાઈ. [બુખારીઃ ૪૨૬૨]

ફાયદાઃ અલ્લાહ કી તલવાર સે મુરાદ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ હૈં, ઉન કો યે લકબ આપ ﷺ ને દિયા થા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં તુમ્હારે લિયે ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | **મુસીબત સે નજાત કી દુઆ**

જબ કોઈ મુસીબત યા આઝમાઇશ મેં પડ જાએ, તો ઇસ દુઆ કો ઝિયાદા સે ઝિયાદા પઢેઃ

إِنِّي كُنتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

તર્જુમા: (ઇલાહી) આપ કે સિવા કોઈ ઇબાદત કે લાયક નહીં, આપ (તમામ ઐબોં) સે પાક હૈં, બેશક મૈં હી કુસૂરવાર હૂં.

[સૂર-એ-અંબિયા : ૮૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુલાકાત કે વક્ત સલામ વ મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ દો મુસલમાન મુલાકાત કે વક્ત મુસાફા કરતે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા કી તારીફ કરતે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે મગફિરત તલબ કરતે હૈં (યાની મુસાફા કે વક્ત يَغْفِرُ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ ઔર મિજાઝ પુરસી કે વક્ત اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ કેહતે હૈં) તો ઉન કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ".

[અબૂ દાઊદ : ૫૨૧૧, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કી કિતાબ કે અહકામ કો છુપા કર દુનિયવી માલ વ દૌલત હાસિલ કરતે હૈં, વો લોગ અપને પેટોં મેં આગ ભર રહે હૈં. કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ન ઉન સે કલામ કરેગા ઔર ન ઉન કો (ગુનાહોં સે) પાક કરેગા ઔર ઉન કો દર્દનાક અઝાબ હોગા''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૭૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી મેં બરતને કા સામાન હૈ ઔર જો કુછ (અજ્ર વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઇસ (દુનિયા) સે કહીં ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ, જો સિર્ફ મોમિનીન ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખને વાલોં કે લિયે હૈ''.

[સૂર-એ-શૂરા : ૩૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી ગહરાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક પત્થર કો જહન્નમ કે કિનારે સે ફેંકા ગયા, વો સત્તર સાલ તક ઉસ મેં ગિરતા રહા; મગર ઉસ કી ગહરાઈ તક નહીં પહુંચ સકા''.

[મુસ્લિમ : ૭૪૩૫, અન ઉતબા બિન ગઝવાન ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કો છીંક આએ ઔર ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ)) કહે, તો તુમ ઉસ કે લિયે ((يَرْحَمُكَ اللّٰهُ)) કહો ઔર અગર વો اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ન કહે, તો તુમ ((يَرْحَمُكَ اللّٰهُ)) ન કહો.''

[મુસ્લિમ : ૭૪૮૮, અન અબી મૂસા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈસા ﷺ કે હાલાત

અગરચે હઝરત ઈસા ﷺ કી ગવાહી સે બની ઈસ્રાઈલ કે સામને હઝરત મરયમ ﷺ કી પાક દામની ઝાહિર હો ગઈ ઔર ઉન કી બદગુમાની દૂર હો ગઈ ઔર હઝરત ઈસા ﷺ કી તરબિયત વ પરવરિશ માં કી શફકત મેં હોતી રહી, મગર ફિર ભી કૌમ કે શરીર લોગોં કી તરફ સે ઉન કી પૈદાઈશ પર બદગુમાની ઔર હઝરત ઝકરિયા ﷺ કી મઝલૂમાના શહાદત કો હઝરત મરયમ ﷺ દેખ ચુકી થીં. ઈસ લિયે વો કૌમ ઔર ''હેરૂદ'' બાદશાહ કે ડર સે અપને બેટે હઝરત ઈસા ﷺ કો લેકર અપને રિશ્તેદારોં કે યહાં મિસ્ર ચલી ગઈ, ઔર બારા સાલ વહાં રેહને કે બાદ ફિર ઉન કો લે કર બૈતુલ મક્દિસ વાપસ આ ગઈ, ઈસ તરહ જબ હઝરત ઈસા ﷺ કી ઉમ્ર ૩૦ સાલ હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને કૌમ કી હિદાયત વ ઈસ્લાહ કે લિયે નુબુવ્વત અતા ફરમા કર આસ્માની કિતાબ ''ઈન્જીલ'' નાઝિલ ફરમાઈ. ઉન્હોંને કુફ્ર વ શિર્ક કે ખિલાફ અપની દાવત વ તૌહીદ કા આગાઝ કિયા. હઝરત ઈસા ﷺ કી શકલ વ સૂરત કે બારે મેં હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મેરાજ કે મૌકે પર મેરી મુલાકાત દૂસરે આસ્માન પર હઝરત ઈસા ﷺ સે હૂઈ, તો મૈં ને ઉન કો દરમિયાની કદ, સુર્ખ રંગ, સાફ શફ્ફાફ બદન ઔર કાંધે તક લટકી હૂઈ ઝુલ્ફોં કી હાલત મેં દેખા''.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — છૂઈ મૂઈ કા પૌદા (શર્મીલી)

અલ્લાહ તઆલા ને છૂઈ મૂઈ કે ઈસ છોટે સે પૌદે કે અંદર એહસાસ વ શુઊર કા માદ્દા રખા હૈ, અગર કોઈ આદમી ઈસે છૂતા હૈ, તો ઉસ કી પત્તિયાં સુકડ જાતી હૈં, ફિર થોડી દેર બાદ વો પત્તિયાં ફિર સે ફૈલ કર તન જાતી હૈં. આખિર છૂઈ મૂઈ કે ઈસ પૌદે મેં શર્મ વ હયા કા માદ્દા કિસ ને પૈદા કિયા હૈ? યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ જિસ ને ઈસ પૌદે કે અંદર એહસાસ વ શુઊર કા માદ્દા પૈદા કિયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ લે''. [તિર્મિઝી : ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ]

ફાયદાઃ અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કી કઝા પઢના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના

હઝરત આઈશા ﷺ સે પૂછા ગયા કે ઘર મેં હુઝૂર ﷺ ક્યા કામ કરતે થે? હઝરત આઈશા ﷺ ને ફરમાયાઃ

આપ ﷺ ઘર કે કામ મેં હાથ બટા દિયા કરતે ઔર જબ નમાઝ કા વક્ત હો જાતા, તો નમાઝ કે લિયે ચલે જાતે.

[બુખારી : ૬૭૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપની ગલતી પર શર્મિંદા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કોઈ ગલતી કી યા કોઈ ગુનાહ કિયા ફિર ઉસ પર શર્મિંદા હુવા, તો યે શર્મિંદગી ઉસ કે ગુનાહ કા કફ્ફારા હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૬૭૭૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ચંદ ગુનાહ લાનત કા સબબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગુદને વાલી ઔર ગુદવાને વાલી ઔરત પર ઔર સૂદ ખાને વાલે ઔર સૂદ ખિલાને વાલે પર લાનત ફરમાઈ હૈ ઔર કુત્તે કે ખરીદને, બેચને ઔર ઝિના કી કમાઈ સે મના ફરમાયા હૈ ઔર તસવીર બનાને વાલોં પર લાનત ફરમાઈ હૈ.

[બુખારી : ૫૩૪૭, અન અબી જુહૈફા ﷺ]

નોટ : બદન પર હમેશા રેહને વાલી પેન્ટિંગ કો ગુદવાના કેહતે હૈં.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે લાલચી કે લિયે હલાકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હલાક હો ગયા દિરહમ વ દનાનીર ઔર સિયાહ ઔર ધારી દાર (કીમતી) કપડે કા (લાલચી) બંદા કે અગર ઉસ કો મિલ જાએ તો રાઝી હોતા હૈ ઔર અગર ન મિલે તો રાઝી નહીં હોતા''.

[બુખારી : ૨૮૮૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈન્સાન વ જિન્નાત પર કાફિરોં કા ગુસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(અઝાબ મેં ગિરફતાર હો કર) કાફિર લોગ કહેંગે: એ હમારે પરવરદિગાર! હમેં ઈન્સાન વ જિન્નાત મેં સે વો લોગ દિખા દીજિયે જિન્હોંને હમ કો ગુમરાહ કિયા થા કે હમ ઉન કો અપને પૈરોં તલે રૌંદ ડાલેં તાકે વો ખૂબ ઝલીલ હોં''.

[સૂર-એ-હા મીમ સજદા : ૨૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અંજીર સે બવાસીર ઔર જોડ઼ોં કે દર્દ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અંજીર ખાઓ, ક્યોંકિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર જોડોં કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''નેકી ઔર પરહેઝગારી કે કામોં મેં એક દૂસરે કી મદદ કિયા કરો, ગુનાહ ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી મેં કિસી કી મદદ ન કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, બેશક અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બહુત શખ્ત હૈ''.

[સૂર-એ-માઈદા : ૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈસા ﷺ કી દાવત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈસા ﷺ કો બની ઈસ્રાઈલ કી હિદાયત ઔર તૌહીદ કી દાવત દેને કે લિયે ઐસે માહૌલ મેં ભેજા કે જબ ઉન કી મઝહબી હાલત નાકાબિલે બયાન હદ તક ખરાબ હો ચુકી થી, મુશરિકાના રસ્મોં કો ઉસ કૌમ ને અપની ઝિંદગી કા જુઝ બના લિયા થા, બદ અખલાકી વ બદમિજાઝી, બુગ્ઝ વ હસદ ઔર રૂહાની બીમારિયાં આમ હો ચુકી થીં, તૌરાત કે અહકામ વ અલફાઝ કો અપની ઝરૂરત ઔર ખ્વાહિશ કે મુતાબિક બદલ દિયા કરતે થે, ઉન્હોંને અપની બદ બખ્તી કી વજહ સે હઝરત ઝકરિયા વ યહયા ﷺ કો ભી શહીદ કર ડાલા થા. ઈન બિગડે હુએ હાલાત મેં હઝરત ઈસા ﷺ ને અપની કૌમ કો અલ્લાહ કી ઈબાદત કરને ઔર ઉસ કો અપના રબ માનને ઔર સીધે રાસ્તે પર ચલને કી દાવત દી ઔર ફરમાયા કે મેરે ઊપર નાઝિલ હોને વાલી મુકદ્દસ ઈન્જીલ, ઉસ તૌરાત કી તસદીક કરતી હૈ, જો હઝરત મૂસા ﷺ પર નાઝિલ હૂઈ થી. ઔર યે ભી ફરમાયાઃ મેરે બાદ એક નબી આને વાલે હૈં જિન કા નામ આસ્માની કિતાબોં મેં ''અહમદ'' હૈ, તુમ ઉન કો સચ્ચા ઔર આખરી રસૂલ માનના ઔર ઉન પર નાઝિલ હોને વાલી આખરી કિતાબ કુર્આને કરીમ પર ઈમાન લાના.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	નજાશી કે વફાત કી ઈત્તેલા દેના

જિસ દિન મુલ્કે હબશા કે બાદશાહ નજાશી કી વફાત હૂઈ, ઉસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબા ﷺ કો ઈસ વાકિએ કી ઈત્તેલા દે દી ઔર ફરમાયાઃ અપને ભાઈ કે લિયે દુઆએ મગફિરત કરો! (હાલાંકે મદીને સે હબશા કી દૂરી હઝારોં કિલો મીટર હૈ, ઈતની દૂરી કે બાવજૂદ ખબર દેના, યે આપ ﷺ કા ખુલા હુઆ મુઅજિઝા હૈ).

[મુસ્લિમ : ૨૨૦૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન ઔરતોં કે લિયે તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં ચોથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો, તો ઉન કે લિયે તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કો યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નેકિયોં પર જમે રેહને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢતેઃ ((اَللّٰهُمَّ مُصَرِّفَ الْقُلُوْبِ صَرِّفْ قُلُوْبَنَا عَلٰى طَاعَتِكَ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! ઐ દિલોં કો ફેરને વાલે! તૂ હમારે દિલોં કો અપની ફરમાંબરદારી કી તરફ ફેર દે.

[મુસ્લિમ : ૬૭૫૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મય્યિત કે ઘર વાલોં કો ખાના ભેજના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર ﷺ બયાન કરતે હૈ કે જબ હઝરત જાફર ﷺ કે શહીદ હોને કી ખબર આઈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''જાફર કે ઘર વાલોં કે લિયે ખાના તૈયાર કિયા જાએ ક્યોંકિ ઉન્હેં ઐસા હાદસા પેશ આ ગયા હૈ જિસ કી વજહ સે ખાને કી તરફ તવજ્જુહ નહીં કર સકેંગે''. [અબૂ દાઊદ : ૩૧૩૨]

ફાયદા : મય્યિત કે ઘર વાલોં કો ખાના વગૈરા પહુંચાના બાઇસે અજ્ર વ સવાબ હૈ.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુખ્લ વ કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ખૂદ ભી કંજૂસી કરતે હૈં ઔર દૂસરોં કો ભી કંજૂસી કરના સિખાતે હૈં ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા ને અપને ફઝલ સે ઉન કો દિયા હૈ ઉસ કો છુપાતે હૈં ઔર હમ ને ઐસે નાફરમાનોં કે લિયે ઝલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૩૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએંગી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(દુનિયા કી) યે સારી ચીઝેં દુનિયવી ઝિંદગી મેં હી બરતને કે લિયે હૈં (આખિરત મેં યે સબ કામ નહીં આએગા) ઔર આખિરત (ઔર ઉસ કી નેઅમતેં) તેરે રબ કે યહાં ઉનહીં કે લિયે હૈં જો ડરતે હૈં''. [સૂર-એ-ઝુખરૂફ : ૩૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી અલ્લાહ કા દીદાર કરેંગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને લૈલતુલ બદ્ર મેં ચાંદ કો દેખા ઔર ફરમાયા: ''તુમ લોગ અપને રબ કો ઈસી તરહ દેખોગે જિસ તરહ ઈસ ચાંદ કો દેખ રહે હો, તુમ ઉન કો દેખને મેં કિસી કિસ્મ કી પરેશાની મહસૂસ નહીં કરોગે''. [બુખારી : ૫૫૪, અન જરીર ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલ્ત ﷺ અપને ચચા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શખ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ.કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ કિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખત્મ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝર્રાત હોતે, ચુનાંચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા. [અબૂ દાવૂદ : ૩૪૨૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: મેરે બંદે! બે શક જબ તક તૂ મેરી ઈબાદત કરતા રહેગા ઔર મુજ સે (મગફિરત કી) ઉમ્મીદ રખેગા, મૈં તુજ કો માફ કરતા રહૂંગા, ઐ મેરે બંદે! અગર તૂ ઝમીન ભર કર ગુનાહ કે સાથ ભી મુજ સે ઈસ હાલ મેં મિલે કે મેરે સાથ કિસી કો શરીક ન કિયા હો, તો મેં ભી ઝમીન ભર કર મગફિરત કે સાથ તુજ સે મિલૂંગા: યાની ઝમીન ભર ગુનાહોં કો માફ કર દૂંગા. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૦૮૬૧, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈસા ﷺ કે મુઅજિઝાત ઔર ખુસૂસિયાત

જબ હઝરત ઈસા ﷺ ને બની ઈસ્રાઈલ કો તૌહીદ કી દાવત દી ઔર કૌમ ને આપ કો જુટલાયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી નુબુવ્વત કી તસદીક કે લિયે બહુત સે મુઅજિઝાત અતા ફરમાએ, જિન કા તઝકિરા કુર્આને પાક મેં ભી આયા હૈ. મસલન અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો બગૈર બાપ કે પૈદા ફરમાયા ઔર પૈદાઈશ કે બાદ ઉન્હોંને ગોદ હી મેં અપની માં કી પાક દામની કી ગવાહી દી, અલ્લાહ કે હુક્મ સે વો મુર્દો કો ઝિંદા ઔર પૈદાઈશી અંધોં કો દેખને વાલા કર દેતે, મિટ્ટી સે પરિંદે બના કર ફૂંક માર કર ઉડા દેતે, કોઢ કે મરીઝોં પર હાથ ફેર કર અચ્છા કર દેતે, લોગોં કે ઘરોં મેં રખી હૂઈ ચીઝોં કે બારે મેં ખબર બતા દિયા કરતે થે ઔર હવારિયોં કી ફરમાઈશ પર આપ કી દુઆ સે આસ્માન સે ખાને કા દસ્તરખ્વાન નાઝિલ હુવા, આખિર મેં અલ્લાહ તઆલા ને દુશ્મનોં સે હિફાઝત કરતે હુએ ઉન કો ઝિંદા આસ્માન પર ઉઠા લિયા, ઔર આખરી ઝમાને મેં કયામત કે કરીબ આસ્માન સે ઉતરેંગે ઔર દજ્જાલ કો કત્લ કરેંગે.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત	તોતા

અલ્લાહ તઆલા ને બાઝ પરિંદોં કો બડી ખુસૂસિયત અતા ફરમાઈ હૈ, ઉન મેં સે એક તોતા ભી હૈ. યે ઝિયાદા તર હરે રંગ કા હોતા હૈ, ઉસ કી આવાઝ સે લુત્ફ અંદોઝ હોને કે લિયે લોગ ઉસે અપને ઘરોં મેં પાલતે હૈં, યે બડા ખુશ આવાઝ, નિહાયત હી સમજદાર ઔર નકલ ઉતારને કી મુકમ્મલ સલાહિયત રખતા હૈ, લોગ ઉસ કે સામને આઈના રખ કર ઉસે સિખાતે હૈં, થોડી સી તાલીમ સે વો બાતચીત કરને લગતા હૈ! આખિર ઈસ છોટે સે પરિંદે કો સીખને ઔર નકલ ઉતારને કી સલાહિયત કિસ ને અતા ફરમાઈ. બેશક યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ, જો પરિંદોં કો ઈન્સાન કી બોલી બોલને કી કુદરત દેતા હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હર હાલ મેં નમાઝ પઢો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ ખડે હો કર અદા કરો; અગર તાકત ન હો, તો બૈઠ કર અદા કરો ઔર અગર ઈસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલૂ કે બલ લેટ કર અદા કરો''.

[બુખારી : ૧૧૧૭, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	સફર સે વાપસી કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સફર સે વાપસ આને કે બાદ પેહલે મસ્જિદ જા કર દો રકાત નમાઝ અદા કરતે, ઔર લોગોં સે મુલાકાત ફરમાતે (ઉસ કે બાદ ઘર તશરીફ લે જાતે). [અબૂ દાઊદ : ૨૭૭૩, અન કઅબ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કી ઝાત સે મગફિરત કા યકીન રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ આદમી ને(મેરે બારે મેં) યે યકીન કર લિયા કે મૈં ગુનાહોં કી મગફિરત પર કાદિર હૂં, તો મૈં ઉસ કી મગફિરત કર દૂંગા ઔર મુજે કોઈ પરવા નહીં, જબ તક વો મેરે સાથ શિર્ક ન કરે''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૭૬૭૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આદમી કા જાનબૂજ કર સૂદ કા એક દિરહમ ભી ખાના ૩૬ મરતબા ઝિના કરને સે ઝિયાદા સખ્ત ગુનાહ હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૪૫૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હન્ઝલા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી કદર અલ્લાહ કે નઝદીક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા: ''અગર દુનિયા કી કીમત અલ્લાહ કે નઝદીક મક્ખી કે પર કે બરાબર ભી હોતી, તો અલ્લાહ તઆલા કિસી કાફિર કો એક ઘૂંટ પાની ન પિલાતા''.

[તિર્મિઝી: ૨૩૨૦, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત સે અલ્લાહ કી દોસ્તી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(મોમિનીન સે કહા જાએગા] હમ દુનિયા કી ઝિંદગી મેં ભી તુમ્હારે રફીક થે ઔર આખિરત મેં ભી તુમ્હારે રફીક રહેંગે ઔર જન્નત મેં તુમ્હારે લિયે હર વો ચીઝ મૌજૂદ હોગી, જો તુમ્હારા દિલ ચાહેગા ઔર વહાં જો તુમ માંગોગે, વો તુમ કો મિલેગા. યે બખ્શને વાલે મેહરબાન કી તરફ સે બતૌરે મેહમાન નવાઝી કે હોગા''. [સૂર-એ-હા મીમ સજ્દા: ૩૧ તા ૩૨]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઇલાજ	કુર્આન હર મર્ઝ કે લિયે શિફા ઔર રહમત હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ﴾

તર્જમા: ''હમ કુર્આન મેં ઐસી ચીઝેં નાઝિલ કરતે હૈં, જો ઈમાન વાલોં કે હક મેં શિફા વ રહમત હૈં''.

[સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૮૨]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ લોગો! ઉસ રબ કી ઇબાદત કરતે રહો, જિસ ને તુમ્હેં ઔર તુમ સે પેહલે લોગોં કો પૈદા કિયા, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ''. [સૂર-એ-બકરહ: ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈસા ﷺ કા ઝિંદા આસ્માન પર ઉઠાયા જાના

હઝરત ઈસા ﷺ ને બની ઈસ્રાઈલ કી ઈસ્લાહ કે લિયે શહર શહર ઔર ગાંવ ગાંવ ચલ કર અલ્લાહ કે દીન કો ફૈલાને કી જદ્દો જહદ શુરૂ કી. આપ કી ઈસ દાવત સે મુહબ્બત વ અકીદત મેં દિન બ દિન ઈઝાફા હોને લગા. યહૂદી કૌમ ઈસ દાવત વ શોહરત કો અપને લિયે બડા ખતરા સમજને લગી, ઈસ લિયે ઉન્હોંને બાદશાહે વક્ત કો અપના હમ ખયાલ બનાને કે લિયે હઝરત ઈસા ﷺ પર ઈલ્ઝામ લગાયા કે યે શખ્સ તૌરાત કો બદલ કર લોગોં કો બદ દીન બનાના ચાહતા હૈ, તો ઈસ મુશરિક બાદશાહ ને હઝરત મસીહ ﷺ કો ગિરફતાર કર કે સૂલી પર ચઢાને કા હુક્મ દે દિયા. એક મરતબા આપ ﷺ અપને હવારિયોં (યાની અહલે ઈમાન) કે હમરાહ એક મકાન મેં જમા થે, તો કત્લ કે ઈરાદે સે યહૂદિયોં ને ઉસ ઘર કા મુહાસરા કર લિયા, સારે હવારી અપની જાન બચા કર ભાગે ઔર યહૂદિયોં ને અપને એક આદમી કો ઉન્હેં કૈદ કરને કે લિયે અંદર ભેજા, તો અલ્લાહ તઆલા ને પેહલે હી હઝરત ઈસા ﷺ કો આસ્માન પર ઉઠા લિયા ઔર અંદર જાને વાલે શખ્સ કો હઝરત ઈસા ﷺ કા હમ શકલ બના દિયા, યહૂદિયોં ને ધોકે મેં અપને હી આદમી કો મસીહ ﷺ સમજ કર સૂલી પર ચઢા દિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ખત કી ઈત્તેલા દેના

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે, ઝુબૈર ઔર મિકદાદ ؓ કો હુક્મ દિયા કે તુમ રોઝ-એ-ખાખ તક જાઓ, વહાં એક ઔરત મિલેગી ઉસ કે પાસ એક ખત હૈ, ઉસ કો લે આઓ, ચુનાંચે હમ તીનોં ઘોડે દોડાતે હુએ, ઉસ ઔરત કે પાસ પહુંચ ગએ ઔર ઉસ સે કહાઃ ખત નિકાલ! ઉસ ને કહા મેરે પાસ કોઈ ખત નહીં હૈ. હમ ને કહાઃ ખત નિકાલ વરના હમ તેરી સખ્ત તલાશી લેંગે, ચુનાંચે મજબૂર હો કર ઉસ ને બાલોં કે જૂડે મેં સે ખત નિકાલ કર દિયા. ઈસ ખત મેં મક્કા કે મુશરિકોં કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નકલ વ હરકત મેં આગાહ કિયા ગયા થા. [બુખારી: ૪૨૭૪, અન અલી ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તક કોઈ બંદા ઈન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, તો વો મોમિન નહીં હો સકતા. (૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઈબાદત કે લાઈક નહીં. (૨) (ઈસ કી ભી ગવાહી દે કે) મૈં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં ઉસ ને મુજે હક કે સાથ ભેજા હૈ. (૩) મરને ઔર ફિર દોબારા ઝિંદા હોને કા યકીન રખે. (૪) તકદીર પર ઈમાન લાએ''. [તિર્મિઝી: ૨૧૪૫, અન અલી ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ફૌરન ઈસ્તેખારા કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ કોઈ કામ ફૌરન દર પેશ હોતા, તો યે દુઆએ ઈસ્તેખારા પઢ઼તેઃ

((اَللّٰهُمَّ خِرْ لِيْ وَاخْتَرْ لِيْ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ મુજે ખૈર અતા ફરમા ઔર મેરે દિલ મેં ખૈર કી બાત ડાલ દે.

[તિર્મિઝી : ૩૫૧૬, અન અબી બક્ર સિદીક ؓ]

ખુલાસાઃ ફૌરન ઈસ્તેખારા કરના હો તો યે દુઆ પઢ કર દિલ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો ઔર જો બાત દિલ મેં આએ ઉસ કો ઈખ્તિયાર કરે.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગુનાહ સે તૌબા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ બંદા તૌબા કર લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કિરામન કાતિબીન કો ઉસ કે ગુનાહ કો ભુલા દેતે હૈં ઔર ઉસ કે આઝા ઔર જવારિહ કો ભી ભુલા દેતે હૈં હત્તા કે ઝમીન કે ટુકડોં કો ભી અલ્લાહ તઆલા ભુલા દેતે હૈં યહાં તક કે વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મિલેગા કે ઉસ કે ખિલાફ અલ્લાહ તઆલા કી બારગાહ મેં કોઈ ગવાહ નહીં હોગા''. [તરગીબ : ૪૭૫૯, અન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(વો લોગ ભી અલ્લાહ તઆલા કો નાપસંદ હૈં) જો અપના માલ સિર્ફ લોગોં કો દિખાને કે લિયે ખર્ચ કરતે હૈં ઔર ન વો અલ્લાહ પર ઈમાન રખતે હૈં ઔર ન યૌમે આખિરત પર ઔર જિસ કા સાથી શૈતાન હો ગયા, તો સમજ લો કે વો બહુત હી બુરા સાથી હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા : ૩૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વો નાફરમાન લોગ છોડ ગએ, કિતને હી બાગ, ચશ્મે, ખેતિયાં, ઉમ્દા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મઝે કિયા કરતે થે, ઈસી તરહ હુવા ઔર ઉસ સબ ચીઝોં કા વારિસ હમ ને એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા. ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઝમીન ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ''. [સૂર-એ-દુખાન : ૨૫ તા ૨૯]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખિયોં કા સબ સે હલકા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અહલે દોઝખ મેં સબ સે હલકા અઝાબ ઉસ શખ્સ કો હોગા જિસ કી દોનોં જૂતિયાં ઔર ઉસ કી ડોરિયાં આગ કી હોંગી, જિસ કી વજહ સે ઉસ કા દિમાગ હાંડી કી તરહ ખૌલતા હોગા; વો સમજેગા કે મુજે હી સબ સે ઝિયાદા અઝાબ હો રહા હૈ, હાલાંકે ઉસે હી સબ સે હલકા અઝાબ હો રહા હોગા''. [મુસ્લિમ : ૫૧૭, નોમાન બિન બશીર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિયે) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ''. [મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈલ્મે વરાસત સીખો ઔર દૂસરોં કો ઈસ કી તાલીમ દો, ક્યોંકિ યે આધા ઈલ્મ હૈ, યે (ઈલ્મ) ભુલા દિયા જાએગા. ઉમ્મત સે સબ સે પેહલે ઈસી (ઈલ્મ) કો ઉઠાયા જાએગા''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૭૧૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈસા ﷺ કા આસ્માન સે ઉતરના

હઝરત ઈસા ﷺ આસ્માન પર ઝિંદા હૈં. વો કયામત કે કરીબ દો ફરિશ્તોં કે કંધોં પર સહારા લગાએ દિમશ્ક કી જામે મસ્જિદ કે મશરિકી મિનારે પર ઉતરેંગે, લોગ આપ કો સીડી કે ઝરિયે નીચે ઉતારેંગે, અસર કી નમાઝ ઈમામ મેહદી કે પીછે અદા કરેંગે ઔર સલીબ કો તોડ કર શિર્ક કી જડ ખત્મ કર કે ઈસાઈયોં કે ઈસ બાતિલ અકીદે કી તરદીદ કરેંગે, કે ઈસા ﷺ સૂલી પર ચઢ કર પૂરી કૌમ કે ગુનાહોં કા કફ્ફારા બન ગએ હૈં. ઉસ કે બાદ ખિન્ઝીર કો કત્લ કરેંગે. ઔર મુસલમાનોં કા લશ્કર લે કર દજ્જાલ કો કત્લ કરને કે લિયે નિકલેંગે. ઉસ વક્ત વો બૈતુલ મક્દિસ કા મુહાસરા કિયે હુએ હોગા. વો હઝરત ઈસા ﷺ કો દેખતે હી જાન બચા કર ભાગેગા. મગર આપ ઉસ કો બૈતુલ મક્દિસ કે કરીબ ''બાબે લુદ'' પર કત્લ કર કે પૂરી દુનિયા મેં અદલ વ ઈન્સાફ કાયમ કર દેંગે. જિસ કી વજહ સે માલ વ દૌલત કી કસરત હો જાએગી, ઝુલ્મ વ સિતમ કા ઐસા ખાત્મા હો જાએગા કે ભેડિયા ઔર બકરી એક ઘાટ પર પાની પિયેંગે. આપ શરીઅતે મુહમ્મદિયા કે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારેંગે, શાદી કે બાદ ઔલાદ ભી હોગી, તકરીબન ચાલીસ સાલ દુનિયા મેં ઝિંદા રહ કર વફાત પાએંગે, ઈસ્લામી અહકામ કે મુતાબિક તજહીઝ વ તક્ફીન હોગી ઔર મદીના મુનવ્વરા મેં હુઝૂર ﷺ કે પેહલૂ મેં દફન હોંગે.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ઝમીન કી કશિશ

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે સિર્ફ દો દિન મેં ઝમીન બનાઈ, ઈસ કે ઔર ફિઝા કે દરમિયાન એક હદ તક ઝમીન કી કશિશ રખી હૈ, જિસ કી વજહ સે ઝમીન હર ચીઝ કો અપની તરફ ખીંચતી હૈ, મગર ઈસ કશિશ કે અંદર ખાસ તવાઝુન રખા ગયા હૈ કે ન હર ચીઝ કો અપને અંદર જઝબ કર સકે ઔર ન ઈસ તરહ આઝાદ છોડ દે કે ફિઝા મેં ચલી જાએ, આખિર મુનાસિબ અંદાઝ મેં ઝમીન કે અંદર હર ચીઝ કો અપની તરફ ખીંચને કી સલાહિયત કિસ ને પૈદા કી, બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા હી ને અપની કુદરત સે ઈસ કે અંદર યે કશિશ રખી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઈબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૨૩]

ફાયદા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	હર અચ્છે કામ કો દાહની તરફ સે કરના

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં: રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જૂતા પહનના, કંઘી કરના, તહારત હાસિલ કરના ઔર અપને તમામ (અચ્છે) કામોં કો દાહની તરફ સે શુરૂ કરના પસંદ થા. [બુખારી : ૧૬૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મોમિનીન કે લિયે મગફિરત માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મોમિન મર્દ ઔર મોમિન ઔરતોં કે લિયે મગફિરત તલબ કરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે હર મોમિન મર્દ ઔર મોમિન ઔરત કે ઇવઝ એક નેકી લિખ દેતે હૈં''.

[તબરાની ફી મુસ્નદિશ્શામિય્યીન : ૨૧૦૯, ઉબાદા બિન સામિત ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કી ઝમીન ના કહ લેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી કી નાજાઇઝ તૌર પર મામૂલી સી ઝમીન લી, તો ઉસ કો સાતોં ઝમીન કા તૌક પહનાયા જાએગા, ઔર ઉસ કી ફરાઇઝ વ નવાફિલ ઇબાદતેં કબૂલ ન હોંગી (કે જિસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ હો જાએં)''.

[તબરાની ફિલ ઔસત : ૫૩૦૬, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરા દુનિયા સે કોઈ વાસ્તા નહીં, મેરી ઔર દુનિયા કી મિસાલ તો બિલ્કુલ ઉસ મુસાફિર કી સી હૈ, જો (સખ્ત ગર્મી મેં) કિસી પેડ કે સાએ મેં આરામ કરે ઔર ફિર ઉસે છોડ કર ચલ દે''.

[તિર્મિઝી : ૨૩૭૭, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફિર લોગ અઝાબ કી તસદીક કરેંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વો દિન કાબિલે ઝિક્ર હૈ કે જિસ દિન કાફિર લોગ દોઝખ કે સામને લાએ જાએંગે (ઔર પૂછા જાએગા) ક્યા યે દોઝખ ઔર ઉસ કા અઝાબ બરહક નહીં? વો જવાબ દેંગે: એ હમારે રબ! હાં યે બિલ્કુલ બરહક હૈ. ઈરશાદ હોગા: તો અબ અપને કુફ્ર કે બદલે ઇસ અઝાબ કા મઝા ચખો''.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૩૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઇ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિરહેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! ઇન્સાફ પર મઝબૂતી સે કાઇમ રહો, ઔર અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચી ગવાહી દો, અગરચે ગવાહી ખુદ તુમ્હારે માં બાપ યા રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી ક્યોં ન હો''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — અસહાબુલ કરિયા (બસ્તી વાલે)

સૂર-એ-યાસીન મેં અલ્લાહ તઆલા ને લોગોં કી ઈબરત કે લિયે એક બસ્તી વાલોં કા તઝકિરા કિયા હૈ, ઉન લોગોં કે દરમિયાન સે શિર્ક વ કુફ્ર ઔર શર વ ફસાદ કો દૂર કરને ઔર ઉન કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને પેહલે દો પૈગમ્બરોં કો ભેજા, મગર બસ્તી વાલોં ને નહીં માના ઔર ઉન કી દાવત કો ઠુકરા દિયા. અલ્લાહ તઆલા ને એક ઔર પૈગમ્બર કો ઉન કે સાથ કર દિયા. તીનોં પૈગમ્બરોં ને વહાં કે રહને વાલોં કો યકીન દિલાયા કે હમ અલ્લાહ કે પૈગમ્બર ઔર રસૂલ હૈં, મગર ઉસ પર ભી ઉન લોગોં ને નહીં માના, મઝાક ઉડાને લગે ઔર માર ડાલને કી ધમકી દેને લગે. ઐસી હાલમ મેં બસ્તી કે કિનારે પર રેહને વાલે એક નેક આદમી ને આકર કહા કે ઐ મેરી કૌમ કે લોગો! અલ્લાહ કે ઉન પૈગમ્બરોં કી બાત કો માનો જો તુમ્હેં હક કી રાહ દિખાતે હૈં ઔર મૈં ઉસી એક ખાલિક વ માલિક કી ઈબાદત કરતા હૂં, જિસ ને હમેં પૈદા કિયા ઔર મરને કે બાદ ઉસી કી તરફ લૌટ કર જાના હૈ. લેકિન ઉન કી બાત માનને કે બજાએ ગુસ્સે મેં આકર કૌમ ને ઉન્હેં શહીદ કર ડાલા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ નેક આદમી કો ઉન કી ઈમાની જુરઅત ઔર પૈગમ્બરોં કી તસ્દીક કી વજહ સે જન્નત અતા કી. વો ઈસ પાકીઝા મકામ કો દેખ કર કેહને લગા કે કાશ! મેરી કૌમ અલ્લાહ કી અતા કરદા ઈન નેઅમતોં કો દેખ લેતી. ફિર જબ કૌમ કે લાગોં ને ઉન પૈગમ્બરોં કી નાફરમાની કી ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ મેં હદ સે બઢ ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને અઝાબ નાઝિલ કિયા ઔર એક હોલનાક ચીખ ને પૂરી કૌમ કો હલાક કર દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — જૌ મેં બરકત

હઝરત નૌફલ બિન હારિસ રદિ. ને શાદી કે સિલસિલ મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મદદ ચાહી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક ઔરત સે આપ કા નિકાહ કર દિયા, હઝરત નૌફલ રદિ. ને (બતૌર મહર) કોઈ ચીઝ તલાશ કી; મગર ઉન કો નહીં મિલ સકી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂ રાફે ઔર અબૂ ઐયૂબ (દો સહાબી) કો અપની ઝિરહ એક યહૂદી કે પાસ તીસ સાઅ જૌ કે બદલે ગિરવી રખને ભેજા, ચુનાંચે વો લોગ જૌ લે કર આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને વો જૌ હઝરત નૌફલ રદિ. કો દિયે, હઝરત નૌફલ રદિ. ઔર ઉન કી બીવીને આધે સાલ તક ઉસ મેં સે ખાયા ઔર ફિર ઉસ કો નાપ લિયા, તો વો ઉતને હી થે, જિતને શુરૂ મેં થે, તો હઝરત નૌફલ રદિ. ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને ઉસ કા ઝિક્ર કિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અગર તુમ ઉસ કો ન નાપતે, તો ઉસ મેં સે પૂરી ઝિંદગી ખાતે રેહતે''. [મુસ્તદરક : ૫૦૭૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સજ્દ-એ-તિલાવત અદા કરના

હઝરત ઈબ્ને ઉમર રદિ. ફરમાતે હૈં: ''હુઝૂર ﷺ હમારે દરમિયાન સજ્દે વાલી સૂરહ કી તિલાવત ફરમાતે, તો સજ્દા કરતે ઔર હમ લોગ ભી સજ્દા કરતે, યહાં તક કે હમ મેં સે બાઝ કો અપની પેશાની રખને કી જગહ નહીં મિલતી''. [બુખારી : ૧૦૭૫]

નોટ : સજ્દે વાલી આયત તિલાવત કરને કે બાદ, તિલાવત કરને વાલે ઔર સુનને વાલે પર સજ્દા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઔલાદ કે લિયે દુઆ કરના

અગર કિસી કો ઔલાદ ન હો, તો ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَّ اَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِيْنَ ﴾

તર્જમાઃ ઐ મેરે પરવરદિગાર! મુજે અકેલા મત છોડિયે ઔર આપ તો સબ સે બેહતર વારિસ હૈં.
[સૂર-એ-અમ્બિયાઃ૮૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગુનાહોં સે તૌબા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અલ્લાહ તઆલા રાત કો અપના હાથ ફૈલાતા હૈ, તાકે દિન કે ગુનહગાર તૌબા કરલેં, ઔર દિન કો હાથ ફૈલાતા હૈ તાકે રાત કે ગુનહગાર તૌબા કર લેં. યે સિલસિલા (કયામત કે કરીબ) મગરિબ સે સૂરજ તુલૂઅ્ હોને તક જારી રહેગા". [મુસ્લિમ: ૬૯૮૯, અન અબી મૂસા અશઅરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દીન કે ખિલાફ સાઝિશ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "ઈન ખયાનત કરને વાલે લોગોં કી હાલત યે હૈ કે લોગોં સે તો પરદા કરતે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે નહીં શરમાતે, જબ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ વક્ત ભી ઉન કે પાસ હોતા હૈ, જબ યે રાત કો ઐસી બાતોં કા મશ્વરા કરતે હૈં જિન કો અલ્લાહ તઆલા પસંદ નહીં કરતા ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કી તમામ કારવાઈયોં કો જાનતા હૈ". [સૂર-એ-નિસા : ૧૦૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "યે દુનિયા કી ઝિંદગી તો સિર્ફ ખેલ તમાશા હૈ, અગર તુમ અલ્લાહ પર ઈમાન રખોગે ઔર તકવા ઈખ્તિયાર કરોગે, તો વો તુમ કો તુમ્હારા અજ્ર વ સવાબ અતા ફરમાએગા ઔર તુમ સે તુમ્હારા માલ તલબ નહીં કરેગા". [સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કા દરખ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અગર ઝક્કુમ (જો જહન્નમ કા એક દરખ્ત હૈ, ઈન્તિહાઈ કડવા હૈ) કા એક કતરા ભી દુનિયા મેં ટપકા દિયા જાએ, તો ઉસ કી કડવાહટ કી વજહ સે તમામ દુનિયા વાલોં કા જીના મુશકિલ હો જાએ, તો અબ બતાઓ ઉસ જહન્નમી કા ક્યા હાલ હોગા, જિસ કી ખુરાક હી ઝક્કુમ હોગી".
[તિર્મિઝી : ૨૫૮૫, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈં ને હુઝૂર ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે "તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ". [બુખારી: ૫૬૮૯]

ફાયદા : જૌ (બર્લી) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; ઉસ કો તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ઐ મુસલમાન ઔરતો! કોઈ પડ઼ોસન અપની પડ઼ોસન કે લિયે હદિયા દેને કો હકીર ન સમજે ખ્વાહ વો બકરી કા ખુર હી ક્યોં ન હો". [બુખારી : ૨૫૬૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ખુલાસાઃ પડ઼ોસિયોં કો આપસ મેં હદિયા દેતે લેતે રેહના ચાહિયે ઔર કોઈ કિસી ચીઝ કો લેને દેને મેં હકીર ન સમજે.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	કૌમે સબા

યમન મેં દો પહાડ઼ોં કે દરમિયાન મઆરિબ નામી શહર મેં ''કૌમે સબા'' આબાદ થી, યહાં કે બાદશાહોં ને ઉન દોનોં પહાડ઼ોં કે દરમિયાન એક નિહાયત મઝબૂત બંદ (ડેમ) બનવાયા થા, જો ''સદ્દે મઆરિબ'' કે નામ સે મશહૂર થા. યે બંદ શિમાલ વ જુનૂબ દોનોં તરફ પહાડ઼ોં સે આને વાલે પાની કો રોકે રખતા થા, ઈસ પાની કી વજહ સે ઉસ કે દારૂલહુકૂમત શહરે મઆરિબ કે દોનોં જાનિબ તકરીબન તીન સૌ મુરબ્બા મીલ તક ખૂબ સૂરત બાગાત, હરી ભરી ખેતિયાં, કદમ કદમ પર ખુશ્બૂદાર ફૂલ ઔર ઉમ્દા ઉમ્દા મેવોં કે દરખ્ત લગે હુએ થે, કૌમે સબા એક ઝમાને તક અલ્લાહ કે અહકામ પર અમલ કરતી રહી, મગર ફિર વો ઉન નેઅમતોં મેં પડ઼ કર એક અલ્લાહ કો ભૂલ ગઈ ઔર કુફ્ર વ નાફરમાની મેં મુબ્તલા હો ગઈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી ઈસ્લાહ કે લિયે મુતઅદ્દદ અમ્બિયાએ કિરામ કો ભેજા, લેકિન ઉન લોગોં ને કિસી નબી કી દાવત કો કબૂલ નહીં કિયા ઔર ગુમરાહી ઔર અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાની મેં બઢ઼તી ચલી ગઈ, બિલઆખિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન લોગોં પર અઝાબ નાઝિલ કિયા ઔર જિસ મઝબૂત બંદ (ડેમ) પર ઉન્હેં બડ઼ા નાઝ થા, ઉસ કો તોડ઼ કર પૂરે શહર, બાગાત ઔર ખેતોં કો બરબાદ કર દિયા. અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ઉન કા તઝકિરા કરતે હુએ ફરમાયા: ''હમ ને (ઉન લોગોં કે) કુફ્ર વ નાફરમાની કા યે બદલા દિયા ઔર હમ કુફ્ર વ નાફરમાની કા ઈસી તરહ બદલા દિયા કરતે હૈં.'' [સૂરએ-સબા : ૧૭]

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	જાનદારોં કે જિસ્મ મેં જોડ઼

અલ્લાહ તઆલા ને તમામ જાનદારોં કે અંદર મુખ્તલિફ જોડ઼ બનાએ હૈં, ખુદ ઈન્સાન કે જિસ્મ મેં ભી બહુત સે જોડ઼ હૈં જિન કી વજહ સે ચલને, ફિરને, ઉઠને, બૈઠને મેં બડ઼ી સહૂલત હોતી હૈ, અગર યે જોડ઼ ન હોતે તો હમેં ચલને ફિરને મેં બડ઼ી પરેશાની હોતી. જબ કભી ઈન્સાન કે જિસ્મ કી કોઈ હડ્ડી ટૂટ જાતી હૈ તો ઉસ કો તકલીફ કે સાથ સાથ ઉસ નેઅમત કી કદર માલૂમ હોતી હૈ. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા ને જાનદરોં કે જિસ્મ મેં મુખ્તલિફ જોડ઼ બના કર બડ઼ા કી એહસાન કિયા હૈ. યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત હી કી કારીગરી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બાજમાત ઈશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢ઼ે ગોયા ઉસ ને આધી રાત ઈબાદત કી ઔર જો ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ઼ લે ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઈબાદત કી''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખાને મેં ઐબ ન લગાના

હઝરત رضي الله عنه અબૂહુરૈરા ને ફરમાયા: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાને મેં ઐબ ન લગાતે; અગર ચાહતે, તો ઉસ કો ખા લેતે ઔર અગર ઉસ કો નાપસંદ ફરમાતે, તો છોડ઼ દેતે.'' [બુખારી : ૫૪૦૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને અઝીઝ કી વફાત પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે જબ મૈં અપને કિસી મોમિન બંદે સે દુનિયા વાલોં મેં સે ઉસ કા કોઈ અઝીઝ લે લેતા હૂં ઔર વો સબ્ર કરતા હૈ, તો ઉસ કે લિયે સિવાએ જન્નત કે મેરે પાસ કોઈ અજ્ર નહીં હૈ''. [બુખારી : ૬૪૨૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વાલિદૈન કી નાફરમાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ગુનાહ કી સઝા કો અલ્લાહ ચાહે તો કયામત કે દિન તક મોઅખ્ખર કરતા હૈ સિવાએ વાલિદૈન કી નાફરમાની કી સઝા, કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી સઝા મૌત સે પેહલે દુનિયા હી મેં ચખા દેતા હૈ''. [મુસ્તદરક : ૭૨૬૩, અન અબી બક્રત ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઈન્સાનોં કી હિર્સ વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર આદમી કે પાસ માલ વ દૌલત કી દો વાદિયાં હોં, તો વો તીસરે કી તલાશ મેં રહેગા ઔર આદમી કા પેટ તો બસ કબ્ર કી મિટ્ટી હી ભર સકતી હૈ''.

[બુખારી : ૬૪૩૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં કૌન જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ બગૈર દેખે અલ્લાહ સે ડરતા હોગા ઔર રૂજૂઅ હોને વાલા દિલ લે કર હાઝિર હોગા, (ઉન સે કહા જાએગા કે) તુમ જન્નત મેં સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓ, યે હમેશા રેહને વાલા દિન હૈ, ઉન કે લિયે વો સબ કુછ હોગા જો વો ચાહેંગે''. [સૂર-એ-કાફ : ૩૩ તા ૩૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મેઅદે કી સફાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૨૭૨૬, અન અલી ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર સીધી સચ્ચી બાત કિયા કરો (ઐસા કરોગે તો) અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામ સંવાર દેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહ બખ્શ દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કેહના માના, તો ઉસ ને બડી કામયાબી હાસિલ કર લી''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૭૦ તા ૭૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	અસહાબુલ જન્નહ (બાગ વાલે)

કુર્આને કરીમ કી સૂર-એ-કલમ મેં એક બાગ વાલે કા તઝકિરા આયા હૈ. યે યમન કે એક ઈલાકા ''જૌરાન'' કા રેહને વાલા થા. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો ખૂબ માલ વ દૌલત સે નવાઝા થા, ઉસ કે પાસ એક બહુત બડ઼ા બાગ થા. અપની પૈદાવાર કા બડ઼ા હિસ્સા ગરીબોં ઔર મિસકીનોં પર ખર્ચ કિયા કરતા થા. અપને ઘર વાલોં કા સાલાના ખર્ચ નિકાલ કર બાકી માલ અલ્લાહ તઆલા કી રાહ મેં સદકા કર દિયા કરતા થા. જબ ઉસ નેક આદમી કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, તો ઉસ કે લડ઼કોં ને કહા કે હમારા બાપ તો બહુત બેવકૂફ થા કે અપની દૌલત ગરીબોં પર લુટા દેતા થા, હમ ઐસા નહીં કરેંગે ઔર બિલ્કુલ અંધેરે મેં ફલ તોડ઼ને બાગ મેં જાએંગે, તાકે કોઈ ઝરૂરતમંદ આકર હમ કો તંગ ન કર સકે. અભી ઉન્હોંને યે ફૈસલા કિયા હી થા કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે બાગ ઔર ખેતોં કો તેઝ ઔર ગર્મ હવા કે ઝરિયે રાત હી મેં જલા કર રાખ કર દિયા. જબ ઉન લોગોં ને વહાં પહુંચ કર બાગ ઔર ખેતી કી યે હાલત દેખી, તો અફસોસ કરતે રહ ગએ ઔર અપને બુરે ફૈસલે પર બહુત શરમિંદા હુએ. બિલાશુબા ગરીબોં ઔર મિસકીનોં કા હક ન દેને વાલોં ઔર ખુદા કી રાહ મેં ખર્ચ ન કરને વાલોં કે સાથ અલ્લાહ તઆલા કા ઐસા હી મામલા હુવા કરતા હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	એક અવકિયા સોને કી બરકત

હઝરત સલમાન ફારસી رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: જબ મુજે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા કરઝા અદા કરને કે લિયે સોના દિયા, તો મૈં ને કહા: યા રસૂલુલ્લાહ! ઈતને સે મેરા કૈસે પૂરા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો બોસા દિયા ઔર ફિર મુજે દિયા ઔર ફરમાયા: જાઓ, અલ્લાહ તઆલા ઈસ સે તુમ્હારા કરઝા અદા કર દેગા. હઝરત સલમાન ફરમાતે હૈં કે મૈં વો લે કર ગયા ઔર ઉસ મેં સે વઝન કર કે દેતા રહા, યહાં તક કે મૈં ને ઉસ સે ચાલીસ ઊકિયા અદા કર દિયા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૪૧૯, અન સલમાન رضي الله عنه]

નોટ: એક અવકિયા તકરીબન ચાલીસ દિરહમ કે બકદ્ર હોતા હૈ, જો તકરીબન સવા તીન તોલે સે કુછ ઝિયાદા હોગા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	પરદા કરના ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(ઐ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠેહરી રહા કરો ઔર દૌરે જાહિલિયત કી તરહ બે પરદા મત ફિરો''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૩૩]

ખુલાસા : તમામ મુસલમાન ઔરતોં કે લિયે ઝરૂરી હૈ, કે જબ કિસી શદીદ ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ બદન ઔર ચેહરે કો ઢાંક કર પરદે કા ખયાલ રખતે હુએ બાહર જાએં; ક્યોંકિ પરદા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્ઝ હૈં.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	જહન્નમ કે અઝાબ સે બચને કી દુઆ

દોઝખ કે અઝાબ સે બચને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે, યે નેક બંદોં કી દુઆ હૈ, જો દોઝખ કે અઝાબ સે બચને કે લિયે પઢ઼ા કરતે થે:

﴿رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમ સે જહન્નમ કા અઝાબ દૂર રખ, ક્યોંકિ ઉસ કા અઝાબ પૂરી તબાહી મચાને વાલા હૈ (ઔર) બેશક જહન્નમ બુરા ઠિકાના ઔર બુરી જગહ હૈ. [સૂર-એ-ફુરકાન : ૬૫ તા ૬૬]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	આંખોં કી બીનાઈ ચલે જાને પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ જબ મૈં અપને કિસી બંદે કો ઉસ કી દો મહબૂબ ચીઝોં કી આઝમાઈશ મેં ડાલતા હૂં ઔર વો સબ્ર કરતા હૈ, તો મૈં ઉન દો મહબૂબ ચીઝોં કે બદલે ઉસે જન્નત અતા કરતા હૂં''. દો મહબૂબ ચીઝોં સે મુરાદ દોનોં આંખેં હૈં. [બુખારી : ૫૬૫૩, અન અનસ ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુરતદ કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યકીનન જો લોગ ઈમાન લાએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર ઈમાન લાએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર અપને કુફ્ર મેં બઢ઼તે હી ચલે ગએ, તો ઐસે લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા હરગિઝ નહીં બખ્શેગા ઔર ઉન કો સીધી રાહ ભી નહીં દિખાયેગા''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૭]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા હી કો અપના મકસદ બનાને વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આપ ઐસે શખ્સ સે અપના ખયાલ હટા લીજિયે, જો હમારી નસીહત સે મુંહ મોડ઼ લે ઔર દુનિયવી ઝિંદગી કે અલાવા ઉસ કા કોઈ મકસદ ન હો, ઉન લોગોં કે ઇલ્મ કી પહુંચ યહીં તક હૈ (યાની વો લોગ સિર્ફ ઇસી દુનિયા કી ચીઝોં કે બારે મેં જાનતે હૈં ઔર ઇસી દુનિયા હી કો મકસદ બના રખા હૈ)''. [સૂર-એ-નજ્મ : ૨૯ તા ૩૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કમ અઝાબ વાલા દોઝખી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અહલે જહન્નમ મેં સબ સે કમ અઝાબ મેં વો આદમી હોગા જિસ કે કદમોં કે ઉઠે હુએ તલવોં કે નીચે દો અંગારે હોંગે, જિસ સે ઉસ કા દિમાગ ઇસ તરહ ખૌલેગા જિસ તરહ તાંબે કી ગરમ પાની વાલી હંડિયા ખૌલતી હૈ''. [બુખારી : ૬૫૬૨, અન નોમાન બિન બશીર ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ને ઝમ ઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: ''યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિફા બખ્શ ભી હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૩૯૭૩]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''માલ ખર્ચ કરો ઔર માલ કો ઝખીરા ન કરો! વરના અલ્લાહ તઆલા તુમ સે રિઝક કો રોક લેગા ઔર લોગોં સે માલ કો રોક કર ન રખો! વરના અલ્લાહ તઆલા તુમ સે રિઝક કો રોક લેગા''. [બુખારી : ૨૫૯૧, અન અસમા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	યાજૂજ વ માજૂજ

કુર્આને કરીમ કે સૂર-એ-કહફ મેં ''યાજૂજ વ માજૂજ'' કા તઝકિરા હૈ. યે લોગ આમ ઈન્સાનોં કી તરહ હઝરત નૂહ ﷺ કી ઔલાદ મેં સે હૈં. યે બડ઼ે જંગજૂ ઔર તાકતવર થે. અપની પડ઼ોસી કૌમોં પર હમલે કરતે રેહતે, ઉન કે ઘરોં કો તબાહ કરતે, કીમતી ચીઝેં લૂટ લેતે ઔર કત્લ વ ગારત ગિરી કરતે થે. ઈન્હીં લોગોં કે ફિતના વ ફસાદ સે હિફાઝત કે લિયે ઝુલકરનૈન ને એક મઝબૂત દીવાર બનાઈ થી. એક હદીસ મેં આયા હૈ કે કયામત કે કરીબ જબ હઝરત ઈસા ﷺ મુસલમાનોં કો લે કર કોહે તૂર પર ચલે જાએંગે, તો અલ્લાહ તઆલા યાજૂજ વ માજૂજ કો ખોલ દેંગે. ઔર વો તેઝી કે સાથ નિકલને કે સબબ બુલંદી સે ફિસલતે હુએ દિખાઈ દેંગે, ઉન મેં સે પેહલે લોગ ''બહીર-એ-તબરિયા'' સે ગુઝરેંગે, તો સારે પાની કો પી કર દરિયા કો ખુશ્ક કર દેંગે. ફિર હઝરત ઈસા ﷺ ઔર મુસલમાન અપની તકલીફ દૂર કરને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાએંગે ઔર ઉન લોગોં પર વબાઈ સૂરત મેં એક બીમારી ભેજેંગે ઔર થોડ઼ી દેર મેં યાજૂજ વ માજૂજ સબ હલાક હો જાએંગે.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	હોંટ

અલ્લાહ તઆલા ને હમેં નરમ વ નાઝુક દો હોંટ અતા ફરમાએ, જિન કી હરકત સે હમેં બાત કરને મેં મદદ મિલતી હૈ, બગૈર કિસી સ્પ્રિંગ કે હરકત કરતે રેહતે હૈં, ઉન કે ઝરિયે હમેં ઠંડી ઔર ગરમ ચીઝોં કા પતા ચલતા હૈ ઔર ઉન કે બંદ હોને કી હાલત મેં મુંહ કી હિફાઝત રેહતી હૈ. અગર યે હોંટ ન હોતે તો મુંહ કે અંદર ગર્દ ગુબાર, મચ્છર, મક્ખિયાં દાખિલ હો કર મુખ્તલિફ બીમારિયાં પૈદા હો જાતીં, ઔર ઈન્સાન દેખને મેં બડ઼ા બદશકલ માલૂમ હોતા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત વ હિકમત સે હોંટ બના કર હમ પર બડ઼ા એહસાન કિયા હૈ. ઈસ બાત કા ઝિક્ર અલ્લાહ ને ફરમાયા હૈ: وَلِسَانًا وَّشَفَتَيْنِ હમ ને ઈન્સાન કે લિયે એક ઝબાન ઔર દો હોંટ બનાએ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વારિસીન કે દરમિયાન મીરાસ તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''માલ (વરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે હુક્મ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો''. [મુસ્લિમ : ૪૧૪૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડ઼ા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ ઉઝ્ર કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	હદિયા કબૂલ કરના

હઝરત આઇશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હદિયા કબૂલ ફરમાતે થે ઔર ઉસ કા બદલા ભી દિયા કરતે થે. [બુખારી : ૨૫૮૫]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તકલીફ પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુસલમાન કો જો થકાવટ બીમારી, ગમ, દુઃખ યા તકલીફ પહુંચતી હૈ, યહાં તક કે કાંટા જો ઉસે ચુભતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ ફરમા દેતા હૈ''.

[બુખારી : ૫૬૪૧, અન અબી સઈદ વ અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બિલા શરઈ ઉઝ્ર કે શૌહર સે તલાક માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ઔરત બિલા કિસી ઉઝ્ર કે અપને શૌહર સે તલાક કા મુતાલબા કરે ઉસ પર જન્નત કી ખુશબૂ હરામ હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૨૨૨૬, અન સૌબાન ﷺ]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા માલ ફિતના હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ઉમ્મત કે લિયે એક ફિતના હોતા હૈ ઔર મેરી ઉમ્મત કા ફિતના માલ હૈ''. [તિર્મિઝી : ૨૩૩૬, અન કઅબ બિન અયાઝ ﷺ]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હોલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ કયામત કાયમ હોગી, ઉસ કા જુટલાને વાલા કોઈ ન હોગા, વો કિસી કો પસ્ત ઔર કિસી કો બુલંદ કર દેગી, ઔર જબ ઝમીન કો સખ્ત ઝલઝલા આએગા ઔર પહાડ઼ બિલ્કુલ રેઝા રેઝા કર દિયે જાએંગે, તો વો પહાડ઼ બિખરે હુએ ઝર્રાત (ગુબાર) મેં તબ્દીલ હો જાએંગે''.

[સૂર-એ-વાકિઆ : ૧ તા ૬]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દુઆએ જિબ્રઈલ

હઝરત આઇશા ﷺ બયાન કરતી હૈ કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમાર હુએ તો જિબ્રઈલ ﷺ ને ઈસ દુઆ કો પઢ઼ કર દમ કિયા: ((بِسْمِ اللهِ يُبْرِيْكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيْكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ، وَشَرِّ كُلِّ ذِيْ عَيْنٍ))

[મુસ્લિમ : ૫૬૯૯]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતે રહો ઔર ખૂદ કો અપને હાથોં હલાકત મેં ન ડાલો ઔર નેકી કરતે રહો. અલ્લાહ તઆલા નેકી કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૯૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હારૂત વ મારૂત

કદીમ ઝમાને મેં શહરે બાબુલ મેં રેહને વાલે યહૂદિયોં કે દરમિયાન જાદૂ બહુત ઝિયાદા આમ હો ગયા થા, વો લોગ જાદૂ કે ઝરિયે અજીબ વ ગરીબ કમાલાત દિખાતે થે, યહાં તક કે બાઝ લોગ જાદૂ કે ઝોર પર નુબુવ્વત કા દાવા કરને લગતે થે, અલ્લાહ તઆલા ને બાબુલ શહર મેં હારૂત વ મારૂત નામી ફરિશ્તોં કો ભેજા, તાકે લોગોં કો જાદૂ કી હૈસિયત ઔર હકીકત સે આગાહ કર સકેં. ચુનાન્ચે લોગ ઈબરત હાસિલ કરને કે બજાએ દુનિયા કમાને ઔર દૂસરોં કો નુકસાન પહુંચાને કે લિયે ઉન સે જાદૂ સીખને આતે થે, હાલાંકે દોનોં ફરિશ્તે જાદૂ સીખાને સે પેહલે યે બતા દેતે થે, કે હમેં તુમ્હારી આઝમાઈશ કે લિયે ભેજા ગયા હૈ, લિહાઝા તુમ જાદૂ કે ઝરિયે નાજાઈઝ ઔર હરામ કામ મત કરો, ઈસ સે તુમ્હારે કુફ્ર મેં મુબ્તલા હો જાને કા અંદેશા હૈ, લેકિન ઉન લોગોં ને નહીં માના ઔર ઉન સે જાદૂ સીખ કર કુફ્ર વ શિર્ક મેં મુબ્તલા હો ગએ ઔર અપની દુનિયા ઔર આખિરત કો બરબાદ કર ડાલા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — દરખ્ત ઔર પહાડ઼ કા સલામ કરના

હઝરત અલી ؓ બયાન કરતે હૈં કે મક્કી ઝિંદગી મેં એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ મક્કા કે કિસી ઈલાકે કી તરફ નિકલે, તો મૈં ભી આપ ﷺ કે સાથ હો લિયા (ચુનાન્ચે મૈં ને દેખા) કે રાસ્તે મેં જિસ દરખ્ત ઔર પહાડ઼ કે કરીબ સે ગુઝરતે વો રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કરતા : "اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللهِ" [તિર્મિઝી : ૩૬૨૬]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સુબહ વ શામ (નમાઝ કે લિયે) મસ્જિદ જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મેહમાની કા ઈન્તેઝામ ફરમાતે હૈં, જિતની મરતબા જાતા હૈ, ઉતની મરતબા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે મેહમાની કા ઈન્તેઝામ ફરમાતે હૈં''. [બુખારી : ૬૬૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સજદ-એ-તિલાવત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કુર્આન મજીદ કી તિલાવત કરતે હુએ આયતે સજદા પર પહુંચતે તો ઈસ દુઆ કો સજદ-એ-તિલાવત મેં પઢ઼ા કરતે:

سَجَدَ وَجْهِىَ لِلَّذِىْ خَلَقَهٗ وَشَقَّ سَمْعَهٗ وَبَصَرَهٗ بِحَوْلِهٖ وَقُوَّتِهٖ

તર્જમા: મેરે ચેહરે ને ઉસ ઝાત કે લિયે સજદા કિયા, જિસ ને ઉસ કો પૈદા કિયા ઔર અપની કુદરત વ કુવ્વત સે ઉસ કે કાન ઔર આંખ ખોલે. [તિર્મિઝી : ૫૮૦, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કસરત સે સજદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસરત સે સજદા કિયા કરો, ક્યોંકિ જબ તુમ સિર્ફ ઔર સિર્ફ અલ્લાહ કે લિયે સજદા કરોગે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદલે તુમ્હેં એક દર્જા બુલંદ કરેગા ઔર તુમ્હારા એક ગુનાહ માફ કરેગા''.
[મુસ્લિમ : ૧૦૯૩, અન સૌબાન]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ ચીઝોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ પર મરા હુવા જાનવર, ખૂન ઔર ખિન્ઝીર કા ગોશ્ત હરામ કર દિયા ગયા હૈ; ઔર વો જાનવર (ભી) જિસ પર (જબહ કરતે વક્ત) અલ્લાહ કે અલાવા કિસી દૂસરે કા નામ લિયા ગયા હો''.
[સૂર-એ-માઇદા : ૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયાવી ઝિંદગી કી હકીકત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ખૂબ જાન લો કે દુનિયવી ઝિંદગી (બચપન મેં) ખેલ કૂદ ઔર (જવાની મેં) ઝેબ વ ઝીનત ઔર બાહમ એક દૂસરે પર ફખ્ર કરના ઔર (બુઢ઼ાપે મેં) માલ વ ઔલાદ મેં એક દૂસરે સે અપને કો ઝિયાદા બતાના હૈ''.
[સૂર-એ-હદીદ : ૨૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન કે સવાલાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઇન્સાન કે કદમ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને સે ઉસ વક્ત તક નહીં હટેંગે, જબ તક ઉસ સે પાંચ ચીઝોં કે બારે મેં સવાલ ન કર લિયા જાએ: ૧) ઉસ કી ઉમ્ર કે બારે મેં કે ઉસ કો કહાં ખત્મ કિયા. ૨) ઉસ કી જવાની કે બારે મેં કે ઉસ કો કહાં ખર્ચ કિયા. ૩) માલ કહાં સે કમાયા. ૪) કહાં ખર્ચ કિયા. ૫) ઇલ્મ કે મુતાબિક ક્યા ક્યા અમલ કિયા''.
[તિર્મિઝી : ૨૪૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	કુર્આને કરીમ મેં શિફા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિફા પહોંચ ચુકી હૈ.
[સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિફા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝુલ્મ સે બચો! ક્યોંકિ ઝુલ્મ કયામત કે દિન બેશુમાર તારીકિયોં કી શકલ ઇખ્તિયાર કર લેગા ઔર બુખ્લ સે ભી બચો! કે કંજૂસી ને ઉન લોગોં કો હલાક કિયા જો તુમ સે પેહલે થે. બુખ્લ ને ઉન્હેં એક દૂસરે કા ખૂન બહાને પર ઉભારા ઔર બુખ્લ હી કી વજહ સે વો હરામ ચીઝોં કો હલાલ સમજને લગે''.
[મુસ્લિમ : ૬૫૭૬, અન જાબિર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	અસહાબે કહફ

અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આને કરીમ કે સૂર-એ-કહફ મેં ''અસહાબે કહફ'' કા તઝકિરા કિયા હૈ. તીસરી સદી ઈસવી મેં રૂમ મેં દકયાનૂસ નામ કા એક મુશરિક બાદશાહ થા, ઉસ ને રૂમિયોં મેં બુત પરસ્તી કો આમ કરને ઔર ઈસાઇયત કો ખત્મ કરને કી કોશિશ કી, ઉસ ઝમાને મેં ચંદ નૌજવાનોં ને બુત પરસ્તી કો છોડ઼ કર ઈમાન કબૂલ કર લિયા થા, ઉન કો બાદશાહ કી તરફ સે અપને દીન ઔર અપની જાન કા ખતરા લાહિક હુવા, તો ઉન્હોંને અલ્લાહ કે હુક્મ સે એક ગાર મેં પનાહ લી, ઉન્હીં લોગો કો અસહાબે કહફ કહા જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર નીંદ તારી કર દી ઔર વો ગાર મેં સોતે રહે, ઉન કે સાથ એક કુત્તા ભી થા જો ગાર કે મુંહ પર બૈઠ કર ઉન લોગોં કી હિફાઝત કરતા રેહતા થા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને તીન સૌ નૌ સાલ કે બાદ ઉન્હેં અપની કુદરત સે જગાયા, ઉન મેં એક શખ્સ અપને ઝમાને કે પુરાને સિક્કે લે કર ખાના ખરીદને કે લિયે શહર મેં આયા, તો લોગોં કો ઉન નૌજવાનોં કા ઇલ્મ હુવા, અબ મુલ્ક કે હાલાત બદલ ચુકે થે ઔર ઉસ વક્ત બાદશાહ ઈમાન વાલા થા, મગર ઉસ ઝમાને મેં એક પાદરી ને કયામત કે રોઝ મુર્દો કે ઝિંદા હોને કા ઇન્કાર કર દિયા થા ઔર લોગ ફિતને મેં પડ઼ રહે થે, ઇતને પુરાને ઝમાને કે લોગોં કે વાપસ આને પર હર એક કો કયામત કે દિન દોબારા ઝિંદા હોને કા યકીન હો ગયા ઔર પાદરી કી બાત જૂટી સાબિત હૂઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	આવાઝ સુનને કા આલા

અલ્લાહ તઆલા ને આવાઝ સુનને કે લિયે હમેં દો કાન અતા ફરમાએ, ઉન કે ઝરિયે હમ મુખ્તલિફ કિસ્મ કી આવાઝ સુનતે હૈં ઔર ઉસ કી ખૂબી વ કમાલ ઔર કૈફિયત કા પતા લગા લેતે હૈં, બાઝ આવાઝ બડ઼ી ઉમ્દા ઔર દિલકશ હોતી હૈ, જિસે સુન કર દિલ કો બડ઼ા સુકૂન મિલતા હૈ ઔર કભી ઇન્હીં કાનોં સે ખૌફનાક દરિંદોં કી આવાઝ સુન કર અપની હિફાઝત કા ઇન્તેઝામ કર લેતે હૈં. અગર યે કાન ન હોતે તો હમ આવાઝ કી લઝઝત વ કૈફિયત સે મહરૂમ હો જાતે, બિલાશુબા આવાઝ સુનને કે લિયે દો કાનોં કા બનાના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હલાલ પેશા ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઇઝ અદા કરને કે બાદ હલાલ રોઝી હાસિલ કરના ભી ફર્ઝ હૈ''.

[તબરાની ફિલ કબીર : ૯૮૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈયાદતં કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મરીઝ કી મુકમ્મલ ઈયાદત યે હૈ કે અપના હાથ ઉસ કી પેશાની યા ઉસ કે હાથ પર રખે ઔર પૂછે કે તબીઅત કૈસી હૈ?'' [તિર્મિઝી : ૨૭૩૧, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	છૂટ જાને વાલે વઝીફે કો બાદ મેં અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપના રાત કા વઝીફા યા ઉસ કા કુછ હિસ્સા અદા કિયે બગૈર સો ગયા ઔર ઉસે ફજર ઔર ઝોહર કે દરમિયાન પઢ લિયા, તો ઉસ કે લિયે લિખા જાએગા કે ઉસ ને યે વઝીફા રાત હી કો પઢા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૧૭૪૫, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ચુગલી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે બંદોં મેં સબ સે બદતર વો લોગ હૈં જો ચુગલિયાં કરતે હૈં ઔર (ઉસ કે) દોસ્તોં મેં જુદાઈ ડલવાતે હૈં''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૬૬૫, અન અસમા બિન્તે યઝીદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝૈબ વ ઝીનત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુજે તુમ લોગોં કે બારે મેં જિસ ચીઝ કા સબ સે ઝિયાદા ડર હૈ, વો દુનિયા કા બનાવ સિંગાર હૈ, જો તુમ પર ખોલ દિયા જાએગા''. [બુખારી : ૧૪૬૫, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુનાફિક ઔર કાફિર કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આજ (કયામત કે દિન) ન તુમ મુનાફિકોં સે કોઈ મુઆવઝા લિયા જાએગા ઔર ન કાફિરોં સે ઔર તુમ સબ કા ઠિકાના દોઝખ હૈ, યહી જગા તુમ્હારે લાઈક હૈ ઔર વો બુરા ઠિકાના હૈ''. [સૂર-એ-હદીદ : ૧૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે :

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُذَامِ وَالْجُنُوْنِ وَمِنْ سَيِّئِ الْاَسْقَامِ۔

તર્જમા : અય અલ્લાહ ! મૈં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ બુરી બીમારિયોં સે. [નસઈ : ૫૪૯૩.]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર અચ્છી ચીઝ કો બુરી ચીઝ સે ન બદલો, ઔર ઉન કે માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૬) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	દો દોસ્તોં કા તઝકિરા

કુર્આને કરીમ કી સૂર-એ-કહફ મેં દો દોસ્તોં કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ, ઉન મેં સે એક દૌલતમંદ થા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો બહુત સા માલ વ દૌલત ઔર નેઅમતેં અતા ફરમાઈ થી. ઉસ કે અંગૂર કે બાગાત થે, જિસ કે ચારોં તરફ ખજૂર કે દરખ્ત લગે હુવે થે ઔર બીચ મેં શાનદાર ખેતી થી. મગર વો ખુદા કા મુન્કિર, મુતકબ્બિર ઔર ઘમંડ કરને વાલા થા. ઔર દૂસરા દોસ્ત તંગદસ્ત ઔર પરેશાન હાલ થા, મગર મોમિન ઔર અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરને વાલા થા. એક મરતબા દૌલતમંદ દોસ્ત તકબ્બુર ઔર ઘમંડ મેં આકર કેહને લગા કે મેરી યે દૌલત હમેશા રેહને વાલી હૈ ઔર કોઈ તાકત ઈસે છીન નહીં સકતી. ઉસ કે ગરીબ દોસ્ત ને કહા કે તુમ અપને માવ વ દૌલત પર ઈસ કદર ઘમંડ મત કરો, ક્યોંકિ હો સકતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા મુજે તુમ સે ઝિયાદા માલ વ દૌલત સે નવાઝ દે ઔર તુમ્હારે માલ વ દૌલત કો આસ્માની આફત ઔર ખુદાઈ અઝાબ સે બરબાદ કર દે. આખિર કાર ઐસા હી હુવા કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કે બાગોં ઔર ખેતોં પર અઝાબ ભેજ કર તબાહ કર દિયા ઔર વો અફસોસ કરતા રેહ ગયા. યકીનન અલ્લાહ તઆલા માલ વ દૌલત પર તકબ્બુર ઔર ઘમંડ કરને વાલોં કે સાથ ઐસા હી મામલા કરતા હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	થોડ઼ા સા પાની પૂરે લશ્કર કે લિયે કાફી હોના

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં એક મરતબા નમાઝ કા વક્ત હો ગયા, તો જો લોગ મસ્જિદ કે કરીબ થે, ઉન્હોંને વુઝૂ કર લિયા ઔર (પાની ખત્મ હો ગયા, જિસ કી વજહ સે) દૂસરે લોગોં કો વુઝૂ કરને મેં મુશ્કિલેં પેશ આઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પાની સે ભરા હુવા પત્થર કા છોટા સા લોટા હાઝિર કિયા ગયા, જિસ મેં હુઝૂર ﷺ ને અપની હથેલી મુબારક ફૈલાની ચાહી, મગર લોટા છોટા પડ઼ા, તો આપ ﷺ ને અપની ઉંગલિયોં કો બરાબર મિલા કર ઉસ મેં રખા તો (પાની ઈતના બઢ઼ ગયા કે) ઉસ સે અસ્સી સહાબા ને વુઝૂ કિયા.

[બુખારી:૩૫૭૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કા વુઝૂ નહીં, ઉસ કી નમાઝ નહીં ઔર જો નમાઝ ન પઢ઼ે, ઉસ કા કોઈ દીન નહીં; નમાઝ કા દર્જા દીન મેં ઐસા હૈ, જૈસે સર કા દર્જા બદન મેં હૈ: યાની જિસ તરહ સર કે બગૈર ઈન્સાન ઝિંદા નહીં રેહ સકતા, ઈસી તરહ નમાઝ કે બગૈર દીન ઝિંદા નહીં રેહ સકતા''.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૫૧૮, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	સુસ્તી, કાહિલી દૂર કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસ દુઆ કા એહતેમામ ફરમાતે થે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં આજીઝી સે ઔર કાહિલી સે પનાહ માંગતા હૂં.

[મુસ્લિમ : ૬૮૭૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મોમિનોં મેં સબ સે કામિલ ઈમાન વાલા વો હૈ જિસ કે અખલાક અચ્છે હોં ઔર તુમ મેં બેહતરીન લોગ વો હૈં જો અપની બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરતે હૈં''.

[તિર્મિઝી : ૧૧૬૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્ક કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરાર દેગા, તો ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા જન્નત હરામ કર દેગા ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હોગા ઔર ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા''.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૨]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈં; તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો''.

[સૂર-એ-તગાબુન : ૧૪]

ફાયદા : બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફે કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં પર ઈસરાર કરતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઔર ઉન કે હુક્મ કો ન માનને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં સોને ચાંદી કે બાગ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(જન્નત મેં) દો બાગ ચાંદી કે હૈં, ઉન કે બરતન ઔર સબ સામાન ચાંદી કે હૈં ઔર દો બાગ સોને કે હૈં, ઉન કે બરતન ઔર સબ સામાન સોને કે હૈં, ''જન્નતે અદ્‌ન'' કે રેહને વાલોં ઔર ઉન કે રબ કે દીદાર કે દરમિયાન સિર્ફ જલાલ કી ચાદર હોગી''.

[બુખારી : ૪૮૭૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કૈસ ؓ]

નંબર (૯): કુર્આન સે ઈલાજ	મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ﴿كُلُوْا مِنْ ثَمَرِهٖٓ اِذَآ اَثْمَرَ﴾

તર્જમા: જબ દરખ્ત પર ફલ આજાએં તો ઉન્હેં ખાઓ.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૪૧]

ફાયદા : મૌસમી ફલોં કા ઈસ્તેમાલ સિહત કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ ઔર બહુત સી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા ઝરિયા ભી હૈ.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપને ભાઈ સે મિલે, તો ઉસ કો સલામ કરે ઔર અગર ઉન કે દરમિયાન દરખ્ત, દિવાર યા પત્થર વગૈરા હાઈલ હો જાએં ઔર ફિર વો ઉસ સે મિલે તો દોબારા ઉસ કો સલામ કરે''.

[અબૂ દાઊદ : ૫૨૦૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	અસહાબુલ ઉખદૂદ (ખંદક વાલે)

મુલ્કે શામ ઔર હિજાઝ કે દરમિયાન નજરાન નામી એક બસ્તી થી, જિસ કા બાદશાહ ઔર પૂરી કૌમ બુત પરસ્ત થી, વહાં એક જાદૂગર રેહતા થા, ઉસી જાદૂગર કે બલબૂતે પર હુકૂમત ચલ રહી થી, જબ ઉસ કી મૌત કા વક્ત કરીબ હુઆ, તો બાદશાહ સે દરખ્વાસ્ત કી કે એક હોશિયાર લડ઼કા મુજે દિયા જાએ, જિસે મેં અપના ઈલ્મ સીખા દૂં, ચુનાંચે બાદશાહ ને અબ્દુલ્લાહ બિન તામુર નામી લડ઼કા દિયા, જો જાદૂ સીખને લગા, એક દિન રાસ્તે મેં એક રાહિબ મિલા જો દીને હક પર થા, ઉસ કે હાથ પર ખુફિયા તૌર પર ઈમાન કબૂલ કર કે દીને હક કી તબ્લીગ શુરૂ કર દી ઔર લોગ ઈમાન મેં દાખિલ હોને લગે. જબ બાદશાહ કો ઉસ કી ખબર હૂઈ, તો ઉસ લડ઼કે કો હલાક કરને કી મુતઅદદ તદબીરેં કીં, મગર વો નાકામ રહા, બિલઆખિર લડ઼કે ને બાદશાહ સે કહા : અગર તૂ મુજે કત્લ કરના હી ચાહતા હૈ, તો શહર કે તમામ લોગોં કો જમા કર કે મુજે સૂલી પર લટકા દે, ફિર بِسْمِ اللّٰهِ رَبِّ الْغُلَامِ કેહ કર મુજ પર તીર ચલાઓ. બાદશાહ ને ઐસા હી કિયા, તો લડ઼કા શહીદ હો ગયા, મગર મજમે કે તમામ લોગ ઈમાન મેં દાખિલ હો ગએ. બાદશાહ યે દેખ કર બૌખલા ઉઠા ઔર ઉસ ને ખંદકેં ખુદવા કર આગ દેહકાઈ ઔર તકરીબન ૨૦ હઝાર ઈમાન વાલોં કો ઉસ મેં ડાલ કર શહીદ કર ડાલા. સૂર-એ-બુરૂજ મેં ઈસ વાકિયે કો બયાન કિયા ગયા હૈ. [સૂર-એ-બુરૂજ]

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	નમક

અલ્લાહ તઆલા ઝમીન કી કાનોં ઔર સમંદર કે ખારે પાની સે હમેં નમક અતા કરતા હૈ. સમંદર કે પાની સે નમક બનાને કા તરીકા યે હૈ કે ઉસ કે ખારે પાની કો છોટી છોટી ક્યારિયોં મેં જમા કિયા જાતા હૈ ફિર સૂરજ કી ધૂપ ઔર ગરમી સે પાની જઝબ હો જાતા હૈ ઔર નમકીન માદ્દા ઝમીન કી સતહ પર નમક બન જાતા હૈ, જિસ કો હમ અપને ખાને પીને કી બેશુમાર ચીઝોં મેં શામિલ કર કે મઝેદાર બના લેતે હૈં. બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા હી અપની કુદરત સે પાની કે અજઝા કો ખત્મ કર કે હમારે લિયે નમક પૈદા કરતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો''. [તિર્મિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા رضی الله عنه]

ફાયદા: ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્ઝ હૈ. ઈસ લિયે ખુસૂસન સર કે બાલોં, દાઢ઼ી વગૈરહ કી જડ઼ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે તાકે પાની બાલોં કી જડ઼ોં મેં પહુંચ જાએ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બુલંદી પર ચઢ઼ને ઔર ઉતરને પર ઝિક્ર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ કે લશ્કર કે લોગ જબ બુલંદી પર ચઢ઼તે તો તક્બીર (اَللّٰهُ اَكْبَرُ) ઔર જબ નીચે ઉતરતે, તો તસ્બીહ (سُبْحَانَ اللّٰهِ) પઢ઼તે. [અબૂ દાઊદ : ૨૫૯૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર આદમી અપને અહલે ખાના પર સવાબ કી નિય્યત સે ખર્ચ કરે તો યે ખર્ચ કરના ઉસ કે હક મેં સદકા હોગા''. [બુખારી : ૫૫, અન અબી મસઊદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂટ કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ બંદા જૂટ બોલતા હૈ, તો ફરિશ્તા ઉસ કે જૂટ કી બદબૂ કી વજહ સે એક મીલ દૂર ચલા જાતા હૈ''. [તિર્મિઝી : ૧૯૭૨, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા કી ખ્વાહિશ કા ન હોના, જિસ્મ ઔર દિલ કે લિયે રાહત હૈ ઔર દુનિયા કી આરઝૂ, રંજ વ ગમ કો બઢ઼ાતી હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૦૫૮, અન તાઊસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન આસ્માન કા ફટના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ દિન કયામત કાયમ હોગી ઉસ દિન આસ્માન ફટ કર બિલ્કુલ કમઝોર હો જાએગા ઔર ફરિશ્તેં આસ્માનોં કે કિનારોં પર આજાએંગે; ઔર તુમ્હારે રબ કે અર્શ કો ઉસ દિન આઠ ફરિશ્તે ઉઠાએ હોંગે; ઉસ દિન તુમ પેશ કિએ જાઓગે તો તુમ્હારી કોઈ બાત છુપી નહીં રેહ સકેગી''. [સૂર-એ-હાક્કા : ૧૬ તા ૧૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખડ઼ે હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ખડ઼ે હોકર પાની પીને સે મના ફરમાયા હૈ. [ઇબ્ને માજા : ૩૪૨૪, અન અનસ ؓ]

ફાયદા : ખડ઼ે હો કર પાની પીના મેદે કો નુકસાન પહુંચાતા હૈ, ઈસ લિયે ઉસ સે બચના ચાહિયે.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ આપસ મેં એક દૂસરે કે માલ કો નાહક તરીકે સે મત ખાઓ, મગર જો માલ આપસ કી રઝામંદી સે કી હુઈ ખરીદ વ ફરોખ્ત સે હાસિલ હો (તો ઉસ કો ખાને મેં કોઈ હરજ નહીં)''. [સૂર-એ-નિસા : ૨૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મક્કા મેં બુત પરસ્તી કી ઈબ્તેદા

કુરૈશ કા કબીલા હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે દીન પર બરાબર કાયમ રહા ઔર એક ખુદા કી ઈબાદત કરતા રહા, યહાં તક કે હુઝૂર ﷺ સે તીન સૌ સાલ પેહલે અમ્ર બિન લુહૈ ખુઝાઈ કા દૌર આયા, અમ્ર મક્કા કા બડ઼ા દૌલતમંદ શખ્સ થા, ઉસ કે પાસ બીસ હઝાર ઊંટ થે, જો ઉસ ઝમાને મેં બડ઼ે શર્ફ કી બાત થી, એક દફા વો મક્કા સે મુલ્કે શામ ગયા, ઉસ ને વહાં લોગોં કો દેખા, કે બુતોં કો પુજતે હૈં, તો ઉન સે પૂછાઃ ઈન કો ક્યોં પૂજતે હો? ઉન્હોંને જવાબ દિયાઃ ''યે હમારે હાજતરવા હૈં, હમારી ઝરૂરતોં કો પૂરી કરતે હૈં, લડ઼ાઈયોં મેં ફતહ દિલાતે હૈં ઔર પાની બરસાતે હૈં''. અમ્ર બિન લુહૈ કો ઉન કી બુત પરસ્તી અચ્છી લગી ઔર ઉસ ને વહાં સે કુછ બુત લા કર ખાન-એ-કાબા કે આસ પાસ રખ દિયે. કાબા ચુંકિ અરબ કા મરકઝ થા, ઈસ લિયે તમામ કબાઈલ મેં ધીરે ધીરે બુત પરસ્તી કા રિવાજ હો ગયા, ઈસ તરહ મક્કા મેં બુત પરસ્તી કી શુરૂઆત અમ્ર બિન લુહૈ ખુઝાઈ કે હાથોં હુઈ, જિસ કે બારે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મૈં ને અમ્ર બિન લુહૈ કો દેખા કે વો જહન્નમ મેં અપની આંતેં ઘસીટતા હુવા ચલ રહા હૈ''. [બુખારી : ૩૫૨૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ખજૂર કી શાખ કા તલવાર બન જાના

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જહશ ؓ કી તલવાર ટૂટ ગઈ, આપ ﷺ ને એક ખજૂર કી શાખ ઉન કે હાથ મેં દે દી પસ વો તલવાર બન ગઈ. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૧૧૦૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — શૌહર કા હક અદા કરના

હઝરત આઈશા ؓ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા કે ઔરત પર તમામ લોગોં મેં સે કિસ કા હક ઝિયાદા હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઔરત પર સબ સે ઝિયાદા હક ઉસ કે શૌહર કા હૈ''. ફિર હઝરત આઈશા ؓ ને પૂછાઃ મર્દ પર સબ સે ઝિયાદા હક કિસ કા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મર્દ પર સબ સે ઝિયાદા હક ઉસ કી માં કા હૈ''. [સુનને કુબરા લિન્નસઈ : ૯૧૪૮, અન આઈશા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ડર ઔર ઘબરાહટ કી દુઆ

એક શખ્સ ને હુઝૂર ﷺ સે ડર ઔર વહશત કી શિકાયત કી તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ યે પઢ઼ોઃ

((سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ رَبِّ الْمَلٰئِكَةِ وَالرُّوْحِ وَجَلَّلَتِ السَّمٰوَاتُ وَالْأَرْضُ بِالْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوْتِ))

તર્જમાઃ ઉસ મુકદ્દસ બાદશાહ કી પાકી બયાન કરતા હૂં જો ફરિશ્તોં ઔર રૂહ કા રબ હૈ, ઉસ કી ઇઝઝત વ જબરૂત સે ઝમીન વ આસ્માન રૌશન હૈં. [મોઅજમે કબીર લિત્તબરાની : ૧૧૫૬, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દોસ્તોં ઔર પડ़ોસિયોં સે અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક દોસ્તોં મેં સે બેહતરીન દોસ્ત વો હૈ જો અપને દોસ્ત સે અચ્છા સુલૂક કરે, ઔર અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક બેહતરીન પડ़ોસી વો હૈ જો અપને પડ़ોસી સે અચ્છા સુલૂક કરે''. [તિર્મિઝી : ૧૯૪૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હઝરત ઈસા ؑ કો ખુદા માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા વો લોગ ભી કાફિર હો ગએ જિન્હોંને યૂં કહા કે અલ્લાહ તઆલા તીન (ખુદાઓં) મેં સે એક હૈ હાલાંકે એક ખુદા કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર અગર યે લોગ ઈન બાતોં સે બાઝ નહીં આએંગે, તો જો લોગ ઉન મેં સે કુફ્ર પર કાયમ રહેંગે ઉન કો ઝરૂર દર્દનાક અઝાબ પહુંચેગા''. [સૂર-એ-માઈદા : ૭૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ (દુનિયા મેં) થોડ़े દિન ખાલો ઔર (ઉસ સે) ફાયદા ઉઠા લો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયવી ઝિંદગી ચંદ રોઝ કી હૈ, અગર ઉસ કે પીછે પડ़ કર અપની આખિરત કી ઝિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉટોગે)''.
[સૂર-એ-મુરસલાત : ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કમ દર્જે વાલે જન્નતી કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અદના દર્જે કા જન્નતી વો હોગા, જિસ કે એક હઝાર મહલ હોંગે, હર દો મહલોં કે દરમિયાન એક સાલ કે બરાબર ચલને કા ફાસલા હોગા, યે જન્નતી દૂર કે મહલોં કો ઈસી તરહ દેખેગા જિસ તરહ કરીબ કે મહલોં કો દેખેગા, હર એક મહલ મેં ખૂબસૂરત ગહરી સિયાહ આંખોં વાલી હૂર હોંગી ઔર ઉમ્દા બાગાત ઔર (ખિદમત કે લિયે) લડ़કે હોંગે, જિસ ચીઝ કી ભી વો તલબ કરેગા, ઉસ કો પેશ કર દી જાએગી''. [તરગીબ : ૫૨૮૦, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દસ્ત (અગલી રાન) કા ગોશ્ત બહુત પસંદ થા. [બુખારી : ૩૩૪૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ને લિખા હૈ કે બકરી કે ગોશ્ત મેં સબ સે હલ્કી ગિઝા કા હિસ્સા ગરદન ઔર દસ્ત હૈ, ઉસ કે ખાને સે મેદે મેં ભારી પન નહીં હોતા.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા સે બે રગ઼બતી ઔર આખિરત કી રગબત પૈદા કરને કે લિયે મૌત કો યાદ કરના કાફી હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૧૫૯, રબીઅ બિન અનસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	અસહાબે ફીલ (હાથી વાલે)

અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-ફીલ મેં ''અસહાબે ફીલ'' કા તઝકિરા કિયા હૈ. યમન મેં અબરહા નામ કા એક ઈસાઈ બાદશાહ થા, ઉસ ને સનઆ મેં એક ખૂબસૂરત ગિરજા (ચર્ચ) બનવાયા થા ઔર મક્કા જૈસી મુકદ્દસ સર ઝમીન પર જમા હો કર બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરને વાલે સારે અરબોં કા રૂખ ઈસ જાનિબ ફેર દેના ચાહતા થા, તાકે સારે લોગ બૈતુલ્લાહ કો છોડ઼ કર ઉસી ગિરજા કા તવાફ કિયા કરેં. અરબોં કો જબ યે બાત માલૂમ હુઈ, તો સખ્ત નારાઝ હુએ, એક રાત કિસી ને મૌકા પા કર ગિરજા કો નાપાક કર દિયા, અબરહા ગિરજા કી બેહુરમતી દેખ કર ગુસ્સે સે બેકાબૂ હો ગયા ઔર હાથિયોં કા એક બડ઼ા લશ્કર લે કર ખાન-એ-કાબા કો ઢાને કે ઈરાદે સે રવાના હુઆ, જબ અબરહા કા લશ્કર મક્કા કે કરીબ પહુંચા, તો તેઝ હવા ચલી ઔર સમંદર કી જાનિબ સે પરિંદોં કે ઝુંડ ઉડ઼તે હુએ લશ્કર પર છા ગએ, ઉન કી ચોંચ ઔર દોનોં પંજોં મેં છોટે છોટે પત્થર થે, વો હાથિયોં કે લશ્કર પર ઉન પત્થરોં કો ગિરાને લગે, વો પત્થર જિસ પર ગિરતા ઉસ કે બદન કો ફાડ઼તા હુવા બાહર નિકલ જાતા. ઈસ તરહ સારે લશ્કર કો છલની કર ડાલા. ઉસ મેં સે બાઝ લોગ બદહાલી મેં ભાગતે હુએ યમન પહુંચે, ઉન્હીં મેં અબરહા બાદશાહ ભી થા, ઉસ કે તમામ આઝા ગલ સડ઼ચુકે થે. ઈસ તરહ અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુવ્વત ને માદ્દી તાકત પર ઘમંડ કરને વાલે અબરહા કો તબાહ કર દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	સમંદર કી ગેહરાઈ

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા કે તીન હિસ્સોં મેં સમંદર બનાએ જિન મેં બહુત સી મખલૂક રેહતી હૈ, ઉન મેં બાઝ સમંદર ઈતને ઝિયાદા ગહરે હોતે હૈં કે સાઈન્સ કી તરક્કી કે બાવજૂદ આજ તક ઉસ કી ગેહરાઈ કા કિસી કો ઈલ્મ નહીં હો સકા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર કી ગેહરાઈ મેં પાની કા ઈસ કદર દબાવ રખા હૈ કે જબ ઉસ કી ગેહરાઈ નાપને કે લિયે કોઈ ચીઝ વહાં પહુંચાઈ જાતી હૈ, તો પાની કે દબાવ કી વજહ સે પિચક જાતી હૈ ઔર સમંદર કી તેહ તક નહીં પહુંચ પાતી. સમંદર કે બેપનાહ ગેહરે પાની પર અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મુઅઝ્ઝિન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કે લિયે ન જાએ તો (ઉસ કા યે ફેલ) સરાસર ઝુલ્મ, કુફ્ર ઔર નિફાક હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૧૬૮૦૪, મઆઝ બિન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અપને સાથિયોં સે મશવરા કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ઝિયાદા સહાબ-એ-કિરામ કે સાથ મશવરા કરતે હુએ કિસી કો નહીં દેખા. [તિર્મિઝી : ૧૭૧૪અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રિશ્તેનાતોં કા હક અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રહમ (રિશ્તેદારી) અર્શ સે ચિમટ કર ફરિયાદ કરતા હૈ (ઐ અલ્લાહ!) જો મુજે જોડ઼ે, તૂ ઉસે જોડ઼ ઔર જો મુજે તોડ઼ે. તૂ ઉસે તોડ઼''. [મુસ્લિમ : ૬૫૧૯, અન આઈશા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂટી કસમ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જાન બૂજ કર જૂટી કસમ કે ઝરિયે દૂસરે કા માલ હડ઼પ કર લેગા વો (કયામત કે દિન) અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મિલેગા કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે સખ્ત નારાઝ હોગા''. [બુખારી : ૭૧૮૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કાબિલે મલામત હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા ઔર જો કુછ દુનિયા મેં હૈ, સબ મલઊન (યાની અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર) હૈ; સિવાએ અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઔર ઉસ ચીઝ કે જો ઉસ કે કરીબ હો ઔર આલિમ ઔર તાલિબે ઈલ્મ''. [ઈબ્ને માજા : ૪૧૧૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા દિન બચ્ચોં કો બૂઢા કર દેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ કુફ્ર પર કાયમ રહે, તો ઉસ દિન કી મુસીબત સે કૈસે બચોગે, જો બચ્ચોં કો બૂઢા બના દેગા ઔર જિસ દિન આસ્માન ફટ જાએગા, અલ્લાહ કા યે વાદા હૈ, જો પૂરા હો કર રહેગા''. [સૂર-એ-મુઝઝમ્મિલ : ૧૭ તા ૧૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખતના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચ ચીઝેં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખતના કરના હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા : ખતના કરને સે શર્મગાહ કે કૈન્સર, એગઝીમા ઔર ગુર્દે કી પથરી જૈસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ તુમ કો કોઈ સલામ કરે, તો ઉસ સે બેહતર અલફાઝ મેં યા વૈસે હી અલફાઝ મેં સલામ કા જવાબ દિયા કરો''. [સૂર-એ-નિસા : ૮૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	અરબોં કી અખલાકી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પેહલે અરબોં કી અખલાકી હાલત બહુત ઝિયાદા બિગડ઼ ચુક થી. ઝુલ્મ વ સિતમ, ચોરી વ ડાકા ઝની, ઝિનાકારી ઔર બદકારી બિલ્કુલ આમ થી. જુવા ખેલને ઔર શરાબ પીને કા રિવાજ બહુત ઝિયાદા થા. બેહયાઈ ઔર બેશર્મી ઈસ હદ તક બઢ઼ ગઈ થી કે ખુલે આમ બુરાઈયાં કર કે ઉસ પર ફખ્ર કિયા જાતા થા. મામૂલી મામૂલી બાતોં પર લડ઼ાઈયાં હો જાતીં ઔર ફિર બરસોં તક જારી રહતી થીં, સૂદ કી નહૂસત મેં પૂરા મુઆશરા જકડ઼ા હુવા થા. ઔરતોં કે સાથ ઈન્તેહાઈ બે રહમાના સુલૂક કિયા જાતા થા, ઉન્હેં મીરાસ મેં હિસ્સા નહીં દિયા જાતા થા ઔર લડ઼કિયોં કી પૈદાઈશ કો અપને લિયે ઝિલ્લત વ રૂસવાઈ કા સબબ સમજ કર બાઝ કબીલે વાલે અપને હી હાથોં ઝિંદા દફન કર દિયા કરતે થે, કમઝોરોં, યતીમોં ઔર બેકસોં કે સાથ બડ઼ી ના ઈન્સાફી બરતી જાતી થી ઔર ઉન કે હુકૂક કો પામાલ કિયા જાતા થા, ઈસ તરહ કી ઔર ભી બહુત સી દૂસરી બુરાઈયાં ઉન મેં રિવાજ પા ચુકી થીં.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના

એક દેહાતી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા ઔર કહા કે મુજે યે કૈસે યકીન આએ કે આપ નબી હૈં? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર મૈં ઈસ ખજૂર કે ખોશે (ગુચ્છે) કો બુલા લૂં તો તુમ મેરે નબી હોને કો માન લોગે? ઉસ ને કહા: હાં! આપ ﷺ ને ઉસ ગુચ્છે કો બુલાયા, વો દરખ્ત સે ઉતર કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર ફિર આપ ﷺ કે હુક્મ સે વાપસ ચલા ગયા, દેહાતી ફૌરન ઈસ મુઅજિઝે કો દેખ કર ઈમાન લે આયા.

[તિર્મિઝી : ૩૬૨૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને સુબહ કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૩, અન જુન્દુબ ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	અઝાબે કબ્ર સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ કસરત સે ફરમાતે થે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ
وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَّالِ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં અઝાબે કબ્ર, અઝાબે દોઝખ, ઝિંદગી ઔર મૌત કે ફિતને ઔર દજ્જાલ કે ફિતને સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં. [બુખારી : ૧૩૭૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈન્સાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઈન્સાફ કરને વાલે અલ્લાહ તઆલા કે પાસ નૂર કે મિમ્બરોં પર હોંગે ઔર યે વો લોગ હોંગે જો અપની હુકૂમત, અહલ વ અયાલ ઔર રિઆયા કે મુતઅલ્લિક ઈન્સાફ સે કામ લેતે હૈં''. [મુસ્લિમ : ૪૭૨૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફુઝૂલ ખર્ચી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઈસરાફ વ ફુઝૂલ ખર્ચી મત કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલ ખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા''. [સૂર-એ-આરાફ : ૩૧]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	ખાને પીને કી ચીઝોં મેં ગૌર કરને કી દાવત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઈન્સાન કો અપને ખાને મેં ગૌર કરના ચાહિયે કે હમ ને ખૂબ પાની બરસાયા, ફિર હમ ને અજીબ તરીકે સે ઝમીન કો ફાડ઼ા, ફિર ઉસ ઝમીન મેં સે ગલ્લા, અંગૂર, તરકારી, ઝૈતૂન ઔર ખજૂર, ઘને બાગ, મેવે ઔર ચારા પૈદા કિયા. યે સબ તુમ્હારે ઔર તુમ્હારે જાનવરોં કે ફાયદે કે લિયે હૈં''. [સૂર-એ-અબસ : ૨૪ તા ૩૨]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	હૂર કી ખૂબસૂરતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગર જન્નત કી કોઈ ઔરત ઝમીન વાલોં કી તરફ ઝાંક લે, તો ઝમીન વ આસ્માન કે દરમિયાન કી તમામ ચીઝોં કો રૌશન કર દે ઔર ઉસ કો ખુશ્બૂ સે ભર દે ઔર ઉસ કી ઓઢ઼ની દુનિયા ઔર તમામ ચીઝોં સે બેહતર હૈ''. [બુખારી : ૨૭૯૬, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિર્કા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''સિર્કા ક્યા હી બેહતરીન સાલન હૈ''. [મુસ્લિમ : ૫૩૫૦, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદાઃ મુહદ્દિસીન હઝરાત કેહતે હૈં કે સિર્કા તિલ્લી કે બઢ઼ને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ, ખૂન કો સાફ કરતા હૈ, ફોડ઼े ફુન્સિયોં કો દૂર કતા હૈ. [અલ ઈલાજુન નબ્વી]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ જમાઈ લે તો ઉસ કો અપના હાથ મુંહ પર રખ લેના ચાહિયે, ક્યોંકિ (ખુલે) મુંહ મેં શૈતાન દાખિલ હો જાતા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૭૪૯૧, અન અબી સઈદ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	છટી સદી મેં દુનિયા કી મઝહબી હાલત

છટી સદી મેં મઝહબી એતેબાર સે પૂરી દુનિયા કે લોગ બહુત ઝિયાદા કમઝોર થે, જહાલત આમ થી, દીન કે સહી મફહૂમ સે વો લોગ નાવાકિફ થે, હર તરફ શિર્ક વ બુત પરસ્તી ફૈલી હુઈ થી. અરબ કે હર ઘર મેં અલગ અલગ બુત રખા થા, જિસ કી પૂજા કી જાતી. કાબા જૈસી મુકદ્દસ જગા મેં તીન સૌ સાઠ બુત જમા કર રખે થે. ઉસ કે અલાવા મુખ્તલિફ જગહોં પર સૂરજ, ચાંદ, સિતારે ઔર આગ કી પુજા કી જાતી થી. ઔર જો લોગ અપને આપ કો આસ્માની મઝાહિબ વાલે સમજતે થે, ઉન કી હાલત ભી બહુત ખરાબ થી, અલ્લાહ કી કિતાબોં કે અહકામ વ કવાનીન કો બદલ ડાલા થા, ઉસ કી અસલી શક્લ વ સૂરત બાકી નહીં રહી થી; બલ્કે અગર યે મુમકિન હોતા, કે ઉન મઝાહિબ કે અસલ બાની અમ્બિયાએ કિરામ દોબારા વાપસ આકર ઉન કી હાલત દેખતે, તો વો ઉન કો નહીં પેહચાન સકતે થે. ઉન મઝાહિબ કે માનને વાલે ધીરે ધીરે અલ્લાહ કે બતાએ હુએ તરીકે સે હટ ચુકે થે, હત્તા કે પૂરી તરહ અકીદ-એ-તૌહીદ પર ભી કાઈમ નહીં થે ઔર ઉન કી બહુત સારી આદતેં ઔર રસમેં મુશરિકાના ઔર જાહિલી રિવાયાત કે મુતાબિક થીં. ઉન સારી ચીઝોં કી ઈસ્લાહ ઔર સહી રેહનુમાઈ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને હુઝૂર ﷺ કો મબઊસ ફરમાયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	સૂરજ કી તૂફાની લહરેં

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ કો એક ઝબરદસ્ત આગ કા ગોલા બનાયા હૈ, જો રૌશની કે સાથ હમેં ગર્મી ભી મુહય્યા કરતા હૈ, લેકિન કભી કભી સૂરજ કે અંદર ખતરનાક કિસ્મ કી લહરેં ભી ઉઠતી હૈં, હત્તા કે તૂફાન આતા હૈ, અગર વો લહરેં ઝમીન પર બસને વાલે જાનદારોં પર પડ઼ જાએં, તો સબ કો હલાક કર ડાલેંગી, મગર અલ્લાહ તઆલા અપની કુદરત સે ઈન શુઆઓં ઔર લહરોં કો ઝમીન કે ઐસે ઈલાકોં કી તરફ મોડ઼ દેતા હૈ જહાં પર આબાદી નહીં હોતી. ઉન હલાક કરને વાલી શુઆઓં કા ગૈર આબાદ ઈલાકોં કી તરફ મુન્તકિલ કરના અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	રૂકૂ સજદા અચ્છી તરહ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "વો નમાઝ સહી નહીં જિસ મેં આદમી રૂકૂ સજદા ઠીક સે નહીં કરતા".

[તિર્મિઝી : ૨૬૫, અન અબી મસઊદ અનસારી ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મુસાફા સે પેહલે સલામ કરના

હઝરત જુન્દુબ ؓ સે રિવાયત હૈ કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી કે જબ ભી આપ ﷺ અપને અસહાબ ؓ સે મિલતે તો સલામ કિયે બગૈર મુસાફા ન ફરમાતે. [મોઅજમે કબીર : ૧૭૦૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સખાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સખાવત જન્નત મેં એક દરખ્ત હૈ પસ જો શખ્સ સખી હોગા વો ઉસ કી એક ટેહની પકડ઼ લેગા જિસ કે ઝરિયે સે વો જન્નત મેં દાખિલ હો જાએગા ઔર કંજૂસી જહન્નમ કા એક દરખ્ત હૈ જો શખ્સ બખીલ હોગા વો ઉસ કી એક ટેહની પકડ઼ લેગા, યહાં તક કે વો ટેહની ઉસ કો જહન્નમ મેં દાખિલ કર કે રહેગી''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૪૫૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દુનિયા કે લિયે ઈલ્મે દીન હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''વો ઈલ્મ જિસ સે અલ્લાહ કી રઝા હાસિલ કી જાતી હૈ (યાની કુર્આન વ સુન્નત કા ઈલ્મ) અગર ઉસ કો કોઈ શખ્સ દુનિયા કી દૌલત કમાને કે લિયે હાસિલ કરે, તો વો કયામત કે દિન જન્નત કી ખૂશ્બૂ સે ભી મહરૂમ રહેગા.''

[અબૂ દાઊદ : ૩૬૬૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઝિયાદા ખાને કા અંજામ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ ડકાર લી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હમારે સામને ડકાર મત લો, ઈસ લિયે કે કયામત કે દિન સબ સે ઝિયાદા ભૂકા વો શખ્સ હોગા જો દુનિયા મેં ઝિયાદા પેટ ભરતા હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૭૮, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખિયોં કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક જહન્નમ એક ઘાત કી જગા હૈ, જો સરકશોં કા ઠિકાના (હૈ) જિસ મેં વો બે ઈન્તિહા ઝમાનોં (પડ઼ે)રહેંગે (ઔર) ઉસ મેં ન તો વો કિસી ઠંડક (યાની રાહત) કા મઝા ચખેંગે ઔર ન પીને કી ચીઝ કા, સિવાએ ગરમ પાની ઔર પીપ કે (ઔર ઉન કો) પૂરા પૂરા બદલા મિલેગા''.

[સૂર-એ-નબા : ૨૧ તા ૨૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે, તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ : ૫૨૯૬, અન કઅબ બિન માલિક ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિયે ઈન્તેહાઈ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલોં! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકૂક કી અદાયગી મેં ખયાનત ઔર કમી ન કિયા કરો ઔર આપસ કી અમાનતોં મેં ભી ખયાનત ન કિયા કરો, ઔર તુમ તો ઉસ કે નુકસાન કો જાનતે હો''.

[સૂર-એ-અનફાલ : ૨૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હુઝૂર ﷺ કી આમદ કી બશારત

હુઝૂર ﷺ સે પેહલે જિતને અમ્બિયાએ કિરામ ગુઝરે હૈં, હર એક ને અપની કૌમ કો આખરી નબી હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી આમદ કી ખબર દી હૈ ઔર આપ ﷺ કી મુખતલિફ નિશાનિયાં બતા કર આપ ﷺ પર ઈમાન લાને કા અહદ લિયા હૈ. ચુનાંચે હઝાર તબદીલિયોં કે બાવજૂદ આજ તક તૌરાત વ ઈન્જીલ મેં વો અલામાત ઔર નિશાનિયાં મૌજૂદ હૈં જો આપ ﷺ કી ઝાતે ગિરામી મેં મૌજૂદ થીં, ખુદ તૌરાત વ ઈન્જીલ વાલે ભી ઈસ હકીકત સે ખૂબ વાકિફ હૈં. જૈસા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે ''જિન લોગોં કો હમ ને કિતાબ (તૌરાત વ ઈન્જીલ) દી હૈ, વો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો (ઉન કિતાબોં મેં બયાન કરદા નિશાનિયોં કી બિના પર) અપને બેટે કી તરહ ખૂબ પહચાનતે હૈં, મગર ઉસ કે બાવજૂદ ઉન મેં સે એક જમાત જાન બુજ કર હક બાત કો છુપાતી હૈ.''

[સૂરએ-બકરહ : ૧૪૬]

ઈસી તરહ કુર્આન મેં હૈ કે હઝરત ઈસા ﷺ ને ફરમાયા: ઐ બની ઈસ્રાઈલ! મૈં તુમ્હારે પાસ અલ્લાહ કા ભેજા હુવા આયા હૂં, મુજ સે પેહલે જો તૌરાત હૈ, મૈં ઉસ કી તસદીક કરતા હૂં ઔર અપને બાદ આને વાલે એક અઝીમુશ્શાન નબી કી ખુશખબરી દેતા હૂં, જિન કા નામ 'અહમદ' હૈ. [સૂરએ-સફ : ૬]

એક મરતબા ખુદ હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં અપને બાપ ઈબ્રાહીમ ﷺ કી દુઆ ઔર હઝરત ઈસા ﷺ કી બશારત હૂં''. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૧૫]

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હઝરત અબૂઝર رضي الله عنه કે બારે મેં પેશીનગોઈ

એક મરતબા આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા અબૂ ઝર પર રહમ ફરમાએ! વો તન્હા હી રેહતે હૈં, તન્હા હી મરેંગે ઔર તન્હા હી ઉઠાએ જાએંગે.'' ચુનાંચે વો મકામે રબઝા મેં અકેલે જા કર રહે, વહીં તન્હાઈ કી ઝિંદગી ગુઝારી ઔર વહીં વફાત પાઈ, ઉન કે પાસ ઉસ વકત સિર્ફ ઉન કી બીવી ઔર ગુલામ થા.'' [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૧૯૭૭]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(મર્દોં કો) જમાત છોડ઼ને સે રૂક જાના ચાહિયે; વરના મૈં ઉન કે ઘરોં મેં આગ લગવા દૂંગા''. [ઈબ્ને માજા : ૭૯૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ رضي الله عنه]

ફાયદા: જમાત છોડ઼ને વાલોં કે લિયે હદીસોં મેં બહુત સખ્ત વઈદેં બયાન કી ગઈ હૈં; ઈસ લિયે તમામ મુસલમાન મર્દોં પર જમાત કા એહતેમામ કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મગ્ફિરત ઔર તલબે રહમત કી દુઆ

મગ્ફિરત ઔર તલબે રહમત કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿رَبَّنَآ اٰمَنَّا فَاغۡفِرۡ لَنَا وَارۡحَمۡنَا وَاَنۡتَ خَيۡرُ الرّٰحِمِيۡنَ﴾

તર્જમાઃ ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમ ઈમાન લે આએ હૈં, લિહાઝા હમારી મગફિરત ફરમા દીજિયે ઔર હમ પર રહમ ફરમાઈયે, બેશક આપ બડ઼ે હી મેહરબાન હૈં. [સૂર-એ-મોમિનૂન : ૧૦૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વાલિદૈન કે લિયે દુઆએં કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ શખ્સ કે માં બાપ યા ઉન મેં સે કોઈ એક મર જાએ ઔર વો શખ્સ ઉન કી નાફરમાની કરને વાલા હો, તો અગર વો ઉન કે લિયે હમેશા દુઆ વ ઈસ્તિગફાર કરતા રહે, તો વો શખ્સ ફરમાંબરદારોં મેં શુમાર હો જાએગા''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૭૬૬૩, અન અનસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જબ હમ લોગોં કો નુકસાન પહુંચાને કે બાદ અપની રહમત કા મઝા ચખાતે હૈં, તો વો હમારી ઉન નિશાનિયોં કે બારે મેં ભી શરારત કરને લગતે હૈં''. (યાની મૌજૂદા આસાનિયોં મેં પડ઼ કર ગુઝરી હુઈ મુસીબતોં કો જુટલાતે હૈં ઔર મઝાક ઉડ઼ાતે હૈં, જબ કે ઉન્હેં ઉન નિશાનિયોં સે ઈબરત હાસિલ કરની ચાહિયે). [સૂર-એ-યુનૂસ : ૨૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી મેં બરતને કા સામાન હૈ ઔર જો કુછ (અજ્ર વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહીં ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-શૂરા : ૩૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	જન્નત ઔર જહન્નમ કા એક એક કતરા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગર જન્નત કા એક કતરા તુમ્હારી ઈસ દુનિયા મેં તુમ્હારે પાસ આજાએ, તો સારી દુનિયા કો મીઠા કર દે ઔર અગર જહન્નમ કા એક કતરા તુમ્હારી દુનિયા મેં આજાએ, તો સારી દુનિયા કો તુમ્હારે લિયે કડ઼વા કર દે''. [તરગીબ વ તરહીબ : ૧૮૬, અન અનસ ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અંજીર સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અંજીર ખાઓ ક્યોંકિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર જોડ઼ોં કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ કિસી કો કર્ઝ દે, ફિર વો કર્ઝદાર ઉસ કો કોઈ હદિયા દે યા અપની સવારી પર સવાર કરાએ તો ન હદિયા કબૂલ કરે, ન ઉસ કી સવારી પર સવાર હો; અલબત્તા અગર ઉસ કર્ઝ કે મામલે સે પેહલે ઈસ કિસ્મ કા બરતાવ દોનોં મેં થા તો કોઈ મુઝાયકા નહીં''. [ઈબ્ને માજા : ૨૪૩૨, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મુબારક પૈદાઈશ

આખરી નબી હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી મુબારક પૈદાઈશ મક્કા મુકર્રમા મેં માહે રબીઉલ અવ્વલ મુતાબિક માહે અપ્રેલ ૫૭૧ ઈસવી પીર કે દિન ઐસે માહૌલ મેં હુઈ કે પૂરી દુનિયા પર કુફ્ર વ શિર્ક કી તારીકી છાઈ હુઈ થી ઔર ઈન્સાનિયત ગુમરાહી મેં ભટક રહી થી; ગોયા રૂહાની તૌર પર હર તરફ અંધેરા ફૈલા હુવા થા; ઔર જો અલ્લાહ હર રોઝ ચાંદ, સૂરજ ઔર સિતારોં કે ઝરિયે સારે આલમ કો રૌશન કરતા થા, આજ ઉસ ને ઈન્સાનોં કે તારીક દિલોં કો અપની ઈબાદત વ બંદગી કી રૌશની અતા કરને કે લિયે અપને પ્યારે બંદે હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો હિદાયત કા આફતાબ બના કર સય્યિદા આમિના કે ઘર પૈદા ફરમાયા. પૈદાઈશ કે બાદ દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને 'મુહમ્મદ' નામ રખા. યે નામ અરબ મેં બિલ્કુલ અનોખા થા. લોગોં ને અબ્દુલ મુત્તલિબ સે અપને પોતે કા નયા નામ રખને કી વજહ માલૂમ કી, તો ઉન્હોંને કહા કે મેરે પોતે કી પૂરી દુનિયા મેં તારીફ કી જાએગી, ઈસ લિયે મૈં ને યે નામ રખા હૈ. ફિર આપ ﷺ કી પૈદાઈશ કી ખુશી મેં આપ ﷺ કે દાદા ખ્વાજા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને અકીકા કિયા ઔર તમામ કુરૈશ કો દાવત દી.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | અબાબીલ પરિંદા

કુર્આન કે બયાન કે મુતાબિક અબાબીલ પરિંદોં ને અબરહા કે લશ્કર કો કંકરિયોં કે ઝરિયે હલાક કિયા થા. અલ્લાહ તઆલા ને ઈન પરિંદોં કો બડ઼ી અક્લ વ ઝહાનત અતા ફરમાઈ હૈ, યે તિન્કે ઔર ગારે સે બડ઼ી મહારત કે સાથ અપના ઘર બનાતી હૈં ઔર અપને બચ્ચોં કો ભી ગંદગી સે પાક સાફ ઔર બીટ ન કરને કી તાલીમ દેતી હૈં, ચિમગાદડ઼ ઉન કે બચ્ચોં કા બડ઼ા દુશ્મન હૈ. ઈસ લિયે અપને બચ્ચોં કી હિફાઝત કે લિયે ઘર મેં અજવાઈન કી લકડિયાં રખ દેતી હૈં, જિન કી ખુશ્બૂ સે વો ઉન કે ઘર કે કરીબ ભી નહીં જાતી. બિલાશુબા ઈસ છોટે સે પરિંદોં કી અક્લ વ ઝહાનત અલ્લાહ કી કુદરત કી એક નિશાની હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો''.

[સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૨૩]

ફાયદા: વાલિદૈન બડ઼ી મશક્કત વ મેહનત સે બચ્ચોં કી પરવરિશ કરતે હૈં, ઈસ લિયે વાલિદૈન કે સાથ અચ્છાઈ કા મામલા કરના ઔર ઉન કી ઝરૂરિયાત કો અપની તાકત ઔર હૈસિયત કે મુતાબિક પૂરી કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખુશી કે વક્ત સજ્દ-એ-શુક્ર અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ખુશી કા મૌકા આતા યા કોઈ ખુશખબરી સુનાઈ જાતી, તો આપ ﷺ સજ્દ-એ-શુક્ર અદા કરતે.

[અબૂ દાઊદ : ૨૭૭૪, અન અબી બકરહ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુતલ્લકા બેટી કી કફાલત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક મરતબા ફરમાયા: ''ક્યા મૈં તુમ્હેં બેહતરીન સદકા ન બતાઊં? તેરી વો લડ઼કી જો લૌટ કર તેરે હી પાસ આ ગઈ હો ઔર ઉસ કે લિયે તેરે સિવા કોઈ કમાને વાલા ન હો (તો ઐસી લડ઼કી પર જો ભી ખર્ચ કિયા જાએગા વો બેહતરીન સદકા હૈ)''.

[ઇબ્ને માજા : ૩૬૬૭, અન સુરાકા બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈલ્મે દીન કો છુપાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને ઈલ્મ કો છુપાયા, કયામત કે દિન ઉસ કો આગ કી લગામ પેહનાઈ જાએગી''.

[તબરાની કબીર : ૧૦૬૮૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ આરિયત હૈ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ફરમાતે હૈં: ''તુમ મેં સે હર એક મેહમાન હૈ ઔર ઉસ કા માલ આરિયત (ઉધાર) હૈ, ઔર મેહમાન યાની (ઇન્સાન ઈસ દુનિયા સે) જાને વાલા હૈ ઔર આરિયત કી ચીઝ ઉસ કે માલિક કો લોટાની પડ઼ેગી''.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૨૪૧]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન કાફિર કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હમ ને તુમ કો કરીબ આને વાલે અઝાબ સે ડરા દિયા હૈ (જો ઉસ દિન આએગા) જિસ દિન આદમી અપને ઉન આમાલ કો દેખ લેગા, જો ઉસ ને અપને હાથોં સે કિયે હોંગે ઔર ઉસ દિન કાફિર કહેગા: કાશ! મૈં મિટ્ટી હો જાતા''.

[સૂર-એ-નબા : ૪૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ, તો ઇન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ, લિહાઝા ઉસ કા ઇલાજ ગરમ પાની ઔર શહેદ સે કરો''.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૨૩૭, અન આઈશા ﷺ]

નોટ: ગુર્દે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ, તો કૂલ્હોં મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઈસી દર્દ હી કી વજહ સે બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઉસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને યે બતલાયા કે ગરમ પાની ઔર શહેદ મિલા કર પિયો.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ઐસે અઝાબ સે બચો, જો સિર્ફ ગુનાહ કરને વાલોં હી પર નહીં આએગા, બલ્કે ગુનાહ દેખ કર ખામોશ રેહને વાલોં કો ભી અપની પકડ઼ મેં લેગા, ખૂબ જાન લો કે અલ્લાહ સખ્ત સઝા દેને વાલા હૈ''.

[સૂર-એ-અનફાલ : ૨૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કી પૈદાઈશ કે વક્ત દુનિયા પર અસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મુબારક પૈદાઈશ સે ૫૦ દિન પેહલે અસહાબે ફીલ કા વાકિઆ પેશ આયા, શાહે યમન અબરહા, હાથિયોં કે એક બડે લશ્કર કો લે કર બૈતુલ્લાહ શરીફ કો ઢાને કે લિયે મક્કા આયા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ પૂરે લશ્કર કો તબાહ કર કે બૈતુલ્લાહ કી ખુદ હિફાઝત ફરમાઈ. મોઅર્રિખીન કા બયાન હૈ કે જિસ વક્ત હુઝૂર ﷺ પૈદા હુએ, ઠીક ઉસી વક્ત કિસરા કે શાહી મહલ મેં સખ્ત ઝલઝલા આગયા ઔર ઉસ કે ચૌદા કંગરે ગિર ગએ, ઈસી તરહ ફારિસ કે આતિશકદે કી આગ, જો બરાબર એક હઝાર સાલ સે જલ રહી થી, એક દમ સે બુજ ગઈ. ગોયા અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે એક તરહ કા યે એલાન થા કે અબ ઈસ દુનિયા મેં વો હસ્તી પૈદા હો ચુકી હૈ, જિન કી અઝમત વ બુલંદી કા ચર્ચા પૂરી દુનિયા મેં હોગા. જો કુફ્ર વ શિર્ક ઔર ગુમરાહી કો ખત્મ કર કે, ઈમાન વ તૌહીદ કા બીજ બોએગા ઔર તમામ બુરી આદતોં કો ખત્મ કર કે લોગોં કો અચ્છે અખલાક સિખાએગા ઔર જો કિસી એક કૌમ, કબીલા વ ખાનદાન ઔર મુલ્ક કા નહીં બલ્કે કયામત તક કે લિયે પૂરી દુનિયા કા હાદી વ પૈગમ્બર હોગા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત રિફાઆ رضي الله عنه કી આંખ કા દુરૂસ્ત હોના

હઝરત રિફાઆ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: જંગે બદર મેં મેરી આંખ મેં એક તીર લગા જિસ કી વજહ સે આંખ ફૂટ ગઈ, આપ ﷺ ને ઉસ પર થૂક મુબારક લગા દિયા ઔર દુઆ ફરમાઈ, ઉસ કે બાદ ઐસા હો ગયા જૈસે મુજે કોઈ તકલીફ હી નહીં પહોંચી. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૯૬૯]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત મેં સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ લિયા જાએગા, અગર વો અચ્છી ઔર પૂરી નિકલ આઈ, તો આમાલ ભી પૂરે ઉતરેંગે, ઔર અગર વો ખરાબ હો ગઈ, તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ નિકલેંગે''. [તિર્મિઝી : ૪૧૩, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અચ્છી મૌત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તકલીફ ઔર બીમારી કી વજહ સે મૌત કી આરઝૂ મત કરો, અગર તુમ યહી ચાહતે હો, તો ઈસ તરહ દુઆ કરો:

((اَللّٰهُمَّ أَحْيِنِيْ مَا كَانَتِ الْحَيٰوةُ خَيْرًا لِّيْ وَتَوَفَّنِيْ إِذَا كَانَتِ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِّيْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂ મુજે ઝિંદા રખ જબ તક મેરા ઝિંદા રેહના મેરે હક મેં બેહતર હો ઔર મુજે મૌત દે અગર મરના મેરે હક મેં બેહતર હો. [બુખારી : ૫૬૭૧, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કી દી હુઈ રોઝી પર રાઝી રહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા સે થોડી રોઝી પર રાઝી રહે, અલ્લાહ તઆલા ભી ઉસ કી તરફ સે થોડે અમલ પર રાઝી હો જાતે હૈં''. [બૈહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૪૪૦૯, અન અલી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	લડકી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ ઉન મેં સે કિસી કો બેટી પૈદા હોને કી ખબર દી જાતી હૈ, તો ઉસ કા ચેહરા રંજ કી વજહ સે કાલા પડ઼ જાતા હૈ ઔર દિલ હી દિલ મેં ઘુટતા રેહતા હૈ ઔર જિસ લડ઼કી કી પૈદાઈશ કી ઉસ કો ખબર દી ગઈ હૈ, ઉસ કી શરમિંદગી કી વજહ સે લોગોં સે છુપતા ફિરતા હૈ કે ઉસ કો ઝિલ્લત ગવારા કર કે રેહને દે યા ઉસ કો મિટ્ટી મેં છુપા દે, વો બહુત હી બુરા ફૈસલા કરતે હૈં''.

[સૂર-એ-નહલ : ૫૮ તા ૫૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈન્સાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ, (કે તૂ દુનિયા મેં પડ઼ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ હાલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ. (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)''. [સૂર-એ-ઈન્ફિતાર : ૬ તા ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી નેહરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં એક નેહર પાની કી, એક શહદ કી, એક દૂધ કી ઔર એક શરાબ કી હોગી''. [તિર્મિઝી : ૨૫૭૧, અન મુઆવિયા ؓ]

નોટ : જન્નત કી શરાબ મેં ન નશા હોગા ઔર ન ઉસ મેં બદબૂ હોગી, બલ્કે બડ઼ી ખુશબૂદાર ઔર લઝીઝ હોગી.

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સબ સે ઉમદા ગિઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બેહતરીન ગિઝા મૌસમ કા પેહલા ફલ હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૯૦, અન અનસ ؓ]

નોટ : યૂં તો મેવા ઔર મૌસમી ફલ સિહત કો બરકરાર રખને ઔર મૌસમી બીમારિયોં સે બચને કા અહમ નુસ્ખા હૈ, મગર મૌસમ કા પેહલા ફલ ગિઝા કે એતેબાર સે સબ સે ઉમદા હોતા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે નસીહત કરને કી દરખ્વાસ્ત કી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ સે શર્મ કરો જૈસે કે તુમ અપને ખાનદાન કે નેક ઔર શરીફ આદમી સે શર્મ કરતે હો''.

[આદાબુસ સોહબા લિ અબી અબ્દિર્રહમાન સુલમી : ૧૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી પરવરિશ ઔર ખાનદાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ અરબીયુન નસ્લ ઔર અરબ કે બા ઈઝ્ઝત કબીલા કુરૈશ કે ખાનદાન બની હાશિમ મેં પૈદા હુએ. ખુદ હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ્માઈલ કી નસ્લ મેં સે ''કનાના'' કો મુમતાઝ બનાયા ઔર કનાના મેં સે ''કુરૈશ'' કો ઈઝ્ઝત અતા ફરમાઈ ઔર કુરૈશ મેં ''બની હાશિમ'' કો ઈમ્તિયાઝ બખ્શા ઔર બની હાશિમ મેં સે મુજે મુન્તખબ ફરમાયા''. [મુસ્લિમ : ૫૯૩૮, અન વાસિલા ؓ]

આપ ﷺ કી વાલિદા બીબી આમિના ખાનદાને બનૂ ઝોહરા કી મોઅઝ્ઝઝ ખાતૂન થીં. પૈદાઈશ કે બાદ આપ ﷺ કો સૌબિયા ને દૂધ પિલાયા. અરબ કે શુરફા કા દસ્તૂર થા કે બચ્ચોં કો પરવરિશ કે લિયે દેહાત કી ઔરતોં કે હવાલે કરતે થે, તાકે વહાં કી સાફ વ શફ્ફાફ હવા કી વજહ સે બચ્ચે સિહતમંદ ઔર તંદરૂસ્ત રહેં. ઈસી દસ્તૂર કે મુવાફિક આપ ﷺ કો દાદા અબ્દુલમુત્તલિબ ને હવાઝિન કે કબીલા બની સઅદ કી એક શરીફ ખાતૂન હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ કે સુપુર્દ કિયા. ઉન્હોંને ચાર યા પાંચ સાલ તક આપ ﷺ કી પરવરિશ ફરમાઈ, સાલ મેં દો મરતબા આપ ﷺ કો મક્કા લા કર વાલિદા આમિના ઔર દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ કો દિખા જાતી થીં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | અંગૂઠા

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે હાથ મેં ઉંગલિયોં કે મુકાબલે મેં અંગૂઠે કો તાકતવર બનાયા હૈ, ઉસી કી મદદ સે હમ ખાને કા લુક્મા ઉઠાતે હૈં ઔર ઉસી કે ઝરિયે હમ કલમ સે લિખતે હૈં. ઉસ કે બગૈર ઈન્સાન કિસી ચીઝ કો મઝબૂતી સે નહીં પકડ઼ સકતા, કિસી ઉંગલી કે ન હોને કી વજહ સે અંગૂઠા ઉસ કા બદલ બન સકતા હૈ. યકીનન અંગૂઠા અલ્લાહ કી બડ઼ી નેઅ્મત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | નમાઝ છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૨૪૬, અન જાબિર ؓ]

દૂસરી એક રિવાયત મેં હૈ કે ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડ઼ને કા ફર્ક હૈ.

[ઇબ્ને માજા : ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | દસ્તરખ્વાન બિછા કર ખાના

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ન કભી મેઝ પર ઔર ન તશતરિયોં મેં ખાના ખાયા, પૂછા ગયા ફિર કિસ પર ખાતે થે? ફરમાયા: દસ્તરખ્વાન પર. [બુખારી : ૫૪૧૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આને કરીમ દેખ કર પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કુર્આન કો દેખ કર પઢ઼ને કા આદી હોતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસ કી આંખોં સે ફાયદા ઉઠાને કા મૌકા દેતા હૈ જબ તક વો દુનિયા મેં રહે''. (યાની ઉન કી આંખોં કી બીનાઈ મૌત તક બાકી રેહતી હૈ). [ફઝાઈલુલ કુર્આન લિર્રાઝી : ૧૮ / ૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અઝાન કે બાદ મસ્જિદ સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને મસ્જિદ મેં અઝાન સુની, ફિર વો કિસી ઝરૂરત કે બગૈર મસ્જિદ સે ચલા ગયા ઔર ઉસ કા વાપસ આને કા ઈરાદા ભી નહીં હૈ, તો વો મુનાફિક હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૭૩૪, અન ઉસમાન બિન અફફાન ﷺ]

ખુલાસા: અઝાન કી આવાઝ સુનકર બિલા શરઈ ઝરૂરત કે એક સચ્ચે પક્કે મુસલમાન કી શાન નહી હૈકે વો મસ્જિદ સે બાહર ચલા જાએ, ઐસા કરના મુનાફિક કા અમલ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દો ખ્વાહિશ મંદ શખ્સ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો હરીસ ઐસે હૈં, જિન કા દિલ કભી નહીં ભરતા. એક ઈલ્મ કા હરીસ જિસ કા દિલ કભી નહીં ભરતા હૈ ઔર દૂસરા દુનિયા કા હરીસ ઉસ કા ભી દિલ કભી નહીં ભરતા''.

[મુસ્તદરક : ૩૧૨, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને ખડ઼ા હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''કયા યે લોગ ઈસ બાત કા યકીન નહીં રખતે કે યે એક બડ઼ે સખ્ત દિન મેં ઝિંદા કર કે ઉઠાએ જાએંગે, જિસ દિન સારે ઈન્સાન રબ્બુલઆલમીન કે સામને ખડ઼ે હોંગે''.

[સૂર-એ-તતફીફ : ૪ તા ૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ કો બુખાર ઔર હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિખાતે થે:

((بِسْمِ اللهِ الْكَبِيْرِ، أَعُوْذُ بِاللهِ الْعَظِيْمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَّعَّارٍ، وَّمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ)) [તિર્મિઝી : ૨૦૭૫]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ લોગો! અલ્લાહ કે તુમ પર જો એહસાનાત હૈં ઉન કો યાદ કરો, કયા અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઈ ઔર ભી ખાલિક હૈ? જો તુમ કો ઝમીન વ આસ્માન સે રોઝી પહુંચાતા હો. ઉસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, ફિર તુમ કહાં ફિરે જા રહે હો''? [સૂર-એ-ફાતિર : ૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત હલીમા સાદિયા ﷺ કે ઘર મેં બરકતેં

અરબ મેં સખ્ત કહત પડ઼ા હુવા થા, કબીલ-એ-બનૂ સઅદ કી ઔરતેં બચ્ચોં કી પરવરિશ કે લિયે મક્કા મુકર્રમા આઈ હૂઈ થીં. ઉન્હીં મેં સે હલીમા સાદિયા ભી અપને શૌહર હારિસ બિન અબ્દુલ ઉઝ્ઝા કે સાથ દુબલી પતલી સવારી પર આઈ થીં. તકરીબન સારી ઔરતેં મક્કા કે માલદાર ઘરાનોં કે બચ્ચે લે ચુકીં થીં, સિર્ફ હઝરત હલીમા હી કો કોઈ બચ્ચા નહીં મિલા થા, ઉન કો માલૂમ હુવા કે અબ્દુલ મુત્તલિબ કા પોતા "મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ" અભી મૌજૂદ હૈ, મગર યતીમ હૈ ઔર સારી ઔરતોં ને ઉન કી યતીમી કો દેખ કર છોડ઼ દિયા, કે જબ ઉન કે વાલિદ હી ઝિંદા નહીં, તો ભરપૂર ઉજરત મિલને કી ઉમ્મીદ ભી નહીં હૈ. હઝરત હલીમા હૈરાન થીં, ખાલી હાથ વાપસ હોને કી હિમ્મત નહીં થી ઔર ઉધર ઉન કી યતીમી કા ખયાલ થા. બિલઆખિર ઉન્હોંને શૌહર સે મશવરા કરને બાદ આપ ﷺ કો પરવરિશ કે લિયે કબૂલ કર લિયા. ઉસી વક્ત સે ઉન કી આંખેં આપ ﷺ કી વજહ સે બે પનાહ બરકતોં કા મુશાહદા કરને લગીં. વો કમઝોર સવારી જો આતે વક્ત બાર બાર કાફલે કે પીછે રેહ જાતી થીં, અબ સબ સે આગે ઇતની તેઝ રફતારી સે ચલ રહી થી કે કાફલે વાલોં કો કેહના પડ઼તા કે હલીમા! ઝરા આહિસ્તા ચલો; ઔર ઘર પહુંચ કર ભી બરકતોં કા મુશાહદા હોને લગા કે બકરી કા થન ફાકે કી વજહ સે ખુશ્ક હો ગયા થા, વો દૂધ સે ભર ગયા, ચુનાંચે ઉન્હોંને ઔર ઉન કે શૌહર ને પેટ ભર કર પિયા. ઉસ કે બાદ હઝરત હલીમા રોઝાના આપ ﷺ કી વજહ સે બરકતોં કો દેખતી રેહતી થીં, સખ્ત કહતસાલી કે ઉસ દૌર મેં ભી ઉન કે ઘર મેં ઇતની ખુશહાલી થીં કે કબીલે વાલે હૈરાન થે ઔર હર શખ્સ અપને ચરવાહે કો યે તાકીદ કરતા કે ઉસી જંગલ મેં અપને જાનવરોં કો ભી ચરાઓ જહાં હલીમા કી બકરિયાં ચરતી હૈં.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત અલી ﷺ કે દર્દ કા અચ્છા હોના

હઝરત અલી ﷺ કેહતે હૈં: એક મરતબા મુજે સખ્ત દર્દ લાહિક હુવા કે મૈં મૌત કો યાદ કરને લગા, આપ ﷺ કી ખિદમતે અકદસ મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઐ અલ્લાહ! ઇસે શિફા અતા ફરમા! હઝરત અલી ﷺ કેહતે હૈં: મૈં ઉસી વક્ત અચ્છા હો ગયા ફિર આજ તક વો દર્દ મુજે નહીં હુવા.

[બૈહકી ફી દલાઇલિન્નુબુવ્વહ : ૨૪૨૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	માં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરના

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આકર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ મેરે હુસ્ને સુલૂક કા ઝિયાદા હકદાર કૌન હૈ? ફરમાયા: "તેરી માં, ફિર અર્ઝ કિયા કે ઉસ કે બાદ કૌન? ફરમાયા: તેરી માં, ફિર અર્ઝ કિયા કે ઉસ કે બાદ કૌન? ફરમાયા: તેરી માં, ફિર અર્ઝ કિયા કે ઉસ કે બાદ કૌન? ફિર ફરમાયા: તેરા બાપ".

[બુખારી : ૫૯૭૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	કબ્ર મેં નૂર કી દુઆ

જો શખ્સ યે ચાહે કે ઉસ કી કબ્ર મેં નૂર હો તો યે દુઆ પઢ઼ે: ((اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ نُوْرًا فِيْ قَبْرِيْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે લિયેમેરી કબ્ર મેં નૂર પૈદા ફરમા.

[તિર્મિઝી : ૩૪૧૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખાલા કી ખિદમત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક આદમી આકર કેહને લગાઃ યા રસૂલલ્લાહ! મુજ સે બહુત બડ઼ા ગુનાહ હો ગયા હૈ, તૌબા કા કોઈ રાસ્તા હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ક્યા તુમ્હારી માં ઝિંદા હૈ?'' તો ઉસ ને કહા નહીં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ક્યા તુમ્હારી કોઈ ખાલા હૈ?'' ઉસ ને કહાઃ હાં! તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઉન કી ઈતાઅત વ ખિદમત કરો''. [તિર્મિઝી : ૧૯૦૪, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દુનિયા કમાને કી નિય્યત સે દીન પર ચલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''લોગોં મેં કોઈ ઐસા ભી હૈ, જો કિનારે પર ખડ઼ે હો કર અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતા હૈ, ફિર અગર ઉસ કો કોઈ દુનિયવી નફા પહુંચ ગયા, તો ઉસ કી વજહ સે (દીન પર) ઠેહરા રહા ઔર અગર ઉસ કો કોઈ આઝમાઈશ આ ગઈ, તો અપને મુંહ કે બલ ઉલટે (યાની દીન સે) ફિર ગયા, વો દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કો ખૌ બૈઠા, યે દોનોં જહાં કા ખુલા હુવા નુકસાન હૈ''.

[સૂર-એ-હજ : ૧૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કો બેહતર સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''(ઐ મુનકિરો!) તુમ લોગ દુનિયા કો આખિરત પર તરજીહ દેતે હો, હાલાંકે આખિરત (દુનિયા કે મુકાબલે મેં) ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલી હૈ''.

[સૂર-એ-આલા : ૧૬ તા ૧૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા હર શખ્સ સે બાત કરેંગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ ભી ઐસા ન હોગા જિસ સે અલ્લાહ તઆલા ઈસ તરહ બાત ન કરેં કે ઉસ કે ઔર અલ્લાહ તઆલા કે દરમિયાન મેં ન કોઈ પરદા હોગા ન કોઈ વાસ્તા હોગા, અપને દાઈ તરફ દેખેગા તો વો આમાલ હોંગે જો દુનિયા મેં કિયે હોંગે (યાની નેક આમાલ), બાઈ તરફ દેખેગા તો વો આમાલ હોંગે જો દુનિયા મેં કિયે થે (યાની બુરે આમાલ) વો જહન્નમ કી આગ અપને સામને મૌજૂદ પાએગા''. [બુખારી : ૭૫૧૨, ૧૪૧૩ અન અદી બિન હાતિમ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસે બુખાર આજાએ વો તીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે, તો (ઇન્શાઅલ્લાહ) ઉસે શિફા હાસિલ હોગીઃ

((بِسْمِ اللهِ اَللّٰهُمَّ إِنَّمَا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصْدِيْقَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસ્દીક કરતે હુએ''. [ઈબ્ને અબી શૈબા : ૭/૧૪૫, અન મકહૂલ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''લઝ્ઝતોં કો ખત્મ કરનેવાલી ચીઝ મૌત કો કસરત સે યાદ કિયા કરો''.

[ઈબ્ને માજા : ૪૨૫૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી યતીમી

હુઝૂર ﷺ કી પૈદાઈશ સે પેહલે હી વાલિદ માજિદ અબ્દુલ્લાહ કા મદીના મેં ઈન્તેકાલ હો ગયા થા ઔર આપ ﷺ યતીમી કી હાલત મેં પૈદા હુએ, જબ ઉમ્ર મુબારક છે સાલ કી હુઈ, તો વાલિદા સય્યિદા આમિના આપ કો લેકર અપને રિશ્તેદારોં સે મિલને મદીના મુનવ્વરા ચલી ગઈ. વાપસી મેં મકામે અબવા મેં બીમાર હુઈ ઔર વહીં ઈન્તેકાલ ફરમા ગઈ. અબ આપ ﷺ અપની મહબૂબ માં કી શફકત વ મુહબ્બત સે ભી મહરૂમ હો ગએ. ઉસ કે બાદ દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ કી શફકત મેં પલે બઢ઼ે. વો આપ કો દિલ વ જાન સે ઝિયાદા ચાહતે થે, કિસી વક્ત ભી આપ સે ગાફિલ નહીં રેહતે ઔર કાબે કે સાયે મેં અપને સાથ બિઠાતે થે, જબ કે ખાનદાન મેં સે કિસી ઔર કો ઉન કે સાથ બૈઠને કી હિમ્મત નહીં હોતી થી. મગર દો સાલ બાદ સિર્ફ આઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં આપ કે દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ભી દુનિયા સે ચલ બસે, ઈસ તરહ યતીમ મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ કે સર સે મુશફિક દાદા કા સાયા ભી ઉઠ ગયા. ગોયા અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા કી તરબિયત વ પરવરિશ કે સારે અસબાબ કો ખત્મ કર કે ખુદ અપની ખુસૂસી રહમત કે તહત આપ કી તરબિયત વ નિગરાની કા ઈન્તેઝામ ફરમાયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — બચ્ચે કા માદરી ઝબાન સીખના

અલ્લાહ તઆલા ને હર પૈદા હોને વાલે બચ્ચે કો અપની માં કો પહચાનને ઔર દૂધ પીને કી સલાહિયત સે નવાઝા. હર બચ્ચા પૈદાઈશ હી સે અપને માં બાપ કી નકલ વ હરકત દેખતા રેહતા હૈ, કુછ દિન બાદ વો ઉન કે ઈશારે ઔર આવાઝ કો ભી સમજને લગતા હૈ, ફિર જબ વો બોલને કે કાબિલ હોતા હૈ, તો આહિસ્તા આહિસ્તા માદરી ઝબાન ભી સીખ લેતા હૈ, આખિર ઈસ છોટે સે બચ્ચે કો બગૈર કિસી તાલીમ કે માં બાપ કી પહચાન કિસ ને કરાઈ? માદરી ઝબાન સીખને ઔર બોલને કી કુવ્વત કિસ ને અતા ફરમાઈ? બેશક અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે બચ્ચે કો સબ કુછ સિખાતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ, તુમ પર ઝરૂરી ઔર લાઝિમ હૈ કે ભલાઈયોં કા હુકમ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી''. [તિર્મિઝી : ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા ؓ]

ખુલાસા : નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	બચ્ચોં કો સલામ કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ બચ્ચોં કે પાસ સે ગુઝરે, તો બચ્ચોં કો સલામ કિયા ઔર ફરમાયા: આપ ﷺ ભી ઈસ તરહ કિયા કરતે થે. [બુખારી : ૬૨૪૭]

નોટ : બચ્ચોં કો સલામ કરના આપ ﷺ કી સુન્નત હૈ. તાકે બચપન સે હી એક દૂસરે કો સલામ કરને કી આદત બને.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીમાર કી ઈયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને બીમાર કી ઈયાદત કી યા અપને કિસી ભાઈ કી સિર્ફ અલ્લાહ કે વાસ્તે ઝિયારત કી, તો એક પુકારને વાલા પુકારતા હૈ કે તૂ ભી પાકીઝા હૈ, તેરા ચલના ભી પાકીઝા હૈ ઔર તૂ ને જન્નત મેં અપના એક મકામ બના લિયા''. [તિર્મિઝી : ૨૦૦૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગુમ શુદા ચીઝ કા એલાન મસ્જિદ મેં કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કો મસ્જિદ મેં ગુમશુદા ચીઝ કા એલાન કરતે દેખો, તો ઉસ કે જવાબ મેં યે કેહ દેના ચાહિયે કે અલ્લાહ તઆલા તેરી ચીઝ કો વાપસ ન કરે, ક્યોંકિ મસ્જિદ ઈસ એલાન કે લિયે તામીર નહીં કી ગઈ''. [મુસ્લિમ : ૧૨૬૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા દુનિયા આખિરત કે ઈરાદે પર દેતા હૈ ઔર દુનિયા કે ઈરાદે પર આખિરત દેને સે ઈન્કાર કરતા હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૭૨૩૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન કિસી કો મુખાલફત કા ઈખ્તિયાર ન હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''કયામત કે દિન સબ લોગ બગૈર કિસી કજી ઔર મુખાલફત કે એક પુકારને વાલે (ફરિશ્તે) કે પીછે ચલેંગે ઔર તમામ આવાઝેં રહમાન કે સામને પસ્ત હો જાએંગી, પાંવ કી આહટ કે સિવા ઉસ રોઝ તુમ કુછ ન સુનોંગે''. [સૂર-એ-તાહા : ૧૦૮]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઈલાજ	સૂર-એ- ફાતિહા સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સૂર-એ-ફાતિહા હર મર્ઝ કી દવા હૈ''.

[સુનને દારમી : ૩૪૩૩, અન અબ્દુલ મલિક બિન ઉમૈર ﷺ]

ફાયદા : અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ ફરમાતે હૈં: અગર જિસ્મ મેં કહીં દર્દ હો, તો દર્દ કી જગા હાથ રખ કર સાત મરતબા ''સૂર-એ-ફાતિહા'' પઢે ઈન્શાઅલ્લાહ આરામ મિલેગા. [તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ્ર ઔર નમાઝ કે ઝરીયે મદદ હાસિલ કરો. બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરનેવાલોં કે સાથ હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૧૫૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કા શામ કા પેહલા સફર

દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ હુઝૂર ﷺ અપને ચચા અબૂ તાલિબ કે સાથ રેહને લગે. વો અપની ઔલાદ સે ઝિયાદા આપ ﷺ સે મુહબ્બત કરતે થે, જબ વો તિજારત કી ગર્ઝ સે શામ જાને લગે, તો આપ ﷺ અપને ચચા સે લિપટ ગએ. અબૂ તાલિબ પર ઈસ કા બડ઼ા અસર પડ઼ા ઔર આપ ﷺ કો સફર મેં સાથ લે લિયા. ઈસ કાફલે શામ પહુંચ કર 'મકામે બસરા' મેં કયામ કિયા. યહાં બુહૈરા નામિ રાહિબ રેહતા થા. જો ઈસાઈયત કા બડ઼ા આલિમ થા. ઉસ ને દેખા કે બાદલ આપ ﷺ પર સાયા કિયે હુએ હૈ ઔર દરખ્ત કે ટેહનિયાં આપ ﷺ પર જુકી હુઈ હૈં. ફિર ઉસ ને અપની આદત કે બરખિલાફ ઈસ કાફલે કી દાવત કી. જબ લોગ દાવત મેં ગએ, તો આપ ﷺ કો કમ ઉમ્ર હોને કી વજહ સે એક દરખ્ત કે પાસ બૈઠા દિયા. મગર બુહૈરા ને આપ ﷺ કો ભી બુલવાયા ઔર અપની ગૌદ મેં બિઠા કર મુહરે નુબુવ્વત દેખને લગા. ઉન્હોંને તૌરાત વ ઈન્જીલ મેં આખરી નબી ﷺ સે મુતઅલ્લિક સારી નિશાનિયોં કો આપ ﷺ કે અંદર મૌજૂદ પાયા. ફિર અબૂ તાલિબ સે કહા કે તુમ્હારા ભતીજા આખરી નબી બનને વાલા હૈ. ઈન કો મુલ્કે શામ ન લેજાના, વરના યહૂદી કત્લ કી કોશિશ કરેંગે. ઈન્હેં વાપસ લે જાઓ ઔર યહૂદ સે ઈન કી હિફાઝત કરો. ચુનાંચે અબૂ તાલિબ ઈસ મુખ્તસર સી ગુફતગૂ કે બાદ આપ ﷺ કો લે કર બહિફાઝત મક્કા મુકર્રમા વાપસ આ ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	દાદ કા અચ્છા હોના

અબયઝ બિન હમ્માલ બયાન કરતે હૈં કે મેરે ચેહરે પર દાદ થા, જિસ ને ચેહરે કો સફેદ કર દિયા થા. મૈં આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા ઔર ઉસ કી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ ઔર ચેહરે પર અપના મુબારક હાથ ફેરા, અભી રાત ભી ન હોને પાઈ થી કે દાદ ખત્મ હો ગયા. [દલાઈલિન્નુબુવ્વહ લિઅબી નુઐમ : ૫૪૧]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઈસ્તેમાલ કી) તાકત ન રખતે હો, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઈરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)". [સૂર-એ-માઈદા : ૬]

ખુલાસા: અગર કિસી પર ગુસ્લ કરના ફર્ઝ હો જાએ ઔર પાની ઈસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન હો, તો ઐસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ, ઔર ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા વહી હૈ જો વુઝૂ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	બુઢ઼ાપે મેં રિઝક મેં બરકત કી દુઆ

બુઢ઼ાપે મેં રિઝક મેં બરકત કે લિયે યે દુઆ પઢ઼ેં:

((اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ أَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ عِنْدَ كِبَرِ سِنِّي وَانْقِطَاعِ عُمُرِي))

ઐ અલ્લાહ! મેરી બડ઼ી ઉમ્ર મેં અપના રિઝક મુજ પર ઝિયાદા કર દે. [મુસ્તદરક : ૧૯૭૮, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મૌત કો કસરત સે યાદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "દિલોં મેં ભી ઝંગ લગતા હૈ, જૈસે કે લોહે મેં જબ પાની લગ જાતા હૈ". તો પૂછા ગયાઃ (દિલોં કા ઝંગ) કૈસે દૂર હોગા? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "મૌત કો ખૂબ યાદ કરને ઔર કુર્આન પાક કી તિલાવત સે". [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૯૫૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જો લોગ પાકદામન ઔરતોં પર (ઝિના કી) તોહમત લગાતે હૈં, ફિર અપને દાવે પર ચાર ગવાહ ન લા સકેં, તો ઐસે લોગોં કો અસ્સી કોડ઼ે લગાઓ ઔર આઇન્દા કભી ઉન કી ગવાહી કબૂલ ન કરો ઔર યે લોગ (સખ્ત) ગુનહગાર હૈં; મગર જો લોગ ઇસ તોહમત કે બાદ તૌબા કર લેં ઔર અપની ઈસ્લાહ કર લેં, તો બેશક અલ્લાહ તઆલા બડ઼ા બખ્શને વાલા મેહરબાન હૈ". [સૂરહ-એ-નૂર : ૪ તા ૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા વાલોં કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "અલ્લાહ તઆલા જબ ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો ઉસ કી રોઝી ઉસ પર તંગ કર દેતા હૈ, ફિર વો શિકાયત કરતા ફિરતા હૈ કે મેરે રબ ને મેરી કદર ઘટા દી (હાલાંકે) હરગિઝ ઐસા નહીં; બલ્કે તુમ યતીમોં કી ઇઝઝત નહીં કરતે ઔર મિસ્કીનોં કો આપસ મેં ખાના ખિલાને કી તરગીબ નહીં દેતે" (જિસ કી વજહ સે ઐસા હુઆ). [સૂરહ-એ-ફજ્ર : ૧૬ તા ૧૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કયામત કે દિન લોગ આમાલ કે બકદર પસીને મેં હોંગે, કોઈ તો પસીને મેં ટખ્નોં તક ડૂબા હુવા હોગા ઔર કિસી કે ઘુટનોં તક પસીના હોગા ઔર કિસી કા યે હાલ હોગા કે પાંવ સે લેકર મુંહ તક પસીને મેં હોગા, ઉસ કા પસીના લગામ કી તરહ મુંહ મેં ઘુસા હુવા હોગા".

[મુસ્લિમ : ૭૨૦૬, અન મિકદાદ બિન અસ્વદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાથે, આપકે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ)થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેથે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢ઼ાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઇસકો લે લો, ઇસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ. [મોઅ્જમે કબીર તબરાની : ૨૧૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "દાવત દેને વાલે કી દાવત કબૂલ કર લો ઔર હદિયા વાપસ મત કરો ઔર મુસલમાનોં કો મત મારો". [સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૫૬૯૪, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કી મુબારક ઝિંદગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તરબિયત વ પરવરિશ શુરૂ હી સે અલ્લાહ તઆલા ને અપની ખાસ રહમત સે મખ્સૂસ તરીકે પર ફરમાઈ થી, બચપન સે હી ઇન્તેહાઈ પાક વ સાફ ઝિંદગી ગુઝારી. જિસ માહૌલ મેં આપ ﷺ પૈદા હુએ થે, ઉસ મેં કુફ્ર વ શિર્ક ઔર બુત પરસ્તી આમ થી, હર તરફ તરહ તરહ કી બુરાઈયાં ઔર અખ્લાકી ગંદગિયાં ફૈલી હુઈ થીં, મગર ઉસ માહૌલ સે દૂર રેહ કર આપ ﷺ ઝિંદગી ગુઝારતે, બુત પરસ્તી સે આપ ﷺ કો તબઅન નફરત થીં. કૌમ મેં આપ ﷺ સબ સે ઝિયાદા શર્મ વ હયા વાલે ઔર સચ્ચી ગુફતગૂ કરને વાલે થે, રિશ્તોં કા ખ્યાલ રખતે, લોગોં કા બોજ હલકા કરતે ઔર ઝરૂરતેં પૂરી કરતે, વાદે કો પૂરા કરને કા બહુત એહતેમામ કરતે થે, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબિલ હમસા ؓ બયાન કરતે હૈં કે નુબુવ્વત સે પેહલે આપ ﷺ સે એક મામલે પર મૈં ને યે વાદા કિયા કે ફિર આઊંગા. લેકિન મૈં ભૂલ ગયા ઔર તીસરે દિન ઉધર આયા, તો દેખા આપ ﷺ અબ તક વહીં ઇન્તેઝાર કર રહે હૈં, ઉસ કે બાવજૂદ મેરી ઇસ વાદા ખિલાફી પર ગુસ્સા નહીં હુએ ઔર સિર્ફ ઇતના ફરમાયા કે તુમ ને મુજે તકલીફ દી, મૈં ઇસી જગહ (તુમ્હારે વાદા કરને કી વજહ સે) તીન દિન સે મૌજૂદ હૂં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ઝલઝલા

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઝમીન કો પાની પર પૈદા ફરમાયા હૈ ઔર ઉસ કી હિફાઝત કે લિયે જગા જગા મઝબૂત પહાડ઼ બના દિયે હૈં. જો ઝમીન કો હિલને સે રોકે રખે હૈં. અગર બહુત સે લોગ ઉસ કો મિલ કર હિલાના ચાહે તો નહીં હિલા સકતે, મગર અલ્લાહ તઆલા લોગોં કી ઇબરત ઔર અપની કુદરત કો ઝાહિર કરને કે લિયે ઇસ ભારી ઝમીન મેં ઝલઝલા પૈદા કર દેતા હૈ. ઇસ સે ભી ઝિયાદા તઅજ્જુબ કી બાત યે હૈ કે ઝમીન કી સતહ એક હૈ મગર ઉસ કે બાવજૂદ જહાં અલ્લાહ ચાહતા હૈ વહીં ઝલઝલા આતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત તાકત વ કુદરત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બગૈર કિસી ઉઝર કે નમાઝ કઝા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાયા: ''જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બગૈર કિસી ઉઝર કે એક વક્ત મેં પઢ઼ે વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝે પર પહુંચ ગયા''. [મુસ્તદરક : ૧૦૨૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ચાર ચીઝેં અંબિયા કી સુન્નત હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ચાર ચીઝેં તમામ નબિયોં કી સુન્નત હૈં: નિકાહ કરના, મિસ્વાક કરના, હયા કરના ઔર ખુશ્બૂ કા ઇસ્તેમાલ કરના''. [તિર્મિઝી : ૧૦૮૦, અન અબી ઐયૂબ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખુશ અખ્લાકી સે પેશ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અચ્છે અખ્લાક ખતાઓં કો ઈસ તરહ પિઘલા દેતે હૈં જિસ તરહ પાની બરફ કો પિઘાલ દેતા હૈ ઔર બદ ખુલ્કી અમલ કો ઈસ તરહ ખરાબ કર દેતી હૈ જિસ તરહ સિરકા શહદ કો ખરાબ કર દેતા હૈ''. [તબરાની કબીર : ૧૦૬૨૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	માલ બઢ઼ાને કે લિયે સવાલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ (લોગોં સે) ઈસ લિયે સવાલ કરતા હૈ કે અપને માલ મેં ઝિયાદતી કરે, વો જહન્નમ કે અંગારે માંગ રહા હૈ, જિસ કા દિલ ચાહે થોડ઼ે માંગ લે યા ઝિયાદા માંગ લે''.

[મુસ્લિમ : ૨૩૯૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ અબૂ ઝર! દુનિયા મેં સે જો હિસ્સા આખિરત કે લિયે હોગા વો તુજે નુકસાન નહીં દેગા, નુકસાન વો દેગા જો દુનિયા હી કે લિયે હો''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૮૫૮૯, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે રોઝ કોઈ કિસી કે કામ નહીં આએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન) કોઈ બોજ ઉઠાને વાલા કિસી દૂસરે કે ગુનાહોં કા બોજ નહીં ઉઠાએગા; અગર કોઈ બોજ સે લદા હુવા (ગુનહગાર) કિસી કો અપના બોજ ઉઠાને કે લિયે બુલાએગા, તબ ભી ઉસ કે બોજ મેં સે કુછ ન ઉઠાયા જાએગા, ચાહે વો ઉસ કા રિશ્તેદાર હી કયોં ન હો''.

[સૂર-એ-ફાતિર : ૧૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તરબૂઝ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઈસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિયે ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિયે ખત્મ કરતે હૈં.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૩૬, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: તરબૂઝ ગરમી કી શિદ્દત કો કમ કરતા હૈ ઔર ગરમી કી વજહ સે હોને વાલે સર દર્દ મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ મેં સે એક જમાત ઐસી હોની ચાહિયે, જો નેકી વ ભલાઈ કી તરફ બુલાએ ઔર નેક કામ કરને કા હુક્મ કરે ઔર બુરાઈ સે રોકે''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કા હઝરત ખદીજા ؓ સે નિકાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા પેહલા નિકાહ મક્કા કી એક શરીફ ખાતૂન ખદીજા ؓ બિન્તે ખુવૈલિદ સે હુવા. હઝરત ખદીજા ؓ એક દૌલતમંદ બેવા ઔરત થીં. ઈસ સે પેહલે ઉન કી દો શાદિયાં હો ચુકી થીં. ઉન્હોંને હુઝૂર ﷺ કી અમાનત વ દિયાનત ઔર હુસ્ને અખલાક જૈસી સિફાત કો દેખ કર નિકાહ કા પૈગામ દિયા થા, હાલાંકે ઈસ સે પેહલે કુરૈશ કે બડ઼ે બડ઼ે સરદારોં કે પૈગામ કો ઠુકરા ચુકી થીં. હુઝૂર ﷺ ને ઈસ પૈગામ કા તઝકિરા અપને ચચા અબૂ તાલિબ સે કિયા, જિસ કો ઉન્હોંને બખુશી કબૂલ કર લિયા; ઔર અબૂ તાલિબ, બની હાશિમ ઔર મુઝર કે સરદારોં કો લે કર હઝરત ખદીજા ؓ કે મકાન પર ગએ. અબૂ તાલિબ ને નિકાહ કા ખુત્બા પઢ઼ા, ઉસ વક્ત હઝરત ખદીજા ؓ કી ઉમ્ર ચાલીસ સાલ ઔર આપ ﷺ કી ઉમ્ર શરીફ ૨૫ સાલ થી. હઝરત ખદીજા ؓ આખરી વક્ત તક હુઝૂર ﷺ કી જાંનિસાર ઔર ગમખ્વાર બીવી રહીં. ઉન કી વફાત કે બાદ ભી હુઝૂર ﷺ ઉન કી ખૂબિયોં કા તઝકિરા કરતે રેહતે થે. હઝરત ઈબ્રાહીમ ؓ કે અલાવા આપ ﷺ કી સારી ઔલાદ હઝરત ખદીજા ؓ સે હી હૈં.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	જિસ્મ કા ખુશ્બૂદાર હો જાના

હઝરત વાઈલ બિન હુજ્ર ؓ બયાન કરતે હૈં મૈં ને નબી ﷺ સે મુસાફા કિયા યા મેરા જિસ્મ આપ ﷺ કે જિસ્મ સે છૂ ગયા તો મૈં અપને હાથોં મેં તીન દિન કે બાદ ભી મુશ્ક કી ખુશ્બૂ મહસૂસ કરતા થા.

[તબરાની કબીર : ૧૭૫૩૬]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તર્કે જમાત કા અંજામ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢ઼તા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઆલ્લિક ક્યા હુક્મ હૈ?) અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ ને ફરમાયા: ''યે શખ્સ જહન્નમી હૈ''. [તિર્મિઝી : ૨૧૮, અન મુજાહિદ ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઝલઝલા વગૈરહ સે હિફાઝત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِيْ))

તર્જુમા: એ અલ્લાહ! મૈં તેરી અઝમત કે તુફૈલ, ઝમીન મેં ધંસ જાને સે હિફાઝત ચાહતા હૂં.

[નસઈ : ૫૫૨૯, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	આપસ મેં સલામ વ મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો મુસલમાન જબ આપસ મેં મિલતે હૈં ઔર મુસાફા કરતે હૈં ઔર ઉન દોનોં મેં સે હર એક દૂસરે કો દેખ કર મુસ્કુરાતા હૈ ઔર યે તમામ અમલ અલ્લાહ કે લિયે કરતા હૈ, તો જુદા હોને સે પેહલે હી દોનોં કી મગફિરત હો જાતી હૈ''. [તબરાની ઔસત : ૭૮૪૫, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ કો નારાઝ કરતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ પહુંચાતે હૈં, તો ઉન પર અલ્લાહ તઆલા દુનિયા વ આખિરત મેં લાનત કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ ને ઉન કે લિયે લઝીઝ વ રૂસવા કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૫૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''માલ વ ઔલાદ કી કસરત (ઔર દુનિયા કે સામાન પર ફખ્ર) ને તુમ કો (આખિરત સે) ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પુહંચતે હો, હરગિઝ ઐસા ન કરો''. [સૂર-એ-તકાસુર : ૧ તા ૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમિયોં કા રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અહલે દોઝખ પર રોને કા અઝાબ મુસલ્લત કિયા જાએગા તો વો ઈતના રોએંગે કે આંસૂ ખુશ્ક હો જાએંગે, ઉસ કે બાદ રોતે હુએ ખૂન બહાએંગે યહાં તક કે ઉન કે ચેહરોં મેં ગઢે કી તરહ ફટન પડ઼ જાએંગી, અગર ઉન મેં કશ્તિયોં કો છોડ઼ દિયા જાએ, તો વો (ભી) ઉન મેં ચલ પડ઼ેં''.

[ઈબ્ને માજા : ૪૩૨૪, અન અનસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	લૌકી (દૂધી) સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ લૌકી (દૂધી) ખાયા કરો, ક્યોંકિ યે અક્લ કો બઢ઼ાતી હૈ ઔર દિમાગ કો તાકત દેતી હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૩, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક આદમી કો નસીહત કરતે હુએ ફરમા રહે થે કે ગુનાહ કમ કરો, તુમ્હારે લિયે મૌત આસાન હો જાએગી ઔર કરઝા કમ કરો, આઝાદી કી ઝિંદગી ગુઝારોગે.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૫૩૧૪, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

રબીઉસ
સાની

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હિલ્ફુલ ફુઝૂલ

અરબ મેં ઝુલ્મ વ સિતમ ઔર ચોરી વ ડાકા ઝની આમ થી, લોગોં કે હુકૂક પામાલ કિયે જાતે ઔર કમઝોરોં કા હક દબાયા જાતા થા. ઈસ જુર્મ મેં અવામ વ ખવાસ સભી મુબ્તલા થે. ઈસી તરહ કા એક મામલા મક્કા મુકર્રમા મેં ભી પેશ આયા કે એક સરદાર ને બાહર કે એક તાજિર સે સામાન ખરીદા ઔર પૂરી કીમત નહીં દી. ઈસ કે બાદ મક્કા કે ચંદ નેક લોગોં ને અબ્દુલ્લાહ બિન જુદઆન કે મકાન પર જમા હો કર ઝુલ્મ કા મુકાબલા કરને ઔર મઝલૂમ કી મદદ કરને કા મુઆહદા કિયા. ઈસ મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી શરીક થે ઔર ઉસ વક્ત કમ ઉમ્ર થે. ઉન લોગોં ને ઈસ મુઆહદે કા નામ ''હિલ્ફુલ ફુઝૂલ'' રખા થા. આપ ﷺ જબ જવાન હુએ, તો આપ ને દોબારા કબીલે કે બાહૈસિયત લોગોં કે સામને મુલ્ક કી બદઅમની, મુસાફિરોં ઔર કમઝોરોં પર હોને વાલે ઝૂલ્મ વ સિતમ કા હાલ બયાન કર કે ઉન કો ઈસ્લાહ પર આમાદા કિયા, બિલઆખિર એક અંજૂમન કાઈમ હો ગઈ ઔર બનૂ હાશિમ, બનૂ અબ્દિલ મુત્તલિબ, બનૂ સઅદ, બનૂ ઝોહરા ઔર બનૂ તમીમ કે લોગ ઈસ મેં શામિલ હુએ ઔર હર મેમ્બર ને મુલ્ક કી બદ અમની દૂર કરને, મુસાફિરોં કી હિફાઝત ઔર ગરીબોં કી મદદ કરને ઔર ઝાલિમોં કો ઝૂલ્મ સે રોકને કા અહદ કિયા. ઈસ મુઆહદે સે અલ્લાહ તઆલા કી મખ્લૂક કો બહૂત ફાયદા હુવા. હુઝૂર ﷺ નુબુવ્વત કે ઝમાને મેં ભી ફરમાયા કરતે થે કે અગર આજ ભી કોઈ ઈસ મુઆહદે કે નામ સે મુજે બુલાએ ઔર મદદ તલબ કરે તો, ઝરૂર ઉસ કી મદદ કરૂંગા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	બિજલી કી કડ઼ક

અલ્લાહ તઆલા બાદલોં કે ઝરિયે બારિશ નાઝિલ કરતા હૈ ઔર કભી ઉસ સે બિજલી પૈદા કરતા હૈ, જિસ કી આવાઝ મેં બડ઼ી ગરજ ઔર સખ્ત કડ઼ક હોતી હૈ.અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ બિજલી મેં રૌશ્ની ઔર આવાઝ પૈદા કર કે અપની કુદરત સે રૌશની મેં ઈતની તેઝ રફતારી પૈદા કર દી કે વો ઝમીન પર બિજલી કી આવાઝ સે પેહલે પહુંચ જાતી હૈ, ફિર કભી ઈસ બિજલી કો ગિરા કર તબાહી મચા દેતા હૈ, ગર્ઝ ઈન બાદલોં સે બારિશ ઔર બિજલી કી ગર્ઝ પૈદા કરના કુદરતે ખુદાવંદી કા ઝબરદસ્ત નમૂના હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત સે નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને તકબીરે ઊલા કે સાથ ચાલીસ દિન તક અલ્લાહ કી રઝા કે લિયે જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼ી ઉસ કે લિયે દોઝખ સે નજાત ઔર નિફાક સે બરાત કે દો પરવાને લિખ દિયે જાતે હૈં''. [તિર્મિઝી: ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક رضی الله عنه]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તીન સાંસ મેં પાની પીના

હઝરત અનસ رضی الله عنه (પીને કે વક્ત) દો યા તીન સાંસ લેતે ઔર ફરમાતે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી તીન મરતબા સાંસ લેતે થે. [બુખારી: ૫૬૩૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈમાન વાલોં મેં ઝિયાદા મુકમ્મલ ઈમાન વાલે વો લોગ હૈં જો અખલાક મેં ઝિયાદા અચ્છે હૈં ઔર તુમ મેં સબ સે અચ્છે વો લોગ હૈં જો અપની બીવિયોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરતે હૈં''.

[તિર્મિઝી : ૧૧૬૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અજનબી ઔરત સે મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કિસી કે સર મેં લોહે કી કીલ ઠોંક દિયા જાના ઈસ સે બેહતર હૈ કે વો કિસી ઐસી (અજનબી) ઔરત કો છુએ જો ઉસ કે લિયે હલાલ નહીં હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૧૬૮૮૦, અન મઅકિલ બિન યસાર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	મૌત ઔર માલ કી કમી સે ઘબરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આદમી દો ચીઝોં કો નાપસંદ કરતા હૈ, (હાલાંકે દોનોં ઉસ કે લિયે બેહતર હૈં) એક મૌત કો, હાલાંકે મૌત ફિતનોં સે બચાવ હૈ, દૂસરે માલ કી કમી કો, હાલાંકે જિતના માલ કમ હોગા ઉતના હી હિસાબ કમ હોગા''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૩૧૧૩, મહમૂદ બિન લબીદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	નામ-એ-આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(વો દિન યાદ કરને કે કાબિલ હૈ) જિસ દિન હમ નબિયોં કો ઉન કી ઉમ્મત કે સાથ (મૈદાને હશ્ર મેં) બુલાએંગે, ફિર જિન કા નામ-એ-આમાલ ઉન કે દાહને હાથ મેં દિયા જાએગા, વો (ખુશ હો કર) અપને નામ-એ-આમાલ કો પઢેંગે ઔર ઉન પર ઝર્રા બરાબર ભી ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા''.

[સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૭૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર બીમારી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ને હર બીમારી કે લિયે દવા ઉતારી હૈ, જબ બીમારી કો સહી દવા પહુંચ જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે બીમારી ઠીક હો જાતી હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૭૪૧, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ આદમ કી ઔલાદ! તુમ હર મસ્જિદ કી હાઝરી કે વક્ત અચ્છા લિબાસ પહેન લિયા કરો, ઔર ખાઓ પિયો ઔર ફુઝૂલ ખર્ચી મત કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલ ખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા''.

[સૂર-એ-આરાફ : ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ | હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફૈસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નુબુવ્વત સે ચંદ સાલ કબ્લ ખાન-એ-કાબા કો દોબારા તામીર કરને કી ઝરૂરત પેશ આઈ. તમામ કબીલે કે લોગોં ને મિલ કર ખાન-એ-કાબા કી તામીર કી, લેકિન જબ હજરે અસ્વદ કો રખને કા વક્ત આયા, તો સખ્ત ઈખ્તેલાફ પૈદા હો ગયા, હર કબીલા ચાહતા થા કે ઉસ કો યે શર્ફ હાસિલ હો, લિહાઝા હર તરફ સે તલવારેં ખિંચ ગઈ ઔર કત્લ વ ખૂન કી નૌબત આ ગઈ. જબ મામલા ઈસ તરહ ન સુલઝા, તો એક બૂઢે શખ્સ ને યે રાય દી કે કલ સુબહ જો શખ્સ સબ સે પેહલે મસ્જિદે હરામ મેં દાખિલ હોગા વહી ઈસ કા ફૈસલા કરેગા. સબ ને યે રાય પસંદ કી. દૂસરે દિન સબ સે પેહલે નબીએ કરીમ ﷺ દાખિલ હુએ. આપ ﷺ કો દેખતે હી સબ બોલ ઉઠે '' યે અમીન હૈં, હમ ઉન કે ફૈસલે પર રાઝી હૈં''. આપ ﷺ ને એક ચાદર મંગવાઈ ઔર હજરે અસ્વદ કો ઉસ પર રખા ઔર હર કબીલે કે સરદાર સે ચાદર કે કોને પકડ़વા કર ઉસ કો કાબે તક લે ગએ ઔર અપને હાથ સે હજરે અસ્વદ કો ઉસ કી જગા રખ દિયા. ઈસ તરહ આપ ﷺ કે ઝરિયે એક બડ़े ફિતને કા ખાત્મા હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં ભી બાલ સફેદ ન હોના

અમ્ર બિન સાલબા જુહની રضی કેહતે હૈં કે મૈં ને આપ ﷺ સે મકામે સિયાલા મેં મુલાકાત કી. મૈં ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા, તો આપ ﷺ ને મેરે સર પર અપના દસ્તે મુબારક રખા, ચુનાંચે હઝરત અમ્ર રضی ને સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ લેકિન સર ઔર ચેહરે કે જિસ હિસ્સે પર આપ ﷺ ને અપના દસ્તે મુબારક રખા થા વહાં કે બાલ સફેદ ન હુએ. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૪૭૩]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ફજર ઔર અસર પાબંદી સે અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હરગિઝ વો આદમી જહન્નમ મેં દાખિલ નહીં હો સકતા, જો સૂરજ નિકલને સે પેહલે ફજર કી નમાઝ ઔર સૂરજ ગુરૂબ હોને સે પેહલે અસર કી નમાઝ પઢे''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૩૬, અન ઉમારહ બિન રૂવૈબહ રضی]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં | દુનિયા વ આખિરત મેં આફિયત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બંદે કી અપને રબ સે માંગી જાને વાલી દુઆઓં મેં સબ સે અફઝલ દુઆ યે હૈ: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْئَلُكَ الْمُعَافَاةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં દુનિયા ઔર આખિરત મેં તુજ સે આફિયત વ ભલાઈ કા સવાલ કરતા હૂં.

[ઈબ્ને માજા : ૩૮૫૧, અન અબી હુરૈરા રضی]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઔરતોં કો ચંદ બાતોં પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર ઔરત પાંચ વક્ત કી નમાઝ પઢે ઔર રમઝાન શરીફ કે રોઝે રખે ઔર અપની શર્મગાહ કી હિફાઝત કરે ઔર અપને શૌહર કી ફરમાંબરદારી કરે (તો કયામત કે દિન) ઉસ સે કહા જાએગા: તુમ જન્નત કે જિસ દરવાઝે સે ચાહો જન્નત મેં દાખિલ હો જાઓ.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૬૪, અન અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડ઼ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યકીનન જો લોગ અલ્લાહ તઆલા સે અહદ કર કે ઉસ અહદ કો ઔર અપની કસ્મોં કો થોડ઼ી સી કીમત પર ફરોખ્ત કર ડાલતે હૈં, તો ઐસે લોગોં કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં ઔર ન અલ્લાહ તઆલા ઉન સે બાત કરેગા ઔર ન કયામત કે દિન (રહમત કી નઝર સે) ઉન કી તરફ દેખેગા, ઔર ન ઉન કો પાક કરેગા ઔર ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૭૭]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિયે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિન લોગોં કો હમારે પાસ આને કી ઉમ્મીદ નહીં હૈ, ઔર વો દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ, ઔર ઉસ પર વો મુતમઈન હો બૈઠે ઔર હમારી નિશાનિયોં સે ગાફિલ હો ગએ હૈં, ઐસે લોગોં કા ઠિકાના ઉન કે આમાલ કી વજહ સે જહન્નમ હૈ''. [સૂર-એ-યૂનુસ: ૭ તા ૮]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા મંઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર (આખિરત કે હૌલનાક અહવાલ કે મુતઅલ્લિક) તુમ્હેં વો સબ માલૂમ હો જાએ જો મુજે માલૂમ હૈ, તો તુમ્હારા હંસના બહુત કમ હો જાએ ઔર રોના બહુત બઢ઼ જાએ''.

[બુખારી : ૬૪૮૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શહદ સે પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ

એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મેરે ભાઈ કે પેટ મેં તકલીફ હૈ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: શહદ પિલાઓ. વો શખ્સ ગયા ઔર શહદ પિલાયા, વાપસ આકર ફિર વહી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ફિર શહદ પિલાને કા હુક્મ ફરમાયા; વો શખ્સ તીસરી મરતબા વહી શિકાયત લે કર આયા, તો ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને શહદ પિલાને કો કહા, વો ફિર આયા ઔર અર્ઝ કિયા કે ઈતની બાર શહદ પિલાને કે બાવજૂદ આરામ નહીં હુવા; બલ્કે તકલીફ બઢ઼તી જા રહી હૈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: (કુર્આન મેં) અલ્લાહ ને સચ કહા હૈ (કે શહદ મેં શિફા હૈ) ઔર તેરે ભાઈ કે પેટ જુટા હૈ, ચુનાંચે વો શખ્સ ફિર વાપસ ગયા ઔર શહદ પિલાયા, તો ઉસ કા ભાઈ અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી : ૫૬૮૪, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા કી તાઝીમ કરો ઔર ઉસ કે સામને સર જુકાઓ અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારી મગફિરત ફરમા દેગા''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૨૨૭, અન અબી દર્દા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ ગારે હિરા મેં

નુબુવ્વત મિલને કા વક્ત જિતના કરીબ હોતા ગયા, ઉતના હી રસૂલુલ્લાહ ﷺ તન્હાઈ કો ઝિયાદા પસંદ કરને લગે. સબ સે અલગ હો કર અકેલે રેહને સે આપ કો બડ઼ા સુકૂન મિલતા થા. આપ અકસર ખાને પીને કા સામાન લે કર કઈ કઈ દિન તક મક્કા સે દૂર જાકર ''હિરા'' નામી પહાડ઼ કે એક ગાર મેં બૈઠ જાતે ઔર ઈબ્રાહીમી તરીકે ઔર અપની પાકીઝા ફિતરત કી રહનુમાઈ સે અલ્લાહ કી ઈબાદત ઔર ઝિક્ર મેં મશગૂલ રહતે થે. અલ્લાહ કી કુદરત મેં ગૌર વ ફિક્ર કરતે રેહતે થે ઔર કૌમ કી બુરી હાલત કો દેખ કર બહુત ગમઝદા રેહતે થે, જબ તક ખાના ખત્મ ન હોતા થા, આપ શહર વાપસ નહીં આતે થે. જબ મક્કા કી વાદિયોં સે ગુઝરતે તો દરખ્તોં ઔર પત્થરોં સે સલામ કી આવાઝ આતી. આપ દાએં બાએં ઔર પીછે મુડ઼ કર દેખતે, તો દરખ્તોં ઔર પત્થરોં કે સિવા કુછ નઝર ન આતા થા. ઈસી ઝમાને મેં આપ કો ઐસે ખ્વાબ નઝર આને લગે કે રાત મેં જો કુછ દેખતે વહી દિન મેં ઝાહિર હોતા થા. યહી સિલસિલા ચલતા રહા કે નુબુવ્વત કી ઘડ઼ી આ પહુંચી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો નુબુવ્વત અતા ફરમાઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ઈન્સાન કી હડ્ડિયાં

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાની જિસ્મ કો હડ્ડી કે ઢાંચે પર ખડ઼ા કિયા હૈ. યે હડ્ડિયાં ઈન્સાની જિસ્મ સે કઈ ગુના ઝિયાદા વઝન ઉઠાને કી સલાહિયત રખતી હૈં. જબ ઈન્સાન કદમ ઉઠાતા હૈ, તો ઉસ કી હડ્ડી પર જિસ્મ સે કઈ ગુના ઝિયાદા વઝન પડ઼તા હૈ ઔર કુલ્હે કી હડ્ડી તીન હઝાર કિલો વઝન ઉઠાને કી સલાહિયત રખતી હૈ, વો સ્ટીલ સે ઝિયાદા મઝબૂત ઔર ઉસ સે દસ ગુના ઝિયાદા લચકદાર ઔર હલ્કી હોતી હૈ. અગર યે હડ્ડિયાં સ્ટીલ કી તરહ વઝની હોતીં, તો ઉન કા વઝન હમારે લિયે નાકાબિલે બરદાશ્ત હો જાતા. બેશક ઉન હલ્કી ફુલ્કી હડ્ડિયોં મેં સ્ટીલ સે ઝિયાદા કુવ્વત વ તાકત પૈદા ફરમાના અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઝકાત અદા કરના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رضي الله عنه ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે હમેં નમાઝ કાયમ કરને કા ઔર ઝકાત અદા કરને કા હુકમ હૈ ઔર જો શખ્સ ઝકાત અદા ન કરે ઉસ કી નમાઝ ભી (કબૂલ) નહીં.

[તબરાની ફિલ કબીર : ૯૯૫૦]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	છીંક આએ તો મુંહ પર કપડ઼ા યા હાથ રખ લે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ છીંક આતી, તો આવાઝ કો આહિસ્તા કરતે ઔર ચેહર-એ-મુબારક કો કપડ઼ે સે, યા હાથ સે ઢાંક લેતે.

[તિર્મિઝી : ૨૭૪૫, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "એક વો દીનાર જિસે તુમ ને અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કિયા ઔર એક વો દીનાર જિસે તુમ ને કિસી ગુલામ કે આઝાદ કરને મેં ખર્ચ કિયા ઔર એક વો દીનાર જો તુમ ને કિસી ગરીબ કો સદકા કિયા ઔર એક વો દીનાર જો તુમ ને અપને ઘર વાલોં પર ખર્ચ કિયા તો ઇન મેં સે ઉસ દીનાર કા અજ્ર વ સવાબ સબ સે ઝિયાદા હૈ, જો તુમ ને અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કિયા".

[મુસ્લિમ: ૨૩૧૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તિજારત મેં જૂટ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તાજિર લોગ બડ઼ે ગુનહગાર હોતે હૈં. લોગોં ને કહા: યા રસૂલુલ્લાહ! ક્યા અલ્લાહ તઆલા ને તિજારત કો હલાલ નહીં કિયા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: "હાં! બેશક, લેકિન વો કસમ ખા કર ગુનહગાર હોતે હૈં ઔર બાત કરતે હુએ જૂટ બોલતે હૈં". [મુસ્તદરક: ૨૧૪૫, અબ્દુર્રહમાન બિન શિબ્લ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	બદ નસીબી કી પેહચાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ચાર ચીઝેં બદ નસીબી કી પેહચાન હૈં: ૧) આંખોં કા ખુશ્ક હોના (કે અલ્લાહ કે ખૌફ સે કિસી વક્ત ભી આંસૂ ન ટપકે). ૨) દિલ કા સખ્ત હોના (કે આખિરત કે લિયે યા કીસી દૂસરે કે લિયે કિસી વક્ત ભી નરમ ન પડ઼ે. ૩) ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના. ૪) દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ કા હોના".

[તરગીબ વ તરહીબ: ૪૭૪૧, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત વાલોં કા ઈનામ વ ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "(જન્નતી લોગ) જન્નત મેં સલામ કે અલાવા કોઈ બેકાર વ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે ઔર જન્નત મેં સુબહ વ શામ ઉન કો ખાના (વગૈરા) મિલેગા. યહી વો જન્નત હૈ, જિસ કા માલિક હમ અપને બંદોં મેં સે ઉસ શખ્સ કો બનાએંગે, જો અલ્લાહ સે ડરને વાલા હોગા".

[સૂર-એ-મરયમ: ૬૨ તા ૬૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત અસ્માઅ્ ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફ્ત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઈસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોંને કહા: શબરમ (ઈસ્તેમાલ કરતી હૂં). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅ્ ﷺ કેહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, ચુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિફા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેમાજા: ૩૪૬૧] દસ્ત લેને સે કબ્ઝ ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિફા હોતી હૈ.

શબરમ: એક જડ઼ી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ ફક્ર વ ફાકા કી વજહ સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ ઉન કો ભી રોઝી દેતે હૈં ઔર તુમ કો ભી". [સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના

જબ દુનિયા મેં બસને વાલે ઈન્સાન ઝલાલત વ ગુમરાહી મેં ભટકતે હુએ આખરી હદ તક પહુંચ ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કા ફૈસલા ફરમાયા ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી સે નિકાલ કર ઈમાન વ તૌહીદ કી દૌલત સે નવાઝને કા ઈરાદા કિયા ઔર જિસ રૌશની કી આમદ કા એક ઝમાને સે ઈન્તેઝાર હો રહા થા, ઉસ કે ઝાહિર હોને કા વક્ત આગયા ઔર મહરૂમ વ બદનસીબ દુનિયા કી કિસ્મત જાગ ઉઠી, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ગારે હિરા મેં અલ્લાહ કી ઈબાદત ઔર ઝિક્ર વ ફિક્ર મેં મશ્ગૂલ થે કે આપ ﷺ કે પાસ હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلام આએ ઔર ઉન્હોંને કહા કે પઢ઼િયે! આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ મૈં પઢ઼ા હુવા નહીં હૂં! આપ ﷺ ફરમાતે હૈં: ઉસ કે બાદ ઉન્હોંને મુજે પકડ઼ કર ઈતના દબાયા કે મેરી કુવ્વત નિચોડ઼ દી, ફિર મુજે છોડ઼ દિયા ઔર કહાઃ પઢ઼િયે! મૈં ને કહાઃ મૈં પઢ઼ા હુવા નહીં હૂં. ઉસ ને દોબારા પકડ઼ કર દબાયા, ફિર કહાઃ પઢ઼િએ! મૈંને કહાઃ મૈં પઢ઼ા હુઆ નહીં હૂં, ઉસ ને મુજે તીસરી મરતબા પકડ઼ કર દબાયા ઔર છોડ઼ દિયા ફિર કહાઃ પઢ઼િયે!

﴿اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِیْ خَلَقَ ۚ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۚ اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ۙ الَّذِیْ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۙ
عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ یَعْلَمْ ۙ﴾

ચુનાન્ચે મૈં પઢ઼ને લગા, યે પાંચ આયતેં નાઝિલ હુઈં, જો સબ સે પેહલી વહી થી ઔર નુબુવ્વત કા પેહલા દિન થા; યહીં સે વહી કા સિલસિલા ચલા જો આખરી વક્ત તક જારી રહા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઝખ્મી હાથ કા અચ્છા હો જાના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાના ખા રહે થે, ઈતને મેં હઝરત જરહદ અસ્લમી હાઝિરે ખિદમત હુએ, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ ખાના ખા લીજિયે, હઝરત જરહદ رضي الله عنه કે દાહને હાથ મેં કુછ તકલીફ થી, લિહાઝા ઉન્હોંને બાયાં હાથ બઢ઼ાયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ દાહને હાથ સે ખાઓ, હઝરત જરહદ ને ફરમાયાઃ ઈસ મેં તકલીફ હૈ, તો આપ ﷺ ને ઉન કે હાથ પર ફૂંક મારી, તો વો ઐસા ઠીક હુવા કે ઉન કો મૌત તક ફિર વો તકલીફ મહસૂસ નહીં હુઈ. [તબરાની કબીર : ૨૧૦૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ફરાઈઝ કી અદાયગી કા સવાબ

''એક આદમી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા ઔર અર્ઝ કિયાઃ ''યા રસૂલુલ્લાહ! અગર મૈં ઈસ બાત કી શહાદત દૂં કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર આપ અલ્લાહ કે સચ્ચે રસૂલ હૈં ઔર પાંચ વક્ત કી નમાઝ પઢ઼તા રહૂં ઔર ઝકાત દેતા રહૂં ઔર રમઝાન કે રોઝે રખા કરૂં ઔર ઉસ કી રાતોં મેં ઈબાદત કિયા કરૂં તો મેરા શુમાર કિન લોગોં મેં હોગા? આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ તુમ્હારા શુમાર સિદ્દિકીન ઔર શોહદા મેં હોગા''. [સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૩૫૦૭, અન અમ્ર બિન મુર્રહ رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	હિકમત કે લિયે દુઆ

હિકમત ઔર સલાહ વ તકવા હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ પઢ઼ેં:

﴿رَبِّ هَبْ لِیْ حُكْمًا وَّ اَلْحِقْنِیْ بِالصّٰلِحِیْنَ﴾

તર્જમાઃ ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમેં હિકમત અતા ફરમા ઔર નેક લોગોં કે સાથ શામિલ ફરમા.

[સૂર-એ-શુઅરા : ૮૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દુઆ કરાને વાલે કી દુઆ પર આમીન કેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ કુછ લોગ જમા હોં ઔર ઉન મેં સે કોઈ એક આદમી દુઆ કરે ઔર દૂસરે આમીન કહેં તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાતા હૈ''. [હાકિમ : ૫૪૭૮, અન હબીબ બિન મસલમા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફસાદ ફૈલાને કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે લડ઼તે હૈં, ઝમીન મેં ફસાદ કરને કી કોશિશ કરતે હૈં, ઐસે લોગોં કી બસ યહી સઝા હૈ કે વો કત્લ કર દિયે જાએં યા સૂલી પર ચઢ઼ા દિયે જાએં યા ઉન કે હાથ ઔર પાંવ મુખાલિફ જાનિબ સે કાટ દિયે જાએં યા વો મુલ્ક સે બાહર નિકાલ દિયે જાએં. યે સઝા ઉન કે લિયે દુનિયા મેં સખ્ત રૂસવાઈ (કા ઝરિયા) હૈ ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બહુત બડ઼ા અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-માઇદા : ૩૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ કી ચાહત દુનિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તુમ તો દુનિયા કા માલ વ અસબાબ ચાહતે હો ઔર અલ્લાહ તઆલા (તુમ સે) આખિરત કો ચાહતે હૈં''. [સૂર-એ-અન્ફાલ : ૬૭]

ફાયદાઃ ઈન્સાન હર વક્ત દુનિયવી ફાયદે મેં મુન્હમિક રેહતા હૈ ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક્ર મેં લગા રેહતા હૈ; હાલાંકે અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં કે દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત કી ફિક્ર ઝિયાદા કી જાએ; ક્યોંકિ આખિરત મેં હમેશા રેહના હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''હમ દુનિયા મેં સબ સે આખિર મેં આએ હૈં, લેકિન કલ હશ્ર (યાની આખિરત મેં જબ સબ કો જમા કિયા જાએગા) તો હમ સબ સે પેહલે ઝિંદા કિયે જાએંગે''.

[બુખારી : ૮૭૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બિચ્છૂ કે ઝહેર કા ઈલાજ

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈંઃ એક રાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ પઢ઼ રહે થે કે નમાઝ કે દૌરાન એક બિચ્છૂ ને આપ ﷺ કો ડંક માર દિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો માર ડાલા. જબ નમાઝ સે ફારિગ હુએ, તો ફરમાયાઃ અલ્લાહ બિચ્છૂ પર લાનત કરે, યે ન નમાઝી કો છોડ઼તા હૈ ઔર ન ગૈર નમાઝી કો, ફિર પાની ઔર નમક મંગવા કર એક બરતન મેં ડાલા ઔર જિસ ઉંગલી પર બિચ્છૂ ને ડંક મારા થા, ઉસ પર પાની ડાલતે ઔર મલતે રહે ઔર ''સૂર-એ-ફલક'' વ ''સૂર-એ-નાસ'' પઢ઼ કર ઉસ જગા પર દમ કરતે રહે.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૪૭૧]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તવાઝુ ઈખ્તિયાર કરો, કોઈ શખ્સ દૂસરે કે સામને ફખ્ર ન કરે ઔર ન એક દૂસરે પર ઝિયાદતી કરે''. [મુસ્લિમ : ૭૨૧૦, અન અયાઝ ؓ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	પહલી વહી કે બાદ હુઝૂર ﷺ કી હાલત

ગારે હિરા મેં હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલને ઔર વહી નાઝિલ હોને કા જો વાકિઆ પેશ આયા થા, વો ઝિંદગી કા પેહલા વાકિઆ થા, ઈસ લિયે ફિતરી તૌર પર આપ કો ઘબરાહટ મહસૂસ હુઈ ઔર ઈસી હાલમ મેં ઘર તશરીફ લાયે ઔર કહા કે ''زَمِّلُوْنِيْ زَمِّلُوْنِيْ'' (મુજે ચાદર ઉઢા દો મુજે ચાદર ઉઢા દો) ચુનાંચે હઝરત ખદીજા ؓ ને ચાદર ઉઢા દી ઔર આપ લેટ ગએ. જબ કુછ દેર કે બાદ સુકૂન હુવા, તો સારા વાકિઆ આપ ﷺ ને હઝરત ખદીજા ؓ સે બયાન ફરમાયા. વો આપ ﷺ કી જાંનિસાર ઔર અકલમંદ બીવીં થીં, ઉન્હોંને આપ ﷺ કો તસલ્લી દી ઔર કહા કે આપ નેકી કરતે હૈં, સદકા દેતે હૈં, ઝરૂરતમંદોં કો ખાના ખિલાતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા આપ કો હરગીઝ ઝાએ નહીં કરેગા. ફિર વો અપને ચચાઝાદ ભાઈ વરકા બિન નૌફલ કે પાસ લે ગઈ, વો તૌરાત વ ઈંજીલ કે બડ઼ે આલિમ થે. ઉન સે સારા વાકિઆ બયાન કિયા. ઉન્હોંને કહા કે ખદીજા! યે તો વહી ફરિશ્તા હૈ જો મૂસા ؑ કે પાસ આયા કરતા થા ઔર યે ઈસ ઉમ્મત કે નબી હૈં. કાશ! મૈં ઉસ વક્ત તક ઝિંદા રહૂં જબ કૌમ ઈન કો નિકાલ દેગી તાકે મૈં મદદ કરૂં. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા મેરી કૌમ મુજે મક્કા સે નિકાલ દેગી? વરકા બિન નૌફલ ને કહા: હાં! જો નબી આએ હૈં, ઉન કે સાથ કૌમ ને ઈસી તરહ કા મામલા કિયા હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	હાથી

અલ્લાહ તઆલા ને દીગર જાનવરોં કે મુકાબલે મેં હાથી કો બડ઼ા ડીલ ડોલવાલા બનાયા ઔર ઝબરદસ્ત તાકત અતા ફરમાઈ હૈ, ઉસ કે પૈર મઝબૂત ઈમારત કે ચાર સુતૂન કી તરહ મઝબૂત દિખાઈ દેતે હૈં, કાન બડ઼ે પંખે કી તરહ માલૂમ હોતે હૈં. આંખેં આમ જાનવરોં સે ભી છોટી હોતી હૈં, સબ સે ઝિયાદા અનોખી ચીઝ ઉસ કી સૂંઢ હૈ જિસ કી મદદ સે વો ઉન પહાડ઼ી જંગલાત મેં જહાં મશીનેં ઔર ક્રેન નહીં જા સકતી, વહાં ઉસ કી જિસ્માની તાકત ઔર સૂંઢ કી મદદ સે બડ઼ે બડ઼ે દરખ્તોં કો ઉખાડ઼ લિયા જાતા હૈ. આખિર ઈન્સાન કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કૈસે કૈસે જાનવર પૈદા કિયે.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તમામ આમાલ કા દારોમદાર નમાઝ કી સિહત પર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા; અગર નમાઝ અચ્છી હુઈ તો બાકી આમાલ ભી અચ્છે હોંગે ઔર અગર નમાઝ ખરાબ હુઈ તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ હોંગે''.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૫૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કુર્ત ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મિસ્વાક દાંતોં કી ચોડ઼ાઈ મેં કરના

રબીઆ બિન અકસમ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ દાંતોં કી ચોડ઼ાઈ મેં (યાની દાએં સે બાએં ઔર બાએં સે દાએં) મિસ્વાક ફરમાતે થે. [સુનને કુબરા લિલબૈહકી: ૪૦/૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બવક્તે ઈસ્તિંજા કિબ્લે કી તરફ મુંહ ઔર પીઠ ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ પાખાના પેશાબ કરતે વક્ત કિબ્લે કી તરફ રૂખ નહીં કરતા ઔર ન પીઠ કરતા હૈ, ઉસ કે લિયે એક નેકી લિખ દી જાતી હૈ ઔર એક ગુનાહ મિટા દિયા જાતા હૈ''.

[તબરાની ઔસત : ૧૩૭૫, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝકાત ન દેને વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝકાત કા અદા ન કરને વાલા કયામત કે દિન જહન્નમ મેં જાએગા''.

[તબરાની સગીર : ૯૩૪, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કો મકસદ બનાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઝરૂરિયાત કા કફીલ બન જાતા હૈ ઔર ઉસ કો ઐસી જગા સે રોઝી પહુંચાતા હૈ, જહાં સે ઉસ કા વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોતા. ઔર જો શખ્સ મુકમ્મલ તૌર પર દુનિયા કી તરફ જુક જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ''. [બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૯૦, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન પહાડ઼ોં કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''લોગ આપ સે પહાડ઼ોં કે બારે મેં સવાલ કરતે હૈં. તો આપ ફરમા દીજિયે કે મેરા રબ ઉન કો બિલ્કુલ ઉડ઼ા દેગા, ફિર વો ઝમીન કો હમવાર મૈદાન કર દેગા, તુમ ઉસ મેં કોઈ ટેઢ઼ાપન ઔર બુલંદી નહીં દેખોગે''. [સૂર-એ-તાહા : ૧૦૫ તા ૧૦૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર વ દીગર બીમારિયોં સે નજાત

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો બુખાર ઔર દૂસરી તમામ બીમારિયોં સે નજાત કે લિયે યે દુઆ બતાઈ:

((بِسْمِ اللّٰهِ الْكَبِيْرِ، أَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَّعَّارٍ، وَّمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ))

તર્જુમા: મૈં અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હૂં જો બહુત બડ઼ા હૈ, મૈં બહુત હી ઝિયાદા અઝમત વાલે અલ્લાહ કી પનાહ માંગતા હૂં, હર જોશ મારને વાલી રગ કી બુરાઈ સે ઔર આગ કી ગરમી કી બુરાઈ સે. [તિર્મિઝી : ૨૦૭૫]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અલ્લાહ ઔર ઉસ કે ફરિશ્તે હુઝૂર ﷺ પર રહમત ભેજતે હૈં. ઐ ઈમાન વાલો! તુમ ભી ઉન પર દુરૂદ ઔર સલામ ભેજા કરો''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૫૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	દાવત વ તબ્લીગ કા હુક્મ

નુબુવ્વત મિલને કે બાદ ભી હુઝૂર ﷺ બદસ્તૂર ગારે હિરા જાયા કરતે થે. શુરૂ મેં સૂર-એ-અલક કી ઈબ્તિદાઈ પાંચ આયતેં નાઝિલ હુઈ, ફિર કઈ દિનોં તક કોઈ વહી નાઝિલ નહીં હુઈ, ઉસ કો ''ફતરતુલવહ્ય'' કા ઝમાના કેહતે હૈં. એક રોઝ આપ ﷺ ગારે હિરા સે તશરીફ લા રહે થે કે એક આવાઝ આઈ, આપ ﷺ ને ચારોં તરફ ઘૂમ કર દેખા, મગર કોઈ નઝર નહીં આયા. જબ નિગાહ ઊપર ઉઠાઈ, તો દેખા કે ઝમીન વ આસ્માન કે દરમિયાન હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلام એક તખ્ત પર બૈઠે હુએ હૈં. હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلام કો ઈસ હાલત મેં દેખ કર આપ પર ખૌફ તારી હો ગયા ઔર ઘર આકર ચાદર ઓઢ કર લેટ ગએ. આપ ﷺ કી યે અદા અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કો પસંદ આઈ ઔર સૂર-એ-મુદસ્સિર કી ઈબ્તિદાઈ આયતેં નાઝિલ ફરમાઈ. ઐ કપડે મેં લિપટને વાલે! ખડે હો જાઇયે, ઔર (લોગોં કો) ડરાઇયે ઔર અપને પરવરદિગાર કી બડાઈ બયાન કીજિયેં ઔર અપને કપડોં કો પાક વ સાફ રખિયે ઔર હર કિસ્મ કી નાપાકી સે દૂર રહિયે. [સૂર-એ-મુદસ્સિર : ૧ તા ૫] ઈસ તરહ આપ કો દાવત વ તબ્લીગ કા હુક્મ ભી દિયા ગયા, ચુંકે પૂરી દુનિયા સદિયોં સે શિર્ક વ બુત પરસ્તી મેં મુબ્તલા થી ઔર ખુલ્લમ ખુલ્લા દાવત દેના મુશ્કિલ થા, ઈસ લિયે શુરૂ મેં પોશીદા તૌર પર આપ ને ઈસ્લામ કી દાવત દેના શુરૂ કી. આપ કી દાવત સે ઔરતોં મેં સબ સે પેહલે આપ કી ઝૌજ-એ-મુહતરમા હઝરત ખદીજા رضي الله عنها ને, મરદોં મેં હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક رضي الله عنه ને ઔર બચ્ચોં મેં હઝરત અલી رضي الله عنه ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત હન્ઝલા رضي الله عنه કે હક મેં દુઆ

હઝરત હન્ઝલા رضي الله عنه કે સર પર બચપન મેં આપ ﷺ ને હાથ ફેરા ઔર ઉન કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ થી, ચુનાંચે (ઉસ દુઆ કી બરકત યે હૂઈ કે) અગર કિસી આદમી યા જાનવર કે બદન મેં તકલીફ હોતી તો ઉસ કો હઝરત હન્ઝલા رضي الله عنه કે પાસ લે આતે, હઝરત હન્ઝલા رضي الله عنه અપને હાથ મેં થોડા સા થૂક લેતે ઔર અપને સર પર રખ કર યે કેહતે ((بِسْمِ اللهِ عَلٰى أَثَرِ يَدِ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ)) ફિર વો હાથ મરીઝ કે બદન પર ફેરતે તો ઉસ કી તકલીફ દૂર હો જાતી. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૪૭૦]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાક મિટ્ટી મુસલમાન કા સામાને તહારત હૈ, અગરચે દસ સાલ તક પાની ન મિલે, પસ જબ પાની પાએ તો ચાહિયે કે ઉસ કો બદન પર ડાલે: યાની ઉસ સે વુઝૂ યા ગુસ્લ કર લે; ક્યોંકિ યે બહુત અચ્છા હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૩૩૨, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	કિસી મુસલમાન કો હંસતા દેખે તો યે દુઆ પઢે

જબ કિસી મુસલમાન કો હંસતા હુઆ દેખે તો યે દુઆ પઢે: ((أَضْحَكَ اللهُ سِنَّكَ))

તર્જમા: અલ્લાહ આપ કો મુસ્કુરાતા રખે. [બુખારી : ૩૨૯૪, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લોગોં સે અપની ઝરૂરત છુપાએ રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ભૂકા હો, યા ઉસ કો કોઈ ઔર ખાસ હાજત હો ઔર વો અપની ઉસ ભૂક ઔર હાજત કો લોગોં સે છુપાએ રખે (યાની ઉન કે સામને ઝાહિર કર કે ઉન સે સવાલ ન કરે) તો અલ્લાહ તઆલા કે ઝિમ્મે હૈ, કે ઉસ કો હલાલ તરીકે સે એક સાલ કા રિઝ્ક અતા ફરમાએ''.

[શોઅબુલ ઈમાન લિલબૈહકી : ૯૯૯૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હલાલ કો હરામ સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે જો પાક વ લઝીઝ ચીઝેં હલાલ કી હૈં, ઉન કો અપને ઊપર હરામ ન કિયા કરો ઔર (શરઈ) હુદૂદ સે આગે મત બઢ઼ો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે આગે બઢ઼ને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા''. [સૂર-એ-માઈદા : ૮૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નેઅમત અતા કરને મેં અલ્લાહ તઆલા કા કાનૂન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા જબ કિસી કૌમ કો કોઈ નેઅમત અતા કરતા હૈ, તો ઉસ નેઅમત કો ઉસ વક્ત તક નહીં બદલતા, જબ તક વો લોગ ખૂદ અપની હાલત કો ન બદલેં. યકીનન અલ્લાહ તઆલા બડ઼ા સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-અન્ફાલ : ૫૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કિન લોગોં પર આએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત સિર્ફ બદ તરીન લોગોં પર હી આએગી''.

[મુસ્લિમ : ૭૪૦૨, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

ફાયદા: જબ તક ઇસ દુનિયા મેં એક શખ્સ ભી અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા ઝિંદા રહેગા, ઉસ વક્ત તક દુનિયા કા નિઝામ ચલતા રહેગા; લેકિન જબ અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા કોઈ ન રહેગા ઔર સિર્ફ બદતરીન ઔર બુરે લોગ હી રેહ જાએંગે, તો ઉસ વક્ત કયામત કાયમ કી જાએગી.

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઈલાજ

હઝરત આઇશા ؓ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બીમાર હોતે, તો મુઅવ્વઝતૈન યાની ﴿قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ઼ કર અપને ઊપર દમ કર લિયા કરતે થે. [મુસ્લિમ: ૫૭૧૫]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(અગર કિસી સે મિલને જાઓ તો અંદર દાખિલ હોને સે પેહલે) તીન મરતબા ઈજાઝત તલબ કરો, અગર ઈજાઝત મિલ જાએ તો ઠીક હૈ, વરના વાપસ લૌટ જાઓ''.

[મુસ્લિમ : ૫૬૩૩, અન અબી મુસા અશઅરી ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑦ રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | સફા પહાડ઼ પર ઈસ્લામ કી દાવત

નુબુવ્વત મિલને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ તીન સાલ તક પોશીદા તૌર પર દીન કી દાવત દેતે રહે, ફિર અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે હુઝૂર ﷺ કો ખુલ્લમ ખુલ્લા ઈસ્લામ કી દાવત દેને કા હુકમ હુવા, ઈસ હુક્મ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સફા પહાડ઼ કી ચોટી પર ચઢ઼ કર મક્કા કે તમામ ખાનદાન વાલોં કો આવાઝ દી, જબ સબ લોગ જમા હો ગએ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ લોગો! અગર મૈં તુમ સે યે કહૂં કે ઈસ પહાડ઼ કે પીછે એક લશ્કર આ રહા હૈ, જો અનકરીબ તુમ પર હમલા કરને વાલા હૈ, તો ક્યા તુમ ઈસ બાત કા યકીન કરોગે? '' સબ એક ઝબાન હો કર બોલે: ''ક્યોં નહીં! આપ તો સાદિક ઔર અમીન હૈં''. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''લોગોં! એક અલ્લાહ પર ઈમાન લાઓ ઔર બુતોં કી ઈબાદત છોડ઼ દો, મૈં તુમ કો એક સખ્ત અઝાબ સે ડરાને ઔર આગાહ કરને આયા હૂં, જો બિલ્કુલ તુમ્હારે સામને હૈ''. યે સુન કર સભી લોગ સખ્ત નારાઝ હુએ, ઉન મેં આપ ﷺ કા સગા ચચા અબૂ લહબ આપ ﷺ કે સાથ સખ્ત કલામી સે પેશ આયા, જિસ કે જવાબ મેં અલ્લાહ તઆલા ને અબૂ લહબ ઔર ઉસ કી બીવી ઉમ્મે જમીલ કી તબાહી કે બારે મેં સૂર-એ-લહબ નાઝિલ ફરમાઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | રેડિયમ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કારખાન-એ-આલમ મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કી કીમતી ચીઝેં પૈદા ફરમાઈ હૈં, ઈન ચીઝોં મેં એક કીમતી ચીઝ રેડિયમ ભી હૈ,યે એક ચમકતી હુઈ ચીઝ હૈ, જો સોને સે કઈ ગુના ઝિયાદા કીમતી હોતા હૈ. ઈસ કા વુજૂદ પૂરી દુનિયા મેં ચંદ સેર સે ઝિયાદા નહીં. ઈસ કીમતી જોરહ કે અંદર બગૈર બિજલી યા તેલ કે ઈસ કદર ચમક કિસ હસ્તી ને પૈદા ફરમાઈ? બેશક યે અલ્લાહ તઆલા હી કી કુદરત કા કરિશ્મા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્ઝ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૭]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ગુસ્લ કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ગુસ્લે જનાબત ફરમાતે, તો સબ સે પેહલે હાથ ધોતે, ફિર સીધે હાથ સે બાએં હાથ પર પાની ડાલતે, ફિર ઈસ્તિન્જે કી જગહ ધોતે, ફિર જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કિયા જાતા હૈ ઉસી તરહ વુઝૂ કરતે, ફિર પાની લે કર અપની ઉંગલિયોં કે ઝરિયે સર કે બાલોં કી જડ઼ોં મેં દાખિલ કરતે, ફિર તીન દફા દોનોં હાથ ભર કર યકે બાદ દીગરે સર પર પાની ડાલતે, ફિર સારે બદન પર પાની બહાતે ઔર સબ સે અખીર મેં દોનોં પાંવ ધોતે. [મુસ્લિમ : ૭૧૮, અન આઈશા رضی الله عنها]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નરમ મિઝાજી ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ક્યા મૈં તુમ કો ઐસે શખ્સ કી ખબર ન દૂં જો દોઝખ કે લિયે હરામ હૈ ઔર દોઝખ કી આગ ઉસ પર હરામ હૈ? (દોઝખ કી આગ હરામ હૈ) હર ઐસે શખ્સ પર જો તેઝ મિઝાજ ન હો બલ્કે નરમ હો, લોગોં સે કરીબ હોને વાલા હો, નરમ ખૂ હો". [તિર્મિઝી: ૨૪૮૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખાને કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેઅ્રાજ કી શબ મેરા ગુઝર ચંદ ઐસે લોગોંપર હુવા જિન કે પેટ ઘડોં કે માનિન્દ બડ઼ે બડ઼ે થે, જિસ મેં સાંપ થે, જો પેટ કે બાહર સે નઝર આતે થે, મૈં ને હઝરત જિબ્રઈલ ؑ સે પૂછા: યે કૌન લોગ હૈં? તો ફરમાયા: યે સૂદ ખાને વાલે હૈં. [ઇબ્ને માજા: ૨૨૭૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ દુનિયા કે પીછે પડ઼ જાએ, ઉસ કા અલ્લાહ તઆલા સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં ઔર જો (દુનિયવી મકસદ કે લિયે) અપને આપ કો ખુશી સે ઝલીલ કરે, ઉસ કા હમ સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં". [માએજમે ઔસત લિત્તબરાની: ૪૭૮, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કા જોશ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જબ જહન્નમ (કયામત કે જુટલાને વાલોં) કો દૂર સે દેખેગી, તો વો લોગ (દૂર હી સે) ઉસ કા જોશ વ ખરોશ સુનેંગે ઔર જબ વો દોઝખ કી કિસી તંગ જગહ મેં હાથ પાંવ જકડ઼ કર ડાલ દિયે જાએંગે, તો વહાં મૌત હી મૌત પુકારેંગે. (જૈસા કે મુસીબત મેં લોગ મૌત કી તમન્ના કરતે હૈં)". [સૂર-એ-ફુરકાન: ૧૨ તા ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બે હોશી કા ઈલાજ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ ને એક બેહોશ શખ્સ કે કાન મેં કુછ પઢ઼ કર દમ કિયા, જિસ સે વો હોશ મેં આ ગયા, તો આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: તુમ ને ક્યા પઢ઼ા? ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા: ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا﴾ સે આખિર સૂર-એ-મોમિનૂન યાની ﴿وَقُل رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ તક પઢ઼ા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: "અગર કોઈ શખ્સ પૂરે યકીન કે સાથ ઈસ કો પઢ઼ કર પહાડ઼ પર દમ કર દે, તો વો ભી અપની જગહ સે હટ જાએ". [ઇબ્ને સુન્ની: ૬૩૧]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઈમાન વાલો! અગર કોઈ ફાસિક તુમ્હારે પાસ કોઈ ખબર લે કર આએ, તો ઉસ કી તહકીક કર લિયા કરો, કહીં ઐસા ન હો કે તુમ કિસી કૌમ કો અપની લા ઇલ્મી સે કોઈ નુકસાન પહુંચા દો, ફિર તુમ કો અપને કિયે પર પછતાના પડ઼ે". [સૂર-એ-હુજરાત: ૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ચચા અબૂ તાલિબ સે ગુફ્તગૂ

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ લોગોં કી નારાઝગી કી પરવા કિયે બગૈર બરાબર બુત પરસ્તી સે રોકતે રહે ઔર લોગોં કો સચ્ચે દીન કી દાવત દેતે રહે, તો કુરૈશ કે સરદારોં ને આપ ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ સે શિકાયત કી, કે તુમ્હારા ભતીજા હમારે માબૂદોં કો બુરા ભલા કેહતા હૈ, હમારે બાપ દાદાઓં કો ગુમરાહ કેહતા હૈ જિસ હમ બરદાશ્ત નહીં કર સકતે, ઈસ લિયે યા તો આપ ઉન કી હિમાયત બંદ કર દેં યા ફિર આપ ભી ઉન કી તરફ સે ફૈસલા કુન જંગ કે લિયે મૈદાન મેં આજાએં, યે સુન કર અબૂ તાલિબ ઘબરા ગએ ઔર હુઝૂર ﷺ કો બુલા કર કહા: મુજ પર ઈતના બોજ ન ડાલો, કે મૈં ન ઉઠા સકૂં. ચચા કી ઝબાન સે યે બાત સુન કર આપ ﷺ કી આંખોં મેં આંસૂ ભર આએ ઔર આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ચચા જાન! અલ્લાહ કી કસમ! અગર યે લોગ મેરે એક હાથ મેં સૂરજ ઔર દૂસરે હાથ મેં ચાંદ લા કર રખ દેં, તબ ભી મૈં અપને ઈસ કામ સે બાઝ ન આઊંગા, યા તો અલ્લાહ કા દીન ઝિંદા હોગા યા મૈં ઈસ રાસ્તે મેં હલાક હો જાઊંગા ''. હુઝૂર ﷺ કી ઈસ ગુફ્તગૂ કા અબૂ તાલિબ પર બડ઼ા અસર હુવા, ચુનાન્ચે ઉન્હોંને કહા: ''જિસ તરહ ચાહો તબ્લીગ કરો, મૈં તુમ્હેં કિસી કે હવાલે નહીં કરૂંગા''. અબૂ તાલિબ કા યે જવાબ સુન કર કુફ્ફારે મક્કા માયૂસ હો કર ચલે ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | હઝરત સઅદ رضي الله عنه કે હક મેં દુઆ

આપ ﷺ ને હઝરત સઅદ رضي الله عنه કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ: એ અલ્લાહ! સઅદ કી દુઆએં કબૂલ ફરમા. (ઈસ કા અસર યે હુવા કે હઝરત સઅદ رضي الله عنه જો દુઆ માંગતે થે વો કબૂલ હો જાતી થી.)

[તિર્મિઝી : ૩૭૫૧, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ رضي الله عنه]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | નમાઝ છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કા છોડના મુસલમાન કો કુફ્ર વ શિર્ક તક પહુંચાને વાલા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૨૪૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | નફા ન પહુંચાને વાલી નમાઝ સે પનાહ માંગના

હઝરત અનસ رضي الله عنه કા બયાન હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنْ صَلَاةٍ لَّا تَنْفَعُ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં તેરી પનાહ ચાહતા હૂં ઉસ નમાઝ સે જો નફા ન પહુંચાતી હો. [અબૂ દાઊદ : ૧૫૪૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મુજે અપની ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત કી ઝમાનત દે દે, મૈં ઉસ કે લિયે જન્નત કી કી ઝમાનત લેતા હૂં''. [બુખારી: ૬૪૭૪, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરાઈ સે ન રોકને કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કૌમેં તુમ સે પેહલે હલાક હો ચુકી હૈં, ઉન મેં ઐસે સમજદાર લોગ ન હુએ, જો લોગોં કો મુલ્ક મેં ફસાદ ફૈલાને સે મના કરતે, સિવાએ ચંદ લોગોં કે ......જિન કો હમ ને અઝાબ સે બચા લિયા''. [સૂર-એ-હૂદ: ૧૧૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	રિઝ્ક દેને વાલા અલ્લાહ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઝમીન પર ચલને ફિરને વાલા કોઈ ભી જાનદાર ઐસા નહીં કે જિસ કી રોઝી અલ્લાહ કે ઝિમ્મે ન હો''. [સૂર-એ-હૂદ: ૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમી હથૌડ઼े

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર જહન્નમ કે લોહે કે હથૌડ઼ે સે પહાડ઼ કો મારા જાએ, તો વો રેઝા રેઝા હો જાએગા, ફિર વો પહાડ઼ દોબારા અપની અસલી હાલત પર લૌટ આએગા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૭૭, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝખ્મ વગૈરહ કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં: અગર કિસી કો કોઈ ઝખ્મ હો જાતા યા દાના નિકલ આતા, તો આપ ﷺ અપની શહાદત કી ઉંગલી કો (થૂક કે સાથ) મિટ્ટી મેં રખ કર યે દુઆ પઢ઼તે:

((بِسْمِ اللّٰهِ تُرْبَةُ أَرْضِنَا بِرِيقَةِ بَعْضِنَا لِيُشْفٰى بِهٖ سَقِيْمُنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે હમારી ઝમીન કી મિટ્ટી હમ મેં સે કિસી કે થૂંક કે સાથ મિલી હુઈ લગાતા હૂં, (તાકે) હમારે રબ કે હુક્મ સે હમારા મરીઝ અચ્છા હો જાએ. [મુસ્લિમ: ૫૭૧૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને માલોં કો ઝકાત કે ઝરિયે મહફૂઝ બનાઓ. ઔર અપને બીમારોં કા સદકે સે ઈલાજ કરો. ઔર બલા વ મુસીબત કી મૌજોં કા દુઆ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે સામને આજિઝી સે ઈસ્તિકબાલ કરો. [તબરાની કબીર: ૧૦૦૪૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | **કુફ્ફાર કા હુઝૂર ﷺ કો તકલીફેં પહુંચાના**

જૈસા કે હર દૌર કે લોગોં ને અપને ઝમાને કે નબી કા ઇન્કાર કિયા ઔર ઉન કે સાથ બુરા સુલૂક કિયા, ઐસે હી બલ્કે ઇસ સે ભી ઝિયાદા બુરા સુલૂક નબીએ કરીમ ﷺ કે સાથ કુફ્ફારે મક્કા ને કિયા, ચુનાન્ચે હુઝૂર ﷺ કા ઈર્શાદ હૈ: ''તમામ નબિયોં મેં, મૈં સબ સે ઝિયાદા સતાયા ગયા હૂં''. કુફ્ફારે મક્કા ને આપ ﷺ કો ઔર આપ ﷺ કે સહાબા કો સતાને મેં કોઈ કસર ન છોડ઼ી, કોઈ આપ ﷺ કે રાસ્તે મેં કાંટે બિછાતા, તો કોઈ આપ ﷺ કા મઝાક ઉડ઼ાતા, કોઈ શાઈર ઔર કોઈ જાદૂગર કેહતા, તો કોઈ પાગલ ઔર દીવાના, કભી શરીરોં ને નમાઝ કી હાલત મેં આપ ﷺ કે જિસ્મે મુબારક પર ઊંટ કી ઓજડ઼ી ડાલી, તો કભી આપ ﷺ કે ગલે મેં ચાદર કા ફંદા ડાલ કર ખીંચા, ઈસી દીન કી ખાતિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દો બેટિયોં કો તલાક દી ગઈ, મગર રસૂલુલ્લાહ ﷺ બરાબર સબ્ર વ ઈસ્તેકામત કે સાથ અલ્લાહ કે દીન કી તબ્લીગ મેં મશ્ગૂલ રહે, ઔર કુફ્ફારે મક્કા આપ ﷺ કો તકલીફેં પહુંચાને કે બાવજૂદ દીને હક કી તબ્લીગ સે રોકને મેં નાકામ રહે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | **પત્તોં મેં ખુદા કી કુદરત**

અલ્લાહ તઆલા ને જિસ તરહ ઇન્સાની જિસ્મ મેં ખૂન કી ગરદિશ કે લિયે રગેં બનાઈ, ઈસી તરહ પત્તોં કે અંદર ભી પાની સપલાઈ કરને કે લિયે બારીક જાલ બિછા દિયા. યે પૌદે કો પાની ઔર ગરમી પહુંચાને કા કામ કરતે હૈં. અગર યે બારીક મસામાત પત્તોં કે ઊપર હોતે, તો સૂરજ કી ગરમી સે બચને કે લિયે પૌદે સે પાની કો નિકાલતે રેહતે જિસ કે નતીજે મેં પૌદા સૂખ જાતા. મગર અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઉન મસામાત કો પત્તોં કે અંદર બના કર પૌદોં કો સૂખને સે મહફૂઝ કર દિયા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈલ્મ (દીની) કા હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ.''

[ઇબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | **ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નત પઢ઼ના**

હઝરત આઇશા رضي الله عنها બયાન ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઝોહર સે પેહલે ચાર રકાત ઔર ફજ્ર સે પેહલે કી દો રકાત કભી નહીં છોડ઼તે થે.

[બુખારી: ૧૧૮૨]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત | **તહજ્જુદ કી નિય્યત કર કે સોના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી અપને બિસ્તર પર લેટતે વક્ત રાત કે ઉઠ કર (તહજ્જુદ કી) નમાઝ પઢ઼ને કી નિય્યત કરે, ફિર નીંદ કે ગલબે કી વજહ સે સુબહ હો જાએ તો નિય્યત કે મુતાબિક ઉસ કો

નમાઝ કા સવાબ મિલેગા ઔર (હુસ્ને નિય્યત કી વજહ સે) ઉસ કા સોના અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસ કે લિયે સદકા હૈ''.
[નસઈ: ૧૭૮૮, અન અબી દરદા ❁]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ માલ સે સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તૂ માલ કી ઝકાત અદા કર દે, તો જો (વાજિબ) હક તુજ પર થા, વો તો અદા હો ગયા (આગે સિર્ફ નવાફિલ કા દરજા હૈ) ઔર જો શખ્સ હરામ તરીકે (સૂદ રિશ્વત વગૈરહ) સે માલ જમા કર કે સદકા કરે, ઉસ કો ઉસ સદકે કા કોઈ સવાબ નહીં મિલેગા, બલ્કે ઉસ હરામ કમાઈ કા વબાલ ઉસ પર હોગા''.
[ઇબ્ને હિબાન: ૩૨૮૫, અન અબી હુરૈરા ❁]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દુનિયા મેં અપની ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરતા હૈ, વો આખિરત મેં અપની ખ્વાહિશાત કે પૂરા કરને સે મહરૂમ હોતા હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૯૩૯૦, અન બરા બિન આઝિબ ❁]

નોટ: અપની તમામ ચાહતોં કો ઈસી દુનિયા મેં પૂરી કરને કી કોશિશ નહીં કરની ચાહિયે, વરના આખિરત મેં મહરૂમ હો જાએગા.

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅ્મતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''પરહેઝગારોં કે લિયે (આખિરત મેં) અચ્છા ઠિકાના હૈ, હમેશા રેહને વાલે બાગાત હૈં, જિન કે દરવાઝે ઉન કે લિયે ખુલે હુવે હોંગે, વો ઉન બાગોં મેં તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે, વો વહાં (જન્નત કે ખાદિમોં સે) બહુત સે મેવે ઔર પીને કી ચીઝેં મંગાએંગે ઔર ઉન લોગોં કે પાસ નીચી નઝરોં વાલી હમ ઉમ્ર હુરેં હોંગી''.
[સૂર-એ-સાદ: ૪૯ તા ૫૨]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર મર્ઝ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ બીમાર હો જાએ યા કિસી કે ભાઈ કો તકલીફ હો, તો યે દુઆ પઢે: ((رَبُّنَا اللّٰهُ الَّذِيْ فِي السَّمَاءِ، تَقَدَّسَ اِسْمُكَ، أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، كَمَا رَحْمَتُكَ فِي السَّمَاءِ فَاجْعَلْ رَحْمَتَكَ فِي الْأَرْضِ، اِغْفِرْ لَنَا حُوْبَنَا وَخَطَايَانَا أَنْتَ رَبُّ الطَّيِّبِيْنَ أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ وَشِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ عَلٰى هٰذَا الْوَجَعِ)) (ઇન્શા અલ્લાહ) ઠીક હો જાએગા''. [અબૂ દાઊદ: ૩૮૯૨, અન અબી દરદા ❁]

ફાયદા: ઇસ દુઆ કો મરીઝ પઢતા રહે યા ઔર કોઈ પઢ કર ઉસ પર દમ કરે.

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મુસલમાન આપસ મેં એક દૂસરે કે ભાઈ હૈં (અગર ઉન કે દરમિયાન લડાઈ હો જાએ), તો અપને દો ભાઈયોં કે દરમિયાન સુલહ કરા દિયા કરો; ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહા કરો, તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ''.
[સૂર-એ-હુજરાત: ૧૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	મુસલમાનોં પર કુફ્ફાર કા ઝુલ્મ વ સિતમ

કુફ્ફાર વ મુશરિકીન મુસલમાનોં પર બહુત ઝિયાદા ઝુલ્મ વ સિતમ ઢાતે થે ઔર દીને હક કબૂલ કરને કી વજહ સે ઉન કે સાથ ઈન્તેહાઈ બે રહમાના સુલૂક કરતે થે. ચુનાન્ચે ઉમય્યા બિન ખલ્ફ અપને ગુલામ હઝરત બિલાલ હબશી ﷺ કો તપતી હુઈ રેત પર કભી પીઠ કે બલ લિટા કર તો કભી પેટ કે બલ લિટા કર ભારી પત્થર રખ દેતા ઔર ઉન્હેં મારતે હુએ ઈસ્લામ છોડ઼ને કો કેહતા, મગર ઈસ હાલત મેં ભી હઝરત બિલાલ ﷺ "અહદ અહદ" કેહતે રેહતે યાની એક હી ખુદા કો પુકારતે. ઈસી તરહ હઝરત અમ્માર બિન યાસિર ﷺ ઔર ઉન કે વાલિદૈન જબ મુસલમાન હુએ, તો કુફ્ફાર ઉન્હેં બે પનાહ તકલીફેં પહુંચાતે થે. જબ હુઝૂર ﷺ ઉન કે પાસ સે ગુઝરતે, તો ઉન કી હાલતે ઝાર કો દેખ કર ફરમાતેઃ યાસિર કે ખાનદાન વાલો! સબ્ર કરો, તુમ્હારા ઠિકાના જન્નત હૈ. હઝરત અમ્માર બિન યાસિર ﷺ કે વાલિદ ઔર વાલિદા કો મુશરિકીન ને તકલીફ પહુંચાતે હુએ શહીદ કર ડાલા થા. અલગર્ઝ કુફ્ફાર ને મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાને મેં કોઈ કમી નહીં છોડ઼ી, ગુલામોં સે લે કર મુઅઝ્ઝઝ લોગોં કો સતાયા ગયા, દરખ્તોં પર લટકાયા ગયા, પૈરોં મેં રસ્સિયાં બાંધ કર ઘસીટા ગયા, પેટ ઔર પીઠ પર પત્થર કી તપતી હુઈ સિલેં ભી રખી ગઈ. ગર્ઝ હર તરહ મુસલામાનોં કો ઝુલ્મ વ સિતમ કા નિશાના બનાયા ગયા. મગર સહાબ-એ-કિરામ કો ઈમાન સે નહીં હટા સકે. સ્હાબા ને તમામ મુસીબતોં કો બરદાશ્ત કર કે દીને હક કો સીને સે લગાએ રખા. રઝિયલ્લાહુ અન્હુમ વરઝૂ અન્હ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	આપ ﷺ કે કુરતે કી બરકત

હઝરત અસમા બિન્તે અબી બક્ર ﷺ કે પાસ આપ ﷺ કા એક કુરતા થા, મદીને મેં જો ભી બીમાર હોતા ઉસ કુરતે કો ધો કર બીમારોં કો ઉસ કા પાની પિલાતીં ઔર બીમારોં કે બદન મેં ઉસ કો લગાતીં તો ઉસે શિફા હાસિલ હો જાતી. [મુસ્લિમ : ૫૪૦૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુક્મ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતેં હૈં ઉન કો લૌટા દો". [સૂર-એ-નિસા : ૫૮]

ફાયદાઃ અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મોહતાજગી વ ઝિલ્લત સે પનાહ માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ફક્ર વ મોહતાજગી ઔર ઝિલ્લત સે ઈસ તરહ પનાહ માંગા કરોઃ

((نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الْفَقْرِ وَالْقِلَّةِ وَالذِّلَّةِ وَ اَنْ نَظْلِمَ اَوْ نُظْلَمَ))

તર્જમા: હમ અલ્લાહ કી પનાહ ચાહતે હૈં, ફક્ર વ ફાકા ઔર ઝિલ્લત સે ઔર ઈસ સે કે હમ કિસી પર ઝુલ્મ કરેં, યા હમ પર કોઈ ઝુલ્મ કરે. [ઈબ્ને માજા : ૩૮૪૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હલાલ રોઝી હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને હલાલ રોઝી ખાઈ ઔર સુન્નત કે મુતાબિક અમલ કિયા ઔર લોગ ઉસ કે ઝુલ્મ સે મહફૂઝ રહે, તો વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા''. [મુસ્તદરક : ૭૦૭૩, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્ક કરને વાલે કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ સિર્ફ અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ રહો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક મત ઠહરાઓ, ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શિર્ક કરતા હૈ, તો ઉસ કી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસા કે વો આસ્માન સે ગિર પડ઼ા હો, ફિર પરિંદોં ને ઉસ કી બોટિયાં નોચ લી હોં યા હવા ને કિસી દૂર દરાઝ મકામ પર લે જાકર ઉસે ડાલ દિયા હો''. [સૂર-એ-હજ : ૩૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં સિર્ફ ધોકે કા સોદા હૈ''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઈસી તરહ ઈન્સાન દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઈસી લિયે ઈન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિયે.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારે દિનોં મેં અફઝલ દિન જુમા કા દિન હૈ, ઈસી રોઝ હઝરત આદમ ﷺ કો પૈદા કિયા ગયા, ઈસી રોઝ ઉન કા ઈન્તેકાલ હુવા, ઈસી રોઝ સૂર ફૂંકા જાએગા ઔર ઈસી દિન કયામત કાયમ હોગી''. [અબૂ દાઊદ : ૧૦૪૭, અન ઔસ બિન ઔસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નઝરે બદ કા ઈલાજ

એક શખ્સ કો નઝર લગ ગઈ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કે સીને પર હાથ માર કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ اَذْهِبْ عَنْهُ حَرَّهَا وَبَرْدَهَا وَوَصَبَهَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! ઈસ કી ગરમી, ઈસ કી ઠંડક ઔર તકલીફ કો દૂર કર દે. ચુનાન્ચે વો શખ્સ (ઠીક હો કર) ખડ઼ા હો ગયા. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૫૨૭૩, અન આમિર બિન રબીઆ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કા ખાના આજાએ ઔર ઉસ કે પૈરોં મેં ચપ્પલ હો, તો ઉસ કો નિકાલ દે ઈસ લિયે કે યે પૈરોં કે લિયે રાહત બખ્શ હૈ ઔર સુન્નત ભી હૈ''.

[મોઅજમે અબી યાલા : ૨૯૬, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

ખુલાસા: ચપ્પલ, જૂતે ઉતાર કર ખાના ખાના ચાહિયે.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મુસલમાનોં કી હિજરતે હબશા

જબ કુફ્ફાર વ મુશરિકીન ને મુસલમાનોં કો બેહદ સતાના શુરૂ કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ કો ઈજાઝત દે દી કે જો ચાહે અપની જાન ઔર ઈમાન કી હિફાઝત કે લિયે મુલ્કે હબશા ચલા જાએ. વહાં કા બાદશાહ કિસી પર ઝુલ્મ નહીં કરતા, વો એક અચ્છા મુલ્ક હૈ. ઉસ કે બાદ સહાબા કી એક છોટી સી જમાત માહે રજબ સન ૫ નબવી મેં હબશા રવાના હુઈ. ઉન મેં ખલીફ-એ-રાશિદ હઝરત ઉસમાન ગની ઔર ઉન કી ઝૌજ-એ-મુહતરમા ઔર હુઝૂર ﷺ કી સાહબઝાદી હઝરત રૂકય્યા ભી થીં. કુફ્ફાર ને ઉન લોગોં કી હિજરત કી ખબર સુન કર પીછા કિયા, મગર કુફ્ફાર કે પહુંચને સે પેહલે હી કશ્તિયાં જિદ્દા કી બંદરગાહ સે નિકલ ચુકી થીં. હબશા પહુંચ કર મુસલમાન અમન વ સુકૂન કી ઝિંદગી ગુઝાર રહે થે. ઉન કે બાદ ઔર લોગોં ને ભી હિજરત કી, જિનકી તાદાદ સૌ સે ઝાઈદ થી ઔર ઉસ મેં હુઝૂર ﷺ કે ચચાઝાદ ભાઈ હઝરત જાફર તય્યાર ભી થે. ઉન હઝરાત ને જો હિજરત કી થી, વો સિર્ફ અપને જિસ્મ વ જાન હી કી હિફાઝત કે લિયે નહીં, બલ્કે અસલન અપને દીન વ ઈમાન બચાને ઔર ઈત્મીનાન કે સાથ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરને કે લિયે હિજરત કી થી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — આતિશ ફિશાં (લાવા, વાલ કેનો)

આતિશ ફિશાં વો આગ હૈ જો ઝમીન કે અંદર કી ધાતોં કા પિઘલા કર બાહર નિકાલતી હૈ, જબ વો બાહર નિકલતી હૈ, તો બે પનાહ જાની માલી નુકસાન હોતા હૈ, યહી નહીં બલ્કે ચિકના ઔર ચટિયલ મૈદાન બના દેતા હૈ, દુનિયા કે તરક્કી યાફતા લોગ આજ તક ઈસ કી રોક થામ કે લિયે ન કોઈ મશીન, ન કોઈ ઈન્તેઝામ ઔર ન કોઈ ખાસ માલૂમાત હાસિલ કર સકે, કે કબ નિકલેગા, કિતના નિકલેગા, કહાં સે નિકલેગા ઔર કબ તક નિકલેગા. યે કૌન હૈ જો ઝમીન સે આગ કા ગોલા નિકાલતા હૈ. યકીનન વો અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ

"જો શખ્સ પાંચોં નમાઝોં કી ઈસ તરહ પાબંદી કરે કે વુઝૂ ઔર અવકાત કા એહતેમામ કરે, રૂકૂ ઔર સજદા અચ્છી તરહ કરે ઔર ઈસ તરહ નમાઝ પઢ઼ને કો અપને ઝિમ્મે અલ્લાહ તઆલા કા હક સમજે, તો ઉસ આદમી કો જહન્નમ કી આગ પર હરામ કર દિયા જાએગા". [મુસ્નદે અહમદ : ૧૮૮૨, અન હંઝલા ઉસૈદી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈત્ર લગાના

હઝરત આઈશા સે માલૂમ કિયા ગયા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈત્ર લગાયા કરતે થે? ઉન્હોંને ફરમાયા: હાં મુશ્ક વગૈરા કી ઉમ્દા ખુશ્બૂ લગાયા કરતે થે. [નસઈ : ૫૧૧૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સુન્નત પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો મેરી ઉમ્મત મેં બિગાડ કે વક્ત મેરી સુન્નત કો મઝબૂતી સે થામે રહેગા, ઉસ કે લિયે એક શહીદ કા સવાબ હૈ''. [તબરાની ઔસત: ૫૫૭૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કેહના

કબીરા ગુનાહોં મેં સબ સે બડા ગુનાહ યે હૈ કે આદમી અપને વાલિદૈન પર લાનત કરેં, પૂછા ગયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! આદમી અપને વાલિદૈન પર કૈસે લાનત કરેગા? ઇરશાદ ફરમાયા: વો દૂસરે આદમી કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કહે ફિર વો આદમી ઉસ કેવાલિદૈન કો બુરા ભલા કહે.

[બુખારી: ૫૯૭૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં લગે રેહને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ (દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત કો દેખ કર ઔર અપને અંજામ કો સોચે બગૈર) દુનિયા મેં ઘુસતા હૈ, તો વો અપને આપ કો જહન્નમ મેં ડાલતા હૈ''.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૧૨૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અપને રબ સે ડરતે રહે, વો ગિરોહ કે ગિરોહ હો કર જન્નત કી તરફ રવાના કિએ જાએંગે, યહાં તક કે જબ ઉસ (જન્નત) કે પાસ પહુંચેંગે ઔર ઉસ કે દરવાઝે (પેહલે સે) ખુલે હુએ હોંગે ઔર જન્નત કે મુહાફિઝ (ફરિશ્તે) ઉન સે કહેંગે; તુમ પર સલામતી હો, અચ્છી તરહ (મઝે મેં) રહો, જાઓ જન્નત મેં હમેશા હમેશ કે લિયે દાખિલ હો જાઓ''. [સૂર-એ-ઝુમર: ૭૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કાન બજને કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કા કાન બજે, તો મુજે યાદ કરે ઔર મુજ પર દુરૂદ ભેજે''. [અમલુલ યૌમ વલ્લૈયલહ, લિ ઇબ્ને સુન્ની: ૧૬૬, અન અબી રાફે ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ આપસ મેં ખુફિયા બાતેં કરો, તો ગુનાહ ઔર ઝુલ્મ વ ઝયાદતી ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કી બાતેં ન કિયા કરો, બલ્કે ભલાઈ ઔર પરહેઝગારી કી બાતેં કિયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, જિસ કે પાસ તુમ સબ જમા કિયે જાઓગે.''

[સૂર-એ-મુજાદલા: ૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — નજાશી કે દરબાર મેં કુફ્ફાર કી અપીલ

કુરૈશ ને જબ યે દેખા કે સહાબ-એ-કિરામ ❁ હબશા જા કર સુકૂન વ ઈત્મીનાન કે સાથ ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં, તો ઉન્હોંને મશ્વરા કર કે અમ્ર બિન આસ ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન અબી રબીઆ કો બહુત સારે તોહફે દેકર બાદશાહે હબશા કે પાસ ભેજા. વહાં કા બાદશાહ ઈસાઈ થા. ઇન દોનોં ને વહાં જાકર તોહફે પેશ કિયે ઔર કહા કે હમારે યહાં સે કુછ લોગ અપને આબાઈ મઝહબ કો છોડ઼ કર એક નયા દીન ઈખ્તિયાર કર કે આપ કે મુલ્ક મેં ભાગ કર આગએ હૈં, ઇસ લિયે ઉન કો હમારે પાસ વાપસ કર દીજિયે. બાદશાહ ને મુસલમાનોં કો બુલા કર હકીકતે હાલ દરયાફત કી. મુસલમાનોં કી તરફ સે હઝરત જાફર ❁ આગે બઢ઼ે ઔર કહાઃ એ બાદશાહ! હમ લોગ જહાલત વ ગુમરાહી મેં મુબ્તલા થે. બૂતોં કી પૂજા કરતે, મુરદાર ખાતે થે ઔર હમ મેં સે તાકતવર કમઝોર પર ઝુલ્મ કરતા થા. હમ ઈસી હાલ મેં થે કે અલ્લાહ તઆલા ને હમ પર ફઝલ ફરમા કર એક રસૂલ ભેજા, જિન કી સચ્ચાઈ, અમાનતદારી ઔર પાકદામની કો હમ પેહલે હી સે જાનતે થે. ઉન્હોંને હમેં એક અલ્લાહ કી ઇબાદત કરને, નમાઝ, રોઝા ઔર ઝકાત અદા કરને ઔર પડ઼ોસિયોં વ રિશ્તેદારોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરને કા હુક્મ દિયા ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ, ખૂંરેઝી ઔર દૂસરી બુરી બાતોં સે રોકા. હમ ઉન બાતોં પર ઈમાન લે આએ. ઈસ પર હમારી કૌમ નારાઝ હો ગઈ ઔર હમેં તકલીફેં પહુંચાને લગી. તો ફિર હમ આપ કે મુલ્ક મેં આ ગએ હૈં. ફિર હઝરત જાફર ❁ ને સૂર-એ-મરયમ કી ચંદ આયતેં પઢ઼ કર સુનાઈ. બાદશાહ પર ઈસ કા ઈતના અસર હુવા કે આંસૂ જારી હો ગએ હત્તા કે દાઢ઼ી તર હો ગઈ ઔર બાદશાહ ને કુફ્ફારે કુરૈશ કો યે કેહ કર દરબાર સે નિકલવા દિયા કે મૈં ઈન લોગોં કો હરગિઝ તુમ્હારે હવાલે નહીં કરૂંગા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — આપ ﷺ કે બાલ મુબારક કી બરકત

જંગે યરમૂક કે દિન હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ❁ કી ટોપી ગુમ હો ગઈ, તો હઝરત ખાલિદ ❁ ને અપને સાથિયોં સે ફરમાયાઃ ઉસે તલાશ કરો! બહર હાલ બહુત તલાશી કે બાદ વો ટોપી મિલી. દેખા તો વો બહુત પુરાની ઔર બોસીદા હો ચુકી થી. હઝરત ખાલિદ ❁ ફરમાને લગે કે હુઝૂર ﷺ ને ઉમરે મેં જબ બાલ કટવાએ થે તો લોગ (બરકત કે લિયે) આપ ﷺ કે બાલ મુબારક લેને લગે. તો મેરે હિસ્સે મેં હુઝૂર ﷺ કે સર કે અગલે હિસ્સે કે બાલ આએ. મૈં ને ઉસ કો ટોપી મેં રખ લિયા (ઉસ કી બરકત યે હુઈ કે) મૈં જિસ જંગ મેં ભી ઈસ ટોપી કો પહન કર ગયા મેરી મદદ કી ગઈ. [દલાઇલુન્નુબુવ્વહ લિલબૈહકી: ૨૫૧૨]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે હક મેં હુક્મ દેતા હૈ કે એક લડ઼કે કા હિસ્સા દો લડ઼કિયોં કે હિસ્સે કે બરાબર હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ખુલાસાઃ વાલિદૈન કી વરાસત મેં લડ઼કે કે દો હિસ્સે ઔર લડ઼કી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — નફસ કી બુરાઈ સે પનાહ માંગને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ઈમરાન બિન હુસૈન رضی اللہ عنہ કે વાલિદ કો યે દુઆ સિખાઈ:

((اَللّٰهُمَّ أَلْهِمْنِي رُشْدِي وَأَعِذْنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મેરે દિલ મેં ભલાઈ ડાલ દે ઔર મેરે નફસ કી બુરાઈ સે મુજે બચા દે. [તિર્મિઝી : ૩૪૮૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત — દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘ઈલ્મ કી ફઝીલત ઈબાદત કી ફઝીલત સે બેહતર હૈ ઔર દીન મેં બેહતરીન ચીઝ તકવા વ પરહેઝગારી હૈ’’. [તબરાની ઔસત : ૪૧૦૭, અન હુઝૈફા બિન યમાન رضی اللہ عنہ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં — અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ‘‘જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કેહના ન માને, વો ખુલી હુઈ ગુમરાહી મેં હૈ’’. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૩૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં — સવારી કે જાનવર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ‘‘ઉસી ને (યાની અલ્લાહ ને) ઘોડે, ખચ્ચર ઔર ગધે ભી પૈદા કિયે તાકે તુમ ઉન પર સવારી કરો ઔર ઝેબ વ ઝીનત હાસિલ કરો ઔર આઈન્દા ભી ઐસી ચીઝેં પૈદા કર દેગા, જિન કો તુમ અભી નહીં જાનતે’’. [સૂર-એ-નહલ : ૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં — અહલે જન્નત કી ઉમ્ર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘જન્નતી લોગ જન્નત મેં બગૈર દાઢી કે સુરમા લગાએ હુએ તીસ યા તૈંતીસ સાલા નૌજવાન કી શકલ મેં દાખિલ હોંગે’’. [તિર્મિઝી : ૨૫૪૫, અન મુઆઝ બિન જબલ رضی اللہ عنہ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ — નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضی اللہ عنہ બયાન કરતે હૈં કે નબી-એ-કરીમ ﷺ ને નાક મેં દવા ડલવાઈ. [અબૂ દાવૂદ : ૩૮૬૭]

ફાયદા : સર ઔર નાક કી બીમારિયોં મેં દવા પીને કી બનિસ્બત નાક મેં દવા ડાલના મુફીદ હૈ, ઔર હુઝૂર ﷺ ને ભી નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઈલાજ પસંદ ફરમાયા હૈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૪૭]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘અલ્લાહ તઆલા સે મુહબ્બત રખો, ઈસ વજહ સે કે વો તુમ કો ખાને કે લિયે અપની નેઅમતેં દેતા હૈ ઔર મુજ સે મુહબ્બત રખો, ઈસ વજહ સે કે અલ્લાહ તઆલા કો મુજ સે મુહબ્બત હૈ’’. [તિર્મિઝી : ૩૭૮૯, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضی اللہ عنہ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — નજાશી કે દરબાર મેં કુફ્ફારે મક્કા કી આખરી કોશિશ

જબ કુફ્ફારે કુરૈશ બાદશાહ નજાશી કે દરબાર સે અપની કોશિશ મેં નાકામ હો કર નિકલે, તો અમ્ર બિન આસ ને કહા કે મૈં કલ બાદશાહ કે સામને ઐસી બાત કહૂંગા, જિસ કી વજહ સે વો ઉન મુસલમાનોં કો બિલ્કુલ ખત્મ કર ડાલેગા. અગલે રોઝ અમ્ર બિન આસ ને નજાશી કે પાસ આકર કહા કે યે લોગ હઝરત ઈસા ﷺ કી શાન મેં બહુત હી સખ્ત બાત કેહતે હૈં. નજાશી બાદશાહ ઈસાઈ થા. ઉસ ને સહાબા કો બુલવાયા ઔર પૂછાઃ તુમ લોગ હઝરત ઈસા ﷺ કે બારે મેં ક્યા કેહતે હો? હઝરત જાફર ﷺ ને ફરમાયાઃ હમ વહી કેહતે હૈં જો હમારે નબી ﷺ ને ફરમાયા હૈ કે હઝરત ઈસા ﷺ અલ્લાહ કે બંદે ઔર ઉસ કે રસૂલ થે ઔર ખુદા કી ખાસ રૂહ ઔર ખાસ કલિમા થે. નજાશી ને ઝમીન સે એક તિન્કા ઉઠા કર કહાઃ ખુદા કી કસમ! મુસલમાનોં ને જો કહા હૈ, હઝરત ઈસા ﷺ એક તિન્કે કી મિકદાર ભી ઝિયાદા નહીં થે. ઔર મુસલમાનોં સે કહા કે તુમ અમન સે રહો, મૈં સોને કા એક પહાડ઼ લે કર ભી તુમ કો સતાના પસંદ નહીં કરૂંગા ઔર કુફ્ફારે કુરૈશ કે તમામ હદિયે ઔર તોહફે વાપસ કર દેને કા હુક્મ દિયા ઔર કહા કે ખુદા ને મુજે રિશ્વત કે બગૈર હુકૂમત વ સલતનત અતા ફરમાઈ હૈ, લિહાઝા મૈં તુમ સે રિશ્વત લે કર ઉન લોગોં કો હરગિઝ સુપુર્દ નહીં કરૂંગા. દરબાર ખત્મ હુવા. મુસલમાન બખુશી વાપસ હુએ ઔર કુરૈશ કા વફદ ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ નાકામ લોટા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઈબરતનાક અંજામ

કુર્આન કે બયાન કે મુતાબિક ખુદાઈ કા દાવા કરને વાલે ફિરઔન કી નાફરમાની જબ હદ સે બઢ઼ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર મેં ડુબા કર હલાક કર દિયા ઔર સાથ હી યે એલાન કિયાઃ કે ઉસ કી લાશ કો આને વાલે લોગોં કે લિયે ઇબ્રત બનાઊંગા, ચુનાંચે મુહક્કિકીન કી રાએ કે મુતાબિક ફિરઔન કી લાશ સન ૧૮૮૧ મેં સમંદર સે મિલી, જો તકરીબન તીન હઝાર એક સૌ સોલા સાલ બાદ સમંદર સે નિકાલી ગઈ ઔર ઇતની લમ્બી મુદ્દત ગુઝરને કે બાદ ભી લાશ કો ગલને સડ઼ને સે મહફૂઝ રખા, જો આજ ભી મિસ્ર કે મ્યૂઝિયમ મેં મૌજૂદ હૈ, આખિર વો કોન સી ઝાત હૈ ? જિસ ને સમંદર મેં ભી ઉસ કી લાશ કો મહફૂઝ રખા. યકીનન અલ્લાહ કી ઝાત બડ઼ી કુદરત વાલી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વુઝૂ મેં ચમડ઼ે કે મોઝે પર મસહ કરના

હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હૈંઃ મૈં ને હુઝૂર ﷺ કો મોઝે કે ઊપર કે હિસ્સે પર મસહ કરતે દેખા.

[અબૂ દાઊદ : ૧૬૨]

નોટઃ જબ કિસી ને બાવુઝૂ ચમડ઼ે કા મોઝા પેહના હો, ફિર વુઝૂ ટૂટ જાએ, તો વુઝૂ કરતે વક્તે ઉન મોઝો કે ઉપરી હિસ્સે પર મસહ કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મુતઅલ્લિકીન કી ખબરગીરી કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ બયાન કરતે હૈં કે અહલે તઅલ્લુક મેં સે કોઈ શખ્સ અગર તીન દિન તક ન આતા (યા ઉસ સે મુલાકાત ન હોતી) તો આપ ﷺ ઉસ કે મુતઅલ્લિક માલૂમાત ફરમાતે, અગર વો બાહર (સફર મેં) હોતા, તો ઉસ કે લિયે દુઆ કરતે, અગર વો મૌજૂદ હોતા, તો આપ ﷺ ઉસ સે મુલાકાત ફરમાતે, અગર બીમાર હોતા, તો ઉસ કી ઇયાદત ફરમાતે.

[મુસ્નદે અબી યાલા : ૩૩૩૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈલ્મ સીખતે હુએ વફાત પાજાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કો ઈલ્મ સીખતે હુએ મૌત આજાએ, વો ઈસ હાલ મેં અલ્લાહ તઆલા સે મુલાકાત કરેગા કે ઉસ કે ઔર નબિયોં કે દરમિયાન સિર્ફ નુબુવ્વત કે દર્જે કા ફર્ક હોગા''.

[તબરાની ઔસત : ૧૧૫૧૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﵁]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને વારિસ કો મીરાસ દેને સે ભાગેગા (ઔર ઉસે મીરાસ સે મહરૂમ કર દેગા) તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન જન્નત સે ઉસ કી મીરાસ ખત્મ કર દેગા''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૭૦૩, અન અનસ બિન માલિક ﵁]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કરીબ આચુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે દૂરી મેં બઢ઼તે હી જા રહે હૈં''. [મુસ્તદરક : ૭૯૧૭, અન ઈબ્ને મસઊદ ﵁]

ખુલાસા: કયામત કે કરીબ આને કી વજહ સે લોગોં કો નેકી કમાને કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા ફિક્ર કરની ચાહિયે; લેકિન ઐસા કરને કે બજાએ વો દુનિયા કી લાલચ મેં પડ઼ કર અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર હોતે જા રહે હૈં.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈન્સાન કે આઝા કી ગવાહી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ દિન અલ્લાહ કે દુશ્મન (યાની કુફ્ફાર) દોઝખ કી તરફ જમા કરને કે લિયે (મૌકિફ મેં) લાએ જાએંગે, ફિર વો રોકે જાએંગે (તાકે બકિયા ભી આજાએં) યહાં તક કે જબ વો ઉસ કે કરીબ આ જાએંગે, તો ઉન કે કાન, ઉન કી આંખેં ઔર ઉન કી ખાલ, ઉન કે ખિલાફ ઉન કે કિયે હુએ આમાલ કી ગવાહી દેંગી''. [સૂર-એ-હા મીમ સજદા : ૧૧ તા ૨૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જૂં પડ઼ને કા ઈલાજ

એક રિવાયત મેં હૈ કે દો સહાબા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે એક ગઝવે કે મૌકે પર (કપડ઼ોં મેં) જૂં પડ઼ જાને કી શિકાયત કી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન દોનોં કો રેશ્મી કમીસ પહેનને કી ઈજાઝત દી.

[બુખારી : ૨૯૨૦, અન અનસ ﵁]

ફાયદા : જૂં પડ઼ના એક મર્ઝ હૈ, જિસ કા ઈલાજ આપ ﷺ ને ઉસ મૌકે પર રેશ્મી લિબાસ તજવીઝ ફરમાયા, યે લિબાસ અગરચે આમ હાલાત મેં મર્દોં કે લિયે જાઈઝ નહીં હૈ, લેકિન માહિર હકીમ યા ડૉક્ટર અગર ઝરૂરત કી વજહ સે તજવીઝ કરે તો ગુંજાઈશ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ સુબહ વ શામ અપને રબ કો અપને દિલ મેં ગિડ઼ગિડ઼ા કર, ડરતે હુએ ઔર દરમિયાની આવાઝ કે સાથ યાદ કિયા કરો ઔર ગાફિલોં મેં સે મત હો જાઓ''.

[સૂર-એ-આરાફ : ૨૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	બની હાશિમ કા બાયકાટ ઔર તીન સાલ કી કૈદ

કુફ્ફારે મક્કા કે ઝુલ્મ વ સિતમ ઔર રોક થામ કે બાવજૂદ ઈસ્લામ તેઝી સે બઢ઼તા રહા, યે દેખ કર કુફ્ફારે મક્કા ને તદબીર સોચી કે મુહમ્મદ ﷺ ઔર ઉન કે ખાનદાન કા બાયકાટ કિયા જાએ, લિહાઝા સબ ને આપસ મેં મશ્વરા કર કે એક અહદ નામા લિખા ઔર ઉસે ખાન-એ-કાબા પર લટકા દિયા, ઉસ અહદ નામે કે મુતાબિક કોઈ ભી મુહમ્મદ (ﷺ) ઔર ઉન કે ખાનદાન વાલોં સે મેલ જોલ, લેન દેન ઔર શાદીબ્યાહ નહીં કર સકતા થા, લિહાઝા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો બની હાશિમ ઔર મુસલમાનોં કે સાથ એક ઘાટી મેં જાના પડ઼ા, જિસ કા નામ શિઅબે અબી તાલિબ હૈ, યહાં ઉન લોગોં ને તીન સાલ કા ઝમાના ગુઝારા, જિસ મેં સખ્ત તકાલીફ કા સામના કરના પડ઼ા, ભૂક વ પ્યાસ કી શિદ્દત કી વજહ સે બબૂલ કે પત્તે તક ખાને પડ઼ે, જબ બચ્ચે ભૂક વ પ્યાસ કી વજહ સે રોતે, સિસકતે, તો કુફ્ફારે મક્કા ઉસ પર ઠઠ્ઠે ઉડ઼ાતે, તીન સાલ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા કી રહમત ઔર ઐસી મદદ આઈ કે ખુદ કુફ્ફાર એક દૂસરે કી મુખાલફત કરને લગે. ઈત્તેફાક યે કે અબૂ તાલિબ ખાન-એ-કાબા મૈં બૈઠે હુએ સારી બાતેં સુન રહે થે, વહાં સે ઉઠ કર કુફ્ફાર કે સામને આએ ઔર કહાઃ રાત મુહમ્મદ ને મુજ સે કહાઃ "અહદ નામે કે સારે અલફાઝ દીમક ચાટ ગઈ હૈ, સિર્ફ بِاسْمِكَ اللّٰهُمَّ બતૌરે ઉન્વાન બાકી હૈ". જબ અહદ નામા દેખા ગયા તો હર્ફ બ હર્ફ આપ ﷺ કી બાત સચ નિકલી ઔર કુફ્ફાર કી ગરદનેં શર્મ કે મારે જુક ગઈ, ઈસ તરહ અહદ નામા ખત્મ હો ગયા ઔર મુહમ્મદ ﷺ નુબુવ્વત કે દસ્વેં સાલ શિઅબે અબી તાલિબ સે નિકલ કર મક્કા મેં આ બસે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	કુબા કે કુંવેં મેં પાની ભર જાના

હઝરત અનસ રضی એક મરતબા કુબા તશરીફ લે ગએ, વહાં કે લોગોં સે પૂછા કુંવાં કહાં હૈ? લોગોં ને બતલાયા. વહાં પહુંચ કર દેખા તો ફરમાયાઃ હાં યે વહી કુવાં હૈ જિસ મેં સે લોગ અપની ઝરૂરત કે લિયે પાની લે જાયા કરતે થે તો પાની બહુત કમ હો જાતા થા! એક બાર આપ ﷺ ઈસ કુંવેં પર તશરીફ લાએ ઔર બડ઼ા ડોલ ભર કર પાની નિકલવાયા ઔર ઉસ મેં સે કુછ પિયા ઔર બકિયા પાની સે યા તો વુઝૂ કિયા યા ફિર ઉસ મેં અપના મુબારક થૂક ડાલા ઔર ફિર ફરમાયાઃ ઈસ કો કુંવેં મેં ડાલ દો. હઝરત અનસ રضی ફરમાતે હૈં કે ઉસ દિન સે પાની કભી કમ નહીં હુવા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૨૩૮૦, અન અનસ બિન માલિક રضی]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો કોઈ નમાઝ પઢ઼ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ઼ લે". [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા રضی]

ફાયદાઃ અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	કર્ઝોં ઔર ગમોં સે નજાત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝોં ઔર ગમોં સે છુટકારે કે લિયે સુબહ વ શામ યે દુઆ પઢ઼ને કે લિયે ફરમાયા:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَأَعُوْذُبِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَأَعُوْذُبِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ))

[અબૂ દાઊદ : ૧૫૫૫, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તીન કામ કરને કી કોશિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ આદમ કી ઔલાદ કા ઇન્તેકાલ હોતા હૈ, તો તીન કામોં કે અલાવા ઉસ કે અમલ કા સિલસિલા ખત્મ હો જાતા હૈ: ૧) સદક-એ-જારિયા. ૨) વો ઇલ્મ જિસ સે લોગ ફાયદા ઉઠાએં. ૩) ઐસી નેક ઔલાદ જો ઉસ કે લિયે દુઆ કરતી રહે''. [મુસ્લિમ : ૪૨૨૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂટે ખુદાઓં કી બે બસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ કો તુમ અલ્લાહ કે સિવા પુકારતે હો, વો ખજૂર કી ગુઠલી કે એક છિલકે કા ભી ઇખ્તિયાર નહીં રખતે; અગર તુમ ઉન કો પુકારો ભી, તો વો તુમ્હારી પુકાર સુન ભી નહીં સકતે ઔર અગર (બિલફર્ઝ) સુન ભી લેં, તો તુમ્હારી ઝરૂરત પૂરી ન કર સકેંગે ઔર કયામત કે દિન તુમ્હારે શિર્ક કી મુખાલફત વ ઇન્કાર કરેંગે''. [સૂર-એ-ફાતિર : ૧૩ તા ૧૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઈસી (બારિશ કે) પાની કે ઝરિયે અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે ખેતી, ઝૈતૂન, ખજૂર, અંગૂર ઔર હર કિસ્મ કે ફલ ઉગાતા હૈ; યકીનન ઇન ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરને વાલોં કે લિયે બડ઼ી નિશાનિયાં હૈ''. [સૂર-એ-નહલ : ૧૧]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કે દરવાઝે કા ફાસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહન્નમ કે સાત દરવાઝે હૈં, હર દો દરવાઝોં કે દરમિયાન કા ફાસલા એક સવાર આદમી કે સત્તર સાલ ચલને કે બરાબર હૈ''. [મુસ્તદરક : ૮૬૮૩, અન લકીત બિન આમિર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	કલૌંજી સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બીમારિયોં મેં મૌત કે સિવા ઐસી કોઈ બીમારી નહીં, જિસ કે લિયે કલૌંજી મેં શિફા ન હો''. [મુસ્લિમ : ૫૭૬૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને નફે કી ચીઝ કો કોશિશ સે હાસિલ કરો ઔર અલ્લાહ સે મદદ ચાહો ઔર હિમ્મત મત હારો ઔર અગર તુમ્હેં કોઈ હાદસા પેશ આ જાએ તો યૂં મત કહો કે અગર મેં યૂં કરતા તો ઐસા હો જાતા, બલ્કે યૂં કહો કે અલ્લાહ તઆલા ને યહી મુકદ્દર ફરમાયા થા, ઔર જો ઉસ કો મંઝૂર થા ઉસ ને વહી કિયા''. [મુસ્લિમ : ૬૭૭૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑮ રબીઉસ સાની

નંબર① : ઈસ્લામી તારીખ	આમુલ હુઝ્ન (ગમ કા સાલ)

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ઝૌજ-એ-મોહતરમા હઝરત ખદીજા رضي الله عنها ઔર ચચા અબૂ તાલિબ હર વક્ત આપ ﷺ કા સાથ દિયા કરતે થે. એક મરતબા અબૂ તાલિબ બીમાર હો ગએ ઔર ઈન્તેકાલ કા વક્ત કરીબ આ ગયા. આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ઐ ચચા! એક મરતબા '' '' કેહ લો, તાકે ખુદા કે સામને તુમ્હારી શફાઅત કે લિયે મુજે દલીલ મિલ જાએ. લેકિન અબૂ જહલ ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમય્યા વગૈરહ ને કહા કે અબૂ તાલિબ! ક્યા તુમ અબ્દુલ મુત્તલિબ કે દીન કો છોડ઼ દોગે? અબૂ તાલિબ ને કલમા પઢ઼ને સે ઈન્કાર કર દિયા ઔર આખરી લફ્ઝ જો ઉન કી ઝબાન પર થા, વો યે હૈ કે મૈં અબ્દુલ મુત્તલિબ કે દીન પર હૂં ઔર ઈન્તેકાલ હો ગયા. અભી ચચા કે ઈન્તેકાલ કા ગમ હલ્કા ન હુવા થા, કે ઉસ કે કુછ હી દિનોં કે બાદ આપ ﷺ કી જાંનિસાર ઔર ગમખ્વાર બીવી હઝરત ખદીજતુલ કુબરા رضي الله عنها ભી ઈસ દુનિયા સે ચલ બસીં. ઈસ તરહ યકે બાદ દીગરે દોનોં કે ઈન્તેકાલ કર જાને સે આપ ﷺ પર રંજ વ ગમ ઔર મુસીબત કા એક પહાડ઼ ટૂટ પડ઼ા, ક્યોંકિ આપ ﷺ કી દાવત વ તબલીગ કે હર મરહલે પર અબૂ તાલિબ ઔર હઝરત ખદીજા رضي الله عنها દોનોં આપ ﷺ કા સાથ દિયા કરતે થે ઔર હઝરત ખદીજા رضي الله عنها તો હમેશા આપ ﷺ કી મદદ કરતી થીં ઔર પરેશાની કે વક્ત બેહતરીન મશવરે દિયા કરતી થીં. ઈસ લિયે દોનોં કા એક સાલ મેં ઈન્તેકાલ કર જાના આપ ﷺ કે લિયે બડ઼ા હાદસા થા. ઈસી વજહ સે આપ ﷺ ને ઈસ સાલ કા નામ ''આમુલ હુઝ્ન'' યાની ગમ કા સાલ રખા.

નંબર② : અલ્લાહ કી કુદરત	સમંદરી મછલી

જિસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે ઝમીન પર બે શુમાર ગિઝાએં પૈદા ફરમાઈ ઈસી તરહ સમંદર મેં બે શુમાર કિસ્મ કી મછલિયોં કો હમારી ગિઝા બના દિયા. લોગ હઝારોં સાલ સે સમંદરી મછલિયોં કા શિકાર કર કે અપની ગિઝા હાસિલ કર રહે હૈં, લેકિન આજ તક મછલિયાં ખત્મ નહીં હુઈ. ઔર અજીબ બાત યે હૈ કે ખારે ઔર મીઠે સમંદર કી મછલિયોં કે ઝાયકે મેં કોઈ ખાસ ફર્ક નહીં હોતા. બેશક યે અલ્લાહ કી કુદરત ઔર બંદોં પર ઉસ કી બડ઼ી ઈનાયત હૈ જિસ ને ઉન કે લિયે મછલી જૈસી અહમ ગિઝા કા ઈન્તેઝામ ફરમાયા.

નંબર③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઈમાન વાલો! ઈન્સાફ પર કાયમ રેહતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમ્હારી ઝાત, વાલિદૈન ઔર રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (ક્યોં ન) હો''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

ખુલાસા : સચ્ચી ગવાહી દેના ઔર જૂટી ગવાહી દેને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	બૈતુલખલા જાને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ઈસ્તિન્જા કે લિયે તશરીફ લે જાતે, તો ચપ્પલ પહેન લેતે ઔર સર કો ઢાંપ લેતે.

[બૈહકી ફી સુનને કુબરા : ૯૬ / ૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને ઘર વાલોં કો ખિલાના પિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો તુમ ને ખુદ ખા લિયા વો તુમ્હારે લિયે સદકા હૈ ઔર જો કુછ તુમ ને અપની ઔલાદ કો ખિલાયા વો તુમ્હારે લિયે સદકા હૈ ઔર જો કુછ તુમ ને અપની બીવી કો ખિલાયા વો તુમ્હારે લિયે સદકા હૈ ઔર જો કુછ તુમ ને અપને ખાદિમ કો ખિલાયા ઉસ મેં ભી તુમ્હારે લિયે સદકે કા સવાબ હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૭૨૭, અન મિકદામ બિન મઅદીકરિબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્ક ઔર કત્લ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા હર ગુનાહ કો માફ કર સકતા હૈ, મગર ઉસ આદમી કો માફ નહીં કરેંગે, જો શિર્ક કી હાલત મેં મર જાએ, દૂસરા વો આદમી જો કિસી (બેગુનાહ) મુસલમાન ભાઈ કો જાન બૂજ કર કત્લ કર દે''. [અબૂ દાઊદ : ૪૨૭૦, અન અબી દર્દા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મુજે અપની ઉમ્મત પર સબ સે ઝિયાદા ડર ખ્વાહિશાત ઔર ઉમ્મીદોં કે બઢ જાને કા હૈ, ખ્વાહિશાત હક સે દૂર કર દેતી હૈં ઔર ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના, આખિરત કો ભુલા દેતા હૈ, યે દુનિયા ભી ચલ રહી હૈ ઔર હર દિન દૂર હોતી ચલી જા રહી હૈ ઔર આખિરત ભી ચલ રહી હૈ ઔર હર દિન કરીબ હોતી જા રહી હૈ''. (યાની હર વક્ત ઝિંદગી કમ હોતી જા રહી હૈ ઔર મૌત કરીબ આતી જા રહી હૈ, ઈસ લિયે આખિરત કી તૈયારી મેં લગે રેહના ચાહિયે). [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૪૩૭૫૮, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	નેક અમલ કરને વાલોં કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતે રહે, વો જન્નત કે બાગોં મેં (દાખિલ) હોંગે, વો જિસ ચીઝ કો ચાહેંગે ઉન કે રબ કે પાસ ઉન કો મિલેગી. (ઉન કી) હર ખ્વાહિશ કા પૂરા હોના ભી બડ઼ા ફઝલ વ ઈનામ હૈ''. [સૂર-એ-શૂરા : ૨૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે :

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُذَامِ وَالْجُنُوْنِ وَمِنْ سَيِّئِ الْاَسْقَامِ۔

તર્જુમા : અય અલ્લાહ ! મૈં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ બુરી બીમારિયોં સે. [નસઈ : ૫૪૯૩.]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચાઈ પર કાયમ રેહને વાલે ઔર ઇન્સાફ કે સાથ શહાદત દેને વાલે બન જાઓ; ઔર કિસી કૌમ કી દુશ્મની તુમ્હેં ઈસ બાત પર આમાદા ન કર દે, કે તુમ ઇન્સાફ ન કરો (બલ્કે હર મામલે મેં) ઇન્સાફ કરો, યે પરહેઝગારી કે ઝિયાદા કરીબ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો, બેશક જો કુછ તુમ કરતે હો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે બાખબર હૈ''. [સૂર-એ-માઇદા : ૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — તાઈફ કે સરદારોં કો ઈસ્લામ કી દાવત

સન ૧૦ નબવી મેં અબૂ તાલિબ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ કુફ્ફારે મક્કા ને હુઝૂર ﷺ કો બહુત ઝિયાદા સતાના શુરૂ કર દિયા, તો અહલે મક્કા સે માયૂસ હો કર આપ ﷺ ઈસ ખયાલ સે તાઈફ તશરીફ લે ગએ, કે અગર તાઈફ વાલોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, તો વહાં ઈસ્લામ કે ફૈલને કી બુનિયાદ પડ઼ જાએગી, તાઈફ મેં બનૂ સકીફ કા ખાનદાન સબ સે બડ઼ા થા, ઉન કે સરદાર અબ્દ યા લૈલ, મસઊદ ઔર હબીબ થે. યે તીનોં ભાઈ થે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈન તીનોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દી, ઈન મેં સે એક ને કહાઃ ''અચ્છા! અલ્લાહ ને આપ હી કો નબી બના કર ભેજા હૈ'', ''દૂસરા બોલાઃ ''અલ્લાહ કો તુમ્હારે સિવા ઔર કોઈ મિલતા હી ન થા, જિસ કો નબી બના કર ભેજતા'', ''તીસરે ને કહાઃ ''મૈં તુજ સે બાત નહીં કરના ચાહતા, ઈસ લિયે કે અગર તૂ સચ્ચા રસૂલ હૈ, તો તેરા ઈન્કાર કરના ખતરે સે ખાલી નહીં હૈ ઔર અગર જૂટા હૈ તો ગુફ્તગૂ કે કાબિલ નહીં'' ઈન સરદારોં કી ઈસ સખ્ત ગુફ્તગૂ કે બાદ ભી આપ ﷺ કઈ રોઝ તક લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેતે રહે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હિરની કી ફરિયાદ

હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં, એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર મૈં મદીના કી એક ગલી સે ગુઝર રહે થે. હમારા ગુઝર એક આદમી કે ખૈમે કે પાસ સે હુવા, દેખા તો વહાં કરીબ મેં એક હિરની બંધી હુઈ થી, ઉસ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ફરિયાદ કી કે ઈસ આદમી ને મુજે શિકાર કર કે પકડ઼ લિયા હૈ જબ કે જંગલ મેં મેરે દો બચ્ચે હૈં, યે આદમી ન તો મુજે ઝબહ કરતા હૈ કે મુજે રાહત મિલે ઔર ન હી મુજે છોડ઼તા હૈ કે મૈં અપને બચ્ચોં કો દૂધ પિલા સકૂં. તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ અગર મૈં તુજે છોડ઼ દૂં તો ક્યા દૂધ પિલા કર વાપસ આજાએગી? તો ઉસ ને કહાઃ હાં! ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો છોડ઼ દિયા. વો ગઈ ઔર અપને બચ્ચોં કો દૂધ પિલા કર થોડ઼ી હી દેર મેં વાપસ આગઈ ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો બાંધ દિયા, ઈતને મેં વો આદમી આયા તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ સે ફરમાયાઃ ક્યા યે હિરની હમેં બેચોગે? તો ઉસ ને કહાઃ યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! આપ કો હદિયા હૈ, ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો છોડ઼ દિયા. હઝરત ઝૈદ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં, કસમ ખુદા કી! મૈં ને સુના કે હિરની જંગલ મેં ઝોર ઝોર સે કલિમ-એ-શહાદત પઢ઼તી થી.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૨૮૪]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''હમ ને ઈન્સાનોં કો અપને વાલિદૈન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરને કા હુક્મ દિયા હૈ''. [સૂર-એ-અહકાફ : ૧૫]

ફાયદાઃ વાલિદૈન કી ઈતાઅત વ ફરમાબરદારી કરના, ઉન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના ઔર ઉન કે સામને અદબ કે સાથ પેશ આના ઈન્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો દુઆ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક જમાત કો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં રવાના કરતે હુએ ફરમાયાઃ અલ્લાહ કે નામ પર સફર શુરૂ કરો ઔર યે દુઆ દીઃ((اَللّٰهُمَّ أَعِنْهُمْ)) તર્જમાઃ એ અલ્લાહ! ઈન કી મદદ ફરમા.

[તબરાની કબીર : ૧૧૩૮૯, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હર હાલ મેં અચ્છી તરહ વુઝૂ કર કે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તકલીફ ઔર નાગવારી કે બાવજૂદ પૂરી તરહ મુકમ્મલ વુઝૂ કરના, મસ્જિદોં કી તરફ ઝિયાદા કદમ બઢ઼ાના ઔર એક નમાઝ કે બાદ દૂસરી નમાઝ કા ઈન્તેઝાર કરના, યે આમાલ ગુનાહોં સે (આદમી કો) બિલ્કુલ પાક સાફ કર દેતે હૈં''. [મુસ્તદરક : ૪૫૬, અન અલી બિન અબી તાલિબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુઅજિઝાત કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જબ ઉન કે રસૂલ ઉન કે પાસ ખુલી હુઈ દલીલેં લે કર આએ, તો વો લોગ અપને ઉસ દુનિયવી ઈલ્મ પર નાઝ કરતે રહે, જો ઉન્હેં હાસિલ થા,આખિર કાર ઉન પર વો અઝાબ આ પડ઼ા જિસ કા વો મઝાક ઉડ઼ાયા કરતે થે''. [સૂર-એ-મોમિન : ૮૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સમંદર ઈન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિયા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અલ્લાહ તઆલા હી ને સમંદર કો તુમ્હારે કામ મેં લગા દિયા હૈ, તાકે તુમ ઉસ મેં સે તાઝા ગોશ્ત ખાઓ ઔર ઉસ મેં સે ઝેવરાત (મોતી વગૈરા) નિકાલો જિન કો તુમ પહેનતે હો ઔર તુમ કશ્તિયોં કો દેખતે હો, કે વો દરિયા મેં પાની ચીરતી હુઈ ચલી જા રહી હૈં, તાકે તુમ અલ્લાહ તઆલા કા ફઝલઃ યાની રોઝી તલાશ કર સકો ઔર તુમ શુક્ર અદા કરતે રહો.'' [સૂર-એ-નહલ : ૧૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત સે હર એક ડરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કોઈ મુકર્રબ ફરિશ્તા, કોઈ આસ્માન, કોઈ ઝમીન, કોઈ હવા, કોઈ પહાડ઼, કોઈ સમંદર ઐસા નહીં જો જુમા કે દિન સે ન ડરતા હો (ઈસ લિયે કે જુમા કે દિન હી કયામત કાયમ હોગી).'' [ઈબ્ને માજા : ૧૦૮૪, અન અબી લુબાબા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કુર્આને કરીમ મેં શિફા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિફા પહોંચ ચુકી હૈ. [સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિફા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ અલ્લાહ તઆલા સે ઐસી હાલમ મેં દુઆ કિયા કરો કે તુમ્હેં કુબૂલિયત કા પૂરા યકીન હો, ઔર યે જાન રખો કે અલ્લાહ તઆલા ગફલત સે ભરે દિલ કી દુઆ કબૂલ નહીં કરતા.'' [તિર્મિઝી : ૩૪૭૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશ્ની મેં

(૧૭) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તાઈફ સે વાપસી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તાઈફ જા કર વહાં કે સરદારોં ઔર આમ લોગોં કો દીને હક કી દાવત દી, મગર વહાં કે લોગોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બજાએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સખ્ત મુખાલફત કી, ગાલિયાં દી, પત્થરોં સે મારા ઔર શહર સે બાહર નિકાલ દિયા, પત્થરોં કી ચોટ સે આપ ﷺ કે બદન મુબારક સે ખૂન જારી હો ગયા, શહર સે બાહર આકર એક બાગ મેં રૂકે, વહાં હુઝૂર ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કી ઔર અપની કમઝોરી, બે બસી ઔર લોગોં કી નિગાહોં મેં બે વકઅતી કી ફરયાદ કી ઔર અલ્લાહ તઆલા સે નુસરત વ મદદ કી દરખ્વાસ્ત કી ઔર ફરમાયાઃ ઈલાહી! અગર તૂ મુજ સે નારાઝ નહીં હૈ, તો મુજે કિસી કી પરવાહ નહીં; તૂ મેરે લિયે કાફી હૈ; ઈસ મૌકે પર અલ્લાહ તઆલા ને પહાડ઼ોં કે ફરિશ્તે કો આપ ﷺ કે પાસ ભેજા ઔર ઉસ ને આપ ﷺ સે ઈસ કી ઈજાઝત ચાહી કે વો ઉન દોનોં પહાડ઼ોં કો મિલા દે, જિન કે દરમિયાન તાઈફ કા શહર આબાદ હૈ; તાકે વો લોગ કુચલ કર હલાક હો જાએં, મગર હુઝૂર ﷺ કી રહીમ વ કરીમ ઝાત ને જવાબ દિયાઃ મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે ઉન કી ઔલાદ મેં સે ઐસે લોગ પૈદા હોંગે, જો એક ખુદા કી ઈબાદત કરેંગે ઔર ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક નહીં ઠેહરાએંગે. હુઝૂર ﷺ કી ઈસ દુઆ કા અસર થા કે મુહમ્મદ બિન કાસિમ જૈસે બહાદુર નૌજવાન તાઈફ કે કબીલા બની સકીફ મેં પૈદા હુએ, જિન કે હાથોં અલ્લાહ તઆલા ને હિન્દુસ્તાન તક ઈસ્લામ કો પહુંચાયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	નાક કે બાલ

અલ્લાહ તઆલા ને હર છોટી બડ઼ી ચીઝ કો હિકમત વ મસલિહત કે સાથ પૈદા ફરમાયા હૈ, ઈન્સાન ઑક્સીજન કે બગૈર ઝિંદા નહીં રેહ સકતા, ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલા ને સાંસ કે ઝરિયે તાઝી હવા કો ખીંચને ઔર ગંદી હવા કો બાહર નિકાલને કા નિઝામ બના દિયા, મગર અલ્લાહ કી કુદરત વ હિકમત કા કમાલ દેખિયે કે ઉસ ને ફિઝા મેં મૌજૂદ ગર્દ વ ગુબાર સે બચને કે લિયે નાક કે અંદર બાલ ઔર ચિકના માદ્દા પૈદા કર દિયા જિસ કી વજહ સે જરાસીમી માદ્દે અંદર તક નહીં જા પાતે, ઈસ તરહ ઈન્સાન નાક ઔર ફેફડ઼ોં કી બહુત સી બીમારિયોં સે મહફૂઝ હો જાતા હૈ. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે મામૂલી સી ચીઝોં કે ઝરિયે ઈન્સાન કો બડ઼ી બડ઼ી બીમારિયોં સે મહફૂઝ કર દિયા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "(ના મહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો! એક અન્સારી સહાબી ને અર્ઝ કિયાઃ દેવર કે બારે મેં આપ ક્યા ફરમાતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ દેવર તો મૌત હૈ".

ફાયદાઃ શૌહર કે ભાઈ વગૈરા સે પરદા કરના ઈન્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ ઔર ઉસ સે ઈસ તરહ બચના ચાહિયે જિસ તરહ મૌત સે બચા જાતા હૈ. [બુખારીઃ ૫૨૩૨, અન અકબા બિન આમિર رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | ઈસ્તિન્જે કે બાદ વુઝૂ કરના

હઝરત આઇશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બૈતુલખલા સે નિકલતે તો વુઝૂ ફરમાતે.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૫૦૩૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત | અગલી સફ મેં નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે ફરિશ્તે પેહલી સફ વાલોં પર રહમત ભેજતે હૈં ઔર મોઅઝ્ઝિન કે બુલંદ આવાઝ કે બકદર ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ, ખુશ્કી ઔર તરી કી હર ચીઝ ઉસ કી આવાઝ કી તસદીક કરતી હૈ ઔર ઉસ કે સાથ નમાઝ પઢ઼ને વાલોં કા સવાબ ઉસ કો ભી મિલેગા''.

[નસઈ : ૬૪૭, અન બરા બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં | નમાઝ છોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જાન બુજ કર નમાઝ છોડ઼ દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે સારે આમાલ બેકાર કર દેતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા ઝિમ્મા ઉસ સે બરી હો જાતા હૈ જબ તક કે વો અલ્લાહ સે તૌબા ન કર લે''.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૭૮૩, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં | દુનિયા સે બચો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સુનો! દુનિયા મીઠી ઔર હરી ભરી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર તુમ્હેં ઇસ કી ખિલાફત અતા ફરમાએંગે; તાકે દેખેં કે તુમ કૈસે આમાલ કરતે હો, પસ તુમ દુનિયા સે ઔર ઔરતોં (કે ફિતને) સે બચો''.

[મુસ્લિમ : ૬૯૪૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં | જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(મુકર્રબ બંદોં કે લિયે જન્નત મેં) ઐસે મેવે હોંગે, જિન કો વો પસંદ કરેંગે ઔર પરિંદોં કા ઐસા ગોશ્ત હોગા, જિસ કી વો ખ્વાહિશ કરેંગે ઔર ઉન કે લિયે બડ઼ી બડ઼ી આંખોં વાલી હુરેં હોંગી, જૈસે હિફાઝત સે રખા હુવા પોશીદા મોતી હો. યે સબ ઉન કે આમાલ કા બદલા હોગા, વહાં કભી વો બેહૂદા ઔર બુરી બાત નહીં સુનેંગે, હર તરફ સે સલામ હી સલામ કી આવાઝ આએગી''.

[સુર-એ-વાકિયા : ૨૦ તા ૨૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ | પાગલ પન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અજવા (ખજૂર) જન્નત કા ફલ હૈ ઔર જુનૂન (પાગલ પન) કા ઈલાજ હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૩૪૫૩ અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ વ જાબિર ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! સચ્ચી બાત યે હૈ કે શરાબ, જુવા, બુત ઔર ફાલ ખોલને કે તીર, યે સબ શૈતાન કે નાપાક કામ હૈં; લિહાઝા તુમ ઉનસે બચો! તાકે અપને મકસદ મેં કામયાબ હો જાઓ''.

[સુર-એ-માઇદા : ૯૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	મેઅરાજ

હિજરત સે એક સાલ પેહલે હુઝૂર ﷺ કો સાતોં આસ્માનોં કી સૈર કરાઈ ગઈ, જિસ કો ''મેઅરાજ'' કેહતે હૈં. કુર્આને કરીમ મેં ભી સરાહત કે સાથ ઈસ કા તઝકિરા આયા હૈ. જબ આપ કી ઉમ્ર મુબારક ૫૧ સાલ ૯ માહ હુઈ, તો રાત કે વક્ત આપ કો મસ્જિદે હરામ લાયા ગયા ઔર ઝમ ઝમ ઔર મકામે ઈબ્રાહીમ કે દરમિયાન સે બુરાક નામી સવારી પર હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ કે સાથ બૈતુલ મકદિસ તશરીફ લાએ. યહાં આપને તમામ અંબિયા-એ-કિરામ ﷺ કી ઈમામત ફરમાઈ. ઉસ કે બાદ સાતોં આસ્માનોં પર તશરીફ લે ગએ. હર આસ્માન પર અલગ અલગ નબિયોં સે મુલાકાત હુઈ. સાતોં આસ્માન કે બાદ ''સિદરતુલ મુન્તહા'' તક હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ સાથ રહે. ઉસ કે બાદ આપ તને તન્હા આગે બઢે ઔર ઉસ મકામ તક પહુંચે, જહાં તક ફરિશ્તે ભી નહીં જા સકતે. યહાં આપ કો અલ્લાહ કે દીદાર ઔર હમ કલામી કા શર્ફ હાસિલ હુવા ઔર યહીં પાંચ નમાઝેં તોહફે મેં દી ગઈ. ઉસકે બાદ બૈતુલ મકદિસ વાપસ આએ ઔર બુરાક પર સવાર હોકર મક્કા મુકર્રમા વાપસ તશરીફ લાએ. ઈસ અહમ સફર મેં આપ ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા કી બડ઼ી બડ઼ી નિશાનિયાં દેખીં. જિન કે મુતઅલ્લિક અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા: ''કે ઉન કી આંખ ન કિસી તરફ માઈલ હુઈ ઔર ન (હદ સે) આગે બઢ઼ી. ઉન્હોંને અપને રબ (કી કુદરત) કે બડ઼ે બડ઼ે અજાઈબાત દેખે''. [સૂર-એ-નજ્મ: ૧૭તા ૧૮]

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઝમીન કા સમૈટ લિયા જાના

હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ ફરમાતે હૈં કે હમ લોગ આપ ﷺ કે સાથ ગઝવ-એ-તબૂક મેં ગએ હુએ થે, ઉસ દિન સૂરજ ઈતની આબ વ તાબ કે સાથ નિકલા કે મૈં ને ઈતની તાબનાકી કે સાથ કભી નહીં દેખા થા, ચુનાંચે હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસ કી વજહ માલૂમ કી, તો હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: ઈસ કી વજહ યે હૈ કે આજ મદીના મુનવ્વરા મેં મુઆવિયા બિન મુઆવિયા લૈસી કી વફાત હૂઈ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી નમાઝે જનાઝા પઢ઼ને કે લિયે સત્તર હઝાર ફરિશ્તે ઉતારે હૈં, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: કિસ બિના પર યે દર્જા હાસિલ હુવા? હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: હઝરત મુઆવિયા રાત દિન ચલતે ફિરતે, ઉઠતે બૈઠતે ﴿قل هو الله احد﴾ પઢ઼ા કરતે થે. હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: અગર આપ ભી ઉન કી નમાઝે જનાઝા પઢ઼ના ચાહેં તો મૈં ઝમીન કો સમેટ લૂં, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: જી હાં! ચુનાંચે ઝમીન સમેટ લી ગઈ ઔર હુઝૂર ﷺ ને મદીના જા કર ઉન કી નમાઝે જનાઝા પઢ઼ી ઔર ફિર વાપસ તબૂક આ ગએ. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૧૯૯૮]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	મય્યિત કા કર્ઝ અદા કરના

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ કો વસિય્યત સે પેહલે અદા કરવાયા, હાલાંકે તુમ લોગ (કુર્આન પાક મેં) વસિય્યત કા તઝકિરા પેહલે પઢ઼તે હો. [તિર્મિઝી: ૨૧૨૨]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કર્ઝ લિયા ઔર ઉસે અદા કરને સે પેહલે ઈન્તેકાલ કર ગયા, તો કફન દફન કે બાદ માલે વરાસત મેં સે સબ સે પેહલે કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ચાહે સારા માલ ઉસ કી અદાયગી મેં ખત્મ હો જાએ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખયામત કી રૂસવાઈ સે બચને કી દુઆ

કયામત કે દિન ઝિલ્લત વ રૂસવાઈ સે નજાત પાને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરે.

﴿وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ﴾

તર્જમા: (ઐ મેરે રબ!) મુજે કયામત કે દિન રૂસવા ન ફરમાના. [સૂર-એ-શુઅરા: ૮૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અઝાન દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને બારા સાલ તક અઝાન દી, ઉસ કે લિયે જન્નત વાજિબ હો ગઈ ઔર હર રોઝ અઝાન કે બદલે ઉસ કે લિયે સાઠ નેકિયાં લિખી જાએંગી ઔર હર તકબીર પર તીસ નેકિયાં મિલેંગી''.

[ઇબ્ને માજા: ૭૨૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન સુનને સે રોકના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે કાફિર લોગ (એક દૂસરે સે) કેહતે હૈં કે ઇસ કુર્આન કો મત સુના કરો ઔર ઉસ કે દૌરાન શોર મચાયા કરો, ઉમ્મીદ હૈ કે ઇસ તરહ તુમ ગાલિબ આ જાઓગે. ઉન કાફિરોં કો હમ સખ્ત અઝાબ કા મઝા ચખાએંગે ઔર યકીનન હમ ઉન કો બુરે આમાલ કા બદલા દેંગે, જો વો કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-હા મીમ સજદા: ૨૬ તા ૨૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ પરહેઝગાર હૈં, જબ ઉન સે પૂછા જાતા હૈ કે તુમ્હારે રબ ને કિયા ચીઝ નાઝિલ કી હૈ? તો જવાબ મેં કેહતે હૈં: બડી ખૈર વ બરકત કી ચીઝ નાઝિલ ફરમાઈ હૈ. જિન લોગોં ને નેક આમાલ કિયે, ઉન કે લિયે ઇસ દુનિયા મેં ભી ભલાઈ હૈ ઔર બિલા શુબા આખિરત કા ઘર તો દુનિયા કે મુકાબલે મેં બહુત હી બેહતર હૈ ઔર વાકઈ વો પરહેઝગાર લોગોં કા બહુત હી અચ્છા ઘર હૈ''.

[સૂર-એ-નહલ: ૩૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફિર કી બદહાલી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન કાફિર અપને પસીને મેં ડૂબ જાએગા, યહાં તક કે વો પુકાર ઉઠેગા: ઐ મેરે પરવરદિગાર! જહન્નમ મેં ડાલ કર મુજે ઇસ (અઝાબ) સે નજાત દે દીજિયે''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૩૮૯૨૩, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	બુખાર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસે બુખાર આજાએ વો તીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢે, તો ઉસે શિફા હાસિલ હોગી:

((بِسْمِ اللهِ اَللّٰهُمَّ إِنَّمَا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصْدِيْقَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસદીક કરતે હુએ.

[ઇબ્ને અબી શૈબા: ૭/૧૪૫ અન મકહૂલ મુરસલન રહ.]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રહમાન (અલ્લાહ) કી ઇબાદત કરો ઔર ખાના ખિલાયા કરો ઔર સલામ કો આમ કરો (યાની હર મુસલમાન કો સલામ કરો, ખ્વાહ ઉસ સે જાન પેહચાન હો યા ન હો) તુમ જન્નત મેં સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓગે''.

[તિર્મિઝી: ૧૮૫૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હજ કે મૌસમ મેં ઈસ્લામ કી દાવત દેના

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દેખા કે કુફ્ફારે કુરૈશ ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બજાએ બરાબર દુશ્મની પર તુલે હુએ હૈં. તો હુઝૂર ﷺ હજ કે મૌસમ કે ઈન્તેઝાર મેં રેહને લગે ઔર જબ હજ કા મૌસમ આજાતા, ઔર લોગ મુખ્તલિફ ઈલાકોં સે મક્કા આતે, તો ઐસે મૌકે પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ બઝાતે ખુદ ઉન લોગોં કે પાસ તશરીફ લે જાતે ઔર લોગોં કો એક અલ્લાહ કી ઈબાદત કરને, બુત પરસ્તી સે તૌબા કરને ઔર હરામ કામોં સે બચને કી દાવત દેતે થે. કુફ્ફારે કુરૈશ તમામ લોગોં કે દિલોં મેં હુઝૂર ﷺ ઔર આપ કી દાવત કે મુતઅલ્લિક નફરત ડાલને કી ખૂબ કોશિશ કરતે થે. ખુદ આપ કા ચચા અબૂ લહબ આપ કે પીછે પીછે યે કેહતા ફિરતા થા કે એ લોગો! યે શખ્સ તુમ કો બુતોં કી પૂજા સે હટા કર એક નએ દીન કી તરફ બુલાતા હૈ. તુમ હરગિઝ ઈસ કી બાત ન માનના. મગર રસૂલુલ્લાહ ﷺ તમામ મુસીબતોં ઔર ઉન કી મુખાલફતોં કો બરદાશ્ત કરતે હુએ ઈસ્લામ કી દાવત લોગોં તક પહુંચાતે રહે ઔર દીને હક કી સચ્ચાઈ ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી કી ખરાબી કો વાઝેહ કરતે રહે. બાઝ લોગ તો નરમી સે જવાબ દેતે, લેકિન બાઝ લોગ બડ઼ી સખ્તી સે પેશ આતે ઔર ગુસ્તાખાના બાતેં કેહતે થે. ઉસી હજ કે મૌસમ મેં એક મરતબા કબીલ-એ-ઔસ વ ખઝરજ કે કુછ લોગ મદીને સે આએ હુએ થે. જિન કે પાસ તશરીફ લે જાકર આપ ﷺ ને ઈસ્લામ કી દાવત દી. ઉન લોગોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર આપ કી મદદ કા વાદા કિયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	બહરે મય્યિત

મુલ્કે ઉરદુન મેં છોટા સા એક સમંદર હૈ જિસ કો ''બહરે મય્યિત'' (Dead Sea) કેહતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને કૌમે લૂત કી બસ્તિયોં કો પલટ કર એક ગેહરે સમંદર મેં તબ્દીલ કર દિયા, જિસ કે પાની કી સતહ આમ સમંદરોં કે મુકાબિલ તેરા સૌ ફુટ ગહરી હૈ, ઉસ કી બડ઼ી ખુસૂસિયત યે હૈ કે ન કોઈ જાનદાર ઉસ મેં ઝિંદા રેહતા હૈ ઔર ન હી કોઈ ડૂબતા હૈ, જબ કે દૂસરે સમંદરોં મેં જાનદાર ચીઝેં ભી હૈં ઔર જાનદાર વ બેજાન ચીઝેં ઉસ મેં ગિર કર ડૂબ ભી જાતી હૈં.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરા રદિ. ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમેં સિખાતે થે કે ''(નમાઝ મેં) ઈમામ સે પેહલે રૂકન અદા ન કિયા કરો''. [મુસ્લિમ:૯૩૨]

ફાયદા: અગર ઈમામ કે પીછે નમાઝ પઢ઼ રહા હો, તો તમામ અરકાન કો ઈમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિયે, ઈમામ સે આગે બઢ઼ના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર(૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	સજદા કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સજદા ફરમાતે તો અપની નાક ઔર પેશાની કો ઝમીન પર રખતે ઔર અપને બાઝુઓં કો પેહલૂ સે અલગ રખતે ઔર અપની હથેલિયોં કો કાંધે કે બરાબર રખતે.

[તિર્મિઝી : ૨૭૦, અન અબી હુમૈદ ؓ]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અઝાન કે બાદ દુઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો બંદા અઝાન સુનતે વક્ત અલ્લાહ સે યૂં દુઆ કરે:

((اَللّٰھُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ اٰتِ مُحَمَّدَ نِ الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا

مَّحْمُوْدَ نِ الَّذِيْ وَعَدْتَّهٗ)) તો વો બંદા કયામત કે દિન મેરી શફાઅત કા હકદાર હો ગયા''.

[બુખારી : ૬૧૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગલત હદીસ બયાન કર ને કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરી હદીસ કો બયાન કરને મેં એહતિયાત કરો ઔર વહી બયાન કરો જિસ કા તુમ્હેં યકીની ઇલ્મ હો, જો શખ્સ જાન બૂજ કર મેરી તરફ સે કોઈ ગલત બાત બયાન કરે, વો અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લે''.

[તિર્મિઝી : ૨૯૫૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	થોડ઼ી સી રોઝી પર રાઝી રેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા સે થોડ઼ી રોઝી પર રાઝી રહે, તો અલ્લાહ તઆલા ભી ઉસ કી તરફ સે થોડ઼ે સે અમલ પર રાઝી હો જાતે હૈં''. [બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૪૪૦૯, અન અલી ؓ]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમિયોં કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જહન્નમ વાલોં કા આજ ન કોઈ દોસ્ત હોગા ઔર ન કોઈ ખાને કી ચીઝ નસીબ હોગી, સિવાએ ઝખ્મોં કે ધોવન કે.....જિસ કો બડ઼ે ગુનહગારોં કે સિવા કોઈ ન ખાએગા''.

[સૂર-એ-હાક્કા : ૩૫ તા ૩૭]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નિમોનિયા કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને નિયોનિયા કે લિયે વર્સ, કુસ્ત ઔર રોગને ઝૈતૂન પિલાને કો મુફીદ બતલાયા હૈ.

[ઇબ્ને માજા : ૩૪૬૭, અન ઝૈદ બિન અરકમ ؓ]

ફાયદા: ''વર્સ'' તિલ કે માનિંદ એક કિસ્મ કી ઘાસ હૈ, જિસ સે રંગાઈ કા કામ લિયા જાતા હૈ ઔર ''કુસ્ત'' એક ખુશબૂદાર લકડ઼ી હૈ, જિસ કો ઊદે હિન્દી ભી કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કા હુક્મ માનો ઔર હુક્મ કી ખિલાફ વરઝી સે બચતે રહો, ફિર અગર તુમ મુંહ મોડ઼ોગે (ઔર નહીં માનોગે), તો યકીન જાનો કે હમારે રસૂલ કે ઝિમ્મે તો સિર્ફ અહકામ કો સાફ સાફ પહુંચા દેના હૈ''.

[સૂર-એ-માઇદા : ૯૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મદીના મુનવ્વરા મેં ઈસ્લામ કા ફૈલના

મદીના મેં ઝિયાદા તર આબાદિયાં કબીલ-એ-ઔસ વ ખઝરજ કી થીં, યે લોગ મુશરિક ઔર બુત પરસ્ત થે. ઉન કે સાથ યહૂદ ભી રેહતે થે. જબ કભી કબીલ-એ-ઔસ વ ખઝરજ સે યહૂદ કા મુકાબલા હોતા, તો યહૂદ કહા કરતે થે અન કરીબ આખરી નબી મબઊસ હોને વાલે હૈં, હમ ઉન કી પૈરવી કરેંગે ઔર ઉન કે સાથ હો કર તુમ કો ''કૌમે આદ'' ઔર ''કૌમે ઈરમ'' કી તરહ હલાક વ બરબાદ કરેંગે. જબ હજ કા મૌસમ આયા, તો કબીલ-એ-ખઝરજ કે તકરીબન છે લોગ મક્કા આએ. યે નુબુવ્વત કા ગ્યારહવાં સાલ થા. હુઝૂર ﷺ ઉન કે પાસ તશરીફ લે ગએ, ઈસ્લામ કી દાવત દી ઔર કુર્આન કી આયતેં પઢ કર સુનાઈ. ઉન લોગોં ને આપ ﷺ કો દેખતે હી પેહચાન લિયે ઔર એક દૂસરે કો દેખ કર કેહને લગેઃ ખુદા કી કસમ! યે વહી નબી હૈં જિન કા તઝકિરા યહૂદ કિયા કરતે થે. કહીં ઐસા ન હો કે ઈસ સઆદત કો હાસિલ કરને મેં યહૂદ હમ સે આગે બઢ જાએં. ફિર ઉન્હોંને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર હુઝૂર ﷺ સે કહા કે હમારે ઔર યહૂદ કે દરમિયાન બરાબર લડ઼ાઈ હોતી રેહતી હૈ; અગર આપ ઈજાઝત દેં, તો દીને ઈસ્લામ કા ઝિક્ર વહાં જાકર કિયા કરેં, તાકે વો લોગ અગર ઈસ દીન કો કબૂલ કર લેં, તો હમેશા કે લિયે લડ઼ાઈ ખત્મ હો જાએ ઔર આપસ મેં મુહબ્બત પૈદા હો જાએ (ક્યોંકિ ઈસ દીન કી બુનિયાદ હી આપસી મુહબ્બત વ ભાઈ ચારગી પર કાયમ હૈ) હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં ઈજાઝત દે દી. વો વાપસ હો કર મદીના મુનવ્વરા પહુંચે, જિસ મજલિસ મેં બૈઠતે વહાં આપ કા ઝિક્ર કરતે. ઈસ કા અસર યે હુવા કે મદીના કા કોઈ ઘર ઐસા બાકી ન રહા જહાં દીન ન પહુંચા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઉમૈર ઔર સફવાન કી સાઝિશ કી ખબર દેના

ઉમૈર બિન વહબ ઔર સફવાન બિન ઉમય્યા ખાન-એ-કાબા મેં બૈઠ કર બદર કે મકતૂલીન પર રો રહે થે, બિલઆખિર ઉન દોનોં મેં પોશીદા તૌર પર યે સાઝિશ કરાર પાઈ કે ઉમૈર મદીના જા કર આપ ﷺ કો ધોકે સે કત્લ કર આએ. લિહાઝા ઉમૈર ઉઠ કર ઘર આયા ઔર તલવાર કો ઝહર મેં બુજા કર મદીના કો ચલ ખડ઼ા હુવા ઔર મદીના પહુંચા, આપ ﷺ ને પૂછાઃ ઉમૈર યહાં કિસ ઈરાદે સે આએ હો? ઉસ ને કહા કે ઉસ કૈદી કો છુડાને આયા હૂં. આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ક્યા તુમ દોનોં ને ખાન-એ-કાબા મેં બૈઠ કર મેરે કત્લ કી સાઝિશ નહીં કી હૈ? ઉમૈર યે રાઝ કી બાત સુન કર સક્તે મેં પડ઼ ગયા ઔર બે ઈખ્તિયાર બોલ ઉઠા કે મુહમ્મદ! બે શક આપ ખુદા કે પૈગંબર હૈં, ખુદા કી કસમ! મેરે ઔર સફવાન કે અલાવા કિસી તીસરે કો ઈસ મામલે કી ખબર ન થી, ફિર ઉમૈર ને કલિમા પઢા ઔર આપ ﷺ ને ઉન કે કૈદી કો છોડ઼ દિયા.

[તારીખે તબરીઃ૧/૪૫૭, ઝિકરૂ વકઅતિ બદરિલ કુબરા]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જન્નત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ શખ્સ કી મૌત ઈસ હાલ મેં આએ, કે વો અલ્લાહ તઆલા પર ઔર કયામત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો, તો ઉસ સે કહા જાએગા, કે તુમ જન્નત કે આઠોં દરવાઝોં મેં સે જિસ સે ચાહો દાખિલ હો જાઓ''.

[મુસ્નદે અહમદઃ ૯૮, અન ઉમર ؓ]

ફાયદાઃ જન્નત મેં જાને કે લિયે મરતે વક્ત દીન કી બુનિયાદી બાતોં કા અકીદા રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સફર મેં આસાની કી દુઆ

જબ સફર મેં જાને કા ઈરાદા કરે તો યે દુઆ પઢેઃ ((اَللّٰهُمَّ اطْوِلَنَا الْاَرْضَ وَهَوِّنْ عَلَيْنَا السَّفَرَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! ઝમીન કો હમારે લિયે સમૈટ દે ઔર ઈસ સફર કો હમ પર આસાન કર દે.

[અબૂ દાઊદ : ૨૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અઝાન કા જવાબ દેના

એક આદમી ને અર્ઝ કિયા: ''યા રસૂલુલ્લાહ! મોઅઝ્ઝિન હઝરાત ફઝીલત મેં હમ સે આગે બઢ ગએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ભી ઈસી તરહ અઝાન કા જવાબ દિયા કરો જિસ તરહ વો અઝાન દેતે હૈં ફિર જબ તુમ ફારિગ હો જાઓ, તો અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરો, તુમ્હારી દુઆ પૂરી હોગી''.

[અબૂ દાઊદ : ૫૨૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ખુદા કે દીન મેં ઝગડતે હૈં, જબ કે વો દીન લોગોં મેં મકબૂલ હો ચુકા હૈ (લિહાઝા) ઉન લોગોં કી બહસ ઉન કે રબ કે નઝદીક બાતિલ હૈ, ઉન પર ખુદા કા ગઝબ હૈ ઔર સખ્ત અઝાબ (નાઝિલ હોને વાલા હૈ)''. [સૂર-એ-શૂરા : ૧૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ કુદ કે સિવા કુછ ભી નહીં હૈ ઔર આખિરત કી ઝિંદગી હી હકીકી ઝિંદગી હૈ, કાશ યે લોગ ઈતની સી બાત સમજ લેતે''. [સૂર-એ-અનકબૂત : ૬૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે રોઝ સૂરજ એક મીલ કે ફાસલે પર હોગા ઔર ઉસ કી ગરમી મેં ઈઝાફા કય દિયા જાએગા, જિસ કી વજહ સે લોગોં કી ખોપડ઼િયોં મેં દિમાગ ઈસ તરહ ઉબલ રહા હોગા જિસ તરહ હાંડિયાં જોશ મારતી હૈં, લોગ અપને ગુનાહોં કે બકદર પસીને મેં ડૂબે હુએ હોંગે, બાઝ ટખ્નોં તક, બાઝ પિંડલિયોં તક, બાઝ કમર તક ઔર બાઝ કે મુંહ મેં લગામ કી તરહ હોગા''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૬૮૨, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખુમ્બી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખુમ્બી કા પાની આંખોં કે લિયે શિફા હૈ''. [બુખારી : ૫૭૦૮, સઈદ બિન ઝૈદ ﷺ]

ફાયદા: હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ અપના વાકિઆ બયાન કરતે હૈં: મૈં ને તીન યા પાંચ યા સાત ખુમ્બિયાં લીં ઔર ઉસ કા પાની નિચોડ઼ કર એક શીશી મેં રખ લિયા, ફિર વહી પાની મૈં ને અપની બાંદી કી દુખતી હુઈ આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૬૯]

નોટ: ખુમ્બી કો હિન્દુસ્તાન કે બાઝ ઈલાકોં મેં સાંપ કી છતરી ઔર બાઝ દૂસરે ઈલાકોં મેં કુકુરમુત્તા કેહતે હૈં; યાદ રહે કે બાઝ ખુમ્બિયાં ઝહરીલી ભી હોતી હૈં; લિહાઝા તહકીક કે બાદ ઈસ્તેમાલ કી જાએં.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો, ઉસે ચાહિયે કે અપને પડ઼ોસી કો તકલીફ ન દે''. [બુખારી : ૬૦૧૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	પેહલી બૈતે અકબા

અકબા, મિના કે કરીબ એક ઘાટી કા નામ હૈ, જહાં સન ૧૧ નબવી મેં મદીના સે છ અફરાદ ને આકર દીને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા થા, ઈસ કે દૂસરે સાલ સન ૧૨ નબવી મેં બારા અફરાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મુલાકાત કરને ઔર બૈત હોને કે લિયે આએ ઔર આપ ﷺ કે મુબારક હાથ પર ચોરી, ઝિના ઔર કત્લે ઔલાદ સે બચને, અચ્છી બાતોં મેં આપ કી ઈતાઅત વ પૈરવી કરને ઔર એક અલ્લાહ કી ઈબાદત કરને પર બૈત કી. ઈસ કો ''બૈતે અકબ-એ-ઊલા'' કહા જાતા હૈ. જબ ઉન લોગોં ને વાપસી કા ઈરાદા કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુસઅબ બિન ઉમૈર رضي الله عنه કો કુર્આન મજીદ પઢ઼ાને, ઈસ્લામ કી તાલીમ દેને ઔર દીની મસાઈલ બતાને કે લિયે ઉન લોગોં કે સાથ રવાના કિયા. મદીના પહુંચ કર ઉન્હોંને અસઅદ બિન ઝુરારા કે મકાન પર ક્યામ કિયા. વો લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેતે ઔર મુસલમાનોં કો નમાઝ ભી પઢ઼ાતે થે. ઉન કો મદીના વાલે ''અલમુકરી'' (પઢ઼ાને વાલા ઉસ્તાદ) કહા કરતે થે, ઉન્હીં કી દાવત વ તબ્લીગ સે સઅદ બિન મઆઝ ઔર ઉસૈદ બિન હુઝૈર જૈસે સરદારોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા થા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	આંખોં કી હિફાઝત

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા કે હસીન તરીન મનાઝિર દેખને કે લિયે હમેં જિસ તરહ આંખ જૈસી નેઅમત અતા ફરમાઈ હૈ, ઈસી તરહ ઉન કી હિફાઝત કે લિયે ખુદ બખુદ મશીન કી તરહ ઉન પર ઐસે પરદે લગા દિયે હૈં કે જબ કોઈ નુકસાન પહુંચાને વાલી ચીઝ આંખોં કે સામને આતી હૈ, તો વો ખુદ બખુદ બંદ હોને લગતી હૈં, ઉન કી હરકત સે જહાં બાહર કી ચીઝોં કે હમલે સે હમારી આંખેં મહફૂઝ હો જાતી હૈં, વહીં ઉન કે ખુલને ઔર બંદ હોને સે આંખ કા મૈલ કુચૈલ સાફ હોતા રેહતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની હિકમત વ કુદરત સે આંખોં કી હિફાઝત કા કૈસા અજીબ વ ગરીબ ઈન્તેઝામ કર દિયા હૈ!

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ મેં ખામોશ રેહના

હઝરત ઝૈદ બિન અકરમ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: (શુરૂ ઈસ્લામ મેં) હમ મેં સે બાઝ અપને બાઝૂ મેં ખડ઼ે શખ્સ સે નમાઝ કી હાલત મેં બાત કર લિયા કરતા થા, ફિર યે આયત નાઝિલ હૂઈ: وَقُوْمُوْا لِلّٰهِ قٰنِتِيْنَ

તર્જમા: ''અલ્લાહ કે લિયે ખામોશી કે સાથ ખડ઼ે રહો (યાની બાતેં ન કરો)''. ફિર હમેં ખામોશ રેહને કા હુક્મ દે દિયા ગયા ઔર બાત કરને સે રોક દિયા ગયા. [તિર્મિઝી : ૪૦૫]

ફાયદા: નમાઝ મેં બાત ચીત ન કરના ઔર ખામોશ રેહના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	રૂકૂ વ સજદે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ રૂકૂ ફરમાતે તો (હાથોં કી) ઉંગલિયોં કો ખુલી રખતે ઔર જબ સજદા ફરમાતે, તો ઉંગલિયાં મિલા દેતે. [તબરાની કબીર : ૧૭૪૯૮, અન વાઈલ બિન હજ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુંવાં ખુદવાને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને પાની કા કુંવાં ખુદવાયા ઔર ઉસ સે કિસી પ્યાસે પરિંદે, જિન યા ઈન્સાન ને પાની પિયા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અજ્ર અતા ફરમાએગા''.

[સહી ઇબ્ને ખુઝૈમા : ૧૨૨૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ શખ્સ કે લિયે હલાકત હૈ, જો લોગોં કો હંસાને કે લિયે કોઈ બાત કહે ઔર ઉસ મેં જૂટ બોલે, ઉસ કે લિયે હલાકત હૈ, હલાકત હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૪૯૯૦, અન મુઆવિયા બિન હૈદા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه સે ફરમાયા: ''એક બિસ્તર આદમી કે લિયે ઔર એક ઉસ કી બીવી કે લિયે ઔર તીસરા મેહમાન કે લિયે ઔર ચોથા શૈતાન કે લિયે હોતા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૪૫૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હોલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કા મુનકિર) પૂછતા હૈ કે કયામત કા દિન કબ આએગા? જિસ દિન આંખેં પથરા જાએંગી ઔર ચાંદ બેનૂર હો જાએગા ઔર સૂરજ વ ચાંદ (દોનોં બેનૂર હો કર) એક હાલત પર કર દિયે જાએંગે, ઉસ દિન ઇન્સાન કહેગા. (કયા) આજ કહીં ભાગને કી જગહ હૈ? જવાબ મિલેગા: હરગિઝ નહીં (આજ) કહીં પનાહ કી જગહ નહીં હૈ, ઉસ દિન સિર્ફ આપ કે રબ કે પાસ ઠિકાના હોગા''.

[સૂર-એ-કિયામા : ૬ તા ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બરની ખજૂર સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારી ખજૂરોં મેં બેહતરીન ખજૂર બરની હૈ ઔર વો ઐસી દવા હૈ જો બિમારી કો દૂર કરતી હૈ ઔર ઇસ મેં કોઈ નુકસાન નહીં હૈ''. [મુસ્તદરક : ૮૨૪૩, અન મઝીદા رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ તુમ બાત કિયા કરો, તો ઈન્સાફ કા ખયાલ રખા કરો, અગરચે વો શખ્સ તુમ્હારા રિશ્તેદાર હી હો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે જો અહદ કરો ઉસ કો પૂરા કિયા કરો, અલ્લાહ તઆલા ને તુમ્હેં ઇસ કા તાકીદી હુકમ દિયા હૈ. તાકે તુમ યાદ રખો (ઔર અમલ કરો)''.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — દૂસરી બૈતે અકબા

મદીના મુનવ્વરા મેં હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર ❁ કી દાવત ઔર મુસલમાનોં કી કોશિશ સે હર ઘર મેં ઈસ્લામ ઔર પૈગંબરે ઈસ્લામ કા તઝકિરા હોને લગા થા, લોગ ઈસ્લામ કી ખૂબિયોં કો દેખ કર ઈમાન મેં દાખિલ હોને લગે થે. સન ૧૩ નબવી મેં મુસઅબ બિન ઉમૈર ❁ ૭૦ સે ઝિયાદા મુસલમાનોં પર મુશ્તમિલ એક જમાત લે કર હજ કરને કી ગર્ઝ સે મક્કા આએ, ઉસ કાફલે મેં મુસલમાનોં કે સાથ કબીલ-એ-ઔસ વ ખઝરજ કે મુશ્રિકીન ભી થે. રસૂલુલ્લાહ ❁ ને અપને ચચા હઝરત અબ્બાસ ❁ કે સાથ અકબા નામી ઘાટી મેં આકર રાત કે વક્ત મુસલમાનોં સે મુલાકાત ફરમાઈ. હઝરત અબ્બાસ ને મુસલમાનોં કી જમાત સે કહાઃ મુહમ્મદ ❁ અપની કૌમ મેં નિહાયત બાઈઝઝત હૈં ઔર હમ ઉન કી હિફાઝત કા ખયાલ કરતે હૈં. વો તુમ્હારે યહાં આના ચાહતે હૈં, અગર તુમ પૂરી તરહ હિફાઝત કરને કા વાદા કરો તો બેહતર હૈ, વરના સાફ જવાબ દે દો. અન્સાર ને કહાઃ હમ ને આપ કી બાત સુન લી. અબ હુઝૂર ❁ ભી કુછ ફરમાએં, આપ ❁ ને કુર્આન કી તિલાવત ફરમા કર ઉન્હેં ઈસ્લામ લાને કા શૌક દિલાયા, ફિર ફરમાયાઃ હમ ચાહતે હૈં કે તુમ લોગ હમારે સાથિયોં કો ઠિકાના દે કર ઉન કી હિફાઝત કરો ઔર રંજ વ ગમ, રાહત વ આરામ ઔર તંગદસ્તી વ માલદારી હર હાલ મેં મેરી પૈરવી કરો. ઈસ નસીહત કો સુન કર અન્સાર ને બખુશી મંઝૂર કરતે હુએ આપ ❁ કે હાથ પર બૈત કી, ફિર ઈસ્લામ કી દાવત વ તબ્લીગ કે લિયે ઉન મેં સે બારા અફરાદ કો ઝિમ્મેદાર બનાયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ❁ કા મોઅજિઝા — હઝરત જાબિર ❁ કે બાગ કી ખજૂરોં મેં બરકત

હઝરત જાબિર ❁ ફરમાતે હૈં કે મેરે વાલિદ જંગે ઉહદ મેં શહીદ હો ગએ, લેકિન અપને પીછે ઈતના કર્ઝા છોડ઼ ગએ કે મેરે બાગ કી ખજૂરોં સે વો કર્ઝા અદા હોના મુશ્કિલ થા ઔર ઈધર ખજૂર કાટને કા વક્ત આ પહુંચા, તો મૈં આપ ❁ કે પાસ આયા ઔર સારી હાલત આપ ❁ કે સામને રખી, તો આપ ❁ ને ફરમાયાઃ અચ્છા જાઓ ઔર ખજૂરેં કાટ કર અલગ અલગ ઢેર કર લો, મૈં ગયા ઔર ઐસા હી કિયા, ફિર હુઝૂર ❁ આએ ઔર સબ સે બડ઼ે ઢેર કા તીન બાર ચક્કર લગાયા ઔર ફિર ઉસ કે પાસ બૈઠ ગએ, ઔર ફરમાયાઃ અપને કર્ઝ ખ્વાહોં કો દેના શુરૂ કરો! મૈં ને ઉસ મેં સે તૌલ કર દેના શુરૂ કિયા, અલ્લાહ તઆલા ને મેરે વાલિદ કા કુલ કર્ઝા અદા કરા દિયા લેકિન જિતને ઢેર થે સબ બચ ગએ ઔર જિસ પર હુઝૂર ❁ તશરીફ ફરમા થે કસમ બખુદા! વો ઐસા હી રહા એક ખજૂર ભી ઉસ કી કમ ન હૂઈ. [બુખારીઃ ૨૭૮૧, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ❁]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ❁ ને ફરમાયાઃ ''દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે ઐસી હૈ જૈસા આદમી કે બદન કે લિયે સર હોતા હૈ''. [તબરાની ઔસતઃ ૨૩૮૩, અન ઈબ્ને ઉમર ❁]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	જન્નત હાસિલ કરને કે લિયે દુઆ કરના

જન્નત હાસિલ કરને કે લિયે ઇસ દુઆ કો કસરત સે માંગે: ﴿ وَاجْعَلْنِيْ مِنْ وَّرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيْمِ ﴾
તર્જમા: (એ મેરે રબ!) મુજ કો જન્નત કી નેઅમતોંકા વારિસ બના દે. [સુર-એ-શુઅરા : ૮૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હલાલ કમાઈ સે મસ્જિદ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને હલાલ કમાઈ સે અલ્લાહ કી ઈબાદત કે લિયે ઘર બનાયા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં કિમતી મોતી ઔર યાકૂત કા શાનદાર ઘર બનાએગા''.

[મોઅજમુલ ઔસત : ૫૨૧૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અચ્છે ઔર બુરે બરાબર નહીં હો સકતે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''કયા વો લોગ જો બુરે કામ કરતે હૈં, યે સમજતે હૈં કે હમ ઉન્હેં ઔર ઉન લોગોં કો બરાબર કર દેંગે જો ઈમાન લાતે હૈં ઔર નેક અમલ કરતે હૈં કે ઉન કા મરના ઔર જીના બરાબર હો જાએ, ઉન કા યે ફૈસલા બહુત હી બુરા હૈ''. [સૂર-એ-જાસિયા : ૨૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા આરઝી ઔર આખિરત મુસ્તકિલ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી મહઝ ચંદ રોઝા હૈ ઔર અસ્લ ઠેહરને કી જગા તો આખિરત હૈ''. [સૂર-એ-મુઅ્મિન : ૩૯]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હમેશા કી જન્નત વ જહન્નમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા જન્નતિયોં કો જન્નત મેં દાખિલ કર દેગા ઔર જહન્નમિયોં કો જહન્નમ મેં દાખિલ કર દેગા, ફિર ઉન કે દરમિયાન એક એલાન કરને વાલા કહેગા કે એ જન્નતિયોં! અબ મૌત નહીં આએગી, એ જહન્નમિયોં! અબ મૌત નહીં આએગી (તુમ મેં કા જો જહાં હૈ હમેશા ઉસ મેં રહેગા)''. [મુસ્લિમ : ૭૧૮૩, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચોંધેપન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજ્વા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઔરત સે ચાર ચીઝોં કી વજહ સે નિકાહ કિયા જાતા હૈ. ઉસ કે માલ, હસબ નસબ, ખૂબસૂરતી ઔર દીનદારી કી વજહ સે. તુમ્હારા ભલા હો! તુમ દીનદાર ઔરત કો પસંદ કર કે કામયાબ હો જાઓ''. [બુખારી : ૫૦૯૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — મુસલમાનોં કા મદીના હિજરત કરના

મક્કા મુકર્રમા મેં મુસલમાનોં પર બે પનાહ ઝુલ્મ વ સિતમ હો રહા થા, ઈસ લિયે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દૂસરી બૈતે અકબા કે બાદ મુસલમાનોં કો મદીના જાને કી ઈજાઝત દે દી. મુસલમાનોં મે સબ સે પેહલે અબૂ સલમા ને હિજરત કા ઈરાદા કિયા ઔર સવારી તૈયાર કર કે સામાન રખા ઔર અપની બીવી ઉમ્મે સલમા ઔર લડ઼કે સલમા કો સાથ લિયા, મગર બની મુગીરા ને ઉમ્મે સલમા કો જાને ન દિયા ઔર બની અબ્દુલ અસદ ને ઉન કે બેટે સલમા કો છીન લિયા. જિસ મેં ઉસ મેં બચ્ચે કા એક હાથ ભી ઉખડ઼ ગયા. ઉસ કે બાદ અબૂ સલમા તન્હા હિજરત કર ગએ. ઉમ્મે સલમા રોઝાના મકામે અબતખ પર આકર રોતી રેહતી થીં. ઈસ તરહ એક સાલ કા અરસા ગુઝર ગયા. આખિર એક શખ્સ ને ઉન પર રહમ ખા કર ઉન કે શૌહર અબૂ સલમા કે પાસ ભેજને પર કુરૈશ મક્કા કો રાઝી કર લિયા. ઉસ વક્ત બની અબ્દુલ અસદ ને ઉન કે લડ઼કે સલમા કો વાપસ કિયા. જિસે લે કર વો કિસી તરહ મદીના પહુંચ ગઈ. ઉન કે અલાવા દીગર મુસલમાનોં કો ભી હિજરત કરને મેં બહુત ઝિયાદા મુસીબતેં ઉઠાની પડ઼ીં. ઈસલામ કી ખાતિર અપને મહબૂબ વતન, માલ વ દૌલત ઔર રિશ્તેદારોં કો છોડ઼ના પડ઼ા. હઝરત સુહૈબ ؓ ને જબ હિજરત કા ઈરાદા કિયા, તો મુશ્રિકીન ને રોક લિયા. હઝરત સુહૈબ ؓ ને ઉન્હેં અપના સારા માલ દે કર રાઝી કિયા ઔર હિજરત ફરમાઈ. ઈસ કી ખબર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો મિલી, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા કે સુહૈબ ને નફે કા સૌદા કિયા, જિસ કા ઝિક્ર કુર્આન મેં હૈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — નીંદ કા આના

જબ ઈન્સાન દિન ભર કામ કર કે થક જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી થકાન દૂર કરને કે લિયે ઉસ પર નીંદ તારી કર દેતા હૈ, યે નીંદ ઉસ કે ફિક્ર વ ગમ કો દૂર કર કે ઐસા સુકૂન વ રાહત કા ઝરિયા બનતી હૈ કે દુનિયા કી કોઈ ચીઝ ઉસ કા બદલ નહીં બન સકતી, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને યે નેઅમત અમીર વ ગરીબ, આલિમ વ જાહિલ, બાદશાહ વ ફકીર હર એક કો યકસાં અતા ફરમા રખી હૈ. ઔર ઈસ કે લિયે રાત કા વક્ત મુતઅય્યન કર દિયા હૈ. અગર ઈન્સાન કો નીંદ ન આએ તો ઉસ કા દિમાગી તવાઝુન બિગડ઼ જાતા હૈ ઔર હોશ વ હવાસ ખત્મ હો જાતે હૈં, લોગોં કે લિયે રાત કા વક્ત મુતઅય્યન કરના ઔર એક સાથ નીંદ કા આના અલ્લાહ કી બડ઼ી કુદરત હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — માંગી હુઈ ચીઝ કા લોટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(વાપસી કી શર્ત પર) માંગી હુઈ ચીઝ કો વાપસ કિયા જાએગા''.
[ઈબ્ને માજા : ૨૩૯૮, અન અબી ઉમામા ؓ]

ખુલાસા: અગર કિસી શખ્સ ને કોઈ સામાન યે કેહ કર માંગા કે વાપસ કર દૂંગા, તો ઉસ કો મુકર્રરા વક્ત પર લોટાના વાજિબ હૈ; ઉસ કો અપને પાસ રખ લેના ઔર બહાના બનાના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — તીન ઉંગલિયોં સે ખાના

હઝરત કઅબ બિન માલિક ؓ ફરમાતે હૈં: રસૂલુલ્લાહ ﷺ તીન ઉંગલિયોં સે ખાતે થે ઔર જબ ખાને સે ફારિગ હો જાતે, તો ઉંગલિયાં ચાટ લેતે થે.
[મુસ્લિમ : ૫૨૯૮, અન કઅબ ؓ]

નોટ: ખાને કે બાદ ઉંગલિયોં કો ચાટના સુન્નત હૈ, લેકિન ઈસ તરહ નહીં ચાટના ચાહિયે કે દેખને વાલે કો નાગવાર હો.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છા કામ કરને કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મોમિન કો મરને કે બાદ જિસ અમલ ઔર ભલાઈ કા બદલા મિલેગા, ઉસ કા વો ઈલ્મ હૈ જિસ કો સીખા ઔર દૂસરોં કો પહુંચાયા, યા ફિર નેક ઔલાદ છોડ઼ કર ગયા, યા કિસી કિતાબ કા વારિસ બના દિયા, યા કોઈ મસ્જિદ બના દિયા, યા મુસાફિર ખાના બના દિયા, યા નહેર જારી કરા દી, યા અપની સિહત ઔર ઝિંદગી મેં અપને માલ મેં સે સદકા વ ખૈરાત કિયા, તો ઉસ કો મરને કે બાદ ઈન કામોં કા અજ્ર વ સવાબ મિલતા રહેગા''. [ઈબ્ને માજા : ૨૪૨, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દિખાવે કે લિયે કપડ઼ા પહેનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ શોહરત કે લિયે દુનિયા મેં કપડ઼ે પેહનેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન રૂસવાઈ કે કપડ઼ે પેહનાએગા ઔર ફિર ઉસ મેં આગ ભડ઼કાએગા''.

[ઈબ્ને માજા : ૩૬૦૭, અન ઈબ્ને ઉમર رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઈસ તરહ બનાવ સિંગાર કરોગે જૈસે કાબા શરીફ કો સંવારા જાતા હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૧૭૭૩૦, અન અબી જુહૈફા رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી શરાબ ઔર પ્યાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન અહલે જન્નત પર ચાંદી કે બરતન ઔર શીશે કે પ્યાલે પેશ કિયે જાએંગે, વો શીશે ચાંદી કે હોંગે, જિન કો ભરને વાલે (ખાદિમોં ને) મુનાસિબ અંદાઝ સે ભરા હોગા ઔર ઉન કો ઐસી શરાબ કે જામ પિલાએ જાએંગે જિસ મેં સોંઠ કી મિલાવટ હોગી''. [સૂર-એ-દહર : ૧૫ તા ૧૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર બીમારી કા ઈલાજ

એક મરતબા હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلام રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ તશરીફ લાએ ઔર પૂછા: ઐ મુહમ્મદ! ક્યા આપ કો તકલીફ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હાં! તો જિબ્રઈલ عليه السلام ને યે દુઆ પઢ઼ી:

((بِسْمِ اللّٰهِ أَرْقِيْكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُّؤْذِيْكَ، مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ وَّعَيْنِ حَاسِدٍ بِسْمِ اللّٰهِ أَرْقِيْكَ وَاللّٰهُ يَشْفِيْكَ))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે જાડ઼તા હૂં હર ઉસ ચીઝ સે જો આપ કો તકલીફ દે ખ્વાહ કિસી જાનદાર કી બુરાઈ હો યા હસદ કરને વાલી આંખ કી બુરાઈ હો, અલ્લાહ કે નામ સે જાડ઼તા હૂં, અલ્લાહ આપ કો શિફા દે.

[તિર્મિઝી : ૯૭૨, અન અબી સઈદ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે (બતાએ હુએ અહકામ) હી મેરા સીધા રાસ્તા હૈ, તુમ ઉસી પર ચલો ઔર દૂસરે (ગલત) રાસ્તોં પર મત ચલો, વરના વો રાસ્તે તુમ કો રાહે ખુદા સે હટા દેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઈસ બાત કા તુમ કો તાકીદ કે સાથ હુક્મ દેતા હૈ; તાકે તુમ ટેઢ઼े રાસ્તે સે બચ સકો''.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — નબી ﷺ કે કત્લ કી નાકામ સાઝિશ

કુરૈશ કો જબ માલૂમ હુવા કે મુહમ્મદ ﷺ ભી હિજરત કરને વાલે હૈં, તો ઉન કો બડ઼ી ફ઼િક્ર હુઈ કે અગર મુહમ્મદ ﷺ ભી મદીના ચલે ગએ, તો ઈસ્લામ જડ઼ પકડ઼ જાએગા ઔર ફિર વો અપને સાથિયોં કે સાથ મિલ કર હમ સે બદલા લેંગે ઔર હમેં હલાક કર દેંગે. ઈસ બિના પર ઉન્હોંને કુસઇ બિન કિલાબ કે ઘર, જો દારૂન નદવા કે નામ સે મશ્હૂર થા, સાઝિશ કે લિયે જમા હુએ, ઉસ મેં હર કબીલે કે સરદાર મૌજૂદ થે, સભી ને આપસ મેં યે તૈ કિયા, કે હર કબીલે કા એક એક શખ્સ જમા હો ઔર સબ મિલ કર તલવારોં સે હુઝૂર ﷺ કા ખાત્મા કર દેં (નઊઝુ બિલ્લાહ), ઈસ ફૈસલે કે બાદ ઉન્હોંને રાત કે વક્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે મકાન કો ઘેર લિયા ઔર ઈસ ઈન્તેઝાર મેં રહે કે જબ મુહમ્મદ (ﷺ) સુબહ કો નમાઝ કે લિયે નિકલેંગે, તો તલવારોં સે ઉન કા ખાત્મા કર દેંગે, મગર અલ્લાહ તઆલા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો કુરૈશ કી ઈસ સાઝિશ સે બાખબર કર દિયા, ઈસી લિયે આપ રાત કો અપને બિસ્તર પર હઝરત અલી رضي الله عنه કો લિટા કર સૂર-એ-યાસીન પઢ઼તે હુએ ઔર ઉન કે સરોં પર મિટ્ટી ડાલતે હુએ ઉન કે સામને સે ગુઝર ગએ ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી આંખોં પર પરદા ડાલ દિયા, ઉન લોગોં કો કુછ ભી ખબર ન હુઈ, સુબહ કો જબ ઉન્હોંને હઝરત અલી رضي الله عنه કો બાહર નિકલતે હુએ દેખા તો બહુત શર્મિંદા હુએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — બકરી કા દૂધ દેના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં મકામે જિયાદ મેં ઉકબા બિન અબી મુઈત કી બકરિયાં ચરા રહા થા, ઈતને મેં મુહમ્મદ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه હિજરત કરતે હુએ મેરે પાસ પહુંચે ઔર કેહને લગેઃ તુમ હમ કો દૂધ પિલા સકતે હો? મૈં ને કહાઃ યે બકરિયાં મેરે પાસ અમાનત હૈં, મૈં ઈન કા દૂધ કૈસે પિલા સકતા હૂં? તો ફરમાયાઃ અચ્છા ઠીક હૈ, ઈતના તો કરો કે જિસ બકરી ને અભી તક બચ્ચા નહીં જના ઉસ કો લે આઓ, તૌ મૈં ને ઐસી બકરી હાઝિર કર દી. આપ ﷺ ને ઉસ કે થનોં પર જૈસે હી હાથ ફેરા થનોં મેં દૂધ ભર આયા, ફિર ઉસ કો એક પ્યાલે મેં દોહા, ઉસ મેં સે આપ ﷺ ને પિયા ફિર હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه કો ઔર ફિર મુજ કો પિલાયા ઔર થનોં સે કહા સુકડ જાઓ તો વો થન અપની પેહલી હાલત પર લૌટ આએ.

[તબરાની કબીર : ૮૩૭૪, અન ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સજદ-એ-સહવ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ મેં સે કિસી કો (નમાઝ મેં) ભૂલ ચૂક હો જાએ, તો સજદ-એ-સહવ કર લે''. [મુસ્લિમ: ૧૨૮૩]

ફાયદાઃ અગર નમાઝ મેં કોઈ વાજિબ ભૂલ સે છૂટ જાએ યા વાજિબાત ઔર ફરાઇઝ મેં સે કિસી કો અદા કરને મેં દેર હો જાએ, તો સજદ-એ-સહવ કરના વાજિબ હૈ; ઈસ કે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — બારિશ કે લિયે યે દુઆ માંગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બારિશ કે લિયે હાથ ઉઠા કર યે દુઆ માંગીઃ ((اَللّٰهُمَّ أَغِثْنَا اَللّٰهُمَّ أَغِثْنَا اَللّٰهُمَّ أَغِثْنَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમેં બારિશ અતા ફરમા, ઐ અલ્લાહ હમેં બારિશ અતા ફરમા, ઐ અલ્લાહ હમેં બારિશ અતા ફરમા.

[બુખારી : ૧૦૧૪, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઘર સે વુઝૂ કર કે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ ઘર સે વુઝૂ કર કે મસ્જિદ આએ, તો ઘર લૌટને તક ઉસે નમાઝ કા સવાબ મિલતા રહેગા''.

[મુસ્તદરક : ૭૪૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કાફિર નાકામ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર (દૂસરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા''.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	લોગોં કી કંજૂસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''સુન લો! તુમ ઐસે હો કે જબ તુમ કો અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરને કે લિયે બુલાયા જાતા હૈ, તો તુમ મેં સે બાઝ લોગ બુખ્લ કરતે હૈં ઔર જો શખ્સ કંજૂસી કરતા હૈ, તો હકીકત મેં અપને હી લિયે કંજૂસી કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ગની હૈ (કિસી કા મોહતાજ નહીં) ઔર તુમ સબ ઉસ કે મોહતાજ હો''.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	હૌઝે કૌસર કયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કૌસર જન્નત મેં એક નહર હૈ, જિસ કે દોનોં કિનારે સોને કે હૈં ઔર વો મોતી ઔર યાકૂત પર બેહતી હૈ, ઉસ કી મિટ્ટી મુશ્ક સે ઝિયાદા ખુશબૂદાર, ઉસ કા પાની શહેદ સે ઝિયાદા મીઠા ઔર બર્ફ સે ઝિયાદા સફેદ હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૩૩૬૧, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	વરમ (સૂજન) કા ઈલાજ

હઝરત અસમા ؓ કે ચેહરે ઔર સર મેં વરમ હો ગયા, તો ઉન્હોંને હઝરત આઈશા ؓ કે ઝરિયે આપ ﷺ કો ઇસ કી ખબર દી. ચુનાંચે હુઝૂર ﷺ ઉન કે યહાં તશરીફ લે ગએ ઔર દર્દ કી જગહ પર કપડ઼े કે ઊપર સે હાથ રખ કર તીન મરતબા યે દુઆ ફરમાઈ: ((بِسْمِ اللّٰهِ أَذْهِبْ عَنْهَا سُوْءَهُ وَفُحْشَهُ بِدَعْوَةِ نَبِيِّكَ الطَّيِّبِ الْمُبَارَكِ الْمَكِيْنِ عِنْدَكَ بِسْمِ اللّٰهِ)) ફિર ફરમાયા: યે કેહ લિયા કરો, ચુનાંચે ઉન્હોંને તીન દિન તક યહી અમલ કિયા તો ઉન કા વરમ જાતા રહા.

[દલાઇલુન્નુબુવ્વહ લિલબૈહકી : ૬/૧૮૧]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અપને કિસી ભાઈ કી મુસીબત પર ખુશી કા ઇઝહાર મત કરો (અગર ઐસા કરોગે તો હો સકતા હૈ કે) અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસ મુસીબત સે નજાત દે દે ઔર તુમ કો ઉસ મુસીબત મેં મુબ્તલા કર દે''.

[તિર્મિઝી : ૨૫૦૬, અન વાસિલા બિન અસકા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હુઝૂર ﷺ કી હિજરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ હિજરત કી ઈજાઝત મિલી, તો ઉસ કી ઈત્તેલા હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક રદિ. કો દે દી, ઔર જબ હિજરત કા વક્ત આયા, તો રાત કે વક્ત ઘર સે નિકલે ઔર કાબા પર અલ વિદાઈ નઝર ડાલ કર ફરમાયાઃ તૂ મુજે તમામ દુનિયા સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ. અગર મેરી કૌમ યહાં સે ન નિકાલતી, તો મૈં તેરે સિવા કિસી ઔર જગા કો રેહને કે લિયે ઈખ્તિયાર ન કરતા. હઝરત અસમા બિન્તે અબૂબક્ર ને દો તીન રોઝ કે ખાને પીને કા સામાન તૈયાર કિયા. આપ ﷺ હઝરત અબૂબક્ર રદિ. કે સાથ મક્કા સે રવાના હુએ. એક તરફ મહબૂબ વતન છોડ઼ને કા ગમ થા ઔર દૂસરી તરફ નોકીલે પત્થરોં કે દુશ્વાર ગુઝાર રાસ્તે ઔર હર તરફ સે દુશ્મનોં કા ખૌફ થા. મગર ઈસ્લામ કી ખાતિર ઈમામુલ અંબિયા તમામ મુસીબતોં કો જેલતે હુએ આગે બઢ઼ રહે થે. રાસ્તે મેં હઝરત અબૂબક્ર રદિ. કભી આગે આગે ચલતે ઔર કભી પીછે પીછે ચલને લગતે થે. હુઝૂર ﷺ ને ઈસ કી વજહ પૂછી, તો ઉન્હોંને ફરમાયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! જબ મુજે પીછે સે કિસી કે આને કા ખયાલ હોતા હૈ, તો મૈં આપ ﷺ કે પીછે ચલને લગતા હૂં ઔર જબ આગે કિસી કે ઘાત મેં રેહને કા ખતરા હોતા હૈ, તો આગે ચલને લગતા હૂં. ચૂંકિ કુફ્ફાર કી મુખાલફત કા ઝોર થા ઔર વો લોગ (નઊઝૂ બિલ્લાહ) આપ ﷺ કે કત્લકી કોશિશ મેં થે. ઈસ લિયે રાસ્તે મેં આપ ﷺ ઔર હઝરત અબૂબક્ર રદિ. ને ''ગારે સૌર'' મેં પનાહ લી, ઉસ ગાર મેં પેહલે હઝરત અબૂબક્ર રદિ. દાખિલ હુએ ઔર ઉસ કો સાફ કિયા. ફિર હુઝૂર ﷺ ઉસ મેં દાખિલ હુએ ઔર તીન રોઝ તક ઉસી ગાર મેં રહે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | ગિઝા ઔર સાંસ કી નાલિયાં

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે સાંસ લેને ઔર ખાને પીને કી દો મુખ્તલિફ નાલિયાં બનાઈ હૈં. ખાને કી નાલી કા તઅલ્લુક મેદે સે હૈ ઔર સાંસ કી નાલી કા તઅલ્લુક ફેફડ઼ે સે હૈ. જબ ઈનસાન ખાતા હૈ યા પીતા હૈ, તો કુદરતી તૌર પર સાંસ કી નાલી કા મુંહ ઢક્કન કી તરહ પરદે સે બંદ હો જાતા હૈ ઔર ખાને કી નાલી કે ઝરિયે ખાના મેદે મેં પહુંચ જાતા હૈ. યહી ખાના અગર હવા કી નાલી મેં દાખિલ હો કર ફેફડ઼ે મેં પહુંચ જાતા, તો ઈન્સાન કા ઝિંદા રેહના મુશ્કિલ હો જાતા. મગર અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત પર કુરબાન જાઈયે કે દોનોં નાલિયોં કે કરીબ હોને કે બાવજૂદ સાંસ લેને ઔર ખાને પીને કા હૈરાન કુન ઈન્તેઝામ ફરમા દિયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | સૂદ સે બચના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ કઈ ગુના બઢ઼ા કર સૂદ મત ખાયા કરો (ક્યોંકિ સૂદ લેના મુતલકન હરામ હૈ) ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૩૦]

નોટઃ કમ યા ઝિયાદા સૂદ લેના, દેના, ખાના, ખિલાના નાજાઈઝ ઔર હરામ હૈ, કુર્આન ઔર હદીસ મેં ઈસ પર બડ઼ી સખ્ત સઝા આઈ હૈ, લિહાઝા હર મુસલમાન પર સૂદી લેન દેન સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈશા કે બાદ જલ્દી સોના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ઈશા સે પેહલે નહીં સોતે થે ઔર ઇહા કે બાદ નહીં જાગતે થે (બલ્કે સો જાતે થે).

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૫૭૪૮, અન આઇશા ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જમાત કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ બા જમાત નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ મેં જાએ તો આતે જાતે હર કદમ પર એક ગુનાહ મિટતા હૈ ઔર (હર હર કદમ પર) ઉસ કે લિયે એક નેકી લિખી જાતી હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૩૫૩૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખ્ને સે નીચે પહેનના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ તકબ્બુર કે તૌર પર અપને ઈઝાર કો ટખ્ને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''.

[બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બે રગબતી કા ઈનામ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જન્નત કા ખ્વાહિશમંદ હોગા વો ભલાઈ મેં જલ્દી કરેગા ઔર જો શખ્સ જહન્નમ સે ખૌફ કરેગા, વો ખ્વાહિશાત સે ગાફિલ (બે પરવાહ) હો જાએગા ઔર જો મૌત કા ઈન્તેઝાર કરેગા ઉસ પર લઝ્ઝતેં બેકાર હો જાએગી ઔર જો શખ્સ દુનિયા મેં ઝુહદ (દુનિયા સે બે રગબતી) ઈખ્તિયાર કરેગા, ઉસ પર મુસીબતેં આસાન હો જાએંગી''. [શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૨૧૯, અન અલી ؓ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં	જન્નતિયોં કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન જન્નતિયોં કે બદન પર બારીક ઔર મોટે રેશમ કે કપડ઼ે હોંગે ઔર ઉન કો ચાંદી કે કંગન પેહનાએ જાએંગે ઔર ઉન કા રબ ઉન કો પાકીઝા શરાબ પિલાએગા (અહલે જન્નત સે કહા જાએગા કે) યે સબ નેઅમતેં તુમ્હારે આમાલ કા બદલા હૈં ઔર તુમ્હારી દુનિયવી કોશિશ કબૂલ હો ગઈ''.

[સુર-એ-દહર : ૨૧ તા ૨૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દાઢ કે દર્દ કા ઈલાજ

એક મરતબા હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા ؓ ને હુઝૂર ﷺ સે દાઢ મેં શદીદ દર્દ કી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ઉન્હેં કરીબ બુલા કર દર્દ કી જગહ પર અપના મુબારક હાથ રખા ઔર સાત મરતબા યે દુઆ ફરમાઈ: ((اَللّٰهُمَّ اَذْهِبْ عَنْهُ سُوْءَ مَا يَجِدُ وَفُحْشَهُ بِدَعْوَةِ نَبِيِّكَ الْمُبَارَكِ الْمَكِيْنِ عِنْدَكَ)) ચુનાંચે ફૌરન આરામ હો ગયા. [દલાઈલિન્નુબુવ્વહ લિલબૈહકી : ૨૪૩૩]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુક્મ દેતા હૈ કે અમાનત વાલોં કો ઉન કી અમાનતેં વાપસ કર દિયા કરો''.

[સુર-એ-નિસા : ૫૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હુઝૂર ﷺ ગારે સૌર મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર રદિ. દોનોં મક્કા છોડ઼ કર ગારે સૌર મેં પહુંચ ચુકે થે. ઉધર મુશ્રિકીન ને પીછા કરના શુરૂ કિયા, ઔર તલાશ કરતે હુએ ગારે સૌર કે બિલ્કુલ મુંહ કે કરીબ પહુંચ ગએ. ઉસ વક્ત હઝરત અબૂ બક્ર રદિ. ને કહાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! ઉન મેં સે કિસી ને એક કદમ ભી આગે બઢ઼ાયા, તો હમેં દેખ લેગા. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ ((لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا)) ઘબરાઓ નહીં અલ્લાહ હમારે સાથ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને દોનોં હઝરાત કી અપની કુદરત સે હિફાઝત ફરમાઈ. ઔર વો લોગ વાપસ હો ગએ. હઝરત અબૂ બક્ર રદિ. ને અપને બેટે અબ્દુલ્લાહ સે યે કેહ દિયા થા કે વો મુશ્રિકોં કે દરમિયાન હોને વાલી બાતેં રાત કે વક્ત આકર બતા દિયા કરેં. ચુનાંચે વો રાત કે વક્ત ગાર મેં આકર મુશ્રિકોં કી સાઝિશોં કી ઈત્તેલા હુઝૂર ﷺ કો દે દેતે થે ઔર હઝરત અસમા બિન્તે અબૂ બક્ર રદિ. ખાના વગૈરહ પહુંચાયા કરતી થીં. ઈસ તરહ તીન દિન યહાં ગુઝરે ફિર મદીના કી તરફ રવાનગી હુઈ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | ઊંટોં કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના

ગઝવ-એ-બનૂ મુસ્તલિક મેં હઝરત ઝુવૈરિયા રદિ. કો મુસલમાનોં ને કૈદ કર લિયા થા, તો ઉન કે વાલિદ આપ ﷺ કી ખિદમત મેં બતૌરે ફિદયે કે ઊંટ લે કર હાઝિર હુએ, લેકિન ઉન મેં સે દો ઊંટોં કો વાદિએ અકીક મેં એક તરફ બાંધ દિયા થા ઔર આકર કહાઃ મેરી બેટી કો મેરે હવાલે કર દીજિયે ઔર ઉસ કે ફિદયે મેં યે ઊંટ હાઝિર હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ વો દો ઊંટ કબ લાઓગે જો તુમ કો ઝિયાદા પસંદ હૈં ઔર જિન કો બાંધ કર આએ હો? વાલિદ ને કહાઃ મૈં ગવાહી દેતા હૂં કે આપ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં, યે રાઝ તો મેરે અલાવા કોઈ નહીં જાનતા થા ઔર ફિર ઉન્હોંને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. [તારીખે દિમશ્ક લિઈબ્ને અસાકિર : ૩ / ૨૧૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : ''તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કો કોઈ ઔલાદ ન હો, ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | મૌત કી સખ્તી કે વક્ત કી દુઆ

હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મૌત સે પેહલે યે દુઆ પઢ઼ીઃ

((اَللّٰهُمَّ أَعِنِّي عَلٰى غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَسَكَرَاتِ الْمَوْتِ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૌત કી સખ્તિયોં ઔર બેહોશિયોં પર મેરી મદદ ફરમા. [તિર્મિઝી : ૯૭૮, અન આઈશા રદિ.]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વુઝૂ કર કે ઈમામ કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અચ્છી તરહ મુકમ્મલ વુઝૂ કિયા, ફિર ફર્ઝ નમાઝ અદા કરને કે લિયે ગયા ઔર ઈમામ કે સાથ નમાઝ પઢી, ઉસ કે (સગીરા ગુનાહ) માફ કર દિયે જાતે હૈં''.

[ઇબ્ને ખુઝૈમા : ૧૪૦૯, અન ઉસ્માન ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિન લોગોં ને કુફ્ર કિયા ઔર અલ્લાહ કે રાસ્તે (દીન) સે લોગોં કો રોકા, ફિર કુફ્ર કી હાલત હી મેં મર ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કો કભી નહીં બખ્શેગા''.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ દુનિયવી ઝિંદગી કો પેશ પેશ રખતે હો; હાલાંકે આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ ઔર બાકી રેહને વાલી હૈ (ઇસ લિયે આખિરત હી કી તૈયારી કરો)''.

[સૂર-એ-આલા : ૧૬ તા ૧૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	હૌઝે કૌસર કી કૈફિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હૌઝે કૌસર કે બરતન સિતારોં કે બરાબર હોંગે, ઉસ સે જો ભી ઈનસાન એક ઘૂંટ પી લેગા, તો હમેશા કે લિયે ઉસ કી પ્યાસ બુજ જાએગી''. [ઇબ્ને માજા : ૪૩૦૩, અન સૌબાન ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બેહતરીન તાવીઝ

હઝરત શકલ બિન હુમેદ ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈંને નબીએ કરીમ ﷺ સે અર્ઝ કિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! મુજકો કોઇ ઐસા તાવીઝ બતાઈએ કે મૈં ઉસકે ઝરિએ પનાહ માંગૂ. ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા હાથ પકડ કર ફરમાયા : યે પઢા કરો.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِيْ وَشَرِّ بَصَرِيْ وَشَرِّ لِسَانِيْ وَشَرِّ قَلْبِيْ وَشَرِّ مَنِيِّيْ۔

[નસઈ : ૫૪૪૪]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તકવા વ પરહેઝગારી ઇખ્તિયાર કરો, સબ સે બડે ઇબાદત ગુઝાર બન જાઓગે ઔર થોડી ચીઝ પર રઝામંદ હો જાઓ સબ સે બડે શુક્ર ગુઝાર બન જાઓગે, ઔર લોગોં કે લિયે વહી ચીઝ પસંદ કરો જો તુમ અપને લિયે પસંદ કરતે હો, તુમ (સચ્ચે) મોમિન બન જાઓગે, ઔર તુમ અપને પડોસી કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો (પક્કે) મુસલમાન બન જાઓગે ઔર કમ હંસા કરો, ક્યોંકિ ઝિયાદા હંસને સે દિલ મુર્દા હો જાતા હૈ''.

[ઇબ્ને માજા : ૪૨૧૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) રબીઉસ સાની

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગારે સૌર સે હુઝૂર ﷺ કી રવાનગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હિજરત કે દૌરાન ગારે સૌર મેં જુમા, સનીચર ઔર ઈતવાર તીન દિન રહે, ફિર જબ મક્કા મેં શોર વ હંગામે મેં કમી હુઈ, તો મદીના કે લિયે નિકલને કા ઈરાદા ફરમાયા, અબ્દુલ્લાહ બિન અરીકત કો રાસ્તે કી રહનુમાઈ મેં બહુત મહારત થી, ઉન્હેં હઝરત અબૂ બક્ર ؓ ને દો સવારી દેકર મદીના પહુંચાને કે લિયે ઉજરત પર પેહલે હી સે તૈયાર કર રખા થા, જબ અબ્દુલ્લાહ બિન અરીકત સવારિયાં લે કર આયા, તો આપ ﷺ કી ખિદમત મેં પેશ કિયા, ચુનાંચે આપ ﷺ ને એક ઊંટની કીમતન પસંદ કિયા. ઈસ તરહ હુઝૂર ﷺ, હઝરત અબૂ બક્ર ؓ, આમિર બિન ફુહૈરા ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન અરીકત મદીના કી તરફ નિકલ પડ઼ે. ઈન હઝરાત ને આમ રાસ્તે કો છોડ઼ કર સાહિલી રાસ્તા ઈખ્તિયાર કિયા, ઈસી સફર મેં આપ ﷺ કા ગુઝર ઉમ્મે માબદ કે ખૈમે સે હુવા, તો આપ ﷺ ને ઉમ્મે માબદ કી ઈજાઝત સે ઉન કી ખુશ્ક થનોં વાલી ઔર કમઝોર બકરી સે દૂધ દોહા, સબ ને સૈર હો કર પિયા, ફિર દૂધ દોહ કર ઉમ્મે માબદ કો દે કર સફર કા રૂખ કિયા, કુફ્ફાર ને એલાન કિયા થા કે જો મુહમ્મદ (ﷺ) કો ગિરફતાર કર કે લાએગા, ઉસ કો ઈનામ મેં સૌ ઊંટ દિએ જાએંગે. ચુનાંચે સુરાકા બિન માલિક ને ઊંટોં કી લાલચ મેં ઘોડ઼ે પર સવાર હો કર પીછા કિયા. જબ કરીબ પહુંચા, તો આપ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ, જિસ કી વજહ સે ઉસ કે ઘોડ઼ે કે અગલે દોનોં પૈર ઘુટનોં તક ઝમીન મેં ધંસ ગએ, વો માફી માંગને લગા ઔર વાદા કિયા કે અગર નજાત મિલી, તો કુફ્ફાર કો આપ કા પીછા કરને સે રોક દૂંગા, ફિર આપ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ તો ઉસ કો નજાત મિલી.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	સાંસ લેને કા નિઝામ

જબ હમ ગર્દ વ ગુબાર વાલી હવા મેં સાંસ લેતે હૈં, તો મિટ્ટી કે ઝર્રાત ભી ઉસ મેં શામિલ હો જાતે હૈં. જિન સે હિફાઝત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને નાક સે ફેફડ઼ે તક હવા કે રાસ્તે મેં બલગમ પૈદા કર દિયા હૈ જો હવા કી નાલિયોં કો તર રખતા હૈ, જબ હવા ઉન નાલિયોં સે ગુઝરતી હૈ, તો ઉસ મેં મૌજૂદ ગર્દ વ ગુબાર બલગમ સે ચિપક જાતે હૈં ઔર સાફ સુથરી હવા ફેફડ઼े મેં પહુંચ જાતી હૈ, ફિર બલગમ કે ઝરિયે યે ગર્દ વ ગુબાર સાંસ કી નાલિયોં કે બાહર આ જાતા હૈ. સુબ્હાનલ્લાહ! અલ્લાહ ને અપની કુદરત સે હમારે ફેફડ઼े કી હિફાઝત કા કૈસા ગૈબી ઈન્તેઝામ ફરમાયા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝોં કો સહી પઢ઼ને પર માફી કા વાદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચ નમાઝેં અલ્લાહ તઆલા ને ફર્ઝ કી હૈં, જિસ ને ઉન કે લિયે અચ્છી તરહ વુઝૂ કિયા ઔર ઠીક વક્ત પર ઉન કો પઢ઼ા ઔર રૂકૂ વ સજદા જૈસે કરના ચાહિયે વૈસે હી કિયા, તો ઐસે શખ્સ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કા પક્કા વાદા હૈ, કે વો ઉસ કો બખ્શ દેગા; ઔર જિસ ને ઐસા નહીં કિયા તો ઉસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કા કોઈ વાદા નહીં, ચાહેગા તો ઉસ કો બખ્શ દેગા ઔર ચાહેગા તો સઝા દેગા''. [અબૂ દાઊદ: ૪૨૫, અન ઉબાદા બિન સામિત ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બીમારોં કી ઈયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમારોં કી ઈયાદત કરતે ઔર જનાઝેં મેં શરીક હોતે ઔર ગુલામોં કી દાવત કબૂલ ફરમાતે થે. [મુસ્તદરક લિલ હાકિમ : ૭૭૩૪, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝ કે લિયે પૈદલ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સબ સે ઝિયાદા નમાઝ કા સવાબ ઉસ આદમી કો મિલેગા જો સબ સે ઝિયાદા પૈદલ ચલ કર આએ ફિર ઉસ સે ઝિયાદા સવાબ ઉસ કો મિલેગા જો ઉસ સે ઝિયાદા દૂર સે ચલ કર આએ. [બુખારી : ૬૫૧, અન અબી મૂસા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક ઝમાના ઐસા આએગા કે લોગ મસ્જિદ મેં હલકે લગા કર દુનિયવી બાતેં કરેંગે, તુમ કો ચાહિયે કે ઉન લોગોં કે પાસ બિલ્કુલ ન બૈઠો, અલ્લાહ કો ઉન લોગોં સે કોઈ વાસ્તા નહીં''. [મુસ્તદરક : ૭૯૧૬, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે ક્યા કહા ગયા?

હઝરત સલ્ત બિન હકીમ ફરમાતે હૈં કે હમેં યે બાત પહુંચી હૈ કે દુનિયા કો યે વહી કી ગઈ કે જો તુજે છોડ઼ દે, તૂ ઉસ કી ખિદમત કર ઔર જો તુજે તરજીહ દે ઉસ સે ખિદમત લે. [અઝઝુહદ લિઇબ્ને અબિદદુનિયા : ૧૪૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે હાલાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ સૂરજ બે નૂર હો જાએગા ઔર સિતારે ટૂટ કર ગિર પડ઼ેંગે ઔર જબ પહાડ઼ ચલા દિયે જાએંગે ઔર જબ દસ માહ કી ગાભન ઊંટનિયાં (કીમતી હોને કે બાવજૂદ આઝાદ) છોડ઼ દી જાએંગી ઔર જબ જંગલી જાનવર જમા હો જાએંગે ઔર જબ દરિયા ભડ઼કા દિયે જાએંગે તો ક્યા હોગા? ...... (તો ઉસ વક્ત) હર શખ્સ ઉન આમાલ કો જાન લેગા જો લે કર આયા હૈ''. [સૂર-એ-તક્વીર : ૧ તા ૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના કે ઝરિયે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં દર્દ કી વજહ સે સર મેં પછના લગવાયા. [બુખારી : ૫૭૦૧]

ખુલાસા : પછના લગાને સે બદન સે ફાસિદ ખૂન નિકલ જાતા હૈ જિસ કી વજહ સે દર્દ વગૈરા ખત્મ હો જાતા હૈ ઔર આંખ કી રૌશની તેઝ હો જાતી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો ઔર આપસ મેં ઝગડ઼ા ન કરો, વરના તુમ બુઝદિલ હો જાઓગે ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ્હારી હવા ઉખડ઼ જાએગી ઔર (મુસીબત કે વક્ત) સબ્ર કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ''. [સૂર-એ-અનફાલ : ૪૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) રબીઉસ સાની

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈન્તેઝાર

જબ મદીના તય્યિબા કે લોગોં કો યે માલૂમ હુવા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ મક્કા સે હિજરત કર કે મદીના તશરીફ લા રહે હૈં, તો ઉન કી ખુશી કી ઈન્તેહા ન રહી, બચ્ચે બચ્ચિયાં અપને કોઠોં ઔર છતોં પર બૈઠ કર હુઝૂર ﷺ કે આને કી ખુશી મેં તરાને ગાતી થીં, રોઝાના જવાન, બડ઼ે બૂઢ઼ે શહર સે બાહર નિકલ કર દોપહર તક આપ ﷺ કી તશરીફ આવરી કા ઈન્તેઝાર કરતે થે, એક દિન વો ઈન્તેઝાર કર કે વાપસ હો હી રહે થે, કે એક યહૂદી કી નઝર આપ ﷺ પર પડ઼ી, તો વો ફૌરન પુકાર ઉઠા ''લોગો! જિન કા તુમ કો શિદ્દત સે ઈન્તિઝાર થા વો આગએ! બસ ફિર ક્યા થા, ઈસ આવાઝ કો સુનતે હી સારે શહર મેં ખુશી કી લહર દૌડ઼ ગઈ ઔર પૂરા શહર ''અલ્લાહુ અકબર'' કે નારોં સે ગૂંજ ઉઠા ઔર તમામ મુસલમાન ઈસ્તિકબાલ કે લિયે નિકલ આએ, અન્સાર હર તરફ સે જૌક દર જૌક આએ ઔર મુહબ્બત વ અકીદત કે સાથ સલામ અર્ઝ કરતે થે, ખુશ આમદીદ કેહતે થે. તકરીબન પાંચ સૌ અન્સારિયોં ને હુઝૂર ﷺ કા ઈસ્તિકબાલ કિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હુઝૂર ﷺ કી દુઆ કી બરકત

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી رضي الله عنه કો કાઝી બનાકર યમન ભેજા, તો હઝરત અલી رضي الله عنه કેહને લગેઃ યા રસૂલલ્લાહ! મૈં તો એક નૌજવાન આદમી હૂં મૈં ઉન કે દરમિયાન ફૈસલા કરૂંગા? હાલાંકે મૈં તો યે ભી નહીં જાનતા કે ફૈસલા ક્યા ચીઝ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરે સીને પર અપના હાથ મુબારક માર કર ફરમાયાઃ ઐ અલ્લાહ! ઈસ કે દિલ કો ખોલ દે ઔર હક બાત વાલી ઝબાન બના દે, ચુનાંચે હઝરત અલી رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહ કી કસમ! ઉસ કે બાદ મુજે કભી દો આદમિયોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને મેં શક ઔર તરદ્દુદ નહીં હુવા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૨૧૩૪, અન અલી رضي الله عنه]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — બીવી કો ઉસ કા મહર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કા મહર ખુશ દિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહર મેં સે કુછ છોડ઼ દેં, તો ઉસે લઝીઝ ઔર ખુશગવાર સમજ કર ખાઓ''. [સૂર-એ-નિસા: ૪]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરને કી દુઆ

અલ્લાહ તઆલા સે રહમ વ મગફિરત ઈસ તરહ માંગે: ﴿رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ﴾
તર્જમા: ઐ પરવરદિગાર! મેરી મગફિરત ફરમાઈયે ઔર મુજ પર રહમ ફરમાઈયે ક્યોંકિ આપ સબ સે ઝિયાદા રહમ કરને વાલે હૈં. [સૂર-એ-મુઅ્મિનૂન: ૧૧૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બંદા જબ ભી સુબહ વ શામ મસ્જિદ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા હર મરતબા મસ્જિદ જાને પર ઉસ કી મેહમાની કા ઈન્તેઝામ ફરમા દેતા હૈ''. [બુખારી: ૬૬૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈસ્લામ કી દાવત કો ઠુકરાના એક બડ઼ા ઝુલ્મ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ શખ્સ સે બડ઼ા ઝાલિમ કૌન હોગા, જો અલ્લાહ પર જૂટ બાંધે, જબ કે ઉસે ઈસ્લામ કી દાવત દી જા રહી હો ઔર અલ્લાહ ઐસે ઝાલિમોં કો હિદાયત નહીં દિયા કરતા''. [સૂર-એ-સફ઼ : ૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઈન્સાન કી ખસલત વ મિઝાજ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઈન્સાન કો જબ ઉસ કા પરવરદિગાર આઝમાતા હૈ, ઔર ઉસ કો ઈઝઝત વ નેઅમત દેતા હૈ, તો કેહતા હૈ કે મેરે રબ ને મુજ કો ઈઝઝત દી. ઔર જબ રોઝી તંગ કર કે ઉસ કો આઝમાતા હૈ, તો કેહતા હૈ : મેરે રબ ને મુજે ઝલીલ કર દિયા''. [સૂર-એ-ફજ્ર : ૧૫ તા ૧૬]

ખુલાસા: ઈન્સાન દુનિયા કી ઝાહિરી આરામ વ આરાઈશ કો દેખ કર ઉસે ઈઝઝત સમજતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ઝાહરી મુસીબત વ પરેશાની કો દેખ કર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સમજતા હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા ખૈમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં મોતી કા ખોલદાર ખૈમા હોગા, જિસ કી ચૌડ઼ાઈ સાઠ મીલ હોગી. ઉસ કે હર કોને મેં જન્નતિયોં કી બીવિયાં હોંગી, જો એક દૂસરી કો નહીં દેખ પાએંગી ઔર ઉન કે પાસ ઉન કે શૌહર આતે જાતે રહેંગે''. [બુખારી: ૪૮૭૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કૈસ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નનાન્વે બીમારિયોં કી દવા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ने ફરમાયા: ''જો શખ્સ ((لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ)) પઢ઼ેગા, તો યે નનાન્વે મર્ઝ કી દવા હૈં, જિસ મેં સબ સે છોટી બીમારી રંજ વ ગમ હૈ''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૧૯૯૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કો યે અંદેશા હો કે વો આખરી રાત મેં નહીં ઉઠ સકેગા તો ઉસ કો રાત કે શુરૂ હી મેં વિત્ર પઢ઼ લેના ચાહિયે ઔર જિસ કો આખરી રાત મેં ઉઠને કી પૂરી ઉમ્મીદ હો તો ઉસે આખરી રાત મેં વિત્ર પઢ઼ના ચાહિયે''. [મુસ્લિમ: ૧૭૬૬, અન જાબિર ﷺ]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મસ્જિદે કુબા કી તામીર ઔર પેહલા જુમા

મદીના મુનવ્વરા સે તકરીબન તીન મીલ કે ફાસલે પર એક છોટી સી બસ્તી કુબા હૈ, યહાં અન્સાર કે બહુત સે ખાનદાન આબાદ થે ઔર કુલસૂમ બિન હદમ ઉન કે સરદાર થે, હિજરત કે દૌરાન આપ ﷺ ને પેહલે કુબા મેં કયામ ફરમાયા ઔર કુલસૂમ બિન હદમ કે ઘર મેહમાન હુએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યહાં અપને મુબારક હાથોં સે એક મસ્જિદ કી બુનિયાદ ડાલી, જિસ કા નામ મસ્જિદે કુબા હૈ, મસ્જિદ કી તામીર મેં સહાબા કે સાથ સાથ આપ ﷺ ખુદ ભી કામ કરતે થે ઔર ભારી ભારી પત્થરોં કો ઉઠાતે થે. યહી વો મસ્જિદ હૈ, જિસ કી શાન મેં કુર્આન મજીદ મેં હૈ ﴿ لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ ...الآية ﴾ યાની ઈસ મસ્જિદ કી બુનિયાદ પેહલે હી દિન સે પરહેઝગારી પર રખી ગઈ હૈ, વો ઈસ બાત કી ઝિયાદા મુસ્તહિક હૈ કે આપ ﷺ ઉસ મેં નમાઝ કે લિયે ખડે હોં, ઉસ મેં ઐસે લોગ હૈં, જિન કો સફાઈ બહુત પસંદ હૈ ઔર અલ્લાહ પાક વ સાફ રેહને વાલોં કો દોસ્ત રખતા હૈ. હુઝૂર ﷺ યહાં ચૌદા દિન કયામ ફરમા કર ૧૨ રબીઉલ અવ્વલ સન ૧ હિજરી કો જુમા કે દિન રવાના હુએ. બની સાલિમ કે ઘરોં તક પહુંચે થે કે જુમા કા વક્ત હો ગયા. આપ ને જુમા કી નમાઝ અદા ફરમાઈ ઔર ખુત્બા દિયા. યે ઈસ્લામ મેં જુમા કી પેહલી નમાઝ થી. આપ કે સાથ તકરીબન સૌ આદમી નમાઝ મેં શરીક થે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — ઝબાન દિલ કી તર્જમાન હૈ

અલ્લાહ તઆલા ને હમ કો ઝબાન જૈસી નેઅમત અતા ફરમાઈ. ઉસ કે ઝરિયે જહાં મુખ્તલિફ ચીઝોં કા ઝાયકા માલૂમ હોતા હૈ વહીં યે દિલ કી તર્જમાની કા ફરીઝા ભી અંજામ દેતી હૈ, જબ દિલ મેં કોઈ બાત આતી હૈ, તો દિમાગ ઉસ પર ગૌર વ ફિક્ર કર કે અલફાઝ વ કલિમાત જમા કરતા હૈ. ફિર વો અલફાઝ વ કલિમાત ખુદકાર મશીન કી તરહ ઝબાન સે નિકલને લગતે હૈં, ગોયા કે સુનને વાલે કો ઈસ કા એહસાસ ભી નહીં હોતા, અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઈન્સાન કે દિલ વ દિમાગ ઔર ઝબાન મેં કૈસી સલાહિયત પૈદા કી, બેશક યે અલ્લાહ હી કી કારીગરી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — રૂકૂ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બદ તરીન ચોરી કરને વાલા શખ્સ વો હૈ, જો નમાઝ મેં સે ભી ચોરી કરલે, સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કરેગા? ફરમાયા: વો રૂકૂ ઔર સજદા અચ્છી તરહ સે નહીં કરતા હૈ''. [ઈબ્ને ખુઝૈમા : ૬૪૩, અન અબી કતાદા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સોને કે આદાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને કા ઈરાદા કરતે તો અપને દાહને હાથ કો ગાલ કે નીચે રખ કર સોતે ફિર તીન બાર યે દુઆ પઢતે: ((اَللّٰهُمَّ قِنِيْ عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ)) [અબૂ દાઊદ : ૫૦૪૫, અન હફસા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તીન આદમી અલ્લાહ કી ઝમાનત મેં હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તીન આદમી કી અલ્લાહ ને ઝમાનત લે રખી હૈ, અગર વો ઝિંદા રહેં તો બકદ્રે ઝરૂરત રોઝી મિલતી હૈ ઔર અગર વફાત પાજાએં તો અલ્લાહ તઆલા જન્નત મેં દાખિલ ફરમાતા હા (એક વો) જો ઘર મેં દાખિલ હોતે વક્ત સલામ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા ઝામિન હૈ, (દૂસરા વો) જો મસ્જિદ ગયા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા ઝામિન હૈ, (તીસરા) રાહે ખુદા મેં નિકલને વાલે કા અલ્લાહ તઆલા ઝામિન હૈ''.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૫૦૦, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઐસી ઔરત પર લાનત ફરમાઈ જો મર્દ કી નકલ ઇખ્તિયાર કરતી હૈં ઔર ઐસે મર્દ પર લાનત ફરમાઈ જો ઔરતોં કી મુશાબહત ઇખ્તિયાર કરતા હૈ. [ઇબ્ને માજા : ૧૯૦૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ખુલાસા: મર્દ કા ઔરતોં કી શક્લ વ સૂરત ઇખ્તિયાર કરના ઔર ઔરત કા મર્દોં કી શક્લ ઇખ્તિયાર કરના નાજાઇઝ ઔર હરામ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હૈ

હઝરત અબૂ દર્દા ؓ ફરમાતે થે કે ક્યા મૈં તુમ કો તુમ્હારી બીમારી ઔર દવા ન બતાઊં? તુમ્હારી બીમારી દુનિયા કી મુહબ્બત હૈ ઔર તુમ્હારી દવા અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર હૈ. [શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૨૪૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ મેં બિચ્છૂ કે ડસને કા અસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ મેં ખચ્ચરોં કી તરહ બિચ્છૂ હૈં, એક બાર જબ ઉન મેં સે એક બિચ્છૂ ડસેગા, તો દોઝખી ચાલીસ સાલ તક ઉસ કી જલન મહસૂસ કરેગા''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૨૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	દર્દે સર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ તેલ લગાએ, તો અપની ભવોં સે ઇબ્તિદા કરે, ઇસ લિયે કે યે દર્દે સર કો દૂર કરતા હૈ યા (યા ઇરશાદ ફરમાયા) દર્દે સર કો રોક દેતા હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૭૨૦૯, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લો, ઉમ્મીદ હૈ કે તુમ્હારા રબ તુમ્હારી ખતાઓં કો માફ કર દેગા ઔર જન્નતમેં દાખિલ કર દેગા''.

[સૂર-એ-તહરીમ : ૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | **મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈસ્તિકબાલ**

કુબા મેં ચૌદા દિન કયામ ફરમા કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મદીના તય્યિબા કે લિયે રવાના હો ગએ, જબ લોગોં કો આપ ﷺ કે તશરીફ લાને કા ઈલ્મ હુવા, તો ખૂશી મેં સબ કે સબ બાહર નિકલ આએ ઔર સડ઼ક કે કિનારે ખડ઼ે હો ગએ, સારા મદીના ''અલ્લાહુ અકબર'' કે નારોં સે ગૂંજ ઉઠા, અન્સાર કી બચ્ચિયાં ખુશી કે આલમ મેં યે અશઆર પઢ઼ને લગીં:

طَلَعَ الْبَدْرُ عَلَيْنَا مِنْ ثَنِيَّاتِ الْوَدَاعْ

وَجَبَ الشُّكْرُ عَلَيْنَا مَا دَعَا لِلّٰهِ دَاعْ

أَيُّهَا الْمَبْعُوثُ فِيْنَا جِئْتَ بِالْأَمْرِ الْمُطَاعْ

''રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી આમદ ઐસી હૈ, ગોયા કે વદઅ પહાડ઼ કી ઘાટિયોં સે ચૌદહવીં કા ચાંદ નિકલ આયા હો, લિહાઝા જબ તક દુનિયા મેં અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા બાકી રહેગા, ઉન કા શુક્ર હમ પર વાજિબ રહેગા, ઐ હમ મેં મબઊસ હોને વાલે! આપ માનને વાલે અહકામાત લાએ હૈં''. ઔર બનૂ નજ્જાર કી લડ઼કિયાં દફ બજા કર ગા રહી થીં:

نَحْنُ جَوَارٍ مِّنْ بَنِي النَّجَّارِ يَا حَبَّذَا مُحَمَّدًا مِّنْ جَارِ

''હમ ખાનદાને નજ્જાર કી લડ઼કિયાં હૈં, મુહમ્મદ ﷺ કયા હી અચ્છે પડ઼ોસી હૈં''. હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને કોઈ દિન ઉસ સે ઝિયાદા હસીન ઔર રૌશન નહીં દેખા, જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે યહાં (મદીના) તશરીફ લાએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **કિલા ફતહ હોના**

જંગે ખૈબર કે દિન ચંદ આદમી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આકર ભૂક કી શિકાયત કરને લગે ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ કરને લગે, લેકિન હુઝૂર ﷺ કે પાસ કોઈ ચીઝ ન થી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કી: યા અલ્લાહ! તૂ ઈન કી હાલત સે વાકિફ હૈ, ઈન કે પાસ ખાને કે લિયે કુછ ભી નહીં ઔર ન હી મેરે પાસ હૈ કે મૈં ઈન કો દૂં, યા અલ્લાહ! તૂ ઈન કે લિયે ખૈબર કા ઐસા કિલા ફતહ કરદે જો સબ કિલોં મેં માલ વ દૌલત કે એતેબાર સે ઝિયાદા ફરાવાની રખતા હો, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને સઅબ બિન મુઆઝ કા કિલા ફતહ કર દિયા જો ખૈબર કે સબ કિલોં મેં માલદાર થા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૧૫૬૭]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઈબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૨૩]

ખુલાસા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નઝરે બદ સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો અગર નઝર લગને કા ડર હોતા, તો યે દુઆ પઢ઼તે: ((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ فِيْهِ وَلَا تَضُرُّهُ))
તર્જુમા: એ અલ્લાહ! ઈસ મેં બરકત અતા ફરમા ઔર ઝરર સે બચા. [ઈબ્ને સુન્ની: ૨૦૮, અન હિઝામ બિન હકીમ ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અહલે ખાના પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ આદમી અપને અહલે ખાના પર સવાબ કી નિય્યત સે ખર્ચ કરતા હૈ, તો યે ખર્ચ કરના ઉસ કે હક મેં સદકા હૈ''. [બુખારી: ૫૫, અન અબી મસઊદ ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કા મઝાક ઉડ઼ાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ ઈન્સાન કે સામને હમારી આયતેં પઢ઼ી જાતી હૈં, તો કેહતા હૈ કે યે પેહલે લોગોં કે કિસ્સે કહાનિયાં હૈં. હરગિઝ નહીં! બલ્કે ઉન કે બુરે કામોં કે સબબ ઉન કે દિલોં પર ઝંગ લગ ગયા હૈ''. [સૂર-એ-મુતફ્ફિફીન: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુક્રી કા સબબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઈન્સાન અપને રબ કા બડ઼ા હી નાશુક્રા હૈ, હાલાંકે ઉસ કો ભી ઈસ કી ખબર હૈ (ઔર વો ઐસા મામલા ઈસ લિયે કરતા હૈ) કે ઉસ કો માલ કી મુહબ્બત ઝિયાદા હૈ''. [સૂર-એ-આદિયાત: ૬ તા ૮]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા, સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! કિસ બાત કા અફસોસ કરેગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર નેક હૈ, તો ઝિયાદા નેકી ન કરને કા અફસોસ કરેગા ઔર અગર ગુનેહગાર હૈ તો ગુનાહ સે ન રૂકને પર અફસોસ કરેગા''. [તિર્મિઝી: ૨૪૦૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુક્મ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈં ને હુઝૂર ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ''તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ''. [બુખારી: ૫૬૮૯]

ફાયદા: જૌ (બરલી) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઈસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; ઈસ કો તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ઔરતોં સે (સિર્ફ) ઉન કે હુસ્ન વ જમાલ કી વજહ સે શાદી ન કરો, ક્યોંકિ હુસ્ન વ જમાલ ખત્મ હોને વાલા હૈ ઔર ન ઉન કી માલદારી કી વજહ સે શાદી કરો, મુમકિન હૈ યે માલદારી ઉન કો નાફરમાની મેં મુબ્તલા કરદે. અલબત્તા ઉન સે દિનદારી કી બુનિયાદ પર શાદી કરો''. [ઈબ્ને માજા: ૧૮૫૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

જુમાદલ
ઊલા

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **વો મુબારક ઘર જહાં આપ ﷺ ને કયામ ફરમાયા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ મક્કા સે હિજરત કર કે મદીના આએ, તો યહાં કે લોગોં ને આપ ﷺ કા પુર જોશ ઈસ્તિકબાલ કિયા. કુબા સે મદીના તક રાસ્તે કે દોનોં જાનિબ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કી મુકદ્દસ જમાત સફ બનાએ હુએ ખડ઼ી થી, જબ આપ મદીને મેં દાખિલ હુએ, તો હર કબીલે ઔર ખાનદાન વાલા ખ્વાહિશમંદ થા ઔર હર શખ્સ કી દિલી તમન્ના થી કે હુઝૂર ﷺ કી મેઝબાની કા શર્ફ હમેં નસીબ હો, ચુનાંચે આપ કી ખિદમત મેં ઊંટની કી નકીલ પકડ઼ કર હર એક અર્ઝ કરતા કે મેરા ઘર, મેરા માલ ઔર મેરી જાન સબ કુછ આપ કે લિયે હાઝિર હૈ. મગર આપ ઉન્હેં દુઆએ ખૈર વ બરકત દેતે ઔર ફરમાતે ઊંટની કો છોડ઼ દો! યે અલ્લાહ કે હુક્મ સે ચલ રહી હૈ. જહાં અલ્લાહ કા હુક્મ હોગા વહીં ઠેહરેગી, ઊંટની ચલ કર હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ કે મકાન કે સામને રૂક ગઈ. સય્યિદના અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ ને ઇન્તિહાઈ ખુશી વ મસર્રત કે આલમ મેં કજાવા ઉઠાયા ઔર અપને ઘર લે ગએ. ઈસ તરહ ઉન્હેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મેઝબાની કા શર્ફ હાસિલ હુવા. આપ ને સાત માહ તક ઉસ મકાન મેં કયામ ફરમાયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | **ઈન્સાન કી પૈદાઈશ તીન અંધેરોં મેં**

કાઈનાત કી સબ સે હસીન તરીન મખ્લૂક ''ઈન્સાન'' જિસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કારખાનએ આલમ કો વુજૂદ બખ્શા હૈ, ઉસ કી તખ્લીક અલ્લાહ તઆલા જહાં કર રહે હૈં, વો જગા ન બહુત બડ઼ી હૈ ઔર ન વહાં રૌશની કા ઈન્તેઝામ હૈ, ન વહાં કોઈ કામ કરને વાલે હૈં, બલ્કે અલ્લાહ તઆલા એક તંગ જગા માં કે પેટ મેં તીન અંધેરોં મેં ઉસ કી તખ્લીક કર રહે હૈં, જબ કે દુનિયા મેં મેનૂ ફૈક્ચરિંગ જહાં હોતી હૈ, વો જગા કઈ એકડ઼ોં મેં ફૈલી હુઈ હોતી હૈ, રૌશની ઔર કુમકુમે લગે હોતે હૈં ઔર બેશુમાર કામ કરને વાલે હોતે હૈં, યહાં કુછ ભી નહીં, ફિર ભી અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાન કી પૈદાઈશ કર રહા હૈ, યે અલ્લાહ કી બડ઼ી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબાર ઝિંદા કરેગા**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ વો હૈ, જિસ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર વહી તુમ્હેં રોઝી દેતા હૈ, ફિર (વક્ત આને પર) વહી તુમ કો મૌત દેગા ઔર ફિર તુમ કો વહી દૌબારા ઝિંદા કરેગા''.

[સૂર-એ-રૂમ : ૪૦]

ફાયદા: મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા દૌબારા ઝિંદા કરેંગે, જિસ કો ''બઅ્સ બઅ્દલ મૌત'' કેહતે હૈં, ઈસ કે હક હોને પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **વુઝૂ મેં તીન મરતબા કુલ્લી કરના**

હઝરત અલી ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે વુઝૂ કી કૈફિયત બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હૈં કે ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન બાર કુલ્લી કી''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૮૭૪, અન અલી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસલમાન કો કપડ઼ા પેહનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી મુસલમાન કો કપડ઼ા પેહનાયા. જબ તક ઉસ કે બદન પર ઉસ કા ધાગા ભી રહેગા, વો ઉસ વક્ત તક અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં રહેગા''.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૭૪૨૨, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વાલિદૈન કી નાફરમાની ઔર ઝુલ્મ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ઝુલ્મ વ સિતમ કરને સે બચો! ક્યોંકિ ઝુલ્મ વ સિતમ કી સઝા દૂસરી સઝાઓં કે મુકાબલે મેં સબ સે જલ્દી મિલતી હૈ. ઔર વાલિદૈન કી નાફરમાની સે બચો! ખુદા કી કસમ વાલિદૈન કા નાફરમાન જન્નત કી ખુશ્બૂ ભી નહીં પાએગા. જબ કે જન્નત કી ખુશ્બૂ એક હઝાર સાલ કી દૂરી સે મહસૂસ હોતી હૈ''.

[તબરાની ઔસત : ૫૮૨૫, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દો આદતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દીની મામલે મેં અપને સે બુલંદ શખ્સ કો દેખ કર ઉસ કી પૈરવી કરે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખ કર અલ્લાહ તઆલા કી અતા કરદા ફઝીલત પર ઉસ કી તારીફ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો (ઈન દો આદતોં કી વજહ સે) સબ્ર કરને વાલા ઔર શુક્ર કરને વાલા લિખ દેતે હૈં; ઔર જો શખ્સ દીની મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે ઊપર વાલે કો દેખ કર અફસોસ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો સાબિર વ શાકિર નહીં લિખતે હૈં''.

[તિર્મિઝી : ૨૫૧૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ઉન અહલે જન્નત કે દિલોં સે રંજિશ વ કદુરત કો બાહર નિકાલ દેંગે ઔર ઉન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી ઔર વો કહેંગે અલ્લાહ કા શુક્ર હૈ, જિસ ને હમ કો ઈસ મકામ તક પહુંચાયા ઔર અગર અલ્લાહ હમ કો ન પુહંચાતા, તો હમારી કભી યહાં તક રસાઈ ન હોતી''.

[સૂર-એ-આરાફ : ૪૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈલાજ કરને વાલો કે લિયે અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર કિસી ને બગૈર ઈલ્મ ઔર તજરબે કે ઈલાજ કિયા તો કયામત કે દિન ઉસ કે બારે મેં પૂછા જાએગા''.

[અબૂ દાઊદ : ૪૫૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

ફાયદા: મતલબ યે હૈ કે અગર હકીમ યા ડૉક્ટર કી ના તજરબાકારી ઔર અનાડ઼ીપન કી વજહ સે મરીઝ કો તકલીફ પહુંચતી હૈ યા વો મર જાતા હૈ તો ઐસે હકીમ ઔર ડૉક્ટર કી કયામત કે દિન ગિરિફ્ત હોગી.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આને લગે, તો વસિય્યત કે વક્ત શહાદત કે લિયે તુમ (મુસલમાનોં) મેં સે દો ઈન્સાફ પસંદ આદમી ગવાહ હોને ચાહિયે યા ફિર તુમ્હારે અલાવા દૂસરી કૌમ કે લોગ ગવાહ હોને ચાહિયે. જૈસે તુમ સફર મેં ગએ હો, ફિર તુમ્હેં મૌત કા હાદસા આજાએ''.

[સૂર-એ-માઈદા : ૧૦૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	મદીના મુનવ્વરા

તુફાને નૂહ કે બાદ હઝરત નૂહ ﷺ કે પર પોતે ઈમલાક બિન અરફખ્શઝ બિન સામ બિન નૂહ યમન મેં બસ ગએ થે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો અરબી ઝબાન ઈલહામ કી, ફિર ઉન કી ઔલાદ ને અરબી બોલના શુરૂ કર દિયા, યે અરબ કે ઈલાકોં મેં ચારોં તરફ ફૈલે; ઈસ તરહ પૂરે જઝીરુલ અરબ મેં અરબી ઝબાન આમ હો ગઈ, ઉસી ઝમાને મેં મદીના કી બુન્યાદ પડ઼ી, ઈમલાક કી ઔલાદ મે તુબ્બા નામી એક બાદશાહ થા, જિસ ને યહૂદી ઉલમા સે આખરી નબી ﷺ કી તારીફ ઔર યસરિબ (મદીના) મેં ઉન કી આમદ કી ખબર સુન રખી થી, ઈસ લિયે શાહ તુબ્બા ને યસરિબ મેં એક મકાન હુઝૂર ﷺ કે લિયે તૈયાર કર કે એક આલિમ કે હવાલે કર દિયા ઔર વસિય્યત કી કે યે મકાન નબીએ આખિરૂઝ ઝમાં ﷺ કી આમદ પર ઉન્હેં દે દેના, અગર તુમ ઝિંદા ન રહો, તો અપની ઔલાદ કો ઈસ કી વસિય્યત કર દેના; ચુનાંચે હુઝૂર ﷺ કી ઊંટની હઝરત અય્યૂબ અન્સારી કે મકાન પર રૂકી થી, હઝરત અબૂ અય્યૂબ ઉન આલિમ હી કી ઔલાદ મેં સે થે, જિન કો શાહે તુબ્બા ને મકાન હવાલે કિયા થા, સાથ હી શાહ તુબ્બા ને એક ખત ભી હુઝૂર ﷺ કે નામ લિખા, જિન મેં આપ ﷺ સે મુહબ્બત, ઈમાન લાને ઔર ઝિયારત કે શૌક કો ઝાહિર કિયા થા. હુઝૂર ﷺ કી હિજરત કે બાદ યસરિબ કા નામ બદલ કર ''મદીનતુર રસૂલ'' યાની રસૂલ કા શહર રખા ગયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	બીનાઈ કા લૌટ આના

હઝરત હબીબ બિન અબી ફુદૈક ફરમાતે હૈં કે મેરે વાલિદ કી આંખેં સફેદ હો ગઈ થીં જિસ કી વજહ સે ઉન કો કોઈ ચીઝ નઝર નહીં આતી થી, તો એક દિન મેરે વાલિદ હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં જાના ચાહતે થે તો મુજે સાથ લે લિયા, જબ હમ વહાં પહુંચે તો હુઝૂર ﷺ ને પૂછા યે ક્યા હુવા? મેરે વાલિદ ને ફરમાયા: મૈં અપને ઊંટ કો તેલ લગા રહા થા ઈતને મેં મેરા પૈર સાંપ કે અંડે પર પડ઼ ગયા તબ સે મેરી યે હાલત હો ગઈ હૈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉન કી આંખોં પર દમ કિયા, આંખેં ઉસી વક્ત અચ્છી હો ગઈ. હઝરત હબીબ ફરમાતે હૈં કે મેરે વાલિદ ૮૦ બરસ કી ઉમ્ર મેં ભી સૂઈ મેં ધાગા પિરો લિયા કરતે થે. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિ અબી નુઐમ : ૩૮૪]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ છોડ઼ને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કી એક નમાઝ ભી ફૌત હો ગઈ વો ઐસા હૈ કે ગોયા ઉસ કે ઘર કે લોગ ઔર માલ વ દૌલત સબ છીન લિયા ગયા''. [ઈબ્ને હિબ્બાન : ૧૪૯૦, અન નૌફલ બિન મુઆવિયા]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બુરે લોગોં કી સોહબત સે બચને કી દુઆ

અપને આપ કો ઔર અપની ઔલાદ કો બુરે લોગોં કી સોહબત સે બચાને કે લિયે યે દુઆ પઢ઼ે:

﴿رَبِّ نَجِّنِيْ وَاَهْلِيْ مِمَّا يَعْمَلُوْنَ﴾

તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજે ઔર મેરે અહલ વ અયાલ કો ઉન કે (બુરે) કામ સે નજાત અતા ફરમા.

[સૂર-એ-શુઅરા : ૧૬૯]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રાહે ખુદા મેં અપની જવાની લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અપની જવાની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ગુઝાર દી, તો કયામત કે દિન ઉસ કે લિયે એક નૂર હોગા''. [નસઈ: ૩૧૪૪, અન અમ્ર બિન અબસા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રસૂલ કે હુકમ કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કી ખિલાફ વરઝી કરતે હૈં, ઉન કો ઇસ સે ડરના ચાહિયે કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડ઼ે યા કોઈ દર્દનાક અઝાબ ઉન પર આજાએ''.

[સૂર-એ-નૂર : ૬૩]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	હલાક કરને વાલી ચીઝેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હર ઐસે શખ્સ કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હૈ, જો ઐબ લગાને વાલા ઔર તાના દેને વાલા હો, જો માલ જમા કરતા હો ઔર ઉસ કો ગિન ગિન કર રખતા હો ઔર ખયાલ કરતા હો કે ઉસ કા (યે) માલ હમેશા ઉસ કે પાસ રહેગા. હરગિઝ ઐસા નહીં હૈ, વો ઐસી આગ મેં ડાલા જાએગા જિસ મેં જો કુછ પડ઼ેગા વો ઉસ કો તોડ઼ ફોડ઼ કર રખ દેગી''. [સૂર-એ-હુમઝહ : ૧ તા ૪]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઈન્સાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન લોગોં મેં સે વો ખુશ નસીબ મેરી શફાઅત કા મુસ્તહિક હોગા, જિસ ને સચ્ચે દિલ સે કલિમ-એ-તય્યિબા ''لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ'' પઢ઼ા હોગા''.

[બુખારી : ૯૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આબે ઝમ ઝમ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝમીન પર સબ સે બેહતરીન પાની આબે ઝમ ઝમ હૈ, યે ખાને વાલે કે લિયે ખાના ઔર બીમાર કે લિયે શિફા હૈ''. [તબરાની ઔસત : ૪૦૫૯, અન અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કોઈ અપને બાએં હાથ સે હરગિઝ ન ખાએ ઔર ન બાએં હાથ સે પિયે, ક્યોંકિ શૈતાન અપને બાએં હાથ સે ખાતા પીતા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૫૨૬૭, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	મસ્જિદે નબવી કી તામીર

હિજરત કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સબ સે પેહલે એક મસ્જિદ કી તામીર ફરમાઈ, જિસ કો આજ ''મસ્જિદે નબવી'' કે નામ સે જાના જાતા હૈ. ઉસ કે લિયે વહી જગહ મુન્તખબ કી ગઈ થી, જહાં હુઝૂર ﷺ કી ઊંટની બૈઠી થી, યે ઝમીન બનૂ નજ્જાર કે દો યતીમ બચ્ચોં કી થી, જિસ કો આપને કીમત દે કર ખરીદ લિયા થા. ઉસ કી તામીર મેં સહાબ-એ-કિરામ ؓ કે સાથ આપ ભી પત્થર ઉઠાતે થે, સહાબ-એ-કિરામ જોશ મેં યે અશ્આર પઢતે થે ઔર આપ ﷺ ભી ઉન કે સાથ આવાઝ મિલાતે ઔર પઢ઼તેઃ اَللّٰهُمَّ اِنَّ الْاَجْرَ اَجْرُ الْاٰخِرَةِ فَارْحَمِ الْاَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةَ "એ અલ્લાહ! અસ્લ ઉજરત તો આખિરત કી ઉજરત હૈ, એ અલ્લાહ! અન્સાર વ મુહાજિરીન પર રહમ ફરમા''. યે મસ્જિદ ઈસ્લામ કી સાદગી કી સચ્ચી તસવીર થી, ઈસ મસ્જિદ કે તીન દરવાઝે બનાએ ગએ થે, દરવાઝે કે દોનોં પાએ પત્થર કે ઔર દીવારેં કચ્ચી ઈંટ ઔર ગારે કી બનાઈ ગઈ થીં. સુતૂન ખજૂર કે તનોં સે ઔર છત ખજૂર કી શાખોં ઔર પત્તોં સે તૈયાર કી ગઈ થી. ઈકબ્લે કી દીવાર સે પિછલી દીવાર તક સૌ હાથ કી લમ્બાઈ થી. યે મસ્જિદ સિર્ફ નમાઝ અદા કરને કે લિયે હી નહીં બલ્કે ઈસ્લામી તાલીમ કે લિયે એક દર્સગાહ ઔર દાવત વ તબ્લીગ ઔર દુનિયા કે સારે મસાઈલ કો હલ કરને કે લિયે એક મરકઝ ભી થી. ઈસ કે ઈમામ અલ્લાહ કે નબી ﷺ ઔર ઈસ કે નમાઝી સહાબ-એ-કિરામ જૈસી મુકદ્દસ હસ્તિયાં થીં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ગૂલર કા ફલ

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં હઝારોં કિસ્મ કે ફલ પૈદા કિયે લેકિન ગૂલર કે ફલ મેં અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત કા ઈસ તરહ ઈઝહાર ફરમાયા કે જબ ગૂલર કા ફલ પક જાતા હૈ તો ઉસ કો તોડ઼ને પર બહુત સે કીડ઼ે નિકલતે હૈં, જો અપને પરોં કે ઝરિયે ઉડ઼ કર ગાયબ હો જાતે હૈં. આખિર ઈસ ગૂલર કે ફલ મેં યે ઉડ઼ને વાલે કિડ઼ે કહાં સે આ ગએ? જબ કે ઉસ મેં દાખિલ હોને કા કોઈ રાસ્તા ભી નહીં હૈ? યકીનન અલ્લાહ હી ને અપની કુદરત સે ગૂલર કે ફલ મેં ચ્યૂંટી નુમા કિડ઼ે પૈદા ફરમાએ હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(ના મહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો! એક અન્સારી સહાબી ને અર્ઝ કિયાઃ દેવર કે બારે મેં આપ ક્યા ફરમાતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ દેવર તો (તુમ્હારે લિયે) મૌત હૈ''. (યાની શૌહર કે ભાઈયોં સે પર્દે કા બહુત હી ઝિયાદા એહતેમામ કરના ચાહિયે.)

[બુખારી : ૫૨૩૨, અન અકબા બિન આમિર ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢ્ના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ બયાન ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ ઈશા કી ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ દો રકાત (સુન્નત) પઢી હૈ. [બુખારી: ૧૧૭૨]

ફાયદા: ઈશા કી નમાઝ કે બાદ વિત્ર સે પેહલે દો રકાત નમાઝ પઢ્ના સુન્નતે મુઅક્કદા હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈન્સાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''થોડી દેર કા ઈન્સાફ સાઠ સાલ કી શબ બેદારી ઔર રોઝા રખને કી ઈબાદત સે બેહતર હૈ. એ અબૂ હુરૈરા! કિસી મામલે મેં થોડી સી દેર કા ઝુલ્મ, અલ્લાહ કે નઝદીક સાઠ સાલ કી નાફરમાની સે ઝિયાદા સખ્ત ઔર બડ઼ા ગુનાહ હૈ''. [તરગીબ વ તરહીબ: ૩૧૨૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ચાંદી કે બરતન મેં પીના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ચાંદી કે બરતન મેં પાની વગૈરા પીતે હૈં. વો અપને પેટ મેં જહન્નમ કી આગ ભર રહે હૈં''. [બુખારી: ૫૬૩૪, અન ઉમ્મે સલમા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દો ચીઝોં કી ખ્વાહિશ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બૂઢે આદમી કા દિલ દો ચીઝોં કે બારે મેં હમેશા જવાન રેહતા હૈ, એક દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર દૂસરી લમ્બી લમ્બી ઉમ્મીદેં''. [બુખારી: ૬૪૨૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખિયોં કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દોઝખિયોં કો ખૌલતે હુએ ચશ્મે કા પાની પિલાયા જાએગા ઔર ઉન કો (ખાને મેં) કાંટેદાર દરખ્ત કે અલાવા કોઈ ખાના નસીબ ન હોગા, જો ન ઉન કો મોટા કરેગા ઔર ન ભૂક દૂર કરેગા''. [સૂર-એ-ગાશિયા: ૫ તા ૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારિયોં કા ઈલાજ

હઝરત અનસ ﷺ કે પાસ દો શખ્સ આએ, જિન મેં સે એક ને કહા: એ અબૂ હમ્ઝા (યે હઝરત અનસ ﷺ કી કુનિયત હૈ) મુજે તકલીફ હૈ, યાની મૈં બીમાર હૂં, તો હઝરત અનસ ﷺ ને ફરમાયા: ક્યા મૈં તુમ કો ઉસ દુઆ સે દમ ન કર દૂં જિસ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ દમ કિયા કરતે થે? ઉસ ને કહા: જી હાં, ઝરૂર. તો ઉન્હોંને યે દુઆ પઢી: ((اَللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ مُذْهِبَ الْبَاْسِ اِشْفِ أَنْتَ الشَّافِيْ لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا)) [બુખારી: ૫૭૪૨]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો, ઔર તંગદસ્તી કે ખૌફ સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝ્ક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી; ખુલે ઔર છુપે બે હયાઈ કે કામોં કે કરીબ ન જાઓ''. [સૂર-એ-અન્આમ: ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

④ જુમાદલ ઊલા

નંબર① : ઈસ્લામી તારીખ	અઝાન કી ઈબ્તિદા

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈં કે હુઝૂર ﷺ ને જમાત કી નમાઝ કે લિયે જમા કરને કા મશ્વરા કિયા, તો સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને મુખ્તલિફ રાએં પેશ કીં, કિસી ને યહૂદ કી તરહ બૂક (Beegle) બજાને ઔર કિસી ને ઈસાઈયોં કી તરહ નાકૂસ (ઘંટી) બજાને કા મશ્વરા દિયા; લેકિન આપ ﷺ ને પસંદ નહીં ફરમાયા, બલ્કે સોચને કા મૌકા દિયા, ઉસી રાત હઝરત ઉમર ﷺ ને ખ્વાબ મેં અઝાન સુની ઔર એક સહાબી અબ્દુલ્લાહ બિન ઝૈદ બિન અબ્દે રબ્બિહી ﷺ ને ભી ખ્વાબ મેં દેખા, કે એક શખ્સ અઝાન કે કલિમાત કેહ રહા હૈ, ઉન્હોંને ઉસ કો યાદ કર લિયા ઔર આંખ ખુલતે હી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ તહજ્જુદ કે વક્ત પહુંચે ઔર ખ્વાબ સુનાયા, આપ ﷺ ને હઝરત બિલાલ ﷺ કો ઉન કલિમાત કે સાથ ફજ્ર કી અઝાન દેને કા હુક્મ ફરમાયા, અઝાન સુનતે હી હઝરત ઉમર ﷺ દૌડ઼ે હુએ આએ ઔર અર્ઝ કિયા: મૈં ને ભી ઈસી તરહ અઝાન કે કલિમાત કો ખ્વાબ મેં સુના હૈ, ઉસ કે બાદ સે હી અઝાન દેને કા સિલસિલા શુરૂ હો ગયા, ઈસ્લામ મેં સબ સે પેહલે મોઅઝ્ઝિન હઝરત બિલાલ ﷺ હુએ ઔર દૂસરે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ﷺ બને, હઝરત બિલાલ ﷺ ને ફજ્ર કી અઝાન મેં સબ સે પેહલે ((اَلصَّلَاةُ خَيْرٌ مِّنَ النَّوْمِ)) કહા, જિસ કો હુઝૂર ﷺ ને પસંદ ફરમાયા.

નંબર② : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત ઉમર ﷺ કે હક મેં દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ઉમર ﷺ કે લિયે દુઆ ફરમાઈ કે ઐ અલ્લાહ! ઉમર બીન ખત્તાબ કે ઝરિયે ઈસ્લામ કો ઈઝઝત વ બુલંદી અતા ફરમા, ચુનાંચે ઐસા હી હુવા કે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ્લામ કો હઝરત ઉમર ﷺ કે ઝરિયે વો બુલંદી ઔર શૌકત અતા ફરમાઈ કે દુનિયા ઉસ કા એતેરાફ કરતી હૈ.

[ઈબ્ને માજા : ૧૦૫, અન આઈશા ﷺ]

નંબર③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ કે છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૨૪૬, અન જાબિર ﷺ]

એક દૂસરી હદીસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડ઼ને કા ફર્ક હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	બિજલી કડ઼કને ઔર બાદલ ગરજને કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બિજલી કી કડ઼ક ઔર બાદલ કી ગરજ સુનતે થે તો યે દુઆ પઢ઼તે થે:

((اَللّٰهُمَّ لَا تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ وَلَا تُهْلِكْنَا بِعَذَابِكَ وَعَافِنَا قَبْلَ ذٰلِكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમેં અપને ગુસ્સે કી વજહ સે કત્લ ન કરના ઔર અપને અઝાબ સે હમેં હલાક ન કરના, બલ્કે હમેં ઉસ સે પેહલે આફિયત દે દે. [તિર્મિઝી : ૩૪૫૦, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મોમિન કા ઐબ છુપાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો મોમિન અપને ભાઈ કે કિસી ઐબ કો છુપાએગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી વજહ સે ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાએગા''.

[તબરાની ઔસત : ૧૫૩૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરે આમાલ કી નહૂસત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ખુશ્કી ઔર તરી (યાની પૂરી દુનિયા) મેં લોગોં કે બુરે આમાલ કી વજહ સે હલાકત વ તબાહી ફૈલ ગઈ હૈ, તાકે અલ્લાહ તઆલા ઉન્હેં ઉન કે બાઝ આમાલ (કી સઝા) કા મઝા ચખા દે, તાકે વો અપને બુરે આમાલ સે બાઝ આજાએં''. [સૂર-એ-રૂમ : ૪૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં, સિર્ફ ધોકે કા સૌદા હૈ''.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઈસી લિયે ઇન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિયે.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં એક દરખ્ત હૈ, જિસ કી જડ઼ેં સોને કી ઔર ઉન કી શાખેં હીરે જવાહિરાત કી હૈં, ઉસ દરખ્ત સે એક હવા ચલતી હૈ, તો ઐસી સુરીલી આવાઝ નિકલતી હૈ, જિસ સે અચ્છી આવાઝ સુનને વાલોં ને આજ તક નહીં સુની''. [તરગીબ : ૫૩૨૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દુઆએ જિબ્રઈલ સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બયાન કરતી હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમાર હુએ, તો જિબ્રઈલ ؑ ને ઈસ દુઆ કો પઢ઼ કર દમ કિયા: ((بِاسْمِ اللهِ يُبْرِيكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ))

[મુસ્લિમ : ૫૬૯૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બરકત ખાને કે બીચ મેં ઉતરતી હૈ, તુમ કિનારે સે ખાયા કરો, ખાને કે બીચ સે મત ખાયા કરો''. [તિર્મિઝી : ૧૮૦૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — મુહાજિર વ અન્સાર મેં ભાઈ ચારા

મક્કા કે મુસલમાન જબ કુફ્ફાર વ મુશરિકીન કી તકલીફોં સે પરેશાન હો કર સિર્ફ અલ્લાહ, ઉસ કે રસૂલ ઔર દીને ઈસ્લામ કી હિફાઝત કે લિયે અપના માલ વ દૌલત, સાઝ વ સામાન ઔર મહબૂબ વતન કો છોડ઼ કર મદીના મુનવ્વરા હિજરત કર ગએ. ઉસ મૌકે પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન મુસલમાનોં કી દિલજોઈ કે લિયે આપસ મેં ભાઈ ચારા કાયમ ફરમાયા. ઔર મુહાજિરીન (યાની વો સહાબ-એ-કિરામ જો મક્કા મુકર્રમા સે હિજરત કર કે મદીના ચલે અગે) ઉન મેં સે એક એક કો અન્સાર (યાની વો સહાબ-એ-કિરામ જિન્હોંને મદીના મુનવ્વરા મેં મુહાજિરીન કી નુસરત વ મદદ કી) ઉન કા ભાઈ બના દિયા. અન્સાર ને અપને મુહાજિર ભાઈ કે તઆવુન ઔર ઇઝઝત વ એહતેરામ મેં બઢ઼ ચઢ઼ કર હિસ્સા લિયા ઔર ઉન કે સાથ હમદર્દી વ મુહબ્બત, ઈસાર વ કુરબાની ઔર મેહરબાની વ હુસ્ને સુલૂક કી ઐસી બેહતરીન મિસાલ પેશ કી કે આજ તક પૂરી દુનિયા મિલ કર ઉસ જૈસી મિસાલ પેશ નહીં કર સકી. માલ વ દૌલત, ઝમીન વ બાગાત બલ્કે હર ચીઝ મેં ઉન કો શરીક કર લિયા. મગર મુહાજિરીન ને ભી અન્સારી ભાઈયોં કા હર મામલે મેં સાથ દિયા ઔર અપની રોઝી કા બઝાતે ખુદ ઈન્તેઝામ કરને કે લિયે તિજારત વગૈરા કા પેશા ભી ઈખ્તિયાર કિયા. બહર હાલ યે રિશ્ત-એ-મુવાખાત ઈસ્લામી તારીખ મેં ઈત્તેહાદ વ ઈત્તેફાક ઔર કૌમી યકજહતી કી ઐસી મિસાલ થી, જિસ ને નસ્લ વ રંગ, વતન વ મુલ્ક ઔર તહઝીબ વ તમદ્દુન કે સારે ઈમ્તિયાઝ કો અમલી તૌર પર ખત્મ કર ડાલા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — પરિંદોં કી પરવરિશ

ચિમગાદડ઼ કે અલાવા તમામ પરિંદે અંડે દેતે હૈં, વો ઉન પર બૈઠ કર હરારત વ ગરમી પહુંચાતે હૈં, ફિર કુછ દિનોં કે બાદ ઉન અંડોં સે બચ્ચે નિકલ આતે હૈં, ઉન ચૂઝોં કી ગિઝા કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને બેશુમાર કીડ઼ે મકોડ઼ે પૈદા કર દિયે જિન કો પકડ઼ કર પરિંદે અપને બચ્ચોં કે મુંહ મેં ડાલ દેતે હૈં. જબ ઉન કે જિસ્મ મેં પર નિકલને લગતે હૈં તો પરિંદે બડ઼ી આસાની કે સાથ ખુદ બખુદ ઉડ઼ના સીખ જાતે હૈં. આખિર ઉન પરિંદોં કો અંડોં સે બચ્ચે નિકાલને, પરવરિશ કરને ઔર ઉડ઼ને કા સલીકા કૌન સીખાતા હૈ. બેશક અલ્લાહ તઆલા હી ને અપની કુદરત સે ઉન કી પૈદાઈશ ઔર તરબિયત વ પરવરિશ કા ઈન્તેઝામ ફરમાયા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ તુમ ઝરૂર બિઝ ઝરૂર ભલાઈયોં કા હુક્મ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી''.

[તિર્મિઝી : ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા رضي الله عنه]

ફાયદા: નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	રૂકૂ મેં હાથોં કો ઘુટનોં પર રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ રૂકૂ ફરમાતે, તો અપને હાથોં કો ઘુટનોં પર રખતે, ઐસા લગતા થા જૈસે ઉન કો પકડ઼ રખા હો ઔર દોનોં હાથોં કો થોડ઼ા મોડ઼ કર પહલુઓં સે અલગ રખતે થે.

[તિર્મિઝી : ૨૬૦, અન અબી હુમૈદ સાઇદી ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઔરત કે લિયે ચંદ આમાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ ઔરત પાંચ વક્ત કી નમાઝ પઢ઼તી રહે, ઔર અપની ઇઝ્ઝત કી હિફાઝત કરતી રહે ઔર અપને શૌહર કી ફરમાંબરદારી કરતી રહે તો વો જન્નત કે જિસ દરવાઝે સે ચાહે દાખિલ હો જાએ''.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૪૨૩૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઇન્સાફ ન કરને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મેરી ઉમ્મત કી કિસી છોટી યા બડ઼ી જમાત કા ઝિમ્મેદાર બને ફિર ઉન કે દરમિયાન અદલ વ ઇન્સાફ ન કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઔંધે મુંહ જહન્નમ મેં ડાલ દેગા''.

[તબરાની કબીર : ૧૬૯૧૧, અન મઅકિલ બિન યસાર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના હૈ ઔર કાફિર કે લિયે જન્નત હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૭૪૧૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: શરીઅત કે અહકામ પર અમલ કરના, નફસાની ખ્વાહિશોં કો છોડ઼ના, અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુક્મોં પર ચલના નફસ કે લિયે કૈદ હૈ ઔર કાફિર અપને નફસ કી હર ખ્વાહિશ કો પૂરી કરને મેં આઝાદ હૈ, ઇસ લિયે ગોયા દુનિયા હી ઉસ કે લિયે જન્નત કા દર્જા રખતી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મુત્તકિયોં સે જિસ જન્નત કા વાદા કિયા ગયા હૈ, ઉસ કી કૈફિયત યે હૈ ઉસ કે નીચે નહરેં જારી હોંગી ઔર ઉસ કા ફલ ઔર સાયા હમેશા રહેગા''. [સૂર-એ-રઅદ : ૩૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અજવા જન્નત કા ફલ હૈ ઔર ઉસ મેં ઝહર સે શિફા હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા અદ્લ વ ઇન્સાફ, અચ્છા સુલૂક કરને ઔર રિશ્તેદારોં કો માલી મદદ કરને કા હુક્મ દેતા હૈ નીઝ બે હયાઈ, ના પસંદીદા કામોં ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી સે મના કરતા હૈ, વો તુમ્હેં ઐસી બાતોં કી નસીહત કરતા હૈ, તાકે તુમ (ઉન કો) યાદ રખો''.

[સૂર-એ-નહલ : ૯૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	અસહાબે સુફ્ફા

જબ મસ્જિદે નબવી કી તામીર હુઈ, તો ઉસ કે એક તરફ ચબૂતરા બનાયા ગયા થા, જિસ કો સુફ્ફા કહા જાતા હૈ. યે જગહ ઈસ્લામી તાલીમ વ તરબિયત ઔર તબ્લીગ વ હિદાયત કા મરકઝ થા, જો સહાબા ﷜ યહાં રહા કરતે થે, ઉન કો ''અસહાબે સુફ્ફા'' કહા જાતા હૈ, ઈન લોગોં ને અપની ઝિંદગી કો અલ્લાહ કી ઈબાદત, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત ઔર કુર્આન કી તાલીમ હાસિલ કરને કે લિયે વકફ કર દિયા થા, ઉન કા ન કોઈ ઘર થા ન કોઈ કારોબાર. આપ ﷺ કે પાસ કભી ખાના આતા તો ઈન લોગોં કે પાસ ભેજ દેતે થે ઔર કભી ખુદ ભી ઉન કે સાથ બૈઠ કર ખાયા કરતે થે. ઉન કી તાલીમ કે લિયે પઢાને વાલે મુકર્રર થે, જિન સે વો લોગ કુર્આને કરીમ સીખતે ઔર ઈલ્મે દીન હાસિલ કિયા કરતે થે. ઈસી લિયે ઉન મેં અકસર સહાબા કુર્આન કે બેહતરીન કારી થે, અગર કહીં ઈસલામ કી તબ્લીગ ઔર તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે કિસી કો ભેજને કી ઝરૂરત પેશ આતી, તો ઈન્હીં સહાબા મેં સે કિસી કો ભેજા જાતા થા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે જલીલકદ્ર સહાબી ઔર હદીસ કો સબ સે ઝિયાદા રિવાયત કરને વાલે હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷜ ભી ઈન્હીં અસહાબે સુફ્ફા મેં થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હુઝૂર ﷺ કે હાથોં કી બરકત

હઝરત આઈઝ બિન અમ્ર ﷜ કો જંગે હુનૈન મેં દૌરાને જંગ ચેહરે પર એક ચોટ લગી, જિસ કી વજહ સે ચેહરા, દાઢી ઔર સીના ખૂન આલૂદ હો ગયા, તો હુઝૂર ﷺ ને અપને હાથ સે ઉસ કો સાફ કિયા ઔર ઉન કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ. રાવી ફરમાતે હૈં કે હઝરત આઈઝ ﷜ ને અપની ઝિંદગી મેં યે વાકિઆ બહુત મરતબા સુનાયા, ચુનાંચે જબ આપ કી વફાત હુઈ તો ગુસ્લ દેતે હુએ હમ ને વો જગહ (જિસ પર ખૂન સાફ કરતે વક્ત હુઝૂર ﷺ કા હાથ મુબારક લગા થા) બિલ્કુલ સફેદ ઔર ચમકદાર પાઈ.

[તબરાની કબીર : ૧૪૪૬૦, અન હશરઝ ﷜]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્ઝ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો''. [મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ﷜]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	પરેશાન હાલ કો દેખ કર યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કિસી પરેશાન હાલ કો દેખે ઔર વો યે દુઆ પઢ લે તો વો ઝિંદગી ભર ઉસ તકલીફ સે મહફૂઝ રહેગા''. (લેકિન આહિસ્તા સે પઢે તાકે ઉસ કી દિલ આઝારી ન હો)

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ عَافَانِيْ مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهٖ وَفَضَّلَنِيْ عَلٰى كَثِيْرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيْلًا))

તર્જમા: અલ્લાહ કા શુક્ર હૈ જિસ ને મુજે ઉસ મુસીબત સે નજાત દી જિસ મેં તુજે મુબ્તલા કિયા હૈ ઔર બહુત સી મખ્લૂક પર મુજે ફઝીલત અતા ફરમાઈ. [ઈબ્ને માજા : ૩૮૯૨, અન ઈબ્ને ઉમર ﷜]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દીની ભાઈ કી ઝિયારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી મરીઝ કી ઇયાદત કી, યા કિસી દીની ભાઈ કી ઝિયારત કી, તો એક પુકારને વાલા (ફરિશ્તા) કેહતા હૈ. તુમ (દુનિયા મેં) અચ્છે રહો, તુમ્હારા (અચ્છે કામોં કી તરફ) ચલાન મુબારક હો. ઔર તુમ ને (અપને ઇસ અમલ કે ઝરિયે) જન્નત કા બુલંદ દર્જા હાસિલ કર લિયા હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૦૦૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરી તદબીરેં કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ બુરી બુરી તદબીરેં (બુરી ચાલ) કરતે હૈં, ઉન કો સખ્ત અઝાબ હોગા ઔર ઉન કી સબ તદબીરેં નાકામ હો જાએંગી''. [સૂર-એ-ફાતિર : ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઔર ઉસ શખ્સ કે લિયે આખિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ, જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો ઔર (કયામત મેં) તુમ પર ઝર્રા બરાબર ભી ઝુલ્મ ન કિયા જાએગા''. [સૂર-એ-નિસા : ૭૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હર નબી કા હૌઝ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર નબી કે લિયે એક હૌઝ હોગા ઔર અંબિયા આપસ મેં ફખ્ર કરેંગે કે કિસ કે હૌઝ પર ઝિયાદા ઉમ્મતી પાની પીને કે લિયે આતે હૈં. મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે મેરે હૌઝ પર આને વાલોં કી તાદાદ સબ સે ઝિયાદા હોગી''. [તિર્મિઝી : ૨૪૪૩, અન સમુરા બિન જુન્દુબ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૌત સે અગર કિસી ચીઝ મેં શીફા હોતી તો સના મેં હોતી''.

[તિર્મિઝી : ૨૦૮૧, અન અસ્મા બિન્તે અમૈસ ﷺ]

ફાયદા: સના એક દરખ્ત કા નામ હૈ, જિસ કી પત્તી તકરીબન દો ઈંચ લંબી ઔર એક ઈંચ ચોડ़ી હોતી હૈ, ઉસ મેં છોટે છોટે પીલે રંગ કે ફૂલ હોતે હૈં, ઉસ કી પત્તી કબ્ઝ કે મરીઝ કે લિયે મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કો ખાને કી દાવત દી જાએ તો ઉસ કો કબૂલ કરના ચાહિયે, ફિર અગર વો ચાહે તો ખાના ખાલે ઔર ન ચાહે તો છોડ़ દે''.

[મુસ્લિમ : ૩૫૧૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૭) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — મદીના મેં મુનાફિકીન કા ઝુહૂર

મુનાફિક ઉસ શખ્સ કો કેહતે હૈં જો ઝબાન સે અપને આપ કો મુસલમાન ઝાહિર કરે, મગર દિલ મેં કુફ્ર છુપાએ રખે; જબ મુસલમાન હિજરત કર કે મદીના આ ગએ તો લોગોં કે ઈમાન કબૂલ કરને કી વજહ સે ઈસ્લામ તેઝી સે ફૈલને લગા ઔર મુસલમાનોં કો તાકત વ કુવ્વત હાસિલ હોને લગી, તો ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં સે દુશ્મની રખને વાલી મુનાફિકીન કી જમાત ઉભર કર સામને આ ગઈ, જો મુસલમાનોં કે તાકત વ ગલબે ઔર અપને ઝાતી નફે કે લિયે મુસલમાનોં કે સામને અપને ઈમાન કા ઈઝહાર કરતે, મગર જબ અપને કાફિર દોસ્તોં સે મિલતે, તો કેહતે કે હમ તો તુમ્હારે હી સાથ હૈં, મુસલમાનોં કો ધોકા દેને ઔર ઉન કા મઝાક ઉડ઼ાને કે લિયે ઉન કે પાસ જાતે હૈં, ઉન કા સરદાર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબઈ થા, જિસ કો મદીને કા બાદશાહ બના કર તાજપોશી કી તૈયારિયાં કી જા રહી થીં, મગર હુઝૂર ﷺ કે તશરીફ લાતે હી અહલે મદીના ને આપ ﷺ કો અપના સરદાર ઔર રસૂલ તસલીમ કર લિયા ઔર ઉસ કી બાદશાહત ખતરે મેં પડ઼ ગઈ, ઈસ લિયે ઉસ કે દિલ મેં આપ ﷺ ઔર મુસલમાનોં કે ખિલાફ દુશ્મની, હસદ ઔર નફરત પૈદા હો ગઈ, ઈસ કે બાવજૂદ હુઝૂર ﷺ ઉસ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરતે રહે, જિસ કે નતીજે મેં ઉસ કે બેટે અબ્દુલ્લાહ ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ગોહ કી ખુસૂસિયત

ગોહ, ગિરગિટ ઔર છિપકિલી કી શક્લ વ સૂરત કા એક જંગલી જાનવર હૈ, ઉસ કી ખાસિયત યે હૈ કે યે પાની નહીં પીતી ઔર સાત સૌ સાલ સે ભી ઝાઈદ ઝિંદા રહેતી હૈ. ઔર ઉસ કે દાંત કભી નહીં ગિરતે. ઉસ કે તમામ દાંત એક દૂસરે સે જુડ઼ે હુએ હોતે હૈં, ગોહ બહુત સે અંડે દે કર ઝમીન મેં દબા દેતી હૈ ઔર ઉન કી નિગરાની કરતી રેહતી હૈ, ચાલીસ દિન કે બાદ ઉસ કે બચ્ચે નિકલ આતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કૈસી કૈસી અજીબ કિસ્મ કી મખ્લૂક પૈદા ફરમા રખી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — આપ ﷺ કી આખરી વસિય્યત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આખરી વસિય્યત યે ઈરશાદ ફરમાઈ: ''નમાઝોં ઔર અપને ગુલામોં કે બારે મેં અલ્લાહ તઆલા સે ડરો''. (યાની નમાઝ કો પાબંદી સે પઢ઼ા કરો ઔર ગુલામોં (નૌકરોં) કે હુકૂક અદા કરો.)

[અબૂ દાઊદ : ૫૧૫૬, અન અલી ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં ટેક લગા કર નહીં ખાતા હૂં''. [બુખારી : ૫૩૯૮, અન અબી જુહૈફા ؓ]

ફાયદા: બિલા ઉઝ્ર ટેક લગા કર ખાના સુન્નત કે ખિલાફ હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લોગોં કી ઝરૂરત પૂરી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ને કુછ બંદોં કો લોગોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિયે પૈદા કિયા હૈ, લોગ ઉન કે પાસ અપની ઝરૂરત લે કર જાતે હૈં, લોગોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને વાલે યે લોગ અલ્લાહ કે અઝાબ સે મહફૂઝ રહેંગે''. [તબરાની કબીર: ૧૩૧૫૩, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અપને માતહતોં પર તોહમત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અપને માતહત પર કિસી ઐસી બાત કી તોહમત લગાઈ જિસ સે વો બરી હૈ તો ઉસ પર કયામત કે દિન હદ જારી કી જાએગી. યે કે વો કહી હુઈ બાત ઉસ મેં મૌજૂદ હો''.

[બુખારી: ૬૮૫૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	પેટ ભર ખાના ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કોઈ બરતન ભરને કે એતેબાર સે પેટ સે બુરા નહીં હૈ (યાની જિતના પેટ કા ભરના બુરા હૈ ઉતના કિસી બરતન કા ભરના બુરા નહીં હૈ) ઔર ચુંકી ખાના હી પડ઼તા હૈ, ઈસ લિયે એક તિહાઈ પેટ ખાને કે લિયે ઔર એક તિહાઈ પીને કે લિયે ઔર એક તિહાઈ સાંસ લેને કે લિયે રખના ચાહિયે''.

[તિર્મિઝી: અન મિકદામ ઈબ્ને મઅદીકરિબ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ગુનહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(અલ્લાહ કા અઝાબ ઉસ દિન હોગા) જિસ દિન આસ્માન થર થર કાંપને લગેગા ઔર પહાડ઼ અપની જગહ સે ચલ પડ઼ેંગે. ઉસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી, જો બેહૂદા મશ્ગલે મેં લગે રેહતે હૈં, ઉસ દિન ઉન કો જહન્નમ કી આગ કી તરફ ધક્કે માર કર ધકેલા જાએગા (ઔર કહા જાએગા) યહી વો આગ હૈ, જિસ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે''. [સૂર-એ-તૂર: ૯ તા ૧૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખુજલી કા ઈલાજ

હઝરત માલિક બિન અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ؓ ઔર ઝુબૈર બિન અવ્વામ ؓ કો ખુજલી કી વજહ સે રેશમી કપડ઼ે પહેનને કી ઈજાઝત મરહમત ફરમાઈ થી.

[તિર્મિઝી: ૫૮૩૯]

ફાયદા: આમ હાલાત મેં મરદોં કે લિયે રેશ્મી લિબાસ પહેનના હરામ હૈ, મગર ઝરૂરત કી વજહ સે માહિર હકીમ યા ડૉક્ટર કહે તો ગુંજાઈશ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઝમીન પર અકડ઼ કર મત ચલો (ક્યોંકિ) તુમ ન તો ઝમીન કો ફાડ઼ સકતે હો ઔર ન (તન કર ચલને સે) પહાડ઼ોં કી બુલંદી તક પહુંચ સકતે હો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૩૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદરસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	મદીના કે કબાઈલ સે હુઝૂર ﷺ કા મુઆહદા

મદીના તય્યિબા મેં મુખ્તલિફ નસ્લ વ મઝહબ કે લોગ રેહતે થે, કુફ્ફાર વ મુશ્રિકીન કે સાથ યહૂદ ભી એક લમ્બે ઝમાને સે આબાદ થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મદીના પહુંચને કે બાદ હિજરત કે પેહલે હી સાલ મુસલમાનોં ઔર યહૂદિયોં કે દરમિયાન બાહમી તઅલ્લુકાત ખુશગવાર રખને કે લિયે એક બૈનુલઅકવામી મુઆહદા ફરમાયા. તાકે નસ્લ વ મઝહબ કે ઈખ્તિલાફ કે બાવજૂદ કૌમી યકજિહતી ઔર ઈત્તેહાદ વ ઈત્તેફાક કાયમ રહે ઔર હર એક કો એક દૂસરે સે મદદ મિલતી રહે. યે મુઆહદા હુકૂકે ઈન્સાની કી સચ્ચી તસ્વીર થી, તમામ લોગોં કો પૂરે તૌર પર મઝહબી આઝાદી હાસિલ થી, શહર મેં અમન વ અમાન ઔર અદલ વ ઈન્સાફ કાયમ કરને ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ કો જડ઼ સે ખત્મ કરને કા એક કામિલ વ મુકમ્મલ કાનૂન થા, બલ્કે ઈસ કો દુનિયા કા કદીમ તરીન બાકાયદા ''તહરીરી દસ્તૂર'' કહા જા સકતા હૈ. જો મુકમ્મલ શકલ મેં આજ ભી મૌજૂદ હૈ. ઈસ મુઆહદે પર મદીના ઔર ઉસ કે આસ પાસ રેહને વાલે કબાઈલ સે દસ્તખત ભી લિયે ગએ થે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ખુશહાલી આમ હોને કી ખબર દેના

હઝરત અદી رضی الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ અગર તેરી ઉમ્ર ઝિયાદા હોગી, તો તૂ દેખેગા કે આદમી મુઠ્ઠી ભર સોના ઔર ચાંદી ખૈરાત કે લિયે લાએગા ઔર મોહતાજ કો તલાશ કરેગા; લેકિન ઉસે કોઈ (સદકા) લેને વાલા નહીં મિલેગા. [બુખારીઃ ૩૫૯૫]

ફાયદાઃ ઉલમા ને લિખા હૈ કે હઝરત અદી બિન હાતિમ رضی الله عنه કી ઉમ્ર ૧૨૦ સાલ હુઈ ઔર યે પેશીનગોઈ હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કે ઝમાને મેં પૂરી હુઈ (કે ઝકાત લેને વાલા કોઈ મોહતાજ વ મુફલિસ નહીં મિલતા થા).

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો''. [તિર્મિઝી: ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા رضی الله عنه]

ખુલાસાઃ ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બચ્ચોં કો યે દુઆ પઢ઼ કર દમ કરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હઝરત હસન વ હુસૈન رضی الله عنهما કો યે દુઆ પઢ઼ કર દમ કિયા કરતે થે :

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ))

તર્જુમાઃ મૈં અલ્લાહ તઆલા કે પૂરે કલિમોં કે વાસ્તે સે હર શૈતાન ઔર હર તકલીફ દેને વાલે જાનવર ઔર હર નઝર લગને વાલી આંખ સે પનાહ ચાહતા હૂં. [બુખારી: ૩૩૭૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضی الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	પસંદ કે મુતાબિક હદિયા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી અપને મુસલમાન ભાઈ સે કિસી ઐસી ચીઝ કે સાથ મુલાકાત કરે જિસ સે વો ખુશ હોતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન ખુશ કર દેગા''.

[તબરાની સગીર : ૧૧૭૫, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

ફાયદા: હદીસ સે માલૂમ હુવા કે કિસી દીની ભાઈ કે યહાં જાતે વક્ત ઉસ કી પસંદ કે મુતાબિક કોઈ ચીઝ પેશ કરના ચાહિયે ઈસ સે અલ્લાહ કી રઝા વ ખુશ્નૂદી હાસિલ હોતી હૈ.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત ગુનાહ બડ઼ા હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી સિવાએ ખેલ કૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુત્તકિયોં (યાની અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ''.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૩૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી દીવાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ કી આગ કી કનાતોં કો ચાર દીવારોં ને ઘેર રખા હૈ ઔર હર એક દીવાર કી ચૌડ઼ાઈ ચાલીસ સાલ ચલને કે બરાબર હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૫૮૪, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઈલાજ	સૂર-એ-બકરહ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને ઘરોં મેં સૂર-એ-બકરહ પઢ઼ો, ઈસ લિયે કે શયાતીન વ આસેબ ઉસ ઘર મેં દાખિલ નહીં હોતે જિસ ઘર મેં સૂર-એ-બકરહ પઢ઼ી જાતી હૈ''. [મુસ્તદરક : ૨૦૬૨, અન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હદીસે કુદસી બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહ તઆલ ફરમાતા હૈ: ''ઐ મેરે બંદો! મૈં ને અપને ઊપર ઝુલ્મ કો હરામ કર દિયા હૈ ઔર ઉસ કો તુમ્હારે દરમિયાન ભી હરામ કર દિયા હૈ, લિહાઝા તુમ એક દૂસરે પર ઝુલ્મ મત કિયા કરો''.

[મુસ્લિમ : ૬૫૭૨, અન અબી ઝર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ઔસ ઔર ખઝરજ મેં મુહબ્બત ઔર યહૂદ કી દુશ્મની

મદીના તય્યિબા મેં મુખ્તલિફ કબીલે આબાદ થે, ઉન મેં મુશરિકોં કે દો કબીલે ઔસ ઔર ખઝરજ થે, ઉન કે અકસર અફરાદ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ થે, ઈસ્લામ સે પેહલે ઉન દોનોં કબીલોં મેં હમેશા લડ઼ાઈ રહા કરતી થી. આપ ﷺ કી આમદ કે મૌકે પર ઈમાન કબૂલ કરને કી વજહ સે દોનોં કબીલોં કે દરમિયાન મુહબ્બત પૈદા હો ગઈ ઔર એક દૂસરે કે ભાઈ બન ગએ, ઈસી તરહ યહૂદિયોં કે તીન કબીલે બનૂ નઝીર, બનૂ કુરૈઝા ઔર બનૂ કૈનકાઅ આબાદ થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ હિજરત કર કે મદીના પહુંચે, તો યહૂદિયોં કે મઝહબી હુકૂક કી હિફાઝત ઔર મુસલમાનોં કે દીન કી દાવત વ ઈશાઅત કે પેશે નઝર ઉન સે ચંદ શર્તોં પર મુઆહદા કર લિયા, યહૂદી ઈસ કે બાવજૂદ ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કી બઢ઼તી હુઈ તાકત કો દેખ કર હસદ કરને લગે ઔર અંદર હી અંદર ઈસ્લામ કે ખિલાફ સાઝિશ કરને લગે. જબ ઉન કી નફરત વ અદાવત ઔર બદ અહદી હદ સે બઢ઼ ગઈ, તો ઉન કો અપની શરારત ઔર સાઝિશોં કી સઝા ભુગતની પડ઼ી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — ઝમીન કા અજીબ ફર્શ

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઝમીન કો ફર્શ બનાયા ઔર હમ કૈસે અચ્છે બિછાને વાલે હૈં''. ઝરા ગૌર કીજિયે, અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કા કૈસા અચ્છા બિસ્તર બિછાયા હૈ જિસ પર હમ આરામ કરતે હૈં, ઈસ બિસ્તર કે બગૈર હમારે લિયે રેહના દુશ્વાર થા. ફિર હમારે લિયે ઝિંદગી કી તમામ ઝરૂરિયાત ખાને પીને, અનાજ, ગલ્લે ઔર મેવે કે લિયે ઝમીન કો ખઝાના બનાયા, ફિર સર્દી, ગર્મી સે હિફાઝત ભી ઝમીન પર રેહ કર કર સકતે હૈં ઔર બદબૂદાર ચીઝેં ઔર મુરદાર જિન કી બદબૂ સે હમ કો સખ્ત તકલીફ હોતી હૈ ઐસી ચીઝોં કો હમ ઝમીન મેં દફન કર કે ખરાબ હવા કે અસર સે મહફૂઝ હો જાતે હૈં, બિલાશુબા ઈતના લમ્બા ચૌડા ઝમીન કા બિસ્તર, ઉસી હકીમે મુતલક કી કારીગરી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે જો શખ્સ અચ્છી તરહ મુકમ્મલ વુઝૂ કરતા હૈ, ફિર નમાઝ હી કે ઈરાદે સે મસ્જિદ મેં આતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદે સે ઐસે ખુશ હોતે હૈં જૈસે કે કિસી દૂર ગએ હુએ રિશ્તેદાર કે અચાનક આને સે ઉસ કે ઘરવાલે ખુશ હોતે હૈં''. [ઈબ્ને ખુઝૈમા : ૧૪૧૧, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — દુઆ કે કલિમાત કો તીન બાર કેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દુઆ વ ઈસ્તિગફાર કે કલિમાત કો તીન તીન મરતબા દોહરાના પસંદ ફરમાતે થે.

[અબૂ દાઊદ : ૧૫૨૪, અન ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	શર્મ વ હયા ઈમાન કા જુઝ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈમાન કે સાઠ સે ઊપર યા સત્તર સે કુછ ઝાઈદ શોઅબે હૈં. સબ સે અફઝલ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ પઢ़ના હૈ ઔર સબ સે કમ દર્જા રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કા હટા દેના હૈ. ઔર શર્મ વ હયા ઈમાન કા હિસ્સા હૈ''. [મુસ્લિમ: ૧૫૩, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગુનાહ સે ન રોકને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી ઐસે લોગોં કે દરમિયાન રેહ કર ગુનાહ કે કામ કરતા હો કે વો ઉસ કો રોકને પર કાદિર હોં, મગર ફિર ભી ન રોકેં તો અલ્લાહ તઆલા મરને સે પેહલે ઉન કો ભી ઉસ ગુનાહ કે અઝાબ મેં મુબ્તલા કર દેગા''. [અબૂ દાઊદ: ૪૩૩૯, અન ઈબ્ને જરીર رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સબ સે બડ़ા તકવે વાલા કૌન હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આકર અર્ઝ કિયા: ''ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! લોગોં મેં સબ સે બડ़ા ઝાહિદ કૌન હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: વો આદમી જો કબ્ર ઔર ઉસ કી બોસીદગી કો ન ભૂલે ઔર દુનિયા કી ઝરૂરત સે ઝિયાદા ઝેબ વ ઝીનત કો છોડ़ દે, બાકી રેહને વાલી (આખિરત) કો ફના હો જાને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દે, આને વાલે કલ કો અપની (ઝિંદગી કા) દિન શુમાર ન કરે ઔર અપને આપ કો મુરદોં કી ફેહરિસ્ત મેં શુમાર કરે (તો યે સબ સે બડા ઝાહિદ હૈ)''. [તરગીબ વ તરહીબ: ૪૫૫૩, અન ઝહહાક رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે ઈમાન કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન (અહલે ઈમાન ઔર નેક અમલ કરને વાલોં) કા બદલા ઉન કે રબ કે પાસ ઐસે હમેશા રેહને વાલે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી. યે લોગ ઉન મેં હમેશા રહેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઉન સે રાઝી, ઔર વો અલ્લાહ સે ખુશ હોંગે. ઔર યે બદલા હર ઉસ શખ્સ કે લિયે હૈ જો અપને રબ સે ડરતા હૈ''. [સૂર-એ-બય્યિનહ: ૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત અસ્માઅ رضي الله عنها બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઈસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોંને કહા: શબરમ (ઈસ્તેમાલ કરતી હૂં). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅ رضي الله عنها કેહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, ચુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિફા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેમાજા: ૩૪૬૧] દસ્ત લેનેસે કબ્ઝ ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિફા હોતી હૈ.

શબરમ: એક જડ़ી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઔર અલ્લાહ કા સહારા મઝબૂતી સે પકડ़ લો, વહી તુમ્હારા કામ બનાને વાલા હૈ ઔર (જિસ કે કામ બનાને વાલા અલ્લાહ હો તો) અલ્લાહ તઆલા ક્યા હી અચ્છા કામ બનાને વાલા હૈ ઔર ક્યા હી અચ્છા મદદગાર હૈ''. [સૂર-એ-હજ: ૭૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	મદીના કી ચરાગાહ પર હમલા

જબ મુસલમાન અપને દીન વ ઈમાન કી હિફાઝત કે લિયે હિજરત કર કે મદીના ચલે ગએ, ઔર ખુશગવાર માહૌલ મેં લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેની શુરૂ કી, લોગ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હોને લગે, ચુનાંચે મુસલમાનોં કી બઢ઼તી હુઈ તાદાદ કો દેખ કર કુફ્ફારે મક્કા અપને લિયે ખતરા મહસૂસ કરને લગે, તો મુશ્રિકીને મક્કા ને મદીના પર હમલા કરને કે લિયે જંગ કી તૈયારિયાં શુરૂ કર દી, ઈધર મુસલમાન મદીના મેં અમન વ સુકૂન સે રેહના ચાહતે થે, લેકિન મુશ્રિકીને મક્કા જંગ કરને કે લિયે અહલે મદીના સે છેડ઼ખ્વાની કરતે રેહતે થે, ચુનાંચે કુરૈશી સરદાર કુર્ઝ બિન જાબિર ફહરી મદીના કી ચરાગાહ પર હમલા કર કે સૌ ઊંટ લે ભાગા ઔર જંગ કી તૈયારી કે લિયે મક્કા કે તમામ લોગોં ને સરમાયા લગા કર એક તિજારતી કાફલા મુલ્કે શામ રવાના કિયા, તાકે ઉસ કે નફે સે જંગી સાઝ વ સામાન ખરીદ કર મુસલમાનોં સે ફૈસલા કુન જંગ લડ઼ સકેં, બિલ આખિર હુઝૂર ﷺ ને મુશ્રિકીને મક્કા કે ઝુલ્મ વ સિતમ કો રોકને કે લિયે સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો ઉન કે મુકાબલે કી ઈજાઝત દે દી.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	કાફિર કા મરઊબ હો જાના

હઝરત જાબિર ؓ ફરમાતે હૈં કે હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ એક ગઝવે મેં જા રહે થે, રાસ્તે મેં એક જગહ પડ઼ાવ ડાલા, તો લોગ ઈધર ઉધર દો દો, તીન તીન કી જમાત બના કર દરખ્તોં કે નીચે આરામ કરને લગે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી એક દરખ્ત કે નીચે આરામ ફરમાને કે લિયે તશરીફ લે ગએ, ઔર અપની તલવાર ઉસ દરખ્ત પર લટકા કર સો ગએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં સોયા હુવા થા કે એક આદમી આયા ઔર ઉસ ને મેરી તલવાર લે લી, અચાનક મૈં બેદાર હુવા, તો ક્યા દેખતા હૂં કે વો તલવાર લિયે મેરે સર પર ખડ઼ા હૈ! વો મુજ સે કેહને લગા કે તુમ્હેં કોન બચા સકતા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈત્મીનાન સે જવાબ દિયા: "અલ્લાહ"! તો (ઉસ પર યે અસર હુવા કે) ઉસ ને તલવાર નિયામ મેં વાપસ રખ દી, (ઔર આપ ﷺ કો કુછ ન કર સકા).

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દાઢ઼ી રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મૂંછોં કો કતરવાઓ ઔર દાઢ઼ી બઢ઼ાઓ". [બુખારી: ૫૮૯૩, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

ફાયદા: દાઢ઼ી રખના શરીઅતે ઈસ્લામ મેં વાજિબ ઔર ઈસ્લામી શિઆર મેં સે હૈં; ઈસ લિયે તમામ મુસલમાનોં કે લિયે ઉસ પર અમલ કરના ઈન્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મગફિરત કી દુઆ

અપને પરવરદિગાર સે ઈસ તરહ મગફિરત તલબ કરની ચાહિયે: ﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي﴾

તર્જમા: ઐ મેરે પરવરદિગાર! મૈં ને અપને ઊપર બડ઼ા ઝુલ્મ કર રખા હૈ લિહાઝા મેરી મગફિરત ફરમા દીજિયે.

[સૂર-એ-કસસ: ૧૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છે ઔર બુરે અખ્લાક કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અચ્છે અખ્લાક બુરાઈયોં કો ઈસ તરહ ખત્મ કર દેતે હૈં જિસ તરહ પાની બરફ કો પિઘલા દેતા હૈ ઔર બુરે અખ્લાક અચ્છે કામોં કો ઈસ તરહ ખત્મ કર દેતે હૈં જિસ તરહ સિરકા શહદ કો ખરાબ કર દેતા હૈ''. [તબરાની કબીર: ૧૦૬૨૯, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગૈરૂલ્લાહ કો માબૂદ બનાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન લોગોં ને ખુદા તઆલા કો છોડ઼ કર ઔર માબૂદ બના લિયે હૈં, ઈસ ઉમ્મીદ પર કે ઉન કી મદદ કર દી જાએગી. વો ઉન કી કુછ મદદ કર હી નહીં સકતે; બલ્કે વો ઉન લોગોં કે હક મેં ફરીકે મુખાલિફ બન કર હાઝિર કિયે જાએંગે''. [સૂર-એ-યાસીન: ૭૪ તા ૭૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે લોગ સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં''. (યાની ઈન્સાન સિર્ફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક્ર મેં લગે રેહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે ઈસ કે બાદ દૂસરી ઝિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી ઝિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિયે). [સૂર-એ-રૂમ: ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર કોઈ બંદા પૈદાઈશ કે દિન સે મૌત આને તક અલ્લાહ કી ઈતાઅત મેં ચેહરે કે બલ ગિરા પડ઼ા રહે, તો વો ભી કયામત કે દિન અપને સારે અમલ કો હકીર સમજેગા ઔર યે તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા કી તરફ વાપસ કર દિયા જાએ તાકે ઔર ઝિયાદા નેક અમલ કર લે''.
[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૧૯૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઐસી જગા બૈઠને સે મના ફરમાયા હૈ કે જહાં બદન કા કુછ હિસ્સા સાયે મેં હો ઔર કુછ હિસ્સા ધૂપ મેં હો. [ઈબ્ને માજા: ૩૭૨૨, અન બુરૈદા ؓ]

ફાયદા: તિબ્બી એતેબાર સે એક સાથ ધૂપ ઔર સાયે મેં બૈઠના સિહત કે લિયે મુઝિર હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ, જો આદમી અલ્લાહ ઔર આખિરત પર ઈમાન રખ કર ઉસ કો પઢ઼ેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી મગફિરત કર દેગા તુમ ઉસ કો અપને મરને વાલોં પર પઢ઼ા કરો''. [મુસ્નદે અહમદ: ૧૯૭૮૯, અન મઅકલ બિન યસાર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-બદર

મુસલમાનોં કો સફહ-એ-હસ્તી સે મિટાને કે લિયે મુશ્રિકીને મક્કા એક હઝાર કા ફૌજી લશ્કર લે કર મક્કા સે નિકલે, સબ કે સબ હથિયારોં સે લૈસ થે, જબ હુઝૂર ﷺ કો ઈત્તેલા મિલી, તો આપ ﷺ ઉન કે મુકાબલે કે લિયે અપને જાંનિસાર સહાબા કો લે કર મદીના સે નિકલે, જિન કી તાદાદ તીન સૌ તેરા યા કુછ ઝાઈદ થી, જબ કે મુસલમાનોં કે પાસ સત્તર ઊંટ, દો ઘોડે ઔર આઠ તલવારેં થીં, યે મૈદાને બદર મેં હક વ બાતિલ કી પેહલી જંગ થી, મુશ્રિકીન ને પેહલે હી સે પાની કે ચશ્મોં પર કબ્ઝા કર લિયા થા. જિસ કી વજહ સે મુસલમાનોં કો ખુશ્ક રેગિસ્તાન મેં પડ઼ાવ ડાલના પડ઼ા, જહાં વુઝૂ ઔર ગુસ્લ હત્તા કે પીને કે લિયે ભી પાની મૌજૂદ નહીં થા, ચુનાંચે હુઝૂર ﷺ સહાબા કી સફેં દુરૂસ્ત ફરમા કર ખૈમે મેં તશરીફ લે ગએ ઔર સજ્દે કી હાલત મેં યે દુઆ ફરમાઈ: ''ઐ અલ્લાહ! અગર આજ તૂ ને ઈસ મુઠ્ઠી ભર જમાત કો હલાક કર દિયા, તો રૂએ ઝમીન પર તેરી ઈબાદત કરને વાલા કોઈ નહીં રહેગા''. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ દુઆ કી બરકત સે બારિશ નાઝિલ ફરમાઈ, જિસ સે તમામ ઝરૂરતેં પૂરી હો ગઈ, મૈદાને જંગ ભી સાઝગાર હો ગયા; જિસ કી વજહ સે મુસલમાનોં કો શાનદાર ફતહ નસીબ હુઈ. કુરૈશ કે ૭૦ અફરાદ મારે ગએ, ૭૦ અફરાદ કૈદ કિયે ગએ, જબ કે મુસલમાનોં મેં સે ૧૪ સહાબા શહીદ હુએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	હવા મેં નિઝામે કુદરત

હવા મેં અલ્લાહ કા નિઝામે કુદરત દેખો કે ઉસ ને હવા પર બાદલોં કો એક જગા સે દૂસરી જગા લે જાને કી કૈસી ડયૂટી લગા રખી હૈ કે વો બરાબર બાદલોં કો ઐસી ઝમીન પર લે જા કર બારિશ બરસાતી હૈં જહાં કી ઝમીન સૂખી ઔર પાની કે લિયે પ્યાસી હો, અગર અલ્લાહ તઆલા બાદલોં પર યે ડયૂટી ન લગાતા તો બાદલ પાની કે બોજ સે બોજલ હો કર એક હી જગા પર ઠેહરે રેહતે ઔર હમારે બાગાત ઔર ખેતિયાં સૂખે રેહ કર ઝાએ હો જાતે, યકીનન વો બડ઼ી અઝીમ ઝાત હૈ જિસ કા હુક્મ બાદલોં પર ભી ચલતા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અપને ઘરવાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ પરહેઝગારોં કા હૈ''. [સૂર-એ-તાહા: ૧૩૨]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ખુશ્બૂ કા હદિયા દિયા જાતા, તો આપ ﷺ ઉસ કો રદ નહીં ફરમાતે થે.

[તિર્મિઝી: ૨૭૮૯, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સલામ કરને પર નેકિયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અસ્સલામુ અલૈકુમ કહા, ઉસ કે લિયે દસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈં. ઔર જિસ ને અસ્સલામુ અલૈકુમ વરહમતુલ્લહ કહા, ઉસ કે લિયે બીસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈં, ઔર જિસ ને અસ્સલામુ અલૈકુમ વરહમતુલ્લહ વ બરકાતુહ કહા, ઉસ કે લિયે તીસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈં''.

[તબરાની કબીર : ૫૪૨૯, અન સહલ બિન હુનૈફ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	શરાબ, મુરદાર ઔર ખિન્ઝીર હરામ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ને શરાબ ઔર ઉસ કી કીમત, મુરદાર ઔર ઉસ કી કીમત, ખિન્ઝીર ઔર ઉસ કી કીમત કો હરામ કર દિયા હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૩૪૮૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા વ આખિરત કી તલાશ કા અજીબ મામલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તૂ દેખે કે તુજે આખિરત કી કિસી ચીઝ કી તલાશ હોતી હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે આસાન હો જાતા હૈ ઔર જબ તૂ દુનિયા કી કોઈ ચીઝ તલબ કરના ચાહતા હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે દુશ્વાર હો જાતા હૈ, તો સમજ લેના કે તૂ અચ્છે હાલ મેં હૈ ઔર અગર મામલા ઉલટા હૈ, તો તૂ બુરે હાલ મેં હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૩૦૭૪૧, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો દાહને હાથ (મેં આમાલ નામે દિયે જાને) વાલે હૈં વો દાહને વાલે કિતને અચ્છે હોંગે! વો ઉન બાગોં મેં હોંગે, જિન મેં બગૈર કાંટોં કી બેરિયાં હોંગી, તેહ બતેહ કેલે લગે હુએ હોંગે, લમ્બા લમ્બા સાયા હોગા, બેહતા હુવા પાની હોગા ઔર કસરત સે મેવે હોંગે, જો ન કભી ખત્મ હોંગે ઔર ન ઉન પર પાબંદી લગાઈ જાએગી ઔર (વહાં) ઊંચે ઊંચે ફર્શ હોંગે, હમ ને વહાં કી ઔરતોં કો ખાસ તૌર પર બનાયા હૈ, હમ ને ઉન કો કુવાંરિયાં, શૌહર સે મુહબ્બત કરને વાલી ઔર હમ ઉમ્ર બનાયા હૈ, યે સબ ચીઝેં દાહને હાથ વાલોં કે લિયે હૈં''. [સૂર-એ-વાકિઆ : ૨૭ તા ૩૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આબે ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ કહતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના: ''ઝમ ઝમ કા પાની જિસ નિય્યત સે પિયા જાએ, ઉસ સે વહી ફાયદા હાસિલ હોતા હૈ''. [ઈબ્ને માજા : ૩૦૬૨]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલોં! તુમ શૈતાન કે નક્શે કદમ પર ન ચલો ઔર જો શૈતાન કે નક્શે કદમ પર ચલેગા, તો શૈતાન બે હયાઈ ઔર બુરી બાતોં કા હુક્મ કરતા હી હૈ''.

[સૂર-એ-નૂર : ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૨ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — કૈદિયોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક

ગઝવ-એ-બદર મેં ૭૦ મુશ્રિકીન કૈદ હુએ, જિન કો મદીના મુનવ્વરા લાયા ગયા, હુઝૂર ﷺ ને કૈદિયોં કો સહાબા મેં તકસીમ કર દિયા, ઉન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક ઔર ભલાઈ કરને કા હુક્મ દિયા, ઈસ હુક્મ કો સુનતે હી સહાબ-એ-કિરામ ؓ ને ઉન કે સાથ ઐસા સુલૂક કિયા કે દુનિયા કી કોઈ કૌમ ઉસ અદલ વ ઈન્સાફ ઔર હુસ્ને સુલૂક કી મિસાલ પેશ નહીં કર સકતી. આપ કે ચચા હઝરત અબ્બાસ ؓ કે બાઝૂ કમર સે કસે હુએ થે, ઉન કે કરાહને કી વજહ સે જબ આપ ﷺ બેચૈન હો ગએ તો સહાબા ને ઉન કી રસ્સી ઢીલી કર દી, ઉન કી ઈસ રિઆયત કી વજહ સે અદલ વ ઈન્સાફ કરતે હુએ હુઝૂર ﷺ ને તમામ કૈદિયોં કી રસ્સિયાં ઢીલી કરા દી, સહાબા કે હુસ્ને સુલૂક કા યે હાલ થા કે ઉન્હોંને અપને બચ્ચોં કો ભૂકા રખ કર કૈદિયોં કો ખાના ખિલાયા ઔર અપની ઝરૂરત કે બાવજૂદ ઉન કો કપડ઼े પેહનાએ, માલદાર કૈદિયોં સે ચાર હઝાર દિરહમ ફિદયા લેકર છોડ઼ દિયા ગયા ઔર પઢ़े લિખે ગરીબ કૈદિયોં કો દસ દસ આદમિયોં કો લિખના પઢ઼ના સિખાને કે બદલે આઝાદ કર દિયા ગયા ઔર અનપઢ઼ ગરીબ કૈદિયોં કો બિલા કિસી મુઆવઝે કે રિહા કર દિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — જમાત કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપને સહાબા સે ગુફતગૂ ફરમા રહે થે, દૌરાને ગુફતગૂ ઈરશાદ ફરમાયા: અભી તુમ્હારે પાસ ઈસ તરફ સે મશરિક વાલોં કી એક બાઅખ્લાક જમાત આએગી, ચુનાંચે હઝરત ઉમર ؓ ખડ઼े હો કર ઉસ તરફ ચલે, થોડ઼े હી દૂર પહુંચે થે કે સામને સે તેરા અફરાદ પર મુશ્તમિલ એક જમાત આઈ, હઝરત ઉમર ؓ ને પૂછા: કૌન હો? જમાત ને કહા: હમ કબીલ-એ-બની અબ્દે કૈસ સે તઅલ્લુક રખતે હૈં, હઝરત ઉમર ؓ ને પૂછા: કયા ઈસ શહર મેં તિજારત કે ઈરાદે સે આએ હો? તો ઉન્હોંને ફરમાયા: નહીં. હઝરત ઉમર ؓ ને ફરમાયા: અભી અભી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આપ લોગોં કા તઝકિરા કિયા થા ઔર તારીફ કી થી.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૦૭૨]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — કર્ઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કર્ઝ કી અદાયગી પર તાકત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના ઝુલ્મ હૈ''.

[બુખારી : ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તિજારત મેં બરકત કી દુઆ

આપ ﷺ ને હઝરત હકીમ બિન હિઝામ ؓ કો તિજારત મેં બરકત કે લિયે યે દુઆ દીઃ

((بَارَكَ اللهُ فِيْ تِجَارَتِكَ))

તર્જમાઃ અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી તિજારત મેં બરકત દે. [મોઅજમે ઔસત: ૮૫૮૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસાફા મગફિરત કા ઝરિયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જબ દો મુસલમાન આપસ મેં મિલતે હૈં ઔર મુસાફા કરતે હૈં, તો જુદા હોનેસે પેહલે ઉન દોનોં કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ". [અબૂ દાઊદ: ૫૨૧૨, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગુમરાહી ઈખ્તિયાર કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટકતે હૈં, ઉન કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ, ઈસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હુએ હૈં". [સૂર-એ-સાદ: ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો, (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં". [સૂર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કે બારે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કબ્ર યા તો જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ હૈ યા જહન્નમ કે ગઢ્ઢોં મેં સે એક ગઢ્ઢા હૈ". [તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કકડી કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ કકડી ખાતે થે. [અબૂ દાઊદ: ૩૮૩૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર ؓ]

ફાયદાઃ અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ કકડી કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં કે યેહ મેઅદે કી ગરમી કો બુજાતી હૈ ઔર મસાના કે દર્દ કો ખત્મ કરતી હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને માતહત ઔર યતીમોં કે બારે મેં ફરમાયાઃ "તુમ અપની ઔલાદ કી તરહ ઉન કા ઈકરામ કરો, ઔર જો તુમ ખાતે હો ઉન કો ભી વહી ખિલાઓ". [ઈબ્ને માજા: ૩૬૭૧, અન અબી બક્ર સિદ્દીક ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — રમઝાન કી ફરઝિયત ઔર ઈદ કી ખુશી

સન ૨ હિજરી મેં રમઝાન કે રોઝે ફર્ઝ હુએ, ઈસી સાલ સદક-એ-ફિત્ર ઔર ઝકાત કા ભી હુક્મ નાઝિલ હુવા, રમઝાન કે રોઝે સે પેહલે આશૂરા કા રોઝા રખા જાતા થા, લેકિન ઈખ્તિયારી થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ મદીના તશરીફ લાએ, તો દેખા કે અહલે મદીના સાલ મેં દો દિન ખેલ, તમાશોં કે ઝરિયેં ખુશિયાં મનાતે હૈં, તો આપ ﷺ ને ઉન સે દરયાફત ફરમાયા કે ઈન દો દિનોં કી હકીકત કયા હૈ? સહાબા ને કહા: હમ ઝમાન-એ-જાહિલિયત મેં ઈન દો દિનોં મેં ખેલ, તમાશા કરતે થે, ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા ને ઈન દો દિનોં કો બેહતર દિનોં સે બદલ દિયા હૈ, વો ઈદુલ અઝહા ઔર ઈદુલફિત્ર હૈ, બિલઆખિર ૧ શવ્વાલ સન ૨ હિજરી કો પેહલી મરતબા ઈદ મનાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈદ કી ખુશિયાં વ મસર્રતેં મુસલમાનોં કે સર પર ફતહ વ ઈઝઝત કા તાજ રખને કે બાદ અતા ફરમાઈ, જબ મુસલમાન અપને ઘરોં સે નિકલ કર તકબીર વ તૌહીદ ઔર તસ્બીહ વ તહમીદ કી આવાઝેં બુલંદ કરતે હુએ મૈદાન મેં જાકર નમાઝે ઈદ અદા કર રહે થે, તો દિલ અલ્લાહ કી દી હુઈ નેઅમતોં સે ભરે હુએ થે, ઈસી જઝબ-એ-શુક્ર મેં દોગાના નમાઝ મેં ઉન કી પેશાની અલ્લાહ કે સામને જુકી હુઈ થી.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — કાઈનાત કી સબ સે બડ઼ી મશીનરી

ઈન્સાન ઈસ કાઈનાત કી સબ સે બડ઼ી મશીનરી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કો કિસ અજીબ સાંચે મેં ઢાલા હૈ, એક નુત્ફે સે તદરીજી તૌર પર જમા હુવા ખૂન બનાયા, જમે હુએ ખૂન સે ગોશ્ત કા લોથડ઼ા બનાયા ફિર હડ્ડિયાં બનાઈ ફિર એક ઢાંચા તૈયાર કિયા ફિર ઉસ મેં સારે આઝા નાક, કાન, આંખેં, દિલ, દિમાગ, હાથ, પૈર, બેહતરીન તરતીબ સે ફિટ કિએ. યે સારા નિઝામે કુદરત એક છોટી સી અંધેરી કોઠરી મેં ચલ રહા હૈ, જિસ માં કે પેટ મેં યે બચ્ચા તૈયાર હો રહા હૈ ઉસ માં કો ભી પતા નહીં, ન ઉસ કે બાપ કો પતા હૈ કે કયા હો રહા હૈ? ઈસ નિઝામે કુદરત કો દેખ કર બે સાખ્તા ઝબાન પર આજાતા હૈ. ''બાબરકત હૈ વો ઝાત જો બેહતરીન તખ્લીક કરને વાલી હૈ''.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હઝરત મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ ઔર ખાતમુન નબિય્યીન હૈં''. [સૂર-એ-અહઝાબ:૪૦]

ફાયદા: રસૂલુલ્લાહ ﷺ અલ્લાહ કે આખરી નબી ઔર રસૂલ હૈં; લિહાઝા આપ ﷺ કો આખરી નબી ઔર રસૂલ માનના ઔર અબ કયામત તક કિસી દૂસરે નબી કે ન આને કા યકીન રખના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	**ઈસ્મિદ સુરમા લગાના**

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷜ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર રાત સોને સે પેહલે તીન મરતબા ઈસ્મિદ સુરમા લગાયા કરતે થે.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૪૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	**ઈઝઝત કી હિફાઝત કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને પીઠ પીછે અપને ભાઈ કી ઈઝઝત કી હિફાઝત કી. અલ્લાહ તઆલા અપની ઝિમ્મેદારી સે ઉસ કો (જહન્નમ કી) આગ સે આઝાદ કર દેગા''

[તબરાની કબીર: ૧૯૯૧૬, અન અસ્મા બિન્તે યઝીદ ﷞]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	**મોમિન કો નાહક કત્લ કરને કી સઝા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ગુનાહ કે બારે મેં અલ્લાહ સે ઉમ્મીદ હૈ કે વો માફ કર દેગા, સિવાએ ઉસ આદમી કે જો અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કરને કી હાલત મેં મરા હો યા ઉસ ને કિસી મોમિન કો જાન બુજ કર કત્લ કિયા હો''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૨૭૦ અન અબી દરદા ﷜]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	**દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કૈદ ખાના હૈ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના ઔર ખુશ્ક સાલી હૈ, જબ વો દુનિયા સે જાતા હૈ, તો કૈદ ખાને ઔર ખુશ્ક સાલી સે નિકલ જાતા હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૬૮૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷜]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	**બુરે લોગોં કા અંજામ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ જુટલાને વાલે ગુમરાહોં મેં સે હોગા, તો ખૌલતે હુએ ગરમ પાની સે ઉસ કી મેહમાન નવાઝી હોગી ઔર ઉસે દોઝખ મેં દાખિલ કિયા જાએગા''.

[સૂર-એ-વાકિઆ: ૯૨ તા ૯૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	**કૈ (ઉલ્ટી) કે ઝરિયે ઈલાજ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કૈ (Vomit) કી ઔર ફિર વુઝૂ ફરમાયા. [તિર્મિઝી: ૮૭, અન અબી દરદા ﷜]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ લિખતે હૈં: કૈ સે મેઅદે કી સફાઈ હોતી હૈ ઔર ઉસ મેં તાકત આતી હૈ, આંખોં કી રૌશની તેઝ હોતી હૈ, સર કા ભારી પન ખત્મ હો જાતા હૈ. ઈસ કે અલાવા ઔર ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈ.

નંબર ૧૦: કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ કે સબ અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા કર લો, તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ''.

[સૂર-એ-નૂર: ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ગઝવ-એ-ઉહદ

ગઝવ-એ-બદર કી શિકસ્ત સે કુરૈશે મક્કા કે હૌસલે તો પસ્ત હો ગએ થે, મગર ઉન મેં ગમ વ ગુસ્સે કી આગ ભડ઼ક રહી થી, ઉસ આગ ને ઉન કો એક દિન ભી ચૈન સે બૈઠને ન દિયા, એક સાલ તો ઉન્હોંને કિસી તરહ ગુઝારા, લેકિન સન ૩ હિજરી મેં અબૂ સુફિયાન ને મુકમ્મલ તૈયારી કે સાથ તીન હઝાર કા લશ્કર લે કર મદીના કે બાહર ઉહદ પહાડ઼ કે પાસ પડ઼ાવ ડાલા, ઉસ કે સાથ તીન હઝાર ઊંટ, દો સૌ ઘોડ઼ે ઔર સાત સૌ આદમી ઝિરહ પેહને હુવે થે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ શવ્વાલ સન ૩ હિજરી મેં નમાઝે જુમા અદા કર કે એક હઝાર મુસલમાનોં કો લે કર ઉહદ કી તરફ રવાના હુએ, મગર ઐન વક્ત પર મુનાફિકોં ને ધોકા દે દિયા ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબઈ અપને તીન સૌ આદમિયોં કો લે કર વાપસ હો ગયા, અબ મુસલમાનોં કી તાદાદ સિર્ફ સાત સૌ રેહ ગઈ, ઉહદ કે મકામ પર લડ઼ાઈ શુરૂ હુઈ ઔર દોનોં જમાતેં એક દૂસરે પર હમલા આવર હુઈ, ઇસ જંગ મેં મુસલમાનોં કો પેહલે ફતહ હુઈ, મગર એક ચૂક કી વજહ સે જંગ કા પાસા પલટ ગયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હરામ લુકમે કા ગલે સે નીચે ન ઉતરના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કિસી કી નમાઝે જનાઝા પઢ઼ કર વાપસ આ રહે થે, રાસ્તે મેં એક આદમી એક ઔરત કી તરફ સે ખાને કી દાવત દેને આયા, તો હુઝૂર ﷺ ને દાવત કુબૂલ ફરમા લી ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપને સહાબા કે સાથ ઉસ ઔરત કે ઘર તશરીફ લે ગએ, જબ ખાના સામને રખા ગયા, તો સબ સે પેહલે હુઝૂર ﷺ ને લુકમા ઉઠાયા ઔર ફિર સહાબા ને ખાના શુરૂ કર દિયા, લેકિન વો લુકમા હુઝૂર ﷺ કે ગલે સે નીચે નહીં ઉતર રહા થા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ મુજે લગતા હૈ કે યે બકરી માલિક કી ઇજાઝત કે બગૈર ઝબહ કી ગઈ હૈ! ચુનાંચે ખુદ ઉસ ઔરત ને બતલાયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! મૈં ને એક આદમી કો મકામે વકીઅ ભેજા થા (જહાં મંડી લગતી થી) લેકિન બકરી નહીં મિલી તો મૈં ને અપને પડ઼ોસી આદમી કે પાસ ભેજા, મગર વો આદમી ઘર પર ન થા, તો ફિર મૈં ને ઉસ કી ઔરત કે પાસ ભેજા, તો ઉસ ને વો બકરી (અપને શૌહર કી ઇજાઝત કે બગૈર) દે દી, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ યે ખાના કૈદિયોં કો ખિલા દો. [અબૂ દાઊદ : ૩૩૩૨]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો કોઈ નમાઝ પઢ઼ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આજાએ ઉસી વક્ત પઢ઼ લે''. [તિર્મિઝી : ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ]

ફાયદાઃ અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સોને સે પેહલે કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને લગતે તો યે દુઆ પઢ્તે: ((اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ اَمُوْتُ وَاَحْيَا))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં તેરે હી નામ સે મરતા હૂં ઔર જીતા હૂં. [બુખારી: ૬૩૧૪, અન હુઝૈફા رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છા મુસલમાન

હઝરત અબૂ મૂસા رضي الله عنه ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા, સબ સે અચ્છા મુસલમાન કૌન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''વો શખ્સ જિસ કી ઝબાન ઔર હાથ સે મુસલમાન મહફૂઝ રહેં''. [બુખારી: ૧૧, અન અબી મૂસા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈમાન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ શખ્સ ને બુખ્લ કિયા ઔર લાપરવાહી કરતા રહા ઔર ભલી બાત (ઈમાન) જુટલાયા, તો હમ ઉસ કે લિયે તકલીફ વ મુસીબત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે (યાની જહન્નમ મેં પહુંચા દેંગે)''. [સૂર-એ-લૈલ: ૮ તા ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી (મેં ઈસ્તેમાલ કી) ચીઝેં હૈં ઔર જો કુછ (અજ્ર વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ ઔર વો ઉન લોગોં કે લિયે હૈ જો ઈમાન લાએ ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખતે હૈં''. [સૂર-એ-શૂરા: ૩૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ જન્નતી જન્નત મેં ચલે જાએંગે ઔર જહન્નમી જહન્નમ મેં ચલે જાએંગે, તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: જિસ કે દિલ મેં રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી ઈમાન હો ઉસે ભી જહન્નમ સે નિકાલ લો, ચુનાંચે ઉન લોગોં કો ભી નિકાલ લિયા જાએગા, જિન કી યે હાલત હોગી કે વો જલ કર ઈન્તિહાઈ કાલે હો ગએ હોંગે. ઉસ કે બાદ ઉન કો ''નહરે હયાત'' મેં ડાલા જાએગા. તો ઈસ તરહ નિકલ આએંગે જૈસે દાના સૈલાબ કે કૂડે મેં (ખાદ ઔર પાની મિલને કી વજહ સે) ઉગ આતા હૈ''.
[બુખારી: ૨૨, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ખિલાને પિલાને કી કોશિશ ન કરો, ક્યોંકિ ખુદા તઆલા ઉન્હેં ખિલાતા પિલાતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૦૪૦, અન અકબા બિન આમિર رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે જો શખ્સ કિસી બુરાઈ કો દેખે તો ઉસે અપને હાથ સે રોકે. અગર ઈસ કી તાકત ન હો તો અપની ઝબાન સે રોકે, ફિર અગર ઈસ કી ભી તાકત ન હો તો દિલ સે ઉસ કો બુરા જાને ઔર યે ઈમાન કા સબ સે કમઝોર દર્જા હૈ''. [મુસ્લિમ: ૧૭૭, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મુસલમાનોં કી આઝમાઈશ

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મુસલમાનોં ને બડ઼ી બહાદુરી સે મુશ્રિકીને મક્કા કા મુકાબલા કિયા, જિસ મેં પેહલે ફતહ હુઈ, મગર બાદ મેં એક ચૂક કી વજહ સે નાકામી કા સામના કરના પડ઼ા, જંગ શુરૂ હોને સે પેહલે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પચાસ તીર અંદાઝોં કી એક જમાત કો પહાડ઼ કી ઘાટી પર જહાં સે દુશ્મનોં કે હમલે કા ખતરા થા, મુકર્રર કર દિયા ઔર યે તાકીદ ફરમાઈ કે ''જંગ મેં ફતહ હો યા શિકસ્ત'' તુમ અપની જગા સે હરગીઝ ન હટના, લેકિન જબ મુસલમાનોં કો શુરૂ મેં ફતહ હુઈ; તો કાફિરોં કો ભાગતા હુઆ દેખ કર યે લોગ ભી અપની જગા સે યે સમજ કર હટ ગએ કે અબ જંગ ખત્મ હો ચુકી, ક્યોં ન હમ ભી માલે ગનીમત જમા કરને મેં અપને ભાઈયોં કી મદદ કરેં, ઉન કે અમીર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઝુબૈર ؓ ને બાર બાર રોકને કી કોશિશ કી, લેકિન ઉન્હોંને ફતહ કી ખુશી મેં બાત ન સુની ઔર પહાડ઼ સે નીચે ઉતર આએ, હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ જો ઉસ વક્ત મુસલમાન નહીં હુએ થે ઔર કુફ્ફાર કી તરફ સે લડ઼ રહે થે, જબ ઉસ જગા કો ખાલી દેખા, તો પીછે સે હમલા કર દિયા, ઈધર મુસલમાન બે ફિક્ર થે, બિલઆખિર ભાગતે હુએ મુશ્રિકીન પલટ કર મુસલમાનોં પર ટૂટ પડ઼ે, અચાનક હમલા હોને કી વજહ સે કુફ્ફાર કે બીચ મેં આ ગએ, જિસ કી વજહ સે ૭૦ મુસલમાન શહીદ હુએ, આપ ﷺ કા સર મુબારક ઝખ્મી ઔર એક મુબારક દાંત ભી શહીદ હો ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	નાક કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કે ચેહરે પર નાક બનાઈ, જિસ સે ચેહરે કી રૌનક બઢ઼ જાતી હૈ ઔર ચેહરા ખૂબસૂરત વ ખુશનુમા માલૂમ હોતા હૈ, ફિર ઉસ મેં અલ્લાહ ને દો નથને બનાએ ઉન મેં કુવ્વતે હાસ્સા ઔર શામ્મા (મહસૂસ કરને ઔર સૂંઘને કી તાકત) રખ દી જિસ સે નાક ખાને પીને કી ચીઝોં કી બૂ સુંઘ કર ફૌરન કૈફિયત કા પતા લગા દેતી હૈ, યહી નાક તાઝા હવા કો ભી સૂંઘતી હૈ, જો દિલ કી ગિઝા હૈ જિસ સે અંદરૂન કી હરારત બરકરાર રેહતી હૈ, ગૌર તો કરો, યે સારા નિઝામ કિસ ને બનાયા હૈ?

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શૌહર પર બીવી કા ખરચા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ પર વાજિબ હૈ કે તુમ ઔરતોં કે લિયે કાઈદે કે મુવાફિક ખાને ઔર કપડ઼ે કા ઈન્તેઝામ કરો''. [મુસ્લિમ : ૨૯૪૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

ફાયદા: શૌહર પર વાજિબ હૈ કે વો બીવી કે લિયે અપની હૈસિયત કે મુતાબિક રોટી ઔર કપડ઼ે કા ઈન્તેઝામ કરે.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સફર કે ઈરાદે સે નિકલતે ઔર સવારી પર બૈઠ જાતે, તો તીન મરતબા તકબીર (اَللّٰهُ اَكْبَرُ) ફરમાતે ઔર યે દુઆ પઢ઼તે:

((سُبْحٰنَ الَّذِیْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِیْنَ وَاِنَّاۤ اِلٰی رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ)) [તિર્મિઝી : ૩૪૪૭, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે લિયે મુહબ્બત કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ફરમાએગા. મેરી અઝમત કી વજહ સે આપસ મેં મુહબ્બત કરને વાલે લોગ આજ કહાં હૈં? મૈં આજ ઉન કો અપને સાયે મેં જગા દૂંગા જબ કે મેરે સાયે કે અલાવા કોઈ સાયા ન હોગા''. [મુસ્લિમ: ૬૫૪૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	પડ઼ોસી કો તકલીફ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અપને પડ઼ોસી કો તકલીફ દી, ઉસ ને મુજે તકલીફ દી ઔર જિસ ને મુજે તકલીફ દી, ઉસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ દી ઔર જિસ ને અપને પડ઼ોસી સે ઝઘડ઼ા કિયા, ઉસ ને મુજ સે ઝઘડ઼ા કિયા ઔર જિસ ને મુજ સે ઝઘડ઼ા કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ સે ઝઘડ઼ા કિયા''.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૩૬૪૯, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં તુમ સે પેહલે જાને વાલા હૂં ઔર મૈં તુમ પર ગવાહ હૂં, તુમ સે મિલને કી જગા હૌઝ હોગી ઔર અબ મૈં યહાં ખડ઼ે હો કર ઉસે દેખ રહા હૂં, મુજે ઇસ બાત કા અંદેશા નહીં કે તુમ મેરે બાદ શિર્ક કરોગે, મગર ઇસ બાત કા ડર હૈ કે તુમ કહીં દુનિયા મેં રગબત ન કરને લગો''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૯૪૯, અન અકબા બિન આમિર ؓ]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ખાદિમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(શરાબ કે જામ લે કર) જન્નત વાલોં કી ખિદમત મેં ઐસે લડ઼કે દૌડ઼તે ફિરેંગે જો હમેશા લડ઼કે હી રહેંગે, (વો ઇસ કદર હસીન વ ખૂબસૂરત હૈં કે) જબ તુમ ઉન્હેં દેખોગે, તો ઐસા મહસૂસ હોગા કે વો બિખરે હુએ મોતી હૈં; જબ તુમ ઉસ જગા કો દેખોગે, તો બકસરત નેઅમત ઔર બડ઼ી સલતનત દિખાઈ દેગી''. [સૂર-એ-દહર: ૧૯ તા ૨૦]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	મોઅ્તદિલ ગીઝા કા ઇસ્તેમાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ ખીરે ખાતે થે. [બુખારી: ૫૪૪૭, અન અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર ؓ]

ફાયદા: મુહદ્દિસીને કિરામ ફરમાતે હૈં કે ખજૂર ચૂંકે ગરમ હોતી હૈ ઇસ લિયે આપ ﷺ ઉસ કે સાથ ઠંડી ચીઝ ખીરા (કકડ઼ી) ઇસ્તેમાલ ફરમાતે થે તાકે દોનોં મિલ કર મોઅ્તદિલ હો જાએં.

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઇન્સાન કો ઉસ કે માં બાપ કે બારે મેં તાકીદ કી હૈ કે માં બાપ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે, (ક્યોંકિ) ઉસ કી માં ને તકલીફ પર તકલીફ ઉઠા કર ઉસ કો પેટ મેં રખા ઔર દો સાલ મેં ઉસ કા દૂધ છુડ઼ાયા હૈ, ઐ ઇન્સાન! તૂ મેરા ઔર અપને માં બાપ કા હક માન (ઇસ લિયે કે) તુમ સબ કો મેરી હી તરફ લૌટ કર આના હૈ''. [સૂર-એ-લુકમાન: ૧૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૬) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-ઉહદ મેં સહાબ-એ-કિરામ કી બે મિસાલ કુર્બાની

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં હુઝૂર ﷺ કે સહાબા ને જિસ વાલિહાના મુહબ્બત વ ફિદાકારી કા મુઝાહરા કિયા ઉસ કા તસવ્વુર ભી રેહતી દુનિયા તક આલમે ઈસ્લામ કો રૂહાની જઝબે સે માલા માલ કરતા રહેગા, જબ મુશ્રિકીન ને આપ ﷺ કા ઘેરાવ કર લિયા તો ફરમાયાઃ મુજ પર કૌન જાન કુરબાન કરતા હૈ? ઝિયાદ બિન સકન رضي الله عنه ચંદ અન્સારિયોં કે સાથ આગે બઢે ઔર યકે બાદ દીગરે સાતોં ને આપ ﷺ કી હિફાઝત મેં અપને આપ કો કુરબાન કર દિયા. અબ્દુલ્લાહ બિન કમીયા ને જબ તલવાર કા વાર કિયા તો ઉમ્મે અમ્મારા رضي الله عنها હુઝૂર ﷺ કે સામને આ ગઈ ઔર ઉસ કે વાર કો અપને કંધે પર રોક લિયા. હઝરત અબૂ દુજાના رضي الله عنه ઢાલ બન કર ખડે હો ગએ, યહાં તક કે ઉન કી પીઠ તીરોં સે છલની હો ગઈ. હઝરત તલહા رضي الله عنه ને દુશ્મન કે તીર ઔર તલવાર હાથોં પર રોકીં, જિસ કી વજહ સે ઉન કા એક હાથ કટ કર ગિર ગયા. દુશ્મન કી એક જમાત હમલે કે લિયે આગે બઢી તો તન્હા હઝરત અલી رضي الله عنه ને ઉન કા રૂખ ફેર દિયા, ગર્ઝ સહાબ-એ-કિરામ رضي الله عنهم કી હુઝૂર ﷺ સે વફાદારી ઔર જાંનિસારી ને અપની શિકસ્ત કો ફતહ મેં તબદીલ કર દિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હાથ સે ખુશ્બૂ નિકલના

હઝરત ઉમ્મે સલમા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત હુઈ, ઉસ દિન મૈં ને હુઝૂર ﷺ કે સીન-એ-મુબારક પર હાથ રખા થા, ઉસ કે બાદ એક ઝમાના ગુઝર ગયા, મૈં ઉસ હાથ સે ખાતી રહી ઔર ઉસ કો ધોતી રહી, લેકિન મેરે ઉસ હાથ સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ ખત્મ નહીં હુઈ. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૩૧૫૯]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	મઝદૂર કો પૂરી મઝદૂરી દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મૈં કયામત કે દિન તીન લોગોં કા મુકાબિલ બન કર ઉન સે ઝઘડૂંગાં, (ઉન તીન મેં સે એક) વો શખ્સ હૈ, જિસ ને કિસી કો મઝદૂરી પર રખા ઔર ઉસ સે પૂરા પૂરા કામ લિયા, મગર ઉસ કો પૂરી મઝદૂરી નહીં દી''. [ઇબ્ને માજા : ૨૪૪૨, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

ખુલાસાઃ મઝદૂર કો મુકમ્મલ મઝદૂરી દેના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બદઅખ્લાકી સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થેઃ

((اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ وَالْأَعْمَالِ وَالْأَهْوَاءِ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં બુરે અખ્લાક, બુરે આમાલ, ઔર બુરી ખ્વાહિશાત સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[તિર્મિઝી : ૩૫૯૧, અન કુતબા બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખુશૂ વ ખુઝૂ સે નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કોઈ ખૂબ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે ઔર દો રકાત નમાઝ ખુશૂ ખુઝૂ કે સાથ પઢ઼ે, તો ઉસ કે લિયે જન્નત વાજિબ હો ગઈ''. [અબૂ દાઊદ: ૯૦૬, અન અકબા બિન આમિર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો, પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડ઼ા ગુનાહ હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વો નાફરમાન લોગ કિતને હી બાગ, ચશ્મે, ખેતિયાં, ઉમ્દા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મઝે કિયા કરતે થે, (સબ) છોડ઼ ગએ. હમ ને ઈસી તરહ કિયા ઔર ઉન સબ ચીઝોં કા વારિસ એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા. ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઝમીન, ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ''. [સૂર-એ-દુખાન: ૨૫ તા ૨૯]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર દિન (યાની કયામત) કે બારે મેં પૂછા ગયા કે વો કિતના લમ્બા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ! વો દિન મોમિન કે લિયે ઈતના મુખ્તસર કર દિયા જાએગા, જિતની દેર મેં વો દુનિયા મેં ફર્ઝ નમાઝ અદા કિયા કરતા થા''. [મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૨૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કદ્દૂ (દૂધી) સે ઈલાજ

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને ખાને કે દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખા કે પ્યાલે કે ચારોં તરફ સે કદ્દૂ તલાશ કર કે ખા રહે થે, ઉસી રોઝ સે મેરે દિલ મેં કદ્દૂ કી રગબત પૈદા હો ગઈ''. [બુખારી: ૫૩૭૯]

ફાયદા: અતિબ્બા ને ઈસ કે બેશુમાર ફવાઈદ લિખે હૈં ઔર અગર બહી કે સાથ પકા કર ઈસ્તેમાલ કિયા જાએ તો બદન કો ઉમ્દા ગિઝાઈયત બખ્શતા હૈ, ગરમ મિઝાજ ઔર બુખારઝદા લોગોં કે લિયે યે ગૈર મામૂલી તોર પર નફા બખ્શ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો ઉસે અપને પડ઼ોસી કા ઈકરામ કરના ચાહિયે. સહાબા ને પૂછા: યા રસૂલલ્લાહ! પડ઼ોસી કા કયા હક હૈ? ફરમાયા: અગર વો તુમ સે કુછ માંગે તો ઉસ કો દે દિયા કરો''. [તરગીબ વ તરહીબ: ૩૬૫૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશ્ની મેં

(૧૭) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હમરાઉલ અસદ પર તીન રોઝ કયામ

ગઝવ-એ-ઉહદ કે બાદ અબૂ સુફિયાન અપના લશ્કર લે કર મક્કા વાપસ જાતે હુએ મકામે રૌહા મેં પહુંચ કર કેહને લગાઃ હમેં મુકમ્મલ તૌર પર ફતહ હાસિલ કરના ચાહિયે, તો (નઊઝૂ બિલ્લાહ) મુહમ્મદ ﷺ કો કત્લ ક્યૂં ન કરૂં? ચલો! વાપસ જાકર મુસલમાનોં કો સફહ-એ-હસ્તી સે મિટા કર આએં. જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈસ કી ઈત્તેલા મિલી, તો આપ ﷺ ને સિર્ફ ઉન મુસલમાનોં કો ઉસ કા પીછા કરને કા હુક્મ દિયા, જો જંગે ઉહદ મેં શરીક થે, મુસલમાન ઝખ્મી ઔર ખસ્તા હાલ હોને કે બાવજૂદ ફૌરન તૈયાર હો ગએ ઔર મદીના સે આઠ મીલ દૂર હમરાઉલ અસદ મકામ પર પડ઼ાવ ડાલા. જબ અબૂ સુફિયાન કો ઈન કી બહાદુરી ઔર શુજાઅત કા પતા ચલા કે મુહમ્મદ ﷺ ફિર અપને સાથિયોં કો લે કર મુકાબલે કે લિયે પીછા કર રહે હૈં, તો ઉસ પર ખૌફ તારી હો ગયા ઔર સબ કી હિમ્મત પસ્ત હો ગઈ, બિલઆખિર અબૂ સુફિયાન અપની ફૌજ લે કર મક્કા કી તરફ ફરાર હો ગયા. હુઝૂર ﷺ ને વહાં તીન રોઝ કયામ ફરમાયા ઔર ઈત્મીનાન કે સાથ વાપસ મદીના આ ગએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — મેઅદે કા નિઝામ

હમેં ઈન્સાની જિસ્મ કે અંદર જો નિઝામ ચલ રહા હૈ ઉસ પર ગૌર કરના ચાહિયે, ઈન્સાન જબ લુકમા મુંહ મેં ડાલતા હૈ વો મેઅદે મેં પહુંચતા હૈ, મેઅદા ઉસ કો પકાતા હૈ, ફિર ઉસ ગિઝા કા જો અચ્છા હિસ્સા હોતા હૈ, ઉસ કો બારીક રગોં કે રાસ્તે સે જિગર તક પહુંચાતા હૈ ફિર જિગર ઉસ કો ખૂન મેં તબ્દીલ કરતા હૈ, ઉસ ખૂન કો બારીક રગોં કે રાસ્તે સે પૂરે જિસ્મ મેં બકદ્રે ઝરૂરત સપલાઈ કરતા હૈ, ઔર મેઅદે મેં જો ફાસિદ માદ્દા હોતા હૈ વો પેશાબ વ પાખાને કે રાસ્તે સે બાહર નિકલ જાતા હૈ, અંદર કા યે સારા નિઝામ કૌન ચલા રહા હૈ, બિલા શુબા વહી વહદહૂ લાશરીક હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ ને સુબહ (યાની ફજર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૩, અન જુન્દુબ બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મૂંછોં કો તરાશના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ મૂંછોં કો તરાશતે થે ઔર ફરમાયા કરતે થે કે હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام ભી ઐસા હી કિયા કરતે થે.

[તિર્મિઝી : ૨૭૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કિસી કો ખાના ખિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી મોમિન કો ખાના ખિલાયા ઔર ઉસ કો સૈરાબ કર દિયા તો અલ્લાહ તઆલા એક ખાસ દરવાઝે સે ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાએગા જિસ મેં ઉસ કે જૈસા અમલ કરને વાલા હી દાખિલ હોગા''.

[તબરાની કબીર : ૧૬૫૮૯, અન મઆઝ બિન જબલ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	આપસ મેં દુશ્મની રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર પીર વ જુમેરાત કો (અલ્લાહ કે દરબાર મેં) આમાલ પેશ કિએ જાતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન દિનોં મેં હર ઐસે આદમી કી મગફિરત ફરમા દેતા હૈ જો અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક નહીં કરતા. મગર (ઉન દો આદમિયોં કી મગફિરત નહીં કરતા) જિન કે દરમિયાન દુશ્મની હો. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ જબ તક યે દોનોં સુલહ વ સફાઈ ન કર લેં ઉન કો ઉસી હાલ પર છોડ઼ે રખો''.

[મુસ્લિમ : ૬૫૪૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં લગે રેહને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી હર ઝરૂરત પૂરી કરતે હૈં ઔર ઉસ કો ઐસી જગહ સે રિઝક દેતે હૈં કે ઉસ કો ગુમાન ભી નહીં હોતા; ઔર જો શખ્સ પૂરે તૌર પર દુનિયા કી તરફ લગ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતે હૈં''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૨૭૦, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કા દિન) જબ સિતારે બે નૂર કર દિએ જાએંગે ઔર આસ્માન ફટ જાએગા ઔર પહડ઼ ઉડ઼ા દિએ જાએંગે ઔર રસૂલોં કો (વક્તે મુતઅય્યન પર) જમા કિયા જાએગા. ઈન તમામ ચીઝોં મેં કિસ દિન કે લિયે તાખીર કી ગઈ હૈ? (ઈન તમામ ચીઝોં કો) ફૈસલે કે દિન કે લિયે રખા ગયા હૈ''.

[સૂર-એ-મુરસલાત : ૮ તા ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આટે કી છાન સે ઈલાજ

હઝરત ઉમ્મે અયમન ؓ આટે કો છાન કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે લિયે રોટી તૈયાર કર રહી થીં કે આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે કયા હૈ? ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા: યે હમારે મુલ્ક કા ખાના હૈ, જો આપ કે લિયે તૈયાર કર રહી હૂં, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ને આટે મેં સે જો કુછ છાન કર નિકાલા હૈ ઉસ કો ઉસી મેં ડાલ દો ઔર ફિર ગૂંધો''.

[ઈબ્ને માજા : ૩૩૩૬]

ફાયદા: જદીદ તહકીકાત સે માલૂમ હુવા હૈ કે આટે કી છાન (ભૂસી) પુરાને કબ્ઝ ઔર ઝયાબિતીસ કે મરીઝોં કે લિયે બેહતરીન દવા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે (કુર્આન) એક બાબરકત કિતાબ હૈ, જિસ કો હમ ને આપ પર ઈસ લિયે નાઝિલ કિયા હૈ કે લોગ ઈસ કી આયતોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરેં ઔર અકલમંદ લોગ ઈસ સે નસીહત હાસિલ કરેં''.

[સૂરહ-એ-સાદ : ૨૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **શરાબ કી હુરમત**

અલ્લાહ તઆલા ને મુસલમાનોં કો ઈસ્લામી માહૌલ મેં ઝિંદગી ગુઝારને ઔર અહકામે ઈલાહી પર અમલ કરને કે લિયે મદીને કા સાઝગાર માહૌલ અતા કિયા, તાકે ઝમાન-એ-જાહિલિયત કી તમામ રસ્મોં ઔર બુરી આદતોં કો ખત્મ કર કે ઈસ્લામી મુઆશરે કા અમલી નમૂના દુનિયા કે સામને આજાએ, ઉન કી સબ સે બુરી આદત શરાબનોશી થી, ઉસ કી મુહબ્બત અરબોં કી ઘુટ્ટી મેં પડ઼ી હુઈ થી, ચુનાંચે શરાબ ઔર જુએ કે બારે મેં પહલા હુક્મ સન ૩ હિજરી મેં નાઝિલ હુવા, કે ઉસ મેં ભલાઈ કે મુકાબલે મેં બુરાઈ ઔર ગુનાહ ઝિયાદા હૈ, હત્તા કે અકલ વ હોશ તક કો ખત્મ કર દેતી હૈ, ચુનાંચે બાઝ લોગોં ને ઉસે છોડ઼ દિયા; ફિર દૂસરા હુક્મ નાઝિલ હુવા કે શરાબ ઔર નશે કી હાલત મેં નમાઝ કે કરીબ મત જાઓ, ચુનાંચે સહાબ-એ-કિરામ ને ઉસ કો તર્ક કર દિયા કે જબ નશે કી હાલત મેં નમાઝ નહીં પઢ઼ સકતે તો ઉસ સે બચના ચાહિયે, ફિર શરાબ કે મુતઅલ્લિક સૂર-એ-માઈદા કી તીસરી આયત નાઝિલ હુઈ, ઉસ મેં કતઈ તૌર પર શરાબ કો હરામ કરાર દે દિયા ગયા, સહાબ-એ-કિરામ કે ઈમાની જઝબે કા હાલ યે થા કે હુક્મ મિલતે હી શરાબ કે બરતન ઔર મટકે તોડ઼ ડાલે, યહાં તક કે મદીના કી ગલિયોં ઔર સડ઼કોં પર શરાબ બેહતી નઝર આ રહી થી.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **હઝરત સાબિત કે લિયે પેશીન ગોઈ**

આપ ﷺ ને હઝરત સાબિત બિન કૈસ સે ફરમાયા થા: ''ક્યા તુમ ઈસ પર રાઝી નહીં કે એક અચ્છી ઝિંદગી બસર કરો ઔર શહીદ કી મૌત મરો ઔર ફિર જન્નત મેં દાખિલ હો જાઓ? તો હઝરત સાબિત ને ફરમાયા: યા રસૂલલ્લાહ! હાં! ક્યોં નહીં. ચુનાંચે હઝરત સાબિત ને અચ્છી ઝિંદગી બસર કી ઔર ફિર અલ્લાહ કી રાહ મેં શહીદ હો ગએ ઔર અપને મૌલા સે જા મિલે.''

[મોઅજમે કબીર લિત્તબરાની : ૧૨૯૯, અન સાબિત બિન કૈસ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **વરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે હક મેં હુક્મ દેતા હૈ કે એક લડ઼કે કા હિસ્સા દો લડ઼કિયોં કે બરાબર હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૧]

ફાયદા: વાલિદૈન કી વરાસત મેં લડ઼કે કે દો હિસ્સે ઔર લડ઼કી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **ફસાદ કરને વાલોં પર ગલબા પાને કી દુઆ**

ફિતના વ ફસાદ કરને વાલોં પર ગલબા પાને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿ رَبِّ انْصُرْنِيْ عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِيْنَ ﴾

તર્જમા: ઐ મેરે પરવરદિગાર! મુજે ફસાદ કરને વાલી કૌમ પર ગલબા અતા ફરમા. [સૂર-એ-અન્કબૂત : ૩૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં પેહરેદારી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં એક રાત જાગ કર પેહરા દેના એક હઝાર રાતોં કી ઈબાદત ઔર એક હઝાર દિનોં કે રોઝોં સે ઝિયાદા અફઝલ હૈ''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૨૪૨૬, અન ઉસ્માન ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુનકિરીન કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ હમારી આયતોં કા ઈનકાર કરતે રહે હૈં, તો વહી બદબખ્ત હૈં, (જિન કો બાએં હાથ મેં નામ-એ-આમાલ દિયા જાએગા) ઉન પર ચારોં તરફ સે બંદ કી હુઈ આગ કો મુસલ્લત કર દિયા જાએગા''. [સૂર-એ-બલદ: ૧૯ તા ૨૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈં; તો તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો''. [સૂર-એ-તગાબુન: ૧૪]

ફાયદા: બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફે કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં કા હુકમ દેતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઔર ઉન કે હુકમ કો પૂરા ન કરને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ કો એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો વો લાલ હો ગઈ, ફિર એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા તો વો સફેદ હો ગઈ, ફિર એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો અબ વો બહુત ઝિયાદા કાલી હો ગઈ''. [શોઅબુલ ઈમાન: ૮૧૨, અન અનસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મરીઝ કોઈ ચીઝ ખાના ચાહે, તો ઉસે ખિલાઓ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: જો ગિઝા ચાહત ઔર તબીઅત સે ખાઈ જાતી હૈ, વો બદન મેં જલ્દ અસર કરતી હૈ, લિહાઝા મરીઝ કિસી ચીઝ કે ખાને કા તકાઝા કરે, તો ઉસે ખિલાના ચાહિયે. હાં અગર ગિઝા ઐસી હૈ કે જિસ સે મર્ઝ બઢ઼ને કા કવી ઈમકાન હૈ, તો ઝરૂર પરહેઝ કરના ચાહિયે.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી અલ્લાહ ઔર યૌમે આખિરત પર ઈમાન રખતા હો, ઉસે અપને મેહમાન કા ઈકરામ કરના ચાહિયે, એક દિન વ રાત કી ખિદમત ઉસ કા જાઈઝ હક હૈ ઔર ઉસ કી દાવત વ મેહમાન નવાઝી તીન દિન હૈ, ઉસ કે બાદ કી મેઝબાની ઉસ કે લિયે સદકા હૈ ઔર મેહમાન કે લિયે ઝિયાદા દિન ઠેહર કર મેઝબાન કો તંગી મેં મુબ્તલા કરના જાઈઝ નહીં હૈ''.

[બુખારી: ૬૧૩૫, અન અબી શુરૈહ અલ કઅબી ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	રજીઅ ઔર બીરે મઊના કા અલમનાક હાદસા

જંગે ઉહદ કે બાદ મુશ્રિકીન ને ધોકે સે મુસલમાનોં કો કત્લ કરને કી સાઝિશ શુરૂ કર દી, માહે સફર સન ૪ હિજરી મેં કબીલ-એ-અઝલ વ કારા કે લોગ મદીના આએ ઔર હુઝૂર ﷺ સે દરખ્વાસ્ત કી કે હમ મેં સે કુછ લોગ મુસલમાન હો ગએ હૈં, ઉન કી તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે અપના મુઅલ્લિમ ભેજ દીજિયે, આપ ﷺ ને ઉન કી ફરમાઈશ પર દસ મુઅલ્લિમોં કો રવાના ફરમાયા, જિન કે અમીર હઝરત મરસદ رضی اللہ عنہ થે, મકામે રજીઅ મેં પહુંચ કર ઉન ઝાલિમોં ને આઠ સહાબા કો શહીદ કર દિયા, ઔર હઝરત ખુબૈબ ઔર ઝૈદ رضی اللہ عنہما કો કુરૈશે મક્કા કે હાથ બેચ દિયા, જિન્હોંને દોનોં કો સૂલી દે કર શહીદ કર દિયા. ઉસી મહીને મેં ઈસ સે બડ़ા બીરે મઊના કા દિલ ખરાશ વાકિઆ પેશ આયા, અબૂ બર્રા, આમિર બિન માલિક ને આકર હુઝૂર ﷺ સે ફરમાઈશ કી કે અહલે નજદ કો ઈસ્લામ કી દાવત દેને ઔર દીન સિખાને કે લિયે અપને સહાબા કો રવાના ફરમા દેં, ઉસ કી તરફ સે હિફાઝત કે વાદે પર આપ ﷺ ને ૭૦ બડ़ે બડ़ે કુર્રા સહાબા કો રવાના ફરમા દિયા, જિન કે અમીર મુન્ઝિર બિન અમ્ર થે, જબ યે દાવતી વફદ બીરે મઊના પહુંચા તો ઈસ ધોકે બાઝ ને કબીલ-એ-રિઅલ વ ઝકવાન વગૈરા કે લોગોં કો સાથ લે કર ઉન પર હમલા કર દિયા ઔર કઅબ બિન ઝૈદ કે અલાવા તમામ કુર્રા સહાબા કો શહીદ કર ડાલા, ઈસ અલમનાક હાદસે સે હુઝૂર ﷺ કો સખ્ત સદમા પહુંચા ઔર એક મહીને તક નમાઝે ફજર મેં કુનૂતે નાઝિલા પઢ़ી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	બદન કી હડ્ડી કુદરત કી નિશાની

ઉસ કાદિરે મુતલક કી કારીગરી કો દેખિયે! કે ઉસ ને એક કતરે સે ઈન્સાની જિસ્મ મેં કયા કયા કારીગરી કી હૈ, ઉસ મેં અલ્લાહ તઆલા ને મુખ્તલિફ કિસ્મ કી હડ્ડિયાં પૈદા કીં, ઔર ઉન હડ્ડિયોં કો સુતૂન ઔર પીલર નુમા બના કર પૂરે જિસ્મે ઈન્સાની કો ઉન પર ખડ़ા કર દિયા, ઉન હડ્ડિયોં કી શક્લ વ સૂરત કો દેખિયે! બાઝ હડ્ડિયાં ટેઢ़ી હૈં, બાઝ લમ્બી હૈં, કુછ ગોલ હૈં, કુછ સીધી હૈં, બાઝ ચૌડ़ી હૈં, બાઝ પતલી હૈં, કુછ હલકી હૈં, કુછ ભારી હૈં, કુછ ઠોસ હૈં, ઈસ તરહ કી મુખ્તલિફ શક્લોં કી છોટી બડ़ી તકરીબન ૨૪૮ હડ્ડિયાં હૈં. સોચો તો સહી એક કતરે સે ઈતના ખૂબસૂરત જિસ્મ બનાને વાલા કૌન હૈ?

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તકદીર પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ચીઝ તકદીર સે હૈ, યહાં તક કે આદમી કા નાકારા ઔર નાકાબિલ ઔર કાબિલ વ હોશિયાર હોના (ભી તકદીર હી સે હૈ)''. [મુસ્લિમ : ૬૭૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર رضی اللہ عنہ]

ફાયદા: તકદીર કેહતે હૈં, કે દુનિયા મેં જો કુછ ભી હો રહા હૈ, અચ્છા હો યા બુરા, વો સબ અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ ઔર ઉસ કી મશિય્યત સે હૈ, હમારે ઊપર ઉસ કા યકીન રખના ઔર ઉસ પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઘર વાલોં સે નેક બરતાવ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ ને ગઝવે કે અલાવા કભી ભી કિસી કો અપને હાથ સે નહીં મારા ઔર ન કભી કિસી ખાદિમ કો મારા ઔર ન હી કભી કિસી ઔરત કો મારા. [મુસ્લિમ: ૬૦૫૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં રોઝા રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં એક રોઝા રખા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર જહન્નમ કે દરમિયાન આસ્માન વ ઝમીન કે ફાસલે કે બરાબર ખંદક કાઈમ કર દેગા''.

[તિર્મિઝી : ૧૬૨૪, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બોહતાન કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કિસી મોમિન કે બારે મેં ઐસી બાત કહી જો ઉસ મેં નહીં હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દોઝખિયોં કે પીપ મેં ડાલ દેગા, યહાં તક કે ઉસ કી સઝા પા કર ઉસ સે નિકલ જાએ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૫૯૭, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ. લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઈખ્તિયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ઼ દો''.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૧૩૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા દિયા જાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હર જાનદાર કો મૌત કા મઝા ચખના હૈ ઔર તુમ કો ક્યામત કે દિન આમાલ કા પૂરા પૂરા બદલા દિયા જાએગા, ફિર જો શખ્સ જહન્નમ કી આગ સે બચા કર જન્નત મેં દાખિલ કર દિયા ગયા, તો વો કામયાબ હો ગયા''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૮૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મુફીદ તરીન ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુજે જિબ્રઈલ ﷺ ને યે બાત બતાઈ કે હજામત (પછના લગાના) સબ સે ઝિયાદા નફા બખ્શ ઈલાજ હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા: હજામત સે ફાસિદ ખૂન નિકલ જાતા હૈ જિસ કી વજહ સે બદન કા દર્દ ઔર બહુત સારી બીમારિયાં દૂર હો જાતી.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ મુનકિર હોગે, તો યકીન જાનો કે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે બેનિયાઝ હૈ ઔર અપને બંદો કે લિયે કુફ્ર કો પસંદ નહીં કરતા, ઔર અગર તુમ શુક્ર કરોગે, તો તુમ્હારે ઈસ શુક્ર કો પસંદ કરેગા''. [સૂર-એ-ઝુમર: ૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	બનૂ નઝીર કી જિલા વતની

યહૂદી કબાઈલ અમન મુઆહદે મેં શરીક હોને કે બાવજૂદ આએ દિન બગાવત વ સરકશી કરતે રેહતે થે, બીરે મઊના કે દર્દનાક હાદસે કે બાદ બનૂ નઝીર ઝુલ્મ વ સિતમ મેં બઢ઼તે જા રહે થે, વો મુઆહદે કે બાવજૂદ મુશ્રિકીને મક્કા સે ચુપકે ચુપકે હુઝૂર ﷺ કે કત્લ કી નાપાક સાઝિશ કરને મેં મસરૂફ રેહતે, એક મરતબા રબીઉલ અવ્વલ સન ૪ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ અમન કે મુસ્તહિક દો મકતૂલ મુશ્રિકોં કી દિયત (ખૂન બહા) તે કરને કે લિયે બનૂ નઝીર કે પાસ ગએ, ઉન્હોંને ઝાહિરી તૌર પર આપ ﷺ કે સાથ તઆવુન કા વાદા કિયા, મગર કત્લ કી સાઝિશ કર કે આપ ﷺ કો એક દિવાર કે નીચે બિઠા દિયા ઔર એક યહૂદી શખ્સ કો ઊપર સે પત્થર ગિરાને પર મામૂર કર દિયા, અલ્લાહ તઆલા ને યહૂદ કી ઈસ નાપાક સાઝિશ સે અપને નબી કો આગાહ કર દિયા. હુઝૂર ﷺ વહાં સે ઉઠ કર વાપસ આ ગએ ઔર લશ્કર કે સાથ કિલે કા મુહાસરા કર લિયા. ઉધર બનૂ નઝીર મુશ્રિકોં કી તરફ સે મદદ ન મિલને કી વજહ સે ખૌફ ઝદા હો ગએ ઔર મુકાબલે કી તાબ ન લા કર મદીના છોડને પર રઝામંદ હો ગએ ઔર હુક્મ કે મુતાબિક હથિયાર છોડ઼ કર ૬૦૦ ઊંટોં પર સામાન લાદ કર ખૈબર મેં જા બસે.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હુઝૂર ﷺ કે થૂક કી બરકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બાંદી હઝરત રઝીના رضي الله عنها બયાન કરતી હૈ કે આપ ﷺ અપને ઔર હઝરત ફાતિમા رضي الله عنها કે દૂધ પીતે બચ્ચોં કે મૂંહ મેં અપના મુબારક થૂક ડાલ લેતે ઔર અઝવાજે મુતહહરાત સે ફરમાતેઃ રાત તક ઉન કો દૂધ મત પિલાના. (ચુનાંચે વો બચ્ચે રાત તક બગૈર દૂધ પિયે હી રેહતે થે). [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહઃ૨૪૮૫]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે જાએ ઔર વહાં પહુંચ કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, ફિર ભી ઉસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઈસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોંને જમાત સે નમાઝ પઢ઼ી હૈ".

[અબૂ દાઊદ : ૫૬૪, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નફસ કે શર સે પનાહ માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત હુસૈન رضي الله عنه કો યે દુઆ સિખાઈઃ

((اَللّٰهُمَّ أَلْهِمْنِيْ رُشْدِيْ وَأَعِذْنِيْ مِنْ شَرِّ نَفْسِيْ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! તૂ મેરે દિલ મેં મેરી ભલાઈ ડાલ દે ઔર મેરે નફસ કી બુરાઈ સે મુજ કો બચા લે.

[તિર્મિઝી : ૩૪૮૩, અન ઈમરાન બિન હુસૈન رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે લિયે સૂર-એ-યાસીન પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અલ્લાહ કી રઝા કે લિયે રાત મેં સૂર-એ-યાસીન કો પઢા, ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ''. [સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૨૬૨૬, અન જુન્દુબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો અપને ઊપર ઝુલ્મ કિયે જાને કે બાદ બરાબર બદલા લે લે, તો ઐસે લોગોં પર કોઈ ઈલઝામ નહીં, ઈલઝામ તો સિર્ફ ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર ઝુલ્મ કરતે હૈં, નાહક દુનિયા મેં સરકશી કરતે ફિરતે હૈં. યહી વો લોગ હૈં જિન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-શૂરા : ૪૧ તા ૪૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ (દુનિયા મેં) થોડ઼ે દિન ખાલો ઔર (ઉસ સે) ફાયદા ઉઠા લો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયવી ઝિંદગી ચંદ રોઝ કી હૈ, અગર ઈસ કે પીછે પડ઼ કર અપની આખિરત કી ઝિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉટોગે)''.

[સૂર-એ-મુરસલાત : ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન જહન્નમ કો સત્તર હઝાર લગામોં કે સાથ લાયા જાએગા ઔર હર લગામ કે સાથ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે હોંગે જો ઉસ કો ખીંચ રહે હોંગે''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૬૪, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દો બેહતરીન દવાએં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : જિન ચીઝોં સે તુમ ઈલાજ કરતે હો, ઉનમેં સબસે બેહતરીન દવા પછના લગવાના ઔર ઊદે હિન્દી હૈ. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૨૦૪૫, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ જહાં કહીં ભી રહો અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઔર બુરાઈ કો મિટાને કે લિયે ભલાઈ કરો ઔર લોગોં સે અચ્છે અખ્લાક સે પેશ આયા કરો''. [તિર્મિઝી : ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | ગઝવ-એ-ઝાતુર રિકાઅ

કુરૈશ ઔર યહૂદ ને મદીના મુનવ્વરા ઔર મક્કા મુકર્રમા કે દરમિયાન તમામ કબાઈલ કો મુસલમાનોં કે ખિલાફ દિલ ખોલ કર ભડ઼કાયા, જિસ કે નતીજે મેં બહુત સે કબાઈલ મુસલમાનોં પર હમલા કરને કી તૈયારી મેં મસરૂફ હો ગએ. જુમાદલ ઊલા સન ૪ હિજરી મેં કબીલ-એ-ગિતફાન કી શાખ બનૂ મહારિબ ઔર બનૂ સાલબા ને મદીના પર હમલા કરને કે લિયે એક મુશતરક લશ્કર તૈયાર કિયા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈસ કી ઈત્તેલા મિલી, તો ચાર સૌ જાંનિસાર સહાબા કા લશ્કર લે કર મુકાબલે કે લિયે નિકલે, ઈસ ગઝવે મેં સહાબ-એ-કિરામ કે પાસ સવારિયાં બહુત કમ થીં, પૈદલ ચલને સે ઝખ્મી હોને કે સબબ પૈરોં પર પટ્ટિયાં બાંધની પડ઼ી, ઈસ લિયે ઉસ કા નામ ઝાતુર રિકાઅ (પટ્ટિયોં વાલા) ગઝવા પડ઼ ગયા. હુઝૂર ﷺ ને એક પહાડ઼ કે દામન મેં કયામ ફરમાયા, દુશ્મન કી ફૌજ મુસલમાનોં કી કુવ્વત વ તાકત કો દેખ કર ભાગ ગઈ. આપ ﷺ ઔર સહાબ-એ-કિરામ બગૈર લડ઼ે માલે ગનીમત કે સાથ મદીના મુનવ્વરા વાપસ આ ગએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | ઈન્સાન મેં નિસયાન કા માદ્દા

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન મેં જહાં કુવ્વતે હાફઝા રખી હૈ, વહીં નિસયાન ઔર ભૂલને કા માદ્દા ભી રખા હૈ. યે ભૂલ ઔર નિસયાન ભી અલ્લાહ કી બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ ઔર અલ્લાહ કી બડ઼ી હિકમત ઉસ મેં પોશીદા હૈ, અગર ઈન્સાન મેં ભૂલને કા માદ્દા ન હોતા, તો વો હર વક્ત રંજ વ ગમ ઔર ટૅંશન મેં રેહતા, બડ઼ે બડ઼ે હવાદિસ સે વક્તી તૌર પર બડ઼ા પરેશાન હોતા હૈ, ફિર અલ્લાહ તઆલા ભુલા દેતે હૈં તો ઉસ કો સુકૂન મિલતા હૈ. સોચિયે તો સહી વો કિતની બડ઼ી કુદરત વાલા ઔર હિકમતોં વાલા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! ઈન્સાફ પર કાયમ રેહતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમ્હારી ઝાત, વાલિદૈન ઔર રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (ક્યોં ન) હો''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

ફાયદા: સચ્ચી ગવાહી દેના ઔર જૂટી ગવાહી દેને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | દાહની તરફ સે તકસીમ કરના

હઝરત અનસ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પાની મિલા હુવા દૂધ પેશ કિયા ગયા. આપ ﷺ કી દાઈં તરફ એક દેહાતી થા ઔર બાઈં તરફ હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه થે. આપ ﷺ ને ઉસ દૂધ કો પી કર બચા હુવા, ઉસ દેહાતી કો પેહલે દેતે હુએ ફરમાયા: દાહની તરફ વાલા ઝિયાદા હકદાર હૈ. [બુખારી : ૫૬૧૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કી તસ્બીહ બયાન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ)) પઢ઼તા હૈ, તો ઈન મેં સે હર એક કલિમે કે બદલે ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક દરખ્ત લગા દિયા જાતા હૈ''.

[તબરાની ઔસત : ૮૭૧૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કુર્આન શરીફ હિફઝ કિયા, ફિર ઉસે ગફલત કી વજહ સે ભુલા દિયા, તો વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા, કે ઉસ કા હાથ યા કોઈ ઉઝવ કટા હુવા હોગા''.

[અબૂ દાઊદ : ૧૪૭૪, અન સઅદ બિન ઉબાદા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને દિલોં કો દુનિયા કી યાદ મેં મશગૂલ ન કરો''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૧૫૦, અન મુહમ્મદ બિન નઝર અલહારસી ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અલ્લાહ સે ડરને વાલોં કે લિયે કામયાબી હૈ (ઉન કે લિયે) બાગાત, અંગૂર, હમ ઉમ્ર નૌજવાન ઔરતેં હોંગી ઔર છલકતે હુએ શરાબ કે જામ હોંગે''.

[સૂર-એ-નબા : ૩૧ તા ૩૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘબરાહટ કે વકત યે કલિમાત સિખાતે થે :

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهٖ وَشَرِّ عِبَادِهٖ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ وَاَنْ يَّحْضُرُوْنِ۔

તર્જમા : મૈં પનાહ માંગતા હૂં અલ્લાહ તઆલા કે તમામ કલિમાત કે ઝરિએ ઉસકે ગઝબ સે ઔર ઉસકે બુરે બંદોં સે ઔર શયાતીન કે વસવસોં સે ઔર ઇસ બાત સે કે વો મેરે પાસ આએં.

[અબૂ દાવૂદ : ૩૮૯૩, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અપને રબ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો જાઓ (ઔર ગુનાહોં સે તૌબા કર લો), ઉસ કી ફરમાબરદારી ઔર ઉસ કા હુક્મ માનો, ઈસ સે પેહલે કે (તુમ્હારે ગુનાહોં કા વબાલ) તુમ્હેં આ પકડ઼ે ઔર ફિર કોઈ તુમ્હારી મદદ ન કર સકે''. [સૂર-એ-ઝુમર : ૫૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-બદર સાની

અબૂ સુફિયાન ને જંગે ઉહદ સે વાપસી કે વક્ત એલાન કિયા થા કે અગલે સાલ હમારા તુમ્હારા મુકાબલા બદર મેં હોગા, હસ્બે વાદા રસુલુલ્લાહ ﷺ ને અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા કો મદીને કા અમીર બનાયા ઔર શાબાન સન ૪ હિજરી મેં પંદરહ સૌ સહાબા કો લે કર બદર કે લિયે રવાના હુએ, મુસલમાનોં કી પેશ કદમી કી ખબર સુન કર અબૂ સુફિયાન ન ચાહતે હુએ ભી દો હઝાર કા લશ્કર લે કર મજબૂરન મક્કા સે રવાના હુવા, જબ મકામે ''મર્રુઝઝહરાન'' પહુંચ કર કર મુસલમાનોં કે લશ્કર કી તાદાદ માલૂમ હુઈ, તો ઉસે મુકાબલા કરને કી હિમ્મત ન હુઈ ઔર ઈસ બહાને સે વાપસ લૌટ ગયા કે ઈસ સાલ મક્કા મેં કહતસાલી હે, વો ઝરૂરત કે મુતાબિક જંગી હથિયાર ઔર સામાને રસદ અપને સાથ નહીં લા સકે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ આઠ રોઝ તક બદર મેં ઉન કા ઈન્તેઝાર કરતે રહે, ઈસ દૌરાન સહાબા બદર કી મંડી મેં તિજારત કર કે નફા ઉઠાતે રહે ઔર મુકર્રરા વક્ત ગુઝરને પર આફિયત કે સાથ મદીના વાપસ આ ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત હુસૈન ؓ કે બારે મેં પેશીન ગોઈ

એક દિન ઉમ્મે ફઝલ ؓ હઝરત હુસૈન ؓ કો લે કર હુઝૂર ﷺ કે પાસ આઈ ઔર ઉન કો આપ ﷺ કી ગોદ મેં દે દિયા (ઉમ્મે ફઝલ કેહતી હૈં કે) મૈં ને દેખા કે હુઝૂર ﷺ કી આંખોં સે આંસૂ ટપક રહે હૈં, મૈં ને પૂછા: યા રસૂલલ્લાહ! આપ કો કયા હુવા? તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: મુજે હઝરત જિબ્રઈલ ؑ ને ખબર દી કે મેરે ઈસ બેટે કો મેરી ઉમ્મત શહીદ કર દેગી. મૈં ને પૂછા ઈસ બેટે કો! તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: હાં. (ચુનાંચે હઝરત હુસૈન ؓ કો ઈરાક કે બદ નસીબ લોગોં ને મકામે કરબલા મેં શહીદ કર દિયા).

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વાહ : ૨૮૦૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વસિય્યત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: (યે સબ વરસા કે હિસ્સોં કી તકસીમ) મય્યિત કી વસિય્યત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી''. [સૂરએ-એ-નિસા : ૧૨] **ફાયદા:** મય્યિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિય્યત કી હો, તો ઉન કે કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ ઔર વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મય્યિત કે છોડ઼ે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે વસિય્યત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	બારિશ કે લિયે દુઆ

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં: રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખુત્બા દે રહે થે કે લોગોં ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! બારિશ બંદ હૈ, જાનવર મર રહે હૈં, અલ્લાહ સે બારિશ કી દુઆ ફરમાએં, તો આપ ﷺ ને યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ اسْقِنَا اَللّٰهُمَّ اسْقِنَا اَللّٰهُمَّ اسْقِنَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમેં સૈરાબ ફરમા. ઐ અલ્લાહ! હમેં સૈરાબ ફરમા. ઐ અલ્લાહ! હમે સૈરાબ ફરમા.

[બુખારી : ૧૦૧૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	માલ ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝિંદગી મેં એક દિરહમ ખર્ચ કરના મૌત કે વક્ત સૌ દિરહમ સે અફઝલ હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૨૮૬૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ કે હુક્મ સે ગફલત કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ રહમાન (યાની અલ્લાહ તઆલા) કી નસીહત સે આંખેં બંદ કર લે, તો હમ ઉસ પર શૈતાન મુસલ્લત કર દેતે હૈં, જો (હર વક્ત) ઉસ કે સાથ રેહતા હૈ, ઔર વો શયાતીન ઐસે લોગોં કો સીધે રાસ્તે સે રોકતે રેહતે હૈં ઔર વો યે સમજતે હૈં કે હમ સીધે રાસ્તે પર હૈં''.

[સૂરઅ-એ-ઝુખરૂફ : ૩૬ તા ૩૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈન્સાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ (કે તૂ દુનિયા મેં પડ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ હાલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ. (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)''. [સૂર-એ-ઈન્ફિતાર : ૬ તા ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન હર માલદાર ઔર ગરીબ આદમી યે તમન્ના કરેગા કે કાશ ઉસ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ગુઝારા કરને કી રોઝી દી જાતી''. [ઈબ્ને માજા : ૪૧૪૦, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝાડ઼ ફૂંક સે ઈલાજ કી ઈજાઝત

હઝરત ઔફ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ લોગ ઝમાન-એ-જાહિલિયત મેં ઝાડ઼ ફૂંક કરતે થે, ચુનાંચે હમ ને દરયાફત કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! આપ ઈસ કે બારે મેં કયા ફરમાતે હૈં? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અપના મંતર સુનાઓ, (ઔર સુનો) જિસ ઝાડ ફૂંક મેં શિરકિયા કલિમાત ન હોં ઉસ મેં કોઈ હરજ નહીં''. [અબૂ દાઊદ : ૩૮૮૬]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે અલાવા (બિલા ઝરૂરત) ઝિયાદા બાત ચીત ન કિયા કરો, ક્યોંકિ (બિલા ઝરૂરત) ઝિયાદા બાત કરને સે દિલ સખ્ત હો જાતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે સબ સે ઝિયાદા દૂર વો આદમી હોગા જિસ કા દિલ સખ્ત હો''. [તિર્મિઝી : ૨૪૧૧, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-દૌમતુલ જંદલ

૨૫, રબીઉલ અવ્વલ સન ૫ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈત્તેલા મિલી કે શામ કી સરહદ સે કરીબ દૌમતુલ જંદલ કે મુશ્રિક કબાઈલ ને કાફલોં પર ડાકે ડાલ રખે હૈં ઔર ગુઝરને વાલોં સે સામાન લૂટ લેતે હૈં, નીઝ યે ભી માલૂમ હુવા કે ઉન્હોંને મદીના પર હમલા કરને કે લિયે એક બડ઼ી ફૌજ જમા કર લી હૈ, ઈન ખબરોં કે પેશે નઝર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સિબાઅ બિન ઉરફુતા ગિફારી ؓ કો મદીને કા અમીર બનાયા ઔર સખ્ત ગરમી, રેગિસ્તાની સફર ઔર નાસાઝગાર હાલાત કે બાવજૂદ એક હઝાર સહાબા કા લશ્કર લે કર ઉન કે મુકાબલે કે લિયે રવાના હો ગએ, મુસલમાન શદીદ ગરમી કી વજહ સે રાત મેં સફર ઔર દિન મેં આરામ કરતે થે, દસ મંઝિલ તૈ કરને કે બાદ જબ સહાબા ને દૌમતુલ જંદલ પહુંચ કર કયામ ફરમાયા, તો કુફ્ફાર પર આપ ﷺ કા રોબ તારી હો ગયા ઔર ઘબરાહટ કે આલમ મેં દૌમતુલ જંદલ કે ગવરનર કે સાથ ભાગ ખડ઼ે હુએ, આપ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ કે હમરાહ જંગ કિયે બગૈર મદીના મુનવ્વરા વાપસ તશ્રિફ લે આએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ચ્યૂંટી કી દૂર અંદેશી

અલ્લાહ તઆલા કી છોટી સી મખ્લૂક ચ્યૂંટી કો દેખો, કુદરત ને ઉસ કો અપની ગિઝા જમા કરને કી કૈસી હિકમત સિખાઈ હૈ, અપની ગિઝા જમા કરને મેં ચ્યૂંટિયાં આપસ મેં એક દૂસરે કા કિસ તરહ તઆવુન કરતી હૈં, ઔર સબ આપસ મેં મિલ કર સખ્ત ગરમી ઔર સખ્ત સરદી કા સ્ટૉક જમા કર લેતી હૈં તાકે ઈત્મેનાન વ સુકૂન સે અપને સૂરાખોં મેં બૈઠ કર ખાયા કરેં ઔર બાહર ન નિકલના પડ઼ે યે કૈસી દૂર અંદેશી હૈ, યે સમજ ચ્યૂંટી કો કિસ ને દી?

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીમાર કી નમાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ ખડ઼ે હો કર અદા કરો; અગર તાકત ન હો, તો બૈઠ કર અદા કરો, ઔર અગર ઉસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલૂ કે બલ લેટ કર અદા કરો''.

[બુખારી : ૧૧૧૭, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

ફાયદા: અગર કોઈ બીમાર હો ઔર ખડ઼ે હોકર નમાઝ પઢ઼ને પર કાદિર ન હો, તો રૂકૂ વ સજદા કે સાથ બૈઠ કર પઢ઼ે; અગર રૂકૂ વ સજદે પર ભી કાદિર ન હો, તો બૈઠ કર ઈશારે સે પઢ઼ે ઔર અગર બૈઠ કર પઢ઼ને કી તાકત ન રખતા હો, તો લેટ કર પઢ઼ે.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	હર નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કરના

હઝરત અનસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી, કે બા વુઝૂ હોને કે બાવજૂદ હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ ફરમાતે ઔર હમ લોગ કઈ નમાઝેં એક હી વુઝૂ સે પઢ઼તે થે.

[અબૂ દાઊદ : ૧૭૧, અન અનસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગુનાહોં કો માફ કરાને કી તસ્બીહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝમીન પર જો શખ્સ ભી لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ પઢ઼તા હૈ, તો ઉસ કે તમામ ગુનાહ માફ હો જાતે હૈં ખ્વાહ સમંદર કે જાગ કે બરાબર હોં''.

[તિર્મિઝી : ૩૪૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દોઝખ કે મુસ્તહિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા મૈં તુમ્હેં જહન્નમી લોગોં કે બારે મેં ન બતાઊં? હર સખ્ત મિઝાજ, બદ અખ્લાક ઔર તકબ્બુર કરને વાલા (જહન્નમી હૈ)''. [બુખારી: ૬૦૭૧, અન હારસા બિન વહબ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ચૈન સુકૂન નહીં હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખબરદાર! દુનિયા કે બારે મેં જો કુછ મૈં જાનતા હૂં, અગર તુમ ભી જાનને લગો, તો તુમ્હેં કભી દુનિયા મેં ચૈન નસીબ ન હો''. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૬૬૪૦, અન ઝુબૈર ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ દિન તમામ જાનદાર ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર ખડ઼ે હોંગે ઉસ રોઝ કોઈ કલામ ન કર સકેગા, અલબત્તા જિસ કો ખુદાએ રહમાન (યાની અલ્લાહ તઆલા બાત કરને કી) ઇજાઝત દે દે ઔર વો બાત ભી ઠીક હી કહેગા ઉસ દિન કા આના યકીની હૈ, જો શખ્સ ચાહે અપને રબ કે પાસ ઠિકાના બનાલે''. [સૂર-એ-નબા : ૩૮ તા ૩૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ

હઝરત સુહૈબ રૂમી ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હઝિર હુવા, આપકે સામને રોટી ઔર ખજૂર રખી હુઈ થી, આપ ﷺ ને ફરમાયા : કરીબ આ જાઓ ઔર ખાઓ. મૈં ખજૂર ખાને લગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ખજૂર ખા રહે હો જબકે તુમ કો આંખ કી બીમારી હૈ ! મૈંને અર્ઝ કિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! (ﷺ) મૈં દૂસરી જાનિબ સે ચબા રહા હૂં. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુસ્કુરા પડે. [ઇબ્નેમાજા : ૩૪૪૩]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે રબ ને ફરમાયા હૈ કે મુજ સે દુઆ માંગો મૈં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરૂંગા, બિલા શુબા જો લોગ મેરી ઇબાદત કરને સે એરાઝ કરતે હૈં, વો અન કરીબ ઝલીલ હો કર જહન્નમ મેં દાખિલ હોંગે''. [સૂર-એ-મોમિન : ૬૦]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ગઝવ-એ-ખંદક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યહૂદ કી બદ અહદી ઔર સાઝિશોં કી વજહ સે મદીના સે નિકલ જાને કા હુક્મ દિયા, તો વો ખૈબર ઔર વાદિયુલકુરા મેં જા બસે, મગર વહાં પહુંચ કર ભી ઉન કી અદાવત ઔર દુશ્મની કી આગ ઠંડી નહીં હુઈ, ઉન્હોંને મુસલમાનોં કો સફ્હ-એ-હસ્તી સે મિટાને કે લિયે બનૂ નઝીર કે ૨૦ સરદારોં કા વફ્દ કુરૈશે મક્કા કે પાસ ભેજા, ઔર ઉન્હેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મુકાબલે ઔર જંગ કે લિયે આમાદા કિયા, કિનાના બિન રબી ને બનૂ ગિતફાન કો ખૈબર કી ઝમીન વ બાગાત કી આધી પૈદાવાર દેને કા વાદા કર કે મુસલમાનોં કે ખિલાફ જંગ કરને પર તૈયાર કિયા, ઈસ તરહ અબૂ સુફિયાન કુરૈશે મક્કા ઔર બનૂ સુલૈમ, બનૂ સાદ વગૈરા કબાઈલ કે ઈત્તેહાદ સે દસ હઝાર કા લશ્કરે જર્રાર લે કર મુસલમાનોં કો ખત્મ કરને કે ઈરાદે સે મદીના કી તરફ રવાના હો ગયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — કબ્ર કે બારે મેં ખબર દેના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે જબ હમ લોગ હુઝૂર ﷺ કે સાથ તાઈફ જા રહે થે તો રાસ્તે મેં હમારા ગુઝર એક કબ્ર કે પાસ સે હુવા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: યે અબૂ રિગાલ કી કબ્ર હૈ જો કૌમે સમૂદ કા એક ફર્દ થા, મક્કા કી ઝમીન ઉસ કો અપને સે દૂર કર રહી થી તો વો વહાં સે નિકલ ગયા જબ વો યહાં પહુંચા, તો ઉસ કો વહી અઝાબ આ પહુંચા જો ઉસ કી કૌમ પર આયા થા ઔર ફિર યહીં દફન કર દિયા ગયા ઔર ઉસ કી નિશાની યે હૈ કે ઉસ કે સાથ ઉસ કી કબ્ર મેં સોને કી એક ટેહની ભી રખી ગઈ થી અગર તુમ ઈસ કબ્ર કો ખોદોગે તો વો સોને કી ટેહની ઝરૂર મિલેગી, તો લોગ કબ્ર કી તરફ લપકે ઔર કબ્ર ખોદી દેખા, તો ઉસ કે સાથ વો ટેહની રખી હુઈ થી. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૫૫૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વારિસીન કે દરમિયાન વરાસત તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "માલ (વરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો". [મુસ્લિમ : ૪૧૪૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડ઼ા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ વજહ કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સૈલાબી બારિશ રોકને કી દુઆ

હઝરત અનસ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બારિશ રોકને કે લિયે યે દુઆ કી:

((اَللّٰهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا))

તર્જમાઃ એ અલ્લાહ! હમારે અતરાફ મેં બારિશ બરસા, હમ પર બારિશ ન બરસા.

[બુખારી : ૧૦૧૩, અન અનસ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મેહમાન કા ઈકરામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ કભી ભી કોઈ મુસલમાન અપને મુસલમાન ભાઈ સે મુલાકાત કે લિયે જાએ ઔર મેઝબાન મેહમાન કા એજાઝ વ ઈકરામ કરને કી ગર્ઝ સે મેહમાન કો તકિયા પેશ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ મેઝબાન કી મગફિરત ફરમા દેંગે''. [તબરાની કબીર : ૭૬૨, અન સલમાન]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હક કો જુટલાને કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''હમ ને ઉન (કૌમે આદ) કે લોગોં કો ઉન ચીઝોં કી કુદરત દી થી કે જિન કી કુદરત તુમ કો નહીં દી ઔર હમ ને ઉન કો કાન ઔર આંખેં ઔર દિલ અતા કિએ થે, ચૂંકે વો અલ્લાહ કી આયતોં કા ઈનકાર કરતે થે, ઈસ લિયે ન ઉન કે કાન ઉન કે કુછ કામ આએ, ન ઉન કી આંખેં ઔર ન ઉન કે દિલ; ઔર જિસ અઝાબ કા વો મઝાક ઉડ़ાયા કરતે થે ઉસી ને ઉન કો આઘેરા''. [સૂર-એ-અહકાફ : ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''(માલ વ ઔલાદ કી) કસરત ઔર (દુનિયા કે સામાન પર) ફખ્ર ને તુમ કો(અલ્લાહ કી યાદ સે) ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગિઝ એસા ન કરો, તુમ કો બહુત જલ્દ માલૂમ હો જાએગા''. [સૂર-એ-તકાસુર : ૧ તા ૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ મય્યિત કો કબ્ર મેં રખ દિયા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સૂરજ ગુરૂબ હોતા હુવા દિખાઈ દેતા હૈ, તો વો બૈઠ કર આંખેં મલને લગતા હૈ ઔર કેહતા હૈ, મુજે નમાઝ પઢ़ને દો''.

[ઈબ્ને માજા : ૪૨૭૨, અન જાબિર]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગુદ્દી પર પછના લગાને કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ગુદ્દી કી હડ્ડી કે ઉભાર પર પછના લગાઓ, ઈસ લિયે કે યે બહત્તર (૭૨) બીમારિયોં કા ઈલાજ હૈ, ઉનમેં સે પાંચ બીમારિયાં યે હૈં : પાગલપન, જુઝામ, બર્સ ઔર દાઢ કી તકલીફ હૈ. [તબરાની કબીર : ૭૩૦૬, અન સુહૈબ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''હમેશા સચ બોલો ક્યોંકિ સચ નેકિ કા રાસ્તા બતાતા હૈ ઔર સચ ઔર નેકી જન્નત મેં દાખિલ કરને વાલે હૈં. તુમ જૂટ સે બચો ક્યોંકિ વો ગુનાહ કા રાસ્તા બતાતા હૈ ઔર જૂટ ઔર ગુનાહ જહન્નમ મેં દાખિલ કરને વાલે હૈં''. [તબરાની કબીર : ૧૬૨૫૯, અન મુઆવિયા બિન અબી સુફિયાન]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	મદીના કી હિફાઝત કી તદબીર

શવ્વાલ સન ૫ હિજરી મેં રસુલુલ્લાહ ﷺ કો ઈત્તેલા મિલી કે કુરૈશ ઔર યહૂદ મુત્તહિદ હો કર મદીના પર હમલા કરના ચાહતે હૈં ઔર મુસલમાનોં કે વુજૂદ કો હમેશા કે લિયે મિટાના ચાહતે હૈં, આપ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ؓ સે મશ્વરા તલબ કિયા, તો ઉન્હોંને મદીના મેં કિલા બંદ હો કર દિફાઈ જંગ કરને કા ઈરાદા ઝાહિર કિયા, ઉસ મૌકે પર સલમાન ફારસી ؓ ને ઘુડ઼સવારોં કે હમલોં સે બચને કે લિયે ખંદક ખોદને કા મશ્વરા દિયા, હુઝૂર ﷺ કો યે રાય પસંદ આઈ ઔર દુશ્મન સે હિફાઝત કે લિયે મદીને કે શિમાલી મૈદાન ઔર ખુલે હિસ્સે મેં ખંદક ખોદને કા હુકમ દિયા ઔર બઝાતે ખુદ નિશાન લગા કર હર દસ સહાબા કો ખોદને કે લિયે દસ દસ ગઝ ઝમીન તકસીમ ફરમા દી, સહાબ-એ-કિરામ શબ વ રોઝ ખંદક કી ખુદાઈ મેં મસરૂફ થે કે ઈસ દૌરાન એક સખ્ત ચટાન આ ગઈ, આપ ﷺ ને અલ્લાહ કા નામ લે કર ઉસ પર તીન કુદાલ મારી, જિસ સે ચટાન રેઝા રેઝા હો ગઈ ઔર આપ ﷺ ને મુલ્કે શામ, ઈરાન ઔર યમન કી ફતહ કી ખુશખબરી સુનાઈ, ગર્ઝ તીન હઝાર જાંનિસાર સહાબા ને છે દિન મેં તકરીબન તીન કિલો મીટર લમ્બી, પાંચ ગઝ ચૌડ઼ી ઔર પાંચ ગઝ ગેહરી ખંદક ખોદ કર તૈયાર કર દી.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	મચ્છર અલ્લાહ કી છોટી સી મખ્લૂક

મચ્છર કી ગિઝા અલ્લાહ તઆલા ને ખૂન કો બનાયા હૈ, ઈસી લિયે વો સૂંઢ કો બદન મેં ચુભો કર ખૂન ચૂસતા હૈ, ઉસ કો કિસ ને બતાયા કે ખાલ ઔર ગોશ્ત કે બીચ મેં ખૂન હૈ, યકીનન યે ઉસ કો માલૂમ હૈ, અગર માલૂમ ન હોતા તો ઈસ તરહ આકર ન બૈઠતા, ફિર ઉસ કી હિમ્મત વ જુરઅત દેખો કે કૈસી ખામોશી કે સાથ બદન પર આકર બૈઠ જાતા હૈ, ફિર ઝરા સા શુબા હુવા તો ઉડ઼ જાતા હૈ, યે સારી સુજ બુજ ઉસ કો કિસ ને અતા કી હૈ? યકીનન અલ્લાહ તઆલા ને.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુવે ખડ઼ે હુવા કરો''. [સૂર-એ-બકરહ: ૨૩૮]

ફાયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્ઝ ઔર વાજિબ નમાઝ કો ખડ઼ે હો કર પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈશા કી નમાઝ મેં મસ્નૂન કિરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈશા કી નમાઝ મેં ﴿وَالشَّمْسِ وَضُحٰهَا﴾ ઔર ઈસી જૈસી સૂરતેં પઢ઼ા કરતે થે.

[તિર્મિઝી: ૩૦૯, અન બુરૈદા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સુબહ વ શામ કો મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સુબહ કો યા શામ કો મસ્જિદ કી તરફ જાતા હૈ તો સુબહ વ શામ જબ ભી વો મસ્જિદ કી તરફ જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મેહમાન નવાઝી કા ઈન્તેઝામ ફરમાતે હૈં''. [મુસ્લિમ : ૧૫૨૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર લટકાને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ સે પેહલે એક આદમી તકબ્બુર કે સબબ અપના ઈઝાર લટકાને કી વજહ સે ઝમીન મેં ધંસા દિયા ગયા, ચુનાંચે વો કયામત તક ઝમીન મેં ધંસતા ચલા જાએગા''.

[નસઈ : ૫૩૨૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા હી કો મકસદ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કા મકસદ દુનિયા બન જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે મામલાત કો બિખેર દેતા હૈ ઔર ઉસ કી ગુરબત ઔર મોહતાજગી કો ઉસ કી આંખોં કે સામને કર દેતા હૈ, (જિસ સે વો હમેશા ડરતા રેહતા હૈ) ઔર ઉસ કો દુનિયા ઉતની હી મિલતી હૈ જિતના ઉસ કે મુકદ્દર મેં હૈ, ઔર જિસ આદમી કા મકસદ આખિરત હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે કામોં કો સમેટ દેતે હૈં ઔર ઉસ કે દિલ કો ગની (યાની મુતમઇન) કર દેતે હૈં ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આતી હૈ''.

[ઇબ્ને માજા : ૪૧૦૫, અન ઝૈદ બિન સાબિત ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ દિન (કયામત કે દિન) બહુત સે ચેહરે રૌશન, હંસતે હુએ ખુશિયાં મનાતે હોંગે ઔર બહુત સે ચેહરોં પર ઉસ દિન ગર્દ વ ગુબાર પડ઼ી હોગી (ઔર) ઉન પર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ છાઈ હુઈ હોગી, યહી લોગ મુનકિર વ બદકાર હોંગે''. [સૂર-એ-અબસ : ૩૮ તા ૪૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈરકુન્નિસા (Scitica) કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈરકુન્નિસા કા ઇલાજ અરબી બકરી (દુમ્બે) કી ચક્તી હૈ, જિસે પિઘલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિયે જાએં ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ''.

[ઇબ્ને માજા : ૩૪૬૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી ઇતાઅત કરો, અપને આમાલ કો બરબાદ ન કરો''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૬ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ખંદક ખોદને મેં સહાબા કી કુરબાની

સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને સખ્ત સરદી, બે સરો સામાની ઔર ફાકા કશી કે બાવજૂદ પૂરી હિમ્મત વ ઈસ્તેકામત કે સાથ ખંદક ખોદને કા કામ અંજામ દિયા, હઝરત અબૂ તલહા ﷺ ને ભૂક કી શિદ્દત સે અપના પેટ ખોલ કર દિખાયા જિસ પર એક પત્થર બંધા હુવા થા, યે દેખ કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપને પેટ સે કપડ઼ા હટાયા, તો સહાબા ને દેખા ઉસ પર દો પત્થર બંધે હુવે થે, એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સુબહ સવેરે સખ્ત સરદી ઔર ભૂક પ્યાસ કી હાલત મેં સહાબા કો ખંદક ખોદતે દેખ કર યે દુઆ દી:

((اَللّٰهُمَّ لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ الْآخِرَةِ فَاغْفِرِ الْأَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! અસલ ઝિંદગી તો આખિરત કી ઝિંદગી હૈ, તૂ અન્સાર વ મુહાજિરીન કી મગફિરત ફરમા, યે સુન કર સહાબા જોશે મુહબ્બત મેં કેહને લગે:

نَحْنُ الَّذِيْنَ بَايَعُوْا مُحَمَّدًا عَلَى الْجِهَادِ مَا بَقِيْنَا أَبَدًا

તર્જમા: હમ ને મરતે દમ તક મુહમ્મદ ﷺ કે હાથ પર જિહાદ કી બૈત કી, જબ સહાબ-એ-કિરામ કો દૌરાને ખંદક કોઈ રૂકાવટ પેશ આતી, તો આપ ﷺ પાની મેં અપના લુઆબ ડાલ કર અલ્લાહ સે દુઆ ફરમાતે ઔર પાની છિડ઼ક દેતે, તો વો ચટાન રેત કે તૌદે કી તરહ નરમ હો જાતી. ગર્ઝ દુશ્મન કે આને સે પેહલે અહલે મદીના ને અપની હિફાઝત કા ઈન્તેઝામ મુકમ્મલ કર લિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — બકરિયોં કે થનોં મેં દૂધ ભર આના

હઝરત અબૂ કિરસાફા (જંદરહ બિન ખૈશનહ) ફરમાતે હૈં કે મેરે વાલિદ કા ઈન્તેકાલ હો ચુકા થા, મૈં અપની વાલિદા ઔર ખાલા કી પરવરિશ મેં થા, મૈં જબ બકરિયાં ચરાને જાતા થા, તો મેરી ખાલા મુજ સે કેહતી થીં કે મુહમ્મદ કે પાસ કભી મત જાના વો તુજે ગુમરાહ કર દેંગે લેકિન ફિર ભી મૈં બકરિયાં લે કર ઘર સે નિકલતા ઔર બકરિયોં કો ચરને કે લિયે છોડ઼ દેતા ઔર મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મજલિસ મેં ચલા જાતા ઔર ઉન કી બાતેં સુનતા, જબ મૈં શામ કો બકરિયાં લે કર વાપસ ઘર જાતા તો મેરી ખાલા કેહતી કે બકરિયોં કે થન ક્યોં ખુશ્ક હૈં? તો મૈં કેહતા પતા નહીં, દૂસરે દિન ભી યહી કહા, તીસરે દિન ભી મૈં મામૂલ કે મુતાબિક બકરિયોં કો છોડ઼ કર હુઝૂર ﷺ કી મજલિસ મેં ગયા ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર સાથ સાથ મૈંને અપની ખાલા કા ઔર મેરી બકરિયોં કા મામલા હુઝૂર ﷺ સે બયાન કિયા, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: બકરિયાં લે આઓ, મૈં લે કર આયા, તો હુઝૂર ﷺ ને સબ બકરિયોં કે પેટ ઔર થનોં પર અપના મુબારક હાથ ફેરા ઔર બરકત કી દુઆ ફરમાઈ, તો સારી બકરિયાં મોટી હો ગઈ ઔર થનોં મેં દૂધ ભર આયા, જબ શામ કો મૈં બકરિયાં લે કર ઘર આયા તો ખાલા ને પૂછા: કયા બાત હૈ? તો મૈં ને કહા: રોઝાના જહાં ચરાતા થા આજ ભી વહીં ચરાઈ, લેકિન મૈં અપના વાકિઆ બયાન કરતા હૂં, ચુનાંચે જબ મૈંને વાલિદા ઔર ખાલા કે સામને સારા વાકિઆ બયાન કિયા તો વો ખુદ કેહને લગીં હમેં ભી મુહમ્મદ ﷺ કે પાસ લે ચલો, મૈં ઉન કો લે ગયા, તો દોનોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર હુઝૂર ﷺ કે હાથ પર બૈત કી.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલઅસફહાની : ૩૬૭]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુક્મ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતેં હૈં ઉન કો લોટા દો''.

[સૂર-એ-નિસા : ૫૮]

ફાયદા: અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં

નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ

નેક ઔર સાલેહ ઔલાદ કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે: ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصّٰلِحِيْنَ﴾
તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજે નેક ઔલાદ અતા ફરમા. [સૂર-એ-સાફફાત : ૧૦૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બાપ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા આલા દર્જા યે હૈ કે ઉસ કે ચલે જાને કે બાદ ઉસ કે સાથ તઅલ્લુકાત રખને વાલોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરે''. [મુસ્લિમ : ૬૫૧૫, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ્ર કરને વાલોં કા નાકામ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર ઉન્હોંને (ઔરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં

સિર્ફ દુનિયા કી નેઅમતેં માંગના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: '' જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઈનામ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ તો (યે ઉસ કી નાદાની હૈ, ઉસે માલૂમ નહીં કે) અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઈનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેઅમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિય્યતોં કો દેખતા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં

એક સાથ જન્નત મેં જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર યા સાત લાખ અફરાદ એક સાથ જન્નત મેં દાખિલ હોંગે, ઉન કે ચેહરે ચૌદહવીં રાત કે ચાંદ કી તરહ ચમક રહે હોંગે''.
[બુખારી : ૩૨૪૭, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્અરી ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઔર અઅ્ અઅ્ કર રહે થે. [નસઈ : ૩]
ફાયદા : ઈસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલ્ગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અલ્લાહ કી ઈબાદત ઈસ તરહ કરો ગોયા તુમ ઉસ કો દેખ રહે હો, તુમ અપને આપ કો મુર્દોં મેં શુમાર કરો, ફિર એક એક પત્થર ઔર દરખ્ત કે પાસ અલ્લાહ કો યાદ કરો, ઔર જબ તુમ કોઈ બુરા કામ કર બૈઠો તો ઉસ કે સાથ હી અચ્છા કામ કર લિયા કરો. પોશીદા ગુનાહ કે બદલે પોશીદા નેકી ઔર ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુનાહ કે બદલે ખુલ્લમ ખુલ્લા નેકી કર લિયા કરો''.
[તબરાની કબીર : ૧૬૭૮૭, અન મઆઝ બિન જબલ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭ જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | ગઝવ-એ-ખંદક મેં મુહાસરે કી શિદ્દત

અબૂ સુફિયાન કી ક્યાદત મેં દસ હઝાર કા મુત્તહિદા લશ્કર મદીના પહુંચા, શહર કી હિફાઝલત કે લિયે ખોદી હુઈ ખંદક કો દેખ કર મુશ્રિકીન હૈરાન રેહ ગએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન હઝાર સહાબા કો ઉન કે મુકાબલે કે લિયે રવાના કિયા, દોનોં લશ્કરોં કે દરમિયાન ખંદક હાઈલ થી, અબૂ સુફિયાન મદીને કા મુહાસરા કર ચુકા થા, બનૂ કુરૈઝા ઔર મુસલમાનોં કે દરમિયાન મુઆહદા થા, ઈસ લિયે વો જંગ મેં શરીક નહીં હુવે, બનૂ નઝીર કે સરદાર હુયૈય બિન અખ્તબ ને બડ઼ી જદ્દો જહદ ઔર કોશિશ કે બાદ બનૂ કુરૈઝા કે સરદાર કઅબ બિન અસદ કો લાલચ દે કર મુસલમાનોં સે બદ અહદી કરને પર આમાદા કર કે અપને સાથ શામિલ કર લિયા, ઈસ બદ અહદી સે મુસલમાનોં કો બડ઼ા સદમા હુવા, દૂસરી તરફ મુનાફિકીન મુસલમાનોં સે હીલા સાઝી ઔર બહાના બાઝી કર કે મૈદાન છોડ઼ કર જા રહે થે, ઈસ તરહ મુસલમાન અંદરૂની ઔર બૈરૂની હમલે કે બીચ આગએ, મુહાસરે કી શિદ્દત ઔર સખ્તી કે બાઈસ આપ ﷺ ને બનૂ ગિતફાન કો મદીને કી એક તિહાઈ પૈદાવાર દે કર અબૂ સુફિયાન કે લશ્કર સે અલગ હો જાને પર સુલહ કા ઈરાદા ફરમાયા, મગર હઝરત સઅદ બિન મઆઝ ઔર સઅદ બિન ઉબાદા જૈસે બહાદુર સહાબા ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! હમ તલવારોં કે અલાવા ઉન કો અપના માલ હરગિઝ નહીં દેંગે, વો જો કરના ચાહેં કર લેં, હમ મુકાબલે કે લિયે તૈયાર હૈં.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | આંખ મેં સાત પર્દે

ઈનસાન કે હર ઉઝવ મેં અગર ગૌર કરોગે તો અલ્લાહ કી બડ઼ી કુદરત નઝર આએગી. ઈન્સાની જિસ્મ મેં અલ્લાહ તઆલા ને દો છોટી છોટી કૈસી ખુબસૂરત આંખેં બનાઈ હૈં, જિસ મેં દેખને કી ઝબરદસ્થ સલાહિયત રખી હૈ, દુનિયા કી બડ઼ી સે બડ઼ી તાકતેં મિલ કર ભી એક આંખ નહીં બના સકતીં, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ આંખ કો સાત તબકાત સે બનાયા હૈ, હર તબ્કે મેં ખાસ સિફત રખી હૈ ઔર ઉસ કી મખ્સૂસ શક્લ બનાઈ હૈ. ઉન સાત તબકાત મેં સે અગર એક તબકા ભી બેકાર યા ઝાએ હો જાએ તો આંખ સે નઝર નહીં આ સકતા. યે અલ્લાહ કી કિતની અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ; મગર ચાર લોગોં પર (લાઝિમ નહીં હૈ) ૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલકિયત મેં હો, ૨) ઔરત, ૩) નાબાલિગ બચ્ચા, ૪) બીમાર''. [અબૂ દાઊદ: ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ ؓ]

ફાયદા: જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, તો વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત, આઝાદ ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ. લેકિન મુસાફિર પર ફર્ઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	નમાઝે જુમા મેં મસ્નૂન કિરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જુમા કી નમાઝ મેં ﴿سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ઔર ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ પઢ़ા કરતે થે. [અબૂ દાઊદ : ૧૧૨૫, અન સુમરા બિન જુન્દુબ ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઠંડી કે મૌસમ મેં અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સખ્ત ઠંડી મેં આઝાએ વુઝૂ કો અચ્છી તરહ ધોતા હૈ ઉસ કા દોહરા અજ્ર મિલતા હૈ''. [તબરાની ઔસત : ૫૫૨૫, અન અલી બિન અબી તાલિબ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	તસ્વીર બનાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તસ્વીર બનાને વાલોં કો કયામત કે દિન અઝાબ દિયા જાએગા. ઉન સે કહા જાએગા જો તસ્વીરેં તુમ ને બનાઈ હૈં ઉન મેં જાન ડાલો''. [બુખારી : ૫૯૫૧, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	કાફિરોં કે માલ પર તઅજ્જુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજ્જુબ મેં મત પડ़ના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબ્તલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેંગે''. [સૂર-એ-તૌબા : ૫૫]

ખુલાસા: કાફિરોં કો જો માલ વ ઔલાદ દી જાતી હૈ, ઉન કી ઝિયાદતી સે કિસી કો તઅજ્જુબ નહીં હોના ચાહિયે, ક્યોંકિ ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા ઉન ચીઝોં કે ઝરિયે ઉન કી નાફરમાની ઔર બગાવત કી વજહ સે અઝાબ દેના ચાહતા હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઇન્સાન! તૂ અપને રબ કે પાસ જાને તક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કર રહા હૈ ઔર તુજે ઉસ અમલ કા બદલા મિલને વાલા હૈ, તો જિસ કા નામ-એ-આમાલ દાહને હાથ મેં દિયા ગયા, ઉસ સે આસાન હિસાબ લિયા જાએગા, વો અપને ઘર વાલોં કે પાસ ખુશ હો કર લૌટેગા''. [સૂર-એ-ઇન્શિકાક : ૬ તા ૯]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	રાય કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિફા હૈ ! ઘેકવાર (એલોવિરા) ઔર રાય મેં. [સુનને કુબ્રા લિલ બયહકી : ૧૯૫૭૮, અન કૈસ બિન રાફેઅ ؓ]

ફાયદા : રાય કા તેલ બાલોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતા હૈ, સુફેદ હોને સે રોકતા હૈ ઔર જિલ્દ મેં નરમી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે આગે બઢ़ કર બાત મત કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો. બેશક અલ્લાહ (તુમ્હારી બાતોં કો) સુનને વાલા ઔર કામોં કો જાનને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-હુજરાત : ૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-ખંદક મેં સહાબા કી કુરબાની

ગઝવ-એ-ખંદક મેં મુશ્રિકીન ને દસ હઝાર કા લશ્કર લે કર મદીને કા મુહાસરા કર રખા થા, દોનોં તરફ સે તીર અંદાઝી ઔર સંગબારી કા તબાદલા હોતે હુએ દો હફતે ગુઝર ગએ, તો કુરૈશ ને તમામ ફૌજ કો જમા કર કે હમલા કરને કા મન્સૂબા બનાયા, ઈત્તેફાક સે એક મકામ પર ખંદક કી ચૌડ઼ાઈ કમ થી, તો અરબ કા મશહૂર બહાદુર અમ્ર બિન અબ્દેવુદ ઔર ઉસ કે સાથિયોં ને ઘોડ઼ોં કા એડ઼ લગા કર ખંદક કો પાર કર લિયા ઔર મુસલમાનોં કો તીન મરતબા મુકાબલે કે લિયે લલકારા, તો હઝરત અલી ﷺ મુકાબલે કે લિયે આગે બઢ઼ે, થોડ઼ી દેર દોનોં ને અપને અપને ઝૌહર દિખાએ, બિલઆખિર હઝરત અલી ﷺ ને ઉસ કો નિમટા દિયા, યે મંઝર દેખ કર મુશ્રિકીન પર રોબ તારી હો ગયા ઔર મુકાબલે કી તાબ ન લા કર ભાગ ગએ, હમલે કા યે બડ઼ા સખ્ત દિન થા, કુફફાર વ મુશ્રિકીન કી તરફ સે નેઝોં ઔર પત્થરોં કી બારિશ હો રહી થી. ચુનાંચે એક માહ કે તવીલ મુહાસરે કે બાદ અલ્લાહ તઆલા કી ગૈબી મદદ આઈ ઔર ઐસી ઠંડી વ તેઝ હવા ચલી કે ઉન કે ખેમે ઉખડ઼ ગએ, લશ્કરોં મેં અફરા તફરી મચ ગઈ, મૌસમ કી સખ્તી, ખાને પીને કી કિલ્લત કી વજહ સે વો મજબૂર હો કર ભાગ ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	દાંતોં કે દરમિયાન સે નૂર નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને કે દોનોં દાંત કુશાદા થે, બાત કરતે હુએ ઉન કે દરમિયાન સે નૂર નિકલતા હુવા મેહસૂસ હોતા થા. [શમાઈલે તિર્મિઝી : સ.૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

ખુલાસા: યે ભી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા મોઅજિઝા હૈ કે આપ ﷺ બાત કરતે તો આપ ﷺ કે મુંહ મુબારક સે નૂર નિકલતા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન ઔરતોં કે લિયે તુમ્હારે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો તો ઉન કે લિયે તુમ્હારે છોડ઼ે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કો યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિય્યત ઔર કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ મિલેગા''. [સૂરહ-એ-નિસા : ૧૨]

ફાયદા: શૌહર કે ઈન્તેકાલ કે બાદ અગર ઉસ કી કોઈ ઔલાદ ન હો, તો બીવી કો શૌહર કે માલ કા ચૌથાઈ હિસ્સા દેના ઔર અગર કોઈ ઔલાદ હો, તો આઠવાં હિસ્સા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ગમ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગમ વ મુસીબત કે વક્ત ઈસ કો પઢ઼ને કે લિયે ફરમાયા:

((إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اَللّٰهُمَّ أْجُرْنِيْ فِيْ مُصِيْبَتِيْ وَاخْلُفْ لِيْ خَيْرًا مِّنْهَا))

તર્જુમાઃ હમ સબ અલ્લાહ કી મિલકિયત મેં હૈં ઔર ઉસી કી તરફ જાને વાલે હૈં, યા અલ્લાહ! તૂ મુજે મેરી ઈસ મુસીબત મેં સવાબ દે ઔર મુજે ઈસ સે બેહતર બદલા ઈનાયત ફરમા. [મુસ્લિમ : ૨૧૨૬, અન ઉમ્મે સલમા]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં મૌત આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કત્લ કિયા જાએ; યા ઉસ કો મૌત આ જાએ; તો વો (સીધા) જન્નત મેં જાતા હૈ''. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૫૨૧, અન ઉમર]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સરગોશી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐસી સરગોશી (ખુફિયા મશ્વરા) સિર્ફ શૈતાન કી તરફ સે હૈ જો કે મુસલમાનોં કો રંજ મેં મુબ્તલા કર દે, ઔર વો અલ્લાહ કી મશિય્યત વ ઈરાદે કે બગૈર મુસલમાનોં કો કુછ ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકતા ઔર મુસલમાનોં કો અલ્લાહ હી પર ભરોસા રખના ચાહિયે''. [સૂર-એ-મુજાદલા : ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી ઝિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં''. (યાની મુસલમાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો દુનિયા હી કી ઝિંદગી પર રાઝી હો જાએ યા દુનિયા કે થોડ઼े સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કર દે)''. [સૂર-એ-તૌબા : ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતુલ ફિરદૌસ કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ અલ્લાહ તઆલા સે સવાલ કરો, તો જન્નતુલ ફિરદૌસ કા સવાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો જન્નત કા સબ સે અફઝલ ઔર બુલંદ દર્જા હૈ ઔર ઉસ કે ઊપર રહમાન કા અર્શ હૈ ઔર ઉસી સે જન્નત કી નહરેં નિકલતી હૈં''. [બુખારી : ૭૪૨૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સફર જલ સે દિલ કા ઈલાજ

હઝરત તલહા ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, તો આપ ﷺ કે મુબારક હાથ મેં એક સફરજલ (બહી) થા, ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તલહા! ઈસે લો, ક્યોંકિ યે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ''. [ઈબ્ને માજા : ૩૩૬૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અબૂઝર ફરમાતે હૈં કે મુજે મેરે દોસ્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને વસિય્યત ફરમાઈઃ ''મૈં અપને સે ઝિયાદા માલદાર કી તરફ ન દેખૂં ઔર અપને સે કમ દર્જે વાલે (માલદાર) કી તરફ દેખૂં ઔર ગરીબોં સે મુહબ્બત ઔર ઉન કે કરીબ રેહને કી વસિય્યત ફરમાઈ, ઔર સિલા રહમી કરને કી વસિય્યત ફરમાઈ અગરચે વો તુમ સે પીઠ ફેરે''. [સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૪૫૦, અન અબી ઝર]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) જુમાદલ ઊલા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-બની કુરૈઝા

બનૂ કુરૈઝા ને અહદ શિકની કર કે કુરૈશે મક્કા કા સાથ દિયા થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગઝવ-એ-ખંદક સે મદીના આકર હથિયાર ઉતાર દિયે, તો હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને આકર અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા ને હુક્મ દિયા હૈ કે આપ લશ્કર લે કર બનૂ કુરૈઝા રવાના હો જાએં, આપ ﷺ ને સહાબા કો અસ્ર કી નમાઝ બનૂ કુરૈઝા મેં પઢ઼ને કા હુક્મ દિયા, હઝરત અલી ﷺ ઈસ્લામી ઝંડા ઔર સહાબા કા લશ્કર લે કર વહાં પહુંચે, યહૂદિયોં ને આપ ﷺ કો બુરા ભલા કહા ઔર મુસાલહત કે લિયે ભી તૈયાર નહીં હુએ, તો ઉન કે કિલે કા મુહાસરા તકરીબન ૨૫ દિન તક જારી રખા. બિલઆખિર મુહાસરા તંગ હોને પર ઉન્હોંને મુસાલહત કે મામલે કો પેહલે હઝરત અબૂ લુબાબા ﷺ ફિર હઝરત સઅદ બિન મુઆઝ ﷺ કે સુપુર્દ કર દિયા કે ઉન કા હર ફૈસલા હમેં મન્ઝૂર હૈ, ઉન્હોંને તૌરાત કે મુતાબિક ફૈસલા કિયા કે તમામ લડ઼ને વાલે મરદોં કો કત્લ કર દિયા જાએ, ઔરતોં ઔર બચ્ચોં કો ગુલામ બના લિયા જાએ, જાઈદાદ ઔર માલ વ દૌલત મુસલમાનોં મેં તકસીમ કર દી જાએ, ઈસ ફૈસલે કે મુતાબિક બનૂ કુરૈઝા કો ગિરફતાર કર કે મદીના લા કર કત્લ કિયા ગયા. હુયૈય બિન અખ્તબ ઔર બનૂ કુરૈઝા કે સરદાર કઅબ બિન અસદ કી ભી ગરદન માર દી ગઈ, તાકે અહદ શિકની કરને વાલોં ઔર ધોકા બાઝોં કો હમેશા કે લિયે સબક મિલ જાએ ઔર આને વાલી નસ્લેં ઈબરત હાસિલ કરેં. ઈસ તરહ મદીના હમેશા કે લિયે દુશ્મનોં કી સાઝિશોં સે મહફૂઝ હો ગયા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	અનાર કે ફલ મેં અલ્લાહ કી કુદરત

અનાર કે ફલ પર ગૌર કરો કૈસી અજીબ હિકમત સે ઉસ કે અંદર મુખ્તલિફ કિસ્મ કે ખાને બના કર અલ્લાહ તઆલા ને કિસ ખૂબી સે હર ખાને મેં અનાર કે દાને ફિટ કિયે હૈં, ફિર હિફાઝત કે લિયે ઉન પર હલ્કે હલ્કે પરદે લગા રખે હૈં, એક મોટે ઔર નરમ ગૂદે મેં વો દાને જુડ઼ે હુવે હૈં, ફિર દોનોં કા એક બારીક ગિલાફ મેં મહફૂઝ કર દિયા હૈ તાકે વો એક જગહ તરતીબ સે રેહ કર પરવરિશ પા સકેં, કિસી ઝર્બ સે પડ઼ને સે વો મુન્તશિર હો કર ખરાબ ન હોં, યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કિતની અજીબ કારીગરી હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તેરે રબ ને હુક્મ દિયા હૈ કે તુમ ઉસ કે અલાવા કિસી કી ઈબાદત મત કરો ઔર અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કિયા કરો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૨૩]

ફાયદાઃ વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના, ઉન કી ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારી કરના ઔર ઉન્હેં તકલીફ ન પહુંચાના ઔલાદ પર ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ઘુમાએ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ (નમાઝ મેં) દાએં ઔર બાએં જાનિબ સલામ ફેરતે હુએ (ઇતના ગરદન કો ઘુમાતે) કે આપ કે રૂખ્સાર મુબારક કી સફેદી નઝર આ જાતી. [મુસ્લિમ: ૧૩૧૫, અન સઅદ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-બકરહ કી આખરી દો આયાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ સૂર-એ-બકરહ કી આખરી દો આયતેં રાત મેં પઢ લિયા કરે, તો યે દોનોં (ઉસ કો ઇન્સાન ઔર જિન્નાત કે શર સે બચાને કે લિયે) કાફી હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૮૮૧, અન અબી મસઊદ અન્સારી ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રસ્મે જાહિલિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ ને રૂખ્સારોં કો નોચા, ઔર ગરેબાન કો ચાક કિયા, ઔર ઝમાન-એ-જાહિલિયત કી તરહ વાવેલા કિયા, વો હમારે તરીકે પર નહીં''. [બુખારી: ૧૨૯૭, અન ઇબ્ને મસઊદ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	બૂઢે આદમી કી ખ્વાહિશ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''આદમી બુઢા હો જાતા હૈ, લેકિન ઉસ કી દો ચીઝેં જવાન રેહતી હૈં: ૧) લમ્બી ઉમ્ર કી ખ્વાહિશ. ૨) માલ કી હિર્સ વ લાલચ''. [તિર્મિઝી: ૨૩૩૯, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	બાએં હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જિસ શખ્સ કો ઉસ કા નામ-એ-આમાલ પીઠ કે પીછે સે (બાએં હાથ મેં) દિયા ગયા, તો વો મૌત કો પુકારેગા ઔર જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા''.

[સૂર-એ-ઇન્શિકાક : ૧૦ તા ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિરહેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અગર મુસલમાનોં કે દો ગિરોહ આપસ મેં લડ઼ પડ઼ેં, તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન સુલહ વ સફાઈ કરા દિયા કરો, ફિર અગર ઉન મેં સે એક ગિરોહ દૂસરે પર ઝિયાદતી કરે, તો ઝિયાદતી કરને વાલે ગિરોહ સે લડ઼ો યહાં તક કે વો અલ્લાહ કે હુકમ કી તરફ લોટ આએ, ફિર અગર વો ઝિયાદતી કરને વાલા રૂજૂ કર લે, તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન ઇન્સાફ કે સાથ સુલહ કરા દો; ઔર ઇન્સાફ કરતે રહા કરો; બેશક અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાફ કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ''. [સૂર-એ-હુજરાત:૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઘઝવ-એ-મુરૈસિઅ યા બની મુસ્તલિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ઈત્તેલા મિલી કે બનૂ મુસ્તલિક કે સરદાર હારિસ બિન ઝરાર ને મદીના પર હમલા કરને કે લિયે બહુત સી ફૌજ જમા કર લી હૈ, આપ ﷺ ને બુરૈદા અસલમી કો તહકીક કે લિયે ભેજા, ઉન્હોંને વાપસ આકર ઈસ ખબર કી તસદીક કર દી, તો હુઝૂર ﷺ ૨ શાબાન સન ૫ હિજરી કો સહાબા કા લશ્કર લે કર રવાના હો ગએ ઔર એક દિન કા સફર તૈ કર કે મકામે મુરૈસિઅ કે પાસ પડ઼ાવ ડાલા, મુરૈસિઅ કે લોગ મુકાબલે કે લિયે આએ ઔર મામૂલી સી જંગ કે બાદ ઉન કે પાંવ ઉકડ઼ ગએ ઔર વો મૈદાન છોડ઼ કર ભાગ ગએ, ઈસ જંગ મેં બનૂ મુસ્તલિક કે દસ આદમી મારે ગએ, જબ કે એક સહાબી ને ભી શહાદત પાઈ, મુસલમાનોં ને મુશ્રિકીન કે ૬૦૦ આદમિયોં કો કૈદ કિયા, માલે ગનીમત મેં દો હઝાર ઊંટ ઔર પાંચ હઝાર બકરિયાં હાથ આઈ, ઈસ લડ઼ાઈ મેં ગિરફતાર હોને વાલોં કે સાથ બનૂ મુસ્તલિક કે સરદાર કી બેટી જુવૈરિયા ભી થીં, ઉન્હોંને અપને ફિદયે કી રકમ તૈ કર કે હુઝૂર ﷺ સે મદદ કી દરખાસ્ત કી, આપ ﷺ ને અપની તરફ સે ફિદયે કી રકમ અદા કર કે ઉન કો ગુલામી સે નજાત દિલાઈ ઔર મઝીદ યે એહસાન ફરમાયા કે ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બાદ ઉન સે નિકાહ કર લિયા. ઈસ નિકાહ કી બરકત સે બનૂ મુસ્તલિક કે તમામ જંગી કૈદિયોં ઔર માલે ગનીમત કો વાપસ કર દિયા ગયા ઔર ઉન કે વાલિદ બનૂ મુસ્તલિક કે સરદાર હારિસ બિન ઝરાર ને ભી ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર રદિ. કે બારે મેં પેશીન ગોઈ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર રદિ. ફરમાતે હૈં કે આપ ﷺ ને મેરે સર પર હાથ રખ કર ઈરશાદ ફરમાયા: યે લડકા સૌ સાલ ઝિંદા રહેગા, ચુનાંચે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર રદિ. કી ઉમ્ર સૌ સાલ હુઈ.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૫૨૫]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલોં! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી નમાઝ) કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ દૌડ઼ પડ઼ો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો''. [સૂર-એ-જુમા : ૯]

ફાયદા: જુમા કી અઝાન કો સુન લેને કે બાદ ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ કર અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ ચલ પડ઼ના ઔર જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — તમામ મુસીબતોં સે છુટકારા

જો ઈસ દુઆ કો હર સુબહ વ શામ સાત મરતબા પઢ઼ેગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા વ આખિરત કી મુસીબતોં ઔર રંજ વ ગમ સે નજાત દેગા:

﴿حَسْبِيَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ﴾

તર્જમા: મુજે અલ્લાહ કાફી હૈ, વહી માબૂદ હૈ, ઉસી પર ભરોસા કરતા હૂં, વો બડે અર્શ કા રબ હૈ.

[અમલુલ યૌમ વલ્લૈલહ લિ ઇબ્ને સુન્ની : ૭૧, અન અબી દર્દા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મરીઝ કી ઈયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન એક પુકારને વાલા પુકારેગા કહાં હૈં વો લોગ જિન્હોંને દુનિયા મેં મરીઝોં કી ઇયાદત કી? ચુનાન્ચે ઉન કો નૂર કે મિમ્બરોં પર બિઠાયા જાએગા, યે અલ્લાહ તઆલા સે ગુફતગૂ કરતે હોંગે જબ કે લોગ હિસાબ કિતાબ મેં ફંસે હોંગે''.

[તારીખે દિમશ્ક લિ ઇબ્ને અસાકિર : ૫/૧૪૮-૧૪૯, અન ઉમર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ શખ્સ સે બડા ઝાલિમ કૌન હો સકતા હૈ, જો અલ્લાહ પર જૂટ બોલે ઔર જબ ઉસ કે પાસ સચ્ચી બાત (કુર્આન) આએ, તો ઉસ કી તકઝીબ કર દે, ક્યા ઐસે કાફિરોં કા ઠિકાના જહન્નમ મેં નહીં હોગા?''

[સૂર-એ-ઝુમર : ૩૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા નફા વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ હી પર પડને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉઠાલો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-યૂનુસ : ૨૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા અંગૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરે સામને જન્નત પેશ કી ગઈ, તો મૈં ને તુમ્હેં દિખાને કે લિયે અંગૂર કા એક ખોશા લેના ચાહા, તો મેરે ઔર ઉસ ખોશે કે દરમિયાન આડ કર દી ગઈ. કિસી ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! અંગૂર કા દાના કિતના બડા હૈ? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: એક બડે ડોલ કે બરાબર હૈ''.

[મુસ્નદે અબી યાલા : ૧૧૦૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈસ્મિદ સુરમે સે આંખોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા ''ઇસ્મિદ'' હૈ, જો આંખોં કી રૌશની કો બઢાતા હૈ ઔર પલકોં કે બાલ કો ઉગાતા હૈ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૭૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને મરને વાલોં કી અચ્છાઈયોં કો યાદ કરો ઔર ઉન કી બુરાઈયોં (કે બયાન કરને) સે બાઝ રહો''.

[અબૂ દાઊદ : ૪૯૦૦, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

જુમાદ
સ્સાનિયહ

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કા ઉમરા કે લિયે જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક મરતબા ખ્વાબ દેખા કે મક્કા મેં દાખિલ હો કર બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કર રહે હૈં, યે ખ્વાબ સુનતે હી સહાબ-એ-કિરામ ﷺ બૈતુલ્લાહ કી ઝિયારત ઔર ઉમરા કી અદાયગી કે શૌક મેં બેચૈન હો ગએ, ચુનાંચે માહે ઝિલ કઅદા સન ૬ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ચૌદા સૌ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે સાથ ઉમરા કરને કે લિયે રવાના હુએ ઔર હુદૈબિયા પહુંચ કર કયામ ફરમાયા, ખરાશ બિન ઉમય્યા ખુઝાઈ કો કુરૈશે મક્કા કે પાસ ભેજા કે હમ સિર્ફ બૈતુલ્લાહ કી ઝિયારત ઔર ઉમરા કરને આએ હૈં, હમારા મકસદ લડ઼ના નહીં હૈ, મગર અહલે મક્કા ને બદ સુલૂકી કરતે હુએ ઉન કે ઊંટ કો માર દિયા ઔર વો મુશ્કિલ સે જાન બચા કર વાપસ આએ, ફિર આપ ﷺ ને હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ કે ઝરિયે ઉન કે પાસ પૈગામ ભેજા, તો ઉન્હોં ને હઝરત ઉસ્માન ﷺ સે કહા: તુમ અગર તવાફ કરના ચાહતે હો, તો કર સકતે હો, ઉન્હોં ને જવાબ દિયા: મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પેહલે હરગીઝ તવાફ નહીં કરૂંગા, તો કુરૈશે મક્કા ને કહા કે મુહમ્મદ ﷺ અપને સાથિયોં કો લે કર ઇસ સાલ મક્કા મેં દાખિલ નહીં હો સકતે, ઔર હઝરત ઉસમાન ﷺ કો નઝરબંદ કર દિયા, ઉધર મુસલમાનોં મેં ઉન કે કત્લ કી ખબર મશ્હૂર કર દી ગઈ, તો હઝરત ઉસમાન ﷺ કી શહાદત કા બદલા લેને કે લિયે આપ ﷺ ને એક દરખ્ત કે નીચે સહાબ-એ-કિરામ ﷺ સે બૈત લી, ઇસ બૈત કો "બૈતે રિઝવાન" કહા જાતા હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	પ્લેટી પસ (Platypus)

યે જાનવર બિલ્લી સે કુછ બડ઼ા હોતા હૈ, પાની ઔર ખુશ્કી દોનોં મેં ઝિંદગી ગુઝારતા હૈ, મુંહ બતખ જૈસા, દુમ ઔર પૈર મગરમચ્છ કી તરહ હોતે હૈં. ઉસ કે જિસ્મ પર કીમતી ઊન હોતા હૈ, ઉસ કે પિછલે પૈર મેં ઝહર હોતા હૈ, જિસ કે ઇસ્તેમાલ સે વો શિકાર ઔર દીગર જાનવરોં સે અપની હિફાઝત કરતા હૈ. અલ્લાહ કી કુદરત દેખિયે! યે જાનવર અંડે દેતા હૈ, મગર બચ્ચે નિકલને પર ઉન કો દૂધ પિલાતા હૈ, જબ કે અંડે દેને વાલા કોઇ ભી પરિંદા અપને બચ્ચે કો દૂધ નહીં પિલાતા, ગર્ઝ ઇસ જાનવર મેં પરિંદોં કી તરહ અંડે દેને ઔર જાનવરોં કી તરહ દૂધ પિલાને કી સલાહિયત કો કિસ ને પૈદા કિયા હૈ? યકીનન અલ્લાહ કી કુદરત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઈસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઇસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર હૈ: ૧) ઇસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. ૨) નમાઝ અદા કરના. ૩) ઝકાત દેના. ૪) હજ કરના. ૫) રમઝાન કે રોઝે રખના". [બુખારી : ૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	જુમા કે રોઝ નમાઝે ફજર કી મસ્નૂન કિરઅત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે દિન ફજર કી નમાઝ મેં સૂર-એ-સજદા ઔર સૂર-એ-દહર પઢા કરતે થે.

[બુખારી : ૮૯૧, અન અબી હુરૈરા]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો ભી મુસલમાન અચ્છી તરહ મુકમ્મલ વુઝૂ કરતા હૈ. ફિર વો ખડે હો કર ધ્યાન સે નમાઝ પઢતા હૈ, તો વો ગુનાહોં સે ઇસ તરહ પાક હો કર લૌટતા હૈ, જૈસા કે આજ હી ઉસ કી માં ને ઉસ કો જન્મ દિયા હો". [મુસ્તદરક : ૩૫૦૮, અન ઉકબા બિન આમિર]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	લોગોં સે તારીફ કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો અલ્લાહ કી નાફરમાની કર કે લોગોં સે અપની તારીફ કરાના ચાહતા હૈ, તો ઉસ કી તારીફ કરને વાલે ઉસ કી બુરાઈ કરને લગેંગે". [તરગીબ વ તરહીબ : ૩૨૨૮, અન આઇશા]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "અલ્લાહ તઆલા ને કોઈ ચીઝ ઐસી પૈદા નહીં ફરમાઈ, જો ઉસ કો બહુત હી નાપસંદ હો સિવાએ દુનિયા કે, કે જબ સે ઇસ કો બનાયા હૈ આજ તક ઇસ કી તરફ નહીં દેખા".

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૧૧૦, અન મૂસા બિન યસાર રહ.]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન બદલા કબૂલ ન હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જિન લોગોં ને કુફ્ર કિયા ઔર કુફ્ર હી કી હાલત મેં મર ગએ, તો ઐસે શખ્સ સે પૂરી ઝમીન ભર કર ભી સોના કબૂલ નહીં કિયા જાએગા, અગરચે વો સોને કી ઉતની મિકદાર(અઝાબ કે બદલે)મેં લા કર હાઝિર કર દે, ઐસે લોગોં કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર ઉનકા કોઈ મદદ કરને વાલા ન હોગા". [સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૯૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝમઝમ મેં શિફા હૈ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ને ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: " યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિફા બખ્શ ભી હૈ". [બૈહકી ફી શોબિલ ઈમાન : ૩૯૭૩]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: એ ઈમાન વાલો! જબ જુમા કે દિન નમાઝ કે લિયે અઝાન કહી જાએ, તો તુમ અલ્લાહ તઆલા કી યાદ(યાની ખુત્બા સુનને ઔર નમાઝ પઢને)કે લિયે ચલ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત(ઔર દૂસરે કામ ધંધે)છોડ દિયા કરો, યે તુમ્હારે લિયે ઝિયાદા બેહતર હૈ. [સૂર-એ-જુમા : ૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	સુલહે હુદૈબિયા

હુદૈબિયા કે મૌકે પર મુશ્રિકીન ને અંદાઝા લગા લિયા થા કે મુહમ્મદ ﷺ અપને જાંનિસાર સહાબા કે જઝબાત ઔર ઉમરે કી ખ્વાહિશ કો પૂરા કિએ બગૈર નહીં રેહ સકતે; ઈસ લિયે ઉન્હોં ને મુસલમાનોં કે સાથ અમન વ મુઆહદે કી ગુફતગૂ કે લિયે સુહૈલ બિન અમ્ર કો કાસિદ બના કર ભેજા, બિલઆખિર ગુફતગૂ કે બાદ દોનોં ફરીક દસ સાલ તક ચંદ શર્તોં પર સુલહ કરને પર રાઝી હો ગએ. (૧) મુસલમાન ઈસ સાલ ઉમરા અદા કિએ બગૈર મદીના વાપસ ચલે જાએં. (૨) મુસલમાન અગલે સાલ ઉમરા અદા કરેંગે; લેકિન મક્કા મેં તીન દિન સે ઝિયાદા નહીં ઠેહરેંગે. (૩) મુસલમાન મક્કા મેં હથિયાર નહીં લાએંગે, ઉન કે પાસ સિર્ફ તલવારેં હોંગી ઔર વો ભી નિયામ મેં રહેંગી. (૪) અહલે મદીના મક્કા મેં રેહને વાલે મુસલમાનોં કો અપને સાથ નહીં લે જાએંગે ઔર અગર કોઈ મુસલમાન મક્કા મેં રેહના ચાહે તો ઉસ કો નહીં રોકેંગે. (૫) અહલે મક્કા મેં સે કોઈ મદીના ચલા જાએ, તો મુસલમાન ઉસે વાપસ કરેંગે, લેકિન અગર કોઈ મુસલમાન મક્કા વાપસ આ જાએગા તો મુશ્રિકીન ઉસે વાપસ નહીં કરેંગે. (૬) દસ સાલ તક ફરીકૈન મેં લડાઈ બંદ રહેગી. (૭) અરબ કબાઈલ કો કિસી ભી ફરીક કે સાથ મુઆહદા કરને કા ઈખ્તિયાર હોગા, ઈસ તરહ મુસલમાનોં ને દબ કર સુલહ કી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	કુંવેં સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક ડોલ મેં પાની લાયા ગયા, આપ ને ઉસ મેં સે પિયા ફિર કુંવેં મેં કુલ્લી કર દી, જિસ કે બાદ કુંવેં સે મુશ્ક જૈસી ખુશ્બૂ આને લગી. [બૈહકી ફી દલાઇલિન્નુબુવ્વહ : ૨૧૪]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઔરતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી બસર કરો".

[સૂર-એ-નિસા : ૧૯]

ફાયદા: અપની બીવી કે સાથ અચ્છાઈ કા મામલા કરના ઔર અચ્છે સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઝાલિમોં સે હિફાઝત કી દુઆ

દુશ્મનાને ઈસ્લામ કી જાનિબ સે જબ મુશ્કિલાત ઔર પરેશાનિયોં કા સામના હો તો ઉસ વક્ત ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે: رَبِّ نَجِّنِیْ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِیْنَ

તર્જમા: ઐ પરવરદિગાર! હમેં ઝાલિમ કૌમ સે નજાત અતા ફરમા. [સૂર-એ-કસસ : ૨૧]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તીન આખોં કો જહન્નમ કી આગ નહીં છુએગી, એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ફોડ઼ દી ગઈ હો ઔર એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાગ કર પેહરા દે ઔર એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે ખૌફ સે રો પડ઼ે''. [મુસ્તદરક : ૨૪૩૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તકબ્બુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ બગૈર કિસી દલીલ કે અલ્લાહ તઆલા કી આયાત મેં ઝગડ઼ે નિકાલા કરતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઔર અહલે ઈમાન કે નઝદીક યે બાત બડ઼ી કાબિલે નફરત હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા હર મુતકબ્બિર સરકશ કે દિલ પર મુહર લગા દેતા હૈ''. [સૂર-એ-મોમિન : ૩૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી ઝિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં. (લિહાઝા કિસી ઇન્સાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો આખિરત કો ભૂલ કર ઝિંદગી ગુઝારે યા દુનિયા કે થોડ઼ે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરે)''. [સૂર-એ-તૌબા : ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પુલ સિરાત પર મોમિન ((رَبِّ سَلِّمْ سَلِّمْ))(યાની ઐ પરવરદિગાર! સલામતી અતા ફરમા)કેહતે હુએ ગુઝરેંગે''. [તિર્મિઝી : ૨૪૩૨, અન મુગીરા બિન શોઅબા ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મરીઝ કી શિફા કા કામયાબ નુસખા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કિસી ઐસે મરીઝ કી ઈયાદત કી જિસ કી મૌત કા વક્ત અભી નહીં આયા હૈ ઔર ઉસ કે લિયે સાત મરતબા યે દુઆ કી:((أَسْأَلُ اللهَ الْعَظِيْمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ أَنْ يَّشْفِيَكَ)) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઝરૂર શિફા અતા ફરમાએંગે''. [અબૂ દાઊદ : ૩૧૦૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કા લુક્મા ગિર જાએ, તો ઉસે સાફ કરે ઔર ખા લે, શૈતાન કે લિયે ન છોડ઼ે''. [મુસ્લિમ : ૫૩૦૧, અન જાબિર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **મુસલમાનોં કો અઝીમ ફતહ કી ખુશખબરી**

જબ હુઝૂર ﷺ ઔર મુશ્રિકીન કે દરમિયાન હુદૈબિયા કી સુલહ ઔર મુઆહદે પર દસ્તખત હો ગએ, તો આપ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો કુરબાની કરને ઔર સર મુંડવાને કા હુક્મ દિયા, આપ ﷺ કા યે હુક્મ સહાબા ؓ પર બહુત શાક ગુઝરા, બિલઆખિર હઝરત ઉમ્મે સલમા ؓ ને હાલાત કો સમજતે હુએ આપ ﷺ કો મશ્વરા દિયા ઔર કહા: આપ હી સર મુંડવા લીજિયે, તો આપ ﷺ ને ઈસ મશ્વરે પર અમલ કરતે હુએ સર મુંડવા લિયા, યે દેખ કર સહાબા ؓ ને ભી ઉસ પર અમલ કિયા, તીન રોઝ હુદૈબિયા મેં કયામ કર કે સહાબા ؓ કે સાથ વાપસી કે વક્ત હુઝૂર ﷺ પર સૂર-એ-ફતહ કી આયાત નાઝિલ હુઈ કે ''હમ ને આપ ﷺ કો એક ખુલી ફતહ અતા ફરમાઈ હૈ''. હઝરત ઉમર ؓ જો ઈસ મુઆહદે કી શર્તોં કો અપને લિયે બેઈઝઝતી કા સબબ સમજ રહે થે, ઈન આયતોં કે નાઝિલ હોને કે બાદ પૂરી તરહ મુતમઈન હો ગએ, ઈસ મુઆહદે કી વજહ સે કુફ્ફારે મક્કા કારોબાર કે લિયે મદીના આતે જાતે, તો વો મુસલમાનોં કે અખ્લાક, નેકી, ઈખ્લાસ વ મહેમાન નવાઝી સે બહુત મુતઅસ્સિર હોતે, ઈસ હુસ્ને સુલૂક કી વજહ સે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ ઔર અમ્ર બિન આસ ؓ કે સાથ બેશુમાર લોગોં ને સુલહે હુદૈબિયા ઔર ફતહે મક્કા કે દૌરાન ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, અલ ગર્ઝ ઈસ મુઆહદે સે ઈસ્લામ કે આગે બઢ઼ને મેં ઝબરદસ્ત કામયાબી હાસિલ હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | **ઝમીન કા નશેબ વ ફરાઝ**

ઝમીન કે ફર્શ પર ગૌર કરો! અલ્લાહ તઆલા ને કિતને બેહતરીન અંદાઝ મેં ઈસ કો બિછાયા હૈ, જિસ પર અલ્લાહ કી લાખોં મખ્લૂક બસેરા કર રહી હૈ, ઔર ફિર અલ્લાહ કી અજીબ હિકમત કે ઈસ ઝમીની ફર્શ કે એક હિસ્સે કો દૂસરે હિસ્સે સે થોડ઼ા ઊંચા રખા તાકે પાની એક તરફ સે બેહ કર દૂસરી તરફ જા સકે, ઔર ઈસ તરહ મખ્લૂકાત કો ફાયદા ઉઠાને કા મૌકા મિલ સકે ઔર આખિર મેં વો પાની સમંદર મેં જા કર ગિર જાએ, અગર ઝમીન એક તરફ સે ઊંચી ઔર દૂસરી તરફ સે નીચી ન હોતી તો પાની ઝમીન પર જમા હો કર ઉસ કો સમંદર બના દેતા, ચલના ફિરના ભારી હો જાતા ઔર કામ કાજ ઠપ પડ઼ જાતા, જૈસા કે સૈલાબ કે ઝમાને મેં હોતા હૈ. કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: વહી હૈ જિસ ને ઝમીન કો ફૈલાયા ઔર ઉસ મેં પહાડ઼ ઔર દરિયા પૈદા કિએ. [સૂર-એ-રઅદ : ૩]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર (યાની નમાઝ) કી તરફ દૌડ઼ પડ઼ો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ દો. યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો''. [સૂર-એ-જુમા : ૯]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **તેઝ રફતારી સે ચલના**

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે હુઝૂર ﷺ જબ ચલતે તો ચુસ્તી સે ચલતે, સુસ્તી સે ન ચલતે. [મુસ્નદે અહમદ :૩૦૨૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-ઈખ્લાસ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને ((قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ)) દસ મરતબા પઢી, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક શાનદાર મહલ બનાએગા''. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૫૧૮૩, અન મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	માતહતોં પર ઝુલ્મ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને નાહક અપને માતહત કો મારા તો ઉસ કી વજહ સે વો કયામત કે દિન કૈદ કિયા જાએગા''. [તરગીબ વ તરહીબ : ૩૨૬૩, અન અમ્માર બિન યાસિર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુજે તુમ પર સબ સે ઝિયાદા ખૌફ ઈસ બાત કા હૈ કે કહીં અલ્લાહ તઆલા તુમ પર ઝમીન કી બરકાત કો ઝાહિર ન કર દે'', પૂછા ગયા કે ઝમીન કી બરકાત સે ક્યા મુરાદ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા કી રંગીની, ઉસ કી ખૂબસૂરતી ઔર ઝૈબ વ ઝીનતદ'. [બુખારી : ૬૪૨૭, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી ઈતાઅત કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુક્મ પર ચલેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસે બાગોં મેં દાખિલ કરેગા, જિન કે નીચે નેહરેં બેહતી હોંગી, વો હમેશા ઉન બાગોં મેં રહેંગે ઔર યહી બહુત બડ़ી કામયાબી હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જિન કે અસરાત સે હિફાઝત

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ ને અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજે એક મક્કાર જિન પરેશાન કરતા હૈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: '' યે કલિમાત કહો: ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَّلَا فَاجِرٌ مِّنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِي السَّمَاءِ وَمَا يَنْزِلُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمٰنُ)) ચુનાંચે વો સહાબી ؓ કેહતે હૈં કે મૈં ને યે અમલ કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને મેરી વો પરેશાની ખત્મ કર દી''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૫૩૯]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી નિશાનિયોં કી બેહુરમતી ન કરો ઔર ન હુરમત વાલે મહીને કી ઔર ન (હરમ મેં) કુરબાન હોને વાલે જાનવર કી ઔર ન ઉન (જાનવરોં કી) જિન કે ગલે મેં કલાદા (યાની કુરબાની કી અલામત કે પટ્ટે) પડ़ે હોં ઔર ઉન લોગોં કી ભી બેઅદબી ન કરના, જો અલ્લાહ કા ફઝલ ઔર ઉસ કી રઝામંદી તલબ કરને બૈતુલ્લાહ જા રહે હોં''. [સૂર-એ-માઇદા : ૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **બાદશાહોં કે નામ દઅવતી ખુતૂત**

સુલહે હુદૈબિયા કે બાદ હાલાત કુદરતી તૌર પર કુછ બેહતર હો ગએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અરબ કે અમીરોં ઔર દુનિયા કે બાદશાહોં કે નામ દઅવતી ખુતૂત ભેજને કા ઈરાદા કિયા, ઔર ઈસ બારે મેં સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો મસ્જિદે નબ્વી મેં જમા કર કે ખિતાબ ફરમાયા: ''ઐ લોગો! અલ્લાહ તઆલા ને મુજ કો પૂરે આલમ કે લિયે રહમત વ રસૂલ બના કર ભેજા હૈ, ઈસ લિયે મેરી તરફ સે દુનિયા કો યે પૈગામ પહુંચાઓ, અલ્લાહ તઆલા તુમ પર રહમ કરેગા ઔર દેખો ઈસા ﷺ કે હવારિયોં કી તરહ ઈખ્તિલાફ ન કરના કે કરીબ ભેજને કો કહા તો રઝામંદ હો ગએ ઔર કહીં દૂર જાને કા હુક્મ દિયા તો ઝમીન પર બોજ બન કર બૈઠ ગએ''. આપ ﷺ કે જાંનિસાર સહાબા યે હુક્મ સુનતે હી ફૌરન ઈતાઅત કે લિયે તૈયાર હો ગએ ઔર બતૌરે મશ્વરા અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! યે દુનિયવી બાદશાહ બગૈર મુહર કે કિસી ખત કો કાબિલે એતેબાર નહીં સમજતે ઔર ન ઉસે પઢ઼ને કી ઝહમત ગવારા કરતે હૈં, ઈસ લિયે મુહર લગા કર ખુતૂત રવાના કિએ જાએં. આપ ﷺ ને સહાબા કે મશ્વરે સે મુહર લગાને કે લિયે ચાંદી કી અંગૂઠી બનાઈ જિસ પર ''મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ'' લિખા હુઆ થા, ઉસ કે બાદ હુઝૂર ﷺ ને બાદશાહોં કે નામ મુહરબંદ દાવતી ખુતૂત ભેજને કા સિલસિલા શુરૂ ફરમાયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **કન્ધે કા અચ્છા હો જાના**

એક ગઝવે મેં હઝરત ખુબૈબ બિન યસાફ કો કન્ધે ઔર ગરદન કે બીચ મેં તલવાર લગી, જિસ કી વજહ સે વો હિસ્સા લટક પડ઼ા, વો આપ ﷺ કે પાસ આએ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસ હિસ્સે પર અપના લુઆબે મુબારક(થૂક) લગાયા ઔર ફિર ઉસ કો જોડ઼ા, તો ચિપક કર ઠીક હો ગયા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૨૪૨૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **કઝા નમાઝોં કી અદાયગી**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કોઈ નમાઝ પઢ઼ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ઼ લે''. [તિર્મિઝી : ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **ઘબરાહટ કે વક્ત કી દુઆ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘબરાહટ કે વક્ત યે દુઆ સિખાતે થે: ((أَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهٖ وَشَرِّ عِبَادِهٖ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ وَأَنْ يَّحْضُرُوْنِ)) તર્જુમા: પનાહ માંગતા હૂં મૈં અલ્લાહ કે કામિલ વ મુકમ્મલ કલિમાત કે ઝરિયે ઉસ કે ગઝબ ઔર અઝાબ સે ઔર ઉસ કે બંદોં કે શર સે ઔર શયાતીન કે વસાવિસ વ અસરાત સે ઔર ઈસ બાત સે કે શયાતીન મેરે કરીબ હોં.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૯૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "આદમી જો કુછ અપને ઊપર, અપની ઔલાદ, બીવી, મહરમ ઔર રિશ્તેદારોં પર ખર્ચ કરતા હૈ, તો ઉસ કો સદકા કરને કા સવાબ મિલેગા".

[તબરાની ઔસત : ૭૦૮૮, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર વ નાફરમાની કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો શખ્સ મુંહ મોડ઼ેગા ઔર કુફ્ર કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બડ઼ા અઝાબ દેગા, ફિર ઉન કો હમારે પાસ આના હૈ. ફિર હમારે ઝિમ્મે ઉન કા હિસાબ લેના હૈ".

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૨૩ તા ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ જમા કર કે ખુશ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શખ્સ (ઇન્તિહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વોં ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા; હરગિઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ઼ ફોડ઼ કર રખ દેગી". [સૂર-એ-હુમઝહ : ૨ તા ૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફિરોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કાફિર અપની ઝબાન કો એક યા દો ફરસખ (યાની તકરીબન બારા કિલો મીટર) તક ઝમીન પર ઘસીટતે હુએ ચલેગા, લોગ ઉસ કો રૌંદતે હુએ ઉસ પર ચલેંગે".

[તિર્મિઝી : ૨૫૮૦, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આપરેશન સે ફોડ઼ે કા ઈલાજ

હઝરત અસ્મા બિન્તે અબીબક્ર ؓ કેહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં એક ફોડ઼ા નિકલ આયા, જિસ કા ઝિક્ર હુઝૂર ﷺ સે કિયા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: "ઉસે ખોલ દો(ફોડ઼ દો)ઔર છોડો મત, વરના ગોશ્ત ખાએગા ઔર ખૂન ચૂસેગા, (યાની ઉસ કા ખરાબ માદ્દા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા, તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢ઼ા કર ગોશ્ત ઔર ખૂન કો બિગાડ઼તા રહેગા)". [મુસ્તદરક : ૮૨૫૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ મેં સે હર એક દાએં હાથ સે ખાએ ઔર દાએં હાથ સે પિયે, ઔર દાએં હાથ સે હી (કોઈ ચીઝ) લે ઔર દાએં હાથ સે હી (દૂસરે કો કોઈ ચીઝ) દે, ક્યોંકિ શૈતાન અપને બાએં હાથ સે ખાતા પીતા હૈ ઔર બાએં હાથ સે હી લેતા દેતા હૈ". [ઇબ્ને માજા : ૩૨૬૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) જુમાદલ્ઉખરા(?)

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **રૂમ કે બાદશાહ હિરક્લ કે નામ દાવતી ખત**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત દિહયા કલબી રضی કે હાથ રૂમ કે બાદશાહ હિરક્લ કે નામ દાવતી ખત ભેજા, જિસ કા મઝમૂન યે થા: ''بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ'' યે ખત અલ્લાહ કે રસૂલ મુહમ્મદ (ﷺ) કી તરફ સે રૂમ કે બડે બાદશાહ હિરક્લ કે નામ હૈ, જો હિદાયત કી ઈત્તિબા કરે ઉસ પર સલામતી હો, મૈં તુમ્હેં દીને ઈસ્લામ કી તરફ બુલાતા હૂં, ઈસ્લામ કબૂલ કર લો, સલામત રહોગે, અલ્લાહ તઆલા તુમકો દુગના અજ્ર અતા ફરમાએગા ઔર અગર તુમ ને નહીં માના તો તમામ રિઆયા કે ઈસ્લામ ન લાને કા ગુનાહ ભી તુમ પર હોગા, ઐ અહલે કિતાબ! એક ઐસી બાત કી તરફ આઓ, જો હમારે ઔર તુમ્હારે દરમિયાન બરાબર હૈ, વો યે કે હમ અલ્લાહ કે અલાવા કિસી કી ઈબાદત ન કરેં ઔર હમ મેં સે કોઈ અલ્લાહ કે અલાવા કિસી કો રબ ઔર માબૂદ ન બનાએ ઔર અગર તુમ નહીં માનતે તો ગવાહ રહો કે હમ અલ્લાહ કી તાબેદારી કરતે હૈં''. શાહે હિરક્લ ને આપ ﷺ કે મુબારક ખત કો અદબ વ એહતેરામ કે સાથ સોને કે કલમદાન મેં રખા ઔર અબૂ સુફિયાન કી ઝબાની હાલાત સુન કર કહા: મૈં ખૂબ જાનતા હૂં કે આપ ﷺ સચ્ચે નબી હૈં, લેકિન અગર મૈં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા, તો મેરી હુકૂમત જાતી રહેગી ઔર રૂમ કે લોગ મુજે કત્લ કર ડાલેંગે.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | **પહાડ़ों મેં પાની કા ઝખીરા**

પહાડ़ों મેં અલ્લાહ તઆલા કી અજીબ વ ગરીબ કુદરત કાર ફરમા હૈ, જબ બારિશ હોતી હૈ તો પહાડ़ों મેં પાની કે ઝખીરે જમા હો જાતે હૈં, ફિર થોડા થોડા કર કે ચશ્મોં, નહરોં કી શક્લ મેં પાની બેહતા હૈ, ઈસ તરહ ઝમીન કે દૂર દરાઝ કે મકામાત તક કો સૈરાબ કરતા હૈ, બાઝ પહાડ़ों પર બર્ફ કી શક્લ મેં પાની મહફૂઝ હો જાતા હૈ, જો સૂરજ કી ગરમી સે બકદરે ઝરૂરત થોડા થોડા પિઘલ કર નદિયોં, નાલોં ઔર નહરોં મેં જાકર ઝમીન વગૈરા કો સૈરાબ કરતા હૈ ઔર કહીં કહીં પહાડ़ों પર બડે બડે હૌઝ ભી હોતે હૈં, જિસ મેં પાની સ્ટાક રેહતા હૈ, યે અલ્લાહ તઆલા કા કિતના બડા નિઝામ હૈ. કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઝમીન મેં માનને વાલોં ઔર યકીન કરને વાલોં કે લિયે બહુત સી નિશાનિયાં હૈં. [સૂરએ-ઝારિયાત : ૨૦]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **સિલા રહમી કરના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: '' જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અહદ કો તોડતે હૈં, ઉસ કો મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડતે હૈં, જિન કો જોડને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુક્મ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં; યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં''. [સૂરએ-બકરહ : ૨૭]

ફાયદા: રિશ્તે, નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના ઔર ઉસ કો ખત્મ ન કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	જુમા કે લિયે ખાસ લિબાસ પેહનના

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺકે પાસ દો કપડે થે જિસે આપ ﷺ જુમા કે દિન પેહનતે થે ફિર જબ વાપસ તશરીફ લાતે તો ઉસે લપેટ કર રખ દેતે. [અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૭૪૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	શહીદ કૌન કૌન લોગ હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચ લોગ શહીદ હૈં: તાઊન મેં મરને વાલા, પેટ કી બીમારી મેં મરને વાલા, ડૂબ કર મરને વાલા, દીવાર વગૈરા કે ગિરને સે મરને વાલા ઔર રાહે ખુદા મેં કત્લ હોને વાલા''.
[બુખારી : ૬૫૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શરાબી કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને શરાબ નોશી કી, અલ્લાહ તઆલા ચાલીસ રાત તક ઉસ સે ખુશ નહીં હોગા. અગર વો (ઉસી હાલ મેં) મર ગયા તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેગા, ઔર અગર તૌબા કર લી તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી તૌબા કબૂલ ફરમાએગા. ઔર અગર ફિર શરાબ પી તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દોઝખિયોં કા પીપ પિલાએગા''. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૭૦૫૬, અન અસ્મા બિન્તે યઝીદ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેરગબતી કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દુનિયા મેં રગબત કરેગા ઔર ઉસ મેં લમ્બી લમ્બી ઉમ્મીદેં બાંધેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ કો દુનિયા મેં રગબત કે હિસાબ સે અંધા કરેગા ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે બેરગબતી કરેગા ઔર અપની ઉમ્મીદોં કો કમ કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બગૈર સીખે ઈલ્મ અતા કરેગા ઔર બગૈર કિસી કી રહનુમાઈ કે હિદાયત અતા ફરમાએગા''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૬૯૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઉન (ઈમાન વાલોં) કે લિયે હમેશા રેહને વાલે બાગાત હૈં, જિન મેં વાં દાખિલ હોંગે ઔર ઉન કે માં બાપ, ઉન કી બીવિયોં ઔર ઉન કી ઔલાદ મેં સે વો જો (જન્નત કે) લાયક હોંગે, વો ભી જન્નત મેં દાખિલ હોંગે ઔર હર દરવાઝે સે ફરિશ્તે ઉન કે પાસ યે કેહતે હુએ દાખિલ હોંગે: તુમ્હારે દીન પર મઝબૂત જમે રેહને કી બદૌલત તુમ પર સલામતી હો, તુમ્હારે લિયે આખિરત કા ઘર કિતના ઉમ્દા હૈ!'' [સૂર-એ-રઅદ : ૨૩ તા ૨૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઔર ઉસકા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ગોશ્ત કો છુરી સે કાટ કાટકર ન ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે અજમિયોં કા તરીકા હૈ, ઉસે દાંતોં સે નોચકર ખાઓ, ઈસ લિયે કે ઈસ તરહ ગોશ્ત ખાના લઝઝત બખ્શનેવાલા ઔર જલ્દ હઝમ કરનેવાલા હૈ. [અબૂ દાવૂદ : ૩૭૭૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: માંગને વાલે કો નરમી સે જવાબ દેના ઔર ઉસ કો માફ કર દેના ઉસ સદકે ઔર ખૈરાત સે બેહતર હૈ, જિસ કે બાદ તકલીફ પહુંચાઈ જાએ; અલ્લાહ તઆલા બડા બેનિયાઝ ઔર ગૈરતમંદ હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૬૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ	ઈરાન કે બાદશાહ કે નામ દાવતી ખત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન હુઝાફા رضي الله عنه કો દાવતી ખત લે કર શાહે ઈરાન ખુસરૂ પરવેઝ કે પાસ ભેજા, જિસ કા મઝમૂન યે થા: ''بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ'' અલ્લાહ કે રસૂલ મુહમ્મદ ﷺ કી તરફ સે ફારિસ કે બાદશાહ કિસરા કે નામ, ઉસ પર સલામતી હો જો હિદયત કી પૈરવી કરે, અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ઈમાન લાએ ઔર ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, વો અકેલા હૈ, ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે બંદે ઔર ઉસ કે રસૂલ હૈં. મૈં તુમ્હેં અલ્લાહ કે પૈગામ કી દાવત દેતા હૂં, મૈં તમામ લોગોં કી તરફ અલ્લાહ કા રસૂલ બના કર ભેજા ગયા હૂં, તાકે જો શખ્સ ઝિંદા રહે ઉસે (બુરે અંજામ સે) ડરાઊં ઔર કાફિરોં પર હક બાત સાબિત હો જાએ, ઈસ્લામ કબૂલ કર લો, સલામત રહોગે; ઔર અગર તુમ ને ઈન્કાર કિયા તો તમામ મજૂસ કા ગુનાહ તુમ પર હોગા''. યે ખત સુનતે હી કિસરા આગ બગોલા હો ગયા ઔર ગુસ્સે મેં આ કર આપ ﷺ કે નામ-એ-મુબારક કો ફાડ ડાલા, યે ખબર સુન કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે મુલ્ક કે ટુકડે ટુકડે કર દેગા ઔર મેરા દીન વ હુકૂમત વહાં તક પહુંચેગી. ચુનાંચે કિસરા કે બેટે ને ખુદ અપને બાપ કો કત્લ કર દિયા ઔર ઉસ કા મુલ્ક ભી ટુકડે ટુકડે હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	બકરિયોં કા માલિક કે પાસ ચલે જાના

ખૈબર મેં આપ ﷺ એક કિલે કા મુહાસરા કિએ હુએ થે, ઉતને મેં એક બકરિયાં ચરાને વાલા આયા ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર ફિર કેહને લગા: યા રસૂલલ્લાહ! ઈન બકરિયોં કો મૈં ક્યા કરૂં? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ઉન કે મુંહ પર કંકરિયાં માર દો! અલ્લાહ તુમ્હારી અમાનત અદા કર દેગા ઔર ઉન સબ બકરિયોં કો અપને અપને ઘર પહુંચા દેગા''. ચુનાંચે ઉસ શખ્સ ને ઐસા હી કિયા, તો વો સબ બકરિયાં અપને અપને ઘર પહુંચ ગઈ.

[બૈહકી ફી દલાઇલિન્નુબુવ્વહ : ૧૫૬૩]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કી કુંજી વુઝૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ કો ખત્મ કરને વાલા તસ્લીમ હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૩, અન અલી رضي الله عنه]

ફાયદા: નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ ઉસ કો ''તકબીરે તહરીમા'' કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્ઝ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં	મય્યિત કે રિશ્તેદારોં કો તસલ્લી દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે એક નવાસે કી વફાત કા વક્ત કરીબ થા, તો આપ કી સાહબઝાદી ને આપ કો બુલા ભેજા. આપ ને કાસિદોં કો વાપસ કરતે હુએ યે તસલ્લી ભરે અલ્ફાઝ કેહને કા હુક્મ દિયા: ((إِنَّ لِلّٰهِ مَا أَخَذَ وَلَهُ مَا أَعْطَى وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ)) તર્જમા: જો કુછ અલ્લાહ ને લે લિયા, વો ઉસી કા થા; ઔર જો દિયા હૈ વો ભી અલ્લાહ હી કા હૈ ઔર હર ચીઝ અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક એક મુદ્દતે મુકર્રરા કે લિયે હૈ. તુમ સબ્ર કરો ઔર સવાબ કી ઉમ્મીદ રખો.

[બુખારી : ૭૩૭૭, અન ઉસામા બિન ઝૈદ رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કલિમએ તોહીદ પઢ્ને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ભી બંદા કિસી વક્ત ભી દિન મેં યા રાત મેં (لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ) કેહતા હૈ, તો ઉસ કે નામ-એ-આમાલ સે બુરાઈયાં મિટા દી જાતી હૈં ઔર ઉન કી જગા નેકિયાં લિખ દી જાતી હૈંદ''.

[મુસ્નદે અબી યાલા : ૩૫૧૪, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	દીન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: મૈં ને તુમ કો એક ભડ્કતી હુઈ આગ સે ડરાયા હૈ. ઉસ મેં વહી બદબખ્ત દાખિલ હોગા જિસ ને (દીન કો) જુટલાયા ઔર ઉસ સે મુંહ મોડા''. [સૂર-એ-લૈલ : ૧૪ તા ૧૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: એ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ પર હી પડ્ને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉટાલો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-યૂનુસ : ૨૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા બાઝાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં એક બાઝાર હૈ, જિસ મેં ખરીદ વ ફરોખ્ત નહીં હૈ, ઉસ મેં સિર્ફ મર્દ ઔર ઔરતોં કી સૂરતેં હૈં, ઉન કો દેખ કર જબ આદમી કિસી શક્લ કી તમન્ના કરેગા (કે મૈં ભી ઉસ જૈસા હોતા) તો ઉસ કી શક્લ વૈસી હી હો જાયએગી''. [તિર્મિઝી : ૨૫૫૦, અન અલી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના લગાને કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : પછના લગાનેવાલા ક્યા હી અચ્છા બંદા હૈ ! ખૂન કો નિકાલતા હૈ, પીઠ કો હલ્કા કરતા હૈ ઔર બીનાઈ તેઝ કરતા હૈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૫૩, અન ઈબ્નિ અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અચ્છી તરહ ખાઓ, પિયો, પેહનો ઔર સદકા વ ખૈરાત કિયા કરો, ફુઝૂલખર્ચી ઔર તકબ્બુર સે બચો''. [ઇબ્ને માજા : ૩૬૦૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **હબશ કે બાદશાહ નજાશી કે નામ દાવતીખત**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અમ્ર બિન ઉમય્યા કે ઝરિયે હબશ કે બાદશાહ નજાશી કે પાસ દાવતી ખત ભેજે, જિસ મેં તૌહીદ વ રિસાલત ઔર ઈમાન કબૂલ કરને કી દાવત ઔર હઝરત ઈસા عليه السلام કે બગૈર બાપ કે પૈદા હોને ઔર ઉન કી નુબુવ્વત કા તઝકિરા કિયા ઔર ઈમાન કબૂલ કરને પર દુનિયા વ આખિરત કી ભલાઈ વ સલામતી કી ખુશખબરી સુનાઈ. નજાશી ને આપ ﷺ કે ખત કો આખોં સે લગા કર કહા: મૈં ગવાહી દેતા હૂં કે યે વહી નબી હૈં જિન કા અહલે કિતાબ કો ઈન્તેઝાર થા ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર કે ખત કા જવાબ લિખવાયા કે એ અલ્લાહ કે નબી! આપ પર અલ્લાહ કી સલામતી, રહમતેં ઔર બરકતેં હોં, ઉસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં જિસ ને મુજે ઈસ્લામ કી હિદાયત ફરમાઈ, આપ કા ફરમાન મેરે પાસ પહુંચા; હઝરત ઈસા عليه السلام કે બારે મેં જો કુછ આપ ને લિખા હૈ વો બિલકુલ દુરૂસ્ત ઔર સચ હૈ, આપ કે ચચાઝાદ ભાઈ જાફર મેરે પાસ આરામ સે હૈં, મૈં ઉન કે હાથ પર અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ફરમાંબરદારી કી બૈત કરતા હૂં ઔર અપને બેટે ઈરહા કો આપ કી ખિદમત મેં રવાના કર રહા હૂં, અગર આપ કા મન્શા હો, તો મૈં ઝરૂર આપ કી ખિદમત મેં હાઝિર હૂંગા. રજબુલ મુરજ્જબ સન ૯ હિજરી મેં નજાશી ને વફાત પાઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | **હવા ઔર પાની**

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે હવા કો પૈદા ફરમાયા, જો હર જાનદાર કે લિયે નિહાયત હી ઝરૂરી ચીઝ હૈ, અગર હવા ન હોતી, તો ખુશ્કી કે જાનવર ઝિંદા ન રેહ પાતે, હવા કી વજહ સે બદન કી હરારત મોઅતદિલ રેહતી હૈ. ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા ને પાની કો પૈદા ફરમાયા, યે ભી જાનદારોં કે લિયે અહમ વ ઝરૂરી ચીઝ હૈ, યે અલ્લાહ તઆલા કી કૈસી અજીબ કુદરત હૈ કે ખુશ્કી કે જાનવરોં કો ઐસા બનાયા કે બગૈર હવા કે ઝિંદા નહીં રેહ સકતે ઔર પાની મેં રેહને વાલે જાનવરોં કો ઐસા બનાયા કે બગૈર પાની કે વો ઝિંદા નહીં રેહ સકતે.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **રુકૂઅ વ સજ્દે અચ્છી તરહ કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "બદતરીન ચોરી કરને વાલા વો શખ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં ચોરી કર લેતા હૈ. સહાબા رضي الله عنهم ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! આદમી નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઈરશાદ ફરમાયા: જબ રુકૂઅ ઔર સજ્દે અચ્છી તરહ નહીં કરતા". [મુસ્નદે અહમદ : ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

ફાયદા: રુકૂઅ ઔર સજ્દે અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર ﷺ ને ચોરી બતાયા હૈ; ઈસ લિયે રુકૂઅ ઔર સજ્દે કો અચ્છી તરહ ઈત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **નએ કપડે કિસ દિન સે પેહનના શુરૂ કરે**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કભી નએ કપડે પેહનતે, તો ઉસે જુમા કે દિન પેહનતે.

[અખ્લાકુન્નબી લી અબી શૈબા : ૨૪૪, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તૌબા કરને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સૂરજ કે મગરિબ સે નિકલને સે પેહલે જો શખ્સ તૌબા કર લેગા ઉસ કી તૌબા કબૂલ કર લી જાએગી''. [મુસ્લિમ : ૬૮૬૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વાલિદૈન કે નાફરમાન કો દુનિયા મેં સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા હર ગુનાહ કી સઝા કયામત તક મોઅખ્ખર કર દેતા હૈ, મગર અલ્લાહ તઆલા માં બાપ કી નાફરમાની કરને વાલે કો મરને સે પેહલે દુનિયા હી મેં સઝા દે દેતા હૈ''. [મુસ્તદરક : ૭૨૬૩, અન અબી બકરહ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બચો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે દુનિયા મેરે સામને ઝાહિર હુઈ, તો મૈં ને ઉસ સે કહા: તૂ મુજ સે દૂર હટ જા, ફિર વો જાતે હુએ કેહને લગી: આપ તો મુજ સે બચ ગએ હૈં, મગર આપ કે બાદ આને વાલે મુજ સે ન બચ સકેંગે''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૧૨૮, અન અબીબક સિદીક ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કા નૂર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જિસ દિન ઈમાન વાલે મર્દ ઔર ઈમાન વાલી ઔરતોં કો દેખોગે કે ઉન કા નૂર (ઈમાન) ઉન કે આગે ઔર ઉન કી દાહની તરફ દૌડ઼તા હોગા, (ઉન સે કહા જાએગા) આજ તુમ કો ઐસે બાગોં કી ખુશખબરી દી જાતી હૈ, જિન કે નીચે નેહરેં જારી હૈં, વો ઉન બાગોં મેં હમેશા રહેંગે. યે બહુત હી બડ઼ી કામયાબી હૈ''. [સૂર-એ-હદીદ : ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આસેબી અસરાત કા ઈલાજ

હઝરત અબૂલૈલા ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ખિદમતે નબ્વી મેં હાઝિર થા કે એક દેહાતી આયા ઔર કેહને લગા: મેરે ભાઈ કો તકલીફ હૈ, આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: ક્યા તકલીફ હૈ? ઉસ ને કહા: કુછ અસરાત હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસે મેરે પાસ લાઓ''. ચુનાંચે લાયા ગયા, તો હુઝૂર ﷺ ને ચંદ આયતેં પઢ઼ કર દમ ફરમાયા, જિસ સે વો બિલ્કુલ ઠીક હો ગયા. વો આયતેં યે હૈં: સૂર-એ-ફાતિહા, શુરૂ સુર-એ-બકરહ કી ચાર આયતેં ઔર દરમિયાન કી દો આયતેં ﴿وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ﴾ આયતુલ કુર્સી વ સૂર-એ-બકરહ કી આખરી તીન આયતેં ઔર સૂર-એ-આલે ઈમરાન કી એક આયત ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ સૂર-એ-આરાફ કી એક આયત ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ﴾ ઔર સૂર-એ-મોમિનૂન કી એક આયત ﴿وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ﴾ સૂર-એ-જિન કી એક આયત ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ﴾ ઔર શુરૂ સૂર-એ-સાફફાત કી દસ આયતેં ઔર સૂર-એ-હશ્ર કી આખરી તીન આયતેં ફિર ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ [ઇબ્ને માજા : ૩૫૪૯]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઉસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો યકીનન ઉસ કા દિલ ગુનાહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ગઝવ-એ-ખૈબર ૧

ખૈબર મદીના સે શિમાલ કી જાનિબ સૌ મીલ કી દૂરી પર હૈ, યહૂદી મદીના સે જિલા વતન હો કર યહાં મુસલમાનોં કે ખિલાફ સાઝિશ કરને લગે, ઉન્હોં ને મદીના પર હમલે કે લિયે બનૂ ગિતફાન ઔર દૂસરે કબાઈલ કો મદીના કી આધી પૈદાવાર દેને કે લાલચ મેં અપને સાથ મિલા લિયા થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈસ કી ઈત્તિલા મિલી, તો આપ ﷺ ને સન ૭ હિજરી કે શુરૂ મેં સોલા સૌ સહાબા કો લે કર ખૈબર કી તરફ રવાના હો ગએ ઔર વો લોગ તકરીબન ૨૫ હઝાર મૌજૂદ થે, તીન રોઝ બાદ એક ઐસે મૈદાન મેં પડ઼ાવ ડાલા જો ખૈબર ઔર ગિતફાન કે દરમિયાન થા, આપ ﷺ ને કિલોં કો ફતહ કરના શુરૂ કર દિયા, કમૂસ નામી કિલે કા સરદાર અરબ કા મશહૂર પહેલવાન મરહબ થા, જો હઝાર શેહસવારોં પર ભારી સમઝા જાતા થા, બીસ દિન જંગ જારી રેહને કે બાવજૂદ કિલા ફતહ નહીં હુઆ તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કલ મૈં ઝંડા ઐસે શખ્સ કો દૂંગા જિસ કો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ મહબૂબ રખતે હૈં ઔર જિસ કે હાથ પર ફતહ હોગી'' દૂસરે રોઝ આપ ﷺ ને હઝરત અલી رضي الله عنه કો ઝંડા દિયા. જબ હઝરત અલી رضي الله عنه લશ્કર કો લે કર કિલે કે દરવાઝે પર પહુંચે, તો મરહબ ને હઝરત અલી رضي الله عنه કો દેખ કર લડ઼ને કી દાવત દી, તો પેહલે હી વાર મેં ઉન્હોં ને મરહબ કો કત્લ કર દિયા, ફિર યહૂદિયોં ને નાકામી કા મુંહ દેખ કર ખૈબર કી આધી પૈદાવાર પર હુઝૂર ﷺ સે સુલહ કર લી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — થોડ઼ે સે છુહારોં મેં બરકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ઉમર رضي الله عنه કો હુક્મ દિયા કે કબીલ-એ-મુઝૈના કે ચાર સૌ સવારોં કો સફર મેં ખાને કે લિયે કુછ સામાન દે દો! હઝરત ઉમર رضي الله عنه ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! મેરે પાસ કોઈ ચીઝ ઐસી નહીં જો મૈં ઉન કો દે સકૂં. આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જાઓ તો સહી''. હઝરત ઉમર رضي الله عنه ઉન લોગોં કો અપને ઘર લે ગએ, ઘર પર થોડ઼ે સે છુહારે રખે હુએ થે, વો ઉન લોગોં કે દરમિયાન તકસીમ કર દિયા. હઝરત નોમાન બિન મુકર્રિન رضي الله عنه ફરમાતે હૈંઃ (તકસીમ કે બાદ ભી) છુહારે જિતને થે ઉતને હી બાકી રહે (ઉન મેં કમી નહીં હુઈ).

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૧૧૨, અન નોમાન બિન મુકર્રિન رضي الله عنه]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — પરદા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ (ઐ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠેહરી રહા કરો ઔર દૌરે જાહિલિય્યત કી તરહ બેપરદા મત ફિરો.

[સૂર-એ-અહઝાબ : ૩૩]

ફાયદા : તમામ મુસલમાન ઔરતોં કે લિયે ઝરૂરી હૈ, કે જબ કિસી સખ્ત ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ પરદે કા એહતેમામ કરતે હુએ બાહર જાએં, ક્યોંકિ પરદા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સલાતુત્તસ્બીહ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપને ચચા અબ્બાસ ؓ કો સલાતુત્તસ્બીહ કી તાલીમ દેતે હુએ યે દુઆ સિખાઈ:

((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ))

તર્જમા: અલ્લાહ કી ઝાત પાક હૈ, તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં ઔર અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં, અલ્લાહ બહુત બડ઼ા હૈ. [અબૂ દાઊદ : ૧૨૯૭, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે લિયે આજિઝી ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "સદકે સે માલ મેં કમી નહીં હોતી, અફવ વ દરગુઝર પર અલ્લાહ તઆલા બંદે કી ઇઝઝત મેં ઇઝાફા ફરમાતા હૈ, ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે આજિઝી ઇખ્તિયાર કરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બુલંદ મકામ અતા કરતા હૈ". [મુસ્લિમ : ૬૫૯૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝલીલ તરીન લોગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી મુખાલફત કરતે હૈં, તો યહી લોગ (અલ્લાહ કે નઝદીક) બડ઼ે ઝલીલ લોગોં મેં દાખિલ હૈં". [સૂર-એ-મુજાદલા : ૨૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતા હૈ, રોઝી મેં કુશાદગી દેતા હૈ ઔર જિસ કો ચાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ; ઔર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખુશ હોતે હૈં (ઔર ઉસ કે ઐશ વ ઇશરત પર ઇતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડ઼ા સા સામાન હૈ". [સૂર-એ-રઅદ : ૨૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી સફેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "અહલે જન્નત કી એક સૌ બીસ સફેં હોંગી, ઉન મેં અસ્સી સફેં ઇસ ઉમ્મત કી ઔર ચાલીસ બાકી ઉમ્મતોં કી હોંગી". [તિર્મિઝી : ૨૫૪૬, અન બુરૈદા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	બીમારી સે મુતઅલ્લિક અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તુમ્હેં માલૂમ હો કે ફુલાં જગા તાઊન (પ્લેગ) ફૈલા હુઆ હૈ, તો વહાં મત જાઓ ઔર જિસ જગા તુમ રેહ રહે હો વહાં તાઊન (પ્લેગ) ફૈલ જાએ તો ઉસ જગા સે (બિલા ઝરૂરત) મત નિકલો". [બુખારી : ૫૭૨૮, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તુમ મેં સે કિસી કો વલીમા કી દાવત દી જાએ, તો ઉસ મેં હાઝિર હોના ચાહિયે". [બુખારી : ૫૧૭૩, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — ગઝવ-એ-મૂતા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દાવતે ઈસ્લામ કે લિયે મુખ્તલિફ બાદશાહોં કે નામ ખુતૂત રવાના કિએ થે. ઉન મેં એક બસરા કે બાદશાહ શુરહબીલ બિન અમ્ર કે નામ ભી રવાના કિયા થા, જો રૂમી સલતનત કે માતહત થા. હારિસ બિન ઉમૈર رضي الله عنه જબ ખત લે કર શુરહબીલ કે પાસ પહુંચે, તો વો ખત પઢ કર આગ બગોલા હો ગયા ઔર હઝરત હારિસ رضي الله عنه કો શહીદ કર દિયા; ચૂંકે કાસિદોં કા કત્લ કિસી કૌમ મેં ભી જાઈઝ નહીં થા; ઈસ લિયે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન હઝાર મુજાહિદોં કા એક લશ્કર ઉન સે મુકાબલે કે લિયે મુલ્કે શામ કી તરફ રવાના કિયા, શુરહબીલ ને ઉન કે મુકાબલે કે લિયે એક લાખ કી ફૌજ તૈયાર કી, મુકાબલા બડ઼ા સખ્ત થા; મુસલમાન સિર્ફ તીન હઝાર ઔર કુફફાર એક લાખ થે; મુસલમાનોં ને ચાહા કે હુઝૂર ﷺ કો ઈસ કી ખબર કી જાએ, મગર અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા رضي الله عنه ને હિમ્મત દિલાઈ ઔર કહા: હમ દુશ્મન કા મુકાબલા તાદાદ ઔર કુવ્વત કી બુનિયાદ પર નહીં કરતે, હમ તો ઉન કા મુકાબલા ઉસ દીન કી તાકત સે કરતે હૈં, જિસ કે ઝરિયે અલ્લાહ ને હમેં ઈઝઝત દી હૈ, આગે બઢો; દો કામયાબિયોં મેં સે એક તુમ્હેં ઝરૂર મિલેગી, ફતહ યા શહાદત. ઉસ કે બાદ મુસલમાન આગે બઢે ઔર અલ્લાહ ને ઉન્હેં ફતહ નસીબ ફરમાઈ. સહાબા رضي الله عنهم કી યે તારીખ ઈમાન કો તાઝા કરતી હૈ, કહાં એક લાખ ઔર ઉન કે મુકાબલે મેં સિર્ફ તીન હઝાર મુસલમાન! ઈસ કે બાવજૂદ મુસલમાનોં હી કો ફતહ હાસિલ હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — પલકોં મેં અલ્લાહ કી હિકમત

આંખોં કી હિફાઝત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને પલકોં કી શકલ મેં બેહતરીન દો નાઝુક પરદે બનાએ, આંખોં કી હિફાઝત કે અલાવા યે પલકેં ચેહરે કે હુસ્ન વ ઝીનત મેં ઈઝાફા કરતી હૈં, ઈસી લિયે ઉસ કે બાલોં કો એક અંદાઝે પર રખા, ન ઝિયાદા બડ઼ે કે આંખોં કો તકલીફ હો ઔર ન ઝિયાદા છોટે કે આંખોં કે લિયે નુકસાન દેહ હો, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને આંસૂ કો નમકીન બનાયા તાકે આંખોં કા મૈલ કુચૈલ સાફ હો જાએ, પલકોં કે દોનોં કિનારોં કો માઈલ ઔર જુકા હુઆ બનાયા તાકે આંસૂઓં કે ઝરિયે મૈલ કુચૈલ આખોં કે કિનારોં સે બેહ કર બાહર જા સકે, ફિર ઉસ મેં હરકત કી કુદરત રખી કે કોઈ ભી મામૂલી ચીઝ યા ગર્દ વ ગુબાર આંખ કી તરફ આતી હૈ તો આંખોં કો ખતરે સે આગાહ કર કે પૂરી હિફાઝત કરતી હૈ, ગોયા આંખોં કી હિફાઝત કે લિયે ઉસ પર દો બેહતરીન પરદે લગા દિયે હૈં, જો ઝરૂરત કે વક્ત ખુલ જાતે હૈં ઔર ઝરૂરત ન હો તો બંદ હો કર હિફાઝત કરતે હૈં.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જુમા કે લિયે ખુત્બા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે રોઝ ખડ઼ે હો કર ખુત્બા દેતે થે (ઉસ કે બાદ) બૈઠ જાતે ફિર (દૂસરે ખુત્બે કે લિયે) ખડ઼ે હોતે થે.

[મુસ્લિમ : ૧૯૯૪, અન ઈબ્ને ઉમર رضي الله عنهما]

ફાયદા: જુમા કે રોઝ જુમા કી નમાઝ સે પેહલે ખુત્બા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સજદે મેં જાને ઔર ઉઠને કા તરીકા

હઝરત વાઈલ બિન હુજ્ર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સજદે મેં જાતે તો દોનોં ઘુટને હાથોં સે પેહલે રખતે, ઔર જબ ઉઠતે તો હાથોં કો ઘુટનોં સે પેહલે ઉઠાતે. [તિર્મિઝી : ૨૬૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લોગોં સે હુસ્ને સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "મખ્લૂક સારી કી સારી અલ્લાહ તઆલા કા કુમ્બા હૈ, પસ અલ્લાહ તઆલા કો વો શખ્સ બહુત મહબૂબ હૈ જો ઉસ કુમ્બે કે સાથ એહસાન કરે".

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૭૧૯૪, અન ઇબ્ને મસઊદ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બાત ચીત બંદ રખને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કિસી મુસલમાન કે લિયે તીન દિન સે ઝિયાદા અપને ભાઈ સે બાત ચીત બંદ રખના જાઈઝ નહીં. જિસ ને તીન દિન સે ઝિયાદા બાત બંદ રખી ઔર મર ગયા, તો જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા". [અબૂ દાઊદ : ૪૯૧૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "તુમ મેં સે કયામત કે દિન મુજ સે ઝિયાદા કરીબ વો શખ્સ હોગા, જો દુનિયા સે ઈસી તરહ નિકલ આએ, જિસ તરહ મૈં છોડ઼ કર જા રહા હૂં; અલ્લાહ કી કસમ! મેરે સિવા તુમ મેં સે હર એક દુનિયા કી કિસી ન કિસી ચીઝ મેં ફંસા હુઆ હૈ". [મુસ્નદે અહમદ : ૨૦૯૪૭, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા મૌસમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ઉન (અહલે ઈમાન) કો સબ્ર કે બદલે મેં જન્નત ઔર રેશ્મી લિબાસ અતા કિયા જાએગા, ઉન કી હાલત યે હોગી કે જન્નત મેં મસેહરિયોં પર તકિયા લગાએ બૈઠે હોંગે, વહાં ન ઉન કો ગર્મી કા એહસાસ હોગા ઔર ન સર્દી મહસૂસ કરેંગે". [સૂર-એ-દહર : ૧૨ તા ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નઝર લગને સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જિસ શખ્સ ને કોઈ ઐસી ચીઝ દેખી જો ઉસે પસંદ આ ગઈ, ફિર ઉસ ને

((مَا شَاءَ اللّٰهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ))

કેહ લિયા, તો ઉસ કી નઝર સે કોઈ નુકસાન નહીં પહુંચેગા". [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૭૬૬૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ (ઐ મુહમ્મદ!)આપ કેહ દીજિયે કે અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા સે મુહબ્બત રખતે હો, તો તુમ લોગ મેરી પૈરવી કરો! અલ્લાહ ભી તુમ સે મુહબ્બત કરેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહોં કો બખ્શ દેગા". [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મુશ્રિકીને મક્કા કી અહદ શિકની

મુસલમાન ઔર મુશ્રિકીને મક્કા કે દરમિયાન હુદૈબિયા કે મૌકે પર જો મુઆહદા હુઆ થા, મુશ્રિકીન ને ઉસ કી ખિલાફ વરઝી કરતે હુએ અપને હલીફ (યાની જિન કે સાથ મદદ કા મુઆહદા હો) કબીલ-એ-બનૂ બક્ર કે સાથ મિલ કર મુસલમાનોં કે હલીફ કબીલ-એ-બનૂ ખુઝાઆ પર હમલા કર કે બહુત સે આદમિયોં કો કત્લ કર દિયા, ઔર માલ વ અસબાબ લૂટ લિયે, હત્તા કે હરમ મેં પનાહ લેને કે બાવજૂદ ઉન કી ખૂંરેઝી કી, તો આપ ﷺ સે કબીલ-એ-બનૂ ખુઝાઆ ને મુશ્રિકીને મક્કા કી અહદ શિકની પર મદદ કી અપીલ કી, તબ હુઝૂર ﷺ ને મુશ્રિકીને મક્કા સે દિયત(ખૂન બહા) અદા કરને યા મુઆહદા તોડ઼ને કી શર્ત રખી, તો ઉન્હોં ને અમન કા મુઆહદા ખત્મ કર દિયા, લિહાઝા આપ ﷺ ઉન કી બદ અહદી ઔર કત્લ વ ગારતગિરી કા બદલા લેને કે લિયે રમઝાન સન ૮ હિજરી મેં દસ હઝાર સહાબા કા અઝીમુશ્શાન લશ્કર લે કર મદીના સે રવાના હુએ ઔર મર્રુઝ્ઝહરાન પહુંચ કર ખેમાઝન હો ગએ. ઈસ્લામ કા સખ્ત મુખાલિફ ઔર દુશ્મન અબૂ સુફિયાન! જાસૂસ બન કર લશ્કરે ઈસ્લામ કા જાઇઝા લેને આએ, તો હઝરત અબ્બાસ ﷺ ને ઉસે પેહચાન લિયા ઔર ઉન્હેં પકડ઼ કર આપ ﷺ કે પાસ લે ગએ, ઉન્હેં દેખ કર બાઝ સહાબા ને કત્લ કરના ચાહા, લેકિન આપ ﷺ ને રહમ વ કરમ કા મામલા કરતે હુએ ફરમાયા: ''ઐ અબૂ સુફિયાન! ક્યા અબ ભી તુમ્હારે ઈમાન લાને કા વક્ત નહીં આયા?'' બિલ આખિર વો ઈમાન મેં દાખિલ હો ગએ, ફિર હુઝૂર ﷺ ને બુલંદ અખ્લાક કા મામલા કરતે હુએ ફરમાયા: આજ જો અબૂ સુફિયાન કે ઘર મેં યા ખાન-એ-કાબા મેં પનાહ લેગા વો ભી અમાન મેં હૈ, ઔર જો કોઈ અપને ઘર કા દરવાઝા બંદ કર લેગા ઉસ કો ભી અમાન હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઠંડી કા દૂર હો જાના

હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈં: ''ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર સખ્ત ઠંડી હવા ચલ રહી થી, ઐસે વક્ત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હૈ કોઈ જો મેરે પાસ દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આએ? તો (ઠંડી કી વજહ સે) કોઈ ભી ખડ઼ા ન હુઆ, દુસરી મરતબા ફરમાયા: ફિર ભી કોઈ ખડ઼ા ન હુઆ, જબ તીસરી મરતબા ભી કોઈ ખડ઼ા ન હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ હુઝૈફા! તુમ ખડ઼ે હો જાઓ ઔર દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આઓ, હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈં ચુંકી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અબ મેરા નામ લે હી લિયા થા, ઈસ લિએ ખડ઼ા હોના ઝરૂરી થા, બહરહાલ મેં ખડ઼ા હો ગયા ઔર વહાં સે ચલા, તો (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બાત માનને કી બરકત સે) મુજે રાસ્તે મેં ઝર્રા બરાબર ભી ઠંડી મહસૂસ નહીં હુઈ, યહાં તક કે મૈં વાપસ ભી આ ગયા, ઐસા લગ રહા થા ગોયા કે મૈં સખ્ત ગરમી મેં ચલ રહા હૂં''. [મુસ્લિમ : ૪૬૪૦]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઇસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હો, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઈરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)''. [સૂર-એ-માઇદા : ૬]

ફાયદા: તયમ્મુમ કા તરીકા યે હૈ કે દોનોં હાથોં કો ઝમીન પર માર કર ચેહરે પર મસહ કર લેં, ફિર દોબારા ઝમીન પર માર કર દોનોં હાથોં પર કોહનિયોં સમેત મસહ કર લેં.

નંબર(૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	નમાઝે જનાઝા કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ (બાલિગ) મય્યિત કી નમાઝે જનાઝા પઢ઼ાતે તો યે દુઆ પઢ઼તે: ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيْرِنَا وَكَبِيْرِنَا وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا اَللّٰهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيْمَانِ))

[ઇબ્ને માજા : ૧૪૯૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કે હર હર્ફ પર દસ નેકી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કુર્આન કા એક હર્ફ ભી પઢ઼ા ઉસ કો દસ નેકિયાં મિલતી હૈં, ફિર ફરમાયા: હમ યે નહીં કેહતે કે ((الم)) પઢ઼ને પર દસ નેકિયાં મિલતી હૈં, બલ્કે અલિફ પર દસ નેકિયાં, લામ પર દસ નેકિયાં ઔર મીમ પર દસ નેકિયાં મિલતી હૈં''.

[ફઝાઈલે કુર્આન લિરાઝી : ૧/૧૬, અન ઔફ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા શિર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શિર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો ચાહેગા માફ કર દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડ઼ા જૂટ બોલા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૪૮]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ, વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રેહને વાલી ચીઝ હૈ''. [સૂર-એ-નહલ : ૯૬]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન લોગોં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન લોગ નંગે પૈર, નંગે બદન ઔર બગૈર ખત્ના કે ઉઠાએ જાએંગે, જિસ તરહ વો પેહલી મરતબા પૈદા કિએ ગએ થે''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૨૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જુઝામ (કોઢ઼) કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સાત દિન તક રોઝાના સાત મરતબા મદીના કી અજવા ખજૂરોં કા ઈસ્તેમાલ જુઝામ (કોઢ઼) કે લિયે ફાયદામંદ હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૩૩૨, અન આઇશા ؓ]

નંબર(૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ ખાના ખાએ, તો ઉસે અપની ઉંગલિયોં કો ચાટ લેના ચાહિયે. ક્યોંકિ ઉસે માલૂમ નહીં કે ઉસ કી કૌન સી ઉંગલી મેં બરકત હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૩૦૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ફતહે મક્કા ઔર આમ માફી કા એલાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કી સુબહ ૨૧ રમઝાનુલ મુબારક સન ૮ હિજરી કો દસ હઝાર સહાબા ؓ કા અઝીમુશ્શાન લશ્કર લે કર સૂર-એ-ફતહ તિલાવત કરતે હુએ ફાતેહાના શાન સે મક્કા મેં દાખિલ હુએ, અહલે મક્કા ને જો ઝુલ્મ વ સિતમ તેરા સાલા દૌર મેં હુઝૂર ﷺ ઔર સહાબા ؓ પર ઢાયા થા, આજ વો યે સોચ રહે થે કે હમ સે હર એક ઝુલ્મ કા બદલા લિયા જાએગા, મગર રહમતે આલમ ﷺ કે અફવ વ દરગુઝર કા હાલ દેખિયે કે જિન દુશ્મનોં ને આપ ﷺ કો ગાલિયાં દી થીં, રાસ્તે મેં કાંટે બિછાએ થે, જિસ્મે અતહર પર નમાઝ કી હાલત મેં ગંદગી ડાલી થી, આપ ﷺ કો દીવાના ઔર પાગલ કહા થા, હત્તા કે મહબૂબ વતન મક્કા છોડ઼ને પર મજબૂર કિયા થા ઔર હિજરત કે બાદ ભી મદની ઝિંદગી મેં આપ ﷺ કે સાથ જંગ કરતે રહે ઔર કત્લ કી સાઝિશેં ભી કરતે રહે, મગર કુરબાન જાઈએ હુઝૂર ﷺ કી ઝાતે અકદસ પર કે આપ ﷺ ને ઐસે તમામ ઝાલિમ દુશ્મનોં કે હક મેં આમ માફી કા એલાન ફરમા દિયા. આપ ﷺ કે ઈસ રહમ વ કરમ કો દેખ કર બહુત સે લોગ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ. મુહસિને ઈન્સાનિયત ને અપને જાની દુશ્મનોં કે સાથ જિસ હુસ્ને સુલૂક, અચ્છે અખ્લાક ઔર રહમ વ કરમ કા મામલા કિયા, દુનિયા કી તારીખ ઈસ કી મિસાલ પેશ નહીં કર સકતી હૈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઈન્સાન કે હોંટ કુદરત કી નિશાની

ઈન્સાન કે ચેહરે કા એક અહમ ઉઝવ હોંટ હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને મુંહ બંદ કરને કે લિયે બતૌરે દરવાઝા દો હોંટ બનાએ કે ઝરૂરત પર ખોલે જા સકેં ઔર જબ ઝરૂરત ન હો તો બંદ રહેં તાકે મુંહ મેં મુઝિર ચીઝેં ઘુસ કર નુકસાન ન પહુંચા સકેં, અગર હોંટ ન હોતે, તો દાંત નઝર આતે ઔર મુંહ બદનુમા માલૂમ હોતા ઔર ગૈર મહફૂઝ ભી રેહતા, નીઝ ઉન હોંટોં સે બાત કરને મેં બડ઼ી મદદ મિલતી હૈ, ઉન કી મુખ્તલિફ હરકાત સે બાઝ હુરૂફ પૈદા હોતે હૈં ઔર ઈન્સાન અપની બાત કો હોંટોં કી મદદ સે ઝાહિર કરતા હૈ, ઈસ કે અલાવા ઈન હોંટોં સે ખાને મેં ભી બડ઼ી મદદ મિલતી હૈ, હોંટ અલ્લાહ તઆલા કી સનઅત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમેં સિખાતે થે કે "(નમાઝ મેં) ઈમામ સે પેહલે રૂક્ન અદા ન કિયા કરો". [મુસ્લિમ : ૯૩૨]

ખુલાસા: અગર ઈમામ કે પીછે નમાઝ પઢ઼ રહા હો તો તમામ અરકાન કો ઈમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિયે, ઈમામ સે આગે બઢ઼ના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મુલાકાત કે લિયે ઘર પર તશરીફ લે જાના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન કૈસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપને અહબાબ સે અકસર મુલાકાત કરતે રેહતે થે. અગર કિસી ખાસ આદમી સે મુલાકાત કા ખયાલ હોતા તો ઉસ કે ઘર તશરીફ લે જાતે. અગર આમ લોગોં સે મુલાકાત કા ઈરાદા હોતા, તો મસ્જિદ મેં તશરીફ લે જાતે, (વહાં આમ લોગોં સે નમાઝ કે વક્ત મુલાકાત હો જાતી). [મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૦૬૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે વાસ્તે લોગોં સે મુલાકાત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "આલા દરજે વાલા જન્નતી નિચલે દરજાત વાલોં કી ઝિયારત કરેંગે, લેકિન નીચે વાલે જન્નતી ઊપર વાલે જન્નતિયોં કી ઝિયારત નહીં કર સકેંગે, હાં! મગર વો આદમી જો દુનિયા મેં અલ્લાહ કે વાસ્તે દૂસરોં કી ઝિયારત કરતા થા વો જન્નત મેં જહાં ચાહેગા ઝિયારત કે લિયે જા સકેગા". [અલ જામેઅ લિઈબ્ને વહબ : ૧૬૦]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ચંદ ચીઝેં જિન સે બચના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : "જિસ ને બદફાલી લી યા ઉસ કે લિયે બદફાલી લી ગઈ યા ગૈબ કી બાતેં બતાઈ યા ઉસ કે લિયે ગૈબ કી બાતેં બતાઈ ગઈ યા ઉસ ને સહર કિયા યા ઉસ કે લિયે સહર કિયા ગયા, તો વો હમ મેં સે નહીં ઔર જો આદમી કિસી ગૈબ કી બાતેં બતાને વાલે કે પાસ ગયા ઔર ઉસ કી બાતોં કી તસ્દીક કી, તો ઉસ ને મુહમ્મદ ﷺ પર નાઝિલ હોને વાલે દીન કા ઈન્કાર કર દિયા".

[મુસ્નદે બઝ્ઝાર : ૩૦૨૩, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેરગબતી કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "દુનિયા કી બેરગબતી સે બઢ કર કોઈ ઈબાદત નહીં".

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૧૭૩, અન અમ્માર બિન યાસિર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "કિતના (બુરા) હાલ હોગા જબ કે હમ ઉન લોગોં કો ઉસ દિન જમા કરેંગે, જિસ કે આને મેં કોઈ શક નહીં, ઔર(ઉસ દિન)હર એક આદમી કો ઉસ કે આમાલ કા પૂરા પૂરા બદલા દિયા જાએગા ઔર ઉસ પર કોઈ ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા". [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૨૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "બુખાર જહન્નમ કે અસર કે ફૈલાવ કા નતીજા હૈ; લિહાઝા ઉસે પાની સે બુજાઓ". [બુખારી : ૫૭૨૩, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

ફાયદા: પાની મેં તર કિયે હુએ કપડે કો નિચોડ઼ કર બદન કો પોંછના યા પેશાની પર તર કી હુઈ પટ્ટી રખના બુખાર મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: " તુમ અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો ઔર આપસ મેં ઝગડ઼ા ન કરો, વરના તુમ બુઝદિલ હો જાઓગે ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ્હારી હવા ઉખડ઼ જાએગી(મુસીબત કે વક્ત)સબ્ર કરો;બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ".

[સૂર-એ-અનફાલ:૪૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-હુનૈન

''હુનૈન'' મક્કા ઔર તાઈફ કે દરમિયાન એક વાદી હૈ. ફતહે મક્કા કે બાદ મુલ્કે અરબ કે લોગ જોક દર જોક ઈસ્લામ કી સચ્ચાઈ કો દેખ કર દીને હક કબૂલ કર રહે થે, લેકિન ઈસ માહૌલ મેં ભી કબીલ-એ-હવાઝિન ઔર કબીલ-એ-સકીફ કે મુશ્રિકીન અપની જંગી તાકત વ કુવ્વત પર ઘમંડ કરતે હુએ ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કે ખિલાફ તકરીબન બીસ હઝાર પર મુશ્તમિલ લશ્કર લે કર મુકાબલે કે લિયે નિકલ પડ઼ે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ઈસ કી ખબર હુઈ, તો ૧૦ શવ્વાલ સન ૮ હિજરી મેં દસ હઝાર મુસલમાનોં કે સાથ મૈદાન મેં પહુંચે, ઉસ મૌકે પર ચંદ મુસલમાનોં કી નિગાહ અલ્લાહ સે હટ કર અપની તાદાદ ઔર અસલહા પર ચલી ગઈ ઔર યે બાત ઝબાન સે નિકલ ગઈ કે આજ હમારી તાકત કો કોઈ શિકસ્ત નહીં દે સકતા. અલ્લાહ તઆલા કો મુસલમાનોં કી યે બાત પસંદ ન આઈ. ઈસ લિયે ઉન કી ઈબ્રત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને શુરૂ મેં ઉન કે કદમ ઉખાડ઼ દિએ, ઐસી હાલત મેં ભી ઉસ વક્ત હુઝૂર ﷺ યે કેહતે હુએ અપની બહાદુરી કા મુઝાહરા કર રહે થે: (أَنَا النَّبِيُّ لَا كَذِبْ - أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبْ) ઉસ વક્ત હુઝૂર ﷺ કે ઈશારે પર હઝરત અબ્બાસ رضي الله عنه ને મુસલમાનોં કો આવાઝ લગાઈ, ચુનાંચે આવાઝ સુનતે હી મુસલમાન આપ કે ઈર્દગીર્દ જમા હો ગએ ઔર ફિર દેખતે હી દેખતે શિકસ્ત ફતહ વ નુસ્રત મેં બદલ ગઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત

હઝરત સમુરા બિન જુન્દુબ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ કહીં સે ખાને કા એક પ્યાલા આયા, તો ઉસ કો આપ ﷺ ને સહાબા رضي الله عنهم કો ખિલાયા, એક જમાત ખાના ખા કર ફારિગ હોતી ફિર દૂસરી જમાત બૈઠતી, યે સિલસિલા સુબહ સે ઝોહર તક ચલતા રહા, એક આદમી ને હઝરત સમુરા رضي الله عنه સે પૂછા ક્યા ખાના બઢ઼તા થા? તો હઝરત સમુરા رضي الله عنه ને ફરમાયા: ઈસ મેં તઅજ્જુબ કી ક્યા બાત હૈ, ખાના આસમાન સે ઉતરતા થા.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૩૪૨]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઈઝ કે બાદ હલાલ રોઝી કમાના ભી ફર્ઝ હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૯૮૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ચંદ ચીઝોં સે પનાહ માંગને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢ઼તે થે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ)) તર્જુમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં બે બસી, કાહિલી, બુઝદિલી ઔર હદ સે ઝિયાદા બુઢ઼ાપે સે પનાહ માંગતા હૂં, ઔર ઝિંદગી વ મૌત કે ફિતને સે ભી પનાહ માંગતા હૂં.

[બુખારી : ૬૩૬૭, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે વાસ્તે ખાના ખિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મુજે અપને મુસલમાન ભાઈ કો અલ્લાહ કે વાસ્તે સિર્ફ એક લુકમા ખિલાના એક દિરહમ સદકા કરને સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ ઔર અલ્લાહ કે વાસ્તે કિસી ભાઈ કો એક દિરહમ દેના દસ દિરહમ સદકા કરને સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ ઔર અલ્લાહ કે વાસ્તે કિસી ભાઈ કો દસ દિરહમ દેના એક ગુલામ આઝાદ કરને સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ''. [અલ જામેઅ લિઈબ્ને વહબ : ૨૧૫]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો ઈસ (ગવાહી) કો છુપાએગા તો બિલા શુબા ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો કોઈ દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં, જલ્દ દેતે હૈં ફિર હમ ઉસ કે લિયે દોઝખ મુકર્રર કર દેતે હૈં, જિસ મેં (ઐસે લોગ કયામત કે દિન) ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ધકેલ દિએ જાએંગે''. [સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ : ૧૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દો કબ્રોં કે કરીબ સે ગુઝરે, આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઈન દો કબ્ર વાલોં કો અઝાબ હો રહા હૈ, ઉન્હેં કિસી બડે ગુનાહ કી વજહ સે અઝાબ નહીં દિયા જા રહા હૈ, ઉન મેં સે એક તો પેશાબ (કે છીંટોં) સે નહીં બચતા થા ઔર દૂસરા ચુગલ ખોરી કિયા કરતા થા''. [બુખારી : ૨૧૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદાઃ ઈસ હદીસ સે માલૂમ હુઆ કે કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ ઔર ઈન્સાનોં કો અપને ગુનાહોં કી સઝા કબ્ર સે હી મિલની શુરૂ હો જાતી હૈ.

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલૌંજી મેં હર બીમારી કા ઈલાજ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(તુમ ઈસ કલૌંજી કો ઈસ્તેમાલ કરો) ક્યોંકિ ઈસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી કી શિફા મૌજૂદ હૈ''. [બુખારી : ૫૬૮૭, અન આઈશા رضي الله عنها]

ફાયદાઃ અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈંઃ ઈસ કે ઈસ્તેમાલ સે ઉફારા (પેટ ફૂલના) ખત્મ હો જાતા હૈ, બલગમી બુખાર કે લિયે નફા બખ્શ હૈ, અગર ઉસ કો પીસ કર શહદ કે સાથ માજૂન બના લિયા જાએ ઔર ગરમ પાની કે સાથ ઈસ્તેમાલ કિયા જાએ, તો ગુરદે ઔર મસાના કી પથરી કો ગલા કર નિકાલ દેતી હૈ. [તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ رضي الله عنه કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયાઃ ''મઝલૂમ કી બદદુઆ સે બચના, ક્યોંકિ ઉસ કે ઔર અલ્લાહ કે દરમિયાન કોઈ હિજાબ નહીં હૈ''. (યાની મઝલૂમ કી દુઆ બિલા રોક ટોક અલ્લાહ કે દરબાર મેં પહુંચ કર કબૂલ હોતી હૈ). [બુખારી : ૨૪૪૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવ-એ-તબૂક

ફતહે મક્કા કે બાદ પૂરે અરબ મેં ઈસ્લામી દાવત વ તબ્લીગ કી અસલ હકીકત વાઝેહ હો ગઈ ઔર લોગ ઈસ્લામ મેં જૌક દર જૌક દાખિલ હોને લગે, ઐસે મૌકે પર રૂમી હુકૂમત ને અપને લિયે ખતરા મહસૂસ કરતે હુએ મદીના પર હમલે કા ઈરાદા કર લિયા ઔર ઉસ કી તૈયારિયાં શુરૂ કર દી. શામ સે આને વાલે એક કાફલે ને મુસલમાનોં કો ઈસ કી ઈત્તેલા દી. રૂમ કી સલતનત આધી દુનિયા પર હુકૂમત કરતી થી ઔર ઉસ ઝમાને મેં સબ સે બડ़ી તાકત શુમાર હોતી થી, ઈસ લિયે મુસલમાન બહુત પરેશાન થે. એક તરફ બે સરો સામાની કી હાલત ઔર અરબ કી સખ્ત ગરમી ઝોરોં પર થી ઔર દૂસરી તરફ દૂર દરાઝ કા સફર થા. મગર ખામૌશ બૈઠના ભી કિસી તરહ મુનાસિબ નહીં થા, ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જંગ કી તૈયારી કા એલાન કર દિયા ઔર માહે રજબ સન ૯ હિજરી મેં તીસ હઝાર કે લશ્કર કો લે કર આપ ﷺ તબૂક કે લિયે રવાના હુએ. મુસલમાનોં કે ઈસ દિલેરાના ઈકદામ કી વજહ સે રૂમિયોં પર બડ़ા અસર હુઆ ઔર ઉન્હોં ને હમલા કરને કા ઈરાદા છોડ़ દિયા ઔર બહુત સારે કબીલે કે સરદારોં ને સુલહ કર લી. યહાં એક માહ કયામ કરને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ બગૈર જંગ કિએ હુએ ફતહમંદી કે સાથ મદીના વાપસ હો ગએ. યે આપ ﷺ કી ઝિંદગી કા આખરી ગઝવા થા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	મુંહ મેં રતૂબત (થૂક)

અલ્લાહ તઆલા ને મુંહ મેં તરી કો પોશીદા રખા હૈ કે ખાના મુંહ મેં રખ કર ચબાતે વક્ત વો તરી પૈદા હોતી હૈ ઔર ખાને કે સાથ મિલ કર ઉસ કે હઝમ હોને મેં મદદ કરતી હૈ, આમ હાલાત મેં વો તરી હલ્કી રેહતી હૈ, જિસ સે હલક તર રહે ઔર સૂખને ન પાએ, વરના આદમી બાત હી ન કર સકે, અગર તરી બિલ્કુલ ન રહે ઔર મુંહ એક દમ સૂખા રહે તો દમ ઘુટને લગે ઔર ઈન્સાન ઝિંદા ન રેહ સકે, ઔર અગર તરી ખાને કે અલાવા ભી મુંહ મેં પૈદા હોતી રહે તો બાત કરને મેં દુશ્વારી હો, ઔર મુંહ ખોલના મુશ્કિલ હો જાએ; વો કૈસી કુદરત વાલી ઝાત હૈ જો ખાને કે વક્ત મેં રતૂબત કો ઝિયાદા મિકદાર મેં પૈદા કરતી હૈ ઔર આમ હાલાત મેં નારમલ રખતી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	મય્યિત કા કર્ઝ ઉસ કે માલ સે અદા કરના

હઝરત અલી رضی اللہ عنہ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ કો વસિય્યત સે પેહલે અદા કરવાયા, હાલાંકે તુમ લોગ (કુર્આન મેં) વસિય્યત કા તઝકિરા કર્ઝ સે પેહલે પઢ़તે હો. [તિર્મિઝી : ૨૧૨૨]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કર્ઝ લિયા ઔર ઉસે અદા કરને સે પેહલે ઈન્તેકાલ કર ગયા, તો કફન દફન કે બાદ માલે વરાસત મેં સે સબ સે પેહલે કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ચાહે સારા માલ ઉસ કી અદાયગી મેં ખત્મ હો જાએ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈસ્તિગફાર કસરત સે કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરહ رضی اللہ عنہ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ખુદા કી કસમ! મૈં દિન મેં સત્તર સે ઝિયાદા મરતબા અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા વ ઈસ્તિગફાર કરતા હૂં. [બુખારી : ૬૩૦૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને અખ્લાક દુરુસ્ત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કામયાબ હો ગયા વો આદમી જિસ ને અપને દિલ કો ઈમાન કે લિયે ફારિગ કર દિયા ઔર ઉસે સહી સાલિમ રખા ઔર અપની ઝબાન કો સચ્ચા બનાયા, અપને નફસ કો નફસે મુતમઇન્ના ઔર અખ્લાક કો દુરુસ્ત બનાયા ઔર કાનોં કો હક બાત સુનને કા ઔર આંખોં કો અચ્છી ચીઝોં કો દેખને કા આદી બનાયા''. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૦૮૦૩, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કે સતર કો દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા લાનત કરતે હૈં, ઉસ શખ્સ પર જો જાન બૂજ કર કિસી કે સતર કો દેખતા હો ઔર ઉસ પર ભી લાનત હૈ, જો બિલા ઉજ્ર સતર દિખલાતા હો''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૭૫૩૮, અન હસન રહ. મુરસલન]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ જમા કરને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ માલ વ દૌલત જમા ન કરો, ક્યોંકિ ઉસ કી વજહ સે તુમ દુનિયા કી તરફ માઈલ હો જાઓગે''. [તિર્મિઝી : ૨૩૨૮, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	પરહેઝગારોં કી નેઅમત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન) પરહેઝગાર લોગ (જન્નત કે) સાયોં મેં ઔર ચશ્મોં મેં ઔર પસંદીદા મેવોં મેં હોંગે (ઉન સે કહા જાએગા) અપને (નેક) આમાલ કે બદલે મેં ખૂબ મઝે સે ખાઓ પિઓ, હમ નેક લોગોં કો ઐસા હી બદલા દિયા કરતે હૈં. ઉસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી''. [સૂર-એ-મુરસલાત : ૪૧ તા ૪૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર ખુદા કી રઝામંદી કા ઝરિયા હૈ''.

[નસઈ : ૫, અન આઇશા ؓ]

ખુલાસા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યે દાતોં મેં ચમક ઔર મસૂઢોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતી હૈ, ઇસ સે મુંહ કી બદબૂ ખત્મ હો જાતી હૈ ઔર દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ કરતી હૈ ઔર આવાઝ કો સાફ કરતી હૈ. [તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કા ખૂબ ઝિક્ર કિયા કરો ઔર સુબહ વ શામ ઉસ કી પાકી બયાન કિયા કરો''. [સૂર-એ-અહઝાબ :૪૧ તા ૪૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવાત વ સરાયા પર એક નઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જિસ લડાઈ મેં બઝાતે ખુદ શિર્કત ફરમાઈ હૈ ઉસ કો ''ગઝવા'' કેહતે હૈં ઔર જિસ મેં સિર્ફ સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો ભેજા ઉસ કો ''સરિયા'' કેહતે હૈં. આપ ﷺ હમેશા દુશ્મનોં કે સાથ સુલહ કે ખ્વાહિશમંદ રેહતે થે, મુસલમાનોં ને જંગ કી કભી ભી ઈબ્તિદા નહીં કી, બલ્કે ખુદ દુશ્મનોં ને હમલા કિયા યા હમલે કા ઈરાદા કિયા, તો મુસલમાનોં ને ઉસ કા મુદાફિઆના જવાબ દિયા, ઈસ્લામ કી તમામ જંગેં ઈસ બાત કી શહાદત કે લિયે કાફી હૈં. આપ ﷺકે ગઝવાત કી તાદાદ ૨૭ ઔર સરાયા કી તાદાદ ૪૩ હૈં. બાઝ મુઅર્રિખીન ને દોનોં કી તાદાદ ૮૨ બતાઈ હૈ, ઈન તમામ જંગોં મેં મુસલમાન શહીદોં કી તાદાદ ૨૫૯ ઔર મુખાલિફ મક્તુલીન કી તાદાદ ૭૫૯ હૈ. જિન કી મજમૂઈ તાદાદ સિર્ફ ૧૦૧૮ હોતી હૈ. ઈતની કમ તાદાદ મેં જાની નુકસાન હોને કે બાદ પૂરે અરબ સે ઝુલ્મ વ સિતમ, કત્લ વ ગારતગિરી, ફિતના વ ફસાદ ઔર ખાના જંગિયોં કા ખાત્મા હો કર અમન વ સુકૂન કી ઐસી ફિઝા કાયમ હો ગઈ કે એક મુસાફિર ખાતૂન બે ખૌફ વ ખતર તન્હા ''હીરા'' સે ચલ કર ''બૈતુલ્લાહ'' કા તવાફ કર લેતી થી. યે મઝહબે ઈસ્લામ કી સચ્ચાઈ, ઉસ કે અદલ વ ઈન્સાફ ઔર આલા અખ્લાક કા સદકા ઔર હુઝૂર ﷺ કી પાકીઝા ઝિંદગી, બુલંદ અખ્લાક ઔર હર એક કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા નતીજા હૈ, જિસ પર મક્કા મુકર્રમા કી તેરા સાલા ઝિંદગી બિલકુલ વાઝેહ સુબૂત હૈ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	બેહોશી સે શિફા પાના

હઝરત જાબિર ؓ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મૈં સખ્ત બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ દોનોં હઝરાત મેરી ઈયાદત કો તશરીફ લાએ, યહાં પહુંચ કર દેખા કે મૈં બેહોશ હૂં, તો આપ ﷺને પાની મંગવાયા ઔર ઉસ સે વુઝૂ કિયા ઔર ફિર બાકી પાની મુજ પર છિડ઼કા, જિસ સે મુજે ઈફાકા હુઆ ઔર મૈં અચ્છા હો ગયા. [મુસ્લિમ : ૪૧૪૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો''. [તિર્મિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્ઝ હૈ. ઈસ લિયે ખુસૂસન સર કે બાલોં, દાઢ઼ી વગૈરા કી જડ઼ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે તાકે પાની બાલોં મેં પહુંચ જાએ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	વુઝૂ કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ

આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો વુઝૂ કરે ઔર યે દુઆ પઢ઼े તો ઉસે એક કાગઝ મેં મુહર લગા કર (ઉસ કા

બદલા દેને કે લિયે) અર્શ કે નીચે રખ દિયા જાતા હૈ, ફિર ઉસે કયામત તક કોઈ નહીં ખોલ સકતા વો દુઆ યે હૈ:" ((سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ اللّٰهُمَّ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))

તર્જુમા: ઐ અલ્લાહ! આપ કી ઝાત પાક હૈ, આપ હી કે લિયે તારીફ હૈ, મૈં ગવાહી દેતા હૂં કે આપ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, આપ હી સે મગફિરત ચાહતા હૂં ઔર તૌબા કરતા હૂં".

[ઇબ્ને સુન્ની : ૩૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ફૈસલા કરને પર અલ્લાહ કી રહમત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ફૈસલા કરને વાલે કે સાથ ઉસ વક્ત તક અલ્લાહ કી રહમત હોતી હૈ જબ તક વો ઝુલ્મ નહીં કરતા; ફિર જબ વો (ફૈસલા કરને મેં) ઝુલ્મ કરતા હૈ તો ઉસ સે અલ્લાહ કી રહમત દૂર હો જાતી હૈ ઔર શૈતાન ઉસ પર મુસલ્લત હો જાતા હૈ". [તિર્મિઝી : ૧૩૩૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબી ઔફા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ કુફ્ર કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ ઔર ઉન કી ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગી ઔર ઐસે લોગ હી જહન્નમ કા ઈંધન હોંગે".

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી એક રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રેહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે)". [સૂર-એ-કહફ : ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કી પુકાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ: મૈં તન્હાઈ કા ઘર હૂં, મૈં મિટ્ટી કા ઘર હૂં, મૈં કીડ઼ે મકોડ઼ોં કા ઘર હૂં". [તિર્મિઝી : ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા. [બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઐ લોગો! અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: કે ઇસ સે પેહલે પેહલે લોગોં કો ભલાઈ કા હુક્મ કરો ઔર બુરી બાતોં સે રોકો કે તુમ દુઆ કરો ઔર મૈં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ ન કરૂં. ઔર તુમ મુજ સે માંગો મૈં તુમ્હેં અતા ન કરૂં, ઔર તુમ મુજ સે મદદ તલબ કરો ઔર મૈં તુમ્હારી મદદ ન કરૂં".

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૨૮૯, અન આઇશા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ

હજ ઈસલામ કે પાંચ અરકાન મેં સે એક રૂક્ન હૈ, જો સન ૯ હિજરી મેં ફર્ઝ કિયા ગયા. ઈસ ફરીઝે કી અદાયગી કે લિયે ઉસી સાલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂબક્ર رضي الله عنه કો અમીરે હજ બનાયા ઔર મુસલમાનોં કો હજ કરાને કી ઝિમ્મેદારી સુપુર્દ કી; હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه મદીના સે તીન સૌ આદમિયોં કા કાફલા લે કર હજ કે લિયે રવાના હુએ ઔર સાથ મેં કુરબાની કે લિયે પાંચ જાનવર ભી લે લિયે, ખુદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ભી કુરબાની કે ૨૦ જાનવરોં કો ગરદન મેં કલાદા પેહના કર સાથ મેં રવાના કિયા, ઈસ કે બાદ સૂર-એ-બરાત કી આયતોં કે એલાન કે લિયે હઝરત અલી رضي الله عنه કો રવાના કિયા, જબ સબ લોગ મિના મેં જમા હો ગએ, તો હઝરત અલી رضي الله عنه ને એલાન ફરમાયા: જન્નત મેં કોઈ કાફિર દાખિલ નહીં હોગા ઔર ઈસ સાલ કે બાદ કોઈ મુશ્રિક હજ નહીં કર સકતા ઔર કોઈ શખ્સ (જાહિલી રસ્મ કે મુતાબિક) નંગા હો કર તવાફ નહીં કર સકતા, ફિર ''સુર-એ-તૌબા'' કી આયતેં તિલાવત કી. ઈસ્લામ મેં યે પેહલા હજ થા, જિસ કે અમીર હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક رضي الله عنه ઔર ખતીબ હઝરત અલી رضي الله عنه થે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — ઝબાન કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને મુંહ મેં એક ગોશ્ત કા ટુકડ઼ા બનાયા હૈ, જિસ કો ઝબાન કેહતે હૈં, ઉસ કો ઐસા હસ્સાસ બનાયા કે એક બારીક બાલ ભી અગર ઝબાન પર આ જાએ તો ઝબાન ફૌરન મહસૂસ કર લેતી હૈ, ઈસ મેં અલ્લાહ ને બોલને કી સલાહિયત ભી રખી હૈ, નીઝ ઉસ મેં ચીઝોં કી લઝ્ઝત ઔર કુવ્વતે ઝાયકા રખી કે ઈન્સાન મુવાફિક વ મુનાસિબ ચીઝોં કો ઈસ્તેમાલ કરે, ઔર ખરાબ વ બદ મઝા ચીઝોં કો છોડ઼ દે, ઈસી લઝ્ઝત કી વજહ સે ખાના મઝે લે કર ખાયા જાતા હૈ; અતિબ્બા ને લિખા હૈ કે જો ખાના મઝે લે કર ખાયા જાએ વો ખૂબ હઝમ હોતા હૈ, ક્યોંકિ ઉસ કો તબીઅત કબૂલ કરતી હૈ; ગૌર તો કીજિયે કે ઝબાન કે ઈસ છોટે સે ટુકડ઼ે મેં ઈતની સારી સલાહિયતેં કિસ ને રખી હૈ!

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ કે છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૨૪૬, અન જાબિર رضي الله عنه]

એક દૂસરી હદીસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડ઼ને કા ફર્ક હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — કુર્તા પેહનને કા મસ્નુન તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કુર્તા ઝેબે તન ફરમાતે તો દાએં તરફ સે શુરૂ ફરમાતે.

[તિર્મિઝી : ૧૭૬૬, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

ફાયદા: યાની કુર્તા પેહનતે તો પેહલે દાઈ આસ્તીન મેં હાથ ડાલતે, તબ બાઈ આસ્તીન મેં હાથ ડાલતે. ઔર હર લિબાસ કો ઝેબે તન કરને કા યહી તરીકા મસ્નૂન હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સબ સે બેહતરીન આદમી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયાઃ સબ સે બેહતરીન આદમી કૌન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ સે ઝિયાદા ડરને વાલા ઔર સિલા રહમી કરને વાલા, ઔર લોગોં કો ભલી બાતોં કા હુક્મ કરને વાલા, ઔર બુરાઈયોં સે રોકને વાલા''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૭૭૧૮, અન દુર્રહ બિન્તે અબી લહબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રિશ્વત લે કર નાહક ફૈસલા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ કુછ (રિશ્વત) લે કર નાહક ફૈસલા કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઈતની ગેહરી જહન્નમ મેં ડાલેગા, કે પાંચ સૌ બરસ તક બરાબર ગિરતે ચલે જાને કે બાવજૂદ ઉસ કી તેહ તક ન પહુંચ પાએગા''. [તરગીબ : ૩૧૭૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ખત્મ હોને વાલી ઔર છૂટને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''બંદા કેહતા હૈ મેરા માલ, મેરા માલ, હાલાંકે ઉસ કે લિયે ઉસ કે માલ મેં તીન ચીઝેં હૈંઃ (એક) વો જો ખા કર ખત્મ કર દિયા, (દૂસરા) વો જો પેહન કર પુરાના કર દિયા, (તીસરા) વો જો (સદકા) દે કર (આખિરત કે લિયે) ઝખીરા કર લિયા; ઔર ઈસ કે અલાવા જો કુછ હૈ વો ખત્મ હોને વાલા ઔર લોગોં કે લિયે ઉસે છોડ઼ને વાલા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૭૪૨૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''બેશક ફૈસલે કે દિન કા વક્ત મુતઅય્યન હૈ, યાની જિસ દિન સૂર ફૂંકા જાએગા ફિર તુમ લોગ ગિરોહ દર ગિરોહ હો કર આઓગે ઔર આસમાન ખોલા જાએગા તો ઉસ મેં દરવાઝે હી દરવાઝે હો જાએંગે ઔર પહાડ઼ ચલાએ જાએંગે તો વો ચમકતી હુઈ રેત હો જાએંગે''.
[સૂર-એ-નબા : ૧૭ તા ૨૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ

હઝરત સુહૈબ રૂમી ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હઝિર હુવા, આપકે સામને રોટી ઔર ખજૂર રખી હુઈ થી, આપ ﷺ ને ફરમાયા : કરીબ આ જાઓ ઔર ખાઓ. મૈં ખજૂર ખાને લગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ખજૂર ખા રહે હો જબકે તુમ કો આંખ કી બીમારી હૈ ! મૈંને અર્ઝ કિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! (ﷺ) મૈં દૂસરી જાનિબ સે ચબા રહા હૂં. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુસ્કુરા પડે. [ઈબ્નેમાજા : ૩૪૪૩]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અગર તુમ સદકાત કો ઝાહિર કર કે દો, તો યે ભી અચ્છી બાત હૈ ઔર અગર તુમ સદકાત કો છુપા કર ફકીરોં કો દે દો, તો યે તુમ્હારે લિયે ઔર ઝિયાદા બેહતર હૈ, અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે બાઝ ગુનાહ માફ કર દેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં સે બા ખબર હૈ''.
[સૂર-એ-બકરહ : ૨૭૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૬) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	વફ્દે નજરાન કી મદીના મેં આમદ

નજરાન યમન કે એક શહર કા નામ હૈ. યહાં કે લોગ ઈસાઈ થે. સન ૯ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અહલે નજરાન કો ઈસ્લામ કી દાવત દી, તો સાઠ અફરાદ પર મુશ્તમિલ એક વફ્દ આપ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ. જિન મેં શુરહબીલ બિન વદાઆ, અબ્દુલ્લાહ, જબ્બાર બિન કૈસ જૈસે બડ઼े બડ઼े પાદરી થે, ઔર કાફલે કા અમીર અબ્દુલમસીહ આકિબ થા. ઉન્હોં ને હઝરત ઈસા عليه السلام કે બારે મેં સવાલાત કિયે. જિન કે જવાબ મેં અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-આલે ઈમરાન કી ઈબ્તિદાઈ અસ્સી આયતેં નાઝિલ ફરમાઈં. ઈન આયાત મેં અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે હઝરત ઈસા عليه السلام કી બગૈર બાપ કી પૈદાઈશ, ઉન કી નુબુવ્વત વ રિસાલત, મઝહબે ઈસ્લામ કી સચ્ચાઈ ઔર યહૂદ વ નસારા કે એતેરાઝાત કા સાફ સાફ જવાબ દિયા ગયા. મગર ઉન્હોં ને માનને સે ઈન્કાર કર દિયા. તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કો મુબાહલા (જિસ ફરીક કા અકીદા બાતિલ હો ઉસ પર અલ્લાહ કી લાનત ઔર હલાકત કી દુઆ કરને) કી દાવત દી. હુઝૂર ﷺ, હઝરત હસન, હઝરત હુસૈન, હઝરત અલી ઔર ફાતિમા رضي الله عنهم કો લે કર મૈદાન મેં આ ગએ. મગર નજરાન કે પાદરિયોં કો મુબાહલા કરને કી હિમ્મત નહીં હુઈ, ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર યે લોગ મુબાહલા કરતે, તો પૂરી વાદી આગ સે ભર જાતી ઔર તમામ અહલે નજરાન હલાક હો જાતે, ઈસ કે બાદ ઉન્હોં ને સાલાના જિઝયા (ટેક્સ) અદા કરને પર સુલહ કર લી. જિઝયે કી વસૂલયાબી કે લિયે અમીને ઉમ્મત હઝરત અબૂ ઉબૈદા رضي الله عنه કો ઉન કે સાથ ભેજ દિયા. ઉન કી તબ્લીગ ઔર દાવતી કોશિશોં સે ઈસ પૂરે ઈલાકે મેં ઈસ્લામ ફૈલ ગયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	આંખોં કી રૌશની કા તેઝ હોના

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ અંધેરે મેં ઈસ તરહ દેખતે થે, જિસ તરહ રૌશની ઔર ઉજાલે મેં દેખતે થે.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૩૨૬]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

એક આદમી ને આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા પસંદીદા અમલ ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: "નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના; ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ઼ દે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ".

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	બીમાર પુર્સી કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી બીમાર કી ઈયાદત કે લિયે જાતે યા આપ કી ખિદમત મેં બીમાર કો હાઝિર કિયા જાતા, તો આપ ﷺ યે દુઆ પઢ઼તે: ((اَذْهِبِ الْبَاسَ رَبَّ النَّاسِ اِشْفِ وَاَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ اِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَّا يُغَادِرُ سَقَمًا)) તર્જમા: તમામ લોગોં કે પરવરદિગાર! આપ તકલીફ કો દૂર કર દીજિયે, આપ શિફા અતા ફરમાઈયે, આપ કે સિવા કોઈ શિફા દેને વાલા નહીં હૈ, ઐસી શિફા અતા ફરમાઈયે જો બીમારી કો ન છોડ઼े.

[બુખારી : ૫૬૭૫, અન આઈશા رضي الله عنها]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે લિયે અપને ભાઈ કી ઝિયારત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા મૈં તુમ્હેં જન્નતી લોગોં કે બારે મેં ખબર ન કરૂં? સહાબા ને અર્ઝ કિયા: ઝરૂર યા રસૂલલ્લાહ! આપ ﷺ ને ફરમાયા: નબી જન્નતી હૈ, સિદ્દીકીન જન્નતી હૈ ઔર વો આદમી જન્નતી હૈ જો સિર્ફ અલ્લાહ કી રઝા કે લિયે શહર કે દૂર દરાઝ ઈલાકે મેં અપને ભાઈ કી ઝિયારત કે લિયે જાએ''.

[તબરાની ઔસત: ૧૮૧૦, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત કો (ખર્ચ કરને મેં) બુખ્લ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખ્લ કરના) ઉન કે લિયે બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિયે બહુત બુરા હૈ, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા ઔર આસમાન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બા ખબર હૈ''.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૦]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિયે હૈ ઔર વો ઉસ કી રૌનક હૈ ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઈસ સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ, ક્યા તુમ લોગ ઈતની બાત ભી નહીં સમજતે?'' [સૂર-એ-કસસ: ૬૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મોમિન બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તુમ્હારા આના મુબારક હો, મેરી પુશ્ત પર ચલને વાલોં મેં તુમ મુજે સબ સે ઝિયાદા મહબૂબ થે, જબ તુમ મેરે હવાલે કર દિયે ગયે ઔર મેરે પાસ આ ગએ, તો તુમ આજ મેરા હુસ્ને સુલૂક દેખોગે, ફિર જહાં તક નઝર જાતી હૈ, કબ્ર કુશાદા હો જાતી હૈ ઔર ઉસ કે લિયે જન્નત કા દરવાઝા ખોલ દિયા જાતા હૈ''.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમા થે, આપ કે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહે થે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢા.ઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ. [મોઅ્જમે કબીર તબરાની: ૨૧૯]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અપની તરફ સે મુજે છે ચીઝોં કી ઝમાનત દે દો, મૈં તુમ્હેં જન્નત કી ઝમાનત દેતા હૂં, જબ તુમ બાત કરો તો સચ બોલો, જબ વાદા કરો તો પૂરા કરો, જબ તુમ્હારે પાસ અમાનત રખી જાએ તો અમાનત કો અદા કરો, અપની શર્મગાહોં કી હિફાઝત કરો, અપની આખોં કો નીચી રખો ઔર અપને હાથોં કો (ઝુલ્મ વ સિતમ સે) રોકે રખો''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૨૫૧, અન ઉબાદા બિન સામિત رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હજ્જતુલ વદાઅ

ફતહે મક્કા કે બાદ જબ પૂરે અરબ મેં મઝહબે ઈસ્લામ કી ખૂબિયાં અચ્છી તરહ વાઝેહ હો ગઈ ઔર લોગ ફૌજ દર ફૌજ શિર્ક વ બુત પરસ્તી કો છોડ઼ કર ઈસ્લામ કબૂલ કરને લગે, તો અબ વક્ત થા કે હુઝૂર ﷺ ખુદ અમલી તૌર પર ફરીઝએ હજ કો અંજામ દે કર ઈસ્લામ કે ઈસ અઝીમ રૂક્ન કી શાન વ શૌકત ઔર ઈસ કી અદાયગી કે સહી તરીકોં કો બયાન ફરમાએં ઔર શિર્કિયા બાતોં ઔર જાહિલી રૂસૂમ વ આદાત સે ઉસે પાક કર દેં. ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હજ કા ઈરાદા કિયા ઔર ૨૫ યા ૨૬ ઝિલકાદા સન ૧૦ હિજરી કો ઝોહર કી નમાઝ કે બાદ મદીના મુનવ્વરા સે રવાના હુએ, તમામ અઝવાજે મુતહહરાત ઔર સય્યિદા ફાતિમતુઝઝહરા رضي الله عنها આપ કે સાથ થીં ઔર સહાબ-એ-કિરામ رضي الله عنهم એક લાખ સે ઝાઈદ કી તાદાદ મેં આપ ﷺ કે સાથ શરીક થે, મકામે ઝુલહુલૈફા મેં ગુસ્લ ફરમા કર એહરામ બાંધા, ૪ ઝિલ હિજ્જા કો ઈતવાર કે દિન મક્કા મુકર્રમા પહુંચે, સબ સે પેહલે ખાન-એ-કાબા કા તવાફ કિયા ઔર સફા વ મરવા કી સઈ ફરમાઈ ઔર ૮ ઝિલ હિજ્જા સે હજ કે અરકાન કો અદા કરના શુરૂ ફરમાયા. યે આપ ﷺ કી મુબારક ઝિંદગી કા આખરી હજ થા, ઈસી લિયે ઈસ કો ''હજ્જતુલ વદાઅ'' કહા જાતા હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ઈન્સાન કા સર કુદરત કા શાહકાર

ઈન્સાન કે સર કો દેખિયે અલ્લાહ તઆલા ને કૈસા મુદવ્વર, ગોલ ઔર ખૂબસૂરત બનાયા હૈ ઔર ઉસ મેં પૂરે જિસ્મ કે કીમતી ખઝાને છુપા રખે હૈં, ઈન્સાન કા સર પચપન હડ્ડિયોં સે જુડ઼ા હુઆ હૈ, તમામ હડ્ડિયાં એક દુસરે સે જુદા હૈં, સબ કી શક્લેં અલગ અલગ હૈં, છે હડ્ડિયાં ખોપડ઼ી કે હિસ્સે મેં હૈં, ચૌબીસ ઊપર કે જબડ઼ે મેં ઔર દો નીચે કે જબડ઼ે મેં ઔર બાકી દાંત મેં હૈં, ઉન તમામ કો હુસ્ને તરતીબ કે સાથ જોડ઼ કર એક ખૂબસૂરત શક્લ બનાઈ, ગૌર કરો ઉસ કી કારીગરી કિતની ઝબરદસ્ત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો, ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સોને સે પેહલે બિસ્તર ઝાડ઼ લેના

હઝરત અબુ હુરૈરહ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' જબ તુમ મેં સે કોઈ બિસ્તર પર આએ, તો ઉસે કિસી કપડ઼ે સે ઝાડ઼ લે, ઉસે નહીં માલૂમ કે બિસ્તર મેં ક્યા હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૫૦૫૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જન્નત મે દાખિલ કરને વાલી ચીઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પુછા ગયા કે લોગોં કો સબ સે ઝિયાદા જન્નત મેં દાખિલ કરને વાલી ક્યા ચીઝ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ સે ડરના ઔર અચ્છે અખ્લાક, ઔર સબ સે ઝિયાદા આગ મેં દાખિલ કરને વાલી ચીઝ કે બારે મેં સવાલ કિયા ગયા તો આપ ﷺને ફરમાયા: મુંહ ઔર શર્મગાહ''.

[તિર્મિઝી : ૨૦૦૪, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર યા પૈન્ટ કો ટખ્ને સે નીચે પેહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ગુરૂર વ તકબ્બુર મેં અપને ઈઝાર કો ટખને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''.

[બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કામયાબ કૌન?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કામયાબ હો ગયા વો શખ્સ જિસ ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા ઔર ઉસ કો ઝરૂરત કે બકદ્ર રોઝી મિલી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો દી હુઈ રોઝી પર કનાઅત કરને વાલા બના દિયા''.

[મુસ્લિમ : ૨૪૨૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યકીનન નેક લોગ આરામ મેં હોંગે, મસહરિયોં પર બૈઠે હુએ નઝારા કર રહે હોંગે, તુમ ઉન કે ચેહરોં સે જન્નત કે ઐશ વ આરામ કા અંદાઝા કર લોગે. ઉન કો મુહર બંદ ખાલિસ શરાબ પિલાઈ જાએગી, ઉસ પર મુશ્ક કી મુહર લગી હોગી, ઐસી પાકીઝા શરાબ કે લિયે રગબત કરને વાલોં કો રગબત કરની ચાહિયે, ઉસ શરાબ મેં તસનીમ કે પાની કી મિલાવટ હોગી, વો એક ઐસા ચશ્મા હૈ જિસ મેં સે નેક બંદે પિએંગે''.

[સૂર-એ-મુતફ્ફિફીન : ૨૨ તા ૨૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઇસ લિયે) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ''.

[મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન ઇબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા ઈમાન વાલોં કે લિયે અભી તક ઐસા વક્ત નહીં આયા, કે ઉન કે દિલ અલ્લાહ કી નસીહત ઔર જો દીને હક નાઝિલ હુઆ હૈ, ઉસ કે સામને જુક જાએ ઔર વો ઉન લોગોં કી તરહ ન હો જાએં જિન કો ઉન સે પેહલે કિતાબ દી ગઈ થી''. યાની વો વક્ત આ ચુકા હૈ કે મુસલમાનોં કે દિલ કુર્આન ઔર અલ્લાહ કી યાદ ઔર ઉસ કે સચ્ચે દીન કે સામને જુક જાએ.

[સૂર-એ-હદીદ: ૧૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હજ્જતુલ વદાઅ મેં આખરી ખુત્બા

૯ ઝિલ હિજ્જા સન ૧૦ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ ને મૈદાને અરફાત મેં એક લાખ સે ઝિયાદા સહાબ-એ-કિરામ ؓ કે સામને આખરી ખુત્બા દિયા, જો ઈલ્મ વ હિકમત સે ભરા હુઆ થા ઔર પૂરી ઈન્સાનિયત કા જામે દસ્તૂર થા, ઈસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: "ઐ લોગો! મેરી બાતેં ગૌર સે સુનો! શાયદ આઈન્દા સાલ મેરી તુમ સે મુલાકાત ન હો સકે, લોગો! તુમ્હારી જાનેં, ઈઝઝત વ આબરૂ ઔર માલ આપસ મેં એક દૂસરે પર હરામ હૈ, મૈં ને ઝમાન-એ- જાહિલિયત કી તમામ રસ્મોં કો અપને પૈરોં તલે રૌંદ દિયા હૈ; દેખો! મેરે બાદ ગુમરાહ ન હો જાના, કે એક દૂસરે કો કત્લ કરને લગો, મૈં તુમ્હારે લિયે અલ્લાહ કી કિતાબ છોડ઼ કર જા રહા હૂં, અગર તુમ ઈસ કો મઝબૂતી સે પકડ઼ે રહોગે, તો કભી ગુમરાહ નહીં હોંગે, તુમ્હારા ઔરતોં પર ઔર ઔરતોં કા તુમ પર હક હૈ, કિસી ઔરત કો અપને શૌહર કે માલ મેં સે ઉસ કી ઈજાઝત કે બગૈર કુછ દેના જાઈઝ નહીં હૈ, ઔર કર્ઝ વાજિબુલ અદા હૈ, જો ચીઝ માંગ કર લી જાએ ઉસ કો લૌટાના ઝરૂરી હૈ ઔર ઝામિન તાવાન કા ઝિમ્મેદાર હૈ, લોગો! ક્યા મૈં ને અલ્લાહ કા પૈગામ તુમ તક પહુંચા દિયા? સબ ને જવાબ દિયા: બિલા શુબા આપ ﷺ ને અમાનત કા હક અદા કર દિયા ઔર ઉમ્મત કો ખૈર ખ્વાહી કી નસીહત ફરમાઈ, ફિર આપ ﷺ ને આસમાન કી તરફ ઉંગલી ઉઠા કર તીન મરતબા અલ્લાહ તઆલા કો ગવાહ બનાયા ઔર કહા: ઐ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના, ઐ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના, ઐ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ગૈબી મદદ

સહાબ-એ-કિરામ ؓ ફરમાતે હૈં કે હમ એક સફર મેં અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કે સાથ ચાર સૌ આદમી થે. હમ લોગોં ને ઐસી જગા પડ઼ાવ ડાલા, જહાં પીને કે લિયે પાની નહીં થા. હમ સબ ઘબરા ગએ, ઈતને મેં એક છોટી સી બકરી અલ્લાહ કે રસૂલ કે સામને આકર ખડ઼ી હો ગઈ. આપ ﷺ ને ઉસ કા દૂધ દોહા ઔર ફિર ખૂબ સૈર હો કર પિયા ઔર અપને સહાબા કો ભી પિલાયા, હત્તા કે સબ સૈર હો ગએ. ઉસ કે બાદ ઉસ બકરી કો બાંધ દિયા ગયા, સુબહ કો ઉઠ કર દેખા, તો વો બકરી ગાયબ થી. હુઝૂર ﷺ કો ખબર દી ગઈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: "જો અલ્લાહ ઉસ કો લાયા થા વહી ઉસ કો લે ગયા".

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ:૨૩૮૧,અન નાફેઅ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "(દીની) ઈલ્મ કા હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ".

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪,અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઝિયારતે કુબૂર કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો ઝિયારતે કુબૂર કી યે દુઆ સિખાતે થે: ((اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُسْلِمِيْنَ وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ لَلَاحِقُوْنَ أَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ))

તર્જમા: સલામ હો તુમ પર ઐ ઈસ બસ્તી કે મોમિનો ઔર મુસલમાનો! ઔર હમ ભી ઈન્શા અલ્લાહ તુમ્હારે સાથ મિલને વાલે હૈં, હમ અપને ઔર તુમ્હારે લિયે અલ્લાહ સે આફિયત ચાહતે હૈં.

[મુસ્લિમ : ૨૨૫૭, અન બુરૈદા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસાફે સે ગુનાહોં કા ઝડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મોમિન દૂસરે મોમિન સે મિલ કર સલામ કરતા હૈ ઔર ઉસ કા હાથ પકડ઼ કર મુસાફા કરતા હૈ, તો ઉન દોનોં કે ગુનાહ ઇસ તરહ ઝડ઼તે હૈં જૈસે દરખ્ત કે પત્તે ગિરતે હૈં''.

[તબરાની ઔસત : ૨૫૦, અન હુઝૈફા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલ કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ, ઐસા કરના યકીનન બહુત બડ઼ા ગુનાહ હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ કુર્બે ખુદાવંદી કા ઝરિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ ઐસી ચીઝ નહીં, જો તુમ કો દર્જે મેં હમારા મુકર્રબ બના દે, મગર હાં! જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો ઐસે લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા દુગના બદલા મિલેગા ઔર વો જન્નત કે બાલા ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે''.

[સૂર-એ-સબા : ૩૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ગુનહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ ગુનહગાર યા કાફિર બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તેરા આના નામુબારક હો, મેરી પીઠ પર ચલનેવાલોં મેં તૂ મુજે સબ સે ઝિયાદા નાપસંદ થા, જબ તૂ મેરે હવાલે કર દિયા ગયા હૈ ઔર મેરે પાસ આ ગયા હૈ, તો તૂ આજ મેરી બદસુલૂકી દેખેગા, ફિર કબ્ર ઉસ કો દબાતી હૈ ઔર ઉસ પર મુસલ્લત હો જાતી હૈ, તો ઉસ કી પસલિયાં એક દૂસરે મેં ઘુસ જાતી હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખરબૂઝે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખાને સે પેહલે ખરબૂઝે કા ઇસ્તેમાલ પેટ કો બિલકુલ સાફ કર દેતા હૈ ઔર બીમારી કો જડ઼ સે ખત્મ કર દેતા હૈ''.

[ઇબ્ને અસાકિર : ૬/૧૦૨]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ઘરોં કે દરવાઝે કે સામને ન આયા કરો, બલ્કે દરવાઝોં કે કિનારોં પર ખડ઼ે હો કર સલામ કરો. અગર તુમ્હેં ઇજાઝત મિલ જાએ તો દાખિલ હો જાઓ. વરના વાપસ ચલે જાઓ''.

[મુસ્નદે બઝ્ઝાર : ૨૯૫૭, અન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — દીન કે મુકમ્મલ હોને કા એલાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પર મૈદાને અરફાત મેં જુમા કે દિન અસર કે બાદ આખરી હજ કે મૌકે પર એક લાખ સે ઝાઈદ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે દરમિયાન કુર્આન કી આયતેં નાઝિલ હુઈ, વહી કે બોજ સે આપ ﷺ કી ઊંટની બૈઠ ગઈ, ઉસ મેં અલ્લાહ તઆલા ને ખુશ ખબરી દેતે હુએ ફરમાયા: ''આજ મૈં ને તુમ્હારે લિયે તુમ્હારા દીન મુકમ્મલ કર દિયા ઔર તુમ પર અપની નેઅમતેં પૂરી કર દી ઔર હમેશા કે લિયે તુમ્હારે લિયે દીને ઈસ્લામ કો પસંદ કર લિયા''. ઈસ આયત મેં એલાન કર દિયા ગયા કે ઈસ્લામ હી એક ઐસા મઝહબ હૈ, જો કયામત તક આને વાલી નસ્લે ઈન્સાની કી હિદાયત ઔર રહબરી ઔર દુનિયા વ આખિરત મેં કામયાબી કી ઝમાનત દે સકતા હૈ, ઈસ કે અલાવા દુનિયા કા કોઈ મઝહબ ઈન્સાનોં કી નજાત કા ઝરિયા ઔર અલ્લાહ કે યહાં કબૂલિયત વ કામયાબી કા મેઅયાર નહીં બન સકતા, ઈસ લિયે અબ કયામત તક કિસી નબી યા રસૂલ ઔર નઈ કિતાબ વ શરીઅત કી બિલ્કુલ ઝરૂરત નહીં, ઈસ્લામ આખરી દીન ઔર હુઝૂર ﷺ આખરી રસૂલ હૈં. આપ ﷺ કે બાદ કોઈ નબી નહીં આએગા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — દાંતોં કી બનાવટ

દાંતોં કી બનાવટ પર ગૌર કીજિયે કે અલ્લાહ તઆલા ને ૩૨ ટુકડ઼ોં કો કૈસી હસીન વ ખૂબ સૂરત લડ઼ી મેં પિરોયા હૈ ઔર ઉસ કી જડ઼ોં કો નરમ હડ્ડી મેં કિસ ખૂબી કે સાથ પેવસ્ત કિયા હૈ, યે દાંત એક તરફ જહાં ચેહરે કી હુસ્ન વ ઝીનત હૈં વહીં ઉન સે હમ ચબાને, કાટને, પીસને ઔર તોડ઼ને કા અહમ કામ ભી કર લેતે હૈં ઔર અલ્લાહ કી અજીબ કુદરત કે ઉન કો બત્તીસ ટુકડ઼ોં મેં બનાયા, એક હી સાલિમ હડ્ડી મેં ઉન કો નહીં ઢાલા, વરના મુંહ મેં બડ઼ી તકલીફ હોતી; ઈસી તરહ અગર એક દાંત મેં કોઈ ખરાબી હોતી હૈ, તો બાકી દાંતોં સે કામ લિયા જા સકતા હૈ; એક સાલિમ હડ્ડી હોને કી સૂરત મેં યે મુમકિન ન થા. કુર્આન મેં અલ્લાહ ફરમાતા હૈ: ખુદ તુમ્હારી ઝાત મેં ભી (અલ્લાહ કી કુદરત કી) નિશાનિયાં હૈં, તો ક્યા તુમ દેખતે નહીં હો?

[સૂર-એ-ઝારિયાત : ૨૧]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ તો પરહેઝગારી હી કા હૈ'.

[સૂર-એ-તાહા : ૧૩૨]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કો રૂખ્સત ફરમાતે, તો ઉસ કા હાથ અપને હાથ મેં લે લેતે ઔર ઉસ વક્ત તક (ઉસ કા હાથ) ન છોડ઼તે, જબ તક કે વો આપ ﷺ કે હાથ કો ખુદ ન છોડ઼ દે.

[તિર્મિઝી : ૩૪૪૨, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જન્નત કા મુસ્તહિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી ઈસ હાલ મેં મર જાએ કે વો તકબ્બુર, ખયાનત ઔર કર્ઝ સે બરી હો, તો જન્નત મેં દાખિલ હોગા''.

[તિર્મિઝી : ૧૫૭૨, અન સૌબાન ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સામાન ઐબ બતાએ બગૈર ફરોખ્ત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હૈ ઔર કિસી મુસલમાન કે લિયે અપને ભાઈ સે ઐબ વાલે સામાન કો ઐબ બયાન કિએ બગૈર ફરોખ્ત કરના જાઈઝ નહીં''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪૬, અન ઉકબા બિન આમિર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેરગબતી પૈદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૌત કા(ઝિક્ર)દુનિયા સે બેરગબત કરને ઔર આખિરત કી તલબ કે લિયે કાફી હૈ''.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૧૫૯, અન રબીઅ બિન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ દિન બહુત સે ચેહરે તરો તાઝા હોંગે, અપને (નેક) આમાલ કી વજહ સે ખુશ હોંગે, ઊંચે ઊંચે બાગોં મેં હોંગે. વો ઉન બાગોં મેં કોઈ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે. ઉન મેં ચશ્મે બેહ રહે હોંગે.

[સૂર-એ-ગાશિયા : ૮ તા ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુક્મ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ''.

[બુખારી : ૫૬૮૯, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: જૌ (Barley) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ, જિસે તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર હર શખ્સ કો ઈસ બાત પર ગૌર કરના ચાહિયે કે ઉસ ને કલ (આખિરત) કે લિયે ક્યા આગે ભેજા હૈ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર અલ્લાહ તઆલા કો તુમ્હારે સબ આમાલ કી ખબર હૈ''.

[સૂર-એ-હશ્ર : ૧૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	આખિરત કે સફર કી તૈયારી

હજ્જતુલ વદાઅ કે મૌકે પર જબ દીન કી તકમીલ હો ગઈ ઔર પૂરે અરબ મેં ઈસ્લામ ફૈલ ગયા, તો હુઝૂર ﷺ કે હાલાત સે અંદાઝા હોને લગા કે અબ આખિરત કા સફર હોને વાલા હૈ, ચુનાંચે આપ હર સાલ રમઝાન મેં દસ દિન કા એતેકાફ કરતે થે, ઈસ સાલ સન ૧૦ હિજરી મેં બીસ દિન કા એતેકાફ ફરમાયા, હર સાલ જિબ્રઈલ અમીન કે સાથ એક મરતબા કુર્આન કા દૌર કરતે થે, ઈસ રમઝાન મેં દો મરતબા દૌર ફરમાયા, હજ્જતુલ વદાઅ કે મૌકે પર આપ ﷺ ને ખુત્બા દેતે હુએ ફરમાયા: ''શાયદ ઈસ કે બાદ મેરી તુમ લોગોં સે મુલાકાત ન હો સકે''. જમર-એ-અકબા કે પાસ કંકરી મારતે હુએ હુકમ દિયા કે તુમ મુજસે હજ કે આમાલ સીખ લો. ઈસ સે પેહલે જબ સૂર-એ-નસ્ર નાઝિલ હુઈ, જિસ મેં અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ફતહ વ નુસ્રત ઔર લોગોં કે દીન મેં દાખિલ હોને કી ખબર કે સાથ અલ્લાહ કી હમ્દ વ સના ઔર તૌબા વ ઈસ્તિગફાર મેં મશગૂલ હોને કા હુકમ સુન કર આપ સમજ ગએ થે કે અબ દુનિયા સે રૂખ્સત હોને કા વક્ત કરીબ હોતા જા રહા હૈ. આપ ﷺ દામને ઉહદ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં શોહદા-એ-ઉહદ કે લિયે દુઆ ફરમાઈ, વાપસ આકર ખુત્બે મેં ફરમાયા: ''લોગો! મૈં તુમ સે પેહલે હૌઝે કૌસર પર જા રહા હૂં, વહાં મૈં તુમ સે મિલૂંગા, મુજે તુમ્હારે બારે મેં સિર્ફ ઈસ બાત કા ખૌફ હૈ કે તુમ દુનિયા મેં મશ્ગૂલ હો જાઓ ઔર દુનિયા તુમ કો પિછલી કૌમોં કી તરહ હલાક કર ડાલે,'' યે સબ વો અલામાત ઔર નિશાનિયાં હૈં, જિન સે માલૂમ હોતા થા કે અબ આપ ﷺ ઈસ દુનિયા સે તશરીફ લે જાને વાલે હૈં.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના

હઝરત અબૂ ઝર رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે હમ એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ બૈઠે હુએ થે. આપ ﷺ કે હાથ મેં ચંદ કંકરિયાં થીં, અચાનક ઉન સે તસ્બીહ કી આવાઝ આને લગી જિસ કો સારી મજલિસ સુન રહી થી, ફિર હુઝૂર ﷺ ને વો કંકરિયાં બારી બારી હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه ફિર હઝરત ઉમર رضي الله عنه ઔર ફિર હઝરત ઉસ્માન رضي الله عنه કે હાથ મેં દી, તો ઉન કે હાથ મેં ભી વો તસ્બીહ પઢ઼તી રહી, લેકિન જબ ઉન કે અલાવા લોગોં કો દી, તો કંકરિયોં ને તસ્બીહ પઢ઼ના બંદ કર દિયા. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્ફહાની : ૩૨૭]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને ઈશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢ઼ી ગોયા ઉસ ને આધી રાત ઈબાદત કી ઔર જિસ ને ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ઼ લી ગોયા ઉસ ને સારી રાત નમાઝ પઢ઼ી''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૧, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	આઈના દેખને કી દુઆ

જબ આઈને મેં અપના ચેહરા દેખે તો યે દુઆ પઢ઼ે: ((اَللّٰهُمَّ حَسَّنْتَ خَلْقِيْ فَحَسِّنْ خُلُقِيْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂને મેરી સૂરત અચ્છી બનાઈ હૈ, પસ તૂ મેરી સીરત ભી અચ્છી બના દે.

[ઈબ્ને હિબ્બાન : ૯૬૪, અન ઈબ્ને મસ્ઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તૌબા સે ગુનાહોં કો ભુલાયા જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ બંદા અપને ગુનાહોં સે તૌબા કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહોં કે બારે મેં ફરિશ્તોં કો ભુલા દેતા હૈ ઔર ઉસ કે આઝા ઔર ઝમીન કે મકામાત કો ભી(ગુનાહોં કે બારે મેં) ભુલા દેતા હૈ. યહાં તક કે વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા કે ઉસ કે ગુનાહોં કે બારે મેં અલ્લાહ કે સામને કોઈ ગવાહી દેને વાલા નહીં હોગા".

[તરગીબ વ તરહીબ : ૪૪૫૯, અન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા, ઔર ઉસ કી (મુકર્રર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા, ઔર ઉસ કો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા". [સૂર-એ-નિસા : ૧૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, તો કહીં તુમ કો દુનિયવી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે, ઔર તુમ કો ધોકે બાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ, તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો, વો તો અપને ગિરોહ(કે લોગોં કો) ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએં". [સૂર-એ-ફાતિર : ૫ તા ૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં મુંહ પર મુહર લગા દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ જબ કયામત કે દિન પેશ હોગે, તો તુમ્હારે મુંહ પર મુહર લગા દી જાએગી, ઔર આદમી કી સબ સે પેહલી ચીઝ જો બાત કરેગી, વો ઉસ કી રાન ઔર હથેલી હોગી".

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૫૨૨, અન મુઆવિયા બિન હૈદા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મેઅદે કી સફાઈ

હઝરત અલી ؓ ને ફરમાયા: અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ". [મુસ્નદે અહમદ : ૨૨૭૨૬]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડ઼ા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ કો ઈમાન કી લઝઝત હાસિલ કરને કા શૌક હો તો ઉસે સિર્ફ અલ્લાહ કે લિયે આદમી સે મુહબ્બત કરની ચાહિયે". [મુસ્તદરક : ૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કી બીમારી કા ઝમાના

હુઝૂર ﷺ માહે સફર સન ૧૧ હિજરી કો જન્નતુલ બકી મેં દુઆએ મગફિરત કે લિયે તશરીફ લે ગએ. વાપસી મેં સર મેં દર્દ ઔર બુખાર કી હરારત શુરૂ હો ગઈ. આપ ﷺ ને બીમારી કે આલમ મેં અઝવાજે મુતહહરાત સે ઈજાઝત લે કર હઝરત આઈશા ؓ કે યહાં કયામ ફરમા લિયા. ઔર બીમારી કી હાલત મેં ૧૧ દિન તક ઈમામત કરતે રહે, મગર જૂં જૂં વક્ત ગુઝરતા ગયા, મર્ઝ બઢ઼તા ગયા, હત્તા કે એક દિન તબીઅત ઝિયાદા નાસાઝ હો ગઈ ઔર નમાઝે ઈશા કા વક્ત થા, હઝરત અબૂ બક્ર ؓ કો નમાઝ પઢ઼ાને કા હુક્મ દિયા. ઉન્હોં ને તકરીબન ૧૭ નમાઝેં આપ ﷺ કી મૌજૂદગી મેં પઢ઼ાઈ. એક દિન તબીઅત કુછ સંભલી તો હઝરત અલી ؓ ઔર હઝરત અબ્બાસ ؓ કે સહારે નમાઝે ઝોહર કે લિયે તશરીફ લાએ. હઝરત અબૂ બક્ર ؓ નમાઝ પઢ઼ા રહે થે, આહટ પા કર વો પીછે હટને લગે. આપ ﷺ ને હાથ કે ઈશારે સે મના ફરમાયા ઔર ખુદ ઉન કી બાઈં તરફ બૈઠ ગએ. નમાઝ કે બાદ ફરમાયાઃ અલ્લાહ તઆલા ને અપને બંદે કો ઈખ્તિયાર દિયા હૈ કે ચાહે વો દુનિયા કી નેઅમતોં કો કબૂલ કર લે યા જો કુછ આખિરત મેં અલ્લાહ કે પાસ હૈ ઉસ કો પસંદ કર લે. લેકિન ઈસ બંદે ને ઉન ચીઝોં કો કબૂલ કર લિયા હૈ જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	નરખરા (ગલે કી નાલી)

હમ જો આવાઝ નિકાલતે હૈં, બાત કરતે હૈં, અલ્લાહ કી કુદરત દેખિયે! અલ્લાહ ને આવાઝ નિકાલને કા કામ નરખરા કે ઝિમ્મે લગા રખા હૈ, નરખરા ગલે મેં એક નાલી હૈ, જિસ કો ટેંટવા કેહતે હૈં; ઝબાન, હોંટ ઔર દાંત યે હુરૂફ બનાને કા કામ કરતે હૈં, ફિર ઝબાન ઉસ કી અદાયગી મેં મદદ કરતી હૈ, નરખરે સે આવાઝ નિકલને કી મુખ્તલિફ શક્લેં હોતી હૈં, ઈસી લિયે આવાઝોં મેં ભી તફાવુત હોતા હૈ, જિસ તરહ દો આદમિયોં કી શક્લો સૂરત બિલ્કુલ એક જૈસી નહીં હોતી, ઈસી તરહ ઉન કી આવાઝ ભી એક જૈસી નહીં હોતી. સુબ્હાનલ્લાહ! ઈન્સાની જિસ્મ કે હર હર ઉઝવ મેં અલ્લાહ કી કિતની બડ઼ી કુદરત કાર ફરમા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન રખતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ભી ઔર ઉન મેં સે કિસી મેં ફર્ક નહીં કરતે, ઉન લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર ઉન કા સવાબ દેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા બડ઼ી મગફિરત વાલે હૈં, બડ઼ી રહમત વાલે હૈં''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૫૨]

ફાયદાઃ અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાનોં કી હિદાયત ઔર રહનુમાઈ કે લિયે જિતને નબી ઔર રસૂલ ભેજે હૈં, ઉન સબ પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	કુર્આન કી તિલાવત ઠેહર ઠેહર કર કરના

હઝરત ઉમ્મે સલમા ؓ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તિલાવત કી કૈફિયત કે બારે મેં પૂછા ગયા, તો ઉન્હોં ને એક, એક કલિમા અલગ અલગ પઢ઼ કર બતાયા. [અબૂ દાઊદ : ૪૦૦૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ ને અલ્લાહ કો યાદ કિયા ઔર ઉસ કે ખૌફ સે આંખેં બેહ પડીં યહાં તક કે ઝમીન પર ઉસ કે આંસૂ ગિર પડે, તો કયામત કે દિન ઉસ કો અઝાબ નહીં દિયા જાએગા''.

[મુસ્તદરક : ૭૬૬૮, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ચંદ બડે ગુનાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ચાર શખ્સ ઐસે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા કો હક હૈ કે ઉન કો ન તો જન્નત મેં દાખિલ કરેં ઔર ન અપની નેઅમતોં કા મઝા ચખાએઃ૧) શરાબ કા આદી. ૨) નાહક યતીમ કા માલ ખાને વાલા. ૩)સૂદ ખાને વાલા. ૪) વાલિદૈન કી નાફરમાની કરને વાલા''.

[મુસ્તદરક : ૨૨૬૦, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ શખ્સ કા મકસદ આખિરત હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ મેં ઇસ્તિગના પૈદા ફરમાએગા ઔર ઉસ કે કામોં કો જમા કર દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આએગી; ઔર જિસ કા મકસદ દુનિયા હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ફક્ર કો ઉસ કે સામને કર દેગા ઔર ઉસ કે કામોં કો ફૈલા દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે મુકદ્દર કી હી આએગી''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૫, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''(ખબરદાર હો જાઓ)જબ ઝમીન કો પૂરી તરહ કૂટ કર ચૂરા ચૂરા કર દિયા જાએગા ઔર તુમ્હારા પરવરદિગાર જલવા ફરમાએગા ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર મૈદાને હશ્ર મેં આ જાએંગે ઔર ઉસ દિન જહન્નમ કો સામને લાયા જાએગા''. [સૂર-એ-ફજ્ર : ૨૧ તા ૨૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	તરબૂઝ કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઇસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિયે ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિયે ખત્મ કરતે હૈં''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૩૬, અન આઇશા رضي الله عنها]

ફાયદાઃ તરબૂઝ ગરમી કી શિદ્દત કો કમ કરતા હૈ ઔર ગરમી કી વજહ સે હોને વાલે સર દર્દ મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના, જિન્હોં ને અલ્લાહ કો ભુલા દિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ખુદ ઉન કી જાનોં સે ઉન કો ગાફિલ કર દિયા, યહી લોગ નાફરમાન હૈં''. [સૂર-એ-હશ્ર : ૧૯]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત

માહે રબીઉલ અવ્વલ પીર કે દિન સન ૧૧ હિજરી મેં હઝરત અબૂ બક્ર ؓ ફજર કી નમાઝ પઢા રહે થે. હુઝૂર ﷺને હુજરએ-મુબારકા કા પરદા ઉઠાયા ઔર સહાબા ؓ કો અપને પરવરદિગાર કે સામને સફ મેં ખડા દેખ કર મુસ્કુરાએ. ઔર અલ્લાહ તઆલા કા શુક્ર અદા કિયા. ઉસી દિન હઝરત જિબ્રઈલ ؑને આપ ﷺકી ખિદમત મેં આ કર અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! વહી લાને કે એતેબાર સે આજ મેરા આખરી દિન હૈ, ઈસ કે બાદ મૈં વહી લે કર ઝમીન પર નહીં આઊંગા ઔર આપ ﷺકા ભી આખરી દિન હૈ, મેરા આખરી સલામ કબૂલ ફરમાયઈયે. ચુનાંચે આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ "મુજ કો ઝિંદગી ઔર મૌત દોનોં પેશ કી ગઈ, તો મૈં ને મૌત કો પસંદ કિયા; ફિર યહૂદ વ નસારા પર લાનત ફરમાઈ કે ઉન્હોં ને અપને અંબિયા કી કબ્રોં કો સજદાગાહ બના લિયા થા, તુમ મેરી કબ્ર કો હરગીઝ સજદાગાહ ન બનાના, લોગોં કો નમાઝ પઢને ઔર માતહતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કી તાકીદ કી, ફિર જૂં જૂં વક્ત ગુઝરતા ગયા, આપ ﷺ કા મર્ઝ બઢતા ગયા. આપ ﷺ બાર બાર આસમાન કી તરફ નઝર ઉઠા કર ફરમાતેઃ ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَأَلْحِقْنِيْ بِالرَّفِيْقِ الْأَعْلٰى)) એ અલ્લાહ! મેરી મગફિરત ફરમા, મુજ પર રહમ ફરમા ઔર મુજે રફીકે આલા સે મુલાકાત કા શર્ફ અતા ફરમા. ઈસ તરહ ૧૨ રબીઉલ અવ્વલ સન ૧૧ હિજરી પીર કે દિન આપ ﷺ ((اَللّٰهُمَّ رَفِيْقَ الْأَعْلٰى)) કેહતે હુએ અપને ખાલિકે હકીકી સે જા મિલે. ((إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُوْنَ))

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઘી મેં બરકત

હઝરત હમ્ઝા બિન અમ્ર અસ્લમી ؓ ફરમાતે હૈંઃ ગઝવ-એ-તબૂક કે સફર મેં ઘી કી મશક કી ઝિમ્મેદારી મેરી થી. દૌરાને સફર મૈંને ઉસ મેં સે થોડા ઘી નિકાલા ઔર હુઝૂર ﷺ કે લિયે ખાના તૈયાર કિયા ઔર મશક મેં દેખા, તો ઘી બહુત હી કમ બચા થા. મૈંને વહ મશક ધૂપ મેં રખ દી ઔર મૈં સો ગયા, અચાનક મૈં ને ઘી કે બેહને કી આવાઝ સુની, તો મેરી આંખ ખુલ ગઈ, દેખા તો ઘી બેહ રહા થા. મૈં જલ્દી સે ખડા હુઆ ઔર મશક કા મુંહ પકડ લિયા; હુઝૂર ﷺ ને મુજે દેખ કર ફરમાયાઃ "અગર ઈસ કો છોડ દેતે તો પૂરી વાદી ઘી સે બેહને લગતી". [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્ફહાની : ૩૩૪]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ ચાલીસ દિન ઈખ્લાસ સે તકબીરે ઊલા કે સાથ બાજમાત નમાઝ પઢતા હૈ, તો ઉસ કો દો પરવાને મિલતે હૈં. એક જહન્નમ સે બરી હોને કા, દૂસરા નિફાક સે બરી હોને કા". [તિર્મિઝી : ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ફર્ઝ નમાઝોં કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ યે દુઆ પઢા કરતે થેઃ ((لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اَللّٰهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ"

[બુખારી : ૮૪૪, અન મુગીરા બિન શોબા ﷺ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ કી પરવરિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મુસલમાનોં મેં બેહતરીન ઘર વો હૈ, જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ સે અચ્છા સુલૂક કિયા જાએ ઔર મુસલમાનોં મેં બદતરીન ઘર વો હૈ, જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ કે સાથ બુરા સુલૂક કિયા જાએ".

[ઇબ્ને માજા : ૩૬૭૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અગર તુમ (સૂદ લેને સે) બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો".

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૭૯]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "દુનિયવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબે કે એતેબાર સે ફઝીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે, ઔર આપ કે રબ કી રહમત ઇસ (દુનિયવી માલ) સે કહીં ઝિયાદા બેહતર હૈ, જિસ કો યે લોગ જમા કરતે ફિરતે હૈં".

[સૂર-એ-ઝુખરૂફ : ૩૨]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	ઝમીન ગવાહી દેગી

આપ ﷺ ને યે આયત તિલાવત ફરમાઈ: ﴿يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا﴾ (યાની ઉસ દિન ઝમીન અપની સબ બાતેં બયાન કર દેગી) ફિર ઇરશાદ ફરમાયા: "તુમ જાનતે હો ઝમીન ક્યા ખબરેં બયાન કરેગી?" સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ ખૂબ જાનતે હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયા: "ઉસ કી ખબરેં યે હૈં કે વો હર મર્દ ઔર ઔરત કે મુતઅલ્લિક ઉસ અમલ કી ગવાહી દેગી, જો ઉસ કી પીઠ પર કિયા ગયા થા, વો કહેગી: ઇસ ને ઐસા ઔર ઐસા અમલ ફુલા ફુલાં દિન કિયા થા".

[તિર્મિઝી : ૨૪૨૯, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખત્ના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "પાંચ ચીઝેં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખત્ના કરના હૈ".

[મુસ્લિમ : ૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા: ખત્ના કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, એગઝીમા જૈસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હૈ.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ જહાં કહીં ભી રહો અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઔર બુરાઈ કો મિટાને કે લિયે નેકી કર લિયા કરો ઔર લોગોં સે અચ્છે અખ્લાક કા બર્તાવ કિયા કરો".

[તિર્મિઝી : ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કી વફાત સે સહાબા કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત કી ખબર મદીના કે અતરાફ મેં ફૌરન ફૈલ ગઈ, યે ખબર સહાબ-એ-કિરામ ؓ પર બિજલી બન કર ગિરી, ઈસ અલમનાક હાદસે ને સહાબ-એ- કિરામ ؓ કો હમેશા કે લિયે આપ ﷺ કે ચેહરએ અનવર કે દીદાર સે મહરૂમ કર દિયા, બડ઼ે બડ઼ે જલીલુલ કદ્ર સહાબા હવાસ ખો બૈઠે ઔર ઉન કી અક્લેં ગુમ હો ગઈ, હઝરત ઉમર ؓ ગમ કે મારે તલવાર નિકાલ કર કેહને લગે: જો કોઈ કહેગા કે હુઝૂર ﷺ કી વફાત હો ચુકી હૈ, તો ઉસ કી ગરદન ઉડ઼ા દૂંગા. મગર ઐસે નાઝુક વક્ત મેં હઝરત અબૂ બક્ર ؓ ને અક્લ વ શુઊર સે કામ લેતે હુએ લોગોં કે સામને એક મુખ્તસર ખુત્બા દિયા ઔર કહા: એ લોગો! જો શખ્સ મુહમ્મદ ﷺ કી ઈબાદત કરતા થા, તો સુન લે કે આપ ﷺ વફાત પા ચુકે હૈં ઔર જો અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતા થા, તો બિલા શુબા વો ઝિંદા હૈ ઔર ઉસે કભી મૌત નહીં આ સકતી, ફિર સૂર-એ-આલે ઈમરાન કી આયત તિલાવત કી: ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ انقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ﴾

હઝરત ઉમર ؓ કેહતે હૈં કે હઝરત અબૂ બક્ર ؓ કી તિલાવત સુન કર ઐસે મહસૂસ હુઆ કે યે આયત અભી નાઝિલ હુઈ હૈ, ઈસ કે બાદ સહાબા ؓ કો કુછ હોશ આયા ઔર યકીન હુઆ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપના ફરીઝ-એ-રિસાલત પૂરા કર કે અપને રબ કે પાસ જા ચુકે હૈં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	લોમડ઼ી કી ચાલાકી

લોમડ઼ી એક જંગલી જાનવર હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કો કૈસા શુઊર અતા કિયા હૈ! યે અપના મકાન ઝમીન કે અંદર બનાતી હૈ ઔર ઉસ મેં આને જાને કે લિયે દો રાસ્તે બનાતી હૈ ઔર વો રાસ્તે બહુત તંગ હોતે હૈં, ઈસ કે અલાવા નીચે ભી કોઈ ન કોઈ ઐસા સુરાખ રખતી હૈ, જિસ સે ઝરૂરત પર અપને આપ કો બચા સકે. એક રાસ્તે સે અગર કોઈ પકડ઼ના ચાહે, તો દુસરે રાસ્તે સે ભાગ જાતી હૈ ઔર અગર દોનોં રાસ્તોં પર કોઈ ઉસ કો ઘેર લે તો નીચે કે સુરાખ સે અપના બચાવ કર લેતી હૈ. યે શુઊર ઔર સમજ લોમડ઼ી કો કિસ ને અતા કિયા?

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કિસી હાઇઝા ઔરત ઔર કિસી જુનુબી યાની નાપાક આદમી કે લિયે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કી બિલ્કુલ ઈજાઝત નહીં હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૨૩૨, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અપને સામને સે ખાના ખાના

હઝરત ઉમર બિન અબી સલમા ﷺ ને ફરમાયા: એક દિન મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ ખાના ખાયા, મૈં થાલી કે ઈર્દ ગિર્દ સે ખાને લગા, તો આપ ﷺ ને મુજ સે ફરમાયા: "અપને સામને સે ખાઓ".

[બુખારી : ૫૩૭૭]

ફાયદા: અગર એક સાથ કઈ આદમી ખાના ખાએં, તો હર એક અપને અપને સામને સે ખાએ ઔર યહી સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કુર્આન શરીફ કી તિલાવત કિયા કરો, ઈસ લિયે કે કયામત કે દિન યે અપને સાથી(યાની પઢને વાલે)કી શફાઅત કરેગા". [મુસ્લિમ : ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જાનવરોં કો બે મકસદ મારના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ ને કિસી ચિડ્યા કો બે ફાયદા મારા હોગા તો વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા કે સામને ફરિયાદ કરેગી કે એ મેરે રબ! ફુલાં ને મુજે બે મકસદ મારા થા ઔર કિસી ઝરૂરત વ ફાયદે કે લિયે નહીં મારા થા" [નસઈ : ૪૪૫૧, અન શરીદ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઈસ દુનિયા કી મિસાલ ઉસ કપડે કી સી હૈ, જિસ કો શુરૂ સે કાટ દિયા જાએ ઔર અખીર મેં એક ધાગે પર લટકા હુઆ રેહ જાએ, તો વો ધાગા કભી ભી ટૂટ સકતા હૈ(ઈસી તરહ ઈસ દુનિયા કા કોઈ ઠિકાના નહીં, કભી ભી ખત્મ હો જાએગી)". [શોઅબુલ ઈમાન : ૯૮૭૫, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જબ ઝમીન પૂરી તરહ સે હિલાદી જાએગી ઔર ઝમીન અપને બોજ(મુરદે ઔર ખઝાને)બાહર નિકાલ દેગી ઔર ઈન્સાન કહેગા કે ઈસ ઝમીન કો કયા હો ગયા હૈ? ઉસ દિન ઝમીન અપની બાતેં બયાન કર દેગી, ઈસ લિયે કે આપ કે રબ ને ઉસ કો હુક્મ દિયા હોગા".

[સૂર-એ-ઝિલઝાલ : ૧ તા ૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિરકે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "સિરકા કયા હી બેહતરીન સાલન હૈ". [મુસ્લિમ : ૫૩૫૦, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદા: સિરકે કે બારે મેં મુહદ્દિસીન હઝરાત કેહતે હૈં કે યે તિલ્લી કે બઢને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ ઔર ખૂન કો સાફ કરતા હૈં ઔર ફોડે ફુંસિયોં કો દૂર કરતા હૈ. [ઈલાજુન્નબી]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: એ ઈમાન વાલો! તુમ ઐસી બાત કયૂં કેહતે હો જો કરતે નહીં? યે બાત અલ્લાહ કે નઝદીક બડી નારાઝગી કી હૈ કે તુમ ઐસી બાતેં કહો જિન પર ખુદ અમલ ન કરો".

[સૂર-એ-સફ : ૨ તા ૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તજહીઝ વ તકફીન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે વિસાલ કે બાદ લોગોં ને હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ કો અપના ખલીફા મુન્તખબ કર કે આપ ﷺ કી તજહીઝ વ તકફીન કી તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ, હઝરત અલી ؓ ઔર હઝરત અબ્બાસ ؓ વગૈરા ને ગુસ્લ દે કર આપ ﷺ કે જસદે મુબારક કો હુજર-એ-આઈશા ؓ મેં રખ દિયા, ફિર લોગ બારી બારી આકર નમાઝે જનાઝા અદા કરતે રહે, પેહલે આપ ﷺ કે ખાનદાન બનૂ હાશિમ ને, ફિર મુહાજિરીન વ અન્સાર ઔર દીગર હઝરાત ને નમાઝે જનાઝા અદા કી, ૧૩ રબીઉલ અવ્વલ, મંગલ કે દિન અલગ અલગ નમાઝે જનાઝા પઢ़ી ગઈ, તદફીન કે બારે મેં સહાબા ؓ કા મશવરા હુઆ, સિદ્દીકે અકબર ؓ ને હુઝૂર ﷺ કા ફરમાન સુનાયા: અંબિયા ઉસી જગા દફન હોતે હૈં જહાં ઉન કી રૂહ કબ્ઝ હોતી હૈ, યે સુન કર સહાબ-એ-કિરામ ؓ ને બ ઈત્તેફાકે રાય હુજર-એ-મુબારક મેં કબ્ર તૈયાર કી ઔર બુધ કી રાત મેં આપ ﷺ કી તદફીન અમલ મેં આઈ. ઈસી હુજર-એ- આઈશા ؓ કો રૌઝતુન્નબી ﷺ કેહતે હૈં.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ફરિશ્તોં કી મદદ

હઝરત અબૂ તલહા ؓ ફરમાતે હૈં કે હમ એક ગઝવે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ થે; જબ કુફ્ફાર સે મુઠ ભેડ़ હુઈ, તો મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે દુઆ કરતે હુએ સુના ﴿يَا مَالِكَ يَوْمِ الدِّيْنِ، إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ﴾

ઈસ કે બાદ દેખા કે ફરિશ્તોં ને કુફ્ફાર કો આગે પીછે સે મારના શુરૂ કિયા ઔર એક એક કર કે બહુત સે કુફ્ફાર ઝમીન પર ગિર પડ़े. [દલાઈલિન્નુબુવ્વહ લિલ અસફહાની : ૩૭૩]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઔલાદ કી વરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: માં બાપ(મેં સે હર એક)કે લિયે મય્યિત કે છોડ़े હુએ માલ મેં છટા હિસ્સા હૈ, અગર મય્યિત કે લિયે કોઈ ઔલાદ હો''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૧]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ કે વરસે મેં માં બાપ ઔર ઔલાદ હૈ, તો માં બાપ મેં સે હર એક કો અલગ અલગ છટા હિસ્સા દેના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — અલ્લાહ તઆલા કી મુહબ્બત હાસિલ કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપની દુઆઓં મેં ખાસ તૌર પર યે ચીઝ માંગા કરતે થે: ((اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِيْ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يَّنْفَعُنِيْ حُبُّهُ عِنْدَكَ اَللّٰهُمَّ مَا رَزَقْتَنِيْ مِمَّا أُحِبُّ فَاجْعَلْهُ قُوَّةً لِّيْ فِيْمَا تُحِبُّ اَللّٰهُمَّ وَمَا زَوَيْتَ عَنِّيْ مِمَّا أُحِبُّ فَاجْعَلْهُ فَرَاغًا لِّيْ فِيْمَا تُحِبُّ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! આપ મુજે અપની મુહબ્બત ઔર ઉન લોગોં કી મુહબ્બત અતા ફરમાઈએ જિન કી મુહબ્બત આપ કે નઝદીક મેરે લિયે નફા બખ્શ હૈ, ઐ અલ્લાહ! મેરી ચાહત વ રગબત કી જો ચીઝેં આપ ને અતા કી હૈં, ઉન સે આપ અપને મહબૂબ કામોં મેં તકવિયત પહુંચાઈએ ઔર મેરી ચાહત કી જો ચીઝેં આપ ને મુજે અતા નહીં કી હૈં, તો મેરે ફારિગ ઔકાત કો અપને મહબૂબ કામોં મેં સર્ફ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાઈએ. [તિર્મિઝી : ૩૪૯૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન યઝીદ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દુઆ કરના બેકાર નહીં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બેશક તુમ્હારા રબ શર્મ વ હયા કરને વાલા ઔર બડ઼ા સખી હૈ. વો અપને બંદે સે ઈસ બાત પર શરમાતા હૈ કે બંદા ઉસ કી તરફ હાથ ઉઠાએ ઔર વો ઉસે ખાલી લૌટાએ''.

[તિર્મિઝી : ૩૫૫૬, અન સલમાન ફારસી رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી પર તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બડ઼ા ગુનાહ કરે ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડ઼ા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ દિયા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૧૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઈસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આ જાએ ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે એ મેરે રબ! તૂ ને મુજ કો ઔર થોડ઼ે દિનોં કી મોહલત ક્યોં ન દી, તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા''.

[સૂર-એ-મુનાફિકૂન : ૧૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હઝરત મીકાઈલ عليه السلام કી હાલત

આપ ﷺ ને હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلام સે દરયાફત ફરમાયા: ''ક્યા બાત હૈ, મૈં ને મીકાઈલ કો હંસતે હુએ નહીં દેખા? અર્ઝ કિયા: જબ સે દોઝખ કી પૈદાઈશ હુઈ હૈ, મીકાઈલ નહીં હંસે''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૨૯૩૦, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ : ૫૨૯૬, અન કઅબ બિન માલિક رضي الله عنه]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિયે ઈન્તેહાઈ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મરીઝોં કી ઈયાદત કરો ઔર જનાઝે કે પીછે ચલો, યે તુમ કો આખિરત કી યાદ દિલાએગા''.

[સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૩૦૧૭, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા હુલિયા મુબારક

અલ્લાહ તઆલા ને અપને પ્યારે રસૂલ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો જિસ તરહ હુસ્ને સીરત, પાકીઝા અખ્લાક ઔર આલા કિરદાર સે આરાસ્તા કિયા થા, વહીં ઝાહિરી ખૂબ સૂરતી ભી બેમિસાલ અતા ફરમાઈ થી; આપ ﷺ કા રંગ ગંદુમી, બાલ મુબારક હલ્કે ઘુંઘરેલે, આખેં બડ઼ી, સુરમગીં ઔર ઉસ મેં ખૂબ સૂરત લાલ ડોરે થે, દાંત મુબારક મોતી કી તરહ ચમકદાર થે, દાઢ઼ી મુબારક ખૂબ ઘની થી, દોનોં મોંઢે બડ઼ે ઔર મુનાસિબ થે, સીના મુબારક બકદરે વસીઅ, લેકિન પેટ કે બિલ્કુલ બરાબર થા, એડ઼ી મુબારક ગોશ્ત સે પુર, કદમ મુબારક દરમિયાની, જિસ્મ મુબારક મુનાસિબ તરતીબ પર ઔર આઝા નિહાયત હી મઝબૂત થે. ગોયા કે આપ ﷺ સીરત વ સૂરત કે પૈકર ઔર હુસ્ન વ જમાલ કે નમૂના થે. હઝરત જાબિર رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: જબ મૈં ચાંદની રાત મેં ચાંદ કો દેખતા, ફિર હુઝૂર ﷺ કે ચેહર-એ-અનવર કો દેખતા, તો ખુદા કી કસમ! આપ ﷺ ચાંદ સે કહીં ઝિયાદા હસીન નઝર આતે. (تَبَارَكَ اللّٰهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِيْنَ)

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ગન્ને કા રસ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિયે ઝમીન સે બેશુમાર નેઅમતેં પૈદા ફરમાઈ. ઉન મેં સે એક ગન્ના ભી હૈ, જો દેખને મેં બાંસ કી તરહ હોતા હૈ, મગર ઉસ કે અંદર ભરપૂર રસ હોતા હૈ, જિસ સે શકર વગૈરા તૈયાર કી જાતી હૈ ઔર ફિર બેશુમાર મિઠાઈયાં ઔર હલ્વે વગૈરા બનાએ જાતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને ગન્ને કે રસ મેં બડ઼ી શિફા રખી હૈ, ઈસી લિયે અતિબ્બા ઔર ડાક્ટર મરીઝોં કો ઉસ કા રસ પીને કા મશ્વરા દેતે હૈં. આખિર બાંસ જૈસે ઈસ ગન્ને મેં મુફીદ રસ કૌન પૈદા કરતા હૈ? યકીનન અલ્લાહ હી ને અપની કુદરત સે ઈસ મેં મીઠા રસ પૈદા કિયા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત સે નમાઝ ન પઢ઼ને પર વઈદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رضي الله عنه સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢ઼તા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા, (ઉસ કે મુતઅલ્લિક ક્યા હુક્મ હૈ?) ઉન્હોં ને ફરમાયા: ''યહ શખ્સ જહન્નમી હૈ''. [તિર્મિઝી : ૨૧૮, અન મુજાહિદ રહ.]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	શુક્ર ગુઝાર બનને કી દુઆ

હઝરત અબૂ હુરૈરા رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે યે દુઆ મહફૂઝ કી હૈ:

((اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ أُعْظِمُ شُكْرَكَ وَأُكْثِرُ ذِكْرَكَ وَأَتَّبِعُ نَصِيْحَتَكَ وَأَحْفَظُ وَصِيَّتَكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂ મુજે કસરત સે શુક્ર કરને વાલા ઔર કસરત સે આપ કો યાદ કરને વાલા ઔર આપ કી નસીહતોં પર અમલ કરને વાલા ઔર આપ કી વસિય્યતોં કો યાદ રખને વાલા બના દીજિયે. [તિર્મિઝી : ૩૬૦૪]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કામિલ ઈમાન વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ હી કે લિયે મુહબ્બત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિયે નફરત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિયે ખૈરાત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિયે દેને સે રૂક જાએ, તો ઉસ શખ્સ ને ઈમાન મુકમ્મલ કર લિયા''. [અબૂ દાઊદ : ૪૬૮૧, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અપને બચ્ચે કા ઈન્કાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને બચ્ચે કા ઈન્કાર કરેગા, (યાની યે કહે કે યે મેરા બચ્ચા નહીં હૈ)હાલાંકે વો જાનતા હૈ કે વો ઉસ કા બચ્ચા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અપની રહમત સે દૂર કર દેગા ઔર કયામત કે દિન અગલે ઔર પિછલે તમામ લોગોં કે સામને ઉસ કો રૂસ્વા કિયા જાએગા''.

[નસઈ : ૩૫૧૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે કયા કેહતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈબ્ને આદમ! તૂ મેરી ઈબાદત કે લિયે ફારિગ હો જા, મૈં તેરે સીને કો માલદારી સે ભર દૂંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો ખત્મ કર દૂંગા ઔર અગર ઐસા નહીં કરેગા, તો મૈં તેરે સીને કો મશગૂલી સે ભર દૂંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો દૂર નહીં કરૂંગા''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૬, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : ''(અહલે જન્નત)કો સોને કે કંગન પેહનાએ જાએંગે ઔર સબ્ઝ રંગ કે બારીક ઔર મોટે રેશમી લિબાસ પેહનેંગે''. [સૂર-એ-કહફ : ૩૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચોંધેપન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખુંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજ્વા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલા શુબા યે કુર્આન એક નસીહત હૈ, તો જો શખ્સ ચાહે અપને રબ તક પહુંચને કા રાસ્તા ઈખ્તિયાર કર લે, ઔર તુમ અલ્લાહ કી મરઝી કે બગૈર કુછ નહીં ચાહ સકતે, અલ્લાહ તઆલા બડ઼ે ઈલ્મ વ હિકમત કા માલિક હૈ''. [સૂર-એ-દહર : ૨૯ તા ૩૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કે અહલે ખાના

હુઝૂર ﷺ કે પાસ જો કુછ ભી આતા દૂસરોં કો ઈનાયત ફરમા દેતે ઔર ખુદ ઝુહદ વ કનાઅત ઔર ફક્ર વ ફાકે કી ઝિંદગી ગુઝારતે, યહાં તક કે દુનિયા સે જાતે વક્ત ભી એક ખચ્ચર ઔર ચંદ હિફાઝતી હથિયારોં કે અલાવા કુછ નહીં છોડ઼ા, એક ઝમીન થી વો ભી વિસાલ સે પેહલે આમ મુસલમાનોં કે લિયે વક્ફ કર દી થી; આપ ﷺ કી ૧૧ બીવિયાં થીં, ઉન મેં સે હઝરત ખદીજા ؓ ઔર ઝૈનબ બિન્તે ખુઝૈમા ؓ કા ઈન્તેકાલ આપ ﷺ કી મૌજૂદગી હી મેં હો ગયા થા. હઝરત ઈબ્રાહીમ ؓ કે અલાવા તમામ ઔલાદ (હઝરત ઝૈનબ, હઝરત રૂકય્યા, હઝરત ઉમ્મે કુલસૂમ, હઝરત ફાતિમા, હઝરત કાસિમ ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ ؓ) હઝરત ખદીજા ؓ હી સે પૈદા હુઈ, ઉન કી વફાત કે બાદ હઝરત સૌદા બિન્તે ઝમઆ, હઝરત આઈશા બિન્તે અબી બક્ર, હઝરત હફસા બિન્તે ઉમર, હઝરત ઉમ્મે સલમા બિન્તે અબૂ ઉમય્યા, હઝરત ઉમ્મે હબીબા બિન્તે અબૂ સુફિયાન, હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ, હઝરત સફિયા બિન્તે હુયૈય બિન અખતબ, હઝરત જુવૈરિયા બિન્તે હારિસ ઔર હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ રદિયલ્લાહુ અન્હુન્ન સે નિકાહ ફરમાયા. ઈન કે અલાવા દો બાંદિયાં (મારિયા બિન્તે શમઊન ઔર રૈહાના બિન્તે અમ્ર) ભી થીં, હઝરત મારિયા ؓ સે આપ કે સાહબઝાદે ઈબ્રાહીમ ؓ પૈદા હુએ. અલ્લાહ તઆલા ને આપ ﷺ કે નિકાહ મેં મુતઅદદ બીવિયોં કો દીની મસલિહત ઔર હિકમત કે તહત જમા કર દિયા થા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	આપ કે જિસ્મ સે ખુશ્બૂ આના

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને નહીં સૂંઘા અંબર ઔર ન કોઈ મુશ્ક ઔર ન કોઈ ખુશ્બૂદાર ચીઝ જો રસૂલુલ્લાહ ﷺ (કે જિસ્મે અતહર) કી ખુશ્બૂ સે ઝિયાદા પાકીઝા હો. [મુસ્લિમ : ૬૦૫૩]

ઔર હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ સે જબ કોઈ મુસાફા કરતા, તો તમામ દિન ઉસ શખ્સ કો ખુશ્બૂ આતી રહેતી ઔર જબ કભી આપ ﷺ કિસી બચ્ચે કે સર પર હાથ રખ દેતે, તો વો ખુશ્બૂ કે સબબ દૂસરે લડ઼કોં મેં પેહચાના જાતા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૩૮]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડ઼ે હુઆ કરો''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૩૮]

ફાયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ને કી તાકત રખતા હો તો ઉસ પર ફર્ઝ ઔર વાજિબ નમાઝ કો ખડ઼ે હો કર પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સિહત ઔર પાકદામની કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ બકસરત યે દુઆ માંગા કરતે થે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ الصِّحَّةَ وَالْعِفَّةَ وَالْأَمَانَةَ وَحُسْنَ الْخُلُقِ وَالرِّضٰى بِالْقَدَرِ)) તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં આપ સે સિહત વ તંદુરસ્તી, પાકદામની, અમાનતદારી, હુસ્ને અખ્લાક ઔર તકદીર પર રઝામંદી માંગતા હૂં.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૮૩૦૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અઝાન શુરૂ હોતે હી દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મોઅઝ્ઝિન કો અઝાન દેતે હુએ સુને ઔર યે કહે:
((أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ رَضِيْتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَّبِمُحَمَّدٍ رَّسُوْلًا وَّبِالْإِسْلَامِ
તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે''. [મુસ્લિમ : ૮૫૧, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ગુરબત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી''. [સૂર-એ-અનઆમ : ૧૫૧]
ખુલાસા: રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ, બહુત હી બડ़ા ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત સે બેફિક્રી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: યે લોગ દુનિયા સે મુહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ़ બૈઠે હૈં (યાની દુનિયા કી મુહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ, કે કયામત કે દિન કી ન તો કોઈ ફિક્ર હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ; હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મકસદ હી આખિરત કે લિયે તૈયારી કરના હૈ)''. [સૂર-એ-દહર : ૨૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉન ફરિશ્તોં કો જો દોઝખ પર મુકર્રર હોંગે, હુક્મ દેગા કે જિસ ને મુજે કભી યાદ કિયા યા કિસી મૌકે પર જો બંદા મુજ સે ડરા ઉસ કો દોઝખ સે નિકાલ દિયા જાએ''. [તિર્મિઝી : ૨૫૯૪, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ તો ઈન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ ઔર ઉસ કા ઈલાજ ગરમ પાની ઔર શહદ સે કરો''. [મુસ્તદરક : ૮૨૩૭, અન આઇશા ﷺ]
ફાયદા: ગુર્દે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ તો કૂલ્હોં કી હડ્ડી મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઈસી દર્દ હી કી વજહ સે બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઉસ કા ઈલાજ આપ ને યે બતાયા કે ગરમ પાની ઔર શહદ મિલા કર પિલાયા જાએ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કિસી કે છુપે હુએ ઐબોં કે પીછે ન પડ़ા કરો, ક્યોંકિ જો ઐસા કરેગા અલ્લાહ તઆલા કા મામલા ભી ઉસ કે સાથ વૈસા હી હોગા ઔર જિસ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે યે મામલા હોગા, તો અલ્લાહ ઉસ કો ઉસ કે ઘર મેં ઝલીલ કર દેગા''. [તિર્મિઝી : ૨૦૩૨, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કે બુલંદ અખ્લાક

અલ્લાહ તઆલા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો અખ્લાક કા નિહાયત બુલંદ મરતબા અતા ફરમાયા થા, અફવ વ દરગુઝર, રહમ વ કરમ, દુશ્મનોં કે સાથ કરીમાના બરતાવ ઔર લોગોં કે સાથ નરમી વ મુહબ્બત મેં કામિલ વ મુકમ્મલ નમૂના થે. અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ: બેશક આપ અખ્લાક કે બુલંદ મરતબે પર ફાઈઝ હૈં. હઝરત આઈશા ؓ સે કિસી ને આપ ﷺ કે અખ્લાક કે મુતઅલ્લિક પૂછા, તો ઉન્હોં ને ફરમાયા: કુર્આન હી તો આપ ﷺ કા અખ્લાક થા, યાની આપ ﷺ કી પૂરી ઝિંદગી ઔર રાત દિન કે મામૂલાત કુર્આને કરીમ કી અમલી તફસીર હૈ. આપ ﷺ કી રહમ દિલી કા યે હાલ થા કે એક મરતબા રાસ્તા ચલતે હુએ એક આરાબી ને ચાદર પકડ઼ કર ઈસ ઝોર સે ખીંચા કે આપ ﷺ કી ગરદન મુબારક પર નિશાન આ ગયા. ફિર સખ્ત કલામી કરતે હુએ કેહને લગા: ઐ મુહમ્મદ! અલ્લાહ કા જો માલ આપ ﷺ કે પાસ હૈ વો મુજે ભી દેને કા હુક્મ દીજિએ, ઈસ કદર ગુસ્તાખી સે પેશ આને કે બાવજૂદ આપ ﷺ ને કુછ નહીં કહા, બલ્કે મુડ઼ કર દેખા ઔર મુસ્કુરાતે હુએ ઉસે કુછ દેને કી હિદાયત ફરમાઈ. અખ્લાક કી ઈન્હીં ખૂબિયોં ને આપ ﷺ કી દાવત વ તબ્લીગ કો પૂરી દુનિયા મેં ફૈલા દિયા ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ ઔર જંગ વ જિદાલ કરને વાલી કૌમોં કો અદલ વ ઈન્સાફ ઔર મુહબ્બત વ ભાઈ ચારગી સે રેહને વાલી ઉમ્મત બના દિયા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ચ્યૂંટી કે મકાનાત (બિલ)

એક છોટી સી મખ્લૂક ચ્યૂંટી પર ગૌર કીજિએ, યે ઝમીન મેં અપને રેહને કે લિયે કિસ હુસ્ને તદબીર સે મકાનાત(બિલ)બનાતી હૈ, ઝમીન કો ફાડ઼ કર મિટ્ટી બાહર લા કર ડાલતી હૈ, અંદર કી જગા સાફ કર લેતી હૈ, ફિર અપની ખોરાક અંદર જમા કરતી હૈ ઔર જો ગલ્લા વો જમા કરતી હૈ, ઉસ કો અપને દાંતોં સે કતર કર રખતી હૈ, ઔર ઈસ કી અકલમંદી કા યે અજીબ હાલ હૈ કે યે મકાન નશેબી ઝમીન મેં કભી નહીં બનાતી, બલ્કે બુલંદ હિસ્સ-એ-ઝમીન પર બનાતી હૈ, યે શુઊર ઈસ છોટી સી મખ્લૂક કો કિસ ને દિયા હૈ?

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ કે તુમ પર ઝરૂરી ઔર લાઝિમ હૈ કે ભલાઈયોં કા હુક્મ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી''. [તિર્મિઝી : ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા ؓ]

ફાયદા: નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બદન કે આઝા કી સલામતી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈન અલ્ફાઝ મેં દુઆ ફરમાતે થે:

((اَللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ بَدَنِيْ اَللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ سَمْعِيْ اَللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ بَصَرِيْ لَآ إِلٰهَ إِلَّآ أَنْتَ))

તર્જમાઃ એ અલ્લાહ! મેરે બદન મેં આફિયત અતા ફરમા ઔર એ અલ્લાહ! મેરે કાન, આંખ મેં આફિયત દે. બસ તૂ હી સચ્ચા માબૂદ હૈ તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં. [અબૂ દાઊદ : ૫૦૯૦, અન અબી બકરહ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જન્નત કા ખઝાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ((لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ)) બકસરત પઢા કરો, ઈસ લિયે કે વો જન્નત કે ખઝાનોં મેં સે એક ખઝાના હૈ". [તિર્મિઝી : ૩૬૦૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગાને બજાને કી ચીઝોં કી ખરીદ વ ફરોખ્ત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ગાને વાલી બાંદિયોં કી ખરીદ વ ફરોખ્ત મત કરો ઔર ન ઉન્હેં ખરીદો ઔર ન ઉન્હેં તાલીમ દો, ઉન કી તિજારત મેં કોઈ ભલાઈ નહીં ઔર ઉસ કી કીમત હરામ હૈ". [તિર્મિઝી : ૩૧૯૫, અન અબી ઉમામા ﷺ]

ફાયદાઃ ઈસ રિવાયત સે ગાને બજાને કે તમામ આલાત કી ખરીદ વ ફરોખ્ત નાજાઈઝ હોગી, જિસ મેં ટી વી વગૈરા ભી દાખિલ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જિસ ને અલ્લાહ સે તઅલ્લુક કર લિયા અલ્લાહ ઉસ કી હાજતોં કા કફીલ હો જાએગા ઔર ઐસી જગા સે રોઝી દેગા, જિસ કા ઉસે વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોગા ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે તઅલ્લુક કર લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ". [મોઅજમે ઔસત : ૩૪૯૦, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	આમાલ કા વઝન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જિસ શખ્સ (કે આમાલ કા) પલ્લા ભારી હોગા, વો શખ્સ ઐશ વ રાહત કી ઝિંદગી મેં હોગા ઔર જિસ શખ્સ કે આમાલ કા પલ્લા હલ્કા હોગા, તો ઉસ કા ઠિકાના "હાવિયા" હોગા ઔર આપ કો માલૂમ હૈ કે "હાવિયા" ક્યા હૈ? વો દેહકતી હુઈ આગ હૈ". [સૂર-એ-કારિઅહ : ૬ તા ૧૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો બુખાર ઔર હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિખાતે થેઃ ((بِسْمِ اللّٰهِ الْكَبِيْرِ أَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَعَّارٍ وَّمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ)) [તિર્મિઝી : ૨૦૭૫, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "ખબરદાર હો જાઓ! યે કુર્આન સરાસર નસીહત હૈ, જિસ કા જી ચાહે ઈસ સે નસીહત હાસિલ કરે". [સૂર-એ-મુદસ્સિર : ૫૪ તા ૫૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	મોહસિને ઈન્સાનિયત

દુનિયા મેં બડ઼ે બડ઼ે અમ્બિયા ઔર રસૂલ પૈદા હુએ, બેશુમાર શખ્સિયતેં પૈદા હુઈ, ઔર ઉન હઝરાત ને ઝબરદસ્ત કારનામે અંજામ દિયે, મગર કિસી કો ભી વો શર્ફ વ ફઝલ હાસિલ નહીં હુઆ જો સરવરે કૌનૈન, ખાતમુલ અંબિયા, મોહસિને ઈન્સાનિયત હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો હાસિલ હુઆ. આપ ﷺ કી ઝિંદગી કી તમામ તફસીલાત તારીખ વ હદીસ ઔર સીરત કે અંદર ચૌદા સૌ સાલ સે પૂરી તરહ મહફૂઝ હૈ, જિસે પઢ઼ કર એક ઈન્સાફ પસંદ આદમી કો યકીન હો જાતા હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી હયાતે મુબારકા વ સીરતે તય્યિબા અહલે ઈમાન ઔર પૂરી દુનિયા કે લોગોં કે લિયે કાબિલે નમૂના હૈ. હુઝૂર ﷺ કી પૂરી ઝિંદગી કુર્આન કી અમલી તફસીર હૈ. ઔર હયાતે તય્યિબા કા હર પેહલૂ ઝિંદગી ગુઝારને કે લિયે રૌશન રાહ હૈ, આપ ﷺ કી સીરતે મુબારકા ઝિંદગી કે તમામ શોઅબોં પર મુહીત હૈ. સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે સાથ તઅલ્લુકાત મેં બેતકલ્લુફી, અપને ઔર ગૈરોં કે દરમિયાન અદલ વ ઈન્સાફ, અજનબિયોં ઔર રિશ્તેદારોં કે સાથ મુસાવાત ઔર તમામ જાનદારોં કે સાથ જો હુસ્ને સુલૂક આપ ﷺ ને કિયા હૈ, રેહતી દુનિયા તક ઈસ કી મિસાલ નહીં મિલ સકતી. ગર્ઝ આપ ﷺ કી ઝિંદગી કા કોઈ ભી શોઅબા ઐસા ન થા જો અલ્લાહ તઆલા કી મરઝી ઔર કુર્આને કરીમ કી હિદાયત કે મુતાબિક ન હો ઔર દુનિયાએ ઈન્સાનિયત કે લિયે એક જામે વ મુકમ્મલ નમૂને કી હૈસિયત રખતા હો.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	રાસ્તે કા ખુશ્બૂદાર હો જાના

હઝરત જાબિર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ભી કિસી રાસ્તે સે ગુઝરતે ઔર કોઈ શખ્સ આપ ﷺ કી તલાશ મેં જાતા, તો વો ખુશ્બૂ સે પેહચાન લેતા કે આપ ﷺ ઈસ રાસ્તે સે તશરીફ લે ગએ હૈં, યે ખુશ્બૂ ઈત્ર વગૈરા લગાએ બગૈર ખુદ આપ ﷺ કે બદન મુબારક સે આતી થી. [સુનને દારમી : ૬૭]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વસિય્યત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: ''(યે સબ વરસા કે હિસ્સે કી તકસીમ) મય્યિત કી વસિય્યત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

ફાયદા: મય્યિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિય્યત કી હો, તો મય્યિત કે કરઝોં કી અદાયગી કે બાદ વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મય્યિત કે છોડ઼ે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે વસિય્યત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સુબહ વ શામ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ સુબહ કરે તો યે દુઆ પઢ઼ે ઔર જબ શામ હો તબ ભી યે દુઆ પઢ઼ે:દ' ((أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْئَلُكَ خَيْرَ هٰذَا الْيَوْمِ فَتْحَهُ وَنَصْرَهُ وَنُوْرَهُ وَبَرَكَتَهُ وَهُدَاهُ وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ مَافِيْهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ)) [અબૂ દાઊદ : ૫૦૮૪, અન અબી માલિક ﷺ]

નોટ: શામ કો ભી યે દુઆ પઢ઼ે ઔર ((أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ)) કી જગા ((أَمْسَيْنَا وَأَمْسٰى)) કહે.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રોઝા રખને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કી રઝા કે લિયે એક દિન રોઝા રખે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જહન્નમ સે સત્તર સાલ કી મસાફત કે બકદ્ર દૂર ફરમા દેતે હૈં''.

[તિર્મિઝી : ૧૬૨૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ઼ ડાલતે હૈં ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડ઼ને કા અલ્લાહ ને હુક્મ દિયા હૈ, ઉન કો તોડ઼તે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી''.

[સૂર-એ-રઅદ : ૨૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો (ઉસ કો ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસ કા ઈકરામ કરતા હૈ, તો વો (બતૌરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ, કે મેરે રબ ને મેરી કદ્ર બઢ઼ા દી. (હાલાંકે યે ઉસ કી તરફ સે ઉસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ, ક્યોંકિ જિતના ઝિયાદા માલ હોગા, કયામત કે દિન હિસાબ મેં ઉતની હી પરેશાની હોગી)''.

[સૂર-એ-ફજ્ર : ૧૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	નેક ઔલાદ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં આદમી કે દરજાત બુલંદ કિએ જાએંગે, તો વો કહેગા: મુજે યે મરતબા કૈસે મિલ ગયા? ફિર ઉસે બતાયા જાએગા કે (યે મકામ) તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે ઈસ્તિગફાર કરને કી વજહ સે મિલા હૈ''.

[ઇબ્ને માજા : ૩૬૬૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસે બુખાર આ જાએ, વો તીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે, તો ઉસે ઈન્શા અલ્લાહ શિફા હાસિલ હોગી: ((بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ إِنَّمَا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصْدِيقَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ))
તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસદીક કરતે હુએ''.

[ઇબ્ને અબી શૈબા : ૭/૧૪૫, અન મકહૂલ રહ.]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન લાને વાલી કિસી ઔરત કે લિયે યે બાત જાઈઝ નહીં, કે વો કિસી કે મરને પર તીન દિન સે ઝિયાદા સોગ મનાએ, અલબત્તા અગર ઉસ કે શૌહર કા ઈન્તેકાલ હો જાએ, તો વો ઉસ કી મૌત પર ચાર મહીને દસ દિન તક સોગ મનાએગી''.

[નસઈ : ૩૫૫૭, અન ઉમ્મે હબીબા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | અખ્લાક કા આલા નમૂના

એક મરતબા હુઝૂર ﷺ સે એક શખ્સ ને અપને ઈલાકે કે મુસલમાનોં કી તંગ દસ્તી કી શિકાયત કી ઔર મદદ કા સવાલ કિયા, તો આપ ﷺ ને યહૂદ કે બડ઼ે આલિમ ઝૈદ બિન સુનઆ સે મુતઅય્યના મુદ્દત પર કર્ઝ લે કર તંગ દસ્ત કી મદદ ફરમાઈ. મગર યે યહૂદી મુતઅય્યના મુદ્દત સે દો તીન દિન પેહલે હી કર્ઝ કા મુતાલબા કરને લગા ઔર સહાબા ﷺ કે દરમિયાન હુઝૂર ﷺ કા ગિરેબાન મુબારક થામ કર કેહને લગા: એ મુહમ્મદ (ﷺ)! તુમ મેરા હક ક્યોં અદા નહીં કરતે? ટાલ મટોલ સે કામ ક્યોં કર રહે હો? હઝરત ઉમર ﷺ ભી વહીં પર મૌજૂદ થે, ગુસ્સે સે બેકાબૂ હો કર કહા: તૂ ને હુઝૂર ﷺ કી શાન મેં ગુસ્તાખી કરને કી જુરઅત કૈસે કી! અગર આપ ﷺ કા પાસ વ લિહાઝ ન હોતા તો તેરી ગરદન માર દેતા, મગર આપ ﷺ ને હઝરત ઉમર ﷺ સે ફરમાયા: "એ ઉમર! ઉન કા હક અદા કર દો ઔર ડાંટ ડપટ કે જુર્મ મેં મઝીદ ઈઝાફા કર કે દેને કા હુકમ દિયા, રાસ્તે મેં ઉસ ને અપના તઆરૂફ કરાયા, હઝરત ઉમર ﷺ ને કહા: ઈતને બડ઼ે આલિમ હો કર ઐસી નાપસંદીદા હરકત? ઝૈદ બિન સુનઆ ને કહા: બાત યે હૈ કે મૈં ને ચેહર-એ-નુબુવ્વત કો દેખ કર સારી અલામતેં પેહચાન લી થીં, સિર્ફ દો અલામતેં બાકી થીં. એક યે કે આપ ﷺ કી બુર્દબારી ગુસ્સે પર ગાલિબ રેહતી હૈ ઔર દૂસરે યે કે નાદાની કે મામલે પર બુર્દબારી બઢ઼ જાતી હૈ. અબ યે ભી પેહચાન લી, ઉસી વક્ત કલિમા પઢ઼ કર ઈમાન કબૂલ કર લિયા ઔર હઝરત ઉમર ﷺ કો ગવાહ બના કર કહા: મેરા આધા માલ મુહમ્મદ ﷺ કી ઉમ્મત કે લિયે વક્ફ હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત

ખજૂર એક ઉમ્દા કિસ્મ કા ફલ હૈ, ઈબ્તિદા મેં વો નિહાયત કમઝોર હાલત મેં હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની હિકમત સે ઈસ તરહ બનાયા હૈ કે એક દૂસરે સે મિલી હુઈ હોતી હૈ, ઉન પર એક ગિલાફ ચઢ઼ા દિયા, તાકે હિફાઝત રહે, ફિર જબ વો પુખ્તા ઔર કામિલ હો જાતી હૈં તો આહિસ્તા આહિસ્તા વો ગિલાફ ફટ કર ફલ ઝાહિર હોને લગતે હૈં ઔર ફિર વો હવા ઔર સરદી ગરમી ભી બરદાશ્ત કરને લગતી હૈ, અલ્લાહ કા યહી નિઝામે કુદરત તમામ દરખ્તોં ઔર ફલોં ફૂલોં મેં કાર ફરમા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઈબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો". [સૂર-એ-બની ઈસરાઈલ :૨૩]
ફાયદા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | નમાઝ કે બાદ કા વઝીફા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ ઈન અલ્ફાઝ મેં પનાહ માંગતે થે: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَاَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَاَعُوْذُبِكَ مِنْ اَرْذَلِ الْعُمُرِ وَاَعُوْذُبِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

તર્જુમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં બુઝદિલી, બુખ્લ, નાકારા ઉમ્ર, દુનિયા કે ફિતને ઔર અઝાબે કબ્ર સે આપ કી પનાહ ચાહતા હૂં.
[તિર્મિઝી : ૩૫૬૭, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દરખ્ત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ભી મુસલમાન દરખ્ત લગાતા હૈ, યા ખેતી કરતા હૈ, ફિર ઉસ મેં સે કોઈ પરિંદા, ઈન્સાન યા જાનવર ખાતા હૈ, તો વો ઉસ કે લિયે સદકા હૈ (યાની સદકે કા સવાબ મિલેગા)''.
[બુખારી : ૨૩૨૦, અન અનસ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શૌહર કી નાફરમાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ ઔરત કી નમાઝ ઉસ કે સર સે આગે નહીં બઢતી જો અપને ખાવિન્દ કી નાફરમાની કરે, જબ તક વો ઉસ(નાફરમાની)સે બાઝ ન આ જાએ''.
[તબરાની કબીર : ૩/૩૬,અન ઈબ્ને ઉમર]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં બરકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા જિસ કે સાથ ભલાઈ કા ઈરાદા ફરમાતા હૈ, તો ઉસ કો દીન કી સમજ અતા ફરમાતા હૈ ઔર બેશક યે દુનિયા બડી મીઠી ઔર સર સબ્ઝ વ શાદાબ ચીઝ હૈ; પસ જો ઈસ કો ઈસ કે હક કે સાથ (યાની હલાલ) તરીકે સે લેગા તો અલ્લાહ અઝઝ વ જલ્લ ઉસ કે લિયે ઉસ મેં બરકત દેગા''.
[મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૪૦૪, અન મુઆવિયા બિન અબી સુફિયાન]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા બાગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કે પાબંદ રહે, તો ઉન કે લિયે ઐસે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં જારી હોંગી, યે બહુત બડી કામયાબી હૈ. [સૂર-એ-બુરૂજ : ૧૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પુરાની બુમારિયોં કા ઈલાજ

કભી કભી ઈન્સાન કો ઐસી બીમારિયાં લગ જાતી હૈં કે ઈલાજ કરતે કરતે થક જાતા હૈ, ફિર ભી વો ઠીક નહીં હોતીં, તો ઐસે મૌકે પર અગર ઈસ આયતે કરીમા કો કસરત સે પઢા જાએ તો ઈન્શા અલ્લાહ ઝરૂર નફા હોગા. ﴿رَبِّ اَنِّيْ مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ﴾ [સૂર-એ-અંબિયા : ૮૩]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''શૈતાન કી પૈરવી ન કરો, વો તુમ્હારા ખુલા હુઆ દુશ્મન હૈ, શૈતાન તો તુમ કો બુરાઈ ઔર બેહયાઈ કે કામ કા હુક્મ કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ કી નિસ્બત ઐસી બાતેં કેહને કા હુક્મ કરતા હૈ, જિસ કા તુમ્હેં ઈલ્મ નહીં હૈ''.
[સૂર-એ-બકરહ : ૧૬૮ તા ૧૬૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હુઝૂર ﷺ કે બાદ ખિલાફત કા સિલસિલા

હુઝૂર ﷺ કે વિસાલ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને ખિલાફત કા સિલસિલા શુરૂ ફરમાયા, જિસ મેં સબ સે પેહલે ખલીફા હઝરત અબૂ બક્ર ؓ હુએ, જિન કી મુદ્દતે ખિલાફત દો સાલ તીન માહ ઔર દસ દિન હુઈ. હઝરત અબૂ બક્ર ؓ ને અપની વફાત સે કબ્લ અપને બાદ હઝરત ઉમર ؓ કો ખલીફા બનાને કી વસિય્યત કી. હઝરત ઉમર ؓ કી મુદ્દતે ખિલાફત દસ સાલ છે માહ ઔર પાંચ દિન થી, ઈસ મુદ્દત મેં બહુત સે મમાલિક ઈસ્લામી પરચમ તલે આએ; ઔર હઝારોં લોગોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા, જબ ફજર કી નમાઝ મેં ફીરોઝ નામી ઈસાઈ ને આપ કો ઝખ્મી કર દિયા, તો ઉસી હાલત મેં આપ ને ચંદ લોગોં કી શૂરા બનાઈ ઔર ફરમાયા: મુસલમાન ઈસ મેં સે કિસી એક કો અપના અમીર બના લેં. ચુનાંચે હઝરત ઉમર ؓ કી વફાત કે બાદ હઝરત ઉસ્માન ؓ કો અમીરૂલ મોમિનીન બનાયા ગયા. આપ કી મુદ્દતે ખિલાફત ગ્યારા સાલ ગ્યારા મહીને ઔર અઠારા દિન રહી. હઝરત ઉસ્માન ؓ કી મઝલૂમાના શહાદત કે બાદ બઈત્તેફાકે રાય સબ ને હઝરત અલી ؓ કો અમીરૂલ મોમિનીન ચુન લિયા. હઝરત અલી ؓ કે ઝમાને મેં ફિતનોં ને બહુત સર ઉઠાયા, લેકિન હઝરત અલી ને બડ઼ી ખુશ ઉસ્લૂબી સે ઉન ફિતનોં કો ખત્મ કિયા. હઝરત અલી ؓ કો ભી શહીદ કિયા ગયા. આપ ؓ કી મુદ્દતે ખિલાફત ચાર સાલ નૌ મહીને થી. યે ચારોં હઝરાત ''ખુલફા-એ-રાશિદીન'' કેહલાએ ઔર ઉન કી ખિલાફત કો ''ખિલાફતે રાશિદા'' કહા જાતા હૈ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ગૂંગે કા અચ્છા હો જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હજ્જતુલ વદાઅ મેં જબ જમર-એ- ઉકબા કી રમી કર કે વાપસ હોને લગે, તો એક ઔરત અપને છોટે બચ્ચે કો લે કર હાઝિરે ખિદમત હુઈ ઔર અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! મેરે ઈસ બચ્ચે કો ઐસી બીમારી લગ ગઈ હૈ કે બાત ભી નહીં કર સકતા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક બરતન મેં પાની મંગવાયા ઔર દોનોં હાથોં કો ધોયા ઔર કુલ્લી કી ઔર ફિર વો બરતન ઉસ ઔરત કે હવાલે કરને કે બાદ ફરમાયા: ''ઈસ મેં સે બચ્ચે કો પિલાતી રેહના ઔર થોડ઼ા થોડ઼ા ઈસ પર છિડ઼કતી રેહના ઔર અલ્લાહ તઆલા સે શિફા કી દુઆ કરતી રેહના.'' હઝરત ઉમ્મે જુન્દુબ ؓ ફરમાતી હૈં કે એક સાલ બાદ મેરી ઉસ ઔરત સે મુલાકાત હુઈ, તો મૈંને પૂછા: બચ્ચે કા ક્યા હાલ હૈ? તો ઉસ ને કહા( ) ઠીક હો ગયા ઔર ઈતની ઝિયાદા સમજ આ ગઈ કે જિતની બડ઼े લોગોં મેં ભી નહીં હોતી. [ઈબ્ને માજા : ૩૫૩૨, અન ઉમ્મે જુન્દુબ ؓ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના(ફર્ઝ) હૈ જો વહાં પહુંચને કી તાકત રખતે હોં''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૭]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — આંધી ચલને પર યે દુઆ પઢ઼े

રસૂલુલ્લાહ ﷺ આંધી કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ते: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْئَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيْهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهٖ وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيْهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهٖ)) [મુસ્લિમ : ૨૦૮૫, અન આઇશા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મોમિન કી પરેશાની મેં ગુનાહ માફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કિસી મોમિન કો દર્દ, થકન, બીમારી ઔર ગમ લાહિક હોતા હૈ ઔર ઉસ સે ઉસ કો તકલીફ હોતી હૈ, તો ઉસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિયે જાતે હૈં''.

[મુસ્લિમ : ૬૫૬૮, અન અબી સઈદ ؓ વ અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફિતના ફૈલાને કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બેહયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉસ કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (ઐસે ફિતના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે''. [સૂર-એ-નૂર : ૧૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા માલ વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ(ઇન્તેહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે)માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા; હરગીઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ઼ ફોડ઼ કર રખ દેગી''. [સૂર-એ-હુમઝહ : ૨ તા ૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન જમા હોના હૈ

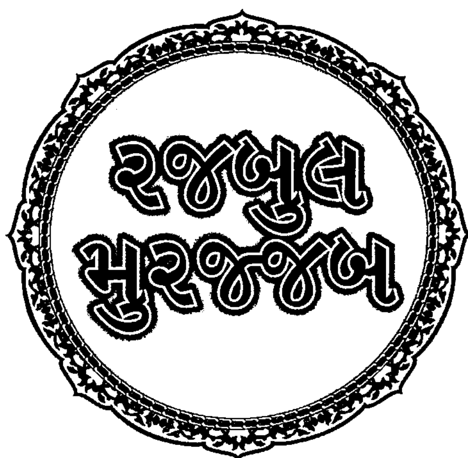
હઝરત અબૂ સઈદ બિન ફઝાલા ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે અલ્લાહ તઆલા જબ લોગોં કો ઐસે દિન જિસ મેં કોઈ શક નહીં (યાની કયામત કે દિન) જમા કરેગા, તો એક પુકારને વાલા પુકારેગા, કે જિસ ને કોઈ અમલ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે કિયા હો ઔર ઉસ મેં કિસી કો શરીક કિયા હો (યાની રિયાકારી કી હો) તો વો શખ્સ ઉસ સે અપના સવાબ માંગ લે.'' [તિર્મિઝી : ૩૧૫૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝાડ઼ ફૂંક સે ઈલાજ

એક સહાબી ؓ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! આપ ﷺ ને ઝાડ઼ ફૂંક સે મના ફરમાયા હૈ હાલાંકે મૈં બિચ્છૂ કી ઝાડ઼ ફૂંક કરતા હૂં, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: કોઈ હરજ નહીં, જો શખ્સ અપને ભાઈ કો નફા પહુંચા સકતા હો વો પહુંચાએ. [મુસ્તદરક : ૮૨૭૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''લાલચ સે બચો! ક્યોંકિ તુમ સે પેહલે વાલે લોગ લાલચ કી વજહ સે તબાહ વ બરબાદ હુએ; લાલચ ને ઉન કો કંજૂસી કા હુક્મ દિયા, તો વો કંજૂસ બન ગએ, લાલચ ને ઉન કો રિશ્તેદરી તોડ઼ને કા હુક્મ દિયા, તો વો રિશ્તા તોડ઼ને લગે ઔર લાલચ હી ને ઉન કો ગુનાહ કા હુક્મ દિયા તો વો ગુનાહ કરને લગે''. [અબૂ દાઊદ : ૧૬૯૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

રજબુલ
મુરજ્જબ

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ

હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ કુરૈશ કે ખાનદાન મેં પૈદા હુએ, અબૂ બક્ર આપ કી કુનિયત હૈ, નામ અબ્દુલ્લાહ, વાલિદ કા નામ ઉસ્માન ઔર વાલિદા કા નામ સલમા થા, આપ બચપન હી સે નેક તબીઅત ઔર સાદા મિઝાજ ઈન્સાન થે. ઝમાનએ જહાલત મેં આપ ને ન કભી શરાબ પી ઔર ન કભી બુતોં કો પૂજા. ઉમ્ર મેં હુઝૂર ﷺ સે ઢાઈ સાલ છોટે થે, મગર આપ ﷺ સે બડ઼ી ગેહરી દોસ્તી ઔર સચ્ચી મુહબ્બત થી, આપ ને હુઝૂર ﷺ કે અખ્લાક વ આદાત કો બહુત કરીબ સે દેખા થા, જબ હુઝૂર ﷺ ને ઉન કો ઈસ્લામ કી દઅવત દી ઔર અપની નુબુવ્વત કા એલાન કિયા, તો મર્દોં મેં સબ સે પેહલે ઈમાન લાને કી સઆદત ઉન કો નસીબ હુઈ ઔર હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત કી તસ્દીક ઔર ઝિંદગીભર જાન વ માલ સે સાથ દેતે હુએ ઈસ્લામ કી તબ્લીગ મેં મશગૂલ રહે. મક્કા કી તેરા સાલા ઝિંદગી મેં મુશ્રિકોં કી તરફ સે પહુંચાઈ જાને વાલી હર કિસ્મ કી તકલીફ કો બરદાશ્ત કરતે રહે, અહમ મશ્વરે ઔર રાઝ કી બાતેં હુઝૂર ﷺ ઉન્હીં સે કરતે થે. ચુનાંચે હિજરત કે મૌકે પર અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ ને આપ ﷺ કે સાથ ગારે સૌર મેં તીન દિન કયામ ફરમાયા, ફિર વહાં સે મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લે ગયે, ઈસ્લામ કી હિફાઝત કે લિયે હર મૌકે પર અપના માલ ખર્ચ કરતે રહે ઔર દીન કી સર બુલંદી કે લિયે પૂરી બહાદુરી કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં શિર્કત ફરમાતે રહે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — મુશ્ક અલ્લાહ કે ખઝાને સે આતા હૈ

મુશ્ક એક બહુત હી કીમતી ખુશ્બૂ હૈ, ઈસ કી પૈદાઇશ કા મામલા બહુત હી અજીબ વ ગરીબ હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને એક જાનવર બનાયા હૈ, જિસે હિરન કેહતે હૈં; ઉસ કી નાક મેં ખૂન જમા હોતા રેહતા હૈ, જો ધીરે ધીરે એક ડલે કી શકલ ઇખ્તિયાર કર લેતા હૈ, ઉસી ખૂન કે ડલે મેં અલ્લાહ તઆલા ઐસી ખુશ્બૂ પૈદા કર દેતા હૈ, જિસ કો હમ મુશ્ક કેહતે હૈં; હિરન કી નાક મેં મુશ્ક પૈદા હોને કે બાદ ઉસે તકલીફ હોની શુરૂ હો જાતી હૈ, તો વો દરખ્તોં સે અપને આપ કો રગડ઼ને લગતા હૈ, જિસ સે વો ડલા જંગલ મેં ગિર જાતા હૈ ઔર શિકારી ઉસે લે કર બાઝારોં મેં બેચતે હૈં. યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ, જો એક જાનવર કે ખૂન સે મુશ્ક જૈસી ખુશ્બૂ પૈદા કર દેતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઈસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર હૈ: ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. ૨) નમાઝ અદા કરના. ૩) ઝકાત દેના. ૪) હજ કરના. ૫) રમઝાન કે રોઝે રખના''. [બુખારી : ૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સુન્નત ઝિંદા કરને કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને મેરી કિસી ઐસી સુન્નત કો ઝિંદા કિયા, જો મેરે બાદ મિટ ચુકી થી (યાની ખત્મ હો ચુકી થી) તો ઉસ કો ઉતના હી સવાબ મિલેગા જિતના કે ઉસ સુન્નત પર અમલ કરને વાલોં કો મિલેગા ઔર ઉન અમલ કરને વાલે લોગોં કે સવાબ મેં કોઈ કમી નહીં હોગી; ઔર જિસ ને ઐસા તરીકા

જારી કિયા, જો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે નબી ﷺ કો ના પસંદ હૈ, તો જિતને લોગ ઉસ ગલત તરીકે પર ચલેંગે ઉન તમામ લોગોં કા ગુનાહ ઉસ કો મિલેગા ઔર ઉન કે ગુનાહ મેં સે કોઈ કમી નહીં હોગી".

[ઇબ્ને માજા : ૨૧૦, અન અમ્ર બિન ઔફ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે ઈશ્રાક કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ નમાઝે ફજ્ર સે ફારિગ હો કર મુસલ્લા પર બૈઠા રહે (મકરૂહ વક્ત ગુઝર જાને કે બાદ) ફિર દો રકાત ઈશરાક કી નમાઝ પઢ઼ે ઔર ઇન દોનોં નમાઝોં કે દરમિયાન અચ્છી બાતોં કે અલાવા કુછ ન બોલે, તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે, અગરચે સમંદર કે ઝાગ સે ઝિયાદા હી ક્યૂં ન હો".

[અબૂ દાઊદ : ૧૨૮૭, અન મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખાને ઔર ખિલાને પર લાનત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સૂદ ખાને વાલે, ખિલાને વાલે, ઉસ કે લિખને વાલે ઔર ઉસ કી ગવાહી દેને વાલે પર લાનત ફરમાઈ; ઔર ફરમાયા કે ગુનાહ મેં સબ બરાબર હૈં. [મુસ્લિમ : ૪૦૯૩, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "દુનિયા ઉસ શખ્સ કા ઘર હૈ જિસ કા (આખિરત મેં) કોઈ ઘર નહીં ઔર (દુનિયા) ઉસ શખ્સ કા માલ હૈ જિસ કા આખિરત મેં કોઈ માલ નહીં ઔર દુનિયા કે લિયે વો શખ્સ (માલ) જમા કરતા હૈ જો નાસમજ હૈ". [મુસ્નદે અહમદ : ૨૩૮૯૮, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ઝેવરાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કિયે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો (જન્નત કે) ઐસે બાગોં મેં દાખિલ કરેંગે જિન કે નીચે નહરેં જારી હોંગી ઔર ઉન બાગોં મેં ઉન કો સોને કે કંગન ઔર મોતી કે હાર પેહનાએ જાએંગે ઔર ઉન કા લિબાસ ખાલિસ રેશમ કા હોગા".

[સૂર-એ-હજ : ૨૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં

હઝરત અબૂ ખિઝામા ؓ બયાન કરતે હૈં કે એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમ લોગ જો ઝાડ઼ ફૂંક ઔર દવાઓં કા ઈસ્તેમાલ કરતે હૈં ઔર પરહેઝ કરતે હૈં, તો ઇસ સે તકદીરે ઈલાહી કી મુખાલફત નહીં હોતી? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "યે ભી તકદીરે ઈલાહી હૈ". [તિર્મિઝી : ૨૧૪૮]

ફાયદા: જિસ તરહ મર્ઝ અલ્લાહ કી તરફ સે હોતા હૈ, ઈસી તરહ મર્ઝ સે બચને કી તદબીરેં ભી અલ્લાહ હી કી તરફ સે વારિદ હુઈ હૈં; લિહાઝા ઉન તદબીરોં કો ઈખ્તિયાર કરના તકદીર કે ખિલાફ નહીં હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઇન્સાનો! તુમ્હારે પાસ તુમ્હારે રબ કી તરફ સે એક ઐસા (કુર્આન આ ચુકા હૈ, જો બુરે કામોં સે રોકને કે લિયે) નસીહત હૈ, ઔર દિલોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિફા હૈ, ઔર ઈમાન વાલોં કે લિયે હિદાયત વ રહમત હૈ". [સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રોશની મેં

(૨) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ કી ખિલાફત ઔર કારનામે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે બાદ અબૂ બક્ર સિદ્દીક ﷺ મુસલમાનોં કે પેહલે ખલીફા બને. તકરીબન સવા દો સાલ કી મુદ્દત મેં બડ઼ે બડ઼ે કારનામે અંજામ દિએ, જિન મેં મુસલમાનોં કે ખિલાફ જંગ કરને વાલોં કે મુકાબલે કે લિયે લશ્કર તૈયાર કરના, જૂઠી નુબુવ્વત કા દાવા કરને વાલોં કા ખાત્મા કરના, ઈસ્લામ સે ફિર જાને ઔર ઝકાત કા ઈન્કાર કરને વાલોં સે મુકાબલા કરના, મુનાફિકીન કી સાઝિશોં કો ખત્મ કરના, મુસલમાનોં કે સખ્ત દુશ્મન ઈસાઈ બાદશાહ હિરક્લ કે ખિલાફ ફૌજ રવાના ફરમાના આપ કે અહમ કારનામે હૈં. હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ﷺ બહુત હી સાદા ઝિંદગી કે માલિક થે, હર એક સે મિલ જુલ કર રેહતે ,ઝરૂરતમંદોં કા ખયાલ રખતે, મેહમાનોં કો ખાના ખિલાતે, પરેશાની મેં દૂસરોં કે કામ આતે, કપડ઼ે કી તિજારત કર કે અપના ગુઝર બસર કરતે. જબ ખલીફા બનાએ ગએ તો સહાબા કે મશ્વરે સે એક આમ મુહાજિર સહાબી કી તરહ બૈતુલ માલ સે વઝીફા મુકર્રર કિયા ગયા, જિસ કી મિકદાર ઈતની મામૂલી થી, કે જબ બીવી ને એક મરતબા મીઠી ચીઝ ખાને કી ખ્વાહિશ ઝાહિર કી, તો પૈસા ન હોને કી વજહ સે ઉન કી ફરમાઈશ પૂરી ન કર સકે. ઉન્હોં ને જુમાદલ ઉખરા સન ૧૩ હિજરી કો પીર કે દિન ત્રેસઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | ચાંદ કા જુક જાના

હઝરત અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં,મેરે ઈસ્લામ લાને કા સબબ યે હુઆ કે જિસ વક્ત આપ ﷺ બચપન મેં જૂલે મેં આરામ ફરમાતે થે, તો મૈં ને દેખા કે આપ ﷺ ઉંગલી સે ચાંદ કી તરફ ઈશારા કરતે, તો ચાંદ ભી ઉસી તરફ જૂક જાતા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૩૭૪]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(જિસ્મ)કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો''. [તિર્મિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદાઃ ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્ઝ હૈ. ઈસ લિયે ખુસૂસન સર કે બાલોં, દાઢ઼ી વગૈરા કી જડ઼ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે તાકે પાની બાલોં મેં પહુંચ જાએ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | રજબ વ શાબાન કી દુઆ

જબ રજબ કા મહીના શુરૂ હોતા, તો હુઝૂર ﷺ યે દુઆ પઢ઼તે:

((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْ رَجَبَ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! હમેં રજબ ઔર શાબાન કે મહીને મેં બરકત અતા ફરમા ઔર હમેં રમઝાન તક પહુંચા.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૩૮૧૫, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દો રકાત તહિય્યતુલ વુઝૂ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મેરી તરહ વુઝૂ કર કે દો રકાતેં ઈસ તરહ અદા કરે, કે ઉસ મેં અપને મન મેં કોઈ બાત ન કી હો, તો ઉસ કે પિછલે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે''.

[બુખારી : ૧૫૯, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા શિર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શિર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો ચાહેગા, માફ કર દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડા જૂટ બોલા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૪૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી તો કાફિરોં કે લિયે સંવાર દી ગઈ હૈં(ન કે મુસલમાનોં કે લિયે)ઔર (કાફિર લોગ)મુસલમાનોં કા મઝાક ઉડ઼ાતે હૈં; હાલાંકે જો મુસલમાન કુફ્ર વ શિર્ક સે બચતે હૈં, વો કયામત કે દિન ઉન કાફિરોં સે દર્જોં મેં બુલંદ હોંગે, (આદમી કો અપની દુનિયાદારી ઔર માલદારી પર ગુરૂર ન કરના ચાહિયે, ક્યોંકિ) અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતે હૈં, બેહિસાબ રોઝી દે દેતે હૈં(ઈસ લિયે માલદાર હોના કોઈ ફખ્ર કી ચીઝ નહીં)''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૧૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુર્દે કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મુર્દે કો લોગ ઉઠા કર ચલતે હૈં, તો અગર વો નેક હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: મુજે જલ્દી આગે બઢ઼ાઓ, ઔર અગર વો બુરા હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: અરે મેરી હલાકત આઈ, તુમ કહાં લેજા રહે હો? ઉસ કી આવાઝ કો જિન વ ઈન્સ કે સિવા અલ્લાહ તઆલા કી તમામ મખલૂકાત સુનતી હૈં; અગર ઉસ કી આવાઝ ઈન્સાન સુન લે, તો બેહોશ હો જાએ''. [બુખારી : ૧૩૧૪, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર મર્ઝ કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન ગની ؓ સે મરવી હૈ કે મૈં એક મરતબા બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈયાદત કે લિયે તશરીફ લાએ ઔર યે દુઆ પઢ઼ કર દમ કિયા ઔર જાતે હુએ ફરમાયા: ઐ ઉસ્માન! યહી પઢ઼ કર દમ કર લિયા કરો:

((بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ، أُعِيْذُكَ بِاللّٰهِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ الَّذِيْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا أَحَدٌ مِّنْ شَرِّ مَا تَجِدُ))

[ઈબ્નુસ્સુન્ની : ૫૫૩]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ લોગો! સલામ કો ખૂબ ફૈલાઓ, ગરીબોં કો ખાના ખિલાયા કરો, રાત કો જબ લોગ સો રહે હોં, તો તુમ નમાઝ પઢ઼ા કરો, ઈન બાતોં સે તુમ સલામતી કે સાથ જન્નત મેં દાખિલ હો જાઓગે''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૮૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર① : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉમર ؓ કા ઈસ્લામ લાના

હઝરત ઉમર ફારૂક ؓ કા શુમાર અરબ કે બડ઼ે બડ઼ે બહાદુરોં મેં હોતા થા, ઈસ્લામ કબૂલ કરને સે પેહલે હઝરત ઉમર ؓ મુસલમાનોં કે સખ્ત દુશ્મન થે ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે કત્લ કી ફિક્ર મેં રેહતે થે. એક દિન ઈસી નાપાક ઈરાદે સે તલવાર લટકાએ હુએ ચલે જા રહે થે કે રાસ્તે મેં હઝરત નુએમ બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ મિલ ગએ. ઉન્હોં ને પૂછા કે ઉમર! કહાં જા રહે હો? કેહને લગે કે મુહમ્મદ કો કત્લ કરને; (નઉઝુબિલ્લાહ) ઉન્હોં ને કહા કે અપને ઘર કી તો ખબર લે, તેરી બહન ઔર બહનોઈ દોનોં મુસલમાન હો ચુકે હૈં. યે સુનના થા કે હઝરત ઉમર ؓ ગુસ્સે સે ભર ગએ ઔર સીધે બહન કે ઘર ગએ ઔર દોનોં કો ખૂબ મારા, યહાં તક કે બહન ખૂન સે લહૂલુહાન હો ગઈ. ઈસ માર પીટ કે બાદ જબ ઉમર ؓ કા ગુસ્સા ઠંડા હુઆ તો ઉન્હોં ને કહા કે મૂજે વો સહીફા દિખાઓ જો તુમ લોગ પઢ઼ રહે થે. બહન ને કહા તુમ નાપાક હો, ગુસ્લ કિએ બગૈર ઉસ કો હાથ નહીં લગા સકતે. લિહાઝા ઉન્હોં ને ગુસ્લ કિયા ઔર બહન સે કુર્આન લે કર પઢ઼ના શુરૂ કિયા, કુર્આન પઢ઼તે હી ઉન કી હાલત બદલ ગઈ. ફૌરન હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ ઔર મુસલમાન હો ગએ. સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો આપ ؓ કે ઈસ્લામ લાને સે બેહદ ખુશી હુઈ ઔર ઈસ ઝોર સે અલ્લાહુ અકબર કા નારા બુલંદ કિયા કે સારા મક્કા ગૂંજ ઉઠા.

નંબર② : અલ્લાહ કી કુદરત	બાલ, અલ્લાહ કી દી હુઈ નેઅમત હૈ

બાલ અલ્લાહ તઆલા કા દિયા હુઆ અનમોલ તોહફા હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કે સર પર રેશમ કી તરહ ચમકદાર ઔર ખૂબ સૂરત બાલ ઉગાએ હૈં, જો સર્દી, ગરમી ઔર દૂસરી નુકસાનદેહ ચીઝોં સે સર કી હિફાઝત કરતે હૈં ઔર ચેહરે કી ખૂબસૂરતી કો બઢ઼ાતે હૈં; અલ્લાહ તઆલા ને હમારે જિસ્મ કે મુનાસિબ જગહોં પર બાલ ઉગાએ; અગર બાલ હોટોં પર ઉગ આતે, તો કિતની પરેશાની હોતી, ન ઠીક સે બાત કર સકતે, ન ખાના ખા સકતે ઔર ન કોઈ ચીઝ પી સકતે, ઈસી તરહ અગર હથેલી પર બાલ હોતે, તો કિતની પરેશાની હોતી, યકીનન ઝરૂરત કે તહત ઈન્સાન કે જિસ્મ પર બાલ ઉગાના ઔર બાઝ જગહોં પર ન ઉગાના અલ્લાહ તઆલા કી બેમિસાલ કુદરત કી નિશાની હૈ, ખુદ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: હમ ને ઈન્સાન કો બહુત હી ખૂબસૂરત સાંચે મેં ઢાલ કર પૈદા કિયા હૈ. [સૂર-એ-તીન : ૪]

નંબર③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ કે છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ".

[મુસ્લિમ : ૨૪૬, અન જાબિર ؓ]

એક દૂસરી હદીસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: "ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડ઼ને કા ફર્ક હૈ".

[ઈબ્ને માજા : ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	તીન સાંસ મેં પાની પીના

હઝરત અનસ ؓ (પાની પીને કે વક્ત) દો યા તીન સાંસ લેતે ઔર ફરમાતે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી તીન મરતબા સાંસ લેતે થે. [બુખારી : ૫૬૩૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીમાર કી ઈયાદત કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જબ કોઈ મુસલમાન અચ્છી તરહ વુઝૂ કર કે સવાબ કી ઉમ્મીદ સે અપને બીમાર ભાઈ કો દેખને જાતા હૈ, તો ઉસ શખ્સ ઔર દોઝખ કે દરમિયાન ૭૦ બરસ કી દૂરી કર દી જાતી હૈ".

[અબૂ દાઊદ :૩૦૯૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હજ ફર્ઝ હોને કે બાવજૂદ ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જિસ આદમી કે પાસ સવારી ઔર ખર્ચ ઇતના હો, કે વો આરામ સે બૈતુલ્લાહ તક પહુંચ સકતા હો, ફિર ભી હજ ન કરે, તો કોઈ ફર્ક નહીં હૈ કે વો યહૂદી હો કર યા ફિર નસરાની હો કર મરે".

[તિર્મિઝી: ૮૧૨, અન અલી બિન અબી તાલિબ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા આખિરત કા ઝરિયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "દુનિયા બહુત હી અચ્છા ઘર હૈ ઉસ શખ્સ કે લિયે, જો ઉસ કો આખિરત કા ઝરિયા બનાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા કો ઉસ (કે ઝરિયે) રાઝી કર લે ઔર બહુત હી બુરા (ઘર) હે ઉસ શખ્સ કે લિયે જિસ કો આખિરત કે કામોં સે રોક દે ઔર અલ્લાહ તઆલા કો નારાઝ કર દે".

[મુસ્તદરક : ૭૮૭૦, અન તારિક ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખી કી ચીખ વ પુકાર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ જો લોગ બદબખ્ત હૈં વો દોઝખ મેં હોંગે, ઉસ મેં ઉન કી ચીખ વ પુકાર હોતી રહેગી".

[સૂર-એ-હૂદ : ૧૦૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તીન ચીઝોં મેં શિફા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "શિફા તીન ચીઝોં મેં હૈંઃ શહદ પીને મેં, પછના લગાને મેં ઔર આગ સે દાગને મેં. મગર (રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ) મૈં અપની ઉમ્મત કો દાગને સે મના કરતા હૂં; લિહાઝા દાગ કર ઈલાજ કરને સે બચના ચાહિયે".

[બુખારી: ૫૬૮૦]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ઐ લોગો! ઉસ રબ કી ઈબાદત કરતે રહો, જિસ ને તુમ્હેં ઔર તુમ સે પેહલે લોગોં કો પૈદા કિયા, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ".

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉમર ﷺ કી બહાદુરી

હઝરત ઉમર ﷺ કી બહાદુરી સે કૌન નાવાકિફ હોગા, સારી દુનિયા ઉન કી શુજાઅત વ દિલેરી કા એતેરાફ કરતી હૈ. શુરૂ ઈસ્લામ મેં મુસલમાન કાબા કે પાસ નમાઝ નહીં પઢ સકતે થે, લેકિન ઉમર ફારૂક ﷺ કે ઈસ્લામ લાતે હી મુસલમાન ખાન-એ-કાબા મેં ખુલ્લમ ખુલ્લા નમાઝ પઢને લગે. હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેરે ઈલ્મ કે મુતાબિક હર એક ને હિજરત છુપ કર કી; લેકિન હઝરત ઉમર ﷺ ને અલલ એલાન હિજરત કી. જબ ઉન્હોં ને હિજરત કા ઈરાદા ફરમાયા, તો અપની તલવાર ગલે મેં લટકાઈ ઔર અપની કમાન કંધે પર ડાલી ઔર બહુત સારે તીર હાથ મેં લેકર બૈતુલ્લાહ કે પાસ આએ ઔર ઈત્મીનાન સે તવાફ કિયા ઔર ફિર મકામે ઈબ્રાહીમ કે પાસ જા કર દો રકાત નમાઝ પઢી, ફિર મુશ્રિકીન કી એક એક ટોલી મેં ગએ ઔર ફરમાયા કે જો યે ચાહતા હો, કે ઉસ કી માં ઉસ કે મરને પર રોએ ઔર ઉસ કી ઔલાદ યતીમ હો જાએ ઔર ઉસ કી બીવી બેવા હો જાએ, વો મક્કા સે બાહર આકર મેરા મુકાબલા કરે. ઈસ કે બાદ આપ ને હિજરત કી; મગર કોઈ ભી આપ ﷺ કા પીછા કરને કી હિમ્મત ન કર સકા. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ફરમાતે હૈં કે ઉમર ﷺ કા ઈસ્લામ લાના મુસલમાનોં કી ફતહ થી ઔર ઉન કી હિજરત મુસલમાનોં કી મદદ થી ઔર ઉન કી ખિલાફત રહમત થી.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હઝરત અલી ﷺ કી આંખ કા ઠીક હો જાના

જંગે ખૈબર કે દિન આપ ﷺ ને પૂછા: "અલી કહાં હૈ? લોગોં ને કહા: ઉન કી આખેં દુખ રહી હૈ, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઉન કો બુલાઓ, તો હઝરત અલી ﷺ આએ, આપ ﷺ ને ઉન કી આખોં પર અપના થૂક મુબારક લગા દિયા, તો વો ઉસી વક્ત અચ્છી હો ગઈ, ગોયા કુછ હુઆ હી નહીં".

[બુખારી : ૨૯૪૨, અન સહલ બિન સઅદ ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઝકાત કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: "(યમન વાલોં કો) બતા દેના કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર ઉન કે માલ મેં ઝકાત ફર્ઝ કી હૈ".

[બુખારી : ૧૪૯૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી કે પાસ નિસાબ કે બરાબર માલ હો તો ઉસ મેં સે ઝકાત અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — દુનિયા વ આખિરત કી ભલાઈ કી દુઆ

ઈસ દુઆ કા ખૂબ એહતેમામ કરના ચાહિયે, ઈસ મેં દોનોં જહાં કી ભલાઈ તલબ કી ગઈ હૈ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસ દુઆ કો અક્સર પઢા કરતે થે:

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમેં દુનિયા મેં ભી ભલાઈ અતા ફરમાઈએ ઔર આખિરત મેં ભી ભલાઈ અતા ફરમાઈએ ઔર દોઝખ કે અઝાબ સે હમેં બચાઈએ.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૦૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	શૌહર કી ખુશી પર જન્નત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ઔરત ને ઈસ હાલ મેં ઈન્તેકાલ કિયા, કે ઉસ કા શૌહર ઉસ સે રાઝી થા, તો વો જન્નત મેં દાખિલ હોગી''. [તિર્મિઝી : ૧૧૬૧, અન ઉમ્મે સલમા ﵂]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો, ઔર જો શખ્સ ઈસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો બિલાશુબા ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિએ હુએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં સિર્ફ ધોકે કા સૌદા હૈ''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઈસી લિયે ઈન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિયે.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફૈસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ વફાત પા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સુબહ વ શામ ઉસ કા ઠિકાના દિખાયા જાતા હૈ, અગર જન્નતી હો તો જન્નત વાલોં કા ઔર અગર જહન્નમી હૈ તો જહન્નમ વાલોં કા, ફિર કહા જાતા હૈ: યે તેરા ઠિકાના હૈ, યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન તુજે દો બારા ઉઠાએ''. [બુખારી : ૧૩૭૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﵄]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચોંધેપન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજ્વા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ﵁ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ﵁]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઔરતોં કો મુખાતબ કર કે ફરમાયા: ''તુમ અપને ઊપર અલ્લાહ કી તસ્બીહ (سُبْحَانَ اللهِ) ઔર તહલીલ (لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ) ઔર તકદીસ (سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ) કો લાઝિમ કર લો, ઔર ઈન તસ્બીહાત કો ઉંગલિયોં પર શુમાર કરો; ઈસ લિયે કે કલ કયામત કે દિન ઈન ઉંગલિયોં સે સવાલ હોગા ઔર વો ગવાહી દેંગી, હરગીઝ ઈસ મેં કોતાહી ઔર ગફલત મત કરના, ઐસા ન હો કે ગફલત કર કે અજ્ર વ સવાબ સે ભી મહરૂમ રેહ જાઓ''. [તિર્મિઝી : ૩૫૮૩, અન યસીરા ﵂]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉમર ﷺ કી ખિલાફત

હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ﷺ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ હઝરત ઉમર ફારૂક ﷺ મુસલમાનોં કે દૂસરે ખલીફા બને. આપ ﷺ ને સાઢ઼ે દસ સાલ ખિલાફત કી, આપ ﷺ કે દૌરે ખિલાફત મેં ઈસ્લામ ખૂબ ફૈલા ઔર ચમકા, બડ઼ી બડ઼ી સલતનતેં ફતહ હુઈ, યહાં તક કે રૂમ ઔર ફારિસ જૈસી તાકતવર સલતનતોં પર ઈસ્લામ કા પરચમ લેહરાને લગા, ઔર મુસલમાન બઢ઼તે હુએ હિન્દુસ્તાન, ચીન ઔર યૂરપ કી સરહદોં તક પહુંચ ગએ, આપ ﷺ કે દૌરે ખિલાફત મેં પાંચ સૌ કિલે ઔર એક હઝાર છત્તીસ શહર ફતહ હુએ, આપ ﷺ કી ખિલાફત કા રકબા સાઢ઼ે બાઈસ લાખ મુરબ્બા મીલ (Square mile) બયાન કિયા જાતા હૈ. આપ ﷺ કી ફિરાસત, બલંદ હૌસલગી ઔર ફતહ કે સિલસિલે કો દેખ કર એક મશહૂર મુસ્તશરિક (Oriantalist) મિસ્ટર જીવન કેહતા હૈ કે ''અગર ફારૂકે આઝમ ﷺ દસ સાલ ઔર દુનિયા મેં ખિલાફત કરતે, તો પૂરી દુનિયા મેં ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દૂસરા મઝહબ નહીં હોતા''. હઝરત ઉમર ﷺ કી ખિલાફત કા ઝમાના બાદ કે હુક્કામ ઔર ખુલફા કે લિયે એક મિસાલી નમૂના હૈ. નમાઝે ફજ્ર મેં જબ ફીરોઝ નામી ઈસાઈ ને ૨૬ ઝિલ હિજ્જા કો આપ ﷺ કો ઝખ્મી કર દિયા, જિસ કે તીન દિન બાદ આપ કી શહાદત હો ગઈ, મુહર્રમુલ હરામ કી પેહલી તારીખ કો હઝરત સુહૈબ ﷺ ને આપ કી નમાઝે જનાઝા પઢ઼ાઈ ઔર રોઝ-એ-અકદસ મેં તદફીન હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — મોર કી ખૂબસૂરતી

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કી દુનિયા મેં જન્નત કા હલ્કા ફુલ્કા મઝા ચખાને કે લિયે ઐસા ખૂબસૂરત પરિંદા પૈદા કિયા કે ઈન્સાન ઈસ કી ખૂબસૂરતી કો દેખ કર હૈરાન રેહ જાતા હૈ; ચુનાંચે મોર એક ઐસા હી પરિંદા હૈ, જિસ કી દુમ કે પરોં કો અલ્લાહ તઆલા ને બહુત હી ખૂબસૂરત બનાયા, અલ્લાહ તઆલા ને મોર કો અપની દુમ ફૈલાને કી સલાહિયત દી હૈ, જબ વો ઉસે ફૈલાતા હૈ ઔર ધૂપ કી વજહ સે વો ચમકતી હૈ, તો ઐસા મહસૂસ હોતા હૈ કે ઉસ કી દુમ પર સૈંકડ઼ોં નીલમ કે ફૂલ લગે હોં, યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કા એક નમૂના હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા:''જિસ ને સુબહ (યાની ફજ્ર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૩, અન જુંદુબ બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — હાથ પાંવ કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ વુઝૂ ફરમાતે તો ઉંગલિયોં કા ખિલાલ ફરમાતે,એડ઼િયોં કો રગડ઼તે ઔર ફરમાતે કે: ''ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરો, અલ્લાહ તઆલા ઈન કે દરમિયાન જહન્નમ કી આગ દાખિલ ન કરેગા''.

[દારે કુતની : ૩૨૬, અન આઇશા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કયામત કે દિન અર્શે ઈલાહી કે સાયે મેં સાત કિસ્મ કે લોગ હોંગે, ઉન મેં વો લોગ ભી હોંગે જિન કા મિલના જુલના ભી અલ્લાહ હી કી મુહબ્બત કી વજહ સે હોતા થા".

[બુખારી : ૬૬૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કર્ઝ અદા ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કબીરા ગુનાહ કે બાદ સબ સે બડ઼ા ગુનાહ જિસ કો બંદા લે કર અલ્લાહ કે યહાં હાઝિર હો, વો યે હૈ કે મૌત કે વક્ત આદમી પર કર્ઝ હો ઔર ઉસ કો પૂરા કરને કે લિયે માલ છોડ઼ કર ન જાએ".

[અબૂદાઊદ : ૩૩૪૨, અન અબી મૂસા ؓ]

ફાયદા: માલદાર અગર અપની ઝિંદગી મેં કર્ઝ અદા ન કર સકા, તો મરતે વક્ત અપને વરસા કો કર્ઝ અદા કરને કી વસિય્યત કર દે, ઔર જો માલદાર ન હો, તો ઝિંદગી હી મેં માફી તલાફી કર લે, વરના કયામત કે દિન નેકિયોં મેં સે ઉસ કા કર્ઝા અદા કરના હોગા.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	માલ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઉસ વક્ત તક કયામત નહીં આએગી જબ તક તુમ્હારે અંદર માલ કી ઈતની કસરત ન હો જાએ કે વો બેહને લગે, યહાં તક કે માલ વાલે આદમી કો ઈસ બાત પર રંજ વ ગમ હોગા કે ઉસ સે કૌન સદકા કબૂલ કરેગા? વો એક આદમી કો સદકે કે લિયે બુલાએગા તો વો કેહ દેગા કે મુજે ઈસ કી કોઈ ઝરૂરત નહીં હૈ".

[મુસ્લિમ : ૨૩૪૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં મેહમાન નવાઝી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "બેશક જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક કામ કિએ ઉન કી મેહમાની કે લિયે ફિરદૌસ કે બાગ હોંગે, વો ઉન મેં હમેશા રહેંગે ઔર વો વહાં સે કહીં જાના નહીં ચાહેંગે".

[સૂર-એ-કહફ : ૧૦૭ તા ૧૦૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારી સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તુમ્હારે બરતન મેં મક્ખી ગિર પડ઼ે, તો ઉસ કો પેહલે પૂરી તરહ ડુબા દો, ફિર નિકાલ કર ફેંકો, ક્યોંકિ ઉસ કે એક પર મેં શિફા હૈ, તો દૂસરે મેં બીમારી હૈ".

[બુખારી : ૫૭૮૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ક્યા તુમ દૂસરોં કો નેકી કી નસીહત કરતે હો ઔર અપને આપ કો ભૂલ જાતે હો, હાલાંકે તુમ કિતાબ કી તિલાવત ભી કરતે રેહતે હો (પસ ઐસા ક્યૂં કરતે હો) ક્યા તુમ ઈતના ભી નહીં સમજતે".

[સૂર-એ-બકરહ : ૪૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	દૌરે ફારૂકી કે અહમ કારનામે

હઝરત ઉમર ﷺ ને અપને દૌરે ખિલાફત મેં બડે બડે કારનામે અંજામ દિયે, ઉન્હોં ને બાઝાબતા તરીકે પર બૈતુલમાલ કા નિઝામ કાયમ કિયા. મુલ્કી પૈમાઈશ કા ઈન્તેઝામ કિયા, મરદુમ શુમારી કરાઈ, જેલ ખાના કાઈમ કિયા, ફૌજ કે લિયે દફતરી નિઝામ બનાએ, રાતોં કો ગશ્ત કર કે રિઆયા કે હાલ સે બા ખબર રેહને કા તરીકા નિકાલા. બે રોઝગાર લોગોં કે લિયે વઝીફે મુકર્રર કિયે. જગા જગા નહરેં ખુદવાઈ. નમાઝે તરાવીહ કો જમાત કે સાથ પઢને કા એહતેમામ કરવાયા. ઈસ્લામ સે પેહલે દરિયાએ નીલ હર સાલ સૂખ જાતા થા, મિસ્ર વાલોં કા અકીદા થા, કે એક કુંવારી લડકી કી બલી કે બગૈર દરિયાએ નીલ જારી નહીં હોતા. જબ મુસલમાનોં ને મિસ્ર ફતહ કિયા ઔર ઉસ કી ખબર ગવર્નર હઝરત અમ્ર બિન આસ ﷺ કો હુઈ, તો ઉન્હોં ને ફરમાયા કે ઈસ્લામ મેં યે હરગીઝ નહીં હો સકતા, ફિર ઉન્હોં ને હઝરત ઉમર ﷺ કો ઈસ કી ઈત્તિલા દી. હઝરત ઉમર ﷺ ને દરિયાએ નીલ કે નામ યે લિખા ''ઐ દરિયાએ નીલ! અગર તૂ અપની મરઝી સે ચલતા હૈ તો મત ચલ, ઔર અગર તુજે અલ્લાહ વાહિદે કહહાર ચલાતે હૈં તો હમ ઉસ સે હી સવાલ કરતે હૈં કે વો તુજે ચલા દે''. ચુનાંચે યે પરચા દરિયાએ નીલ મેં ડાલ દિયા ગયા, દૂસરે હી દિન દરિયાએ નીલ પાની સે ભર ગયા. ઉસ દિન સે આજ તક દરિયાએ નીલ મુસલસલ જારી હૈ. ઈસ કે અલાવા ભી આપ કી બહુત સારી ખિદમાત ઔર કારનામે તારીખ કે સફહાત મેં મહફૂઝ હૈં.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઘી મેં બરકત

ઉમ્મે માલિક ﷺ કા દસ્તૂર થા કે વો આપ ﷺ કી ખિદમત મેં હમેશા એક બરતન મેં ઘી હદિયા ભેજા કરતી થીં, જબ ઉન કે બચ્ચે સાલન માંગતે ઔર ઘર મેં ન હોતા તો વો ઉસ બરતન કો જિસ મેં આપ ﷺ કી ખિદમત મેં ઘી ભેજતી થીં, ઉઠા લાતીં ઔર ઉસ મેં સે બકદરે ઝરૂરત ઘી નિકલ આતા. એક દિન ઉન્હોં ને ઉસ બરતન કો બિલ્કુલ ખાલી કર લિયા, તો ઘી નિકલના ખત્મ હો ગયા, ફિર આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આઈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર તુમ ને ઉસ કો ખાલી ન કિયા હોતા તો હમેશા ઉસ મેં સે ઘી નિકલતા રેહતા''.

[મુસ્લિમ : ૫૯૪૫, અન જાબિર ﷺ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્ઝ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો''.

[મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મજલિસ સે ઉઠને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી મજલિસ સે ઉઠતે તો ફરમાતે:

((سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَّآ إِلٰهَ إِلَّآ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ))

તર્જુમા: ઐ અલ્લાહ! તેરી ઝાત પાક હૈ ઔર કાબિલે તારીફ હૈ, મૈં ગવાહી દેતા હૂં કે તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, તુજ સે હી મગફિરત કા તલબગાર હું ઔર તૌબા કરતા હૂં.

[અબૂ દાઊદ : ૪૮૫૯, અન અબી બરઝહ અસલમી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કોઈ મુસલમાન અપને મુસલમાન ભાઈ કે લિયે પીઠ પીછે દુઆ કરતા હૈ, તો ફરિશ્તે કેહતે હૈં કે આમીન, (અલ્લાહ તઆલા) તુમ્હેં ભી યહી ચીઝ અતા ફરમા દે''.

[અબૂ દાઊદ : ૧૫૩૪, અન અબી દર્દા રદિ.]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ કુફ્ર કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ વ ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગા ઔર ઐસે લોગ હી જહન્નમ કે ઈંધન હોંગે''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઔર ઉસ શખ્સ કે લિયે આખિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ, જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો ઔર (કયામત મેં) તુમ પર ઝર્રા બરાબર ભી ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા''. [સૂર-એ-નિસા : ૭૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં પેહલે જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો લોગ સબ સે પેહલે જન્નત મેં જાએંગે, ઉન કે ચેહરે ચૌદહવીં કે ચાંદ કી તરહ ચમકતે હોંગે, ન થૂકેંગે, ન નાક સિકેંગે, ન પેશાબ વ પાખાના કરેંગે, ઉન કે બરતન ઔર કંઘે સોને ઔર ચાંદી કે હોંગે, ઉન કી અંગેઠિયોં મેં ઊદ કી ખુશ્બૂ ફૂટ રહી હોગી, ઉન કે મુંહ સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ આએગી, હર એક કો દો ઐસી હૂરેં મિલેંગી, જિન કે પૈરોં કી હડ્ડિયોં કા ગૂદા ખૂબસૂરતી કી વજહ સે પિંડલિયોં કે ગોશ્ત સે સાફ નઝર આએગા ઔર વો દોનોં હૂરેં આપસ મેં ઐસી હમ ખયાલ હોંગી જૈસે કે દોનોં કા દિલ એક હો, ઔર સુબહ વ શામ વો અલ્લાહ કી બડાઈ ઔર ઉસ કી તારીફ કરતી હોંગી''. [બુખારી : ૩૨૪૫, અન અબી હુરૈરા રદિ.]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નઝરે બદ કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી હૈં જિસ કી નઝર લગી હો વો વુઝૂ કરે ફિર ઉસી પાની સે વો શખ્સ જિસ કો નઝર લગી હૈ ગુસ્લ કરે.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૮૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક દૂસરે કો હદિયા કિયા કરો, હદિયા દિલોં કી રંજિશ કો દૂર કરતા હૈ ઔર કોઈ પડોસન અપને પડોસન કે હદિયે કો હકીર ન સમજે અગર ચે બકરી કે ખુર કા એક ટુકડા હી ક્યૂં ન હો''.

[તિર્મિઝી : ૨૧૩૦, અન અબી હુરૈરા રદિ.]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૭) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ

આપ ﷺ કા નામ ઉસ્માન, કુનિયત અબૂ અબ્દુલ્લાહ ઔર વાલિદ કા નામ અફ્ફાન હૈ. આપ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ફૂફીઝાદ બહન કે બેટે થે ઔર હુઝૂર ﷺ સે છે (૬) માહ છોટે થે. હઝરત ઉસ્માન ﷺ ઈસ્લામ લાને વાલે ચૌથે શખ્સ હૈં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને નુબુવ્વત સે કબ્લ અપની બેટી રૂકય્યા ﷺ કી શાદી હઝરત ઉસ્માન ﷺ સે કર દી થી. જબ હઝરત રૂકય્યા ﷺ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા તો હુઝૂર ﷺ ને અપની દૂસરી બેટી હઝરત ઉમ્મે કુલસૂમ ﷺ કી શાદી ઉન સે કર દી. ઈસી લિયે હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો ઝુન્નુરૈન કહા જાતા હૈ. આપ ﷺ ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત ફરમાઈ. જિસ તરહ આપ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ મેં બહુત માલદાર થે, ઈસી તરહ સબ સે ઝિયાદા સખી ઔર ખુદા કી રાહ મેં ખર્ચ કરને વાલે થે. હઝરત ઉમર ﷺ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ યકુમ મુહર્રમુલ હરામ સન ૨૪ હિજરી કો સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને આપસ મેં મશ્વરા કર કે હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો ખલીફા મુન્તખબ કર લિયા, ઈસ તરહ આપ ﷺ મુસલમાનોં કે તીસરે ખલીફા બને.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઊંચે ઊંચે પહાડ઼ કિસ ને બનાએ

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કો પાની પર બિછાયા, ફિર ઇસ પર બડ઼ે બડ઼ે પહાડ઼ ઐસી હિકમત સે ગાડ઼ે, કે ઇસ કા જિતના હિસ્સા ઝમીન કે ઊપર હૈ ઇસ સે કહીં ઝિયાદા ઝમીન કે નીચે હૈ, ઈન પહાડ઼ોં ને ઝમીન કો હિલને સે રોક રખા હૈ; અગર યે પહાડ઼ ન હોતે, તો ઝમીન પર ઇતને ઝલઝલે આતે કે ઝમીન કા સારા નિઝામ દરહમ બરહમ હો જાતા. લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા હી કી ઝાત હૈ જિસ ને ઝમીન કો પહાડ઼ોં કી કીલોં સે બાંધ રખા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ફરમાયા હૈ: ''ક્યા હમ ને ઝમીન કો ફર્શ ઔર પહાડ઼ોં કો કીલેં નહીં બનાયા? (યકીનન યે સબ હમારી હી કારીગરી હૈ)''.

[સૂર-એ-નબા : ૬ તા ૭]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

એક આદમી ને આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા પસંદીદા અમલ ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના, ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ઼ દે, ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ કરના

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી, કે બાવુઝૂ હોને કે બાવજૂદ હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ ફરમાતે ઔર હમ લોગ કઈ નમાઝેં એક હી વુઝૂ સે પઢ઼તે થે.

[અબૂ દાઊદ : ૧૭૧, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	આપસ મેં સુલહ કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા મૈં તુમ કો ઐસી ચીઝ ન બતાઊં જિસ કા દર્જા નમાઝ, રોઝા, સદકા સે ભી બઢ઼ા હુઆ હૈ, સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઝરૂર બતાઇએ, આપ ﷺ ને ફરમાયા: દો આદમિયોં કે દરમિયાન સુલહ કરાના, ઔર આપસ કા ઇખ્તિલાફ તો દીન કો તબાહ વ બરબાદ કર દેને વાલી ચીઝ હૈ''.

[અબૂ દાઊદ : ૪૯૧૯, અન અબી દર્દા ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઇલ્મ કો ઝરિયએ મઆશ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ઇલ્મ કે ઝરિયે અલ્લાહ કી ખુશનૂદી ઔર રઝામંદી હાસિલ કી જાતી હૈ, અગર કોઈ આદમી ઐસે મુબારક ઇલ્મ કો સિર્ફ દુનિયા કા માલ વ મતાઅ હાસિલ કરને કી ગર્ઝ સે સીખેગા, તો કલ કયામત કે દિન ઐસા આદમી (જન્નત તો જન્નત) જન્નત કી ખુશ્બૂ ભી નહીં સૂંઘ પાએગા''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૬૬૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત કી બરબાદી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસને અપની દુનિયા સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની આખિરત કા નુકસાન કિયા ઔર જિસ ને આખિરત સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની દુનિયા કા નુકસાન કિયા, તો તુમ લોગ બાકી રેહને વાલી (આખિરત) કો ખત્મ હોને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દો''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૧૯૯, અન અબી મૂસા ﷺ]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા ખતરનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વો દિન કાબિલે ઝિક્ર હૈ, જિસ દિન સૂર ફૂંકા જાએગા, તો ઝમીન વ આસમાન મેં જિતને (ફરિશ્તે ઔર ઇન્સાન વગૈરા હૈં) સબ ઘબરા જાએંગે, મગર જિસ કો ખુદા ચાહે (વો ઇસ ઘબરાહટ સે મહફૂઝ રહેગા) ઔર અલ્લાહ તઆલા કે સામને સબ આજિઝ બન કર હાઝિર હોંગે, ઔર તુમ પહાડ઼ોં કો દેખ કર યે ખયાલ કરતે હો કે યે જમે રહેંગે, હાલાંકે વો (કયામત કે દિન) બાદલોં કી તરહ ઉડ઼તે ફિરેંગે''.

[સૂર-એ-નમ્લ : ૮૭ તા ૮૮]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	દુબલેપન કા ઇલાજ

હઝરત આઇશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે જબ મેરી વાલિદા ને મુજે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ રૂખ્સત કરને કા ઇરાદા કિયા, તો મેરે દુબલેપન કા ઇલાજ કરને લગીં, મગર કોઈ ઇલાજ કારગર ન હુઆ, ફિર મૈં ને તર ખજૂરોં કે સાથ કકડ઼ી ખાના શુરૂ કિયા તો મૈં મોઅતદિલ જિસ્મ વાલી હો ગઈ, યાની દૂબલાપન દૂર હો ગયા.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૨૪]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા કે અહકામ કો હંસી ખેલ ન બનાઓ ઔર અલ્લાહ તઆલા ને તુમ પર જો એહસાન કિયા હૈ, ઉન કો યાદ રખો ઔર (ઉસ કા યે એહસાન ભી યાદ કરતે રહો) કે ઉસ ને તુમ પર કિતાબ (યાની કુર્આન) ઔર અકલ વ હિકમત કી બાતેં ઉતારીં, તાકે ઇન કે ઝરિયે તુમ્હેં નસીહત ફરમાએ; ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, યકીન જાનો અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કો ખૂબ જાનતા હૈ''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે કારનામે ઔર શહાદત**

હઝરત ઉસ્માન ﷺ ને અપની ખિલાફત કે દૌરાન બહુત સે કારહાએ નુમાયાં અંજામ દિએ, જિસ મેં પૂરી ઉમ્મત કો એક નુસ્ખ-એ-કુર્આન પર જમા કરના, મસ્જિદે નબ્વી, જન્નતુલ બકીઅ કે હિસ્સોં કો વસીઅ ઔર કુશાદા કરના ઔર ઈસ્લામી મમાલિક કી હદોં કો બઢ઼ાના ઉન કે અહમ કારનામે હૈં. વો ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કી ખિદમાત અંજામ દેને મેં મુનહમિક હી થે, કે મુનાફિકોં ને સાઝિશ કર કે મુસલમાનોં કો અંદરૂની ઔર બૈરૂની ફિત્નોં મેં મુબ્તલા કર દિયા. ઈન તમામ ફિત્નોં કો ફૈલાને મેં અબ્દુલ્લાહ બિન સબા નામી યહૂદી પેશ પેશ થા, વો ઝાહિરી તૌર પર મુસલમાન હુવા થા, ઉસે ઈસ્લામ, મુસલમાનોં ઔર ખાસ તૌર સે હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ સે બુગ્ઝ વ અદાવત થી. મુસલમાનોં મેં આપસી ઈખ્તિલાફ પૈદા કરને કે લિયે ઉસ ને કૂફા, બસરા, દિમશ્ક ઔર મિસ્ર કા સફર કર કે એક બડ઼ી જમાત કો અપના હક ખયાલ બના લિયા. ઉસ ને મિસ્ર વગૈરા ઈલાકોં કે બહુત સે અપને હમ નવાઓં કો મદીના ભેજા, જિન મેં અકસર મુનાફિકીન થે. સીધે સાદે મુસલમાનોં કો બેહકા કર અપને સાથ કર લિયા,યે લોગ ઉસ વક્ત મદીના પહુંચે જબ અકસર સહાબા હજ કે લિયે મક્કા ગએ હુએ થે. ઉન્હોં ને મદીના મેં હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે ઘર કા મુહાસરા કર લિયા ઔર ઉન કા ખાના પાની બંદ કર દિયા. આખિર અઠારા ઝિલ હિજ્જા સન ૩૫ હિજરી જુમા કે દિન કુર્આન કી તિલાવત કરતે હુએ હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો શહીદ કર દિયા ગયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **ઝખમ કા અચ્છા હો જાના**

યઝીદ બિન અબી ઉબૈદ ﷺ ફરમાતે હૈં: મૈં ને હઝરત સલમા બિન અક્વા ﷺ કી પિંડલી મેં ઝખમ કા નિશાન દેખા, તો મૈં ને ઉન સે પૂછા: યે કૈસા ઝખમ હૈ? ઉન્હોં ને ફરમાયા: યે ચોટ મુજે ખૈબર કે દિન લગી થી ઔર (વો ઝખમ ભી ઐસા થા કે)લોગ કેહને લગે થે કે સલમા શહીદ હો ગયા, મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈસ ચોટ પર તીન મરતબા દમ કિયા (અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઐસા અચ્છા હો ગયા કે) અબ તક શિકાયત નહીં હુઈ. [બુખારી : ૪૨૦૬, અન યઝીદ બિન અબી ઉબૈદ ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **ગિરવી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના**

હઝરત ઈબ્ને મસઊદ ﷺ કે પાસ એક શખ્સ આએ ઔર કહા, કે એક ઘોડ઼ા (મેરે પાસ) ગિરવી રખા ગયા થા, લેકિન મૈં ઉસ પર સવાર હો ગયા (તો ક્યા મેરે લિયે ગિરવી રખે હુએ ઘોડ઼ે પર સવાર હોના જાઈઝ હૈ?)હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ને ફરમાયા: ઉસ ઘોડ઼े સે તુમને જિતના ફાયદા ઉઠાયા વો સૂદ હૈ. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૫૭૪૯]

ફાયદા: ગિરવી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ઉઠાના જાઈઝ નહીં હૈ, ઉસ સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સોને સે પેહલે કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને લગતે, તો યે દુઆ પઢ઼તે: ((اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ أَمُوْتُ وَأَحْيَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં તેરે હી નામ સે મરતા હૂં ઔર જીતા હૂં. [બુખારી: ૬૩૧૪, અન હુઝૈફા رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-યાસીન પઢ઼ને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ચીઝ કા એક દિલ હોતા હૈ, કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ, જો શખ્સ સૂર-એ-યાસીન પઢ઼તા હૈ ઉસે દસ કુર્આન પઢ઼ને કા સવાબ મિલતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૮૮૭, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત (કો ખર્ચ કરને) મેં બુખ્લ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખ્લ કરના) ઉન કે લિયે બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિયે બહુત બુરા હૈ, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા ઔર આસમાન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બાખબર હૈ''. [સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	મૌત કા આના યકીની હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ જહાં કહીં ભી હોંગે, તુમ કો હર હાલ મેં મૌત આ પકડ઼ેગી ચાહે તુમ મઝબૂત કિલોં મેં મહફૂઝ હો''. [સૂર-એ નિસા: ૭૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા દરખ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં કોઈ દરખ્ત ઐસા નહીં જિસ કા તના સોને કા ન હો''.

[તિર્મિઝી: ૨૫૨૫, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા. [બુખારી: ૫૭૦૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' જબ તુમ મેં સે કિસી કો ગુસ્સા આએ ઔર વો ખડ઼ા હો, તો ઉસ કો ચાહિયે કે બૈઠ જાએ, બૈઠને સે ગુસ્સા ચલા જાએ તો ઠીક, વરના ઉસ કો ચાહિયે કે લેટ જાએ''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૭૮૨, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદરસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અલી ﷺ

હઝરત અલી બિન અબી તાલિબ ﷺ નબીએ કરીમ ﷺ કે ચચાઝાદ ભાઈ ઔર દામાદ હૈં, હઝરત ફાતિમા ﷺ કે શૌહર ઔર હઝરત હસન ﷺ વ હુસૈન ﷺ કે વાલિદે મોહતરમ હૈં. બચ્ચોં મેં સબ સે પેહલે હઝરત અલી ﷺ ને સિર્ફ ૯ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. ઔર આપ ﷺ ને કભી ભી બુતોં કી પરસ્તિશ નહીં કી. હુઝૂર ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કી પરવરિશ કી થી. વો એક નિહાયત તાકતવર ઔર બહાદૂર ઈન્સાન થે. ઉન કી બહાદુરી કા ઈઝહાર ગઝવ-એ-ખંદક મેં ઉસ વક્ત હુઆ જબ દુશ્મનોં કી તરફ સે અમ્ર બિન અબ્દે વુદ સામને આયા, જો તન્હા એક હઝાર શેહસવારોં કે બરાબર સમજા જાતા થા, ઉસને કહાઃ કૌન હૈ જો મેરે મુકાબલે મેં આને કી હિમ્મત રખતા હૈ? ઉસ પર હઝરત અલી ﷺ આગે બઢે ઔર મુકાબલા કિયા, અલ્લાહ ને હઝરત અલી ﷺ કો ફતહ દી. ઈસી તરહ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબા કે સાથ ખૈબર પહુંચે ઔર તમામ કિલે એક એક કર કે ફતહ હો ગએ. લેકિન સબસે બડા કમૂસ નામી કિલા ફતહ નહીં હો રહા થા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કલ ઝંડા ઉસ શખ્સ કે હાથ મેં હોગા જિસ કો અલ્લાહ ઔર ઉસ કા રસૂલ પસંદ ફરમાતા હૈ, ઔર ઉસી કે હાથ યે કિલા ફતહ હોગા", અગલે દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કો ઝંડા દિયા. ખૈબર કે કિલે કા દરવાઝા ઈતના ભારી થા કે ચાલીસ આદમી ભી ઉસ કો ઉઠા નહીં સકતે થે, મગર હઝરત અલી ﷺ ને તન્હા ઉસ દરવાઝે કો ઉખાડ લિયા ઔર અલ્લાહ ને ઉન્હી કે હાથોં ઉસ કિલે પર ફતહ અતા ફરમાઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	સૂરજ ગિરહન ઔર ચાંદ ગિરહન

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ ઔર ચાંદ કો દુનિયા મેં રૌશની ફૈલાને પર મામૂર કર રખા હૈ, જો અપને વક્ત પર નિકલતે ઔર ડૂબતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ કી રૌશની કો ગરમ ઔર ચાંદ કી રૌશની કો ઠંડા બનાયા, વો કભી કભી સૂરજ ઔર ચાંદ મેં અપની નિશાનિયાં દિખાતા હૈ ઔર ચમકતે હુએ સૂરજ કી રૌશની કો બિલ્કુલ મધ્ધમ કર દેતા હૈ; જિસ કી વજહ સે યે દુનિયા કુછ દેર કે લિયે અંધેરે મેં ડૂબ જાતી હૈ, જિસે હમ સૂરજ ગિરહન કેહતે હૈં; ઈસી તરહ કભી કભી ચમકતે હુએ ચાંદ કી રૌશની કો ભી છીન લેતા હૈ, જિસે હમ ચાંદ ગિરહન કેહતે હૈં. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	પાચોં નમાઝેં અદા કરને પર બશારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "મૈં ને આપ કી ઉમ્મત પર પાંચ નમાઝેં ફર્ઝ કી હૈં ઔર ઈસ બાત કા અહદ કર લિયા હૈ, કે જો શખ્સ ઈન (પાંચોં નમાઝોં) કો વક્ત પર પાબંદી સે અદા કરેગા, તો મૈં ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ કર દૂંગા ઔર જો ઉસે પાબંદી સે અદા નહીં કરેગા, તો ઉસ કે લિયે મેરે પાસ કોઈ અહદ નહીં હૈ".

[અબૂ દાઊદ : ૪૩૦, અન અબી કતાદા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	દરવાઝે પર સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે ઘર કે દરવાઝે પર આતે તો બિલ્કુલ સામને ખડ઼ે ન હોતે, બલ્કે દાઈ તરફ યા બાઈ તરફ તશરીફ ફરમા હોતે ઔર "અસ્સલામુ અલયકુમ" ફરમાતે.

[અબૂ દાઊદ : ૫૧૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અપને મુસલમાન ભાઈ સે મુસ્કુરા કર મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "અપને ભાઈ સે મુસ્કુરા કર મિલને ઔર અચ્છી બાતોં કા હુક્મ દેને ઔર બુરે કામ સે રોકને કા સવાબ સદકે કે બરાબર હૈ". [તિર્મિઝી : ૧૯૫૬, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરાઈ કો ન રોકને પર અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ લોગોં કા યે હાલ હો જાએ કે વો શરીઅત કે ખિલાફ કામ હોતે હુએ દેખેં ઔર ઉસ કી ઇસ્લાહ કે લિયે કુછ ન કરેં તો ખતરા હૈ કે અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસ સબ હી પર અઝાબ આ જાએ". [ઇબ્ને માજા : ૪૦૦૯, અન જરીર رضي الله عنه]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "દુનિયા કી મિસાલ પાની મેં ચલને વાલે આદમી કી તરહ હૈ, ક્યા જો પાની મેં ચલતા હૈ ઉસ સે યે હો સકતા હૈ કે ઉસ કે કદમ ન ભીગે?" [શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૧૮૭, અન હસન رضي الله عنه]

ફાયદા: જિસ તરહ પાની મેં ચલતે વાલે કા કદમ ભીગે બગૈર નહીં રેહ સકતા, ઈસી તરહ દુનિયા મેં ઘુસને વાલા ગુનાહોં ઔર આફતોં સે નહીં બચ સકતા.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં કોઈ કામ નહીં આએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "એ લોગો! અપને રબ સે ડરો ઔર ઉસ દિન સે ડરો જિસ દિન ન તો બાપ અપને બેટે કે કુછ કામ આ સકેગા ઔર ન બેટા હી અપને બાપ કી તરફ સે ઝર્રા બરાબર કામ આ સકેગા, બેશક અલ્લાહ કા વાદા સચ્ચા હૈ, તુમ્હેં દુનિયા કી ઝિંદગી હરગીઝ ધોકે મેં ન ડાલે ઔર તુમ કો ખુદા તઆલા કે બારે મેં ધોકે બાઝ (શૈતાન) કિસી ધોકે મેં ન ડાલે". [સૂર-એ-લુકમાન : ૩૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત અબૂ હુરૈરા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં નમાઝ સે ફારિગ હો કર આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આ કર બૈઠ ગયા, ફિર આપ ﷺ ને મેરી તરફ તવજ્જુહ ફરમાતે હુએ ઈરશાદ ફરમાયા: "ક્યા તુમ્હારે પેટ મેં દર્દ હૈ? મૈં ને કહા હાં યા રસૂલલ્લાહ! તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઉઠો નમાઝ પઢ઼ો, ક્યૂંકિ નમાઝ શિફા હૈ".

[ઇબ્ને માજા : ૩૪૫૮]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ આપસ મેં કિસી મુતઅય્યના મુદ્દત કે લિયે ઉધાર લેન દેન કા મામલા કિયા કરો, તો ઉસ કો લિખ લિયા કરો". [સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અલી ﷺ કી ખિલાફત

હઝરત ઉસ્માન ﷺ કી શહાદત કે બાદ હઝરત અલી ﷺ મુસલમાનોં કે ખલીફા બને. હઝરત ઉસ્માન ﷺ કી શહાદત કે બાદ લોગ હઝરત અલી ﷺ કે ઘર પહુંચે કે હમ આપ કે હાથ પર બૈઅત હોના ચાહતે હૈં. હઝરત અલી ﷺ ને કહાઃ યે બદરી સહાબા કા હક હૈ કે વો અમીરૂલ મુઅમિનીન ચુનેં. જબ સબ બદરી સહાબા તશરીફ લે આએ તો ઉન્હોં ને હઝરત અલી ﷺ કો અમીરૂલ મુઅમિનીન બનાયા, હઝરત અલી ﷺ મિમ્બર પર બૈઠે, લોગોં ને હઝરત અલી ﷺ કે હાથ પર ૧૮ / ઝિલ હિજ્જા જુમા કે દિન બૈઅત કી. હઝરત અલી ﷺ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં મુનાફિકીન કી સાઝિશ સે મુસલમાન દો ગિરોહ મેં તકસીમ હો ગએ થે, જિસ કી વજહ સે મુસલમાનોં કો કાફી નુકસાન ઉઠાના પડ઼ા. મુસલમાનોં કે આપસી ઈખ્તિલાફ કે બાવજૂદ ઈસ્લામ કે હુદૂદ મેં નએ મમાલિક આ રહે થે ઔર મુસલમાન ઈસ્લામ કી દઅવત દેને ઔર દીન કો ફૈલાને મેં મુન્હમિક થે, બેશુમાર લોગ ઈસ દીન કી સચ્ચાઈ ઔર હક્કાનિયત કો દેખ કર ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો રહે થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	મુહમ્મદ બિન હાતિબ ﷺ કા શિફાયાબ હોના

એક મરતબા મુહમ્મદ બિન હાતિબ ﷺ કા હાથ (બચપન મેં) જલ ગયા, તો ઉન કી અમ્મી ઉન્હેં લે કર હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં આઈ ઔર કેહને લગીંઃ યા રસૂલલ્લાહ! યે મુહમ્મદ બિન હાતિબ હૈ, સબ સે પેહલે આપ કે નામ કે સાથ ઈસ કા નામ રખા ગયા હૈ,ચુનાંચે હુઝૂર ﷺ ને ઉન કે સર પર હાથ ફેરા ઔર બરકત કી દુઆ ફરમાઈ ઔર ઉન કે ચેહરે પર અપના મુબારક થૂક છિડ઼કા ઔર હાથ પર ભી છિડ઼કને લગે ઔર યે દુઆ પઢ઼ીઃ ((أَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ، اِشْفِ أَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا)) (ઉન કી અમ્મી કેહતી હૈં કે): મૈં હુઝૂર ﷺ કે પાસ સે ઉઠી થી કે ઈતને મેં મુહમ્મદ બિન હાતિબ કા હાથ ઠીક હો ચુકા થા. [મુસ્તદરક : ૬૯૦૯, અન ઉમ્મે જમીલ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	પરદા કરના ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''(એ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠહરી રહા કરો ઔર દૌરે જાહિલિયત કી તરહ બેપરદા મત ફિરો''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૩૩]

ફાયદાઃ તમામ મુસલમાન ઔરતોં કે લિયે ઝરૂરી હૈ, કે જબ કિસી સખ્ત ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ પરદે કા ખયાલ રખતે હુએ બાહર જાએ; ક્યોંકિ પરદા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	સો કર ઉઠને કી દુઆ

હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈંઃ ''જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સો કર ઉઠતે તો યે દુઆ પઢ઼તેઃ

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُوْرُ))

તર્જમાઃ તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને હમેં મૌત દેને કે બાદ ઝિંદગી દી ઔર ઉસી કી તરફ સબ કો જાના હૈ''. [બુખારી : ૬૩૧૨]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈલ્મે દીન કે લિયે સફર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈલ્મે દીન હાસિલ કરને કે લિયે સફર કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે''. [મુસ્તદરક: ૨૯૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કા માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો હમ ને મુખ્તલિફ કાફિરોં કે ગિરોહોં કો આઝમાને કે લિયે (માલ વ દૌલત) દે રખા હૈ કે વો દુનિયવી ઝિંદગી કી રૌનક હૈ. આપ ઉન ચીઝોં કી તરફ નઝર ઉઠા કર મત દેખિયે''. [સૂર-એ-તાહા: ૧૩૧]

ફાયદા: નાફરમાનોં કો જો માલ વ દૌલત મિલતી હૈ, ઉસ કો તઅજ્જુબ ઔર લલચાઈ હુઈ નિગાહ સે નહીં દેખના ચાહિયે, ક્યોં કિ વો ઉન કે લિયે આઝમાઇશ કા ઝરિયા હૈ.

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ સે ઈમાન વાલોં કો નિકાલા જાએગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ ઈમાન વાલોં કે બારે મેં જહન્નમ સે છુટકારે કા ફૈસલા હો જાએગા, તો ઉન્હેં પુલ સિરાત સે ગુઝારા જાએગા, જો જહન્નમ ઔર જન્નત કે દરમિયાન હોગા, તો ઉસ પર ઉન કે દરમિયાન જો કુછ આપસ મેં એક દૂસરે પર ઝુલ્મ વ સિતમ હુએ હોંગે ઉન કા એક દૂસરે સે બદલા દિલવા કર પાક કર દિયા જાએગા, ફિર ઉન્હેં જન્નત મેં દાખલે કી ઇજાઝત હોગી, ઉસ ઝાત કી કસમ! જિસ કે કબ્ઝે મેં મુહમ્મદ કી જાન હૈ, ઉન મેં સે હર એક અપની જન્નત કો ઈસી તરહ પેહચાન લેગા જિસ તરહ તુમ અપને ઘર કો ઈસ દુનિયા મેં પેહચાનતે હો''. [બુખારી: ૨૪૪૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈરકુન્નિસા કા (Sciatica) ઈલાજ

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ઈરકુન્નિસા કા ઈલાજ અરબી બકરી (દુંબે) કી ચક્તી હૈ, જિસે પિઘલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિએ જાએં ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ. [ઈબ્ને માજા: ૩૪૬૩]

ફાયદા: દુંબે કી દુમ પર ગોલ ઉભરી હુઈ ચરબી કે હિસ્સે કો ચક્તી કેહતે હૈં.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કા કોઈ બચ્ચા પૈદા હો, તો ઉસ કા અચ્છા નામ રખે ઔર ઉસ કી અચ્છી તરબીયત કરે, ફિર જબ વો બાલિગ હો જાએ તો ઉસ કા નિકાહ કરે, અગર બાલિગ હોને કે બાદ ભી ઉસ કા નિકાહ નહીં કિયા ઔર વો ગુનાહ મેં મુબ્તલા હો ગયા, તો ઈસ કા ગુનાહ ઉસ કે બાપ પર હોગા''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૮૪૧૩, અન અબી સઈદ વ ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ ﷺ

હઝરત તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ ﷺ કા શુમાર ભી ઉન દસ લોગોં મેં હોતા હૈ જિન કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્નત કી ખુશખબરી સુના દી થી. આપ ઈસ્લામ લાને વાલોં મેં અવ્વલીન સાબિકીન મેં સે હૈં. ગઝવએ બદર કે અલાવા તમામ ગઝવાત મેં શિર્કત ફરમાઈ. આપ કો બૈઅતે રિઝવાન કા ભી શર્ફ હાસિલ હૈ. જંગે ઉહદ કે દિન જબ દુશ્મનોં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો અપને તીરોં કા નિશાના બના રખા થા, ઉસ વક્ત હઝરત તલ્હા ﷺ ને અપને જિસ્મ કે ઝરિયે આપ ﷺ કી હિફાઝત કી, જિસ કી વજહ સે ઉન કા હાથ શલ હો ગયા. એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઝમીન પર ચલને વાલે કિસી શહીદ કો દેખ કર ખુશી હાસિલ કરના ચાહે, તો વો તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ કી ઝિયારત કર લે'' હઝરત તલ્હા ﷺ સન ૩૬ હિજરી મેં જંગે જમલ મેં શહીદ હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા બાદલોં કે ઝરિયે ઈતની બુલંદી સે બારિશ બરસાતે હૈં કે અગર વો અપની રફતાર સે ઝમીન પર ગિરતી તો ઝમીન મેં બડ઼ે બડ઼ે ગઢ઼ે હો જાતે ઔર તમામ જાનદાર, હૈવાનાત, પેડ઼ પૌદે, ખેતી બાડ઼ી સબ ફના હો જાતે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ફિઝા મેં અપની કુદરત સે ઈતની રૂકાવટેં ખડ઼ી કર દી હૈ કે તેઝ રફતાર બારિશ ઉન સે ગુઝર કર જબ ઝમીન પર આતી હૈ તો ઈન્તેહાઈ ધીમી હો જાતી હૈ, જિસ સે દુનિયા કી તમામ ચીઝેં તબાહ વ બરબાદ હોને સે મહફૂઝ હો જાતી હૈં. બેશક યે અલ્લાહ કા કુદરતી નિઝામ હૈ જો બારિશ કો ઈતને અચ્છે અંદાઝ મેં બરસાતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મુસ્કુરાતે હુએ મુલાકાત કરના

હઝરત જરીર ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેરે ઈસ્લામ લાને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે કભી ભી કિસી ભી વક્ત અપને પાસ હાઝિર હોને સે નહીં રોકા ઔર જબ ભી મુજે દેખતે, તો આપ ﷺ મુસ્કુરાતે થે. [બુખારી : ૩૦૩૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હર મહીને કે તીન દિન રોઝે રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર મહીને તીન દિન કે રોઝે રખના ઉમ્ર ભર રોઝા રખને જૈસા હૈ''.

[નસઈ : ૨૪૧૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મોમિન પર તોહમત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને મોમિન ભાઈ કો મુનાફિક કે શર સે બચાએ, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઐસે આદમી કે સાથ એક ફરિશ્તે કો મુકર્રર કર દેગા, જો ઉસ કે બદન કો જહન્નમ સે બચાએગા; ઔર જો આદમી મોમિન ભાઈ પર કિસી ચીઝ કી તોહમત લગાએ જિસ સે ઉસ કો ઝલીલ કરના મકસૂદ હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જહન્નમ કે પુલ પર રોક દેગા, યહાં તક કે વો અપની કહી હુઈ બાત કા બદલા ન દે દે''.

[અબૂ દાઊદ : ૪૮૮૩, અન મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઈમારતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક મરતબા એક ગુંબદ વાલી ઈમારત કે પાસ સે ગુઝરે તો ફરમાયા: ''યે કિસ ને બનાયા હૈ? લોગોં ને બતાયા કે ફુલાં શખ્સ ને, તો ફરમાયા: કયામત કે દિન મસ્જિદ કે અલાવા હર ઈમારત સાહિબે ઈમારત કે લિયે વબાલ હોગી''.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૩૦૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કુર્આન પર અમલ કરને વાલોં કે લિયે) હમેશા રેહને વાલે બાગાત હૈં, જિન મેં યે લોગ દાખિલ હોંગે, વહાં ઉન કો સોને કે કંગન ઔર મોતી પેહનાએ જાએંગે, વહાં ઉન કા લિબાસ રેશમી હોગા''.

[સૂર-એ-ફાતિર : ૩૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારી સે બચને કી તદબીરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બરતનોં કો ઢાંક દિયા કરો ઔર મશ્કીઝે કા મુંહ બાંધ દિયા કરો, ક્યોંકિ સાલ મેં એક ઐસી રાત આતી હૈ જિસ મેં વબા ઉતરતી હૈ, પસ જિસ બરતન યા મશ્કીઝે કા મુંહ ખુલા રેહતા હૈ વો ઉસ મેં ઉતર જાતી હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૨૫૫, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : ''તુમ ઔરતોં કો ઉન કે મહેર ખુશ દિલી સે અદા કર દિયા કરો. હાં! અગર વો ઔરત અપની ખુશી સે ઉસ મહેર મેં સે કુછ તુમ્હારે લિયે છોડ઼ દેં તો ઉસ કો લઝીઝ ઔર ખુશ ગવાર સમજ કર ખા લિયા કરો''.

[સૂર-એ-નિસા : ૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઝુબૈર બિન અવ્વામ ﷺ

હઝરત ઝુબૈર બિન અવ્વામ ﷺ ભી ઉન ખુશ નસીબ સહાબા મેં હૈં જિન કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્નત કી ખુશખબરી સુના દી થી. આપ ઈસ્લામ લાને વાલોં મેં ચૌથે યા પાંચવેં સહાબી હૈં. ઉન્હોંને પંદરા સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા ઔર હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત કી. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં શરીક રહે. ગઝવએ ખંદક કે મૌકે પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કૌન હૈ જો દુશ્મન કે લશ્કર કી ખબર લાએ?'' હઝરત ઝુબૈર ﷺ ને અર્ઝ કિયા કે મૈં ખબર લાઊંગા, ઈસ પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર નબી કે લિયે હવારી હોતે હૈં ઔર મેરે હવારી ઝુબૈર હૈં'' હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ફરમાતે હુવે સુના: ''તલ્હા વ ઝુબૈર જન્નત મેં મેરે પડ઼ોસી હોંગે'', સન ૩૬ હિજરી મેં જંગે જમલ કે મૌકે પર ઇબ્ને જુરમુઝ ને આપ ﷺ કો શહીદ કર દિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — સૂખી લકડ઼ી કા તલવાર બન જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જંગે બદર મેં હઝરત ઉકાશા ﷺ કો એક સુખી લકડ઼ી દી, પસ વો ઉન કે હાથ મેં સખ્ત તેઝ ઔર ચમકદાર તલવાર બન ગઈ. ઉન્હોં ને ગઝવએ બદર મેં ઈસી લકડ઼ી કે સાથ શિર્કત કી ઔર બકિયા ગઝવાત મેં ભી સાથ રખી; યહાં તક કે જબ હઝરત ઉકાશા ﷺ હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ﷺ કે ઝમાને મેં શહીદ હુએ ઉસ વક્ત ભી વો (સુખી લકડ઼ી વાલી તલવાર) આપ કે પાસ થી, ઉસ તલવાર કા નામ ઔન થા.

[ઉસદુલ ગાબા : ૩૭૩૮]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ પાચોં નમાઝોં કી ઈસ તરહ પાબંદી કરે કે વુઝૂ ઔર ઔકાત કા એહતેમામ કરે, રુકૂઅ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ કરે ઔર ઈસ તરહ નમાઝ પઢ઼ને કો અપને ઝિમ્મે અલ્લાહ તઆલા કા હક સમજે, તો ઉસ આદમી કો જહન્નમ કી આગ પર હરામ કર દિયા જાએગા''.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૮૮૨, અન હન્ઝલા ઉસૈદી ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — જબ બુરા ખ્વાબ આએ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ બુરા ખ્વાબ દેખે, તો તીન મરતબા બાઈં તરફ થુતકાર દે ઔર તીન મરતબા શૈતાન સે અલ્લાહ કી પનાહ ચાહે (યાની أَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ પઢ઼ે) ઔર કરવટ બદલ કર સો જાએ''.

[મુસ્લિમ : ૫૯૦૪, અન જાબિર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીમારી કી શિકાયત ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: કે મૈં જબ અપને મોમિન બંદે કો (બીમારી મેં) મુબતલા કરતા હૂં ઔર વો અપની ઈયાદત કરને વાલોં સે મેરી શિકાયત નહીં કરતા, તો મૈં ઉસ કો અપની કૈદ (યાની બીમારી) સે નજાત દે દેતા હૂં, ઔર ફિર ઉસ કે ગોશ્ત કો ઉસ સે ઉમદા ગોશ્ત ઔર ઉસ કે ખૂન કો ઉમદા ખૂન સે બદલ દેતા હૂં તાકે નએ સિરે સે અમલ કરે''. [મુસ્તદરક: ૧૨૯૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ખુલાસા: અગર કોઈ બીમાર હો જાએ, તો સબ્ર કરના ચાહિયે, કિસી સે શિકાયત નહીં કરની ચાહિયે, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ઈનામાત સે નવાઝતે હૈં.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા, ઔર ઉસ કી (મુકર્રર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા, ઔર ઉસ કો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સિર્ફ દુનિયા કી નેઅમતેં મત માંગો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઈનામ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ (તો યે ઉસ કી નાદાની હૈ કે ઉસે માલૂમ નહીં) કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઈનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેઅમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિય્યતોં કો દેખતા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતિયોં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં લોગ ખાએંગે ઔર પિએંગે, લેકિન ન તો પેશાબ પાખાના કરેંગે ઔર ન હી નાક છીકેંગે, બલ્કે ઉન કા ખાના ઈસ તરહ હઝમ હોગા કે ડકાર આએગી, જિસ સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ ફૈલેગી ઔર ઉન કો અલ્લાહ કી ઐસી તસ્બીહ ઔર તકબીર બતાઈ જાએગી જિસ કો પઢ઼ના ઈતના આસાન હોગા, જિતના દુનિયા મેં તુમ્હારે લિયે સાંસ લેના આસાન હોતા હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્અરી ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઔર અઅ્ અઅ્ કર રહે થે. [નસઈ: ૩]

ફાયદા : ઈસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલ્ગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ આઈશા ؓ! ખુદ કો ઉન ગુનાહોં સે ભી બચાને કી કોશિશ કરો જિન કો છોટા ઔર મામૂલી સમઝા જાતા હૈ, ક્યોંકિ ઈસ પર ભી અલ્લાહ કી તરફ સે ફરિશ્તા મુકર્રર હૈ જો ઉસ કો લિખતા રેહતા હૈ''. [ઈબ્ને માજા : ૪૨૪૩, અન આઈશા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત અબ્દુર્રહમાન ઈબ્ને ઔફ ﷺ

હઝરત અબ્દુર્રહમાન ઈબ્ને ઔફ ﷺ ઉન પાંચ સહાબા મેં હૈં, જિન્હોં ને શુરૂ ઝમાને મેં હઝરત અબૂબક્ર ﷺ કી દાવત પર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે દસ સાલ છોટે થે, તીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. ઉન્હોં ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત કી ઔર ગઝવએ બદર વ ઉહદ બલ્કે તમામ ગઝવાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ શરીક રહે. આપ કા શુમાર ભી ઉન દસ સહાબા મેં હોતા હૈ જિન કો નબીએ કરીમ ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્નત કી ખુશખબરી સુનાઈ થી. જબ વો હિજરત કર કે મદીના આએ થે, તો ઉન કે પાસ કુછ ભી ન થા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કા ભાઈચારા સઅદ બિન રબીઅ અન્સારી ﷺ સે કિયા થા, ઉન્હોંને માલી તઆવુન કી પેશ કશ કી તો હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ﷺ ને ઈન્કાર કર દિયા ઔર મદીના મેં તિજારત શુરૂ કર દી. જિસ કી બરકત સે આપ કા શુમાર મદીના કે અમીર તરીન લોગોં મેં હોને લગા. હઝરત અબ્દુર્રહમાન ﷺ કસરત સે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં માલ ખર્ચ કરતે થે. કભી આપ ને અપને માલ કા આધા હિસ્સા ખર્ચ કિયા તો કભી ચાલીસ હઝાર દીનાર ખર્ચ કિયે ઔર કભી પાંચ સૌ ઘોડ઼ે મઅ સાઝ વ સામાન કે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં દિયે, આપ ને તીસ ગુલામ એક હી વક્ત મેં આઝાદ કિએ. આપ કી વફાત મદીના મુનવ્વરા મેં સન ૩૧ હિજરી કો ૭૫ સાલ કી ઉમ્ર મેં હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | નાસમજ બચ્ચે સે અકલમંદ ઈન્સાન તક

અક્લ અલ્લાહ તઆલા કી દી હુઈ બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ, બચ્ચા જબ પૈદા હોતા હૈ, ઉસે કિસી ભી ચીઝ કો સમજને બુજને કી બિલ્કુલ સલાહિયત નહીં હોતી, ઉસ કે સામને આગ ઔર પાની, સાંપ ઔર રસ્સી સબ બરાબર હોતે હૈં; ઉસે ન તો અપના સતર ઢાંકને કા હોશ રેહતા હૈ, ન સરદી, ન ગરમી સે બચને કા હોશ રેહતા હૈ; લેકિન અલ્લાહ તઆલા ઈસી કમઝોર ઔર નાદાન બચ્ચે કો ધીરે ધીરે બઢ઼ાતે હૈં ઔર ઉસે અક્લ વ શુઊર કી દૌલત અતા કરતે હૈં, યહાં તક કે વો હર ચીઝ કો સમજને લગતા હૈ, વો આગ ઔર સાંપ સે બચને લગતા હૈ, વો અપને સતર કો છુપાતા હૈ, વો અચ્છાઈ ઔર બુરાઈ કો સમજને લગતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કારીગિરી હૈ કે જિસ ને એક છોટે સે નાસમજ બચ્ચે કો આહિસ્તા આહિસ્તા અક્લ વ સમજદારી કે કમાલ તક પહુંચાયા.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બયતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્ઝ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતા હો''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૯૭]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | મેહમાન કા અચ્છે અલ્ફાઝ સે ઈસ્તિકબાલ કરના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં કબીલએ બનૂ અબ્દે કૈસ કે લોગ આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મરહબા (યાની આપ કા આના મુબારક હો)''. [બુખારી: ૫૩]

ફાયદા: ઈસ સે માલૂમ હુઆ કે જબ કોઈ મેહમાન આએ, તો ''ખુશ આમદીદ'' ''મરહબા'' યા ઈસ તરહ કે અલ્ફાઝ કેહના સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સફ કી ખાલી જગહોં કો પૂર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સફ કે દરમિયાન ખાલી જગા કો પૂર કરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઈસ અમલ કે બદલે જન્નત મેં એક દર્જા બુલંદ કર દેતે હૈં ઔર ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક મહલ બના દેતે હૈં''. [તર્ગીબ વ તર્હીબ: ૬૭૮, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ખુદ કો બુરાઈ સે ન બચાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન એક આદમી લાયા જાએગા ઔર ઉસ કો જહન્નમ મેં ફેંકા જાએગા, જૈસે હી વો શખ્સ જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા ઉસ કે પેટ કી સારી અંતડિયાં બાહર નિકલ આએગી ઔર ઉસ કો વો ઈસ તરહ ઘુમાએગા જિસ તરહ ગધા ચક્કી કો ઘુમાતા હૈ. જહન્નમી લોગ ઉસ કે પાસ જમા હો જાએંગે ઔર તઅજ્જુબ સે પૂછેગે: તુજે ક્યા હો ગયા? તૂ હમ કો ભલાઈ કા હુક્મ કરતા થા ઔર બુરાઈ સે રોકતા થા, તો વો કહેગા: મૈં વહી આદમી હું, મગર મૈં તુમ કો તો ભલાઈ કા હુક્મ કરતા થા મગર ખુદ ઉસ પર અમલ નહીં કરતા થા ઔર તુમ કો તો બુરાઈ સે રોકતા થા મગર મૈં ખુદ ઉસ સે નહીં રુકતા થા''. [બુખારી: ૩૨૬૭, અન ઉસામા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઝરૂરત સે ઝાઈદ ઈમારત વબાલ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઝરૂરત સે ઝિયાદા ઈમારત બનાએગા, તો વો કયામત કે દિન ઉસ પર વબાલ હોગી''. [શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૩૦૬, અન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''કાફિર લોગ દોઝખ મેં ખૂબ ચિલ્લાતે હોંગે કે ઐ હમારે રબ! હમ કો (ઈસ દોઝખ સે નિકાલ લે) હમ અબ નેક કામ કિયા કરેંગે, વો કામ નહીં કરેંગે, જો પેહલે કિયા કરતે થે. (જવાબ મિલેગા) ક્યા હમ ને તુમ કો ઈતની ઉમ્ર નહીં દી થી કે જિસ કો સમજના હોતા વો સમજ લેતા? ઔર તુમ્હારે પાસ ડરાને વાલા ભી પહુંચા થા, તો અબ અઝાબ કા મઝા ચખો, ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હૈ''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૩૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કોઢ઼ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઝૈતૂન કા તેલ ખાઓ ઔર ઉસે લગાઓ, ક્યોંકિ ઈસ મેં સત્તર બીમારિયોં સે શિફા હૈ, જિન મેં એક કોઢ઼ ભી હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૯૫, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઔરતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારો ઔર અગર તુમ કો(ઉન કી કોઈ આદત) અચ્છી ન લગે, (તો ઉસ કી વજહ સે સખ્તી કા બરતાવ ન કિયા કરો, ક્યોંકિ) મુમકિન હૈ તુમ કિસી ચીઝ કો નાપસંદ કરો, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં બહુત ઝિયાદા ભલાઈ રખ દી હો''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ ઉન લોગોં મેં સે હૈં જિન કો હુઝૂર ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્નત કી ખુશખબરી દે દી થી, આપ કા નામ સઅદ બિન માલિક કુરૈશી હૈ, આપ ؓ ને ૧૭/સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. આપ ઈસ્લામ લાને વાલોં મેં સાતવેં શખ્સ હૈં; લેકિન અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં તીર ચલાને વાલે પેહલે શખ્સ હૈં, આપ મુસ્તજાબુદ્દાવાત થે. ગઝવએ બદર ઔર ઉહદ કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ શરીક રહે હૈં. અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં બડ઼ી તકલીફેં ઉઠાઈ હૈં, હઝરત સઅદ ؓ ખુદ બયાન ફરમાતે હૈં કે હમ ઐસી બેસરો સામાની કી હાલત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા સાથ દેતે થે, કે હમારે પાસ ખાને કે લિયે બબુલ (કેકર) કે દરખ્ત કે ફલ ઔર ઉસ કે પત્તોં કે અલાવા કુછ ભી ન હોતા થા .

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ગૂંગાપન ખત્મ હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં એક લડ઼કા લાયા ગયા, યે લડ઼કા પૈદાઈશી ગૂંગા થા, આપ ﷺ ને ઉસ સે પુછાઃ ''ઝરા ઈતના બતા કે મૈં કૌન હૂં?'' ઉસ ને જવાબ દિયા કે આપ (ﷺ)અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં (ઔર ઉસી વક્ત સે બાતેં કરને લગા).

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૩૧૧]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શૌહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઈન ઔરતોં કે લિયે તુમ્હારે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો, તો ઉન કે લિયે તુમ્હારે છોડ઼ે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કે યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિય્યત ઔર કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસા :૧૨]

ફાયદાઃ શૌહર કે ઈન્તેકાલ કે બાદ અગર ઉસ કી કોઈ ઔલાદ ન હો, તો બીવી કો શૌહર કે માલ કા ચૌથાઈ હિસ્સા દેના ઔર ઔલાદ હો, તો આઠવાં હિસ્સા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખાને સે પેહલે કી દુઆ

જબ ખાના શુરૂ કરે તો યે દુઆ પઢ઼ેઃ ((بِسْمِ اللّٰهِ)) [બુખારી : ૫૩૭૬, અન અબી સલમા ؓ]

અગર ખાને કે શુરૂ મેં દુઆ પઢ઼ના ભૂલ જાએ તો યે દુઆ પઢ઼ેઃ ((بِسْمِ اللّٰهِ أَوَّلَهُ وَاٰخِرَهُ))

તર્જમાઃ શુરૂ ઔર આખિર મેં અલ્લાહ કા નામ લે કર ખાતા હૂં. [અબૂ દાઊદ : ૩૭૬૭, અન આઇશા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સોતે વક્ત સૂર-એ-કાફિરૂન પઢ્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ રાત મેં સોતે વક્ત સૂરહ ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (પૂરી) પઢ઼ે, તો વો શિર્ક સે બરી હોગા".
[તિર્મિઝી : ૩૪૦૩, અન ફરવહ બિન નૌફલ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અગર તુમ (સૂદ લેને સે) બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો (લિહાઝા હર મુસલમાન કો સૂદ સે બચના ચાહિયે)".
[સૂર-એ-બકરહ : ૨૭૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "દુનિયા કી ઝિંદગી સિવાએ ખેલ કૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુત્તકિયોં (યાની અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ". [સૂર-એ-અન્આમ : ૩૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં સબ સે ઝિયાદા ઈઝઝત વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જન્નત મેં સબ સે ઝિયાદા ઈઝઝત વાલા શખ્સ વો હોગા, જો સૂબહ વ શામ અલ્લાહ તઆલા કા દીદાર કરેગા".
[તિર્મિઝી : ૨૫૫૩, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	રાય કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિફા હૈ ! ઘેકવાર (એલોવિરા) ઔર રાય મેં.
[સુનને કુબ્રા લિલ બયહકી : ૧૯૫૭૮, અન કૈસ બિન રાફેઅ ﷺ]

ફાયદા : રાય કા તેલ બાલોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતા હૈ, સુફેદ હોને સે રોકતા હૈ ઔર જિલ્દ મેં નરમી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "રાસ્તે પર મત બૈઠો" સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમારે લિયે તો બૈઠના ઝરૂરી હૈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઠીક હૈ બૈઠો, લેકિન રાસ્તે કા હક અદા કરો" સહાબા ને અર્ઝ કિયા: રાસ્તે કા ક્યા હક હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: નિગાહ નીચી રખના, તકલીફ દેને વાલી ચીઝોં કો હટાના ઔર સલામ કા જવાબ દેના ઔર ભલાઈ કા હુક્મ કરના ઔર બુરાઈ સે લોગોં કો રોકના".
[અબૂ દાઊદ : ૪૮૧૫, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ કી કરામત

હઝરત ઉમર ફારૂક ؓ ને અપને ઝમાનએ ખિલાફત મેં કિસરા કો ફતહ કરને કે લિયે હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ કી અમારત મેં એક બડ़ા લશ્કર ઈરાન કી તરફ રવાના ફરમાયા. રાસ્તે મેં ઉન્હેં દરિયાએ દજલા મિલા. ઉસ કો પાર કરને કે લિયે ઉન કે પાસ ન કોઈ કશ્તી થી ઔર ન હી કોઈ દૂસરા રાસ્તા. ઔર દરિયા કા પાની ભી કાફી ચઢ़ા હુઆ થા. હઝરત સઅદ ؓ ને લોગોં કો દરિયા પાર કરને કી દાવત દી. ઈસ પર એક જમાત તૈયાર હો ગઈ ઔર ઉસ ને અપને ઘોડ़े દરિયા મેં ડાલ દિયે. ફિર હઝરત સઅદ ؓ ને તમામ લોગોં કો દરિયા મેં કૂદ જાને કા હુક્મ દિયા. ઈસ પર તમામ લોગ દરિયાએ દજલા મેં અપને ઘોડ़े કે સાથ કૂદ પડ़े, ઘોડ़े દરિયા મેં ઈસ તરહ ચલ રહે થે જૈસે ઝમીન પર હોં ઔર વો લોગ દરિયા પાર કરતે હુએ આપસ મેં ઈસ તરહ બાતેં કર રહે થે જિસ તરહ ઝમીન પર ચલતે હુએ કિયા કરતે હૈં; હાલાંકે દરિયા બહુત જોશ મેં થા. ઈરાનિયોં ને જબ યે મંઝર દેખા તો ઘબરા ગએ ઔર અપના સાઝો સામાન છોડ़ કર ભાગ નિકલે ઔર મુસલમાનોં કો અલ્લાહ ને ફતહ દી. ઉન કી વફાત સન ૫૫ હિજરી મેં હઝરત મુઆવિયા ؓ કે દૌરે ખિલાફત મેં હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — નીંદ અલ્લાહ કી અઝીમ નેઅમત

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કો બેશુમાર નેઅમતોં સે નવાઝા હૈ, ઉન્હીં મેં સે એક અઝીમ નેઅમત નીંદ હૈ, જબ આદમી સો જાતા હૈ તો ઉસ કા એહસાસ વ શુઊર ખત્મ હો જાતા હૈ ઔર આદમી અપને ગર્દ વ પેશ બલ્કે અપને જિસ્મ કે અહવાલ સે ભી બેખબર હો જાતા હૈ. ગોયા ઉસ વક્ત યે કુવ્વતેં ઉસ સે લે લી જાતી હૈં, મગર મૌત કી તરહ નીંદ દે કર ફિર જીતી જાગતી ઝિંદગી કૌન અતા કરતા હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા હી અતા કરતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝે અસર કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ શખ્સ ને અસર કી નમાઝ છોડ़ દી, તો ઉસ કા અમલ ઝાએ હો ગયા". [બુખારી : ૫૫૩, અન બુરૈદા ؓ]

ફાયદા: દિન ઔર રાત મેં તમામ મુસલમાનોં પર પાંચોં નમાઝોં કો અદા કરના તો ફર્ઝ હૈ હી, લેકિન ખાસ તૌર સે અસર કી નમાઝ છોડ़ને વાલોં કે હક મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા વઈદ બયાન ફરમાના ઉસ કી અહમિયત કો મઝીદ બઢ़ा દેતા હૈ, ચુનાંચે હમારે લિયે ઝરૂરી હૈ કે હમ અસર કી નમાઝ વક્ત પર અદા કરેં ઔર કઝા ન કરેં.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સામને વાલે કી બાત પૂરી તવજ્જુહ સે સુનના

જબ આપ ﷺ સે કોઈ મુલાકાત કરતા ઔર ગુફતગૂ કરતા, તો આપ ﷺ ઉસ કી તરફ સે તવજ્જુહ ન હટાતે, યહાં તક કે વો આપ ﷺ સે રૂખ ન હટા લેતા. [ઈબ્ને માજા : ૩૭૧૬, અન અનસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ દો મુસલમાન મિલતે હૈં ઔર એક દૂસરે સે મુસાફા કરતે હૈં (યાની હાથ મિલાતે હૈં) તો ઉન કે જુદા હોને સે પેહલે પેહલે દોનોં કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૭૨૭, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સહાબા ؓ કી સીરત કો દાગદાર બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરે સહાબા ؓ કે બારે મેં અલ્લાહ સે ડરતે રેહના, મેરે બાદ ઉન કે નિશાના મત બનાના, જો ઉન સે મુહબ્બત કરેગા વો મુજ સે મુહબ્બત કી બિના પર ઉન સે મુહબ્બત કરેગા ઔર જો ઉન સે બુગ્ઝ રખેગા વો મુજ સે બુગ્ઝ કી બિના પર ઉન સે બુગ્ઝ રખેગા ઔર જિસ ને ઉન કો તકલીફ દી ઉસ ને મુજ કો તકલીફ દી ઔર જિસ ને મુજ કો તકલીફ દી ગોયા ઉસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ પહુંચાઈ ઔર જિસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ પહુંચાઈ કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અઝાબ મેં પકડ઼ લે''.

[તિર્મિઝી : ૩૮૬૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મુગફ્ફલ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	બેજા ઝીનત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આદમી કે લિયે મુનાસિબ નહીં કે વો નક્શ વ નિગાર વાલે ઘર મેં દાખિલ હો''.

[બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૩૨૬, અન ઉમ્મે સલમા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે રોઝ સબ કો ઝિંદા કિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(દોબારા) સૂર ફૂંકા જાએગા, તો સબ કે સબ કબ્રોં સે નિકલ કર અપને રબ કી તરફ દૌડ઼ પડ઼ેંગે. વો કહેંગે: હાય હમારી બરબાદી! હમ કો હમારી ખ્વાબગાહોં સે કિસ ને ઉઠા દિયા (જવાબ મિલેગા) યે વહી હૈ જિસ કા રહમાન ને વાદા કિયા થા ઔર રસૂલોં ને સચ કહા થા, બસ વો એક ઝોર કી આવાઝ હોગી, જિસ સે સબ જમા હો કર હમારે પાસ હાઝિર કર દિએ જાએંગે''.

[સૂર-એ-યાસીન : ૫૧ તા ૫૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મહેંદી સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મહેંદી કા ખિઝાબ લગાઓ, ક્યોંકિ યે તુમ્હારી જવાની, હુસ્ન વ જમાલ ઔર મરદાના કુવ્વત કો બઢ઼ાતા હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૭૩૦૦, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ સબ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ, રિશ્તેદારોં, યતીમોં, મિસ્કીનોં, કરીબી પડ઼ોસિયોં ઔર દૂર કે પડ઼ોસિયોં, પાસ બૈઠનેવાલોં, મુસાફિરોં ઔર જો લોગ તુમ્હારે માતહત હોં, સબ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા તકબ્બુર કરને વાલે ઔર શૈખી મારને વાલે કો બિલ્કુલ પસંદ નહીં કરતા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૩૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ ﷺ

હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ ﷺ ભી ઉન દસ મુબારક લોગોં મેં હૈં, જિન્હેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્નત કી બશારત સુના દી થી, યે હઝરત ઉમર ﷺ કે બહનોઈ હૈ, ઈન્હોં ને હઝરત ઉમર ﷺ સે પેહલે ઈસ્લામ કબૂલ કિયા; વો ઔર ઉન કી બીવી ફાતિમા બિન્તે ખત્તાબ, હઝરત ઉમર ﷺ કે ઈસ્લામ કા ઝરિયા બને, એક મરતબા એક ઔરત ને અદાલત મેં યે દાવા કિયા કે ''સઈદ ને ફલાં ઝમીન દબાલી હૈ '' હઝરત સઈદ ﷺ કો ઈસ સે બડ઼ી તકલીફ હુઈ ઔર ઉન્હોં ને અદાલત મેં હાકિમ કે સામને કહાઃ ક્યા મૈં ઈસ ઔરત કી ઝમીન દબાઉંગા, જબ કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સુના હૈ કે ''જો શખ્સ કિસી કી બાલિશ્ત ભર ઝમીન ભી ઝુલમન દબાએગા, તો ઝમીન કા વો ટુકડ઼ા સાતોં ઝમીન તક તૌક બના કર ઉસ કે ગલે મેં ડાલા જાએગા'' ઈસ હદીસ કો સુનને કે બાદ હાકિમ ને ઉન કો બરી કર દિયા, મગર ઉન્હોં ને દુખે હુએ દિલ સે ફરમાયાઃ ઐ અલ્લાહ! તૂ જાનતા હૈ કે વો ઔરત જૂટી હૈ, તૂ ઉસ કો અંધા કર દે ઔર ઉસ કી ઝમીન કો ઉસ કી કબ્ર બનાદે. ઔર ઐસા હી હુઆ, વો અંધી હો ગઈ ઔર એક દિન વો ગઢ઼ે મેં ગિર પડ઼ી ઔર વો ગઢ઼ા ઉસ કી કબ્ર બન ગયા. હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ કા ઈન્તેકાલ સન ૫૦ હિજરી મેં યા ઉસ કે કુછ બાદ હુઆ, ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્ર સત્તર સાલ સે ભી ઝાઈદ થી.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ટૂટે હુએ પૈર કો ઠીક કરના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અતીક ﷺ જબ અબૂ રાફેઅ કો કત્લ કર કે વાપસ આને લગે તો સીડ઼ી (ઝીનહ) સે ઉતરતે હુએ ગિર પડ઼ે ઔર પૈર ટૂટ ગયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ પર અપના દસ્તે મુબારક ફેરા, તો ફૌરન ઐસા અચ્છા હો ગયા, ગોયા કભી ટૂટા હી ન થા. [બુખારી : ૪૦૩૯, અન બર્રા બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ મેં કિબ્લે કી તરફ રૂખ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ તુમ (નમાઝ મેં) જહાં કહીં ભી હો, તો અપને ચેહરોં કો ઉસી (બૈતુલ્લાહ શરીફ) કી તરફ કિયા કરો''. [સૂર-એ-બકરહ : ૧૪૪]

ફાયદાઃ કિબ્લે કી તરફ રૂખ કર કે નમાઝ અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખાને કે બાદ કી દુઆ

ખાના ખાને કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ેઃ ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِيْنَ))

તર્જમાઃ તમામ તારીફેં ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈ જિસ ને હમેં ખિલાયા, પિલાયા ઔર મુસલમાન બનાયા.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૫૦, અબૂ સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ ૩૩ મરતબા સુબ્હાનલ્લાહ, ૩૩ મરતબા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઔર ૩૪ મરતબા અલ્લાહુઅકબર કેહતા હૈ, વો કભી નુકસાન મેં નહીં રેહતા''.

[મુસ્લિમ : ૧૩૪૯, અન કઅબ બિન ઉજરહ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બડ઼ા ગુનાહ કરે, ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડ઼ા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ દિયા''.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૧૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : ''જો શખ્સ (અપને નેક આમાલ કે બદલે) દુનિયવી ઝિંદગી ઔર ઉસ કી રૌનક ચાહેગા, તો હમ ઉન લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા બદલા દુનિયા હી મેં દે દેંગે; ઔર ઉન કે લિયે દુનિયા મેં કોઈ કમી નહીં હોગી, યહી લોગ હૈં જિન કે લિયે આખિરત મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ જહન્નમ હૈ ઔર ઉન્હોં ને જો કુછ દુનિયા મેં કિયા થા (વો સબ આખિરત મેં) બેકાર સાબિત હોગા''. [સૂર-એ-હૂદ : ૧૫ તા ૧૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કો ખુશખબરી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''એક પુકારને વાલા જન્નતિયોં કો પુકારેગાઃ તુમ હમેશા તંદુરસ્ત રહોગે, કભી બીમાર ન હોગે, તુમ હમેશા ઝિંદા રહોગે, કભી મૌત નહીં આએગી, તુમ હમેશા જવાન રહોગે, કભી બૂઢે નહીં હોગે, તુમ હમેશા ખુશહાલ રહોગે, કભી મોહતાજ ન હોગે''.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૭, અન અબી સઈદ ﷺ વ અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પીલૂ સે ઈલાજ

હઝરત જાબિર રદિ. ફરમાતે હૈં કે હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ મકામે મહરુઝ્ઝહરાન મેં થે, હમ પીલૂ ચુન રહે થે, આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ સ્યાહ રંગ કે પીલૂ ચુનો ઈસ લિયે કે વો ઝયાદા અચ્છે હોતે હૈં.

[બુખારી : ૫૪૫૩]

ફાયદા : પીલૂ બલગમ કો દૂર કરતા હૈ, જિલ્દ કે મસામાત ખોલતા હૈ, ઔર ગંદી હવા કો દૂર કરતા હૈ, ઉસકી જડ.કી મિસ્વાક દાંતોં કો સાફ ઔર મઝબૂત રખતી હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ અપને મુસલમાન ભાઈ સે ઝગડ઼ા મત કરો ઔર ન ઉસ સે ઐસા મઝાક કરો, જો ઝગડ઼ે કા સબબ બને ઔર ન ઉસ સે ઐસા વાદા કરો, જિસ કો તુમ પૂરા ન કર સકો''.

[તિર્મિઝી : ૧૯૯૫, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્રાહ ﷺ

હઝરત અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્રાહ ﷺ કા અસલ નામ આમિર બિન અબ્દુલ્લાહ હૈ. વો ભી ઉન મુબારક હસ્તિયોં મેં હૈં જિન્હેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દુનિયા મેં હી જન્નત કી ખુશખબરી દે દી થી. ગઝવએ ઉહદ કે દિન જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ચેહરએ મુબારક મેં ખૌદ (લોહે કી ટોપી) કી દો કડ઼િયાં દાખિલ હો ગઈ થીં, તો ઉસે અબૂ ઉબૈદહ ﷺ ને અપને દાતોં સે પકડ઼ કર ખીંચા થા, જિસ કી વજહ સે ઉસ કે સામને કે દો દાંત ટૂટ ગએ થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કે બારે મેં ફરમાયા: ''હર ઉમ્મત કે લિયે એક અમીન (અમાનતદાર) હોતા હૈ ઔર મેરી ઉમ્મત કે અમીન અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્રાહ હૈં''. એક મરતબા હઝરત ઉમર ﷺ ઉન સે મુલાકાત કી તો દેખા કે ઊંટ કે કજાવે કી ચાદર પર લેટે હુએ હૈં ઔર ઘોડ઼ે કો દાના ખિલાને વાલે થૈલે કો તકિયા બનાયા હૈ. હઝરત ઉમર ﷺ ને ઉન સે ફરમાયા: કે આપ ને અપને સાથિયોં કી તરહ મકાન વ સામાન ક્યોં નહીં બના લિયા. ઈસ પર અબૂ ઉબૈદહ ને ફરમાયા: કબ્ર તક પહુંચને કે લિયે યે સામાન કાફી હૈ. ઉન કી વફાત સન ૧૮ હિજરી મેં મુલ્કે શામ મેં હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | પાની અલ્લાહ કી નેઅમત

પાની અલ્લાહ તઆલા કી અઝીમ નેઅમત હૈ, જિસ કે બગૈર કોઈ મખ્લૂક ઝિંદા નહીં રેહ સકતી, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને કહીં ઝીલ, દરિયા, નદી કી શક્લ મેં, તો કહીં સમંદર ઔર મિટ્ટી કી તેહ મેં પાની પૈદા કર કે કાબિલે ઈસ્તેમાલ બનાયા, જિસ સે ઈન્સાની ઝિંદગી બહાલ રેહ સકે, ફિર ઈસ અઝીમ નેઅમત કો બિલ્કુલ આમ કર દિયા, ખુદા કી કુદરત પર કુર્બાન જાઈએ! કે દુનિયા જબ સે કાઈમ હુઈ હૈ ઉસ વક્ત સે પાની ઈસ્તેમાલ હોતા આ રહા હૈ ઔર ન જાને કબ તક ઈસ્તેમાલ હોતા રહેગા, મગર ઉસ કી કુદરત કે ખઝાને મેં કોઈ કમી નહીં આઈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(દીની) ઈલ્મ હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કો રૂખ્સત ફરમાતે, તો ઉસ કા હાથ અપને હાથ મેં લે લેતે ઔર ઉસ વક્ત તક (ઉસ કા હાથ) ન છોડ઼તે, જબ તક કે વો આપ ﷺ કે હાથ કો ખુદ ન છોડ઼ દે''.

[તિર્મિઝી : ૩૪૪૨, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બેવા ઔર મિસ્કીન કી મદદ કરને પર સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "બેવા ઔર મિસ્કીનોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને વાલા, અલ્લાહ કે રાસ્તે કે મુજાહિદ કી તરહ યા તો દિન મેં રોઝા રખને વાલે ઔર રાત ભર નમાઝ પઢ઼ને વાલે કી તરહ હૈ".

[બુખારી : ૬૦૦૬, અન સફવાન બિન સુલૈમ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	પડ઼ોસી કો સતાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "વો આદમી જન્નત મેં દાખિલ ન હોગા, જિસ કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે ઉસ કે પડ઼ોસી મહફૂઝ ન હો (ક્યોંકિ પડ઼ોસી કો સતાના હરામ હૈ)". [મુસ્લિમ : ૧૭૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઐશ વ ઈશરત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ ؓ કો જબ યમન ભેજા તો ફરમાયા કેઃ "નાઝ વ નેઅમત કી ઝિંદગી સે બચના; ઈસ લિયે કે અલ્લાહ કે બંદે ઐશ વ ઈશરત કરને વાલે નહીં હોતે". [મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૬૧૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુજરિમોં કે ખિલાફ આઝા કી ગવાહી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "યહી વો જહન્નમ હૈ, જિસ કા તુમ સે વાદા કિયા જાતા થા, આજ તુમ અપને કુફ્ર કી વજહ સે ઈસ મેં દાખિલ હો જાઓ, આજ હમ ઉન કે મુંહ પર મુહર લગા દેંગે ઔર જો કુછ યે કરતે થે, ઉન કે હાથ હમ સે બયાન કર દેંગે ઔર ઉન કે પાવં ઉસ કી ગવાહી દેંગે".

[સૂર-એ-યાસીન : ૬૩ તા ૬૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલ્ત ؓ અપને ચચા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શખ્સ કો પકડ઼ કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ઼ કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ કિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખત્મ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝર્રાત હોતે, ચુનાંચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા. [અબૂ દાવૂદ : ૩૪૨૦]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જબ તુમ લોગોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને લગો, તો અદલ વ ઈન્સાફ કે સાથ ફૈસલા કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા જિસ બાત કી તુમ કો નસીહત કરતા હૈ યકીન જાનો બહુત હી અચ્છી હૈ". [સૂર-એ-નિસા : ૫૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત હમઝા ﵁

હઝરત હમઝા ﵁ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ચચા, રઝાઈ ભાઈ ઔર મશહૂર સહાબી હૈં. નુબુવ્વત કે છટે સાલ મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા હર તરહ સાથ દિયા. મુશ્રિકીને મક્કા ને જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર ખાનદાને બની હાશિમ કો શિઅબે અબી તાલિબ મેં કૈદ હોને પર મજબૂર કર દિયા થા ઉસ વક્ત હઝરત હમઝા ﵁ ભી આપ ﷺ કે સાથ થે. તમામ મુશ્કિલાત મેં સાથ દિયા. ઉન્હોં ને મદીના મુનવ્વરહ કી હિજરત ફરમાઈ, ઔર ઈસ્લામ કી અઝીમુશ્શાન લડ઼ાઈ ગઝવએ બદર મેં ખૂબ જોહર દિખાએ ઔર ફિર દૂસરે સાલ ગઝવએ ઉહદ મેં બડ઼ી બહાદુરી ઔર જાંબાઝી દિખાઈ, તકરીબન અલ્લાહ કે તીસ દુશ્મનોં કો જહન્નમ રસીદ કિયા. જંગે ઉહદ મેં જબ વો શહીદ હો ગએ, તો કુફ્ફાર વ મુશ્રિકીન ને ઉન કા મુસ્લા કિયા, યાની જિસ્મ કે મુખ્તલિફ હિસ્સોં કો કાટ ડાલા ઔર હિંદા ને ઉન કા કલેજા નિકાલ કર ચબાયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઉન કી શહાદત પર બડ઼ા રંજ વ ગમ હુઆ, હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં સય્યિદુશ્શુહદા (યાની શહીદોં કે સરદાર) ઔર અસદુલ્લાહ (યાની અલ્લાહ કા શેર) કા ખિતાબ દિયા. ઉન કે વારિસીન મેં સિર્ફ એક છોટી બેટી ઔર બીવી થીં.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | હુઝૂર ﷺ કે પસીને કી ખુશ્બૂ

હઝરત અનસ ﵁ ફરમાતે હૈંઃ એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે યહાં તશરીફ લાએ ઔર કૈલૂલા ફરમાયા, જબ આપ ﷺ કો પસીના આયા, તો મેરી વાલિદા એક શીશી લાઈ ઔર પસીના પોંછ કર જમા કરને લગીં, ઉસ દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી આંખ ખુલ ગઈ, આપ ﷺ ને પૂછાઃ ઉમ્મે સુલૈમ! તુમ યે ક્યા કર રહી હો? ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયાઃ મૈં આપ કે પસીને કો જમા કર રહી હૂં, તાકે હમ ઇસે ખુશ્બૂ કે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કરેં.

[મુસ્લિમ : ૬૦૫૫]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ નમાઝ કે લિયે કામિલ વુઝૂ કરતા હૈ ફિર ફર્ઝ નમાઝ કે લિયે ચલ કર જાતા હૈ ઔર લોગોં કે સાથ નમાઝ પઢ઼તા હૈ યા આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼તા હૈ યા ફરમાયાઃ નમાઝ મસ્જિદ મેં અદા કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહોં કો માફ ફરમા દેતે હૈં".

[મુસ્લિમ : ૫૪૯, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન ﵁]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ખાને કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો ખાના ખાને કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ેગા, ઉસ કે અગલે પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાએંગેઃ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ أَطْعَمَنِيْ هٰذَا الطَّعَامَ وَرَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِّنِّيْ وَلَا قُوَّةٍ))"

તર્જમાઃ તમામ તારીફેં ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને મુજે યે ખાના ખિલાયા ઔર કુવ્વત વ તાકત કે બગૈર મુજે યે રિઝક અતા ફરમાયા.

[અબૂ દાઊદ : ૪૦૨૩, અન મુઆઝ બિન અનસ ﵁]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-વાકિઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ શખ્સ ને સૂર-એ-વાકિઆ પઢ઼ી ઉસ પર ફક્ર વ ફાકા નહીં આએગા''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૩૯૫, અન ઈબ્ને મસ્ઊદ ؓ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : ''ગુર્બત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી''. [સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૧]

ખુલાસાઃ રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના યા પૈદાઇશ સે બચને કી કોઈ ઔર તદબીર ઈખ્તિયાર કરના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ, બહુત હી બડ઼ા ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''હમ ને ઝમીન કે ઊપર કી તમામ ચીઝોં કો ઝમીન કે લિયે ઝીનત બનાયા હૈ, તાકે હમ ઈસ કે ઝરિયે સે લોગોં કા ઈમ્તિહાન લેં કે કૌન શખ્સ ઈસ મેં ઝિયાદા અચ્છા અમલ કરતા હૈ''. [સૂર-એ-કહફ : ૭]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી કા તાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અહલે જન્નત કે સર પર તાજ હોંગે, જિન કા અદના સે અદના મોતી ભી મશ્રિક વ મગરિબ કે દરમિયાન કી ચીઝોં કો રૌશન કર દેગા''. [તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમાર કે લિયે જૌ મુફીદ હૈ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્ઝિર કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ؓ ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઐ અલી! બસ કરો, ઈસ લિયે કે તુમ અભી કમઝોર હો''. ઉમ્મે મુન્ઝિર કા બયાન હૈ કે મૈં ને ઉન કે લિયે ચુકંદર ઔર જૌ કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ؓ સે ફરમાયાઃ ''ઐ અલી! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે તુમ્હારે લિયે મુફીદ તરીન હૈ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૫૬, અન ઉમ્મે મુન્ઝિર બિન્તે કૈસ ؓ]

ફાયદાઃ ચુકંદર ઔર જૌ બીમાર આદમી કે લિયે બહુત મુફીદ હૈ ઔર કમઝોરી કો દૂર કરતે હૈં.

નંબર(૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ મેં સે કોઈ પેશાબ કરને કે લિયે જાએ, તો અપની શર્મગાહ કો દાહને હાથ સે ન છુએ ઔર જબ પાખાના કે લિયે જાએ તો સફાઈ કે લિયે દાહના હાથ ઈસ્તેમાલ ન કરે ઔર જબ પાની પિયે તો એક સાંસ મેં ન પિયે''. [અબૂ દાઊદ : ૩૧, અન અબી કતાદા ؓ]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત હમઝા ﷺ કી બીવી ઔર બેટી અમ્મારા

હઝરત હમઝા ﷺ કી અહલિયા કા નામ સલમા બિન્તે ઉમૈસ થા. ઈન કી બહન અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ હઝરત અલી ﷺ કે બડ઼े ભાઈ જાફર બિન અબી તાલિબ કી બીવી થીં, હુઝૂર ﷺ ને ઈન બેહનોં કે બારે મેં ફરમાયાઃ "યે મોમિન બેહને હૈં". દોનોં બેહનેં ઈબ્તિદાએ ઈસ્લામ મેં મુસલમાન હો ગઈ થીં. હઝરત અસ્મા અપને શૌહર હઝરત જાફર ﷺ કે સાથ હબ્શા હિજરત કર ગઈ થીં, લેકિન હઝરત સલમા મક્કા મેં અપને શૌહર હઝરત હમઝા કે સાથ રહીં. ઉન સે એક બેટી અમ્મારા બિન્તે હમઝા હુઈ. જંગે ઉહદ મેં હઝરત હમઝા ﷺ કી શહાદત હુઈ, જબ મુસલમાન મદીના લૌટે તો કમસિન અમ્મારા ﷺ અપને વાલિદ હમઝા સે મિલને દૌડ઼તી હુઈ આઈ, જો સામને આતા ઉસ સે પૂછતીઃ મેરે અબ્બૂ કહાં હૈ? સહાબા હઝરત હમઝા ﷺ કી દર્દનાક શહાદત કો યાદ કર કે રો પડ઼તે, જવાબ ન દે પાતે, યહાં તક કે હઝરત અલી ﷺ સામને આ ગએ, અમ્મારા ﷺ ને કહાઃ ભાઈ જાન! અબ્બૂ કહાં હૈં? હઝરત અલી ﷺ ને અમ્મારા કો ગોદ મેં ઉઠા લિયા, તમામ સહાબા ઉસ બચ્ચી કે યતીમ હોને પર રોને લગે, ચુનાંચે હઝરત હસ્સાન ﷺ ને ચંદ અશ્આર સુના કર બચ્ચી કો તસલ્લી દી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | ઈન્સાન કી બનાવટ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કો બેહતરીન ઔર ખૂબસુરત અંદાઝ મેં ઢાલ કર હર એક ઉઝવ કો મખ્સૂસ અંદાઝ મેં ફિટ કર કે કિસી ન કિસી ખૂબી કા હામિલ બનાયા, આંખોં મેં દેખને કી સલાહિયત, તો કાનોં મેં સુનને કી કુવ્વત, જહાં હાથોં મેં ખાને પીને ઔર પકડ઼ને કી તાકત, વહીં પાંવ મેં ચલને કી કુવ્વત ઔર દિલ વ દિમાગ મેં સોચને કી સલાહિયત, યહાં તક કે મેઅદે કો ગિઝા હઝમ કરને કી સલાહિયત દી. યકીનન યે કુદરત કી બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | કુર્આન મજીદ પર ઈમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ " ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી ઝાત, ઉસ કે રસૂલ ઔર ઉસ કી કિતાબ (યાની કુર્આન) પર ઈમાન લાઓ, જિસ કો અલ્લાહ ને અપને રસૂલ પર નાઝિલ ફરમાયા હૈ ઔર ઉન કિતાબોં પર ભી (ઈમાન લાઓ) જો ઉન સે પેહલે નાઝિલ કી જા ચુકી હૈં". [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૬]

ફાયદાઃ કુર્આને કરીમ કો અલ્લાહ તઆલા કી ઉતારી હુઈ કિતાબ સમજના ઔર ઉસ કે હર્ફ બ હર્ફ સહી હોને કા યકીન રખના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | સફર સે વાપસી કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સફર સે વાપસ આને કે બાદ પેહલે મસ્જિદ જા કર દો રકાત નમાઝ અદા કરતે, ઔર લોગોં સે મુલાકાત ફરમાતે (ફિર ઉસ કે બાદ ઘર તશરીફ લે જાતે).

[અબૂ દાઊદ : ૨૭૭૩, અન કઅબ બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કી કોઈ તકલીફ વ પરેશાની દૂર કરેગા, તો ઈસ અમલ કી વજહ સે અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તકલીફ઼ ઔર પરેશાનિયોં કો દૂર કર દેગા; ઔર જો શખ્સ અપને મુસલમાન ભાઈ કા ઐબ છુપાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે રોઝ ઉસ કે ઐબ કો છુપાએગા''. [મુસ્લિમ: ૬૫૭૮, અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﵁]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી ગુનાહ પર રાઝી રેહના ભી ગુનાહ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ રૂએ ઝમીન પર કોઈ ગુનાહ કા કામ કિયા જાએ ઔર વહાં મૌજૂદ લોગ ઉસ કો નાપસંદ કરતે હોં, તો વો લોગ ઉસ આદમી કે હુક્મ મેં હૈં જો વહાં પર મૌજૂદ નહીં ઔર જો લોગ વહાં મૌજૂદ નહીં, લેકિન વો ઉસ ગુનાહ પર ખુશ હોતે હૈં તો વો લોગ ઉસ આદમી કે માનિંદ હૈ જો વહાં પર મૌજૂદ હૈ (યાની ઉન કો ગુનાહ હોગા)''. [અબૂ દાઊદ: ૪૩૪૫, અન ઉર્સ બિન અમીરા ﵁]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ઔર આખિરત કા મઝા

હઝરત અબૂ માલિક અશઅરી ﵁ કી જબ વફાત કા વક્ત કરીબ આયા તો ફરમાયા: ''ઐ લોગો! તુમ દૂસરોં કો યે બાત પહુંચા દેના કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ફરમાતે હુએ સુના, કે દુનિયા કી મિઠાસ આખિરત કી કડ઼વાહટ હૈ ઔર દુનિયા કી કડ઼વાહટ આખિરત કી મિઠાસ હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૩૯૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ખાસ બંદોં કે ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હાં જો અલ્લાહ કે ખાસ બંદે હૈં, ઉન કે લિયે મુકર્રર શુદા રોઝી હૈ; યાની હર કિસ્મ કે મેવે હૈં ઔર વો બડ઼ે ઈકરામ કે સાથ નેઅમત કે બાગોં મેં (શાહી) તખ્તોં પર એક દૂસરે કે સામને બૈઠે હોંગે. ઉન અહલે જન્નત કે સામને લતીફ શરાબ કે જામ પેશ કિએ જાએંગે, જિસ કા રંગ સફેદ ઔર પીને વાલોં કે લિયે નિહાયત લઝીઝ હોગી, ન ઉસ સે દર્દે સર હોગા ઔર ન અકલ મેં ફુતૂર આએગા''. [સૂર-એ-સાફ્ફાત: ૪૦ તા ૪૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઘેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો કડ઼વી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિફા હૈ (યાની) ઘેકવાર (એલ્વા) ઔર રાઈ મેં''. [સુનનુલ કુબરા લિલ બૈહકી: ૯/૩૪૬, અન કૈસ ઈબ્ને રાફેઅ અશજઈ]

ફાયદા: ઘેકવાર ચેહરે પર લગાને સે ઉસ કો નિખારતા હૈ, જિલ્દ કી ખુશ્કી કો દૂર કરતા હૈ, સર પર લગાને સે બાલ ઉગાતા હૈ, જલે ઔર કટે હુએ નિશાનાત કો દૂર કરતા હૈ, ઈસ કે ઈસ્તેમાલ કરને સે શૂગર કે મરીઝ કો આફિયત હોતી હૈ. રાઈ કા તેલ દિમાગ કો કુવ્વત બખ્શતા હૈ, માલિશ કરને સે જિસ્મ મેં ચુસ્તી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો, ઔર (શરીઅત કે મુતાબિક ફૈસલા કરને વાલે) હાકિમોં કી ભી ઈતાઅત કરો''. [સૂર-એ-નિસા: ૫૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦ રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબ્બાસ બિન અબ્દુલ મુત્તલિબ ﷺ

હઝરત અબ્બાસ ﷺ નબીએ કરીમ ﷺ કે સગે ચચા હૈં ઔર ઉમ્ર મેં આપ ﷺ સે સિર્ફ દો સાલ બડ઼े હૈં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ઉન કો બેહદ મુહબ્બત થી, ઔર મુસલમાન હોને સે પેહલે ભી વો હુઝૂર ﷺ કી મદદ કિયા કરતે થે. હઝરત અબૂ ઝર ﷺ કો કુફ્ફાર જબ તકલીફ પહુંચા રહે થે તો હઝરત અબ્બાસ ﷺ ને હી બચાયા થા. ઉન્હોં ને ગઝવએ બદર કે ફૌરન બાદ ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. બાઝ કા કેહના હૈ કે હિજરત સે પેહલે ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા; મગર અપને ઈસ્લામ કો છુપાએ રખા ઔર મક્કા સે મુશ્રિકોં કી ખબરેં હુઝૂર ﷺ કે પાસ ભેજતે રહે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બડ઼ી ઈઝઝત ઔર ઈકરામ કિયા કરતે થે. એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કે બારે મેં ફરમાયા: ''એ લોગો! જિસ ને મેરે ચચા કો તકલીફ પહુંચાઈ ઉસ ને મુજે તકલીફ પહુંચાઈ, ઈસ લિયે કે હર શખ્સ કા ચચા ઉસ કે બાપ કે મિસ્લ હોતા હૈ''. હઝરત અબ્બાસ ﷺ કી વફાત હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે દૌરે ખિલાફત મેં ૮૨ સાલ કી ઉમ્ર મેં જુમા કે દિન ૧૨ રજબ સન ૩૨ હિજરી મેં હુઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન હુએ, હઝરત ઉસ્માન ﷺ ને નમાઝે જનાઝા પઢ઼ાઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ખિલાફતે રાશિદા કી મુદ્દત કી પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરે વિસાલ કે બાદ ખિલાફતે રાશિદા તીસ બરસ રહેગી, ફિર બાદશાહી હો જાએગી''. (ચુનાંચે આપ કી પેશીન ગોઈ કે મુતાબિક યે તીસ સાલ કી મુદ્દત હઝરત અલી કી ખિલાફત તક ચલી, ફિર ઉસ કે બાદ બાદશાહત કા દૌર શુરૂ હો ગયા). [તિર્મિઝી : ૨૨૨૬, અન સફીના ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ તો પરહેઝગારી હી હૈ''. [સૂરએ-તાહા : ૧૩૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — દાવત ખાને કે બાદ ક્યા પઢ़ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દાવત કે મૌકે પર યે દુઆ પઢ઼ી: ((اَللّٰهُمَّ أَطْعِمْ مَّنْ أَطْعَمَنِيْ وَاسْقِ مَنْ سَقَانِيْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! જિસ ને હમેં ખિલાયા તૂ ઉસ કો ખિલા, જિસ ને હમેં પિલાયા તૂ ઉસ કો પિલા.

[મુસ્લિમ : ૫૩૬૨, અન મિકદાદ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત — અઝાન ઔર સફે અવ્વલ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર લોગોં કો માલૂમ હો જાએ કે અઝાન દેને મેં ઔર સફે અવ્વલ મેં કિતના સવાબ હૈ, તો વો સફે અવ્વલ ઔર અઝાન દેને કે લિયે તલવારોં સે મુકાબલા કરકે આગે બઢ઼ને કે લિયે કોશિશ કરને લગેં''. [બુખારી : ૬૧૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ઼ ડાલતે હૈં ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડ઼ને કા અલ્લાહ ને હુક્મ દિયા હૈ, ઉન કો તોડ઼તે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મે ઉન કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી''.

[સૂર-એ-રઅદ : ૨૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી કી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસા કે હમ ને આસ્માન સે પાની બરસાયા હો, ફિર ઉસ કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ઼ પૌદે પૈદા હો કર ખૂબ ગુંજાન હો ગએ હોં ફિર યે (કિસી હાદસે કા શિકાર હો કર) રેઝા રેઝા હો જાએ કે ઉસ કો હવા ઉડ઼ાએ ફિરતી હો''.

[સૂર-એ-કહફ : ૪૫]

ફાયદા: જિસ તરહ પાની બરસને કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ઼ પૌદે ખૂબ હરે ભરે હો જાતે હૈં, ફિર કિસી આફત કા શિકાર હો કર સબ ખત્મ હો જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયવી ઝિંદગી હૈ, કે આજ સબ કુછ મૌજૂદ હૈ ઔર જબ મૌત આએગી, તો કુછ ભી બાકી નહીં રહેગા.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખી કે હોંટ

હઝરત અબૂ સઈદ ﷺ સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ﴿وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ﴾ કી તફસીર મેં ફરમાયા: ''દોઝખ કી આગ ચેહરોં કો ઐસા ભૂન દેગી કે દોઝખી કા ઊપર કા હોંટ ઊપર કો ચઢ઼ જાએગા, યહાં તક કે સર કે દરમિયાન તક જા પહુંચેગા ઔર ઉસ કા નીચે કા હોંટ લટક જાએગા, યહાં તક કે વો દોઝખી કી નાફ તક પહુંચ જાએગા''. [તિર્મિઝી : ૨૫૮૭, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સફરજલ (Pear) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ તો આપ કે દસ્તે મુબારક મેં એક સફરજલ (બહી) થા, ફિર આપ ને ફરમાયા: ''તલ્હા! ઈસે લો ક્યોંકિ યે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ''.

[ઈબ્ને માજા : ૩૩૬૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઔરતોં કે સિલસિલે મેં વસિય્યત કબૂલ કરો, ઈસ લિયે કે ઔરત બદન કી નાજુક ઔર ટેઢ઼ી પસલી સે પૈદા કી ગઈ હૈ, અગર તુમ ઉસ કો સીધા કરને કી કોશિશ કરોગે, તો ટૂટ જાએગી ઔર અગર તુમ ઉસ કો ઉસ કી હાલત પર છોડ઼ દોગે, તો વો ઔર ઝિયાદા ટેઢ઼ી હો જાએગી''. (યાની ઔરતોં કે સાથ ન ઝિયાદા સખ્તી કરો ઔર ન ઝિયાદા નરમી કરો). [મુસ્લિમ: ૩૬૪૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ચચાઝાદ ભાઈ હૈં. આપ ﷺ કી વિલાદત હિજરત સે તીન સાલ કબ્લ મક્કા મુકર્રમા મેં હુઈ ઔર ફતહે મક્કા સે પેહલે આપને વાલિદ અબ્બાસ ﷺ ઔર વાલિદા ઉમ્મે ફઝલ ﷺ કે સાથ મદીના તૈયબા હિજરત કી; રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત કે વક્ત ઉન કી ઉમ્ર સિર્ફ તેરહ સાલ કી થી, ઈસ લિયે ઉન કો હુઝૂર ﷺ કી સોહબત સે ફાયદા ઉઠાને કા ઝિયાદા મૌકા ન મિલ સકા, મગર હુઝૂર ﷺ કી દુઆ ઔર ઈલ્મ કી તલબ ને ઉન કી ઈસ કમી કો પૂરા કર દિયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આપ કે બારે મેં ફરમાયા: ‘‘એ અલ્લાહ! ઈન કો દીન કી સમજ અતા ફરમા’’ ઈસી દુઆ કા નતીજા થા કે બડ઼ે બડ઼ે સહાબ-એ-કિરામ ﷺ આપ ﷺ કો હિબરૂલ ઉમ્મહ, તરજુમાનુલ કુર્આન, બહરૂલ ઈલ્મ ઔર ઈમામુત્તફસીર જૈસે અલ્ફાઝ સે યાદ કરતે થે. હઝરત ઉમર ﷺ ભી મુશ્કિલ મસાઈલ કો હલ કરને કે લિયે ઉન કો બુલાતે ઔર ઉન કે મશ્વરે કો કબૂલ ફરમાતે, ઉન કી વફાત સન ૮૬ હિજરી મેં તાઈફ મેં હુઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | ચિમગાદડ઼

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કે જાનવર પૈદા કિએ, ઉન્હીં મેં સે એક ઉડ઼ને વાલા જાનવર ચિમગાદડ઼ હૈ; ઉસે દિન કે મુકાબલે રાત મેં ઝિયાદા નઝર આતા હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કે અંદર યે ખાસિયત રખી હૈ કે વો ઈન્સાનોં કી તરહ હંસતી હૈ; ઉસ કી માદા અંડે દેને કે બજાએ જાનવરોં કી તરહ બચ્ચે દેતી હૈ ઔર અપને બચ્ચોં કો દૂધ પિલાતી હૈ; હેરત કી બાત યે હૈ કે અપને બચ્ચોં કો મુંહ મેં લે કર ઉડ઼તી રેહતી હૈ ઔર ઉસી દૌરાન દૂધ ભી પિલાતી રેહતી હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ, જિસ ને અજીબ વ ગરીબ જાનવર પૈદા ફરમાયા.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ‘‘હમ ને ઈન્સાન કો અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરને કા હુક્મ દિયા હૈ, ઉસ કી માં ને બડ઼ી મશક્કત કે સાથ પેટ મેં રખા ઔર બડી તકલીફ કે સાથ ઉસ કો જના હૈ’’. [સૂર-એ-અહકાફ : ૧૫]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | હર અચ્છે કામોં કો દાહની તરફ સે કરના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં: ‘‘રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જૂતા પેહનના, કંઘી કરના, તહારત હાસિલ કરના ઔર અપને તમામ (અચ્છે) કામોં કો દાહની તરફ સે શુરૂ કરના પસંદ થા’’. [બુખારી : ૧૬૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તિલાવતે કુર્આન મેં મશક્કત ઉઠાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કુર્આન શરીફ કો અટક અટક કર પઢ઼તા હૈ ઔર ઉસ મેં મશક્કત ઉઠાતા હૈ, ઉસ કે લિયે દોહરા અજ્ર હૈ''. [મુસ્લિમ : ૧૮૬૨, અન આઇશા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર યા પેંટ ટખને સે નીચે પેહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ તકબ્બુર (ઔર ફેશન) કે તૌર પર અપની ઈઝાર કો ટખને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''. [બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઈસ તરહ આરાસ્તા કરોગે જૈસે કાબા શરીફ કો આરાસ્તા કિયા જાતા હૈ''. [તબરાની કબીર : ૧૭૭૩૦, અન અબી જુહૈફા ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત કૈસે આએગી?

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન) સૂર ફૂંકા જાએગા, જિસ સે તમામ આસ્માન વ ઝમીન વાલોં કે હોશ ઉડ઼ જાએંગે, મગર જિસ કો ખુદા ચાહે (વો ઉસ બેહોશી સે મહફૂઝ રહેગા) ફિર ઉસ સૂર મેં દો બારા ફૂંક મારી જાએગી, તો યકાયક સબ કે સબ ખડ઼ે હો કર (તઅજ્જુબ સે હર તરફ) દેખને લગેંગે''. [સૂર-એ-ઝુમુર : ૬૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલુંજી કે સુફૂફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ

હઝરત ગાલિબ બિન અબ્જર બીમાર થે, ઉનકી ઈયાદત કે લિયે અબૂ અતીક તશરીફ લાએ ઔર કહા કે ઉન્હેં યે કલુંજી ઈસ્તેમાલ કરાઓ, ઉસકે પાંચ યા સાત દાને લેકર પીસ લો ઔર ફિર ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર નાક કે ઈસ તરફ ઔર ઉસ તરફ ઉસે કતરહ કતરહ કરકે ટપકાઓ, ઈસ લિયે કે હઝરત આઈશા ؓ ને મુજસે હદીસ બયાન કી હૈ કે હુઝૂરે અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : મૌત કે અલાવા કલુંજી મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ. [બુખારી : ૫૬૮૭]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! ઈન્સાફ પર મઝબૂતી સે કાયમ રહો ઔર અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચી ગવાહી દો, અગરચે યે ગવાહી ખુદ તુમ્હારે યા તુમ્હારે માં બાપ યા રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી ક્યોં ન હો''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ કે ઈલ્મ હાસિલ કરને કા શૌક

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ કે અંદર ઈલ્મ હાસિલ કરને કા શૌક ફૂટ ફૂટ કર ભરા હુઆ થા. વો અપને ઝૌક વ શૌક કા હાલ ખુદ બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ મૈં ને એક અન્સારી સહાબી ﷺ સે કહા: ''આજ સહાબા કી બડ઼ી જમાત મૌજૂદ હૈ, આઓ ઉન સે પૂછ પૂછ કર કુર્આન વ હદીસ જમા કરલેં, વો હિમ્મત ન કર સકે, મગર મૈં ઈલ્મ હાસિલ કરને કે પિછે પડ઼ ગયા. મૈં એક એક કે પાસ જાતા ઔર ઉન સે ઈલ્મ હાસિલ કરતા, અગર વો લોગ અપને ઘર મેં આરામ કર રહે હોતે, તો મૈં ઉન કે દરવાઝે કી ચૌખટ પર સર રખ કર લેટ જાતા ઔર હવા કી વજહ સે મિટ્ટી મુજ પર પડ઼ તી રેહતી. વો સહાબી ﷺ જબ આરામ સે ફારિગ હો કર બાહર આતે તો મૈં ઉન સે ઈલ્મ હાસિલ કરતા, વો કેહતે: આપ તો હુઝૂર કે ચચાઝાદ ભાઈ હૈં, મુજે ક્યોં ન બુલા લિયા? મૈં કેહતા: મૈં તાલિબે ઈલ્મ હું, ઈસ લિયે મેરા આપ કે પાસ આના ઝિયાદા મુનાસિબ હૈ. ઈસ તરહ તફસીર વ હદીસ કા બહુત બડ઼ા ઝખીરા મૈં ને જમા કર લિયા ઔર લોગ મેરે પાસ ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે આને લગે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	થોડ઼ે સે તોશે મેં બરકત

ગઝવ-એ-તબુક મેં (જબ સામાને ખોરાક ખત્મ હો ગયા ઔર) લોગોં કો ભૂક ને સતાયા, તો આપ ﷺ ને ચમડ઼ે કા બડ઼ા દસ્તરખ્વાન તલબ ફરમાયા; ચુનાંચે વો બિછા દિયા ગયા, ફિર આપ ﷺ ને લોગોં સે ઉન કા બચા કુચા સામાને ખોરાક મંગવાયા, પસ કોઈ આદમી એક મુઠ્ઠી ચને કે દાને હી લિયે આ રહા હૈ, કોઈ એક મુઠ્ઠી ખજૂરેં લા રહા હૈ ઔર કોઈ રોટી કા એક ટુકડ઼ા હી લિયે ચલા આ રહા હૈ, યહાં તક કે દસ્તરખ્વાન પર થોડ઼ી સી મિકદાર મેં યે ચીઝેં જમા હો ગઈ, ફિર આપ ﷺ ને બરકત કી દુઆ ફરમાઈ, ઉસ કે બાદ ફરમાયા: અબ તુમ સબ ઈસ મેં સે અપને અપને બરતનોં મેં ભર લો, ચુનાંચે સબ ને અપને અપને બરતન ભર લિયે ફિર સબ ને ખાયા, યહાં તક કે ખૂબ સૈર હો ગએ ઔર કૂછ બચ ભી ગયા. [મુસ્લિમ : ૧૩૯]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દાઢ઼ી રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૂછોં કો કતરવાઓ ઔર દાઢ઼ી કો બઢ઼ાઓ''.

[બુખારી : ૫૮૯૩, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

ફાયદા: દાઢ઼ી ઈસ્લામી શિઆર મેં સે હૈ ઔર દાઢ઼ી રખના શરીઅત મેં વાજિબ હૈ, ઈસ લિયે મુસલમાનોં પર દાઢ઼ી રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	પરેશાની દૂર કરને કી દુઆ

જબ પરેશાન કુન હાલાત હોં તો યે દુઆ પઢ઼ે: ﴿وَأُفَوِّضُ أَمْرِيٓ إِلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ﴾

તર્જમા: મૈં ને અપને તમામ હાલાત કો અલ્લાહ કે હવાલે કિયા, અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોં કા નિગેહબાન હૈ. [સૂર-એ-મુઅમિન : ૪૪]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે અસર સે પેહલે ચાર રકાત અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ નમાઝે અસર સે પેહલે ચાર રકાત (સુન્નતેં) અદા કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદન કો દોઝખ પર હરામ કર દેતે હૈં".

[અલ મોઅજમુલ કબીર લિત્તબરાની : ૧૯૧૦૫, અન ઉમ્મે સલમા رضي الله عنها]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ (અપની ખ્વાહિશાત કી પૈરવી કર કે) અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટકતે હૈં, ઉન કે લિયે સખ્ત દર્દનાક અઝાબ હૈ, ઈસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હુએ હૈં". [સૂર-એ-સાદ : ૨૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાન કોમોં કી હલાકત કી વજહ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "હમ ને ઐસી કિતની બસ્તિયોં કો હલાક કર ડાલા, જિન કે રેહને વાલે અપને સામાને ઐશ પર ફખ્ર કિયા કરતે થે. અબ ઉન કે યે મકાનાત પડ઼ે હુએ હૈં, જિન કો હલાક હોને કે બાદ સે અબ તક બસના નસીબ નહીં હુઆ, મગર બહુત થોડ઼ી દેર કે લિયે, આખિર કાર હમ હી ઉન કે વારિસ હુએ". [સૂર-એ-કસસ : ૫૮]

ફાયદા: આયત સે માલૂમ હુઆ કે દુનિયા કે સાઝ વ સામાન પર નહીં ઈતરાના ચાહિયે, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કભી ભી હમ સે છીન સકતે હૈં, જૈસે કે હમ સે પેહલે કિતને હી આલીશાન મકાનાત કો તબાહ કર દિયા ઔર આજ ઉસ કા નામ વ નિશાન ભી બાકી નહીં હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	અદના દર્જે કા જન્નતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "અદના દર્જે કા જન્નતી વો શખ્સ હોગા જિસ કે લિયે અસ્સી હઝાર ખિદમત ગુઝાર હોંગે ઔર બહત્તર બીવિયાં હોંગી ઔર એક મોતી ઝબરજદ ઔર યાકૂત સે બના હુઆ ખેમા હોગા, જિસ કી લંબાઈ મકામે જાબિયા સે મકામે સનઆ કે માનિંદ હોગી".

[તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી رضي الله عنه]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઈલાજ	શહદ કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ﴿يَخْرُجُ مِنْ بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ﴾

તર્જમા: ઉન મક્ખિયોં કે પેટ સે પીને કી ચીઝ નિકલતી હૈ જિસ કે રંગ મુખ્તલિફ હોતે હૈં ઉસ મેં લોગોં કે લિયે શિફા હૈ. [સૂર-એ-નહલ : ૬૯]

ફાયદા: શહદ એક ઐસી કુદરતી નેઅમત હૈ જો મુકમ્મલ દવા ઔર ભરપૂર ગિઝા ભી હૈ, જો હર શખ્સ ઔર હર ઉમ્ર વાલે કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ, ખુસૂસિયત સે સુબહ સુબહ નહાર મુંહ ઈસ કા ઈસ્તેમાલ બડ઼ી બડ઼ી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા ઝરિયા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

એ આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા: યા રસૂલલ્લાહ! મૈં અપને ખાદિમ કો કિતની બાર માફ કરૂં? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખામોશ રહે, કોઈ જવાબ નહીં દિયા, ફિર જબ ઉસ ને દૂસરી બાર પૂછા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "હર દિન સત્તર મરતબા માફ કરો". [તિર્મિઝી : ૧૯૪૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત જાફર બિન અબી તાલિબ ؓ

હઝરત જાફર ؓ કી શકલ વ સૂરત હુઝૂર ﷺ જૈસી થી, વો હઝરત અલી ؓ કે હકીકી બડ઼ે ભાઈ ઔર જનાબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ચચાઝાદ ભાઈ હૈં, ઔર હઝરત હમઝા ؓ કે હમઝુલ્ફ (સાઢૂ) હૈં. અબૂ તાલિબ કી મઆશી કમઝોરી કી વજહ સે હઝરત જાફર ؓ કી પરવરિશ હઝરત અબ્બાસ ؓ ને કી, હઝરત જાફર ؓ ઔર ઉન કી બીવી અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ શુરૂ ઝમાને હી મેં હઝરત અબૂબક્ર ؓ કે હાથ પર મુસલમાન હુએ, યે વો ઝમાના થા કે અભી હુઝૂર ﷺ ને મુસલમાનોં કો દારે અરકમ મેં જમા કરને કા સિલસિલા શુરૂ નહીં કિયા થા. દોનોં મિયાં બીવી ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત કી, હઝરત જાફર ؓ તૈયાર હબ્શા હિજરત કરને વાલે સહાબ-એ-કિરામ ؓ કે અમીરે જમાત થે, હબ્શા કી હિજરત કે મૌકે પર આપ ને હી નજાશી કે દરબાર મેં ઐસી પુર અસર તકરીર કી કે બાદશાહ કે દિલ મેં ઈસ્લામ કી હક્કાનિયત બૈઠ ગઈ ઔર ઉસ ને મુસલમાનોં કે સાથ એજાઝ વ ઈકરામ કા મામલા ફરમાયા ઔર કુફ્ફારે મક્કા કે વફદ કો ઝિલ્લત કે સાથ મક્કા વાપસ હોના પડ઼ા, કુછ દિનોં બાદ બાદશાહે હબ્શા નજાશી ને હઝરત જાફર ؓ કે હાથ પર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | દિમાગી કુવ્વત

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કો દિમાગ જૈસી અઝીમ નેઅમત અતા ફરમાઈ હૈ ઔર ઉસ મેં સોચને, સમજને ઔર બહુત સી બાતોં કો યાદ રખને કી સલાહિયત રખી હૈ, જિસ કી વજહ સે ઈસ છોટે સે દિમાગ મેં દીન ઔર દુનિયા સે મુતઅલ્લિક બેશુમાર બાતેં મહફૂઝ રેહતી હૈં ઔર વો ઉસે ઝરૂરત કે વક્ત બહુત કામ આતી હૈ. અગર અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાન કો દિમાગ કે અંદર મહફૂઝ રખને કી કુવ્વત સે ન નવાઝતા, તો કિતની પરેશાની હોતી. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે દિમાગ મેં સોચને, સમજને ઔર યાદ રખને કી કુવ્વત પૈદા ફરમા કર ઈન્સાન પર બડ઼ા એહસાન ફરમાયા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને ઈશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢ઼ી ગોયા ઉસ ને આધી રાત ઈબાદત કી ઔર જિસ ને ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ઼લી ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઈબાદત કી''.

[મુસ્લિમ : ૧૪૯૧, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ખાને મેં ઐબ ન લગાના

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ ને ફરમાયા: રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાને મેં ઐબ ન લગાતે, અગર ચાહતે તો ઉસ કો ખા લેતે ઔર અગર ઉસ કો નાપસંદ ફરમાતે, તો છોડ઼ દેતે''. [બુખારી : ૫૪૦૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મોમિન કી મદદ કા મીઠા ફલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ કિસી મોમિન કો ભૂક કે વક્ત ખાના ખિલાએ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન જન્નત કે ફલોં મેં સે ખિલાએગા ઔર જો શખ્સ કિસી મોમિન કો પ્યાસ કે વક્ત પાની પિલાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ખાલિસ શરાબ પિલાએગા ઔર જો શખ્સ કિસી મોમિન કો કપડ઼ે ન હોને કે વક્ત કપડ઼ે પેહનાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા જન્નત કે સબ્ઝ કપડ઼े પેહનાએગા".

[તિર્મિઝી : ૨૪૪૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જ્યોતિષ કી બાતોં પર યકીન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો આદમી કાહિન (જ્યોતિષ) કે પાસ જાએ ઔર ઉસ કી કહી હુઈ બાત કો સચ્ચી સમજે, તો વો આદમી શરીઅતે મુહમ્મદિયા સે હટ ગયા". [અબૂ દાઊદ : ૩૯૦૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: કિસી કાહિન (જ્યોતિષ) કે પાસ જા કર આઇંદા કી બાતેં માલુમ કરના ઔર ઉસ પર યકીન કરના નાજાઇઝ ઔર હરામ હૈ, મુસલમાનોં કો ઇસ સે બચના ચાહિયે.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	લોગોં કા દુનિયા કી ફિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "આખિર ઝમાને મેં એક કૌમ ઐસી હોગી જો મસ્જિદોં મેં હલ્કે લગા કર બૈઠેગી ઔર ઉન કે સામને દુનિયા હોગી (યાની દુનિયા કા તઝકિરા ઔર ઉસી કી ફિક્ર મેં મુનહમિક હોંગે) તો તુમ ઐસે લોગોં કે સાથ ન બૈઠના, ઇસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા કો ઐસે લોગોં કી કોઈ ઝરૂરત નહીં".

[અલ મોઅજમુલ કબીર : ૧૦૩૦૦, અન ઇબ્ને મસ્ઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અહલે જન્નત કે સામને સોને કી પ્લેટ ઔર જામ પેશ કિએ જાએંગે ઔર જન્નત મેં ઉન્હેં દિલોં કી ચાહત ઔર આંખોં કી લઝઝત કે મુતાબિક હર એક ચીઝ મિલેગી".

[સૂર-એ-ઝુખરૂફ : ૭૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સંતરે કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ લોગ સંતરે કો ઇસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ યે દિલ કો મઝબૂત બનાતા હૈ". [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૫૩]

ફાયદા: મુહદ્દિસીન તહરીર ફરમાતે હૈં કે ઇસ કા જ્યૂસ પેટ કી ગંદગી કો દૂર કરતા હૈ, કૈ ઔર મતલી કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર ભૂક બઢ઼ાતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "યતીમ કે માલ કે કરીબ ભી મત જાઓ, મગર ઐસે તરીકે સે જો શરઈ તૌર પર દુરૂસ્ત હો, યહાં તક કે વો અપની જવાની કી મંઝિલ કો પહુંચ જાએ; ઔર નાપ તૌલ ઇન્સાફ સે પૂરા કરો ઔર હમ કિસી શખ્સ કો ઉસ કી તાકત સે ઝિયાદા અમલ કરને કા હુક્મ નહીં દેતે".

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત જાફર ﷺ કી મદીના મેં આમદ

હઝરત જાફર ﷺ અપની બીવી હઝરત અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ ﷺ કે સાથ હબ્શા મેં તકરીબન ચૌદા સાલ રહે ઔર સન ૭ હિજરી મેં વો ઉસ વક્ત મદીના પહુંચે, જબ હુઝૂર ﷺ ખૈબર ફતહ કર કે તશરીફ લાએ થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈન કે આને પર બેહદ ખુશી હુઈ. હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં અપને સીને સે લગાયા ઔર પેશાની કો બોસા દિયા ઔર ફરમાયાઃ ''મૈં નહીં કેહ સકતા કે મુજે જાફર ﷺ કે આને કી ઝિયાદા ખુશી હૈ યા ફત્હે ખૈબર કી''. અભી ચંદ હી દિન હઝરત જાફર ﷺ મદીના મેં ઠેહરે થે કે હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં ગઝવએ મૂતા મેં રવાના કિયા, જહાં રૂમ કે બાદશાહ ને મુસલમાનોં પર હમલા કરને કે લિયે એક લાખ ફૌજ ભેજી, મુસલમાનોં કી જમાત મેં સિર્ફ તીન હઝાર આદમી થે. ઈન તીન હઝાર ને અલ્લાહ પર ભરોસા કર કે મુકાબલા કિયા ઔર અલ્લાહ ને ફતહ દી. માઅરકા શુરૂ હોને સે પેહલે હઝરત જાફર ﷺ ને ચંદ અશ્આર પઢે જિન કા તર્જુમા યે હૈ: જન્નત કા કુર્બ, ઉસ કી પાકીઝા ઔર ઠંડી શરાબ કિતની અચ્છી હૈ. રૂમ નિશાને પર હૈ ઔર ઉસ કી તબાહી કરીબ આ ચુકી હૈ, વો ગુમરાહી મેં ભટક રહા હૈ ઔર ઉસ કી નસ્લ અન કરીબ ખત્મ હોને વાલી હૈ, ઉન સે જબ હમારા મુકાબલા હોગા, તો હમ ઉન કી ગરદનેં ઉડ઼ા દેંગે. ગઝવ-એ-મૂતા સન ૮ હિજરી મેં હુઆ ઔર ઉસી મેં હઝરત જાફર ﷺ કો શહાદત નસીબ હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — કિસરા કી હુકૂમત કે મુતઅલ્લિક પેશીનગોઈ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે જબ કિસરા કે બાદશાહ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ખત મુબારક કો ફાડ઼ દિયા, તો આપ ﷺ ને પેશીનગોઈ ફરમાઈ કે કિસરા ને (ખત ફાડ઼ કર) અપને મુલ્ક કો ટુકડ઼ે ટુકડ઼े કર દિયા, (ચુનાંચે કિસરા કી હુકૂમત જો ઉસ વક્ત સૂપર પાવર સમજી જાતી થી, ઝમાનએ નુબુવ્વત હી મેં ટુકડ઼ે ટુકડ઼ે હો ગઈ ઔર હુઝૂર ﷺ કી પેશીનગોઈ સચ્ચી સાબિત હુઈ)''. [બુખારી : ૬૪]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : ''અગર તુમ બીમાર હો જાઓ, યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે)આયા હો, યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઈસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હોં, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઈરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)''. [સૂર-એ-માઈદા : ૬]

ફાયદાઃ અગર કિસી પર ગુસ્લ કરના ફર્ઝ હો જાએ ઔર પાની ઈસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન રખે, તો ઐસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ, ઔર ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા વહી હૈ, જો વુઝૂ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — દસ્તરખ્વાન ઉઠાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ અપને દસ્તરખ્વાન કો ઉઠા લેતે તો ફરમાતેઃ

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُّبَارَكًا فِيْهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَّلَا مُوَدَّعٍ وَّلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا))

તર્જુમાઃ તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં ઐસી તારીફ જો બહુત ઝિયાદા પાકીઝા ઔર બા બરકત હો, ન ઉસ પર કિફાયત કી ગઈ હો ન ઉસે છોડ઼ી ગઈ, ન ઉસ સે બે પરવાહી કી ગઈ, ઐ હમારે પરવરદિગાર! [બુખારી : ૫૪૫૮, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બેટી વ બહન કે સાથ ભલાઈ કરને વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કી તીન બેટિયાં, તીન બેહનેં, યા દો બેટિયાં, દો બેહનેં હોં, ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરે ઔર ઉન કે (હુકૂક કે) બારે મેં અલ્લાહ તઆલા સે ડરે, તો ઉસ કે લિયે જન્નત હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૧૯૧૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરે કામોં કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બે હયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉન કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (ઐસે ફિત્ના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે''.

[સૂર-એ-નૂર : ૧૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે લોગ સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં''. (યાની ઇન્સાન સિર્ફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક્ર મેં લગે રેહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે ઉસ કે બાદ દૂસરી ઝિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી ઝિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિયે).

[સૂર-એ-રૂમ : ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કે સાંપ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ મેં બડ઼ી લમ્બી ગરદનોં વાલે ઊંટોં કે બરાબર સાંપ હૈં; ઉન મેં સે એક સાંપ ડસેગા, તો દોઝખી ચાલીસ સાલ તક ઉસ કી જલન મહસૂસ કરેગા''.

[મુસનદે અહમદ : ૧૭૨૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ

મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા : કિસી ભી મુસલમાન કો ઉસકી બીમારી કી વજહ સે કોઇ તકલીફ પહોંચે યા બીમારી કે અલાવા કોઇ તકલીફ પહોંચે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી વજહ સે ઉસકે ગુનાહોં કો ઈસ તરહ દૂર કર દેતા હૈ જિસ તરહ દરખ્ત અપને ખુશ્ક પત્તોં કો ઝાડ દેતા હૈ.

[મુસ્લિમ શરીફ : ૬૭૨૪, અન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: કે ઐ ઇબ્ને આદમ! તૂ મેરી ઇબાદત કે લિયે ફારિગ હો જા, મૈં તેરે સીને કો દુનિયા કી બે રગબતી સે ભર દૂંગા ઔર તેરે ફક્ર કે દરવાઝે કો બંદ કર દૂંગા, વરના તો ફિર મૈં તેરે હાથોં કો મશગૂલ કર દૂંગા ઔર તેરે ફક્ર કે દરવાઝે કો બંદ નહીં કરૂંગા''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ﷺ

હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે મુતબન્ના(મુંહ બોલે બેટે)હૈં. બચપન મેં એક મરતબા આપ ﷺ અપની વાલિદા કે સાથ એક કાફલે મેં કહીં સફર પર જા રહે થે કે ડાકૂઓં ને માલ લૂટ લિયા ઔર બચ્ચોં કો ગુલામ બના લિયા ઔર ઉન્હેં મક્કા મેં લા કર ફરોખ્ત કર દિયા, ઉન ગુલામોં મેં હઝરત ઝૈદ કો હકીમ બિન હિઝામ ને ખરીદ કર અપની ફૂફી ખદીજા ﷺ કો દે દિયા. જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા નિકાહ હઝરત ખદીજા ﷺ સે હુઆ, તો ઉન્હોં ને યે ગુલામ બતૌર તોહફા હુઝૂર ﷺ કો દે દિયા, ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્ર તકરીબન આઠ સાલ કી થી. હઝરત ઝૈદ ﷺ કે વાલિદ ઔર ચચા ઉન કો તલાશ કરતે કરતે મક્કા પહુંચે ઔર હુઝૂર ﷺ સે હઝરત ઝૈદ કો માંગા. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર વો તુમ્હારે સાથ જાના ચાહે તો મુજે કોઈ એતેરાઝ નહીં ઔર અગર ન જાના ચાહે તો મૈં ઐસે શખ્સ પર ઝબરદસ્તી નહીં કર સકતા''. હઝરત ઝૈદ ﷺ ને અપને બાપ ઔર ચચા કે મુકાબલે મેં હુઝૂર ﷺ કે સાથ રેહના પસંદ કિયા ઔર બાપ કે સાથ જાને સે ઈન્કાર કર દિયા. સન ૮ હિજરી મેં ગઝવએ મૂતા મેં હઝરત ઝૈદ ﷺ શહીદ હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ગિરગિટ

અલ્લાહ તઆલા ને ગિરગિટ કે અંદર અજીબ વ ગરીબ બાત રખી હૈ; યે પૂરે દિન સૂરજ કી રૌશની મેં રેહતા હૈ ઔર ઉસ સે ગિઝા હાસિલ કરતા હૈ, જબ શામ હોતી હૈ તો કીડ઼ે મકોડ઼ોં કા શિકાર કર કે અપના પેટ ભરતા હૈ ઔર માહૌલ કે રંગ બદલને કે સાથ સાથ અપના રંગ ભી બદલતા રેહતા હૈ; કભી લાલ હો જાતા હૈ, કભી કાલા, તો કભી હરા રંગ બદલ લેતા હૈ; જિસ રંગ કે દરખ્ત પર ચઢ઼ તા હૈ ઉસી રંગ કો ઈખ્તિયાર કર લેતા હૈ, ઉસ કી આંખેં ઐસી હોતી હૈં કે વો ચારોં તરફ દેખ સકતી હૈ; અલ્લાહ કી શાન કે ઉસ ને એક છોટે સે જાનવર કો બહુત સારી ખૂબિયાં દે રખી હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	રુકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બદતરીન ચોરી કરને વાલા વો શખ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં ચોરી કર લેતા હૈ, સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ ! આદમી નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઈરશાદ ફરમાયા: વો રુકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ નહીં કરતા''. [મુસનદે અહમદ : ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી]

ફાયદા: રુકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર ﷺ ને ચોરી બતાયા હૈ; ઈસ લિયે ઈન કો અચ્છી તરહ ઈત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	હદિયા કબૂલ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હદિયા કબૂલ ફરમાતે થે ઔર ઉસ કા બદલા ભી દિયા કરતે થે. [બુખારી : ૨૫૮૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે ફજર વ મગરિબ કે બાદ દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તુમ મગરિબ કી નમાઝ સે ફારિગ હો જાઓ, તો યે દુઆ સાત મરતબા પઢ઼લો ((اَللّٰهُمَّ أَجِرْنِيْ مِنَ النَّارِ)) ફિર તુમ ઉસી રાત મેં મર ગએ, તો જહન્નમ સે ખલાસી લિખ દી જાએગી, ઔર જબ તુમ ફજર કી નમાઝ સે ફારિગ હો જાઓ તો ઈસી તરહ પઢ઼લો, અગર તુમ ઉસ દિન મેં મર ગએ, તો જહન્નમ સે ખલાસી લિખ દી જાએગી". [અબૂ દાઊદ : ૫૦૭૯, મુસ્લિમ બિન હારિસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગલ્લા વગૈરા રોકે રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો આદમી મુસલમાનોં સે ઉન કા ગલ્લા રોકે રખેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કોઢ઼ ઔર તંગદસ્તી ઔર ફકીરી મેં મુબ્તલા કર દેગા". [ઇબ્ને માજા : ૨૧૫૫, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

ફાયદા: અવામ કી સખ્ત ઝરૂરત કે વક્ત મહંગાઈ કે ઈન્તેઝાર મેં ગલ્લા વગૈરા રોકે રખના દુરૂસ્ત નહીં હૈ, ઈસ સે લોગોં કો બચના ચાહિયે.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા દુશ્મની કા સબબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ દુનિયા (કી દૌલત) કિસી પર ખોલ દી જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કે આપસ મેં કયામત તક દુશ્મની ઔર બુગ્ઝ ડાલ દેતે હૈં ઔર મૈં ઈસ સે ડરતા હૂં". [મુસનદે અહમદ : ૯૪, અન ઉમર ؓ]

ખુલાસા: જબ કિસી કે પાસ ખૂબ માલ વ દૌલત જમા હો જાતા હૈ તો લોગ ઉસ સે હસદ કરને લગતે હૈં, જિસ સે દુશ્મની પૈદા હોતી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ મેં મૌત નહીં હોગી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "(અહલે દોઝખ જબ નજાત સે બિલ્કુલ માયૂસ હો જાએંગે, તો ઉસ વક્ત મૌત કી તમન્ના કરેંગે) ઔર દોઝખ કે દારોગે કો પુકારેંગે, કે ઐ માલિક! તુમ્હારા પરવરદિગાર (હમ કો મૌત દે કર) હમારા કામ તમામ કર દે; તો ફરિશ્તા કહેગા: તુમ હમેશા ઈસી હાલત મેં રહોગે (ન નિકલોગે ન મરોગે)". [સૂર-એ-ઝુખરૂફ : ૭૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિયે) ઈસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ". [મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર સીધી સચ્ચી બાત કિયા કરો (ઐસા કરોગે તો) અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામ સંવાર દેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહ બખ્શ દેગા, જિસ ને અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કેહના માના, તો ઉસ ને બડ઼ી કામયાબી હાસિલ કર લી". [સૂર-એ-અહઝાબ : ૭૦ તા ૭૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ મક્કા મુઅઝ્ઝમા કે રેહને વાલે હૈં. આપ ﷺ કા શુમાર ઉન સહાબ-એ-કિરામ ﷺ મેં હોતા હૈ જો ફત્વા દેને કે ઝિમ્મેદાર થે, આપ ﷺ જિસ્માની એતેબાર સે દુબલે પતલે થે. એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કિસી ઝરૂરત સે ઉન કો દરખ્ત પર ચઢ઼ાયા, સહાબા ﷺ ઉન કી દુબલી પતલી ટાંગેં દેખ કર હંસને લગે, ઈસ પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે નઝદીક અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ કી યે દુબલી પતલી ટાંગ ઉહદ પહાડ઼ સે ભી ઝિયાદા વઝની હૈ''. હુઝૂર ﷺ કે ખાસ ખાદિમ હોને કી વજહ સે સહાબા ઉન કો સાહિબુન્નઅલ (જૂતા વાલે), સાહિબુલ વિસાદા (તકિયા વાલે) કહા કરતે થે. ઉન કો કુર્આને પાક સે ખુસૂસી શગફ ઔર તઅલ્લુક થા, કુર્આન ખૂબ પઢ઼ા કરતે થે, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કો કુર્આન શરીફ બિલ્કુલ ઈસી તરહ પઢ઼ના હો જિસ તરીકે સે ઉતરા હૈ, તો વો અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ કે તરીકે કે મુવાફિક પઢ઼ે'' અપને ઝમાને મેં હઝરત ઉસમાન ﷺ ને ઈન્હેં કૂફ઼ા કા અમીર મુકર્રર કર દિયા થા, સન ૩૨ હિજરી મેં ઉન કી વફ઼ાત મદીના મુનવ્વરા મેં હુઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | ફતહ કી પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ખૈબર કે દિન ફરમાયા: ''કલ ઈસ ઝંડે કો મૈં ઐસે શખ્સ કે હવાલે કરૂંગા; જિસ સે અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ મુહબ્બત કરતે હૈં ઔર જિસ કે હાથ પર અલ્લાહ તઆલા ફતહ દેગા, દૂસરે દિન આપ ﷺ ને હઝરત અલી ઈબ્ને અબી તાલિબ ﷺ કો બુલા કર ઝંડા ઉન કે હાથ મેં દે દિયા, ફિર ઉસી રોઝ અલ્લાહ તઆલા ને ખૈબર કો ફતહ કર દિયા''.
[બુખારી: ૩૭૦૨, અન સલમા ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન રખતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ભી ઔર ઉન મેં સે કિસી મેં ફર્ક નહીં કરતે, ઉન લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર ઉન કા સવાબ દેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા બડ઼ે મગફિરત વાલે હૈં બડ઼ી રહમત વાલે હૈં''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૫૨]
ફાયદા: અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાનોં કી હિદાયત ઔર રહનુમાઈ કે લિયે જિતને નબી ઔર રસૂલ ભેજે હૈં, સબ પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | પાની પીને કી દુઆ

પાની પીને કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ે: ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ سَقَانَا عَذْبًا فُرَاتًا بِرَحْمَتِهٖ وَلَمْ يَجْعَلْهُ مِلْحًا أُجَاجًا بِذُنُوْبِنَا)) **તર્જમા:** તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને હમેં અપની રહમત સે મીઠા પાની પિલાયા ઔર ઉસ કો હમારે ગુનાહોં કી વજહ સે ખારા ઔર કડ઼વા નહીં બનાયા.
[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૧૮૨૨૨, અન અબી જાફર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગુનાહોં કી માફી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દિન મેં સૌ મરતબા ((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ)) પઢ઼ લે, ઉસ કે સારે ગુનાહ માફ હો જાએંગે અગરચે સમંદર કે ઝાગ કે બરાબર હો''. [તિર્મિઝી: ૩૪૬૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર વ નાફરમાની કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ હી તો ઐસા હૈ જિસ ને તુમ કો ઝમીન મેં આબાદ કિયા; લિહાઝા જો શખ્સ કુફ્ર કરેગા, ઉસ કે કુફ્ર કા વબાલ ઉસી પર હોગા ઔર કાફિરોં કા કુફ્ર, ઉન કે રબ કે નઝદીક નારાઝગી હી કો બઢ઼ાતા હૈ ઔર કાફિરોં કે લિયે ઉન કા કુફ્ર સિર્ફ નુકસાન બઢ઼ાને હી કા સબબ હોતા હૈ''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૩૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	શૈતાન કે ધોકે સે બચો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અલ્લાહ કા વાદા સચ્ચા હૈ, પસ તુમ કો દુનિયા કી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલે (કે તુમ ઈસ મેં લગ કર આખિરત કો ભૂલ જાઓ) ઔર ન તુમ કો ધોકા દેને વાલા (શૈતાન) અલ્લાહ તઆલા (કે અઝાબ સે) ધોકે મેં ડાલ દે (કે તુમ ઉસ કે ધોકે મેં આ કર અલ્લાહ તઆલા કે અઝાબ સે બે ફિક્ર હો જાઓ ઔર યે સમજને લગો કે અઝાબ ન હોગા)''. [સૂર-એ-લુકમાન: ૩૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કે બિચ્છૂ કા અસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ મેં ખચ્ચરોં કી તરહ બિચ્છૂ હૈં, એક બાર જબ ઉન મેં સે એક બિચ્છૂ ડસેગા, તો દોઝખી ૪૦ સાલ તક ઉન કી જલન મહસૂસ કરેગા''.

[મુસનદે અહમદ: ૧૭૨૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મછલી કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઔર વહી હૈ જિસને સમંદર કો કામ પર લગાયા તાકે તુમ ઉસસે (મછલી કા) તાઝા ગોશ્ત ખાઓ ઔર ઉસસે વો ઝેવરાત નિકાલો જો તુમ પહેનતે હો.

[સૂર-એ-નહલ: ૧૪]

ફાયદા: સમંદરી મછલિયાં ઉમ્દા, પાકીઝા ઔર જલ્દ હઝમ હોનેવાલી ગિઝા હૈ, બદન કો તાઝગી અતા કરતી હૈ. સર્દ મૌસમ ઔર સર્દ ઈલાકોં મેં ઈસકા ઈસ્તેમાલ સિહત કે લિયે બહોત મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ લોગો! અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો, ઔર કમાઈ મેં હલાલ તરીકા ઈખ્તિયાર કરો, ઈસ લિયે કે કોઈ આદમી અપની મુકદર કી રોઝી પૂરી કરને સે પેહલે દુનિયા સે જાને વાલા નહીં હૈ, લિહાઝા હલાલ ચીઝોં કો ઈખ્તિયાર કરો ઓર હરામ કો છોડ઼ દો''.

[ઈબ્ને માજા: ૨૧૪૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ

આપ કી કુનિયત અબૂ હુરૈરા હૈ, ઈમામ બુખારી ફરમાતે હૈં કે ઉન કા ઈસ્લામ મેં નામ અબ્દુલ્લાહ રખા ગયા. ઉન કા તઅલ્લુક કબીલએ દૌસ સે હૈ, હઝરત તુફૈલ દોસી ﷺ કે હાથ પર મુસલમાન હુએ ઔર મક્કા મુકર્રમા મેં આકર હુઝૂર ﷺ સે મુલાકાત ભી કી, લેકિન વતન વાપસ હો ગએ. કબીલએ દૌસ કે લિયે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યે દુઆ ફરમાઈ થીઃ ((اَللّٰهُمَّ اهْدِ دَوْسًا وَأْتِ بِهِمْ))યાની ઈલાહી! કબીલએ દૌસ કે લોગોં કો હિદાયત દે ઔર ઉન કો મેરે પાસ પહુંચા દે. ઈસી દુઆ કા નતીજા થા કે સન ૭ હિજરી મેં અસ્સી આદમિયોં કે સાથ હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ મદીના તશરીફ લાએ ઔર હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં રેહ ગએ, ઉન્હેં અહાદીસ કો સુનને ઔર ઉસે યાદ રખને કા શૌક બહુત ઝિયાદા થા. યહી વજહ હૈ કે તમામ સહાબા મેં સબ સે ઝિયાદા અહાદીસ ઈન્હીં સે મન્કૂલ હૈં, જિન કી તાદાદ તકરીબન પાંચ હઝાર તીન સૌ ચૌહત્તર હૈ. જબ બાઝ સહાબા ﷺ કો ઉન કી કસરતે રિવાયત પર ઈશ્કાલ હુઆ તો ઉન્હોં ને ફરમાયાઃ મુહાજિરીન હઝરાત તો તિજારત મેં મશગૂલ થે ઔર અન્સારી ખેતી બાડ઼ી મેં ઔર મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પડ઼ા રેહતા થા (ઈસી લિયે મુજે ઝિયાદા હદીસેં યાદ હૈં).

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	જાનવરોં કી બોલિયાં

ઝમીન પર હઝારોં કિસ્મ કે જાનવર પાએ જાતે હૈં; જિન કી સહી તાદાદ અલ્લાહ હી જાનતા હૈ, ઈસ મેં સે હર જાનવર કી બોલી અલગ અલગ હૈં, ઘોડ઼ા હિનહિનાતા હૈ, હાથી ચિંઘાડ઼તા હૈ, શેર દહાડ઼તા હૈ, તોતા તિતલાતા હૈ; ઝરા ગૌર કીજિએ, કે ઈન હઝારોં કિસ્મ કે જાનવરોં કો અલગ અલગ બોલિયાં કિસને સિખાઈ, જિસ સે હમેં અંધેરે મેં ભી અંદાઝા હો જાતા હૈ કે યે ફલાં જાનવર કી બોલી હૈ. યકીનન યે અલ્લાહ હી હૈ, જિસ ને અપની કુદરતે કામિલા સે રંગ બિરંગ કે જાનવરોં કો મુખ્તલિફ કિસ્મ કી બોલિયાં સિખાઈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	માંગી હુઈ ચીઝ કા લૌટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(વાપસી કી શર્ત પર)માંગી હુઈ ચીઝ કો વાપસ કિયા જાએગા''.

[ઈબ્ને માજા : ૨૩૯૮, અન અબી ઉમામા ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કોઈ સામાન યે કેહ કર માંગા કે વાપસ કર દૂંગા, તો ઉસ કો મુકર્રરા વક્ત પર લૌટાના વાજિબ હૈ; ઉસ કો અપને પાસ રખ લેના ઔર બહાના બનાના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	છીંક આએ તો મુંહ પર કપડ઼ા યા હાથ રખ લેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ છીંક આતી, તો આવાઝ કો આહિસ્તા કરતે ઔર ચેહરએ મુબારક કો કપડ઼ે સે યા હાથ સે ઢાંક લેતે.

[તિર્મિઝી : ૨૭૪૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈસ્તિગફાર કી પાબંદી પર ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈસ્તિગફાર કા એહતેમામ કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે હર તંગી સે નિકલને કા રાસ્તા બના દેગા ઔર હર ગમ સે ખલાસી વ છુટકારા દેગા ઔર ઐસી જગા સે રિઝક અતા ફરમાએગા, જહાં સે ગુમાન ભી ન હોગા''. [તિર્મિઝી : ૧૫૧૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શરાબ કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અકલ પર છા જાને વાલી હર ચીઝ શરાબ હૈ ઔર હર નશા આવર ચીઝ હરામ હૈ ઔર જિસ ને નશા આવર ચીઝ પીલી, તો ઉસ કી ચાલીસ દિન કી નમાઝોં કી બરકત ઉઠા લી જાતી હૈ, અગર વો આદમી તૌબા કરલે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી તૌબા કબૂલ કર લેતે હૈં, અગર વો ચૌથી મરતબા પીતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા કો હક હૈ કે વો ઉસ કો જહન્નમિયોં કા ખૂન ઔર પીપ પિલાએ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૬૮૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કરીબ આ ચુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ મેં બઢ઼તે હી જા રહે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે દૂર હોતે જા રહે હૈં''. [મુસ્તદરક : ૭૯૧૭, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી નહરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જન્નત મેં બહુત સી નહરેં ઐસે પાની કી હૈં, જિન મેં ઝરા ભી તબદીલી ન હોગી, બહુત સી નહરેં ઐસે દૂધ કી હૈં, જિન કા ઝાઈકા ઝરા ભી બદલા હુઆ ન હોગા ઔર બહુત સી નહરેં ઐસી શરાબ કી હૈં, જો પીને વાલોં કે લિયે બડ઼ી મઝેદાર હોગી ઔર સાફ સુથરે શહદ કી નહરેં હૈં''.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૧૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા:

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ مَاشَاءَ اللّٰهُ كَانَ وَمَالَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ اَعْلَمُ
اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا۔

જો શખ્સ ઈન કલિમાત કો સુબહ કે વક્ત કહેગા શામ તક હર બલા વ મુસીબત સે મહફૂઝ રહેગા ઔર જો શામ કો કહેગા સુબહ તક મહફૂઝ રહેગા. [અબૂ દાવૂદ : ૫૦૭૫, અન ઉમ્મિ અબ્દિલ હમીદ રદિ.]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ તુમ કો કોઈ સલામ કરે, તો તુમ ઉસ સે અચ્છે અલફાઝ મેં સલામ કરો (યાની ઉસ કા જવાબ) યા વૈસે હી અલફાઝ કેહ દો, બિલા શુબા અલ્લાહ હર ચીઝ કા હિસાબ લેંગે''. [સૂર-એ-નિસા : ૮૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે જલીલુલ કદ્ર સહાબી ઔર હઝરત ઉમર ફારૂક ﷺ કે સબ સે ઝિયાદા બા કમાલ સાહબઝાદે હૈં, ઉન કે નેકી વ તકવા કી શહાદત ખુદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દી, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''અબ્દુલ્લાહ બેહતરીન શખ્સ હૈં, ક્યા હી અચ્છા હો જો તહજ્જુદ ભી પઢ઼ને લગેં''. ઈસ ફરમાન કો સુનને કે બાદ અબ્દુલ્લાહ ﷺ રાત કો બરાએ નામ સોતે થે, સારી રાત નમાઝ મેં મશગૂલ રેહતે ઔર જબ સુબહ સાદિક કા વક્ત કરીબ આ જાતા, તો ઈસ્તિગફાર શુરૂ કર દેતે. એક બાર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કા કંધા પકડ઼ કર ફરમાયા: ''દુનિયા મેં ઐસે રહો જૈસે તુમ પરદેસી હો યા મુસાફિર ઔર અપને આપ કો મુર્દોં મેં શુમાર કરો''. હુઝૂર ﷺ કે ઈસ ઈરશાદ કે સબબ હઝરત અબ્દુલ્લાહ ﷺ ને પૂરી ઝિંદગી ઝાહિદાના ગુઝાર દી. બચપન મેં હી અપને વાલિદૈન કે સાથ ઈમાન લાએ ઔર અપને વાલિદ કે સાથ મદીના કી હિજરત કી. કમ ઉમ્રી કી વજહ સે ગઝવ-એ-બદર મેં ઔર ઉહદ મેં શરીક ન હો સકે. ગઝવ-એ-ખંદક મેં ઉન્હોં ને શિર્કત કી ઔર ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્ર સિર્ફ પંદરા સાલ કી થી. ચૌરાસી સાલ કી ઉમ્ર મેં ઝિલ હિજ્જા સન ૭૩ હિજરી મક્કા મુકર્રમા મેં વફાત પાઈ ઔર વહીં મદફૂન હુએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ભેડ઼િયે કા આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કી ખબર દેના

એક મરતબા ભેડ઼િયા એક ચરવાહે કી બકરિયોં મેં સે એક બકરી લે ભાગા, ચરવાહે ને દૌડ઼ કર અપની બકરી ઉસ સે છુડ઼ા લી, ભેડ઼િયે કો અલ્લાહ તઆલા ને બાત કરને કી તાકત દી, ઉસ ને ચરવાહે સે કહા: ખુદા ને મુજે જો રિઝક દિયા થા, ઉસે તૂને મુજ સે છુડ઼ા લિયા, ચરવાહે ને કહા: બડ઼ે તઅજ્જુબ કી બાત હૈ, યે ભેડ઼િયા તો બાતેં કરતા હૈ? ભેડ઼િયે ને કહા: ઈસ સે ઝિયાદા તઅજ્જુબ કી બાત તો યે હૈ કે મદીના મેં એક શખ્સ હૈ, જો ગુઝરી હુઈ બાતોં કી ખબર દેતે હૈં ઔર આઈંદા પેશ આને વાલે હવાદિસાત કી નિશાનદિહી કરતે હૈં, વો ચરવાહા યહૂદી થા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર, સારા કિસ્સા બયાન કિયા ઔર મુસલમાન હો ગયા.

[મિશ્કાત: ૫૯૨૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ચાલીસ દિન ઈખ્લાસ સે તકબીરે ઊલા કે સાથ બા જમાઅત નમાઝ પઢ઼તા હૈ, તો ઉસ કો દો પરવાને મિલતે હૈં, જહન્નમ સે બરી હોને કા દૂસરા નિફાક સે બરી હોને કા''.

[તિર્મિઝી : ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈસ્લામ પર વફાત પાને કે લિયે

જો યે ચાહે કે ઉસ કા ખાત્મા ઈમાન પર હો ઔર નેક લોગોં કે સાથ રહે, તો વો યે દુઆ કરે:

﴿ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّٖ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا وَّ اَلْحِقْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ﴾

તર્જમા: ઐ ઝમીન વ આસ્માન કે પૈદા કરને વાલે! આપ હી દુનિયા ઔર આખિરત મેં હમારે આકા હૈં, હમેં ઈસ્લામ કી હાલત મેં વફાત દીજિયે ઔર નેક લોગોં મેં શામિલ કર દીજિયે. [સૂર-એ-યૂસુફ : ૧૦૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દો મહબૂબ કલિમે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો કલિમે ઐસે હૈં જો ઝબાન પર બહુત હી હલ્કે હૈં ઔર તરાઝૂ મેં બહુત હી ભારી હૈં ઔર રહમાન કો બહુત મહબૂબ હૈં:((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ))''

[બુખારી : ૭૫૬૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ શખ્સ સે બડ઼ા ઝાલિમ કૌન હો સકતા હૈ, જો અલ્લાહ પર જૂટ બોલે ઔર જબ ઉસ કે પાસ સચ્ચી બાત (કુર્આન) આએ, તો ઉસ કી તકઝીબ કર દે, ક્યા ઐસે કાફિરોં કા ઠિકાના જહન્નમ મેં નહીં હોગા?''

[સૂર-એ-ઝુમુર : ૩૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં''.

[સૂર-એ-શૂરા : ૨૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે દોઝખ કા રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ વાલોં પર રોને કા અઝાબ મુસલ્લત કિયા જાએગા, તો વો ઈતના રોએંગે કે આંસૂ ખુશ્ક હો જાએંગે, ઉસ કે બાદ રોતે હુએ આંખોં સે ખૂન બહાએંગે, યહાં તક કે ઉન કે ચેહરોં મેં ગઢ્ઢે કી તરહ ફટન પડ઼ જાએગી, અગર ઉન મેં કશ્તિયોં કો છોડ઼ દિયા જાએ, તો વો ભી ઉન મેં ચલ પડ઼ે''.

[ઈબ્ને માજા : ૪૩૨૪, અન અનસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તકલીફ ઔર બેચેની કે વક્ત યે દુઆ પઢતે થે : لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْعَظِيْمُ الْحَلِيْمُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ۔

[બુખારી : ૬૩૪૬, અન ઈબ્નિ અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રમઝાન કી વજહ સે શાબાન કે ચાંદ કો અચ્છી તરહ શુમાર કરો''. (યાની શાબાન કે ચાંદ કો અચ્છી તરહ દેખ કર ઉસ કી તારીખ કો શુમાર કરતે રહો, તાકે રમઝાન કે રોઝે રખને મેં પરેશાની ન હો)''.

[તિર્મિઝી : ૬૮૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	સય્યિદના બિલાલ ﷺ

હઝરત બિલાલ હબ્શી ﷺ એક મશ્હૂર સહાબી હૈં જો મસ્જિદે નબ્વી કે મુઅઝ્ઝિન રહે. ઉન કે વાલિદ કા નામ રબાહ ઔર વાલિદા કા નામ હમામા થા, આપ ﷺ હબ્શિયુન્નસ્લ થે. ઈસ્લામ કે ઈબ્તિદાઈ દૌર મેં હી મુસલમાન હો ગએ થે, મગર ચૂંકે વો મુશ્રિકીને મક્કા કે ગુલામ થે, લિહાઝા વો ઈસ બાત કો કિસી તરહ ભી બરદાશ્ત ન કર સકતે થે કે એક ગુલામ ઉન કે બુતોં કો બુરા કહે. ઈસ જુર્મ કી સઝા મેં ઉન્હોં ને હઝરત બિલાલ ﷺ કો તરહ તરહ કી તકલીફેં દીં. કભી ઉન કો સખ્ત ગરમી મેં દો પહર કે વક્ત તપતી હુઈ રેત પર સીધા લિટા કર ઉન કે સીને પર પત્થર કી બડ઼ી ચટાન રખ દી જાતી, તો કભી ઝંજીરોં મેં બાંધ કર કોડ઼ે લગાએ જાતે તાકે ઈસ્લામ સે ફિર જાએં. મગર હઝરત બિલાલ ﷺ અહદ અહદ કરતે થે, યાની ખુદા એક હૈ, હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ﷺ ને જબ ઉન કો ઈસ હાલ મેં દેખા તો ખરીદ કર આઝાદ કર દિયા, હઝરત બિલાલ ﷺ ને સિર્ફ મદીના કી હિજરત કી, ગઝવ-એ-બદર ઔર દીગર તમામ ગઝવાત મેં હુઝૂર ﷺ કે સાથ શરીક રહે. હુઝૂર ﷺ કી વફાત કે બાદ મુલ્કે શામ ચલે ગએ ઔર સન ૨૦ હિજરી કે કરીબ દિમશ્ક મેં વિસાલ હુઆ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	મિટ્ટી કે અંદર ચમકદાર સોને કા પૈદા હોના

સોના એક બહુત હી કીમતી ધાત હૈ, જો પીલી ઔર ચમકદાર હોતી હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ધાત કી મુહબ્બત ઔર ચાહત ઈન્સાનોં કે દિલોં મેં રખ દી હૈ, ઈસે અલ્લાહ તઆલા ને ઐસા બનાયા હૈ કે ઈસ મેં કભી ઝંગ નહીં લગતા; ઝરા ગૌર કીજિયે કે ઈસી ઝમીન સે જિસ સે કાલા કાલા કોયલા નિકલતા હૈ, ચમકદાર સોના કૌન નિકાલતા હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા હી કી ઝાત હૈ જો અપની કુદરત સે ચમકદાર સોના નિકાલતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અલ્લાહ કે નઝદીક પસંદીદા અમલ

એક આદમી ને આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા પસંદીદા અમલ ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ઼ દે, ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈયાદત કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મરીઝ કી મુકમ્મલ ઈયાદત યે હૈ કે અપના હાથ ઉસ કી પેશાની યા ઉસ કે હાથ પર રખે ઔર પૂછે કે તબીઅત કૈસી હૈ?'' [તિર્મિઝી : ૨૭૩૧, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કર્ઝદાર કે સાથ નરમી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ કર્ઝ દાર કો મોહલત દે (યાની કર્ઝ વસૂલ કરને મેં નરમી કરે) યા કર્ઝ માફ કર દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન અપને અર્શ કે સાએ મેં જગા દેગા, જબ કે ઉસ કે સિવા કોઈ સાયા ન હોગા". [તિર્મિઝી : ૧૩૦૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુસલમાન કી બેઈઝઝતી કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ ને કિસી મુસલમાન(કી ગીબત કી ઔર ઉસ કી ગીબત)કે બદલે મેં એક લુકમા ભી ખાયા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એક લુકમા જહન્નમ સે ખિલાએગા, ઔર જિસ ને કિસી (મુસલમાન કી બેઈઝઝતી કી ઔર ઉસ) કે બદલે મેં ઉસ કો કપડ઼ા પહેનને કો મિલા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસી કદર જહન્નમ સે પેહનાએંગે". [અબૂ દાઊદ : ૪૮૮૧, અનિલ મુસ્તૌરિદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલદારી ઔર ફકીરી દિલ મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઐ અબૂ ઝર ؓ! તુમ માલ કી ઝિયાદતી કો માલદારી સમજતે હો?" હઝરત અબૂ ઝર ؓ ને ફરમાયા: "હાં!" રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ક્યા તુમ માલ કી કમી કો ફક્ર સમજતે હો?" ફરમાયા: "હાં!" ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : "માલદારી ઔર ફકીરી દિલ મેં હોતી હૈ, જિસ શખ્સ કી માલદારી દિલ મેં હો, તો ઉસ કો દુનિયા સે જો કુછ ભી મિલે નુકસાન નહીં દેગા ઔર જિસ શખ્સ કે દિલ મેં ફકીરી હો, તો ઉસ કો દુનિયા મેં કિતના હી ઝિયાદા મિલ જાએ ઉસ કો કોઈ ફાયદા નહીં દેગા બલ્કે ઉસ કા બુખ્લ (કંજૂસી) ઉસ કો નુકસાન પહુંચાએગા". [તબરાની કબીર : ૧૬૧૯, અબૂ ઝર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ખૌલતા હુઆ પાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "પસ ઉન(દોઝખિયોં)કો ખૌલતા હુઆ પાની પીના હોગા". [સૂર-એ-વાકિઆ : ૫૪]

ફાયદા: હઝરત ઝહહાક ફરમાતે હૈં કે યે ખૌલતા હુઆ પાની (જો જહન્નમિયોં કો પિલાયા જાએગા) ઉસ વક્ત સે જોશ માર રહા હૈ જબ સે અલ્લાહ તઆલા ને આસમાનોં ઔર ઝમીન કો પૈદા કિયા હૈ(ઔર યે પાની ઉસ વક્ત તક જોશ મારતા રહેગા)જબ તક દોઝખિયોં કો પિલાયા ન જાએ ઔર ઉન કે સરોં પર ડાલા ન જાએ. [તર્ગીબ વ તર્હીબ : ૫૨૩૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિરહેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ. [મોઅત્તા ઈમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ નમાઝ કાયમ કરો, ઝકાત અદા કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા કો ઈખલાસ કે સાથ કર્ઝ દિયા કરો (યાની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કિયા કરો) ઔર જો નેક અમલ તુમ અપને લિયે આગે ભેજ દોગે, તો ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ પહુંચ કર ઉસ સે બેહતર ઔર સવાબ મેં બઢ઼ા હુઆ પાઓગે ઔર(નેકી કર કે)અલ્લાહ સે ગુનાહ માફ કરાતે રહો, અલ્લાહ તઆલા બડ઼ા બખ્શને વાલા ઔર મહેરબાન હૈ". [સૂર-એ-મુઝમ્મિલ : ૨૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) રજબુલ મુરજ્જબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર ؓ

હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર ؓ કુરૈશ કે અમીર તરીન ઘરાને સે તઅલ્લુક રખતે થે. ઈસ્લામ સે કબ્લ બડ઼ે નાઝ વ નેઅમત મેં પલે થે, હુઝૂર ﷺ કે પાસ દારે અરકમ મેં આકર મિલે ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા; લેકિન બહુત દિનોં તક અપને ઈસ્લામ કો છુપાએ રખા. એક દિન એક શખ્સ ને ઉન્હેં નમાઝ પઢ઼તે દેખ લિયા, ઈસ કી ઈત્તિલા ઉન કે વાલિદૈન કો કર દી, વાલિદૈન ને ઉન સે રિશ્તા તોડ઼ લિયા ઔર ઉન કો તરહ તરહ કી તકલીફોં ઔર આઝમાઈશોં સે ગુઝરના પડ઼ા, હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર ؓ કિસી તરહ ફરાર હો કર હબ્શા હિજરત કર ગએ, ફિર જબ મક્કા વાપસ આએ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉન કો મદીના વાલોં કે સાથ મદીના કે મુસલમાનોં કો કુર્આન સિખાને ઔર દીન કી દાવત વ તબ્લીગ કે લિયે રવાના ફરમાયા, ચુનાંચે યહાં વો મુક્રી (પઢ઼ાને વાલે) કે લકબ સે મશહૂર હુએ, ગઝવ-એ-બદર મેં ભી બડ઼ે શોક વ જઝબે સે શરીક હુએ, વો સન ૩ હિજરી મેં ગઝવ-એ-ઉહદ કે મોકે પર ઈસ્લામી ઝંડે કો સંભાલે હુએ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને બડ઼ી બે જિગરી સે દુશ્મનોં કા મુકાબલા કર રહે થે કે ઈસી હાલમેં આપ શહીદ હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | ફરિશ્તોં કે ઝરિયે મદદ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને જંગે ઉહદ કે દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે દાઈં બાઈં જાનિબ નિહાયત સફેદ કપડ઼ે પેહને હુએ દો શખ્સોં કો દેખા, જો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તરફ સે ખૂબ લડ઼ રહે થે, જિન્હેં મૈં ને ન ઈસ સે પેહલે કભી દેખા થા ઔર ન બાદ મેં દેખા ઔર વો દો શખ્સ હઝરત જિબ્રઈલ ؑ ઔર હઝરત મીકાઈલ ؑ થે.

[મુસ્લિમ : ૬૦૦૪-૬૦૦૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | બાવુઝૂ મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે જાએ ઔર વહાં પહુંચ કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, તો ઈસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઉસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોં ને જમાત સે નમાઝ પઢ઼ી હૈ''.

[અબૂ દાઊદ : ૫૬૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | બૈતુલખલા મેં જાને ઔર બાહર આને કી દુઆ

જબ બૈતુલખલા જાએ તો યે દુઆ પઢ઼ે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ))
[બુખારી : ૧૪૨, અન અનસ ؓ] **તર્જુમા:** એ અલ્લાહ! મૈં નાપાક જિનોં સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં, મર્દ હો યા ઔરત.
ઔર બૈતુલખલા સે બાહર નિકલને કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ે: ((غُفْرَانَكَ. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذٰى وَعَافَانِيْ)) [ઇબ્ને માજા : ૩૦૦,૩૦૧] **તર્જુમા:** એ અલ્લાહ! મૈં આપ કી મગફિરત ચાહતા હૂં, તમામ તારીફેં અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને મુજ સે તકલીફ કો દૂર કિયા ઔર આફિયત બખ્શી.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ફકીરોં કો માફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''પેહલી કૌમોં મેં સે એક આદમી કા હિસાબ લિયા ગયા, તો (ઉસ કે નામએ આમાલ મેં) કોઈ નેકી ન થી, હાં મગર વો માલદાર થા ઔર લોગોં સે ખરીદ વ ફરોખ્ત કરતા થા ઔર અપને બચ્ચોં કો કેહતા થા કે ફકીર વ તંગદસ્ત સે દર ગુઝર કરના, અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયાઃ ''મૈં ઉસ આદમી સે ઝિયાદા હકદાર હૂં (કે ઉસ સે દર ગુઝર કરૂં, ફિર ફરિશ્તોં સે ફરમાયા) કે ઇસે માફ કર દો''.

[મુસ્લિમ : ૩૯૯૭, અબૂ મસ્ઊદ અલ બદરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રસૂલ ﷺ કે હુક્મ કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુક્મ કી ખિલાફ વરઝી કરતે હૈં, ઉન કો ઈસ સે ડરના ચાહિયે કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડ઼ે યા કોઈ દર્દનાક અઝાબ આ જાએ''.

[સૂરએ-નૂર : ૬૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અગર અલ્લાહ તઆલા અપને (સબ) બંદોં કે લિયે રિઝક કુશાદા કર દેતા, તો ઝરૂર ઝમીન મેં ફસાદ કરને લગતે, લેકિન વો જિસ કદર ચાહતા હૈ, અંદાઝે કે મુતાબિક રોઝી ઉતારતા હૈ ઔર વો અપને બંદોં સે બાખબર ઔર (ઉન કો) દેખને વાલા હૈ''. [સૂરએ-શૂરા : ૨૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર આખિરત કી પેહલી મંઝિલ

હઝરત ઉસમાન ؓ જબ કિસી કબ્ર કે પાસ ખડ઼ે હોતે તો બહુત રોતે, યહાં તક કે આસુઓં સે દાઢ઼ી તર હો જાતી, ઉન સે પૂછા ગયાઃ યે ક્યા બાત હૈ, આપ તો જન્નત વ દોઝખ કો યાદ કરતે હૈં, તો ઈતના નહીં રોતે જિતના કબ્ર કી વજહ સે રોતે હૈં? આપ ؓ ને જવાબ દિયાઃ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે થેઃ ''કબ્ર આખિરત કી મંઝિલોં મેં સે પેહલી મંઝિલ હૈ, પસ અગર બંદા ઈસ સે નજાત ન પા સકા, તો ઉસ કે બાદ કી મંઝિલેં ઈસ સે ઝિયાદા સખ્ત (કઠિન) હૈં. [તિર્મિઝી : ૨૩૦૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કુર્આને કરીમ મેં શિફા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિફા પહોંચ ચુકી હૈ. [સૂરએ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિફા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઈન્સાન કો અપની હર ઝરૂરત અલ્લાહ સે માંગની ચાહિયે, યહાં તક કે અગર જૂતે કી પટ્ટી ભી ટૂટ જાએ, તો અલ્લાહ હી સે માંગે''. [તિર્મિઝી : ૩૬૦૪, અન અનસ ؓ]

શાબાનુલ
મુઅઝઝમ

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ કી બહાદુરી ઔર શુજાઅત સે કૌન ના વાકિફ હોગા, ઉન્હોંને ઈસ્લામ કી ખૂબિયોં સે મુતઅસ્સિર હો કર સુલહે હુદૈબિયા કે બાદ ઈમાન કબૂલ કર લિયા. ઈમાન લાને સે પેહલે કુફ્ફાર કી તરફ સે જિસ જોશ વ ખરોશ સે મૈદાને જંગ મેં શરીક હોતે થે, ઈસ્લામ લાને કે બાદ ઈસ સે બહુત ઝિયાદા જોશ ઔર બહાદુરી કા મુઝાહરા કિયા ઔર સારી ઝિંદગી ઈસ્લામ કી હિમાયત ઔર કુફ્ર કી મુખાલફત મેં ગુઝાર દી. ઈમાન લાને કે કુછ હી અર્સે બાદ સન ૮ હિજરી મેં ગઝવ-એ-મૂતા કા વાકિઆ પેશ આયા, જિસ મેં મુસલમાનોં કે અમીર ઝૈદ બિન હારિસા ﷺ, જાફર બિન અબી તાલિબ ﷺ ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા ﷺ બારી બારી શહીદ હો ગએ. ફિર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ અમીર બનાએ ગએ, ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે હાથોં મુસલમાનોં કો ફતહ અતા ફરમાઈ. ઈસ કે બાદ ફતહે મક્કા મેં હુઝૂર ﷺ કે સાથ થે, ઉસ મૌકે પર ભી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કો લશ્કર કે એક હિસ્સે કા અમીર બનાયા, હુઝૂર ﷺ કી વફાત કે બાદ હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ﷺ ને ઉન કો મુરતદીન સે કિતાલ ઔર મુસૈલમા કઝ્ઝાબ સે જિહાદ કરને કે લિયે ભેજા, જિસ મેં ઉન કો ફતહ નસીબ હુઈ. ઈસી તરહ રૂમ ઔર ફારિસ કી ફતહ મેં ભી ઉનકા બડ઼ા દખલ રહા હૈ. ઈન હી સિફાત કી વજહ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ અલ્લાહ કી તલવારોં મેં સે એક તલવાર હૈં જિસ કો અલ્લાહ ને કુફ્ફાર વ મુશ્રિકીન કે લિયે નિયામ સે નિકાલ રખા હૈ''.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — જાનવરોં કે ફવાઈદ

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં જિતને જાનવર પૈદા કિએ, તકરીબન સબ ઈન્સાનોં હી કે ફાયદે કે લિયે હૈં, કોઈ સવારી કે કામ આતા હૈ, તો કોઈ બોજ ઢોને કે કામ આતા હૈ, કિસી કા ગોશ્ત ખાતે હૈં, તો કિસી કા દૂધ પીતે હૈં, મઝીદ યે કે દૂધ સે મલાઈ, મક્ખન ઔર ઘી નિકાલતે હૈં ઔર તરહ તરહ કી મિઠાઈયાં બનાતે હૈં, ઈસી તરહ કિસી કે ઊન સે કમ્બલ, કાલીન, તો ચમડ઼ે સે મોઝે, જૂતે ઔર બેશ કીમત ચીઝેં બનાઈ જાતી હૈં. યકીનન અલ્લાહ તઆલા ને હર એક ચીઝ કો ઈન્સાન કે ફાયદે હી કે લિયે બનાયા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સિર્ફ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારા માબૂદ (હકીકી) તો એક હી માબૂદ હૈ, ઉસ કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં, વો બે ઈન્તિહા મહેરબાન નિહાયત હી રહમ કરને વાલા હૈ''.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૬૩]

ફાયદા: આયત સે માલૂમ હુઆ કે ઈબાદત કે લાયક અગર કોઈ જાત હૈ, તો વો સિર્ફ અલ્લાહ હી કી જાત હૈ; લિહાઝા હમ પર ઉસ કી ઈબાદત કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના

હઝરત આઈશા ❀ સે પૂછા ગયા કે ઘર મેં હુઝૂર ﷺ ક્યા કામ કરતે થે? હઝરત આઈશા ❀ ને ફરમાયાઃ "આપ ﷺ ઘર કે કામ મેં હાથ બટા દિયા કરતે ઔર જબ નમાઝ કા વક્ત હો જાતા તો નમાઝ કે લિયે ચલે જાતે". [બુખારી : ૬૭૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રમઝાન મેં ઉમરા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "રમઝાનુલ મુબારક મેં ઉમરા કરને કા સવાબ એક હજ કે બરાબર હોતા હૈ". [મુસ્લિમ : ૩૦૩૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ચંદ ગુનાહ ઔર ઉસ કે નુકસાનાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ચાર ગુનાહ ઐસે હૈં જિન કે કરતે વક્ત આદમી કા ઈમાન નિકલ જાતા હૈ: (૧) ઝાની કા ઝિના કરતે વક્ત, (૨) શરાબી કા શરાબ પીતે વક્ત, (૩) ચોર કા ચોરી કરતે વક્ત, (૪) કાતિલ કા નાહક કત્લ કરતે વક્ત". [બુખારી : ૬૮૦૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કો અહેમ સમજને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ" બંદો કો અલ્લાહ તઆલા કી નારાઝગી સે ઉસ વક્ત તક મહફૂઝ રખતા હૈ, જબ તક કે વો દુનિયા કે મુકાબલે મેં દીન કો ઝિયાદા અહમ સમજેં ઔર જબ વો દુનિયા કો અહમ સમજને લગેંગે, તો "لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ" ભી ઉન પર લૌટા દિયા જાએગા ઔર યે કહા જાએગા કે તુમ જૂટ બોલતે હો". [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૧૭, અન અનસ ❀]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હર એક કો નામએ આમાલ દિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "હમ ને હર ઈન્સાન કા અચ્છા યા બુરા અમલ ઉસ કે ગલે કા હાર બના રખા હૈ ઔર કયામત કે દિન ઉસ કા નામએ આમાલ નિકાલ કર પેશ કર દેંગે, જિસ કો વો ખુલા હુઆ પાએગા. કહા જાએગા કે તૂ અપના નામએ આમાલ પઢ લે, આજ તૂ ખુદ હી અપના હિસાબ કર લેને કો કાફી હૈ". [સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ : ૧૩ તા ૧૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શહદ ઔર કુર્આન સે શિફા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "તુમ અપને લિયે શિફા કી દો ચીઝોં: યાની શહદ ઔર કુર્આન કો લાઝિમ પકડ઼ લો". [ઇબ્ને માજા : ૩૪૫૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ❀]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ (મેરી નેઅમતોં પર) મુજે યાદ કરો, મૈં (ભી) તુમ્હેં યાદ કરૂંગા ઔર મેરે (એહસાનાત કા) શુક્ર અદા કરો ઔર નાફરમાની મત કિયા કરો". [સૂર-એ-બકરહ :૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ કા ઈખ્લાસ

સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે હર અમલ મેં ઈખ્લાસે નિય્યત ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રઝા શામિલ હોતી થી. ઈસ લિયે વો અપને ઈખ્લાસ ઔર અલ્લાહ કી રઝામંદી હાસિલ કરને કે લિયે બડ઼ે બડ઼ે ઓહદે કુર્બાન કર દિયા કરતે થે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ કી માઝૂલી ઉન કે ઈખ્લાસ કી બેહતરીન મિસાલ હૈ, જબ હઝરત ઉમર ﷺ ની મુલ્કી ઈન્તેઝામ ઔર બાઝ દૂસરી મસલિહતોં કી વજહ સે ઉન્હેં માઝૂલ કર દિયા ઔર ઉન કી જગા હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ ﷺ કો અમીર બના દિયા, તો હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ ને લોગોં સે ફરમાયાઃ તુમ પર અપને અમીરૂલ મુઅમિનીન હઝરત ઉમર ﷺ ને ઉસ શખ્સ કો અમીર બનાયા હૈ જિસ કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ''અમીનુલ ઉમમત'' કા લકબ દિયા હૈ. યહ કેહ કર અમારત કો ઉન કે હવાલે કર દિયા, ઈસ ઈખ્લાસ ઔર વફાદારી કો દેખ કર હઝરત અબૂ ઉબૈદા ﷺ ને કહા કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યહ ફરમાતે હુએ સુના હૈ કે ''ખાલિદ અલ્લાહ કી તલવારોં મેં સે એક તલવાર હૈ''. હઝરત ખાલિદ ﷺ ઝિંદગી ભર શહાદત કી આરઝૂ કરતે રહે; મગર શહાદત મુકદ્દર મેં નહીં થી, જબ ઉન કે ઈન્તેકાલ કા વક્ત આયા તો બિસ્તર પર લેટે હુએ ફરમાયાઃ જબ મૈં ઈન્તેકાલ કર જાઊં તો મેરા ઘોડ઼ા, મેરે હથિયારોં કો અલ્લાહ કે લિયે વક્ફ કર દેના, મુલ્કે શામ કે હિમ્સ નામી શહર મેં સન ૨૧ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હઝરત ફાતિમા ﷺ કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ

મરઝુલ વફાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ફાતિમા ﷺ કો યે ખબર દી કે મેરી વફાત કે બાદ મેરે અહલ વ અયાલ મેં સબ સે પેહલે તૂ આ કર મુજ સે મિલેગી (ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત કે બાદ આપ ﷺ કી પેશીન ગોઈ કે મુતાબિક સબ સે પેહલે હઝરત ફાતિમા ﷺ કી વફાત હુઈ). [બુખારીઃ ૩૭૧૬, અન આઈશા ﷺ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કિસી હાઈઝા ઔરત ઔર કિસી જુનુબીઃ યાની નાપાક આદમી કે લિયે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કી બિલ્કુલ ઈજાઝત નહીં હૈ''. [અબૂ દાઊદ : ૨૩૨, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદાઃ મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — કપડ઼ે પહેનને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો કોઈ કપડ઼ા પેહને ઔર યહ દુઆ પઢ઼ે તો ઉસ કે અગલે પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાતે હૈં, દુઆ યે હૈઃ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ كَسَانِيْ هٰذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِّنِّيْ وَلَا قُوَّةٍ))

[અબૂ દાઊદ : ૪૦૨૩, અન મુઆઝ બિન અનસ ﷺ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કુર્આન શરીફ કી તિલાવત કિયા કરો, ઈસ લિયે કે કયામત કે દિન યહ અપને સાથી (યાની પઢ઼ને વાલે) કી શફાઅત કરેગા''. [મુસ્લિમ: ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલા શુબા વો લોગ જો અલ્લાહ સે પક્કા અહદ કરને કે બાદ તોડ઼ ડાલતે હૈં ઔર ઉન રિશ્તે નાતોં કો ભી તોડ઼ ડાલતે હૈં, જિન કો અલ્લાહ ને જોડ઼ે રખને કા હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે ફિરતે હૈં, તો ઐસે લોગ બડ઼ે ખસારે વાલે હૈં''. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૭]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા માંગને વાલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''લોગોં મેં બાઝ ઐસે ભી હૈં, જો કેહતે હૈં કે એ હમારે પરવરદિગાર! હમ કો (જો કુછ દેના હો) દુનિયા મેં હી દે દી જાએ (તો ઉન કો જો કુછ મિલના હોગા વો દુનિયા હી મેં મિલ જાએગા) ઔર ઐસે શખ્સ કો આખિરત મેં કુછ ન મિલેગા''. [સૂર-એ-બકરહ: ૨૦૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ બનૂ નજ્જાર કે બાગ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં ચંદ કબ્રેં થીં, અચાનક રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ખચ્ચર બિદકા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુર્દોં કો અઝાબ દિયા જા રહા હૈ, ઈસી કી આવાઝ સે યે બિદકા હૈ; અગર યે ડર ન હોતા કે તુમ મુર્દોં કો દફન કરના છોડ઼ દોગે, તો મૈં તુમ્હેં ભી વો આવાઝ સુનવા દેતા''.

[મુસ્લિમ : ૭૨૧૩, અન ઝૈદ બિન સાબિત ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અબિલ આસ ؓ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અપને જિસ્મ કે દર્દ કો બતાયા તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહાં દર્દ હોતા હો વહાં હાથ રખ કર તીન બાર બિસ્મિલ્લાહ ઔર સાત મરતબા યે દુઆ પઢ઼ો'' : ((أَعُوْذُ بِاللّٰهِ وَقُدْرَتِهٖ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ))

તર્જમા: મૈં અલ્લાહ ઔર ઉસ કી કુદરત કી પનાહ ચાહતા હું ઉસ તકલીફ સે જો મુજે પહુંચી હૈ ઔર જિસ સે મૈં ડરતા હું. ચુનાંચે ઉન સહાબી ને જબ યહ કલિમાત કહે તો ઉન કા દર્દ ખત્મ હો ગયા, ફિર વો સહાબી અપને ઘર વાલોં ઔર દૂસરે ઝરૂરત મંદોં કો હમેશા ઈન કલિમાત કી તલકીન કરતે રેહતે થે.

[મુસ્લિમ : ૫૭૩૭, અન ઉસ્માન બિન અબિલ આસ ؓ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે અલાવા ઝિયાદા બાત મત કરો, ક્યોંકિ ઈસ સે દિલ મેં સખ્તી પૈદા હોતી હૈ ઔર જિસ કે દિલ મેં સખ્તી હોતી હૈ વો અલ્લાહ કી (રહમત) સે સબ સે ઝિયાદા દૂર હોતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૪૧૧, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત મિકદાદ બિન અમ્ર ؓ

હઝરત મિકદાદ બિન અમ્ર ؓ ઉન સાત ખુશનસીબ સહાબા મેં સે એક હૈં જિન્હોં ને હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં પહુંચ કર પેહલે ઈમાન કબૂલ કિયા ઔર મક્કી ઝિંદગી મેં મુશ્રિકીને મક્કા કે ઝુલ્મ વ સિતમ કા નિશાના બનાએ ગએ. ઉન્હોં ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત ફરમાઈ. જબ હુઝૂર ﷺ ને જંગે બદર કે મુતઅલ્લિક મશ્વરા કિયા, તો ઉન્હોં ને હી અન્સાર કી તર્જુમાની કરતે હુએ અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! હમ મૂસા ؑ કી કૌમ કી તરહ નહીં હૈં, બલ્કે હમ આપ કે સાથ મિલ કર આગે પીછે દાએં બાએં હર તરફ સે આખરી દમ તક લડ઼ેંગે. ઔર કભી આપ કા સાથ નહીં છોડ઼ેંગે. વો ઘોડ઼ સવારી, નેઝા બાઝી ઔર તીર અંદાઝી મેં કમાલ દર્જે કી મહારત રખતે થે. ઉન્હોં ને ગઝવ-એ-બદર મેં સૌ ઝિરહ પોશ મુશ્રિકીન કા બડ઼ી બે જિગરી સે મુકાબલા કર કે તહલકા મચા દિયા, બૈઅતે રિઝવાન મેં ભી શરીક હુએ ઔર હજ્જતુલ વદાઅ કે મૌકે પર હુઝૂર ﷺ કે સાથ હજ અદા કરને કી સઆદત હાસિલ હુઈ. ઉન કા કુર્આન સુન કર અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને ફરમાયાઃ યે ઈબાદત ગુઝાર બંદા હૈ. ઔર અલ્લાહ ને મુજે અલી ؓ, મિકદાદ ؓ, સલમાન ؓ ઔર અબૂ ઝર ؓ સે મુહબ્બત કરને કા હુકમ દિયા હૈ. ઉન કી ઝિંદગી મેં ઈશ્કે રસૂલ ઔર શહાદત કા જઝબા નુમાયાં નઝર આતા હૈ. બિલ આખિર ૭૦ સાલ સે ઝાઈદ ઉમ્ર પા કર સન ૩૩ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા, જનાઝે કી નમાઝ અમીરૂલ મુઅમિનીન હઝરત ઉસ્માને ગની ؓ ને પઢ઼ાઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — હમારે જિસ્મ મેં ખૂન કૌન બનાતા હૈ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાની ઝિંદગી કા દારોમદાર જિન ચીઝોં પર રખા હૈ, ઉન મેં સે એક ખૂન હૈ, અગર જિસ્મ મેં ખૂન કી કમી હો જાએ યા ખૂન બનના બંદ હો જાએ, તો ઈન્સાન કા ઝિંદા રેહના મુશ્કિલ હો જાએગા, ખૂન કે અંદર એક કિસ્મ કી હરારત ઔર ગરમી હોતી હૈ, જિસ સે વો પૂરે જિસ્મ મેં દૌડ઼તા હૈ ઔર હમારી ઝિંદગી ચલતી રેહતી હૈ, યકીનન યે અલ્લાહ કા બનાયા હુઆ નિઝામ હૈ કે બે જાન ચીઝોં સે ઈન્સાન કો હયાત બખ્શને વાલા ખૂન બનાતા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ; મગર ચાર લોગોં પર (લાઝિમ નહીં હૈ). ૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલકિયત મેં હો. ૨) ઔરત. ૩) નાબાલિગ બચ્ચા. ૪) બીમાર". [અબૂ દાઊદ : ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ ؓ]

ફાયદાઃ જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — સોતે વક્ત મુઅવ્વઝતૈન પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર રાત જબ બિસ્તર પર લેટતે થે તો હાથોં કો દુઆ માંગને કી તરહ) મિલા કર સૂર-એ-ઈખલાસ ઔર મુઅવ્વઝતૈન ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ઼ કર ઉન પર દમ ફરમાતે, ફિર તમામ બદન પર સર સે પાંવ તક જહાં જહાં

હાથ જાતા હાથ ફેર લિયા કરતે થે, તીન મરતબા ઐસા હી કરતે થે, સર સે ઈબ્તિદા કરતે ઔર મુંહ ઔર બદન કે અગલે હિસ્સે પર ફિર બકિયા બદન પર ફેરતે. [બુખારી : ૫૦૧૭, અન આઈશા]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઔલાદ કો અદબ સિખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કિસી શખ્સ કા અપની ઔલાદ કો અદબ સિખાના, એક સાઅ અનાજ (યાની તકરીબન સાઢ઼ે તીન કિલો ગેહૂં) સદકા કરને સે બેહતર હૈ''. [તિર્મિઝી : ૧૯૫૧, અન જાબિર બિન સમુરા]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઐસી ઔરત પર લાનત ફરમાઈ જો મર્દ કી મુશાબહત ઈખ્તિયાર કરતી હૈ ઔર ઐસે મર્દ પર લાનત ફરમાઈ જો ઔરતોં કી મુશાબહત ઈખ્તિયાર કરતા હૈ. [ઈબ્ને માજા :૧૯૦૩, અન અબી હુરૈરા]

ફાયદા: મર્દ કા ઔરતોં કી શકલ વ સૂરત ઈખ્તિયાર કરના ઔર ઔરત કા મર્દોં કી શકલ વ સૂરત ઈખ્તિયાર કરના ના જાઈઝ ઔર હરામ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા અલ્લાહ કી નઝર મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક ઉસ કી મખલૂકાત મેં સે કોઈ ચીઝ દુનિયા સે ઝિયાદા કાબિલે નફરત નહીં (યાની સબ સે ઝિયાદા નફરત દુનિયા સે હૈ) ઔર ઉસ ને જબ સે ઈસ કો પૈદા કિયા હૈ કભી ભી ઈસ કી તરફ નઝર ભર કર નહીં દેખા''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૦૯૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	આમાલ કો તોલા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ દિન આમાલ કા વઝન બરહક હોગા, ફિર જિન કા પલડ઼ા ભારી હોગા, તો વો લોગ કામયાબ હોંગે ઔર જિન કા પલડ઼ા વઝન મેં હલ્કા હોગા, તો ઐસે લોગોં ને અપને આપ કો નુકસાન મેં ડાલા હોગા, ઈસ લિયે કે વો હમારી આયતોં કે સાથ ના ઈન્સાફી કરતે થે.
[સૂર-એ-આરાફ : ૮ તા ૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ

ગઝ્વ-એ-ઉહદ મેં જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ચેહરએ મુબારક ઝખ્મી હો ગયા, તો આપ ﷺ કી સાહબઝાદી હઝરત ફાતિમા ખૂન ધો રહી થીં ઔર હઝરત અલી ઝખ્મોં પર પાની ડાલ રહે થે, હઝરત ફાતિમા ને જબ દેખા કે ખૂન બંદ હોને કે બજાએ બઢ઼તા હી જા રહા હૈ, તો ઉન્હોંને (ખજૂર કે પત્તોં કી) ચટાઈ કા એક ટુકડ઼ા લે કર જલાયા ઔર જબ વો રાખ હો ગયા તો ઉસ કો ઝખ્મોં પર લગા દિયા જિસ સે ખૂન બંદ હો ગયા. [બુખારી : ૨૯૦૩, અન સહલ]

ફાયદા: હકીમોં ને લિખા હૈ કે ટાટ ઔર ચટાઈ કી રાખ બહતે ખૂન કો રોકને મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતે રહો ઔર ખુદ કો અપને હાથોં હલાકત મેં ન ડાલો ઔર નેકી કરતે રહો. અલ્લાહ તઆલા નેકી કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ''.
[સૂર-એ-બકરહ : ૧૯૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કી પૈદાઈશ ઔર ઈસ્લામ

હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ બઅસત સે પાંચ સાલ પેહલે અરબ કે મશ્હૂર ખાનદાન કુરૈશ મેં પૈદા હુએ, વો કબીલએ કુરૈશ કે ખાનદાને બનૂ ઉમય્યા સે તઅલ્લુક રખતે થે જો હસબ નસબ ઔર મનસબ કે એતેબાર સે બનૂ હાશિમ કે બાદ સબ સે ઝિયાદા મુઅઝ્ઝઝ સમજા જાતા થા. ઉન કે વાલિદ માજિદ હઝરત અબૂ સુફયાન ﷺ અપને કબીલે કે મુઅઝ્ઝઝ સરદારોં મેં શુમાર હોતે થે, હઝરત અમીરે મઆવિયા ﷺ કે અંદર બચપન હી સે અઝમ વ હૌસલા કે આસાર ઝાહિર થે. નૌ ઉમરી કી હાલત મેં અબૂ સુફયાન ﷺ ને ઉન કો દેખ કર કહા: મેરા બેટા બડ઼ે સર વાલા હૈ ઔર કૌમ કા સરદાર બનને કે લાયક હૈ. એક કયાફા શનાસ ને અમીરે મુઆવિયા ﷺ કો દેખ કર કહા: મેરા ખયાલ હૈ યહ અપની કૌમ કા સરદાર બનેગા. માં બાપ ને ખાસ તૌર પર ઉન કી તરબિયત કા એહતેમામ કિયા, મુખ્તલિફ ઉલૂમ વ ફુનૂન સે આરાસ્તા કિયા, લિખના પઢ઼ના સિખાયા, શુરૂ હી સે ઉન કે દિલ મેં ઈસ્લામ કી મુહબ્બત ઘર ચુકી થી ઈસ કી બડ઼ી દલીલ યહ હૈ કે વો બદર, ઉહદ, ખન્દક ઔર ગઝવ-એ-હુદૈબિયા મેં જવાન હોને કે બાવજૂદ કુફફાર કી જાનિબ સે શરીક નહીં હુએ. અલબત્તા બાઝ મસલિહતોં ઔર મજબુરિયોં કી વજહ સે ઉન્હોંને અપને ખાનદાન કે સાથ ફતહે મક્કા કે મૌકે પર ઈસ્લામ કા ઈઝહાર કિયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	બકરી કા લમ્બી ઉમ્ર પાના

હઝરત ઉમ્મે મઅબદ ﷺ ફરમાતી હૈં કે મેરી બકરી જિસ પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપના મુબારક હાથ ફેર કર દૂધ દોહા થા, ઉસ ને બહોત લમ્બી ઉમ્ર પાઈ, ચુનાંચે વો હઝરત ઉમર ﷺ કે ઝમાનએ ખિલાફત તક ઝિંદા રહી. (હાલાંકે બકરી આમ તૌર પર ઈતની લમ્બી મુદ્દત તક ઝિંદા નહીં રેહતી હૈ, બિલા શુબા યહ આપ ﷺ કા મોઅજિઝા હી હૈ). [સીરતે હલબિય્યા : ૩/૧૩૦]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઔલાદ કી વિરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''માં બાપ (મેં સે હર એક) કે લિયે મય્યત કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં છટા હિસ્સા હૈ, અગર મય્યત કે લિયે કોઈ ઔલાદ હો''. [સૂર-એ-નિસા : ૧૧]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ કે વરસા મેં માં બાપ ઔર ઔલાદ હૈં, તો માં બાપ મેં સે હર એક કો અલગ અલગ છટા હિસ્સા દેના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મુશ્કિલાત ઔર પરેશાનિયોં કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો મુસલમાન બંદા કિસી મુશ્કિલ મામલે મેં ઈન કલિમાત કે ઝરિયે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી દુઆ કબૂલ કરેગા, વો દુઆ યહ હૈ:

((لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ))

[તિર્મિઝી : ૩૫૦૫, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કસરત સે ઈસ્તિગ્ફાર પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ યે ચાહે કે કયામત કે દિન ઉસ કા નામએ આમાલ ઉસ કો ખુશ કર દે, તો ઉસે ચાહિયે કે વો ઝિયાદા સે ઝિયાદા ઈસ્તિગ્ફાર કરે".

[તબરાની ઔસત : ૮૫૧, અન ઝુબૈર બિન અવ્વામ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કી ભેજી હુઈ કિતાબ કો છુપાતે હૈં ઔર ઈસ છુપાને પર થોડા સા બદલા હાસિલ કરતે હૈં યે લોગ અપને પેટોં મેં આગ ભર રહે હૈં. કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ન ઉન સે કલામ કરેગા ઔર ન ઉન કો પાક કરેગા ઔર ઉન કો દર્દનાક અઝાબ હોગા.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૭૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનયવી ઝિંદગી (મેં ઈસ્તેમાલ) કી ચીઝેં હૈં, ઔર જો કુછ (અજ્ર વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ, ઔર વો ઉન લોગોં કે લિયે હૈ, જો ઈમાન લાએ ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખતે હૈં". [સૂર-એ-શૂરા : ૩૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી નહરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જન્નત મેં એક નહર પાની કી, એક શહદ કી, એક દૂધ કી ઔર એક શરાબ કી હોગી". [તિર્મિઝી : ૨૫૭૧, અન મુઆવિયા ؓ]

નોટ: જન્નત કી શરાબ મેં ન નશા હોગા ઔર ન ઉસ મેં બદબૂ હોગી, બલ્કે બડ़ી ખુશબૂદાર ઔર લઝીઝ હોગી.

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મહેંદી સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ભી કોઈ કાંટા ચુભા યા ઝખ્મ હુઆ તો આપ ﷺ ને ઉસ પર મહેંદી લગાઈ.

[ઈબ્ને માજા : ૩૫૦૨, અન સલમા ઉમ્મે રાફેઅ ؓ]

ફાયદા: મહેંદી જરાસીમ કો ખત્મ કરતી હૈ, જલન ઔર સૂજન કો દૂર કરતી હૈ, નીઝ ઈસ મેં દૂસરે ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો આદમી તુમ્હારે પાસ કોઈ ચીઝ બતૌરે અમાનત રખે, તો (તલબ કરને પર) ઉસ કી અમાનત વાપસ કર દો, ઔર જો આદમી તુમ્હારે સાથ ખયાનત કરે, તો તુમ (ભી ઉસ કી તરહ) ખયાનત મત કરો." [અબૂ દાઊદ : ૩૫૩૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત મુઆવિયા ؓ કી સીરત વ શખ્સિયત

હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કો ઝાહિરી હુસ્ન વ જમાલ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા ને બે શુમાર બાતિની ખૂબિયોં સે ભી નવાઝા થા, એક બેહતરીન આદિલ વ મુનસિફ હુકમરાં કે સારે ઔસાફ વ કમાલાત આપ કી ઝાત મેં મૌજૂદ થે, ઉન કે બારે મેં હઝરત ઉમર ؓ ફરમાયા કરતે થેઃ તુમ લોગ કૈસર વ કિસરા કી અકલમંદી વ સિયાસત કી તારીફ કરતે હો, હાલાંકે અમીર મુઆવિયા ઉન સે ભી બઢ કર તુમ્હારે દરમિયાન મૌજૂદ હૈ. હઝરત અમીર મુઆવિયા આલમે ઈસ્લામ કી ઉન ચંદ ગિની ચુની હસ્તિયોં મેં સે એક હૈં જિન કે એહસાન કા યહ ઉમ્મત કભી બદલા નહીં દે સકતી, આપ કો કાતિબે વહી હોને કા શર્ફ હાસિલ હૈ, આપ ઈસ્લામી દુનિયા કે વો મઝલૂમ શખ્સિયત હૈં જિન કી ઝાતી ખૂબી વ કમાલાત કો છુપાને કી કોશિશ કી ગઈ હૈ. આપ પર ઐસે બે બુનિયાદ ઈલ્ઝામાત લગાએ ગએ, જિન કી વજહ સે આપ કા વો હસીન ઝાતી કિરદાર નઝરોં સે ગાયબ હો ગયા જો હુઝૂર ﷺ કે ફૈઝે સોહબત સે હાસિલ કિયા થા, આપ કી અમાનત વ દિયાનત, એહસાસે ઝિમ્મેદારી, કિતાબતે વહી ઔર દૂસરી સિફાત કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ ને આપ કે લિયે દુઆ ફરમાઈઃ ''ઐ અલ્લાહ! મુઆવિયા કો હિદાયત કરને વાલા ઔર હિદાયત પાને વાલા ઔર ઉસ કે ઝરિયે હિદાયત અતા ફરમા''.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	કુંવેં કા પાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કે લિયે પાની કા જો ઈન્તેઝામ કિયા હૈ, ઈસ મેં સે એક શક્લ કુંવે કી હૈ, બહુત પુરાને ઝમાને સે પાની કુંવે સે હાસિલ કિયા જાતા હૈ; કુંવે મેં અલ્લાહ તઆલા યે ઈન્તેઝામ કરતે હૈં કે સર્દી કે દિનોં મેં ગરમ પાની નિકલતા હૈ ઔર જિતની સખ્ત સર્દી હોતી હૈ ઉતના હી ગરમ પાની નિકલતા હૈ ઔર ગરમી કે દિનોં મેં ઠંડા પાની નિકલતા હૈ ઔર જિતની ઝિયાદા ગરમી હોતી હૈ ઉતના હી ઠંડા પાની નિકલતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત પર કુર્બાન જાઈએ કે ઉસ ને હમારે લિયે કૈસે કૈસે ઈન્તેઝામ કર રખે હૈં.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઈસ્લામ મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે ઐસી હૈ જૈસા આદમી કે બદન કે લિયે સર હોતા હૈ''.

[તબરાની કબીર : ૧૯, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નીંદ સે ઉઠ કર મિસ્વાક કરના

હઝરત આયશા ؓ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ રાત યા દિન મેં જબ ભી નીંદ સે ઉઠતે તો વુઝૂ કરને સે પેહલે મિસ્વાક કરતે.

[અબૂ દાઊદ : ૫૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઝિક્ર કરને કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ((سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهٖ)) પઢ઼તા હૈ, તો ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક ખજૂર કા પેડ઼ લગ જાતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૩૪૬૪, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં

બડ઼ે ગુનાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગુનાહે કબીરા યે હૈ: ''અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક ઠહરાના, વાલિદૈન કી નાફરમાની કરના, કિસી કો જાન બૂજ કર કત્લ કરના ઔર જૂટી કસમ ખાના''.

[બુખારી: ૬૬૭૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી અહમિયત

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપને સહાબા ؓ કે સાથ બકરી કે મરે હુએ બચ્ચે કે પાસ સે ગુઝરે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબા ؓ સે પૂછા: ''તુમ્હારા ક્યા ખયાલ હૈ ઈસ કો માલિક ને બે કીમત હોને કી વજહ સે ફેંક દિયા હૈ? સહાબા ؓ ને જવાબ મેં અર્ઝ કિયા: ઈસ કે બે કીમત હોને કી વજહ સે ફેંક દિયા હૈ, ઈસ પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે નઝદીક દુનિયા ઈસ સે ભી ઝિયાદા બે કીમત હૈ, જિતના કે યે બકરી ઈસ કે માલિક કે નઝદીક બે કીમત હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૩૨૧, અનિલ મુસ્તૌરિદ બિન શદ્દાદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં

અચ્છે બુરે આમાલ કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન) જો શખ્સ નેકી લે કર હાઝિર હોગા, તો ઉસ કો ઉસ કા અચ્છા બદલા દિયા જાએગા ઔર વો ઉસ દિન હર કિસ્મ કી ઘબરાહટ સે અમન મેં રહેંગે; ઔર જો શખ્સ (કુફ્ર વ શિર્ક કી) બુરાઈ લે કર આએગા, તો ઐસે લોગ ઊંધે મુંહ દોઝખ મેં ડાલ દિએ જાએંગે. તુમ કો ઉન્હીં આમાલ કા બદલા દિયા જાએગા, જો તુમ કિયા કરતે થે''. [સૂર-એ-નમ્લ: ૮૯ તા ૯૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

દિલ કે દૌરે કા ઈલાજ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મૈં બીમાર હુઆ તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુજે દેખને કે લિયે તશરીફ લાએ ઔર અપના મુબારક હાથ મેરે સીને પર રખા તો આપ ﷺ કે હાથ કી ઠંડક મેરે સીને મેં ફૈલ ગઈ, ફિર ફરમાયા: ''ઈસે દિલ કા દૌરા પડ઼ા હૈ, ઈસ કો હારિસ બિન કલ્દા કે પાસ લે જાઓ, ક્યોંકિ વો એક માહિર હકીમ હૈ ઔર ઉસ હકીમ કો ચાહિયે કે વો મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ગુઠલિયોં કે સાથ કૂટ કર ઈસે ખિલાએ''. [અબૂ દાઊદ: ૩૮૭૫, અન સઅદ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો ઔર જૈસા કે ઉસ સે ડરને કા હક હૈ ઔર તુમ્હેં ઈસ્લામ કી હાલત હી પર મૌત આએ''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૦૨]

ફાયદા: અલ્લાહ તઆલા સે ડરને કા હક યે હૈ, કે જિન ચીઝોં કે કરને સે મના કિયા ગયા હૈ ઉન્હેં સિર્ફ અલ્લાહ કે ખૌફ ઔર અઝાબ કે ડર સે છોડ઼ દે ઔર ગુનાહોં સે બચતા રહે.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અમીર મુઆવિયા ﵁ કી ખિલાફત વ હુકૂમત

હઝરત અમીર મુઆવિયા ﵁ સે હઝરત હસન ﵁ ને સુલહ કર કે સન ૪૧ હિજરી મેં ખિલાફત આપ કે સુપુર્દ કર દી ઔર હઝરત હસન ﵁ કે લિયે દસ લાખ દિરહમ સાલાના વઝીફા મુકર્રર કર દિયા, ઈસ સાલ કો તારીખે અરબ મેં આમુલ જમાત કા નામ દિયા ગયા હૈ, જિહાદ કા સિલસિલા અઝ સરે નૌ જારી કરને કે લિયે લશ્કર કો દો હિસ્સોં મેં તકસીમ કર દિયા, એક હિસ્સા સર્દી કે મૌસમ મેં જિહાદ કરતા ઔર દૂસરા તાઝા દમ હિસ્સા ગર્મી કે દિનોં મેં મસ્રૂફે જિહાદ રેહતા, આપ ને રૂમિયોં સે સોલા જંગેં લડ઼ીં ઔર લશ્કર કો વસિય્યત ફરમાતે કે ''રૂમ કા ગલા ઘોંટ દો'' ઉન કે દૌરે ખિલાફત મેં બહરી બેડ઼ે કે ઝરિયે જઝીરએ કબ્રસ ફતહ હુઆ. અફ્રીકા ઔર રૂમ કે કુછ કિલે ફતહ હુએ, જંગે સજિસ્તાન કે ઝરિયે સિંધ કા કુછ હિસ્સા મુસલમાનોં કે કબ્ઝે મેં આયા, મુલ્કે સૂદાન ઔર કાબુલ ફતહ હુઆ ઔર મુસલમાન હિન્દુસ્તાન મેં કન્દામીલ કે મકામ તક પહુંચે. અફ્રીકા મેં સુદાન તક ઈસ્લામી પરચમ લેહરા દિયા. નહરે જૈહૂન કો પાર કરતે હુએ બુખારા ઔર સમરકંદ કો ફતહ કિયા, આપ ને કુસ્તુનતુનિયા પર ઝબરદસ્ત લશ્કર રવાના કિયા. યહી વો ગઝવા હૈ જિસ મેં શિર્કત કરને વાલોં કી મગફિરત કી પેશીનગોઈ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ને દી થી. હઝરત અમીર મુઆવિયા ﵁ ને એક કામયાબ હુકમરાં કી હૈસિયત સે બહરી ફૌજ તૈયાર કી, મિસ્ર વ શામ કે સાહિલી ઈલાકોં મેં જહાઝ સાઝી કે કારખાને કાયમ કિયે. એક હઝાર સાત સૌ જંગી જહાઝ રૂમિયોં કા મુકાબલા કરને કે લિયે તૈયાર કરાએ, ઈસ કે અલાવા ઔર બહુત સારે કારનામે અંજામ દિયે જો તારીખ કે સફહાત મેં મૌજૂદ હૈં.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઈસ ઉમ્મત કે બારે મેં પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ લોગ હૂ બહૂ ઉન લોગોં કે તરીકોં કી પૈરવી કરોગે, જો તુમ સે પેહલે ગુઝરે હૈં, યહાં તક કે અગર વો (એક જંગલી જાનવર) સૂસમાર કે સુરાખ મેં ઘુસે હોંગે તો તુમ ભી ઉસ મેં ઘુસ જાઓગે'', લોગોં ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ ﷺ પેહલે આદમિયોં સે યહૂદ વ નસારા મુરાદ હૈં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' ઔર કૌન''. [બુખારી: ૩૪૫૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ﵁]

ખુલાસા: આજ હમ લોગ યહૂદ વ નસારા કી કિતની પૈરવી કર રહે હૈં યે કિસી કો બતાને કી ઝરૂરત નહીં, ઉમ્મત કે અહવાલ સે બિલ્કુલ ઝાહિર હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અલ્લાહ હી મદદ કરને વાલે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા હી ઝિંદગી વ મૌત દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા કોઈ કામ બનાને વાલા ઔર મદદ કરને વાલા નહીં હૈ''. [સૂર-એ-તૌબા: ૧૧૬]

ખુલાસા: ઈન બાતોં પર ઈમાન લાના હર એક મુસલમાન કે લિયે ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઘર સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને ઘર સે નિકલતે વક્ત યહ દુઆ પઢ઼ે, તો ઉસ સે કહા જાતા હૈ (હર ચીઝ કે શર સે) તેરી હિફાઝત કર દી ગઈ ઔર શૈતાન ઉસ સે દૂર ભાગ જાતા હૈ. દુઆ યે હૈ:

((بِسْمِ اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ))

તર્જમા: મેં અલ્લાહ કા નામ લે કર ઔર ઉસી પર ભરોસા કરતે હુએ (ઘર સે નિકલતા હૂં નેક કામ કરને કી)કુવ્વત ઔર (ગુનાહોં સે બચને કી) તાકત અલ્લાહ હી કી તરફ સે હૈ''. [તિર્મિઝી : ૩૪૨૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં ઔર યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા જન્નત મેં ઇસ તરહ હોંગે'', આપ ﷺ ને અપની શહાદત ઔર બીચ કી ઉંગલી સે ઈશારા કર કે ફરમાયા (યાની જિસ તરહ યહ દોનોં ઉંગલિયાં કરીબ કરીબ હૈં, ઇસી તરહ મૈં ઔર યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા દોનોં કરીબ હોંગે)''.

[બુખારી : ૬૦૦૫, અન સહલ બિન સઅદ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુખ્લ વ કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ખુદ ભી કંજૂસી કરતે હૈં ઔર દૂસરોં કો ભી કંજૂસી કરના સિખાતે હૈં ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા ને અપને ફઝલ સે ઉન કો દિયા હૈ ઉસ કો છુપાતે હૈં ઔર હમ ને ઐસે નાફરમાનોં કે લિયે ઝલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''. [સૂરહ-અ-નિસા : ૩૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએગી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(દુનિયા કી) યે સારી ચીઝેં દુનિયવી ઝિંદગી મેં હી બરતને કે લિયે હૈ (આખિરત મેં યે સબ કામ નહીં આએગા) ઔર આખિરત કી (જો નેઅમતેં) આપ કે રબ કે પાસ હૈં વો પરહેઝગારોં (દીન પર ચલને વાલોં) કે સાથ ખાસ હૈં''. [સૂરહ-એ-ઝુખ્રુફ : ૩૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં લોગ કહાં હોંગે?

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત આઇશા ﷺ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે દરયાફત કિયા: (જિસ દિન પેહલી મરતબા સૂર ફૂંકને સે સબ ઝમીન વ આસ્માન ટૂટ જાએંગે) ફિર દો બારા બનાએ જાએંગે, તો ઉસ દિન લોગ કહાં હોંગે? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પુલસિરાત પર હોંગેદ'. [મુસ્લિમ : ૭૦૫૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઇશા ﷺ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુક્મ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ''તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ''. [બુખારી : ૫૬૮૯, અન આયશા ﷺ]

ફાયદા: જૌ (Barley) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ, જિસે તલબીના કેહતે હૈં. [તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા મેં ઇસ તરહ રહો, જૈસે કોઈ અજનબી પરદેસી રેહતા હૈ યા રાસ્તા ચલતા મુસાફિર''. [બુખારી : ૬૪૧૬, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કે આદાત વ અખ્લાક

હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ ઈતાઅતે રસૂલ વ ઈશ્કે નબ્વી ઔર ખશિય્યતે બારી તઆલા કી ઝિંદા તસ્વીર થે. હિલ્મ વ બુર્દબારી કા યે હાલ થા કે મુખાલિફીન સખ્ત કલામી સે પેશ આતે, મગર આપ હંસી મેં ટાલ દેતે, હઝરત કબીસા બિન જાબિર ؓ કેહતે હૈં કે મૈં ને હઝરત મુઆવિયા ؓ સે બઢ કર કિસી કો નરમ મિઝાજ નહીં પાયા, બસા ઔકાત બુરા ભલા કેહને વાલોં કો ઈનામ વ ઈકરામ સે નવાઝતે ઔર ફરમાતે જો મઝા મુજે ગુસ્સા પી જાને મેં મિલતા હૈ વો કિસી ચીઝ મેં નહીં મિલતા, ઈશ્કે રસૂલ કી બિના પર વો આપ ﷺ કે બાલ ઔર નાખુન હિફાઝત સે રખે હુએ થે. જિન કે બારે મેં વફાત સે પેહલે વસિય્યત ફરમાઈ કે હુઝૂર ﷺ કે બાલ ઔર નાખૂન મરને કે બાદ મેરી આંખ કાન ઔર નાક મેં રખ કર અલ્લાહ કે હવાલે કર દેના ઔર હુઝૂર ﷺ કી ચાદર મેં મુજે કફન દે દેના, ઈતાઅતે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા યે હાલ થા કે અબૂ મરયમ અઝદી સે યે હદીસ સુની: ''જિસ શખ્સ કો અલ્લાહ ને મુસલમાનોં પર અમીર મુકર્રર કિયા ફિર ઉસ ને ઉન કે ઔર અપને દરમિયાન પરદે હાઈલ કર લિયે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર અપને દરમિયાન પરદે હાઈલ કર દેગા''. યે હદીસ સુનતે હી આપ ને લોગોં કી હાજતેં અપને સામને પેશ કરને કે લિયે એક નુમાઈંદા મુકર્રર કર દિયા, ઉન કી સાદગી કા યે આલમ થા કે દિમશ્ક કે બાઝાર મેં પેવંદ લગી હુઈ કમીસ પહેન કર ચક્કર લગાતે ઔર દિમશ્ક કી જામા મસ્જિદ મેં પેવંદ લગે કપડે પહેન કર ખુત્બા દેતે. ગર્ઝ ઈલ્મ વ ફઝલ કા યે સૂરજ દિમશ્ક મેં ૨૨ રજબુલ મુરજ્જબ સન ૬૦ હિજરી મેં હમેશા કે લિયે ગુરૂબ હો ગયા, ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | આસ્માન કે મુખ્તલિફ રંગ

અલ્લાહ તઆલા ને આસ્માન પૈદા કર કે ચાર (સી,એમ,વાય,કે) રંગોં સે મુઝય્યન કિયા, લેકિન જબ ઉન રંગોં મેં સે એક કા અસર ઝિયાદા ઔર દૂસરે કા કમ હો જાતા હૈ, તો તીસરા રંગ પૈદા હોતા હૈ, અલ ગર્ઝ રંગોં કી કમી ઝિયાદતી સે આસ્માન કભી નીલા, કભી પીલા, તો કભી લાલ ઔર ન જાને કૈસે કૈસે રંગોં મેં ખુદ બખુદ બદલ કર ખૂબ સુરત નઝર આતા હૈ, ફિર ઉસ મેં સૂરજ, ચાંદ ઔર સિતારે, સબ કે લિયે અલગ અલગ રાસ્તે હૈં, જો અપને અપને રાસ્તે સે આતા જાતા, નિકલતા ઔર છુપતા હૈ, જબ કે આસ્માન પર ન રાસ્તે નઝર આ રહે હૈં ઔર ન રંગ બનાને કા ખઝાના નઝર આ રહા હૈ. આખિર યહ સારા નિઝામ કહાં સે ચલ રહા હૈ? બેશક યહ સબ અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કી તરફ દૌડ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો''. [સૂર-એ-જુમા : ૯]

ફાયદા: જુમા કી અઝાન સુનને કે બાદ ફૌરન જુમા કે લિયે નિકલને કી તૈયારી કરના ઔર સારે દુનિયવી કામ કાજ કા છોડના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તહજ્જુદ કા મસ્નૂન વક્ત

હઝરત અસ્વદ ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને હઝરત આઈશા ؓ સે હુઝૂર ﷺ કી રાત કી નમાઝ કે બારે મેં પૂછા, તો ફરમાયાઃ શુરૂ રાત મેં સો જાતે ઔર આખિર શબ મેં બેદાર હોતે ઔર નમાઝ પઢ઼તે, ફિર વાપસ બિસ્તર પર તશરીફ લે આતે ઔર જબ અઝાન હોતી, તો આપ ﷺ બિસ્તર સે ઉઠતે ઔર ગુસ્લ કી હાજત હોતી, તો ગુસ્લ ફરમાતે, વરના વુઝૂ કર કે મસ્જિદ ચલે જાતે. [બુખારી : ૧૧૪૬, અન આયશા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જો ખર્ચ કરેગા, ઉસે સાત સૌ ગુના સવાબ મિલેગા''.
[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૪૪૧, અન ખરીમ બિન ફાતિક ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હલાક કરને વાલી ચીઝેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''હલાક કરને વાલી સાત ચીઝોં સે બચો, લોગોં ને પૂછા વો ક્યા હૈં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ૧) શિર્ક કરના. ૨) જાદૂ કરના. ૩) ના હક કત્લ કરના. ૪) સૂદ ખાના. ૫) યતીમ કા માલ ખાના. ૬) ઈસ્લામી જંગ મેં પીઠ ફેર કર ભાગ જાના. ૭) પાક દામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના''. [બુખારી : ૨૭૬૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી અહમિયત અલ્લાહ કે નઝદીક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગર દુનિયા કી કીમત અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક મક્ખી કે પર બરાબર ભી હોતી તો અલ્લાહ તઆલા કિસી કાફિર કો એક ઘૂંટ પાની ન પિલાતા''.
[તિર્મિઝી : ૨૩૨૦, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે ઈમાન કે લિયે જન્નત કે બાલા ખાને

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતે રહે, હમ ઉન્હેં જન્નત કે ઐસે બાલા ખાનોં મેં જગા દેંગે, જિન કે નીચે નહરેં બેહ રહી હોંગી, વો ઉન મેં હમેશા રહેંગે''.
[સૂર-એ-અનકબૂત : ૫૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અફફાન ؓ ફરમાતે હૈં કે એક શખ્સ હાલતે એહરામ મેં થા જિસકી આંખોં મેં તકલીફ થી તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આંખોં પર એલ્વે કા લેપ લગાને કો કહા. [સુનને દારમી : ૧૯૮૨]

ફાયદા : એલ્વા હિન્દી, દિમાગ ઔર આંખોં કે આઅ્સાબ કી ખરાબિયોં કો દૂર કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકૂક કી અદાયગી મેં ખયાનત ઔર કમી ન કિયા કરો, ઔર આપસ કી અમાનતોં મેં ભી ખયાનત ન કિયા કરો, હાલાંકે તુમ ઇસ કે નુકસાન કો જાનતે હો. [સૂર-એ-અન્ફાલ : ૨૭]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ

આપ કા પૂરા નામ ખાલિદ બિન ઝૈદ નજ્જારી હૈ, અબૂ અય્યૂબ ઉન કી કુનિયત હૈ, હુઝૂર ﷺ હિજરત ફરમા કર જબ મદીના તશરીફ લાએ, તો અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ કે મેહમાન હુએ, ઔર તકરીબન સાત માહ ઉન્હીં કે ઘર પર કયામ ફરમાયા. વો હમેશા દીન કી ખાતિર જાન વ માલ લગાને કે લિયે તૈયાર રેહતે. હુઝૂર ﷺ કો જબ ભી કોઈ ઝરૂરત પેશ આતી, તો ઉસ કો પૂરા કરને કે લિયે વો હમેશા ભરપૂર કોશિશ કરતે થે, ઈસી લિયે હર ગઝવે મેં હુઝૂર ﷺ કે સાથ રહે. યહાં તક કે હુઝૂર ﷺ કે દુનિયા સે પરદા ફરમાને કે બાદ ભી આપ મુસ્તકિલ દીન કી ખાતિર લમ્બે લમ્બે સફર કરતે રહે. હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં બીમારી કે બાવજૂદ નવ્વે સાલ કી ઉમર મેં દીન કી ખાતિર કુસ્તુનતુનિયા કા સફર કિયા. જબ રાસ્તે મેં ઝિયાદા તબીઅત ખરાબ હુઈ, તો ફરમાયા: મૈં ને હુઝૂર ﷺ સે સુના હૈ કે જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં અપને ઘર સે જિતના દૂર જા કર મરેગા કયામત કે દિન વો ઉતના હી મુજ સે કરીબ હોગા, ઈસ લિયે મેરી મૌત કે બાદ ભી મેરી લાશ કો સાથ લે ચલના ઔર જહાં તુમ્હારી આખરી મંઝિલ હોગી વહાં મુજે દફન કરના, ચુનાંચે યે આપ ﷺ કી કરામત થી કે કઈ દિનોં બાદ ભી ઉન કી લાશ પૂરી તરહ મહફૂઝ રહી, જબ યે ઈસ્લામી કાફલા કુસ્તુનતુનિયા પહુંચા, તો વહાં ઉન કો દફનાયા ગયા. આપ કી વફાત સન પર હિજરી મેં હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — એક મુનાફિક કી મૌત કી ખબર દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક સફર સે વાપસ મદીના તશરીફ લા રહે થે, જબ મદીના કે કરીબ પહુંચે, તો એક સખ્ત હવા ચલી, ઉસ વક્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે હવા એક મુનાફિક કી મૌત કે લિયે ચલી હૈ''. ચુનાંચે જબ મદીના પહુંચે, તો માલૂમ હુઆ કે એક બડ઼ા મુનાફિક મર ગયા હૈ. [મુસ્લિમ : ૭૦૪૧, અન જાબિર ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઝકાત કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: ''યમન વાલોં કો બતા દેના કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર ઉન કે માલ મેં ઝકાત ફર્ઝ કી હૈ''.

[બુખારી : ૧૪૯૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી કે પાસ નિસાબ કે બરાબર માલ હો તો ઉસ મેં સે ઝકાત અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ આદમી અપને ઘર મેં દાખિલ હો તો યે દુઆ પઢ઼ે :

اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْئَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ بِسْمِ اللّٰهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

ફિર ઘર વાલોં કો સલામ કરે''. [અબૂ દાઊદ : ૫૦૯૬, અન અબી માલિક અશઅરી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે નામ યાદ કરને પર જન્નત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અલ્લાહ તઆલા કે નિનાન્વે યાની એક કમ સૌ નામ હૈં, જિસ શખ્સ ને ઉન કો યાદ કર લિયા વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા". [બુખારી: ૬૪૧૦, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "(વો લોગ ભી અલ્લાહ તઆલા કો ના પસંદ હૈં) જો અપને માલ સિર્ફ લોગોં કો દિખાને કે લિયે ખર્ચ કરતે હૈં ઔર ન વો અલ્લાહ પર ઈમાન રખતે હૈંઔર ન યૌમે આખિરત (કયામત કે દિન પર) ઔર જિસ કા સાથી શૈતાન હો ગયા, તો સમજો કે વો બહોત હી બુરા સાથી હૈ". [સૂર-એ-નિસા: ૩૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાનોં સે નેઅમત છીન લી જાતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "વો નાફરમાન લોગ કિતને હી બાગ, ચશ્મે, ખેતિયાં ઔર ઉમદા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મઝે કિયા કરતે થે (સબ) છોડ઼ ગએ, હમ ને ઈસી તરહ કિયા ઔર ઉન સબ ચીઝોં કા વારિસ એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા, ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઝમીન ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ". [સૂર-એ-દુખાન: ૨૫ તા ૨૯]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન ઝિયાદા અમલ ભી કમ લગેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અગર કોઈ અપની પૈદાઈશ કે દિન સે મૌત કે દિન તક બરાબર અલ્લાહ તઆલા કો ખુશ કરને કે લિયે મસ્જિદ મેં પડ઼ા રહે, તો કયામત કે દિન અપને ઈસ અમલ કો ભી વો બહુત કર સમજેગા ઔર તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા જાએ તાકે ઝિયાદા સે ઝિયાદા અજ્ર વ સવાબ હાસિલ કર સકે". [મુસનદે અહમદ: ૧૭૧૯૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યહ મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ". [મુસનદે અહમદ: ૨૨૭૨૬, અન અલી رضي الله عنه]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડ઼ા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "રહમ કરને વાલોં પર રહમાન રહમ કરતા હૈ, તુમ ઝમીન વાલોં પર રહમ કરો, આસ્માન વાલા તુમ પર રહમ કરેગા". [તિર્મિઝી: ૧૯૨૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સલમાન ફારસી ﷺ

હઝરત સલમાન ફારસી ﷺ અસફહાન કે કરીબ જય્યાન નામી એક ગાંવ કે રેહને વાલે થે, આપ કે વાલિદ વહાં કે સરદાર થે, જિન કા મઝહબ મજૂસિયત થા, ઈસ લિયે આગ કી પૂજા કરતે થે, હઝરત સલમાન ﷺ કે વાલિદ ઉન કો કહીં જાને નહીં દેતે થે, એક મરતબા ઉન કા બાહર જાના હુઆ, ઉન્હોં ને ગિરજા મેં ઈસાઈયોં કો ઈબાદત કરતે દેખા, ઉન્હેં ઈસાઈયોં કા મઝહબ પસંદ આયા ઔર ઈસાઈયત ઈખ્તિયાર કી, મગર દિલી એતેબાર સે મુત્મઈન નહીં થે, દીને હક કી તલાશ મેં વો અસફહાન સે શામ આએ, કુછ અર્સા યહાં કયામ રહા, ફિર મૌસિલ નામી શહર મેં પહુંચે, વહાં એક પાદરી કી ખિદમત મેં ચંદ સાલ રહે, ફિર વહાં સે દૂસરે શહર ''નસીબીન'' મેં એક પાદરી કી ખિદમત મેં રહે, વહાં સે અમ્મૂરિયા નામી શહર મેં એક ગિરજા મેં રહે, યહાં કે પાદરી સે માલૂમ હુઆ કે અરબ મેં આખરી નબી કે ઝુહૂર કા વક્ત કરીબ હૈ, વહાં એક કાફલે કે સાથ અરબ રવાના હુએ, કાફલે વાલોં ને ધોકા દિયા ઔર ગુલામ બના કર એક યહૂદી કે હાથ બેચ દિયા. ઉસ યહૂદી કે ઝરિયે મદીના પહુંચે, હુઝૂર ﷺ જબ હિજરત ફરમા કર મદીના તશરીફ લાએ, તો હઝરત સલમાન ﷺ ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત અબૂદર્દા ﷺ કો ઉન કા દીની ભાઈ બનાયા થા. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત તીન આદમિયોં કો બહુત ચાહતી હૈ, અલી, અમ્માર ઔર સલમાન કો''. હઝરત સલમાન ﷺ બહુત ઈલ્મ વાલે થે, બડ઼ે બડ઼ે સહાબા ઈન કે ઈલ્મ કે મોઅતરિફ થે, હઝરત ઉમર ﷺ ને ઈન કો ઈરાક કા ગવર્નર બનાયા થા, લેકિન ઈન કી ઝિંદગી મેં વહી સાદગી બાકી રહી જો પેહલે થી. હઝરત સલમાન ફારસી ﷺ કા ઈન્તેકાલ સન ૩૫ હિજરી મેં હુઆ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	હુદ હુદ

અલ્લાહ તઆલા ને ખૂબસૂરત ઔર અજીબ વ ગરીબ હુદ હુદ નામી પરિંદા પૈદા કિયા, ઉસ કે સર પર ખૂબસૂરત સા તાજ હોતા હૈ, પર મેં બેલ બૂટે કી નક્શ વ નિગારી હોતી હૈ, ચોંચ ઐસી બનાઈ કે મઝબૂત સે મઝબૂત દરખ્ત કો ખોદ કર અપના ઘોંસલા બના લેતા હૈ, અજીબ બાત યહ હૈ કે ઉસ પરિંદે કો અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્જિનિયરિંગ કા હુનર દિયા હૈ કે કહાં કિસ ઝમીન કે અંદર ઔર કિતની ગેહરાઈ મેં પાની હૈ, વો બતા દેતા હૈ, યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ કે એક પરિંદે કો ઈન્જિનિયરિંગ જૈસા હુનર અતા કિયા હૈ, યહી વજહ હૈ કે હઝરત સુલેમાન ﷺ કા કાસિદ હુદ હુદ પરિંદા થા, ઔર ઉસ કો અકસર વ બેશતર સાથ રખતે થે.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત સે નમાઝ ન પઢ઼ના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢ઼તા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઅલ્લિક કયા હુક્મ હૈ) ઉન્હોં ને ફરમાયા: ''યે શખ્સ જહન્નમી હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૧૮, અન મુજાહિદ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બલંદી પર ચઢ્ને ઔર ઉતરને પર ઝિક્ર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ કે લશ્કર કે લોગ જબ બુલંદી પર ચઢ્તે તો તકબીર ((اَللّٰهُ اَكْبَرُ)) ઔર જબ નીચે ઉતરતે તો તસ્બીહ ((سُبْحَانَ اللّٰهِ)) પઢ્તે. [અબૂ દાઊદ : ૨૫૯૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદ બનાને કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ શખ્સ ને અલ્લાહ કા ઘર (યાની મસ્જિદ) બનાયા, તો ઉસ કે લિયે અલ્લાહ ઉસી જૈસા ઘર જન્નત મેં બનાએગા". [મુસ્લિમ : ૧૧૯૦, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "એક ઝમાના ઐસા આએગા કે લોગ મસ્જિદ મેં હલ્કે લગા કર દુનિયવી બાતેં કરેંગે, તુમ કો ચાહિયે કે ઉન લોગોં કે પાસ ભી ન બૈઠો, અલ્લાહ કો ઉન લોગોં સે કોઈ વાસ્તા નહીં". [મુસતદરક : ૭૯૧૬, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મેરા દુનિયા સે કોઈ વાસ્તા નહીં, મેરી ઔર દુનિયા કી મિસાલ તો બિલ્કુલ ઉસ મુસાફિર કી સી હૈ જો (સખ્ત ગરમી મેં) કિસી પેડ઼ કે સાએ મેં આરામ કરે ઔર ફિર ઉસે છોડ઼ કર ચલ દે". [તિર્મિઝી : ૨૩૭૭, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ મુન્કિર (કાફિર) હૈં, ઉન કે લિયે દોઝખ કી આગ હૈ; ન તો ઉન પર મૌત હી કા હુક્મ દિયા જાએગા કે વો મર જાએં ઔર ન દોઝખ કા અઝાબ હી ઉન સે હલ્કા કિયા જાએગા. હમ હર ના કદર મુન્કિર કો ઐસી હી સઝા દિયા કરતે હૈં". [સૂર-એ-ફાતિર : ૩૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ ને સુબહ સુબહ બગૈર કુછ ખાએ પિયે મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ઇસ્તેમાલ કર લીં, ઉસ કો ન તો ઉસ દિન ઝહર સે નુકસાન હોગા ઔર ન જાદૂ કા અસર હોગા". [બુખારી : ૫૭૬૯, અન સઅદ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઈમાન વાલો! મુસીબતોં પર સબ્ર કરો ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં સાબિત કદમ રહો ઔર હર વક્ત તૈયાર વ આમાદા રહો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, તાકે તુમ અપને મકસદ મેં કામયાબ હો જાઓ". [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૨૦૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબૂઝર ગિફારી ﷺ

હઝરત અબૂઝર ગિફારી ﷺ કા પૂરા નામ જુંદુબ બિન જુનાદા થા, હઝરત અબૂઝર ﷺ પેહલે શખ્સ હૈં જિન્હોં ને હુઝૂર ﷺ કી પેહલી મુલાકાત કે વક્ત "અસ્સલામુ અલયકુમ" કહા થા, હુઝૂર ﷺ ને જવાબ મેં "વઅલયકુમસ્સલામ વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહ" ફરમાયા. ઈસ તરહ સલામ કરને કા રિવાજ શુરૂ હુઆ, હઝરત અબૂઝર ગિફારી ﷺ મક્કા મેં મુસલમાન હુએ ઔર વાપસ આકર અપને ગાંવ મેં દાવત દેના શુરૂ કિયા, સબ સે પેહલે ઉન કે ભાઈ અનીસ ગિફારી ﷺ મુસલમાન હુએ, ઈન દોનોં કી ચંદ મહીનોં કી મેહનત સે કબીલએ ગિફાર કે અકસર લોગ મુસલમાન હો ગએ, ઔર જો રેહ ગએ વો હુઝૂર ﷺ કી મદીના હિજરત કે બાદ મુસલમાન હો ગએ, ગઝવ-એ-ખંદક કે બાદ હઝરત અબૂઝર ﷺ મદીના આ કર હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં રેહને લગે, આપ ﷺ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ શામ કે ઈલાકે મેં ચલે ગએ, ઔર હઝરત ઉમર ﷺ કે ઝમાને તક વહીં રહે, વહાં કે લોગોં કા દુનિયા કી તરફ મૈલાન દેખ કર ઉન્હેં દુનિયાદારી સે રોકને મેં સખ્તી કરને લગે, હઝરત ઉસમાન ﷺ ને અપને ઝમાનએ ખિલાફત મેં ઉન્હેં મદીના બુલા લિયા; લેકિન અબૂઝર ﷺ યહાં ભી ઝિયાદા દિન નહીં રેહ સકે, હઝરત ઉસમાન ﷺ કે મશ્વરે સે વો રબ્ઝહ નામી દેહાત મેં ચલે ગએ ઔર વહીં સન ૩૨ હિજરી મેં આપ કા ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — જંગે બદર મેં સહાબા કે હક મેં દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જંગે બદર મેં તીન સૌ તેરા (યા ઈસ સે કુછ ઝિયાદા) સહાબા કો લે કર નિકલે ઔર દુઆ કી: "ઐ ખુદા! યહ લોગ નંગે હૈં કપડે દે, નંગે પાંવ હૈં સવારી અતા ફરમા, ભૂકે હૈં ખાના દે દે". ઈસ દુઆ કા યે અસર હુઆ કે જબ યે લોગ વાપસ હુએ તો હર શખ્સ કે પાસ એક યા દો ઊંટ, કપડે ઔર ખાને કી ચીઝેં મૌજૂદ થીં.

[અબૂ દાઊદ : ૨૭૪૭, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હમેશા સચ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ સચ્ચાઈ કો લાઝિમ પકડો ઔર હમેશા સચ બોલો, ક્યોંકિ સચ બોલના નેકી કે રાસ્તે પર ડાલ દેતા હૈ ઔર નેકી જન્નત તક પહુંચા દેતી હૈ".

[બુખારી : ૬૬૩૯, અન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — વુઝૂ કે દરમિયાન કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ વુઝૂ કે દૌરાન યહ દુઆ પઢતે થે : ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِيْ ذَنْبِيْ وَوَسِّعْ لِيْ فِيْ دَارِيْ وَبَارِكْ لِيْ فِيْ رِزْقِيْ))તર્જમા: "ઐ અલ્લાહ! મેરે ગુનાહોં કો માફ ફરમા ઔર મેરે ઘર મેં વુસ્અત ઔર રિઝક મેં બરકત અતા ફરમા".

[અમલુલ યૌમ વલ્લૈલહ લિન્નસઈ : ૮૦, અન અબી મૂસા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વાલિદ કે દોસ્તોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નેકિયોં મેં બેહતરીન નેકી યે હૈ કે આદમી અપને વાલિદ કે દોસ્તોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે''. [તિર્મિઝી: ૧૯૦૩, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દીન કે ખિલાફ સાઝિશ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન ખયાનત કરને વાલે લોગોં કી હાલત યે હૈ કે લોગોં સે તો પરદા કરતે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે નહીં શરમાતે, જબ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ વક્તભી ઉન કે પાસ હોતા હૈ, જબ યે રાત કો ઐસી બાતોં કા મશ્વરા કરતે હૈં જિન કો અલ્લાહ પસંદ નહીં કરતા, ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કી તમામ કારવાઈયોં કો જાનતા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૦૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે દુનિયા કી ઝિંદગી તો સિર્ફ ખેલ તમાશા હૈ, અગર તુમ અલ્લાહ પર ઈમાન લાઓ ઔર તકવા ઇખ્તિયાર કરો, તો વો તુમ કો તુમ્હારા અજ્ર વ સવાબ અતા ફરમાએગા ઔર તુમ સે તુમ્હારા માલ તલબ નહીં કરેગા (ઔર) અગર વો તુમ સે તુમ્હારા માલ તલબ કરને લગે ઔર આખરી હદ તક તલબ કરતા રહે તો તુમ કંજૂસી કરને લગો ઔર તુમ્હારી નાગવારી કો ઝાહિર કર દે''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૬ તા ૩૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી અલ્લાહ તઆલા કા દીદાર કરેંગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને લયલતુલ બદર મેં ચાંદ કો દેખા ઔર ફરમાયા: ''તુમ લોગ અપને રબ કો ઈસી તરહ દેખોગે જિસ તરહ ઈસ ચાંદ કો દેખ રહે હો, તુમ ઉસ કો દેખને મેં કિસી કિસ્મ કી પરેશાની મહસૂસ નહીં કરોગે''. [બુખારી: ૫૫૪, અન જરીર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ફોડે ફુંસી કા ઈલાજ

આપ ﷺ કી બીવિયોં મેં સે એક બીવી બયાન ફરમાતી હૈં કે એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ મેરે પાસ તશરીફ લાએ ઔર દરયાફ્ત ફરમાયા: ''ક્યા તેરે પાસ ઝરીરહ હૈ?'' (ચિરાયતા) મૈં ને કહા હાં! તો આપ ﷺ ને ઉસે મંગવાયા ઔર અપને પૈર કી ઉંગલીયોં કે દરમિયાન જો ફુંસી થી ઉસ પર રખ કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ مُطْفِئَ الْكَبِيْرِ، وَمُكَبِّرَ الصَّغِيْرِ أَطْفِهَا عَنِّيْ))

તર્જમા: એ બડે કો છોટા ઔર છોટે કો બડા કરને વાલે અલ્લાહ! ઈસ ઝખ્મ કો ખત્મ કર દે. ચુનાંચે વો ફુંસી અચ્છી હો ગઈ. [મુસતદરક: ૭૪૬૩, અન બઅઝિ અઝવાજિન્નબિય્યિ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કુર્આન પઢ઼ા કરો, ક્યોંકિ કુર્આન કયામત કે રોઝ અપને પઢ઼ને વાલોં કી શફાઅત કરેગા''. [મુસ્લિમ: ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ؓ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ؓ મસ્જિદે નબ્વી કે દૂસરે મુઅઝ્ઝિન થે, આપ કે વાલિદ કા નામ કૈસ બિન જાઈઝા ઔર વાલિદા કા નામ આતિકા બિન્તે અબ્દુલ્લાહ થા, જિન્હેં ઉમ્મે મકતૂમ કહા જાતા થા, ઉસી નામ કી તરફ મનસૂબ હો કર વો મશહૂર હૈં, આપ ؓ ને બિલ્કુલ શુરૂ મેં ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા ઔર નાબીના હોને કે બાવજૂદ દીન સીખને મેં દૂસરોં સે આગે રેહતે થે, કુર્આને પાક મેં તકરીબન ૧૬ આયાત હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ؓ કે હક મેં નાઝિલ હુઈં, જિસ કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ આપ કા બડ़ા ઈકરામ ફરમાતે થે, જબ મદીના મુનવ્વરા મેં તાલીમ કે લિયે મુસઅબ બિન ઉમૈર ؓ કો હુઝૂર ﷺ ને રવાના કિયા, તો હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ؓ ઉન કે સાથ થે, હુઝૂર ﷺ મદીના મુનવ્વરા સે બાહર તશરીફ લે જાતે તો મદીના મેં અપના નાઈબ મુકર્રર કરતે થે, ફતહે મક્કા કે મૌકે પર હુઝૂર ﷺ ને મદીના મેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ؓ કો અપના નાઈબ બનાયા થા; વો નાબીના હોને કે બાવજૂદ હર વક્ત અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને કે લિયે તૈયાર રેહતે, સન ૧૫ હિજરી મેં હઝરત ઉમર ؓ કે ઝમાને મેં જંગે કાદસિયા મેં શહીદ હુએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — સમંદરી મછલી

જિસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે ઝમીન પર બેશુમાર ગિઝાએં પૈદા ફરમાઈં, ઈસી તરહ સમંદર મેં બેશુમાર કિસ્મ કી મછલિયોં કો હમારી ગિઝા બના દિયા. લોગ હઝારોં સાલ સે સમંદરી મછલિયોં કા શિકાર કર કે અપની ગિઝા હાસિલ કર રહે હૈં, લેકિન આજ તક મછલિયાં ખત્મ નહીં હુઈ, ઔર અજીબ બાત યહ હૈ કે ખારે ઔર મીઠે સમંદર કી મછલિયોં કે ઝાઈકે મેં એક ખાસ ફર્ક ભી હોતા હૈ. બેશક યે અલ્લાહ કી કુદરત ઔર બંદોં પર ઉસ કી બડ़ી ઈનાયત હૈ જિસ ને ઉસ કે લિયે મછલી જૈસી અહમ ગિઝા કા ઈન્તેઝામ ફરમાયા.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ખડ़ે હો કર નમાઝ પઢ़ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડ़ે હુઆ કરો''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૩૮]

ફાયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડ़ે હો કર નમાઝ પઢ़ને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્ઝ ઔર વાજિબ નમાઝ ખડ़ે હો કર પઢ़ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — અપને સાથિયોં સે મશ્વરા કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ઝિયાદા સહાબ-એ-કિરામ કે સાથ મશ્વરા કરતે હુએ કિસી કો નહીં દેખા.

[તિર્મિઝી: ૧૭૧૪]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કર્ઝ માફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "એક તાજિર લોગોં કો કર્ઝ દિયા કરતા થા, ફિર જબ યે દેખતા કે કોઈ મજબૂર હૈ, તો અપને આદમિયોં સે કેહતા કે ઉસ કે કર્ઝ કો માફ કર દો, ઉમ્મીદ હૈ કે અલ્લાહ હમ કો ભી માફ કર દેગા (જબ વો મર ગયા) તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કી મગફિરત ફરમા દી".

[બુખારી : ૨૦૭૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અપને ઈલ્મ કો છુપાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અગર કિસી શખ્સ સે કોઈ (ઇલ્મે દીન કી) બાત પૂછી ગઈ ઔર ઉસ ને ઉસ કો છુપાયા હાલાંકે વો ચીઝ ઉસ કો માલૂમ હૈ, તો કયામત કે દિન ઉસ કે મુંહ મેં આગ કી લગામ દી જાએગી".

[તિર્મિઝી : ૨૬૪૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઈન્સાનોં કી હિર્સ વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અગર આદમી કે પાસ માલ વ દૌલત કી દો વાદિયાં હોં, તો વો તીસરે કી તલબ કરેગા ઔર આદમી કા પેટ તો બસ કબ્ર કી મિટ્ટી હી ભર સકતી હૈ".

[બુખારી : ૬૪૩૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ખાના પીના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "યકીનન અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલે અમન કી જગા હોંગે, (યાની) બાગોં ઔર ચશ્મોં મેં બારીક ઔર મોટે રેશમ કા લિબાસ પહેન કર એક દૂસરે કે આમને સામને બૈઠે હોંગે, યહ સબ બાતેં ઇસી તરહ હોંગી ઔર હમ બડ઼ી બડ઼ી આખોં વાલી હૂરોં સે ઉન કી શાદી કર દેંગે ઔર વો ઉન બાગોં મેં ઇત્મીનાન સે હર કિસ્મ કે મેવે મંગાતે હોંગે".

[સૂર-એ-દુખાન : ૫૧ તા ૫૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા ઈસ્મિદ હૈ, જો આખોં કી રોશની બઢ઼ાતા હૈ ઔર પલ્કોં કે બાલોં કો ઉગાતા હૈ".

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૭૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર અચ્છી ચીઝ કો બુરી ચીઝ સે ન બદલો ઔર ઉન કે માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડ઼ા ગુનાહ હૈ".

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સુહૈબ રૂમી ؓ

આપ કા નામ સુહૈબ બિન સિનાન થા, આપ અસલન અરબ હૈં, લેકિન બચપન મેં રૂમી ફૌજ ને ઉન કે ગાંવ પર હમલા કરકે લૂટ લિયા થા ઔર બચ્ચોં કો ઉઠા લે ગએ, ઉન મેં એક યે ભી થે, ઉન ફૌજિયોં ને સારે બચ્ચોં કો ગુલામ બના કર બેચ દિયા, જબ વો બડે હુએ તો વહાં સે ભાગ નિકલે ઔર મક્કા ચલે આએ, ચૂંકે આપ રૂમ સે આ કર મક્કા મેં બસે, ઈસ લિયે લોગ સુહૈબ રૂમી કેહને લગે, મક્કા મેં ઉન્હોંને તિજારત કા પેશા ઈખ્તિયાર કિયા; અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે માલ મેં બડી બરકત દી ઔર વો કાફી માલદાર હો ગએ. એક મરતબા હઝરત સુહૈબ રૂમી ؓ તિજારતી સફર સે વાપસ હુએ, તો હુઝૂર ﷺ કી ઈમાની દાવત કે શુરૂ હોને કી ખબર સુની, હાલાત કી તહકીક કી, આપ ﷺ સે મિલને દારે અરકમ પહુંચે, તો ઉસી વક્ત હઝરત અમ્માર બિન યાસિર ؓ ભી પહુંચે, દોનોં ને એક સાથ ઈસ્લામ કબૂલ કિયા, હિજરત કે દૌરાન જબ કુફ્ફાર ને રોકના ચાહા, તો અપને માલ વ દૌલત કા પતા બતા કર ઉન કો વાપસ કિયા ઔર ફિર હિજરત ફરમાઈ, હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં દેખ કર ફરમાયા અબૂ યહયા તુમ્હારી તિજારત કામયાબ રહી, સાથ હી અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી હિજરત ઔર માલી કુર્બાની કી તારીફ કરતે હુએ ફરમાયા: ''બાઝ લોગ ઐસે હૈં કે અલ્લાહ કી રઝામંદી હાસિલ કરને કે લિયે અપની જાન ભી ફરોખ્ત કર દેતે હૈં''. [સૂર-એ-બકરહ :૨૦૭] ઉન કા ઈન્તેકાલ ૭૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં સન ૩૮ હિજરી મેં મદીના મેં હુઆ ઔર વહીં દફન હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ખજૂરોં મેં બરકત

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ ચંદ ખજૂરેં લે કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ ઔર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈન ખજૂરોં મેં બરકત કી દુઆ કર દીજિએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસે લિયા ઔર બરકત કી દુઆ ફરમાઈ ઔર ફરમાયા: ''ઈસ કો અપની થેલી મેં ડાલ દો, જબ ખાના ચાહો, તો હાથ ડાલ કર લે લેના, લેકિન થેલી કો કભી ખાલી મત કરના, હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ ફરમાતે હૈં: મૈં એક મુદ્દત તક ઉસ મેં સે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતા રહા, ખુદ ભી ખાતા ઔર ઘર વાલોં ઔર મેહમાનોં કો ભી ખિલાતા રહા, વો થેલી મેરી કમર સે અલગ નહીં હુઈ, લેકિન જિસ દિન હઝરત ઉસ્માન ؓ કા કત્લ હુઆ, ઉસ દિન વો થેલી મુજ સે ખો ગઈ''.

[તિર્મિઝી : ૩૮૩૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ કે તુમ પર ઝરૂરી ઔર લાઝિમ હે કે ભલાઈયોં કા હુક્મ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો, વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ માંગોગે તો કબૂલ નહીં હોગી''.

[તિર્મિઝી : ૨૧૩૯, અન હુઝૈફા ؓ]

ફાયદા: નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં	વુઝૂ કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને અચ્છી તરહ વુઝૂ કિયા, ફિર ઈસ દુઆ કો પઢા ઉસ કે લિયે

જન્નત કે આઠોં દરવાઝે ખોલ દિયે જાતે હૈં, જિસ દરવાઝે સે ચાહે દાખિલ હો જાએ: [તિર્મિઝી : ૫૫, અન ઉમર ﷺ]

((أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ،

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ مِنَ التَّوَّابِيْنَ وَاجْعَلْنِيْ مِنَ الْمُتَطَهِّرِيْنَ))

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વાલિદૈન કી કબ્ર કી ઝિયારત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ હર જુમા કો વાલિદૈન કી, યા ઉન મેં સે કિસી એક કી કબ્ર કી ઝિયારત કરતા હૈ, તો ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ ઔર ઉસે (વાલિદૈન) કા ફરમાં બરદાર લિખ દિયા જાતા હૈ".

[તબરાની કબીર : ૧૯૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુરતદ કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "યકીનન જો લોગ ઈમાન લાએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર મુસલમાન હુએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર અપને કુફ્ર મેં બઢ઼તે ચલે ગએ, તો ઐસે લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા હરગીઝ નહીં બખ્શેગા ઔર ઉન કો સીધી રાહ ભી નહીં દિખાએગા.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયાદારોં સે દૂર રેહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "આપ ઐસે શખ્સ સે અપના ખયાલ હટા લીજિએ, જો હમારી નસીહત સે મુંહ મોડ઼ લે ઔર દુનિયવી ઝિંદગી કે અલાવા ઉસ કા કોઈ મકસદ ન હો, ઉન લોગોં કે ઈલ્મ કી પહુંચ યહીં તક હૈ (યાની વો લોગ સિર્ફ ઈસી દુનિયા કી ચીઝોં કે બારે મેં જાનતે હૈં ઔર ઈસી દુનિયા હી કો મકસદ બના રખા હૈ)".

[સૂર-એ-નજમ : ૨૯ તા ૩૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	હોઝે કૌસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મેરે હૌઝ કી મસાફત એક મહીને કી હૈ, જિસ કા પાની દૂધ સે ઝિયાદા સફેદ હૈ ઔર ઉસ કી ખુશ્બૂ મુશ્ક સે ઝિયાદા અચ્છી હૈ ઔર ઉસ કે પ્યાલે આસ્માન કે સિતારોં કી તરહ બહુત ઝિયાદા ચમકદાર હૈં, જો ઉસે પિયેગા, કભી પ્યાસા ન હોગા".

[બુખારી : ૩૫૭૯, અન ઈબ્ને અમ્ર ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફવાઈદ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્ઝિર બિન્તે કૈસ ﷺ કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ સાથ હઝરત અલી ﷺ ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "એ અલી! બસ કરો, ઈસ લિયે કે તુમ અભી કમઝોર હો" ઉમ્મે મુન્ઝિર કા બયાન હૈ કે મૈં ને ઉન કે લિયે ચુકંદર ઔર જૌ કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ સે ફરમાયા: "ઐ અલી ! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે તુમ્હારે લિયે ફાયદામંદ હૈ".

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૫૬]

ફાયદા: ચુકંદર ઔર જૌ કુવ્વત બખ્શતા હૈં ઔર કમઝોરી કો દૂર કરતે હૈં.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ અપને મરને વાલે રિશ્તેદાર કો "لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ" કી તલકીન કિયા કરો".

[મુસ્લિમ : ૨૧૨૩, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

ફાયદા: તલકીન કા મતલબ યે હૈ કે કલિમે કો ઈસ તરહ આવાઝ સે પઢ઼ના ચાહિયે કે મરને વાલા સુને ઔર સુન કર વૈસા હી ખુદ ભી પઢ઼ને લગે.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબૂ સુફિયાન બિન હર્બ ﷺ

હઝરત અબૂ સુફિયાન ﷺ કા નામ સખ્ર થા, હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત સે પચાસ સાલ પેહલે પૈદા હુએ, આપ ﷺ સે વો ઉમ્ર મેં ૧૦ સાલ બડે થે. મુસલમાન હોને સે કબ્લ વો હુઝૂર ﷺ ઔર ઈસ્લામ કે બડે દુશ્મન થે, કઈ મરતબા મુસલમાનોં કે ખિલાફ જંગ કી, જંગે ઉહદ મેં કુફ્ફાર કી ક્યિાદત કી, લેકિન ઉન કી બેટી ઉમ્મે હબીબા ﷺ શુરૂ હી મેં મુસલમાન હો ગઈ થીં ઔર અપને શૌહર કે સાથ હબ્શા હિજરત કર ગઈ થીં, ઉન કે શૌહર કા વહાં ઈન્તેકાલ હો ગયા, તો હુઝૂર ﷺ ને બાદશાહે હબ્શા કો અપના વકીલ મુકર્રર ફરમા કર ઉન સે નિકાહ કર લિયા, ઈસ તરહ હઝરત અબૂ સુફિયાન ﷺ હુઝૂર ﷺ કે ખુસર હો ગએ. હઝરત અબૂ સુફિયાન ﷺ ફતહે મક્કા સે એક દિન કબ્લ રાત મેં મુસલમાન હુએ, ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બાદ હુઝૂર ﷺ સે બહુત મોહબ્બત હો ગઈ ઔર દીને ઈસ્લામ કી ખાતિર જાન વ માલ લગા દેને કે લિયે હર વક્ત તૈયાર રેહતે, ચુનાંચે જંગે હુનૈન કે મૌકે પર કુફ્ફાર સે મુકાબલા કરતે હુએ ઉન કી એક આંખ ઝાએઅ હો ગઈ થી, રૂમ કે મુકાબલે મેં જંગે યરમૂક કે મૌકે પર મૈદાન મેં બહાદુરી સે આગે આગે મુકાબલા કરતે રહે, દૂસરી આંખ ભી ઈસ જંગ મેં ચલી ગઈ. હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૩૩ હિજરી મેં ૯૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — તિતલી અલ્લાહ કી નિશાની હૈ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ દુનિયા કો રંગ બિરંગી ચીઝોં સે સજાયા હૈ, ઉન મેં સે એક છોટી સી નાજુક મખ્લૂક તિતલી હૈ; તિતલી દિન ભર બાગીચોં ઔર ફુલવારી કે ફૂલોં કે આસ પાસ મંડલાતી રેહતી હૈ ઔર ઉસ કે રસ ચૂસ કર અપના પેટ ભરતી હૈ; ઉસ કે બદન પર ઈતને ખૂબસૂરત પર હોતે હૈં, કે જૈસે કિસી માહિર તસવીર બનાને વાલે ને ઉન પર રંગ બિરંગી તસવીરેં બનાઈ હોં ઔર અજીબ બાત યે હૈ કે ઈસ કે દોનોં પરોં કી ડિઝાઈન ઔર દુમ એક જૈસી હોતી હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કારગિરી હૈ, જિસ ને એક છોટી સી મખ્લૂક તિતલી કો ઈતને રંગ અતા કિયે હૈં.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તક કોઈ બંદા ઈન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, તો વો મોમિન નહીં હો સકતા. ૧)ઈસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઈબાદત કે લાઈક નહીં. ૨)(ઈસ કી ભી ગવાહી દે કે)મૈં અલ્લાહ કા રસૂલ હું, મુજે હક કે સાથ ભેજા હૈ. ૩)મરને ઔર ફિર દો બારા ઝિંદા હોને કા યકીન રખે. ૪)તકદીર પર ઈમાન લાએ".

[તિર્મિઝી : ૨૧૪૫, અન અલી ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મુસાફે સે પેહલે સલામ કરના

હઝરત જુંદુબ ﷺ સે રિવાયત હૈ કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી કે જબ ભી આપ ﷺ અપને અસ્હાબ સે મિલતે તો સલામ કિયે બગૈર મુસાફા નહીં ફરમાતે થે.

[મોઅજમે કબીર : ૧૭૦૦, અન જુંદુબ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે તહજ્જુદ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તહજ્જુદ કી નમાઝ કા એહતેમામ કિયા કરો, ઈસ લિયે કે તુમ સે પેહલે કે નેક લોગોં કા અમલ રહા હૈ, રાત કી નમાઝ અલ્લાહ તઆલા સે કુરબત કા ઝરિયા હૈ, ગુનાહોં સે બચાનેવાલી હૈ, ખતાઓં કા કફ્ફારા હૈ ઔર જિસ્મ સે બીમારી કો દૂર કરને વાલી હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૩૫૪૯, અન બિલાલ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	પેશાબ કે છીંટોં સે ન બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પેશાબ કે છીંટોં સે બચો, ક્યોંકિ આમ તૌર પર પેશાબ મેં એહતિયાત ન કરને કી વજહ સે હી કબ્ર કા અઝાબ હોતા હૈ''.

[દારે કુતની : ૪૬૯, અન અનસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા માલ ફિત્ના હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ઉમ્મત કે લિયે એક ફિત્ના હોતા હૈ ઔર મેરી ઉમ્મત કા ફિત્ના માલ હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૩૩૬, અન કઅબ બિન અયાઝ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કી ગિઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઝક્કૂમ કા દરખ્ત ઝાલિમોં કે લિયે એક ફિત્ના વ આઝમાઈશ બનયા હૈ; વો ઐસા દરખ્ત હૈ, જો જહન્નમ કી તેહ સે નિકલતા હૈ, ઉસ કે ફલ ઐસે હૈં જૈસે શયાતીન કે સર, તો યે અહલે જહન્નમ ઈસી ઝક્કૂમ કો ખાએંગે ઔર ઉસી સે અપને પેટોં કો ભરેંગે, ફિર ઊપર સે ઉન કો સખ્ત ખૌલતા હુઆ પાની મિલા કર દિયા જાએગા''. [સૂર-એ-સાફ્ફાત : ૬૩ તા ૬૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હરીરા કે ફવાઈદ

હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઘર વાલોં મેં સે જબ કિસી કો બુખાર આતા, તો આપ ﷺ હરીરા ઈસ્તેમાલ કરને કા હુક્મ દેતે ઔર ફરમાતે કે યે રંજીદા આદમી કે દિલ કો કુવ્વત દેતા હૈ ઔર બીમાર કે દિલ સે રંજ વ ગમ કો ઈસ તરહ દૂર કરતા હૈ, જિસ તરહ તુમ પાની સે અપને ચેહરે કે મૈલ કુચૈલ કો દૂર કરતી હો.

[ઈબ્ને માજા : ૩૪૪૫, અન આયશા ؓ]

ફાયદા: જૌ કે આટે કો ભૂન કર ઉસ મેં ઘી, મેવે ઔર શકર ડાલ કર પકાયા જાતા હૈ, જિસ કો હરીરા કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ આપસ મેં એક દૂસરે કે માલ કો નાહક મત ખાઓ, મગર જો માલ આપસ કી રઝામંદી સે કી હુઈ ખરીદ વ ફરોખ્ત સે હાસિલ હો, તો ઉસ કો ખાને મેં કોઈ હરજ નહીં''.

[સૂર-એ-નિસા : ૨૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત સુરાકા બિન માલિક ؓ

હઝરત સુરાકા બિન માલિક ؓ મક્કા મુકર્રમા કે કરીબ કદીદ નામી ગાંવ કે રેહને વાલે થે, હુઝૂર ﷺ ઔર અબૂબક્ર ؓ જબ મક્કા સે મદીના હિજરત કર રહે થે ઉસ વક્ત ઉન્હોં ને હી પકડ઼ને કે લિયે પીછા કિયા થા, લેકિન અલ્લાહ કી મદદ સે સુરાકા કે ઘોડ઼ે કે પૈર ધંસ ગએ, ઉન્હોં ને હુઝૂર ﷺ સે માફી માંગી, આપ ﷺ ને માફ કર દિયા ઔર ફરમાયા: ''ઉસ વક્ત તુમ્હારા કયા હાલ હોગા, જબ તુમ કિસરા કે કંગન પેહનોગે''. સુરાકા ને હુઝૂર ﷺ કે પીછા કરને વાલોં કો રોકને કા વાદા કિયા, ઔર વાપસી મેં તમામ કુફ્ફાર કો બહાના બના કર રોક દિયા, જબ ઈસ કા યકીન હો ગયા કે હુઝૂર ﷺ ઔર અબૂબક્ર ؓ મદીના પહુંચ ગએ હોંગે, તો લોગોં કો અપના વાકિઆ બતાયા, અબૂ જહલ ઈન પર બહુત ખફા હુઆ, હઝરત સુરાકા એક અચ્છે શાઈર થે, બરજસ્તા ઉન્હોં ને શેઅર મેં જવાબ દિયા કે ''ઐ અબૂ જહલ! અગર તૂ મેરી જગા હોતા, તો તુજે માલૂમ હો જાતા કે મુહમ્મદ ﷺ એક સચ્ચે રસૂલ હૈં, જિન કે પાસ ખુલી હુઈ નિશાની હૈ, ઉન કી બરાબરી કૌન કર સકતા હૈ?'' જબ મક્કા ફતહ હુઆ તો હઝરત સુરાકા ؓ ને હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા; હઝરત ઉમર ؓ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં કિસરા કા ખઝાના આયા, તો ઉન્હોં ને હઝરત સુરાકા ؓ કો કિસરા કા લિબાસ, તાજ ઔર કંગન પેહનાએ, યે દેખ કર મુસલમાનોં ને '' અલ્લાહુઅકબર '' કી આવાઝ લગાઈ ઔર કહા કે આજ હુઝૂર ﷺ કી પેશીનગોઈ હૂ બહૂ પૂરી હુઈ, હઝરત સુરાકા ؓ કા ઈન્તેકાલ હઝરત ઉસ્માન ؓ કી ખિલાફત મેં સન ૨૪ હિજરી મેં હુઆ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — પત્થર કા હુઝૂર ﷺ કો સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ નુબુવ્વત કે બાદ ફરમાયા કરતે થે: ''મૈં મક્કા કે ઉસ પત્થર કો અભી ભી જાનતા હું, જો મુજે નુબુવ્વત સે પેહલે સલામ કિયા કરતા થા''. [મુસ્લિમ : ૫૯૩૯, અન જાબિર બિન સમુરા ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — પાચોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ પાંચ ફર્ઝ નમાઝોં કો પાબંદી સે પઢ઼તા હૈ, વો અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત સે ગાફિલ રેહને વાલોં મેં શુમાર નહીં હોતા''. [ઈબ્ને ખુઝૈમા : ૧૦૭૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — રહમત તલબ કરને કી દુઆ

દીન પર યા કિસી નેક કામ પર જમે રેહને ઔર રહમત હાસિલ કરને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે: ﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમેં હિદાયત દેને કે બાદ હમારે દિલોં કો મત ફેરિયે ઔર અપની તરફ સે હમેં રહમત અતા ફરમાઈએ, બેશક આપ હી સબ કુછ દેને વાલે હૈં. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૮]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તિલાવતે કુર્આન કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ મેં કુર્આન શરીફ કી તિલાવત, બગૈર નમાઝ કી તિલાવત સે બેહતર હૈ ઔર બગૈર નમાઝ કી તિલાવતે કુર્આન ''سُبْحَانَ اللّٰهِ'' ઔર ''اَللّٰهُ اَكْبَرُ'' કી તસબીહ પઢ઼ને સે અફઝલ હૈ, ''سُبْحَانَ اللّٰهِ'' ઔર ''اَللّٰهُ اَكْبَرُ'' કી તસ્બીહ સદકે સે અફઝલ હૈ ઔર સદકા રોઝે સે અફઝલ હૈ ઔર રોઝા જહન્નમ સે બચને કી ઢાલ હૈ''.

[મિશ્કાત : ૨૧૬૬, અન આઈશા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ ચીઝોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ પર મરા હુઆ જાનવર, ખૂન ઔર ખિન્ઝીર કા ગોશ્ત હરામ કર દિયા ગયા હૈ; ઔર વો જાનવર (ભી) જિસ પર (ઝબહ કરતે વક્ત) અલ્લાહ કે અલાવા કિસી દૂસરે કા નામ લિયા ગયા હો.

[સૂર-એ-માઈદા : ૩]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી કી હકીકત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ખૂબ જાન લો કે દુનિયવી ઝિંદગી (બચપન મેં) ખેલ કૂદ ઔર (જવાની મેં) ઝેબ વ ઝીનત ઔર બાહમ એક દૂસરે પર ફખ્ર કરના (બુઢ઼ાપે મેં) માલ વ ઔલાદ મેં એક દૂસરે સે અપને કો ઝિયાદા બતાના હૈ''.

[સૂર-એ-હદીદ : ૨૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી ઈમારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત કી ઈમારત કી એક ઈંટ ચાંદી કી હૈ ઔર એક ઈંટ સોને કી હૈ ઔર ઉસ કા ગારા ખાલિસ મુશ્ક હૈ ઔર ઉસ કી કંકરિયાં મોતી ઔર યાકૂત હૈ ઔર ઉસ કી મિટ્ટી ઝાફરાન હૈ''.

[તિર્મિઝી : ૨૫૨૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના ઔર મહેંદી સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે જબ કોઈ સર મેં દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો આપ ﷺ ફરમાતે કે ''તુમ પછને લગાઓ'' ઔર જબ કોઈ પાંવ કે દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો ફરમાતે ''તુમ મહેંદી લગાઓ''.

[અબૂ દાઊદ : ૩૮૫૮, અન સલમા ؓ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તીન ગુનાહ ઐસે હૈં જો સબ સે પેહલે વજૂદ મેં આએ, લિહાઝા ઈન સે બચો. ૧)તકબ્બુર સે બચો, ઈસ લિયે કે તકબ્બુર હી ને શૈતાન કો હઝરત આદમ عليه السلام કા સજદા કરને સે રોકા થા. ૨)હિર્સ (લાલચ) સે અપને આપ કો બચાઓ, ઈસ લિયે કે હિર્સ હી ને હઝરત આદમ عليه السلام કો દરખ્ત (કે ફલ) ખાને પર ઉભારા થા. ૩)હસદ સે બચો, ઈસ લિયે કે આદમ عليه السلام કે એક બેટે ને દૂસરે બેટે કો હસદ મેં કત્લ કર દિયા થા''.

[ઈબ્ને અસાકિર : જિ.૪૦:સ.૪૯, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ ને જવાની મેં હઝરત મુસ્અબ બિન ઉમૈર ﷺ કે હાથ પર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા; જબ હુઝૂર ﷺ મદીના મુનવ્વરા પહુંચે, તો વો આપ ﷺ કી ખિદમત મેં રેહને લગે, આપ ઉન છે સહાબા ﷺ મેં સે એક થે, જિન્હોં ને હુઝૂર ﷺ કે ઝમાને મેં પુરા કુર્આન જમા કર લિયા થા; ઉન કી ઈલ્મી સલાહિયત કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ ને ફતહે મક્કા કે બાદ દીન સીખાને કે લિયે ઉન કો મુઅલ્લિમ મુકર્રર કિયા, ઈસી તરહ જબ અહલે યમન ઈમાન મેં દાખિલ હુએ, તો ઉન કી તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે ઉન્હીં કો રવાના ફરમાયા. હુઝૂર ﷺ ને એક મરતબા ફરમાયા: ''મુઆઝ બિન જબલ હલાલ વ હરામ કો ઝિયાદા જાનને વાલે હૈં'', હઝરત મુઆઝ ﷺ કો હઝરત ઉમર ﷺ ને અપને દૌરે ખિલાફત મેં લોગોં કો દીન સિખાને કે લિયે શામ રવાના કિયા, જબ મૌત કા વક્ત કરીબ હુઆ, આપ કિબ્લા રૂખ હો ગએ, ફિર આસ્માન કી તરફ દેખા ઔર ફરમાયા: ઐ અલ્લાહ! તુજે માલૂમ હૈ કે મૈં દરખ્ત લગાને ઔર નહરેં ખોદને કે લિયે દુનિયા મેં લમ્બી ઉમ્ર નહીં ચાહતા થા, બલ્કે રોઝે કી હાલત પ્યાસ કી સખ્તી બરદાશ્ત કરને, મુસીબત જેલને ઔર ઉલમા કે સાથ હલ્કએ ઝિક્ર મે મુઝાકરા કરને કે લિયે ચાહતા થા, ઐ અલ્લાહ! મુજે કબૂલ ફરમા ઉસ કે બાદ અડતીસ સાલ ૩૮ કી ઉમર મેં સન ૧૮ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ હુવા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ચુમ્બક (Magnet)

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કે અંદર કિસ્મ કિસ્મ કી ધાત રખી હૈ, ઉસ મેં સે એક ચુમ્બક હૈ, જો લોહે કી એક કિસ્મ હૈ, યે લોહે કો અપની તરફ ખીંચતા હૈ ઔર લોહે સે ચીપક જાતા હૈ ઔર લોહે કે અલાવા દૂસરી કિસી ચીઝ સે નહીં ચિપકતા, અગર ઉસ કે સામને લકડી પત્થર વગૈરા રખે જાએં, તો ઉસ સે નહીં ચિપકતા, ઝરા ગૌર કીજિએ, કે ઝમીન સે નિકલી હુઈ મામૂલી સી ધાત મેં ઐસી તાકત કિસને રખી હૈ, યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ, જિસ ચીઝ મેં જૈસા ચાહતા હૈ વૈસી ખાસિયત રખતા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જાનવરોં પર ઝકાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કસમ ખા કર ફરમાયા: ''જિસ કે પાસ ઊંટ, ગાય યા બકરા હો ઔર વો ઉસ કા હક અદા ન કરતા હો, તો કયામત કે દિન ઉન જાનવરોં મેં સે સબ સે બડે ઔર મોટે કો લાયા જાએગા, જો અપની ખુરોં સે ઉસ કો રૌંદેગા ઔર સીંગ મારેગા, જબ જબ ભી આખરી જાનવર ગુઝર જાએગા, તો પેહલે જાનવર કો લાયા જાએગા (યે સિલસિલા ઉસ વક્ત તક ચલતા રહેગા) જબ તક કે લોગોં કા હિસાબ (ન) હો જાએ''.

[બુખારી : ૧૪૬૦, અન અબી ઝર ﷺ]

ફાયદા: જિસ તરહ સોને, ચાંદી ઔર દૂસરી ચીઝોં મેં ઝકાત ફર્ઝ હૈ, ઈસી તરહ જાનવરોં મેં ભી ઝકાત ફર્ઝ હૈ, જબ કે નિસાબ કે બકદર હો.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખુશી કે વક્ત સજદએ શુક્ર અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ખુશી કા મૌકા આતા યા ખુશી કી ખબર સુનાઈ જાતી, તો આપ ﷺ સજદએ શુક્ર બજા લાતે.

[અબૂ દાઊદ : ૨૭૭૪, અન અબી બકર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જાનવર પર રહમ કરને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બારગાહ મેં સહાબ-એ-કિરામ ؓ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! ક્યા જાનવરોં પર રહમ કરને મેં ભી હમારે લિયે સવાબ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: "હર જાનદાર જિગર રખને વાલે હૈવાન પર(રહમ કરને મેં)સવાબ હૈ". [બુખારી: ૬૦૦૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હજ ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ કે પાસ સવારી ઔર તોશે કા ઈતના ઈન્તેઝામ હો જિસ સે વો બઆસાની બૈતુલ્લાહ શરીફ પહુંચ સકતા હો, ફિર ભી હજ ન કરે, તો કોઈ ફર્ક નહીં હૈ કે વો યહૂદી હો કર યા નસરાની હો કર મરે". [તિર્મિઝી: ૮૧૨, અન અલી ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મુજે તુમ લોગોં કે બારે મેં જિસ ચીઝ કા સબ સે ઝિયાદા ડર હૈ, વો દુનિયા કા બનાવ સિંઘાર હૈ, જો તુમ પર ખોલ દિયા જાએગા". [બુખારી: ૧૪૬૫, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	નેક બંદોં કી નેઅમતોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "પરહેઝગાર લોગ બાગોં ઔર ઐશ વ રાહત મેં હોંગે. ઉન કો જો ચીઝેં ઐશ વ આરામ કી ઉન કે રબ ને અતા કી હોગી ઉસ કો ખા રહે હોંગે ઔર ઉન કા રબ ઉન કો દોઝખ કે અઝાબ સે મહફૂઝ રખેગા(ઔર કહા જાએગા)તુમ ખૂબ મઝે કે સાથ ખાઓ પિયો (યે) તુમ્હારે નેક આમાલ કે બદલે મેં હૈ, જો તુમ (દુનિયા મેં)કિયા કરતે થે(ઔર વો લોગ)બરાબર બિછે હુએ તખ્તોં પર તકિયે લગાએ હુએ હોંગે ઔર હમ બડ़ી બડ़ી આંખોં વાલી હૂરોં સે ઉન કા નિકાહ કર દેંગે". [સૂર-એ-તૂર: ૧૭ તા ૨૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ લૌકી (દૂધી) ખાયા કરો, ક્યોંકિ યે અક્લ કો બઢ़ાતી હૈ ઔર દિમાગ કો તાકત દેતી હૈ". [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૩, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જબ તુમ કો કોઈ સલામ કરે, તો ઉસ સે બેહતર અલ્ફાઝ મેં યા વૈસે હી અલ્ફાઝ મેં સલામ કા જવાબ દિયા કરો; બિલા શુબા અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કા હિસાબ લેને વાલા હૈ". [સૂર-એ-નિસા: ૮૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૬) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અમ્માર ؓ

હઝરત અમ્માર ؓ જબ જવાન હુએ ઉસ ઝમાને મેં હુઝૂર ﷺ ને ઈસ્લામ કી દાવત શુરૂ કી, જિસ સે મુતઅસ્સિર હો કર હઝરત અમ્માર ؓ ઈમાન મેં દાખિલ હુએ, ઈસ્લામ મેં દાખિલ હોતે હી અપની વાલિદા હઝરત સુમય્યા ؓ કે પાસ ગએ ઔર ઉન કે સામને તૌહીદ કી દાવત પેશ કી, વો ભી મુસલમાન હો ગઈ, ફિર ઈન દાનોં માં બેટે ને અપને વાલિદ હઝરત યાસિર ؓ કો ઈસ્લામ કી બાતેં બતાઈ, બીવી ઔર બેટે કી બાર બાર દાવત ઔર ઝહનસાઝી સે હઝરત યાસિર ؓ ને ભી ઈમાન કબૂલ કર લિયા, મુસલમાન હોતે હી કુફ્ફાર ને ઝુલ્મ ઢાના શુરૂ કર દિયા, એક રોઝ ખૂબ તકલીફ દેને કે બાદ કુફ્ફાર ઉન કે જિસ્મ કો જલાને લગે, હઝરત અમ્માર ؓ ને ઉન સે જાન છુડ઼ાને કે લિયે જૂટે બુતોં કા નામ લે લિયા, ઉન લોગોં ને ઈન્હેં છોડ઼ દિયા, વો હુઝૂર ﷺ કે પાસ આએ ઔર ચીખ કર રોને લગે, હુઝૂર ﷺ ને વજહ દરયાફ્ત કી તો બતાયા કે જાન બચાને કે લિયે મૈં ને બુતોં કા નામ લે લિયા, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ તુમ્હારા દિલ ઈમાન પર સાબિત થા? તો અર્ઝ કિયાઃ હાં! ઉસી વક્ત અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત અમ્માર ؓ કે હક મેં આયત નાઝિલ ફરમાઈ, ફિર વો મક્કા સે હિજરત કર ગએ ઔર મસ્જિદે કૂબા કી તામીર મેં હિસ્સા લિયા જિન મેં નમાઝ પઢ઼ને વાલોં કી પાકી કી તારીફ અલ્લાહ ને કુર્આન મેં બયાન ફરમાઈ હે. હઝરત અમ્માર ؓ હુઝૂર ﷺ કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં સાથ રહે, સન ૩૭ હિજરી મેં એક ગઝવે કે દૌરાન ઈન કો દૂધ દિયા ગયા, તો ફરમાયાઃ મુજ સે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા થાઃ "તુમ દુનિયા મેં સબ સે આખરી ચીઝ દૂધ પિઓગે". ફિર દૂધ પિયા ઔર મૈદાન મેં ઉતરે ઔર શહીદ હો ગએ, ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્ર ૯૪ સાલ થી. હઝરત અલી ؓ ને નમાઝે જનાઝા પઢ઼ા કર કૂફા મેં દફન કિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	એક મુટ્ઠી મિટ્ટી સે કાફિરોં કો શિકસ્ત

ગઝવએ હુનૈન કે મૌકે પર કાફિરોં કે તીરોં કી બૌછાર સે સહાબ-એ-કિરામ ؓ મેં એક કિસ્મ કી પરેશાની પૈદા હો ગઈ થી ઔર કુફ્ફાર ચાહતે થે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ પર હમલા કરેં, ચુનાંચે રસુલુલ્લાહ ﷺ અપને ખચ્ચર પર સે ઉતરે ઔર અલ્લાહ તઆલા સે મદદ માંગી ઔર ઝમીન સે એક મુટ્ઠી મિટ્ટી લે કર દુશ્મનોં કી તરફ ફેંકી ઔર ફરમાયાઃ "ઈન કે ચેહરે બુરે હોં" ચુનાંચે કોઈ કાફિર ઐસા ન થા, જિસ કી આંખ મિટ્ટી સે ન ભર ગઈ હો; ઔર વો સબ પીઠ ફેર કર ભાગને લગે". [મુસ્લિમ : ૪૬૧૯, અન સલમા બિન અકવા ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મુઅઝ્ઝિન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કો ન જાએ, તો ઉસ કા યે ફેલ સરાસર ઝુલ્મ, કુફ્ર ઔર નિફાક હૈ".

[તબરાની કબીર : ૧૬૮૦૪, મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે વક્ત કી દુઆ

જબ કોઈ મસ્જિદ મેં દાખિલ હો, તો યે દુઆ પઢ઼ેઃ ((اَللّٰھُمَّ افْتَحْ لِيْ أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મેરે લિયે રહમત કે દરવાઝે ખોલ દે. [મુસ્લિમ : ૧૬૫૨, અબૂ હુમૈદ, અબૂ સઈદ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ ઝિક્ર કરને વાલે કે સાથ હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે મૈં ઉસ વક્ત અપને બંદે કે સાથ હોતા હું, જબ બંદા મુજે યાદ કરતા હૈ ઔર મેરી યાદ મેં ઉસ કે હોંટ હિલતે હૈં''. [ઇબ્ને માજા : ૩૭૯૨, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્ક કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલા શુબા જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરાર દેગા, તો ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા જન્નત કો હરામ કર દેગા ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હોગા ઔર ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા''.

[સૂર-એ-માઇદા :૭૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈં, તો તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો''.

[સૂર-એ-તગાબુન : ૧૪]

ફાયદા: બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફે કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં કા હુક્મ દેતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઔર ઉન કે હુક્મ કો બજા લાને સે બચને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી આગ કી સખ્તી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખી અગર દુનિયા કી આગ મેં આ જાએં, તો ઉન કો (જહન્નમ કી આગ કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી આગ કી ગર્મી કે કમ હોને કી વજહ સે) નીંદ આ જાએ''.

[તર્ગીબ વ તર્હીબ : ૫૨૦૩, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તીન સાંસ મેં પાની પીના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પીને વાલી ચીઝોં કો તીન સાંસ મેં પીતે થે ઔર ફરમાતે થે: ''ઐસા કરને સે ઈત્મીનાન હો જાતા હૈ, તકલીફ ઔર બીમારી સે હિફાઝત હોતી હૈ ઔર વો ચીઝ ખૂબ હઝમ હોતી હૈ''.

[મુસ્લિમ : ૫૨૮૭, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તીન ચીઝેં ઐસી હૈં કે જબ ઉન કા તઝકિરા હો, તો ઉસ વક્ત અપની ઝબાન કો રોકે રખો. ૧)જબ તકદીર કા તઝકિરા હો. ૨)જબ સિતારોં કા તઝકિરા હો (યાની જબ યે અકીદા બયાન કિયા જા રહા હો કે ફલાં સિતારે કી વજહ સે બારિશ હોતી હૈ, વગૈરા વગૈરા). ૩)જબ મેરે સહાબા (કે ઈખ્તિલાફ)કા તઝકિરા હો (યાની ઉન કો બુરા કહા જા રહા હો)''.

[ઇબ્ને અસાકિર : જિ.૪૯: સ.૪૦, અન ઇબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સુમય્યા ﷺ

ઈસલામ મેં સબ સે પેહલે શહીદ હોને વાલી ખાતૂન હઝરત સુમય્યા ﷺ હૈં, હઝરત અમ્માર ﷺ કી વાલિદા ઔર હઝરત યાસિર ﷺ કી બીવી હૈં. યે ખાનદાન વો હૈ જિસ ને શુરૂ ઝમાને મેં અપને ઈસ્લામ કો કબૂલ કર લિયા થા, બનૂ મખઝૂમ કે લોગોં ને ગુસ્સે મેં આકર પૂરે ખાનદાને યાસિર પર ઝુલ્મ કરના શુરૂ કર દિયા, યહાં તક કે હઝરત યાસિર ﷺ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા. સુમય્યા ﷺ કુરૈશ કે ખાનદાન અબૂ હુઝૈફા ﷺ કી બાંદી થીં, ઈન લોગોં ને આઝાદ કર કે હઝરત યાસિર ﷺ સે નિકાહ કર દિયા થા, હઝરત સુમય્યા ﷺ કો ઈન કે શૌહર યાસિર ઔર બેટે અમ્માર કે સાથ સઝા દી જાતી ઔર કુફ્ફાર સઝા દેને મેં કોઈ કસર નહીં રખતે. જબ હુઝૂર ﷺ કા ગુઝર ઈસ મઝલૂમ ખાનદાન પર હોતા, તો હુઝૂર ﷺ ઈન્હેં સબ્ર કરને કી તલકીન ફરમાતે ઔર જન્નત કી બશારત દેતે. એક મરતબા ઈસી તરહ ઈન તીનોં કો સઝા દી જા રહી થી કે અબૂજહલ વહાં સે ગુઝરા, ઉસ ને હઝરત સુમય્યા ﷺ કો બહુત બુરી ગાલી દી ઔર નેઝા માર કર ઉન્હેં શહીદ કર ડાલા, યે ઈસ્લામ મેં શહાદત પાને વાલી પેહલી ખાતૂન હૈં.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	બાઝ (શિકારી પરિંદા)

બાઝ એક શિકારી પરિંદા હૈ, જિસે અલ્લાહ તઆલા ને જિસ્માની કુવ્વત ઔર ફિઝા મેં ઉડ઼ને કી બેહતરીન સલાહિયત સે નવાઝા હૈ, ઉસ કી હડ્ડિયાં ખોખલી હોતી હૈં, મગર ઉસ મેં હવા ભરી હોતી હૈ, જિસ કી વજહ સે ફિઝા મેં ઉડ઼ને, ઝમીન પર ઉતરને ઔર શિકાર કરને મેં બહુત આસાની હોતી હૈ, ઉસ કી આંખ પર દો પપોટે હોતે હૈં, જિસ સે અપને બચ્ચોં કો ગિઝા દેતે વક્ત ઉન કી ઉછલ કૂદ ઔર પંજા લગને કે ખૌફ સે અપને પપોટે સે આંખ કી હિફાઝત કરતા હૈ, આખિર યે સારી સલાહિયતેં કિસને અતા કી? યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કુદરત કા કરિશ્મા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝે જનાઝા ફર્ઝે કિફાયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સાત ચીઝોં કા હુક્મ દિયા, જિસ મેં સે એક જનાઝે મેં શરીક હોના ભી હૈ.

[બુખારી : ૧૨૩૯, અન બરાઅ બિન આઝિબ ﷺ]

ફાયદા: નમાઝે જનાઝા ફર્ઝે કિફાયા હૈ, ફર્ઝે કિફાયા ઐસે ફર્ઝ કો કેહતે હૈં જો હર એક પર ફર્ઝ હો, અગર ઉન મેં સે કિસી ને ભી અગર અદા કર દિયા તો સબ કી તરફ સે કાફી હો જાએગા.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	દસ્તરખ્વાન બિછા કર ખાના

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ન કભી મેઝ પર ઔર ન કભી તશ્તરિયોં મેં ખાના ખાયા, પૂછા ગયા ફિર કિસ પર ખાતે થે? ફરમાયા: દસ્તરખ્વાન પર. [બુખારી : ૫૪૧૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગુસ્સા પી જાને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઉસ વક્ત ગુસ્સા પી જાએ, જબ કે વો અપના ગુસ્સા નિકાલને કી તાકત રખતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન તમામ લોગોં કે સામને ઉસે બુલાએંગે ઔર ઉસે ઈસ બાત કા ઈખ્તિયાર દેંગે કે જિસ હૂર કો ચાહે ઈખ્તિયાર કર લે''.

[અબૂ દાઊદ : ૪૭૭૭, અન મુઆઝ બિન અનસ અલ જુહની ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તીન દિન સે ઝિયાદા તઅલ્લુક ખત્મ કિયે રેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કિસી મુસલમાન કે લિયે જાઈઝ નહીં કે વો અપને મુસલમાન ભાઈ સે તીન દિન સે ઝિયાદા બોલના છોડ઼ દે ઔર જિસ ને ઐસા કિયા ઔર ઉસી હાલત મેં મર ગયા તો વો દોઝખ મેં જાએગા''.

[મુસનદે અહમદ : ૮૮૪૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા કી ખ્વાહિશ કા ન હોના, જિસ્મ ઔર દિલ કે લિયે રાહત હૈ ઔર દુનિયા કી આરઝૂ ઔર ઉમ્મીદ, ગમ ઔર રંજ કો બઢ઼ાતી હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૦૫૮, અન તાઊસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મુશ્રિકીન કી બદ હાલી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક યે મુજરિમ (કાફિર વ મુશ્રિક) લોગ બડ઼ી ગુમરાહી ઔર બેઅકલી મેં પડ઼ે હૈં, જિસ દિન યે લોગ અપને ચેહરોં કે બલ આગ મેં ઘસીટે જાએંગે ઔર કહા જાએગા કે દોઝખ કી આગ કે લિપટને કા મઝા ચખો, બેશક હમ ને હર એક ચીઝ મુકર્રરા અંદાઝ કે મુતાબિક પૈદા કી હૈ ઔર હમારા હુકમ તો બસ પલક જપક ને વક્ત મેં જારી હો જાતા હૈ''. [સૂર-એ-કમર : ૪૭:૫૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કિસી કો જબ બુખાર આએ તો સેહરી કે વક્ત ઠંડા પાની (ઉસ કે બદન પર) તીન રાત તક છિડ઼કા જાએ''. [મુસ્તદરક : ૮૨૨૬, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

ફાયદા: આજ જદીદ તરીકએ ઈલાજ કે મુતાબિક ડોકટર હઝરાત ભી બુખાર કે મરીઝ કે સર પર ઠંડે પાની કી પટ્ટી રખને કા મશ્વરા દેતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ ઉન લોગોં કો દોસ્ત ન બનાઓ, જિન્હોં ને તુમ્હારે દીન કો મઝાક ઔર તમાશા બના રખા હૈ, યે વો લોગ હૈં જિન્હેં તુમ સે પેહલે કિતાબ દી જા ચુકી હૈ ઔર દૂસરે કાફિરોં કો ભી દોસ્ત મત બનાઓ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો અગર તુમ મોમિન હો''.

[સૂર-એ-માઈદા : ૫૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **હઝરત તુફૈલ દૌસી ﷺ**

હઝરત તુફૈલ બિન અમ્ર દૌસી ﷺ ઝમાનએ જાહિલિયત મેં ભી બડ़ી અચ્છી સિફાત કે હામિલ થે, મક્કા મુકર્રમા અપને કામ સે આએ થે, હુઝૂર ﷺ કો હરમ શરીફ મેં નમાઝ પઢ़તે દેખા ઔર કુર્આન સુના, ઉન કે પીછે ઘર ગએ ઔર ઈમાન મેં દાખિલ હુએ. અપને કબીલએ દૌસ કી તરફ જબ વાપસ હુએ, તો હુઝૂર ﷺ સે અર્ઝ કિયા: અલ્લાહ સે દુઆ ફરમાએં કે મેરે લિયે કોઈ ઐસી નિશાની હો, જિસ કી વજહ સે કૌમ કે સામને દાવત પેશ કર સકૂં. હુઝૂર ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ: જબ વો અપને કબીલે કે પાસ પહુંચે, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી પેશાની પર એક નૂર પૈદા કર દિયા, હઝરત તુફૈલ ﷺ ને અલ્લાહ સે દુઆ કી કે યે નિશાની મેરે જિસ્મ સે હટા કર દૂસરી કિસી જગા કર દે, તો વો નિશાની હઝરત તુફૈલ ﷺ કે કોડ़े કે સિરે પર આ ગઈ, ઉન કે વાલિદ અમ્ર દૌસી ઔર ઉન કી બીવી ઉન કી દાવત સે મુસલમાન હો ગએ, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત તુફૈલ ﷺ કો સરિયએ ઝિલ કફ્ફૈન મેં રવાના કિયા, ઝિલ કફ્ફૈન નામી એક લકડ़ी કા બુત થા જિસ કો કબીલએ દૌસ કે મુશ્રિકીન પૂજતે થે. હઝરત તુફૈલ દૌસી ﷺ જબ ઉસ કો જલાને પહુંચે તો તમામ મુશ્રિકીન મર્દ વ ઔરત જમા હો ગએ, યે દેખને કે લિયે કે ઈસ હરકત પર ઝિલ કફ્ફૈન બુત તુફૈલ દૌસી ﷺ પર કિસ તરહ અઝાબ દેગા. હઝરત તુફૈલ ﷺ શેઅર પઢ़તે હુએ બુત કો જલા રહે થે, લોગ તમાશા દેખ રહે થે, યહાં તક કે વો બુત રાખ હો ગયા, લેકિન હઝરત તુફૈલ ﷺ કો કુછ ભી નહીં હુઆ, તો સારી કૌમ મુસલમાન હો ગઈ, હઝરત તુફૈલ ﷺ કી શહાદત જંગે યમામા મેં સન ૧૧ હિજરી મેં હુઈ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **કાફિરોં કી નઝર સે પોશીદા રેહના**

જિસ વક્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર અબૂ બક્ર ﷺ ને હિજરત ફરમાઈ, તો રાસ્તે મેં ગારે સૌર થા, વહાં જા પહુંચે, ઉધર કુફ્ફારે મક્કા આપ કી તલાશ મેં પહાડ़ કે કરીબ પહુંચ ગએ, બલ્કે ઉસ ગાર કે પાસ ભી આએ, મગર ઉસ કે મુંહ પર મકડ़ी ને જાલા તન દિયા થા, જિસ કી વજહ સે ઉન લોગોં ને ગાર કી તરફ તવજ્જુહ નહીં દી, વરના અગર ઝરા ભી નીચે જુક કર દેખતે, તો વો લોગ ઉન દોનોં હઝરાત કો દેખ લેતે; લેકિન યે મોઅજિઝા થા કે વો લોગ નહીં દેખ પાએ.

[મિશ્કાત: ૫૯૩૪, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **કર્ઝ અદા કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કર્ઝ કી અદાયગી પર કુદરત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના ઝુલ્મ હૈ''.

[બુખારી: ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી ને કર્ઝ લે રખા હૈ ઔર ઉસ કે પાસ કર્ઝ અદા કરને કે લિયે માલ હૈ, તો ફિર કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ટાલ મટોલ કરના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ**

મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત યે દુઆ પઢ़े: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં તુજ સે તેરે ફઝલ કા સવાલ કરતા હૂં.

[મુસ્લિમ: ૧૬૫૨, અન અબી હુમૈદ ﷺ વ અબી ઉસૈદ ﷺ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત | બેટી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કી કોઈ લડ઼કી હો ઔર વો ઉસે ઝિંદા દરગોર ન કરે ઔર ઉસ કી બેઈઝઝતી ન કરે ઔર અપને લડ઼કે કો ઉસ પર તરજીહ ન દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાએગા''.

[અબૂ દાઊદ : ૫૧૪૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં | હઝરત ઈસા ؑ કો ખુદા સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલા શુબા વો લોગ ભી કાફિર હો ગએ જિન્હોં ને યૂં કહા કે અલ્લાહ તઆલા તીન(ખુદાઓં) મેં સે એક હૈ, હાલાંકે એક ખુદા કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર અગર યે લોગ ઈન બાતોં સે બાઝ નહીં આએંગે તો જો લોગ ઈન મેં સે કુફ્ર પર કાઈમ રહેંગે ઉન કો ઝરૂર સખ્ત અઝાબ પહુંચેગા''.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૩]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં | દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ (દુનિયા મેં) થોડ઼ે દિન ખાલો ઔર (ઉસ સે) ફાયદા ઉઠા લો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયવી ઝિંદગી ચંદ રોઝ કી હૈ, અગર ઈસ કે પીછે પડ઼ કર અપની આખિરત કી ઝિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉઠોગે)''.

[સૂર-એ-મુરસલાત : ૪૬]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં | જન્નત કે પરિંદે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કિસી જન્નતી કો પરિંદે કા ગોશ્ત ખાને કી ચાહત હોગી, તો વો પરિંદા ઉસ કે સામને ઈસ તરહ હાઝિર હોગા કે વો પકા હુઆ હોગા ઔર ઉસ કે ટુકડ઼ે બને હુએ હોંગે''.

[તર્ગીબ વ તર્હીબ : ૫૩૩૨, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ | જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ પાની પિયે, તો ઠહર ઠહર કર ચુસ્કી લે કર પિયે ઔર ગટાગટ ન પિયે; ક્યોંકિ ઈસ સે જિગર મેં દર્દ હોતા હૈ''. [બૈહકી શોબુલ ઈમાન : ૫૭૫૨, અન ઈબ્ને અબી હુસૈન ؓ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગુલામોં કે મુતઅલ્લિક ફરમાયા: ''મુસલમાનોં સુનો! તુમ્હારે ગુલામ તુમ્હારે ભાઈ હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો તુમ્હારી માતહતી મેં દે રખા હૈ, લિહાઝા જિસ કે માતહત ઉસ કા ભાઈ હો તો ઉસ કો ભી ઉસી મેં સે ખિલાએ જો વો ખાતા હૈ ઔર ઉસ કો વૈસે હી કપડ઼ે પેહનાએ જૈસે ખુદ પેહનતા હૈ, ઔર સુનો! કભી ભી ઉન સે ઉન કી તાકત સે ઝિયાદા કામ ન લેના ઔર અગર કભી લેના હો તો ઉસ મેં ઉન કી મદદ કર દિયા કરના''.

[મુસ્લિમ : ૪૩૧૩, અન અબી ઝર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત સુમામા બિન ઉસાલ હનફી ؓ

સન ૬ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ ને અરબ વ અજમ કે તમામ બાદશાહોં કે પાસ ખુતૂત લિખે, ઉસ મેં સુમામા બિન ઉસાલ હનફી કે પાસ ભી ભેજા, સુમામા યમામા કે ઈલાકે કા બાદશાહ થા, ઉસ ને હુઝૂર ﷺ કે ખત પર બડ़ી નાગવારી કા ઈઝહાર કિયા ઔર હુઝૂર ﷺ કો (નઉઝુબિલ્લાહ) કત્લ કરને કા ઈરાદા કિયા, લેકિન નાકામ રહા, તો વો સહાબા ؓ કે રાસ્તે મેં ઘાત લગા કર બૈઠતા ઔર હમલા કર કે શહીદ કર દેતા, એક મરતબા સહાબા ؓ ને ઉસે કૈદ કર લિયા. મસ્જિદે નબ્વી (ﷺ) મેં લાએ, તમામ સહાબા ؓ ચાહતે થે કે ઉસે મકતૂલ સહાબા ؓ કે ખૂન કે બદલે મેં કત્લ કર દિયા જાએ. હુઝૂર ﷺ ને સહાબા ؓ સે કહા: અપને કૈદીયોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરો ઔર ખુદ હુઝૂર ﷺ ને ભી ખાના ઔર દૂધ પેશ કિયા, દો રોઝ કે બાદ ઉસ કો રિહા કરને કા હુક્મ દિયા, સુમામા બિન ઉસાલ ؓ મદીના સે બાહર ગએ, વહાં ગુસ્લ કિયા ઔર વાપસ આકર હુઝૂર ﷺ કે સામને કલિમએ શહાદત પઢ़ કર ઈસલામ મેં દાખિલ હો ગએ. હઝરત સુમામા બિન ઉસાલ ؓ સબ સે પેહલે મુસલમાન હૈં જિન્હોં ને ઈસ્લામી તરીકે પર ઉમરા કિયા ઔર સબ સે પેહલે આદમી હૈં જો لَبَّيْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ કેહતે હુએ મક્કા મેં દાખિલ હુએ, સુમામા ؓ ને ઈત્મીનાન સે ઉમરા કિયા, કિસી કો ઉન કો રોકને કી હિમ્મત ન હુઈ, હઝરત સુમામા ؓ ને મુસૈલમા કઝ્ઝાબ સે જિહાદ કિયા, મુખ્તલિફ જંગેં હુઈં, ફિર સન ૧૧ હિજરી મેં એક જંગ કે મૌકે પર શહીદ હો ગએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઝમીન કે ખઝાને

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન મેં હીરે મોતી, સોના ચાંદી, લોહા પીતલ ઔર ન જાને કિતની કિસ્મ કી ધાતોં કો પૈદા ફરમાયા હૈ. જિસ કે ઈસ્તેમાલ સે ઈન્સાન હઝારોં કિસ્મ કી ચીઝેં તૈયાર કર લેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિયે ઝમીન મેં કૈસી કૈસી કીમતી ધાતોં કો પૈદા ફરમાયા, યકીનન યે અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વસિય્યત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કી ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: "(યે સબ વરસા કે હિસ્સોં કી તકસીમ) મય્યિત કી વસિય્યત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી".

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

ફાયદા: મય્યિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિય્યત કી હો, તો વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મય્યિત કે છોડ़े હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — બચ્ચોં સે દિલ જોઈ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ (સહાબા કે બચ્ચોં સે ફરમાતે) જો મેરી તરફ દૌડ़ કર આએગા તો મૈં ઉસે યે ચીઝ દૂંગા, તો બચ્ચે આપ ﷺ કે પાસ દૌડ़ કર આતે ઔર કોઈ આપ ﷺ કી પીઠ પર ઔર કોઈ સીને પર આકર ગિરતા, આપ ﷺ ઉન્હેં બોસા દેતે ઔર ચિમટા લેતે. [મુસ્નદે અહમદ : ૧૮૩૯, અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખાલા કી ખિદમત કરના

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજ સે એક બહુત બડ઼ા ગુનાહ હો ગયા હૈ, ક્યા મેરે લિયે માફી કા કોઈ રાસ્તા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા તેરી માં ઝિંદા હૈ?'' ઉસ શખ્સ ને અર્ઝ કિયા: નહીં, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' ક્યા તેરી કોઈ ખાલા હૈ?'' ઉસ ને કહા: હાં! તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' તૂ ઉન કે સાથ ભલાઈ કા મામલા કર''.

[તિર્મિઝી : ૧૯૦૪, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર યા પેંટ કો ટખને સે નીચે લટકાને કી વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ તકબ્બુર કે તૌર પર અપને ઈઝાર કો ટખને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''.

[બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મલઊન હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા ઔર જો કુછ દુનિયા મેં હૈ, સબ કા સબ મલઊન હૈ (રહમતોં સે દૂર હૈ) સિવાએ અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઔર ઉસ કે ઝિક્ર વાલી ચીઝેં યા આલિમ યા તાલિબે ઈલ્મ''.

[ઈબ્ને માજા : ૪૧૧૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી હૂરોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જન્નત કે) બાગોં કે મહલોં મેં નીચી નિગાહ રખને વાલી હૂરેં હોંગી, જિન કો અહલે જન્નત સે પેહલે ન કિસી ઈન્સાન ને છુવા હોગા ઔર ન કિસી જિન ને.

[સૂર-એ-રહમાન : ૫૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હલક કે કવ્વે કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપની ઔલાદ કો હલાક ન કરો, જબ કિસી ઔરત કે બચ્ચે કો (ગલે કે) કવ્વે કી તકલીફ હો, તો ઊદે હિન્દી કો પાની સે રગડ઼ કર ઉસ કી નાક મેં ચઢ઼ાએ''.

[બુખારી : ૫૭૧૩, અન ઉમ્મે કૈસ બિન્તે મિહસન ؓ]

ફાયદા: કવ્વા ગોશ્ત કા લટકતા હુઆ વો છોટા સા ટુકડ઼ા હૈ, જો આદમી કે શુરૂ હલક મેં હોતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જો ચીઝેં અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે હલાલ કી હૈ ઉન કો અપને ઊપર હરામ ન કિયા કરો ઔર શરઈ હુદૂદ સે આગે મત બઢ઼ો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે તજાવુઝ કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા.

[સૂર-એ-માઈદા : ૮૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત વહશી બિન હર્બ ﷺ

આપ કા નામ વહશી હૈ, જિસ કે માના 'અકેલે રેહને વાલા' હૈ. ઉન કો અબૂ દસ્મા કહા જાતા થા, વો હબ્શા કે રેહને વાલે થે ઔર બડ઼ે બેહતરીન નેઝે કા નિશાના જાનતે થે. યે મક્કા મેં કુરૈશ કે સરદાર ઝુબૈર બિન મુતઈમ કે ગુલામ થે, કુફ્ફાર ને યે શર્ત રખી થી કે અગર હઝરત હમઝા ﷺ કો કત્લ કર દોગે, તો તુમ આઝાદ હો જાઓગે, ચુનાંચે જંગે ઉહદ મેં હઝરત હમઝા ﷺ વહશી કે નેઝે સે શહીદ હો ગએ, હઝરત વહશી ﷺ કેહતે હૈં જંગે ઉહદ મેં હઝરત હમઝા ﷺ કો શહીદ કર કે મૈં ખૈમે મેં આ કર બૈઠ ગયા, ઈસ લિયે કે અપની આઝાદી કે અલાવા મુજે કોઈ ઔર દિલચસ્પી ન થી, હઝરત વહશી ﷺ ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કે દુશ્મન હોને કે બાવજૂદ ઈસ્લામ કી અચ્છાઈયોં કો દેખ કર ખુદ મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ ઔર હુઝૂર ﷺ કે હાથ પર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા, ઔર પૂરી ઝિંદગી ઈસ્લામ કી દાવત વ ઈશાઅત મેં ઝિંદગી ગુઝાર દી, હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ને અપને ઝમાને મેં નુબુવ્વત કા જૂઠા દાવા કરને વાલે મુસૈલમા કઝ્ઝાબ કી સરકૂબી કે લિયે એક લશ્કર ભેજા, ઉસ મેં હઝરત વહશી ﷺ ભી થે, ઉન્હોં ને મુર્તદ્દીન કે સરદાર મુસૈલમા કો નેઝા માર કર હલાક કિયા ઔર ઈર્તેદાદ કી જડ઼ ઉખાડ઼ દી.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	હઝરત હસન ﷺ કે બારે મેં પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત હસન ﷺ કી તરફ ઈશારા કર કે ફરમાયાઃ ''મેરા યે બેટા સય્યિદ હૈ ઔર ઉમ્મીદ હૈ કે મુસલમાનોં કી દો બડ઼ી જમાતોં કે દરમિયાન અલ્લાહ તઆલા ઈસ સે સુલહ કરાએગા''.

[બુખારી : ૨૭૦૪, અન અબી બક્ર ﷺ]

(ચુનાંચે હઝરત અલી ﷺ કી વફાત કે બાદ હઝરત હસન ﷺ ને અમીર મુઆવિયા ﷺ સે સુલહ કર લી, ઈસ તરહ હુઝૂર ﷺ કી પેશીનગોઈ સચ્ચી સાબિત હુઈ).

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મર્દોં કો ચાહિયે કે વો જમાત કો છોડ઼ને સે રૂક જાએં, વરના મૈં ઉન કે ઘરોં કો આગ લગવા દૂંગા''. [ઈબ્ને માજા :૭૯૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ﷺ]

ફાયદાઃ જમાત છોડ઼ને વાલોં કે લિયે હદીસોં મેં બહુત સખ્ત વઈદેં બયાન કી ગઈ હૈં, ઈસ લિયે તમામ મુસલમાન મર્દોં પર જમાત કા એહતેમામ કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ

નેક ઔલાદ હાસિલ કરને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે, હઝરત ઝકરિયા ﷺ ને નેક ઔલાદ માંગતે વક્ત યે દુઆ ફરમાઈ થી, જિસ કો કબૂલ ફરમા કર અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત યહયા ﷺ કો મરહમત ફરમાયાઃ ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴾

તર્જમા: ઐ મેરે રબ! અપની બારગાહ સે મુજે નેક ઔર સાલેહ ઔલાદ અતા ફરમા, બેશક આપ દુઆ કો બહુત સુનને વાલે હૈં. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૩૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જુમા કા ખુત્બા સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ ને અચ્છી તરહ વુઝૂ કિયા, ફિર જુમા કી નમાઝ કે લિયે આયા ઔર ખામોશી સે ખૂબ ગૌર સે ખુત્બા સુના, તો દોનોં જુમા કે દરમિયાન ઔર મઝીદ તીન દિન (યાની કુલ દસ દિન) ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ ઔર જિસ ને (ખુત્બે કે દૌરાન) કંકરી કો ભી છુવા, તો ઉસ ને લગ્વ(યાની બેકાર ઔર બાતિલ) કામ કિયા". [મુસ્લિમ : ૧૯૮૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફુઝૂલખર્ચી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઈસ્રાફ વ ફુઝૂલખર્ચી મત કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા". [સૂર-એ-આરાફ : ૩૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ખાને પીને કી ચીઝોં કી પૈદાવાર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઈન્સાન કો અપને ખાને પર નઝર રખની ચાહિયે કે હમ ને ખુબ પાની બરસાયા, ફિર હમ ને અજીબ તરીકે સે ઝમીન કો ફાડ઼ા, ફિર હમ ને ઈસ ઝમીન મેં સે ગલ્લા, અંગૂર, તરકારી, ઝૈતૂન ઔર ખજૂર, ઘને બાગ, મેવે ઔર ચારા પૈદા કિયા. યે સબ તુમ્હારે ઔર તુમ્હારે જાનવરોં કે ફાયદે કે લિયે હૈં". [સૂર-એ-અબસ : ૨૪ તા ૩૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી ચૌડ઼ાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી! જિસ કે કબ્ઝે મેં મુહમ્મદ કી જાન હૈ! જન્નત કે દો દરવાઝોં કે દરમિયાન ઇતના બડા ફાસલા હૈ, જિતના શહરે મક્કા ઔર હિજ્ર કે દરમિયાન હૈ". યા આપ ﷺ ને ફરમાયા: "કે જિતના ફાસલા મક્કા ઔર બસરા કે દરમિયાન હૈ". [મુસ્લિમ : ૪૮૦, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ને ઝમ ઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: "યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિફા ભી હૈ". [બૈહકી શોબુલ ઈમાન : ૩૯૭૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ મેં સે કોઈ આદમી તકલીફ પહુંચને પર મૌત કી તમન્ના ન કરે, અગર તમન્ના કરના હી હો, તો યે દુઆ કરે: ઐ અલ્લાહ! જબ તક મેરે લિયે ઝિંદગી બેહતર હો, મુજે ઝિંદા રખના ઔર જબ મેરે લિયે મૌત બેહતર હો, તો મૌત દે દેના". [બુખારી : ૫૬૭૧, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન ؓ

હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન ؓ બનૂ ગિતફાન કે ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખતે થે. હિજરત સે પેહલે હી ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ગઝવએ બદર કે મૌકે પર શિર્કત કે લિયે આ રહે થે કે મુશ્રિકીને મક્કાને ઉન કો પકડ઼ લિયા, ફિર ઈસ શર્ત પર છોડ઼ દિયા કે મુહમ્મદ ﷺ કે સાથ મિલ કર હમારે ખિલાફ નહીં લડ઼ેંગે, ચુનાંચે ઈસ શર્ત કી વજહ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને શરીક હોને કી ઈજાઝત નહીં દી. ઉન્હેં સાહિબે સિર્ર (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે રાઝ દાં સહાબી) હોને કા શર્ફ હાસિલ હૈ. હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં મુનાફિકીન કે નામ બતા દિયે થે કે ફુલાં ફુલાં મુનાફિક હૈ, તાકે ઉન કી નકલ વ હરકત પર નઝર રખેં ઔર મુસલમાન ઉન કે ફિત્નોં સે મહફૂઝ રેહ સકેં. ઈસી તરહ ગઝવએ ખંદક કે મૌકે પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન્હેં મુશ્રિકીન કી ખબર લાને કે લિયે ભેજા ઔર ઈસ કે બદલે મેં જન્નત કી ખુશ ખબરી સુનાઈ. હઝરત હુઝૈફા ؓ મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નતોં પર અમલ કરને કા એક અજીબ જઝબા થા. એક મરતબા ઈરાન કે બાદશાહ કિસરા કે શાહી દસ્તરખ્વાન પર બૈઠે થે, ખાને કે દૌરાન લુકમા હાથ સે ગિર ગયા, વો ઉસ કો ઉઠા કર ખાને લગે; સાથ મેં બૈઠે હુએ એક સાહબ ને કહા કે યે મૌકા ગિરે હુએ લુકમે કે ખાને કા નહીં હૈ, યે ઈરાન કે બાદશાહ કિસરા કા દસ્તરખ્વાન હૈ. ઉન્હોં ને ઉસ કો બડ઼ા ઉમદા જવાબ દેતે હુએ ફરમાયાઃ તો ક્યા મૈં ઈન બેવકૂફોં કી વજહ સે અપને પ્યારે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નત કો છોડ઼ દૂં. ઈસ કે બાદ ઉન્હોં ને વો લુકમા ખા લિયા. જંગોં મેં કઈ મુલ્કોં કો ઉન્હોં ને ફતહ કિયા. ઔર સન ૩૫ હિજરી મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હો ગયા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | ઝિરાફ

ઝિરાફ એક જાનવર હૈ, જિસ કા વઝન તકરીબન આઠ સૌ કિલો હોતા હૈ, ઊંચાઈ સતરા ફિટ ઔર ઝબાન પંદરા ઈંચ લમ્બી હોતી હૈ, તેઝ રફતારી કા હાલ યે હૈ કે ફી ઘંટા ૫૬ કિલો મીટર તે કર લેતા હૈ, કનાઅત ઐસી કે પાની મયસ્સર ન હો તો મહીનોં ભર સબ્ર સે કામ લેતા હૈ, અજીબ બાત યે હૈ કે કભી બૈઠતા નહીં હૈ, જબ ઉસે નીંદ આતી હૈ તો ખડ઼ે ખડ઼ે સો લેતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કૈસી અજીબ વ ગરીબ મખ્લૂક પૈદા ફરમાઈ હૈ!

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | સિલા રહમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જો લોગ અલ્લાહ કે અહદ કો તોડ઼તે હૈં, ઉસ કે મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડ઼તે હૈં, જિન કે જોડ઼ને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં; યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં. [સુર-એ-બકરહ : ૨૭]

ફાયદાઃ રિશ્તે, નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના ઔર ઉસ કો ખત્મ ન કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | સફર કરના કિસ દિન બેહતર હૈ?

હઝરત કઅબ બિન માલિક ؓ સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જુમેરાત કે દિન સફર કરના પસંદ થા. [બુખારી : ૨૯૫૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈશ્રાક કી દો રકાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ફજ્ર કી નમાઝ કે બાદ અપની જગા બૈઠા રહા, યહાં તક કે ઈશ્રાક કી દો રકાત પઢ લે ઔર અચ્છી બાત કે અલાવા કોઈ બાત ન કરે, તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે, અગરચે સમંદર કે ઝાગ સે ઝિયાદા હો''. [અબૂ દાઊદ: ૧૨૮૭, અન મુઆઝ ઇબ્ને અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	એહસાન જતાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''વાલિદૈન કા નાફરમાન, શરાબી ઔર એહસાન જતાને વાલા (યે તીનોં કિસ્મ કે લોગ) જન્નત મેં દાખિલ નહીં હોંગે''. [નસઈ: ૨૫૬૩, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ઝિયાદા ખાને કા અંજામ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ ડકાર લી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હમારે સામને ડકાર મત લો, ઈસ લિયે કે કયામત કે દિન સબ સે ઝિયાદા ભૂખા વો શખ્સ હોગા જો દુનિયા મેં ઝિયાદા પેટ ભરતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૪૭૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	નેક બંદોં કા જન્નત મેં એહતેરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે મુકર્રબ બંદે આરામ કે બાગોં મેં હોંગે, ઇન મુકર્રબ બંદોં કા એક ગિરોહ અગલે લોગોં મેં સે હોગા ઔર થોડે લોગ પિછલે લોગોં મેં સે હોંગે. વો લોગ સોને કે તારોં સે બને હુએ તખ્તોં પર તકિયા લગાએ આમને સામને બૈઠે હોંગે ઔર હમેશા એક હી ઉમ્ર કે લડકે (ઇન કી ખિદમત કે લિયે) કટોરે, લોટે ઔર બેહતી હુઈ શરાબ કે જામ લે કર ગશ્ત લગા રહે હોંગે, જિસ શરાબ સે ન ઉન કો દર્દ હોગા ઔર ન અક્લ મેં ખરાબી આએગી''. [સૂર-એ-વાકિઆ: ૧૨ તા ૧૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે શરાબ કે બારે મેં સવાલ કિયા, તો આપ ﷺ ને ઉસ કે ઈસ્તેમાલ સે મના ફરમાયા, ફિર વો શખ્સ કેહને લગા કે હમ દવા કે તૌર પર ઈસ કો ઈસ્તેમાલ કરેંગે, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે દવા હૈ હી નહીં બલ્કે બીમારી હૈ''. [મુસ્લિમ: ૫૧૪૧, અન વાઈલ હઝરમી ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ અપની જાનોં કી ફિક્ર કરો, જબ તુમ હિદાયત પર હોગે, તો કોઈ ગુમરાહ શખ્સ તુમ્હેં નુકસાન નહીં પહુંચા સકતા, તુમ સબ કો અલ્લાહ હી કે પાસ લૌટ કર જાના હૈ, ફિર વો તુમ કો ઉન સબ કામોં સે બાખબર કર દેગા, જો તુમ કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-માઇદા: ૧૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત અબૂ દર્દા ﷺ

હઝરત અબૂ દર્દા ﷺ કા નામ ઉવૈમિર બિન માલિક ખઝરજી હૈ, યે મદીના મુનવ્વરા કે બડ઼ે તાજિર થે. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા સે ગેહરે તઅલ્લુકાત થે, વો ઈસ્લામ લાને કે બાદ હઝરત અબૂ દર્દા કો તૌહીદ કી દાવત દેતે ઔર શિર્ક વ બુતપરસ્તી સે મના કરતે, એક રોઝ અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા ને ઉન કે ઘર જા કર બુત કે ટુકડ઼े ટુકડ઼ે કર ડાલે, ઉસ કી યે બેબસી દેખ કર વો સોચને પર મજબૂર હો ગએ કે અગર ઈસ મેં કોઈ ખૂબી ઔર નફા વ નુકસાન પહુંચાને કી સલાહિયત હોતી તો આજ યે ઝરૂર અપના બચાવ કર લેતા. ઈસ ખયાલ કે આતે હી વો શિર્ક વ બુતપરસ્તી સે બેઝાર હો ગએ ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પહુંચ કર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ઔર રાત વ દિન ઈલ્મ સીખને ઔર ઈબાદત કરને મેં લગ ગએ. જબ ઉન્હોં ને દેખા કે તિજારત, ઈલ્મી મજલિસોં મેં હાઝરી ઔર ઈબાદત કી લઝ્ઝત મેં રૂકાવટ બન રહી હૈ, તો તિજારત ઔર દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત છોડ઼ કર ઈલ્મ સીખને ઔર ઈબાદત કરને મેં મસરૂફ હો ગએ, વો દુર્વેશોં કી તરહ બિલ્કુલ સાદા ઝિંદગી ગુઝારને લગે. હઝરત ઉમર ﷺ ને ઉન્હેં શામ કા ગવર્નર બનાના ચાહા તો સાફ કેહ દિયા કે મૈં અહલે શામ કો નમાઝ ઔર કુર્આન પઢ઼ાને કે અલાવા દૂસરા કામ નહીં કર સકતા, હઝરત ઉસમાન ﷺ ને ઉન્હેં દિમશ્ક કા કાઝી બના દિયા થા, ફિર ઉન્હીં કે દૌરે ખિલાફત મેં સન ૩૩ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	સૂરજ કા લૌટના

હુઝૂર ﷺ પર જબ વહી નાઝિલ હોતી, તો આપ ﷺ કી ઐસી હાલત હો જાતી કે અભી ગશી તારી હો જાએગી, ચુનાંચે આપ ﷺ પર એક મરતબા વહી નાઝિલ હોના શુરૂ હુઈ, આપ ﷺ કા સર મુબારક હઝરત અલી ﷺ કી રાન પર થા, કુછ દેર કે બાદ આપ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કી રાન સે સર મુબારક ઉઠાયા ઔર હઝરત અલી ﷺ સે પૂછા: ક્યા તુમ ને અસર કી નમાઝ પઢ઼ી? જવાબ દિયા કે નહીં, આપ ﷺ ને બારગાહે રબ મેં દુઆ કી, ચુનાંચે હઝરત અસ્મા ﷺ ફરમાતી હૈં કે મૈં ને દેખા આફતાબ ગુરૂબ હો ચુકા થા, લેકિન ફિર નિકલ આયા ઔર હઝરત અલી ﷺ ને નમાઝ અદા કી. [તબરાની કબીર : ૧૯૮૭૦, અન અસમા બિન્તે ઉમૈસ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કી કૂંજી વુઝૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ કો ખત્મ કરને વાલા તસલીમ (યાની અસ્સાલામુ અલયકુમ વરહમતુલ્લાહકેહના)હૈ''. [તિર્મિઝી : ૩, અન અલી ﷺ]

ફાયદા: નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ, ઉસ કો ''તકબીરે તહરીમા'' કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ સે ફારિગ હોને કે બાદ યે દુઆ પઢ઼તે: ((لَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ اَللّٰهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدّ

[બુખારી : ૬૩૩૦, અન મુગીરા બિન શોઅબા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દુરૂદ શરીફ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મુજ પર એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર દસ રહમતેં ભેજેગા ઔર દસ ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે ઔર દસ દરજાત બુલંદ કિએ જાએંગે''.

[નસઈ : ૧૨૯૮, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ હમ લોગોં કો નુકસાન પહુંચાને કે બાદ અપની રહમત કા મઝા ચખાતે હૈં, તો વો હમારી ઇન નિશાનિયોં કે બારે મેં ભી શરારત કરને લગતે હૈં (યાની મૌજૂદા આસાનિયોં મેં પડ઼ કર ગુઝરી હુઈ મુસીબતોં કી તકઝીબ ઔર મઝાક ઉડ઼ાતે હૈં, જબ કે ઉન્હેં ઇન નિશાનિયોં સે ઈબ્રત હાસિલ કરની ચાહિયે, ઐસે લોગોં કે મુતઅલ્લિક સખ્ત વઈદેં આઈ હૈં). [સૂર-એ-યૂનુસ : ૨૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી (મેં ઇસ્તેમાલ) કી ચીઝેં હૈં ઔર જો કુછ (અજ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઇસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ. [સૂર-એ-શૂરા : ૩૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી કો મૌત નહીં આએગી

એક શખ્સ ને સવાલ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! ક્યા અહલે જન્નત કો નીંદ આએગી? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જવાબ દિયા: ''નીંદ મૌત કી બહન હૈ ઔર જન્નતિયોં કો મૌત ન આએગી, લિહાઝા નીંદ ભી ન આએગી''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૪૫૫૯, અન જાબિર]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આપરેશન સે ફોડ઼ે કા ઈલાજ

હઝરત અસ્મા બિન્તે અબી બક્ર رضي الله عنها કેહતી હૈ કે મેરી ગરદન મેં ફોડ઼ા નિકલ આયા, જિસ કા ઝિક્ર નબીએ પાક ﷺ સે કિયા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઇસે ખોલ દો, (ફોડ઼ દો) ઔર છોડ઼ો મત વરના ગોશ્ત ખાએગા ઔર ખૂન ચૂસેગા''. (યાની ઇસ કા ખરાબ માદ્દા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢ઼ા કર ગોશ્ત ઔર ખૂન કે બિગાડ઼ કા ઝરિયા બનેગા). [મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૨૫૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અપની જાન, ઔલાદ, ખાદિમ ઔર માલ કે હક મેં કભી ભી હલાકત કી બદ દુઆ મત કિયા કરો; કહીં ઐસા ન હો કે બદ દુઆ કરતે હુએ દુઆ કી કબૂલિયત કી ઘડ઼ી સે તુમ્હારી મુવાફકત હો જાએ ઔર તુમ્હારી બદ દુઆ કબૂલ કર લી જાએ''.

[અબૂ દાઊદ : ૧૫૩૨, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અદી બિન હાતિમ તાઈ ﵁

હઝરત અદી ﵁ અરબ કે મશ્હૂર સખી હાતિમ તાઈ કે બેટે થે. ઉન કા કબીલા યમન મેં આબાદ થા ઔર ઈસાઈયોં કે રકવી ફિરકે મેં શામિલ થા. સન ૯ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ૫૦ સહાબા ﵃ કો હઝરત અલી ﵁ કે સાથ કબીલએ બનૂ તૈ રવાના કિયા. ઈસ કબીલે કે રઈસ હઝરત અદી ﵁ ઈત્તેલા મિલતે હી અપને અહલે ખાના કે સાથ ફરાર હો કર શામ ચલે ગએ. મગર ઉન કી બહન સફ્ફાના બિન્તે હાતિમ જંગી કૈદિયોં કે સાથ મદીના લાઈ ગઈ, જબ કૈદિયોં કો આપ ﷺ કે સામને પેશ કિયા ગયા તો સફ્ફાના ને અપને બાપ કી સખાવત ઔર રહમદિલી કા ઝિક્ર કર કે રિહાઈ કી દરખ્વાસ્ત કી તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન્હેં ઉસ કે મરતબે કે મુતાબિક સવારી, લિબાસ ઔર સફર કા તોશા દે કર તમામ કૈદિયોં કે સાથ રિહા કર દિયા. સફ્ફાના ને અપને ભાઈ અદી ﵁ કે પાસ આ કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુસ્ને સુલૂક કી તારીફ કી ઔર ભાઈ કો આપ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હોને કે લિયે તૈયાર કર લિયા. જબ મદીના પહુંચે તો અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને બડ઼ે એજાઝ કે સાથ ઉન્હેં ચમડ઼ે કે ગદ્દે પર બિઠાયા, ઉન્હોં ને આપ કી બાતેં સુન કર ઔર અખ્લાક સે મુતઅસ્સિર હો કર દિલ મેં સોચા કે યે શખ્સ બાદશાહ નહીં બલ્કે નબી હી હૈં ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં કબીલે કા અમીર મુકર્રર ફરમા દિયા. ઉન્હોં ને ઈરાક ઔર શામ કી લડ઼ાઈ, જંગે સિફ્ફીન, કાદસિયા ઔર જંગે નહરવાન મેં હિસ્સા લિયા. આપ ને કૂફા મેં સન ૬૭ હિજરી મેં એક સૌ બીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર વહીં દફ્ન હુએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — મુખ્તલિફ મૌસમ ઔર ફલ

અલ્લાહ તઆલા ને સર્દી, ગરમી ઔર બારિશ અલગ અલગ મૌસમ બનાએ ઔર મૌસમ કે અલગ અલગ ફલ ઔર ફૂલ બનાએ. જો ફલ ગરમી કા હૈ વો હમેશા ગરમી મેં ફલતા હૈ, જો સર્દી કા હૈ વો સર્દી મેં ફલતા હૈ ઔર જો બારિશ કા હૈ વો બારિશ કે મૌસમ મેં ફલતા હૈ ઔર હર ફલ કા એક અલગ ઝાયકા બનાયા, અગર એક હી મૌસમ, એક હી ફલ ઔર ફૂલ હોતે, તો ઈન્સાન ઉકતા જાતા, લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ જિસને બારા મહીનોં કે લિયે અલગ અલગ મૌસમ ઔર ફલ ફૂલ બનાએ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઈબાદત ન કર ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કર". [સૂરએ-બની ઈસરાઈલ : ૨૩]

ફાયદા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — બચ્ચોં કો સલામ કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ﵁ બચ્ચોં કે પાસ સે ગુઝરે, તો બચ્ચોં કો સલામ કિયા ઔર ફરમાયા: આપ ﷺ ભી ઈસી તરહ કિયા કરતે થે". [બુખારી : ૬૨૪૭, અન અનસ બિન માલિક ﵁]

ફાયદા: બચ્ચોં કો સિખાને કી નિય્યત સે સલામ કરના આપ ﷺ કી સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કર્ઝદારોં કો મોહલત દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કો યે બાત પસંદ હો કે અલ્લાહ તઆલા ક્યામત કે દિન પરેશાનિયોં સે નજાત દે, તો વો ફકીર ઔર તંગદસ્ત લોગોં કો (કર્ઝ કી અદાયગી મેં) મોહલત દે દે યા માફ કર દે''.

[મુસ્લિમ: ૪૦૦૦, અન અબી કતાદા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કી ગીબત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયા: ગીબત ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને ભાઈ કી ઐસી બાત કા ઝિક્ર કરના, જો ઉસે અચ્છી ન લગતી હો'' સવાલ કરને વાલે ને ફિર પૂછા: ''આપ કા ક્યા ખયાલ હૈ, અગર વો ઉસ કે અંદર મૌજૂદ હો, જો મૈં કેહ રહા હું?'' આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો તુમ કેહ રહે હો, અગર વો ઉસ કે અંદર હો તભી તો તુમ ને ઉસ કી ગીબત કી ઔર અગર વો બાત ઉસ કે અંદર ન હો, તબ તો તુમ ને ઉસ પર ઈલ્ઝામ લગાયા''.

[તિર્મિઝી: ૧૯૩૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ આરિયત હૈ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ ફરમાતે હૈં કે તુમ મેં સે હર એક મેહમાન હૈ ઔર ઉસ કા માલ આરિયત (ઉધાર) હૈ ઔર મેહમાન જાનેવાલા હૈ ઔર આરિયત ઉસ કે માલિક કો લૌટાની પડ઼ેગી.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૨૪૧]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કા તઝકિરા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બાએં હાથ મેં નામએ આમાલ દિયે જાને વાલે કૈસી (બુરી) હાલત મેં હૈં, વો લોગ આગ ઔર ખૌલતે હુએ ગરમ પાની મેં હોંગે ઔર સિયાહ ધુએં કે સાયે મેં હોંગે, જો ન ઠંડા હોગા ન આરામદેહ હોગા, યે લોગ ઈસ સે પેહલે (દુનિયા મેં) બડ઼ી ખુશહાલી મેં રેહતે થે ઔર બડ઼ે ભારી ગુનાહ (કુફ્ર વ શિર્ક) પર ઈસરાર કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-વાકિઆ: ૪૧,૪૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ કેહતે હૈં સહાબા ؓ કી એક જમાત કા ગુઝર ઐસી જગા સે હુઆ જહાં એક શખ્સ કો બિચ્છૂ ને ડસ લિયા થા, વહાં કે લોગોં મેં સે એક શખ્સ ને સહાબા ؓ સે દમ કરને કી દરખાસ્ત કી, ચુનાંચે એક સહાબી તશરીફ લે ગએ ઔર સૂર-એ-ફાતિહા પઢ઼ કર દમ કર દિયા તો વો અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી: ૫૭૩૭]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ કુર્આન પઢ઼ા જાએ, તો ઉસ કો પૂરી તવજ્જુહ ઔર ગૌર સે સુના કરો ઔર ખામોશ રહા કરો, તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ''.

[સૂર-એ-આરાફ: ૨૦૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ﷺ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ﷺ હઝરત યૂસુફ ﷺ કી ઔલાદ મેં સે હૈં. જબ હુઝૂર ﷺ હિજરત ફરમા કર મદીના મુનવ્વરા પહુંચે, તો હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ﷺ ને નુબુવ્વત કી નિશાનિયાં દેખ કર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. આપ યહૂદી મઝહબ કે આલિમ થે, યહૂદિયોં કે તમામ ફિર્કોં કે લોગ આપ કે તકવા ઔર સલાહિયત પર મુત્તફિક થે ઔર આપ કી તાઝીમ કરતે થે. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ﷺ ફરમાતે હૈં કે જૈસે હી મૈં ને મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કી આમદ કી ખબર સુની, ફૌરન ખિદમત મેં હાઝિર હો કર ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ઘર વાપસ આકર મૈં ને અપને બીવી ઔર બચ્ચોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દી, વો ભી મુસલમાન હો ગયે, મેરી બૂઢી ફૂફી ખાલિદા ભી મેરી દાવત સે મુસલમાન હો ગઈ, ફિર હુઝૂર ﷺ કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા કે યહૂદ કે સરદારોં કો દાવત દીજિએ, આપ ને યહૂદિયોં કે સરદારોં કો બુલાયા ઔર ઈસ્લામ કી દાવત દી, લેકિન કિસી ને ભી દાવત કો કબૂલ નહીં કિયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ઉસી વક્ત સામને આએ ઔર અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કી તસ્દીક કી, યહૂદી સરદારોં ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ કો બૂરા કેહના શુરૂ કર દિયા ઔર ઈસ્લામ કબૂલ નહીં કિયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ﷺ કા ઈન્તેકાલ હઝરત મુઆવિયા ﷺ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૪૩ હિજરી મેં હુઆ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — પાગલ લડ઼કે કા ઠીક હો જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં એક ઔરત અપને પાગલ લડ઼કે કો લે કર હાઝિર હુઈ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને લડ઼કે કે સીને પર હાથ ફેરા ઔર ઉસ કે લિયે દુઆ ફરમાઈ, તો ઉસ ને ઝોર સે કૈ (ઉલ્ટી) કી, ઉસ કે બાદ સે હુ વો લડ઼કા અચ્છા હો ગયા ઔર પાગલપન દૂર હો ગયા. [મિશ્કાત : ૫૯૨૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જાન બૂજ કર નમાઝ કઝા કર દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બિલા કિસી ઉઝ્ર કે એક વક્ત મેં પઢ઼ે, વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝે પર પહુંચ ગયા". [મુસ્તદરક : ૧૦૨૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — દીન પર જમે રેહને કી દુઆ

ઈસ્લામ ઔર નેક આમાલ પર સાબિત કદમી કે લિયે ઈસ દુઆ કા મામૂલ રખના ચાહિયે:

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِيْٓ أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ﴾

તર્જુમા: ઐ હમારે રબ! હમારે ગુનાહોં કો ઔર જો હમને અપને કામ કી ઝિયાદતી કી હૈ, ઉસ કો માફ કર દીજિએ ઔર હમારે કદમોં કો જમા દીજિએ ઔર હમેં કાફિરોં પર ગાલિબ કર દીજિએ.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૪૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કોઈ કૌમ અલ્લાહ તઆલા કે ઝિક્ર કે લિયે બૈઠતી હૈ, તો મલાઇકા ઉન કો ઘેર લેતે હૈં ઔર રહમત ઉન કો ઢાંપ લેતી હૈ ઔર ઉન પર સકીના ઉતરતી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોં કે દરમિયાન ઉન કા તઝકિરા કરતા હૈ''. [મુસ્લિમ : ૬૮૫૫, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	લડ્કી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ ઉન મેં સે કિસી કો બેટી પૈદા હોને કી ખબર દી જાતી હૈ, તો ઉસ કા ચેહરા રંજ કી વજહ સે કાલા પડ્ જાતા હૈ ઔર દિલ હી દિલ મેં ઘુટતા રેહતા હૈ ઔર જિસ લડ્કી કી પૈદાઈશ કી ઉસ કો ખબર દી ગઈ હૈ ઉસ કી શરમિંદગી કી વજહ સે લોગોં સે છિપતા ફિરતા હૈ કે ઉસ કો ઝિલ્લત ગવારા કર કે રેહને દે યા ઉસ કો મિટ્ટી મેં છુપા દે, વો બહુત હી બુરા ફૈસલા કરતે હૈં''.

[સૂર-એ-નહલ : ૫૮ તા ૫૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઇનસાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ (કે તૂ દુનિયા મેં પડ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ, હાંલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)''. [સૂર-એ-ઇન્ફિતાર : ૬ તા ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમી કા જિસ્મ કૈસા હોગા

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: ''ક્યા તુમ જાનતે હો દોઝખિયોં કી ચૌડાઈ કિતની હોગી? હઝરત મુજાહિદ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને કહા: નહીં, ફરમાયા: હાં! ખુદા કી કસમ! તુમ નહીં જાનતે, દોઝખિયોં કે કાન કી લૌ ઔર મોંઢે કે દરમિયાન સત્તર સાલ ચલને કે બકદર ફાસલા હોગા, જિસ મેં ખૂન ઔર પીપ સે ભરી વાદિયાં હોગી''.

[મુસ્તદરક : ૩૬૩૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ગર્મ કપડે સે સેક કર ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : દાગ લગાકર ઇલાજ કરને કા બદલ ગર્મ કપડે સે તકલીફ કી જગા કો બાર બાર સેકના હૈ, ગલે મેં કવ્વે કી તકલીફ કે વક્ત બચ્ચે કે મુંહ મેં હાથ ડાલ કર ઇલાજ કરને કા બદલ નાક મેં દવા ટપકાના હૈ. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૫૪૧૦, અન આઇશા رضي الله عنها]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ જન્નત કે બાગાત કે કરીબ સે ગુઝરો, તો ખૂબ ચરો''. સહાબા رضي الله عنهم ને અર્ઝ કિયા: જન્નત કે બાગાત ક્યા હૈં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મસ્જિદેં''. ફિર સહાબા رضي الله عنهم ને પૂછા : ચરના ક્યા હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : '' ((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ)) કા ઝિક્ર કરના''. [તિર્મિઝી : ૩૫૦૯, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉસ્માન બિન મઝઊન ؓ

હઝરત ઉસ્માન બિન મઝઊન ؓ કુરૈશ ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખતે થે. વો ઔર ઉન કે બેટે સાઈબ, તેરાહ અફરાદ કે મુસલમાન હોને કે બાદ ઈસ્લામ લાએ. પેહલી હિજરતે હબ્શા મેં બારા મર્દ ઔર ચાર ઔરતોં કે કાફલે કે આપ હી અમીર થે. તીન મહીને બાદ ઉન કો ખબર મિલી કે કુરૈશે મક્કા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર મુસલમાનોં કી મુખાલફત છોડ઼ દી હૈ. મક્કા કે કરીબ આ કર માલૂમ હુઆ કે યે ખબર ગલત થી. તો વો વલીદ બિન મુગીરા કી પનાહ મેં મક્કા વાપસ આ ગએ. ઔર ચંદ હી દિનોં કે બાદ હરમ મેં જા કર એલાન કર દિયા કે "મૈં વલીદ કી પનાહ સે નિકલ કર અલ્લાહ કી પનાહ મેં દાખિલ હોતા હૂં". ફિર દૂસરી મરતબા ૮૩ મર્દ ઔર ૨૦ ખવાતીન કે સાથ હબ્શા કી તરફ હિજરત કરને વાલે કાફલે કે અમીર ભી આપ હી થે. ઉન્હોં ને હબ્શા મેં તકરીબન પાંચ સાલ ગુઝારે થે કે આપ ﷺ કે મદીના હિજરત કર જાને કી ઈત્તેલા મિલી, તો યે અપને ખાનદાન કે સાથ મક્કા આએ, ફિર ચંદ દિન બાદ મદીના તૈયબા હિજરત કર ગએ. ઔર વહાં અબ્દુલ્લાહ બિન સલહા અજલાન કે મકાન પર ઠેહરે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અબુલહૈસમ બિન તૈહાન અન્સારી કો આપ કા દીની ભાઈ બનાયા. ઉન્હોં ને જંગે બદર મેં શિર્કત ફરમાઈ તો વાપસ આકર બીમાર હો ગએ ઔર સન ૨ હિજરી મેં મદીના તૈયબા મેં વફાત પાઈ. આપ ﷺ ને ઉન કી પેશાની કો બોસા દે કર ફરમાયાઃ "તુમ દુનિયા સે ઈસ તરહ રૂખ્સત હુએ કે તુમ્હારા દામન ઝર્રા બરાબર ઈસ સે મૈલા નહીં હુઆ". જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હોને વાલે યે પેહલે સહાબી હૈં.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ચાંદ અલ્લાહ કી નિશાની હૈ

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ચાંદ બનાયા ઔર ઉસે એક નિઝામ સે જોડ઼ દિયા કે ઈસી હિસાબ સે વો નિકલતા ઔર ડૂબતા હૈ, કભી બારીક હોતા હૈ, કભી મોટા હોતા હૈ, કભી પૂરા ગોલ હો જાતા હૈ ઔર હર મહીને કે શુરૂ મેં પચ્છમ કી જાનિબ આસ્માન મેં નિકલતા હૈ ઔર હઝારોં લાખોં સાલોં સે વો ઈસી નિઝામ સે નિકલતા ઔર ડૂબતા હૈ, લેકિન કભી ઐસા નહીં હોતા કે વો પચ્છમ સે નિકલને કે બજાએ પૂરબ સે નિકલ જાએ, યા મહીને કે શુરૂ મેં નિકલને કે બજાએ ગાયબ હો જાએ, યકીનન યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જિસ ને હર ચીઝ કો એક નિઝામ સે જોડ઼ રખા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્ઝ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં". [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૭]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ચાર ચીઝેં અંબિયા કી સુન્નત હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ચાર ચીઝેં તમામ અંબિયા કી સુન્નત હૈં, નિકાહ કરના, મિસ્વાક કરના, હયા કરના ઔર ખુશ્બૂ કા ઈસ્તેમાલ કરના". [તિર્મિઝી : ૧૦૮૦, અન અબી અય્યૂબ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝ કે બાદ અપની જગા બૈઠે રહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ નમાઝ કે બાદ અપની જગા પર બૈઠા રહે, તો ફરિશ્તે ઉસ વક્ત તક ઉસ કે લિયે મગફિરત કી દુઆ કરતે હૈં, જબ તક ઉસ કા વુઝૂ ન ટૂટ જાએ, ફરિશ્તે યે દુઆ દેતે હૈં: ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهٗ، اَللّٰهُمَّ ارْحَمْهُ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! તૂ ઇસ બંદે કો માફ કર દે, ઐ અલ્લાહ! તૂ ઇસ બંદે પર રહમ ફરમા''.

[બુખારી : ૪૪૫, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વુસઅત કે બાવજૂદ હજ ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: જો બંદા ઐસા હો કે મૈં ને ઉસ કો સિહત વ તંદુરસ્તી અતા કર રખી હો ઔર ઉસ કી રોઝી મેં વુસઅત વ ફરાવાની દે રખી હો ઔર ઉસ પર પાંચ સાલ ઐસે ગુઝર જાએં કે વો મેરે દરબાર (કાબા શરીફ) મેં હાઝિર ન હો તો વો ઝરૂર મહરૂમ હૈ''.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૩૭૭૩, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દો હરીસોં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''દો પ્યાસે કભી સૈરાબ નહીં હોતે, એક ઇલ્મ કા પ્યાસા જો કભી સૈરાબ નહીં હોતા, દૂસરા દુનિયા કા પ્યાસા વો હરીસ જો કભી સૈરાબ નહીં હોતા''. [મુસ્તદરક : ૩૧૨, અન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી વુસઅત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અપને રબ કી મગફિરત ઔર ઐસી જન્નત કી તરફ દૌડ़ો, જિસ કી ચૌડ़ાઈ આસ્માન વ ઝમીન કી વુસઅત કે બરાબર હૈ, જન્નત ઉન લોગોં કે લિયે તૈયાર કી ગઈ હૈ, જો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ઈમાન રખતે હૈં (ઔર) યે મગફિરત વ જન્નત અલ્લાહ તઆલા કા ફઝલ હૈ, વો જિસ કો ચાહતા હૈ અપના ફઝલ અતા ફરમાતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા બડ़े ફઝલ વાલા હૈ''.

[સૂર-એ-હદીદ : ૨૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	એક હિફાઝતી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુંહ કે બલ લેટ કર ખાના ખાને સે મના ફરમાયા હૈ.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૭૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

ફાયદાઃ ઇસ તરહ ખાને સે મેઅદે મેં ખાના બડ़ી તકલીફ સે પહુંચતા હૈ ઔર હઝમ હોને મેં ભી તકલીફ હોતી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કા હુક્મ માનો ઔર ઉસ કે હુક્મ કી નાફરમાની મત કરો, હાલાંકે તુમ (કુર્આન) સુનતે હો ઔર ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના જો કેહતે તો હૈં કે હમ ને સુન લિયા, હાલાંકે વો કુછ નહીં સુનતે હૈં''. [સૂર-એ-અન્ફાલ : ૨૦ તા ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ﷺ

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ﷺ કબીલએ ખઝરજ કી શાખ બનૂ સાલિમ સે તઅલ્લુક રખતે થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ હિજરત સે પેહલે સન ૧૧ હિજરી મેં મક્કા આકર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. આપ બૈઅતે ઊલા, બૈઅતે સાનિયા મેં શરીક હુએ. ઔર લોગોં કો દીન સિખાને કે લિયે બનૂ કવાફિલ કે અમીર મુકર્રર કિએ ગએ. ઉન્હોં ને મદીના મેં રેહતે હુએ અપને મહબૂબ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી ઝિયારત કે લિયે દો મરતબા મક્કા કા સફર કિયા. હુઝૂર ﷺ ભી ઉન સે બેપનાહ મુહબ્બત કરતે થે. ઉન્હોં ને ગઝવ-એ-બદર વ ખંદક મેં શિર્કત ફરમાઈ, વો કુર્આન કે માહિર, બેહતરીન કારી ઔર અસહાબે સુફ્ફા કે મુઅલ્લિમ થે. ઔર તાબિઈન કે અલાવા બાઝ સહાબા ભી આપ કે શાગિર્દ થે. ઉન્હોં ને નબી ﷺ કે ઝમાને હી મેં પૂરા કુર્આન જમા કર લિયા થા, ઈસ કે અલાવા એક સૌ ઈકયાસી (૧૮૧) અહાદીસ ભી ઉન સે મરવી હૈં. હઝરત ઉમર ﷺ કે ઝમાને મેં મુલ્કે શામ ફતહ કરને વાલોં મેં શામિલ હો કર બહાદુરી કે જૌહર દિખાએ, ઈસી બહાદુરી કી વજહ સે ઉન્હેં એક હઝાર સવારોં કે બરાબર સમજા જાતા થા. હઝરત ઉમર ﷺ કે દૌરે ખિલાફત મેં આપ કો અહલે શામ કી તાલીમ કે લિયે ભેજા ગયા ઔર ફલસ્તીન કે કાઝી મુકર્રર કિએ ગએ, ઉન્હોં ને ૭૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે દૌરે ખિલાફત મેં સન ૩૪ હિજરી મેં વફાત પાઈ. ઔર ફલસ્તીન કે શહર રમલા મેં દફન હુએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઘોડે પર જમ કર બૈઠના

હઝરત જરીર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે ઝિલખલસા કે બુત ખાને કો ગિરા દેને કે લિયે ઈરશાદ ફરમાયા, જબ કે મેરા હાલ યે થા કે મૈં ઘોડે કી પીઠ પર જમ નહીં પાતા થા, બલ્કે અકસર ગિર પડતા થા, તો મૈં ને અપના યે હાલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને બયાન કિયા, તો આપ ﷺ ને મેરે સીને પર હાથ મારા ઔર દુઆ ફરમાઈ: ''એ અલ્લાહ! ઈસ કો ઘોડે પર જમા દે ઔર રાસ્તા બતલાને વાલા ઔર રાસ્તા પાયા હુઆ કર દે. હઝરત જરીર ﷺ કેહતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ઈસ દુઆ કે બાદ મૈં ઘોડે પર સે કભી નહીં ગિરા, ડેઢ સૌ સવાર લે કર ચલા, વહાં જા કર બુત ખાને કો તોડ ફોડ કર જલા દિયા''.

[બુખારી : ૪૩૫૭, અન જરીર ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	રોઝે કી ફરઝિયત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જિસ તરહ તુમ સે પેહલે લોગોં પર રોઝા ફર્ઝ કિયા ગયા થા, ઈસી તરહ તુમ પર ભી ફર્ઝ કિયા ગયા હૈ, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ''.

[સૂર-એ-બકરા : ૧૮૩]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	જબ આઈના દેખે તો યે દુઆ પઢે

જબ આઈને મેં અપના ચેહરા દેખે તો યે દુઆ પઢે: ((اَللّٰهُمَّ حَسَّنْتَ خَلْقِيْ فَحَسِّنْ خُلُقِيْ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! તૂને હી મેરી સૂરત અચ્છી બનાઈ હૈ, તૂ મેરે અખ્લાક કો ભી અચ્છે બના દે.

[ઈબ્ને હિબ્બાન : ૯૬૪, ઈબ્ને મસઊદ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બાજમાત નમાઝ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જમાત કી નમાઝ તન્હા નમાઝ (પઢને) કે મુકાબલે મેં સત્તાઈસ દર્જા અફઝલ હૈ".

[મુસ્લિમ: ૧૪૭૭, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દુનિયા કમાને કી નિય્યત સે દીન પર ચલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "લોગોં મેં કોઈ ઐસા ભી હૈ, જો અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતા હૈ, જૈસે (કિસી ચીઝ કે) કિનારે પર ખડ઼ા હો, ફિર અગર ઉસ કો કોઈ દુનિયાવી નફા પહુંચ ગયા, તો ઉસ કી વજહ સે (દીન) પર ઠહરા રહા ઔર અગર ઉસ કો કોઈ આઝમાઈશ આ ગઈ, તો અપને મુંહ કે બલ ઉલ્ટે (યાની દીન સે) ફિર ગયા, વો દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કો ખો બૈઠા, યે દોનોં જહાં કા ખુલા હુઆ નુકસાન હૈ.

[સૂર-એ-હજ: ૧૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કો બેહતર સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "(એ મુન્કિરો!) તુમ દુનિયા કી ઝિંદગી કો (આખિરત કે મુકાબલે મેં) બેહતર સમજતે હો, હાલાંકે આખિરત (દુનિયા કે મુકાબલે મેં) ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલી હૈ.

[સૂર-એ-આલા: ૧૬ તા ૧૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	બગૈર હિસાબ જન્નત મેં જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મેરે રબ ને મુજ સે વાદા ફરમાયા હૈ, કે આપ કી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર લોગ બિલા હિસાબ વ કિતાબ જન્નત મેં દાખિલ હોંગે, જિન પર કોઈ અઝાબ ન હોગા, હર હઝાર કે સાથ (મઝીદ) સત્તર હઝાર હોંગે ઔર મેરે રબ કે તીન લપ ભર કર જન્નત મેં દાખિલ હોંગે".

[તિર્મિઝી: ૨૪૩૭, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગોશ્ત કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "દુનિયા વાલોં ઔર જન્નાતિયોં કા સબ સે ઉમદા ઔર લઝીઝ ખાના ગોશ્ત હૈ".

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૦૫, અન અબી દર્દા ﷺ]

ફાયદા: હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા: ગોશ્ત ખાઓ, ઈસ લિયે કે બદન કે રંગ કો નિખારતા હૈ, પેટ કો બઢ઼ને સે રોકતા હૈ ઔર અખ્લાક ઔર આદાત કો સંવારતા હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ ઈતના હી અમલ કરો જિતની તાકત રખતે હો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા (સવાબ દેને સે) નહીં થકતા લેકિન તુમ થક જાઓગે ઔર અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા મહબૂબ અમલ વો હૈ જો હમેશા કિયા જાએ, અગરચે થોડ઼ા હી હો". [મુસ્લિમ: ૧૮૨૭, અન આઈશા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ

હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ કી બેટી ઔર હારિસ બિન અબ્દુલ ઉઝઝા કી બીવી થીં, વો એક અમાનતદાર ઔર અખ્લાકમંદ ખાતૂન થીં, ઉન કા તઅલ્લુક કબીલએ બનૂ સઅદ સે થા, જો પૂરે અરબ મેં ફસાહત વ બલાગત મેં મશહૂર થા, ઈસી ખુશ કિસ્મત ઔર નેકબખ્ત ખાતૂન ને અરબ કે રિવાજ કે મુતાબિક સરકારે દો આલમ ﷺ કો દૂધ પિલાયા ઔર તરબિયત ઔર પરવરિશ ફરમાઈ, વો આપ ﷺ સે બહુત મુહબ્બત કરતી થીં, જબ હુઝૂર ﷺ હલીમા ؓ કે યહાં તશરીફ લાએ તો ઉસ કી તંગી ફરાખી મેં બદલ ગઈ ઔર વો રોઝાના અજીબ વ ગરીબ ખૈર વ બરકત કા મુશાહદા કરને લગી. જિસ કી વજહ સે ઉન કી મુહબ્બત મેં રોઝ બરોઝ ઈઝાફા હોતા ચલા ગયા, તકરીબન ૪ સાલ તક ઉન્હોં ને નબી ﷺ કી પરવરિશ કી ફિર ઉન્હોં ને આપ ﷺ કો વાલિદએ મોહતરમા કે હવાલે કર દિયા. એક ઝમાના ગુઝરને કે બાદ જબ હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત કી ખબર મિલી, તો હઝરત હલીમા ؓ ઉન કે શૌહર હારિસ ؓ ઔર બેટી શૈમા ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ખુદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી ઉન કા બહુત એહતેરામ કરતે થે, અમ્મી કેહ કર પુકારતે, ઉન કી આમદ પર અપની ચાદર મુબારક બિછા દેતે, ઉન કી ખિદમત ઔર હર ઝરૂરત પૂરી ફરમાતે, હઝરત હલીમા ؓ હિજરત કર કે મદીના તશરીફ લે ગઈ ઔર વહીં વફાત પા કર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	જડ઼ી બૂટિયાં

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર મુખ્તલિફ કિસ્મ કે પેડ઼ પૌદે ઉગાએ, ઉન પેડ઼ પૌદોં કો ઈન્સાન અપની કિસી ન કિસી ઝરૂરત કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરતા હૈ, જિસ મેં કુછ પેડ઼ પૌદોં કો અપને ઈલાજ કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરતા હૈ ઔર હર એક મેં અલ્લાહ તઆલા ને અલગ અલગ ખાસિયત રખી હૈ, કોઈ બુખાર મેં મુફીદ હૈ, કોઈ નઝલે મેં મુફીદ હૈ, કોઈ ખાંસી મેં મુફીદ હૈ. ઝરા ગૌર કીજિએ કે ઈન મુખ્તલિફ જડ઼ી બૂટિયોં મેં બીમારિયોં સે શિફા કિસને રખી હૈ? યકીનન વો અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ, જિસ ને પેડ઼ પૌદોં મેં બીમારિયોં કી શિફા રખી હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બેનમાઝી કા ઈસ્લામ મેં કોઈ હિસ્સા નહીં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ નમાઝ નહીં પઢ़તા હૈ ઉસ કા ઈસ્લામ મેં કુછ ભી હિસ્સા નહીં હૈ ઔર બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી''.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મુસલમાન ભાઈ સે ગલે મિલના

હઝરત અબૂ ઝર ગિફારી ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજ સે મુઆનકા ફરમાયા (યાની ગલે મિલે).

[અબૂ દાઊદ : ૫૨૧૪, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અંધેરે મેં મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મસ્જિદ કી તરફ તારીકી મેં ચલને વાલોં કો કયામત કે દિન મુકમ્મલ નૂર કી ખુશ ખબરી સુના દો''.

[અબૂ દાઊદ : ૫૬૧, અન બુરૈદા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રમઝાન કા રોઝા છોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ (કસદન) કિસી શરઈ ઉઝ્ર કે બગૈર રમઝાન કે એક રોઝે કો ભી તોડ઼ દે, તો ઉમ્ર ભર રોઝા રખના ભી ઉસ (એક રોઝે) કા બદલ નહીં હો સકતા''.

[અબૂ દાઊદ : ૨૩૯૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા દુનિયા આખિરત કે ઈરાદે પર દેતા હૈ ઔર દુનિયા કે ઈરાદે પર આખિરત દેને સે ઈન્કાર કરતા હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૭૨૩૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કી ઝંજીરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન ફરિશ્તોં કો હુકમ હોગા કે) ઈસ જહન્નમી કો પકડ઼ કર તૌક પેહના દો, ફિર દોઝખ મેં દાખિલ કર કે ઐસી ઝંજીર મેં જકડ઼ દો જિસ કી લંબાઈ સત્તર ગઝ હૈ''.

[સૂર-એ-હાક્કાહ : ૩૦ તા ૩૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેદા બદન કા હૌઝ હૈ ઔર જિસ્મ કી સારી રગેં ઈસી મેદે સે સૈરાબ હોતી હૈં, લિહાઝા જબ મેદા સહી હોતા હૈ તો રગેં પૂરે જિસ્મ મેં સિહત કો મુન્તકિલ કરતી હૈં ઔર જબ મેદા ખરાબ હોતા હૈ તો રગેં બીમારી કો મુન્તકિલ કરતી હૈં''.

[અલ મોઅજમુલ ઔસત લિત્તબરાની : ૪૪૯૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઐસે અઝાબ સે બચો, જો સિર્ફ ગુનાહ કરને વાલોં હી પર નહીં આએગા, બલ્કે ગુનાહ દેખ કર ખામોશ રેહને વાલોં કો ભી અપની પકડ઼ મેં લેગા, ખૂબ જાન લો કે અલ્લાહ તઆલા સખ્ત સઝા દેને વાલા હૈ.

[સૂર-એ-અન્ફાલ : ૨૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉમ્મે હાની ﷺ બિન્તે અબી તાલિબ

હઝરત ઉમ્મે હાની ﷺ હુઝૂર ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ કી બેટી ઔર હઝરત અલી ﷺ કી બહન થીં. ઉન કા નામ ફાખ્તા ઔર કુનિયત ઉમ્મે હાની થી. ઉન કા નિકાહ હુબૈરા બિન અમ્ર સે હુઆ. શુરૂ હી સે ઉન્હેં આપ ﷺ સે અકીદત થી, મગર સન ૮ હિજરી મેં જબ મક્કા ફતહ હુઆ તો ઉન્હોંને ઈસલામ કબૂલ કર લિયા. યે ઉન કી ખુશ કિસ્મતી યે હૈ કે ફતહે મક્કા કે દિન આપ ﷺ ને ઉન્હીં કે મકાન પર કયામ ફરમાયા ઔર ઉન કે મકાન મેં પનાહ લેને વાલોં કો અમાન દી, આપ ﷺ ઉન સે બહુત મુહબ્બત કરતે થે. મેઅરાજ કા મુકદ્દસ સફર ભી આપ ﷺ ને ઉમ્મે હાની કે ઘર સે હી કિયા થા. વો આપ ﷺ સે કભી કભી મસાઈલ પૂછા કરતી થીં. એક મરતબા ઉન્હોં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા કે અબ મેં બૂઢી હો ગઈ હૂં ઔર ચલને ફિરને મેં કમઝોરી મહસૂસ હોતી હૈ, ઈસ લિયે કોઈ ઐસા અમલ બતા દીજિએ જિસ કો બૈઠે બૈઠે હી પૂરા કર સકૂં. આપ ﷺ ને એક વઝીફા બતલાયા ઔર ફરમાયા કે સૌ મરતબા સુબ્હાનલ્લાહ , સૌ મરતબા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ, સૌ મરતબા અલ્લાહુ અકબર, ઔર સૌ મરતબા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ પઢ લિયા કરો, હઝરત ઉમ્મે હાની ﷺ હઝરત અલી ﷺ કી વફાત કે બાદ કાફી દિનોં તક ઝિંદા રહીં ઔર ઉન કા ઈન્તેકાલ હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કી ખિલાફત કે ઝમાને મેં હુઆ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દુઆ કી બરકત

હઝરત અબૂ ઝૈદ (અમ્ર બિન અખ્તબ ﷺ) ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપના મુબારક હાથ મેરે ચેહરે પર ફેરા ઔર મેરે લિયે દુઆ ફરમાઈ (ઉસી કી બરકત થી કે) ઉન કી ઉમ્ર એક સૌ બીસ સાલ હો જાને કે બાવજૂદ સર મેં ચંદ હી બાલ સફેદ હુએ થે. [તિર્મિઝી : ૩૬૨૯,અન અબી ઝૈદ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	હર મુસલમાન પર રોઝા રખના ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ મેં સે જો શખ્સ (રમઝાન કે) મહીને કો પાએ, તો ઉસ કો ઉસ મેં (ઝરૂર) રોઝા રખના ચાહિયે. [સૂર-એ-બકરહ : ૧૮૫]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	રમઝાન કા મહીના આએ તો યે દુઆ પઢે

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ﷺ ફરમાતે હૈં કે જબ રમઝાનુલ મુબારક કા મહીના આતા તો આપ ﷺ હમેં યે દુઆ સિખાતે: ((اَللّٰهُمَّ سَلِّمْنِيْ لِرَمَضَانَ وَسَلِّمْ رَمَضَانَ لِيْ وَسَلِّمْهُ لِيْ مُتَقَبَّلًا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! રમઝાન કે રોઝોં કે લિયે મુજે સિહત વ સલામતી અતા ફરમા ઔર રમઝાન કો મેરે લિયે સલામતી કા મહીના બના ઔર ઈસ (મહીને મેં કિયે જાને વાલે મેરે) આમાલ કો કબૂલ ફરમા.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૪૨૭૨]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે જનાઝા કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ જનાઝે મેં શરીક હો કર (સિર્ફ) નમાઝ પઢે, તો ઉસ કો એક કીરાત સવાબ મિલેગા ઔર જો શખ્સ જનાઝે (કી નમાઝ પઢને કે બાદ) દફન મેં શરીક હો, તો ઉસ કો દો કીરાત સવાબ મિલેગા, માલૂમ કિયા ગયા દો કીરાત કી મિકદાર ક્યા હૈ? તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ "દો બડે પહાડ કે બરાબર હૈ".

[બુખારી: ૧૩૨૫, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જો લોગ પાકદામન ઔરતોં પર (ઝિના કી) તોહમત લગાતે હૈં, ફિર અપને દાવે પર ચાર ગવાહ ન લા સકેં, તો ઐસે લોગોં કો અસ્સી કોડે લગાઓ ઔર આઈંદા કભી ઉન કી ગવાહી કબૂલ ન કરો ઔર યે લોગ (સખ્ત) ગુનહગાર હૈં; મગર જો લોગ ઈસ તોહમત કે બાદ તૌબા કર લેં ઔર અપની ઈસ્લાહ કર લેં તો બેશક અલ્લાહ તઆલા બડા બખ્શને વાલા મહેરબાન હૈ". [સૂર-એ-નૂર :૪ તા ૫]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા વાલોં કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "અલ્લાહ જબ ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો ઉસ કી રોઝી ઉસ પર તંગ કર દેતા હૈ, ફિર વો શિકાયત કરતા ફિરતા હૈ કે મેરે રબ ને મેરી કદર ઘટા દી (હાલાંકે) હરગીઝ ઐસા નહીં, બલ્કે તુમ યતીમોં કી ઈઝઝત નહીં કરતે ઔર મિસ્કીનોં કો આપસ મેં ખાના ખિલાને કી તરગીબ નહીં દેતે હો (જિસ કી વજહ સે ઐસા હુઆ)".

[સૂર-એ-ફજ્ર : ૧૬ તા ૧૮]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	સખ્ત હિસાબ કા નતીજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કયામત કે દિન જિસ સે સખ્ત હિસાબ લિયા જાએગા, ઉસ કો અઝાબ હો કર રહેગા".

[બુખારી : ૬૫૩૬, અન આઈશા رضي الله عنها]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાને, પીને કી ચીઝોં મેં ફૂંક નહીં મારતે થે ઔર ન બરતન મેં સાંસ લેતે થે.

[ઈબ્ને માજા : ૩૨૮૮]

ફાયદાઃ અતિબ્બા કેહતે હૈં કે જો હવા સાંસ કે ઝરિયે બાહર નિકલતી હૈ ઉસ મેં મર્ઝ કે એતેબાર સે લાખોં જરાસીમ હોતે હૈં, જબ ઈન્સાન બરતન મેં તીન ફૂંક મારેગા યા સાંસ લેગા, તો વો જરાસીમ ઉસ મેં ફૈલ કર સિહત કે લિયે નુકસાન દેહ સાબિત હો સકતે હૈં.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "તહજ્જુદ ઝરૂર પઢા કરો, અગરચે ઉતની હી દેર કે લિયે હો જિતની દેર મેં બકરી કા દૂધ દોહા જાતા હૈ, ઔર જો નમાઝ ભી ઈશા કે બાદ પઢી જાએ, વો તહજ્જુદ મેં શામિલ હૈ".

[તબરાની કબીર : ૭૮૫, અન અયાસ બિન મુઆવિયા અલ મુઝની رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત સફિય્યા ❁ બિન્તે અબ્દુલ મુત્તલિબ

હઝરત સફિય્યા અબ્દુલમુત્તલિબ કી સાહબઝાદી, હુઝૂર ❁ કી ફૂફી, હઝરત હમ્ઝા ❁ કી બહન ઔર હઝરત ઝુબૈર ❁ કી વાલિદા હૈં, ઈસ્લામ લાને કે બાદ ઉન્હોં ને અપને બેટે હઝરત ઝુબૈર ❁ કે સાથ હિજરત ફરમાઈ, હઝરત હમ્ઝા ❁ કી તરહ વો ભી બડ઼ી બહાદૂર થીં; વો ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મદીના કી ચંદ ઔરતોં કો સાથ લે કર મૈદાન મેં પહુંચી ઔર મુસલમાનોં કો પાની પિલાને ઔર ઝખ્મિયોં કી મરહમ પટ્ટી કરને મેં લગ ગઈ, હુઝૂર ❁ ઉન્હેં દેખ કર પેહલે નારાઝ હુએ, લેકિન બાદ મેં ઈજાઝત દે દી, જબ કાફિરોં કા પલ્લા ભારી હુઆ ઔર મુસલમાન પીછે હટને લગે, તો ઉન્હોં ને મુસલમાનોં કો હિમ્મત દિલાઈ. હઝરત હમ્ઝા ❁ કી શહાદત કે બાદ જબ કાફિરોં ને ઉન કે નાક, કાન વગૈરા કાટ લિયે, તો હુઝૂર ❁ ને ઉન્હેં લાશ કે કરીબ જાને સે રોકા, તો હઝરત સફિય્યા ને અર્ઝ કિયા, મૈં ઈન્શા અલ્લાહ સબ્ર કરૂંગી, તો હુઝૂર ❁ ને જાને કી ઈજાઝત દે દી, ઉન્હોં ને ભાઈ કી લાશ દેખ કર '' ઈનનાલિલ્લાહ '' પઢ઼ા ઔર ઈત્મીનાન કે સાથ નમાઝ અદા કર કે ઉન કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ. ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર હુઝૂર ❁ ને સારી ઔરતોં કો કિલા "ફારેઅ" મેં મહફૂઝ કર દિયા તાકે દુશ્મનોં કે શર સે મહફૂઝ રહેં ઔર એક બૂઢે સહાબી કો ઉન કા અમીર બના દિયા, એક યહૂદી મૌકે કી તલાશ મેં કિલે કે ચારોં તરફ ઘૂમ રહા થા, વો બૂઢે સહાબી ઉસ સે મુકાબલે કી હિમ્મત નહીં કર સકે, હઝરત સફિય્યા ❁ ને ઉસ કા કામ તમામ કર દિયા, ઉન કી ઈસ બહાદુરી સે હુઝૂર ❁ બહુત ખુશ હુએ. હઝરત સફિય્યા ❁ ને ૭૨ સાલ કી ઉમ્ર પા કર સન ૨૦ હિજરી મેં હઝરત ઉમર ❁ કી ખિલાફત મેં વફાત પાઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	રાત ઔર દિન

અલ્લાહ તઆલા ને જહાં ઈન્સાન કે લિયે ઝરૂરિયાત કી ચીઝેં પૈદા કી હૈં, વહીં આરામ વ સુકૂન કે લિયે રાત ઔર દિન બનાએ ઔર ઈન્સાન કે અંદર ઐસા નિઝામ બના દિયા કે વો અગર ચૌબીસ ઘંટે મેં કિસી વક્ત ન સોએ, તો ઉસ કી આંખેં ખુદ બખુદ બંદ હોને લગતી હૈં ઔર આખિર ઉસે સોના હી પડ઼તા હૈ, ચુનાંચે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને કામ કરને કે લિયે દિન કો બનાયા ઔર દિન ભર થક કર આરામ કી ગર્ઝ સે રાત કો બનાયા; અગર અલ્લાહ તઆલા સિર્ફ દિન બનાતા ઔર રાત ન બનાતા, તો ઈન્સાનોં કો સુકૂન નહીં મિલતા; યકીનન અલ્લાહ તઆલા બડ઼ી હિકમત વાલા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીવી કો ઉસ કા મહેર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કી મહેર ખુશ દિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહેર મેં સે કુછ છોડ઼ દે, તો ઉસે લઝીઝ ઔર ખુશ ગવાર સમજ કર ખાઓ. [સૂર-એ-નિસા : ૪]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ખાદિમોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દસ સાલ ખિદમત કી, લેકિન આપ ﷺ ને મુજે કભી "ઉફ" તક નહીં કહા ઔર ન હી કિસી ચીઝ કે બારે મેં યે ફરમાયા કે "તુમ ને ઐસા ક્યૂં કિયા?" ઔર ન હી ઐસા કહા કે "ઐસા ક્યૂં નહી કિયા ?" [મુસ્લિમ: ૬૦૧૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રોઝા જહન્નમ સે બચને કા ઝરિયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કી રઝા કે લિયે એક દિન કા રોઝા રખેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર જહન્નમ કે દરમિયાન એક ઐસી ખંદક બના દેગા, જિસ કી મસાફત આસ્માન વ ઝમીન કે દરમિયાન કે બરાબર હોગી". [તિર્મિઝી : ૧૬૨૪, અન અબી ઉમામા અલ બાહિલી ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હજ મેં બિલા વજહ તાખીર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ શખ્સ કો કિસી મજબૂરી યા ઝાલિમ બાદશાહ યા કિસી મર્ઝ ને (હજ સે) નહીં રોકા ફિર ભી ઉસ ને હજ નહીં કિયા, તો ઉસે યહૂદી યા નસરાની હો કર મર જાના ચાહિયે".

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૩૮૧૯, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઐ અબૂ ઝર! દુનિયા મેં સે જો હિસ્સા આખિરત કે લિયે હોગા વો તુજે નુકસાન નહીં દેગા, નુકસાન વો દેગા જો દુનિયા હી કે લિયે હો". [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૮૫૮૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અચ્છે ઔર બુરે કામોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "હમ ને કાફિરોં કે લિયે ઝંજીરેં, તૌક ઔર દહેકતી હુઈ આગ તૈયાર કર રખી હૈ ઔર નેક લોગ પ્યાલોં મેં ઐસી શરાબ પિયેંગે જિન મેં કાફૂર કી મિલાવટ હોગી, વો એક ચશ્મા હૈ, જિસ સે અલ્લાહ કે ખાસ બંદે પિયેંગે ઔર વો ચશ્મે કો જહાં ચાહેંગે બહા કર લે જાએંગે".

[સૂર-એ-દહર : ૪ તા ૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બર્ની ખજૂર કા ફાઈદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તમામ ખજૂરેં ઉમ્દા હૈં ઔર બર્ની બેહતરીન ખજૂર હૈ, ભૂકે કા પેટ ભરતી હૈ ઔર ઉસસે ઠંડઝદા (જિસકો ઠંડી લગી હો) ગરમી મહસૂસ કરતા હૈ.

[તિબ્બુન્નબવી લિઅબી નુએમ : ૪૫૭, અન અબી ઉમામહ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ લોગો! અલ્લાહ કે તુમ પર જો એહસાનાત હૈં ઉન કો યાદ કરો, ક્યા અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઈ ઔર ભી ખાલિક હૈ? જો તુમ કો ઝમીન વ આસ્માન સે રોઝી પહુંચાતા હો, ઉસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં ફિર તુમ કહાં ફિરે જા રહે હો? [સૂર-એ-ફાતિર : ૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઉમ્મે હકીમ બિન્તે હારિસ ﷺ

ઉમમે હકીમ બિન્તે હારિસ, હઝરત ઈકરમા કી બીવી ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ કી ભાંજી થીં, ફતહે મક્કા કે વક્ત હુઝૂર ﷺ કે આલા અખ્લાક, બલંદ કિરદાર ઔર રહમ વ કરમ કો દેખ કર ઉન્હોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, જબ કે ઉન કે શૌહર હઝરત ઈકરમા મૌત કે ખૌફ સે મક્કા છોડ઼ કર યમન ચલે ગએ થે, ઉમ્મે હકીમ ને ઉન કે લિયે આપ ﷺ સે અમાન તલબ કિયા ઔર ઉન્હેં બુલા કર લાઈ, જબ મક્કા કે કરીબ પહુંચે , તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઈકરમા તુમ્હારે પાસ મોમિન વ મુહાજિર બન કર આએ હૈં'' ચુનાંચે ઉન્હોં ને આપ કી ખિદમત મેં આ કર ઈમાન કબૂલ કર લિયા, યે ઈસ્લામ કી સદાકત વ હક્કાનિયત કા નતીજા હૈ કે તૌહીદ વ રિસાલત કે સબ સે બડ઼ે દુશ્મન અબૂ જહલ કે ઘરાને કે યે અફરાદ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ, હઝરત ઉમ્મે હકીમ ﷺ અપને શૌહર કે સાથ જંગે યરમૂક મેં શરીક હુઈ, ઉસ મેં હઝરત ઈકરમા ﷺ શહીદ હુએ, ઈદ્દત કે બાદ હઝરત ખાલિદ બિન સઈદ ﷺ ને ઉન સે નિકાહ કર લિયા ઔર તમામ મુજાહિદીન કો વલીમા કી દાવત દી, અભી મુજાહિદીન દાવતે વલીમા સે ફારિગ ભી ન હુએ થે યે રૂમી ફૌજ ને હમલા કર દિયા ઔર જંગ શુરૂ હો ગઈ ઔર ખાલિદ બિન સઈદ ﷺ ભી શહીદ હો ગએ, તો ઉમ્મે હકીમ ને ખેમે કી એક લકડી સે ફૌજ પર બહાદુરી સે હમલા કિયા ઔર સાત રૂમિયોં કો મૌત કે ઘાટ ઉતાર દિયા, ફિર ઉસ કે બાદ ઉમર ફારૂક ﷺ કે નિકાહ મેં આઈ ઔર ઉન્હીં કે દૌરે ખિલાફત મેં સન ૧૪ હિજરી મેં વફાત હુઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ કા રૌશન હો જાના

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈંઃ જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ (હિજરત કર કે) મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ (ઉસ દિન આપ ﷺ કી આમદ કી બરકત સે) મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ રૌશન હો ગઈ ઔર જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને (ઈસ દુનિયા સે) પરદા ફરમાયા(ઉસ દિન આપ ﷺ કે ચલે જાને સે) મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ પર અંધેરા છા ગયા.

[તિર્મિઝી : ૩૬૧૮, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | સજદએ સહવ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ મેં સે કિસી કો (નમાઝ મેં) ભૂલ ચૂક હો જાએ, તો સજદએ સહવ કર લે''.

[મુસ્લિમ : ૧૨૮૩, અન અબી શિબલ ﷺ]

ફાયદાઃ અગર નમાઝ મેં કોઈ વાજિબ ભૂલ સે છૂટ જાએ યા વાજિબાત ઔર ફરાઇઝ મેં સે કિસી કો અદા કરને મેં દેર હો જાએ, તો સજદએ સહવ કરના વાજિબ હૈ; ઈસ કે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ફલ ખાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ફલ ખાતે તો યે દુઆ પઢ઼તેઃ

((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْ ثَمَرِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ مَدِيْنَتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ صَاعِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ مُدِّنَا))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! હમારે ફલોં, હમારે શહર ઔર હમારે સાઅ ઔર મુદ (યાની તોલને ઔર નાપને કે પૈમાનોં) મેં બરકત અતા ફરમા.

[મુસ્લિમ : ૩૩૩૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બાવુઝૂ સોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ભી મુસલમાન વુઝૂ કર કે અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરતે હુએ સોતા હૈ, ફિર રાત મેં બેદાર હો કર અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત કી ભલાઈ કા સવાલ કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે દેતે હૈં''. [અબૂ દાઊદ : ૫૦૪૨, અન મુઆઝ બિન જબલ ؓ]

નંબર(૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ કો નારાઝ કરતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ પહુંચાતે હૈં તો ઉન પર અલ્લાહ તઆલા દુનિયા વ આખિરત મેં લાનત કરતા હૈં ઔર અલ્લાહ ને ઉન કે લિયે ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૫૭]

નંબર(૭) : દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ દૌલત કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(માલ વ ઔલાદ કી) કસરત (ઔર દુનિયા કે સામાન પર) ફખ્ર ને તુમ કો ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગીઝ ઐસા ન કરો, તુમ કો બહુત જલ્દ માલૂમ હો જાએગા''. [સૂર-એ-તકાસૂર : ૧ તા ૩]

નંબર(૮) : આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર ક્યા કેહતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ''કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ: મૈં ગુરબત ઔર વહશત ઔર કિડોં કા ઘર હૂં, મૈં આગ કા તન્નૂર હૂં યા જન્નત કા બાગ''. [બૈહકી ફી શોબિલ ઈમાન : ૪૩૦, અન સઅદ બિન બિલાલ ؓ]

નંબર(૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત

હઝરત ઉમ્મે સલમા ؓ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હર નશા વાલી ઔર અક્લ મેં ખરાબી પૈદા કરને વાલી ચીઝોં સે રોકા હૈ. [અબૂ દાઊદ : ૩૬૮૬]

ફાયદા: અતિબ્બા લિખતે હૈં કે નશા વાલી ચીઝોં કે નુકસાન દેહ અસરાત સબ સે ઝિયાદા દિમાગ પર ઝાહિર હોતે હૈં, લિહાઝા ઈસ સે બચને કી સખ્ત ઝરૂરત હૈ.

નંબર(૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: ઐ મેરે બંદો! મૈં ને અપને ઉપર ઔર તુમ્હારે ઉપર ઝુલ્મ કો હરામ કર દિયા હૈ, લિહાઝા તુમ આપસ મેં એક દૂસરે પર ઝુલ્મ ન કરો, ઐ મેરે બંદો! તુમ મેં કા હર આદમી સીધી રાહ સે ભટકા હુઆ હૈ, મગર મૈં જિસ કો હિદાયત સે નવાઝ દૂં, લિહાઝા તુમ મુજ સે હિદાયત તલબ કરો મૈં તુમ કો હિદાયત દૂંગા, ઐ મેરે બંદો! તુમ મેં કા હર આદમી ભૂકા હૈ, મગર મૈં જિસ કો ખિલાઊં, લિહાઝા મુજ સે ખાના તલબ કરતે રહો, મૈં દેતા રહૂંગા, ઐ મેરે બંદો! તુમ મેં કા હર આદમી નંગા હૈ, મગર જિસ કો મેં કપડે પેહનાદૂં, લિહાઝા તુમ મુજ સે કપડા તલબ કરતે રહો, મેં દેતા રહૂંગા, ઐ મેરે બંદો! તુમ રાત દિન ગુનાહ કરતે રેહતે હો ઔર ગુનાહ માફ કરને વાલા મૈં હી હૂં, લિહાઝા તુમ મુજ સે મગ્ફિરત તલબ કરતે રહો, મૈં માફ કરતા રહૂંગા''. [મુસ્લિમ : ૬૫૭૨, અન અબી ઝર ؓ]

રમઝાનુલ
મુબારક

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત આદમ ﷺ

હઝરત આદમ ﷺ વો પેહલે ઈન્સાન હૈં જિન સે દુનિયા મેં બસને વાલે ઈન્સાનોં કી ઈબ્તિદા હૂઈ હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કા ખમીર તૈયાર કરને સે પેહલે ફરિશ્તોં સે કહાઃ ''અન કરીબ મેં મિટ્ટી સે એક મખ્લૂક પૈદા કરને વાલા હૂં જિસે ઝમીન મેં હમારી ખિલાફત કા શર્ફ હાસિલ હોગા. ચુનાંચે હઝરત આદમ ﷺ કા ખમીર મિટ્ટી સે ગૂંધા ગયા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં રૂહ ફૂંક દી, તો દેખતે હી વો ઝિંદા ઈન્સાન બન ગએ, ઉન કે સામને ફરિશ્તોં કો સજ્દા કરને કા હુક્મ દિયા; તો તમામ ફરિશ્તે અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ કી ઈતાઅત કરતે હૂએ સજ્દે મેં ગિર ગએ; મગર શૈતાન ને અપની બડ઼ાઈ ઔર તકબ્બુર કી વજહ સે સજ્દે સે ઈન્કાર કર દિયા. ઔર કેહને લગા ''કે મેં ઉસ સે બેહતર હૂં, કયોં કિ આપ ને મુજે આગ સે પૈદા કિયા ઔર આદમ ﷺ કો મિટ્ટી સે પૈદા કિયા હૈ, ઈસ તરહ શૈતાન હમેશા કે લિયે અલ્લાહ કી લાનત કા મુસ્તહિક બન ગયા, ફિર ઉસી વક્ત સે વો આદમ ﷺ ઔર ઉન કી ઔલાદ કા દુશ્મન બન ગયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત

ખજૂર એક ઉમદા કિસ્મ કા ફલ હૈ, ઈબ્તિદા મેં વો નિહાયત કમઝોર હાલત મેં હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની હિકમત સે ઈસ તરહ બનાયા હૈ કે એક દૂસરે સે મિલી હૂઈ હોતી હૈ, ઉન પર એક ગિલાફ ચઢ઼ા દિયા, તાકે હિફાઝત રહે, ફિર જબ વો પુખ્તા ઔર કામિલ હો જાતી હૈં, તો આહિસ્તા આહિસ્તા વો ગિલાફ ફટ કર ફલ ઝાહિર હોને લગતે હૈં ઔર ફિર વો હવા ઔર સરદી ગરમી ભી બરદાશ્ત કરને લગતી હૈ, અલ્લાહ કા યહી નિઝામે કુદરત તમામ દરખ્તોં, ફલોં ઔર ફૂલોં મેં કાર ફરમા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઈસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ઈસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર હૈઃ ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. ૨) નમાઝ અદા કરના ૩) ઝકાત દેના. ૪) હજ કરના. ૫) રમઝાન કે રોઝે રખના. [બુખારીઃ ૮, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સેહરી ખાના

એક સહાબી ؓ ફરમાતે હૈં કે મેં આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા, તો દેખા કે આપ ﷺ સેહરી ખા રહે થે (મુજે દેખ કર) આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''યે બરકત કી ચીઝ હૈ અલ્લાહ ને ઈસ સે તુમ કો નવાઝા, ઈસ લિયે તુમ ઈસ કો કભી ન છોડ઼ના''. [નસઈઃ ૨૧૬૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તરાવીહ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો રમઝાન કી રાત મેં અલ્લાહ તઆલા કે વાદોં પર યકીન કરતે હૂએ ઔર ઉસ કે અજ્ર વ સવાબ કે શૌક મેં નમાઝ (તરાવીહ) પઢ઼તા હો ઉસ કે પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાતે હૈં''.

[બુખારી: ૩૭, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ ગિઝા કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ! આદમી અપને પેટ મેં હરામ લુકમા ડાલતા હૈ, જિસ કી વજહ સે ચાલીસ રોઝ તક ઉસ કા કોઈ અમલ અલ્લાહ કે યહાં કબૂલ નહીં હોતા''.

[તરગીબ: ૨૪૮૪, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	હલાલ ઔર હરામ કો સમજો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અન કરીબ એક ઝમાના ઐસા આને વાલા હૈ, જિસ મેં આદમી કો યે ભી પરવાહ ન રહેગી કે માલ હરામ હૈ યા હલાલ''.

[બુખારી: ૨૦૫૯, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હર એક કો આમાલ નામા દિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આમાલ કા રજિસ્ટર સામને રખ દિયા જાએગા, તો ઉસ વક્ત તુમ મુજરિમોં કો દેખોગે કે વો લોગ ઉન કે આમાલ નામોં મેં લિખી હુઈ ચીઝોં સે ડર રહે હોંગે ઔર અફસોસ સે કેહ રહે હોંગે: હાએ હમારી કમ બખ્તી! યે કૈસા રજિસ્ટર હૈ? જિસ ને ન કોઈ છોટા અમલ છોડ઼ા હૈ ઔર ન બડ઼ા અમલ, સબ હી ઉસ મેં મહફૂઝ હૈ''.

[સૂર-એ-કહફ: ૪૯]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઈલાજ	કુર્આન હર મર્ઝ કે લિયે શિફા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:

﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴾

તર્જમા: હમ કુર્આન મેં ઐસી ચીઝેં નાઝિલ કરતે હૈં, જો ઈમાન વાલોં કે હક મેં શિફા વ રહમત હૈં.

[સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૮૨]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે સિવા કિસી કી ઈબાદત ન કરો, ઔર વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો, ઔર રિશ્તેદારોં, યતીમોં ઔર મિસ્કીનોં કે સાથ ભી અચ્છા બરતાવ કરો, લોગોં સે ખુશ અખ્લાકી સે બાત કરો ઔર નમાઝ કાઈમ કરો ઔર ઝકાત અદા કરો''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૮૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત આદમ ﷺ કા દુનિયા મેં આના

હઝરત આદમ ﷺ પૈદાઈશ કે બાદ એક અરસે તક જન્નત મેં તન્હા રેહતે હૂએ બેચૈની મહસૂસ કરને લગે તો તસલ્લી કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી બાઈ પસ્લી સે હઝરત હવ્વા ﷺ કો પૈદા કિયા ઔર દોનોં કો હુક્મ દિયા કે ઈસ દરખ્ત કે અલાવા, જન્નત કી તમામ નેઅમતોં કા ઈસ્તેમાલ કરો. શૈતાન ને વસવસા ડાલ કર બેહકાયા કે ઈસ દરખ્ત કી ખુસૂસિયત યે હૈ કે ઉસ કા ફલ ખાને કે બાદ તુમ હમેશા જન્નત મેં રહો ગે, ચુનાંચે શૈતાન કે ધોકે મેં આકર ઉન્હોંને ઉસ દરખ્ત કા ફલ ખા લિયા, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ગલતી કી વજહ સે જન્નત કા લિબાસ ઉતાર કર દોનોં કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા. હઝરત આદમ ﷺ અપની ગલતી પર બહુત શર્મિન્દા હુએ ઔર એક મુદ્દત તક તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરતે હૂએ અલ્લાહ કે સામને રોતે રહે, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી તૌબા કબૂલ ફરમાઈ ઔર બૈતુલ્લાહ કી તામીર કી સઆદત ઉન કે હિસ્સે મેં આઈ. ઈસ તરહ હઝરત આદમ વ હવ્વા સે નસલે ઈન્સાની કા સિલસિલા શુરૂ હુવા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — આપ ﷺ કી વિલાદત કા મોઅજિઝા

અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ؓ અપની વાલિદા શિફા સે રિવાયત કરતે હૈં કે મેરી વાલિદા ને ફરમાયા: જબ હઝરત આમિના કે બતન સે આપ ﷺ પૈદા હૂએ, તો મેરે હાથોં મેં આએ ઔર બચ્ચોં કે મામૂલ કે મુવાફિક આપ ﷺ કી આવઝ નિકલી તો મેં ને કેહને વાલે કો સુના કે કોઈ કેહ રહા થા '' રહિમુક રબ્બુક'' એ મુહમ્મદ ﷺ! આપ પર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત હો ઔર ફિર મશ્રિક વ મગ્રિબ કા દરમિયાની હિસ્સા રૌશન હો ગયા, યહાં તક કે મેં ને મુલ્કે શામ કે બાઝ મહલ્લાત ભી દેખે. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિઅબી નુઐમ: ૭૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ વ રોઝા પિછલે ગુનાહોં કા કફ્ફારા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચોં નમાઝેં, જુમા કી નમાઝ પિછલે જુમા તક ઔર રમઝાન કે રોઝે પિછલે રમઝાન તક દરમિયાની અવકાત કે તમામ ગુનાહોં કે લિયે કફ્ફારા હૈં જબ કે ઉન આમાલ કો કરને વાલા કબીરા ગુનાહ સે બચે''. [મુસ્લિમ: ૫૫૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈફ્તાર કરને કી દુઆ

જબ આપ ﷺ ઈફ્તાર ફરમાતે, તો યે દુઆ પઢ્તે: ((اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَعَلٰى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે લિયે રોઝા રખા ઔર તેરે હી દીયે હૂએ રિઝક સે ઈફ્તાર કર રહા હૂં.

[અબૂ દાઊદ: ૨૩૫૮, અન મઆઝ બિન ઝોહરા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રમઝાન કે તીન હિસ્સે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને રમઝાન કે મુતઅલ્લિક ફરમાયા: ''યે ઐસા મહીના હૈ કે ઉસ કા અવ્વલ હિસ્સા અલ્લાહ કી રહમત હૈ ઔર દરમિયાની હિસ્સા મગ્ફિરત હૈ ઔર આખરી હિસ્સા આગ સે આઝાદી હૈ, જો શખ્સ ઇસ મહીને મેં અપને ગુલામ (વ ખાદિમ) કે બોજ કો હલ્કા કર દે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી મગ્ફિરત ફરમાતે હૈં ઔર આગ સે આઝાદી અતા ફરમાતે હૈ''. [સહી ઇબ્ને ખુઝૈમા: ૧૭૮૦, અન સલમાન ફારસી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: ''જો લોગ સૂદ ખાતે હૈં તો (કલ કયામત કે દિન કબ્રોં) સે ઇસ હાલત મેં ઉઠેંગે, જૈસે કિસી કો જિન ભૂત ને લિપટ કર પાગલ બના દિયા હો''. [સૂર-એ-બકરહ: ૨૭૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા પર રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: ''ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી ઝિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં''. (ઇસ લિયે કિસી ઇન્સાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો આખિરત કો ભૂલ કર ઝિંદગી ગુઝારે યા દુનિયા કે થોડે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરે). [સૂર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કે તીન સવાલ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મોમિન બંદા જબ કબ્ર મેં પહુંચતા હૈ, તો ઉસ કે પાસ દો ફરિશ્તે આતે હૈં ઔર ઉસ કો બિઠાતે હૈં ફિર ઉસ સે પૂછતે હૈં કે તેરા રબ કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ કે મેરા રબ અલ્લાહ હૈ. ફિર પૂછતે હૈ કે તેરા દીન કયા હૈ? વો કેહતા હૈ: મેરા દીન ઇસ્લામ હૈ, ફિર પૂછતે હૈં: તુમ્હારા નબી કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ﷺ''. [અબૂ દાઊદ: ૪૭૫૩, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	હર મર્ઝ કા ઇલાજ મૌજૂદ હૈ

હઝરત ઉસામા બયાન કરતે હૈં કે મેં હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં મૌજૂદ થા કે કુછ દેહાત કે બાશિંદે આએ ઔર આપ ﷺ સે અર્ઝ: યા રસૂલલ્લાહ! કયા હમ દવા કરેં? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે બંદો! ઝરૂર દવા કિયા કરો ઇસ લિયે કે કોઈ બીમારી ઐસી નહીં હૈ જિસ કી દવા અલ્લાહ ને ન પૈદા કી હો, સિવાએ એક બીમારી કે. લોગોં ને પૂછા વો કૌનસી બીમારી હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: બુઢાપા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૯૮૬]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ રોઝા રખ લો, તો ખજૂર સે ઇફતાર કરો, કયોં કિ યે સરાપા બરકત હૈ, અગર ખજૂર ન મિલે તો પાની સે રોઝા ઇફતાર કરો, કયોં કિ પાની (ઝાહિર વ બાતિન કો) પાક કરને વાલા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૬૫૮, અન સલમાન બિન આમિર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત નૂહ ﷺ

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત નૂહ ﷺ કો રસૂલ બના કર ઉન કી બુત પરસ્ત કૌમ કી હિદાયત કે લિયે ભેજા સાઢ઼ે નવ સૌ સાલ તક ઈમાન કી દાવત દેતે રહે ચંદ લોગોં કે અલાવા કિસી ને ઈમાન કબૂલ નહીં કિયા, વો ઉન કો હર તરહ સમજાતે રહે, મગર પૂરી કૌમ ઉન કો સતાને ઔર મઝાક ઉડ઼ાને મેં હદ સે આગે બઢ઼ ગઈ, યહાં તક કે ઉન કા એક બેટા કૌમ કે સાથ કુફ્ર વ શિર્ક પર કાઈમ રહા. જબ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ઈમાન ન લાને કી ખબર દે દી, તો નૂહ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ કે એ અલ્લાહ! ઉન મેં સે કિસી કાફિર કો ઝમીન પર ઝિંદા ન છોડ઼િએ, ઉન કે બાકી રેહને સે શિર્ક વ કુફ્ર ઔર ગુમરાહી બઢ઼તી ચલી જાએગી. ઉન કી ઈસ દુઆ પર અલ્લાહ તઆલા ને કૌમ કો હલાક કરને કી ખબર દી ઔર હુક્મ દિયા કે તુમ એક કશ્તી તૈયાર કર લો, તાકે તૂફાન કે વક્ત મોમિનીન કો લે કર સવાર હો જાઓ ઉસ કે બાદ પાની કા તૂફાન આયા ઔર પૂરી કૌમ હલાક હો ગઈ. એક માહ ગુઝરને પર તૂફાન ખત્મ હુવા ઔર આપ મુહર્રમ કી દસવીં તારીખ કો કશ્તી સે ઉતરે ઔર શુકરાને કે તૌર પર રોઝા રખા. તૂફાન કે બાદ હઝરત નૂહ ﷺ કે તીન બેટે બાકી રહ ગએ થે જિન સે ઈન્સાની નસ્લ કા દૌબારા સિલસિલા શુરૂ હુવા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	પાની કા ઈન્તેઝામ

પાની અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ, જિસ પર સારે જાનદારોં કી ઝિંદગી કા દારોમદાર હૈ; અગર ઝમીન સે પાની ખત્મ હો જાએ, તો ઝમીન સે ઈન્સાન, હૈવાન, હત્તા કે પેડ઼ પૌદે સબ ખત્મ હો જાએં; લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડ઼ી કુદરત હૈ. જિસ ને સમંદરોં કી શકલ મેં પાની કા બહુત બડ઼ા ઝખીરા જમા કર રખા હૈ, ફિર વહાં સે બાદલોં કી શકલ મેં પાની કો ઉઠા કર સૂખી ઝમીન કી તરફ બરસાતા હૈ, ઔર ફિર ઉસી પાની કો ઝમીન કે અંદર ઝખીરે કે તૌર પર જમા કર દેતા હૈ, જિસ સે પેડ઼ પૌદોં કો પાની મિલતા હૈ, જિસ સે ઈન્સાન ખૂદ પીતા હૈ ઔર અપની ખેતિયાં સૈરાબ કરતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની ઈસ કુદરત કો કુર્આન મેં બયાન ફરમાયા હૈ કે ''હમ એક અંદાઝે સે આસ્માન સે પાની બરસાતે હૈં, ફિર ઉસ કો ઝમીન મેં રોકે રખતે હૈં ઔર ઉસ કો લે જાને ઔર ખત્મ કર દેને પર ભી હમ કાદિર હૈં''. [સૂર-એ-મોમિનૂનઃ ૧૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બાજમાત ઈશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ ઈશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢ઼ે ગોયા ઉસ ને આધી રાત ઈબાદત કી ઔર જો ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ઼ લે ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઈબાદત કી''.

[મુસ્લિમઃ ૧૪૯૧, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દૂધ પિયા ઔર કુલ્લી ફરમાઈ ઔર ફરમાયા કે ઈસ મેં ચિકનાઈ હોતી હૈ.

[બુખારીઃ ૨૧૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રોઝાદાર કો ઈફ્તાર કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી રોઝાદાર કો રોઝા ઈફતાર કરાએ ઉસ કે લિયે ગુનાહોં કે માફ હોને ઔર આગ સે ખલાસી કા સબબ હોગા, ઔર રોઝાદાર કે સવાબ કે માનિંદ ઉસ કો સવાબ મિલેગા; મગર રોઝાદાર કે સવાબ મેં સે કુછ કમ નહીં કિયા જાએગા. સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા હમ મેં સે હર શખ્સ ઈતની વુસ્અત નહીં રખતા કે ઈફતાર કરાએ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે સવાબ તો અલ્લાહ તઆલા એક ખજૂર સે કોઈ ઈફતાર કરા દે યા એક ઘૂંટ પાની પિલા દે યા એક ઘુંટ દૂધ પિલા દે ઉસ કો ભી મરહમત ફરમા દેતે હૈં''.

[સહી ઈબ્ને ખુઝૈમા: ૧૭૮૦, અન સલમાન ફારસી ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝકાત અદા ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કે પાસ માલ હો ઔર વો ઉસ કી ઝકાત અદા ન કરતા હો, તો વો માલ કલ કયામત કે દિન એક ઐસા સાંપ બના દિયા જાએગા જો ગંજા હોગા ઔર ઉસ કી આંખોં પર દો કાલે નુકતે હોંગે, ફિર વો સાંપ ઉસ કો ઉસ વક્ત તક નિગલતા રહેગા જબ તક બંદોં કે દરમિયાન ફૈસલા ન હો જાએ''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૭૬૯૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ આખિરત કે કિસી અમલ સે દુનિયા ચાહતા હો, ઉસ કે ચેહરે પર ફિટકાર હોતી હૈ, ઉસ કા ઝિક્ર મિટા દિયા જાતા હૈ ઔર ઉસ કા નામ દોઝખ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ''.

[મોઅજમે કબીર: ૨૦૮૫, અન જારૂદ ﷺ]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા ને મુસલમાન મર્દોં ઔર મુસલમાન ઔરતોં સે ઐસે બાગોં કા વાદા કર રખા હૈ, જિન કે નીચે નહરેં બેહ રહી હોંગી, યે લોગ હમેશા ઉન બાગોં મેં રહેંગે ઔર ઐસે ઉમદા મકાનોં કા વાદા ફરમાયા, જો હમેશા રેહને વાલે બાગોં મેં હોંગે ઔર અલ્લાહ કી રઝામંદી સબ સે બડ઼ી ચીઝ હૈ. યે બહુત હી બડ઼ી કામયાબી હૈ''.

[સૂર-એ-તૌબા: ૭૨]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલૌંજી મેં હર બીમારી સે શિફા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' તુમ ઈસ કલૌંજી કો ઈસ્તેમાલ કરો; કયોં કિ ઈસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી કી શિફા મૌજૂદ હૈ''

[બુખારી: ૫૬૮૭, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈ: ઈસ કે ઈસ્તેમાલ સે પેટ કા ગૈસ ખત્મ હો જાતા હૈ, બલગમી બુખાર કે લિયે નફા બખ્શ હૈ, અગર ઈસ કો પીસ કર શહદ કે સાથ માજૂન બના લિયા જાએ ઔર ગરમ પાની કે સાથ ઈસ્તેમાલ કિયા જાએ, તો ગુર્દે ઔર મસાના કી પથરી કો ગલા કર નિકાલ દેતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ લોગો! ઝમીન કી હલાલ ઔર પાકીઝા ચીઝેં ખાઓ, ઔર શૈતાન કે નકશે કદમ પર મત ચલો, વો તુમ્હારા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ, વો તુમ કો બુરાઈ ઔર બેહયાઈ કી બાતોં કા હુક્મ દેતા હૈ, ઔર ઈસ બાત કા હુક્મ દેતા હૈ કે તુમ અલ્લાહ કે મુતઅલ્લિક ઐસી બાત કહો જિસ કા તુમ્હેં ઈલ્મ નહીં''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૬૮ તા ૧૬૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ

હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ઈરાક મેં બાબુલ કે મકામ પર એક બુત પરસ્ત કૌમ મેં પૈદા હૂએ, આપ ને અપને ઘર વાલોં ઔર વહાં કે ઝાલિમ બાદશાહ નમરૂદ કો ઈમાન કી દાવત દી, બુત પરસ્તી સે બાઝ રહને કી નસીહત ઔર જૂટે માબૂદોં કી બે કસી કો બડ઼ી કુવ્વત વ શિદ્દત સે બયાન કિયા, જબ વો અપને અપને બુતોં કી તૌહીન બરદાશ્ત ન કર સકે, તો નમરૂદ ઔર ઉસ કી કૌમ ને આપ કો આગ મેં ડાલ દિયા મગર અલ્લાહ તઆલા ને આગ કો હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે લિયે અમન વ સલામતી કે સાથ ઠંડા કર દિયા, ઔર વો ઝિંદા સલામત આગ મેં રહે, ઈસ મંઝર કો દેખ કર કુછ લોગોં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા, જિસ કી વજહ સે બાદશાહ ઔર કૌમ કી મુખાલફત ઔર શદીદ હો ગઈ, તો વો અપને અહલે ખાના કો લે કર બાબુલ સે શામ ઔર ફિર વહાં સે મિસ્ર કી તરફ હિજરત કર ગએ, અલ્લાહ તઆલા ને કુર્બાનિયોં ઔર આઝમાઈશોં મેં કામયાબ હોને પર આપ કો ''ખલીલુલ્લાહ'' કા લકબ અતા ફરમાયા, હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કી તીન બીવિયાં થીં: ૧) હઝરત હાજરા ﷺ: જિન સે હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ પૈદા હૂએ ઔર અલ્લાહ કે હુક્મ સે માં ઔર બેટે કો સરઝમીને મક્કા મેં આબાદ કિયા ઔર ફિર બાપ બેટે ને મિલ કર બૈતુલ્લાહ કી તામીર ફરમાઈ. ૨) હઝરત સારા ﷺ: જિન સે હઝરત ઈસહાક ﷺ પૈદા હૂએ ઔર ઉનહીં કી ઔલાદ સે બની ઈસ્રાઈલ કે અંબિયા કા સિલસિલા શુરૂ હુવા. ૩) હઝરત કતૂરા ﷺ: જિન સે મદયન પૈદા હૂએ ઔર ઉન્હીં કે નામ પર બસને વાલી કૌમ મદયન ઔર ઐકા કે નામ સે મશહૂર હૂઈ. હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કો અબુલ અંબિયા યાની નબિયોં કા બાપ ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે બાદ મેં આને વાલે તમામ અંબિયા આપ હી કી નસ્લ મેં પૈદા હૂએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — દરખ્ત ઔર પહાડ઼ કા સલામ કરના

હઝરત અલી ؓ બયાન કરતે હૈં કે મક્કી ઝિંદગી મેં એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ મક્કા કે કિસી ઈલાકે કી તરફ નિકલે, તો મેં ભી આપ ﷺ કે સાથ હો લિયા (ચુનાંચે મૈં ને દેખા) કે રાસ્તે મેં જિસ દરખ્ત ઔર પહાડ઼ કે કરીબ સે ગુઝરતે વો રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કરતા ''اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ''.

[તિર્મિઝી: ૩૬૨૬, અન અલી બિન અબી તાલિબ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — રોઝે કી ફરઝિયત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! જિસ તરહ તુમ સે પેહલે લોગોં પર રોઝા ફર્ઝ કિયા ગયા થા, ઈસી તરહ તુમ પર ભી ફર્ઝ કિયા ગયા હૈ, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૮૩]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈફતાર કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈફતાર કરતે તો યે દુઆ પઢ઼તે: ((ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوْقُ وَثَبَتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللّٰهُ))
તર્જમા: પ્યાસ બુજ ગઈ, રગેં તર હો ગઈ ઔર ઈન્શાઅલ્લાહ અજ્ર વ સવાબ ભી મિલેગા.

[અબૂ દાઊદ: ૨૩૫૭, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રમઝાન મેં દુઆ કા કબૂલ હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(રમઝાનુલ મુબારક કી) હર દિન વ રાત મેં અલ્લાહ કે યહાં સે (જહન્નમ કે) કૈદી છોડે જાતે હૈં ઔર હર મુસલમાન કે લિયે હર દિન વ રાત મેં એક દુઆ ઝરૂર કબૂલ હોતી હૈ''.

[મોઅજમુલ ઔસત લિત્તબરાની: ૬૫૮૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન કબૂલ નહીં હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ ઈસ્લામ કે અલાવા કિસી દુસરે દીન કો પસંદ કરેગા તો ઉસ કા વો દીન હરગીઝ કબૂલ ન કિયા જાએગા. ઔર વો આખિરત મેં નુકસાન ઉઠાને વાલોં મેં શામિલ હોગા''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૮૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કાફિરોં કે માલ સે તઅજ્જુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજ્જુબ મેં મત પડો, ક્યોં કિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબ્તલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેંગે''.

[સૂર-એ-તૌબા: ૫૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી આપસ મેં મુહબ્બત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં સબ સે પેહલે દાખિલ હોને વાલી જમાત કી શકલ વ સૂરત ચૌદહવીં રાત કે ચાંદ કી તરહ ચમકદાર હોગી ઔર ઉન કે બાદ આને વાલે લોગોં કી શકલ વ સૂરત ચમકદાર સિતારોં કી તરહ રૌશન હોગી, ઉન સબ કે દિલ એક હી આદમી કે દિલ કી તરહ હોંગે, જિન મેં બુગ્ઝ વ અદાવત ઔર હસદ નહીં હોગા, ઉન મેં સે હર શખ્સ કે લિયે જન્નત કી ઐસી દો ખૂબસૂરત હૂરેં હોંગી કે જિન કી પિંડલિયોં કા ગૂદા બાહર હી સે નઝર આ રહા હોગા''.

[બુખારી: ૩૨૪૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર ખુદા કી રઝામંદી કા ઝરીઆ હૈ''.

[નસઈ: ૫, અન આઈશા ؓ]

ખુલાસા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યે દાંતોં મેં ચમક પૈદા કરતી હૈ, મસૂડોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતી હૈ ઔર મૂંહ કી બદબૂ ખત્મ હો જાતી હૈ, દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ ઔર આવાઝ કો સાફ કરતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ અગર કિસી કો બુરાઈ કરતે દેખો, તો અપને હાથ સે રોકો, અગર હાથ સે ન રોક સકો, તો ઝબાન સે રોકો ઔર અગર ઝબાન સે ભી ન રોક સકો, તો અપને દિલ મેં બુરા સમજો, ઔર યે ઈમાન કા સબ સે કમઝોર દર્જા હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૧૭૭, અન અબી સઈદ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત મૂસા ﷺ

હઝરત મૂસા ﷺ બની ઈસ્રાઈલ કે જલીલુલ કદ્ર નબી હૈં, ફિરઔન ને ઉન કી પૈદાઈશ કે ડર સે બની ઈસ્રાઈલ કે હઝારોં બચ્ચોં કો કત્લ કરા દિયા થા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી પરવરિશ ખુદ ઉસ કે શાહી મહલ મેં એક શહઝાદે કી તરહ કરાઈ, હઝરત મૂસા ﷺ જવાની કી ઉમ્ર મેં મિસ્ર છોડ઼ કર મદયન ચલે ગએ, વહાં હઝરત શોએબ ﷺ સે મુલાકાત હુઈ, જિન્હોં ને ઉન કી અમાનતદારી ઔર અચ્છે અખ્લાક વ આદાત કો દેખ કર અપની બેટી સફૂરા કા નિકાહ કર દિયા, જબ વો મિસ્ર લૌટતે વક્ત તુવા કી મુકદ્દસ વાદી મેં થે, તો અલ્લાહ ને નુબુવ્વત ઔર મોજિઝે અતા ફરમાએ ઔર હુક્મ દિયા કે મિસ્ર જા કર ફિરઔન કો ઈમાન કી દાવત દો, ઉસ ને મુલ્ક મેં ઝુલ્મ વ સિતમ ઔર ફસાદ ફૈલા રખા હૈ. હઝરત મૂસા ﷺ કી સિફારિશ પર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે બડે ભાઈ હઝરત હારૂન ﷺ કો ભી નુબુવ્વત સે નવાઝા. દોનોં ને જા કર ફિરઔન કો ઈમાન કી દાવત દી ઔર મોજિઝે ભી દિખાએ, ઈસ કે બાવજૂદ ફિરઔન ને ઉન કો જાદૂગર કેહ કર નબી માનને સે ઈન્કાર કર દિયા, ચુનાંચે ઉસ ને જાદૂગરોં કો બુલા કર મૂસા ﷺ સે મુકાબલા કરાયા, ઈસ મુકાબલે મેં મૂસા ﷺ કો કામયાબી મિલી ઔર તમામ જાદૂગરોં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા, ઈસ તરહ ફિરઔન ના મુરાદ ઔર ઝલીલ હુઆ ઔર હઝરત મૂસા ﷺ કી સચ્ચાઈ ઝાહિર હો ગઈ, જબ ફિરઔન કા તકબ્બુર ઔર નાફરમાની હદ સે બઢ઼ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને દરિયા મેં ગર્ક કર દિયા ઔર હઝરત મૂસા ﷺ ઔર ઉન કી કૌમ કો ફિરઔન કે ઝુલ્મ સે નજાત દી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — દિમાગ કી બનાવટ ઔર હિફાઝત

અલ્લાહ તઆલા ને સોચને ઔર સમજને કે લિયે દિમાગ કો પૈદા કિયા હૈ ઔર ઉસ કી હિફાઝત કે લિયે ઉસ પર એક બારીક જિલ્લી ચઢ઼ાઈ હૈ, ફિર જિલ્લી ઔર દિમાગ કે દરમિયાન બેહને વાલા માદ્દા પૈદા ફરમા કર ખોપડ઼ી કી મઝબૂત હડ્ડી મેં ફિટ કર દિયા હૈ, તાકે સરદી, ગરમી ઔર ચૌટ વગૈરા કે અસર સે મહફૂઝ રહ સકે, ઈસ નાજુક દિમાગ કી હિફાઝત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કૈસા અજીબ વ ગરીબ ઈન્તેઝામ ફરમાયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈસ્લામ મેં ઉસ શખ્સ કા કોઈ ભી હિસ્સા નહીં જો નમાઝ ન પઢ઼તા હો ઔર બેવુઝૂ કી નમાઝ નહીં હોતી''. [તર્ગીબ વ તર્હીબ: ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ખાના ખાને કા સુન્નત તરીકા

(૧) દસ્તરખ્વાન બિછાના. (૨) દોનોં હાથ ગટ્ટોં તક ધોના ઔર ન પોછના. (૩) ખાને સે પેહલે કી દુઆ પઢ઼ના. (૪) સુન્નત તરીકે કે મુતાબિક બૈઠના. (૫) દાએં હાથ સે ખાના. (૬) અપને સામને સે ખાના. (૭) તીન ઉંગલિયોં સે ખાના. (૮) ટેક લગા કર ન ખાના. (૯) ખાને મેં ઐબ ન નિકાલના. (૧૦) અગર લુક્મા હાથ સે ગિર જાએ તો ઉઠા કર ખા લેના. (૧૧) બહુત ઝિયાદા ગરમ ન ખાના. (૧૨) બરતન ઔર ઉંગલિયોં કો ચાટ કર સાફ કરના. (૧૩) ખાને કે બાદ કી દુઆ પઢ઼ના. (૧૪) ખાને કે બાદ હાથ ધોના ઔર કુલ્લી કરના.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રમઝાન મેં ચાર ચીઝોં કી પાબંદી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''માહે રમઝાન મેં ચાર ચીઝોં પર ખૂબ અમલ કિયા કરો (ક્યોં કિ) દો ચીઝોં સે અલ્લાહ રાઝી હોંગે ઔર (બકિયા) દો ચીઝોં સે તુમ બેનિયાઝ નહીં હો સકતે હો રબ કો રાઝી કરને વાલી દો ચીઝેં યે હૈં: (૧) لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ પઢતે રેહના (૨) ઈસ્તિગફાર કરતે રેહના, ઔર દૂસરી દો ચીઝેં જિન સે તુમ બેનિયાઝ નહીં હો સકતે, યે હૈં: (૧) જન્નત કા સવાલ કરના (૨) જહન્નમ સે પનાહ માંગના''.

[સહી ઇબ્ને ખુઝૈમા: ૧૭૮૦, અન સલમાન ફારસી ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	સબ સે બડ઼ા ગુનાહ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક બડ઼ા ગુનાહ કૌન સા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તૂ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક ઠહરાએ હાલાંકે ઉસ ને તુજ કો પૈદા કિયા હૈ, ઉસ ને ફિર સવાલ કિયા: ઉસ કે બાદ કૌન સા ગુનાહ બડ઼ા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: તૂ અપની ઔલાદ કો રિઝક કી તંગી કે ડર સે માર ડાલે, ઉસ ને ફિર સવાલ કિયા: તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: તેરા અપની પડ઼ોસી ઔરત કે સાથ બદકારી કરના''.

[બુખારી: ૬૦૦૧, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ, લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઇખ્તિયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ઼ દો''.

[મુસ્તદરક: ૨૧૩૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા જિન લોગોં ને હમારી આયાત વ અહકામ કા ઇન્કાર કિયા, અન કરીબ હમ ઉન કો એક સખ્ત આગ મેં દાખિલ કરેંગે; (વહાં ઉન કી મુસલસલ યે હાલત હોગી કે) જબ એક દફા ઉન કી ખાલ જહન્નમ મેં જુલસ જાએગી, તો હમ પેહલી ખાલ કી જગા ફૌરન દૂસરી નઈ ખાલ પૈદા કર દેંગે, તાકે યે લોગ અઝાબ કા મઝા ચખતે રહેં''.

[સૂર-એ-નિસા: ૫૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ સબ પૂરી તરહ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હો જાઓ ઔર શૈતાન કે પીછે મત ચલો, યકીનન વો તુમ્હારા ખુલા દુશ્મન હૈ''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૦૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત યૂસુફ ﷺ

હઝરત યૂસુફ ﷺ હઝરત યાકૂબ ﷺ કે બેટે ઔર હઝરત ઈસહાક ﷺ કે પોતે ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કે પર પોતે હૈં; ઈરાક કે શહર "ફદ્દાન આરામ" મેં પૈદા હુએ, બચપન હી મેં અપને વાલિદ હઝરત યાકૂબ ﷺ કે સાથ ફલસ્તીન આ ગએ. હઝરત યૂસુફ ﷺ ઔર હઝરત બિનયામીન દોનોં એક માં સે થે, બાકી દસ બડ઼ે ભાઈ દૂસરી માં સે થે, બાપ કે દિલ મેં હઝરત યૂસુફ ﷺ ઔર બિનયામીન કી શફકત વ મુહબ્બત ઝિયાદા થી, જિસ કી વજહ સે સૌતેલે ભાઇયોં કો હસદ હો ગયા. ઉન્હોં ને સાઝિશ કર કે હઝરત યૂસુફ ﷺ કો એક કુવેં મેં ડાલ દિયા, ઉર્દુન સે આને વાલે એક કાફલે ને ઉન્હેં કુવેં સે નિકાલ કર મિસ્ર કે બાઝાર મેં અઝીઝે મિસ્ર કે હાથ ચંદ દિરહમ કે બદલે મેં બેચ દિયા, ફિર શાહી મહલ મેં પરવરિશ પાઈ, અઝીઝે મિસ્ર કી બીવી ને ઈલ્ઝામ લગા કર આપકો જેલ ભેજ દિયા, જહાં તકરીબન નૌ સાલ ગુઝારે, બાદશાહ ને એક ખ્વાબ દેખા થા, જિસ કી સહી તાબીર બતાને ઔર કહત સાલી મેં હુકૂમત ચલાને કી તદબીર સે વો બહુત ખુશ હુઆ ઔર આપ કો મિસ્ર કા બાદશાહ બના દિયા, તકરીબન ૮૦ સાલ તક અદલ વ ઈન્સાફ કે સાથ મિસ્ર પર હુકૂમત કરતે રહે, વહાં કે લોગ આપ કી નુબુવ્વત પર ઈમાન લાએ ઔર ઉન કો આલા દર્જે કા મુન્તઝિમ ઔર મુદબ્બિર તસલીમ કિયા, એક સૌ દસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા, અલ્લાહ ને તફસીલ કે સાથ સૂર-એ-યૂસુફ મેં ઉન કા ઝિક્ર ફરમાયા હૈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ચાંદ કે દો ટુકડ઼ે હો જાના

એક રાત આપ ﷺ કુફ્ફારે મક્કા કો દાવતે તૌહીદ દે કર અપને સહાબ-એ-કિરામ ؓ કે સાથ લૌટ રહે થે કે રાસ્તે મેં અબૂ જહલ અપને સાથિયોં કે સાથ મિલા ઔર ઉસ ને કહાઃ અગર વાકઈ તુમ સચ્ચે હો, તો અપને અલ્લાહ સે કહો કે ચાંદ કે દો ટુકડ઼ે કર દે, હમ તુમ્હારા દીન કબૂલ કર લેંગે, આપ ﷺ ને ચાંદ કી તરફ દેખા ચાંદ દો ટુકડ઼ે હો ગયા, ફિર ચંદ લમ્હો કે બાદ દોનોં ટુકડ઼ે મિલ ગએ, ઈસ પર અબૂ જહલ ફૌરન બોલાઃ ઐ મુહમ્મદઃ વાકઈ તુમ જાદૂગર હો, તુમ ને હમારી આંખ પર જાદૂ કર દિયા હૈ. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિ અબી નુઐમઃ ૨૦૪]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વારિસીન કે દરમિયાન માલે મીરાસ તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''માલ (વરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે હુક્મ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તક્સીમ કરો''. [મુસ્લિમઃ ૪૧૪૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદાઃ અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડ઼ા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તક્સીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ વજહ કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	દૂસરોં કે યહાં ઈફતાર કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે યહાં ઈફતાર કરતે તો યહ દુઆ પઢ઼તે થેઃ ((أَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُوْنَ وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الْأَبْرَارُ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلٰئِكَةُ)) [અબૂ દાઊદઃ ૩૮૫૪, અન અનસ ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	માહે રમઝાન મેં ઈબાદત કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને રમઝાનુલ મુબારક કી ફઝીલત બયાન કરતે હુએ ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ રમઝાન મેં ઈમાન કી હાલત મેં સવાબ કી નિય્યત સે (ઈબાદત કે લિયે) ખડ઼ા હો, તો વો ગુનાહોં સે ઈસ તરહ પાક હો જાતા હૈ, જિસ તરહ ઉસ કી માં ને ઉસ કો જના થા''. [નસઈઃ ૨૨૧૦, અન અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ યતીમોં કા માલ નાહક ખાતે હૈં, વો લોગ અપને પેટોં મેં આગ હી ભર રહે હૈં ઔર યહ લોગ અન કરીબ આગ મેં દાખિલ હોંગે''. [સૂર-એ-નિસાઃ ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ્હી પર પડ઼ને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડ઼ા ફાયદા ઉઠા લો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ કિયા કરતે થે''. [સૂર-એ-યૂનુસઃ ૨૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	દોઝખિયોં કા સબ સે હલ્કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અહલે દોઝખ મેં સબ સે હલ્કા અઝાબ ઉસ શખ્સ કો હોગા જિસ કી દોનોં જૂતિયાં ઔર ઉસ કી ડોરિયાં આગ કી હોગી, જિસ કી વજહ સે ઉસ કા દિમાગ હાંડી કી તરહ ખૌલતા હોગા; વો સમજેગા કે મુજે હી સબ સે ઝિયાદા અઝાબ હો રહા હૈ, હાલાંકે ઉસે હી સબ સે હલ્કા અઝાબ હો રહા હોગા''. [મુસ્લિમઃ ૫૧૭, નોઅમાન બિન બશીર ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અંજીર સે બવાસીર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અંજીર ખાઓ, ક્યોં કિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર જોડ઼ોં કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલઃ ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા હાથ પકડ઼ કર (બતૌરે નસીહત) પાંચ ચીઝેં ઈરશાદ ફરમાઈઃ (૧) હરામ ચીઝોં સે બચો, તુમ ઈબાદત ગુઝાર બન જાઓગે. (૨) અલ્લાહ કી તક્સીમ પર રાઝી રહો, તુમ સબ સે ઝિયાદા માલદાર બન જાઓગે. (૩) અપને પડ઼ોસીકે સાથ એહસાન કરો, તુમ કામિલ ઈમાન વાલે હો જાઓગે. (૪) લોગોં કે લિયે વહી ચીઝ પસંદ કરો જો અપને લિયે કરતે હો, તુમ પક્કે સચ્ચે મુસલમાન હો જાઓગે. (૫) ઝિયાદા મત હંસો, ઈસ લિયે કે ઝિયાદા હંસના દિલ કો મુર્દા કર દેતા હૈ. [તિર્મિઝીઃ ૨૩૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૭) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત દાઊદ ﷺ

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત દાઊદ ﷺ કો હઝરત ઈસા ﷺ સે તકરીબન એક હઝાર સાલ પેહલે બની ઈસ્રાઈલ મેં પૈદા ફરમાયા, આપને જાલૂત બાદશાહ કો કત્લ કર કે બની ઈસ્રાઈલ કો ઉસ કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે નજાત દિલાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં દૌલત વ હુકૂમત કે સાથ નુબુવ્વત વ રિસાલત ભી અતા ફરમાઈ થી, ઈસ તરહ વો બની ઈસ્રાઈલ કી રૂશ્દ વ હિદાયત કી ખિદમત ભી અંજામ દેતે રહે ઔર ઉન કી ઈજતિમાઈ ઝિંદગી કી નિગરાની કા ફર્ઝ ભી પૂરા કરતે રહે. હઝરત આદમ ﷺ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને આપ હી કો ''ખલીફા'' કા લકબ અતા કિયા. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં ઝબૂર નામી કિતાબ દી, જિસ મેં તૌરાત કે મુતાબિક અહકામ થે, મગર ઉસ કા અકસર હિસ્સા અલ્લાહ કી હમ્દ વ સના, બશારત વ ખુશખબરી, વઅઝ વ નસીહત, ઈલ્મ વ હિકમત ઔર ખુદા કી તસ્બીહ પર મુશ્તમિલ થા. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત દાઊદ ﷺ કો ઐસી આવાઝ અતા ફરમાઈ થી કે જબ ઝબૂર કી તિલાવત કરતે, તો જિન્નાત વ ઈન્સાન, જંગલી જાનવર ઔર પરિંદે સબ જૂમને લગતે, ઔર ઉન કે સાથ ખુદા કી હમ્દ વ તસ્બીહ મેં મસરૂફ હો જાતે; અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો પરિંદોં કી બોલિયાં સિખાઈ, લોહે કો ઉન કે લિયે નરમ કર દિયા જિસ કી વજહ સે વો આસાની કે સાથ ઝિરહેં બના લેતે થે, ઔર લડ઼ાઈ કે મૌકે ઉન કો પહન કર દુશ્મન સે અપના બચાવ કર લેતે થે, ઉન કો બેચ કર અપની રોઝી કા ઈન્તેઝામ ભી કર લિયા કરતે થે. ચાલીસ યા સત્તર સાલ બની ઈસ્રાઈલ પર કામયાબ હુકૂમત કી ઔર સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈબાદત કી હાલત મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ. શહર સૈહૂન મેં દફન હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | મખ્લૂક કો રિઝક દેના

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં જિતની મખ્લૂક પૈદા કી હૈં, ઉન તમામ કો ખ્વાહ વો ખુશ્કી મેં હો યા તરી મેં, જહાં કહીં ભી હો, બર વક્ત રિઝક પહુંચાતા હૈ ઔર યે નિઝામ જબ સે દુનિયા કાઈમ હુઈ હૈ ઉસ વક્ત સે લે કર કયામત તક ચલતા રહેગા, મગર ઈસ મેં ન કોઈ પરેશાની ઔર ન કોઈ થકન હો રહી હૈ, જબ કે ઈન્સાન ચંદ અફરાદ કી ઝરૂરિયાતે ઝિંદગી કા ઈન્તેઝામ કરને મેં પરેશાન હો જાતા હૈ, આખિર પૂરી દુનિયા કે રિઝક કા ઈન્તેઝામ કરના અલ્લાહ કી કિતની બડ઼ી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સુબહ વ શામ (નમાઝ કે લિયે) મસ્જિદ જાતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મેહમાની કા ઈન્તેઝામ ફરમાતે હૈં, જિતની મરતબા મસ્જિદ જાતા હૈ ઉતની હી મરતબા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે મેહમાની કા ઈન્તેઝામ ફરમાતે હૈં''. [બુખારી: ૬૬૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | પાની પીને કા સુન્નત તરીકા

(૧) દાએં હાથ સે પીના (૨) બૈઠ કર પીના (૩) પાની કો દેખ કર પીના (૪) બિસ્મિલ્લાહ પઢ઼ કર પીના (૫) તીન સાંસ મેં પીના (૬) પીને કે બાદ દુઆ પઢ઼ના.

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રોઝેદાર કો ઈફતાર કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ હલાલ કમાઈ સે રમઝાનુલ મુબારક મેં રોઝેદાર કો ઈફતાર કરાએ, ઉસ પર રમઝાન કી રાતોં મેં ફરિશ્તે રહમત ભેજતે હૈં ઔર શબે કદ્ર મેં જિબ્રઈલ ﷺ ઉસ સે મુસાફા કરતે હૈં ઔર જિસ સે જિબ્રઈલ ﷺ મુસાફા કરતે હૈં ઉસ કી પેહચાન યહ હૈ કે ઉસ કા દિલ નરમ ઔર આંખોં સે આંસૂ બેહતે હૈં''.
[તરગીબ: ૧૪૧૧]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ખુદ કુશી કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને પહાડ઼ સે લુઢ઼ક કર ખુદ કુશી કી વો જહન્નમ મેં હમેશા હમેશ લુઢ઼કતા રહેગા. જિસ ને લોહે કે ટુકડ઼ે (યાની હથિયાર) સે ખુદ કુશી કી ઉસ કે હાથ મેં વો લોહા હોગા ઔર જહન્નમ મેં હમેશા હમેશ અપને પેટ મેં ઘોંપતા રહેગા. જિસ ને ઝહર ખા કર કુદ કુશી કી ઉસ કે હાથ મેં ઝહર હોગા ઔર વો જહન્નમ મેં હમેશા ઉસે ફાંકતા રહેગા''.
[બુખારી: ૫૭૭૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: ઈસ ઝમાને મેં જો લોગ ઘરેલુ પરેશાનિયોં યા કિસી ટેંશન મેં આકર દવા ખાકર યા ઊંચાઈ સે ગિર કર યા કિસી ઔર તરીકે સે મર જાતે હૈં વો અપને લિયે જહન્નમ કા રાસ્તા હમવાર કરતે હૈં.

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ્ર

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ કે ઘર વાલે બહુત સી રાત ભૂકે રહતે થે, ઉન કે પાસ રાત કા ખાના નહીં હોતા થા, જબ કે ઉન કા ખાના આમ તૌર સે જૌ કી રોટી હોતી થી.
[તિર્મિઝી: ૨૩૬૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશ ખબરી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક પરહેઝગાર લોગ બાગોં ઔર ચશ્મોં મેં હોંગે. (ઉન કો કહા જાએગા) કે તુમ ઈન બાગોં મેં અમન વ સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓ, ઔર હમ ઉન કે દિલોં કી આપસી રંજિશ કો (ઈસ તરહ) દૂર કર દેંગે કે વો ભાઈ ભાઈ બન કર રહેંગે, ઔર વો તખ્તોં પર આમને સામને બૈઠા કરેંગે.
[સૂર-એ-હિજ્ર:૪૫ તા ૪૭]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલ્ત ؓ અપને ચચા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શખ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ.કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ કિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખત્મ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝર્રાત હોતે, ચુનાંચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા.
[અબૂ દાવૂદ: ૩૪૨૦]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: અગર તુમ સદકાત કો ઝાહિર કર કે દો, તો યહ ભી અચ્છી બાત હૈ, ઔર અગર તુમ સદકાત કો છુપા કર ફકીરોં કો દે દો, તો યહ તુમ્હારે લિયે ઝિયાદા બેહતર હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે બાઝ ગુનાહ માફ કર દેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં સે બા ખબર હૈ.
[સૂર-એ-બકરહ: ૨૭૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત સુલેમાન ﷺ

હઝરત સુલેમાન ﷺ હઝરત દાઊદ ﷺ કે બેટે હૈં, ઉન કી પૈદાઇશ બૈતુલ મકદિસ મેં હુઈ, બચપન હી સે બડ઼े ઝહીન, સમજદાર ઔર ફૈસલા કરને કી સલાહિયત રખતે થે, ચુનાંચે હઝરત દાઊદ ﷺ અહમ કામોં મેં ઉન સે મશ્વરા કરતે થે, જબ હઝરત સુલેમાન ﷺ જવાન હુએ, તો હઝરત દાઊદ ﷺ કા ઈન્તેકાલ હુઆ; અલ્લાહ તઆલા ને નુબુવ્વત વ સલતનત મેં હઝરત સુલેમાન ﷺ કો ઉન કા વારિસ બનાયા ઔર ઐસી હુકૂમત અતા ફરમાઈ કે ઉન કે બાદ કિસી કો ઐસી હુકૂમત કયામત તક નહીં મિલેગી; તમામ જાનવરોં કી બોલિયાં ઉન કો સીખાઈ, જિન્નાત ઔર હવા કો ઉન કે તાબે કર દિયા, આધે દિન મેં એક મહીને કા સફર પૂરા કર લિયા કરતે થે, જિન્નાત કે ઝરિયે મસ્જિદે અક્સા કી તામીર કરાઈ. સમંદરોં સે ગોતા લગા કર હીરે જવાહિરાત નિકાલને કા કામ જિન્નાત સે લિયા જાતા થા, ઈસી તરહ બડ઼ી બડ઼ી દેગેં ઔર પત્થરોં કો તરાશ કર બડ઼े બડ઼े હૌઝ બનાને કી ઝિમ્મેદારી જિન્નાત કે હવાલે કર રખી થી, યે સબ ચીઝેં અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત સુલેમાન ﷺ કો ઈન્આમ વ એહસાન કે તૌર પર અતા ફરમાઈ, જિન્નાત બૈતુલ મકદિસ કી તામીર મેં મસરૂફ થે કે હઝરત સુલેમાન ﷺ અપની લાઠી કા સહારા લિયે ખડ઼े થે, ઈસી હાલત મેં ૫૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ખાને મેં બરકત

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં: રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ ؓ સે નિકાહ કિયા, તો ઉમ્મે સુલૈમ ؓ ને ખાના તૈયાર કર કે મુજે દિયા કે હુઝૂર ﷺ કો પેશ કર દો ઔર મેરી તરફ સે સલામ અર્ઝ કર ને કે બાદ કેહના કે થોડ઼ાસા ખાના હૈ જો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે લિયે હૈ, હુઝૂર ﷺ ને ઉસ કો ઘર કે એક કોને મેં રખવા દિયા ઔર મુજે ભેજા કે સહાબા ؓ કો બુલા લાઓ, વો ગરીબી કા ઝમાના થા, તકરીબન તીન સૌ લોગ આ ગએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ દસ દસ અફરાદ કો ઘર મેં બુલાતે ઔર ખાના ખિલાતે, યહાં તક કે સબ પેટ ભર કર ખા ચુકે, જબ મૈં ને ઈસ ખાને કે બરતન કો દેખા, તો મૈં યે નહીં સમજ સકા કે જિસ વક્ત મૈં ખાને કા બરતન લાયા થા ઉસ વક્ત ઉસ મેં ખાના ઝિયાદા થા યા અબ ઝિયાદા હૈ. [મુસ્લિમ: ૩૫૦૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઇઝ અદા કરને કે બાદ હલાલ રોઝી હાસિલ કરના ભી ફર્ઝ હૈ''. [તબરાની ફિલ કબીર: ૯૮૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઝકાત અદા કરે તો યહ દુઆ પઢ઼ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ ઝકાત અદા કરો, તો ઈસ કે સવાબ કો ન ભૂલો ઔર યે કહો:

((اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا مَغْنَمًا وَّلَا تَجْعَلْهَا مَغْرَمًا))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! ઈસ ઝકાત કો નફા કા ઝરિયા બના, ઈસે નુકસાન કા સબબ ન બના''.

[ઈબ્ને માજા: ૧૭૯૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	પૂરા મહીના તરાવીહ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રમઝાન ઐસા મહીના હૈ કે જિસ કે રોઝોં કો અલ્લાહ તઆલા ને ફર્ઝ કિયા હૈ ઔર મૈંને તુમ્હારે લિયે ઇસ કી તરાવીહ કો સુન્નત કરાર દીયા હૈ, જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કે વાદોં પર યકીન કરતે હુએ ઔર ઉસ કે અજ્ર વ સવાબ કે શૌક મેં ઈસ મહીને કે રોઝે રખતા હો ઔર તરાવીહ પઢ઼તા હો, વો ગુનાહોં સે ઈસ તરહ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ જૈસા કે ઉસ કી માં ને ઉસ કો આજ હી જનમ દિયા હૈ''.

[ઇબ્ને માજા: ૧૩૨૮, અન અબ્દુર્રહમાન رضی اللہ عنہ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જાન બૂજ કર કત્લ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ જાન બૂજ કર કિસી મુસલમાન કો કત્લ કર દે, તો ઉસ કી સઝા જહન્નમ હૈ, વો ઉસ મેં હમેશા હમેશ રહેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા કા ગુસ્સા ઔર ઉસ કી લાનત ઉસ પર હોગી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઐસે શખ્સ કે લિયે બડ઼ા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા: ૯૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતા હૈ બેહિસાબ રિઝક દેતા હૈ ઔર જિસ કો ચાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ, ઔર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખુશ હોતે હૈં (ઔર ઇસ કે ઐશ વ ઈશરત પર ઈતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડ઼ા સા સામાન હૈ''.

[સૂર-એ-રઅદ: ૨૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કા દરખ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર ઝક્કૂમ (જો જહન્નમ કા એક દરખ્ત હૈ, ઈન્તિહાઈ કડ઼વા હૈ ઈસ) કા એક કતરા ભી દુનિયા મેં ટપકા દિયા જાએ, તો ઉસ કી કડ઼વાહટ કી વજહ સે તમામ દુનિયા વાલોં કા જીના મુશ્કિલ હો જાએ, તો અબ બતાઓ ઉસ જહન્નમી કા ક્યા હાલ હોગા, જિસ કી ખોરાક હી ઝક્કૂમ હોગી''.

[તિર્મિઝી: ૨૫૮૫, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضی اللہ عنہ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સંતરે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ લોગ સંતરે કો ઈસ્તેમાલ કિયા કરો; ક્યોં કિ યે દિલ કો મઝબૂત બનાતા હૈ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૫૩]

ફાયદા: મુહદ્દિસીન તહરીર ફરમાતે હૈં કે ઈસ કા જ્યૂસ પેટ કી ગંદગી કો દૂર કરતા હૈ, કૈ ઔર મતલી કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર ભૂક બઢ઼ાતા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને મુસલમાન ભાઈ કી મદદ કરો (ખ્વાહ) વો ઝાલિમ હો યા મઝલૂમ હો, એક સહાબી ને કહા: યા રસૂલલ્લાહ! મઝલૂમ હો તો ઉસ કી મદદ કરૂં, લેકિન ઝાલિમ કી કિસ તરહ મદદ કરૂં? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઉસ કો ઝુલ્મ સે રોકો ઔર મના કરો, યે ઝાલિમ કે હક મેં મદદ હોગી''.

[બુખારી: ૬૯૫૨, અનસ બિન માલિક رضی اللہ عنہ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈસા ﷺ

હઝરત ઈસા ﷺ કો યે ખુસૂસિયત હાસિલ હૈ કે બગૈર બાપ કે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઉન કો પૈદા ફરમાયા, ઉન કી વાલિદા મરયમ ﷺ પર જબ કૌમ ને ઇલ્ઝામ લગાયા, તો મોઅજિઝે કે તૌર પર પૈદાઈશ કે બાદ હી હઝરત ઈસા ﷺ ને અપની વાલિદા કી પાકી ઔર ઈસ્મત કો બયાન કિયા કે મૈં અલ્લાહ કા બંદા ઔર ઉસ કા રસૂલ હૂં, ઉસ ને મુજે કિતાબ ''ઈંજીલ'' અતા ફરમાઈ હૈ. મુજે નમાઝ પઢ઼ને ઔર ઝકાત અદા કરને કા હુક્મ દિયા હૈ, કૌમે બની ઈસ્રાઈલ મેં ઉસ વક્ત મુશરિકાના અકાઈદ, બુગ્ઝ વ હસદ ઔર રૂહાની બીમારિયાં આમ હો ગઈ થી. અલ્લાહ કે અહકામ મેં તબદીલી કરતે, અંબિયા ﷺ કી મુખાલફત કરતે, ઉન કી બદબખ્તી યહાં તક પહુંચ ગઈ થી કે રસૂલોં કે કત્લ સે ભી નહીં ડરતે થે. ઐસે માહોલ મેં હઝરત ઈસા ﷺ ને ઈસ કૌમ કો એક અલ્લાહ કી ઈબાદત વ ઈતાઅત કરને ઔર ઉસ કો અપના રબ માનને ઔર સીધા રાસ્તા ઈખ્તિયાર કરને કી દાવત દી ઔર ફરમાયા: હઝરત મૂસા ﷺ પર અલ્લાહ ને જો સચ્ચી કિતાબ ''તૌરાત'' નાઝિલ ફરમાઈ થી મૈં ઉસ કી તસદીક કરતા હૂં ઔર ઈસ બાત કી ખુશ ખબરી દેતા હૂં કે મેરે બાદ તમામ રસૂલોં કે સરદાર આખરી નબી આને વાલે હૈં જિન કા નામ ''અહમદ'' હોગા, તુમ ઉન પર નાઝિલ હોને વાલી કિતાબ ''કુર્આને કરીમ'' પર ઈમાન લાના ઔર ઉસ કો સચ્ચા રસૂલ જાનના, જો ઉન કે દીન પર ચલેગા વહી કામયાબ હોગા, જિન લોગોં ને હઝરત ઈસા ﷺ કી દાવત કો કબૂલ કિયા ઉન કો હવારી કેહતે હૈં.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઘોડ઼ા

ઘોડ઼ા બહુત હી ચુસ્ત વ ચાલાક ઔર તેઝ રફતાર જાનવર હૈ, જો સવારી કે કામ આતા હૈ, નબી ﷺ ને ઈસ જાનવર કી બહુત તારીફ ફરમાઈ હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કે અંદર ઐસી સૂજ બૂજ અતા કી હૈ કે પેશ આને વાલે ખતરાત કો ભાંપ કર આગાહ કર દેતા હૈ, વો અપને માલિક કા બડ઼ા વફાદાર ભી હોતા હૈ ઔર અપને પરાએ કો બખૂબી જાનતા હૈ. હૈરત કી બાત યે હૈ કે જબ ઈસે નીંદ આતી હૈ, તો ખડ઼ે ખડ઼ે સો જાતા હૈ. યકીનન અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ કે એક જાનવર મેં ઈતની સારી ખૂબિયાં રખ દી હૈં.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — રોઝે કે ફરાઈઝ

ખુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અબ તુમ કો (રમઝાન કે મહીને મેં રાત કે વક્ત) અપની બીવિયોં સે મિલને કી ઈજાઝત હૈ ઔર અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે જો (ઔલાદ) મુકર્રર કર દી હૈં, ઉસ કો તલાશ કરો ઔર ખાઓ ઔર પીઓ, યહાં તક કે સફેદ ધારી (યાની સુબહે સાદિક કી રૌશની) સિયાહ ધારી (યાની રાત કી સિયાહી) સે બિલ્કુલ વાઝેહ હો જાએ, ફિર (સુબહે સાદિક સે) રાત તક રોઝે કો પૂરા કિયા કરો.

[સૂર-એ-બકરા: ૧૮૭]

ફાયદા: રોઝે કી હાલત મેં સુબહે સાદિક સે ગુરૂબે આફતાબ તક ખાને, પીને ઔર બીવી સે મિલને સે રૂકે રહના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	વુઝૂ કા સુન્નત તરીકા

(૧) વુઝૂ કી નિય્યત કરના. (૨) બિસ્મિલ્લાહ પઢ કર વુઝૂ શુરૂ કરના. (૩) તીન મરતબા દોનોં હાથ ગટ્ટોં તક ધોના. (૪) મિસ્વાક કરના, અગર મિસ્વાક ન હો તો ઉંગલિયોં સે દાતોં કો મલના. (૫) તીન બાર કુલ્લી કરના. (૬) તીન બાર નાક મેં પાની ચઢ઼ાના. (૭) હાથોં ઔર પાંવો કો ધોતે વક્ત ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના. (૮) હર ઉઝવ કો તીન તીન બાર ધોના. (૯) એક મરતબા પૂરે સર કા મસહ કરના. (૧૦) સર કે મસહ કે સાથ કાનોં કા મસહ કરના. (૧૧) પે દર પે વુઝૂ કરના. (૧૨) તરતીબવાર વુઝૂ કરના.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સદકા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સદકા કરને સે માલ કમ નહીં હોતા, સદકા દેને વાલા જબ માલ કા સદકા દેતા હૈ, તો માંગને વાલે કે હાથ મેં જાને સે પેહલે હી અલ્લાહ તઆલા કે હાથ મેં પહુંચ જાતા હૈ (યાની કબૂલ કર લેતા હૈ)''. [તબરાની કબીર: ૧૧૯૮૨, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નાહક ઝમીન ગસબ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી કિસી કી એક બાલિશ્ત ઝમીન ભી નાહક દબાએગા, તો કયામત કે દિન ઉસે સાત ઝમીનોં કા તૌક પેહનાયા જાએગા''. [બુખારી: ૨૪૫૩, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સાદગી ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એ આઈશા! અગર તુમ (કયામત કે દિન) મુજસે મિલના ચાહતી હો, તો બસ તુમ્હારે લિયે ઈતના હી કાફી હૈ જિતના એક મુસાફિર કે પાસ હોતા હૈ, ઔર અપને આપકો માલદારોં કી સોહબત સે બચાએ રખના ઔર પુરાને ફટે હુએ કપડ઼े કો પેવંદ લગા કર ઈસ્તેમાલ કરતી રહના''. [તિર્મિઝી: ૧૭૮૦, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ફલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જન્નત મેં લોગોં કી યહ હાલત હોગી કે ઉન પર (જન્નત કે) દરખ્તોં કે સાએ જુકે હુએ હોંગે ઔર જન્નત કે ફલ ઉન કે ઈખ્તિયાર મેં દે દિએ જાએંગે (યાની જહાં સે જો ફલ ચાહેંગે ખાએંગે)''. [સૂર-એ-દહર: ૧૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોં કિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિયે) ઈસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ''. [મુસ્તદરક: ૮૨૨૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ મેં સે એક જમાત ઐસી હોની ચાહિયે, જો નેકી વ ભલાઈ કી તરફ બુલાએ ઔર નેક કામ કરને કા હુક્મ કરે ઔર બુરાઈ સે રોકે. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૦૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈસા ﷺ કે મોઅજિઝાત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈસા ﷺ કો નુબુવ્વત કી તસ્દીક કે લિયે બહુત સે મોઅજિઝે અતા ફરમાએ થે. મસલન બગૈર બાપ કે પૈદા હોના, પૈદાઈશ કે બાદ માં કી ગોદ મેં ઉન કી સફાઈ બયાન કરના, મુર્દોં કો ઝિંદા કરના, અંધે ઔર કોઢ઼ી કો અચ્છા કર દેના, મિટ્ટી સે પરિંદા બના કર ફૂંક માર કર ઉડ઼ા દેના, લોગોં કે ઘર મેં રખી હુઈ ચીઝોં કા બતા દેના, ઉન કી દુઆ સે આસ્માન સે દસ્તરખ્વાન કા ઉતરના, ઝિંદા આસ્માન પર ઉઠા લિયા જાના, કયામત કે કરીબ દુનિયા મેં દો બારા તશરીફ લાના, યે વો મોઅજિઝાત હૈં જિસ કી શહાદત કુર્આને પાક દે રહા હૈ. જબ હઝરત ઈસા ﷺ ને લોગોં કો તૌહીદ વ ઈમાન કી દાવત દેની શુરૂ કી, તો આપ કી મુહબ્બત વ અકીદત ઔર કબૂલિયત મેં દિન બ દિન ઈઝાફા હોતા જા રહા થા, મગર યહૂદી કૌમ ઈસ દાવત વ શોહરત કો અપને લિયે બડ઼ા ખતરા સમજને લગી, ઈસ લિયે ઉન્હોં ને બાદશાહે વક્ત કો અપના હમ ખ્યાલ બના કર કત્લ કરને કા મનસૂબા બનાયા, જિસ મકાન મેં આપ અપને સાથિયોં કે સાથ મૌજૂદ થે, ઉસ કો ઘેર લિયા, મૌકા પાકર આપ કે સાથી ભાગ ખડ઼ે હુએ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે હઝરત ઈસા ﷺ કો આસ્માન પર ઝિંદા ઉઠા લિયા ઔર એક યહૂદી કો આપ કા હમ શકલ બના દિયા જિસ કો ઉસ લોગોં ને પકડ઼ કર સૂલી પર ચઢ઼ા દિયા ઔર યૂં સમજા કે હમ ને ઈસા ﷺ કો હી સૂલી પર ચઢ઼ા દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	દુઆ કી કબૂલિયત

હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ ને એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયાઃ મૈં આપ સે બહુત સી હદીસેં સુનતા હું, લેકિન ભૂલ જાતા હું, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ અપની ચાદર ફૈલાઓ, મૈંને અપની ચાદર ફૈલાઈ, તો આપ ﷺ ને હાથ સે એક લપ ઉસ મેં ડાલા ઔર ફરમાયાઃ અપને બદન સે લગા લો, મૈંને અપને બદન સે લગાયા, ઉસ રોઝ સે મૈં આપ ﷺ કી કોઈ હદીસ નહીં ભૂલા''. [બુખારીઃ ૩૬૪૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ કા વુઝૂ નહીં ઉસ કી નમાઝ નહીં, ઔર જો નમાઝ ન પઢ઼ે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં; નમાઝ કા દર્જા દીન મેં ઐસા હૈ જૈસે સર કા દર્જા બદન મેં હૈ, યાની જિસ તરહ સર કે બગૈર ઈન્સાન ઝિંદા નહીં રહ સકતા, ઈસી તરહ નમાઝ કે બગૈર દીન ઝિંદા નહીં રહ સકતા''.

[તરગીબ વ તરહીબઃ ૫૧૮, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	શબે કદ્ર કી દુઆ

હઝરત આઈશા ﷺ ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! અગર મુજે માલૂમ હો જાએ કે શબે કદ્ર કૌન સી હૈ, તો ઉસ રાત મૈં ક્યા દુઆ કરૂં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ યે દુઆ કરનાઃ

((اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّيْ))

તર્જમાઃ એ અલ્લાહ! તૂ માફ કરને વાલા હૈ ઔર માફ કરને કો પસંદ કરતા હૈ, લિહાઝા મુજે માફ ફરમા દે.

[તિર્મિઝીઃ ૩૫૧૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે ઈશરાક પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ ફજર કી નમાઝ બા જમાત પઢ઼ે, ફિર (અપની જગા પર) બૈઠ કર અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરતા રહે, યહાં તક કે સૂરજ તુલૂઅ હો જાએ, ફિર દો રકાત (ઇશ્રાક) કી નમાઝ પઢ઼ે, તો ઉસ કે લિયે એક મુકમ્મલ હજ વ ઉમરા કા સવાબ હોગા".

[તિર્મિઝીઃ ૫૮૬, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર વ શિર્ક કા નતીજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જો ભી અલ્લાહ કે સાથ શરીક ઠેહરાએગા ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ને જન્નત હરામ કર દી હૈ ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હૈ". [સૂર-એ-માઇદાઃ ૭૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રહને વાલી ચીઝ હૈ". [સૂર-એ-નહલઃ ૯૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કયામત કે દિન લોગ આમાલ કે બકદ્ર પસીને મેં હોંગે, કોઈ તો પસીને મેં ટખનોં તક ડૂબા હુઆ હોગા ઔર કિસી કે ઘુટનોં તક પસીના હોગા ઔર કિસી કા યે હાલ હોગા કે પાંવ સે લે કર મુંહ તક પસીને મેં હોગા, ઉસ કા પસીના લગામ કી તરહ મુંહ મેં ઘુસા હુઆ હોગા".

[મુસ્લિમઃ ૭૨૦૬, અનિલ મિકદાદ બિન અસવદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઇ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિર્હેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ઼.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ઐ આઇશા! નરમી ઇખ્તિયાર કરો, ક્યોં કિ અલ્લાહ તઆલા ખુદ મેહરબાન હૈ ઔર નરમી ઔર મહેરબાની કરના ઉસ કો બહુત પસંદ હૈ ઔર નરમી પર વો ઇતના દેતા હૈ, જિતના કે સખ્તી ઔર ઉસ કે અલાવા પર નહીં દેતા". [મુસ્લિમઃ ૬૬૦૧, ૬૬૦૩, અન આઇશા ؓ]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કી વિલાદત, ખાનદાન ઔર પરવરિશ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી પૈદાઈશ અરબ કે મશહૂર ઔર ઈઝઝતદાર ખાનદાન કુરૈશ મેં માહે રબીઉલ અવ્વલ પીર કે દિન મક્કા મેં હુઈ, આપ કે વાલિદ કા નામ અબ્દુલ્લાહ થા, જિન કા ઈન્તેકાલ આપ ﷺ કી પૈદાઈશ સે પેહલે હી હો ગયા થા, દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને ઈસ દુર્રે યતીમ કા નામ ''મુહમ્મદ'' રખા. હુઝૂર ﷺ કી વાલિદા હઝરત આમિના કબીલએ બનૂ ઝોહરા કે સરદાર કી બેટી થીં, જો ઈઝઝત વ શરાફત મેં કુરૈશ કી તમામ ખવાતીન મેં બા ઈઝઝત સમજી જાતી થી. અરબ કે દસ્તૂર કે મુતાબિક જબ ભી કોઈ બચ્ચા પૈદા હોતા થા, તો ઉસ કો દૂધ પિલાને કે લિયે કિસી દાઈ કે હવાલે કર દિયા જાતા થા, ઈસી તરહ આપ ﷺ કી પરવરિશ ભી કબીલએ બનૂ સઅદ મેં હઝરત હલીમા સાદિયા કે યહાં તકરીબન ચાર સાલ હુઈ, ઈસ કે બાદ વાલિદા મોહતરમા કે પાસ મક્કા વાપસ આ ગએ. સિર્ફ દો સાલ હી વાલિદા કે સાએ મેં રેહ પાએ કે ઈન કા ભી ઈન્તેકાલ હો ગયા, ચુનાંચે આપ કી પરવરિશ કી ઝિમ્મેદારી દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને સંભાલી, દો સાલ હી ગુઝરે કે ઈન કા ભી સાયા સર સે ઉઠ ગયા, ઉસ વક્ત આપ ﷺ કી ઉમ્ર તકરીબન આઠ સાલ થી, ફિર આપ કી દેખ ભાલ ઔર પરવરિશ કી ઝિમ્મેદારી હકીકી ચચા અબૂ તાલિબ કે સર આઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	ઈન્સાન કી પૈદાઈશ

ઈનસાન કી પૈદાઈશ મેં અલ્લાહ તઆલા કી એક બડ઼ી કુદરત યે હૈ કે ઉસ ને એક ઐસી જગા બનાઈ, જહાં ન તો હવા કા ઈન્તેઝામ હૈ, ન રૌશની કા, ઈસ કે બાવજૂદ અલ્લાહ તઆલા તીન તીન અંધેરિયોં મેં બચ્ચે કો પાલતા હૈ, ઉસ કી આંખોં કો બનાતા હૈ, ઉસ કે કાનોં કો બનાતા હૈ, કાનોં કે પરદોં કો બનાતા હૈ, ઉસ કે નન્હે નન્હે હાથોં કો બનાતા હૈ, હાથોં કી લકીરોં કો બનાતા હૈ, નાખુનોં કો બનાતા હૈ, ગર્ઝ યે કે હર ચીઝ કો બનાતા હૈ ઔર ફિર ઉસી અંધેરે મેં ઉસ કી શક્લ વ સૂરત ભી બનાતા હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ફરમાયા હૈ: ''ઔર વહી વો ઝાત હૈ જો રહમ (યાની પેટ) મેં તુમ્હારી શક્લ વ સૂરત કો બનાતા હૈ''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૬]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીમારી યા સફર કી હાલત મેં રોઝે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ બીમાર હો યા સફર મેં હો, તો દૂસરે દિનોં મેં શુમાર કર કે ઉસ મેં રોઝા રખના (વાજિબ) હૈ.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૮૫]

ફાયદા: રમઝાન મેં અગર કોઈ શખ્સ બીમાર હો જાએ ઔર રોઝા રખને કી તાકત ન હો યા સફર મેં હો ઔર રોઝા ન રખા હો, તો બાદ મેં ઉસ કી કઝા વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	વિત્ર મેં કૌન સી સૂરત પઢ઼ના મસનૂન હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ વિત્ર કી પેહલી રકાત મેં (سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) દૂસરી મેં (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) ઔર તીસરી મેં (قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ) પઢ઼તે થે.

[નસઈ: ૧૭૩૮, અન અબ્દુર્રહમાન બિન અબ્ઝા رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ કી કફાલત પર જન્નત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો કિસી મુસલમાન યતીમ બચ્ચે કે ખાને પીને કા ખર્ચ બરદાશ્ત કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે જન્નત મેં યકીનન દાખિલ કરેંગે, સિવાએ ઇસ કે કે ઉસ ને કોઈ ઐસા ગુનાહ કિયા હો, જિસ પર મગ્ફિરત ન કી જાએ''. [તિર્મિઝીઃ ૧૯૧૭, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગીબત કરને કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ મુજે મેરાજ કરાઈ ગઈ, તો મેરા ગુઝર કુછ ઐસે લોગોં પર હુઆ, જિન કે નાખૂન સુર્ખ તાંબે જૈસે થે, જિન સે વો અપને ચેહરોં ઔર અપને સીનોં કો નોચ કર ઝખ્મી કર રહે થે, મૈં ને જિબ્રઈલ عليه السلام સે પૂછા કે યે કૌન લોગ હૈં, જો ઐસે સખ્ત અઝાબ મેં મુબ્તલા હૈં? જિબ્રઈલ عليه السلام ને બતાયાઃ યે વો લોગ હૈં જો ઝિંદગી મેં લોગોં કે ગોશ્ત ખાયા કરતે થે, યાની ગીબત કિયા કરતે થે ઔર ઉન કી ઇઝઝત સે ખેલતે થે''. [અબૂ દાઊદઃ ૪૮૭૮, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કો મકસદ ન બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ શખ્સ કા મકસદ દુનિયા કમાના હો ઔર વો ઉસી કે લિયે સફર કરતા હો, ઉસી કા ખ્યાલ દિલ મેં રેહતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા ગરીબી ઔર ભૂક કા ડર ઉસ કી આખોં કે સામને કર દેતે હૈં (હર વક્ત ઇસ સે ડરતા હૈ કે આમદની તો બહુત કમ હૈ, ક્યા હોગા? કૈસે ગુઝારા હોગા?) ઔર ઉસ કે ઔકાત કો ઇસી ફિક્ર મેં પરેશાન કર દેતે હૈં ઔર ઉસે મિલતા ઉતના હી હૈ જિતના મુકદ્દર મેં હોતા હૈ''. [તરગીબ વ તરહીબઃ ૨૪૬૩, અન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હૌલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ લોગો! અપને રબ સે ડરો, બેશક કયામત કા ઝલઝલા બડ઼ી હી હૌલનાક ચીઝ હૈ! જિસ રોઝ તુમ ઇસ ઝલઝલે કો દેખોગે તો યહ હાલ હોગા કે હર દૂધ પિલાને વાલી ઔરત અપને દૂધ પીતે (બચ્ચે) કો ભૂલ જાએગી ઔર તમામ હમલ વાલી ઔરતેં અપના હમલ ગિરા દેગી ઔર તમામ લોગોં કો નશે કી હાલત મેં દેખોગે; હાલાંકે વો નશે કી હાલત મેં ન હોંગે લેકિન અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બડ઼ા હી સખ્ત હૈ''. [સૂર-એ-હજઃ ૧ તા ૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	તલબીના સે ઇલાજ

હઝરત આઇશા ؓ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુક્મ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ''તલબીના દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ''. [બુખારીઃ ૫૬૮૯]

ફાયદાઃ જૌ (Barley) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ, જિસે તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અગર કિસી બાત પર તુમ મેં ઇખ્તિલાફ હો જાએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુક્મ કી તરફ રુજૂ કરો, અગર તુમ અલ્લાહ ઔર કયામત કે દિન પર ઈમાન રખતે હો; યે તરીકા તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ ઔર અચ્છા ભી હૈ. [સૂર-એ-નિસાઃ ૫૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફૈસલા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નુબુવ્વત સે ચંદ સાલ કબ્લ ખાનએ કાબા કો દોબારા તામીર કરને કી ઝરૂરત પેશ આઈ. તમામ કબીલે કે લોગોં ને મિલ કર ખાનએ કાબા કી તામીર કી, લેકિન જબ હજરે અસ્વદ કો રખને કા વક્ત આયા, તો સખ્ત ઈખ્તિલાફ પૈદા હો ગયા, હર કબીલા ચાહતા થા કે ઉસ કો યહ શર્ફ હાસિલ હો, લિહાઝા હર તરફ સે તલવારેં ખિંચ ગઈ ઔર કત્લ વ ખૂન કી નૌબત આ ગઈ. અબ મામલા ઈસ તરહ ન સુલજા, તો એક બૂઢે શખ્સ ને યે રાય દી કે કલ સુબહ કો જો શખ્સ સબ સે પેહલે હરમ મેં આએગા વહી ઈસ કા ફૈસલા કરેગા. સબ ને યે રાય પસંદ કી. દૂસરે દિન સબ સે પેહલે હુઝૂર ﷺ દાખિલ હુએ. આપ ﷺ કો દેખતે હી સબ બોલ ઉઠે યહ ''અમીન હૈં, હમ ઈન કે ફૈસલે પર રાઝી હૈં''. આપ ﷺ ને એક ચાદર મંગવાઈ ઔર હજરે અસ્વદ કો ઉસ પર રખા ઔર હર કબીલે કે સરદાર સે ચાદર કે કોને કો પકડ઼વા કર ઉસ કો કાબે તક લે ગએ ઔર અપને હાથ સે હજરે અસ્વદ કો ઉસ કી જગા રખ દિયા. ઈસ તરહ આપ ﷺ કે ઝરિયે એક બડ઼ે ફિતને કા ખાત્મા હો ગયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **પહાડ઼ કા હિલના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક મરતબા ઉહદ પહાડ઼ પર ચઢ઼ે, આપ ﷺ કે સાથ હઝરત અબૂ બક્ર, ઉમર ઔર ઉસ્માન ﷺ ભી થે, વો પહાડ઼ હિલને લગા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પહાડ઼ પર અપના પાંવ માર કર ફરમાયા: ''એ ઉહદ! ઠહર જા, તુજ પર એક નબી, એક સિદ્દીક ઔર દો શહીદ હૈં''. (તો વો ઠહર ગયા).

[બુખારી: ૩૬૭૫, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સરાસર ઝુલ્મ, કુફ્ર ઔર નિફાક હૈ ઉસ શખ્સ કા ફેલ જો અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મોઅઝ્ઝિન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કો ન જાએ''.

[તબરાની કબીર: ૧૬૮૦૪, મુઆઝ બિન અનસ ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **ગુનાહોં સે માફી કી દુઆ**

અપને ગુનાહોં સે માફી માંગને ઔર અલ્લાહ તઆલા સે રહમ વ કરમ તલબ કરને કે લિયે યે દુઆ કરની ચાહિયે, યે હઝરત આદમ વ હવ્વા ﷺ કી દુઆ હૈ, જો ઉન્હોં ને અપની માફી કે લિયે અલ્લાહ તઆલા સે કી થી: ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَآ اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَّمْ تَغْفِرْلَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમ ને અપની જાનોં પર ઝુલ્મ કિયા (અબ) અગર આપ હમારી મગ્ફિરત નહીં ફરમાએંગે ઔર રહમ નહીં કરેંગે તો હમારા બડ઼ા નુકસાન હો જાએગા. [સૂર-એ-આરાફ: ૨૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગલતી માફ કરને કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન એક પુકારને વાલા પુકારેગા, કે કહાં હૈં વો લોગ જો લોગોં કી ગલતિયાં માફ કર દિયા કરતે થે, વો અપને પરવરદિગાર કે હુઝૂર મેં આએં ઔર અપના ઇનામ લે જાએં, ક્યોં કિ હર વો મુસલમાન જિસ કી (લોગોં કો માફ કરને કી) આદત થી, વો જન્નત મેં જાને કા હકદાર હૈ''. [કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૭૦૧૨, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હઝરત ઈસા عليه السلام કો ખુદા માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યકીનન વો લોગ કાફિર હો ચુકે જિન્હોં ને યૂં કહા કે મસીહ ઇબ્ને મરયમ હી ખુદા હૈ, હાલાંકે ખુદ હઝરત ઈસા عليه السلام ને બની ઈસ્રાઈલ સે કહા થા કે તુમ ઉસ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો જો મેરા ભી રબ હૈ ઔર તુમ્હારા ભી રબ હૈ, યકીન જાનો, જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર જન્નત હરામ કર દેગા ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર ઐસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા''. [સૂર-એ-માઈદા: ૭૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કોઈ દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં જલ્દ દેતે હૈં, ફિર હમ ઉસ કે લિયે દોઝખ મુકર્રક કર દેતે હૈં, જિસ મેં (કયામત કે દિન) ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ઢકેલ દિએ જાએંગે''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૧૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન કે સવાલાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઇન્સાન કે કદમ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને સે ઉસ વક્ત તક નહીં હટેંગે, જબ તક ઉસ સે પાંચ ચીઝોં કે બારે મેં સવાલ ન કર લિયે જાએ: (૧) ઉસ કી ઉમ્ર કે બારે મેં, કે ઉસ કો કહાં ખત્મ કિયા. (૨) ઉસ કી જવાની કે બારે મેં, કે ઉસ કો કહાં ખર્ચ કિયા. (૩) માલ કહાં સે કમાયા. (૪) કહાં ખર્ચ કિયા. (૫) ઇલ્મ કે મુતાબિક ક્યા ક્યા અમલ કિયા''.

[તિર્મિઝી: ૨૪૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અનાર સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યહ મેદે કો સાફ કરતા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૭૨૬, અન અલી ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દૂસરોં કી ઔરતોં સે દૂર રહો, તુમ્હારી ઔરતેં ભી પાક દામન રહેંગી, અપને વાલિદૈન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો, તુમ્હારી ઔલાદ ભી તુમ સે હુસ્ને સુલૂક કરેગી''.

[મુસ્તદરક: ૭૨૫૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ગારે હિરા મેં ઈબાદત મેં મશ્ગૂલ થે કે આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કી મુબારક ઘડ઼ી આ પહુંચી. હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ગારે હિરા મેં તશરીફ લાએ ઔર આપ ﷺ સે કહા કે પઢ઼િયે, આપ ﷺ ને જવાબ દિયા કે મૈં પઢ઼ા હુઆ નહીં હૂં, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે ઉસ કે બાદ ઉન્હોં ને મુજે પકડ઼ કર દબાયા, યહાં તક કે મૈં ને ઉસ કી તકલીફ મહસૂસ કી, ફિર મૂજે છોડ઼ દિયા ઔર કહા: પઢ઼િયે, મૈં ને જવાબ દિયા કે મૈં પઢ઼ા હુઆ નહીં હૂં. ઉન્હોં ને ફિર મૂજે પૂરી તાકત સે દબાયા ઔર છોડ઼ દિયા ઔર કહા: ﴿اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِىْ خَلَقَ ...الخ﴾

તર્જમા: ''(એ મુહમ્મદ!) અપને પરવરદિગાર કા નામ લે કર પઢ઼િયે જિસ ને (આલમ કો) પૈદા કિયા''. યે હુઝૂર ﷺ પર નાઝિલ હોને વાલી પેહલી વહી થી ઔર આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કા પેહલા દિન થા. આપ હઝરત ખદીજા ؓ કે સાથ વર્કા બિન નૌફલ કે પાસ ગએ જો નસરાનિયત કે બડ઼े આલિમ થે, ઉન્હોં ને ઈસ બાત કી તસ્દીક કી કે હઝરત મુહમ્મદ ﷺ આખરી નબી હૈં, જિન કે આને કી ખબર પેહલી કિતાબોં મેં મૌજૂદ હૈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | ઝમીન સે પૌદા કૌન ઉગાતા હૈ?

બીજ કો ઝમીન કે અંદર દબા દિયા જાતા હૈ, ઈસ કા ખૌલ બહુત સખ્ત હોતા હૈ, કુછ બીજ ઈતને સખ્ત હોતે હૈં, કે હમ ઈન્હેં દાતોં સે ભી તોડ઼ નહીં સકતે, લેકિન યહી બીજ જબ મિટ્ટી મેં બો દિયા જાતા હૈ, તો ચંદ દિનોં મેં એક નાઝુક ઔર નરમ પૌદા ઈસ સખ્ત બીજ કો તોડ઼ કર ઔર ઝમીન કો ફાડ઼ કર નિકલતા હૈ, આખિર ઈસ સખ્ત ખૌલ કો કૌન તોડ઼તા હૈ ઔર ઝમીન સે પૌદા કૌન નિકાલતા હૈ? કુર્આને પાક મેં હૈ: ''યકીનન અલ્લાહ હી બીજોં ઔર ગુઠલિયોં કો તોડ઼તા હૈ''. [સૂર-એ-અન્આમ: ૯૫]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ઝકાત મુસ્તહિક કો દેના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બેશક અલ્લાહ તઆલા ને ઝકાત કે મુસ્તહિક કો ન કિસી નબી કી મરઝી પર છોડ઼ા હૈ ઔર ન હી નબી કે અલાવા કિસી ઔર કી મરઝી પર, બલ્કે ખુદ હી ફૈસલા ફરમા દિયા હૈ ઔર ઉસ કે આઠ હિસ્સે મુતઅય્યન કર દિયે હૈં''. [અબૂ દાઊદ: ૧૬૩૦, અન ઝિયાદ બિન હારિસ ؓ]

ફાયદા: ઝકાત કા જો મુસ્તહિક હૈ, ઉસી કો ઝકાત દેની ઝરૂરી હૈ ઔર જો ઝકાત કા મુસ્તહિક નહીં હૈ, અગર ઉસ કો દે દિયા તો ઝકાત અદા નહીં હોગી.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ગુસ્લ કરને કા સુન્નત તરીકા

હઝરત આઈશા ؓ રસૂલુલ્લાહ ﷺ જનાબત કા ગુસ્લ (યાની ફર્ઝ ગુસ્લ) ફરમાતે, તો સબ સે પેહલે હાથ ધોતે, ફિર સીધે હાથ સે બાએં હાથ પર પાની ડાલતે, ફિર ઈસ્તિંજા કી જગા ધોતે, ફિર જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કિયા જાતા હૈ ઉસી તરહ વુઝૂ કરતે, ફિર પાની લે કર અપની ઉંગલિયોં કે ઝરિયે સર કે બાલોં કી જડ઼ોં મેં દાખિલ કરતે, ફિર તીન દફા દોનોં હાથ ભર કર યકે બાદ દીગરે સર પર પાની ડાલતે, ફિર સારે બદન પર પાની બહાતે ઔર સબ સે અખીર મેં દોનોં પાંવ ધોતે. [મુસ્લિમ: ૭૧૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખૌફે ખુદા મેં રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી અલ્લાહ કે ડર સે રોએ, ઉસ કા જહન્નમ મેં જાના ઈસી તરહ મહાલ હૈ, જિસ તરહ દૂધ કા થનોં મેં જાના''. [નસઈ: ૩૧૦૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ખુલાસા: યાની જિસ તરહ દૂધ બાહર આ જાને કે બાદ થન મેં દોબારા જાના મુશકિલ હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ કે ડર ઔર ખૌફ સે રોને વાલે કા જહન્નમ મેં જાના મુશ્કિલ હૈ.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને વારિસ કો મીરાસ દેને સે ભાગેગા(ઔર ઉસે મીરાસ સે મહરૂમ કર દેગા) તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન જન્નત સે ઉસ કી મીરાસ ખત્મ કર દેગા''.

[ઇબ્ને માજા: ૨૭૦૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે જિસ શખ્સ કો સિહત વ તંદુરસ્તી હાસિલ હો, ઔર અપને ઘર વાલોં કી તરફ સે ઉસ કા દિલ મુતમઇન હો ઔર એક દિન કા ખાના ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હો, તો સમજ લો કે દુનિયા કી તમામ નેઅમત ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હૈ''. [ઇબ્ને માજા: ૪૧૪૧, અન ઉબૈદુલ્લાહ બિન મિહસન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅમત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અહલે જન્નત (એશ વ રાહત મેં) મઝે લે રહે હોંગે, વો ઔર ઉસ કી બીવિયાં સાયો મેં મસહરિયોં પર તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે ઔર ઉન કે લિયે ઉસ જન્નત મેં હર કિસ્મ કે મેવે હોંગે ઔર જો વો તલબ કરેંગે ઉન કો મિલેગા''. [સૂર-એ-યાસીન: ૫૫ તા ૫૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝમઝમ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: ''યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિફા બખ્શ ભી હૈ''. [બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન: ૩૯૭૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''નેકી ઔર પરહેઝગારી કે કામોં મેં એક દૂસરે કી મદદ કિયા કરો, ગુનાહ ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી મેં કિસી કી મદદ ન કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, બેશક અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બહુત સખ્ત હૈ''. [સૂર-એ-માઇદા: ૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — સબ સે પેહલે ઈમાન લાને વાલે

નુબુવ્વત મિલ જાને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તબ્લીગ શુરૂ કર દી. ચૂંકે અરબ મેં સદિયોં સે કુફ્ર વ શિર્ક કી વબા ફૈલી હુઈ થી ઔર હર શખ્સ ઉસ મેં મુબતલા થા ઈસ લિયે ખુલ્લમ ખુલ્લા પૈગામે હક પહુંચાના એક મુશ્કિલ કામ થા. લિહાઝા હુઝૂર ﷺ ને પોશીદા તૌર સે લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દી. ઔરતોં મેં સબ સે પેહલે આપ કી હમદર્દ ઔર ગમ ગુસાર ઝૌજએ મોહતરમા હઝરત ખદીજા ؓ ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. મર્દોં મેં આપ ﷺ કે બચપન કે દોસ્ત, તિજારત કે સાથી હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ؓ સુનતે હી આમન્ના વ સદ્દકના બોલ ઉઠે ઔર ઈમાન લે આએ. લડ઼કોં મેં આપ ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ કે બેટે હઝરત અલી ؓ ઈમાન કી દૌલત સે માલા માલ હુએ. ખાદિમોં મેં આપ ﷺ કે ચહીતે ખાદિમ હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ؓ ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. યે ચારોં હઝરાત પેહલે હી દિન મુસલમાન હો ગએ. ઈન હઝરાત કા ઈમાન લાના જો હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત સે પહલે કી ઝિંદગી સે બખૂબી વાકિફ થે આપ ﷺ કે સચ્ચે નબી હોને કી રૌશન દલીલ હૈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના

એક દેહાતી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા ઔર કહા કે મુજે યે કૈસે યકીન આએ કે આપ નબી હૈં? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર મૈં ઉસ ખજૂર કે ખોશે (ગુચ્છે) કો બુલા લૂં તો તુમ મેરે નબી હોને કો માન લોગે? ઉસ ને કહા હાં! આપ ﷺ ને ઉસ ગુચ્છે કો બુલાયા, વો દરખ્ત સે ઉતર કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર ફિર આપ ﷺ કે હુક્મ સે વાપસ ચલા ગયા, દેહાતી ફૌરન ઈસ મોઅજિઝે કો દેખ કર ઈમાન લે આયા.

[તિર્મિઝી: ૩૬૨૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને સુબહ કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૧૪૯૩, અન જુંદુબ ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — કર્ઝ કી અદાયગી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ؓ કો યે દુઆ કર્ઝ કી અદાયગી કે લિયે સિખાઈ:

((اَللّٰهُمَّ اكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મુજે અપના હલાલ રિઝક અતા કર કે હરામ સે મેરી હિફાઝત ફરમા ઔર મુજે અપને ફઝલ સે અપને સિવા સબ સે બેનિયાઝ કર દે.

[તિર્મિઝી: ૩૫૬૩]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત — ખઝાનચી કા બખુશી સદકા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અમાનતદાર ખઝાનચી દો સદકા કરને વાલોં મેં સે એક હૈ, જબ કે ઉસે સદકા દેને કા હુકમ દિયા ગયા હો ઔર વો ખુશ દિલી સે પૂરા પૂરા સદકા ઉસ શખ્સ કો દે દે, જિસ કો દેને કા હુકમ મિલા હૈ''.

[અબૂ દાઊદ: ૧૬૮૪, અન અબી મૂસા ؓ]

ફાયદાઃ દો સદકા કરને વાલોં સે મુરાદ એક ખઝાનચી, દૂસરા માલિક હૈ, જિસ ને સદકા કરને કા હુક્મ દિયા હૈ, અગર ખઝાનચી અમાનતદારી કે સાથ માલિક કે હુક્મ કે મુતાબિક ખુશ દિલી સે સદકા કરે, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસે ભી સદકા કરને વાલોં મેં શુમાર ફરમાયા હૈ.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	**ઝકાત ન દેને કા અંજામ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ સોના યા ચાંદી જમા કર કે રખતે હૈં ઔર ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે મેં ખર્ચ નહીં કરતે (ઝકાત અદા નહીં કરતે), આપ ઉન કો દર્દનાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિએ કે જિસ દિન ઉસ સોને ચાંદી કો આગ મેં તપાયા જાએગા, ફિર ઉસ સે ઉન કી પેશાનિયોં ઔર ઉન કે પેહલુઓં ઔર ઉન કી પીઠોં કો દાગા જાએગા (ઔર) કહા જાએગા યહી હૈ વો (સોના ચાંદી), જિસ કો તુમ ને અપને લિયે જમા કિયા થા, તો (અબ) અપને જમા કિએ હુએ કા મઝા ચખો''. [સૂર-એ-તૌબાઃ૩૪ તા ૩૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	**માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિયે ઝીનત**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી એક રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈ ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈ''. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે). [સૂર-એ-કહફઃ ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	**દોઝખ કે કપડે**

હઝરત ઉમર رضی الله عنه ફરમાતે હૈં કે હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلام ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયાઃ ''મુજે ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ ને આપ કો હક પર મબઊસ ફરમાયા, અગર દોઝખ કે કપડોં મેં સે કિસી કપડે કો આસ્માન ઔર ઝમીન કે દરમિયાન લટકા દિયા જાએ, તો ઝમીન પર રહને વાલે સબ જાનદાર ઉસ કી ગરમી સે હલાક હો જાએંગે''. [તબરાનીઃ ૨૬૮૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	**દુઆએ જિબ્રઈલ عليه السلام સે ઈલાજ**

હઝરત આઈશા رضی الله عنها બયાન કરતી હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમાર હુએ તો જિબ્રઈલ عليه السلام ને ઈસ દુઆ કો પઢ કર દમ કિયાઃ

((بِاسْمِ اللهِ يُبْرِيْكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيْكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ، وَشَرِّ كُلِّ ذِيْ عَيْنٍ)) [મુસ્લિમઃ ૫૬૯૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જૂઠ સે હમેશા બચતે રહો, ક્યોં કિ [illegible] કી આદત આદમી કો બુરાઈ કે રાસ્તે પર ડાલ દેતી હૈ ઔર બુરાઈ ઉસ કો દોઝખ તક પહુંચાતી હૈ ઔર જબ જૂઠ બોલને કા આદી હો જાતા હૈ, તો ઉસ કા અંજામ યે હોતા હૈ કે વો અલ્લાહ કે યહાં જૂઠોં મેં લિખ દિયા જાતા હૈ''.

[મુસ્લિમઃ ૬૬૩૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઊદ رضی الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — કોહે સફા પર પેહલા એલાને હક

નુબુવ્વત મિલ જાને કે બાદ હુઝૂર ﷺ તીન સાલ તક પોશીદા તૌર સે અલ્લાહ કે દીન કી દાવત દેતે રહે, જબ અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ખુલ્લમ ખુલ્લા ઈસ્લામ કી દાવત દેને કઅ હુક્મ નાઝિલ હુઆ, તો આપ ﷺ ને સફા પહાડ઼ કી ચોટી પર ચઢ઼ કર કુરૈશે મક્કા કે બડ઼ે બડ઼ે લોગોં કો આવાઝ દી, જબ સબ જમા હો ગએ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઐ લોગો! અગર મૈં તુમ સે યે કહું કે ઈસ પહાડ઼ કે પીછે એક લશ્કર આ રહા હૈ જો અન કરીબ તુમ પર હમલા કરને વાલા હૈ ક્યા તુમ ઈસ કા યકીન કરોગે?'' વો સબ બોલેઃ ક્યોં નહીં, આપ ﷺ તો સાદિક ઔર અમીન હૈં''. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''લોગો! એક અલ્લાહ પર ઈમાન લાઓ ઔર બુતોં કી ઈબાદત છોડ઼ દો, મૈં તુમ કો એક સખ્ત અઝાબ સે ડરાને ઔર આગાહ કરને આયા હૂં જો બિલ્કુલ તુમ્હારે સામને હૈ''. યે સુન કર તમામ લોગ સખ્ત નારાઝ હુએ ઔર બુરા ભલા કેહ કર વાપસ હો ગએ. આપ ﷺ કે ચચા અબૂ લહબ ને બહુત સખ્તી સે કલામ કરતે હુએ કહા, કે સારે દિન તુમ્હારે લિયે ખરાબી હો, ક્યા સિર્ફ યહી કેહને કે લિયે તુમ ને હમેં બુલાયા થા? ઉસ કે બાદ સે હી આપ સે દુશ્મની ઔર મુખાલફત શુરૂ કર દી.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — જાનવરોં કો રોઝી પહુંચાના

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર અન ગિનત કિસ્મ કે જાનવર પૈદા કિએ, જિન મેં કુછ સમંદર મેં રેહતે હૈં ઔર કુછ ઝમીન પર, કુછ ફિઝાઓં મેં ઉડ઼તે હૈં ઔર કુછ ઝમીન કે અંદર ઔર જંગલોં મેં રેહતે હૈં, ગર્ઝ યે કે અલ્લાહ કી મખ્લૂક બે શુમાર હૈ, લેકિન યે જાનવર ન તો ખાને પીને કી ચીઝોં કો જમા કર કે રખતે હૈં ઔર ન હી અપની પીઠ પર લાદ કર ચલતે હૈં, બલ્કે સુબહ કો ખાલી પેટ અલ્લાહ કી ઝમીન પર રોઝી કી તલાશ મેં નિકલતે હૈં ઔર શામ કો પેટ ભર કર વાપસ આ જાતે હૈં, ગૌર કીજિએ ઈન હઝારોં કિસ્મ કે જાનવરોં કે લિયે રોઝાના રોઝી કા ઈન્તેઝામ કૌન કરતા હૈ? કુર્આન મેં હૈઃ ઔર કિતને હી જાનવર ઐસે હૈં જો અપની રોઝી ઉઠાએ નહીં ફિરતે (બલ્કે) અલ્લાહ હી ઉન કો ઔર તુમ કો રોઝી દેતા હૈ. [સૂર-એ-અન્કબૂતઃ ૧૬]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — રોઝે કા કફ્ફારા અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર કેહને લગા કે યા રસૂલલ્લાહ! મૈં તો હલાક હો ગયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પૂછા ક્યા હુઆ? ઉસ ને કહા કે મૈં ને રોઝે કી હાલત મેં બીવી સે સોહબત કર લી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન્હેં કફ્ફારા અદા કરને કા હુક્મ દિયા. [તિર્મિઝીઃ ૭૨૪, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

ફાયદાઃ અગર કિસી શખ્સ ને રમઝાન કે રોઝે કી હાલત મેં બીવી સે સોહબત કર લી, તો ઉસ પર મુસલસલ સાઠ રોઝે રખના ઔર અગર ઈસ કી તાકત ન હો, તો સાઠ મિસ્કીનોં કો પેટ ભર કર દો વક્ત ખાના ખિલાના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — એતેકાફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર સાલ રમઝાન કે આખરી અશરે મેં એતેકાફ ફરમાયા કરતે થે.

[બુખારીઃ ૨૦૨૬, અન આઈશા رضي الله عنها]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ગરીબ રિશ્તેદાર પર સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કિસી ગરીબ કો દેને પર (સિર્ફ) સદકે કા સવાબ મિલતા હૈ, લેકિન (ગરીબ) રિશ્તેદાર કો (દેને પર) દોહરા અજ્ર મિલતા હૈ (એક) સદકે કા (દૂસરા) સિલા રહમી કા".

[મુસ્તદરકઃ ૧૪૭૬, અન સુલૈમાન બિન આમિર رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સોને ચાંદી કી ઝકાત ન દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો આદમી સોને ચાંદી કા માલિક હો ઔર ઉસ કા હક (યાની ઝકાત) અદા ન કરે, તો કયામત કે દિન ઉસ સોને ચાંદી કે પતરે બના કર જહન્નમ કી આગ મેં તપાયા જાએગા, ફિર ઉસ શખ્સ કા પેહલૂ, પેશાની ઔર કમર કો દાગા જાએગા ઔર યે દાગને કા અમલ કયામત કે દિન તક બરાબર જારી રહેગા, જિસ કી મિકદાર પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર હોગી, યહાં તક કે બંદોં કે દરમિયાન ફૈસલા હો જાએગા, ફિર ઉસ કા ઠિકાના જન્નત યા જહન્નમ હોગા". [મુસ્લિમઃ ૨૨૯૦, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કૌન સા માલ બેહતર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જબ ભી સૂરજ નિકલતા હૈ તો ઉસ કે દોનોં જાનિબ દો ફરિશ્તે રોઝાના એલાન કરતે હૈંઃ ઐ લોગો! અપને રબ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો જાઓ, જો માલ થોડા હો ઔર વો કિફાયત કર જાએ, વો બેહતર હૈ, ઉસ ઝિયાદા માલ સે જો અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા દૂસરી ચીઝ મેં મશ્ગૂલ કર દે".

[મુસ્નદે અહમદઃ ૨૧૨૧૪, અન અબી દર્દા رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	એહલે જહન્નમ કી તમન્ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જિસ દિન યે ગુનહગાર લોગ ફરિશ્તોં કો દેખેંગે, ઉસ દિન ઉન કે લિયે કોઈ ખુશ ખબરી નહીં હોગી ઔર ઉન કી ખતરનાક શકલેં દેખ કર કહેંગે કે હમારે ઔર ઉન ફરિશ્તોં કે દરમિયાન કોઈ આડ કાઈમ કર દી જાએ". [સૂર-એ-ફુરકાનઃ ૨૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કુર્આને કરીમ મેં શિફા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિફા પહોંચ ચુકી હૈ. [સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિફા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "શૈતાન તો યહી ચાહતા હૈ કે શરાબ ઔર જુએ કે ઝરિયે તુમ્હારે દરમિયાન દુશ્મની ઔર બુગ્ઝ ડાલ દે ઔર તુમ કો અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઔર નમાઝ અદા કરને સે રોક દે, તો ક્યા અબ ભી તુમ ઈન બાતોં સે બાઝ (નહીં) આઓગે? [સૂર-એ-માઇદાઃ ૯૧]

ફાયદાઃ શરાબ ઔર જુઆ ઈનતી બુરી ચીઝ હૈ કે ઈસ સે આપસ મેં દુશ્મની પૈદા હો જાતી હૈ ઔર આદમી હર નેક કામ કરને સે રૂક જાતા હૈ, લિહાઝા ઈન સે બચના નિહાયત ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હુઝૂર ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ કી હિમાયત

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ લોગોં કી નારાઝગી કી પરવાહ કિએ બગૈર બરાબર બુત પરસ્તી સે રોકતે રહે ઔર લોગોં કો દીને હક કી દાવત દેતે રહે, તો કુરૈશ કે સરદારોં ને આપ ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ સે શિકાયત કી કે તુમ્હારા ભતીજા હમારે માબૂદોં કો બુરા ભલા કેહતા હૈ, હમારે બાપ દાદાઓં કો ગુમરાહ કેહતા હૈ ઔર હમેં બેવકૂફ ઠેહરાતા હૈ, હમ ઈસે બરદાશ્ત નહીં કર સકતે, ઈસ લિયે યા તો આપ ઈનકી હિમાયત બંદ કર દેં યા ફિર આપ ભી મૈદાન મેં આ જાએં તાકે ફૈસલા હો જાએ. અબૂ તાલિબ યે સુન કર ઘબરા ગએ ઔર હુઝૂર ﷺ કો બુલા કર કહા કે ''મુજ પર ઈતના બોજ ન ડાલો કે મૈં ઉઠા ન સકૂં''. ચચા કી ઝબાન સે યે બાત સુન કર આપ ﷺ કી આંખોં મેં આંસુ ભર આએ ઔર આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ચચા જાન! ખુદા કી કસમ! અગર યે લોગ મેરે એક હાથ મેં સૂરજ ઔર દૂસરે હાથ મેં ચાંદ લા કર રખ દેં તબ ભી મૈં અપને ફર્ઝ સે બાઝ ન આઊંગા, યા તો ખુદા કા દીન ઝિંદા હોગા યા મૈં ઈસ રાસ્તે મેં હલાક હો જાઊંગા''. અબૂ તાલિબ પર આપ ﷺ કી બાત કા બહુત ઝિયાદા અસર હુઆ ઔર ઉન્હોં ને કહાઃ ''જાઓ! ઔર જિસ તરહ ચાહો તબ્લીગ કરો, મૈં તુમ્હેં કિસી કે હવાલે નહીં કરૂંગા''. ચુનાંચે ઈસ્લામ કબૂલ ન કરને કે બાવજૂદ અબૂ તાલિબ ને હુઝૂર ﷺ કા સાથ દિયા યહાં તક કે તીન સાલ કૈદ મેં ભી સાથ રહે. રિહાઈ કે બાદ ભી આપ કી હિમાયત મેં કમી નહીં કી.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — બદર મેં કત્લ હોને વાલોં કી પેશીન ગોઈયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા યહ મોઅજિઝા હૈ કે બદર કે મૌકે પર જંગ શુરૂ હોને કે એક દિન પેહલે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક કાફિર કા નામ લે કર જો બદર મેં કત્લ હોને વાલે થે ખબર દી કે ફલાં શખ્સ ફલાં જગહ કત્લ હો કર ગિરેગા, ચુનાંચે જો જગા જિસ કે લિયે આપ ﷺ ને બયાન ફરમાઈ થી વો વહીં ગિરા.

[મુસ્લિમઃ ૭૨૨૨, અન ઉમર رضي الله عنه]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જમાત કી પાબંદી ન કરને પર વઈદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رضي الله عنه સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝે રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢ઼તા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઅલ્લિક ક્યા હુક્મ હૈ) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رضي الله عنه ને ફરમાયાઃ ''યહ શખ્સ જહન્નમી હૈ.

[તિર્મિઝીઃ ૨૧૮, અન મુજાહિદ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — કર્ઝ સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થેઃ

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْهَرَمِ وَالْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ))

તર્જમાઃ એ અલ્લાહ ! મૈં સુસ્તી, બુઢ઼ાપે કી કમઝોરી, ગુનાહોં ઔર કર્ઝ સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[તિર્મિઝીઃ ૩૪૯૬, અન આઈશા رضي الله عنها]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુર્દો કો સવાબ પહુંચાના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ ને ફરમાયાઃ એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયાઃ મેરી માં મર ચુકી હૈ, અગર મૈં ઉન કી તરફ સે સદકા કરૂં, તો ક્યા ઉન કો ફાયદા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''હાં! તો ઉસ શખ્સ ને કહાઃ મેરા એક બાગ હૈ, મૈં આપ ﷺ કો ગવાહ બનાતા હૂં કે મૈં ને અપની માં (કે સવાબ) કે લિયે ઉસ કો સદકા કર દિયા''.

[મુસ્તદરક: ૧૫૩૧]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તંગી કે ડર સે ફેમિલી પ્લાનિંગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અપની ઔલાદ કો તંગી કે ડર સે કત્લ મત કરો, હમ ઈન કો ભી રિઝક દેંગે ઔર તુમ કો ભી, બેશક ઉન કા કત્લ કરના બડ઼ા ગુનાહ હૈ''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૩૧]

ખુલાસાઃ મઆશી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના યા ઔર કોઈ તદબીર ઈખ્તિયાર કરના કે હમલ હી ન ઠહરે યે સબ ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિયે હૈ ઔર વો ઉસ કી રૌનક હૈ ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઈસ સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ, ક્યા તુમ લોગ ઈતની બાત ભી નહીં સમજતે?''

[સૂર-એ-કસસ: ૬૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી ગેહરાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''એક પત્થર કો જહન્નમ કે કિનારે સે ફેંકા ગયા, વો સત્તર સાલ તક ઉસ મેં ગિરતા રહા, મગર ઉસ કી ગેહરાઈ તક નહીં પહુંચ સકા. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: કે હમ ઉસ (જહન્નમ) કો ઈન્સાન ઔર જિન્નાત સે ભર દેંગે, ક્યા તુમ ઈસ પર તઅજ્જુબ કરતે હો?''

[મુસ્લિમ: ૭૪૩૫, અન ઉતબા બિન ગઝવાન ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે :

اَللّٰهُمَّ اِنِّیۡ اَعُوۡذُبِكَ مِنَ الۡبَرَصِ وَالۡجُذَامِ وَالۡجُنُوۡنِ وَمِنۡ سَیِّئِ الۡاَسۡقَامِ۔

તર્જુમા : અય અલ્લાહ ! મૈં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ બુરી બીમારિયોં સે.

[નસઈ : ૫૪૯૩.]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની બીવી કે પાસ (તન્હાઈ મેં) જાએ, તો જહાં તક હો સકે સતર કા ખયાલ રખે''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાનઃ ૭૫૪૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ]

ફાયદાઃ તન્હાઈ મેં બીવી કે પાસ જાને મેં ભી સતર કા ખયાલ રખને કા હુકમ દિયા ગયા હૈ, તો દૂસરે મૌકોં પર સતર છુપાને કા ઔર ઝિયાદા એહતેમામ હોના ચાહિએ.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — તાઈફ મેં ઈસ્લામ કી દાવત

સન ૧૦ નબ્વી મેં અબૂ તાલિબ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ કુફ્ફારે મક્કા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો બહુત ઝિયાદા સતાના શુરૂ કર દિયા. લિહાઝા અહલે મક્કા સે માયૂસ હો કર આપ ﷺ ઈસ ખયાલ સે તાઈફ તશરીફ લે ગએ કે અગર તાઈફ વાલોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, તો વહાં ઈસ્લામ કે ફૈલને કી બુનિયાદ પડ઼ જાએગી. તાઈફ મેં બનૂ સકીફ કા ખાનદાન સબ સે બડ઼ા થા, ઉન કે સરદાર અબ્દ યા લૈલ, મસઊદ ઔર હબીબ થે, યહ તીનોં ભાઈ થે. હુઝૂર ﷺ ને ઈન તીનોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દી. ઈન મેં સે કિસી ને ભી કબૂલ ન કિયા ઔર કહા કે ફૌરન હમારે શહર સે નિકલ જાઓ. જબ આપ ﷺ અપને આઝાદ કર્દા ગુલામ ઝૈદ બિન હારિસા ؓ કે સાથ વહાં સે વાપસ હુએ, તો ઉન લોગોં ને ઔબાશ લડ઼કોં કો પીછે લગા દિયા. જિન્હોં ને આપ ﷺ કો પત્થર માર માર કર ઝખ્મી કર દિયા, કિસી તરહ બચ કર હુઝૂર ﷺ એક અંગૂર કે બાગ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં અલ્લાહ તઆલા ને તાઈફ વાલોં પર અઝાબ કે લિયે ફરિશ્તે રવાના કિએ, મગર રહમતે દો આલમ ﷺ ને ઉન કી હલાકત વ બરબાદી કો ગવારા ન કિયા; બલ્કે ઉન કે હક મેં હિદાયત કી દુઆ ફરમા દી ઔર ઉન કે મુસલમાન હોને કી ઉમ્મીદ ઝાહિર કી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — આસ્માન મેં તારે કિસ ને બનાએ?

રાત કે વક્ત આસ્માન મેં અન ગિનત તારે જિલમિલાતે હુએ નઝર આતે હૈં, જિસ સે આસ્માન બહુત ખૂબ સૂરત નઝર આતા હૈ, ઈન્સાન રાત કે વક્ત ખુલે આસ્માન કે નીચે બિસ્તર લગા કર આસ્માન કે સિતારોં કો દેખતા રહે તબ ભી ઉસ કા જી ન ભરેગા; હમેં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત મેં ગૌર કરના ચાહિએ, કે ઉસ ને ઈન સિતારોં કો કિતને અચ્છે નિઝામ કે સાથ જોડ઼ રખા હૈ, કે ન તો આપસ મેં ટકરાકર ખત્મ હોતે હૈં, ન તો ઝમીન પર ગિર કર ઝમીન પર તબાહી ફૈલાતે હૈં; યે અલ્લાહ તઆલા કા બનાયા હુઆ નિઝામ હૈ, જિસ ને હર ચીઝ કો ઠીક ઠીક બનાયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઔરતોં પર ભી ઝકાત દેના ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ (ઔરતેં) નમાઝ કી પાબંદ રહો ઔર ઝકાત અદા કરતી રહો ઔર અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ફરમાં બરદારી કરતી રહો''. [સૂર-એ-અહઝાબ: ૩૩]

ફાયદા: અગર ઔરતોં કે પાસ નિસાબ કે બરાબર ઝરૂરત સે ઝાઈદ માલ હો યા સોના યા ચાંદી હો ઔર ઉસ પર સાલ ગુઝર જાએ, તો ઉસ મેં સે ઝકાત નિકાલના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — બૈતુલખલા જાને કા સુન્નત તરીકા

(૧) સર ઢાંક કર જાના. (૨) જૂતા યા ચપ્પલ વગૈરા પહેન કર જાના. (૩) દુઆ પઢ઼ કર અંદર જાના. (૪) પેહલે બાયાં પાંવ અંદર રખના. (૫) કિબ્લે કી તરફ ન રૂખ કરના ઔર ન પીઠ કરના. (૬) બિલ્કુલ બાત ચીત ન કરના. (૭) ખડ઼ે હો કર પેશાબ ન કરના. (૮) બાએં હાથ સે ઈસ્તિંજા કરના. (૯) ઈસ્તિંજા કે બાદ મિટ્ટી યા સાબુન વગૈરા સે અચ્છી તરહ હાથ ધોના. (૧૦) દાએં પાંવ સે બાહર આના. (૧૧) બાહર આને કે બાદ દુઆ પઢ઼ના.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હજ વ ઉમરા કી નિય્યત સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ હજ કે ઇરાદે સે નિકલા ઔર રાસ્તે મેં મર ગયા તો કયામત તક ઉસ કે નામએ આમાલ મેં હજ કરને વાલે કે બરાબર સવાબ લિખા જાએગા, ઔર જો આદમી ઉમરા કે ઇરાદે સે નિકલા ઔર રાસ્તે મેં મર ગયા તો કયામત તક ઉસ કે નામએ આમાલ મેં ઉમરા કરને વાલે કે બરાબર સવાબ લિખા જાએગા''.

[અબૂ યાલા: ૬૨૨૭, અન અબી હુરૈરા]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તીન કિસ્મ કે લોગોં કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તીન શખ્સ ઐસે હૈં કે કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ન ઉન સે બાત કરેંગે, ઔર ન ઉન કી તરફ (રહમત કી નઝર સે) દેખેંગે, ઔર ન ઉન કો પાક વ સાફ કરેંગે ઔર ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા. હઝરત અબૂઝર ફરમાતે હૈં કે મૈં ને પૂછા કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! વો કૌન લોગ હૈં? તો આપ ﷺ ને તીન મરતબા યહી બાત કહી, ફિર મૈં ને પૂછા કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! વો કૌન લોગ હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક ટખને સે નીચે (કપડે)લટકાને વાલા, દૂસરા એહસાન જતલાને વાલા, તીસરા જૂટી કસમ ખા કર અપના સામાન બેચને વાલા''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૦૮૭, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મકસદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તૂ યે દેખે કે અલ્લાહ તઆલા કિસી ગુનહગાર કો ઉસ કે ગુનાહોં કે બાવજૂદ દુનિયા કી ચીઝેં દે રહા હૈ, તો યે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઢીલ હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૮૬૦, અન ઉકબા બિન આમિર رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હૌલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ કાનોં કે પરદે ફાડ઼ દેને વાલા શોર બરપા હોગા, તો ઉસ દિન આદમી અપને ભાઈ સે,અપની માં સે ઔર બાપ સે, અપની બીવી ઔર બેટોં સે ભાગેગા, ઉસ દિન હર શખ્સ કી હાલત ઐસી હોગી જો ઉસ કો હર એક સે બે ખબર કર દેગી''. [સૂર-એ-અબસ: ૩૩ તા ૩૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તરબૂઝ (Watermelon) કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઈસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિયે ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિયે ખત્મ કરતે હૈં.

[અબૂ દાઊદ: ૩૮૩૬, અન આઇશા رضي الله عنها]

ફાયદા: તરબૂઝ ગરમી કી શિદ્દત કો કમ કરતા હૈ ઔર ગરમી કી વજહ સે હોને વાલે સર દર્દ મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ આદમ કી ઔલાદ! તુમ હર મસ્જિદ મેં હાઝરી કે વક્ત અચ્છા લિબાસ પહેન લિયા કરો, ખાઓ પીઓ ઔર ફુઝૂલ ખર્ચી મત કિયા કરો, બે શક અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલ ખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા''. [સૂર-એ-આરાફ: ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હુઝૂર ﷺ કે ખિલાફ કુફ્ફાર કી સાઝિશ

કુરૈશ કો જબ માલૂમ હુઆ કે મુહમ્મદ ﷺ ભી હિજરત કરને વાલે હૈં તો ઉન કો બડ઼ી ફિક્ર લાહિક હુઈ કે અગર મુહમ્મદ ﷺ ભી મદીના ચલે ગએ, તો ઈસ્લામ જડ઼ પકડ઼ લેગા ઔર ફિર વો અપને સાથિયોં કે સાથ મિલ કર હમ સે બદલા લેંગે ઔર હમેં હલાક કર દેંગે. ઈસ બિના પર વો લોગ કુસઇ બિન કિલાબ કે ઘર મેં જો દારૂન નદવા કે નામ સે મશહૂર થા, સાઝિશ કે લિયે જમા હુએ. ઈસ મેં હર કબીલે કે સરદાર મૌજૂદ થે, સબ લોગોં સે આપસ મેં યે તય કિયા કે હર કબીલે કા એક એક શખ્સ જમા હો ઔર સબ મિલ કર તલવારોં સે આપ ﷺ કા ખાત્મા કર દેં. મગર અલ્લાહ તઆલા ને આપ ﷺ કો કુરૈશ કી ઈસ સાઝિશ કી ખબર દે દી, લિહાઝા હુઝૂર ﷺ રાત કો અપને બિસ્તર પર હઝરત અલી رضي الله عنه કો લિટા કર સૂર-એ-યાસીન પઢ઼તે હુએ સામને સે ગુઝર ગએ ઔર કુફ્ફાર કો કુછ ભી ખબર ન હુઈ, સુબહ કો જબ ઉન લોગોં ને હઝરત અલી رضي الله عنه કો બિસ્તર પર દેખા, તો અપની રાત ભર કી કોશિશ પર બડ઼ે નાદિમ વ શરમિંદા હુએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	વહશી જાનવર કા આપ ﷺ કી રાહત કા ખયાલ રખના

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે અહલ વ અયાલ કે યહાં એક જંગલી જાનવર પાલા હુઆ થા, ઉસકી આદત યે થી કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘર સે બાહર તશરીફ લે જાતે તો વો ખૂબ ખેલ કૂદ કરતા ઔર ઈધર ઉધર ઘૂમતા ફિરતા થા, મગર જૂંહી ઉસ કો યહ એહસાસ હોતા, કે આપ ﷺ ઘર પર તશરીફ લા ચુકે હૈં, તો જબ તક આપ ﷺ ઘર પર રેહતે, વો અપની ભૂક પ્યાસ કી ઝરૂરત કા ઈઝહાર ન કરતા, તાકે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો તકલીફ ન હો. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૪૨૯૭]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મર્દોં કો જમાત છોડ઼ને સે રૂક જાના ચાહિયે; વરના મૈં ઉન કે ઘરોં મેં આગ લગવા દૂંગા''. [ઇબ્ને માજા: ૭૯૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ رضي الله عنه]

ફાયદા: જમાત છોડ઼ને વાલોં કે લિયે હદીસોં મેં બહુત સખ્ત વઈદેં બયાન કી ગઈ હૈં; ઈસ લિયે તમામ મુસલમાન મર્દોં પર જમાત કા એહતેમામ કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નેક લોગોં મેં શામિલ હોને કી દૂઆ

ગુનાહોં સે તૌબા કરને ઔર નેક લોગોં મેં શામિલ હોને કે લિયે યે દુઆ કરની ચાહિયે:

﴿رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾

તર્જમા: એ હમારે રબ! હમારે ગુનાહોં કો માફ ફરમા, હમારી બુરાઇયોં કો ખત્મ ફરમા ઔર હમ કો નેક લોગોં કે સાથ મૌત અતા ફરમા. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૯૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આને કરીમ યાદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને કુર્આન પઢ़ા ઔર ઉસ કો યાદ કર લિયા ઔર ઉસ કે હલાલ કો હલાલ ઔર હરામ કો હરામ જાના, તો અલ્લાહ તઆલા (અવ્વલ મરહલે મેં) ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાએગા ઔર ઉસ કી શફાઅત ઉસ કે ખાનદાન કે દસ ઐસે લોગોં કે બારે મેં કબૂલ ફરમાએગા, જિન પર જહન્નમ વાજિબ હો ચુકી હોગી''.

[તિર્મિઝી: ૨૯૦૫, અન અલી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બાઝ લોગ વો હૈં જો ગફલત મેં ડાલને વાલી ચીઝોં કો ખરીદતે હૈં તાકે બે સોચે સમજે અલ્લાહ કે રાસ્તે સે લોગોં કો ગુમરાહ કરેં ઔર સીધે રાસ્તે કા મઝાક ઉડ़ાએં, ઐસે લોગોં કે લિયે બડ़ી રૂસ્વાઈ કા અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-લુકમાન: ૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બ કા ઝરિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ ઐસી ચીઝ નહીં જો તુમ કો હમારા મુકર્રબ ન બનાદે, મગર હાં! જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો ઐસે લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા દો ગુના બદલા મિલેગા, ઔર વો જન્નત કે બાલા ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે''. [સૂર-એ-સબા: ૩૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં સોને ચાંદી કે બાગ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(જન્નત મેં) દો બાગ ચાંદી કે હૈં, ઉન કે બરતન ઔર સબ સામાન ભી ચાંદી કા હૈ, ઔર દો બાગ સોને કે હૈં, ઉન કે બરતન ઔર સબ સામાન ભી સોને કા હૈ, જન્નતે અદન કે રેહને વાલોં ઔર ઉન કે રબ કે દીદાર કે દરમિયાન જલાલ કી ચાદર હોગી, વરના વો હર વક્ત ઉસ કો દેખતે રેહતે''.

[બુખારી: ૪૮૭૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કૈસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખડ़े હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ખડ़े હો કર પાની પીને સે મના ફરમાયા હૈ. [ઇબ્ને માજા: ૩૪૨૪, અન અનસ ؓ]

ફાયદા: ખડ़े હો કર પાની પીના મેઅદે કો નુકસાન પહુંચાતા હૈ, ઈસ લિયે ઈસ સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને ઈમાન કો તાઝા કરતે રહા કરો, અર્ઝ કિયા ગયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમ અપને ઈમાન કો કિસ તરહ તાઝા કરેં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ'' કો કસરત સે પઢતે રહા કરો''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૮૪૯૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી હિજરત

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો હિજરત કા હુક્મ હુઆ તો આપ ﷺ હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه કે ઘર તશરીફ લે ગએ ઔર મશવરા કર કે હિજરત કી તૈયારી શુરૂ કર દી, ફિર દો તીન રોઝ બાદ રાત કી તારીકી મેં હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه કે સાથ રવાના હો ગએ. ચૂં કે મુખાલફત કા ઝોર થા ઔર કુફ્ફાર આપ ﷺ કે કત્લ કે દર પે થે, ઈસ લિયે મક્કા સે ચાર પાંચ મીલ કે ફાસલે પર એક પહાડ઼ કે ગાર મેં જિસે ''ગારે સૌર'' કહા જાતા હૈ. વહાં ચલે ગએ, કુફ્ફારે મક્કા આપ ﷺ કી તલાશ મેં નિકલે ઔર ગાર તક પહુંચ ગએ, હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه ઘબરા ગએ, મગર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઘબરાઓ નહીં! ખુદા હમારે સાથ હૈ''. કુફ્ફાર ઈન દોનોં હઝરાત કો ન દેખ સકે ઔર વાપસ ચલે ગએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઉસ ગાર મેં તીન રોઝ રહે, ચૌથે રોઝ વહાં સે રવાના હો ગએ. ઔર રાત દિન બરાબર ચલતે રહે, રાસ્તે મેં સુરાકા નામી એક શખ્સ ને પીછા કિયા, મગર વો ભી નાકામ વ ના મુરાદ હુઆ, બિલ આખિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મશક્કત વ ખતરાત સે ભરા હુઆ સફર તય કરતે હુએ મદીના પહુંચે, જહાં આપ ﷺ કા પુર જોશ ઈસ્તિકબાલ હુઆ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ઝમીન મેં સારે ખઝાને અલ્લાહ ને રખે હૈં

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કે અંદર મુખ્તલિફ કિસ્મ કે ખઝાને રખે હૈં, જિન મેં પેટ્રોલ, ડિઝલ ઔર મિટ્ટી કા તેલ ઇન્સાની તરક્કી કે લિયે બહુત હી અહમ ઔર ઝરૂરી હૈં, આજ તેલ કી જિતની એહમિયત વ ઝરૂરત હૈ, ઉતની પેહલે કભી ન થી, ઈન્સાન દિન રાત મુસલસલ તેલ નિકાલતા હી જા રહા હૈ, લેકિન તેલ કે ઝખાઈર કે ખત્મ હોને કા અંદેશા હી નહીં; અંદાઝા લગાઇએ, અગર યે તેલ કે ઝખીરે ખત્મ હો જાએં, તો ઈન્સાની ઝિંદગી ઠહર જાએગી, ઝરા ગૌર કીજિએ કે ઝમીન કે અંદર તેલ કે યે ઝખીરે કિસને રખે? યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા કે ઉસ ખઝાને સે હૈ જિસ કે બારે મેં અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ફરમાયા હૈ: ''ઔર હમારે પાસ હર ચીઝ કે ખઝાને હૈં, ઔર હમ ઉસે એક મુતઅય્યન અંદાઝે સે ઉતારતે હૈં''. [સૂર-એ-હિજ્ર: ૨૧]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો''. [સૂર-એ-બકરહ:૮૩]
ફાયદા: વાલિદૈન કિતની મેહનત વ મશક્કત સે બચ્ચોં કી પરવરિશ કરતે હૈં, ઈસ લિયે વાલિદૈન કે સાથ અચ્છાઈ કા મામલા કરના ઔર ઉન કી ઝરૂરિયાત કો અપની તાકત ઔર હૈસિયત કે મુતાબિક પૂરી કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નતે મુઅક્કદા હૈ

હઝરત આઇશા رضي الله عنها બયાન ફરમાતી હૈં કે સરવરે કાયનાત ﷺ ઝોહર સે પેહલે ચાર રકાત ઔર ફજર સે પેહલે દો રકાત કભી નહીં છોડ઼તે થે. [બુખારી: ૧૧૮૨]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કે હુક્મ પર અમલ કરને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કુર્આન પઢે, સીખે ઔર ઉસ પર અમલ કરે, તો ઉસ કો કયામત કે દિન નૂર સે બના હુવા તાજ પેહનાયા જાએગા, જિસ કી રૌશની સૂરજ કી રૌશની કી તરહ હોગી, ઉસ કે વાલિદૈન કો ઐસે દો જોડ઼ે પેહનાએ જાએંગે, કે તમામ દુનિયા ઉસ કા મુકાબલા નહીં કર સકતી, વો અર્ઝ કરેંગે: યહ જોડ઼ે હમેં કિસ વજહ સે પેહનાએ ગએ? ઈરશાદ હોગા: તુમ્હારે બચ્ચે કે કુર્આને મજીદ પઢ઼ને કે બદલે મેં''.

[મુસ્તદરક: ૨૦૮૬, અન બુરૈદા બિન અહલમી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્ક ઔર કત્લ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા હર ગુનાહ કો માફ કર સકતા હૈ, મગર ઉસ આદમી કો માફ નહીં કરેંગે, જો શિર્ક કી હાલત મેં મર જાએ, દૂસરા વો આદમી જો કિસી મુસલમાન ભાઈ કો જાન બૂજ કર કત્લ કર દે''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૨૭૦, અન અબી દર્દા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ફાયદા વકતી હૈ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપની તકરીર મેં ફરમાયા: ''ગૌર સે સુનલો! દુનિયા એક વક્તી ફાયદા હૈ, જિસ સે હર શખ્સ ફાયદા ઉઠાતા હૈ, ચાહે નેક હો યા ગુનહગાર''.

[મોઅજમે કબીર: ૭૦૧૨, અન શદ્દાદ બિન ઔસ ؓ]

ફાયદા: દુનિયા કી નાઝ લ નેઅમત ઔર ઉસકા ફાયદા ગુનહગાર કે લિયે વકતી હૈ ઔર નેકીયોંકાર કે લિયે દાઈમી હૈ. યાની દુનયા મેં ભી ઔર આખિરત મેં ભી ઉસકા ફાઈદા પહૂંચેગા.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા શુક્ર અદા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જન્નતી જન્નત મેં દાખિલ હો કર) કહેંગે કે હમ્દ ઔર શુક્ર ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, જિસ ને હમ સે હર કિસ્મ કા ગમ દૂર કર દિયા બેશક હમારા રબ બડ઼ા બખ્શને વાલા, બડ઼ા કદરદાન હૈ, જિસ ને અપને ફઝલ સે હમ કો હમેશા રેહને કી જગા મેં ઉતારા. જહાં ન હમ કો કોઈ તકલીફ પહુંચેગી ઔર ન હમ કો કિસી કિસ્મ કી તકાન મહસૂસ હોગી''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૩૪ તા ૩૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દસ્ત (અગલી રાન)કા ગોશ્ત બહુત પસંદ થા. [બુખારી: ૩૩૪૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ રહ. ને લિખા હૈ કે બકરી કે ગોશ્ત મેં સબ સે હલ્કી ગિઝા કા હિસ્સા ગરદન ઔર દસ્ત હૈ, ઇસ કે ખાને સે મેઅદે મેં ભારી પન નહીં હોતા.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અપને રબ સે ગિડ઼ગિડ઼ા કર ઔર ચુપકે ચુપકે (ભી)દુઆ કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે નિકલ જાને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા ઔર ઝમીન મેં ઉસ કી ઈસ્લાહ કે બાદ ફસાદ મત ફૈલાઓ ઔર અઝાબ કા ડર ઔર રહમત કી ઉમ્મીદ રખતે હુએ અલ્લાહ કી ઈબાદત કિયા કરો, યકીનન અલ્લાહ તઆલા કી રહમત અચ્છે કામ કરને વાલોં કે કરીબ હૈ''.

[સૂર-એ-આરાફ: ૫૫ તા ૫૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — મસ્જિદે કુબા કી તામીર

મદીના મુનવ્વરા સે તકરીબન તીન મીલ કે ફાસ્લે પર એક છોટી સી બસ્તી હૈ જિસ કા નામ કુબા હૈ. યહાં અન્સાર કે બહુત સે ખાનદાન આબાદ થે ઔર કુલ્સૂમ બિન હદ્મ ઉન કે સરદાર થે. હિજરત કે દૌરાન હુઝૂર ﷺ ને પેહલે યહીં કયામ ફરમાયા ઔર કુલ્સૂમ બિન હદ્મ કે ઘર મેહમાન હુએ. હુઝૂર ﷺ ને યહાં અપને મુબારક હાથોં સે એક મસ્જિદ કી બુનિયાદ ડાલી જિસ કા નામ ''મસ્જિદે કુબા'' હૈ. મસ્જિદ કી તામીર મેં સહાબા ؓ કે સાથ સાથ આપ ﷺ ખુદ ભી કામ કરતે થે ઔર ભારી ભારી પત્થરોં કો ઉઠાતે થે. એક સહાબી ને યહ શઅર કહા: لَئِنْ قَعَدْنَا وَالنَّبِيُّ يَعْمَلُ == لَذَاكَ مِنَّا الْعَمَلُ الْمُضَلَّلُ

તર્જમા: અગર હમ બૈઠે રહેં ઔર નબી કામ કરેં, તો હમારા યે અમલ ગુમરાહી કા સબબ હોગા, યહી વો મસ્જિદ હૈ. જિસ કી શાન મેં કુર્આને મજીદ મેં હૈ. ﴿لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ... الخ﴾ યાની વો મસ્જિદ જિસ કી બુનિયાદ પેહલે હી દિન સે પરહેઝગારી પર રખી ગઈ હૈ વો ઈસ બાત કી ઝિયાદા મુસ્તહિક હૈ કે આપ ﷺ ઈસ મેં (નમાઝ કે લિયે) ખડ઼ે હોં. ઈસ મેં ઐસે લોગ હૈં જિન કો સફાઈ બહુત પસંદ હૈ ઔર ખુદા સાફ વ પાક રેહને વાલોં કો પસંદ ફરમાતા હૈ. હુઝૂર ﷺ યહાં ચૌદહ દિન કયામ ફરમા કર જુમા કે દિન મદીના તૈયબા કે લિયે રવાના હો ગએ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઊંટ કા આપ ﷺ સે શિકાયત કરના

એક દફા રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક અન્સારી કે બાગ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં એક ઊંટ ખડા થા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખ કર બિલબિલાને લગા ઔર ઉસ કી દોનોં આંખોં મેં આંસૂ ડબડબા આએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરીબ જા કર ઉસ કે સર ઔર કનપટ્ટી પર હાથ ફેરા, તો વો ચુપ હો ગયા; આપ ﷺ ને દરયાફ્ત કિયા કે યે કિસ કા ઊંટ હૈ? તો એક નૌજવાન અન્સારી સહાબી આએ, આપ ﷺ ને ઉન સે ફરમાયા: ''ક્યા તુમ ઈન જાનવરોં કે બારે મેં અલ્લાહ સે નહીં ડરતે? જિન કો ખુદા ને તુમ્હારે તાબે બનાયા હૈ, ઈસ ઊંટ ને મુજ સે શિકાયત કી હૈ કે તુમ ઈસ કો ભૂકા રખતે હો ઔર ઈસ કો તકલીફ દેતે હો''. [અબૂ દાઊદ: ૨૫૪૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત મેં સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ લિયા જાએગા, અગર વો અચ્છી ઔર પૂરી નિકલ આઈ તો બાકી આમાલ પૂરે ઉતરેંગે ઔર અગર વો ખરાબ હો ગઈ તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ નિકલેંગે''. [તિર્મિઝી: ૪૧૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — નયા લિબાસ પેહનને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો બંદા નયા કપડ઼ા પેહને ઔર કહે: ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ كَسَانِيْ مَا أُوَارِيْ بِهٖ عَوْرَتِيْ وَأَتَجَمَّلُ بِهٖ فِيْ حَيَاتِيْ)) તર્જમા: તમામ તારીફેં ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, જિસ ને મુજે વો લિબાસ અતા ફરમાયા, જિસ સે મૈં અપના જિસ્મ છુપાતા હૂં ઔર અપની ઝિંદગી મેં ઝૈબ વ ઝીનત

હાસિલ કરતા હૂં, ફિર ઈસ (દુઆ કે પઢ઼ને) કે બાદ પુરાના લિબાસ સદકા કર દે, તો વો ઝિંદગી મેં ઔર મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા કી હિફાઝત વ અમાનત મેં રહેગા''. [તિર્મિઝી: ૩૫૬૦, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ﷺ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સદકા મુસીબતોં કો દૂર કરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સદકા મુસીબત કે સત્તર દરવાઝે બંદ કર દેતા હૈ''.

[તબરાની કબીર: ૪૨૭૬, અન રાફેઅ બિન ખદીજ]

એક દૂસરી હદીસ મેં હૈ કે આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''સદકા અલ્લાહ તઆલા કે ગુસ્સે કો ઠંડા કરતા હૈ ઔર બુરી મૌત સે બચાતા હૈ''.

[તિર્મિઝી: ૬૬૪]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂઠી તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ મુસલમાન મર્દોં ઔર ઔરતોં કો બગૈર કિસી જુર્મ કે તોહમત લગા કર તકલીફ પહુંચાતે હૈં, તો યકીનન વો લોગ બડ઼ે બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ ઉઠાતે હૈં''.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૫૮]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, ફિર કહીં તુમ કો દુનિયવી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે ઔર (ન હી) તુમ કો ધોકે બાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ. તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમઝો, વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં કો) ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએં''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૫ તા ૬]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	અલ્લાહ કા અહલે જન્નત સે કલામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા અહલે જન્નત સે ફરમાએગા: ઐ જન્નત વાલો! તો વો કહેંગે, ઐ હમારે રબ! હમ હાઝિર હૈં ઔર સારી ભલાઈ તેરી કુદરત મેં હૈ, અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: ક્યા તુમ રાઝી હો ગએ? તો કહેંગે, હમ રાઝી ક્યોં નહીં હોંગે? ઐ અલ્લાહ! તૂને હમેં વો નેઅમતેં અતા ફરમાઈ હૈ, જો અપની કિસી મખ્લૂક કો અતા નહીં કી, અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: ક્યા મૈં તુમ્હેં ઈસ સે ભી બેહતર નેઅમત અતા કર દૂં? વો અર્ઝ કરેંગે: ઈસ સે બેહતર ઔર કૌનસી નેઅમત હોગી? તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: મૈં હમેશા કે લિયે તુમ સે રાઝી હો ગયા, ઈસ કે બાદ કભી તુમ સે નારાઝ નહીં હોઊંગા''. [મુસ્લિમ: ૭૧૪૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખત્ના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચ ચીઝેં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખત્ના કરના હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા: ખત્ના કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, એગઝીમા ઔર ગુર્દે કી પથરી જૈસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હૈ.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈમાન તુમ્હારે દિલોં મેં ઈસ તરહ પુરાના હો જાતા હૈ, જિસ તરહ કપડ઼ા પુરાના હો જાતા હૈ, લિહાઝા અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કિયા કરો કે વો તુમ્હારે દિલોં મેં ઈમાન કો તાઝા રખે''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદરસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈસ્તિકબાલ

કુબા મેં ચૌદહ દિન કયામ ફરમા કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મદીના તૈયબા કે લિયે રવાના હો ગએ. જબ લોગોં કો આપ ﷺ કે તશરીફ લાને કા ઇલ્મ હુઆ, તો ખુશી મેં સબ કે સબ બાહર નિકલ આએ ઔર સડ़ક કે કિનારે ખડ़ે હો ગએ, સારા મદીના અલ્લાહુ અકબર કે નારોં સે ગૂંજ ઉઠા. અન્સાર કી બચ્ચિયાં ખુશી કે આલમ મેં યહ અશ્આર પઢ़ રહી થીં:

طَلَعَ الْبَدْرُ عَلَيْنَا مِنْ ثَنِيَّاتِ الْوَدَاعِ
وَجَبَ الشُّكْرُ عَلَيْنَا مَا دَعَا لِلّٰهِ دَاعٍ
أَيُّهَا الْمَبْعُوثُ فِيْنَا جِئْتَ بِالْأَمْرِ الْمُطَاعِ

યાની: વદાઅ પહાડ़ કી ઘાટિયોં સે ચૌદહવીં કા ચાંદ નિકલ આયા હૈ. લિહાઝા જબ તક દુનિયા મેં અલ્લાહ કે લિયે દાવત દેને વાલા બાકી રહેગા. ઉસ કા શુક્ર હમ પર વાજિબ રહેગા, બનુ નજ્જાર કી લડ़કિયાં દુફ બજા બજા કર ગા રહી થીં:

نَحْنُ جَوَارٍ مِّنْ بَنِي النَّجَّارِ يَا حَبَّذَا مُحَمَّدًا مِّنْ جَارِ

તર્જમા: હમ ખાનદાને નજ્જાર કી લડ़કિયાં હૈં, મુહમ્મદ ﷺ કયા હી અચ્છે પડ़ોસી હોંગે... હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને કોઈ દિન ઇસ સે ઝિયાદા હસીન ઔર રૌશન નહીં દેખા જિસ દિન હુઝૂર ﷺ હમારે યહાં (મદીના) તશરીફ લાએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — પત્થરોં મેં અલ્લાહ કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા કી બનાઈ હુઈ યહ કાયનાત બડ़ી રંગ બિરંગી હૈ, હર ચીઝ કો અલ્લાહ તઆલા ને એક અનોખા રંગ દિયા હૈ. જિસ સે ઇસ કી ખૂબ સૂરતી ઔર પેહચાન હોતી હૈ, યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા ને પત્થરોં કો ભી એક ઐસા રંગ ઔર ચમક અતા કી હૈ, જિસ મેં કાલે, લાલ, હરે ઔર સફેદ કિસ્મ કે પત્થર પૈદા કિએ હૈં. જિસ કો હમ મુખ્તલિફ તરહ સે ઈસ્તેમાલ કરતે હૈં, ઝરા ગૌર કીજિએ કે યે કિસ કી કારીગરી હૈ, ઝમીન કે નીચે છુપી હુઈ ઇન પત્થરોં કી ચટાનોં કો યે રંગ, યે ચમક ઔર યહ ખૂબ સૂરતી કિસ ને દી હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જિસ ને યે રંગ ભરી કાયનાત બનાઈ હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઔરતોં પર રોઝોં કી કઝા કરના

હઝરત આઇશા ؓ ફરમાતી હૈં કે (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઝમાને મેં) જબ હમ લોગોં કો માહવારી આતી (ઔર ઉસ કી વજહ સે નમાઝ રોઝા કુછ નહીં કર સકતે તો) હમેં ઉન દિનોં કે કઝા રોઝોં કો રખને કા હુક્મ દિયા જાતા થા ઔર કઝા નમાઝેં પઢ़ને કા હુક્મ નહીં દિયા જાતા થા. [મુસ્લિમ: ૭૬૩]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈત્ર લગાના સુન્નત હૈ

હઝરત આઇશા ؓ સે માલૂમ કિયા ગયા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈત્ર લગાયા કરતે થે? ઉન્હોં ને ફરમાયા: હાં! મુશ્ક વગૈરા કી ઉમ્દા ખુશ્બૂ લગાયા કરતે થે. [નસઈ: ૫૧૧૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લૈલતુલ કદ્ર મેં ઈબાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ લૈલતુલ કદ્ર મેં ઈમાન ઔર સવાબ કી નિય્યત સે (ઇબાદત કે લિયે) ખડ઼ા હોગા, તો ઉસ કે અગલે સારે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે''. [બુખારી: ૩૭, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	આખિરત કે અમલ સે દુનિયા તલબ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ આખિરત કે કિસી અમલ સે દુનિયા ચાહતા હૈ, ઉસ કે ચેહરે પર ફિટકાર હોતી હૈ, ઉસ કા ઝિક્ર મિટા દિયા જાતા હૈ ઔર ઉસ કા નામ દોઝખ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ''.

[તબરાની કબીર: ૨૦૮૫, અન જારૂદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઈસ્તિગ્ના ઈન્સાન કો મહબૂબ બના દેતા હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! મુજે કોઈ ઐસા અમલ બતા દીજિએ, જિસ કો મૈં કરૂં, તાકે અલ્લાહ ઔર લોગ મુજ સે મુહબ્બત કરને લગે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા સે મુંહ મોડ઼ લો, તો અલ્લાહ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગે ગા ઔર જો લોગોં કે પાસ હૈ (યાની માલ વ દૌલત), ઈસ સે બે રૂખી ઈખ્તિયાર કર લો, તો લોગ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગેંગે''.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૦૨, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દોઝખી ફરયાદ કરતે હુએ કહેંગે: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમેં ઇસ જહન્નમ સે નિકાલ કર (દુનિયા મેં ભેજ દીજિએ) ફિર અગર દો બારા હમ ઐસે ગુનાહ કરેં, તો હમ હી કસૂરવાર ઔર સઝા કે મુસ્તહિક હોંગે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: તુમ ઈસી જહન્નમ મેં ફિટકારે હુએ પડ઼ે રહો ઔર મુજ સે બાત મત કરો''. [સૂર-એ-મોમિનૂન: ૧૦૭ તા ૧૦૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિરકા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સિરકા ક્યા હી બેહતરીન સાલન હૈ''. [મુસ્લિમ: ૫૩૫૦, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: સિરકા કે બારે મેં મુહદ્દિસીન હઝરાત કેહતે હૈં કે યહ તિલ્લી કે બઢ઼ને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ, ખૂન કો સાફ કરતા હૈ, ફોડ઼ે ફુંસિયોં કો દૂર કરતા હૈ. [અલ ઈલાજુન્નબી]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ફક્ર વ ફાકા કી વજહ સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ ઉન કો ભી રોઝી દેતે હૈં ઔર તુમ કો ભી''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઈસ્લામ મેં પેહલા જુમા

બારહ રબીઉલ અવ્વલ સન ૧ હિજરી કો જુમા કે દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કુબા સે મદીના તૈયબા કે લિયે રવાના હુએ. બની સાલિમ કે ઘરોં તક પહુંચે થે કે જુમા કા વક્ત હો ગયા. હુઝૂર ﷺ ને ઉન કી મસ્જિદ મેં જુમા કી નમાઝ અદા કી, ઈસ્લામ મેં યે પેહલી જુમા થી જિસે આપ ﷺ ને મદીના તૈયબા મેં અદા કિયા. આપ ﷺ ને ખુત્બા દેતે હુએ ફરમાયા: ''ખુદા કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં, વો તન્હા હૈ, ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઉસ કે બંદે ઔર રસૂલ હૈં, લિહાઝા જો કોઈ ખુદા ઔર રસૂલ કી ઈતાઅત કરેગા વો હિદાયત પાએગા ઔર જો ઉન કા હુક્મ ન માનેગા વો ભટક જાએગા, મુસલમાનોં! મૈં તુમ્હેં અલ્લાહ સે ડરને કી વસિય્યત કરતા હું. બેહતરીન વસિય્યત જો મુસલમાન કિસી મુસલમાન કો કર સકતા હૈ, વો યે હૈ કે ઉસે આખિરત કે લિયે આમાદા કરે ઔર તકવા ઈખ્તિયાર કરને કે લિયે કહે. લોગો! અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરો ઔર આઈંદા ઝિંદગી કે લિયે અમલ કરો, ક્યોં કિ જો શખ્સ અપને ઔર ખુદા કે દરમિયાન મામલે કો દુરૂસ્ત કર લેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર લોગોં કે દરમિયાન મામલે કો દુરૂસ્ત કર દેતા હૈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — મુર્દા બકરી કા ખબર દેના

હઝરત અબૂ સલમા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: કે ખૈબર મેં એક યહૂદી ઔરત ને એક ભુની હુઈ બકરી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં બતૌરે હદિયા પેશ કી, જિસ મેં ઉસ ને ઝહર મિલા દિયા થા; રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ મેં સે કુછ ખાયા ઔર સહાબ-એ-કિરામ رضي الله عنهم જો મજલિસ મેં હાઝિર થે, ઉન્હોં ને ભી ઉસ મેં સે કુછ ખાયા, મગર ફૌરન હી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબા رضي الله عنهم સે ફરમાયા: ''અપના હાથ ખીંચ લો, ઈસ બકરી ને મુજે ખબર દી હૈ કે મુજ મેં ઝહર મિલાયા ગયા હૈ''. [અબૂ દાઊદ: ૪૫૧૨, અન અબી સલમા رضي الله عنه]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ છોડ઼ને વાલા કુફ્ર કે કરીબ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ''. [મુસ્લિમ: ૨૪૬, અન જાબિર رضي الله عنه] દૂસરી એક રિવાયાત મેં હૈ કે ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડ઼ને કા ફર્ક હૈ.

[ઇબ્ને માજા: ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — વાલિદૈન કે હક મેં દુઆ

વાલિદૈન કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿ رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِي صَغِيرًا ﴾ [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૨૪]

તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમારે વાલિદૈન પર રહમ ફરમા જૈસા કે ઉન્હોં ને બચપન મેં હમારી પરવરિશ કી હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કૌન સા સદકા અફઝલ હૈ?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે માલૂમ કિયા ગયા કે રમઝાન કે બાદ કૌન સે રોઝે અફઝલ હૈં? ફરમાયા: ''શાબાન કે, રમઝાન કી તાઝીમ કી વજહ સે'' અર્ઝ કિયા ગયા: કૌન સા સદકા અફઝલ હૈ? ફરમાયા: ''રમઝાન મેં સદકા કરના''.

[તિર્મિઝી: ૬૬૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુક્મ ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલાશુબા જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો (ઉન કા હુક્મ ન માન કર) તકલીફ દેતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન પર દુનિયા ઔર આખિરત મેં લાનત કરતા હૈ ઔર ઉન કે લિયે ઝલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ''.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૫૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબા કે એતેબાર સે ફઝીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે''.

[સૂર-એ-ઝુખરૂફ: ૩૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કમ દર્જે વાલે જન્નતી કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અદના દર્જે કા જન્નતી વો હોગા, જિસ કે એક હઝાર મહલ હોંગે, હર દો મહલ કે દરમિયાન એક સાલ કે બરાબર ચલને કા ફાસલા હોગા, યે જન્નતી દૂર કે મહલોં કો ઈસી તરહ દેખેગા જિસ તરહ કરીબ કે મહલોં કો દેખેગા, હર એક મહલ મેં ખૂબ સૂરત ગેહરી સિયાહ આખોં વાલી હૂર હોંગી ઔર ઉમ્દા બાગ ઔર (ખિદમત કે લિયે) લડ઼કે હોંગે, જિસ ચીઝ કી ભી વો તલબ કરેગા, ઉસ કો પેશ કરદી જાએગી''.

[તર્ગીબ: ૫૨૮૦, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ﴿ كُلُوا مِن ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ ﴾ [સૂર-એ-અન્આમ: ૧૪૧]

તર્જમા: ''જબ દરખ્ત પર ફલ આએ, તો ઉસે ખાઓ''.

ફાયદા: મૌસમી ફલોં કા ઈસ્તેમાલ સિહત કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ ઔર બહુત સી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા ઝરિયા ભી હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને બચ્ચોં કો સાત સાલ કી ઉમ્ર મેં નમાઝ કા હુક્મ કિયા કરો, દસ સાલ કી ઉમ્ર મેં નમાઝ ન પઢ઼ને કી વજહ સે ઉન્હેં મારો ઔર ઈસ ઉમ્ર મેં પહુંચ કર ઉન્હેં અલાહિદ અલાહિદા બિસ્તરોં પર સુલાઓ''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૯૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૩ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — મસ્જિદે નબ્વી કી તામીર

મદીના તૈયબા મેં કયામ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સબ સે પેહલે એક મસ્જિદ કી તામીર કી, જિસે (મસ્જિદે નબ્વી) સે જાના જાતા હૈ. જહાં આપ ﷺ કા કયામ થા ઉસ સે મિલી હુઈ દો યતીમ બચ્ચોં કી ઝમીન થી, આપ ﷺ ને ઈસ કો મસ્જિદ કે લિયે પસંદ ફરમાયા. ઈન દોનોં બચ્ચોં ને ઉસે મુફત પેશ કરના ચાહા; મગર આપ ﷺ ને ઉસે કીમત દે કર ખરીદા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર સહાબા ؓ ને અપને હાથોં સે ઈસ મસ્જિદ કી તામીર કી. સહાબ-એ-કિરામ ؓ પત્થર ઉઠા ઉઠા કર લાતે ઔર ખુશી મેં શૌકિયા અશઆર પઢ઼તે ઔર અલ્લાહ કા શુક્ર બજા લાતે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી ઈન કે સાથ આવાઝ મિલાતે ઔર યહ પઢ઼તે:

''اَللّٰهُمَّ إِنَّ الْأَجْرَ أَجْرُ الْآخِرَةِ فَارْحَمِ الْأَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةَ''

તર્જુમા: ''ઐ અલ્લાહ! અસ્લ ઉજરત તો આખિરત કી ઉજરત હૈ, ઐ અલ્લાહ! અન્સાર વ મુહાજિર પર રહમ ફરમા.---- યે મસ્જિદ ઈસ્લામ કી સાદગી કી સચ્ચી તસ્વીર થી. ઈસ કી દીવારેં કચ્ચી થીં, ઈસ કે પાએ ખજૂર કે તને થે ઔર ઈસ કી છત ખજૂર કે પત્તે થે. મગર ઈસ કા ઈમામ અલ્લાહ કા નબી ﷺ ઔર ઈસ કે નમાઝી સહાબ-એ-કિરામ ؓ જૈસી મુકદ્દસ હસ્તિયાં થીં.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત — ઝમઝમ કા પાની

શહરે મક્કા મેં બૈતુલ્લાહ કે કરીબ હઝારોં સાલ સે ઝમ ઝમ કા ચશ્મા જારી હૈ; જિસ સે લાખોં કરોડ઼ોં ઈન્સાન પાની પીતે હૈં, હમારે ઝમાને મેં તકરીબન તીસ લાખ મુસલમાન હર સાલ હજ કે લિયે જાતે હૈં, હર શખ્સ ઝમ ઝમ પીતા હૈ ઔર ઘર લૌટતે વક્ત ઝિયાદા સે ઝિયાદા લે જાને કી કોશિશ કરતા હૈ, અરબ કે મુખ્તલિફ શહરોં મેં પહુંચાયા જાતા હૈ, ઈસ કે અલાવા સાલ ભર ઉમરા કરને વાલોં કા હુજૂમ રહતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ, કે આજ તક ઈસ મેં પાની કી કમી નહીં હુઈ; યકીનન યે અલ્લાહ કે ખઝાને સે આતા હૈ ઔર ઉસ કે ખઝાને મેં કિસી ચીઝ કી કમી નહીં.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ઝમીન કી પૈદાવાર મેં ઝકાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ઝમીન કી સીંચાઈ બારિશ, ચશ્મે યા નહર કે પાની સે કી જાતી હો, ઉસ (કી પૈદાવાર) મેં દસવાં હિસ્સા નિકાલના ફર્ઝ હૈ ઔર જિસ કી સીંચાઈ (કૂંએ વગૈરા સે) રહટ (યા ટયુબવેલ યા પંપ વગૈરા) કે ઝરિયે કી જાતી હો, તો ઉસ (કી પૈદાવાર) મેં બીસવાં હિસ્સા નિકાલના ફર્ઝ હૈ''.

[બુખારી: ૧૪૮૩, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

ફાયદા: જિસ તરહ માલે તિજારત મેં ઝકાત ફર્ઝ હૈ, ઈસી તરહ ઝમીન કી પૈદાવાર મેં ભી ઝકાત ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈદુલ ફિત્ર કી નમાઝ સે પેહલે મીઠી ચીઝ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈદુલ ફિત્ર કે દિન ઈદગાહ જાને સે પેહલે ચંદ ખજૂરેં તનાવુલ ફરમાતે થે ઔર ઉન કી તાદાદ તાક હોતી થી, (યાની તીન, પાંચ, સાત વગૈરા). [બુખારીઃ ૯૫૩, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કિસી કો કપડ઼ા પેહનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ કિસી કો કપડ઼ા પેહનાએ, તો જબ તક વો કપડ઼ા ઉસ કે બદન પર રહેગા, પેહનાને વાલા અલ્લાહ તઆલા કી હિફાઝત મેં રહેગા". [મુસ્તદરકઃ ૭૪૨૨, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "સૂદ કે સત્તર ગુનાહ હૈં, સબ સે કમતર દર્જા ઐસા હૈ, જૈસે કોઈ શખ્સ અપની માં કે સાથ ઝિના કરે". [ઇબ્ને માજાઃ ૨૨૭૪, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા, આખિરત કે મુકાબલે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અલ્લાહ કી કસમ! દુનિયા આખિરત કે મુકાબલે મેં ઇતની સી હૈ, કે તુમ મેં સે કોઈ અપની ઉંગલી સમંદર મેં ડાલે, ફિર નિકાલે ઔર દેખે કે ઉસ ઉંગલી પર કિતના પાની લગા હૈ".

[મુસ્લિમઃ ૭૧૯૭, અન મુસ્તૌરિદ رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કે લિયે હૂરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "ઉન અહલે જન્નત કે પાસ નીચી નિગાહ રખને વાલી, બડ઼ી બડ઼ી આંખોં વાલી હૂરેં હોંગી, વો હૂરેં સફાઈ મેં ઐસી હોંગી, ગોયા વો છુપે હુએ અંડે હૈં".

[સૂર-એ-સાફફાતઃ ૪૮ તા ૪૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમઃ ૫૨૯૬, અન કઅબ બિન માલિક رضي الله عنه]

ફાયદાઃ અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિયે ઇન્તેહાઈ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "બેશક અલ્લાહ ઔર ઉસ કે ફરિશ્તે હુઝૂર ﷺ પર રહમત ભેજતે હૈં. ઐ ઈમાન વાલો! તુમ ભી ઉન પર દુરૂદ ઔર સલામ ભેજા કરો". [સૂર-એ-અહઝાબઃ ૫૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવએ બદર

જબ મુસલમાન હિજરત કર કે મદીના ચલે ગએ ઔર ખુશ ગવાર માહૌલ મેં લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેની શુરૂ કી; ઔર દૂર દૂર ઈસ કા ચર્ચા હોને લગા, તો લોગ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હોને લગે, ચુનાંચે મુસલમાનોં કી ઈસ બઢ઼તી હુઈ તાદાદ કો દેખ કર કુફ્ફારે મક્કા અપને લિયે ખતરા મહસૂસ કરને લગે, ઈસ લિયે ઉન્હોં ને મુસલમાનોં કો સફહએ હસ્તી સે મિટાને કે લિયે એક તિજારતી કાફલે કો અબૂ સુફયાન કી સરપરસ્તી મેં સરમાયા લગા કર મુલ્કે શામ ભેજા, તાકે ઉસ કી આમદની સે ભારી જંગી સાઝ વ સામાન ખરીદ કર મુસલમાનોં સે ફૈસલા કુન જંગ કી જાએ. જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યહ ખબર મિલી કે અબૂ સુફયાન એક બડ઼ે તિજારતી કાફલે કો લે કર શામ સે મક્કા વાપસ આ રહા હૈ, જિસ મેં જંગી સામાન ભી હૈ, તો આપ ﷺ ને સહાબા કો આગે બઢ઼ કર ઉસ કાફલે કો રોકને કા હુક્મ દિયા. મુસલમાનોં કી ઈસ પેશ કદમી કી ખબર મિલતે હી અબૂ સુફયાન ને મદદ કે લિયે કુરૈશે મક્કા કો ઈત્તિલા દી, ઈસ ખબર કો સુનતે હી કુરૈશે મક્કા એક બડ઼ા લશ્કર લે કર મુકાબલે કે લિયે નિકલ પડ઼ે, અબૂ સુફયાન હાલાત કો સમજતે હુએ રાસ્તા બદલ કર અપને તિજારતી કાફલે કે સાથ સાહિલી રાસ્તે સે મક્કા પહુંચ ગયા, ઈધર કુરૈશે મક્કા ઔર મુસલમાનોં કે લશ્કર કા મૈદાને બદર મેં આમના સામના હુઆ, જિસ કે નતીજે મેં જંગે બદર કા વાકિઆ પેશ આયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	સુતૂન કા રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ મસ્જિદે નબ્વી મેં ખજૂર કે એક સુતૂન સે સહારા લગા કર ખુત્બા દિયા કરતે થે, બાદ મેં જબ મિમ્બર તૈયાર હો ગયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે દિન જબ ખુત્બા દેને કે લિયે મિમ્બર પર તશરીફ લે ગએ, તો વો સુતૂન બચ્ચોં કી તરહ રોને લગા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ મિમ્બર સે ઉતરે ઔર ઉસ કો અપને બદન સે ચિમટાયા, તો વો બચ્ચોં કી તરહ સિસકને લગા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''યે સુતૂન હમેશા ઝિક્ર (યાની ખુત્બા) સુના કરતા થા, અબ જો ન સુના તો રોને લગા''. [બુખારી: ૩૫૮૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	રૂકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બદતરીન ચોરી કરને વાલા શખ્સ વો હૈ જો નમાઝ મેં સે ભી ચોરી કરલે, સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! નમાઝ મેં કિસ તરહ ચોરી કરેગા? ફરમાયા: ''ઉસ કા રૂકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ સે ન કરે''. [ઈબ્ને ખુઝૈમા: ૬૪૩, અન અબી કતાદા ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	શાદી કે મૌકે પર દુઆ દેના

જબ કોઈ શાદી કરતા તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઉસ કો મુબારક બાદી પર યે દુઆ દેતે:

((بَارَكَ اللّٰهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِيْ خَيْرٍ))

તર્જમા: અલ્લાહ તુમ્હારી શાદી મુબારક કરે ઔર તુમ પર બરકતેં નાઝિલ ફરમાએ ઔર ખૈર વ ખૂબી કે સાથ તુમ્હારે દરમિયાન મુહબ્બત પૈદા ફરમાએ. [અબૂ દાઊદ: ૨૧૩૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અખીર રાત મેં ઈબાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "હર રાત મેં જબ રાત કા આખરી તિહાઈ હિસ્સા બાકી રેહ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા પેહલે આસ્માન પર તશ્રીફ લાતે હૈં ઔર યે એલાન કરતે હૈં, કે કૌન હૈ, જો મુજ સે દુઆ માંગે ઔર મૈં ઉસ કી દુઆ કબૂલ કરૂં, ઔર કૌન હૈ, જો મુજ સે સવાલ કરે ઔર મૈં ઉસ કો અતા કરૂં, ઔર કૌન હૈ, જો મુજ સે મગ્ફિરત તલબ કરે ઔર મૈં ઉસ કો માફ કરૂં". [અબૂ દાઊદઃ ૧૩૧૫, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "હર ઉસ જૂટે ગુનહગાર કે લિયે બડ઼ી તબાહી હોગી જો અલ્લાહ કી આયતોં કો સુનતા હૈ, જબ વો ઉસ કે સામને પઢ઼ી જાતી હૈ, ફિર ભી વો તકબ્બુર કરતા હુઆ (અપને કુફ્ર પર ઈસી તરહ) અડ઼ા રહતા હૈ, ગોયા ઉસ ને ઉન આયતોં કો સુના હી નહીં, તો આપ ઐસે શખ્સ કો દર્દ નાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિએ". [સૂર-એ-જાસિયાઃ ૭ તા ૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ, ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઈસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આ જાએ, ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે એ મેરે રબ! તૂને મુજ કો ઔર થોડ઼ે દિનોં કી મોહલત ક્યોં ન દી? તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા".

[સૂર-એ-મુનાફિકૂનઃ ૧૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી ઔરત કી ખૂબસૂરતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અગર જન્નત કી કોઈ ઔરત ઝમીન વાલોં કી તરફ જાંક લે, તો ઝમીન વ આસ્માન કે દરમિયાન તમામ ચીઝોં કો રૌશન કર દે ઔર ઉસ કો ખુશ્બૂ સે ભર દે ઔર ઉસ કે સર કી ઓઢ઼ની દુનિયા ઔર તમામ ચીઝોં સે બેહતર હૈ". [બુખારીઃ ૨૭૯૬, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દર્દે સર સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "હમ્મામ(ગુસલ ખાના) સે નિકલને કે બાદ કદમોં કો ઠંડે પાની સે ધોના દર્દે સર સે હિફાઝત કા ઝરિયા હૈ". [કંઝુલ ઉમ્માલઃ ૨૭૨૯૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો બંદા યે ચાહતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા રંજ વ મુસીબત કે વક્ત ઉસ કી દુઆ કબૂલ કરે, તો ઉસ કો ચાહિયે કે આરામ વ રાહત મેં ભી ખૂબ દુઆ કિયા કરે".

[તિર્મિઝીઃ ૩૩૮૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ગઝવએ બદર મેં મુસલમાનોં કી ફતહ

કુરૈશે મક્કા ને મદીના પર હમલા કરને ઔર અબૂ સુફયાન કે કાફલે કી હિફાઝત કે લિયે એક હઝાર પર મુશ્તમિલ લશ્કર ઔર જંગી સામાન સે લૈસ હો કર મૈદાને બદર મેં પાની કે ચશ્મે કે પાસ પડ઼ાવ ડાલા, દૂસરી તરફ હુઝૂર ﷺ સતરહ રમઝાનુલ મુબારક સન ૨ હિજરી મેં સહાબ-એ-કિરામ ؓ કો લે કર મૈદાને બદર પહુંચ ગએ, મુસલમાનોં કી તાદાદ તીન સૌ તેરહ યા કુછ ઝાઈદ થી, ઉન કે પાસ સિર્ફ સતરહ ઊંટ, દો ઘોડ઼ે ઔર આઠ તલવારેં થીં, મગર મુસલમાન અપની તાદાદ કી કમી ઔર બે સરો સામાની કે બાવજૂદ શહાદત કે શૌક મેં બહાદુરી કે જૌહર દિખાને કે લિયે બેતાબ થે, હુઝૂર ﷺ સહાબા કી સફેં દુરૂસ્ત ફરમા કર ખેમે મેં તશરીફ લે ગએ ઔર સજ્દે કી હાલત મેં દુઆ ફરમાઈ "એ અલ્લાહ! અગર આજ તૂને ઈસ મુઠ્ઠી ભર જમાત કો હલાક કર દિયા તો રૂએ ઝમીન પર તેરી ઈબાદત કરને વાલા કોઈ નહી રહેગા" અલ્લાહ તઆલા ને આપ કી ઈસ દુઆ કી બરકત ઔર સહાબા કી જાં નિસારી કી બદૌલત મુસલમાનોં કો શાનદાર કામયાબી અતા ફરમાઈ. કુફ્ફારે મક્કા મેં સે ઉતબા, શૈબા, અબૂ જહલ, ઉમય્યા બિન ખલફ જૈસે બડ઼ે બડ઼ે સત્તર કાફિર મારે ગએ ઔર સત્તર કૈદ કર લિએ ગએ, જબ કે મુસલમાનોં મેં ભી ચૌદહ સહાબ-એ-કિરામ ؓ શહીદ હુએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — એક અજીબ પરિંદા

"બય" નામી એક છોટા સા પરિંદા હે, જો ઊંચે ઊંચે દરખ્તોં પર અપના ઘોંસલા બનાતા હે, ઈસ કા ઘોંસલા સુરાહી કી તરહ હર તરફ સે બંદ હોતા હે, સિર્ફ એક તરફ સે જાનેકા રાસ્તા હોતા હે, ઈસ મેં બારિશ કા એક કતરા પાની ભી નહીં જા સકતા; ઈસ ઘોંસલે મેં અપની સારી ઝરૂરતેં પૂરી કરને કા અલગ અલગ ઈન્તેઝામ કરતા હે, યહાં તક કે રોશની કા ઈન્તેઝામ ઈસ તરહ કરતા હે કે હર દિન એક જુગ્નૂ પકડ઼ કર લાતા હે ઔર ઉસ કો ઘોંસલે મેં ફંસા દેતા હે ઔર વો જુગ્નૂ રાત ભર રોશ્ની દેતા રેહતા હે; ગૌર કીજિએ કે વો કૌન હે, જિસ ને એક છોટે સે પરિંદે કો ઈન્સાનોં કી તરહ ઐસે હુનર વ ફન અતા કિએ. યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હે.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હજ કી ફર્ઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "એ લોગો! તુમ પર હજ ફર્ઝ કર દિયા ગયા હે, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરને કી ફિક્ર કરો". [મુસ્લિમ: ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: જો કોઈ અપને ઘર કે નાન વ નફકે કે અલાવા હજ કરને પર કુદરત રખતા હો, તો ઐસે શખ્સ પર હજ કરના ફર્ઝ હે.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈદગાહ એક રાસ્તે સે જાના, દૂસરે સે આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈદગાહ એક રાસ્તે સે તશરીફ લે જાતે ઔર દૂસરે રાસ્તે સે તશરીફ લાતે.

[અબૂ દાઊદ: ૧૧૫૬, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કિસી કો ખિલાને પિલાને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને (મુસલમાન) ભાઈ કો ખાના ખિલાએ હત્તાકે ઉસ કો સૈર કરાદે ઔર ઉસ કો પાની પિલાએ, યહાં તક કે ઉસ કી પ્યાસ બુઝા દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જહન્નમ સે સાત ખંદકેં દૂર કર દેંગે, જિન મેં સે હર દો ખંદક કે દરમિયાન પાંચ સૌ સાલ કી દૂરી હોગી''.

[મુસ્તદરક: ૭૧૭૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	માલ જમા કરને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અપને પીછે ખઝાના છોડ઼ જાએ, તો વો ખઝાના એક ગંજા દો નુકતે વાલા સાંપ બન કર કયામત કે દિન ઉસ શખ્સ કે પીછે લગ જાએગા, વો શખ્સ ઘબરા કર કહેગા: તૂ ક્યા બલા હૈ? વો કહેગા: મૈં તેરા ખઝાના હું, જિસ કો તૂ છોડ઼ કર આયા થા, ફિર વો સાંપ ઉસ કે હાથ કો ખા લેગા, ફિર સારે બદન કો ખાએગા''.

[સહી ઈબ્ને હિબ્બાન:૩૩૨૬, અન સૌબાન رضي الله عنه]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હૈ?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈબ્ને આદમ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ચાર ચીઝોં કે અલાવા ઔર કિસી કી ઝરૂરત નહીં: (૧) ઘર: જિસ મેં વો રેહતા હૈ. (૨) કપડ઼ા: જિસ સે વો સતર છુપાતા હૈ. (૩) ખુશ્ક રોટી. (૪) પાની''.

[તિર્મિઝી: ૨૩૪૧, અન ઉસ્માન બિન અફ્ફાન رضي الله عنه]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જહન્નમ પર દર્દનાક અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક ઝક્કૂમ કા દરખ્ત બડ઼ે મુજરિમ કા ખાના હોગા, જો તેલ કી તલછટ જૈસા હોગા, વો પેટ મેં તેઝ ગર્મ પાની કી તરહ ખૌલતા હોગા (કહા જાએગા) ઈસ ગુનહગાર કો પકડ઼ લો ઔર ઘસીટતે હુએ દોઝખ કે બીચ મેં લે જાઓ, ફિર ઉસ કે સર પર તકલીફ દેને વાલા ખૌલતા હુઆ પાની ડાલો (ફિર કહા જાએગા) અઝાબ કા મઝા ચખ! તૂ અપને આપ કો બડ઼ી ઈઝ્ઝત વ શાન વાલા સમજતા થા, યહી વો અઝાબ હૈ જિસ કે બારે મેં તુમ શક કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-દુખાન: ૪૩ તા ૫૦]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સૂર-એ-ફાતિહા હર મર્ઝ કી દવા હૈ''.

[સુનને દારમી:૩૪૩૩, અન અબ્દુલ મલિક બિન ઉમૈર رضي الله عنه]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં: અગર જિસ્મ મેં કહીં દર્દ હો, તો દર્દ કી જગા હાથ રખ કર સાત મરતબા ''સૂર-એ-ફાતિહા'' પઢ઼ે ઇન્શા અલ્લાહ આરામ મિલેગા.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અગર કોઈ ગુનહગાર તુમ્હારે પાસ કોઈ ખબર લે કર આએ, તો ઉસ કી તહકીક કર લિયા કરો, કહીં ઐસા ન હો કે તુમ કિસી કૌમ કો અપની લા ઇલ્મી સે કોઈ નુકસાન પહુંચા દો, ફિર તુમ કો અપને કિએ પર પછતાના પડ઼ે''.

[સૂર-એ-હુજરાત: ૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	ગઝવએ ઉહદ

બદર કી શિકસ્ત સે કુરૈશે મક્કા કે હૌસલે તો પસ્ત હો ગએ થે, મગર ઉન મેં ગમ વ ગુસ્સે કી આગ ભડ઼ક રહી થી, ઉસ આગ ને ઉન કો એક દિન ભી ચૈન સે બૈઠને ન દિયા, એક સાલ તો ઉન્હોં ને કિસી તરહ ગુઝારા, મગર અગલે હી સાલ સન ૩ હિજરી મેં તીન હઝાર આદમિયોં કા એક બડ઼ા લશ્કર મક્કા સે રવાના હુઆ ઔર મદીના પહુંચ કર ઉહદ પહાડ઼ કે પાસ અપના પડ઼ાવ ડાલા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી શવ્વાલ સન ૩ હિજરી મેં જુમા કી નમાઝ પઢ઼ કર એક હઝાર મુસલમાનોં કો લે કર ઉહદ પહાડ઼ કી તરફ રવાના હુએ, મગર ઐન વક્ત પર મુનાફિકોં ને ધોકા દિયા ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબય તીન સૌ આદમિયોં કો લે કર વાપસ હો ગયા, અબ સિર્ફ સાત સૌ મુસલમાન રેહ ગએ. ઉહદ કે મકામ પર લડ઼ાઈ શુરૂ હુઈ ઔર દોનોં જમાતેં એક દૂસરે પર હમલા આવર હુઈ, ઈસ જંગ મેં મુસલમાનોં કો શુરૂ મેં ફતહ હુઈ, મગર એક ગલતી કી વજહ સે ઈસ લડ઼ાઈ મેં સત્તર સહાબ-એ-કિરામ કો જામે શહાદત નોશ કરના પડ઼ા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા એક દાંત મુબારક ભી ઈસ લડ઼ાઈ મેં શહીદ હો ગયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં સે પાની જારી હોના

હઝરત જાબિર ફરમાતે હૈં: સુલહે હુદૈબિયા કે દિન સહાબા પ્યાસે હો ગએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને એક પાની કા પ્યાલા રખા થા, આપ ﷺ ને વુઝૂ ફરમાયા, ફિર (બચે હુએ પાની)કી તરફ લોગ લપકે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પૂછા: ક્યા હુઆ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયા: ન હમારે પાસ પીને કો પાની હૈ ઔર ન વુઝૂ કરને કો, બસ યહી પાની હૈ જો આપ ﷺ કે સામને રખા હૈ, આપ ﷺ ને અપના હાથ પ્યાલે મેં રખ દિયા, પાની આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં મેં સે ચશ્મે કી તરહ ઉબલને લગા, હમ ને પિયા ઔર વુઝૂ ભી કિયા, ઉન સે પૂછા ગયા: કિતને આદમી થે? ફરમાયા: પંદરા સૌ થે ઔર અગર એક લાખ હોતે તબ ભી કાફી હો જાતા. [બુખારી: ૩૫૭૬]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીમાર કી નમાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ ખડ઼ે હો કર અદા કરો, અગર તાકત ન હો તો બૈઠ કર અદા કરો ઔર અગર ઈસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલૂ કે બલ લેટ કર અદા કરો''. [બુખારી: ૧૧૧૭, અન ઈમરાન બિન હુસૈન]

ફાયદા: અગર કોઈ બીમાર હો ઔર ખડ઼ે હોને પર કાદિર ન હો, તો રૂકૂઅ વ સજ્દે કે સાથ બૈઠ કર પઢ઼ે, અગર રૂકૂઅ વ સજ્દે પર ભી કાદિર ન હો, તો ઈશારે સે પઢ઼ે ઔર અગર બૈઠ કર પઢ઼ને કી તાકત ન રખતા હો, તો લેટ કર પઢ઼ે.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બીવી સે મુલાકાત કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કોઈ શખ્સ અપની બીવી કે પાસ (તન્હાઈ મેં)આએ ઔર યે દુઆ પઢ઼ે:

((بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હૂં, ઐ અલ્લાહ ! હમેં શૈતાન સે બચા ઔર હમેં દે ઉસ કી ભી શૈતાન સે હિફાઝત ફરમા. (જબ યહ દુઆ પઢ઼ લેગા) તો ઉસ કે બાદ જો ઔલાદ પૈદા હોગી શૈતાન ઉસ કો કભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકતા''. [બુખારી: ૧૪૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હૈ, લિહાઝા ન ઉસ પર ઝુલ્મ કરે ઔર ન ઉસ કો બેયાર વ મદદગાર છોડ઼ દે, જો શખ્સ અપને ભાઈ કી ઝરૂરત (પૂરી કરને) મેં લગા રહે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઝરૂરત (કો પૂરા કરને મેં) લગે રેહતે હૈં, ઔર જો શખ્સ કિસી મુસલમાન સે એક પરેશાની કો દૂર કરેગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી પરેશાની કો દૂર કર દેગા, ઔર જો કિસી મુસલમાન કે ઐબ કો છુપાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કે ઐબ કો છુપાએગા''. [અબૂ દાઊદ: ૪૮૯૩]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નાપ તૌલ મેં કમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બડ઼ી બરબાદી હૈ નાપ તૌલ મેં કમી કરને વાલોં કે લિએ કે જબ લોગોં સે (કોઈ ચીઝ) નાપ કર લેતે હૈં, તો પૂરા ભર કર લેતે હૈં, ઔર જબ લોગોં કો (કોઈ ચીઝ) પૈમાને સે નાપ કર યા વઝન કર કે દેતે હૈં તો (ઉસ મેં) કમી કર દેતે હૈં''. [સૂર-એ-મુતફ્ફિફીન: ૧ તા ૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે લોગ દુનિયા સે મુહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ઼ બૈઠે હૈં. (યાની દુનિયા કી મુહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ, કે કયામત કે દિન કી ન કોઈ ફ઼િક્ર હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ; હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મકસદ હી આખિરત કે લિયે તૈયારી કરના હૈ)''. [સૂર-એ-દહર: ૨૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફ઼િર વ ગુનહગાર કો કબ્ર મેં અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા (ગુનહગાર ઔર કાફ઼િર પર કબ્ર મેં) સત્તર અઝદહે મુસલ્લત કર દેતા હૈ, અગર ઉન મેં સે એક ભી અઝદહા ઝમીન પર ફુંકાર માર દે, તો કયામત તક ઝમીન કુછ ભી નહીં ઉગાએગી (કબ્ર મેં) કયામત કે દિન તક વો અઝદહે ઉસે નોચતે ઔર ડંક મારતે રહેંગે''.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ તો ઈન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ ઔર ઉસ કા ઈલાજ ગરમ પાની ઔર શહદ સે કરો''.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૩૭, અન આઇશા رضي الله عنها]

ફાયદા: ગુર્દે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ તો કૂલ્હોં મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઉસી દર્દ હી કી વજહ સે બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઉસ કા ઈલાજ આપ ﷺ ને યે બતાયા કે ગરમ પાની ઔર શહદ મિલા કર પિયો.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા રાત કે અખીર હિસ્સે મેં બંદે સે બહુત ઝિયાદા કરીબ હોતે હૈં, અગર તુમ સે હો સકે તો ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કિયા કરો''.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૧૧૬૨, અન અમ્ર બિન અબસા رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ફતહે મક્કા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સુલહે હુદૈબિયા મેં મુશરિકીને મક્કા સે જો મુઆહદા કિયા થા ઉન્હોં ને ઉસ કી ખિલાફ વર્ઝી કરતે હુએ બનુ બક કે સાથ મિલ કર મુસલમાનોં કે હલીફ કબીલએ બનુ ખુઝાઆ પર હમલા કિયા, હરમ મેં પનાહ લેને કે બાવજૂદ ભી ઉન્હેં કત્લ કિયા, જબ હુઝૂર ﷺ કો ઉન કી બદ અહદી ઔર કત્લ વ ગારત ગરી કા હાલ માલૂમ હુઆ, તો આપ ﷺ ૨૧ રમઝાન સન ૮ હિજરી કો દસ હઝાર સહાબ-એ-કિરામ કા અઝીમુશ્શાન લશ્કર લે કર ફાતેહાના શાન સે મક્કા મેં દાખિલ હુએ, અહલે મક્કા ને જો ઝુલ્મ વ સિતમ તેરહ સાલા દૌર મેં હુઝૂર ﷺ ઔર સહાબા પર ઢાયા થા, આજ વો યે સોચ રહે થે હમ સે હર એક ઝુલ્મ કા બદલા લિયા જાએગા, મગર રહમતે આલમ ﷺ કે અફવ વ દર ગુઝર કા હાલ દેખિયે કે જિન દુશ્મનોં ને આપ કો ગાલિયાં દી થીં, રાસ્તે મેં કાંટે બિછાએ થે, જિસ્મે અતહર પર નમાઝ કી હાલત મેં ગંદગી ડાલી થી, આપ કો દીવાના ઔર પાગલ કહા થા, હત્તા કે આપ કો મહબૂબ વતન મક્કા છોડ઼ને પર મજબૂર કિયા ઔર હિજરત કે બાદ ભી મદની ઝિંદગી મેં આપ કે સાથ જંગ કરતે રહે ઔર આપ કે કત્લ કી સાઝિશેં કરતે રહે, મગર કુર્બાન જાઈએ કે હુઝૂર ﷺ ને ઐસે તમામ ઝાલિમ દુશ્મનોં કે હક મેં આમ માફી કા એલાન ફરમા દિયા, આપ કે ઈસ રહમ વ કરમ કો દેખ કર બહુત સે લોગ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ. મોહસિને ઈન્સાનિયત ને અપને જાની દુશ્મન કે સાથ જિસ હુસ્ને સુલૂક, અચ્છે અખ્લાક ઔર રહમ વ કરમ કા મામલા કિયા, ક્યા દુનિયા કી તારી ઈસ કી મિસાલ પેશ કર સકતી હૈ? હરગીઝ નહીં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	પહાડ઼ોં સે ચશ્મે જારી હોના

ઝમીન પર બડ઼े બડ઼े પહાડ઼ હૈં, જિન કો અલ્લાહ તઆલા ને સખ્ત પત્થરોં સે બનાયા હૈ, યે ઝમીન સે સૈંકડ઼ોં ઔર હઝારોં ફિટ ઊંચે હોતે હૈં, અગર સોચા જાએ, તો વહાં પાની કા નામ વ નિશાન ભી નહીં હોના ચાહિયે, લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા કી બડ઼ી અનોખી કુદરત હૈ કે વો હઝારોં ફિટ ઊંચે પત્થરોં સે પાની કે સાફ વ શફફાફ ચશ્મે જારી કર દેતા હૈ ઔર યે ચશ્મે ધીરે ધીરે બઢ઼તે રેહતે હૈં, યહાં તક કે વો પહાડ઼ોં સે નિકલ કર નદિયોં ઔર નહરોં કી શકલ મેં જારી હો જાતે હૈં. યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ કે સખ્ત તરીન પત્થરોં કે દરમિયાન સે પાની કા ચશ્મા જારી કર દેતે હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સદકએ ફિત્ર

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ રદિ. બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બેહયાઈ ઔર ફુઝૂલ બાતોં સે રોઝે કી સફાઈ ઔર ગરીબોં કે ખાને કે ઈન્તેઝામ કે લિયે સદકએ ફિત્ર કો વાજિબ કરાર દિયા હૈ.

[અબૂ દાઊદ: ૧૬૦૯]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	જુમા ઔર ઈદૈન કે લિયે ગુસ્લ કરના

આપ ﷺ જુમા, ઈદૈન ઔર અરફા કે દિન ગુસ્લ ફરમાતે થે.

[મુસનદે અહમદ: ૧૬૨૭૯, અન ફાકેહ બિન સઅદ રદિ.]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બેટિયોં કી અચ્છી તરહ પરવરિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ મુસલમાન કી દો બેટિયાં હોં ઔર ઉસ ને ઉન કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કિયા, તો યહી બેટિયાં ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ કરાએગી''. [ઇબ્ને માજા: ૩૬૭૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: યહાં દો બેટિયોં કા ઝિક્ર હૈ, દૂસરી હદીસોં મેં એક યા દો સે ઝાઇદ બેટિયોં કા ભી ઝિક્ર આયા હૈ, ઇસ સે માલૂમ હુઆ જિતના ભી હો ઉન કી અચ્છી તરબિયત કરની ચાહિયે.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નમાઝ છોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જાન બૂજ કર નમાઝ છોડ઼ દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે સારે આમાલ બે કાર કર દેતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા ઝિમ્મા ઉસ સે બરી હો જાતા હૈ, જબ તક કે વો અલ્લાહ સે તૌબા ન કર લે''. [તરગીબ વ તરહીબ: ૭૮૩, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખૂશ હો જાઓ ઔર અપને મતલૂબ કી ઉમ્મીદ રખો, અલ્લાહ કી કસમ! મુજે તુમ્હારે મોહતાજ હોને કા અંદેશા નહીં, મુજે તો ઇસ બાત કા અંદેશા હૈ, કહીં તુમ પર દુનિયા ખોલ ન દી જાએ, જિસ તરહ તુમ સે પેહલોં પર ખોલી ગઈ થી, પસ તુમ ઇસ મેં ઇસ તરહ રગબત ઝાહિર કરને લગો, જિસ તરહ ઉન લોગોં ને કી થી ઔર વો દુનિયા તુમ્હેં ઇસ તરહ હલાક કર દે, જિસ તરહ ઉન કો કિયા થા''. [બુખારી: ૪૦૧૫, અન અમ્ર બિન ઔફ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કે ઉમદા ફર્શ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(અહલે જન્નત) સબ્ઝ રંગ કે નક્શ વ નિગાર વાલે ફર્શો ઔર ઉમદા કાલીનોં પર તકિયા લગાએ બૈઠે હોંગે''. [સૂર-એ-રહમાન: ૭૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ઝયતૂન કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા : ઝયતૂન કે તેલ કો બતૌર સાલન કે ઇસ્તેમાલ કરો ઔર ઉસકા તેલ લગાઓ, ઇસ લિયે કે યે એક બાબરકત દરખ્ત સે હાસિલ હોતા હૈ. [સુનને ઇબ્નેમાજા : ૩૩૧૯, અન ઉમર ؓ]

ફાયદા : અલ્લામહ ઇબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે સ્યાહ ઝયતૂન હર કિસ્મ કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ, દસ્તઆવર હૈ ઔર પેટ કે કીડ઼ોં કો નિકાલતા હૈ. [તિબ્બે નબ્વી : ૧/૩૫૯]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મુસલમાન આપસ મેં એક દૂસરે કે ભાઈ હૈં (અગર ઇન કે દરમિયાન લડ઼ાઈ હો જાએ) તો અપને દો ભાઈયોં કે દરમિયાન સુલહ કરા દિયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહા કરો, તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ''. [સૂર-એ-હુજરાત: ૧૦]

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ**

હજ ઈસ્લામ કે પાંચ અરકાન મેં સે એક રૂક્ન હૈ જો સન ૯ હિજરી મેં ફર્ઝ કિયા ગયા. લિહાઝા ઈસ ફરીઝે કી અદાયગી કે લિયે ઈસી સાલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ؓ કો અમીરે હજ બનાયા ઔર મુસલમાનોં કો હજ કરાને કી ઝિમ્મેદારી સુપુર્દ કી. હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ؓ કે સાથ મદીના સે તીન સૌ આદમિયોં કા કાફલા હજ કે લિયે રવાના હુઆ. ઈસ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ સે હઝરત અલી ؓ ભી રવાના હુએ ઔર કુર્બાની કે રોઝ જબ સબ લોગ મીના મેં જમા થે, એલાન ફરમાયાઃ જન્નત મેં કોઈ કાફિર દાખિલ નહીં હોગા, ઔર ઈસ સાલ કે બાદ કોઈ મુશરિક હજ નહી કર સકતા ઔર કોઈ શખ્સ (જાહિલી રસ્મ કે મુતાબિક) નંગા હો કર તવાફ નહીં કર સકતા. ઈસ્લામ મેં યે પેહલા ફર્ઝ થા જિસ કે અમીર હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ؓ ઔર ખતીબ હઝરત અલી ؓ થે.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **દરખ્ત કા મુહમ્મદ ﷺ કી ગવાહી દેના**

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ؓ ફરમાતે હૈં કે હમ એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ સફર મેં થે કે એક દેહાતી આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ તુમ ગવાહી દો, ઈસ બાત કી કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઉસ કે બંદે ઔર રસૂલ હૈં, તો વો કેહને લગા, તુમ્હારી ઈસ બાત પર ગવાહ કૌન હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ યે સલમ કા દરખ્ત. વો દરખ્ત મૈદાન કે કિનારે પર થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો બુલાયા, તો વો ઝમીન કો ચીરતા હુઆ આપ ﷺ કે સામને ખડ઼ા હો ગયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ સે તીન મરતબા ગવાહી ચાહી, તો ઉસ ને તીન મરતબા ગવાહી દી કે આપ ﷺ સચ્ચે રસૂલ હૈં, ફિર વો અપની જગા ચલા ગયા. [સુનને દારમીઃ ૧૬, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **બગૈર કિસી ઉઝ્ર કે નમાઝ કઝા કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બગૈર કિસી ઉઝ્ર કે એક વક્ત મેં પઢ઼ે વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝે પર પહુંચ ગયા". [મુસ્તદરકઃ ૧૦૨૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **ફકીરી ઔર કુફ્ર સે પનાહ માંગને કી દુઆ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસ દુઆ કો પઢ઼ કર કુફ્ર ઔર ફક્ર સે પનાહ માંગતેઃ

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ ! મૈં કુફ્ર, ફક્ર વ ફાકા ઔર કબ્ર કે અઝાબ સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[નસઈઃ ૫૪૬૭, અન મુસ્લિમ બિન અબી બકરા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈદ કી રાત ઈબાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈદુલ ફિત્ર ઔર ઈદુલ અદહા કી દોનોં રાતોં કો જાગ કર અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરેગા તો કયામત કે દિન ઉસ કા દિલ ઝિંદા રહેગા કે જિસ દિન લોગોં કે દિલ મુર્દા હો જાએંગે''. [ઈબ્ને માજા: ૧૭૮૨, અન અબી ઉમામા ؓ]

ફાયદા: ઈદુલ ફિત્ર કી રાત અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત ઔર પૂરે રમઝાન કા ઈનામ લેને કી રાત હૈ, ઈસ લિયે ઈસ રાત મેં આતિશ બાઝી ઔર પટાખે વગૈરા સે પરહેઝ કરના ચાહિયે, જો કે ગૈરોં કા કામ હૈ.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નમાઝ મેં સુસ્તી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐસે નમાઝિયોં કે લિયે બડ़ી ખરાબી હૈ, જો અપની નમાઝોં કી તરફ સે ગફલત વ સુસ્તી બરતતે હૈં, જો સિર્ફ રિયાકારી કરતે હૈં''. [સૂર-એ-માઊન: ૪ તા ૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જબ અલ્લાહ તઆલા) ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ તો ઉસ કો (ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસ કા ઈકરામ કરતા હૈ તો વો (બતૌરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ, કે મેરે રબ ને મેરી કદર બઢ़ા દી. (હાલાંકે યે ઉસ કી તરફ સે ઈસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ)''. [સૂર-એ-ફજ્ર: ૧૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં તીન કિસ્મ કે લોગ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન જહન્નમ સે એક ગરદન નિકલેગી, જિસ કી દો દેખને વાલી આખેં, દો સુનને વાલે કાન ઔર એક બોલને વાલી ઝબાન હોગી, વો કહેગી: તીન કિસ્મ કે લોગ મેરે સુપુર્દ કિએ ગએ હૈં: (૧) હર મગરૂર હક જાન કર રૂગરદાની કરને વાલા. (૨) અલ્લાહ કે સાથ કિસી ઔર કો ખુદા સમજ કર પુકારને વાલા. (૩) તસ્વીર બનાને વાલા''. [શોઅબુલ ઈમાન: ૬૦૮૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ- કિરામ કો હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિખાતે થે:

((بِسْمِ اللّٰهِ الْكَبِيْرِ، أَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَعَّارٍ، وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ)) [તિર્મિઝી: ૨૦૭૫]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ અલી ؓ! તીન કામ વો હૈં જિન મેં તાખીર ન કરો: (૧) નમાઝ: જબ ઉસ કા વક્ત આ જાએ. (૨) જનાઝા: જબ તૈયાર હો જાએ. (૩) બેશૌહર વાલી ઔરત કા નિકાહ: જબ ઉસ કે લિયે કોઈ મુનાસિબ જોડ़ા મિલ જાએ''. [તિર્મિઝી: ૧૭૧, અન અલી બિન અબી તાલિબ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હજ્જતુલ વિદા મેં હુઝૂર ﷺ કા તારીખી ખુત્બા

૯ ઝિલ હિજ્જા સન ૧૦ હિજરી કો જુમા કે દિન અરફાત કે મૈદાન જિસ મેં કમ વ બેશ એક લાખ ચૌબીસ હઝાર સહાબ-એ-કિરામ ﷺ મૌજૂદ થે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક અલ વિદાઈ ઔર તારીખી ખુત્બા દિયા. જિસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ગૌર સે સુનો! તુમ્હારા એક માબૂદ હૈ ઔર તુમ એક બાપ હઝરત આદમ ﷺ કી ઔલાદ હો. સબ મુસલમાન ભાઈ ભાઈ હૈં, કિસી કો કિસી પર બડ઼ાઈ હાસિલ નહીં, મગર જિન કે આમાલ નેક હોં. ઔર સુનો! ઔરતોં કે બારે મેં અલ્લાહ સે ડરતે રેહના, તુમ દોનોં કા એક દૂસરે પર હક હૈ. તુમ્હારા ખૂન ઔર તુમ્હારા માલ એક દૂસરે પર હરામ હૈ. દેખો! મેરે બાદ ગુમરાહ ન હો જાના કે એક દૂસરે કો કત્લ કરને લગો. મેરે બાદ તુમ્હારે લિયે ખુદાએ તઆલા કી કિતાબ ઔર મેરી પૈરવી સીધા રાસ્તા હૈ, અગર ઇસ પર મઝબૂતી સે કાયમ રહોગે, તો કભી ગુમરાહ ન હોગે. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ લોગો! ક્યા મૈં ને તુમ કો અપને રબ કા પૈગામ પૂરા પૂરા પહુંચા દિયા? લોગો ને અર્ઝ કિયાઃ બેશક આપ ﷺ ને પૂરા પૂરા પૈગામ પહુંચા દિયા. આપ ﷺ ને શહાદત કી ઉંગલી આસ્માન કી તરફ ઉઠાઈ ઔર તીન મરતબા ફરમાયાઃ ''એ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના''. ખુત્બે કે બાદ આપ ﷺ ઝિક્રે ઇલાહી મેં મશ્ગૂલ હો ગએ ઔર હજ કે અરકાન મુકમ્મલ કર કે મદીના વાપસ હુએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — બરમૂડા કા અજીબ વ ગરીબ સમંદર

અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર મેં એક ઐસી જગા બનાઈ હૈ, જિસે ''બુહૈરએ બરમૂડા મુસલ્લસ'' કેહતે હૈં, ઇસ સમંદરી ઇલાકે કે મુતઅલ્લિક બડ઼ી અજીબ બાત યે હૈ, કે ઇસ મેં કોઈ હવાઈ જહાઝ, પાની કા જહાઝ વગૈરા જાતા હૈ, તો વો ગાયબ હો જાતા હૈ. કઈ દફા તો ઐસા હુઆ કે ઇસ કે પાસ સે ગુઝરને વાલે જહાઝ મેં આગ લગ ગઈ, જિસ સે વો જલ કર રાખ હો ગયા. અબ તક તકરીબન પાંચ સૌ એક્કીસ (૫૨૧)હવાઈ જહાઝ ઇસ સમંદરી ઇલાકે કે ઊપર સે ગુઝરતે હુએ અચાનક જલ કર તબાહ હો ચુકે. દુનિયા કે સાઈન્સ દાં આજ તક યહ તહકીક ન કર સકે, ફલકી સય્યારચે (Satelite) કે ઝરિયે જો તસવીર લી ગઈ ઇસ મેં સિર્ફ કુહરા નઝર આતા હૈ, આખિર દુનિયા કે ઇસ હિસ્સે મેં ક્યા હૈ? યકીનન ઇન્સાન કો અલ્લાહ કી કુદરત કે આગે ઘુટને ટેકને હી પડ઼તે હૈં ઔર યે માનના પડ઼તા હૈ કે પૂરી કાઇનાત કા ચલાને વાલા અલ્લાહ હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સદકએ ફિત્ર કિસ પર વાજિબ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હર બડ઼ે છોટે, મર્દ વ ઔરત, આઝાદ વ ગુલામ મુસલમાનોં પર એક સાઅ ખજૂર યા એક સાઅ જૌ સદકએ ફિત્ર વાજિબ કરાર દિયા હૈ ઔર નમાઝે ઈદ સે પેહલે ઉસ કી અદાયગી કા હુક્મ દિયા હૈ. [બુખારીઃ ૧૫૦૩, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — તકબીર કેહતે હુએ ઈદગાહ જાના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈદુલ ફિત્ર કે દિન ઘર સે નિકલ કર ઈદગાહ જાતે હુએ (રાસ્તે મેં) તકબીર પઢ઼ા કરતે થે. (તકબીર યહ હૈઃ

((اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ)) [સુનને દારે કુતની: ૧૭૩૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈનામ કી રાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ ઈદુલ ફિત્ર કી રાત હોતી હૈ તો ઉસ કા નામ આસ્માનોં પર લયલતુલ જાઇઝહ (યાની ઈનામ કી રાત) સે લિયા જાતા હૈ ઔર જબ ઈદ કી સુબહ હોતી હૈ તો હક તઆલા શાનહૂ ફરિશ્તોં કો તમામ શહરોં મેં ભેજતે હૈં, વો ઝમીન પર ઉતર કર તમામ ગલિયોં, રાસ્તોં કે સિરોં પર ખડ઼े હો જાતે હૈં ઔર ઐસી આવાઝ સે જિસ કો જિન્નાત ઔર ઈન્સાન કે અલાવા હર મખ્લૂક સુનતી હૈ. પુકારતે હૈ કે એ મુહમ્મદ ﷺ કી ઉમ્મત ઉસ કરીમ રબ કી બરગાહ કી તરફ ચલો જો બહુત ઝિયાદા અતા ફરમાને વાલા હૈ ઔર બડ઼े સે બડ઼े કસૂર કો માફ કરને વાલા હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૩૫૪૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ માલ સે સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને હરામ માલ જમા કિયા, ફિર ઉસ મેં સે સદકા કિયા, તો અજ્ર વ સવાબ કે બજાએ ઉલ્ટા વબાલ હોગા''. [મુસ્તદરક: ૧૪૪૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સહાબા ﷺ કી દુનિયા સે બેઝારી

હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ કુછ લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે, જિન કે હાથોં મેં ભૂની હુઈ બકરી થી, ઉન લોગોં ને હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ કો (ખાને કે લિયે બુલાયા) તો ઉન્હોં ને ઈન્કાર કર દિયા ઔર કહા કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ઈસી હાલ મેં દુનિયા સે ચલે ગએ, કે જૌ કી રોટી ભી પેટ ભર કર કભી નહીં ખાએ. [બુખારી: ૫૪૧૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કા ગુસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ જહન્નમી લોગ જહન્નમ મેં ડાલે જાએંગે તો ઉસ કી ખૌફનાક આવાઝ સુનેંગે ઔર વો ઐસી ભડ઼ક રહી હોગી કે (ગોયા) ગુસ્સે કે મારે ફટ જાએગી''.

[સૂર-એ-મુલ્ક: ૭ તા ૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસે બુખાર આ જાએ વો તીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼े, તો (ઈન્શા અલ્લાહ) ઉસે શિફા હાસિલ હોગી:

((بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ إِنَّمَا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصْدِيْقَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસ્દીક કરતે હુએ. [ઇબ્ને અબી શૈબા: ૧૭૨, અન મક્હૂલ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ આપસ મેં ખુફિયા બાતેં કરો, તો ગુનાહ ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી ઔર રસૂલ કી ના ફરમાની કી ખુફિયા બાતેં ન કિયા કરો, બલ્કે ભલાઈ ઔર પરહેઝગારી કી બાતોં કા મશવરા કિયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, જિસ કે પાસ તુમ સબ જમા કિએ જાઓગે''. [સૂર-એ-મુજાદલા: ૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત

હુઝૂર જિસ માહૌલ કી ઈસ્લાહ કે લિયે ભેજે ગએ થે, આપ ﷺ ને ૨૩ સાલ કી મુખ્તસર ઝિંદગી મેં ઈન્કિલાબ બરપા કર દિયા, ઝલાલત વ ગુમરાહી મેં ભટકી હુઈ ઈન્સાનિયત કો હિદાયત વ રેહનુમાઈ કા નમુના બના દિયા, ઝુલ્મ વ સિતમ ઔર ચોરી વ ડાકાઝની ખત્મ કર કે મુહબ્બત વ ભાઈચારગી વ અમન વ અમાન કી બુનિયાદ ડાલ દી, અલગર્ઝ જબ આપ ને તબલીગ વ રિસાલત કા ફરીઝા અંજામ દે દિયા ઔર જિસ મકસદ કે લિયે આપ કો ભેજા ગયા થા ઉસ કો મુકમ્મલ ફરમા દિયા, તો હઝરત જિબ્રઈલ ؑ ને આકર ઈત્તિલા દી, કે અબ આપ કી વફાત કા વક્ત આ ગયા હૈ, ચુનાંચે માહે સફર કે આખિર મેં મર્ઝ શુરૂ હુઆ ઔર બઢ઼તા ગયા, ફિર અપની અઝવાજે મુતહહરાત સે ઈજાઝત લે કર હઝરત આઈશા ؓ કે ઘર મેં કયામ ફરમાયા, ઉસ દૌરાન સહાબા સે કુછ નસીહતેં ભી ફરમાતે રહે, લેકિન મર્ઝ કી શિદ્દત બઢ઼તી જા રહી થી, બિલ આખિર ''اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاَلْحِقْنِيْ بِالرَّفِيْقِ الْاَعْلٰى. اَللّٰهُمَّ فِي الرَّفِيْقِ الْاَعْلٰى'' કેહતે હુએ રબિઉલ અવ્વલ મેં પીર કે દિન, કયામત તક આને વાલી નસ્લોં કે સામને દસ્તૂરે ઝિંદગી દે કર અપને મહબૂબે હકીકી સે જા મિલે, આપ કી વફાત કી ખબર મુસલમાનોં પર બિજલી બન કર ગિરી, સહાબ-એ-કિરામ ؓ મુહસિને ઈન્સાનિયત કી જુદાયગી પર અક્લ વ હવાસ ખો બૈઠે, હર એક પર મુસીબત કા પહાડ઼ ટૂટ પડ઼ા, સભી રંજ વ ગમ સે નિઢાલ હો ગએ, ચુનાંચે હઝરત અબૂબક્ર ؓ ને કુર્આની આયત પઢ઼ કર નસીહત ફરમાઈ, ફિર લોગોં કો સમજાયા ઔર સબ્ર દિલાયા, મંગલ ઔર બુધ કી દરમિયાની રાત મેં તદફીન અમલ મેં આઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | થોડ઼ા સા ખાના હઝાર આદમિયોં કો કાફી હો ગયા

હઝરત જાબિર ؓ ફરમાતે હૈં કે ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર મૈં ને બકરી કા એક બચ્ચા ઝબહ કિયા ઔર મેરી બીવી ને જૌ કા આટા ગુંધા ઔર ગોશ્ત કી હાંડી ચૂલ્હે પર ચઢ઼ા દી, ઔર મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ ગયા ઔર અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! ચંદ આદમિયોં કો અપને સાથ લેકર ઘર તશરીફ લે ચલેં, લેકિન આપ ﷺ ને તમામ સહાબા મેં એલાન ફરમા દિયા, કે જાબિર ને તુમ્હારી દાવત કી હૈ. હઝરત જાબિર ؓ ફરમાતે હૈં, કે મૈં ઘબરા ગયા, લેકિન આપ ﷺ તશરીફ લાએ ઔર ખુદા કી કસમ! સબ ને ઈતને થોડ઼ે સે ખાને કો ખૂબ પેટ ભર ખાયા, ફિર ભી હાંડી ભરી હુઈ થી ઔર આટા ભી કુછ કમ નહી હુઆ થા, હાલાંકે સહાબા ؓ હઝાર કી તાદાદ મેં થે.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો કોઈ નમાઝ પઢ઼ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યહ હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ઼લે''. [તિર્મિઝીઃ ૧૭૭, અન અબી કતાદા ؓ]

ફાયદાઃ અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કી કઝા પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તમામ મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ કરના

અગલે પિછલે તમામ મુસલમાનોં કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત ઈસ તરહ કરે: ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ [સૂર-એ-હશ્ર: ૧૦]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છે અખ્લાક પર જન્નત કે આલા દરજાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો બાતિલ પર રેહતે હુએ જૂટ બાત છોડ઼ દે, ઉસ કે લિયે જન્નત કે ઈર્દ ગિર્દ ઘર બનાયા જાએગા ઔર જો હક પર રેહતે હુએ ઝગડ઼ા છોડ઼ દે, ઉસ કે લિયે જન્નત કે બિલ્કુલ બીચ મેં ઘર બનાયા જાએગા; ઔર જિસ કે અખ્લાક અચ્છે હોં, ઉસ કે લિયે જન્નત કે આલા દર્જે પર ઘર બનાયા જાએગા''.

[તિર્મિઝી: ૧૯૯૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિન લોગોં ને મુસલમાન મર્દ ઔર મુસલમાન ઔરતોં કો તકલીફ પહુંચાઈ ફિર તૌબા ભી નહીં કી, તો ઉન કે લિયે દોઝખ ઔર સખ્ત જલને વાલા અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-બુરૂજ: ૧૦]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ જમા કર કે ખુશ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ (ઇન્તિહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યહ માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા; હરગીઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસી આગ મેં ડાલેંગા જો હર ચીઝ કો તોડ઼ ફોડ઼ કર રખ દેગી''.

[સૂર-એ-હુમઝહ: ૨ તા ૪]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત ઔર જહન્નમ કા એક એક કતરા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર જન્નત કા એક કતરા તુમ્હારી ઈસ દુનિયા મેં તુમ્હારે પાસ આ જાએ, તો સારી દુનિયા કો મીઠા કર દે ઔર અગર જહન્નમ કા એક કતરા તુમ્હારી ઈસ દુનિયા મેં આ જાએ, તો સારી દુનિયા કો તુમ્હારે લિયે યે કડ઼વા કર દે''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૯૪૮, અન અબી દર્દા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જુવોં કા ઈલાજ

હઝરત કઅબ બિન ઉજરા ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ મેરે પાસ તશરીફ લાએ ઔર ઉસ વક્ત મેરે સર સે જુવેં ગિર રહી થીં, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ કો ઈન જુવોં સે તકલીફ હૈ? મૈં ને અર્ઝ કિયા: જી હાં! તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: સર મુંડવા દો''.

[બુખારી: ૫૭૦૩]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે મુજ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐ બેટે! જબ ઘર પર જાઓ તો અપને અહલ વ અયાલ કો સલામ કર કે દાખિલ હોના, ઈસ લિયે કે તેરા સલામ કરના તેરે ઔર તેરે અહલ વ અયાલ કે હક મેં બરકત કા બાઈસ હોગા''.

[તિર્મિઝી: ૨૬૯૮]

શવ્વાલુલ
મુકર્રમ

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ખદીજા ﷺ

હઝરત ખદીજા ﷺ બિન્તે ખુવૈલિદ બડ઼ી બા કમાલ ઔર નેક સીરત ખાતૂન થીં, ઉન કા તઅલ્લુક કુરૈશ કે મુઅઝઝઝ ખાનદાન સે થા, વો ખુદ ભી બા અસર ઔર કામયાબ તિજારત કી માલિક થીં. ઉન કી પેહલી શાદી અબૂ હાલા સે હુઈ, જિન સે દો લડ઼કે પૈદા હુએ, ઉન કે ઇન્તેકાલ કે બાદ દૂસરી શાદી અતીક બિન આબિદ મખઝૂમી સે હુઈ, ઉન સે એક લડ઼કી પૈદા હુઈ, કુછ દિનોં કે બાદ અતીક કી ભી વફાત હો ગઈ. હઝરત ખદીજા ﷺ કી શરાફત વ માલદારી કી વજહ સે બહુત સે સરદારાને કુરૈશ ને ઉન સે નિકાહ કરને કી ખ્વાહિશ કા ઈઝહાર કિયા, મગર વો ઇન્કાર કરતી રહીં, જબ ઉન્હોં ને હુઝૂર ﷺ કી અમાનત વ સચ્ચાઈ કી શોહરત સુની, તો ઉન સે નિકાહ કી રગબત પૈદા હુઈ, મઝીદ તસલ્લી કે લિયે આપ ﷺ કો માલે તિજારત દે કર અપને ગુલામ મૈસરા કે સાથ મુલ્કે શામ ભેજા, ફિર જબ આપ ﷺ સફર સે વાપસ તશરીફ લાએ, તો હઝરત ખદીજા ﷺ ને તિજારત મેં બરકત ઔર આપ ﷺ કી અમાનત વ અખ્લાક સે મુતઅસ્સિર હો કર ખુદ નિકાહ કા પૈગામ ભેજા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈસ કા તઝકિરા અપને મુશ્ફિક ચચા અબૂ તાલિબ સે કિયા, ઉન્હોં ને બખુશી મંઝૂર કર કે હઝરત ખદીજા ﷺ સે આપ ﷺ કા નિકાહ કર દિયા, ઉસ વક્ત હુઝૂર ﷺ કે ઉમ્ર પચ્ચીસ ઔર હઝરત ખદીજા ﷺ કી ઉમ્ર ચાલીસ સાલ થી.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — સમંદર કા ઉતરના ચઢ઼ના

સમંદર કે કિનારે અગર આપ જાએં તો દેખેંગે કે સમંદર કા પાની કિનારે કી તરફ કભી ચઢ઼ જાતા હૈ ઔર કભી ઉતર જાતા હૈ, લેકિન ઉસ કે ચઢ઼ને કી એક હદ હોતી હૈ; અગર વો ઉસ હદ કો પાર કર જાએ તો ઝબરદસ્ત જાની વ માલી નુકસાન હો જાએ, ક્યોંકિ દુનિયા કા તીન હિસ્સા પાની ઔર એક હિસ્સા ખુશ્કી હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ જિસ ને સમંદરોં કો ઉન કી હદોં મેં રોક રખા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અલ્લાહ તઆલા પૂરી કાયનાત કા રબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''સુન લો! ઉસી કા કામ હૈ પૈદા કરના ઔર હુક્મ ચલાના, વો બડ઼ે કમાલાત વાલા અલ્લાહ હૈ, જો તમામ આલમ કા પરવરદિગાર હૈ''. [સૂર-એ-આરાફ: ૫૪]

ખુલાસા: પૂરી દુનિયા કા રબ અલ્લાહ તઆલા હી હૈ; લિહાઝા હમારે લિયે ઝરૂરી હૈ કે હમ ઉસ પર ઈમાન લાએં ઔર ઉસ કા હુક્મ માનેં.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — માફ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપની ઝાત કે લિયે કભી કિસી સે કોઈ બદલા નહીં લિયા. [મુસ્લિમ: ૬૦૪૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	શવ્વાલ મેં છે (૬) રોઝે રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ રમઝાન કે રોઝોં કો રખને કે બાદ શવ્વાલ કે છે (૬) રોઝે ભી રખે, તો વો પૂરે સાલ કે રોઝે રખને કે બરાબર હૈ''. [મુસ્લિમઃ ૨૭૫૮, અન અબી અય્યૂબ અનસારી ؓ]

ફાયદાઃ જો શખ્સ શવ્વાલ કે પૂરે મહીને મેં કભી ભી ઉન છે રોઝોં કો રખેગા તો વો ઈસ ફઝીલત કા મુસ્તહિક હોગા.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુનાફિક કી નિશાનિયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મુનાફિક કી તીન નિશાનિયાં હૈં, જબ બાત કરે તો જૂટ બોલે, વાદા કરે તો પૂરા ન કરે, જબ કોઈ અમાનત રખી જાએ તો ઉસ મેં ખયાનત કરે''.

[બુખારીઃ ૩૩, મુસ્લિમઃ ૨૧૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	મૌત ઔર માલ કી કમી સે ગભરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''આદમી દો ચીઝોં કો નાપસંદ કરતા હૈ, (હાલાંકે દોનોં ઉસ કે લિયે ખૈર હૈં) એક મૌત કો, હાલાંકે મૌત ફિતનોં સે બચાવ હૈ, દૂસરે માલ કી કમી કો, હાલાંકે જિતના માલ કમ હોગા ઉતના હી હિસાબ કમ હોગા''. [મુસ્નદે અહમદઃ ૨૩૧૧૩, મહમૂદ બિન લબીદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હર એક કો નામએ આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''વો દિન યાદ કરને કે કાબિલ હૈ, જિસ દિન તમામ આદમિયોં કો ઉન કે નામએ આમાલ કે સાથ મૈદાને હશ્ર મેં બુલાએંગે, ફિર જિન કા નામએ આમાલ દાહિને હાથ મેં દિયા જાએગા, તો વો (ખુશ હો કર) અપને નામએ આમાલ કો પઢ઼ને લગેંગે ઉન પર એક ધાગે કે બરાબર ભી ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલઃ ૭૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર બીમારી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા ને હર બીમારી કે લિયે દવા ઉતારી હૈ, જબ બીમારી કો સહી દવા પહુંચ જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે બીમારી ઠીક હો જાતી હૈ''.

[મુસ્લિમઃ ૫૭૪૧, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુક્મ દેતા હૈ કે અમાનત વાલોં કો ઉન કી અમાનતેં વાપસ કર દિયા કરો''. [સૂર-એ-નિસાઃ ૫૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રોશની મેં

(૨) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ખદીજા ﷺ કી ફઝીલત વ ખિદમાત

ઉમમુલ મોમિનીન હઝરત ખદીજા ﷺ કો જો ફઝલ વ કમાલ અલ્લાહ તઆલા ને અતા ફરમાયા થા, ઉસ મેં કયામત તક કોઈ ખાતૂન શરીક નહીં હો સકતી, ઉન્હોં ને સબ સે પેહલે હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત કી તસ્દીક કરતે હુએ ઈમાન કબુલ કિયા. સખ્ત આઝમાઈશ મેં આપ ﷺ કા સાથ દેના, ઈસ્લામ કે લિયે હર એક તકલીફ કો બરદાશ્ત કરના, રંજ વ ગમ કે મૌકે પર આપ કો તસલ્લી દેના, નેકી ઔર સઆદત સમજ કર અપના માલ કુર્બાન કરના. યે ઉન કી વો સિફાત હૈં, જો ઉન્હેં દીગર ઉમ્મહાતુલ મોમિનીન સે મુમતાઝ કર દેતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને જિબ્રઈલે અમીન કે ઝરિએ ઉન્હેં સલામ ભેજા. ખુદ પયગંબર ﷺ ને ફરમાયા: ખુદા કી કસમ! મુજે ખદીજા ﷺ સે અચ્છી બીવી નહીં મિલી, વો ઉસ વક્ત મુજ પર ઈમાન લાઈ જબ લોગોં ને ઈન્કાર કર દિયા. ઉસ ને ઉસ વક્ત મેરી નુબુવ્વત કી તસ્દીક કી જબ લોગોં ને મુજે જુટલાયા, ઉસ ને મુજે અપના માલ વ દૌલત અતા કિયા જબ કે દૂસરે લોગોં ને મહરૂમ રખા. હકીકત યે હૈ કે ઈબ્તિદાએ ઈસ્લામ મેં ઉન્હોં ને દીન કી ઈશાઅત વ તબલીગ મેં અપની જાની વ માલી ખિદમાત અંજામ દે કર પૂરી ઉમ્મત પર બડ઼ા એહસાન કિયા હે. અલ્લાહ તઆલા ઉન્હેં ઈસ કા બેહતરીન બદલા અતા ફરમાએ, (આમીન) સન ૧૦ નબ્વી મેં ૬૫ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર મક્કા કે હુજૂન નામી કબ્રસ્તાન (યાની જન્નતુલ માલા) મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ખજૂર કે દરખ્ત કા થોડ઼ી હી મુદ્દત મેં ફલ દેના

હઝરત સલમાન ફારસી ﷺ એક યહૂદી કે ગુલામ થે, ઈસ્લામ કબૂલ કરના ચાહતે થે, જબ ઈન કે આકા કો યે બાત માલુમ હુઈ, તો ઉસ ને એક શર્ત લગાઈ, કે ઈતને ખજૂર કે દરખ્ત લગાઓ ઔર ઉન કી દેખ ભાલ કરો, જબ વો ફલ દેને લગેં, તબ તુમ આઝાદ હો, જબ યે બાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ તક પહુંચી, તો આપ ﷺ ને ખુદ અપને મુબારક હાથોં સે વો દરખ્ત લગાએ (જિસ કી બરકત સે) વો દરખ્ત સિર્ફ એક સાલ કી મુદ્દત મેં ફલ દેને લગે (હાલાંકે ખજૂર કા દરખ્ત ઈતની કમ મુદ્દત મેં ફલ નહીં દેતા હૈ). [શમાઈલે તિર્મિઝી: સ,૩]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝોં કા સહી હોના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા; અગર નમાઝ અચ્છી હુઈ તો બાકી આમાલ ભી અચ્છે હોંગે ઔર અગર નમાઝ ખરાબ હુઈ તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ હોંગે''. [તરગીબ વ તરહીબ: ૫૧૯, અન અબ્દિલ્લાહ બિન કુર્ત ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મુસીબત કે વક્ત કી દુઆ

જબ કોઈ મુસીબત પહુંચે યા ઉસ કી ખબર આએ, તો યે દુઆ પઢ઼ે:

﴿ إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُوْنَ ﴾

તર્જમા: હમ સબ (મઅ માલ વ ઔલાદ હકીકત મેં) અલ્લાહ તઆલા હી કી મિલ્કિયત મેં હૈ ઔર (મરને કે બાદ) હમ સબ કો ઉસી કે પાસ લૌટ કર જાના હૈ. [સૂર-એ-બકરહ: ૧૫૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે સફર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઐસા રાસ્તા ચલે, જિસ મેં ઈલ્મ કી તલાશ મકસૂદ હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે''. [મુસ્લિમ: ૬૮૫૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડ઼ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: ''યકીકન જો લોગ અલ્લાહ તઆલા સે અહદ કર કે ઉસ અહદ કો ઔર અપની કસ્મોં કો થોડ઼ી સી કીમત પર ફરોખ્ત કર ડાલતે હૈં, તો ઐસે લોગોં કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં, ન અલ્લાહ તઆલા ઉન સે બાત કરેગા ઔર ન કયામત કે દિન (રહમત કી નઝર સે) ઉન કી તરફ દેખેગા ઔર ન ઉન કો પાક કરેગા ઔર ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૭૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિએ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિન લોગોં કો હમારે પાસ આને કી ઉમ્મીદ નહીં હૈ, વો દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ ઔર ઉસ પર વો મુતમઈન હો બૈઠે ઔર હમારી નિશાનિયોં સે ગાફિલ હો ગએ હૈં, ઐસે લોગોં કા ઠિકાના ઉન કે આમાલ કી વજહ સે જહન્નમ હૈ''. [સૂર-એ-યૂનુસ: ૭ તા ૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા મંઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર (આખિરત કે હૌલનાક અહવાલ કે મુતઅલ્લિક) તુમ્હેં વો સબ માલૂમ હો જાએ જો મુજે માલૂમ હૈ, તો તુમ્હારા હંસના બહુત કર હો જાએ ઔર રોના બહુત બઢ઼ જાએ''.

[બુખારી: ૬૪૮૬, અન અનસ ؓ]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઈલાજ	સબ સે બેહતરીન દવા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સબ સે બેહતરીન દવા કુર્આન હૈ''. [ઇબ્ને માજા: ૩૫૩૩, અન અલી ؓ]

ફાયદા: ઉલમાએ કિરામ ફરમાતે હૈં કે કુર્આની આયાત કે મફહૂમ કે મુતાબિક જિસ બીમારી કે લિયે જો આયત મુનાસિબ હો, ઉસ આયત કો પઢ઼ને સે ઈન્શા અલ્લાહ શિફા હોગી ઔર યહ સહાબ-એ-કિરામ ؓ કા મામૂલ થા.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐસે શખ્સ કી બદદુઆ સે બચો, જિસ પર ઝુલ્મ કિયા ગયા હો, ઇસ લિયે કે ઉસ કી બદદુઆ ઔર અલ્લાહ કે દરમિયાન કોઈ આડ઼ નહીં હોતી હૈ''.

[તિર્મિઝી: ૨૦૧૪, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ — ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત આઈશા ﷺ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત આઈશા ﷺ બિન્તે અબી બક્ર સિદ્દીક ﷺ ઈલ્મ વ ફઝલ, ખૈર વ બરકત, અખ્લાક વ કિરદાર, જુરઅત વ હિમ્મત ઔર હૌસલામંદી મેં બેમિસાલ થીં, હક બાત કિસી કી પરવાહ કિએ બગૈર, બેખૌફ હો કર કેહ દિયા કરતી થીં, ઈન કી પૈદાઈશ નુબુવ્વત કે ચૌથે સાલ મક્કા મુકર્રમા મેં હુઈ, બચપન સે હી બેહદ ઝહીન ઔર અકલમંદ થીં. ઘર મેં ખાદિમા હોને કે બાવજૂદ અપના કામ ખુદ કિયા કરતી થીં, ગરીબોં કી મદદ, યતીમોં કી પરવરિશ, મેહમાન નવાઝી ઔર રાહેખુદા મેં બડ઼ી દરિયા દિલી સે ખર્ચ કરતી થીં, એક મરતબા અમીર મુઆવિયા ﷺ ને ઉન કી ખિદમત મેં બતૌરે હદિયા એક લાખ દિરહમ ભેજે, તો શામ હોને તક સબ ગરીબોં મેં તકસીમ કર દિયે. ઈસ કે સાથ હી અલ્લાહ કી ઈબાદત, હુઝૂર ﷺ કી સુન્નત કી પૈરવી ઔર શરીઅત કે એક એક હુક્મ પર બડ઼ે એહતેમામ સે અમલ કિયા કરતી થીં, નમાઝે તહજ્જુદ વ ચાશ્ત કી બહુત પાબંદ થીં ઔર અક્સર રોઝે રખા કરતી થીં, શરીઅત કે ખિલાફ છોટી છોટી બાતોં સે ભી પરહેઝકરતી થીં.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત — એક હી પાની સે ફલ ઔર ફૂલ કી પૈદાઈશ

અલ્લાહ તઆલા ઝબરદસ્ત કુદરત વાલા હૈ, ઉસ ને એક હી ઝમીન ઔર એક હી પાની સે મુખ્તલિફ કિસ્મ કે દરખ્ત, ફલ ઔર ફૂલ બનાએ, હર એક કા મઝા ઔર રંગ અલગ અલગ હૈ, કોઈ મીઠા હૈ તો કોઈ ખટ્ટા હૈ, કોઈ સુર્ખ હૈ તો કોઈ સફેદ હૈ, હાલાંકે સબ એક હી ઝમીન ઔર એક હી પાની સે પૈદા હુએ, વાકઈ અલ્લાહ તઆલા બડ઼ી કુદરત વાલા હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાક મિટ્ટી મુસલમાન કા સામાને તહારત હૈ, અગરચે દસ સાલ તક પાની ન મિલે, પસ જબ પાની પાએ, તો ચાહિએ કે ઉસ કો બદન પર ડાલે, યાની ઉસ સે વુઝૂ યા ગુસ્લ કર લે; ક્યોંકિ યે બહુત અચ્છા હૈ''. [અબૂ દાઊદ: ૩૩૨, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈસ્તિંજા કે વક્ત કપડ઼ા હટાને કા તરીકા

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કઝાએ હાજત કરતે, તો ઝમીન કે કરીબ હોને કે બાદ કપડ઼ે કો હટાતે. [અબૂ દાઊદ: ૧૪]

નંબર ⑤ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત — કુર્આન કી કોઈ સૂરત પઢ઼ કર સોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મુસલમાન બિસ્તર પર (સોતે વક્ત) કુર્આને કરીમ કી કોઈ ભી સૂરત પઢ઼ લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી હિફાઝત કે લિયે એક ફરિશ્તા મુકર્રર ફરમા દેતા હૈ ઔર ઉસ કે જાગને તક કોઈ તકલીફ દેહ ચીઝ ઉસ કે કરીબ ભી નહીં આતી''. [તિર્મિઝી: ૩૪૦૭, અન શદ્દાદ બિન ઔસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગલત હદીસ બયાન કરને કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરી હદીસ કો બયાન કરને મેં એહતિયાત કરો ઔર વહી બયાન કરો જિસ કા તુમ્હેં યકીની ઇલ્મ હો, જો શખ્સ જાન બૂજ કર મેરી તરફ કોઈ ગલત બાત બયાન કરે વો અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લે''.

[તિર્મિઝી: ૨૯૫૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	બદ નસીબી કી પહચાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ચાર ચીઝેં બદ નસીબી કી પહચાન હૈં: (૧) આંખોં કા ખુશ્ક હોના (કે અલ્લાહ કે ખૌફ સે કિસી વક્ત ભી આંસૂ ન ટપકે). (૨) દિલ કા સખ્ત હોના (કે આખિરત કે લિયે યા કિસી દૂસરે કે લિયે કિસી વક્ત ભી નરમ ન પડ઼ે). (૩) ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના. (૪) દુનિયા કી હિર્સ (લાલચ)''.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૪૭૪૧, અન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત વાલોં કા ઈન્આમ વ ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જન્નતી લોગ) જન્નત મેં સલામ કે અલાવા કોઈ બેકાર વ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે ઔર જન્નત મેં સુબહ વ શામ ઉન કો ખાના (વગૈરા) મિલેગા. યહી વો જન્નત હૈ, જિસ કા માલિક હમ અપને બંદોં મેં સે ઉસ શખ્સ કો બનાએંગે જો અલ્લાહ સે ડરને વાલા હોગા''.

[સૂર-એ-મરયમ: ૬૨ તા ૬૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	શહેદ સે પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ

એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! મેરે ભાઈ કે પેટ મેં તકલીફ હૈ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''શહેદ પિલાઓ''. વો શખ્સ ગયા ઔર શહેદ પિલાયા, વાપસ આકર ફિર વહી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ફિર શહેદ પિલાને કા હુક્મ ફરમાયા; વો શખ્સ તીસરી મરતબા યહી શિકાયત લે કર આયા, તો ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને શહેદ પિલાને કો કહા, વો ફિર આયા ઔર અર્ઝ કિયા કે ઇતની બાર શહેદ પિલાને કે બાવજૂદ આરામ નહીં હુઆ; બલ્કે તકલીફ બઢ઼તી જા રહી હૈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: (કુર્આન મેં) અલ્લાહ ને સચ કહા હૈ (કે શહેદ મેં શિફા હૈ) ઔર તેરે ભાઈ કા પેટ જૂટા હૈ, ચુનાંચે વો શખ્સ ફિર વાપસ ગયા ઔર શહેદ પિલાયા, તો ઉસ કા ભાઈ અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી: ૫૬૮૪, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ મુસલમાનોં કો છોડ઼ કર કાફિરોં કો અપના દોસ્ત મત બનાઓ. (યાની કાફિરોં સે દિલી તઅલ્લુક મત રખો કે ઉસ મેં ઈમાન વ આમાલ દોનોં કે તબાહ હોને કા ખતરા હૈ)''.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૪૪]

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત આઈશા ؓ કા ઈલ્મી મરતબા

હઝરત સય્યિદા આઈશા ؓ કા ઈલ્મી મકામ વ મરતબા બહુત બુલંદ થા, ચંદ સહાબા કો છોડ઼ કર તમામ મર્દ વ ઔરત પર ઉન્હેં ફૌકિયત હાસિલ થી, વો બયક વક્ત કુર્આને કરીમ કી હાફિઝા, તફસીર વ હદીસ કી માહિર ઔર મુશ્કિલ મસાઈલ કો હલ કરને મેં બેમિસાલ ઝહાનત કી માલિક થીં. બડ઼ે બડ઼ે સહાબા ઉન સે શરીઅત કે અહકામ વ મસાઈલ માલૂમ કરતે થે, હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી ؓ કા બયાન હૈ કે જબ ભી હમ લોગોં કે સામને કોઈ મુશ્કિલ મસઅલા પેશ આતા તો ઉસ કા હલ હઝરત આઈશા ؓ સે માલૂમ કરતે ઔર વો ફૌરન ઉસ કા હલ બતા દિયા કરતી થીં, ઈમામ ઝોહરી ફરમાતે હૈં કે અગર તમામ મર્દો ઔર ઉમ્મહાતુલ મોમિનીન કા ઈલ્મ જમા કિયા જાએ, તો હઝરત આઈશા ؓ કા ઈલ્મ ઉન સબ સે ઝિયાદા વસીઅ હોગા. કહા જાતા હૈ કે દીન કા ચૌથાઈ હિસ્સા ઈન્હીં સે મુતઅલ્લિક હૈ. ઉન્હોંને દીને ઈસ્લામ ઔર શરીઅત કે અહકામ કો ફૈલાના ઔર હુઝૂર ﷺ કી તાલીમાત કો આમ કરના અપની ઝિંદગી કા મકસદ બના લિયા થા, ઉન સે ૨૨૧૦ અહાદીસ મર્વી હૈં, બિલા શુબા પૂરી ઉમ્મત પર ઉન કે બેપનાહ એહસાનાત હૈં, ઈસી વજહ સે ઉન્હેં ''મોહસિનએ ઉમ્મત'' કહા જાતા હૈ, સન ૬૬ હિજરી મેં મદીના મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા ઔર રાત કે વક્ત જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈ, અલ્લાહ તઆલા ઉન્હેં પૂરી ઉમ્મત કી તરફ સે બેહતરીન બદલા અતા ફરમાએ. (આમીન)

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — આંધી આને કી ખબર દેના

હઝરત અબૂ હુમૈદ ؓ ફરમાતે હૈં: ગઝવએ તબૂક કે મૌકે પર જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબએ કિરામ ؓ કે સાથ વાદિઉલકુરા મેં પહુંચે, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''રાત કો એક ઝોરદાર હવા ચલેગી, લિહાઝા ઉસ વક્ત કોઈ આદમી ખડ઼ા ન હો, નીઝ જિસ કે પાસ ઊંટ હો, ઉસ કો ભી રસ્સી સે બાંધ દે'', ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ફરમાન કે મુતાબિક રાત કો બહુત ઝોર સે હવા ચલી ઔર એક આદમી ખડ઼ા હો ગયા, તો હવા ને ઉસ કો ઉઠા કર ''જબલે તય્યી'' મેં ગિરા દિયા. [મુસ્લિમ: ૫૯૪૮, અન અબી હુમૈદ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્ઝ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૯૭]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મુશ્કિલ કામોં કી આસાની કી દુઆ

જબ કોઈ મુશ્કિલ કામ આજાએ તો યહ દુઆ પઢ઼ે: ((اَللّٰهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا)) તર્જુમા: ઐ અલ્લાહ! તેરે કિએ બગૈર કોઈ કામ આસાન નહીં હો સકતા ઔર તૂ જબ ચાહે સખ્ત રંજ વ ગમ કો ભી આસાની મેં તબદીલ કર દે. [ઇબ્ને સુન્ની: ૩૫૧, અન અનસ ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-ઈખ્લાસ તિહાઈ કુર્આન કે બરાબર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા તુમ મેં સે કોઈ યે નહીં કર સકતા કે એક રાત મેં તિહાઈ કુર્આન પઢ઼લે?'' સહાબ-એ-કિરામ ؓ ને અર્ઝ કિયા: કૈસે તિહાઈ કુર્આન પઢ઼ લેગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ﴾ તિહાઈ કુર્આન કે બરાબર હૈ''. [મુસ્લિમ: ૧૮૮૬, અન અબી દર્દા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ફિતના વ ફસાદ કરને કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે લડ઼તે હૈં, ઝમીન મેં ફસાદ કરને કી કોશિશ કરતે હૈં, ઐસે લોગોં કી બસ યહી સઝા હૈ કે વો કત્લ કર દિએ જાએં યા સૂલી પર ચઢ઼ા દિએ જાએં, યા ઉન કે હાથ ઔર પાંવ મુખાલિફ જાનિબ સે કાટે જાએં યા વો મુલ્ક સે બાહર નિકાલ દિએ જાએં. યે સઝા ઉન કે લિયે દુનિયા મેં સખ્ત રૂસ્વાઈ કા ઝરિઆ હૈ ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બહુત બડ઼ા અઝાબ હૈ. [સૂર-એ-માઈદા: ૩૩]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે ઝિયાદા આખિરત અહેમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ તો દુનિયા કા માલ વ અસ્બાબ ચાહતે હો ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ સે આખિરત કો ચાહતે હૈ''. [સૂર-એ-અન્ફાલ: ૬૭]

ફાયદા: ઈન્સાન હર વક્ત દુનિયાવી ફાયદે મેં મુન્હમિક રહતા હૈ ઔર ઈસી કો હાસિલ કરને કી ફિક્ર કરતા રહતા હૈ, હાલાંકે અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં કે દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત કી ફિક્ર ઝિયાદા કી જાએ; ક્યોંકિ આખિરત કી ફિક્ર કરના ઝિયાદા અહમ હૈ.

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હમ દુનિયા મેં સબ સે આખિર મેં આએ હૈં, લેકિન કલ હશ્ર (યાની આખિરત મેં જબ સબ કો જમા કિયા જાએગા) તો હમ સબ સે પેહલે ઝિંદા કિએ જાએંગે''. [બુખારી: ૮૭૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત અસ્માઅ ؓ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઈસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોંને કહા: શબરમ (ઈસ્તેમાલ કરતી હૂં). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅ ؓ કેહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, ચુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિફા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેમાજા: ૩૪૬૧] દસ્ત લેને સે કબ્ઝ ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિફા હોતી હૈ.

શબરમ: એક જડ઼ી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપના તહબંદ આધી પિંડલિયોં તક ઊંચા રખા કરો, અગર ઈતના ઊંચા ન રખ સકો, તો કમ અઝ કમ ટખનોં સે ઊપર રખા કરો''. [અબૂ દાઊદ: ૪૦૮૪, જાબિર બિન સુલૈમ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ખૌલા બિન્તે સઅલબા ﷺ

હઝરત ખૌલા બિન્તે સઅલબા ﷺ કા તઅલ્લુક કબીલએ ખઝરજ સે થા, જબ હુઝૂર ﷺ મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ, તો વો પૂરે ખાનદાન કે સાથ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગઈ ઔર બૈત કા શર્ફ ભી હાસિલ કિયા, ઈન કે શૌહર ઔસ બિન સામિત ને સબ સે પેહલે ઈન સે ઝિહાર કિયા (કે તૂ મુજ પર મેરી માં કી પુશ્ત કી તરહ હૈ), ઈસ્લામ સે પેહલે ઝિહાર કે ઝરિએ બીવી કો કતઅન હરામ સમઝા જાતા થા, ઈસ લિયે હઝરત ખૌલા ફૌરન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પહુંચીં ઔર અપને શૌહર કા હાલ બયાન કર કે રોને લગીં, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-મુજાદલા નાઝિલ ફરમા કર ઝિહાર કા હુક્મ ઔર કફ્ફારા અદા કરને કા તરીકા બતાયા, ફિર ઉન્હોં ને અપને શૌહર કી તરફ સે ઝિહાર કા કફ્ફારા અદા કિયા, ગર્ઝ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આની આયાત નાઝિલ કર કે મુસલમાનોં કો ઝિહાર કા સહી તરીકા બતાયા. હઝરત ખૌલા ﷺ બડ઼ી શીરીં ઝબાન, ગુફતગુ મેં મહારત ઔર વાઝ વ નસીહત મેં બડ઼ી જુરઅતમંદ થીં, અમીરૂલ મોમિનીન હઝરત ઉમર ﷺ જૈસી અઝીમ શખસિયત કો ભી બિલા કિસી ખૌફ વ જિઝક કે નસીહત કર દિયા કરતી થીં, વો ઉન કી નસીહત સુન કર ફરમાતે યે વો ખાતૂન હૈ જિન કી શિકાયત સાતવેં આસ્માન પર સુની ગઈ, હઝરત ઉમર ﷺ કે દૌરે ખિલાફત મેં વફાત હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — બદન કે જોડ઼

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે પૂરે બદન કો કૈસી અચ્છી તરતીબ સે બનાયા, ઉસ મેં કઈ જોડ઼ બનાએ હૈં, ઈસ કી વજહ સે હમ કો કિતની સહૂલત હોતી હૈ, હમ સારે કામ આસાની સે કર લેતે હૈં, અગર કોઈ એક જોડ઼ ભી કામ ન કરે તો હમ કો કિતની તકલીફ હોતી. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા બડ઼ી હિકમત વાલા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ છોડ઼ને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ કા છોડ઼ના મુસલમાન કો કુફ્ર વ શિર્ક તક પહુંચાને વાલા હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૨૪૭, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — બૈતુલખલા જાને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ઈસ્તિંજા કે લિયે તશરીફ લે જાતે, તો ચપ્પલ પહન લેતે ઔર સર ઢાંપ લેતે.

[બૈહકી ફિસ્સુનનિલ કુબરા: ૧/૯૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત — રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક આદમી રાસ્તે સે ગુઝર રહા થા, કે ઉસે કાંટે દાર દરખ્ત કી શાખ રાસ્તે મેં પડી મિલી, તો ઉસ ને હટા કર કિનારે કર દિયા ઔર ઉસ પર અલ્લાહ કા શુક્રિયા અદા કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કી મગ્ફિરત ફરમા દી''.

[બુખારી: ૬૫૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસ શખ્સ કે લિયે હલાકત હૈ, જો લોગોં કો હંસાને કે લિયે કોઈ બાત કહે ઔર ઉસ મેં જૂટ બોલે, ઉસ કે લિએ હલાકત હૈ, હલાકત હૈ''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૯૯૦, અન મુઆવિયા બિન હૈદહ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કો મકસદ બનાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઝરૂરિયાત કા કફીલ બન જાતા હૈ ઔર ઉસ કો ઐસી જગા સે રિઝક દેતા હૈ જહાં ઉસ કા વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોતા. જો શખ્સ મુકમ્મલ તૌર પર દુનિયા કી તરફ જુક જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૧૦૯૦, ઇમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ઝેવરાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કિએ, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો (જન્નત કે) ઐસે બાગોં મેં દાખિલ કરેંગે જિસ કે નીચે નહરેં જારી હોંગી ઔર ઉન બાગોં મેં ઉન કો સોને કે કંગન ઔર મોતી (કે હાર) પહનાએ જાએંગે ઔર ઉન કા લિબાસ ખાલિસ રેશમ કા હોગા''.

[સૂર-એ-હજ: ૨૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં: એક રાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ પઢ રહે થે કે નમાઝ કે દૌરાન એક બિચ્છૂ ને આપ ﷺ કો ડંક માર દિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો માર ડાલા. જબ નમાઝ સે ફારિગ હુએ તો ફરમાયા: ''અલ્લાહ બિચ્છૂ પર લાનત કરે, યે ન નમાઝી કો છોડ઼તા હૈ ઔર ન ગૈરે નમાઝી કો, ફિર પાની ઔર નમક મંગવા કર એક બરતન મેં ડાલા ઔર જિસ ઉંગલી પર બિચ્છૂ ને ડંક મારા થા, ઉસ પર પાની ડાલતે હુએ મલતે રહે ઔર (સૂર-એ-ફલક) વ (સૂર-એ-નાસ) પઢ઼ કર ઉસ જગા પર દમ કરતે રહે''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૨૪૭૧]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચાઈ પર કાયમ રહને વાલે ઔર ઈન્સાફ કે સાથ શહાદત દેને વાલે બન જાઓ; કિસી કૌમ કી દુશ્મની તુમ્હેં ઈસ બાત પર આમાદા ન કર દે, કે તુમ ઈન્સાફ ન કરો (બલ્કે હર માલ મેં) ઈન્સાફ કરો, યે પરહેઝગારી કે ઝિયાદા કરીબ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો, બેશક જો કુછ તુમ કરતે હો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે બા ખબર હૈ''.

[સૂર-એ-માઈદા: ૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત જમીલા બિન્તે સઅદ બિન રબીઅ ﷺ

હઝરત સઅદ ﷺ ઔર ઉન કે વાલિદ હઝરત રબીઅ ﷺ ઐસે દો અન્સારી સહાબી હૈં, જો જંગે ઉહદ મેં હુઝૂર ﷺ કી હિફાઝત કરતે હુએ શહીદ હો ગએ; ઉસ વક્ત હઝરત સઅદ ﷺ કી બેટી જમીલા બિન્તે સઅદ ﷺ પૈદા નહીં હુઈ થીં. સઅદ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ ઉન કી બીવી ને આકર શિકાયત કી કે સઅદ કે ભાઈ ને મીરાસ કા માલ લે લિયા; ઔર સઅદ ﷺ કી દોનોં બેટિયોં ઔર મુજે કુછ ભી નહીં દિયા, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ને મીરાસ કી તકસીમ કે બારે મેં આયાત નાઝિલ ફરમાઈ. જિન મેં અલ્લાહ તઆલા ને બીવિયોં ઔર બેટિયોં કો ભી માલે વરાસત કા હકદાર બતાયા હૈ, ઈસ્લામ સે કબ્લ કિસી મઝહબ યા સમાજ મેં ઔરતોં કો મીરાસ મેં હિસ્સા દેને કા રિવાજ નહીં થા, જમીલા બિન્તે સઅદ ﷺ કી વાલિદા ઈલ્મુલ ફરાઈઝ કે નુઝૂલ કા સબબ બની. ઐસે દીનદાર માં બાપ કી બેટી હઝરત જમીલા ﷺ ભી બહુત સારી ખૂબિયોં કી માલિક થીં. આપ આલિમા, ફકીહા ઔર કુર્આન કી હાફિઝા થીં, ઈલ્મુલ ફરાઈઝ સે ખૂબ વાકિફ થીં, અપને ઘર મેં બચ્ચોં કો કુર્આન પઢ઼ાતી ઔર સાથ હી આયાત કા શાને નુઝૂલ બતાતી થીં. તલબા આકર ઉન સે ઈસ્તિફાદા કરતે, ઐસી આલિમા, ફાઝિલા સહાબિયા ﷺ કી ઔલાદ ભી ઈલ્મ સે મામૂર થીં. હઝરત ખારજા બિન જુનૈદ ﷺ ઈન કે બેટે હૈં, જો મદીના મુનવ્વરા કે સાત બડ઼ે ફુકહા મેં સે થે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — હુઝૂર ﷺ કી દુઆ કા અસર

હઝરત અબૂ લૈલા ﷺ ફરમાતે હૈં કે હઝરત અલી ﷺ ઠંડી મેં ગરમી કે કપડ઼ે પહનતે થે ઔર ગરમી મેં ઠંડી કે, મૈં ને એક દિન ઉન સે પૂછા, તો હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા: ખૈબર કે દિન મેરી આંખે દર્દ કર રહી થીં, ઐસે વક્ત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે બુલા ભેજા, તો મૈં ને કહા: હુઝૂર મેરી આંખેં દર્દ કર રહી હૈં, ઉન વક્ત હુઝૂર ﷺ ને મેરી આંખોં મેં અપના થૂક મુબારક લગાયા ઔર દુઆ કી યા અલ્લાહ! તૂ અલી સે ગર્મી ઔર સર્દી કો દૂર કર દે, ચુનાંચે ઉસ દિન સે મુજે ગર્મી ઔર સર્દી કા એહસાસ નહીં હુઆ. [ઇબ્ને માજા: ૧૧૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(દીની) ઈલ્મ હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ''.

[ઇબ્ને માજા: ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — હર તરહ કી પરેશાની સે છુટકારા

હર તરહ કી પરેશાની સે છુટકારા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ કોઇ બેચૈની વ તકલીફ પેશ આતી, તો આપ ﷺ યહ દુઆ પઢતે: ((لَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْعَظِيْمُ الْحَلِيْمُ لَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ لَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ)) [બુખારી: ૬૩૪૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	શહાદત કી મૌત માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સચ્ચી તલબ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા સે શહાદત કી મૌત માંગતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે શહીદોં કે દર્જે તક પહુંચા દેતા હૈ, ચાહે વો અપને બિસ્તર હી પર મરા હો''.

[મુસ્તદરક: ૨૪૧૨, સહલ બિન હુનૈફ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હલાલ કો હરામ સમજના ગુનાહ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે જો પાક વ લઝીઝ ચીઝેં હલાલ કી હૈં, ઉન કો અપને ઊપર હરામ ન કિયા કરો ઔર (શરઈ) હુદૂદ સે આગે મત બઢ़ો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે આગે બઢ़ને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા''. [સૂર-એ-માઇદા: ૮૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નેઅમત દેને મેં અલ્લાહ કા કાનૂન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ જબ કિસી કૌમ કો કોઈ નેઅમત અતા કરતા હૈ, તો ઉસ નેઅમત કો ઉસ વક્ત તક નહીં બદલતા, જબ તક વો લોગ ખુદ અપની હાલત કો ન બદલેં. યકીનન અલ્લાહ તઆલા બડ़ા સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-અન્ફાલ: ૫૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કિન લોગોં પર આએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત સિર્ફ બદતરીન લોગોં પર હી આએગી''.

[મુસ્લિમ: ૭૪૦૨, અન ઇબ્ને મસઊદ ﷺ]

ખુલાસા: જબ તક ઇસ દુનિયા મેં એક શખ્સ ભી અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા ઝિંદા રહેગા, ઉસ વક્ત તક દુનિયા કા નિઝામ ચલતા રહેગા, લેકિન જબ અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા કોઈ ન રહેગા ઔર સિર્ફ બદતરીન ઔર બુરે લોગ હી રહ જાએંગે, તો ઉસ વક્ત કયામત કાયમ કી જાએગી.

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો બુખાર ઔર દૂસરી બીમારિયોં સે નજાત કે લિયે યે દુઆ બતાઈ:

((بِسْمِ اللّٰهِ الْكَبِيْرِ، أَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَعَّارٍ، وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ))

તર્જમા: મૈં અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હૂં જો બહુત બડ़ા હૈ, મૈં ઉસ અલ્લાહ તઆલા કી પનાહ માંગતા હૂં જો બહુત અઝમત વાલા હૈ, હર જોશ મારને વાલી રગ કી બુરાઈ સે ઔર આગ કી ગરમી કી બુરાઈ સે.

[તિર્મિઝી: ૨૦૭૫]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ્હારે યહાં કોઈ ઐસા શખ્સ નિકાહ કા પૈગામ દે, જિસ કે દીન વ અખ્લાક સે તુમ મુતમઇન હો, તો ઉસ સે નિકાહ કર દિયા કરો ઔર અગર તુમ ને ઐસા નહીં કિયા, તો ઝમીન મેં ઝબરદસ્ત ફિતના વ ફસાદ ફૈલ જાએગા''. [તિર્મિઝી: ૧૦૮૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૭) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત ؓ

હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત ؓ કો શાયરે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા લકબ હાસિલ હૈ; અલ્લાહ કે નબી ﷺ ને અપની ઝિંદગી મેં હઝરત હસ્સાન ؓ કે અલાવા કિસી સહાબી કો મિમ્બર પર નહીં બિઠાયા, જબ કુફ્ફાર વ મુશરિકીન હુઝૂર ﷺ કે ખિલાફ અશઆર પઢ઼તે થે, તો હુઝૂર ﷺ ને હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત ؓ કો મૌકા દિયા કે વો મિમ્બર પર ખડ઼ે હોં ઔર આપ ﷺ કી તારીફ બયાન ફરમાએં. હઝરત હસ્સાન અન્સારી ؓ કે બારે મેં કહા જાતા હૈ કે જાહિલિયત કે ઝમાને મેં વો અહલે મદીના કે શાયર થે, ફિર હુઝૂર ﷺ કે ઝમાનએ નુબુવ્વત મેં વો શાયરૂન નબી બને, ફિર તમામ આલમે ઈસ્લામ કે મુકદ્દસ શાયર બન ગએ. હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત ؓ અપને બુઢ઼ાપે કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ કે સાથ કિસી ગઝવા મેં શરીક નહીં હો સકે, લેકિન ઉન્હોં ને દુશ્મનોં કા અપની ઝબાન યાની શઅર સે મુકાબલા કિયા. કહા જાતા હૈ કે અરબ મેં સબ સે બેહતરીન શોઅરા અહલે યસરિબ (યાની મદીને વાલે) હૈં ઔર અહલે મદીના મેં સબ સે ઝિયાદા અચ્છે શાયર હસ્સાન બિન સાબિત ؓ થે. હઝરત હસ્સાન ؓ ને એક સૌ બીસ સાલ કી ઉમ્ર પાઈ, સાઠ સાલ જાહિલિયત મેં ગુઝરે ઔર સાઠ સાલ ઈસ્લામ મેં ગુઝરે.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	સમંદર કે પાની કા ખારા હોના

યે દુનિયા એક હિસ્સા ઝમીન ઔર તીન હિસ્સા સમંદર હૈ ઔર ઈસ મેં અલ્લાહ કી બે હિસાબ મખ્લૂક હૈં, જિન મેં ન જાને કિતને રોઝાના પૈદા હોતે ઔર મરતે હૈં ઔર દુનિયા ભર કી ગંદગી સમંદર મેં ડાલી જાતી હૈં, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર કે પાની કો ખારા બનાયા, યે ખારાપન સમંદર કી હર કિસ્મ કી ગંદગી કો ખત્મ કર દેતા હૈ, અગર ઐસા ન હોતા તો ઈન ગંદગિયોં કી વજહ સે સમંદર કા પૂરા પાની ખરાબ ઔર બદબૂદાર હો જાતા, જિસ કી વજહ સે પાની ઔર ઝમીન દોનોં જગહોં મેં રહને વાલી મખ્લૂક કા બહુત બડ઼ા નુકસાન હોતા. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ કે ઉસ ને સમંદર કો ખારા બનાયા.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુક્મ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતેં હૈં ઉન કો લૌટા દો''. [સૂર-એ-નિસા: ૫૮]

ફાયદા: અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મસ્જિદ કી સફાઈ કરના સુન્નત હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કી શાખોં સે મસ્જિદ કા ગર્દ વ ગુબાર સાફ ફરમાતે થે.

[મુસન્નફે ઈબ્ને અબી શૈબા: ૧/૪૩૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝે ઈશ્રાક પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે એ ઇબ્ને આદમ! તૂ દિન કે શુરૂ હિસ્સે મેં મેરે લિયે ચાર રકાતેં પઢ લિયા કર (યાની ઈશ્રાક કી નમાઝ) તો મૈં દિન ભર કે તેરે સારે કામ બના દૂંગા''.

[તિર્મિઝી: ૪૭૫, અન અબી દર્દા વ અબી ઝર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	વાલિદૈન કી નારાઝગી કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઐસે શખ્સ કી નમાઝ કબૂલ નહીં કી જાતી, જિસ કે વાલિદૈન ઉસ પર બરહક નારાઝ હોં''. [કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૪૫૫૧૭, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કે વાલિદૈન બિલા કિસી શરઈ ઉઝ્ર કે નારાઝ રહતે હોં, તો વો શખ્સ ઇસ વઈદ મેં દાખિલ નહીં હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દુનિયા કે પીછે પડ જાએ, ઉસ કા અલ્લાહ તઆલા સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં ઔર જો (દુનિયવી મકસદ કે લિયે) અપને આપ કો ખુશી સે ઝલીલ કરે, ઉસ કા હમ સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં''. [અલ મોઅજમુલ ઔસત લિત્તબરાની: ૪૭૮, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કા જોશ વ ખરોશ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ જહન્નમ (કયામત કે જુટલાને વાલોં) કો દૂર સે દેખેગી, તો વો લોગ (દૂર હી સે) ઉસ કા જોશ વ ખરોશ સુનેંગે ઔર જબ વો દોઝખ કી કિસી તંગ જગા મેં હાથ પાંવ જકડ કર ડાલ દિએ જાએંગે, તો વહાં મૌત હી મૌત પુકારેંગે (જૈસા કે મુસીબત મેં લોગ મૌત કી તમન્ના કરતે હૈં)''. [સૂર-એ-ફુરકાન: ૧૨ તા ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઈલાજ

હઝરત આઇશા સિદ્દિકા ؓ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બીમાર હોતે, તો મુઅવ્વઝતૈન ﴿قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ કર અપને ઊપર દમ કર લિયા કરતે થે''.

[મુસ્લિમ: ૫૭૧૫]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમ કે માલ કે કરીબ ભી મત જાઓ, મગર ઐસે તરીકે સે જો શરઈ તૌર પર દુરૂસ્ત હો, યહાં તક કે વો અપની જવાની કી મંઝિલ કો પહુંચ જાએ; ઔર નાપ તૌલ ઈન્સાફ સે પૂરા કરો ઔર હમ કિસી શખ્સ કો ઉસ કી તાકત સે જિયાદા અમલ કરને કા હુક્મ નહીં દેતે''.

[સૂર-એ-અન્આમ: ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ખબ્બાબ બિન અરત ﷺ

હઝરત ખબ્બાબ બિન અરત ﷺ ને શુરૂ ઝમાને મેં હી ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા, મુસલમાન હો જાને કી વજહ સે કુફફાર ને ઉન્હેં બેપનાહ તકલીફેં પહુંચાઈ. નંગી પીઠ પર લોહે કી ઝિરહ પહના કર ચિલચિલાતી ધૂપ મેં ડાલ દિયા જાતા, ધૂપ કી ગરમી સે લોહે કી ઝિરહ બિલ્કુલ ગરમ હો જાતી, કભી અંગારોં પર લિટા દિયા જાતા, જિસ કી વજહ સે કમર કા ગોશ્ત જુલસ ગયા થા. ઉન કી માલકિન ઉમ્મે અન્માર લોહે કી સલાખ ગરમ કર કે ઉન કે સર પર દાગા કરતી થી, મગર હઝરત ખબ્બાબ ﷺ ઉન તમામ તકલીફોં કો બરદાશ્ત કરતે થે, એક દિન ઉન્હોં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ઈસ કી શિકાયત કી, આપ ﷺ ને ઉન કે બારે મેં યે દુઆ ફરમાઈ: ((اَللّٰهُمَّ انْصُرْ خَبَّابًا)) એ અલ્લાહ! ખબ્બાબ કી મદદ ફરમા. આખિર આપ ﷺ કી દુઆ સે અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ખબ્બાબ ﷺ કો નજાત દી, હઝરત ખબ્બાબ ﷺ કુર્આન કે આલિમ થે, હઝરત ઉમર ﷺ કી બહન ફાતિમા ﷺ ઔર સઈદ બિન ઝૈદ ﷺ કે ઘર મેં કુર્આન કી તાલીમ દેતે થે. સબ સે પેહલે મદીના કી ઉન્હોં ને હી હિજરત ફરમાઈ, અખીર ઝમાને મેં વો કૂફા ચલે ગએ થે ઔર વહીં ૭૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં સન ૩૭ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ફલોં મેં બરકત

હઝરત અનસ ﷺ હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં દસ સાલ રહે, આપ ﷺ ને ઉન કે લિયે બરકત કી દુઆ ફરમાઈ એ અલ્લાહ! ઈસ કે માલ વ ઔલાદ મેં ઝિયાદતી ફરમા ઔર જો કુછ તૂ ને દિયા હૈ ઉસ મે બરકત અતા ફરમા. [બુખારી: ૬૩૪૪]

ચુનાંચે રાવી ફરમાતે હૈ કે હઝરત અનસ ﷺ કા એક બાગ થા જો સાલ મેં દો મરતબા ફલ દેતા થા ઔર ઉસ બાગ મેં એક પૌદે સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ આતી થી. [તિર્મિઝી: ૩૮૩૩, અન અબિલ આલિયા ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	તકબીરે ઊલા સે નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ ચાલીસ દિન ઈખ્લાસ સે તકબીરે ઊલા કે સાથ બા જમાત નમાઝ પઢ઼તા હૈ, તો ઉસ કો દો પરવાને મિલતે હૈં. એક જહન્નમ સે બરી હોને કા દૂસરા નિફાક સે બરી હોને કા". [તિર્મિઝી: ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	છીંક કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ તુમ મેં સે કિસી કો છીંક આએ તો ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ)) કહે ઔર ઉસ કો સુનને વાલા ((يَرْحَمُكَ اللّٰهُ)) કહે ઔર ફિર ઉસ કે જવાબ મેં ((يَهْدِيْكُمُ اللّٰهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ)) કહે". [ઈબ્ને માજા: ૩૭૧૫, અન અલી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખુશૂઅ વાલી નમાઝ માફી કા ઝરિઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કા જો બંદા ઐસી દો રકાત નમાઝ પઢ઼ે, જિસ મેં કિસી તરહ કી કોઈ ભૂલ ચૂક ન હુઈ હો, તો અલ્લાહ તઆલા (ઉસ નમાઝ કે બદલે મેં) ઉસ કે સારે પિછલે ગુનાહ માફ ફરમા દેગા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૧૮૩, ઝૈદ ઇબ્ને ખાલિદ અલ જુહની ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝુલ્મ સે ન રોકને કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કૌમેં તુમ સે પેહલે હલાક હો ચુકી હૈં ઉન મેં ઐસે સમજદાર લોગ ન હુએ, જો લોગોં કો મુલ્ક મેં ફસાદ ફૈલાને સે મના કરતે, સિવાએ ચંદ લોગોં કે જો ફસાદ સે રોકતે થે. જિન કો હમ ને અઝાબ સે બચા લિયા.

[સૂર-એ-હૂદ: ૧૧૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	મખ્લૂક કા રિઝક અલ્લાહ કે ઝિમ્મે મેં હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઝમીન પર ચલને ફિરને વાલા કોઈ ભી જાનદાર ઐસા નહીં કે ઉસ કી રોઝી અલ્લાહ કે ઝિમ્મે ન હો''.

[સૂર-એ-હૂદ: ૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમી હથોડ઼ે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર જહન્નમ કે લોહે કે હથોડ઼ે સે પહાડ઼ કો મારા જાએ, તો વો રેઝા રેઝા હો જાએગા, ફિર વો પહાડ઼ દો બારા અપની અસલી હાલત પર લૌટ આએગા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૭૭, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	બેહોશી કા ઇલાજ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઊદ ؓ ને એક બેહોશ શખ્સ કે કાન મેં કુછ પઢ઼ કર દમ કિયા, જિસ સે વો હોશ મેં આ ગયા, તો આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: તુમ ને ક્યા પઢ઼ા? ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયા: ﴿اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا﴾ સે આખિર સૂર-એ-મોમિનૂન યાની ﴿...وَقُلْ رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ﴾ તક, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર કોઈ શખ્સ પૂરે યકીન કે સાથ ઇસ કો પઢ઼ કર પહાડ઼ પર દમ કર દે, તો વો ભી અપની જગા સે હટ જાએ''.

[ઇબ્ને સુન્ની: ૬૩૧]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ઇસ્લામ મેં કૌન સી બાત ખૂબી કી હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ખાના ખિલાઓ ઔર સલામ કરો જિસ કો જાનતે હો ઔર જિસ કો ન જાનતે હો.

[બુખારી: ૧૨, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉમ્મે ફઝલ બિન્તે હારિસ ﵂

હઝરત ઉમ્મે ફઝલ બિન્તે હારિસ ﵂ હુઝૂર ﷺ કે ચચા હઝરત અબ્બાસ ﵁ કી બીવી, ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના ﵂ કી બહન ઔર ખાલિદ બિન વલીદ ﵁ કી ખાલા થીં. ઉન કા નામ લુબાબા થા, હઝરત ખદીજા ﵂ કે બાદ હઝરતે ઉમ્મે ફઝલ ﵂ મુસલમાન હોને વાલી દૂસરી ખુશ નસીબ સહાબિયા હૈં, ઉન્હોંને મુસલમાનોં કે સાથ શિઅબે અબી તાલિબ મેં કૈદ વ બંદ કી મશક્કત બરદાશ્ત કી, ઔર કૈદ હી કી હાલત મેં અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ પૈદા હુએ. જબ મક્કા કે મુશ્રિક હુઝૂર ﷺ કો તકલીફ પહુંચા રહે થે ઉસ વક્ત હઝરત ઉમ્મે ફઝલ ﵂ હુઝૂર ﷺ કા સાથ દીયા કરતી થીં. હઝરત અબ્બાસ ﵁ કે ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બાદ હિજરત કર કે ઉન કે સાથ મદીના આ ગઈ. ઉમ્મે ફઝલ બડ઼ી ઈબાદત ગુઝાર થીં, કસરત સે નફલ નમાઝ પઢ઼તી ઔર રોઝે રખતીં, ખાસ તૌર સે પીર ઔર જુમેરાત કે દિન રોઝા રખતી થીં. હુઝૂર ﷺ કભી કભી ખૈરિયત દરયાફ્ત કરને કે લિયે ઉન કે ઘર તશ્રીફ લે જાતે, ઔર કભી વહાં કૈલૂલા ભી ફરમાતે. હઝરત ઉમ્મે ફઝલ ﵂ કા ઈન્તેકાલ હઝરત અબ્બાસ ﵁ સે કબ્લ હઝરત ઉસ્માન ﵁ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં હુઆ, નમાઝે જનાઝા હઝરત ઉસમાન ﵁ ને પઢ઼ાઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — જુગનૂ મેં અલ્લાહ કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ઝમીન મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કે જાનદાર બનાએ હૈં ઔર હર જાનદાર કી ખાસિયત અલગ અલગ હૈ, હમ અગર અપની તાકત સે એક છોટા સા બલ્બ ભી જલાના ચાહેં તો બગૈર બિજલી કે નહીં જલા સકતે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને સિર્ફ અપની કુદરત સે એક છોટા સા કીડ઼ા ''જુગનૂ'' બનાયા, જો અપને અંદર રૌશની લે કર ચલતા હૈ, યે અલ્લાહ કી કુદરત કા એક ઝબરદસ્ત કરિશ્મા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે હક મેં હુકમ દેતા હૈ કે એક લડ઼કે કા હિસ્સા દો લડ઼કિયોં કે બરાબર હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ફાયદા: વાલિદૈન કી વરાસત મેં લડ઼કે કે દો હિસ્સે ઔર લડ઼કી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈસ્તિંજા કે બાદ વુઝૂ કરના

હઝરત આઈશા ﵂ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બૈતુલ ખલા સે નિકલતે તો વુઝૂ ફરમાતે.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૦૩૩]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કૌન સી દુઆ અફઝલ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે દરયાફ્ત કિયા ગયા: ''કૌન સી દુઆ અફઝલ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: આદમી કા અપને લિયે દુઆ કરના (લિહાઝા લોગોં કે સામને અપની ઝરૂરતેં બતાને કે બજાએ અલ્લાહ તઆલા હી સે અપની ઝરૂરતોં કા સવાલ કરના ચાહિએ)''. [મુસ્તદરક: ૧૯૯૨, અન આઇશા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દિખાવે કે લિયે કપડે પહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ શોહરત કે લિયે દુનિયા મેં કપડે પહનેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન રૂસ્વાઈ કે કપડે પહનાએગા ઔર ફિર ઉસ મેં આગ ભડકાએગા''.

[ઇબ્ને માજા: ૩૬૦૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દુનિયા મેં અપની ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરતા હૈ, વો આખિરત મેં અપની ખ્વાહિશાત કે પૂરા કરને સે મહરૂમ હોતા હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૯૩૯૦, અન બરાઅ બિન આઝિબ ؓ]

ફાયદા: અપની તમામ ચાહતોં કો ઇસી દુનિયા મેં પૂરી કરને કી કોશિશ નહીં કરની ચાહિએ, વરના આખિરત મેં મહરૂમ હો જાએગા.

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''પરહેઝગારોં કે લિયે (આખિરત મેં) અચ્છા ઠિકાના હૈ, હમેશા રહને વાલે બાગાત હૈં, જિન કે દરવાઝે લોગોં કે લિયે ખુલે હુએ હોંગે, વો ઉન બાગોં મેં તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે, વો વહાં (જન્નત કે ખાદિમોં સે) બહુત સે મેવે ઔર પીને કી ચીઝેં મંગાએંગે ઔર ઉન લોગોં કે પાસ નીચી નઝરોં વાલી હમ ઉમ્ર હૂરેં હોંગી''. [સૂર-એ-સાદ: ૪૯ તા ૫૨]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝખ્મ વગૈરા કા ઈલાજ

હઝરત આઇશા ؓ ફરમાતી હૈં: અગર કિસી કો કોઈ ઝખ્મ હો જાતા યા દાના નિકલ આતા, તો આપ ﷺ (થૂક કે સાથ) મિટ્ટી કો ઉંગલી મેં લગાતે ઔર ઝખ્મ કી જગા રખતે ઔર યે દુઆ પઢતે:

((بِسْمِ اللّٰهِ تُرْبَةُ أَرْضِنَا بِرِيقَةِ بَعْضِنَا يُشْفَىٰ بِهٖ سَقِيمُنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે હમારી ઝમીન કી મિટ્ટી હમ મેં સે કિસી કે થૂક કે સાથ મિલી હુઈ લગાતા હૂં (તાકે) હમારે રબ કે હુક્મ સે હમારા મરીઝ અચ્છા હો જાએ. [મુસ્લિમ: ૫૭૧૧, અન આઇશા ؓ]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! સચ્ચી બાત યે હૈ કે શરાબ, જુવા, બુતોં કે સ્થાન ઔર ફાલ ખોલને કે તીર, યે સબ શૈતાન કે નાપાક કામ હૈં; લિહાઝા તુમ ઇન સે બચો તાકે તુમ અપને મકસદ મેં કામયાબ હો જાઓ''. [સૂર-એ-માઇદા: ૯૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **હુઝૂર ﷺ સે સહાબા ؓ કી મુહબ્બત**

સન ૫ હિજરી ગઝવએ બની મુસ્તલક કે મૌકે પર એક મુહાજિર ઔર એક અન્સારી મેં કિસી બાત પર ઝગડ઼ા હો ગયા ઔર દોનોં તરફ જમાતેં બન ગઈ ઔર આપસ મેં લડ઼ાઈ છેડ઼ને કા ખતરા પૈદા હો ગયા, મગર બાઝ લોગોં ને બીચ મેં પડ઼ કર સુલહ કરા દી. ઈસ મૌકે પર મુનાફિકોં કે સરદાર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબઈ ને હુઝૂર ﷺ કી શાન મેં ગુસ્તાખાના અલ્ફાઝ કહે ઔર યે ભી કહા કે ખુદા કી કસમ હમ લોગ અગર મદીના પહુંચ ગએ, તો ઈઝઝત વાલે મિલ કર ઈન ઝલીલ મુસલમાનોં કો વહાં સે નિકાલ દેંગે. ઉન કે બેટે અબ્દુલ્લાહ બડ઼ે પક્કે સચ્ચે મુસલમાન થે, જબ ઉન્હેં અપને બાપ કી ગુસ્તાખી કા ઈલ્મ હુવા તો મદીના મુનવ્વરા સે બાહર તલવાર ખીંચ કર ખડ઼े હો ગએ ઔર ઉસ સે કહાઃ કે મેં તુજે ઉસ વક્ત તક મદીના મેં દાખિલ નહીં હોને દૂંગા જબ તક તુમ ઈસ બાત કા ઈકરાર ન કરો કે તુમ ઝલીલ હો ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઈઝઝત વાલે હૈં. હુઝૂર ﷺ કી મુહબ્બત મેં અપને બેટે કી ઈસ જુર્અત કો દેખ કર ઉસે બડ઼ા તઅજ્જુબ હુઆ, બિલઆખિર મજબૂર હો કર ઉસે ઈકરાર કરના પડ઼ા કે મેં ઝલીલ હૂં. ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઈઝઝત વાલે હૈં. ઈતને મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ વહાં તશરીફ લાએ તો ફરમાયાઃ અબ્દુલ્લાહ જાને દો, હમેં ઉન કે સાથ અચ્છા હી સુલૂક કરના ચાહિયે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **કુવ્વતે હાફિઝા કા બઢ઼ જાના**

હઝરત ઉસ્માન બિન અબિલ આસ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે કુર્આન યાદ ન હોને કી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ યે ખંઝબ નામી શૈતાન કા કામ હૈ ઔર ફિર ફરમાયાઃ કરીબ આઓ, મૈં આપ ﷺ કે કરીબ આ ગયા, ફિર હુઝૂર ﷺ ને મેરે સીને પર હાથ મુબારક રખા, જિસ સે મુજે ઠંડક ભી મહસૂસ હુઈ ઔર ફરમાયાઃ શૈતાન! ઉસ્માન કે સીને સે નિકલ જા, હઝરત ઉસમાન ؓ ફરમાતે હૈંઃ ઈસ વાકિઆ કે બાદ મૈં જો ભી ચીઝ સુનતા, વો મુજે યાદ હો જાતી. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્બહાનીઃ ૩૮૩]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **વુઝૂ મેં ચમડ઼े કે મોઝે પર મસહ કરના**

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈંઃ મૈં ને હુઝૂર ﷺ કો મોઝે કે ઊપર કે હિસ્સે પર મસહ કરતે દેખા.

[અબૂ દાઊદઃ ૧૬૨]

ફાયદાઃ જબ કિસી ને બા વુઝૂ ચમડ઼े કા મોઝા પહના હો, ફિર વુઝૂ ટૂટ જાએ, તો વુઝૂ કરતે વક્ત ઉન મોઝોં કે ઊપરી હિસ્સે પર મસહ કરના ઝરૂરી હૈ. મુસાફિર કે લિયે તીન દિન તીન રાત ઔર મુકીમ કે લિયે એક દિન એક રાત જાઇઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **પરેશાની દૂર કરને કી દુઆ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ્હેં ગમ વ પરેશાની હો, તો યે દુઆ પઢ઼ લિયા કરો'':

((حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ))

તર્જમાઃ અલ્લાહ તઆલા મેરે લિએ કાફી હૈ ઔર વહી બેહતરીન કામ બનાને વાલા હૈ.

[અબૂ દાઊદઃ ૩૬૨૭, અન ઔફ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખુશ દિલી સે મુલાકાત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જબ દો મુસલમાન આપસ મેં મુલાકાત કરતે હૈં ઔર એક દૂસરે કો સલામ કરતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક ઈન દોનોં મેં સે ઝિયાદા મહેબૂબ વો શખ્સ હૈ, જો અપને સાથી સે ઝિયાદા ખુશ દિલી સે મુલાકાત કરે, જબ વો દોનોં મુસાફા કરતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન પર સૌ રહમતેં નાઝિલ ફરમાતા હૈં, ઉન મેં સે નવ્વે રહમતેં મુસાફા મેં પહલ કરને વાલે પર ઔર દસ રહમતેં મુસાફા કરને વાલે દૂસરે આદમી પર નાઝિલ ફરમાતા હૈ". [કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૫૨૪૦, અન ઉમર رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્ક કરને વાલે કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ સિર્ફ અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ રહો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક મત ઠહરાઓ ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શિર્ક કરતા હૈ, તો ઉસ કી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસા કે વો આસ્માન સે ગિર પડ઼ા હો, ફિર પરિંદોં ને ઉસ કે બોટિયાં નોચ લી હોં, યા હવા ને કિસી દૂર દરાઝ મકામ પર લેજા કર ઉસે ડાલ દિયા હો". [સૂર-એ-હજ: ૩૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં સિર્ફ ધોકે કા સૌદા હૈ". [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ, ઈસી લિયે ઈન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશયાર રહના ચાહિએ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ્હારે દિનોં મેં અફઝલ દિન જુમા કા દિન હૈ, ઈસી રોઝ હઝરત આદમ عليه السلام કો પૈદા કિયા ગયા, ઈસી રોઝ ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ, ઈસી રોઝ સૂર ફૂંકા જાએગા ઔર ઈસી દિન કયામત કાયમ હોગી". [અબૂ દાઊદ: ૧૦૪૭, અન ઔસ બિન ઔસ رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર મર્ઝ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ બીમાર હો જાએ યા કિસી કે ભાઈ કો તકલીફ હો, તો યે દુઆ પઢ઼ે: ((رَبُّنَا اللّٰهُ الَّذِيْ فِي السَّمَاءِ تَقَدَّسَ اسْمُكَ أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحْمَتُكَ فِي السَّمَاءِ فَاجْعَلْ رَحْمَتَكَ فِي الْأَرْضِ اغْفِرْ لَنَا حُوْبَنَا وَخَطَايَانَا أَنْتَ رَبُّ الطَّيِّبِيْنَ أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ وَشِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ عَلٰى هٰذَا الْوَجَعِ [અબૂ દાઊદ: ૩૮૯૨, અન અબી દર્દા رضي الله عنه]

ફાયદા: ઈસ દુઆ કો મરીઝ પઢ઼તા રહે યા ઔર કોઈ પઢ઼ કર ઉસ પર દમ કરે.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ رضي الله عنه સે ફરમાયા: "ક્યા મૈં તુમ્હેં વો ચીઝ બતલા દું જિસ પર ગોયા ઈસ્લામ કા મદાર હૈ ઔર જિસ કે બગૈર યે સબ ચીઝેં હેચ ઔર બે વઝન હૈં? મૈં ને અર્ઝ કિયા: હઝરત! બતલા દીજિએ, પસ આપ ﷺ ને અપની ઝબાન પકડ઼ી ઔર ફરમાયા: ઈસ કો રોકો (તાકે યે ચલને મેં બેબાક ઔર બે એહતિયાત ન હો જાએ)". [તિર્મિઝી: ૨૬૧૬, અન મુઆઝ બિન જબલ رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત સફિય્યા ؓ

હઝરત સફિય્યા ؓ હઝરત હારૂન ؑ કી નસ્લ સે થીં, વાલિદ કા નામ હુયય બિન અખ્તબ ઔર વાલિદા કા નામ બર્રા બિન્તે સમવાલ થા, આં હઝરત ﷺ કે નિકાહ મેં આને સે પેહલે યકે બાદ દીગરે ઉન કે દો નિકાહ હો ચુકે થે, સન ૭ હિજરી મેં ફત્હે ખૈબર કે બાદ આપ ﷺ ને ઉન સે નિકાહ ફરમાયા, ખૈબર સે રવાના હુએ તો મકામે સહબા મેં પહુંચ કર આપ ﷺ ને બિલ્કુલ સાદે અંદાઝ મેં ઈસ તરહ વલીમા કિયા કે ચમડે કા એક દસ્તરખ્વાન બિછાયા, ઉસ પર ખજૂરેં, પનીર ઔર ઘી રખા ઔર લોગોં ગો દાવત દે કર ખિલાયા. હઝરત સફિય્યા ؓ તબીઅત કી બડી ફૈયાઝ વ સખી થીં; ચુનાંચે જબ પેહલી દફા આપ ﷺ કે સાથ મદીના તશરીફ લાઈ તો ઉન્હોં ને કાનોં સે અપને ઝેવર નિકાલ કર હઝરત ફાતિમા ઔર દીગર ઔરતોં કો દે દિએ, આપ ઈબાદત વ પરહેઝગારી ઔર સદકા કરને મેં બઢ ચઢ કર હિસ્સા લેતી થીં, દીગર અઝવાજે મુતહહરાત કી તરહ આપ ભી અપને ઝમાને કી બડી આલિમા થીં, ખવાતીન મસાઈલ કે સિલસિલે મેં આપ સે રૂજૂઅ કરતી થીં. રમઝાનુલ મુબારક સન ૫૦ હિજરી મેં હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં ૬૦ સાલ કી ઉમર મેં આપ કી વફાત હુઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — નારિયલ મેં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત

અલ્લાહ તઆલા ને નારિયલ કો બનાયા ઔર અપની કુદરત સે ઈસ મેં ઐસા પાની રખા કે વો પાની અગર ઝમીન કો ખોદેં તો ઉસ મેં નહીં, દરખ્ત કો કાટેં તો ઉસ મેં નહીં, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને સિર્ફ અપની કુદરત સે ઈસ ફલ કે અંદર ઐસા પાની રખા હૈ જિસ મેં બહુત સી બીમારિયોં કે લિયે શિફા ઔર ઈલાજ હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ લે". [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા ؓ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — સજદા કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સજદા ફરમાતે તો અપની નાક ઔર પેશાની કો ઝમીન પર રખતે ઔર અપને બાઝુઓં કો પેહલૂ સે અલગ રખતે ઔર અપની હથેલિયોં કો કાંધે કે બરાબર રખતે.

[તિર્મિઝી: ૨૭૦, અન અબી હુમૈદ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "સબ સે જલ્દ કબૂલ હોને વાલી દુઆ વો હૈ, જો દુઆ કોઈ મુસલમાન અપને ઐસે ભાઈ કે લિયે કરે જો મૌજૂદ ન હો". [તિર્મિઝીઃ ૧૯૮૦, અન અબ્દિલ્લાહ બિન

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બડ઼ે ગુનાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ક્યા મૈં તુમ્હેં ગુનાહોં મેં સબ સે બડ઼ે ગુનાહ કી ખબર ન દે દૂં? યે બાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન બાર ફરમાઈ. સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયાઃ ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ક્યોં નહીં! (ઝરૂર બતાઇએ), રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક કરના ઔર માં બાપ કી નાફરમાની કરના ઔર જૂટી ગવાહી દેના". [મુસ્લિમઃ ૨૫૧, અન અબી બકરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે દુશ્મનોં કે દિલ સે તુમ્હારા ખૌફ ખત્મ કર દેગા ઔર તુમ્હારે દિલોં મેં વહન ડાલ દેગા. સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! વહન ક્યા ચીઝ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર મૌત કો નાપસંદ કરના".

[અબૂ દાઉદઃ ૪૨૯૭, અન સૌબાન ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જો લોગ અપને રબ સે ડરતે રહે, ઉન કો ભી ગિરોહ કે ગિરોહ બના કર જન્નત કી તરફ રવાના કિયા જાએગા ઔર જન્નત કે મુહાફિઝ (ફરિશ્તે) ઉન સે કહેંગેઃ તુમ પર સલામતી હો અચ્છી તરહ (મઝે મેં) રહો, જાઓ જન્નત મેં હમેશા હમેશ કે લિયે દાખિલ હો જાઓ".

[સૂર-એ-ઝુમૂરઃ ૭૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નઝરે બદ કા ઈલાજ

એક શખ્સ કો નઝર લગ ગઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કે સીને પર હાથ માર કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ أَذْهِبْ عَنْهُ حَرَّهَا وَبَرْدَهَا وَوَصَبَهَا))

તર્જુમાઃ ઐ અલ્લાહ! ઈસ કી ગરમી, ઈસ કી ઠંડક ઔર તકલીફ કો દૂર કર દે. ચુનાંચે વો શખ્સ ખડ઼ા હો ગયા. [મુસ્નદે અહમદઃ ૧૫૨૭૩, અન આમિર બિન રબીઆ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "તુમ ઔરતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારોં ઔર અગર તુમ કો ઉન કી (કોઈ) આદત અચ્છી ન લગે (તો ઉસ કી વજહ સે સખ્તી કા બર્તાવ ન કિયા કરો બલ્કે ઉસ પર સબ્ર કરો) ક્યોંકિ, મુમકિન હૈ તુમ કિસી ચીઝ કો નાપસંદ કરો, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં બહુત ઝિયાદા ભલાઈ રખ દી હો. [સૂર-એ-નિસાઃ ૧૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત દુર્રહ બિન્તે અબી લહબ ❁

હઝરત દુર્રહ ❁ હુઝૂર ﷺ કે ચચા અબૂ લહબ કી બેટી થીં, વો હિજરત સે પેહલે મક્કા મુકર્રમા મેં મુસલમાન હો ગઈ થીં, ઉસ કે બાદ ઉન કે શૌહર હઝરત હારિસ બિન નૌફલ ને ભી ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, ફિર દોનોં હિજરત કર કે મદીના મુનવ્વરા પહુંચે તો મદીને કી ઔરતોં ને કહા: તુમ્હારે બાપ અબૂ લહબ કી બદબખ્તી ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દુશ્મની કી વજહ સે અલ્લાહ તઆલા ને એક સૂરત નાઝિલ ફરમાઈ, જિસ મેં ઉન કી હલાકત વ બરબાદી કા તઝકિરા હૈ; ઈસ લિયે તુમ્હારી હિજરત સે તુમ્હેં ભી કોઈ ફાઈદા નહીં હોગા. ઉન્હોં ને ઈસ બાત કી હુઝૂર ﷺ સે શિકાયત કી, આપ ને નમાઝ કે બાદ લોગોં કો જમા કર કે ફરમાયા : મેરે ખાનદાન વાલોં કે બારે મેં મુજે તકલીફ મત દો. આપ ﷺ કી ઈસ ફરમાન સે ઉન્હેં અપની ગલતી કા એહસાસ હુઆ, હઝરત દુર્રહ ❁ કી ફઝીલત કે લિયે ઈતના કાફી હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ઉન સે ફરમાયા: જો તુમ્હેં ગુસ્સા દિલાએગા અલ્લાહ કો ભી ઉસ પર ગુસ્સા આએગા મૈં તુમ સે હું ઔર તુમ મુજ સે હો. હઝરત દુર્રહ ❁ કે વાલિદ અબૂ લહબ કો હુઝૂર ﷺ સે સખ્ત દુશ્મન થે, ઉસ કે બાવજૂદ બગૈર કિસી પરવાહ કિએ ઉન્હોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. યે ઉન કી રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સચ્ચી મુહબ્બત કી અલામત હૈ. હુઝૂર ﷺ ને ફતહે મક્કા કે બાદ હઝરત દુર્રહ ❁ કે શૌહર હઝરત હારિસ ❁ કો જિદ્દહ કા ગવર્નર બના દિયા થા. મુહદ્દિસીન ને કુછ હદીસેં ભી બયાન કી હૈં, હઝરત ઉમર ❁ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૨૦ હિજરી મેં ઉન કી વફાત હુઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઝૈદ બિન અરકમ ❁ કે બારે મેં પેશીનગોઈ

હઝરત ઉનૈસા ❁ ફરમાતી હૈં એક મરતબા મેરે વાલિદ હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ ❁ બીમાર હુએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈયાદત કે લિયે તશરીફ લાએ, આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે બીમારી તો ઈતની ઝિયાદા ખતરનાક નહીં ઈસ લિયે કોઈ હરજ નહીં, લેકિન મેરી વફાત કે બાદ આપ કી બીનાઈ ચલી જાએગી ઔર આપ કી ઉમ્ર ભી ઝિયાદા હોગી, ઉસ વક્ત આપ ક્યા કરેંગે? તો હઝરત ઝૈદ ❁ ને ફરમાયા: તબ તો મૈં સવાબ કી ઉમ્મીદ રખુંગા ઔર સબ્ર કરૂંગા, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: તુમ બગૈર હિસાબ કે જન્નત મેં દાખિલ હોંગે, ચુનાંચે આપ ﷺ કે ફરમાન કે મુતાબિક આપ ﷺ કી વફાત કે બાદ હઝરત ઝૈદ ❁ કી આંખ સે રૌશની ખત્મ હો ગઈ ફિર કુછ મુદ્દત કે બાદ અલ્લાહ ને ઉન કી બીનાઈ વાપસ કર દી ઔર ફિર વફાત પાઈ. [દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ બૈહકી: ૨૮૨૩]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઈમાન વાલો! ઈન્સાફ પર કાઈમ રહતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમ્હારી જાત, વાલિદૈન, રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (ક્યોં ન) હો".

[સૂર-એ-નિસા: ૧૩૫]

ફાયદા: સચ્ચી ગવાહી દેના ઔર જૂઠી ગવાહી દેને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	દુશ્મન સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કૌમ સે ખૌફ યા ડર મહસૂસ કરતે તો યહ દુઆ પઢ઼તે:

((اَللّٰهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُوْرِهِمْ وَنَعُوْذُبِكَ مِنْ شُرُوْرِهِمْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમ તુજ કો ઉન દુશ્મનોં કે મુકાબલે મેં પેશ કરતે હૈં ઔર ઉન કે શર સે પનાહ ચાહતે હૈં. [અબૂ દાઊદ: ૧૫૩૭, અન અબી મૂસા અશઅરી ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફ઼ઝીલત	તકવા ઔર હુસ્ને અખલાક કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયા કે કિસ અમલ સે અક્સર લોગ જન્નત મેં જાએંગે? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તકવા ઔર અચ્છે અખ્લાક કી વજહ સે''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૭૯૧૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કહના ન માને વો ખુલી હુઈ ગુમરાહી મેં હૈ''. [સૂરહ-એ-અહઝાબ: ૩૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સવારી કે જાનવર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસી ને (યાની અલ્લાહ ને) ઘોડ઼ે ઔર ખચ્ચર ઔર ગધે ભી પૈદા કિએ તાકે તુમ ઉન પર સવાર હો કર ઝેબ વ ઝીનત હાસિલ કરો ઔર આઈન્દા ભી ઐસી ચીઝેં પૈદા કર દેગા, જિન કો તુમ અભી નહીં જાનતે''. [સૂરહ-એ-નહલ: ૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી ઉમ્રેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નતી લોગ જન્નત મેં બગૈર દાઢ઼ી કે સુરમા લગાએ હુએ તીસ યા તૈંતીસ સાલા નૌજવાન કી શકલ મેં દાખિલ હોંગે''. [તિર્મિઝી: ૨૫૪૫, અન મુઆઝ બિન જબલ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કાન બજને કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કિસી કા કાન બજે, તો મુજે યાદ કરે ઔર મુજ પર દુરૂદ ભેજે''. [ઈબ્ને સુન્ની: ૧૬૬, અન અબી રાફેઅ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મૌત કી તમન્ના ન કરો, ક્યોંકિ આખિરત કા મામલા નિહાયત સખ્ત હૈ; ઔર નેક બખ્તી કી અલામત યે હૈ કે ઉમ્ર ઝિયાદા હો ઔર ઉસ કો તૌબા કી તૌફીક મિલ જાએ''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૪૧૫૪, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઉમ્મે અય્યૂબ ؓ

હઝરત ઉમ્મે અય્યૂબ બિન્તે કૈસ ؓ મશહૂર સહાબી હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ؓ કી બીવી હૈં, ઈસ નેક સીરત ખાતૂન ને હિજરત સે પેહલે હી ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા, જબ હુઝૂર ﷺ હિજરત ફરમા કર મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ, તો સાત મહીને તક ઉન્હીં કે યહાં કયામ ફરમાયા ઔર ઉન્હેં દો જહાં કે સરદાર કી મેઝબાની કા શર્ફ હાસિલ હુઆ, ઉમ્મે અય્યૂબ ؓ બડ઼ે શૌક સે આપ ﷺ કી પસંદ કે મુતાબિક તરહ તરહ કે ખાને તૈયાર કરતીં; ઔર તમામ ઘર વાલે આપ કો રાહત વ આરામ પહુંચાને મેં લગે રહતે, હુઝૂર ﷺ ઘર કે નિચલે હિસ્સે મેં તશરીફ ફરમા થે, ઈસ લિયે અહલે ખાના બડ઼ી એહતિયાત કે સાથ ઘર કી છત પર રહતે ઔર ચલને ફિરને મેં આપ કી રાહત કા ખાસ ખયાલ રખતે, એક રોઝ છત કે ઊપર પાની સે ભરા હુઆ ઘડ઼ા ટૂટ ગયા, તો સરદી કે મૌસમ મેં લિહાફ સે પાની કો જઝબ કિયા, તાકે પાની આપ ﷺ કે ઊપર ન ગિરને પાએ ઔર ખુદ બગૈર લિહાફ કે સરદી કે આલમ મેં પૂરી રાત ગુઝારી, સુબહ હોતે હી ખિદમતે નબ્વી મેં દરખ્વાસ્ત કી કે આપ ઊપર કી મંઝિલ પર કયામ ફરમાએં, તો બડ઼ા એહસાન હોગા, ઈન કી ઈસ આજિઝાના દરખ્વાસ્ત પર આપ ﷺ ને મકાન કે ઊપર કયામ ફરમાયા. ઉમ્મે અય્યૂબ ؓ નેક સીરત ઔર ઈબાદત મેં મસરૂફ રહને વાલી ખાતૂન થીં.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | બચ્ચોં કી પૈદાઈશ ઔર ઉન કી મુહબ્બત

ઈન્સાન કો અલ્લાહ તઆલા ને તમામ મખ્લૂકાત પર શરાફત બખ્શી, ઈન્સાન અપને દિલ મેં ઈઝઝત કા જઝબા રખતા હૈ, લેકિન ઝરા ગૌર કરેં કે યહ ઈઝઝત વાલે ઈન્સાન કો અલ્લાહ ને કૈસી બેહૈસિયત ચીઝ સે પૈદા કિયા, અગર વો કિસી કે કપડ઼े મેં લગ જાએ, તો થોડ઼ી દેર ભી ઉસ કો બરદાશ્ત ન કરે, બલ્કે ફૌરન ધો ડાલે, વહી અલ્લાહ ઈસ ગંદે કતરે કો અપની કુદરત સે તબદીલ કર કે એક ભોલા ભાલા બચ્ચા બના દેતા હૈ, જિસ સે માં બાપ હી નહીં સભી રિશ્તેદાર મુહબ્બત કરતે હૈં, જિસ ગંદે કતરે સે નફરત થી, ઉસ સે બચ્ચા બનને પર દિલોં મેં મુહબ્બત કૌન પૈદા કરતા હૈ? યકીનન વો અલ્લાહ હૈ જો અપની કુદરત સે નફરત કો મુહબ્બત સે બદલતા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઈન્સાનોં કો અપને વાલિદૈન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરને કા હુક્મ દિયા હૈ. [સૂર-એ-અહકાફ: ૧૫]

ફાયદા: વઝએ હમલ સે લે કર પૈદાઈશ તક કિતની પરેશાની ઉઠાની પડ઼તી હૈ, ફિર પૈદાઈશ કે બાદ પરવરિશ ઔર તાલીમ વ તરબિયત કી ઝિમ્મેદારી નિભાના પડ઼તા હૈ, ઈસ લિયે વાલિદૈન કી ફરમાંબરદારી કરના ફર્ઝ હૈ''.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સજ્દે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ રુકૂઅ ફરમાતે તો (હાથોં કી) ઉંગલિયોં કો ખુલી રખતે ઔર જબ સજદા ફરમાતે, તો ઉંગલિયાં મિલા લેતે. [તબરાની કબીરઃ ૧૭૪૯૫, અન વાઈલ બિન હુજ્ર رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સબ સે અફઝલ સદકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''સબ સે અફઝલ સદકા યે હૈ, કે એક મુસલમાન ઈલ્મ સીખ કર દૂસરે મુસલમાન ભાઈ કો સિખાએ''. [ઇબ્ને માજાઃ ૨૪૩, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી મુસલમાન કા હક મારના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''(જૂટી) કસમ કે ઝરિએ મુસલમાન કા હક છીન લેને વાલે પર અલ્લાહ તઆલા ને દોઝખ વાજિબ કર દી હૈ ઔર જન્નત હરામ કર દી હૈ'', એક શખ્સ ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! અગર મામૂલી ચીઝ હો? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગરચે પીલૂ કી એક લકડી હી ક્યોં ન હો''. [મુસ્લિમઃ ૩૫૩, અન અબી ઉમામા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કયામત કરીબ આ ચુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે દૂરી મેં બઢ઼તે હી જા રહે હૈં''. [મુસ્તદરકઃ ૭૯૧૭, અન ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

ખુલાસાઃ કયામત કે કરીબ આને કી વજહ સે લોગોં કો નેકી કમાને કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા ફિક્ર કરની ચાહિએ; લેકિન ઐસા કરને કે બજાએ વો દુનિયા કી લાલચ મેં પડ઼ કર અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર હોતે જા રહે હૈં.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈન્સાનોં કે આઝા કી ગવાહી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જિસ દિન અલ્લાહ કે દુશ્મનોં કો દોઝખ પર જમા કિયા જાએગા, તો ઉન કી જમાતેં બના દી જાએગી, યહાં તક કે જબ વો વહાં પહૂંચેંગે, તો ઉન કે કાન, ઉન કી આંખેં ઔર ઉન કી ખાલ, ઉન કે ખિલાફ ઉન કે કિએ હુએ આમાલ કી ગવાહી દેંગે''. [સૂર-એ-હામીમ સજદાઃ૧૯ તા ૨૦]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઈલાજ	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''સૂર-એ-ફાતિહા હર મર્ઝ કી દવા હૈ''. [સુનને દારમીઃ ૩૪૩૩, અન અબ્દિલ મલિક બિન ઉમૈર رضي الله عنه]

ફાયદાઃ અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈંઃ અગર જિસ્મ મેં કહીં દર્દ હો, તો દર્દ કી જગા હાથ રખ કર સાત મરતબા ''સૂર-એ-ફાતિહા પઢ઼ે'' ઈન્શા અલ્લાહ આરામ મિલેગા''.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જબ તુમ બાત કિયા કરો, તો ઈન્સાફ કા ખયાલ રખા કરો, અગરચે વો શખ્સ તુમ્હારા રિશ્તેદાર હી હો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે જો અહદ કરો ઉસ કો પૂરા કિયા કરો, અલ્લાહ તઆલા ને તુમ્હે ઈસ કા તાકીદી હુક્મ દિયા હૈ. તાકે તુમ યાદ રખો (ઔર અમલ કરો). [સૂર-એ-અન્આમઃ ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉમ્મે રૂમાન ﷺ

હઝરત ઉમ્મે રૂમાન ﷺ બિન્તે આમિર કનાના ﷺ હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ﷺ કી ઝૌજા ઔર ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત આઈશા ﷺ કી વાલિદએ મોહતરમા હૈં, પેહલે અબ્દુલ્લાહ બિન સખબરા કે નિકાહ મેં થીં, ઈન કે ઈન્તેકાલ કે બાદ હઝરત અબૂબક્ર ﷺ ને નિકાહ કિયા, ઈબ્તિદાઈ ઝમાને હી મેં મુસલમાન હો ગઈ થીં, જિસ તરહ હઝરત અબૂબક્ર ﷺ સચ્ચાઈ, અમાનતદારી ઔર કરીમાના અખ્લાક મેં મશહૂર થે, બિલ્કુલ ઈસી તરહ હઝરત ઉમ્મે રૂમાન ﷺ ભી સચ્ચાઈ, વફાદારી ઔર સલીકામંદી મેં તમામ ઔરતોં કે દરમિયાન એક અલગ હૈસિયત રખતી થીં. હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક ﷺ જબ હિજરત કર કે મદીના આ ગએ, તો આપ કે પૂરે અહલે ખાના ઔર બચ્ચોં કો હઝરત ઉમમે રૂમાન ﷺ ને બડ़ી હૌસલામંદી સે સંભાલા ઔર જબ મદીના સે હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ઔર અબૂ રાફેઅ ચંદ ઔરતોં કો લાને કે લિયે મક્કા પહુંચે, તો ઉમ્મે રૂમાન ﷺ ભી હઝરત આઈશા ﷺ ઔર હઝરત અસ્મા ﷺ કો લે કર મદીના હિજરત કર ગઈ. સન ૯ હિજરી યા ઉસ કે બાદ ઈન્તેકાલ હુવા, આં હઝરત ﷺ ખુદ કબ્ર મેં ઉતરે ઔર ઉન કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત ફરમાઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	દૂધ મેં બરકત

એક મરતબા હઝરત ખબ્બાબ ﷺ કી બેટી એક બકરી લેકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ હાઝિર હુઈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસ કો એક તરફ બાંધ દિયા ઔર ફિર દોહા ઔર ફરમાયાઃ બડ़ા બરતન લાઓ, હઝરત ખબ્બાબ ﷺ કી બેટી એક બડ़ા બરતન લે આઈ, જિસ મે આટા પીસા જાતા થા, ફિર હુઝૂર ﷺ ને દોહના શુરૂ કિયા, યહાં તક કે વો બરતન ભર ગયા ફિર ફરમાયાઃ અપને ઘર વાલોં કો ઔર પડ़ોસિયોં કો પિલા દો.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ બૈહકીઃ ૨૩૮૩]

ફાયદાઃ બકરિયાં આમ તૌર પર ઈતના ઝિયાદા દૂધ નહીં દેતી હૈં, ઉસ બકરી સે ઈતના ઝિયાદા દૂધ નિકલના કે ઘર વાલે ઔર પડ़ોસી ભી પી લેં, યે આપ ﷺ કા મુઅજિઝા હી થા.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	જમાત સે નમાઝ પઢ़ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "આદમી કા જમાત સે નમાઝ પઢ़ના અકેલે નમાઝ પઢ़ને સે બીસ દર્જે સે ભી ઝિયાદા ફઝીલત રખતા હૈ".

[મુસ્નદે અહમદઃ ૩૫૫૪, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	પાંચ ચીઝોં સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પાંચ ચીઝોં સે પનાહ માંગતે થેઃ ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْجُبْنِ
وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ سُوْءِ الْعُمُرِ وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ فِتْنَةِ الصَّدْرِ وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ))

તર્જમાઃ એ અલ્લાહ! મૈં કંજૂસી, બુઝદિલી, બુરી ઝિંદગી, દિલ કી બીમારી ઔર અઝાબે કબ્ર સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[નસઈઃ ૫૪૯૯, અન ઉમર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તાલિબે ઈલ્મ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે ઘર સે નિકલતા હૈ, વો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં હોતા હૈ, યહાં તક કે લૌટ કર વાપસ આ જાએ''. [તિર્મિઝી: ૨૬૪૭, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂટે ખુદાઓં કી બેબસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ કો તુમ અલ્લાહ કે સિવા પુકારતે હો, વો ખજૂર કી ગુઠલી કે એક છિલકે કા ભી ઈખ્તિયાર નહીં રખતે; અગર તુમ ઉન કો પુકારો ભી, તો વો તુમ્હારી પુકાર સુન ભી નહીં સકતે ઔર અગર (બિલ ફર્ઝ) સુન ભી લેં તો, તુમ્હારી ઝરૂરત પૂરી ન કર સકેંગે ઔર કયામત કે દિન તુમ્હારે શિર્ક કી મુખાલફત વ ઇન્કાર કરેંગે''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઈસી (બારિશ કે) પાની કે ઝરિએ અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે ખેતી, ઝૈતૂન, ખજૂર ઔર અંગૂર ઔર હર કિસ્મ કે ફલ ઉગાતા હૈ, યકીનન ઇન ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરને વાલોં કે લિયે બડ઼ી નિશાનિયાં હૈં''. [સૂર-એ-નહલ: ૧૧]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કે દરવાઝે કા ફાસ્લા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જહન્નમ કે સાત દરવાઝે હૈં, હર દો દરવાઝોં કે દરમિયાન કા ફાસલા એક સવાર આદમી કે સત્તર સાલ ચલને કે બરાબર હૈ''. [મુસ્તદરક: ૮૬૮૩, અન લકીત બિન આમિર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે નબી-એ-કરીમ ﷺ ને નાક મેં દવા ડલવાઈ. [અબૂ દાવૂદ : ૩૮૬૭]

ફાયદા : સર ઔર નાક કી બીમારિયોં મેં દવા પીને કી બનિસ્બત નાક મેં દવા ડાલના મુફીદ હૈ, ઔર હુઝૂર ﷺ ને ભી નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઈલાજ પસંદ ફરમાયા હૈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૪૭]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક આદમી સે ફરમાયા: ''અગર તુમ અપને દિલ કી નરમી ચાહતે હો, તો યતીમ કે સર પર હાથ ફેરા કરો ઔર મિસ્કીન કો ખાના ખિલાયા કરો''. [મુસ્નદે અહમદ: ૭૫૭૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા ﵝ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા ﵝ પેહલે અબૂ સલમા બિન અબ્દુલ અસદ કે નિકાહ મેં થીં, ઉન કે ઈન્તેકાલ કે બાદ હુઝૂર ﷺ ને નિકાહ ફરમાયા, વો અકલમંદ ઔર બુલંદ અખ્લાક વ કિરદાર વાલી ખાતૂન થી, ઝાહિદાના ઝિંદગી ગુઝારતીં ઔર રાહે ખુદા મેં બડ઼ી ફય્યાઝી સે ખર્ચ કિયા કરતી થીં, લોગોં કો નેકી કરને કા હુક્મ કરતીં ઔર બુરાઈ સે રોકતીં, ઉન્હેં હદીસ સુનને કા બહુત શૌક થા, હદીસ મેં હઝરત આઈશા ﵝ કે બાદ કોઈ ઉન કે મુકાબિલ ન થે, ફિકહી માલૂમાત,ઝહાનત ઔર દાનિશમંદી મેં બુલંદ મકામ રખતી થીં, બડ઼ે બડ઼ે સહાબા ઔર તાબિઈન ઉન સે મસાઈલ કી તહકીક કિયા કરતે થે, ઉન કી હિકમત વ દાનાઈ ઔર અકલમંદી કા ઈસ સે અંદાઝા હોતા હૈ કે સુલહે હુદૈબિયા કે મૌકે પર જબ કુફ્ફાર ને મુસલમાનોં કો ઉમરા કરને સે રોક દિયા, તો હુઝૂર ﷺ ને સહાબા કો એહરામ ખોલને કા હુક્મ દિયા, સહાબએ કિરામ કી દીની ગૈરત ને ઉમરા કિએ બગૈર એહરામ ખોલના ગવારા ન કિયા, ચુનાંચે ઉસ મૌકે પર ઉમ્મે સલમા ﵝ હી ને હુઝૂર ﷺ કો મશવરા દિયા કે અભી સહાબા સદમે સે નિઢાલ હૈ, પેહલે આપ એહરામ ખોલ દીજિએ, આપ કો દેખ કર સહાબા ભી એહરામ ખોલ દેંગે, આપ ﷺ ને ઈસ મશવરે કો કબૂલ કર કે એહરામ ખોલ દિયા. તો સહાબા કો યકીન હો ગયા કે અબ સુલહ કે શરાઈત બદલ નહીં સકતે, ઈસ લિયે ઉન્હોંને ભી અપના એહરામ ખોલ દિયા. ઉન કા ઈન્તેકાલ શવ્વાલ સન ૫૯ હિજરી મેં હુઆ ઔર હઝરત અબૂ હુરૈરા ﵁ ને જનાઝે કી નમાઝ પઢ઼ાઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત | શહદ કી મક્ખી મેં અલ્લાહ કી કુદરત

અલ્લાહ તઆલા ને શહદ કી મક્ખી કો વો હુનર દિયા હૈ જિસ સે વો ફૂલોં સે રસ ચૂસ કર શહદ બનાતી હૈ, ઉન કે બનાએ હુએ શહદ મેં ઈન્સાન કે લિયે બહુત સે ફાયદે હૈં, ઈતની સાઈંસી તરક્કી કે બાવજૂદ ઈન્સાન શહદ હાસિલ કરને કે લિયે શહદ કી મક્ખી કા મોહતાજ હૈ, કોઈ ઈન્સાની તાકત ઐસા કરના ચાહે તો યે ના મુમકિન હૈ, યહ અલ્લાહ કી કુદરત કી બહુત બડ઼ી નિશાની હૈ, વો એક છોટી સી મક્ખી સે ઈતના બડ઼ા કામ લેતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(નામહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો! એક અન્સારી સહાબી ને અર્ઝ કિયા: દેવર કે બારે મેં આપ ક્યા ફરમાતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: દેવર તો (તુમ્હારે લિયે) મૌત હૈ (યાની શૌહર કે ભાઈ વગૈરા સે પરદા કરના ઈન્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ; ક્યોંકિ વો તબાહી વ હલાકત મેં ડાલને કા બડ઼ા સબબ હૈ)''. [બુખારી: ૫૨૩૨, અન ઉકબા બિન આમિર ﵁]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | તીન ઉંગલિયોં સે ખાના

હઝરત કઅબ બિન માલિક ﵁ ફરમાતે હૈં: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ તીન ઉંગલિયોં સે ખાતે થે ઔર જબ ખાને સે ફારિગ હો જાતે, તો ઉંગલિયાં ચાટ લેતે થે''. [મુસ્લિમ: ૫૨૯૮, અન કઅબ ﵁]

ખુલાસા: ખાને કે બાદ ઉંગલિયોં કો ચાટના સુન્નત હૈ, લેકિન ઈસ તરહ નહીં ચાટના ચાહિએ કે દેખને વાલે કો નાપસંદ હો.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કોઈ શખ્સ યતીમ કે સર પર હાથ ફેરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા હર બાલ કે બદલે મેં એક નેકી અતા ફરમાતા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૬૪૯, અન અબી ઉમામા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તકબ્બુર કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કે દિલ મેં રાઈ કે બરાબર ભી તકબ્બુર હોગા, વો જન્નત મેં દાખિલ ન હોગા''. કિસી ને કહા: આદમી અચ્છે કપડે ઔર અચ્છે જૂતે પસંદ કરતા હૈ (તો ક્યા ઐસા કરના તકબ્બુર મેં શામિલ હૈ?) આપ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા સફાઈ સુથરાઈ કો પસંદ કરતા હૈ, તકબ્બુર તો હક બાત ન માનના ઔર લોગોં કો હકીર સમજના હૈ''. [મુસ્લિમ: ૨૬૫, અન ઇબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુજે અપની ઉમ્મત પર સબ સે ઝિયાદા ડર ખ્વાહિશાત ઔર ઉમ્મીદોં કે બઢ જાને કા હૈ, ખ્વાહિશાત હક સે દૂર કર દેતી હૈ ઔર ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના આખિરત કો ભુલા દેતા હૈ, યે દુનિયા ભી ચલ રહી હૈ ઔર હર દિન દૂર હોતી ચલી જા રહી હૈ, ઔર આખિરત ભી ચલ રહી હૈ ઔર હર દિન કરીબ હોતી જા રહી હૈ''. (યાની હર વક્ત ઝિંદગી કમ હોતી જા રહી હૈ ઔર મૌત કરીબ આતી જા રહી હૈ, ઇસ લિયે આખિરત કી તૈયારી મેં લગે રહના ચાહિએ). [કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૪૩૭૫૮, અન જાબિર رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	નેક અમલ કરને વાલોં કા ઈન્આમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતે રહે, વો જન્નત કે બાગોં મેં દાખિલ હોંગે, વો જિસ કો ચાહેંગે ઉન કે રબ કે પાસ ઉન કો મિલેગી. (ઉન કી) હર ખ્વાહિશ કા પૂરા હોના ભી બડા ફઝલ વ ઈન્આમ હૈ''. [સૂર-એ-શૂરા: ૨૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જૂં પડને કા ઈલાજ

એક રિવાયત મેં હૈ કે દો સહાબા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે એક ગઝવા કે મૌકે પર (કપડોં મેં) જૂં પડ જાને કી શિકાયત કી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન દોનોં કો રેશમી કમીસ પહનને કી ઇજાઝત દી.

[બુખારી: ૨૯૨૦, અન અનસ رضي الله عنه]

ફાયદા: જૂં પડના એક મર્ઝ હૈ, જિસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને ઉસ મૌકે પર રેશમી લિબાસ તજવીઝ ફરમાયા, યે લિબાસ અગરચે આમ હાલાત મેં મર્દોં કે લિયે જાઇઝ નહીં હૈ, લેકિન માહિર હકીમ યા ડોકટર અગર ઝરૂરત કી વજહ સે તજવીઝ કરે તો ગુંજાઇશ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે બતાએ હુએ અહકામ હી મેરા સીધા રાસ્તા હૈ, તુમ ઇસી પર ચલો ઔર દૂસરે (ગલત) રાસ્તોં પર મત ચલો, વરના વો રાસ્તે તુમ કો રાહે ખુદા સે હટા દેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઇસ બાત કા તુમ કો તાકીદ કે સાથ હુક્મ દેતા હૈ, તાકે તુમ ટેઢે રાસ્તે સે બચ સકો''. [સૂર-એ-અન્આમ:૧૫૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત હફસા ﵂

હઝરત હફસા ﵂ હઝરત ઉમર ﵁ કી સાહબઝાદી ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﵁ કી હકીકી બહન હૈં, નુબુવ્વત સે પાંચ સાલ પેહલે પૈદા હુઈ, પેહલે હઝરત ખુનૈસ બિન હુઝાફા ﵁ સે નિકાહ હુઆ, વો ગઝવએ બદ્ર મેં શદીદ ઝખ્મી હો કર કુછ દિનોં કે બાદ શહીદ હો ગએ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉન સે નિકાહ ફરમાયા. હઝરત હફસા ﵂ બડ઼ી ફઝલ વ કમાલ કી માલિક થીં, ઉન કે બારે મેં ઈબ્ને સઅદ ને લિખા હૈ કે વો દિન મેં રોઝા રખતીં ઔર રાત મેં ઈબાદત કરતી થીં, ઔર આખિર તક ઉન કા રોઝા રખને કા અમલ જારી રહા, ઈખ્તિલાફ સે બડ઼ી નફરત કરતી થીં, દજ્જાલ ઔર ઉસ કે ફિત્ને સે બહુત ડરતી થીં, ઉન્હેં ઈલ્મે હદીસ વ ફિકહ મેં ભી મહારત હાસિલ થી, હદીસ કી કિતાબોં મેં ઈન સે સાઠ હદીસેં બયાન કી ગઈ હૈં, જો ઉન્હોં ને હુઝૂર ﷺ ઔર હઝરત ઉમર ﵁ સે સુની થીં, ઉન્હોંને હઝરત અમીર મુઆવિયા ﵁ કે દૌરે ખિલાફત મેં શાબાન સન ૪૫ હિજરી મેં મદીના મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ, મદીના કે ગવર્નર મરવાન ને નમાઝે જનાઝા પઢ઼ાઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — લાગર ઔર બીમાર કા શિફા પાના

એક ઔરત અપને કમઝોર ઔર બીમાર બચ્ચે કો લે કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઈ ઔર કહને લગીઃ યા રસૂલલ્લાહ! ઈસ કી ઈતની ઉમ્ર હુઈ હૈ, લેકિન ઈસ કી હાલત તો દેખિયે, દુઆ કીજિએ કે અલ્લાહ ઈસે મૌત દે દે, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ નહીં બલ્કે મૈં ઈસ કે લિયે દુઆ કરતા હું કે અલ્લાહ ઈસે શિફા અતા ફરમાએ ઔર જવાની બખ્શે ઔર નેક આમાલ કરને વાલા બન જાએ ઔર ફિર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કિતાલ કરતે હુએ શહીદ હો જાએ ઔર જન્નત મેં ચલા જાએ, ચુનાંચે હુઝૂર ﷺ કી દુઆ કી વજહ સે અલ્લાહ ને ઉસે શિફા બખ્શી ઔર જવાની પાઈ ઔર નેક આમાલ ભી કિએ ઔર ફિર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કિતાલ કરતે હુએ શહીદ હો ગએ ઔર ફિર જન્નત મેં દાખિલ હો ગએ. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહઃ ૨૪૩૧]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — મસ્જિદ મેં નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો મુસલમાન નમાઝ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે ઝિક્ર કે લિયે મસાજિદ કો અપના ઠિકાના બના લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે ઐસે ખુશ હોતે હૈં, જૈસે ઘર કે લોગ અપને કિસી ઘર વાલે કે વાપસ આને પર ખુશ હોતે હૈં''. [ઈબ્ને માજાઃ ૮૦૦, અન અબી હુરૈરા ﵁]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — જહન્નમ કે અઝાબ સે હિફાઝત કી દુઆ

જહન્નમ કે અઝાબ સે બચને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએઃ

﴿رَبَّنَآ اِنَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

તર્જમાઃ ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમ ઈમાન લાએ હૈં, લિહાઝા હમારે ગુનાહ માફ કર દીજિએ ઔર હમેં દોઝખ કે અઝાબ સે બચા લીજિએ. [સૂર-એ-આલે ઈમરાનઃ ૧૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દો રકાત પઢ કર ગુનાહ સે માફી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કિસી ને કોઈ ગુનાહ કિયા ઔર ફિર વુઝૂ કર કે નમાઝ પઢે ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ઉસ ગુનાહ કી માફી માંગે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો માફ કર દેતા હૈ''.

[તિર્મિઝીઃ ૪૦૬, અન અબી બક્ર رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુઅજિઝાત કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જબ હમારે રસૂલ ઉસ પેહલી કૌમોં કે પાસ ખુલી હુઈ દલીલેં લે કર આએ તો વો લોગ અપને ઈસ દુનિયવી ઈલ્મ પર નાઝ કરતે રહે, જો ઉન્હેં હાસિલ થા, આખિર કાર ઉન પર વો અઝાબ આ પડા જિસ કા વો મઝાક ઉડાયા કરતે થે''. [સૂર-એ-મોમિનઃ ૮૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સમંદર ઈન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિઆ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અલ્લાહ તઆલા હી ને સમંદર કો તુમ્હારે કામ મેં લગા દિયા હૈ, તાકે તુમ ઉસ મેં સે તાઝા ગોશ્ત ખાઓ ઔર ઉસ મેં સે ઝેવરાત (મોતી વગૈરા) નિકાલ લો, જિન કો તુમ પહનતે હો ઔર તુમ કશ્તિયોં કો દેખતે હો, કે વો દરિયા મેં પાની ચીરતી હુઈ ચલી જા રહી હૈ, તાકે તુમ અલ્લાહ તઆલા કા ફઝલ યાની રોઝી તલાશ કર સકો ઔર તુમ શુક્ર અદા કરતે રહો''. [સૂર-એ-નહલઃ ૧૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત સે હર એક ડરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કોઈ મુકર્રબ ફરિશ્તા, કોઈ આસ્માન, કોઈ ઝમીન, કોઈ હવા, કોઈ પહાડ, કોઈ સમંદર ઐસા નહીં, જો જુમા કે દિન સે ન ડરતા હો (ઈસ લિયે કે જુમા કે દિન કયામત કાયમ હોગી)''. [ઈબ્ને માજાઃ ૧૦૮૪, અબૂ લુબાબા رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલૌંજી સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''બીમારિયોં મેં મૌત કે સિવા ઐસી કોઈ બીમારી નહીં, જિસ કે લિયે કલૌંજી મેં શિફા ન હો''. [મુસ્લિમઃ ૫૭૬૮, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કૈદિયોં કો છુડાઓ, ભૂકે કો ખાના ખિલાઓ ઔર બીમારોં કી ઈયાદત કરો''. [બુખારીઃ ૩૦૪૬, અન અબી મૂસા رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ ؓ

હઝરત ઝૈનબ ؓ હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જહશ ؓ કી બહન ઔર હુઝૂર ﷺ કી ફૂફી ઝાદ બહન થીં, ઉન્હોં ને શુરૂ હી મેં ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા, આપ ﷺ ને ઉન કા નિકાહ અપને મુંહ બોલે બેટે ઝૈદ બિન હારિસા સે કર દિયા થા. મગર દોનોં મેં ખુશગવાર તઅલ્લુકાત કાયમ ન રહ સકે. ઈસ લિયે હઝરત ઝૈદ ને ઉન્હેં તલાક દે દી. હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ ؓ કે હક મેં કઈ આયતેં નાઝિલ હુઈં, જિન મેં હુઝૂર ﷺ સે નિકાહ કર દેને કી ખબર દી ગઈ, ઝમાનએ જાહિલિયત મેં અપને મુંહ બોલે બેટે કી બીવી સે શાદી કરને કો નાજાઈઝ સમજતે થે. ઈસી લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ જાહિલી રસ્મ કો આપ હી કે ઝરિયે ખત્મ કરવાયા ઔર પરદે કી આયતેં ભી ઉન કે સબબ નાઝિલ હુઈ. હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ ؓ દસ્તકારી કે ફન સે વાકિફ થીં, યે અપને હાથ કે ફન સે રોઝી કમા કર મદીને કે ગરીબોં મેં તકસીમ કર દિયા કરતી થીં. હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં કે મૈં ને ઝૈનબ સે ઝિયાદા પરહેઝગાર, સચ બોલને વાલી, સખાવત કરને વાલી ઔર અલ્લાહ કી રઝા તલબ કરને વાલી કિસી ઔરત કો નહીં દેખી. ઉન સે કઈ હદીસેં મન્કૂલ હૈં. ઉન્હોં ને ૫૩ સાલ કી ઉમ્ર પા કર સન ૨૦ હિજરી મેં વફાત પાઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈં.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | દાંત અલ્લાહ કી નેઅમત

જબ બચ્ચા પૈદા હોતા હૈ તો ઉસ કે મુંહ મેં દાંત નહીં હોતે, ઈસ લિયે કે ઉસે સિર્ફ માં કા દૂધ પીના હૈ. બચ્ચા જૈસે જૈસે બડ઼ા હોતા હૈ, ઉસ કો દૂધ કે અલાવા દૂસરી નરમ ચીઝેં દી જાતી હૈં, ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા ઉસ બચ્ચે કો છોટે છોટે દાંત દેતે હૈં. જબ બચ્ચા સાત આઠ સાલ કા હોતા હૈ, તો ઉસ કી ખોરાક ભી બઢ઼ જાતી હૈ ઔર વો સખ્ત ચીઝેં ભી ખાને લગતા હૈ, ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા વો છોટે છોટે દાંત ગિરા કર દૂસરે નયે દાંત દેતે હૈં, જો પેહલે દાંતોં સે મઝબૂત ઔર બડ઼ે હોતે હૈં. ઈન કે ઝરિએ ઈન્સાન કે ચબાને કી સલાહિયત બઢ઼ જાતી હૈ. અલ્લાહ કી કુદરત પર ઝરા ગૌર કરેં તો પતા ચલતા હૈ કે ઈન્સાન કી ઝરૂરિયાત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કૈસા અચ્છા ઈન્તેઝામ કિયા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | મય્યત કા કર્ઝ અદા કરના

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ કો વસિય્યત સે પેહલે અદા કરવાયા, હાલાંકે તુમ લોગ (કુર્આને પાક મેં) વસિય્યત કા તઝકિરા કર્ઝ સે પેહલે પઢ઼તે હો. [તિર્મિઝીઃ ૨૧૨૨]

ફાયદાઃ અગર કિસી શખ્સ ને કર્ઝ લિયા ઔર ઉસે અદા કરને સે પેહલે ઈન્તેકાલ કર ગયા, તો કફન દફન કે બાદ માલે વિરાસત મેં સે સબ સે પેહલે કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ચાહે સારા માલ ઉસ કી અદાયગી મેં ખત્મ હો જાએ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈશા કે બાદ જલ્દી સોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈશા સે પેહલે નહીં સોતે થે ઔર ઈશા કે બાદ નહીં જાગતે થે (બલ્કે સો જાતે થે).

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૭૪૮, અન આયશા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બેહતરીન સદકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ કિયા ગયા: કૌન સા સદકા અફઝલ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''(અફઝલ સદકા યહ હૈ કે) તૂ ઉસ વક્ત સદકા કરે, જબ સિહતમંદ હો ઔર માલ કી ખ્વાહિશ હો ઔર માલદારી કી ઉમ્મીદ રખતા હો ઔર ફક્ર વ ફાકા સે ડરતા હો''.

[બુખારી: ૨૭૪૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અપને ઈલ્મ પર અમલ ન કરને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન સબ સે ઝિયાદા સખ્ત અઝાબ ઉસ આલિમ કો હોગા, જિસ કો ઉસ કે ઈલ્મે દીન ને નફા નહીં પહુંચાયા''.

[તબરાની સગીર: ૫૦૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ફાયદા: જિસ આદમી કો શરીઅત કે બારે મેં જિતના ભી ઈલ્મ હો, ઉસ કે મુતાબિક અમલ કરના ઝરૂરી હૈ, અપની જાનકારી કે મુતાબિક અમલ ન કરને પર સખ્ત અઝાબ કી વઈદ સુનાઈ ગઈ હૈ.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બચો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સુનો! દુનિયા મીઠી ઔર હરી ભરી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર તુમ્હેં ઈસ કી ખિલાફત અતા ફરમાએંગે; તાકે દેખેં કે તુમ કૈસે આમાલ કરતે હો, પસ તુમ દુનિયા સે ઔર ઔરતોં (કે ફિતને) સે બચો''.

[મુસ્લિમ: ૬૯૪૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(મુકર્રબ બંદોં કે લિયે જન્નત મેં) ઐસે મેવે હોંગે, જિન કો વો પસંદ કરેંગે ઔર પરિન્દોં કા ઐસા ગોશ્ત હોગા, જિસ કી વો ખ્વાહિશ કરેગા ઔર ઉન કે લિયે બડ़ી બડ़ી આંખોં વાલી હૂરેં હોંગી, જૈસે હિફાઝત સે રખા હુઆ પોશીદા મોતી હો. યે સબ ઉન કે આમાલ કા બદલા હોગા ઔર વહાં કભી વો બેહુદા ઔર બુરી બાત નહીં સુનેંગે, હર તરફ સે સલામ હી સલામ કી આવાઝ આએગી''.

[સૂર-એ-વાકિઆ: ૨૦ તા ૨૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُذَامِ وَالْجُنُوْنِ وَمِنْ سَيِّئِ الْاَسْقَامِ۔

તર્જમા: અય અલ્લાહ! મૈં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ બુરી બીમારિયોં સે.

[નસઈ: ૫૪૯૩.]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ સુબહ વ શામ અપને રબ કો અપને દિલ મેં ગિડ़ગિડ़ા કર, ડરતે હુએ ઔર દરમિયાની આવાઝ કે સાથ યાદ કિયા કરો ઔર ગાફિલોં મેં સે મત હો જાઓ''.

[સૂર-એ-આરાફ: ૨૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રોશની મેં

(૧૮) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — **ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત જુવૈરિયા બિન્તે હારિસ**

હઝરત જુવૈરિયા બિન્તે હારિસ રદિ. કા તઅલ્લુક ઉમ્મે મુઝાઅા કે ખાનદાન મુસ્તલિક સે હૈ. ગઝ્વએ બની મુસ્તલિક કે કૈદિયોં મેં જુવૈરિયા ભી થીં. જો તકસીમ મેં હઝરત સાબિત બિન કૈસ રદિ. કે હિસ્સે મેં આઈ. યે અપને કબીલે કી શહઝાદી ઔર રઈસ કી બેટી થીં. ઈસ લિયે બાંદી બન કર રહના ગવારા ન કિયા. ઉન્હોં ને હઝરત સાબિત બિન કૈસ રદિ. સે આઝાદ હોને કી રકમ મુતઅય્યન કર કે મુઆહદા કર લિયા. ઔર માલી ઈમદાદ કે લિયે હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઈ. તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ક્યા મૈં તુમ સે અચ્છા સુલૂક ન કરૂં? તો હઝરત જુવૈરિયા રદિ. ને ફરમાયા વો ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં તુમ્હારી તરફ સે રકમ અદા કર દેતા હૂં ઔર તુમ સે નિકાહ કર લેતા હૂં''. હઝરત જુવૈરિયા રદિ. રાઝી હો ગઈ. જબ સહાબએ કિરામ રદિ. કો ઈસ બાત કા ઈલ્મ હુઆ કે ઈસ ખાનદાન સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા સુસરાલી રિશ્તા કાયમ હો ગયા હૈ. તો સહાબએ કિરામ રદિ. ને એહતેરામ કી વજહ સે તકરીબન ૬૦૦ કૈદિયોં કો આઝાદ કર દિયા, ઈસ હુસ્ને સુલૂક કી વજહ સે ઉન કે વાલિદ હારિસ રદિ. ઔર પૂરી કૌમ ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, ઈસી લિયે હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી થીં કે ''મૈં ને કિસી ઔરત કો જુવૈરિયા સે બઢ કર અપની કૌમ કે હક મેં મુબારક નહીં દેખા'' વો બડી ઈબાદત ગુઝાર, દેર તક દુઆ મેં મશગૂલ રહને વાલી ઔર નફલી રોઝે રખને વાલી ખાતૂન થીં. ઉન્હોં ને સન ૫૬ હિજરી મેં વફાત પાઈ, મદીને કે ગવર્નર મરવાન બિન હકમ ને નમાઝે જનાઝા પઢાઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન કી ગઈ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — **ઝખ્મી હાથ કા અચ્છા હો જાના**

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાના ખા રહે થે, ઈતને મેં હઝરત જરહદ અસ્લમી રદિ. હાઝિરે ખિદમત હુએ, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ખાના ખા લીજિએ, હઝરત જરહદ રદિ. કે દાહને હાથ મેં કુછ તકલીફ થી, લિહાઝા ઉન્હોં ને અપના બાયાં હાથ બઢાયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દાહને હાથ સે ખાઓ, હઝરત જરહદ રદિ. ને ફરમાયા: ઈસ મેં તકલીફ હૈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉન કે હાથ પર ફૂંક માર દી, તો વો ઐસા ઠીક હુઆ કે ઉન કો મૌત તક ફિર વો તકલીફ મહસૂસ નહીં હુઈ.

[તબરાની કબીર: ૨૧૦૮]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — **સામાન કા ઐબ ઝાહિર કરના**

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ગલ્લે કે ઢેર કે પાસ સે ગુઝરે, આપ ને અપના મુબારક હાથ ઉસ ઢેર કે અંદર દાખિલ કર દિયા, તો આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં ને ગીલાપન મહસૂસ કિયા, આપ ﷺ ને ઉસ ગલ્લા બેચને વાલે સે ફરમાયા: (તુમ્હારે ઢેર કે અંદર) યે તરી કૈસી હૈ? ઉસ ને કહા: યા રસૂલલ્લાહ! ઈસ પર બારિશ કી બૂંદેં પડ ગઈ થીં, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઈસ ભીગે હુએ ગલ્લે કો તુમ ને ઊપર ક્યોં નહીં રખા, તાકે ખરીદને વાલે ઈસ કો દેખ સકતે? (સુનો) જિસ ને ધોકા દિયા વો હમ મેં સે નહીં''. [મુસ્લિમ: ૨૮૪, અન અબી હુરૈરા રદિ.]

ખુલાસા: જો સામાન બેચા જા રહા હૈ; અગર ઉસ મેં કોઈ ઐબ હો, તો ઉસ કો ઝાહિર કર દેના યાની ખરીદને વાલે કો બતા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	દુનિયા વ આખિરત કી કામયાબી કે લિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કસરત સે યે દુઆ ફરમાતે થે:

((اَللّٰهُمَّ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ))

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમેં દુનિયા ઔર આખિરત મેં ભલાઈ અતા ફરમા ઔર દોઝખ સે હમારી હિફાઝત ફરમા.

[બુખારી: ૪૫૨૨, અન અનસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મિસ્વાક કર કે નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મિસ્વાક કર કે પઢ઼ી જાને વાલી નમાઝ, બગૈર મિસ્વાક કિએ પઢ઼ી જાને વાલી નમાઝ સે સત્તર ગુના અફઝલ હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૮૦૮, અન આઈશા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન સુનને સે રોકના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે કાફિર લોગ એક દૂસરે સે કહતે હૈં કે ઈસ કુર્આન કો મત સુના કરો ઔર ઉસ કે દૌરાન શોર મચાયા કરો, ઉમ્મીદ હૈ કે ઇસ તરહ તુમ ગાલિબ આ જાઓગે. ઉન કાફિરોં કો હમ સખ્ત અઝાબ કા મઝા ચખાએંગે ઔર યકીનન ઉન કો ઉન બુરે આમાલ કા બદલા દિયા જાએગા, જો વો કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-હામીમ સજદા: ૨૬ તા ૨૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ પરહેઝગાર હૈં, જબ ઉન સે પૂછા જાતા હૈ કે તુમ્હારે રબ ને ક્યા ચીઝ નાઝિલ કી હૈ? તો જવાબ મેં કહતે હૈં: બડ઼ી ખૈર વ બરકત કી ચીઝ નાઝિલ ફરમાઈ હૈ. જિન લોગોં ને નેક આમાલ કિએ, ઉન કે લિયે ઇસ દુનિયા મેં ભી ભલાઈ હૈ ઔર બિલાશુબા આખિરત કા ઘર તો દુનિયા કે મુકાબલે મેં બહુત હી બેહતર હૈ ઔર વાકઈ વો પરહેઝગાર લોગોં કા બહુત હી અચ્છા ઘર હૈ''.

[સૂર-એ-નહલ: ૩૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફિર કી બદહાલી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન કાફિર અપને પસીને મેં ડૂબ જાએગા, યહાં તક કે વો પુકાર ઉઠેગા: ઐ મેરે રબ! જહન્નમ મેં ડાલ કર હી મુજે ઈસ સે નજાત દે દીજિએ''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૩૮૯૨૩, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કુર્આને કરીમ મેં શિફા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિફા પહોંચ ચુકી હૈ.

[સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિફા હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપની સફોં કો સીધા કરો; ક્યોંકિ નમાઝ કો અચ્છી તરહ અદા કરને મેં સફોં કા સીધા કરના ભી શામિલ હૈ''.

[બુખારી: ૭૨૩, અન અનસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે હબીબા ؓ

હઝરત ઉમ્મે હબીબા ؓ કા નામ રમલા બિન્તે અબૂ સુફયાન હૈ. ઉન કી પૈદાઈશ નુબુવ્વત કે સતરા સાલ કબ્લ હુઈ. ઉન કા પેહલા શૌહર ઉબૈદુલ્લાહ બિન જહશ અલ અસદી થા, જિન સે હબીબા નામ કી એક બેટી પૈદા હુઈ, જિસ કી વજહ સે ઉમ્મે હબીબા કહા જાતા હૈ, મિયાં બીવા દોનોં મુસલમાન હોકર હબ્શા કી હિજરત કી. ઉબૈદુલ્લાહ બિન જહશ હબ્શા મેં મુરતદ હો કર ઈસાઈ બન ગએ, ઉમ્મે હબીબા ؓ ને ઉન સે અલાહિદગી ઈખ્તિયાર કર કે તન્હાઈ કી ઝિંદગી ગુઝાર રહી થીં, જબ આપ ﷺ કો પતા ચલા તો આપ ﷺ ને નિકાહ કા પૈગામ ભેજા, જિસ કો ઉન્હોં ને બખુશી કબૂલ કર કે હઝરત ખાલિદ બિન સઈદ કો અપના વકીલ બનાયા ઔર હઝરત નજાશી શાહે હબ્શા ને નિકાહ પઢ઼ાયા, ઔર અપની તરફ સે ચારસો દિરહમ મહર અદા ફરમાયા. ઉસ કે બાદ ઉમમે હબીબા મૌકા ؓ સન ૬ હિજરી ફતહે ખૈબર કે મૌકે પર કાફલે કે સાથ મદીના મુનવ્વરા આ ગઈ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નત પર બડ઼ે ઝૌક વ શૌક ઔર એહતેમામ સે અમલ કરતી ઔર દૂસરોં કો ભી ઈસ કી તાકીદ કિયા કરતી થીં, ખુદ ફરમાતી હૈં કે એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ કે જો શખ્સ રોઝાના બારા રકાત નફલ પઢ઼ેગા, ઉસ કે લિયે જન્નત મેં ઘર બનાયા જાએગા. જબ સે મૈં ને ઈસ ફઝીલત કો સુના, તો હમેશા ઈસ પર અમલ કરતી રહી. મુહદ્દિસીને કિરામ ને ઉન સે અહાદીસ કી ૬૫ રિવાયતેં નક્લ કી હૈં, ઉન્હોં ને અપને ભાઈ અમીર મુઆવિયા ؓ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૪૪ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા ઔર મદીના મેં દફન હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	આંખ કી હિફાઝત

અલ્લાહ તઆલા ને હમ કો બહુત સારી નેઅમતોં સે નવાઝા હૈ, ઉન નેઅમતોં મેં એક નેઅમત આંખ હૈ, યે નેઅમત જહાં બહુત કીમતી હૈ વહીં બડ઼ી નાઝુક ભી હૈ, અલ્લાહ ને ઈસ કી હિફાઝત કા કિતના અચ્છા ઈન્તેઝામ ફરમાયા કે અગર આંખ કી તરફ કોઈ છોટી સી ચીઝ ભી આએ, તો અલ્લાહ ને ઐસી પલકેં કો બનાયા જો ફૌરન બંદ હો જાતી હૈં ઔર અગર કોઈ બડ઼ી ચીઝ આંખ કી તરફ આએ, તો આંખ કે ચારોં તરફ ઉભરી હુઈ મઝબૂત હડ્ડી બના દી, જો આંખોં કી હિફાઝત કરતી હૈ, બેશક અલ્લાહ બડ઼ી કુદરત વાલા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમેં સિખાતે થે કે (નમાઝ મેં) ઈમામ સે પેહલે રૂક્ન અદા ન કિયા કરો.

[મુસ્લિમઃ ૯૩૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ખુલાસાઃ અગર ઈમામ કે પીછે નમાઝ પઢ઼ રહા હો તો તમામ અરકાન કો ઈમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિએ, ઈમામ સે આગે બઢ઼ના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	**વુઝૂ મેં તીન બાર કુલ્લી કરના**

હઝરત અલી ؓ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે વુઝૂ કી કૈફિયત બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હૈં: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન બાર કુલ્લી કી''. [મુસ્નદે અહમદ: ૮૭૪, અન અલી ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	**હર હાલ મેં અલ્લાહ કી તારીફ કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સબ સે પેહલે જન્નત કી તરફ વો લોગ પુકારે જાએંગે, જો ખુશી ઔર ગમી, આસાની ઔર પરેશાની મેં અલ્લાહ કી તારીફ ઔર હમ્દ બયાન કરતે હૈં''.

[મુસ્તદરક: ૧૮૫૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	**હરામ ખાને કા વબાલ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ આદમી કા બદન હરામ રોઝી સે પલતા ઔર બઢ઼તા હૈ, ઐસે બદન કે લિયે જહન્નમ ઝિયાદા બેહતર હૈ''. [તિર્મિઝી: ૬૧૪, અન કઅબ બિન ઉજરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	**થોડ઼ી સી રોઝી પર રાઝી હોના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા સે થોડ઼ી રોઝી પર રાઝી રહે, તો અલ્લાહ તઆલા ભી ઉસ કી તરફ સે થોડ઼ે સે અમલ પર રાઝી હો જાતે હૈં''. [બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન: ૪૪૦૯, અન અલી ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	**જહન્નમિયોં કા ખાના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જહન્નમ વાલોં કા આજ ન કોઈ દોસ્ત હોગા ઔર (ઉન કો) ઝખ્મોં કે ધોવન ઔર પીપ કે સિવા કોઈ ચીઝ ખાને કો નસીબ ન હોગી, ઈસ ખાને કો બડ઼ે ગુનહગાર હી ખાએંગે''. [સૂર-એ-હાક્કા: ૩૫ તા ૩૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	**પાગલપન કા ઈલાજ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અજ્વહ (ખજૂર) જન્નત કા ફલ હૈ ઔર જુનૂન (પાગલપન) કા ઈલાજ હૈ''. [ઈબ્ને માજા: ૩૪૫૩, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ વ જાબિર ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો ઔર આપસ મેં ઝગડ઼ા ન કરો, વરના તુમ બુઝદિલ હો જાઓગે ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ્હારી હવા ઉખડ઼ જાએગી ઔર (મુસીબત કે વક્ત) સબ્ર કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ''.

[સૂર-એ- અન્ફાલ: ૪૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ ؓ**

ઉમમુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ ؓ પેહલે મસઊદ બિન ઉમર સકફી કે નિકાહ મેં થીં. તલાક કે બાદ અબૂ રૂહમ બિન અબ્દુલ ઉઝ્ઝા ને નિકાહ કર લિયા. અબૂ રૂહમ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ સહી રિવાયત કે મુતાબિક ઈસ નિકાહ કી તહરીક વ પેશ કશ હઝરત અબ્બાસ ؓ ને કી ઔર જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઉમરએ કઝા કરને કે લિયે સન ૭ હિજરી મેં તશરીફ લે ગએ, તો પાંચ સૌ દિરહમ મહર પર હઝરત અબ્બાસ ؓ હી ને મકામે સરિફ મેં આપ કા નિકાહ પઢ઼ાયા. ઈસ રિશ્તે કી વજહ સે હઝરત અબ્બાસ ؓ આપ કે હમ ઝુલ્ફ (સાઢ઼ૂ) હુએ, હઝરત મૈમૂના ؓ સે મુહદ્દિસીને કિરામ ને ૪૬ હદીસેં નકલ કી હૈં, જિન મેં બાઝ સે ઈન કી ફિકહી મહારત ઔર મસાઈલ કી ગહરી વાકિફિયત કા પતા ચલતા હૈ. હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી થીં કે હઝરત મૈમૂના ؓ અલ્લાહ સે બહુત ઝિયાદા ડરને વાલી ઔર સિલા રહમી કરને વાલી થીં. યે અજીબ હુસ્ને તકદીર હૈ કે મકામે સરિફ મેં હઝરત મૈમૂના ؓ કા નિકાહ હુઆ ઔર સરિફ મેં હી સન ૫૧ હિજરી મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ ને જનાઝે કી નમાઝ પઢ઼ાઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **ચેહરએ અનવર કી બરકત સે સુઈ મિલ ગઈ**

હઝરત આઈશા સિદ્દીકા ؓ બયાન કરતી હૈં કે મૈં આપ ﷺ કે કપડ઼ે સી રહી થી, પસ મેરે હાથ સે સુઈ ગિર ગઈ, બહુત તલાશ કી, મગર ન મિલી, ઈતને મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ દાખિલ હુએ તો આપ ﷺ કે ચેહરએ અનવર કી રોશની સે સુઈ નઝર આ ગઈ. [તારીખે દિમશ્ક લિઈબ્ની અસાકિરઃ ૩/ ૩૧૦]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **જન્નત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હૈ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કી મૌત ઈસ હાલ મેં આએ કે વો અલ્લાહ તઆલા પર ઔર કયામત કે દીન પર ઈમાન રખતા હો, તો ઉસ સે કહા જાએગા કે તુમ જન્નત કે આઠોં દરવાઝોં મેં સે જિસ સે ચાહો દાખિલ હો જાઓ''. [મુસ્નદે અહમદઃ ૯૮, અન ઉમર ؓ]

ફાયદા: જન્નત મેં જાને કે લિયે મરતે વક્ત દીન કી બુનિયાદી બાતોં કા અકીદા રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **નમાઝ કે બાદ દુઆ માંગના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ કે બાદ યે દુઆ પઢ઼તે થે:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં કુફ્ર, ફક્ર વ ફાકા ઔર કબ્ર કે અઝાબ સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં. [નસઈઃ ૧૩૪૮, અન અબી બકરા ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નેક ઈરાદે પર સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી પાક સાફ હો કર અપને ઘર સે (કિસી નેક ઈરાદે સે) નિકલે, તો ઉસ કો હાજી કે બરાબર સવાબ મિલતા હૈ ઔર જો આદમી સિર્ફ નમાઝે ચાશ્ત કે ઈરાદે સે ચલે, તો ઉસ કો ઉમરા કરને વાલે કે બરાબર સવાબ મિલતા હૈ''. [તબરાની કબીરઃ ૭૬૫૫, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ખુદા કે દીન મેં ઝગડ઼તે હૈં, જબ કે વો દીન લોગોં મેં મકબૂલ હો ચુકા હૈ (લિહાઝા) ઉન લોગોં કી બહસ ઉન કે રબ કે નઝદીક બાતિલ હૈ, ઉન પર ખુદા કા ગઝબ હૈ ઔર સખ્ત અઝાબ (નાઝિલ હોને વાલા) હૈ''. [સૂર-એ-શૂરાઃ ૧૬]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ કૂદ કે સિવા કુછ ભી નહીં હૈ ઔર આખિરત કી ઝિંદગી હી હકીકી ઝિંદગી હૈ, કાશ યે લોગ ઈતની સી બાત સમજ લેતે''. [સૂર-એ-અન્કબૂતઃ ૬૪]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે રોઝ સૂરજ એક મીલ કે ફાસલે પર હોગા ઔર ઉસ કી ગરમી મેં ભી ઈઝાફા કર દિયા જાએગા, જિસ કી વજહ સે લોગોં કી ખોપડ઼િયોં મેં દિમાગ ઈસ તરહ ઉબલ રહા હોગા, જિસ તરહ હાંડિયા જોશ મારતી હૈ, લોગ અપને ગુનાહોં કે બકદ્ર પસીને મેં ડૂબે હુએ હોંગે, બાઝ ટખનોં તક, બાઝ પિંડલિયોં તક, બાઝ કમર તક ઔર બાઝ કે મુંહ મેં લગામ કી તરહ હોગા''.

[મુસ્નદે અહમદઃ ૨૧૯૮૨, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસે બુખાર આ જાએ, વો તીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે, તો ઉસે શિફા હાસિલ હોગી'':

((بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ إِنَّمَا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصْدِيقَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસદીક કરતે હુએ. [ઈબ્ને અબી શૈબાઃ ૧૪૫૧૭, અન મકહૂલ ؓ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કુર્આન કો હમેશા પઢ઼તે રહા કરો, અલ્લાહ કી કસમ! કુર્આન ઉસ સે ભી જલ્દ નિકલ ભાગતા હૈ જિતના જલ્દ ઊંટ રસ્સી તોડ઼ કર ભાગ જાતા હૈ. [બુખારીઃ ૫૦૩૩, અન અબી મૂસા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ

હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ હુઝૂર ﷺ કે બેટે ઈબ્રાહીમ ؓ કી વાલિદા હૈં. હુઝૂર ﷺ ને હાતિબ ઈબ્ને બલ્તઅ કે હાથ શાહે ઈસકંદરિયા મકૂકસ કે પાસ ખત ભેજા, જિસ ને ખત કો બોસા દિયા ઔર હુઝૂર ﷺ કે એલચી હઝરત હાતિબ ؓ કા બડ઼ા ઈકરામ કિયા, વાપસી મેં હઝરત હાતિબ ؓ કે હમરાહ દીગર તોહફે કે સાથ તીન બાંદિયાં ભી રવાના કિયા, ઈન તીન બાંદિયોં મેં એક હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ ઔર ઉન કી બહન સીરીન ؓ થીં, હઝરત હાતિબ ؓ કી કોશિશ ઔર દાવત કે નતીજે મેં યે દોનોં બહનેં મુસલમાન હુઈ, બેહતરીન દીનદાર બનીં. હુઝૂર ﷺ ને સીરીન ؓ કો હઝરત હસ્સાન ؓ કો દિયા, ઔર મારિયા ؓ કો અપની ખિદમત મેં રખા. હઝરત મારિયા ؓ સે ઝિલ હિજ્જા સન ૮ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ કે એક બેટે ઈબ્રાહીમ પૈદા હુએ, જિન કી વજહ સે હઝરત મારિયા ؓ ઉમ્મે વલદ હો ગઈ, હઝરત ઈબ્રાહીમ ؓ કા ઈન્તેકાલ અઠારા માહ કી ઉમ્ર મેં હુઆ, હુઝૂર ﷺ કી વફાત કે બાદ હઝરત અબૂ બક્ર ؓ ઔર ઉમર ؓ ઈન કી ખિદમત મેં હદિયે કા માલ ભેજા કરતે થે. હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ કી વફાત મુહર્રમ સન ૧૬ હિજરી મેં હુઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઊંટ મેં અલ્લાહ કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ દુનિયા મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કે જાનવર પૈદા કિએ, ઈન મેં સે એક જાનવર ઊંટ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઈસ કો ઐસી ખૂબિયાં દી હૈં કે વો હફતે ભર કા પાની અપને અંદર જમા કર લેતા હૈ ઔર જબ ઈસ કો રેગિસ્તાની ઈલાકે મેં પાની કી ઝરૂરત હોતી હૈ, તો ઉસ કો ઈસ્તેમાલ કરતા હૈ. ઈસી તરહ ઊંટ કે પૈર નરમ ગદ્દી કી તરહ હોતે હૈં, જિસ કી વજહ સે વો રેત મેં નહીં ધંસતે ઔર વો આસાની સે રેત પર ચલતા હૈ ઔર ભાગતા હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ ને હર જાનદાર કો ઉસ કી ઝરૂરત કી ચીઝેં અપની કુદરત સે અતા ફરમાઈ હૈં.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ મેં ખામોશ રહના

હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ ؓ ફરમાતે હૈં: ''(શુરૂ ઈસ્લામ મેં) હમ મેં સે બાઝ અપને બાઝૂ મેં ખડ઼ે શખ્સ સે નમાઝ કી હાલત મેં બાત કિયા કરતા થા, ફિર આયત નાઝિલ હુઈ ''અલ્લાહ કે લિયે ખામોશી કે સાથ ખડ઼ે રહો (યાની બાતેં ન કરો)'' ફિર હમેં ખામોશ રહને કા હુક્મ દે દિયા ગયા ઔર બાત કરને સે રોક દિયા ગયા. [તિર્મિઝી: ૪૦૫]

ફાયદા: નમાઝ મેં ખામોશ રહના ઔર હર કિસ્મ કે નમાઝ કે મનાફી કામ કરને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તહનીક સુન્નત હૈ

હઝરત અસ્મા ﷺ ફરમાતી હૈ કે જબ અબ્દુલ્લાહ બિન ઝુબૈર ﷺ પૈદા હુએ, તો મૈં ને ઉન કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ગોદ મેં દિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ખજૂર મંગવાઈ ઔર ચબા કર અપના મુબારક લુઆબ અબ્દુલ્લાહ કે મુંહ કે અંદર લગાયા. [બુખારી: ૫૪૬૯, અન અસ્મા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જહન્નમ કી આગ સે આંખોં કી હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દો આંખોં કો જહન્નમ કી આગ નહીં લગેગી, એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોઈ હો ઔર એક વો આંખ જિસ ને અલ્લાહ કી રાહ મેં પહરા દિયા હો''. [તિર્મિઝી: ૧૬૩૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખ્ને સે નીચે પહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ તકબ્બુર કે તૌર પર અપને ઈઝાર કો ટખ્નોં સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''. [બુખારી: ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ સે ફરમાયા: ''એક બિસ્તર આદમી કે લિયે ઔર એક ઉસ કી બીવી કે લિયે ઔર તીસરા મેહમાન કે લિયે ઔર ચૌથા શૈતાન કે લિયે હોતા હૈ''. [મુસ્લિમ: ૫૪૫૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હૌલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કા મુન્કિર) પૂછતા હૈ કે કયામત કા દિન કબ આએગા? જિસ દિન આંખેં હૈરાન રહ જાએગી, ચાંદ બેનૂર હો જાએગા, સૂરજ વ ચાંદ (દોનોં બેનૂર હો કર) એક હાલત પર આ જાએંગે, ઉસ દિન ઇન્સાન કહેગા: આજ કહીં ભાગને કી જગા હૈ? જવાબ મિલેગા: હરગીઝ નહીં (આજ) કહીં પનાહ કી જગા નહીં હૈ, ઉસ દિન સિર્ફ આપ કે રબ કે પાસ ઠિકાના હોગા''. [સૂર-એ-કિયામા: ૬ તા ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નિમોનિયા કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને નિમોનિયા કે લિયે વર્સ, કુસ્ત ઔર રોગને ઝૈતૂન પિલાને કો મુફીદ બતલાયા હૈ. [ઇબ્ને માજા: ૩૪૬૭, અન ઝૈદ બિન અરકમ ﷺ]

ફાયદા: ''વર્સ'' તિલ કે માનિંદ એક કિસ્મ કી ઘાસ હૈ, જિસ સે રંગાઈ કા કામ લિયા જાતા હૈ ઔર ''કુસ્ત'' એક ખુશ્બૂદાર લકડી હૈ, જિસ કો ઊદે હિન્દી ભી કહતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના જો અપને ઘરોં સે ઈતરાતે હુએ ઔર લોગોં કો દિખાને કે લિયે નિકલે, ઔર લોગોં કો અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોક રહે થે ઔર અલ્લાહ ઉન કે તમામ કામોં કો અપને ઘેરે મેં લિયે હુએ હૈ. [સૂર-એ-અન્ફાલ: ૪૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઝૈનબ ؓ

હઝરત ઝૈનબ બિન્તે ખુઝૈમા ؓ કા તઅલ્લુક કબીલએ હિલાલ સે હૈ, આપ કે વાલિદ કા નામ ખુઝૈમા હૈ, હઝરત મૈમૂના ؓ કી માં શરીક બહન હૈં ઔર અન્સારિયા મેં સે હૈં, ઉન કે શૌહર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જહશ ؓ ગઝવએ ઉહદ મેં શહીદ હો ગએ, તો આપ ﷺ ને રમઝાન સન ૩ હિજરી મેં ચાર સૌ દિરહમ મહર કે બદલે નિકાહ ફરમાયા, બડ़ી સખી થીં, ગરીબોં ઔર મોહતાજોં કી ખબરગીરી કરતી થીં, અપને હાથ સે કમાઈ કરતીં ઔર ગરીબોં મેં તકસીમ કર દેતીં, ઈસી લિયે ઉન કા લકબ હી ઉમ્મુલ મસાકીન યાની મોહતાજોં કી માં હો ગયા. ઈતની કસરત સે સદકા ખૈરાત અઝવાજે મુતહહરાત મેં સે સિર્ફ ઈન્હીં કા હિસ્સા હૈ. ૩૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં રબિઉલ આખિર સન ૪ હિજરી મેં ઉન કી વફાત હુઈ, આપ ﷺ ને ખુદ નમાઝે જનાઝા પઢાઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઉંગલિયોં સે પાની કા નિકલના

હઝરત હય્યાન બિન બુહહ ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં એક રાત સુબહ તક આપ ﷺ કે સાથ રહા ઔર મૈં ને ફજર કી નમાઝ કે લિયે અઝાન દી, ફિર જબ નમાઝ કા વક્ત હુઆ, તો હુઝૂર ﷺ ને મુજે એક બરતન દિયા ઔર મૈં ને ઉસ મેં સે વુઝૂ કિયા ઔર નબી ﷺ બરતન મેં અપની ઉંગલિયાં રખે હુએ થે, મૈં ને દેખા કે પાની આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં સે જારી થા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ મેં સે જો વુઝૂ કરના ચાહે કર લે.

[તબરાની કબીરઃ ૩૪૯૪, અન હય્યાન બિન બુહહ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હમેશા સચ બોલો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ સચ્ચાઈ કો લાઝિમ પકડ़ો ઔર હમેશા સચ બોલે, ક્યોંકિ સચ બોલના નેકી કે રાસ્તે પર ડાલ દેતા હૈ ઔર નેકી જન્નત તક પહુંચા દેતી હૈ''.

[મુસ્લિમઃ ૬૬૩૯, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — વિત્ર કે બાદ કી દુઆ

હઝરત ઉબય બિન કઅબ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ નમાઝે વિત્ર સે સલામ ફેરતે, તો યે દુઆ પઢ़તે: ((سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ))

તર્જમા: (મૈં) હર એબ સે પાક બાદશાહ કી પાકીઝગી બયાન કરતા હૂં.

[અબૂ દાઊદઃ ૧૪૩૦, અન ઉબય બિન કઅબ ؓ]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત — મર્ઝ પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કોઈ બંદા બીમાર હોતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા દો ફરિશ્તોં કો ભેજતા હૈ, તાકે યે દેખેં કે વો ઈયાદત કરને વાલોં કો ક્યા કહતા હૈ. અગર ઈયાદત કરને વાલોં કી આમદ પર વો અલ્લાહ કી હમ્દ વ તારીફ કરતા હૈ, તો વો દોનોં ફરિશ્તે ઉસ બાત કો અલ્લાહ કે પાસ ઊપર લે જાતે હૈં, તો

અલ્લાહ તઆલા તો સબ કુછ જાનને વાલા હૈ, કહતા હૈ: મૈં અપને ઈસ બંદે કો વફાત દેને કે બાદ ઝરૂર જન્નત મેં દાખિલ કરૂંગા, અગર મૈં ને ઈસે શિફા દી, તો ઉસ કે ગોશ્ત કો ઈસ સે બેહતર ગોશ્ત સે ઔર ખૂન કો ઈસ સે બેહતર ખૂન સે બદલ દૂંગા ઔર ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દૂંગા''.

[મોઅત્તા ઈમામ માલિક: ૧૪૭૫, અન અતા બિન યસાર ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અચ્છે બુરે બરાબર નહીં હો સકતે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા વો લોગ જો બુરે કામ કરતે હૈં યે સમજતે હૈં કે હમ ઉન્હેં ઔર ઉન લોગોં કો બરાબર કર દેંગે જો ઈમાન લાતે હૈં ઔર નેક અમલ કરતે હૈં કે ઉન કા મરના જીના બરાબર હો જાએ, વો બહુત હી બુરી બાત કા ફૈસલા કરતે હૈં''. [સૂર-એ-જાસિયા: ૨૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા આરઝી ઔર આખિરત મુસ્તકિલ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી મહઝ ચંદ રોઝા હૈ ઔર અસ્લ ઠહરને કી જગા તો આખિરત હી હૈ''. [સૂર-એ-મોમિન: ૩૯]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હમેશા કી જન્નત વ જહન્નમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા જન્નતિયોં કો જન્નત મેં દાખિલ કર દેગા ઔર જહન્નમિયોં કો જહન્નમ મેં દાખિલ કર દેગા, ફિર ઉન કે દરમિયાન એક એલાન કરને વાલા કહેગા કે એ જન્નતિયોં! અબ મૌત નહીં આએગી, એ જહન્નમિયોં! અબ મૌત નહીં આએગી (તુમ મેં કા જો જહાં હૈ હમેશા ઉસ મેં રહેગા)''. [મુસ્લિમ: ૭૧૮૩, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખુંબી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખુંબી કા પાની આંખોં કે લિયે શિફા હૈ''.

[બુખારી: ૫૭૦૮, સઈદ બિન ઝૈદ ﷺ]

ફાયદા: હઝરત અબુ હુરૈરા ﷺ અપના વાકિઆ બયાન કરતે હૈં: ''મૈં ને તીન યા પાંચ યા સાત ખુંબિયાં લીં ઔર ઉસ કા પાની નિચોડ઼ કર એક શીશી મેં રખ લિયા, ફિર વહી પાની મૈં ને અપની બાંદી કી દુખતી હુઈ આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ''. [તિર્મિઝી: ૨૦૬૯]

નોટ: ખુંબી કો હિન્દુસ્તાન કે બાઝ ઈલાકોં મેં સાંપ કી છતરી ઔર બાઝ દૂસરે ઈલાકોં મેં કુકુરમુત્તા કહતે હૈં; યાદ રહે કે બાઝ ખુંબિયાં ઝહરીલી ભી હોતી હૈં; લિહાઝા તહકીક કે બાદ ઈસ્તેમાલ કી જાએ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત હસન બિન અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે યે બાત મહફૂઝ કી હૈ કે જિસ ચીઝ મેં શક વ શુબા પૈદા હો જાએ ઉસ કો છોડ઼ દો ઔર ઉસ ચીઝ કો ઈખ્તિયાર કરો જિસ મેં શક વ શુબા ન હો, ઈસ લિયે કે સચ્ચાઈ મેં સુકૂને કલ્બ હોતા હૈ ઔર જૂટ મેં શુબા હી શુબા હૈ. [તિર્મિઝી: ૨૫૧૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત સૌદા ❀

હઝરત સૌદા બિન્તે ઝમઆ ❀ કુરૈશ કે મશહૂર કબિલે ''આમિર બિન લુવઈ'' સે તઅલ્લુક રખતી થીં. ઉન કા પેહલા નિકાહ હઝરત સકરાન બિન અમ્ર સે હુઆ. વો નુબુવ્વત કે શુરૂ ઝમાને મેં હી મુસલમાન હો ગઈ થીં. ઔર અપને શૌહર કે સાથ હબ્શા કી દૂસરી હિજરત ફરમાઈ. ઉન સે અબ્દુર્રહમાન નામી એક લડ઼કા પૈદા હુઆ. ફિર કઈ સાલ બાદ મક્કા લૌટીં તો ઉન કે શૌહર કા ઈન્તેકાલ હો ગયા. હુઝૂર ❀ ને હઝરત ખદીજા ❀ કી વફાત કે બાદ સન ૧૦ નબ્વી મેં હઝરત સૌદા ❀ સે નિકાહ ફરમાયા, લેકિન ઉન સે કોઈ ઔલાદ નહીં હુઈ. વો સખાવત ઔર ફય્યાઝી મેં મુમતાઝ મકામ રખતી થીં. હઝરત ઉમર ❀ ને ઉન કે પાસ દિરહમોં સે ભરી એક થૈલી ભેજી, તો ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત સૌદા ❀ ને ઉસી વક્ત સબ કો તકસીમ કર દિયા. ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી કા યે હાલ થા કે હજ્જતુલ વિદા કે મૌકે પર રસૂલુલ્લાહ ❀ ને અપની તમામ બીવિયોં કો મુખાતબ કર કે ફરમાયા: ''તુમ મેરે બાદ ઘર મેં બૈઠે રહના''. ચુનાંચે વો ઈસ હુક્મ પર શિદ્દત સે અમલ કરતી હુઈ ફરમાતી થીં કે મૈં હજ વ ઉમરા કર ચુકી હૂં, અબ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુક્મ કે મુતાબિક ઘર મેં બૈઠી રહૂંગી. ઉન સે કુછ અહાદીસ ભી મરવી હૈં. ઉન્હોં ને હઝરત ઉમર ❀ કે દૌરે ખિલાફત મેં ઝિલ હિજ્જા સન ૨૩ હિજરી મેં મદીના મુનવ્વરા મેં વફાત પાઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	લુકમે કી હિફાઝત

અગર હમેં કુછ ખાના હોતા હૈ, તો ઉસ કો હમ અપને હાથોં કે ઝરિએ ઉઠાતે હૈં, ઉંગલિયોં કે છૂને સે એહસાસ હો જાતા હૈ કે ખાના ગરમ હૈ યા ઠંડા, ફિર લુકમા મુંહ કી તરફ લે જાતે વક્ત આંખેં દેખ લેતી હૈ કે ખાને મેં કુછ ખરાબી હૈ યા નહીં, ઔર આગે આતા હૈ, તો નાક સે સૂંઘ લેતા હૈ કે ખાને મેં બદબૂ તો નહીં આ રહી ઔર ફિર જૈસે હી વો મુંહ મેં રખતા હૈ તો ઝબાન ઉસ કા ઝાયકા બતા દેતી હૈ ઔર ઉસ કે ઠંડે ઔર ગરમ ઔર અચ્છે બુરે હોને કા એહસાસ કરા દેતી હૈ, ઈતની હિફાઝત સે ગુઝર કર એક સાફ લુકમા હમારે પેટ મેં જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે લુકમે કી હિફાઝત કે લિયે કિસ તરહ ઈન્તેઝામ ફરમાયા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ❀ ને ફરમાયા: ''દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે ઐસી હૈ જૈસા આદમી કે બદન કે લિયે સર હોતા હૈ''. [તબરાની કબીર:૧૯, અન ઈબ્ને ઉમર ❀]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢ઼ના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﵄ બયાન ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ ઈશા કી ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ દો રકાત (સુન્નત) પઢ઼ી હૈ. [બુખારીઃ ૧૧૭૨]

ફાયદાઃ ઈશા કી નમાઝ કે બાદ વિત્ર સે પેહલે દો રકાત પઢ઼ના સુન્નતે મોઅક્કદા હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સદકે સે શૈતાન કી શિકસ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ કોઈ શખ્સ કિસી ચીઝ કો સદકે મેં નિકાલ દેતા હૈ, તો સત્તર શૈતાનોં કે જબડ઼ે ટૂટ જાતે હૈં''. [મુસ્તદરકઃ ૧૫૨૧, અન બુરૈદા ﵁]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નમાઝ કા છોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''નમાઝ કા છોડ઼ના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ''. [મુસ્લિમઃ ૨૪૬, અન જાબિર ﵁]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઈસ તરહ આરાસ્તા કરોગે જૈસે કાબા શરીફ કો આરાસ્તા કિયા જાતા હૈ''. [તબરાની કબીરઃ ૪૦૩૫, અન અબી ઝુહૈફા ﵁]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી શરાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જબ અહલે જન્નત પર ચાંદી કે બરતન ઔર શીશે કે પ્યાલે પેશ કિએ જાએંગે, વો શીશે ચાંદી કે હોંગે, જિન કો ભરને વાલે (ખાદિમોં ને) મુનાસિબ અંદાઝ સે ભરા હોગા ઔર ઉન કો ઐસી શરાબ કે જામ પિલાએ જાએંગે, જિસ મેં સોંઠ કી મિલાવટ હોગી''. [સૂર-એ-દહરઃ ૧૫ તા ૧૭]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બરની ખજૂર સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ્હારી ખજૂરોં મેં બેહતરીન ખજૂર બરની હૈ ઔર વો ઐસી દવા હૈ જિસ મેં કોઈ નુકસાન નહીં''. [મુસ્તદરકઃ ૮૨૪૩, અન મઝીદા ﵁]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ્હારે બાપ ઔર ભાઈ અગર ઈમાન કે મુકાબલે મેં કુફ્ર પસંદ કરતે હોં, તો તુમ ઉન કો અપના દોસ્ત ન બનાઓ ઔર તુમ મેં સે જો શખ્સ ઉન સે દોસ્તી કરેગા, તો વહી ઝુલ્મ કરને વાલે હોંગે''. [સૂર-એ-તૌબાઃ ૨૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઝૈનબ رضي الله عنها બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ

હઝરત ઝૈનબ رضي الله عنها હુઝૂર ﷺ કી સબ સે બડ઼ી સાહબઝાદી થીં. વો નુબુવ્વત સે દસ સાલ કબ્લ હઝરત ખદીજા رضي الله عنها સે પૈદા હુઈ. ઉન્હોંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દાવત કે શુરૂ ઝમાને હી મેં ઈસલામ કબૂલ કર લિયા. ઉન કા નિકાહ ખાલાઝાદ ભાઈ અબુલ આસ બિન રબીઅ સે હુઆ. વો ઉન કે ઈસ્લામ ન લાને કી વજહ સે હિજરત ન કર સકીં. ગઝવએ બદ્ર મેં કુફ્ફારે મક્કા કે સાથ યે ભી કૈદી બનાએ ગએ. સબ ને અપને કૈદિયોં કો છુડ઼ાને કે લિયે ફિદયા ભેજા, તો હઝરત ઝૈનબ رضي الله عنها ને ભી અપની વાલિદા હઝરત ખદીજા رضي الله عنها કા દિયા હુઆ હાર અબુલ આસ કો છુડ઼ાને કે લિયે ફિદયા મેં ભેજા. જબ ઈસ હાર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નઝર ઉસ હાર પર પડ઼ી હઝરત ખદીજા رضي الله عنها કી યાદ ઔર ઉન કી મુહબ્બત કી વજહ સે આંખોં સે આંસૂ જારી હો ગએ. સહાબા رضي الله عنهم કે મશ્વરે સે તૈય પાયા કે ઈસ શર્ત કે સાથ અબુલ આસ કો બગૈર ફિદયા કે રિહા કિયા જાએ, કે વો મક્કા જાકર હઝરત ઝૈનબ رضي الله عنها કો મદીના ભેજ દેંગે. ચુનાંચે અબુલ આસ ને શર્ત કે મુતાબિક અપને છોટે ભાઈ કે સાથ ઉન્હેં મદીના રવાના કિયા. મુશ્રિકીને મક્કા કે રાસ્તે રોકને કી વજહ સે ઉન કો ઝખમ લગા જો વક્તી તૌર પર તો અચ્છા હો ગયા થા મગર ઉન કી હિજરત કે ૬ સાલ બાદ ઝખમ ફિર હરા હો ગયા. ઔર ઉસી ઝખમ કી વજહ સે સન ૮ હિજરી મેં ઉન કી શહાદત હો ગઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | હઝરત કતાદા બિન નોઅમાન رضي الله عنه કી આંખ કા ઠીક હો જાના

જંગે બદર કે દિન હઝરત કતાદા બિન નોઅમાન رضي الله عنه કી આંખ મેં તીર લગ ગયા, જિસ કી વજહ સે ખૂન રૂખ્સાર પર બહને લગા, તો સહાબા رضي الله عنهم ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછાઃ ક્યા ઉન કી આંખ નિકાલ દેં? તો આપ ﷺ ને મના ફરમાયા ઔર હઝરત કતાદા رضي الله عنه કો બુલા કર અપની હથેલી સે ઉન કી આંખ કી તરફ ઈશારા કિયા, તો વો ઈતની અચ્છી હો ગઈ કે પતા નહીં ચલતા થા કે કૌન સી આંખ મેં તીર લગા થા.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહઃ ૧૧૧૨]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના

હઝરત ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه કે પાસ એક શખ્સ આએ ઔર કહા, એક ઘોડ઼ા (મેરે પાસ) ગિર્વી રખા ગયા થા, લેકિન મૈં ઉસ પર સવાર હો ગયા થા (તો ક્યા મેરે લિયે ગિર્વી રખે હુએ ઘોડ઼ે પર સવાર હોના જાઇઝ હૈ?) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رضي الله عنه ને ફરમાયાઃ ''ઉસ ઘોડ઼ે સે તુમ ને જિતના ફાયદા ઉઠાયા વો સૂદ હૈ''.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલઃ ૧૫૭૪૯]

ફાયદાઃ ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ઉઠાના જાઇઝ નહીં હૈ, ઈસ સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | કયામત કી રૂસ્વાઈ સે બચને કી દુઆ

કયામત કે દિન ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સે બચને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએઃ

﴿رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَّنَا عَلٰی رُسُلِکَ وَلَا تُخْزِنَا یَوْمَ الْقِیٰمَةِ اِنَّکَ لَا تُخْلِفُ الْمِیْعَادَ﴾

તર્જમાઃ એ હમારે પરવરદિગાર! આપ ને જો અપને રસૂલોં સે વાદા કિયા હૈ, વો હમેં અતા ફરમાઇએ ઔર કયામત કે દિન હમેં રૂસ્વા ન કીજિએ, બેશક આપ વાદા ખિલાફી નહીં કરતે. [સૂર-એ-આલે ઈમરાનઃ ૧૯૪]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખાને કે બાદ શુક્ર અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખાના ખા કર જો (અલ્લાહ કા) શુક્ર અદા કરતા હૈ, વો (નફલ) રોઝા રખ કર સબ્ર કરને વાલોં કે બરાબર હૈ''. [મુસ્તદરક: ૧૫૩૭, અન મઅન બિન મુહમ્મદ ગિફારી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કરને વાલે નાકામ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર (દૂસરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	લોગોં કી કંજૂસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''સુન લો! તુમ ઐસે હો કે જબ તુમ કો અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરને કે લિયે બુલાયા જાતા હૈ, તુમ મેં સે બાઝ લોગ બુખ્લ કરતે હૈં ઔર જો શખ્સ કંજૂસી કરતા હૈ, તો વો હકીકત મેં અપને હી લિયે કંજૂસી કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ગની હૈ (કિસી કા મોહતાજ નહીં) ઔર તુમ સબ કે ઉસ કે મોહતાજ હો''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હૌઝે કૌસર ક્યા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કૌસર જન્નત મેં એક નહર હૈ, જિસ કે દોનોં કિનારે સોને કે હૈં ઔર વો મોતી ઔર યાકૂત પર બહતી હૈ, ઉસ કી મિટ્ટી મુશ્ક સે ઝિયાદા ખુશ્બૂદાર, ઉસ કા પાની શહદ સે ઝિયાદા મીઠા ઔર બરફ સે ઝિયાદા સફેદ હૈ''. [તિર્મિઝી: ૩૩૬૧, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચોંધેપન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજ્વા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ આદમી મજલિસ મેં જાએ, તો સલામ કરે ઔર ફિર જી ચાહે, તો મજલિસ મેં શરીક હો જાએ, ઔર ફિર જાતે વક્ત ભી સલામ કર કે જાએ''.

[તિર્મિઝી: ૨૭૦૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત રૂકય્યા ﷺ બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ

હઝરત રૂકય્યા ﷺ હુઝૂર ﷺ કી દૂસરી સાહબઝાદી થીં, વો પેહલે અબૂ લહબ કે બેટે ઉત્બા કે નિકાહ મેં થીં, જબ હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલી ઔર લોગોં કો દાવત દેના શુરૂ કિયા, તો અબૂ લહબ કે હુક્મ પર ઉત્બા ને હઝરત રૂકય્યા ﷺ કો તલાક દે દીયા, ફિર હઝરત ઉસ્માન ﷺ સે ઉન કા નિકાહ હુઆ, ઉન સે એક લડ઼કા અબ્દુલ્લાહ પૈદા હુએ, હઝરત રૂકય્યા ﷺ હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે સાથ હબ્શા હિજરત કર ગઈ, હિજરત કે વક્ત હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયાઃ હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ઔર હઝરત લૂત ﷺ કે બાદ ઉસમાન ઈસ ઉમ્મત મેં પેહલે શખ્સ હૈં જિન્હોંને બીવી કે સાથ હિજરત ફરમાઇ. કુછ અર્સે બાદ દોનોં હબ્શા સે મક્કા આએ ઔર ફિર હિજરત કર કે મદીના આ ગએ. ગઝવએ બદર કે મૌકે પર હઝરત રૂકય્યા ﷺ બહુત બીમાર હો ગઈ થીં, ઈસ લિયે હુઝૂર ﷺ ને હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો ઉન કી તીમારદારી કે લિયે રોક દિયા થા ઔર ઉસી બીમારી મેં સન ૨ હિજરી મેં હઝરત રૂકય્યા ﷺ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, જંગે બદર મેં શિરકત કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ ઉન કી નમાઝે જનાઝા મેં શરીક ન હો સકે. વો જન્નતુલ બકી મેં મદફૂન હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — અલ્લાહ કા બા બરકત નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા કા કિતના અચ્છા ઈન્તેઝામ હૈ કે દુનિયા મેં જો ચીઝેં બહુત ઝિયાદા ઈસ્તેમાલ હોતી હૈં ઉન કો બહુત ઝિયાદા આમ કર દિયા હૈ, જૈસે હવા, પાની વગૈરા; અગર હમ ખાએ જાને વાલે જાનવરોં મેં સે બકરે પર ગૌર કરેં, તો હમ દેખેંગે કે દુનિયા મેં રોઝાના લાખોં કી તાદાદ મેં ઔર બકર ઈદ કે દિનોં મેં અરબોં કી તાદાદ મેં ઝબહ કિએ જાતે હૈં, લેકિન કભી યે બાત સામને નહીં આતી કે બકરોં કી નસ્લ મેં કમી હો ગઈ, ક્યોં કિ અલ્લાહ તઆલા ઝિયાદા ઈસ્તેમાલ હોને વાલી ચીઝોં મેં બરકત અતા કરતે હૈં.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સજદએ તિલાવત અદા કરના

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈંઃ ''હુઝૂર ﷺ હમારે દરમિયાન સજ્દે વાલી સૂરહ કી તિલાવત ફરમાતે, તો સજદા કરતે ઔર હમ લોગ ભી સજદા કરતે, હત્તા કે હમ મેં સે બાઝ આદમી કો અપની પેશાની રખને કી જગા નહીં મિલતી''. [બુખારીઃ ૧૦૭૫, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

ફાયદાઃ સજ્દે વાલી આયત તિલાવત કરને કે બાદ તિલાવત કરને વાલે ઔર સુનને વાલે દોનોં પર સજદા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — બીમારોં કી ઈયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમારોં કી ઈયાદત કરતે ઔર જનાઝે મેં શરીક હોતે ઔર ગુલામોં કી દાવત કબૂલ ફરમાતે થે''. [મુસ્તદરક લિલ હાકિમઃ ૪૩૭૩, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સૂર-એ-યાસીન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ચીઝ કા એક દિલ હોતા હૈ ઔર કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ, ઔર જો શખ્સ સૂર-એ-યાસીન પઢે તો ઉસ કે પઢને પર અલ્લાહ તઆલા દસ મરતબા કુર્આને કરીમ પઢને કા સવાબ લિખતે હૈં''. [તિર્મિઝી: ૨૮૮૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કી બાત કો છુપ કર સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને દૂસરોં કી કોઈ એૈસી બાત છુપ કર સુની જિસ કો વો ઉસ સે છુપાના ચાહતે થે, તો કયામત કે દિન એૈસે શખ્સ કે કાન મેં શીશા પિઘલા કર ડાલા જાએગા''.

[તિર્મિઝી: ૧૭૫૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેરગબતી કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જન્નત કા ખ્વાહિશમંદ હોગા વો ભલાઈ મેં જલ્દી કરેગા ઔર જો શખ્સ જહન્નમ સે ખૌફ કરેગા વો ખ્વાહિશાત સે ગાફિલ (બે પરવાહ) હો જાએગા ઔર જો મૌત કા ઈન્તેઝાર કરેગા ઉસ પર લઝઝતેં બેકાર હો જાએગી ઔર જો શખ્સ દુનિયા મેં ઝુહદ (દુનિયા સે બે રગબતી) ઈખ્તિયાર કરેગા, ઉસ પર મુસીબતેં આસાન હો જાએગી''. [શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૨૧૯, અન અલી ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતિયોં કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન જન્નતિયોં કે બદન પર બારીક ઔર મોટે રેશમ કે કપડે હોંગે ઔર ઉન કો ચાંદી કે કંગન પહનાએ જાએંગે ઔર ઉન કા રબ ઉન કો પાકીઝા શરાબ પિલાએગા (અહલે જન્નત સે કહા જાએગા કે) યે સબ નેઅમતેં તુમ્હારે આમાલ કા બદલા હૈ ઔર તુમ્હારી દુનિયવી કોશિશ કબૂલ હો ગઈ''. [સૂર-એ-દહર: ૨૧ તા ૨૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર બીમારી કા ઈલાજ

એક મરતબા હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ તશરીફ લાએ ઔર પૂછા: એૈ મુહમ્મદ! ક્યા આપ કો તકલીફ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હાં! તો જિબ્રઈલ ﷺ ને યે દુઆ પઢી:

((بِسْمِ اللّٰهِ أَرْقِيْكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُّؤْذِيْكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ وَعَيْنِ حَاسِدٍ بِسْمِ اللّٰهِ أَرْقِيْكَ وَاللّٰهُ يَشْفِيْكَ))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે જાડ઼તા હૂં હર ઉસ ચીઝ સે જો આપ કો તકલીફ દે ખ્વાહ કિસી જાનદાર કી બુરાઈ હો યા હસદ કરને વાલી આંખ કી બુરાઈ હો, અલ્લાહ કે નામ જાડ઼તા હૂં, અલ્લાહ આપ કો શિફા દે.

[તિર્મિઝી: ૯૭૨, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એૈ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો ઔર સચ્ચે લોગોં કે સાથ રહો''. [સૂર-એ-તૌબા: ૧૧૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ ﷺ બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ

હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ ﷺ હુઝૂર ﷺ કી તીસરી સાહબઝાદી થીં, ઉન કા નિકાહ અબૂ લહબ કે બેટે ઉતૈબા સે હુઆ થા; મગર રૂખ્સતી નહીં હુઈ થી, જબ હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલી ઔર તૌહીદ કી દાવત દેની શુરૂ કી, તો અબૂ લહબ કે હુક્મ સે ઉતૈબા ને ઉન કો તલાક દે દી, ઉન કી બડ़ી બહન હઝરત રૂકય્યા ﷺ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ સન ૩ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ ને ઉન કા નિકાહ હઝરત ઉસ્માન ﷺ સે કર દિયા, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં ને ઉસમાન ﷺ સે ઉમ્મે કુલ્સૂમ ﷺ કા નિકાહ સિર્ફ આસ્માની વહી કી વજહ સે કિયા હૈ'', ઉન સે કોઈ ઔલાદ નહીં હુઈ, હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ ﷺ કી વફાત શાબાન સન ૯ હિજરી મેં હુઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — મશકીઝે કે પાની કા ખત્મ ન હોના

એક સફર મેં લોગોં ને આપ ﷺ સે પાની કી કમી કી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને એક શખ્સ કો પાની તલાશ કરને ભેજા; ચુનાંચે ઉન કો એક ઔરત મિલી જિસ કે પાસ દો બડ़ી મશ્કેં પાની કી થીં, ઉસે હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં લાયા ગયા. આપ ﷺ ને એક બરતન મંગવાયા ઔર ઉન મશ્કોં કા પાની બરતન મેં ડલવાયા ઔર ફિર ફરમાયા કે પિયો. રાવી ફરમાતે હૈં કે હમ ચાલીસ આદમિયોં ને ખૂબ સૈર હો કર પિયા ઔર અપને બરતનોં કો ભી ભર લિયા ઔર ખુદા કી કસમ! ઉસ ઔરત કી દોનોં મશ્કેં પેહલે જૈસે હી ભરી હુઈ થીં.

[બુખારી: ૩૫૭૧, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સૂદ સે બચના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ ઈમાન વાલો! તુમ કઈ ગુના બઢ़ા કર સૂદ મત ખાયા કરો (ક્યોં કિ સૂદ લેના મુતલકન હરામ હૈ) ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૩૦]

ફાયદા: સૂદ લેના, દેના, ખાના, ખિલાના નાજાઇઝ વ હરામ હૈ. કુર્આન ઔર હદીસ મેં ઈસ પર બડ़ી સખ્ત સઝા આઈ હૈ, લિહાઝા હર મુસલમાન પર સૂદી લૈન દૈન સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — હલાલ રિઝ્ક ઔર ઈલ્મે નાફે કી દુઆ

હઝરત ઉમ્મે સલમા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફજર કી નમાઝ કે બાદ યે દુઆ ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّیْ أَسْئَلُكَ عِلْمًا نَّافِعًا وَّرِزْقًا طَيِّبًا وَّعَمَلًا مُّتَقَبَّلًا))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં તુજ સે હલાલ રિઝ્ક, નફા પહુંચાને વાલા ઈલ્મ ઔર મકબૂલ અમલ કા સવાલ કરતા હૂં.

[ઈબ્ને માજા: ૯૨૫, અન ઉમ્મે સલમા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વુઝૂ કે બાવજૂદ વુઝૂ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને વુઝૂ હોને કે બાવજૂદ વુઝૂ કિયા, ઉસ કે લિયે દસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈ''. [અબૂ દાઊદ: ૬૨, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિન લોગોં ને કુફ્ર કિયા ઔર ખુદા કે રાસ્તે (દીન સે) લોગોં કો રોકા, ફિર કુફ્ર કી હાલત હી મેં મર ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કો કભી નહીં બખ્શેગા''.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ દુનિયવી ઝિંદગી કો મુકદ્દમ રખતે હો; હાલાંકે આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ ઔર બાકી રહને વાલી હૈ (ઇસ લિયે આખિરત હી કી તૈયારી કરો)''.

[સૂર-એ-આલા: ૧૬ તા ૧૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હૌઝે કૌસર કી કૈફિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હૌઝે કૌસર કે બરતન સિતારોં કે બરાબર હોંગે, ઉસ સે જો ભી ઇન્સાન એક ઘૂંટ પી લેગા, તો હમેશા કે લિયે ઉસ કી પ્યાસ બુજ જાએગી''. [ઇબ્ને માજા: ૪૩૦૩, અન સૌબાન ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	વરમ (સૂજન) કા ઇલાજ

હઝરત અસ્મા ؓ કે ચેહરે ઔર સર મેં વરમ હો ગયા, તો ઉન્હોં ને હઝરત આઇશા ؓ કે ઝરિયે આપ ﷺ કો ઇસ કી ખબર દી, ચુનાંચે હુઝૂર ﷺ ઉન કે યહાં તશરીફ લે ગએ ઔર દર્દ કી જગા પર કપડે કે ઊપર સે હાથ રખ કર તીન મરતબા યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ أَذْهِبْ عَنْهَا سُوْءَهُ وَفُحْشَهُ بِدَعْوَةِ نَبِيِّكَ الطَّيِّبِ الْمُبَارَكِ الْمَكِيْنِ عِنْدَكَ بِسْمِ اللّٰهِ))

ફિર ઇરશાદ ફરમાયા: યે કહ લિયા કરો, ચુનાંચે ઉન્હોં ને તીન દિન તક યહી અમલ કિયા તો ઉન કા વરમ જાતા રહા. [દલાઇલુન્નુબુવ્વહ લિલ બૈહકી: ૨૪૩૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આપસ મેં દુશ્મની ન રખો, એક દૂસરે સે બઢ઼ને કી હવસ ન કરો, આપસી તઅલ્લુકાત મત તોડ઼ો, બલ્કે ઐ અલ્લાહ કે બંદો! અલ્લાહ કે હુકમ કે મુતાબિક ભાઈ ભાઈ બન કર રહો''.

[બુખારી: ૬૦૬૫, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ફાતિમા ؓ બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ

હઝરત ફાતિમા ؓ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સબ સે છોટી સાહબઝાદી ઔર હઝરત અલી ؓ કી ઝૌજા હૈં. નુબુવ્વત સે પાંચ સાલ કબ્લ બૈતુલ્લાહ કી તામીર કે વક્ત ઉન કી પૈદાઈશ હુઈ, ઈસ્લામ કી ખાતિર મક્કી દૌર મેં તકલીફેં બરદાશ્ત કરતી રહીં, ફિર હિજરત કર કે મદીના ચલી આઈં, સન ૨ હિજરી મેં હઝરત અલી ؓ સે ઉન કા નિકાહ હુઆ. ઉન કી ઝિંદગી ઔરતોં કે લિયે એક નમૂના હૈ. હુઝૂર ﷺ કી ચારોં બેટિયોં મેં સબ સે મહબૂબ ઔર ચહીતી બેટી હોને કે બાવજૂદ ઘર કા સારા કામ બઝાતે ખુદ અંજામ દેતી થીં, ચક્કી પીસને કી વજહ સે હાથ મેં છાલે પડ઼ ગએ થે, ઘર મેં કોઈ ખાદિમા નહીં થી. દુનિયા કી થોડ઼ી સી ચીઝોં પર બ ખુશી રાઝી રહતી ઔર ઉસ પર સબ્ર કરતી થીં. ઈસી વજહ સે હુઝૂર ﷺ ને ઔરતોં સે ફરમાયાઃ કે તુમ્હારે લિયે દુનિયા કી તમામ ઔરતોં મેં મરયમ ؓ ખદીજા ؓ ફાતિમા ؓ ઔર આસિયા કી ઝિંદગિયાં નમૂને કે લિયે કાફી હૈં. સચ્ચાઈ ઔર સાફ ગોઈ મેં હઝરત ફાતિમા ؓ બેમિસાલ થીં. ૩ રમઝાન સન ૧૧ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ કી વફાત કે છે માહ બાદ મદીના મુનવ્વરા મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ. ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન હુઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — રાત ઔર દિન કા અદલના બદલના

જબ સે દુનિયા આબાદ હૈ, ઉસ વક્ત સે લે કર આજ તક દિન ઔર રાત અપને મુતઅય્યના વક્ત પર બદલતે રહતે હૈં, કભી ઐસા નહીં હુઆ કે રાત કો અચાનક સૂરજ નિકલા ઔર સુબહ હો ગઈ ઔર ન હી ઐસા હુઆ કે દો પહર કો સૂરજ ગુરૂબ હુઆ ઔર રાત હો ગઈ, બલ્કે રાત ન તો અપને વક્ત સે એક સેકંડ પહલે આ સકતી હૈ ઔર ન હી દિન અપને વક્ત સે એક સેકંડ પેહલે આ સકતા હૈ. યે સારા ગૈબી નિઝામ સિર્ફ અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે ચલા રહે હૈં.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કો કોઈ ઔલાદ ન હો, ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડ઼ે હુએ માલ મેં સે ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિય્યત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા''.

[સૂર-એ-નિસાઃ ૧૨]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — દુઆ કે ખત્મ પર ચેહરે પર હાથ ફેરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ દુઆ કે લિયે હાથ ઉઠાતે તો ચેહરે પર હાથ ફેરને કે બાદ હી રખતે થે.

[તિર્મિઝીઃ ૩૩૮૬, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ચાલીસ લાખ નેકિયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને દિન મેં દસ મરતબા ((أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ إِلٰهًا وَاحِدًا أَحَدًا صَمَدًا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ)) પઢા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે ચાલીસ લાખ નેકિયાં લિખ દેગા''. [તિર્મિઝી: ૩૪૭૩, તમીમ દારી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખાને વાલે કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેઅરાજ કી રાત મેરા ગુઝર એક ઐસી કૌમ પર હુઆ જિન કે પેટ ઇતને બડ઼ે થે જૈસે કોઈ ઘર હો, ઉસ મેં સાંપ ઔર બિચ્છૂ થે જો બાહર સે નઝર આ રહે થે, મૈં ને જિબ્રઇલ ؑ સે પૂછા: યે કૌન લોગ હૈં? જિબ્રઇલ ؑ ને કહા: યે સૂદ ખાને વાલે લોગ હૈં''.

[ઇબ્ને માજા: ૨૨૭૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે કયા કહા ગયા

હઝરત સલત બિન હકીમ ફરમાતે હૈં કે હમેં યહ બાત પહુંચી હૈ કે દુનિયા કો યે વહી કી ગઈ કે જો તુજે છોડ઼ દે, તૂ ઉસ કી ખિદમત કર ઔર જો તુજે તરજીહ દે ઉસ સે ખિદમત લે. [અઝ ઝુહદ ઇબ્ને અબિદ્દુનિયા: ૧૪૫]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે હાલાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ સૂરજ બેનૂર હો જાએગા ઔર સિતારે ટૂટ કર ગિર પડ઼ેંગે ઔર જબ પહાડ઼ ચલા દિએ જાએંગે ઔર જબ દસ માહ કી ગાભન ઊંટનિયાં (કીમતી હોને કે બાવજૂદ આઝાદ) છોડ઼ દી જાએગી ઔર જબ જંગલી જાનવર જમા હો જાએંગે ઔર જબ દરિયા ભડ઼કા દિએ જાએંગે''. [સૂર-એ-તકવીર: ૧ તા ૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	બેહતરીન તાવીઝ

હઝરત શકલ બિન હુમેદ ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈંને નબીએ કરીમ ﷺ સે અર્ઝ કિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! મુજકો કોઇ ઐસા તાવીઝ બતાઇએ કે મૈં ઉસકે ઝરિએ પનાહ માંગૂ. ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા હાથ પકડ કર ફરમાયા : યે પઢા કરો.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِيْ وَشَرِّ بَصَرِيْ وَشَرِّ لِسَانِيْ وَشَرِّ قَلْبِيْ وَشَرِّ مَنِيِّيْ۔

[નસઈ : ૫૪૪૪]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અપને રબ સે અપને ગુનાહ માફ કરાઓ ઔર ઉસ કી જાનિબ મુતવજ્જે રહા કરો''. [સૂર-એ-હૂદ: ૯૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે બેટે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે દો ફરઝન્દ હઝરત ખદીજા ؓ સે મક્કા મેં પૈદા હુએ, બડ઼ે હઝરત કાસિમ ؓ હૈં, જિન કી વજહ સે આપ ﷺ કી કુનિયત અબુલ કાસિમ હૈ. દૂસરે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ؓ હૈં, જિન કો તાહિર ઔર તય્યબ ભી કહા જાતા હૈ, ઉન કી પૈદાઈશ નુબુવ્વત કે બાદ હુઈ થી, ઉન કે ઈન્તેકાલ પર કુફ્ફાર ને યે અફવાહ ઉડ઼ાઈ થી કે હુઝૂર ﷺ કે બેટે કી મૌત હો ગઈ ઈસ લિયે અબ ઉન કા દીન ભી નહીં ચલેગા, ઉન કી નસ્લ ભી નહીં ચલેગી. હુઝૂર ﷺ કો ઈસ અફવાહ સે બહુત સદમા પહુંચા થા, હુઝૂર ﷺ કી તસલ્લી કે લિયે અલ્લાહ ને સૂર-એ-કૌસર નાઝિલ ફરમાઈ. હુઝૂર ﷺ કે તીસરે બેટે હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ કે બતન સે માહે ઝિલ હિજ્જા સન ૮ હિજરી મેં પૈદા હુએ, જિન કા નામ ઈબ્રાહીમ ؓ થા, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત મારિયા ؓ કો મદીના કે મોહલ્લા આલિયા મેં રખા થા. યે મોહલ્લા બાદ મેં સરયા ઉમ્મે ઈબ્રાહીમ કહા જાને લગા, હઝરત ઈબ્રાહીમ ؓ ને અઠારા માહ યાની ડ઼ેઢ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	આપ ﷺ કી દુઆ સે બારિશ કા હોના

આપ ﷺ ઔર સહાબા ؓ સફર મેં જા રહે થે ઔર પાની બિલ્કુલ ખત્મ હો ગયા, તો સહાબા ؓ ને આપ ﷺ કે સામને ઈસ કી શિકાયત કી. હુઝૂર ﷺ ને અલ્લાહ સે દુઆ ફરમાઈ, અલ્લાહ ને ઉસી વક્ત એક બાદલ ભેજા વો ઈતના બરસા કે સબ લોગ સૈરાબ હો ગએ ઔર અપની અપની ઝરૂરત કે બકદ્ર (પાની જમા કર કે) સાથ લે લિયા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૧૯૮૫, અન આસિમ બિન ઉમર બિન કતાદા ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝોં કો સહી પઢ઼ને પર માફી કા વાદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચ નમાઝેં અલ્લાહ તઆલા ને ફર્ઝ કી હૈં, જિસ ને ઉન કે લિયે અચ્છી તરહ વુઝૂ કિયા ઔર ઠીક વક્ત પર ઉન કો પઢ઼ા ઔર રૂકૂઅ વ સજદા જૈસે કરના ચાહિએ વૈસે હી કિયા, તો ઐસે શખ્સ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કા વાદા હૈ, કે વો ઉસ કો બખ્શ દેગા, ઔર જિસ ને ઐસા નહીં કિયા તો ઉસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કા કોઈ વાદા નહીં, ચાહેગા તો ઉસ કો બખ્શ દેગા; ઔર ચાહેગા તો સઝા દેગા''. [અબૂ દાઊદ: ૪૨૫, અન ઉબાદા બિન સામિત ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સુબહ વ શામ પઢ઼ને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઈસ દુઆ કો સુબહ વ શામ પઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ખુશ કર દેગા: ((رَضِيْنَا بِاللّٰهِ رَبًّا وَّبِالْإِسْلَامِ دِيْنًا وَّبِمُحَمَّدٍ رَّسُوْلًا))

તર્જમા: મૈં અલ્લાહ તઆલા કો અપના રબ, ઈસ્લામ કો અપના દીન ઔર મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો અપના રસૂલ માન કર ખુશ હો ગયા''. [અબૂ દાઊદ: ૫૦૭૨, અન અબી સલ્લામ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રોઝા જહન્નમ સે દૂર કરને કા સબબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ એક દિન અલ્લાહ તઆલા કે લિયે રોઝા રખેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે જહન્નમ કો સૌ સાલ કી મસાફત કે બરાબર દૂર કર દેગા".

[નસઈ: ૨૨૫૬, અન ઉક્બા બિન આમિર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈસ્લામ કી દાવત કો ઠુકરાના એક બડ़ા ઝુલ્મ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઉસ શખ્સ સે બડ़ા ઝાલિમ કૌન હોગા, જો અલ્લાહ પર જૂટ બાંધે, જબ કે ઉસે ઈસ્લામ કી દાવત દી જા રહી હો ઔર અલ્લાહ ઐસે ઝાલિમોં કો હિદાયત નહીં દિયા કરતા". [સૂરહ-એ-સફ: ૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ઈન્સાન કી ખસ્લત વ મિઝાજ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઈન્સાન કા હાલ યે હૈ કે જબ ઉસ કા રબ ઉસ કો આઝમાતા હૈ ઔર ઉસ કો ઈઝઝત વ નેઅમત સે નવાઝતા હૈ, તો કહને લગતા હૈ: મેરે રબ ને મુજે બડ़ી ઈઝઝત અતા ફરમાઈ. ઔર જબ ઉસ કા રબ ઉસ કો (એક ઔર અંદાઝ સે) આઝમાતા હૈ ઔર ઉસ કી રોઝી તંગ કર દેતા હૈ, તો કહને લગતા હૈ: મેરે રબ ને મુજે ઝલીલ કર દિયા". [સૂરહ-એ-ફજ્ર: ૧૫ તા ૧૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા ખેમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જન્નત મેં મોતી કા ખોલદાર ખેમા હોગા, જિસ કી ચૌડ़ાઈ સાઠ મીલ હોગી. ઉસ કે હર કોને મેં જન્નતિયોં કી બીવિયાં હોંગી, જો એક દૂસરે કો નહીં દેખ પાએગી ઔર (અહલે જન્નત) મોમિનીન અપની બીવિયોં કે પાસ આતે જાતે રહેંગે". [બુખારી: ૪૮૭૯, અન અબ્દિલ્લાહ બિન કૈસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમાર કો પરહેઝ કા હુકમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: એક મરતબા ઉમ્મે મુન્ઝિર કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ؓ ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: "ઐ અલી! બસ કરો, ક્યોંકિ તુમ અભી કમઝોર હો". [અબૂ દાઊદ: ૩૮૫૬]

ફાયદા: બીમારી કી વજહ સે ચુંકે સારે હી આઝા કમઝોર હો જાતે હૈં, જિન મેં મેઅદા ભી હૈ, ઈસ લિયે ઐસે મૌકે પર ખાને પીને મેં એહતિયાત કરના ચાહિએ ઔર મેઅદે મેં હલ્કી ઔર કમ ગિઝા પહુંચની ચાહિએ તાકે સહી તરીકે સે હઝમ હો સકે.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ પેહલી સફ કો પૂરા કરો, ફિર ઉસ સફ કો જો ઉસ સે મિલી હુઈ હો ઔર અગર કુછ કમી હો તો આખરી સફ મેં હોની ચાહિએ. (યાની અગલી સફેં મુકમ્મલ તૌર પર પુર હોની ચાહિએ)". [નસઈ: ૮૧૯, અન અનસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અનસ બિન માલિક ﵁

હઝરત અનસ બિન માલિક ﵁ સન ૩ નબ્વી મેં મદીના મેં પૈદા હુએ, હુઝૂર ﷺ જબ હિજરત ફરમા કર મદીના તય્યબા તશરીફ લાએ, તો ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્ર નૌ યા દસ સાલ કી થી, ઉન કા ઘરાના આપ ﷺ કે મદીના આમદ સે પેહલે હી મુસલમાન હો ગયા થા. ઉન કી વાલિદા ઉમ્મે સુલૈમ હઝરત અનસ ﵁ કો લે કર હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઈ ઔર અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ! મદીના કે મર્દ ઔર ઔરતોં ને આપ ﷺ કી ખિદમત મેં કોઈ ન કોઈ હદિયા પેશ કિયા હૈ, લેકિન મેરે પાસ ઈસ લડ઼કે કે અલાવા કુછ ભી નહીં હૈ, આપ ઈસ કો અપની ખિદમત કે લિયે કબૂલ ફરમા લેં તો બડ઼ા એહસાન હોગા. આપ ﷺ ને હઝરત અનસ ﵁ કો અપની ખિદમત કે લિયે કબૂલ ફરમા લિયા. વો દસ સાલ હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં રહે, મગર આપ ﷺ ને કભી ઉન કી ખતા પર ઉફ તક નહીં કહા, ઉન સે ખુશ હો કર એક મરતબા હુઝૂર ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ ((اَللّٰهُمَّ ارْزُقْهُ مَالًا وَّوَلَدًا وَّبَارِكْ لَهٗ)) એ અલ્લાહ! ઈસ કો માલ વ દૌલત અતા ફરમા ઔર ઉસ મેં બરકત અતા ફરમા, ઈસ દુઆ કા યે અસર હુઆ કે વો મદીના મેં સબ સે ઝિયાદા માલદાર ઔર સાહિબે ઔલાદ બન ગએ, ઉન કે અસ્સી લડ઼કે ઔર દો લડ઼કિયાં થીં, હઝરત અનસ ﵁ ને બડ઼ી ઉમ્ર પાઈ, વો આખરી સહાબી હૈં જિન કા બસરા મેં સન ૯૩ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — સિતારોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત

આસ્માન મેં હમ સૂરજ ઔર ચાંદ કો દેખતે હૈં, ઉન કે અલાવા બહુત સારે સિતારે હૈં જો છોટે છોટે ઔર ચમકતે હુએ નઝર આતે હૈં, યે સબ છોટે નહીં હૈં, બલ્કે ઈન મેં સે કુછ સૂરજ ઔર ચાંદ સે ભી કઈ ગુના ઝિયાદા બડ઼ે હૈં, દૂર હોને કી વજહ સે હમ કો છોટે નઝર આતે હૈં, યે અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ જિસ ને ઈન કો ચમકતા હુઆ રખા હૈ ઔર ઈન કો અપની કુદરત સે રોકે રખા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — દીન મેં પૈદા કી હુઈ નઈ બાતોં સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘(દીન મેં) નઈ પૈદા હુઈ બાતોં સે અપને કો અલગ રખો; ઈસ લિએ કે દીન મેં નઈ પૈદા હુઈ હર બાત બેઅસ્લ હૈ ઔર હર બેઅસ્લ બાત ગુમરાહી હૈ’’.

[અબૂ દાઊદ: ૪૬૦૭, અન ઈરબાઝ બિન સારિયા ﵁]

ફાયદા: શરીઅત કે ખિલાફ દીન મેં પૈદા હુઈ નઈ બાતોં સે બચના ઝરૂરી હૈ, ક્યોં કિ વો ગુમરાહી કા સબબ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સોને કે આદાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને કા ઈરાદા ફરમાતે તો અપને દાહિને હાથ કો રૂખ્સાર (દાહિને ગાલ) કે નીચે રખ કર સોત ફિર તીન બાર યે દુઆ પઢ઼તે:

((اَللّٰهُمَّ قِنِيْ عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ))

[અબૂ દાઊદ: ૫૦૪૫, અન હફ્સા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ચાશ્ત કી નમાઝ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ચાશ્ત કી બારા રકાત પઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં સોને કા મહલ બનાએગા''. [તિર્મિઝી: ૪૭૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નામ કમાને કે લિયે ઝબાન કા સીખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી ઝબાન કી ફસાહત વ બલાગત સિર્ફ ઈસ લિયે સીખે કે લોગોં કે દિલોં કો અપની તરફ માઈલ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઐસે આદમી કે નવાફિલ ઔર ફરાઈઝ કબૂલ નહીં ફરમાએંગે''. [અબૂ દાઊદ: ૫૦૦૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હૈ

હઝરત અબૂ દર્દા ؓ ફરમાતે થે કે ક્યા મૈં તુમ કો તુમ્હારી બીમારી ઔર દવા ન બતાઉં? તુમ્હારી વો બીમારી દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર દવા અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર હૈ. [શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૨૪૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કી ચીઝેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જન્નત મેં ઊંચે ઊંચે તખ્ત હોંગે. ઔર બડ઼ે બડ઼ે પ્યાલે રખે હોંગે. ઔર બરાબર તકિયે લગે હોંગે ઔર મખ્મલી મસ્નદ બિછી હુઈ હોંગી''. [સૂર-એ-ગાશિયા: ૧૩ તા ૧૬]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના કે ઝરિયે સે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં દર્દ કી વજહ સે સર મેં પછના લગવાયા''. [બુખારી: ૫૭૦૧]

ફાયદા: પછના લગાને સે બદન સે ફાસિદ ખૂન નિકલ જાતા હૈ જિસ કી વજહ સે દર્દ વગૈરા ખત્મ હો જાતા હૈ ઔર આંખ કી રોશની તેઝ હો જાતી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લો, ઉમ્મીદ હૈ કે તુમ્હારા રબ તુમ્હારી ખતાઓં કો માફ કર દેગા ઔર જન્નત મેં દાખિલ કર દેગા''.

[સૂર-એ-તહરીમ: ૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત સુહૈલ બિન અમ્ર ﷺ

હઝરત સુહૈલ બિન અમ્ર ﷺ ''ખતીબે કુરૈશ'' કે લકબ સે મશહૂર થે, ઉન્હેં શાયરી મેં ભી કમાલ કમાલ દરજા હાસિલ થા, ઈસ્લામ લાને સે પેહલે તમામ જંગોં મેં તકરીર વ શાયરી કે ઝરિએ મુશ્રિકીને મક્કા કો મુસલમાનોં કે ખિલાફ ઉભારતે રહે, જબ ગઝવએ બદર મેં મુસલમાનોં કે હાથોં કૈદ હુએ, તો હઝરત ઉમર ﷺ ને ઉન કે સામને કે દો દાંત તોડ઼ને કી ઈજાઝત ચાહી, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉમર જાને દો. શાયદ ઈસ કી તકરીર વ ખિતાબત ઔર શાયરી તુમ્હારે કામ આજાએ'', ચુનાંચે સુલહે હુદૈબિયા કે મૌકે પર કુરૈશે મક્કા કી તરફ સે સુલહનામા લિખને કે લિયે સુહૈલ બિન અમ્ર ﷺ હી કો મુન્તખબ કિયા ગયા થા. ફતહે મક્કા કે મૌકે પર અબૂ જનદલ કી દરખ્વાસ્ત પર આપ ﷺ ને ઉન કે બાપ સુહૈલ કો અમાન દી. વો આપ ﷺ કે ઈસ હુસ્ને સુલૂક સે મુતઅસ્સિર હો કર ઈમાન મેં દાખિલ હો ગએ, નમાઝ, રોઝા, સદકા વ ખૈરાત મેં બેમિસાલ થે, મુસલસલ ઈબાદત કી વજહ સે ઉન કા બદન સૂખ કર લકડ઼ી કી તરહ હો ગયા થા. વો ઈસ્લામ સે પેહલી ઝિંદગી કો યાદ કર કે ઔર કુર્આન શરીફ સુન કર બહુત રોયા કરતે થે. હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ કે દૌર મેં ફિતનોં કો ખત્મ કરને મેં હઝરત સુહૈલ ઔર ઉન કે ઘરાને કી કોશિશેં કાબિલે તારીફ હૈં, રાત ભર ઈબાદત કરતે ઔર દિન સિપેહ સાલાર કી હૈસિયત સે યરમૂક કે મૈદાન મેં બહાદુરી કે જૌહર દિખાતે થે, ઔર ઈસી જંગ મેં સન ૧૩ હિજરી મેં ઉન્હેં શહાદત હાસિલ હૂઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — એક વસક જૌ મેં બરકત

હઝરત આઈશા ﷺ બયાન કરતી હૈં કે જબ આં હઝરત ﷺ ને વફાત પાઈ, તો કુછ વસક (વઝન) બરાબર જૌ કે સિવા ઘર મેં કુછ ન થા, હમ બકદ્રે ઝરૂરત ઉસ મેં સે ઈસ્તેમાલ કરતે રહતે થે, લેકિન વો ખત્મ હી નહીં હોતા થા, તો હમ ને ઉસ કો તોલા, બસ ફિર વો ખત્મ હો ગયા, યાની વો બરકત જાતી રહી''.

[બુખારી: ૩૦૯૭]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — બીવી કો ઉસ કા મહર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કા મહર ખુશ દિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહર મેં સે કુછ છોડ઼ દેં, તો ઉસે લઝીઝ ઔર ખુશ ગવાર સમજ કર ખાઓ''.

[સૂર-એ-નિસા:૪]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઔલાદ કે ફરમાંબરદાર હોને કે લિયે

જો શખ્સ યે ચાહતા હો કે ઉસ કી ઔલાદ ફરમાંબરદાર ઔર નેક હો, તો વો યે દુઆ પઢ઼ે

﴿رَبِّ أَوْزِعْنِيْ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِيْ أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰهُ وَأَصْلِحْ لِيْ فِيْ ذُرِّيَّتِيْ إِنِّيْ تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّيْ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ﴾

[સૂર-એ-અહકાફ: ૧૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	પેહલી સફ કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા પેહલી સફ વાલોં પર રહમત ભેજતે હૈં ઔર ફરિશ્તે દુઆએ મગ્ફિરત ફરમાતે હૈં''. [ઇબ્ને માજા: ૯૯૯, અન અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન કા મઝાક ઉડ઼ાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ ઇન્સાન કે સામને હમારી આયતેં પઢ઼ી જાતી હૈં, તો કેહતા હૈ કે યે પેહલે લોગોં કે કિસ્સે કહાનિયાં હૈં. હરગીઝ નહીં! બલ્કે ઉન કે બુરે કામોં કે સબબ ઉન કે દિલોં પર ઝંગ લગ ગયા હૈ''. [સૂર-એ-મુતફ્ફિફીન: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુક્રી કા સબબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઇન્સાન અપને રબ કા બડ઼ા હી નાશુક્રા હૈ, હાલાંકે ઉસ કો ભી ઇસ કી ખબર હૈ (ઔર વો ઐસા મામલા ઇસ લિયે કરતા હૈ) કે ઉસ કો માલ કી મુહબ્બત ઝિયાદા હૈ''.

[સૂર-એ-આદિયાત: ૬ તા ૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા, સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! કિસ બાત પર અફસોસ કરેગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર નેક હૈ, તો ઝિયાદા નેકી ન કરને પર અફસોસ કરેગા ઔર અગર ગુનહગાર હૈ તો ગુનાહ સે ન રૂકને પર અફસોસ કરેગા''.

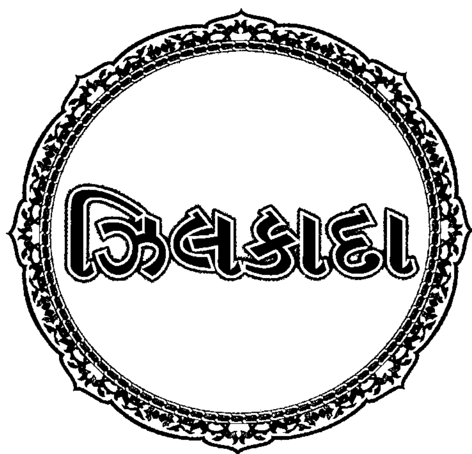
[તિર્મિઝી: ૨૪૦૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા. [બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ ઐસે શખ્સ કો દેખે જો માલ વ દૌલત ઔર શક્લ વ સૂરત મેં ઉસ સે બઢ઼ા હુઆ હો, તો ઉસ કો ચાહિએ કે કિસી ઐસે શખ્સ કો દેખે, જો ઉસ સે (માલ વ દૌલત મેં) કમ હો (તાકે શુક્ર કી કૈફિયત પૈદા હો)''. [બુખારી: ૬૪૯૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

ઝિલકાદા

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | બૈતુલ્લાહ કી તામીર

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાનોં કી પૈદાઈશ સે હઝારોં સાલ પેહલે ફરિશ્તોં કે ઝરિએ બૈતુલ્લાહ કી તામીર કરાઈ, યે રૂએ ઝમીન પર પેહલા બાબરકત ઘર ઔર દુનિયા વાલોં કે લિયે અમન વ સુકૂન કી જગા હૈ, ફિર હઝરત આદમ ﷺ ને દુનિયા મેં આને કે બાદ બૈતુલ્લાહ કી તામીર ફરમાઈ, તૂફાને નૂહ કે મૌકે પર અલ્લાહ તઆલા ને હિફાઝત કે લિયે ઈસ ઘર કો આસ્માન પર ઉઠા લિયા થા, ફિર અલ્લાહ કે હુક્મ સે હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ વ હઝરત ઈસ્માઈલ ﷺ ને ઈસ કી તામીર ફરમાઈ ઔર જિબ્રઈલે અમીન ﷺ જન્નત સે એક કીમતી પત્થર લે કર આએ, જિસ કો બૈતુલ્લાહ કે કોને મેં લગાયા ગયા ઔર દૂસરા વો જન્નતી પત્થર હૈ જિસ પર હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ખડ઼ે હો કર બૈતુલ્લાહ કી તામીર કરતે થે, મોજિઝાના તૌર પર યે પત્થર કાબા કી દીવારોં કે સાથ બુલંદ હો જાતા થા, યે મકામે ઈબ્રાહીમ કે નામ સે મશ્હૂર હૈ. જબ તવીલ ઝમાના ગુઝરને કી વજહ સે કાબા કી દીવારેં કમઝોર પડ઼ ગઈ, તો હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત સે પેહલે કુરૈશે મક્કા ને હતીમ કા હિસ્સા છોડ઼ કર ઔર બૈતુલ્લાહ કા પિછલા દરવાઝા બંદ કર કે ઈમારત કો મુરબ્બા(ચૌકોર) અંદાઝ મેં બનાયા. ગર્ઝ તામીરે બૈતુલ્લાહ કે સાથ તમામ હજ વ ઉમરહ કરને વાલોં કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કા તવાફ ફર્ઝ કર દિયા હૈ ઔર ઈસી ઘર કો તમામ મુસલમાનોં કી ઈબાદત કા મરકઝ ઔર કિબ્લા કરાર દે દિયા હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | સૂરજ અલ્લાહ કી રૌશની

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ બનાયા, જિસે હમ આગ કા એક દહેકતા હુઆ ગોલા સમજતે હૈં; જિસ સે હમેં રૌશની ઔર ગરમી હાસિલ હોતી હૈ; યે હઝારોં સાલ સે ઈસી તરહ દહેક રહા હૈ, રોઝાના પૂરબ સે નિકલતા હૈ ઔર પચ્છમ મેં જા કર છુપ જાતા હૈ. અબ હમ ગૌર કરેં કે ઈસ દહેકતે હુએ સૂરજ કો ઈંધન કૌન દેતા હૈ? કૌન હૈ જો ઈસ કે લિયે પેટ્રોલ યા ગૈસ યા લકડ઼ી કા ઈન્તેઝામ કરતા હૈ? જિસ સે વો હઝારોં સાલ સે ઈસી તરહ દહેક રહા હૈ ઔર ફિર ઈતના ઝિયાદા ઈંધન કહાં સે આ રહા હૈ, જિસ કે જલને સે સારી દુનિયા કો રૌશની ઔર ગરમી મિલ રહી હૈ? ઔર કૌન હૈ, જો એક મુકર્રરા વક્ત પર ઈસ કો હમારે લિયે નિકાલતા હૈ ઔર એક મુકર્રરા વક્ત પર છુપા દેતા હૈ? યકીનન વો ઝાત અલ્લાહ કી હૈ, જિસ ને હમ કો ઔર હર ચીઝ કો પૈદા કિયા.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | ઈસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઈસલામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર હૈ: (૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. (૨) નમાઝ અદા કરના. (૩) ઝકાત દેના. (૪) હજ્જ કરના. (૫) રમઝાન કે રોઝે રખના". [બુખારી: ૮, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	એહરામ કે લિયે ગુસ્લ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જબ એહરામ કા ઈરાદા કિયા તો ગુસ્લ કિયા.

[મોઅજમુલકબીર લિત્તબરાનીઃ ૪૭૨૯, અન ઝૈદ બિન સાબિત ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હજ વ ઉમરા એક સાથ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''હજ ઔર ઉમરા કો એક સાથ કિયા કરો, ઈસ લિયે કે વો દોનોં ફક્ર ઔર ગુનાહોં કો ખત્મ કર દેતે હૈં, જૈસા કે ભટ્ટી લોહે ઔર સોને ચાંદી કે મૈલ કો ખત્મ કર દેતી હૈ ઔર હજ્જે મબરૂર (મકબૂલ) કા બદલા તો સિર્ફ જન્નત હી હૈ''.

[તિર્મિઝીઃ ૮૧૦, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂટી કસમ ખા કર માલ બેચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ જૂટી કસમ ખા કર માલ ફરોખ્ત કરતા હૈ, કયામત મેં અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''.

[બુખારીઃ ૨૩૬૯, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા અમલ કી જગા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''હર ઐસે શખ્સ કે લિયે બડ़ી ખરાબી હૈ, જો ઐબ લગાને વાલા ઔર તાના દેને વાલા હો, જો માલ જમા કરતા હો ઔર ઉસ કો ગિન ગિન કર રખતા હો. વો ખ્યાલ કરતા હૈ કે ઉસ કા માલ હમેશા ઉસ કે પાસ રહેગા. હરગીઝ ઐસા નહીં હૈ, ઉસ કો રૌંદને વાલી આગ મેં ફેંકા જાએગા''.

[સૂર-એ-હુમઝહઃ ૧ તા ૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''હમ ઉન અહલે જન્નત કે દિલોં સે રંજિશ વ કુદૂરત કો બાહર નિકાલ દેંગે ઔર ઉન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી ઔર વો કહેંગે કે અલ્લાહ કા શુક્ર હૈ, જિસ ને હમ કો ઈસ મકામ તક પહુંચાયા ઔર અગર અલ્લાહ હમ કો ન પહુંચાતા, તો હમારી કભી યહાં તક રસાઈ ન હોતી''.

[સૂર-એ-આરાફઃ ૪૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈલાજ કરને વાલોં કે લિયે અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગર કિસી ને બગૈર ઈલ્મ ઔર તજરબે કે ઈલાજ કિયા, તો કયામત કે દિન ઉસ કે બારે મેં પૂછા જાએગા''.

[અબૂ દાઊદઃ ૪૫૮૬, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આને લગે, તો વસિય્યત કે વક્ત શહાદત કે લિયે તુમ મેં સે દો ઈન્સાફ પસંદ આદમી ગવાહ હોને ચાહિએ; યા તુમ્હારે અલાવા દૂસરી કૌમ કે લોગ ભી ગવાહ બન સકતે હૈં અગર મુસલમાન ન મિલેં, જૈસે તુમ સફર મેં ગએ હોં, ફિર તુમ્હેં મૌત કા હાદસા આજાએ''.

[સૂર-એ-માઈદાઃ૧૦૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

② ઝિલ કાદા

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ — ઝમઝમ કા ચશ્મા

હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام અલ્લાહ કે હુક્મ સે અપની બીવી હાજરા عليها السلام ઔર લખ્તે જિગર ઈસ્માઈલ عليه السلام કો બેઆબ વ ગયાહ ચટિયલ મૈદાન મેં છોડ઼ કર ચલે ગએ. જબ ઈન કે થૈલે કી ખજૂર ઔર મશકીઝોં કા પાની ખત્મ હો ગયા ઔર ભૂક વ પ્યાસ કી વજહ સે હઝરત હાજરા عليها السلام કા દૂધ ખુશ્ક હો ગયા તો બચ્ચા ભૂક કે મારે બિલબિલાને લગા, ઈધર હાજરા عليها السلام બેચૈન હો કર પાની કી તલાશ મેં સફા વ મર્વહ પહાડ઼ી પર ચક્કર લગાને લગી, જબ સાતવેં ચક્કર મેં મર્વહ પહાડ઼ી પર પહુંચી, તો ગૈબી આવાઝ સુનાઈ દી, તો સમજ ગઈ કે અલ્લાહ કી તરફ સે કોઈ ખાસ બાત ઝાહિર હોને વાલી હૈ. વાપસ આઈ, તો દેખા કે જિબ્રઈલે અમીન عليه السلام તશરીફ ફરમા હૈં ઔર ઉન્હોં ને ઝમીન પર અપની એડ઼ી માર કર પાની કા ચશ્મા જારી કર દિયા. બેહતે પાની કો દેખ કર હઝરત હાજરા عليها السلام ને ઝમઝમ (રૂક જા) કહા. ઉસી દિન સે ઈસ કા નામ ઝમઝમ હો ગયા. અગર હઝરત હાજરા عليها السلام ઈસ પાની કો ન રોકર્તી તો વહાં પાની કી નહર જારી હો જાતી. યે ચશ્મા હઝારોં સાલ તક બંદ પડ઼ા રહા, આપ ﷺ કે દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને ખ્વાબ કી રહનુમાઈ સે ઈસ કુવેં કી ખુદાઈ કી, તો સાફ સુથરા પાની નિકલ આયા, ઉસ દિન સે આજ તક ઉસ કા પાની ખત્મ નહીં હુઆ, જબ કે હર વક્ત મશીનોં સે પાની નિકાલને કા કામ જારી હૈ.

નંબર ② : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — આપ ﷺ કી દુઆ સે સરદી ખત્મ હો ગઈ

હઝરત બિલાલ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે એક મરતબા સરદી કે મૌસમ મેં મૈં ને સુબહ કી અઝાન દી, આપ ﷺ અઝાન કે બાદ હુજરએ મુબારક સે બાહર તશ્રીફ લાએ મગર મસ્જિદ મેં આપ ﷺ કો કોઈ શખ્સ નઝર ન આયા. આપ ﷺ ને પૂછાઃ લોગ કહાં હૈં? મૈં ને અર્ઝ કિયાઃ લોગ સરદી કી વજહ સે નહીં આએ, આપ ﷺ ને ઉસી વક્ત દુઆ ફરમાઈ કે ઐ અલ્લાહ! ઈન સે સરદી કી તકલીફ કો દૂર કર દે. હઝરત બિલાલ رضي الله عنه કેહતે હૈં કે ઉસ કે બાદ મૈં ને એક એક કર કે લોગોં કો નમાઝ કે લિયે આતે દેખા.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહઃ ૨૪૮૩, અન બિલાલ رضي الله عنه]

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સફા ઔર મર્વહ કી સઈ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ (સફા ઔર મર્વહ) કી સઈ કરતે હુએ સહાબા رضي الله عنهم સે ફરમા રહે થે કે સઈ કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ને સઈ કો તુમ પર લાઝિમ કરાર દિયા હૈ. [મુસ્નદે અહમદઃ ૨૬૮૨૧, અન હબીબા બિન્તે તજ્ઝા رضي الله عنها]

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં — એહરામ બાંધને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ એહરામ બાંધને કે લિયે સવારી સે ઉતરે તો યે દુઆ પઢ઼ી : ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ)) તર્જમાઃ સબ તારીફ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, અલ્લાહ કી ઝાત પાક હૈ, અલ્લાહ સબ સે બડ઼ા હૈ.

[બુખારીઃ ૧૫૫૧, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસ ને બૈતુલ્લાહ કે પચાસ તવાફ કિએ, તો વો અપને ગુનાહોં સે ઉસ દિન કી તરહ પાક હો જાએગા, જિસ દિન ઉસ કી માં ને ઉસ કો જના થા''. [તિર્મિઝીઃ ૮૬૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કો તકલીફ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મુર્દો કો બુરા ભલા મત કહો; ઈસ લિયે કે તુમ ઈસ સે ઝિન્દોં કો તકલીફ દોગે''. (મુર્દો કો બુરા ભલા કેહના મના હૈ; ક્યોંકિ ઈસ સે ઉન કે વો રિશ્તેદાર જો ઝિન્દા હૈં ઉન્હેં તકલીફ હોગી, ઔર કિસી કો તકલીફ દેના જાઈઝ નહીં હૈ). [તિર્મિઝીઃ ૧૯૮૨, અન મુગૈરા બિન શોઅબા ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં, સિર્ફ ધોકે કા સૌદા હૈ''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાનઃ ૧૮૫]

ફાયદાઃ જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઈસી લિયે ઈન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિએ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઈન્સાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કયામત કે દિન લોગોં મેં સે વો ખુશ નસીબ મેરી શફાઅત કા મુસ્તહિક હોગા, જિસ ને સચ્ચે દિલ સે કલિમએ તય્યિબા ''لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰه'' પઢા હોગા''.

[બુખારીઃ ૯૯, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઈલાજ	આબે ઝમઝમ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઝમીન પર સબ સે બેહતરીન પાની આબે ઝમઝમ હૈ, યે ખાને વાલે કે લિયે ખાના ઔર બીમાર કે લિયે શિફા હૈ''. [મોજમુલ ઔસત લિત્તબરાનીઃ ૪૦૫૯, અન અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''દુનિયા લમ્હા બ લમ્હા ગુઝરતી જા રહી હૈ ઔર આખિરત સામને આતી જા રહી હૈ, ઔર (ઈસ દુનિયા મેં) દોનોં કે ચાહને વાલે મૌજૂદ હૈં, તુમ કો દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત ઈખ્તિયાર કરની ચાહિએ; ક્યોંકિ દુનિયા અમલ કી જગા હૈ, યહાં હિસાબ વ કિતાબ નહીં હૈ ઔર આખિરત હિસાબ વ કિતાબ કી જગા હૈ, વહાં અમલ કરને કા મૌકા નહીં હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલઃ ૪૩૭૫૭, અન જાબિર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	સફા વ મર્વહ

સફા મર્વહ મક્કા મેં બૈતુલ્લાહ કે બિલ્કુલ કરીબ દો પહાડ઼િયાં હૈં, જબ ઈબ્રાહીમ ﷺ અલ્લાહ કે હુકમ સે હઝરત હાજરા ﷺ ઔર ઈસ્માઈલ ﷺ કો મક્કા મેં છોડ઼ કર ચલે ગએ, તો ખાના પાની ખત્મ હો ગયા તો હઝરત હાજરા ﷺ પાની કી તલાશ મેં ઈન્હીં દો પહાડ઼િયોં કે દરમિયાન દૌડ઼ી થીં, ફિર જબ કુછ ઝમાને કે બાદ બુત પરસ્તી કા દૌર શુરૂ હુઆ તો સફા મર્વહ પર ભી દો બુત રખ દિએ ગએ થે, ઈસ્લામ સે પેહલે લોગ સઈ કે બાદ ઈન કા બોસા લેતે ઔર તાઝીમ કે તૌર પર યે સમજતે કે તવાફ વ સઈ ઈન્હીં કે નામ પર કિયા જાતા હૈ, ઈસ્લામ મેં જબ સફા મર્વહ કે દરમિયાન સઈ કરને કા હુકમ દિયા ગયા, લોગોં કો શુબા પૈદા હુઆ કે ઈસ સઈ સે કહીં બુત પરસ્તોં કી મુશાબહત ન હો જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા કે હમ ને હઝરત હાજરા કી ઈસ અદા કો કયામત તક હજ વ ઉમ્રહ કરને વાલોં કે લિયે બાઈસે અજ્ર વ સવાબ ઔર ઈસ્લામી યાદગાર બના દિયા હૈ. યે કોઈ ગુનાહ કી બાત નહીં, બલ્કે તુમ્હારે લિયે ઇબાદત વ તકર્રૂબે ઇલાહી કા ઝરિઆ હૈ. ચુનાંચે હજ વ ઉમ્રહ કરને વાલોં કે લિયે સફા વ મર્વહ કે દરમિયાન સઈ કરના વાજિબ હૈ ઔર બિલા કિસી શરઈ ઉઝ્ર કે સઈ છોડ઼ દેને પર દમ વાજિબ હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	અંડે સે બચ્ચા પૈદા હોના

અંડા એક છિલ્કા હૈ, જિસ કે અંદર સે ચૂઝા પૈદા હોતા હૈ ઔર વો એક વક્ત તક ઉસ મેં પલતા રેહતા હૈ; લેકિન જબ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બાહર નિકાલના ચાહતા હૈ, તો ઉસ નાઝુક ઔર કમઝોર બચ્ચે કો એક મઝબૂત ચોંચ દે દેતા હૈ; જિસ સે વો અંદર સે બરાબર અંડે કે ખોલ કો તોડ઼ને કી કોશિશ કરતા રેહતા હૈ, યહાં તક કે એક વક્ત ઐસા આતા હૈ જબ વો ઈસ છિલ્કે કો તોડ઼ કર બાહર આ જાતા હૈ ઔર ઝમીન પર દૌડ઼ને લગતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ, જો એક ઐસે અંડે સે જિસ કો તાડ઼ો તો સફેદ ઔર પીલે પાની કે સિવા કુછ ન નિકલે, એક ચલતી ફિરતી જાન પૈદા કર દેતા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	મીકાત સે એહરામ બાંધ કર ગુઝરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કોઈ શખ્સ બગૈર એહરામ બાંધે હુએ મીકાત સે ન ગુઝરે''.

[મુસન્નફે ઈબ્ને અબી શૈબા: ૪/૫૦૯]

ફાયદા: ખાન-એ-કાબા સે કુછ ફાસ્લોં પર ચંદ જગહેં હૈં જહાં સે એહરામ બાંધતે હૈં ઈન્હેં ''મીકાત'' કહા જાતા હૈ. યહાં સે ગુઝરતે વક્ત મક્કા સે બાહર રેહને વાલોં પર એહરામ બાંધના લાઝિમ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	એહરામ સે પેહલે ખુશ્બૂ લગાના

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે વો સરવરે કાઈનાત ﷺ કે એહરામ સે પેહલે ઔર એહરામ ખોલને કે બાદ ખુશ્બૂ લગાયા કરતે થે જિસ મેં મુશ્ક મિલા હોતા થા. [મિશ્કાત: ૨૫૪૦]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત | હજ કે દૌરાન ગુનાહોં સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને હજ કે દૌરાન બીવી સે ન જિમા કિયા ઔર ન હી કિસી છોટે બડ઼ે ગુનાહ કા ઈર્તિકાબ કિયા, તો ઉસ કે પિછલે સારે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે''.

[તિર્મિઝી: ૮૧૧, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

એક દૂસરી રિવાયત મેં હૈ કે વો શખ્સ હજ સે ઐસા વાપસ હોતા હૈ જૈસા ઉસ દિન થા જિસ દિન માં કે પેટ સે નિકલા થા.

[બુખારી: ૧૮૨૦, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં | ઝિના ઔર શરાબ પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ઝિના કરતા હૈ યા શરાબ પીતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઈમાન કો દિલ સે ઐસે નિકાલ દેતા હૈ, જિસ તરહ આદમી કમીસ સર કી તરફ સે નિકાલ દેતા હૈ''.

[મુસ્તદરક: ૫૭, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં | દો ખસ્લતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દીની મામલે મેં અપને સે બુલંદ શખ્સ કો દેખ કર ઉસ કી પૈરવી કરે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખ કર અલ્લાહ તઆલા કી અતા કર્દા ફઝીલત પર ઉસ કી તારીફ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો (ઇન દો ખસ્લતોં કી વજહ સે) સાબિર વ શાકિર લિખ દેતે હૈં; ઔર જો શખ્સ દીની મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે ઊપર વાલે કો દેખ કર અફસોસ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો સાબિર વ શાકિર નહીં લિખતે હૈં''.

[તિર્મિઝી: ૨૫૧૨, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં | દોઝખિયોં કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દોઝખિયોં કો ખૌલતે હુએ ચશ્મે કા પાની પિલાયા જાએગા, ઉન કો કાંટેદાર દરખ્ત કે અલાવા કોઈ ખાના નસીબ ન હોગા, જો ન મોટા કરેગા ઔર ન ભૂક દૂર કરેગા''.

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૫ તા ૭]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ | બીમારિયોં કા ઈલાજ

હઝરત અનસ ؓ કે પાસ દો શખ્સ આએ, જિન મેં સે એક ને કહા: ઐ અબૂ હમઝા (યે હઝરત અનસ ؓ કી કુનિયત હૈ) મુજે તકલીફ હૈ, યાની મૈં બીમાર હૂં, તો હઝરત અનસ ؓ ને ફરમાયા: ક્યા મૈં તુમ કો ઉસ દુઆ સે ન દમ કર દૂં જિસ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ દમ કિયા કરતે થે? ઉસ ને કહા જી હાં! જરૂર. તો ઉન્હોં ને યે દુઆ પઢી: ((اَللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ مُذْهِبَ الْبَأْسِ اِشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شَافِيَ إِلَّا أَنْتَ شِفَاءً لَّا يُغَادِرُ سَقَمًا)) [બુખારી: ૫૭૪૨]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો ઔર તંગદસ્તી કે ખૌફ સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી; ખુલે ઔર છુપે બેહયાઈ કે કામોં કે કરીબ ન જાઓ''. [સૂર-એ-અન્આમ: ૧૫૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૪) ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	મિના

મિના બૈતુલ્લાહ કે મશ્રિક મેં તીન મિલ કે ફાસ્લે પર વાદિ-એ-મોહસ્સર સે જમર-એ-અકબા તક એક વસીઅ મૈદાન હૈ, યહીં પર જબ શૈતાન ને તીન મરતબા હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ વ ઈસ્માઈલ ﷺ કો બેહકાને કી કોશિશ કી થી, તો હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ને બિસ્મિલ્લાહ પઢ કર ઉસ કો કંકરી મારી, તો વો રાસ્તે સે હટ ગયા, ઉસી કી યાદ મેં યહાં પર જમર-એ-અકબા, જમર-એ-વુસ્તા ઔર જમર-એ-ઊલા કે નામ કે તીન સુતૂન બના દિએ ગએ હૈં, ઉન્હીં જમરાત પર હાજી લોગ દસ સે બારા ઝિલ હિજ્જા તક કંકરિયાં માર કર સુન્નતે ઈબ્રાહીમી કી યાદ તાઝા કરતે હૈં, મિના સે કરીબ વાદિ-એ-મોહસ્સર મેં હાજિયોં કો કયામ કરના મમનૂઅ હૈ; ક્યોંકિ ઈસી જગા પર અબ્રહા નામી બાદશાહ ઔર ઉસ કી ફૌજ કો અલ્લાહ કે હુક્મ સે અબાબીલ પરિન્દોં ને કંકરિયોં કે ઝરિએ હલાક કર દિયા થા ઔર અલ્લાહ તઆલા ને અપને ઘર કી હિફાઝત ફરમાઈ થી.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઝખ્મી પૈર કા અચ્છા હો જાના

કઅબ બિન અશરફ યહૂદી કે કત્લ કે મૌકે પર ઝૈદ બિન મુઆઝ ؓ કે પૈર પર તલવાર કા ઝખ્મ આ ગયા થા. આપ ﷺ ને ઉન કે ઝખ્મ પર અપના મુબારક થૂક ડાલ દિયા, તો વો ઉસી વક્ત ઠીક હો ગયા.

[સુબુલુલહુદા વ ર્શાદઃ ૧૦/૪૨]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઔર (ઔરતોં) કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી બસર કરો''.

[સૂર-એ-નિસાઃ૧૯]

ફાયદાઃ અપની બીવી કે સાથ અચ્છાઈ કા મામલા કરના ઔર અચ્છે સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	એહરામ બાંધે તો ઈસ તરહ તલ્બિયા કહે

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા તલ્બિયા ઈસ તરહ થાઃ

((لَبَّيْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيْكَ لَكَ))

તર્જમાઃ મૈં હાઝિર હૂં ઐ અલ્લાહ! હાઝિર હૂં, તેરા કોઈ શરીક નહીં હૈ, મૈં હાઝિર હૂં, હર કિસ્મ કી તારીફ, નેઅમતેં ઔર મુલ્ક વ હુકૂમત કા માલિક તૂ હી હૈ, તેરા કોઈ શરીક નહીં. [બુખારીઃ ૧૫૪૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હજ વ ઉમરહ કરને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હજ ઔર ઉમરા કરને વાલે લોગ અલ્લાહ કી જમાત હૈ. જબ વો લોગ દુઆ કરતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાતે હૈં ઔર જબ મગ્ફિરત તલબ કરતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી મગ્ફિરત ફરમા દેતે હૈં''. [ઇબ્ને માજા: ૨૮૯૨, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુક્મ કી ખિલાફ વરઝી કરતે હૈં, ઉન કો ઈસ સે ડરના ચાહિએ કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડે યા કોઈ દર્દનાક અઝાબ ઉન પર આ જાએ''. [સૂર-એ-નૂર: ૬૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઔર ઉસ શખ્સ કે લિએ આખિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો, ઔર (કયામત મેં) તુમ પર ઝર્રા બરાબર ભી ઝુલ્મ ન કિયા જાએગા''. [સૂર-એ-નિસા: ૭૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં એક દરખ્ત હૈ, જિસ કી જડેં સોને કી ઔર ઉન કી શાખેં હીરે જવાહિરાત કી હૈં, ઉસ દરખ્ત સે એક હવા ચલતી હૈ, તો ઐસી સુરીલી આવાઝ નિકલતી હૈ, જિસ સે અચ્છી આવાઝ સુનને વાલોં ને આજ તક નહીં સુની''. [તરગીબ: ૫૩૨૨, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દુઆએ જિબ્રઈલ સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બયાન કરતી હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમાર હુએ, તો જિબ્રઈલ ؑ ને ઈસ દુઆ કો પઢ કર દમ કિયા:

((بِاسْمِ اللّٰهِ يُبْرِيْكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيْكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِيْ عَيْنٍ))

[મુસ્લિમ: ૫૬૯૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી તુમ સે અલ્લાહ કા વાસ્તા દે કર પનાહ માંગે ઉસે પનાહ દે દો; ઔર જો આદમી તુમ સે અલ્લાહ કા વાસ્તા દે કર સવાલ કરે ઉસે દે દો; ઔર જો શખ્સ તુમ્હારે સાથ કોઈ ભલાઈ કરે તો તુમ ઉસ કા બદલા દે દો, લેકિન અગર તુમ ઉસ કા બદલા દેને કે લિયે કોઈ ચીઝ ન પાઓ તો ઉસ કે લિએ દુઆ હી કરો, યહાં તક કે તુમ કો ઈત્મીનાન હો જાએ કે તુમ ને ઉસ કા બદલા દે દિયા''. [મુસ્લિમ: ૨૫૬૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૫) ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	અરફાત

મક્કા મુઅઝ્ઝમા સે મશ્રિક કી સિમ્ત સે તાઇફ જાને વાલી સડ઼ક પર તકરીબન ૧૬ કિલો મીટર કી દૂરી પર મૈદાને અરફાત વાકેઅ હૈ, જન્નત સે નિકલને કે બાદ ઈસી જગા પર આદમ ﷺ વ હવ્વા ﷺ ને મુલાકાત કે બાદ એક દૂસરે કો પેહચાના; ઈસી લિયે ઈસ કો અરફાત કહતે હૈં. મૈદાને અરફાત હી મેં હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કો હજ્જ કે અરકાન સિખાએ, ઈસી મૈદાન મેં સહાબએ કિરામ ؓ કો દીન કે મુકમ્મલ હોને કી ખુશ ખબરી દી ગઈ ઔર યહીં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપની ઊંટની પર સવાર હો કર હજ્જતુલ વિદાઅ કા વો તારીખી ખુત્બા દિયા, જિસ મેં તમામ જાહિલાના રસ્મોં કા ખાત્મા ફરમાયા ઔર દુનિય-એ-ઈન્સાનિયત કો એક દૂસરે કે હુકૂક વ ફરાઇઝ અંજામ દેને કી તાલીમ દી ઔર અપની ઉમ્મત કો ખુદા કે સામને રોને ઔર ગિડ઼ગિડ઼ાને કા સલીકા સિખાયા ઔર ઈસી જગા પર કયામત કે દિન મૈદાન-એ-હશ્ર કાઈમ હોગા ઔર બંદોં કા હિસાબ વ કિતાબ હોગા. દુનિયા ભર સે હજ્જ કરને વાલે ૯ ઝિલ હિજ્જા કો ઈસી મૈદાન મેં પહુંચ કર ફરીઝ-એ-હજ્જ અદા કરતે હૈં. અરફાત મેં ઠેહરને કો વુકૂફે અરફા કહતે હૈં, ઝવાલ સે લે કર ગુરૂબે આફતાબ તક યહાં ઠેહરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	સમંદરી મખ્લૂક કી હિફાઝત

અલ્લાહ તઆલા અપની મખલૂક પર બડ઼ા રહીમ વ કરીમ હૈ. વો અપની મખ્લૂક કી હર તરફ સે હિફાઝત કરતા હૈ, ચાહે વો ઝમીન કી મખ્લૂક હો યા સમંદર કી. સમંદર કે બારે મેં યે બાત બડ઼ી અજીબ હૈ કે જાડ઼ે કે મૌસમ મેં જબ સખ્ત કિસ્મ કી સરદી પડ઼તી હૈ ઔર પાની બડ઼ી તેઝી સે જમ કર બરફ બનને લગતા હૈ, તો યે ખતરા પૈદા હો જાતા હૈ કે પૂરા સમંદર જમ કર બરફ બન જાએગા, જિસ સે સારી સમંદરી મખ્લૂક મર કર ખત્મ હો જાએગી; લેકિન યહાં અલ્લાહ તઆલા અપની કુદરત દિખાતા હૈ ઔર સમંદર કે ઊપર બરફ કી એક મોટી તેહ જમા દેતા હૈ, જો પાની કે ઊપર તૈરતી રેહતી હૈ, જિસ સે નીચે કા પાની જમને સે બચ જાતા હૈ ઔર પૂરી મખ્લૂક વહાં સુકૂન સે ઝિંદા રેહતી હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ જો હર તરહ સે અપની મખ્લૂક કી હિફાઝત કરતા હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સઈ કો તવાફ કે બાદ કરના

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ؓ સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ (ખાન-એ-કાબા) તશરીફ લાએ તો ઉસ કા સાત ચક્કર લગાયા ઔર મકામે ઈબ્રાહીમ ﷺ કે પીછે દો રકાત નમાઝ અદા કી ફિર સફા ઔર મર્વહ કે દરમિયાન સઈ કિયા ઔર ફરમાયા: તુમ્હારે લિયે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ઝાત મેં બેહતરીન નમૂના હૈ.

[નસઈ: ૨૯૬૩]

ફાયદા: હજ વ ઉમરા મેં સઈ કો તવાફ કે બાદ કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સફર કે ઈરાદે સે નિકલતે ઔર સવારી પર બૈઠ જાતે તો તીન મરતબા તકબીર (અલ્લાહુ અકબર) ફરમાતે ઔર યે દુઆ પઢ઼તે:

((سُبْحَانَ الَّذِيْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِيْنَ وَإِنَّا إِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ))

[તિર્મિઝી: ૩૪૪૭, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં હઝાર આયત કી તિલાવત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને (કુર્આન કી) એક હઝાર આયત અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં પઢ઼ીં અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા નામ નબિયોં, સિદ્દીકીન, શુહદા ઔર સાલિહીન કે સાથ લિખ દેતે હૈં''.

[મુસ્તદરક: ૨૪૪૩, અન મઆઝ અલજુહની ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શિર્કે ખફી ક્યા હૈ?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા મૈં તુમ કો દજ્જાલ સે ભી ઝિયાદા ખતરનાક ચીઝ ન બતાઊં? સહાબા ﷺને અર્ઝ કિયા: ઝરૂર બતલાએં, વો ક્યા ચીઝ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''શિર્કે ખફી'' હૈ, કે આદમી નમાઝ પઢ઼ને કે લિયે ખડ઼ા હો, ફિર અપની નમાઝ ઈસ લિયે લમ્બી કરે કે કોઈ આદમી ઉસ કો નમાઝ પઢ઼તા દેખ રહા હૈ''. [ઈબ્ને માજા: ૪૨૦૪, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દો બુરી ચીઝેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બૂઢ઼ે આદમી કા દિલ દો ચીઝોં કે બારે મેં હમેશા જવાન રેહતા હૈ, એક દુનિયા કી મોહબ્બત ઔર દૂસરી લમ્બી લમ્બી ઉમ્મીદોં મેં''. [બુખારી: ૬૪૨૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મુત્તકિયોં સે જિસ જન્નત કા વાદા કિયા ગયા હૈ, ઉસ કી કૈફિયત યે હૈ કે ઉસ કે નીચે નેહરેં જારી હોંગી ઔર ઉસ કા ફલ ઔર સાયા હમેશા રહેગા''. [સૂર-એ-રઅદ: ૩૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અજવા ખજૂર જન્નત કા ફલ હૈ ઔર ઈસ મેં ઝહર સે શિફા હૈ''.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૮, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા અદલ વ ઈન્સાફ ઔર અચ્છા સુલૂક કરને કા ઔર રિશ્તેદારોં કો માલી મદદ કરને કા હુક્મ દેતા હૈ ઔર બેહયાઈ, ના પસંદ કામોં ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી સે મના કરતા હૈ, વો તુમ્હેં ઐસી બાતોં કી નસીહત કરતા હૈ તાકે તુમ (ઈન કો) યાદ રખો''.

[સૂર-એ-નહલ: ૯૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૬) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉવૈસ કરની રહ.

હઝરત ઉવૈસ બિન આમિર કરની રહ. એક મશહૂર તાબિઈ હૈં, યમન કે રેહને વાલે થે. ઉન્હોંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ઝમાના તો પાયા, મગર એક ઉઝ્ર કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ સે મુલાકાત કા શર્ફ હાસિલ ન કર સકે. ઉન કી બૂઢી માં થીં, જિન કી ખિદમત કો સબ સે બડ઼ી સઆદત ઔર ઈબાદત સમજતે થે. ચુનાંચે જબ તક વો ઝિંદા રહીં ઉન કી તન્હાઈ કે ખ્યાલ સે હજ્જ નહીં કિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગાઇબાના તૌર સે ઉન કો ખૈરુત્તાબિઈન (તમામ તાબિઈન મેં સબ સે બેહતર) કા લકબ અતા ફરમાયા, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત ઉમર ફારૂક ؓ કો ઉન કા નામ ઔર અલામતેં બતા કર ફરમાયાઃ કે "વો અપની માં કી ખિદમત કરતા હૈ, જબ વો ખુદા કી કસમ ખાતા હૈ, તો અલ્લાહ ઉસ કો પુરી કરતા હૈ, અગર તુમ ઉસ સે દુઆ-એ-મગ્ફિરત હાસિલ કર સકો તો કર લેના". ઉસ કે બાદ હઝરત ઉમર ؓ બરાબર ઉન કી તલાશ મેં રહે, યહાં તક કે હઝરત ઉમર ؓ કે ઝમાન-એ-ખિલાફત મેં હઝરત ઉવૈસ રહ. તશરીફ લાએ, ઉન સે મુલાકાત કી ઔર દુઆ કી દરખાસ્ત કી. ઈસ પર હઝરત ઉવૈસ કરની રહ. ને હઝરત ઉમર ؓ કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત કી. હઝરત ઉવૈસ કરની ફિર કૂફા મેં જા કર બસ ગએ થે ઔર બહુત હી સાદા ઝિંદગી ગુઝારતે થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — અલી બિન હકમ ؓ કે હક મેં દુઆ

હઝરત મુઆવિયા બિન હકમ ؓ ફરમાતે હૈં કે ગઝવ-એ-ખંદક મેં જબ મેરે ભાઈ અલી બિન હકમ અપને ઘોડ઼ે પર સવાર હુએ ઔર ઉસ કો દૌડ઼ાયા, તો કિસી દીવાર સે ઉન કા પૈર ટકરાયા, જિસ કી વજહ સે ઉન કે પૈર કી હડ્ડી ટૂટ ગઈ. હમ લોગ ઉન કો આપ ﷺ કી ખિદમત મેં લે આએ. આપ ﷺ ને "બિસ્મિલ્લાહ" કેહ કર ઉન કે પૈર પર અપના મુબારક હાથ ફેરા, તો ઘોડ઼ે સે નીચે ઉતરને સે પેહલે હી ઉન કા પૈર ઠીક હો ગયા થા.

[સુબુલુલ હુદા વર્રશાદઃ ૪/૩૭૦]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ઼ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર (યાની નમાઝ) કી તરફ દૌડ઼ પડ઼ો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો".

[સૂર-એ-જુમાઃ ૯]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — તવાફ કે દૌરાન યે દુઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરે ઔર કોઈ ગુફતગૂ ન કરે ઔર યે પઢ઼તા રહેઃ ((سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ))
તો ઉસ કે દસ ગુનાહ માફ હોતે હૈં, દસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈ ઔર દસ દર્જે બુલંદ હોતે હૈં".

[ઈબ્ને માજાઃ ૨૯૫૭, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કી રાહ મેં ચૌકીદારી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને એક દિન વ રાત અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ચૌકીદારી કી, તો ઉસે એક મહીને કે રોઝે ઔર તહજ્જુદ પઢ઼ને કા સવાબ મિલેગા. અગર ઉસ ચૌકીદારી મેં ઉસ કી મૌત હો ગઈ તો યે અજ ઉસ કા હમેશા જારી રહેગા ઔર ઉસે રિઝક મિલેગા ઔર (આખિરત કી તમામ) આફતોં સે મહફૂઝ રહેગા''. [મુસ્તદરક: ૨૪૨૨, અન સલમાન ફારસી ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરે આમાલ કી નહૂસત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ખુશ્કી ઔર તરી (યાની પૂરી દુનિયા) મેં લોગોં કે બુરે આમાલ કી વજહ સે હલાકત વ તબાહી ફૈલ ગઈ હૈ, તાકે અલ્લાહ તઆલા ઇન્હેં ઇન કે બાઝ આમાલ (કી સઝા) કા મઝા ચખા દે, તાકે વો અપને બુરે આમાલ સે બાઝ આ જાએં''. [સૂર-એ-રૂમ: ૪૧]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુનિયા કી ઝિંદગી સિવાએ ખેલ કૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુત્તકિયોં (યાની અલ્લાહ સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ''. [સૂર-એ-અન્આમ: ૩૨]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	હર નબી કા હૌઝ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર નબી કે લિયે એક હૌઝ હોગા ઔર અંબિયા આપસ મેં ફખ્ર કરેંગે કે કિસ કે હૌઝ પર ઝિયાદા ઉમ્મતી પાની પીને કે લિયે આતે હૈં. મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે મેરે હૌઝ પર આને વાલોં કી તાદાદ ઝિયાદા હોગી''. [તિર્મિઝી: ૨૪૪૩, અન સમુરા બિન જુન્દુબ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સના કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૌત સે અગર કિસી ચીઝ મેં શિફા હોતી તો સના મેં હોતી''.

[તિર્મિઝી: ૨૦૮૧, અન અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ ؓ]

ફાયદા: સના એક દરખ્ત કા નામ હૈ, જિસ કી પત્તી તકરીબન દો ઇંચ લમ્બી ઔર એક ઇંચ ચૌડ઼ી હોતી હૈ, ઇસ મેં છોટે છોટે પીલે રંગ કે ફૂલ હોતે હૈં, ઉસ કી પત્તી કબ્ઝ કે મરીઝ કે લિયે મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અબૂ ઝર ؓ કો મુખાતબ કર કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કે મૈં તુમ્હેં ઐસી દો ખસ્લતેં બતા દૂં, જો બહુત હલ્કી હૈં ઔર અલ્લાહ કે તરાઝૂ મેં વો બહુત ભારી હૈં? ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ઝિયાદા ખામોશ રેહને કી આદત ઔર હુસ્ને અખ્લાક''. [બૈહકી ફી શોઅબિલઈમાન:૭૭૦૭, અન અનસ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ | **હઝરત અલી રહ. બિન હુસૈન ﷺ**

હઝરત અલી રહ. બિન હુસૈન ﷺ જિન કી કુનિયત અબુલ હસન ઔર લકબ ઝૈનુલ આબિદીન રહ. હૈ, હઝરત હુસૈન ﷺ કે સબ સે છોટે બેટે થે. હઝરત ઝૈનુલ આબિદીન રહ. જો ન સિર્ફ તાબિઈ થે બલ્કે ખાનદાને નુબુવ્વત કે ચશ્મો ચિરાગ ભી થે, મૈદાને કરબલા મેં અહલે બૈત કી શહાદત કે બાદ મર્દો મેં સિર્ફ ઈન કી ઝાત હી બાકી રેહ ગઈ થી જિન સે હઝરત હુસૈન ﷺ કી નસ્લ ચલી. વાકિય-એ-કરબલા કે વક્ત સફર મેં અપને વાલિદ કે સાથ થે, મગર બીમારી કી વજહ સે જંગ મેં શરીક ન હો સકે થે. ઈન કી એક ખાસ સિફત દરિયા દિલી સે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરના થા. મદીના કે તકરીબન સૌ ઘરાને ઈન કે સદકાત સે પરવરિશ પાતે થે ઔર કિસી કો ખબર તક ન હોને પાઈ થી. વો ખુદ રાતોં કો જા કર લોગોં કે ઘરોં પર સદકા પહુંચાતે થે. ઉન કી વફાત કે બાદ માલૂમ હુઆ કે ઈન ઘરાનોં કી કફાલત ઈન્હીં કે ઝરિએ હુઆ કરતી થી. સન ૯૪ હિજરી મેં મદીના મેં વફાત હુઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં હઝરત હસન ﷺ કે બાઝૂ મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત | **ફલોં મેં રંગ, મઝા ઔર ખુશ્બૂ**

ઝમીન પર બેશુમાર કિસ્મ કે ફલ પાએ જાતે હૈં, જિસ મેં સે હર એક કી અપની એક ખુશ્બૂ, અપના એક રંગ ઔર મઝા હૈ, લેકિન ગૌર કરેં કે યે રંગ, યે ખુશ્બૂ, યે મઝા કહાં સે આયા? અગર પેડ઼ કી જડ઼ કો ખોદ કર દેખેં તો વહાં મિટ્ટી હી મિટ્ટી હૈ, ડાલિયોં કો કાટ કર દેખેં તો વહાં ન તો રંગ હૈ, ન ખૂશ્બૂ હૈ ઔર ન યે મઝા હૈ, પેડ઼ કો જો પાની દિયા ગયા ઉસ મેં ભી યે ચીઝેં નહીં, તો આખિર યે ચીઝેં કહાં સે આઈં? યકીનન યે અલ્લાહ કે ખઝાને સે આતી હૈં.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **હજ કે મહીને મેં એહરામ બાંધના**

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં: ''સુન્નત યે હૈ કે હજ્જ કા એહરામ હજ્જ કે મહીનોં મેં હી બાંધા જાએ''.

[બુખારી, અલ હજ્જ: ૩૩]

ફાયદા: શવ્વાલ,ઝી કાદા ઔર ઝિલ હિજ્જા કે પેહલે દસ દિનોં કો '' (અશ્હુરે હજ્જ)'' યાની હજ્જ કે મહીને કહા જાતા હૈ, ઈન્હીં મહીનોં કે અંદર હજ્જ કા એહરામ બાંધના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં | **ઝમઝમ ખડ઼ે હો કર પીના**

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઝમઝમ કા પાની ખડ઼ે હો કર પિયા.

[બુખારી: ૫૬૧૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં સવારી દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે વાદે પર યકીન કે સાથ ઉસ કે રાસ્તે મેં અપની સવારી દેગા તો ઉસ સવારી કા ખાના, પીના, લીદ ઔર પેશાબ કા વઝન ભી કયામત કે દિન નેકિયોં મેં શુમાર હોગા''. [મુસ્તદરક: ૨૪૫૬, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

ફાયદા: ઈસ હદીસ કે અંદર હર તરહ કી ગાડ઼િયાં ભી દાખિલ હૈં.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રિશ્વત કી લેન દેન કરના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ ફરમાતે હૈં: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને રિશ્વત દેને વાલે ઔર રિશ્વત લેને વાલે પર લાનત ફરમાઈ હૈ''. [તિર્મિઝી: ૧૩૩૭, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના હૈ ઔર કાફિર કે લિયે જન્નત હૈ''. [મુસ્લિમ: ૭૪૧૭, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

ફાયદા: શરીઅત કે અહકામ પર અમલ કરના, નફસાની ખ્વાહિશોં કો છોડ઼ના, અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલોં કે હુક્મોં પર ચલના નફસ કે લિયે કૈદ હૈ ઔર કાફિર અપને નફસ કી હર ખ્વાહિશ પૂરી કરને મેં આઝાદ હૈ, ઈસ લિયે ગોયા દુનિયા હી ઉસ કે લિયે જન્નત કા દર્જા રખતી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ગુનાહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(અલ્લાહ કા અઝાબ ઉસ દિન હોગા) જિસ દિન આસ્માન થરથર કાંપને લગેગા ઔર પહાડ઼ અપની જગા સે ચલ પડ઼ેંગે. ઉસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી, જો બેહૂદા મશગલે મેં લગે રહતે હૈં, ઉસ દિન ઉન કો જહન્નમ કી આગ કી તરફ ધક્કે માર કર ઢકેલા જાએગા (ઔર કહા જાએગા) યહી વો આગ હૈ જિસ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે. [સૂર-એ-તૂર: ૯ તા ૧૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખુજલી કા ઈલાજ

હઝરત અનસ ઈબ્ને માલિક ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ؓ ઔર ઝુબૈર બિન અવ્વામ ؓ કો ખુજલી કી વજહ સે રેશ્મી કપડ઼ે પેહેનને કી ઈજાઝત મરહમત ફરમાઈ થી. [બુખારી: ૫૮૩૯]

ફાયદા: આમ હાલાત મેં મર્દો કે લિયે રૈશ્મી લિબાસ પેહેનના હરામ હૈ, મગર ઝરૂરત કી વજહ સે માહિર હકીમ યા ડોક્ટર કહે તો ગુંજાઈશ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઝમીન પર અકડ઼ કર મત ચલો (ક્યોંકિ) તુમ ન તો ઝમીન કો ફાડ઼ સકતે હો ઔર ન તન કર ચલને સે પહાડ઼ોં કી બુલંદી તક પહુંચ સકતે હો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ:૩૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અનસ ઈબ્ને નઝર ﷺ કી શહાદત

હઝરત અનસ ઈબ્ને નઝર અન્સારી ﷺ ખાદિમે રસૂલ હઝરત ઈબ્ને માલિક ﷺ કે ચચા હૈં, ઈન કે બારે મેં અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ને ફરમાયા: ''અનસ બિન નઝર ઉન લોગોં મેં સે હૈં કે અગર વો કિસી ચીઝ કે બારે મેં અલ્લાહ કી કસમ ખા લેં, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી કસમ પૂરી કરદે''. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો શુજાઅત વ બહાદુરી સે ભી નવાઝા થા, ચુનાંચે ઉન્હેં બદર કી લડ઼ાઈ મેં શરીક ન હોને કા બડ઼ા સદમા થા, ઉન કી તમન્ના થી કે કોઈ મૌકા હાથ આએ ઔર અપની બહાદુરી કે જૌહર દિખાઊં. ઈત્તિફાક સે જંગે ઉહદ કા મારિકા પેશ આ ગયા, જિસ મેં યે બડ઼ી શુજાઅત કે સાથ શરીક હુએ, ઉહદ કી લડ઼ાઈ મેં શુરૂ મેં મુસલમાનોં કો કામયાબી મિલી, મગર આખિર મેં પહાડ઼ પર મુતઅય્યન મુસલમાનોં કે હટને કી વજહ સે જંગ કા નક્શા બદલ ગયા, કાફિરોં ને ઈસ જગા કો ખાલી પા કર પીછે સે હમલા કર દિયા ઔર ભાગતે હુએ કાફિર પલટ આએ, મુસલમાન ઈસ અચાનક હમલે કી તાબ ન લા કર ઈધર ઉધર ભાગને લગે તો અનસ બિન નઝર ﷺ ને હઝરત સઅદ બિન મુઆઝ ﷺ કો દેખ કર કહા: સઅદ કહાં જા રહે હો? ખુદા કી કસમ! ઉહદ પહાડ઼ સે જન્નત કી ખુશ્બૂ આ રહી હૈ. ઈતના કેહ કર કાફિરોં કે લશ્કર મેં ઘુસ ગએ ઔર આખરી લમ્હે તક લડ઼તે હુએ શહીદ હો ગએ, ઈન કા બદન તીરોં સે છલની હો ગયા થા. અસ્સી સે ઝિયાદા તીર વ તલવાર કે નિશાન ઈન કે બદન પર મૌજૂદ થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — સખ્ત ચટાન કા નર્મ હો જાના

જંગે ખંદક મેં ખુદાઈ કે દૌરાન એક સખ્ત ચટાન નિકલ આઈ, લોગોં ને આપ ﷺ સે ઉસ કે ન ટૂટને કી શિકાયત કી, આપ ﷺ ને પાની કા એક બરતન મંગવાયા ઔર ઉસ પર છિડ઼ક દિયા, ચુનાંચે જો લોગ વહાં મૌજૂદ થે વો કેહતે હૈં: ઉસ ઝાત કી કસમ! જિસ ને આપ ﷺ કો નબી બના કર ભેજા, વો ચટાન નર્મ હો ગઈ ઔર ફિર હુઝૂર ﷺ ને તીન ઝર્બેં લગાઈં જિસ સે ચટાન ટુકડ઼ે ટુકડ઼ે હો કર બિલ્કુલ રેત કે ટીલે કી તરહ બિખર ગઈ.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૩૭૯૯, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અરફાત મેં વુકૂફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હજ્જ તો અરફા (મેં વુકૂફ કરને) કા નામ હૈ''.

[નસઈ: ૩૦૧૯, અન અબ્દિર્રહમાન બિન યામર ﷺ]

ફાયદા: નવીં ઝિલ હિજ્જા કો તમામ હાજિયોં પર અરફાત મેં વુકૂફ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	દૌરાને તવાફ કી દુઆ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સાઈબ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો રૂકનૈન કે બીચ મેં યે દુઆ પઢ઼તે હુએ સુના: ((رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ)) [અબૂ દાઊદ: ૧૮૯૨]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ સૂર-એ-ઈખ્લાસ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ﴾ અખીર તક પઢ઼ેગા, ઉસ કો મૌત કે અલાવા કોઈ ચીઝ જન્નત મેં દાખિલ હોને સે નહીં રોક સકતી''.

[તબરાની કબીર: ૭૪૦૮, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરી તદબીરેં કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ બુરી બુરી તદબીરેં કરતે હૈં ઉન કો સખ્ત અઝાબ હોગા ઔર ઉન કી સબ તદબીરેં નાકામ હો જાએંગી''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે લોગ સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં''. (યાની ઈન્સાન સિર્ફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક્ર મેં લગે રહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે ઈસ કે બાદ દૂસરી ઝિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી ઝિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિએ). [સૂર-એ-રૂમ: ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી દીવાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ કી આગ કી કનાતોં કો ચાર દીવારોં ને ઘેર રખા હૈ ઔર હર એક દીવાર કી ચૌડ઼ાઈ ચાલીસ સાલ ચલને કે બરાબર હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૫૮૪, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સૂર-એ-બકરહ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને ઘરોં મેં સૂર-એ-બકરહ પઢ઼ો, ઈસ લિયે કે શયાતીન વ આસેબ ઉસ ઘર મેં દાખિલ નહીં હોતે જિસ ઘર મેં સૂર-એ-બકરહ પઢ઼ી જાતી હૈ''. [મુસ્તદરક: ૨૦૬૨, અન અબ્દિલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ યે ચાહે કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઉમ્ર મેં ઝિયાદતી, રિઝક મેં કુશાદગી ઔર બુરી મૌત સે હિફાઝત ફરમાએ, તો ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રેહના ઔર સિલા રહમી કરતે રેહના ચાહિએ''. [મુસ્તદરક: ૭૨૮૦, અન આસિમ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — સહાબા ﷺ કી શહાદત ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સચ્ચી મોહબ્બત

ગઝવએ ઉહદ મેં મારે ગએ મુશ્રિકોં કે રિશતેદારોં ને મુસલમાનોં સે બદલા લેને કે લિયે ચંદ આદમિયોં કો મદીના ભેજા. ઉન્હોં ને ખુદ કો મુસલમાન બતા કર હુઝૂર ﷺ સે ઈસ્લામી અહકામ ઔર કુર્આની તાલીમ કે લિયે માહિરીને કુર્આન કો અપને સાથ ભેજને કી દરખાસ્ત કી. આપ ﷺ ને હઝરત આસિમ બિન સાબિત ﷺ કી સરદારી મેં દસ સહાબા કો ઉન કે સાથ રવાના કર દિયા. રાસ્તે મેં ઉન કે સાથ બદ અહદી કર કે સાત સહાબા ﷺ કો શહીદ કર દિયા, બાકી તીન સહાબા કો ઝિંદા ગિરફતાર કર લિયા. હઝરત ખુબૈબ ﷺ કો અબૂ સિરવઆ ને અપને બાપ હારિસ બિન આમિર કે બદલે મેં શહીદ કર દિયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન તારિક ﷺ કો મક્કા કે રાસ્તે મેં ઝહરાન કે મકામ પર શહીદ કર દિયા ગયા ઔર સફવાન બિન ઉમય્યા ને તીસરે સહાબી ઝૈદ બિન દસ્ના ﷺ કો પચાસ ઊંટ દે કર અપને બાપ કે બદલે મેં કત્લ કરને કે લિયે ખરીદ લિયા, ઉન કી શહાદત કે વક્ત કુરૈશ કે સરદાર તમાશા દેખને આએ, તો અબૂ સુફિયાન ને (જો ઉસ વક્ત તક મુસલમાન નહીં હુએ થે) મૌકે કા ફાયદા ઉઠાતે હુએ કહા: ઝૈદ! તુમ્હારે બદલે અગર મુહમ્મદ ﷺ કો કત્લ કર દિયા જાએ, તો ક્યા તુમ ઈસ કો પસંદ કરોગે? હઝરત ઝૈદ ﷺ ને કહા: ખુદા કી કસમ! મુજે અપની જાન કે બદલે હુઝૂર ﷺ કો કાંટા ચુભના ભી ગવારા નહીં. યે જવાબ સુન કર અબૂ સુફિયાન ને કહા: મૈં ને મુહમ્મદ ﷺ કે સાથિયોં જૈસી મોહબ્બત કરને વાલા કહીં નહીં દેખા, ઉસ કે બાદ હઝરત ઝૈદ ﷺ કો ભી શહીદ કર દિયા ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — દિલ કા નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે જિસ્મ મેં દિલ બનાયા, જો હમારી ઝિંદગી કે લિયે બહુત હી અહમ ઔર ઝરૂરી હૈ. યે ગોશ્ત કા એક ટુકડ઼ા હૈ, જો હર વક્ત ધડ઼કતા રેહતા હૈ ઔર અપના કામ બગૈર કિસી થકાવટ કે કરતા રેહતા હૈ; જિસ સે જિસ્મ કે તમામ હિસ્સોં મેં ખૂન ઔર ઝિંદગી કે લિયે ઝરૂરી અજઝા પહુંચતે હૈં, ચાહે હમ સો રહે હોં યા જાગ રહે હોં યા ઔર કિસી કામ મેં મશગૂલ હોં, યે હર વક્ત અપના કામ કરતા રેહતા હૈ, અગર યે થક કર રૂક જાએ ઔર અપના કામ બંદ કર દે તો હમારી ઝિંદગી ભી ખત્મ હો જાએ, લેકિન યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જો હર વક્ત ઈસે અપને કામ મેં મશગૂલ ઔર ધડ઼કતા હુઆ રખતી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તવાફે ઝિયારત કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ફિર (હજ્જ મેં કુર્બાની કરને કે બાદ) લોગોં કો ચાહિએ કે અપના મૈલ કુચૈલ સાફ કરેં ઔર અપની મન્નતોં: યાની હજ્જ કે વાજિબાત કો પૂરા કરેં ઔર ખાન-એ-કાબા કા તવાફ કરેં''. [સૂર-એ-હજ: ૨૯]

ફાયદા: યે ખાન-એ-કાબા કે તવાફ કરને સે મુરાદ ''તવાફે ઝિયારત'' હૈ, જો કે ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — હજરે અસવદ કો બોસા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તવાફ કિયા ઔર હજરે અસવદ કો જબ બોસા દિયા તો ઉસ પર મુંહ રખ કર દેર તક રોતે રહે. હઝરત ઉમર ﷺ ને હુઝૂર ﷺ કો રોતે હુએ દેખા, તો વો ભી રો દિએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા ઐ ઉમર! યે જગા રોને હી કી હૈ. [ઈબ્ને માજા: ૨૯૪૫, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નોટઃ હજરે અસવદ કો બોસા દેના સુન્નત હૈ, લેકિન કિસી મુસલમાન કો તકલીફ દેના હરામ હૈ; પસ એક સુન્નત અદા કરને કે લિયે હરામ કામ કરના જાઇઝ નહીં; લિહાઝા ભીડ઼ કે વક્ત હજરે અસવદ કી તરફ હાથ કા ઈશારા કર કે ઈસ્તિલામ કર લે.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સુબહ કી નમાઝ કેબાદ સૌ મરતબા તસ્બીહાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ સુબહ કી નમાઝ કે બાદ ૧૦૦ મરતબા તસ્બીહ (યાની سُبْحَانَ اللهِ)ઔર ૧૦૦ મરતબા તહલીલ (યાની لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ) પઢ઼ેગા તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે, ચાહે (ઉસ કે ગુનાહ) સમંદર કે ઝાગ કે બરાબર હોં". [નસઈઃ ૧૩૫૫, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગાના સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ગાના દિલ મેં નિફાક કો ઐસે ઉગાતા હૈ, જૈસે પાની ખેતી કો ઉગાતા હૈ". [બૈહકી ફી શોઅબુલ ઈમાનઃ ૪૮૮૯, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	પેટ ભર કર ખાના ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "કોઈ બરતન ભરને કે એતેબાર સે પેટ સે બુરા નહીં હૈ (યાની જિતના પેટ કા ભરના બુરા હૈ ઉતના કિસી બરતન કા ભરના બુરા નહીં હૈ) ઔર ચુંકે મજબૂરી હૈ, ખાના હી પડ઼તા હૈ, ઈસ લિયે એક તિહાઈ પેટ ખાને કે લિયે ઔર એક તિહાઈ પીને કે લિયે ઔર એક તિહાઈ સાંસ લેને કે લિયે રખના ચાહિએ". [તિર્મિઝીઃ ૨૩૮૦,અન મિકદામ બિન માદિકરિબ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે ઈમાન કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "ઉન (અહલે ઈમાન ઔર નેક અમલ કરને વાલોં) કા બદલા ઉન કે રબ કે પાસ ઐસે હમેશા રેહને વાલે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી, યે લોગ ઉન મેં હમેશા રહેંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન સે રાઝી, ઔર વો અલ્લાહ સે ખુશ હોંગે. (ઔર યે બદલા હર) ઉસ શખ્સ કે લિયે હૈ જો અપને રબ સે ડરતા હૈ". [સૂર-એ-બય્યિનાઃ ૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત અસ્માઅ્ ؓ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફ્ત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઈસ્તેમાલ કરતી હો ? ઉન્હોંને કહા : શબરમ (ઈસ્તેમાલ કરતી હૂં). આપ ﷺ ને ફરમાયા : (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅ્ ؓ કેહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, ચુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા : અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિફા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેમાજાઃ ૩૪૬૧]દસ્ત લેને સે કબ્ઝ ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિફા હોતી હૈ.

શબરમ : એક જડ઼ી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "અલ્લાહ કા સહારા મઝબૂતી સે પકડ઼ લો, વહી તુમ્હારા કામ બનાને વાલા હૈ ઔર (જિસ કે કામ બનાને વાલા અલ્લાહ હો તો)અલ્લાહ તઆલા ક્યા હી અચ્છા કામ બનાને વાલા હૈ ઔર ક્યા હી અચ્છા મદદગાર હૈ". [સૂર-એ-હજ્જઃ ૭૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑩ ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી પૈદાઈશ સન ૬૧ હિજરી મેં હુઈ. આપ કી માં ઉમ્મે આસિમ હઝરત ફારૂકે આઝમ ﷺ કી પોતી થીં. ઈસ રિશ્તે કી તારીખ યે હૈ કે એક મરતબા હઝરત ઉમર ﷺ ને અપને ઝમાન-એ-ખિલાફત મેં યે એલાન કરાયા કે કોઈ દૂધ મેં પાની ન મિલાએ. ઉસી ઝમાને મેં એક રાત ગશ્ત પર થે કે એક ઘર સે આવાઝ આઈ, બેટી સુબહ હો રહી હૈ, દૂધ મેં પાની મિલા દે! બેટી ને જવાબ દિયા કે અમ્મા આપ કો માલૂમ નહીં કે અમીરૂલ મોમિનીન ને ઈસ સે મના ફરમાયા હૈ? માં ને કહા કે અમીરૂલ મોમિનીન ઈસ વક્ત કહાં હૈ, ઉન .ો ક્યા ખબર? બેટી ને જવાબ દિયા: ''અમીરૂલ મોમિનીન કો ખબર નહીં તો ક્યા હુઆ ખુદા તો દેખ રહા હૈ''. હઝરત ઉમર ﷺ ને ઉસ ઘર કો નઝર મેં રખ લિયા ઔર અપને બેટે આસિમ સે કહા કે તુમ ઉસ લડ઼કી સે શાદી કરલો, મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે ઉસ સે ઐસા જવાં મર્દ પૈદા હોગા જો સારે અરબ પર હુકૂમત કરેગા. આસિમ ને ઉસ સે શાદી કર લિયા, હઝરત ઉમર ﷺ કી પેશીન ગાઈ કે મુતાબિક ઉસ ખાનદાન મેં ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. પૈદા હુએ, જિન્હોં ને ખિલાફતે રાશિદા કે તર્ઝ પર હુકૂમત કી, યહાં તક કે ઉન્હેં ''ઉમરે સાની'' (દૂસરા ઉમર) કહા જાને લગા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	ઊંટ કી રફતાર કા તેઝ હોના

હઝરત જાબિર ﷺ સે રિવાયત હૈ કે એક સફર મેં મૈં આપ ﷺ કે સાથ થા, મેરા ઊંટ ઈતના થક ગયા થા કે ચલ નહીં સકતા થા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ્હારે ઊંટ કો ક્યા હો ગયા હૈ? મૈં ને કહા: થક ગયા હૈ, આપ ﷺ ને ઉસ ઊંટ કો હાંકા ઔર ઉસ કે લિયે દુઆ કી. આપ ﷺ કી દુઆ કી બરકત સે ઉસ ઊંટ કા યે હાલ હો ગયા કે સબ ઊંટોં સે આગે ચલતા થા''.

[બુખારી: ૨૩૦૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કોઈ નમાઝ પઢ઼ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ઼ લે''. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉજ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	ઝમઝમ પીને કી દુઆ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ જબ ઝમઝમ પીતે તો યે દુઆ ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَّافِعًا وَّرِزْقًا وَّاسِعًا وَّشِفَاءً مِّنْ كُلِّ دَاءٍ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં તુજ સે નફા બખ્શ ઈલ્મ, કુશાદા રોઝી ઔર હર બીમારી સે શિફા કા સવાલ કરતા હૂં.

[મુસ્તદરકઃ ૧૭૩૯]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈલ્મ સીખને કી હાલત મેં મૌત આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઈસ્લામ કો ઝિંદા રખને કી ગર્ઝ સે ઈલ્મ હાસિલ કરને કે દૌરાન જિસ કી મૌત હો જાએ, તો જન્નત મેં ઉસ કે ઔર નબિયોં કે દરમિયાન એક દર્જે કા ફર્ક હોગા''.

[દારમીઃ ૩૬૨, અન હસન ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ.

[સૂર-એ-નિસાઃ ૨]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં''.

[સૂર-એ-શૂરાઃ ૨૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગર કોઈ બંદા પૈદાઇશ કે દિન સે મૌત આને તક અલ્લાહ કી ઈતાઅત મેં ચેહરે કે બલ ગિરા પડ઼ા રહે, તો વો ભી કયામત કે દિન અપને સારે અમલ કો હકીર સમજેગા ઔર યે તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા કી તરફ વાપસ કર દિયા જાએ તાકે ઔર ઝિયાદા અમલ કર લે''.

[મુસ્નદે અહમદઃ ૧૭૧૯૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઐસી જગા બૈઠને સે મના ફરમાયા હૈ કે જહાં બદન કા કુછ હિસ્સા સાએ મેં હો ઔર કુછ હિસ્સા ધૂપ મેં હો.

[ઈબ્ને માજાઃ ૩૭૨૨, અન બુરૈદા ؓ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અબૂ ઝર! તુમ જહાં કહીં હો, અલ્લાહ સે ડરો, ગુનાહ હો જાને કે બાદ નેક કામ કર લિયા કરો, યે (નેકી) ઉસ ગુનાહ કો મિટા દેગી ઔર લોગોં કે સાથ બેહતરીન અખલાક સે પેશ આઓ''.

[તિર્મિઝીઃ ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ؓ]

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં તુજ સે નફા બખ્શ ઇલ્મ, કુશાદા રોઝી ઔર હર બીમારી સે શિફા કા સવાલ કરતા હૂં.

[મુસ્તદરક: ૧૭૩૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઇલ્મ સીખને કી હાલત મેં મૌત આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઇસ્લામ કો ઝિંદા રખને કી ગર્ઝ સે ઇલ્મ હાસિલ કરને કે દૌરાન જિસ કી મૌત હો જાએ, તો જન્નત મેં ઉસ કે ઔર નબિયોં કે દરમિયાન એક દર્જે કા ફર્ક હોગા''.

[દારમી: ૩૬૨, અન હસન رضي الله عنه]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડ઼ા ગુનાહ હૈ.

[સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં''.

[સૂર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અગર કોઈ બંદા પૈદાઇશ કે દિન સે મૌત આને તક અલ્લાહ કી ઇતાઅત મેં ચેહરે કે બલ ગિરા પડ઼ા રહે, તો વો ભી કયામત કે દિન અપને સારે અમલ કો હકીર સમજેગા ઔર યે તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા કી તરફ વાપસ કર દિયા જાએ તાકે ઔર ઝિયાદા અમલ કર લે''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૧૯૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા رضي الله عنه]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઐસી જગા બૈઠને સે મના ફરમાયા હૈ કે જહાં બદન કા કુછ હિસ્સા સાએ મેં હો ઔર કુછ હિસ્સા ધૂપ મેં હો.

[ઇબ્ને માજા: ૩૭૨૨, અન બુરૈદા رضي الله عنه]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અબૂ ઝર! તુમ જહાં કહીં હો, અલ્લાહ સે ડરો, ગુનાહ હો જાને કે બાદ નેક કામ કર લિયા કરો, યે (નેકી) ઉસ ગુનાહ કો મિટા દેગી ઔર લોગોં કે સાથ બેહતરીન અખલાક સે પેશ આઓ''.

[તિર્મિઝી: ૧૯૮૭, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.કી ખિલાફત

ખુલફા-એ-રાશિદીન કે બાદ જિસ ખલીફા કા નામ બડ઼ે અદબ વ એહતેરામ સે લિયા જાતા હૈ, વો ઉમરે સાની હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. હૈં, હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. સન ૯૯ હિજરી મેં ઉસ વક્ત ખલીફા બને જબ બનૂ ઉમૈય્યા કી હુકૂમત, ખિલાફતે રાશિદા કે તર્ઝ સે બિલ્કુલ હટ ચુકી થી, તઅસ્સુબ ઔર કબાઈલી ગુરૂર આમ હો ગયા થા. નેક આમાલ બજાએ અજ્ર વ સવાબ કે, નામવરી ઔર તારીફ કે લિયે કિએ જાને લગે થે. બૈતુલમાલ ખલીફા કી ઝાતી મિલકિયત ઔર ખાનદાની જાગીર બન ગયા થા. ગાના સુનને ઔર મૌસીકી કા રિવાજ આમ હો ગયા થા. શખ્સી વ મૌરૂસી હુકૂમત ને ઈસ્લાહ વ તબદીલી કે દરવાઝે બિલ્કુલ બંદ કર દિએ થે, ઐસે વક્ત મેં ઈસ્લામ કો ગાલિબ હોને ઔર હાલાત કો બદલ દેને કે લિયે હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ને ખિલાફત કો સંભાલા ઔર અપની હિકમતે અમલી સે આલમે ઈસ્લામ મેં ઈન્કિલાબ બર્પા કર દિયા ઔર કુર્આન વ હદીસ કે મુતાબિક ઐસી બેહતરીન ખિલાફત કી કે બહુત સારે મુસલમાનોં કી ઝબાન પર યે જારી હો ગયા કે ખુલફા-એ-રાશિદીન પાંચ હૈં. અબૂબક્ર ﷺ, ઉમર ﷺ, ઉસ્માન ﷺ, અલી ﷺ ઔર ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ ﷺ

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ઉંગલિયોં કે નિશાન

અલ્લાહ તઆલા ને હર ઈન્સાન કી ઉંગલિયોં કે નિશાન દૂસરે સે અલગ બનાએ હૈં, અગર હમ હઝારોં ઔર લાખોં લોગોં કે નિશાન કો મિલાએં, તો હમ યે દેખ કર હૈરત મેં પડ઼ જાએં કે હર એક કા નિશાન દૂસરે સે બિલ્કુલ અલગ હૈ. દો લોગ ભી ઐસે નહીં મિલેંગે, જિન કી ઉંગલિયોં કે નિશાન બિલ્કુલ એક જૈસે હોં. અબ ઝરા ગૌર કરેં કે વો અલ્લાહ કિતની કુદરત વાલા હૈ, જિસ ને હર એક કી શક્લ વ સૂરત કે સાથ સાથ ઉંગલિયોં કે નિશાન તક અલગ અલગ બનાએ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	મુઝદલિફા મેં વુકૂફ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ તુમ લોગ અરફાત (મેં વુકૂફ કરને કે બાદ) વાપસ આને લગો, તો (મુઝદલિફા મેં) મશઅરે હરામ (નામી જગા) કે પાસ અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરો''. [સૂર-એ-બકરહ: ૧૯૮]

ફાયદા: યૌમુન્નહર કી સુબહે સાદિક સે સૂરજ નિકલને કે દરમિયાન મે મુઝદલિફા મેં વુકૂફ કરના લાઝિમ હૈ. ઈસ કો છોડ઼ દેને સે દમ લાઝિમ હો જાતા હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	મૂંછોં કો તરાશના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ મૂંછોં કો તરાશતે થે ઔર ફરમાયા કરતે થે કે હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ ભી ઐસા કિયા કરતે થે.

[તિર્મિઝી: ૨૭૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હાજી કે ગુનાહોં સે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺને ફરમાયા: ''હાજી કી સિફારિશ ચાર સૌ ઘરાનોં કે લિયે કબૂલ હોતી હૈ ઔર હાજી અપને ગુનાહોં સે ઐસા પાક હો જાતા હૈ જૈસા કે પૈદાઈશ કે દિન થા''. [તરગીબ વ તરહીબ:૧૫૯૫, અન અબી મૂસા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	લાનત કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ ઈન્સાન કિસી પર લાનત કરતા હૈ, તો લાનત આસ્માન કી તરફ જાતી હૈ, લેકિન ઉસ સે પેહલે આસ્માન કે દરવાઝે બંદ હો જાતે હૈં, ફિર ઝમીન પર ઉતરતી હૈ, લેકિન ઝમીન કે દરવાઝે ભી ઉસ સે પેહલે બંદ હો જાતે હૈં, ફિર દાએં બાએં જાતી હૈ, લેકિન જબ કોઈ રાસ્તા નહીં મિલતા, તો જિસ પર લાનત કી ગઈ હૈ, અગર વો લાનત કે લાયક હોતા હૈ, તો ઉસ પર પડ઼ જાતી હૈ ઔર અગર વો ઉસ કે લાયક ન હો, તો વો લાનત કરને વાલે કી તરફ લૌટ જાતી હૈ (ઔર ખુદ ઉસી પર લાનત પડ઼તી હૈ)''.
[અબૂ દાઊદ: ૪૯૦૫, અન અબી દર્દા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સબ સે બડ઼ા ઝાહિદ કૌન હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આ કર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! લોગોં મેં સબ સે બડ઼ા ઝાહિદ કૌન હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કબ્ર ઔર ઉસ કી બોસીદગી કો ન ભૂલે ઔર દુનિયા કી ઝરૂરત સે ઝિયાદા ઝેબ વ ઝીનત કો છોડ઼ દે, બાકી રેહને વાલી(આખિરત)કો ફના હો જાને વાલી(દુનિયા)પર તરજીહ દે, આને વાલે કલ કો અપની(ઝિંદગી કા)દિન શુમાર ન કરે ઔર અપને આપ કો મુર્દોં મેં શુમાર કરે (તો યે સબ સે બડ઼ા ઝાહિદ હૈ)''. [તરગીબ વ તરહીબ: ૪૫૫૩, અન ઝહહાક ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિન કો દાહને હાથ (મેં નામ-એ-આમાલ દિએ જાને)વાલે હૈં વો દાહને વાલે કિતને અચ્છે હોંગે! વો ઉન બાગોં મેં હોંગે, જિન મેં બગૈર કાંટોં કી બેરિયાં હોંગી, તેહ બ તેહ કેલે લગે હુએ હોંગે, લમ્બા લમ્બા સાયા હોગા, બેહતા હુઆ પાની હોગા ઔર કસરત સે મેવે હોંગે, જો ન કભી ખત્મ હોંગે ઔર ન ઉન પર પાબંદી લગાઈ જાએગી ઔર(વહાં) ઊંચે ઊંચે ફર્શ હોંગે, હમ ને વહાં કી ઔરતોં કો ખાસ તૌર પર બનાયા હૈ, હમ ને ઉન કો કુવાંરિયાં, શોહર સે મોહબ્બત કરને વાલી ઔર હમ ઉમ્ર બનાયા હૈ, યે સબ ચીઝેં દાહને હાથ વાલોં કે લિયે હૈં''. [સૂર-એ-વાકિઆ: ૨૭ તા ૩૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આબે ઝમઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ કેહતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના: ''ઝમ ઝમ કા પાની જિસ નિય્યત સે પિયા જાએ, ઉસ સે વહી ફાયદા હાસિલ હોતા હૈ''. [ઈબ્ને માજા: ૩૦૬૨]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ શૈતાન કે નક્શે કદમ પર ન ચલો ઔર જો શૈતાન કે નક્શે કદમ પર ચલેગા, તો શૈતાન બેહયાઈ ઔર બુરી બાતોં કા હુક્મ કરતા હી હૈ''.
[સૂર-એ-નૂર: ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.કી ઝિંદગી

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ખિલાફત સંભાલને કે બાદ સચ્ચાઈ મેં હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ, અદલ મેં હઝરત ઉમર ﷺ, હયા ઔર પાકદામની મેં હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ ઔર ઝુહદ વ તક્વા મેં હઝરત અલી ﷺ કા નમૂના બન ગએ થે. ઉન્હોં ને અપની ખિલાફત કો ખિલાફતે રાશિદા કે તૌર પર સાદા ઔર સુન્નત કે મુતાબિક બના દિયા થા, અપની જાગીર બૈતુલમાલ કો વાપસ કર દી, બીવી કા ઝેવર બૈતુલમાલ મેં દાખિલ કર દિયા. ઉન્હોં ને ઐસી સાદા ઝિંદગી ગુઝારી જિસ કી મિસાલ બાદશાહોં મેં તો ક્યા ફકીરોં મેં ભી મિલના મુશિકલ હૈ. લિબાસ મેં ઐસી કમી કે બાઝ ઔકાત કુર્તા સૂખને કે ઈન્તેઝાર મેં જુમા મેં દેર હો જાતી થી. આપ કે ઘર કા યે હાલ હો ગયા થા કે એક મરતબા અપની બચ્ચિયોં સે મિલને ગએ, તો દેખા કે જો બચ્ચી ઉન સે બાત કરતી હૈ વો મુંહ પર હાથ રખ લેતી હૈ, વજહ માલૂમ કી તો પતા ચલા કે ઉન બચ્ચિયોં ને આજ સિર્ફ દાલ ઔર પ્યાઝ ખાઈ હૈ. હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રોને લગે ઔર ફરમાયાઃ ''ક્યા તુમ ઈસ બાત પર રાઝી હો કે તુમ અચ્છે અચ્છે ખાને ખાઓ ઔર તુમ્હારા બાપ જહન્નમ મેં જાએ?'' યે સુન કર ઉન કી બચ્ચિયાં ભી રો પડ઼ીં. હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ અપને ઝમાને મેં સબ સે બડ઼ી સલ્તનત કે માલિક હોને કે બાવજૂદ ખુદ ઉન કે પાસ ઝાતી પૈસા ઈતના ન થા કે હજ કર સકેં.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઉમ્ર ભર દર્દ સે શિફા

હઝરત સાઈબ ﷺ કહતે હૈં કે મેરે બદન મેં દર્દ કી શિકાયત થી, તો મૂજ કો મેરી ખાલા આપ ﷺ કી ખિદમત મેં લે ગઈ. આપ ﷺ ને મેરે લિયે બરકત કી દુઆ ફરમા દી, રાવી કેહતે હૈંઃ મૈં ને સાઈબ કો ૯૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં બિલ્કુલ અચ્છા દેખા. વો કેહતે થે કે મૂજે જો કુછ ફૈઝ પહુંચા હૈ, વો આપ ﷺ કી દુઆ કી બરકત સે.

[બુખારીઃ ૩૫૪૦, અન જુઐદ બિન અબ્દિર્રહમાન ﷺ]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — સિલા રહમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ અલ્લાહ કે અહેદ કો તોડ઼તે હૈં, ઉસ કો મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડ઼તે હૈં,જિન કો જોડ઼ને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુક્મ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં, યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં''. [સૂર-એ-બકરહઃ ૨૭]

ફાયદાઃ રિશ્તે નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના ઔર ઉસ કો ખત્મ ન કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — સઈ કરતે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સઈ કરતે હુએ યે દુઆ પઢ઼તે થે : ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ الْاَعَزُّ الْاَكْرَمُ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મેરી મગ્ફિરત ફરમા ઔર મુજ પર રહમ ફરમા, તૂ હી ઈઝ્ઝત ઔર રહમ વ કરમ કા માલિક હૈ.

[મોઅજમુલ ઔસતઃ ૨૮૬૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીમારી કી શિકાયત ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે મૈં જબ અપને મોમિન બંદે કો (બીમારી મેં) મુબ્તલા કરતા હૂં ઔર વો અપની ઈયાદત કરને વાલોં સે મેરી શિકાયત નહીં કરતા, તો મૈં ઉસ કો અપની કૈદ(યાની બીમારી) સે નજાત દે દેતા હૂં ઔર ફિર ઉસ કે ગોશ્ત કો ઉસ સે ઉમ્દા ગોશ્ત ઔર ઉસ કે ખૂન કો ઉમ્દા ખૂન સે બદલ દેતા હૂં કે નયે સિરે સે અમલ કરે''. [મુસ્તદરક: અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગૈરૂલ્લાહ કો માબૂદ બનાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન લોગોં ને ખુદા તઆલા કો છોડ઼ કર ઔર માબૂદ બના લિયે હૈં, ઈસ ઉમ્મીદ પર કે ઉન કી મદદ કર દી જાએગી. વો ઉન કી કુછ મદદ કર હી નહીં સકતે; બલ્કે વો ઉન લોગોં કે હક મેં ફરીકે મુખાલિફ બન કર હાઝિર કીએ જાએંગે''. [સૂર-એ-યાસીન: ૭૪ તા ૭૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી મેં (ઈસ્તેમાલ કી) ચીઝેં હૈં ઔર જો કુછ (અજ્ર વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ ઔર વો ઉન લોગોં કે લિયે હૈં જો ઈમાન લાએ ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખતે હૈં''. [સૂર-એ-શૂરા: ૩૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કે બારે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કબ્ર યા તો જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ હૈ યા જહન્નમ કે ગઢ઼ોં મેં સે એક ગઢ઼ા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કકડ઼ી કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ કકડ઼ી ખાતે થે. [અબૂ દાઊદ: ૩૮૩૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર رضي الله عنه]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. કકડ઼ી કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં કે યે મેઅદે કી ગરમી કો બુજાતી હૈ ઔર મસાને કે દર્દ કો ખત્મ કરતી હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કંજૂસી સે બચો, ક્યોંકિ તુમ સે પેહલી કૌમેં ઈસી કંજૂસી કી વજહ સે તબાહ હુઈં''. [અબૂ દાઊદ: ૧૬૯૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિલાફત કે અસરાત

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ને સિર્ફ ઢાઈ સાલ હુકૂમત કી. ઈસ મુખ્તસર સી મુદ્દત મેં સારે આલમ મે ઈસ્લામ કા નક્શા હી બદલ ગયા. પૂરે મુલ્ક મેં ખુશ હાલી આમ હો ગઈ ઔર અદલ વ ઈન્સાફ કાયમ હો ગયા. ખુશ હાલી કા યે આલમ થા કે પૂરે મુલ્ક મેં ઝકાત કબૂલ કરને વાલા ઢૂંઢને સે ભી નહીં મિલતા થા ઔર માલ વાપસ લે જાના પડ઼તા. અદલ વ ઈન્સાફ કા યે આલમ થા કે ઉસ કે અસરાત ઈન્સાનોં સે આગે બઢ઼ કર જાનવરોં તક પહુંચ ગએ થે. ઉન કે ઝમાને મેં ભેડ઼િયે ઔર બકરિયાં એક સાથ ચરા કરતે થે ઔર કિસી ભેડ઼િયે કો યે હિમ્મત ન હોતી કે કિસી બકરી કો નુકસાન પહુંચા દે. મૂસા બિન આયુન કેહતે હૈં કે એક રોઝ મૈં બકરિયાં ચરા રહા થા કે અચાનક એક ભેડ઼િયે ને એક બકરી પર હમલા કર દિયા. મૈં ને કહા કે આજ ખલીફ-એ-સાલેહ ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કા ઈન્તેકાલ હો ગયા હૈ. ચુનાંચે જબ તહકીક કી ગઈ, તો માલૂમ હુઆ કે વાકિઈ ઉસી રોઝ ખલીફા ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કા ઈન્તેકાલ હુઆ થા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત	માં કા દૂધ

અલ્લાહ તઆલા ને બચ્ચોં કી પરવરિશ ઔર ઉન કી નશો વ નુમા કે લિયે માંઓં કો દો સાલ દૂધ પિલાને કા હુક્મ દિયા, બચ્ચે કે લિયે માં કે દૂધ સે ઝિયાદા મુફીદ ઔર સિહતમંદ કોઈ ગિઝા નહીં ઔર ન કોઈ ચીઝ ઈસ કા બદલ બન સકતી હૈ, આજ સાઈન્સ ભી ઈસ બાત કી તસ્દીક કર રહી હૈ કે અગર માં બચ્ચે કો પૂરે દો સાલ દૂધ પિલા દે, તો ઉસ કે અંદર બીમારિયોં સે લડ઼ને કી તાકત પૈદા હો જાતી હૈ ઔર જલ્દી સે કોઈ બીમારી ઉસ પર હમલા નહીં કર સકતી ઔર માં ભી દૂધ પિલાને કી વજહ સે સીને કે કેન્સર સે મહફૂઝ રહતી હૈ, યે અલ્લાહ કી અજીબ કુદરત હૈ કે માં કા દૂધ જહાં એક તરફ બચ્ચે કે લિયે ગિઝા હૈ તો દૂસરી તરફ બહુત સે અમરાઝ સે માં કી હિફાઝત કા ઝરિયા ભી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ઔરતોં કો એહરામ ખોલને કે લિયે સર કે બાલ કટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''(એહરામ ખોલને કે લિયે) ઔરતોં પર બાલ કટાના હી લાઝિમ હૈ, ઉન કે લિયે બાલોં કા મુંડવાના જાઇઝ નહીં હૈ''. [અબૂ દાઊદ: ૧૯૮૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: હજ્જ કે મૌકે પર એહરામ ખોલને કી ગર્ઝ સે થોડ઼ા સા બાલ કટાને કો જાઇઝ કરાર દિયા હૈ, લેકિન આમ હાલાત મેં ઔરતોં કે લિયે બાલોં કા કટાના જાઇઝ નહીં.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઘર વાલોં સે નેક બર્તાવ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ ને ગઝવા કે અલાવા ન કભી કિસી ખાદિમ કો મારા ન કભી અપને હાથ સે કિસી ઔરત કો મારા. [મુસ્લિમઃ ૬૦૫૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો તૈયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો તૈયાર કરેગા, તો ઉસે ભી અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને કા સવાબ મિલેગા''. [મુસ્લિમઃ ૪૯૦૨, અન ઝૈદ બિન ખાલિદ જુહની ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુસલમાન સે તઅલ્લુક તોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કિસી મુસલમાન કે લિયે જાઈઝ નહીં, કે અપને મુસલમાન ભાઈ સે તીન દિન સે ઝિયાદા તઅલ્લુક તોડ઼ે રખે, જિસ શખ્સ ને તીન દિન સે ઝિયાદા કત્એ તઅલ્લુક રખા ઔર મર ગયા તો જહન્નમ મેં જાએગા''. [અબૂ દાઊદઃ ૪૯૧૪, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા વ આખિરત કી તલાશ કા અજીબ મામલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તૂ દેખે કે તુજે આખિરત કી કિસી ચીઝ કી તલાશ હોતી હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે આસાન હો જાતા હૈ ઔર જબ તૂ દુનિયા કી કોઈ ચીઝ તલબ કરના ચાહતા હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે દુશ્વાર હો જાતા હૈ, તો સમજ લેના કે તૂ અચ્છે હાલ મેં હૈ ઔર અગર મામલા ઉલટા હૈ, તો તૂ બુરે હાલ મેં હૈ''. [કંઝુલ ઉમ્માલઃ ૩૦૭૪૧, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	બુરે લોગોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો શખ્સ જુટલાને વાલે ગુમરાહોં મેં સે હોગા, તો ખૌલતે હુએ ગરમ પાની સે ઉસ કી મેહમાન નવાઝી હોગી ઔર ઉસે દોઝખ મેં દાખિલ કિયા જાએગા''. [સૂર-એ-વાકિઆઃ ૯૨ તા ૯૪]

નંબર(૯): કુર્આન સે ઈલાજ	કૈ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કૈ (Vomit) કી ઔર ફિર વુઝૂ ફરમાયા. [તિર્મિઝીઃ ૮૭, અન અબી દર્દા ﷺ]

ફાયદાઃ અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. લિખતે હૈંઃ કૈ સે મેઅદે કી સફાઈ હોતી હૈ ઔર ઉસ મેં તાકત આતી હૈ, આંખોં કી રૌશની તેઝ હોતી હૈ, સર કા ભારી પન ખત્મ હો જાતા હૈ, ઈસ કે અલાવા ઔર ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''એ ઈમાન વાલો! તુમ સબ કે સબ અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા કર લો, તાકે તુમ કામ્યાબ હો જાઓ''. [સૂર-એ-નૂરઃ ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑭ ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઈત્તિબાએ સુન્નત કા એક નમૂના

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં જબ મુસલમાનોં ને સમરકંદ ફતહ કર લિયા ઔર મુસલમાન વહાં બસ ગએ ઔર અપને ઘર બના લિયે ઔર એક અર્સા ગુઝર ગયા, તો સમરકંદ વાલોં કો માલૂમ હુઆ, કે મુસલમાનોં ને અપને નબી ﷺ કી સુન્નત કે ખિલાફ હમારે મુલ્ક કો ફતહ કર લિયા હૈ, યાની યે કે સબ સે પેહલે ઈસ્લામ કી દાવત દેં ફિર જિઝયા કી પેશ કશ કરેં ઔર અગર વો ભી મન્ઝૂર ન હો તો ફિર મુકાબલા કરેં; લિહાઝા ઉન્હોં ને હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિદમત મેં ચંદ લોગોં કો રવાના કિયા ઔર ઉન્હેં યે બતાયા કે આપ કી ફૌજ ને અપને નબી ﷺ કી ઈસ સુન્નત પર અમલ કિએ બગૈર સમરકંદ કો ફતહ કર લિયા હૈ. હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ને સમરકંદ કે કાઝી કો હુક્મ દિયા કે અદાલત કાયમ કરો, ફિર અગર યે બાત સહી સાબિત હો જાએ, તો મુસલમાન ફૌજોં કો હુક્મ દેં કે સમરકંદ છોડ઼ કર બાહર ખડ઼ી હો જાએં, ફિર ઈસ સુન્નત પર અમલ કરેં. ચુનાંચે કાઝી ને ઐસા હી કિયા, વો બાત સહી સાબિત હુઈ, તો મુસલમાનોં ને સમરકંદ ખાલી કર દિયા ઔર શહર સે બાહર જા કર ખડ઼ે હો ગએ. જબ વહાં કે બુત પરસ્તોં ને મુસરમાનોં કા યે અદલ વ ઈન્સાફ દેખા, જિસ કી મિસાલ દુનિયા કી તારીખ મેં નહીં મિલતી, તો ઉન્હોં ને કહા લડ઼ાઈ કી ઝરૂરત નહીં, હમ સબ મુસલમાન હોતે હૈં. ચુનાંચે સારા કા સારા સમરકંદ મુસલમાન હો ગયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — દરખ્ત કા આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આના

હઝરત બુરૈદા ؓ ફરમાતે હૈં કે એક દેહાતી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આ કર કેહને લગાઃ મૈં ઈસ્લામ કબૂલ કર ચુકા હું. અબ મુજે કોઈ ચીઝ દિખાઈએ જિસ સે મેરા ઈમાન બઢ઼ે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઉસ દરખ્ત કે પાસ જા કર કહો રસૂલુલ્લાહ ﷺ બુલા રહે હૈં'', ઉસ ને જા કર કહા, તો વો દરખ્ત દાઈં બાઈં જાનિબ જુકા ઔર ફિર જડ઼ોં સે અલગ હો કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર સલામ કિયા, ઉસ દેહાતી ને કહાઃ બસ યા રસૂલલ્લાહ! ફિર વો દરખ્ત આપ ﷺ કે કેહને પર વાપસ અપની જગા ચલા ગયા ઔર જડ઼ોં સે મિલ ગયા.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિ અબી નુઐમઃ ૨૮૧]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ''નમાઝ કી કૂંજી વુઝૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ કો ખત્મ કરને વાલા તસ્લીમ હૈ''.

[તિર્મિઝીઃ ૩, અન અલી ؓ]

ફાયદાઃ નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ, ઉસ કો ''તકબીરે તહરીમા'' કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — અરફાત મેં અફઝલ તરીન દુઆ

તમામ અંબિયા અરફાત મેં યે દુઆ કસરત સે પઢ઼તે થેઃ ((لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ))

[તિર્મિઝીઃ ૩૫૮૫, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સલામ મેં પહેલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''લોગોં મેં અલ્લાહ તઆલા કે સબ સે ઝિયાદા કરીબ વો શખ્સ હૈ, જો સલામ કરને મેં પહેલ કરે''. [અબૂ દાઊદ: ૫૧૯૭, અનર અબી ઉમામા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ગુમરાહી ઈખ્તિયાર કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટકતે હૈં, ઉન કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ, ઈસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હુએ હૈં''. [સૂર-એ-સાદ: ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	ના ફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''વો ના ફરમાન લોગ કિતને હી બાગ, ચશ્મે, ખેતિયાં ઔર ઉમ્દા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મઝે કિયા કરતે થે (સબ) છોડ઼ ગએ. હમ ને ઈસી તરહ કિયા ઔર ઉસ સબ ચીઝોં કા વારિસ એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા. ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ''. [સૂર-એ-દુખાન: ૨૫ તા ૨૯]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ જન્નતી જન્નત મેં ચલે જાએંગે ઔર જહન્નમી જહન્નમ મેં ચલે જાએંગે, તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: જિસ કે દિલ મેં રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી ઈમાન હો ઉસે ભી જહન્નમ સે નિકાલ લો, ચુનાંચે ઉન લોગોં કો ભી નિકાલ લિયા જાએગા, જિન કી યે હાલત હોગી કે વો જલ કર કાલે સિયાહ હો ગએ હોંગે. ઉસ કે બાદ ઉન કો''નહરે હયાત'' મેં ડાલા જાએગા, તો ઈસ તરહ નિકલ આએંગે જૈસે દાના સૈલાબ કે કૂડે મેં(ખાદ ઔર પાની મિલને કી વજહ સે)ઉગ આતા હૈ''.

[બુખારી: ૨૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ખિલાને પિલાને કી કોશિશ ન કરો, ક્યોંકિ ખુદા તઆલા ઉન્હેં ખિલાતા પિલાતા હૈ''. [તિર્મિઝી: ૨૦૪૦, ઉકબા બિન આમિર ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે કુછ નસીહત કરને કી દરખાસ્ત કી. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગુસ્સા ન કિયા કરો''. ઉસ ને અપની વહી દરખાસ્ત કઈ બાર દોહરાઈ, આપ ﷺ ને હર બાર યહી ફરમાયા: ગુસ્સા ન કિયા કરો. [બુખારી: ૬૧૧૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી સાદગી

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. અપને ઝમાને મેં દુનિયા કી સબ સે બડી સલતનત કે માલિક થે. લેકિન આપ કે અંદર ન શાહાના જાહ વ જલાલ થા ઔર ન હી તકબ્બુર ઔર બડાઈ કી કોઈ ઝલક દિખાઈ દેતી થી. આપ કા લિબાસ સીધા સાદા ઔર ખાના મામૂલી થા. આપ નિહાયત મુતવાઝે ઈન્સાન થે, લૌંડી ગુલામોં કે સાથ બરાબર કા સુલૂક કરતે. નૌકરોં કે આરામ કા ખયાલ રખતે થે. ઉન કે આરામ કે વક્ત મેં ખુદ અપને હાથોં સે કામ કર લેતે. એક મરતબા આપ કિસી મેહમાન સે ગુફતગૂ કર રહે થે કે રાત ઝિયાદા હો ગઈ ઔર ચિરાગ બુજને લગા. નૌકર સોયા હુઆ થા, મેહમાન ને ચાહા કે નૌકર કો જગા દેં, મગર આપ ને મના કર દિયા. મેહમાન ને ખુદ દુરૂસ્ત કરના ચાહા, તો ફરમાયા કે મેહમાન સે કામ લેના અચ્છા નહીં. લિહાઝા ઉન્હોં ને ખુદ ઉઠ કર ચિરાગ મેં તેલ ડાલા ઔર ઉસ કો દુરૂસ્ત કિયા. ઔર ફરમાયા કે મૈં ચિરાગ કો દુરૂસ્ત કરને સે પેહલે ભી ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ થા ઔર અબ ભી ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ હૂં. યાની ઈન કામોં કો કરને સે આદમી છોટા નહીં બનતા. ક્યા આજ કે ઝમાને મેં કોઈ હૈ જો અપને નૌકરોં કા ઈતના ખયાલ રખે?

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — ઈન્સાન કા જિસ્મ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાની જિસ્મ કો બડી હિકમત સે બનાયા હૈ ઔર ઉસ મેં બહુત સી નિશાનિયાં રખી હૈં; જિસ મેં એક નિશાન રગેં હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને હમારે જિસ્મ મેં બેશુમાર રગેં બનાઈ હૈં. જો જિસ્મ કે તમામ હિસ્સોં મેં ખૂન પહુંચાતી હૈં ઔર યે ઈતની ઝિયાદા હૈં કે અગર ઉન કો નિકાલા જાએ ઔર ઝમીન કે ચારોં તરફ લપેટા જાએ, તો ઉન્હેં તીન મરતબા ઝમીન કે ચારોં તરફ લપેટા જા સકતા હૈ; યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ કે ઈતની લમ્બી રગેં અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાની જિસ્મ મેં સમોં દી હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તવાફ મેં સાત ચક્કર લગાના

હઝરત જાબિર ﷛ સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને (તવાફ કરતે હુએ) સાત ચક્કર લગાએ (ઔર પેહલે) તીન ચક્કરોં મેં ''રમલ'' કિયા ઔર બકિયા ચક્કરોં મેં અપની હાલત પર ચલે. [નસઈ: ૨૯૬૫]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — દાહની તરફ સે તકસીમ કરના

હઝરત અનસ ﷛ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પાની મિલા હુઆ દૂધ પેશ કિયા ગયા. આપ ﷺ કે દાઈ તરફ એક દેહાતી થા ઔર બાઈ તરફ હઝરત અબુ બક્ર ﷛ થે. આપ ﷺ ને ઉસ દૂધ કો પી કર બચા હુઆ, ઉસ દેહાતી કો પેહલે દેતે હુએ ફરમાયા: દાહની તરફ વાલા ઝિયાદા હકદાર હૈ''.

[બુખારી: ૫૬૧૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઘર મેં દો રકાત નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ અપને ઘર મેં દાખિલ હો, તો દો રકાત પઢ઼ો, યે નમાઝ ઘર મેં બુરે દાખલે કો રોક દેગી ઔર જબ ઘર સે નિકલો, તો દો રકાત નમાઝ અદા કરો, યે બુરે નિકલને કો રોક દેગી''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૨૯૪૨, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કુર્આન શરીફ હિફ્ઝ કિયા, ફિર ઉસે ગફલત કી વજહ સે ભુલા દિયા, તો વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા, કે ઉસ કા હાથ યા કોઈ ઉઝવ કટા હુઆ હોગા''. [અબૂ દાઊદ: ૧૪૭૪, અન સઅદ બિન ઉબાદા رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કૈદ ખાના હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના ઔર ખુશ્ક સાલી હૈ, જબ વો દુનિયા સે જાતા હૈ, તો કૈદ ખાને ઔર ખુશ્ક સાલી સે નિકલ જાતા હૈ''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૬૮૧૬, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કે ખાદિમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(શરાબ કે જામ) લે કર જન્નત વાલોં કી ખિદમત મેં ઐસે લડ઼કે દૌડ઼તે ફિરેંગે જો હમેશા લડ઼કે હી રહેંગે, (વો ઈસ કદ્ર હસીન વ ખૂબ સૂરત હૈં કે) જબ તુમ ઉન્હેં દેખોગે, તો ઐસા મહસૂસ હોગા કે વો બિખરે હુએ મોતી હૈં; જબ તુમ ઉસ જગા કો દેખોગે, તો બકસરત નેઅમતેં ઔર બડ઼ી સલતનત દિખાઈ દેગી''. [સૂર-એ-દહર:૧૯ તા ૨૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગર્મ ગિઝા કે અસરાત કા તોડ઼

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ ખીરે ખાતે થે. [બુખારી: ૫૪૪૭, અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર رضي الله عنه]

ફાયદા: મુહદ્દીસીને કિરામ ફરમાતે હૈં કે ખજૂર ચૂંકે ગર્મ હોતી હૈ ઈસ લિયે આપ ﷺ ઉસ કે સાથ ઠંડી ચીઝ યાની ખીરા કકડી ઈસ્તેમાલ ફરમાતે થે, તાકે દોનોં મિલ કર મોઅતદિલ હો જાએં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઈન્સાન કો ઉસ કે માં બાપ કે બારે મેં તાકીદ કી હૈ કે માં બાપ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે, (ક્યોંકિ) ઉસ કી માં ને તકલીફ પર તકલીફ ઉઠા કર ઉસ કો પેટ મેં રખા ઔર દો સાલ મેં ઉસ કા દૂધ છુડાયા હૈ, એ ઈન્સાન! તૂ મેરા ઔર અપને માં બાપ કા હક માન. (ઈસ લિયે કે) તુમ સબ કો મેરી હી તરફ લૌટ કર આના હૈ''. [સૂર-એ-લુકમાન: ૧૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત હસન બસરી રહ.

આપ કા નામ હસન, કુનિયત અબૂ સઈદ ઔર વાલિદ કા નામ યસાર થા, ઉન કે વાલિદ હઝરત ઝૈદ બિન સાબિત ﵁ કે આઝાદ કર્દા ગુલામ ઔર વાલિદા હઝરત ઉમ્મે સલમા ﵂ કી બાંદી થીં. સન ૨૦ હિજરી મેં પૈદા હુએ, બારહ સાલ કી ઉમ્ર મેં કુર્આન મુકમ્મલ હિફ્ઝ કર લિયા. કુર્આન કે બડ઼े આલિમ ઔર દર્સે કુર્આન મેં બડ઼े માહિર થે ઔર કિબારે તાબિઈન મેં સે થે, હઝરત અબૂ હુરૈરહ ﵁ ફરમાતે હૈં કે કિસી ગૈરે સહાબી કો હસન સે ઝિયાદા સહાબએ રસૂલ સે મુશાબેહ નહીં દેખા. હઝરત હસન બસરી રહ. ઉલૂમે જાહિરી મેં શેખુલ ઈસ્લામ કા દર્જા રખતે થે, લેકિન ઉન કા અસ્લ જૌહર ઈલ્મે બાતિન ઔર તસવ્વુફ થા, જિસ કી વજહ સે કુવ્વતે ઈમાની, વાઝ વ નસીહત ઔર દાવત વ તલકીન કે ઝરિએ લાખોં ઈન્સાનોં કો હલાકત સે બચાએ, તસવ્વુફ કી તમામ નેહરેં ઉન્હીં કા સર ચશ્મા હૈં, તસવ્વુફ કે અકસર સિલ સિલે આપ કે વાસ્તે સે હઝરત અલી ﵁ તક પહુંચતે હૈં, સલાતીન વ ઉમરા ઔર સિયાસત સે દૂર રેહતે થે, લેકિન ઝરૂરત પર હજ્જાજ કે સામને ભી હક બાત કેહને સે ગુરેઝ નહીં કરતે થે. સન ૧૧૦ હિજરી મેં જુમા કી રાત મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | ખાને મેં બરકત

હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﵁ ફરમાતે હૈં: મૈં ને એક મરતબા સિર્ફ દો આદમિયોં કા ખાના બનવાયા, આપ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર ﵁ કા, લેકિન આપ ﷺ ને મુજે હુકમ દિયા કે અન્સારિયોં કો બુલા લાઓ, ચુનાંચે ઉસ ખાને મેં એક સૌ અસ્સી આદમિયોં ને સૈર હો કર ખાયા ઔર સબ ને આપ ﷺ કે નબી હોને કી ગવાહી દી ઔર આપ ﷺ કે હાથ પર બૈત કી. [તબરાની કબીર: ૩૯૮૩]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | હાજી પર કુર્બાની કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ ઉમરા કો હજ કે સાથ મિલા કર ફાયદા ઉઠાએ (યાની હજ કે દિનોં મેં ઉમરા ભી કર લે) તો ઉસ કે ઝિમ્મે કુર્બાની વાજિબ હૈ, જો ભી ઉસે મયસ્સર હો''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૯૬]

ફાયદા: જો શખ્સ હજ કે ઝમાને મેં એહરામ બાંધ કર મક્કા જાએ ઔર ઉમરા કર કે એહરામ ખોલ દે, ફિર આઠવીં ઝિલ હિજ્જા કો એહરામ બાંધ કર હજ કરે તો ઉસ પર કુર્બાની કરના વાજિબ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | અહલ વ અયાલ કે લિયે દુઆ

નેક બંદે અપની ઔલાદ કે લિયે કસરત સે યે દુઆ કરતે થે:

﴿رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾

તર્જમા: એ હમારે રબ! હમારી બીવિયોં ઔર ઔલાદ કો હમારી આંખોં કી ઠંડક બના દે ઔર હમ કો મુત્તકિયોં કા ઈમામ બના દે.

[સૂર-એ- ફુર્કાન: ૭૪]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ તઆલા નર્મી કો પસંદ કરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''બેશક અલ્લાહ તઆલા નર્મી કરને વાલે હૈં ઔર નર્મી કો પસંદ કરતે હૈં ઔર નર્મી કરને પર વો (અજ્ર વ સવાબ) અતા ફરમાતે હૈં, જો સખ્તી કરને પર નહીં અતા ફરમાતે''.

[અબૂ દાઊદઃ ૪૮૦૭, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મુગફ્ફલ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈમાન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જિસ શખ્સ ને બુખ્લ કિયા ઔર લા પરવાહી કરતા રહા ઔર ભલી બાત, યાની ઈમાન કો જુટલાયા, તો હમ ઉસ કે લિયે તકલીફ વ મુસીબત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે (યાની જહન્નમ મેં પહુંચા દેંગે)''.

[સૂરએ-લૈલઃ ૮ તા ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ '' એ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈં; તો તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો''.

[સૂરએ-તગાબુનઃ ૧૪]

ફાયદાઃ બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફા કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં કા હુક્મ દેતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઔર ઉન કે હુક્મ કો બજા લાને સે બચને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર દિન (યાની કયામત) કે બારે મેં પૂછા ગયા કે વો કિતના લમ્બા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ! વો દિન મોમિન કે લિયે ઇતના મુખ્તસર કર દિયા જાએગા, જિતની દેર મેં વો દુનિયા મેં ફર્ઝ નમાઝ અદા કિયા કરતા થા''.

[મુસ્નદે અહમદઃ ૧૧૩૨૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કદ્દૂ (દૂધી) સે ઈલાજ

હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને ખાને કે દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખા કે પ્યાલે કે ચારોં તરફ સે કદ્દૂ તલાશ કર કર કે ખા રહે થે, ઉસી રોઝ સે મેરે દિલ મેં કદ્દૂ કી રગબત પૈદા હો ગઈ.

[બુખારીઃ ૫૩૭૯]

ફાયદાઃ અતિબ્બા ને ઈસ કે બેશુમાર ફવાઇદ લિખે હૈં ઔર અગર બકરી કે સાથ પકા કર ઇસ્તેમાલ કિયા જાએ તો બદન કો ઉમ્દા ગિઝાઇયત બખ્શતા હૈ, ગરમ મિઝાજ ઔર બુખાર ઝદા લોગોં કે લિયે યે ગૈર મામૂલી તૌર પર નફા બખ્શ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપને ભાઈ કે સામાન કો ન મઝાક મેં લે ઔર ન હકીકત મેં (બિલા ઈજાઝત) લે''.

[અબૂ દાઊદઃ ૫૦૦૩, અન યઝીદ બિન સઈદ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑰ ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | કાઝી શુરૈહ રહ. કા તારીખસાઝ ફૈસલા

કાઝી શુરૈહ રહ. જિન્હોં ને આલમે ઈસ્લામ મેં સાઠ(૬૦) સાલ તક કાઝી યાની જજ કી હૈસિયત સે ખિદમત અન્જામ દી, ઉન કી સબ સે બડ઼ી ખૂબી યે થી કે વો ફૈસલા કરને મેં કિસી સે મુતઅસ્સિર ન હોતે થે, ચાહે ખલીફએ વક્ત હી ક્યોં ન હો. ચુનાંચે મશહૂર હૈ કે એક મરતબા હઝરત અલી ﷺ કી ઝિરહ ખો ગઈ જો એક યહૂદી કે હાથ લગી. જબ હઝરત અલી ﷺ ને ઉસ ઝિરહ કો યહૂદી કે પાસ દેખા, તો કાઝી શુરૈહ રહ. કે યહાં મુકદ્દમા પેશ કિયા, ઔર બતૌર ગવાહ કે હઝરત હસન ﷺ ઔર કુંબુર નામી એક શખ્સ કો પેશ કિયા. કાઝી શુરૈહ ને કહા: કુંબુર કી ગવાહી તો કબૂલ કરતા હૂં, મગર હસન ﷺ કી ગવાહી કબૂલ નહીં કરતા, ઈસ લિયે કે બાપ કે હક મેં બેટે કી ગવાહી કો મૈં મોતબર નહીં સમજતા, લિહાઝા આપ દૂસરા ગવાહ લાએં. હઝરત અલી ﷺ દૂસરા ગવાહ પેશ નહીં કર પાએ, લિહાઝા કાઝી શુરૈહ ને યહૂદી કે હક મેં ફૈસલા ફરમાયા, ઝરા ગૌર કીજિએ મુકદ્દમે મેં એક તરફ યહૂદી હૈ ઔર દૂસરી તરફ ખલીફ-એ-રાશિદ હઝરત અલી ﷺ હૈં ઔર ગવાહ હઝરત હસન ﷺ હૈં, જિન્હેં હુઝૂર ﷺ ને જન્નત કે નૌજવાનોં કા સરદાર કહા હૈ. મગર ફૈસલા યહૂદી કે હક મેં હોતા હૈ. યે ઈસ્લામ કી હક્કાનિયત કા એક આલા નમૂના હૈ. જિસ સે મુતઅસ્સિર હો કર વો યહૂદી મુસલમાન હો ગયા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | પેડ઼ પૌદોં કી સૈરાબી

અગર હમેં કિસી ઊંચી જગા પાની પહુંચાના હો, તો મશીન ઔર મોટર કી ઝરૂરત પડ઼ેગી, ઉસ કે બગૈર ઊપર પાની પહુંચાના હમારે બસ કી બાત નહીં; લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર તરહ તરહ કે પેડ઼ ઉગાએ, જિન મેં કુછ છોટે હૈં ઔર કુછ તો ઈતને બડ઼ે હૈં, જિન કી લમ્બાઈ દો દો સૌ ફિટ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઝમીન કી તેહ સે પાની ઉઠા કર પેડ઼ કી જડ઼ તક પહુંચાતા હૈ ઔર ફિર જડ઼ોં સે બગૈર કિસી મશીન ઔર મોટર કે દરખ્ત કી ડાલિયોં મેં પહુંચાતા હૈ, ફિર ડાલિયોં સે પત્તોં, ફલોં ઔર ફૂલોં તક પહુંચાતા હૈ, યે તમામ કા તમામ નિઝામ અલ્લાહ તઆલા કા હૈ, જો ઉસ કે રબ હોને કી દલીલ હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | જમરાત કી રમી કરના

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો (દસવીં ઝિલ હિજ્જા કો) અપની સવારી પર સે રમી કરતે હુએ દેખા. આપ ﷺ (ઉસ વક્ત) ફરમા રહે થે: મુજ સે મનાસિકે હજ (યાની હજ કે અરકાન) સીખ લો, મૈં નહીં જાનતા, શાયદ ઈસ કે બાદ ઔર હજ ન કર સકૂં. [નસઈ: ૩૦૬૪]

ફાયદા: મિના મેં મુખતલિફ જગહોં પર તીન સુતૂન બને હુએ હૈં, ઉન પર કંકરિયાં મારને કો ''રમિયે જમરાત'' કહતે હૈં, જો કે લાઝિમ હૈ, ઈસ કો છોડ઼ દેને સે દમ વાજિબ હો જાતા હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ફજર કી સુન્નત મે કિરાત

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં બરાબર એક મહીને તક દેખતા રહા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફજર કી સુન્નત મેં ﴿قُلْ يٰۤاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ﴾ ઔર ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ﴾ પઢતે થે. [તિર્મિઝી: ૪૧૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બીવી કો શૌહર કે માલ સે સદકે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર કોઈ ઔરત અપને શૌહર કી ઇજાઝત સે ઉસ કે માલ સે ઇસ તરહ સદકા કરે, કે કોઈ ફુઝૂલ ખર્ચી ઔર માલ કી બરબાદી ન હો, તો ઉસ કો ઉસ સદકે કા પૂરા સવાબ મિલતા હૈ ઔર શૌહર કો ભી ઉતના હી સવાબ મિલતા હૈ; ઇસ લિયે કે વો કમા કર લાયા હૈ, ઇસી તરહ ખઝાનચી કો ભી ઉતના હી સવાબ મિલતા હૈ ઔર એક કે સવાબ કી વજહ સે દૂસરે કે સવાબ મેં કમી નહીં હોતી''.

[અબૂ દાઊદ: ૧૬૮૫, અન આઇશા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જુમા કા છોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ તીન જુમા કો મામૂલી સમજ કર છોડ઼ દેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ પર મુહર લગા દેગા''. [અબૂ દાઊદ: ૧૦૫૨, અન અબી જઅદ ઝમરી ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં તુમ સે પેહલે જાને વાલા હૂં ઔર મૈં તુમ પર ગવાહ હૂં, તુમ સે મિલને કી જગા હૌઝ હોગી ઔર અબ મૈં યહાં ખડ઼ે હો કર ઉસે દેખ રહા હૂં, મુજે ઇસ બાત કા ડર નહીં, કે તુમ મેરે બાદ શિર્ક કરોગે, મગર ઇસ બાત કા ડર હૈ, કે તુમ કહીં દુનિયા મેં રગબત ન કરને લગો''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૯૪૯, અન ઉકબા બિન આમિર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા મનઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન) જબ સિતારે બેનૂર કર દિએ જાએંગે ઔર આસ્માન ફટ જાએગા ઔર પહાડ઼ ઉડ઼ા દિએ જાએંગે ઔર રસૂલોં કો (વક્તે મુતઅય્યન પર) જમા કિયા જાએગા. ઇન તમામ ચીઝોં મેં કિસ દિન કે લિયે તાખીર કી ગઈ હૈ? (ઉન તમામ ચીઝોં કો) ફૈસલે કે દિન કે લિયે રખા ગયા હૈ''. [સૂર-એ-મુરસલાત: ૮ તા ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	આટે કી છાન સે ઇલાજ

હઝરત ઉમ્મે ઐમન ؓ આટે કો છાન કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે લિયે ચપાતિયાં તૈયાર કર રહીં થી કે આપ ﷺ ને દરયાફ્ત ફરમાયા: યે ક્યા હૈ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયા યે હમારે મુલ્ક કા ખાના હૈ, જો આપ ﷺ કે લિયે તૈયાર કર રહી હૂં, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ ને આટે મેં સે જો કુછ છાન કર નિકાલા હૈ ઉસ કો ઉસી મેં ડાલ દો ઔર ફિર ગૂંધો''. [ઇબ્ને માજા: ૩૩૩૬]

ફાયદા: જદીદ તહકીકાત સે માલૂમ હુઆ હૈ કે આટે કી છાન (ભૂસી) પુરાની કબ્ઝ ઔર ડાયાબિટિસ કે મરીઝોં કે લિયે બેહતરીન દવા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''યે (કુર્આન) એક બા બરકત કિતાબ હૈ, જિસ કો હમ ને આપ પર ઇસ લિયે નાઝિલ કિયા હૈ કે લોગ ઉસ કી આયતોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરેં ઔર અકલમંદ લોગ ઇસ સે નસીહત હાસિલ કરેં''. [સૂર-એ-સાદ: ૨૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત ઉર્વા બિન ઝુબૈર રહ.

હઝરત ઉર્વા બિન ઝુબૈર રહ. મશહૂર સહાબી હઝરત ઝુબૈર બિન અવામ ﷺ કે બેટે ઔર અબૂ બક્ર સિદ્દીક ﷺ કે નવાસે હૈં. ઉન કા શુમાર મદીના કે સાત ફુકહા રહ. મેં હોતા હૈ, ઈન કા ઇલ્મ ઈસ કદર મુસલ્લમ થા કે બડ़े બડ़े સહાબી ﷺ મસાઈલ મેં ઈન સે રુજૂઅ કરતે થે. હઝરત ઉર્વા નૌ જવાનોં કો કસરત સે ઇલ્મ હાસિલ કરને કી તરગીબ દેતે થે. ફરમાતે થે કે હમ લોગ ભી એક ઝમાને મેં છોટે થે, આજ વો દિન આયા કે હમારા શુમાર બડ़ों મેં હૈ. તુમ ભી અગરચે આજ કમ સિન હો, લેકિન એક ઝમાના આએગા જબ બડ़े હોંગે, ઈસ લિયે ઇલ્મ હાસિલ કર કે સરદાર બન જાઓ; કે લોગોં કો તુમ્હારી ઝરૂરત પડ़ ને લગે, આપ બડ़े આબિદ વ ઝાહિદ થે. આપ કી ઝાત મેં ઇલ્મ, સિયાદત ઔર ઈબાદત સબ જમા થીં. એક રાત કે અલાવા તહજ્જુદ કભી નાગા ન હુઈ. કસરત સે રોઝા રખતે થે, સફર કી હાલત મેં ભી રોઝા ન છુટતા થા. મરઝુલ મૌત મેં ભી ઈસ મામૂલ મેં ફર્ક ન આયા. ચુનાંચે ઈન્તેકાલ કે દિન ભી રોઝે સે થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | બદન સે ખુશ્બૂ આના

ઉત્બા બિન ફરકદ કી બીવી બયાન કરતી હૈં કે મેરે શૌહર ખુશ્બૂ ઈસ્તેમાલ નહીં કરતે થે. સિર્ફ દાઢ़ી મેં તેલ લગાતે, લેકિન ફિર ભી આપ કે બદન સે ઈતની ખુશ્બૂ ફૂટતી થી કે જબ વો લોગોં સે મિલતે, તો લોગ કેહતે કે હમ ને આજ તક ઉત્બા ﷺ કી ખુશ્બૂ કી માનિંદ કોઈ ખુશ્બૂ નહીં સૂંઘી. ઉન કી બીવી ફરમાતી હૈં કે મૈં ને એક દિન ઉન સે પૂછાઃ આખિર યે ખુશ્બૂ કિસ વજહ સે આતી હૈ? તો ઉન્હોં ને ફરમાયાઃ મુજે નબી ﷺ કે ઝમાને મેં પૂરે બદન મેં ફુંસિયાં નિકલ આઈ થીં તો મૈં ને આપ ﷺ કે સામને ઉસ કા ઈઝહાર કિયા. આપ ﷺ ને મુજે અપને સામને બિઠા દિયા ઔર ફરમાયાઃ અપના કુર્તા ઉતાર લો, મૈં ને ઉતાર લિયા, ફિર હુઝૂર ﷺ ને અપને હાથ પર લુઆબ (થૂક) લે કર મેરે પૂરે બદન પર ફેરા, તો સારી ફુંસિયાં ખત્મ હો ગઈ ઔર ઉસ દિન સે મેરે બદન સે ખુશ્બૂ આને લગી. [તબરાની સગીરઃ ૯૮, અન ઉમ્મે આસિમ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | રુકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''બદ તરીન ચોરી કરને વાલા વો શખ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં સે ચોરી કર લેતા હૈ. સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ આદમી નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઈર્શાદ ફરમાયાઃ વો રુકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ નહીં કરતા''. [મુસ્નદે અહમદઃ ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

ફાયદાઃ રુકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર ﷺ ને ચોરી બતાયા હૈ, ઈસ લિયે ઈન કો અચ્છી તરહ ઈત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | કિસી કો રૂખસત કરેં તો યે દુઆ દે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈન કલિમાત કે ઝરિએ રુખ્સત ફરમાયા કરતે થેઃ

((أَسْتَوْدِعُ اللّٰهَ دِيْنَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيْمَ عَمَلِكَ))

તર્જમાઃ મૈં તુમ્હારે દીન, તુમ્હારી અમાનત ઔર તુમ્હારે આમાલ કે અંજામ કો અલ્લાહ કે હવાલે કરતા હૂં''. [તિર્મિઝીઃ ૩૪૪૩, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	**સૂર-એ-મુલ્ક કી તિલાવત મગફિરત કા ઝરિઆ હૈ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક સૂરહ કુર્આન શરીફ મેં હૈ, જો તીસ આયતોં પર મુશ્તમિલ હૈ, ઉસ ને એક શખ્સ કી શફાઅત કી યહાં તક કે ઉસ કી મગફિરત હો ગઈ, વો સૂરહ ﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ﴾ હૈ''.

[તિર્મિઝી: ૨૮૯૧, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	**અલ્લાહ કી આયતોં કા ઈન્કાર તકબ્બુર વ બડાઈ હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ બગૈર કિસી વજહ કે અલ્લાહ તઆલા કી આયતોં મેં જગડે નિકાલા કરતે હૈં, ઉન કે દિલોં મેં બડા બનને કી ઐસી ખ્વાહિશ હૈ જિસ તક વો કભી નહીં પહુંચ સકતે.

[સૂર-એ-મોમિન: ૫૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	**દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ (દુનિયા મેં) થોડે દિન ખાલો ઔર (ઇસ સે) ફાયદા ઉઠાલો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયવી ઝિંદગી ચંદ રોઝ કી હૈ, અગર ઇસ કે પીછે પડ કર અપની આખિરત કી ઝિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉટોગે)''.

[સૂર-એ-મુરસલાત: ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	**જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''દોઝખ કો એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો વો સુર્ખ હો ગઈ, ફિર એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો વો સુફેદ હો ગઈ, ફિર એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો અબ વો બહુત ઝિયાદા સિયાહ હો ગઈ''.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૮૧૨, અન અનસ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	**તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઈલાજ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મરીઝ કોઈ ચીઝ ખાના ચાહે તો ઉસે ખિલાઓ''.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: જો ગિઝા ચાહત ઔર તબીઅત કે તકાઝા સે ખાઈ જાતી હૈ, વો બદન મેં જલ્દ અસર કરતી હૈ, લિહાઝા મરીઝ કિસી ચીઝ કે ખાને કા તકાઝા કરે તો ઉસે ખિલાના ચાહિએ, હાં અગર ગિઝા ઐસી હૈ કે જિસ સે મરઝ બઢને કા કવી ઈમકાન હૈ, તો ઝરૂર પરહેઝ કરના ચાહિએ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા છીંક કો પસંદ ઔર જુમાઈ કો ના પસંદ કરતા હૈ, લિહાઝા જબ તુમ મેં સે કિસી કો જુમાઈ આએ, તો જહાં તક હો સકે, ઉસ કો રોકને કી કોશિશ કરે ઔર ''હાહ, હાહ'' ન કહે, ઇસ લિયે કે યે શૈતાન કી તરફ સે હોતા હૈ ઔર વો ઉસ પર હંસતા હૈ''.

[અબૂ દાઊદ: ૫૦૨૮, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | ફાતિહે સિંધ મુહમ્મદ બિન કાસિમ રહ.

ફાતિહે સિંધ મુહમ્મદ બિન કાસિમ રહ. કી શખ્સિયત તારીખે ઈસ્લામ મેં નુમાયાં મકામ રખતી હૈં. ઉન્હોં ને સિંધ કો ફતહ કિયા થા. યહાં કે લોગ અરબ તાજિરોં કો બહુત નુકસાન પહુંચાતે થે, ઉન કે જહાઝોં પર કબ્ઝા કર લેતે ઔર સામાન લૂટ લેતે થે. એક મરતબા ઉન લોગોં ને અરબ કે જહાઝોં પર કબ્ઝા કર લિયા, મર્દો, ઔરતોં ઔર બચ્ચોં કો કૈદ કર લિયા, જબ સિંધ કે હાકિમ રાજા દાહિર સે ઉન સબ કો વાપસ કરને કી દરખાસ્ત કી ગઈ, તો કૈદ કર્દા લોગ જેલ ખાને મેં મૌજૂદ હોને કે બાવજૂદ યે કેહ દિયા કે જહાઝ લૂટને વાલોં પર હમારા બસ નહીં ચલતા, તુમ ખુદ આકર અપને કૈદિયોં કો છુડ઼ાલો ઔર અપના માલ વ અસ્બાબ હાસિલ કર લો. તબ મુહમ્મદ બિન કાસિમ સન ૯૩ હિજરી મેં છે હઝાર કા લશ્કર લેકર સિંધ રવાના હુઆ ઔર અપને આલા અખ્લાક વ કિરદાર સે સિંધ ઔર મુલતાન વગૈરા કો ફતહ કર લિયા ઔર પૂરે મુલ્ક મેં અમન વ અમાન ઔર અદલ વ ઈન્સાફ કાયમ કિયા, સબ કો મઝહબી આઝાદી દે દી, હત્તા કે બુત ખાનોં કી હિફાઝત વ મરમ્મત અપને ખઝાને સે કરાઈ. કાશ્તકારોં ઔર કારીગરોં કી મદદ ફરમાઈ ઔર હર એક કે સાથ બરાબરી, અદલ વ ઈન્સાફ કા મામલા કિયા ઔર તમામ લોગોં કો શેહરી બન કર અમન વ અમાન કે સાથ આઝાદાના ઝિંદગી ગુઝારને કા હક દિયા. ગર્ઝ મુહમ્મદ બિન કાસિમ કે આલા કિરદાર ઔર મુસલમાનોં કે અખલાક કો દેખ કર અવામ બહુત મુતઅસ્સિર હુઈ, લેકિન બદ કિસ્મતી સે સન ૯૬ હિજરી મેં ખલીફા ને મુહમ્મદ બિન કાસિમ કો દારૂલ ખિલાફા બુલા લિયા ઔર એક સાઝિશ કે તહત શહીદ કર ડાલા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત | પાની મેં અલ્લાહ કી કુદરત

સારે ફૂલ ઔર ફલોં કી ખૂબસૂરતી, ઉન કા રંગ ઔર ઉન કા મઝા યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત કી ઐસી નિશાનિયાં હૈં કે અલ્લાહ ને ઉન મેં પાની કી આમેઝિશ રખી હૈ, એક કો અલ્લાહ ને કડ઼વા બનાયા, દૂસરે કો મીઠા, કિસી કો ફીકા બનાયા, તો કિસી કો ખટ્ટા, કિસી પૌદે પર કાંટે લગાએ ઔર ફિર ઉસી મેં સે ફૂલ ભી નિકાલા, ફૂલ કે પાની કો શહદ કી મકખી કે મુંહ મેં ડાલા, તો વો શહદ બન ગયા, પાની હી કો સદફ યાની સીપી કે મુંહ મેં ડાલા, તો વો મોતી બન ગયા, પાની હી કો રેશમ કે કીડ઼ે કે મુંહ મેં ડાલા, તો વો રેશમ બન ગયા. યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જિસ ને પાની સે શહદ, મોતી ઔર રેશમ બનાએ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | કુર્બાની કે જાનવરોં કા ઐબ સે પાક હોના

હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હમેં હુકમ દિયા કે હમ (કુર્બાની કે જાનવરોં કે) કાન ઔર આંખ કો અચ્છી તરહ દેખ લેં ઔર ઈસ કા ભી હુકમ દિયા કે (હમ ઐસે જાનવરોં કી કુર્બાની ન કરેં) જિન કે કાન આગે સે કટે હુએ હોં યા પીછે સે કટે હુએ હોં યા વો લમ્બાઈ મેં ફટે હોં યા જિસ કે કાન મેં સૂરાખ હો.

[તિર્મિઝી: ૧૪૯૮]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ઝોહર ઔર અસર મેં મસ્નૂન કિરાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઝોહર ઔર અસર કી નમાઝ મેં ﴿وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ ઔર ﴿وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ﴾ પઢ़ા કરતે થે.

[અબૂ દાઊદ: ૮૦૫, અન જાબિર બિન સમુરા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદે નબવી મેં નમાઝ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરી ઈસ મસ્જિદ (યાની મસ્જિદે નબ્વી) મેં પઢી જાને વાલી એક નમાઝ મસ્જિદે હરામ કે અલાવા દૂસરી મસ્જિદ મેં પઢી જાને વાલી એક હઝાર નમાઝોં સે બેહતર હૈ''.

[બુખારી: ૧૧૯૦, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	શરાબ પીને વાલે કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરે રબ ને કસમ ખાઈ કે મેરી ઈઝઝત કી કસમ! મેરે બંદોં મેં જો ભી બંદા શરાબ કા કોઈ ઘૂંટ પિએગા, તો ઉસ કો ઉતના હી પીપ પિલાઉંગા, ઔર જો બંદા મેરે ડર સે શરાબ છોડ઼ેગા ઉસ કો પાક સાફ હૌઝોં સે પિલાઉંગા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૮૦૪, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં લગે રેહને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી હર ઝરૂરત પૂરી કરતે હૈં ઔર ઉસ કો ઐસી જગા સે રિઝક દેતે હૈં કે ઉસ કો ગુમાન ભી નહીં હોતા; ઔર જો શખ્સ પૂરે તૌર પર દુનિયા કી તરફ લગ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતે હૈ (કે તૂ જાન ઔર તેરા કામ)''.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૬૨૭૦, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(મુન્કિરીને અઝાબ સે કહા જાએગા) જિસ અઝાબ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે, ઉસ અઝાબ કી તરફ ચલો તુમ (જહન્નમ કે) એક ઐસે સાયબાન કી તરફ ચલો જિસ કી તીન શાખેં હૈં, જિસ મેં ન સાયા હૈ ઔર ન વો આગ કી લપટ ઔર શોલોં સે બચાતા હૈ, વો (સાયબાન) બડ઼ે બડ઼ે મહલ જૈસે શોલે ફેંકતા હૈ, ગોયા કે વો ઝર્દી માઇલ કાલે ઊંટ હૈં. ઉસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડ઼ી ખરાબી હોગી''.

[સૂર-એ-મુરસલાત:૨૯ તા ૩૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મુફીદ તરીન ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુજે જિબ્રઈલ ؑ ને યે બાત બતાઈ કે હજામત (પછના લગાના) સબ સે ઝિયાદા નફા બખ્શ ઈલાજ હૈ''.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૮, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ મુન્કિર હોગે, તો યકીન જાનો કે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે બેનિયાઝ હૈ ઔર અપને બંદોં કે લિયે કુફ્ર કો પસંદ નહીં કરતા ઔર અગર તુમ શુક્ર કરોગે, તો તુમ્હારે ઈસ શુક્ર કો પસંદ કરેગા.

[સૂર-એ-ઝુમુર:૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — ફાતિહે ઉંદલુસ તારિક બિન ઝિયાદ રહ.

ફાતિહે ઉંદલુસ તારિક બિન ઝિયાદ રહ. તારીખે ઈસ્લામ કી વો હસ્તી હૈ, જિન્હોં ને ઉંદલુસ (સ્પેન) કે રેહને વાલોં કો ઈન્સાનોં કી ગુલામી સે નજાત દિલાઈ, વહાં કા બાદશાહ કમઝોર લોગોં પર બહુત ઝુલ્મ કિયા કરતા થા. વહાં કે બાશિંદોં ને મૂસા બિન નસીર સે બાદશાહ કે ઝુલ્મ વ સિતમ કી શિકાયત કી ઔર મદદ કી દરખ્વાસ્ત કી. મૂસા બિન નસીર ને સન ૯૧ હિજરી કો સાત હઝાર લશ્કર કે સાથ તારિક બિન ઝિયાદ રહ. કો સ્પેન રવાના કિયા. વો અલ જઝાઈર વગૈરા કે ઈલાકોં કો ફતહ કરતા હુઆ બાદશાહ રઝીક કે લશ્કર કે સામને પહુંચ ગયા. બાદશાહ કે સાથ એક લાખ કા લશ્કર થા, મૂસા બિન નસીર ને તારિક બિન ઝિયાદ કી મદદ કે લિયે મઝીદ પાંચ હઝાર કા લશ્કર રવાના કિયા. ઈસ તરહ તારિક બિન ઝિયાદ ને સન ૯૨ હિજરી મેં કુલ બારહ હઝાર કી જમઈય્યત કો લે કર એક લાખ ફૌજોં કા મુકાબલા કિયા, ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં શાનદાર ફતહ અતા ફરમાઈ. ઔર યૂરપ પર ભી ઈસ્લામ કા પરચમ લેહરાને લગા. પૂરે મુલ્ક મેં અમન વ અમાન કાયમ હો ગયા, અદલ વ ઈન્સાફ કી હવા ચલને લગી ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ કા ખાત્મા હો ગયા, ફિર બાદ મેં ઈસી સ્પેન મેં ''મસ્જિદે કરતુબા'' નામી એક તારીખી મસ્જિદ બની, ઉસ કી લમ્બાઈ પાંચ સૌ ફિટ કે કરીબ થી, ઉસ કી મેહરાબેં એક હઝાર સાત સૌ સત્તર સુતૂનોં પર કાયમ થીં ઔર તકરીબન ૩૦૦ ખુદ્દામ કામ કરતે થે.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ખારે પાની કા મીઠા હોના

હમ્મામ (હુમામ) બિન નુફૈલ ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ, મૈં ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! હમ ને એક કુંવા ખોદા હૈ મગર ઉસ કા પાની ખારા હૈ, આપ ﷺ ને મુજે એક મશકીઝા ઈનાયત ફરમાયા, જિસ મેં પાની થા ઔર ફરમાયાઃ ઈસ પાની કો ઉસ મેં ડાલ દેના, મૈં ને વો પાની કુંવે મેં ડાલ દિયા તો ઉસ કા પાની મીઠા હો ગયા. [અલઈસાબાઃ ૯૦૨૦]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — પર્દા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''(એ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠેહરી રહા કરો, ઔર દૌરે જાહિલિયત કી તરહ બે પર્દા મત ફિરો. [સૂર-એ-અહઝાબઃ૩૩]

ફાયદાઃ તમામ મુસ્લિમ ઔરતોં કે લિયે ઝરૂરી હૈ, કે જબ કિસી સખ્ત ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ પર્દે કા એહતેમામ કરતે હુએ બાહર જાએં; ક્યોંકિ પર્દા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	શૈતાની વસ્વસે સે બચને કી દુઆ

શૈતાની વસ્વસે સે બચને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએઃ

﴿ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴾

તર્જુમાઃ એ મેરે રબ! મૈં શૈતાન કે વસ્વસોં સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં, ઔર એ મેરે રબ! તેરી પનાહ ચાહતા હૂં ઈસ સે કે વો મેરે કરીબ આએં. [સૂર-એ-મોમિનૂનઃ ૯૭ તા ૯૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદે કુબા મેં નમાઝ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ ઈસ મસ્જિદ યાની ''મસ્જિદે કુબા'' મેં આ કર નમાઝ પઢે, તો વો ઉસ કે લિયે ઉમરા કે બરાબર હૈ''. [નસઈઃ ૭૦૦, અન સહલ બિન હુનૈફ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુન્કિરીન કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ હમારી આયતોં કા ઈન્કાર કરતે રહે હૈં, તો વહી બદ બખ્ત હૈં (જિન કો બાએં હાથ મેં નામ-એ-આમાલ દિયા જાએગા) ઉન પર ચારોં તરફ સે બંદ કી હુઈ આગ કો મુસલ્લત કર દિયા જાએગા''. [સૂર-એ-બલદઃ ૧૯ તા ૨૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''એ ઈન્સાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ (કે તુ દુનિયા મેં પડ઼ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ, હાલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)''. [સૂર-એ-ઈન્ફિતારઃ ૬ તા ૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જહન્નમ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કયામત કે દિન જહન્નમ કો સત્તર હઝાર લગામોં કે સાથ લાયા જાએગા ઔર હર લગામ કે સાથ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે હોંગે જો ઉસ કો ખીંચ રહે હોંગે''.

[મુસ્લિમઃ ૭૧૬૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમા થે, આપ કે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહે થે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢ.ાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ. [મોઅ્જમે કબીર તબરાની : ૨૧૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા કી ના ફરમાની મેં કિસી કી ઈતાઅત ન કરો, ઈતાઅત તો સિર્ફ નેકી કે કામોં મેં હૈ''. [અબૂ દાઊદઃ ૨૬૨૫, અન અલી ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | હઝરત કઅબે અહબાર રહ.

હઝરત કઅબે અહબાર રહ. મશહૂર તાબિઈ હૈં, કબૂલે ઈસ્લામ સે પેહલે વો યહૂદ કે બડ઼ે ઉલમા મેં થે, જનાબે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઝમાને મેં મૌજૂદ થે, ઈસ્લામ કબૂલ નહીં કિયા થા. હઝરત ઉમર رضي الله عنه કે ઝમાન-એ-ખિલાફત મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. હઝરત અબ્બાસ رضي الله عنه ને ઉન કે ઈસ્લામ લાને કા સબબ પૂછા, તો આપ ને ફરમાયા: મેરે વાલિદ ને મુજ કો તૌરાત સે એક તહરીર લિખ કર દી થી ઔર હિદાયત કર દી થી કે ઈસ પર અમલ કરના ઔર અપની તમામ મઝહબી કિતાબોં પર મોહર લગા કર મુજ સે કસમ લી થી કે મોહર કો કભી ન તોડ઼ ના. લિહાઝા મૈં અપને વાલિદ કી નસીહત કે મુતાબિક અમલ કરતા રહા, મગર જબ ઈસ્લામ કા ગલ્બા હુઆ તો મેરે દિલ મેં યે ખયાલ આયા કે મેરે વાલિદ ને મુજ સે કુછ છુપાયા હૈ, મુજે ઈન કિતાબોં કો ખોલ કર દેખના ચાહિએ, ચુનાંચે મૈં ને મોહર તોડ઼ કર કિતાબેં પઢ઼ી, તો ઉન મેં મુહમ્મદ ﷺ ઔર ઉન કી ઉમ્મત કે ઔસાફ નઝર આએ, ઉસ વક્ત મુજ પર અસ્લ હકીકત વાઝેહ હુઈ ઔર મૈં મુસલમાન હો ગયા.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત | પાની કા ઈન્તેઝામ કરના

પાની અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ, ઉસ ને હર એક ચીઝ કો પાની કે ઝરિએ ઝિંદગી અતા ફરમાઈ હૈ, વો આસ્માન સે પાની બરસાતા હૈ ઔર તમામ જાનદારોં ઔર પેડ઼ પૌદોં કો સૈરાબ કર દેતા હૈ ઔર ઝરૂરત સે ઝાઈદ પાની કો, નદી ઔર નાલોં કે ઝરિએ બડ઼ી બડ઼ી જીલોં મેં જમા કર દેતા હૈ, ફિર લોગ અપની ઝરૂરત કે મુતાબિક ઈસ કો ઈસ્તેમાલ કર લેતે હૈં ઔર કભી બરફ કી શક્લ મેં ઊંચે ઊંચે પહાડ઼ોં પર પાની કો મહફૂઝ (Store) કર દેતા હૈ, અગર પાની કા યે ગૈબી નિઝામ ખત્મ હો જાએ, તો રૂએ ઝમીન સે ઝિંદગી કા નામ વ નિશાન મિટ જાએ, મુખ્તલિફ તરીકોં સે પાની કા ઈન્તેઝામ કરના અલ્લાહ તઆલા કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | બા વુઝૂ તવાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખાન-એ-કાબા કા તવાફ કરના નમાઝ હી કી તરહ હૈ. (જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુઝૂ ઝરૂરી હૈ ઈસી તરહ તવાફ કે લિયે ભી વુઝૂ ઝરૂરી હૈ)''.

[તિર્મિઝી: ૯૬૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | મગરિબ કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત

હઝરત ઉમ્મે ફઝલ رضي الله عنها બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ મગરિબ કી નમાઝ મેં ﴿وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا﴾ પઢ઼ા કરતે થે.

[અબૂ દાઊદ: ૮૧૦]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વુઝૂ કે બાદ કલિમ-એ-શહાદત પઢ़ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે જો ભી અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર યે કહે:

((أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ))

તો ઉસ કે લિયે જન્નત કે આઠોં દરવાઝે ખોલ દિએ જાતે હૈં, જિસ દરવાઝે સે ચાહે દાખિલ હો જાએ''.

[મુસ્લિમ: ૫૫૩, અન ઉમર બિન ખત્તાબ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખને સે નીચે પેહેનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ તકબ્બુર કે તૌર પર અપને ઈઝાર કો ટખનોં સે નીચે લટકાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''.

[બુખારી: ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''રોઝી કો દૂર ન સમઝો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ. લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઈખ્તિયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ़ દો''.

[મુસ્તદરક: ૨૧૩૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક અલ્લાહ સે ડરને વાલોં કે લિયે કામયાબી હૈ (ઉન કે લિયે) બાગ, અંગૂર, હમ ઉમ્ર નૌજવાન ઔરતેં હોંગી ઔર છલકતે હુએ શરાબ કે જામ હોંગે''.

[સૂર-એ-નબા: ૩૧ તા ૩૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘબરાહટ કે વકત યે કલિમાત સિખાતે થે:

أَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ وَأَنْ يَحْضُرُوْنِ۔

તર્જુમા: મૈં પનાહ માંગતા હૂં અલ્લાહ તઆલા કે તમામ કલિમાત કે ઝરિએ ઉસકે ગઝબ સે ઔર ઉસકે બુરે બંદોં સે ઔર શયાતીન કે વસવસોં સે ઔર ઈસ બાત સે કે વો મેરે પાસ આએં.

[અબૂ દાવૂદ: ૩૮૯૩, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ અપને રબ કી તરફ મુતવજ્જે હો જાઓ (ઔર ગુનાહોં સે તૌબા કર લો), ઉસ કી ફરમાંબરદારી ઔર ઉસ કા હુક્મ માનો, ઈસ સે પેહલે કે (તુમ્હારે ગુનાહોં કા વબાલ) તુમ્હેં આ પકડ़े ઔર ફિર કોઈ તુમ્હારી મદદ ન કર સકે''. [સૂર-એ-ઝુમર: ૫૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૨ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ.

ઈમામ અબૂ હનીફા નુઅમાન બિન સાબિત રહ. કી પૈદાઈશ સન ૮૦ હિજરી મેં હુઈ. ઉન કા ખાનદાન તિજારત કિયા કરતા થા. ઉન્હોં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે જલીલુલ કદ્ર સહાબી ઔર ખાદિમે ખાસ હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ વગૈરા કો દેખા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં ઝબરદસ્ત હાફઝા ઈનાયત ફરમાયા થા. વો ગરીબોં કી મદદ, પડ઼ોસી કા ખયાલ ઔર ઉસ કે હુકૂક કી અદાયગી, દુશ્મનોં ઔર હાસિદોં કે સાથ ભી દોસ્તાના બર્તાવ કિયા કરતે થે. ઈબાદત વ રિયાઝત કા યે હાલ થા કે પૂરી પૂરી રાત અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતે ઔર અલ્લાહ તઆલા કે ડર સે ઈતના રોતે કે બાહર સુનાઈ દેતા થા, યહાં તક કે પડ઼ોસ વાલે ઉન પર તરસ ખાતે થે. નસ્ર બિન હાજિબ કેહતે હૈં કે મૈં કભી કભી રાત કો ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કે પાસ સો જાતા થા, મૈં ને ઉન કો દેખા કે વો સારી રાત નમાઝ પઢ઼તે રેહતે ઔર ઉન કે આંસૂ બારિશ કી તરહ ચટાઈ પર ગિરતે રેહતે, મૈં ગિરને કી આવાઝ સુનતા થા. વો અપને પાસ પઢ઼ને વાલે ગરીબ તલબા કી મદદ કિયા કરતે થે, હત્તા કે ઉન કે ઘર વાલોં કો ભી ખર્ચ ભેજ દિયા કરતે થે. હાકિમોં ઔર બાદશાહ સે બહુત દૂર રેહતે ઔર ઉન કે હદાયા ઔર તહાઈફ કબૂલ નહીં કરતે થે. એક મરતબા ઈમામે આઝમ કી બેબાકી ઔર હક ગોઈ સે મુતઅસ્સિર હો કર ખલીફા મન્સૂર કી બીવી ને પચાસ હઝાર દિરહમ, એક બાંદી ઔર એક ખૂબસૂરત સવારી આપ કી ખિદમત મેં ભેજા, મગર યે કેહ કર વાપસ કર દિયા કે મૈં ને જો કુછ કહા હૈ વો અલ્લાહ કે લિયે ઔર ઉસ કે દીન કી હિમાયત મેં કહા હૈ, મેરા મકસદ દુનિયા કમાના નહીં હૈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ગઝવ-એ-હુદૈબિયા કે મૌકે પર એક ખાસ મોઅજિઝા

હઝરત બર્રા બિન આઝિબ ؓ ફરમાતે હૈં કે સુલહે હુદૈબિયા કે દિન હમ લોગોં કી તાદાદ ૧૪૦૦ થી, વહાં એક કુંવા થા, હમ ને ઉસ કા સારા પાની નિકાલ લિયા હત્તા કે એક કતરા ભી નહીં છોડ઼ા, ફિર નબીએ કરીમ ﷺ કુંવે કે કિનારે પર બૈઠે ઔર પાની મંગાયા ઔર કુંવે મેં કુલ્લી ફરમાઈ, થોડ઼ી હી દેર મેં (કાફી પાની નિકલ આયા) હમ લોગોં ને પાની લિયા ઔર ખૂબ સૈરાબ હો કર પિયા ઔર હમારી સવારી કે જાનવર ભી સૈરાબ હો ગએ.

[બુખારી: ૩૫૭૭]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જુમા કે લિયે ખુત્બા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે રોઝ ખડ઼ે હો કર ખુત્બા દેતે થે (ઉસ કે બાદ) બૈઠ જાતે ફિર (દૂસરે ખુત્બે કે લિયે) ખડ઼ે હોતે થે.

[મુસ્લિમ: ૧૯૯૪, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નોટ: જુમા કે રોઝ જુમા કી નમાઝ સે પેહલે ખુત્બા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં — શહર યા ગાંવ મેં દાખિલ હોને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી બસ્તી મેં દાખિલ હોતે, તો તીન મરતબા યે પઢતે: ((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْهَا))

તર્જમા: (એ અલ્લાહ! ઈસ મેં હમારે લિયે બરકત અતા ફરમા) ફિર યે ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا جَنَاهَا وَحَبِّبْنَا إِلَىٰ أَهْلِهَا وَحَبِّبْ صَالِحِي أَهْلِهَا إِلَيْنَا))

તર્જમાઃ એ અલ્લાહ! ઈસ બસ્તી સે હમેં ફાયદા નસીબ ફરમા, યહાં કે લોગોં કે દિલોં મેં હમારી મોહબ્બત પૈદા ફરમા ઔર યહાં કે નેક લોગોં કી મોહબ્બત હમારે દિલોં મેં પૈદા ફરમા.

[તબરાની કબીરઃ ૬૩૨, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ અલ્લાહ હી કે લિયે ચાલીસ દિન જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼ે (ઈસ તૌર પર કે તકબીરે ઊલા ફૌત ન હો) તો ઉસ કે લિયે દો ખલાસિયાં લિખ દી જાતી હૈં, એક ખલાસી જહન્નમ સે ઔર એક નિફાક સે''. [તિર્મિઝીઃ ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો અપને ઊપર ઝુલ્મ કિએ જાને કે બાદ બરાબર બદલા લે લે, તો ઐસે લોગોં પર કોઈ ઈલ્ઝામ નહીં, ઈલ્ઝામ તો સિર્ફ ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર ઝુલ્મ કરતે હૈ, નાહક દુનિયા મેં સરકશી કરતે ફિરતે હૈં, યહી વો લોગ હૈં જિન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ''.

[સૂર-એ-શૂરાઃ ૪૧ તા ૪૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ કી મોહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ''(માલ વ ઔલાદ કી) કસરત (ઔર દુનિયા કે સામાન) પર ફખ્ર ને તુમ કો (અલ્લાહ કી યાદ) સે ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગીઝ ઐસા ન કરો, તુમ કો બહૂત જલ્દ માલૂમ હો જાએગા''. [સૂર-એ-તકાસુરઃ ૧ તા ૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કયામત કે દિન હર માલદાર ઔર ગરીબ આદમી યે તમન્ના કરેગા કે કાશ ઉસ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ગુઝારા કરને કી રોઝી દી જાતી''. [ઈબ્ને માજાઃ ૪૧૪૦, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈલાજ મેં હરામ સે બચના

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઉસ્માન ﷺ કેહતે હૈં કે એક હકીમ ને હુઝૂર ﷺ સે મેંડક કે બારે મેં પૂછા કે ઉસ કો (માર કર) દવા મેં ડાલ સકતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ઉસ કો મના ફરમાયા. [અબૂ દાઊદઃ ૩૮૭૧]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ કિસી કામ કા ઈરાદા કરો, તો ગૌર વ ફિક્ર કે બાદ કરો, યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા સહી અંજામ દિખલા દે''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાનઃ ૧૧૯૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૩ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — ફન્ને હદીસ મેં ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કા મકામ

ઈમામે આઝમ અબૂ હનીફા રહ. ને બડ઼ે હો કર ઇલ્મ હાસિલ કરને કી તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ, કૂફા કે બડ઼ે અસાતિઝા ઔર અઈમ્મએ ફન સે ઇલ્મ હાસિલ કિયા, યહાં તક કે તમામ ઉલૂમ મેં મહારત હાસિલ કર લી, ફુકહા વ મુહદ્દિસીન કી એક બડ઼ી જમાત ઉન કી મહારત ઔર ઉન કે કમાલ કા એતેરાફ કિયા કરતી થી, અહાદીસ કે હાફિઝ થે, જબ કૂફા કે મશહૂર મુહદ્દિસોં સે હદીસેં પઢ઼ લીં, તો ફિર મક્કા મુકર્રમા ઔર મદીના મુનવ્વરા કા સફર કિયા, ઔર વહાં કે અસાતિઝા સે ઇલ્મે હદીસ હાસિલ કિયા, ઉન્હોં ને બેશુમાર મુહદ્દિસીને કિરામ સે ઇલ્મે હદીસ હાસિલ કિયા. અલ્લામા ઝહબી ફરમાતે થે ''ઈમામ અબૂ હનીફા હદીસ કે માહિર થે, ઉન કા શુમાર હુફ્ફાઝે હદીસ મેં હોતા થા'' અહાદીસ કે બાબ મેં ભી ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. ને નુમાયાં કારનામા અંજામ દિયા હૈ, પેહલે સારી હદીસેં મુખ્તલિફ જગા ફૈલી હુઈ થીં ઔર હઝારોં જૂટી હદીસેં હુઝૂર ﷺ કી તરફ મનસૂબ હો ગઈ થીં. સબ સે પેહલે ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. ને હી અહાદીસ બયાન કરને કે શરાઈત બયાન કિએ ઔર અહાદીસ કે મરાતિબ મુતઅય્યન કિએ. રાવિયોં કે હાલાત ઔર ઉન કી હૈસિયત સે વો ખૂબ અચ્છી તરહ વાકિફ થે, ઈસી વજહ સે ઈમામ અબૂ યૂસુફ રહ. ફરમાતે થે કે ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. મુજ સે ઝિયાદા સહી હદીસોં કો જાનને વાલે હૈં.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત — શહદ કા કારખાના

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઈન્સાનોં કી ખિદમત કે લિયે એક છોટી સી મખલૂક શહદ કી મક્ખી બનાઈ, જો ફૂલોં સે રસ જમા કર કે છત્તોં મેં મહફૂઝ કર દેતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ છોટી સી મક્ખી કો કૈસા હુનર દે રખા હૈ કે વો અપને રેહને કે લિયે જો છત્તા બનાતી હૈ, ઉસ મેં છોટે છોટે ખાને હોતે હૈં ઔર હર ખાને મેં છે કોને હોતે હૈં, જો સારે એક હી સાઈઝ કે હોતે હૈં ઔર વો ફૂલો કે રસ લા કર ઉન્હીં ખાનોં મેં જમા કરતી હૈં. ઝરા ગૌર કીજિએ કે અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે ખાલિસ શહદ પૈદા કરને કે લિયે કિતના અચ્છા ઈન્તેજામ કિયા હૈ, યકીનન વો બડ઼ી કુદરત વાલા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:''અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઈસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હોં, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઇરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)''. [સૂર-એ-માઇદાઃ ૬]

ફાયદાઃ અગર કિસી પર ગુસ્લ કરના ફર્ઝ હો જાએ ઔર પાની ઈસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન રખે, તો ઐસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢ઼ના ફર્ઝ હૈ, ઔર તયમ્મુમ કા તરીકા યે હૈ કે પાક હોને કી નિય્યત સે દોનોં હાથોં કો ઝમીન પર માર કર ચેહરે પર મસહ કર લેં ફિર ઝમીન પર મારેં ઔર દોનોં હાથોં પર કોહનિયોં સમેત મસહ કર લેં.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈશા કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈશા કી નમાઝ મેં ﴿وَالشَّمْسِ وَضُحٰهَا﴾ ઔર ઈસી જૈસી સૂરતેં પઢા કરતે થે.
[તિર્મિઝી: ૩૦૯, અન બુરૈદા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	એક દિન કે નફલી રોઝે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અગર કોઈ શખ્સ અલ્લાહ કે વાસ્તે એક દિન કા નફલી રોઝા રખે ઔર ઉસ કે બદલે મેં ઉસ કો સારી ઝમીન ભર કર સોના (રોઝાના) દિયા જાએ, તો કયામત તક ભી ઈસ રોઝે કે સવાબ કા બદલા અદા નહીં હો સકતા''.
[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૪૧૫૧, અન અનસ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઈમામ સે પેહલે સર ઉઠાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ક્યા વો શખ્સ જો ઈમામ સે પેહલે અપને સર કો ઉઠાતા હૈ, ઈસ બાત સે નહીં ડરતા, કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે સર કો ગધે કા સર બના દેગા યા ઉસ કી શકલ ગધે જૈસી બના દેગા''.
[બુખારી: ૬૯૧, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અપને દિલોં કો દુનિયા કી યાદ મેં મશગૂલ ન કરો''.
[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૫૦, અન મુહમ્મદ બિન નજ્ર અલ હારસી]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન કા અંદાઝ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:''જિસ દિન તમામ જાનદાર ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર ખડે હોંગે ઉસ રોઝ કોઈ કલામ ન કર સકેગા, અલબત્તા જિસ કો ખુદા-એ-રહમાન (યાની અલ્લાહ તઆલા બાત કરને કી) ઈજાઝત દે દે ઔર વો બાત ભી ઠીક હી કહેગા, ઉસ દિન કા આના યકીની હૈ, જો શખ્સ ચાહે અપને રબ કે પાસ ઠિકાના બના લે.
[સૂર-એ-નબા: ૩૮ તા ૩૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જોડોં કે દર્દ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અંજીર ખાઓ (ફિર ઉસ કી એહમિયત બતાતે હુએ ઈરશાદ ફરમાયા) અગર મૈં કેહતા કે જન્નત સે કોઈ ફલ ઉતરા હૈ તો યહી હૈ, ક્યોંકિ જન્નત કે ફલોં મેં ગુઠલી નહીં હૈ (ઔર અંજીર કા યહી હાલ હૈ), લિહાઝા ઈસે ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે બવાસિર કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર જોડોં કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ''.
[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:''તુમ્હારે રબ ને ફરમાયા હૈ કે મુજ સે દુઆ માંગો, મૈં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરૂંગા, બિલા શુબા જો લોગ મેરી ઈબાદત કરને સે તકબ્બુર કરતે હૈં, વો અનકરીબ ઝલીલ હો કર જહન્નમ મેં દાખિલ હોંગે''.
[સૂર-એ-મોમિન: ૬૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૪ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કી ફિક્હી ખિદમાત

હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કી ઝિંદગી કા અસ્લ કારનામા ફિક્હ કી તરતીબ વ તદવીન હૈ, ઉન કે ઝમાને મેં સૈંકડ઼ોં નએ ઔર પેચીદા મસાઈલ સામને આએ, જિન કા હલ ઉન્હોં ને કુર્આન વ હદીસ સે બતાયા. ઉન કા ઉસૂલ હી થા મસાઈલ કી તહકીક કરને મેં કુર્આન, અહાદીસ, ઈજમા ઔર અકવાલે સહાબા સે હરગીઝ બાહર ન જાએ. ઉન્હોં ને ઉલમા-એ-કિરામ કી એક કમીટી તૈયાર કર રખી થી, જિસ મેં એક એક મસાઈલ પર કઈ કઈ પેહલૂ સે કુર્આન વ હદીસ ઔર ઈજમા વ કયાસ કી રૌશની મેં ગૌર હોતા ઔર ઉન કા મુત્તફકા ફૈસલા લિખ લિયા જાતા. ઈસ તરહ તીસ સાલ કી મુદ્દત મેં યે અઝીમુશ્શાન કામ મુકમ્મલ હુઆ. ઉલમા લિખતે હૈં કે ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. ને ઈબાદાત વ મામલાત ઔર દીગર મૌઝૂઆત સે મુતઅલ્લિક તકરીબન બારહ લાખ નવ્વે હઝાર મસાઈલ કો હલ કર કે ઉમમત કે સામને પેશ કિયા. ફિકહ મેં ઉન કી ઝહાનત ઔર કુર્આન વ અહાદીસ કે મુતાબિક જચે તુલે ફૈસલે કો દેખ કર બડ઼ે બડ઼े ફુકહા વ મુહદ્દિસીન ફરમાને લગે કે ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. અપને દૌર કે સબ સે બડ઼े ફકીહ ઔર કુર્આન વ હદીસ કે મકાસિદ કો સમજને વાલે હૈં, ઈમામ શાફઈ રહ. ફરમાતે થે કે મૈંને ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. સે બડ઼ા ફકીહ કિસી કો નહીં દેખા, ઈલ્મે ફિકહ મેં સારે લોગ ઉન કે મોહતાજ હૈં.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — શેર કા હઝરત સફીના رضي الله عنه કો રાસ્તા બતાના

હઝરત સફીના رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે હમ સમંદર મેં સફર કર રહે થે, અચાનક હમારી કશ્તી ટૂટ ગઈ, તો મૈંને કશ્તી કા એક તખ્તા પકડ઼ લિયા ઔર ઉસ પર સવાર હો ગયા તો વો તખ્તા બેહતા હુઆ એક ઘને જંગલ કે પાસ પહુંચા, જિસ મેં શેર બૈઠા હુઆ થા. વો મેરી તરફ લપકા, તો મૈંને કહા: મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ગુલામ હૂં. તો ફૌરન શેર ને અપના સર જુકા દિયા ઔર મુજે અપને ઊપર સવાર કર લિયા ઔર ફિર મુજે જંગલ સે નિકાલ કર રાસ્તે પર લા છોડ઼ા ઔર દહાડ઼ મારા, મૈંને સમજા કે મુજે વો અલ્વિદા કેહ રહા હૈ.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૬૫૫૦]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હતીમ કે બાહર તવાફ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઔર (કુર્બાની કે બાદ) લોગોં કો અપના મૈલ કુચૈલ સાફ કરના ઔર અપની મન્નતોં યાની હજ્જ કે વાજિબાત કો પૂરા કરના ચાહિએ ઔર ખાનએ કાબા કા તવાફ કરના ચાહિએ''. [સૂર-એ-હજ્જ: ૨૯]

ફાયદા: અલ્લાહ તઆલા ને ખાન-એ-કાબા કે તવાફ કા હુક્મ દિયા હૈ ઔર ''હતીમ'' ખાન-એ-કાબા મેં દાખિલ હૈ, ઈસ લિયે હતીમ સે બાહર હી તવાફ કરના વાજિબ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સબ્ર ઔર ઈસ્લામ પર વફાત કી દુઆ

ઈમાન પર ખાત્મે કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ: ﴿رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَّتَوَفَّنَا مُسْلِمِيْنَ﴾ તર્જુમા: ઐ હમારે રબ! હમ પર સબ્ર કે દહાને ખોલ દે ઔર હમેં ઈસ્લામ પર વફાત અતા ફરમા.

[સૂર-એ-આરાફ: ૧૨૬]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હર ચીઝ કે મુકાબલે મેં કાફી હોને વાલા અમલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સુબહ ઔર શામ કે વક્ત તીન મરતબા ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ﴾ ઔર ﴿قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ લિયા કરો, તો હર ચીઝ સે તુમ્હારી (હિફાઝત કે લિયે) કાફી હો જાએગા''.

[અબૂ દાઊદ: ૫૦૮૨, અન અબ્દિલ્લાહ બિન ખુબૈબ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ કે હુક્મ સે ગફલત કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ રહમાન (યાની અલ્લાહ) કી નસીહત સે આંખેં બંદ કર લે, તો હમ ઉસ પર શૈતાન મુસલ્લત કર દેતે હૈં, જો (હર વક્ત) ઉસ કે સાથ રેહતા હૈ ઔર વો શયાતીન ઐસે લોગોં કો સીધે રાસ્તે સે રોકતે હૈં ઔર વો યે સમજતે હૈં કે હમ સીધે રાસ્તે પર હૈં''.

[સૂર-એ-ઝુખ્રુફ:૩૬ તા ૩૭]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સિર્ફ દુનિયા કી નેમતેં મત માંગો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:''જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઈન્આમ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ (તો યે ઉસ કી નાદાની હૈ કે ઉસે માલૂમ નહીં) કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઇનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિય્યતોં કો દેખતા હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૩૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મય્યિત કો કબ્ર મેં રખ દિયા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સૂરજ ગુરૂબ હોતા હુઆ દિખાઈ દેતા હૈ, તો વો બૈઠ કર આંખેં મલને લગતા હૈ ઔર કેહતા હૈ, મુજે નમાઝ પઢ઼ ને દો''.

[ઇબ્ને માજા: ૪૨૭૨, અન જાબિર ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગુદ્દી પર પછના લગાને કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ગુદ્દી કી હડ્ડી કે ઉભાર પર પછના લગાઓ, ઈસ લિયે કે યે બહત્તર (૭૨) બીમારિયોં કા ઈલાજ હૈ, ઉનમેં સે પાંચ બીમારિયાં યે હૈં : પાગલપન, જુઝામ, બર્સ ઔર દાઢ કી તકલીફ હૈ.

[તબરાની કબીર : ૭૩૦૬, અન સુહૈબ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: '' لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ '' કી ગવાહી કસરત સે દેતે રહા કરો, ઈસ સે પેહલે કે ઐસા વક્ત આએ કે તુમ ઈસ કલિમે કો ન કેહ સકો''.

[મુસ્નદે અબી યાલા: ૬૦૧૨, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૫ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા કી રહ. વફાત

હાકિમે વક્ત ને કઈ મરતબા ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. સે કઝા કા ઓહદા સંભાલને કી દરખાસ્ત કી થી, મગર હર મરતબા ઉન્હોં ને ઈસ કો કબૂલ કરને સે ઈન્કાર કર દિયા થા, આખિર કાર ખલીફા મન્સૂર ને ઉન કો કૂફા સે બગદાદ બુલાયા ઔર ફિર ઈસ ઓહદે કો સંભાલને કી દરખાસ્ત કી, મગર ઉન્હોં ને ઈસ મરતબા ભી સાફ ઈન્કાર કર દિયા, જિસ કી વજહ સે ખલીફા ને ઉન્હેં કૈદ કરા દિયા ઔર બહુત ઝિયાદા તકલીફેં પહુંચાને લગે, રોઝાના કોડ઼ે લગાએ જાતે, ઈસ કી વજહ સે વો લહૂ લુહાન હો જાતે થે. આખિર એક રોઝ રો પડ઼ે ઔર હાથ ઉઠા કર અલ્લાહ કે દરબાર મેં અપની બેબસી ઔર મુસીબતોં કી શિકાયત કર દી. મુહમ્મદ બિન મુહાજિર કા બયાન હૈ કે એક રોઝ પ્યાલે મેં ઝહર લે કર ઝબરદસ્તી આપ કે હલક કે અંદર ડાલ દિયા, ઈસ કે બાદ હી ઉન કી વફાત હો ગઈ, યે સન ૧૫૦ હિજરી કા ઝમાના થા. પચાસ હઝાર સે ઝાઈદ લોગોં ને નમાઝે જનાઝા પઢ઼ી, આપ કી નમાઝે જનાઝા છે મરતબા પઢ઼ી ગઈ, સબ સે પેહલે કાઝિએ બગદાદ હસન બિન અમ્મારા રહ. ને ઔર આખિર મેં આપ કે સાહબઝાદે હઝરત હમ્માદ રહ. ને નમાઝ પઢ઼ાઈ. હઝારોં ઉલમા પર આપ કી વફાત કી ખબર બિજલી બન કર ગિરી ઔર રંજ વ ગમ સે નિઢાલ હો ગએ, ઈમામ શોઅબા રહ. કો જબ વફાત કી ખબર હુઈ તો ''ઈન્ના લિલ્લાહ'' પઢ઼ા ઔર કેહને લગે કે કૂફા સે ઈલ્મ કા નૂર બુજ ગયા. સુનો! અબ અહલે કૂફા ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. જૈસા શખ્સ નહીં દેખેંગે.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત — મકડ઼ી કા જાલા બુનના

અલ્લાહ ને એક છોટી સી મખલૂક મકડ઼ી બનાઈ, દેખને મેં તો વો એક છોટી સી મખલૂક હૈ; લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો અજીબ વ ગરીબ હુનર દિયા હૈ. વો અપને અંદર સે ઈતના જાલા નિકાલ સકતી હૈ, જિસ સે ઈસ કા પૂરા ઘર તૈયાર હો જાતા હૈ ઔર શિકાર કરને કે લિયે જાલ ભી તૈયાર હો જાતા હૈ ઔર મકડ઼ી કા યે બારિક તાર, ઈતના મઝબૂત હોતા હૈ કે જબ કોઈ કિડ઼ા ઉસ મેં ફંસ જાતા હૈ, તો હઝાર કોશિશોં કે બાવજૂદ ઈસ મેં સે નિકલ નહીં પાતા, યે અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ, જિસ ને છોટી સી મકડ઼ી કો ઐસા હુનર અતા કિયા.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — કુર્બાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કે પાસ વુસ્અત હો, ફિર ભી કુર્બાની ન કરે, તો વો હમારી ઈદગાહ કે કરીબ ભી ન આએ''. [ઇબ્ને માજા: ૩૧૨૩, અન અબી હુરૈરહ રદિ.]

ફાયદા: જો શખ્સ સાહિબે નિસાબ હો ઉસ પર કુર્બાની કરના વાજિબ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	નમાઝે જુમા મેં મસનૂન કિરાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કી નમાઝ મેં ﴿سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ઔર ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ પઢા કરતે થે. [અબૂ દાઊદ: ૧૧૨૫, અન સમુરા બિન જુન્દુબ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ હટાના

હઝરત અબૂ બર્ઝા ؓ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજે કોઈ ચીઝ સિખા દીજિએ, જિસ સે મૈં ફાયદા ઉઠાતા રહૂં, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુસલમાનોં કે રાસ્તે સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ કો હટા દિયા કરો''. [મુસ્લિમ: ૬૬૭૩]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સોને ચાંદી કે બરતન કા ઈસ્તેમાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ સોને યા ચાંદી કે બરતન મેં (કુછ ખાતા યા) પીતા હૈ, તો વો અપને પેટ મેં દોઝખ કી આગ ભરતા હૈ. [મુસ્લિમ: ૫૩૮૭, અન ઉમ્મે સલમા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ચૈન વ સુકૂન નહીં હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ખબરદાર! દુનિયા કે બારે મેં જો કુછ મૈં જાનતા હૂં, અગર તુમ ભી જાનને લગો, તો તુમ્હેં કભી દુનિયા મેં ચૈન નસીબ ન હો''. [મુસ્તદરક: ૬૬૪૦, અન ઝુબૈર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ દિન (કયામત કે દિન) બહુત સે ચેહરે રૌશન, હંસતે હુએ ખુશિયાં મનાતે હોંગે ઔર બહુત સે ચેહરોં પર ઉસ દિન ગર્દ વ ગુબાર પડી હોગી (ઔર) ઉન પર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ છાઈ હોગી, યહી લોગ મુન્કિર વ બદકાર હોંગે. [સૂર-એ-અબસ: ૩૮ તા ૪૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈર્કુન્નિસા (Scitica) કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઈર્કુન્નિસા કા ઈલાજ અરબી બકરી (દુમ્બે) કી ચક્તી હૈ, જિસે પિઘલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિએ જાએ ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ''.

[ઈબ્ને માજા: ૩૪૬૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો, અપને આમાલ કો બરબાદ ન કરો. [સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈમામ માલિક રહ.

ઈમામ માલિક રહ. કી પૈદાઈશ સન ૯૩ હિજરી મેં હુઈ, વો મદીના મુનવ્વરા કે સબ સે બડ़े મુહદ્દિસ, આલિમ ઔર ફકીહ થે. આપ રહ. કા ઔર ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કા ઝમાના તકરીબન એક હી હૈ. જુહદ વ તક્વા, ઈલ્મ વ ફઝલ ઔર ફિક્ર વ અમલ મેં આપ ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કે હમ પલ્લા થે. ખલીફએ વક્ત ભી ઉન કે હલ્ક-એ-દર્સ મેં એક મામૂલી શખ્સ કી તરહ શરીક હોતા થા, ઈમામ અબૂ હનીફા ઉમ્ર મેં ઉન સે બડ़े હોને કે બાવજૂદ ઉન કે દર્સ મેં શરીક હોતે થે. ઈમામ માલિક રહ. કી તસાનીફ મેં ''મોઅત્તા ઈમામ માલિક'' સબ સે અહમ તસનીફ હૈ, જો અહાદીસે નબ્વી કા બેહતરીન ખઝાના હૈ. સહી બુખારી સે પેહલે ''મોઅત્તા ઈમામ માલિક'' હી કો કુર્આન કે બાદ સબ સે ઝિયાદા સહી કિતાબ માની જાતી થી. ઉન કે ઈલ્મ, જુહદ વ તક્વા સે એક બડ़े ઈલાકે યાની તરાબલુસ, તીવનિસ,અલ જઝાઈર, મરાકશ ઔર સ્પેન મેં બડ़ા અસર પડ़ा. ઈમામ માલિક બડ़े બેબાક ઔર જરી ઈન્સાન થે, ફતવા દેને મેં કિસી કા લિહાઝ ન કરતે થે, ચાહે ખલીફ-એ-વક્ત કે ખિલાફ હી ક્યોં ન હો. ઈસી વજહ સે ઉન્હોં ને હુકૂમતે વક્ત કે કોડ़े ભી ખાએ, મગર હક કા દામન હાથ સે જાને ન દિયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	સુસ્ત રફતાર ઘોડ़े કા તેઝ હોના

હઝરત અબૂ તલ્હા ؓ કા ઘોડ़ा નિહાયત સુસ્ત રફતાર થા, એક દફા મદીને મેં શોર વ ગુલ હુઆ, રસૂલુલ્લાહ ﷺને ઉસી ઘોડ़े પર સવાર હો કર મદીને કા ચક્કર લગાયા, વો હુઝૂર ﷺ કી સવારી કી બરકત સે ઈસ કદર તેઝ રફતાર હો ગયા કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ વાપસ તશરીફ લાએ, તો ફરમાયા કે યે (ઘોડ़ा) દરિયા (કી તરહ તેઝ) હૈ, ઈસ કે બાદ કોઈ ઘાડ़ा ઉસ કા મુકાબલા નહીં કર સકતા થા. [બુખારીઃ ૨૯૬૯, અન અનસ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	વતન લૌટતે વક્ત તવાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કોઈ શખ્સ ઉસ વક્ત તક વાપસ ન હો, જબ તક કે ઉસ કી આખરી હાઝરી ખાન-એ-કાબા પર ન હો જાએ, (યાની જબ તક તવાફે વિદા ન કર લે) અલબત્તા જિસ ઔરત કો માહવારી આ રહી હો, તો વો ઈસ હુક્મ મેં દાખિલ નહીં હૈ''. [મુસ્લિમઃ ૩૨૨૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદાઃ હુદૂદે હરમ સે બાહર રેહને વાલોં પર વતન લૌટતે વક્ત ''તવાફે વિદા'' કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	જબ કોઈ ચીઝ અચ્છી લગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ કિસી ચીઝ કો દેખે ઔર અચ્છી લગે, તો યે દુઆ પઢ़ेઃ

((مَاشَاءَاللّٰهُ لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ))

તર્જમાઃ જો અલ્લાહ ચાહતા હૈ (વો હોતા હૈ) તાકત વ કુવ્વત કા માલિક સિર્ફ અલ્લાહ હૈ''.

[ઈબ્ને સુન્નીઃ ૨૦૭, અન અનસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હજ વ ઉમરા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક ઉમરા દુસરે ઉમરા તક કે સારે ગુનાહોં કા કફ્ફારા બન જાતા હૈ ઔર હજ્જે મકબૂલ કા બદલા સિર્ફ ઔર સિર્ફ જન્નત હૈ''. [બુખારી: ૧૭૭૩, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જુટલાને કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને ઇન (કૌમે આદ) કે લોગોં કો ઉન ચીઝોં કી કુદરત દી થી કે જિન કી કુદરત તુમ કો નહીં દી ઔર હમ ને ઉન કો કાન, આંખેં ઔર દિલ અતા કિએ થે, ચૂંકે વો અલ્લાહ કી આયતોં કા ઇન્કાર કરતે થે, ઇસ લિયે ન ઉન કે કાન ઉન કે કુછ કામ આએ, ન ઉન કી આંખે ઔર ન ઉન કે દિલ; ઔર જિસ અઝાબ કા વો મઝાક ઉડ઼ાયા કરતે થે ઉસી ને ઉન કો આ ઘેરા''. [સૂર-એ-અહકાફ: ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી ઝિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં'', (યાની મુસલમાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો દુનિયા હી કી ઝિંદગી પર રાઝી હો જાએ યા દુનિયા કે થોડ઼ે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરેં). [સૂર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	એક સાથ જન્નત મેં જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મેરી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર યા સાત લાખ અફરાદ એક સાથ જન્નત મેં દાખિલ હોંગે, ઉન કે ચેહરે ચૌદહવીં રાત કે ચાંદ કી તરહ ચમક રહે હોંગે''.

[બુખારી: ૩૨૪૭, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્અરી ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઔર અઅ્ અઅ્ કર રહે થે. [નસઈ: ૩]
ફાયદા : ઇસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલ્ગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ યે ચાહે કે કયામત કે દિન ઉસ કા નામ-એ-આમાલ ઉસ કો ખુશ કર દે, તો ઉસે કસરત સે ઇસ્તિગફાર કરતે રહના ચાહિએ''.

[તબરાની ઔસત: ૮૫૧, અન ઝુબૈર બિન અવ્વામ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭ ઝિલ કાદા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત ઈમામ માલિક રહ. કા દર્સ

હઝરત ઈમામ માલિક રહ. ને સન ૧૧૭ હિજરી મેં ૨૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં અપની મજલિસે દર્સ કાયમ કી ઔર મુસલસલ ૬૨ સાલ તક ઇલ્મે દીન કી ખિદમત મેં મસરૂફ રહે. આપ રહ. કી મજલિસે દર્સ કી અજીબ શાન થી; તલબા, ઉમરા ઔર ઉલમા કસરત સે આપ રહ. કે દર્સ મેં શરીક રેહતે થે. ઉન કી હુકૂમત લોગોં કે દિલોં પર થી, યહાં તક કે બાદશાહ ભી ઉન કે આસ્તાને પર હાઝિર હોતે થે. એક મરતબા ખલીફા હારૂન રશીદ રહ. મદીના આએ, તો ઈમામ સાહબ સે મોઅત્તા સુનને કી ખ્વાહિશ કી. ઈમામ સાહબ રહ. ને કહા: કલ કા દિન ઉસ કે લિયે હૈ. હારૂન રશીદ યે સમજા કે વો હમારે દરબાર મેં આએંગે, મગર ઈમામ સાહબ રહ. હસ્બે દસ્તૂર અપની હી મજલિસ મેં રહે ઔર દરબાર ન ગએ, હારૂન રશીદ ને જબ વજહ પૂછી તો ફરમાયા: ઈલ્મ કે પાસ લોગ આતે હૈં, લોગોં કે પાસ ઈલ્મ નહીં જાતા; હારૂન રશીદ ને કહા: આમ લોગોં કો બાહર કર દીજિએ, આપ રહ. ને ફરમાયા: મૈં એક આદમી કે ફાયદે કે લિએ હઝારોં કા નુકસાન નહીં કર સકતા.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	આંખોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત

આંખ અલ્લાહ કી બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ, આંખ હી સે હમ કિસ્મ કિસ્મ કી ચીઝોં કો દેખતે હૈં; મગર હમારી આખેં સિર્ફ ઉજાલે મેં દેખ સકતી હૈં, અંધેરે મેં નહીં દેખ સકતીં, જબ કે અલ્લાહ તઆલા ને એક પરિંદે ''ઉલ્લુ'' કો ઐસી આંખેં દી હૈં, જિસ સે વો અંધેરે મેં ઉતની હી અચ્છી તરહ દેખતા હૈ જૈસા કે હમ ઉજાલે મેં દેખતે હૈં; લેકિન વો ઉજાલે મેં બિલ્કુલ નહીં દેખ સકતા. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ, જિસ ને હમેં ઉજાલે મેં દેખને કી તાકત દી ઔર ઉસ કો અંધેરે મેં દેખને કી તાકત દી.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ﷺ ફરમાતે હૈં: કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમેં સિખાતે થે કે ''(નમાઝ મેં) ઈમામ સે પેહલે રૂક્ન અદા ન કિયા કરો''. [મુસ્લિમ: ૯૩૨, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

ખુલાસા: અગર ઈમામ કે પીછે નમાઝ પઢ઼ રહા હો તો તમામ અરકાન કો ઈમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિએ, ઈમામ સે આગે બઢ઼ના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ઘુમાએ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ (નમાઝ મેં) દાઈં ઔર બાઈં જાનિબ સલામ ફેરતે હુએ (ઇતના ગર્દન કો ઘુમાતે) કે આપ કે રૂખ્સાર મુબારક કી સફેદી નઝર આ જાતી. [મુસ્લિમ: ૧૩૧૫, અન સઅદ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હાજી કો ખુશખબરી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હાજી જબ જબ ભી અલ્લાહ તઆલા કી તસ્બીહ ઔર તક્બીર બયાન કરતા હૈ, તો ઉસ પર ઉસ કો બશારત સુનાઈ જાતી હૈ''. [તબરાની ઔસત: ૫૬૧૩, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તસવીર બનાને વાલે કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા સખ્ત અઝાબ તસવીર બનાને વાલોં કો હોગા''. [બુખારી: ૫૯૫૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા હી કો મકસદ બના લેને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ કા મકસદ દુનિયા બન જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે મામલાત કો બિખેર દેતા હૈ ઔર ઉસ કી ગુરબત ઔર મોહતાજગી કો ઉસ કી આખોં કે સામને કર દેતા હૈ, (જિસ સે વો હમેશા ડરતા રહતા હૈ) ઔર ઉસ કો દુનિયા ઉતની હી મિલતી હૈ જિતના ઉસ કે મુકદ્દર મેં હૈ, ઔર જિસ આદમી કા મકસદ આખિરત હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે કામોં કો સમેટ દેતે હૈં ઔર ઉસ કે દિલ કો ગની (યાની મુતમઈન) કર દેતે હૈં ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આતી હૈ''.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૦૫, અન ઝૈદ બિન સાબિત ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈન્સાન! તુ અપને રબ કે પાસ જાને તક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કર રહા હૈ ઔર તુજે ઉસ અમલ કા બદલા મિલને વાલા હૈ, તો જિસ કા નામ-એ-આમાલ દાહને હાથ મેં દિયા ગયા, ઉસ સે આસાન હિસાબ લિયા જાએગા, વો અપને ઘર વાલોં કે પાસ ખુશ હો કર લૌટેગા''. [સૂર-એ-ઈન્શિકાક: ૬ તા ૯]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	રાય કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિફા હૈ! ઘેકવાર (એલોવિરા) ઔર રાય મેં.

[સુનને કુબ્રા લિલ બયહકી : ૧૯૫૭૮, અન કૈસ બિન રાફેઅ ؓ]

ફાયદા : રાય કા તેલ બાલોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતા હૈ, સુફેદ હોને સે રોકતા હૈ ઔર જિલ્દ મેં નરમી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે આગે બઢ કર બાત મત કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો; બેશક અલ્લાહ (તુમ્હારી બાતોં કો) સુનને વાલા (ઔર કામોં કો) જાનને વાલા હૈ''. [સૂર-એ-હુજરાત: ૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૮ ઝિલ કાદા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | **હઝરત ઈમામ શાફઈ રહ.**

હઝરત ઈમામ મુહમ્મદ બિન ઇદરીસ શાફઈ રહ. અપને વક્ત કે બેમિસાલ આલિમે દીન, ઝહાનત ઔર કુવ્વતે હાફિઝા મેં મુમતાઝ ઔર હક કે રાસ્તે મેં મુસીબતેં બરદાશ્ત કરને વાલે થે, ઉન કી પૈદાઇશ સન ૧૫૦ હિજરી મેં હુઈ, પૈદાઇશ સે કુછ દિન કબ્લ હી વાલિદ કા ઈન્તેકાલ હો ચુકા થા, દો સાલ કી ઉમ્ર મેં વાલિદા મોહતરમા કે સાથ મક્કા મુકર્રમા ચલે આએ, સાત સાલ કી ઉમ્ર મેં કુર્આને કરીમ હિફ્ઝ કર લિયા, ફિર મક્કા મુકર્રમા કે ઉલમા-એ-કિરામ સે ઇલ્મે હદીસ ઔર ઇલ્મે ફિકહ હાસિલ કરના શુરૂ કિયા, જબ કિસી આલિમ સે કોઈ હદીસ યા કોઈ મસઅલા સુનતે તો ફૌરન યાદ કર લેતે થે, બાદ મેં ઈમામ માલિક રહ. કી ખિદમત મેં મદીના મુનવ્વરા ચલે આએ ઔર ઉન સે તીન સાલ તક દર્સ લેતે રહે. કમ ઉમ્રી મેં હી તમામ ઉલૂમ વ ફુનૂન મેં ઈમામત કા દર્જા હાસિલ કર લિયા, સબ સે પેહલે ઉન્હોં ને હી ઉસૂલે ફિકહ મેં ''અર્રિસાલા'' નામી કિતાબ લિખી. મુખ્તલિફ ઉલૂમ વ ફુનૂન પર ઉન્હોંને તકરીબન ૧૧૩, કિતાબેં તસનીફ ફરમાઈ હૈં. ઉન કી મકબૂલિયત વ મહબૂબિયત કા યે આલમ થા, કે જબ વો ઇરાક સે મુન્તકિલ હો કર મિસ્ર આએ, તો શામ વ યમન ઔર ઇરાક ઔર દીગર અતરાફ સે ઉલમા કી બડ઼ી જમાત ઉન કી ખિદમત મેં હાઝિર હોતી ઔર ઈસ્તિફાદા કરતી થી. સુલેમાન બિન રબીઅ રહ. કેહતે હૈં કે એક રોઝ મૈંને શુમાર કિયા તો ઈમામ શાફઈ રહ. કે દરવાઝે પર ૯૦૦, સવારિયાં અહલે ઇલ્મ કી મૌજૂદ થીં. મિસ્ર મેં હી ૫૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં તીસ રજબુલ મુરજ્જબ સન ૨૦૪ હિજરી કો બાદ નમાઝે મગરિબ વફાત પાઈ ઔર બરોઝ જુમા બાદ નમાઝે અસર તદફીન અમલ મેં આઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **નબી ﷺ કે પાની છિડ઼કને કી બરકત**

એક રોઝ આપ ﷺ ગુસ્લ ફરમાતે થે, ઈસી દૌરાન આપ ﷺ કી રબીબા બેટી ઝૈનબ બિન્તે અબી સલમા ؓ તશરીફ લાઈ. ગુસ્લ કરને કે બાદ બચા હુઆ પાની શફકતન આપ ﷺ ને ઉન કે મુંહ પર છિડ઼ક દિયા. ઈસ કા અસર યે હુઆ કે હઝરત ઝૈનબ ؓ કે ચેહરે પર બુઢ઼ાપે તક જવાની કી તાઝગી બાકી રહી.

[અલ ઈસ્તીઆબ: ૨/૯૯]

નોટ: બીવી કે પેહલે શૌહર કી બેટી કો રબીબા કેહતે હૈં.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઇઝ કે બાદ હલાલ રોઝી કમાના ભી ફર્ઝ હૈ''.

[તબરાની ફિલ કબીર: ૯૮૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **લુકનત (હકલા પન) દૂર કરને કે લિએ**

દિલ કો રૌશન કરને ઔર ઝબાન મેં કુવ્વત ઔર લુકનત કો દૂર કરને કે લિએ ઈસ દુઆ કો પઢ઼ના ચાલિએ: ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي﴾

તર્જમા: ઐ મેરે રબ! તૂ મેરે સીને કો ખોલ દે, ઔર મેરે કામ કો આસાન કર દે ઔર મેરી ઝબાન કી ગિરહ ખોલ દે તાકે લોગ મેરી બાત સમજ સકેં.

[સૂર-એ-તાહા: ૨૫ તા ૨૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હજ્જ ગુનાહોં કો મિટાને કા ઝરિઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હાજી કા ઊંટ જૈસે હી અપને પૈરોં કો ઝમીન પર રખતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદલે મેં હાજી કે લિએ એક નેકી લિખ દેતા હૈ યા ફિર એક ગુનાહ માફ કર દેતા હૈ યા ફિર ઉસ કે બદલે મેં જન્નત મેં એક દર્જા બલંદ ફરમા દેતા હૈ''. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૩૯૬૧, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કરને વાલે નાકામ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર ઉન્હોં ને (ઔરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા''. [સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કાફિરોં કે માલ પર તઅજ્જુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજ્જુબ મેં મત પડ઼ના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબ્તલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેંગે''. [સૂર-એ-તૌબા: ૫૫]

ખુલાસા: કાફિરોં કો જો માલ વ ઔલાદ દી જાતી હૈ, ઉન કી ઝિયાદતી સે કિસી કો તઅજ્જુબ નહીં હોના ચાહિએ, ક્યોંકિ ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા ઈન ચીઝોં કે ઝરિએ ઉન કી નાફરમાની ઔર બગાવત કી વજહ સે અઝાબ દેના ચાહતા હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત મેં સબ સે અફઝલ મકામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ અલ્લાહ તઆલા સે સવાલ કરો, તો જન્નતુલ ફિરદૌસ કા સવાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો જન્નત કા સબ સે અફઝલ ઔર બુલંદ દર્જા હૈ ઔર ઉસ કે ઊપર રહમાન કા અર્શ હૈ ઔર ઉસી સે જન્નત કી નેહરેં નિકલતી હૈં''. [બુખારી: ૭૪૨૩, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સફરજલ સે દિલ કા ઈલાજ

હઝરત તલ્હા ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ, તો આપ ﷺ કે મુબારક હાથ મેં એક સફરજલ (બહી) થા, ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તલ્હા! ઈસે લો, ક્યોંકિ યે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ''. [ઇબ્ને માજા: ૩૩૬૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આદમી દૂસરે આદમી કા ઔર ઔરત દૂસરી ઔરત કા સતર ન દેખે, ઔર દો મર્દ એક સાથ ઔર દો ઔરતેં એક સાથ એક હી લિહાફ (યાની ચાદર ઔર બિસ્તર) મેં ન લેટેં''. [મુસ્લિમ: ૭૬૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ ઝિલ કાદા

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ.

આપ કા નામ અહમદ હૈ, ઈન્હી કી તરફ હમ્બલી ફિકહ મનસૂબ હૈ, બગદાદ મેં માહે રબિઉલ અવ્વલ સન ૧૬૪ હિજરી મેં પૈદા હુએ. સઊદી અરબિયા મેં તકરીબન અકસરિયત હમ્બલી મસ્લક કી હૈ ઔર વહાં કે સરકારી કવાનીન ભી હમ્બલી મસ્લક પર હૈં, ઉન કી વિલાદત સે પેહલે હી વાલિદ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા થા, માં ને બડ઼ી હિમ્મત ઔર હૌસલે સે પરવરિશ કી, બચપન હી મેં કુર્આને કરીમ હિફઝ કર લિયા ઔર ઝબાન કી તાલીમ હાસિલ કર લી, ફિર ઇલ્મે હદીસ મેં મશગૂલ હો ગએ, ઈસ કે લિએ અપને વતન બગદાદ સે ફારિગ હો કર બસરા, હિજાઝ, યમન, મુલ્કે શામ ઔર જઝીરા કા સફર કિયા ઔર બડ઼ે બડ઼ે મુહદ્દિસીન સે ઈલ્મ હાસિલ કિયા. આપ રહ. કો લાખોં હદીસેં યાદ થીં; અપને ઝમાને કે બડ઼ે મુહદ્દિસ, મુજાહિદ ઔર ફકીહ થે. આપ કી તસનીફ મેં સબ સે આલા તરીન તસનીફ ''મુસ્નદે અહમદ'' હદીસ કી કિતાબ હૈ.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત — ઝબાન મેં તીન હઝાર ખાને

ઝબાન અલ્લાહ તઆલા કી બનાઈ હુઈ બહુત બડ઼ી નેઅમત હૈ, યે હમારે બોલને મેં મદદ કરતી હૈ, અગર ઝબાન ન હોતી, તો હમ કિસી સે બાત નહીં કર સકતે, ઔર ઝબાન હી સે હમ કિસી ચીઝ કા મઝા ભી માલૂમ કર લેતે હૈં, ઈસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઝબાન મે તીન હઝાર બિલકુલ છોટે છોટે ખાને બનાએ હૈં, જો દેખને મેં નઝર નહીં આતે; લેકિન યે હમેં હર ચીઝ કા મઝા બતા દેતે હૈં, અગર મીઠા ખાએં તો યે બતાએંગે કે યે ચીઝ મીઠી હૈ, નમકીન ખાએં તો યે બતાએંગે કે યે ચીઝ નમકીન હૈ, અગર અલ્લાહ તઆલા ઈન બારીક ખાનોં કો બંદ કર દે, તો મીઠા, ખટ્ટા, કડ઼વા ઔર નમકીન સબ બરાબર હો જાએ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ જિસ ને હર એક ચીઝ કા ઝાઇકા માલૂમ કરને કે લિયે ઝબાન જૈસી ચીઝ કો બેહતરીન આલા બનાયા.

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અમીર કી ફરમાંબરદારી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને મેરી ફરમાંબરદારી કી, ઉસ ને અલ્લાહ કી ફરમાંબરદારી કી ઔર જિસ ને મેરી ના ફરમાની કી, ઉસ ને અલ્લાહ કી ના ફરમાની કી; ઔર જિસ ને અમીર કી ફરમાંબરદારી કી, ઉસ ને મેરી ફરમાંબરદારી કી, ઔર જિસ ને અમીર કી ના ફરમાની કી ઉસ ને મેરી ના ફરમાની કી''.

[મુસ્લિમ: ૪૭૪૭, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

ફાયદા: અમીર કી ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારી હર ઉસ ચીઝ મેં ઝરૂરી હૈ જો શરીઅત કે ખિલાફ ન હો; અગરચે ઉસ હુક્મ પર અમલ કરને કી તબીઅત ન ચાહતી હો.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અપને બચ્ચોં કો બોસા દેના સુન્નત હૈ

હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપને સાહબઝાદે ઈબ્રાહીમ ؓ કો બોસા દિયા.

[બુખારી: ૧૩૦૩]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ કે રાસ્તે કી ધુલ ઔર જહન્નમ કી આગ, મોમિન કે ચેહરે પર હરગીઝ જમા નહીં હો સકતીં, (યાની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલા હુઆ શખ્સ જહન્નમ કી આગ સે બચ જાએગા)''.

[મુસ્તદરક: ૨૩૯૬, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દિખલાવે સે બચો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને દિખાવે કી નમાઝ પઢ઼ી, ઉસ ને શિર્ક કિયા, જિસ ને દિખાવે કે લિયે રોઝા રખા, ઉસ ને શિર્ક કિયા ઔર જિસ ને દિખાવે કે લિયે સદકા ખૈરાત કિયા, ઉસ ને ભી શિર્ક કિયા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૬૯૦, અન શદ્દાદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	બૂઢ઼ે આદમી કી ખ્વાહિશ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''આદમી બૂઢ઼ા હો જાતા હૈ, લેકિન ઉસ કી દો ચીઝેં જવાન રહતી હૈં: (૧) લમ્બી ઉમ્ર કી ખ્વાહિશ, (૨) માલ કી હિર્સ વ લાલચ''.

[તિર્મિઝી: ૨૩૩૯, અન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	બાએં હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જિસ શખ્સ કો ઉસ કા નામ-એ-આમાલ પીઠ કે પીછે સે (બાએં હાથ મેં) દિયા ગયા, તો વો મૌત કો પુકારેગા ઔર જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા''.

[સૂર-એ-ઈન્શિકાક: ૧૦ તા ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિર્હેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઈમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:''અગર મુસલમાનોં કે દો ગિરોહ આપસ મેં લડ઼ પડ઼ે તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન સુલહ વ સફાઈ કરા દિયા કરો, ફિર અગર ઉન મેં સે એક ગિરોહ દૂસરે પર ઝિયાદતી કરે, તો ઝિયાદતી કરને વાલે ગિરોહ સે લડ઼ો, યહાં તક કે વો અલ્લાહ કે હુક્મ કી તરફ લૌટ આએ, ફિર અગર વો ઝિયાદતી કરને વાલા રુજૂઅ કર લે, તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ કે સાથ સુલહ કરા દો; ઔર ઈન્સાફ કરતે રહા કરો; બેશક અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાફ કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ''.

[સૂર-એ-હુજરાત: ૯]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | **હઝરત ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ. કા કારનામા**

ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ. હદીસ મેં અપને વક્ત કે ઈમામ થે, ઉન્હીં કે ઝમાને મેં મોઅતઝિલા નામી ફિરકે ને એક બડ઼ા ફિતના ''ખલ્કે કુર્આન'' કા મસઅલા ખડ઼ા કિયા, ઉસ ફિર્કે કા અકીદા થા કે કુર્આન મખલૂક હૈ; ચુનાંચે ઉસ ને અપને ઈસ અકીદે સે ખલીફ-એ-વક્ત મામૂન, મોઅતસિમ ઔર વાસિક કો ભી મુતઅસ્સિર કર રખા થા; ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ. ઉસ વક્ત ફિત્ને સે બાખબર થે. લિહાઝા ઉન્હોં ને સખ્ત મુખાલફત કી, ઔર ફરમાયા કે કુર્આન ગૈર મખલૂક (યાની અલ્લાહ કા કલામ) હૈ, ઈસ ફતવે કી વજહ સે બાદશાહે વક્ત ને આપ કે પેર મેં બેડ઼િયાં ડાલ દીં ઔર કોડ઼ે ઈતને લગાએ કે જિસ્મ છલ્ની હો ગયા, ઈસ કે બાવજૂદ હક બાત સે પીછે ન હટે, ચુનાંચે આપ કી જુરઅત વ હિમ્મત ઔર હક પર રહને કી વજહ સે ફિરક-એ-મોઅતઝિલા કા નામ વ નિશાન મિટ ગયા. ઈસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ને ઉમ્મત કો એક બડ઼ે ફિતને સે નજાત દી. આપ કી વફાત ૭૭ સાલ કી ઉમ્ર મેં જુમા કે દિન ૧૨ રબિઉલ અવ્વલ સન ૨૪૧ હિજરી મેં હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **ખાને મેં બરકત**

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન અબી બક્ર ؓ ફરમાતે હૈં હમ એક સૌ તીસ આદમી નબીએ કરીમ ﷺ કે સાથ એક સફર મેં થે. સાઢ઼ે તીન સેર આટે કી રોટી પકાઈ ગઈ ઔર બકરી ઝબહ કર કે ઉસ કી કલેજી ભૂની ગઈ. કલેજી મેં ઈતની બરકત હુઈ કે હમ મેં સે હર એક કો ઉસ કી બોટી પહુંચી ઔર બકરી કા ગોશ્ત દો બડ઼ે પ્યાલે મેં ભર દિયા ગયા, હમ લોગોં ને ખૂબ પેટ ભર કર ખાયા, ઈસ કે બાદ ભી ખાના બચ ગયા.

[બુખારી: ૨૬૧૮, અન અબ્દુર્રહમાન બિન અબી બક્ર ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **મય્યત કા કર્ઝ ઉસ કે માલ સે અદા કરના**

હઝરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ કો વસિય્યત સે પેહલે અદા કરવાયા, હાલાંકે તુમ લોગ (કુર્આને પાક મેં) વસિય્યત કા તઝકિરા કર્ઝ સે પેહલે પઢ઼તે હો. [તિર્મિઝી: ૨૧૨૨, અન અલી ؓ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કર્ઝ લિયા ઔર ઉસે અદા કરને સે પેહલે ઈન્તેકાલ કર ગયા, તો કફન વ દફન કે બાદ માલે વરાસત મેં સે સબ સે પેહલે કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ચાહે સારા માલ ઉસ કી અદાયગી મેં ખત્મ હો જાએ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | **રંજ વ ગમ કે વકત યે દુઆ પઢ઼ેં**

રંજ વ ગમ કે વકત યે દુઆ પઢ઼ેં ((اَللّٰهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا)) તર્જમા: એ અલ્લાહ! આસાન વહી ચીઝ હૈ જિસે તૂ આસાન બનાદે ઔર જબ તૂ ચાહતા હૈ તો રંજ વ ગમ કો ભી આસાન બના દેતા હૈ. [સહી ઈબ્ને હિબ્બાન: ૯૭૯, અન અનસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ કો યાદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ફરમાએગા કે દોઝખ સે હર ઉસ (મોમિન) શખ્સ કો નિકાલ લો, જિસ ને મુજે કભી યાદ કિયા હો, યા કિસી જગા મુજસે ડરા હો''.

[તિર્મિઝીઃ ૨૫૯૪, અન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સરગોશી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐસી સરગોશી (ખુફિયા મશવરા) સિર્ફ શૈતાન કી તરફ સે હૈ જો કે મુસલમાનોં કો રંજ મેં મુબ્તલા કર દે; ઔર વો અલ્લાહ કી મશિય્યત વ ઈરાદે કે બગૈર મુસલમાનોં કો કુછ ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકતા ઔર મુસલમાનોં કો અલ્લાહ હી પર ભરોસા રખના ચાહિએ''.

[સુર-એ-મુજાદલાઃ ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા નફા વકતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ઐ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ હી પર પડ઼ને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડ઼ા ફાયદા ઉઠાલો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ કિયા કરતે થે''.

[સૂર-એ-યૂનુસઃ ૨૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા અંગૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મેરે સામને જન્નત પેશ કી ગઈ તો મૈંને તુમ્હે દિખાને કે લિયે અંગૂર કા એક ગુચ્છા લેના ચાહા, તો મેરે ઔર ઉસ ખોશે કે દરમિયાન આડ઼ કર દી ગઈ, કિસી ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! અંગૂર કા દાના કિતના બડ઼ા હૈ? તો આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ એક બડ઼ે ડોલ કે બરાબર હૈ''.

[અબૂ યાલા અલમૂસલીઃ ૧૧૦૯, અન અબી સઈદ અલ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઈસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા ''ઈસ્મિદ'' હૈ, જો આખોં કી રૌશની કો બઢ઼ાતા હૈ ઔર પલકોં કે બાલ કો ઉગાતા હૈ''. [અબૂ દાઊદઃ ૩૮૭૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સાત ચીઝોં કા હુક્મ દિયા ઔર વો યે હૈંઃ (૧) મરીઝ કી ઈયાદત કરના. (૨) જનાઝે કે પીછે જાના. (૩) છીંકને વાલે કો ((يَرْحَمُكَ اللّٰهُ))યાની ઉસ કી છીંક કા જવાબ દેના. (૪) કમઝોર કી ઈઆનત કરના. (૫) મઝલૂમ કી મદદ કરના. (૬) સલામ કો ફૈલાના. (૭) કસમ કો પૂરા કરના''.

[બુખારીઃ ૬૨૩૫, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ. ઝબરદસ્ત આલિમ, બડે મુહદ્દિસ, ઈલ્મે ફિક્હ કે માહિર ઔર મારિફતે ઈલાહી મેં કામિલ નમૂના થે, આપ ઈમામ અબૂહનીફા રહ. ઔર સુફયાન સૌરી રહ. કે શાગિર્દ હૈં. ઈમામ સાહબ ઔર દીગર અહલે ઈલ્મ કી બડી કદ્ર કરતે થે. આપ કો ઈલ્મે હદીસ સે ખાસ તઅલ્લુક થા, હઝારોં તલબા ને આપ કે દર્સ મેં શરીક હો કર ઈલ્મે હદીસ હાસિલ કિયા, ઉન કી ઈજ્જત વ શોહરત પર હારૂન રશીદ જૈસા ખલીફા ભી રશ્ક કરતા થા. ઈબાદત વ રિયાઝત, ઝુહદ વ તકવા, આદાત વ અખ્લાક ઔર હુસ્ને મુઆશરત મેં સહાબા ﷺ કે નક્શે કદમ પર થે ઔર સખાવત મેં ઉન કી મિસાલ મુશ્કિલ સે મિલતી થી, અહલે ઈલ્મ હઝરાત કો ખુસૂસી હદાયા ઔર તોહફોં સે નવાઝતે થે, એક સાલ હજ, દૂસરે સાલ જિહાદ ઔર તીસરે સાલ તિજારત મેં મસરૂફ રેહતે. ઔર માલી નફા જરૂરત મંદોં પર તક્સીમ કર દેતે, ખૌફે ખુદા, ફિક્રે આખિરત, મખલૂક સે બે નિયાઝી, કમ દર્જે કે લોગોં સે આજિઝી ઔર માલદારોં સે ખુદ્દારી સે મિલના આપ કી અહમ સિફાત હૈં, ૬૩ સાલ કી ઉમ્ર પા કર સન ૧૮૧ હિજરી મેં વફાત પાઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — અંબર મછલી

સમંદર મેં અલ્લાહ કી બે શુમાર મખલૂક મૌજૂદ હૈં. મછલિયોં કી ભી બહુત સી કિસ્મેં હૈં, ઉન મેં એક મછલી અંબર (Wheel) ભી હૈ, વો ઈતની બડી હોતી હૈ કે આસાની સે પૂરે ઈન્સાન કો નિગલ સકતી હૈ. ઈસ મછલી કે પેટ સે એક મોમયાઈ માદ્દા નિકલતા હૈ જિસે અંબર કેહતે હૈં, જિસ સે કીમતી દવાઈયાં ઔર ઈત્ર વગૈરા તૈયાર કિયા જાતા હૈ, જબ ઈસ મછલી કે પેટ મેં અંબર પૈદા હો જાતા હૈ તો વો ઉસે કૈ (ઉલ્ટી) કર દેતી હૈ. ફિર વો સમંદર કે પાની પર ઝાગ કી શક્લ મેં તૈરને લગતા હૈ. મછેરે ઉસે જમા કર કે બાઝાર મેં ફરોખ્ત કર દેતે હૈં. ઈસ તરહ લોગ ઈસ કીમતી ચીઝ સે ફાયદા ઉઠાતે હૈં. ઔર અલ્લાહ કી કુદરત કા કરિશ્મા દેખિયે કે જબ ઉસ મછલી કી મૌત કા વક્ત કરીબ આતા હૈ તો વો સમંદર સે નિકલ કર ખુશ્કી પર આ જાતી હૈ ઔર વહાં ઉસ કા દમ નિકલતા હૈ. ઈસ તરહ બગૈર કિસી પરેશાની કે ઈતની બડી મછલી ખુદ શિકાર બન કર લોગોં કો ખોરાક મુહય્યા કર દેતી હૈ, યે અલ્લાહ કી કિતની અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબારા ઝિંદા કરેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: ''અલ્લાહ હી વો હૈ, જિસ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર વહી તુમ્હેં રોઝી દેતા હૈ, ફિર (વક્ત આને પર) વહી તુમ કો મૌત દેગા ઔર ફિર તુમ કો વહી દોબારા ઝિંદા કરેગા''.

[સુર-એ- રૂમ: ૪૦]

ફાયદા: મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા દોબારા ઝિંદા કરેંગે, જિસ કો ''બઅસ બાદલ મૌત'' કહતે હૈં, ઉસ કે હક હોને પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	તવાફ કી દો રકાત મેં મસનૂન કિરાત

હઝરત જાબિર ﷠ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તવાફ કી દોનોં રકાતોં મેં ﴿قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ﴾ ઔર ﴿قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ﴾ પઢી હૈ. [તિર્મિઝી: ૮૬૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્બાની જહન્નમ સે હિફાઝત કા ઝરિયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને ખુશ દિલી ઔર અપને કુર્બાની કે જાનવર કે બદલે સવાબ કી નિય્યત સે કુર્બાની કી, તો યે ઉસ કે લિએ જહન્નમ સે રોકને કા સબબ બનેગા''.

[મોઅજમે કબીર લિત્તબરાની: ૨૬૭૦]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુર્બાની ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો આદમી કુર્બાની કરને કી તાકત રખતા હો, ઉસ કે બાવજૂદ કુર્બાની ન કરે, તો વો હમારી ઈદગાહ મેં ન આએ''. [મુસ્તદરક લિલ હાકિમ: ૩૪૬૮, અન અબી હુરૈરા ﷠]

ફાયદા: સાહિબે નિસાબ પર કુર્બાની કરના વાજિબ હૈ, અગર કિસી ને કુર્બાની ન કી તો વો ગુનહગાર હોગા.

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા ને કોઈ ચીઝ ઐસી પૈદા નહી ફરમાઈ, જો ઉસ કો બહુત હી ના પસંદ હો સિવાએ દુનિયા કે, કે જબ સે ઈસ કો બનાયા હૈ આજ તક ઈસ કી તરફ નહીં દેખા''.

[બૈહકી ફી શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૧૧૦, અન મૂસા બિન યસાર ﷠]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન બદલા કુબૂલ ન હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: ''જિન લોગોં ને કુફ્ર કિયા ઔર કુફ્ર હી કી હાલત મેં મર ગએ, તો ઐસે શખ્સ સે પુરી ઝમીન ભર કર ભી સોના કુબૂલ નહી કિયા જાએગા, અગરચે વો સોને કી ઉતની મિકદાર (અઝાબ કે બદલે મેં) લા કર હાઝિર કર દે, ઐસે લોગોં કે લિએ દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર ઉન કા કોઈ મદદ કરને વાલા ન હોગા''. [સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૯૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઝમઝમ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: ''યહ એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિએ શિફા બખ્શ ભી હૈ''. [બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન: ૩૯૭૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷠]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! જબ જુમા કે દિન નમાઝ કે લિએ અઝાન કહી જાએ, તો તુમ અલ્લાહ તઆલા કી યાદ (યાની ખુતબા સુનને ઔર નમાઝ પઢને) કે લિએ ચલ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત(ઔર દૂસરે કામ ધંદે)છોડ દિયા કરો, યે તુમ્હારે લિએ ઝિયાદા બેહતર હૈ''. [સૂર-એ-જુમા: ૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત ઈમામ અબૂ યૂસુફ રહ.

ઈમામ અબૂ યૂસુફ રહ. બગદાદ મેં ૧૧૩ હિજરી મેં પૈદા હુએ, વો ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કે શાગિર્દો મેં સબ સે ઝિયાદા મશહૂર હુએ, ઈન કી ફઝીલત કે લિએ ઈતની બાત કાફી હૈ કે ઉન્હોં ને કઝા કા ઓહદા સંભાલ કર સલતનત કે નિઝામ કો અદલ વ ઈન્સાફ સે ભર દિયા. વો ખલીફા હારૂન રશીદ કે ઝમાને મેં વઝીરે કાનૂન ઔર કાઝિયુલ કુઝાત (Chife Justice) કે ઓહદે પર ફાઈઝ હુએ, ઉન કી ''કિતાબુલ ખિરાજ'' મુલ્કી દસ્તૂર કા એક ઐસા મજમુઆ હૈ જિસ મેં ખુલફા-એ- અર્બા ઔર ખિલાફતે રાશિદા કે ફૈસ્લોં કો બુનિયાદ બનાયા ગયા હૈ, ઉન્હોં ને ઈસ કિતાબ મેં ખલીફા કી ઝિમ્મેદારી ઔર ફરાઈઝ કી અદાયગી ઔર અલ્લાહ કે સામને જવાબદહી કા એહસાસ દિલાયા. શહેરિયોં કે ફરાઈઝ બયાન ફરમાએ, બૈતુલ માલ કો બાદશાહ કી મિલકિયત કે બજાએ અલ્લાહ કી અમાનત કરાર દિયા. માલદારોં સે ઝકાત લે કર ગરીબોં પર ખર્ચ કરને કા હુક્મ દિયા. ઔર ના જાઈઝ જિઝયા ઔર ટેક્સ લગાને સે મના કિયા, તોહમત કી બિના પર ગિરફતાર લોગોં કો આઝાદ કરને કા હુક્મ જારી કિયા, ઉન્હોં ને અખ્લાકી વ ઈમાની જુરઅત કી બિના પર એક મુકદમે મેં ખલીફા કે ખિલાફ ફૈસલા કરને મેં ઝરા ભી દરેગ નહીં કિયા. જબ ઈન્તેકાલ કા વક્ત કરીબ આયા, તો વસિય્યત ફરમાઈ કે ચાર લાખ દિરહમ મક્કા, મદીના, કૂફા વ બગદાદ કે ગરીબોં મેં તક્સીમ કર દિએ જાએં, ફિર ઈલ્મ કા યે સૂરજ સન ૧૮૨ હિજરી મેં હમેશા કે લિએ ગુરૂબ હો ગયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — કુંવે કા ખુશ્બુદાર હો જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક ડોલ મેં પાની લાયા ગયા, આપ ﷺ ને ઉસ મેં સે પિયા ફિર કુંવે મેં કુલ્લી કર દી, જિસ કે બાદ કુંવે સે મુશ્ક જૈસી ખુશ્બૂ આને લગી. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નબુવ્વહ: ૨૧૪]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝ છોડ઼ને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કી એક નમાઝ ભી ફૌત હો ગઈ વો ઐસા હૈ કે ગોયા ઉસ કે ઘર કે લોગ ઔર માલ વ દૌલત સબ છીન લિયા ગયા હો''. [ઈબ્ને હિબ્બાન: ૧૪૯૦, અન નૌફલ બિન મુઆવિયા ؓ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — મુસિબત યા ખતરે કો ટાલને કી દુઆ

જબ કિસી મુસીબત યા બલા કા અંદેશા હો, તો ઈસ દુઆ કો કસરત સે પઢે:

((حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا))

તર્જુમા: હમારે લિએ અલ્લાહ કાફી હૈ ઔર વહ બેહતરીન કામ બનાને વાલા હૈ, હમ ઉસી પર ભરોસા કરતે હૈં. [તિર્મિઝી: ૨૪૩૧, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદે નબવી મેં ચાલીસ નમાઝોં કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા ''જિસ ને મેરી મસ્જિદ મેં ચાલીસ નમાઝેં અદા કીં ઔર કોઈ નમાઝ કઝા નહીં કી, તો ઉસ કે લિએ જહન્નમ સે બરાઅત ઔર અઝાબ સે નજાત લિખ દી જાતી હૈ ઔર નિફાક સે બરી કર દિયા જાતા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૧૨૧૭૩, અન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	તકબ્બુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ બગૈર કિસી દલીલ કે અલ્લાહ તઆલા કી આયાત મેં ઝગડ઼ે નિકાલા કરતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઔર અહલે ઈમાન કે નઝદીક યહ બાત બડ઼ી કાબિલે નફરત હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા હર મુતકબ્બિર સરકશ કે દિલ પર મુહર લગા દેતા હૈ''. [સૂર-એ-મોમિન: ૩૫]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી ઝિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં. (લિહાઝા કિસી ઈન્સાન કે લિએ મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો આખિરત કો ભૂલ કર ઝિંદગી ગુઝારે યા દુનિયા કે થોડ઼ે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરે)''. [સૂર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પુલસિરાત પર મોમિનીન ''રબ્બિ સલ્લિમ સલ્લિમ'' એ રબ! સલામતી અતા ફરમા, કેહતે હુએ ગુઝરેંગે''. [તિર્મિઝી: ૨૪૩૨, અન મુગીરા બિન શોઅબા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મરીઝ કી શિફા કા કામયાબ નુસ્ખા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કિસી ઐસે મરીઝ કી ઈયાદત કી જિસ કી મૌત કા વક્ત અભી નહીં આયા હૈ ઔર ઉસ કે લિએ સાત મરતબા યે દુઆ કી:((أَسْأَلُ اللهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَّشْفِيَكَ)) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઝરૂર શિફા અતા ફરમાએંગે''.

[અબૂ દાઊદ:૩૧૦૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''લોગો! કુર્બાની કરો ઔર જાનવર કે ખૂન કે બદલે સવાબ કી નિય્યત રખો, ઈસ લિએ કે ખૂન અગરચે ઝમીન પર ગિરતા હૈ, લેકિન હકીકત મેં વો અલ્લાહ તઆલા કી હિફાઝત મેં ચલા જાતા હૈ''. [મોઅજમુલ ઔસત લિત્તબરાની: ૮૫૫૪, અન અલી ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ઈમામ બુખારી રહ.

આપ કા નામ મુહમ્મદ ઔર વાલિદ કા નામ ઈસ્માઈલ, આપ બુખારા કે રહને વાલે થે, આપ કી પૈદાઇશ ઉસી શહર મેં ૧૩ શાબાન સન ૧૯૪ હિજરી મેં હુઈ. બચપન હી મેં આપ કે વાલિદે મોહતરમ કા સાયા સર સે ઉઠ ગયા ઔર તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે સિર્ફ વાલિદા કા સહારા રેહ ગયા, બચપન હી મેં ઉન કી બીનાઈ ચલી ગઈ થી, વાલિદા કો બહોત સાદમા થા ઔર બારગાહે ઈલાહી મેં આહ વ ઝારી કરતી થીં, એક રાત હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ કો ખ્વાબ મેં દેખા, ફરમા રહે થે કે તેરી દુઆ કબૂલ હુઈ, સુબહ દેખા તો બેટે કી આંખોં મેં રૌશની લૌટ આઈ થી, આપ બડે ઝહીન વ ફતીન થે, બચપન હી સે હદીસ સુનને કા બેઇન્તેહા શૌક થા, ઇસ લિએ બહુત સારે મમાલિક કા સફર કિયા, કોઈ હદીસ સુનતે તો ફૌરન યાદ કર લેતે; ચુનાંચે ખુદ ફરમાતે થે કે મુજે એક લાખ સહી અહાદીસ ઔર દો લાખ ઇસ કે અલાવા યાદ હૈં. ઈસી શૌક વ જઝબે કી બિના પર અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો વો દિન દિખાયા કે લોગ આપ કો ''અમીરૂલ મોમિનીન ફિલ હદીસ'' કે લકબ સે યાદ કરને લગે. આપ ને તકરીબન ૨૩ કિતાબેં લિખી હૈં, જિન મેં સબ સે બુલંદ પાયા તસનીફ ''સહી બુખારી'' હૈ. આપ ને ઇસ કિતાબ કો લિખને મેં તક્વા વ તહારત કા બે ઈન્તેહા એહતેમામ કિયા કે જબ એક હદીસ લિખને કા ઈરાદા ફરમાતે તો પહલે ગુસ્લ કરતે, દો રકાત નમાઝ પઢતે ફિર ઉસ કે બાદ એક હદીસ તહરીર ફરમાતે, ઈસી તરહ સોલા સાલ કી મુદ્દત મેં યે કિતાબ મુકમ્મલ હુઈ, જિસ કો ''અસહહુલ કુતુબ બાદ કિતાબિલ્લાહ'' કા દર્જા હાસિલ હુઆ, ઔર યે અહાદીસ કે ઝખીરોં મેં સબ સે ઝિયાદા સહી તરીન કિતાબ માની ગઈ હૈ, ઈમામ બુખારી ને ૧૦ શવ્વાલ સન ૨૫૩ હિજરી મેં બાદ નમાઝે ઇશા ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	હીરા ઔર કોયલા

અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત દેખિયે ઉસ ને ઝમીન કે અંદર બહુત સી ધાત પૈદા કર દી હૈ, ઉન મેં સે પત્થર કી શકલ મેં હીરા ઔર કોયલા ભી નિકલતા હૈ, સાઇન્સદાનોં કા કેહના હૈ કે હીરા ઔર કોયલા એક હી જિન્સ કી દો અલગ અલગ શક્લેં હૈં; મગર વો હકીકત મેં કાર્બન (Corbon) હૈં. વો કૌન સી ઝાત હૈ જો કાર્બન જૈસી ચીઝ કો કભી હીરે કી શકલ દે કર રૌશન ઔર ચમકદાર બના દેતી હૈ ઔર કભી કોયલે કી શકલ દે કર ઉસે સિયાહ ઔર બદ સૂરત બના દેતી હૈ. યકીનન અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ જો એક જિન્સ કી ચીઝોં કો મુખ્તલિફ શક્લોં મેં તબ્દીલ કર દેતી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	શોહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ (ના મહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો, એક અન્સારી સહાબીને અર્ઝ કિયાઃ દેવર કે બારે મેં આપ ક્યા ફરમાતે હૈં? આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''દેવર તો (તુમ્હારે લિએ) મૌત હૈ'' (યાની જિસ તરહ મૌત સે બચા જાતા હૈ, ઈસી તરહ શૌહર કે ભાઈયોં સે બચના ચાહિએ ઔર પરદે કા એહતેમામ કરના ચાહિએ) [બુખારીઃ ૫૨૩૨, અન ઉકબા બિન આમિર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	રુકૂ મેં હાથોં કો ગુઠનોં પર રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ રુકૂ ફરમાતે, તો અપને હાથોં કો ગુઠનોં પર રખતે ઐસા લગતા થા જૈસે ઉન કો પકડ રખા હો ઔર દોનોં હાથોં કો મોડ કર પેહલુઓં સે અલગ રખતે થે. [તિર્મિઝીઃ ૨૬૦, અન અબી હુમૈદ સાઅદી ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ખાન-એ-કાબા કો દેખ કર દુઆ માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ચાર મૌકોં પર આસ્માન કે દરવાઝે ખોલ દિએ જાતે હૈં ઔર દુઆ કબૂલ હોતી હૈ, ઉન મેં સે એક કાબા શરીફ પર નઝર પડતે વક્ત (દુઆ કરના) હૈ".

[બૈહકી ફિસ્સુનનિલ કુબરા: ૩/૩૬૦, અન અબી ઉમામા ﷺ]

ફાયદા: સબ સે પેહલે કાબા પર જહાં સે નઝર પડ જાએ, હાથ ઉઠાએ ફિર દુઆ માંગે, ક્યોંકી યે દુઆ કી કબૂલિયત કા ખાસ વક્ત હૈ.

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝમીન ના હક લેને કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ ને કિસી દૂસરે કી જરા સી ભી ઝમીન ના હક લે લી, ઉસ કો કયામત કે રોઝ સાતવીં ઝમીન તક ધંસા દિયા જાએગા". [બુખારી: ૨૪૫૪, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મુઝે તુમ પર સબ સે ઝિયાદા ખૌફ ઈસ બાત કા હૈ કે કહીં અલ્લાહ તઆલા તુમ પર ઝમીન કી બરકાત કો ન ઝાહિર કરદે" પૂછા ગયા કે ઝમીન કી બરકાત સે ક્યા મુરાદ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "દુનિયા કી રંગીની, ઉસ કી ખૂબ સૂરતી ઔર ઝેબ વ ઝીનત".

[બુખારી: ૬૪૨૭, અન અબી સઈદ અલખુદરી ﷺ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર રસૂલ ﷺ કી ઈતાઅત કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુક્મ પર ચલેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસે બાગોં મેં દાખિલ કરેગા, જિન કે નીચે નેહરેં બેહતી હોંગી. વો હમેશા ઉસ બાગોં મેં રહેંગે ઔર યહી બહુત બડી કામયાબી હૈ". [સૂર-એ-નિસા: ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જિન કે અસરાત સે હિફાઝત

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુઝે એક મક્કાર જિન પરેશાન કરતા હૈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે કલિમાત કહો: ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ الَّتِي لَا يُجَاوِزُ هُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِي السَّمَاءِ وَمَا يَنْزِلُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمٰنُ))

ચુનાંચે વો સહાબી ﷺ કહતે હૈં કે મેં ને યે અમલ કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને મેરી વો પરેશાની ખત્મ કર દી". [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૫૩૯]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી જાનિબ મન્સૂબ ચીઝોં કી બેહુરમતી ન કરો ઔર ન હી અદબ વાલે મહીને કી ઔર ન ઉન કુરબાનિયોં કી જિન કે ગલે મેં કલાદા (યાની કુર્બાની કી અલામત કે પટ્ટે પડે હોં) ઔર ઉન લોગોં કી ભી બેઅદબી ન કરના જો અલ્લાહ કા ફઝલ ઔર ઉસ કી રઝામંદી તલબ કરને બૈતુલ્લાહ જા રહે હોં". [સૂર-એ-માઈદા: ૨]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઈમામ મુસ્લિમ રહ.

આપ કા ઈસ્મે ગિરામી મુસ્લિમ ઈબ્ને હજ્જાજ ઔર કુનિયત અબુલ હસન થી.આપ કી વિલાદત બા સઆદત સન ૨૦૪ હિજરી મેં અરબ કે મશહૂર કબીલા બનૂ કુશૈર મેં હુઈ,ઈબ્તિદાઈ તાલીમ અપને વતન નૈસાપૂર મેં હાસિલ કી, જબ કૂછ બડ઼ે હુએ તો ઈલ્મ કે લિયે દૂસરે મમાલિક મક્કા, કૂફા, ઈરાક, મિસ્ર વગૈરા કા સફર શૂરૂ કિયા ઔર વહાં જા કર બડ઼ે બડ઼ે મુહદ્દિસીન કી મજલિસોં મેં શિર્કત કી ઔર અપની ઈલ્મી પ્યાસ બુજાને લગે, યહાં તક કે લોગ આપ કો વક્ત કી ચંદ જલીલુલકદ્ર હસ્તિયોં મેં શુમાર કરને લગે, આપને અલગ અલગ ફન મેં કઈ કિતાબેં લિખી હૈં, જિન મેં સે હદીસ શરીફ કી એક કિતાબ ''સહી મુસ્લિમ'' હૈ, જિસ કો શુરૂ દિન સે વો મકામ વ મરતબા ઔર કુબૂલિયત હાસિલ હુઈ કે ઈસ કા શુમાર કુતુબે સિત્તા કી સહી તરીન કિતાબોં મેં હોને લગા, રેહતી દુનિયા તક કે તમામ ઈન્સાનોં બિલખુસૂસ મુસલમાનોં કે લિયે યે કિતાબ અઝીમુશ્શાન તોહફા હૈ, જો અપની હુસ્ને તરતીબ મેં બેમિસાલ ઔર સિહત મેં લાજવાબ હૈ, ઈસ મેં તકરીબન ચાર હઝાર હદીસેં હૈં, જિસ કો ઈમામ મુસ્લિમ નેં તીન લાખ હદીસોં મેં સે છાન કર લિખા હૈ. ૨૫ રજબુલ મુરજ્જબ ઈતવાર કે દિન સન ૨૬૧ હિજરી મેં અપને વતન નૈસાપૂર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — કંધે કા અચ્છા હો જાના

એક ગઝવે મેં હઝરત ખુબૈબ બિન યસાફ ؓ કો કંધે ઔર ગરદન કે બીચ મેં તલવાર લગી, જિસ કી વજહ સે વો હિસ્સા લટક પડ઼ા, વો આપ ﷺ કે પાસ આએ તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસ હિસ્સે પર અપના લુઆબે મુબારક (થૂક) લગાયા ઔર ફિર ઉસ કો જોડ઼ા, તો વો ચિપક કર ઠીક હો ગયા.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૨૪૨૭]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — નમાઝે અસ્ર કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને અસર કી નમાઝ છોડ઼ દી, તો ઉસ કા અમલ ઝાએ હો ગયા''.

[બુખારી:૫૫૩, અન બુરૈદા ؓ]

ફાયદા: દિન ઔર રાત મેં તમામ મુસલમાનોં પર પાંચોં નમાઝોં કો અદા કરના તો ફર્ઝ હૈ હી, લેકિન ખાસ તૌર સે અસર કી નમાઝ છોડ઼ને વાલોં કે હક મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા વઈદ બયાન ફરમાના ઈસ કી અહમિયત કો ઔર બઢ઼ા દેતા હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ કરના

હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં: મૈંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સુના આપ ﷺ ને ફરમાયા: જબ ઈન કલિમાત (ઈસ્મે આઝમ) ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الطَّاهِرِ الطَّيِّبِ الْمُبَارَكِ الْأَحَبِّ إِلَيْكَ))
સે દુઆ કી જાતી હૈ, તો કબૂલ હોતી હૈ, જબ સવાલ કિયા જાતા હૈ, તો અતા કિયા જાતા હૈ, જબ રહમ કી દુઆ કી જાતી હૈ, તો રહમ કિયા જાતા હૈ, જબ મુસીબત સે નજાત માંગી જાતી હૈ, તો નજાત હાસિલ હોતી હૈ''.

[ઈબ્ને માજા: ૩૮૫૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક આદમી કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, ઉસ ને કોઈ નેકી નહીં કી થી, હાં! સિર્ફ ઉસ ને રાસ્તે સે કાંટે કી ટેહની ઉઠા કર ફેંકી થી, યા(રાસ્તે પર) કોઈ દરખ્ત થા જિસે ઉસ ને કાટ ડાલા થા ઔર ઉસે કિનારે ડાલ દિયા થા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે ઈસ કે બદલે મેં જન્નત મેં દાખિલ કર દિયા''.

[અબૂ દાઊદ:૫૨૪૫,અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર વ ના ફરમાની કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શખ્સ મુંહ મોડ઼ેગા ઔર કુફ્ર કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બડ઼ા અઝાબ દેગા ફિર ઉન કો હમારે પાસ આના હૈ. ફિર હમારે ઝિમ્મે ઉન કા હિસાબ લેના હૈ''.

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૨૩ તા ૨૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કાફિરોં કે માલ સે તઅજ્જુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: તુમ ઉસ (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજ્જુબ મેં મત પડ઼ના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા કી ઝિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબ્તલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેંગે''. [સૂર-એ-તૌબા: ૫૫]

ખુલાસા: કાફિરોં કો માલ વ ઔલાદ જો દી જાતી હૈ, ઉસ કી ઝિયાદતી સે કિસી કો તઅજ્જુબ નહીં હોના ચાહિએ, ક્યોંકિ ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા ઉન ચીઝોં કે ઝરિએ ઉન કી ના ફરમાની ઔર બગાવત કી વજહ સે અઝાબ દેના ચાહતા હૈ.

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કાફિરોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કાફિર અપની ઝબાન કો એક યા દો ફરસખ (યાની તકરીબન બારા કિલો મીટર) તક ઝમીન પર ઘસીટતે હુએ ચલેગા, લોગ ઉસ કો રૌંદતે હુએ ઉસ પર ચલેંગે''.

[તિર્મિઝી:૨૫૮૦,અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ઓપરેશન સે ફોડે કા ઈલાજ

હઝરત અસ્મા બિન્તે અબી બક્ર ﷺ કહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં એક ફાડ઼ા નિકલ આયા, જિસ કા ઝિક્ર હુઝૂર ﷺ સે કિયા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઉસે ખોલ દે(ફોડ઼ દો) ઔર છોડ઼ો મત, વરના ગોંશ્ત ખાએગા ઔર ખૂન ચૂસેગા (યાની ઉસ કા ખરાબ માદ્દા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા, તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢ઼ા કર ગોશ્ત ઔર ખૂન કો બિગાડ઼તા રહેગા)''. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૫૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એ નૌજવાનોં કી જમાત! તુમ મેં સે જો નાન વ નફકા કી તાકત રખતા હો ઉસે ઝરૂર શાદી કર લેના ચાહિએ, ઈસ લિએ કે યહ આંખ ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત કા ઝરિયા હૈ ઔર જો ઈસ કી તાકત નહીં રખતા, તો ઉસે ચાહિએ કે રોઝા રખે, ઈસ લિએ કે યે ઉસ કી શહવત કો કમ કરને મેં મોઅસ્સિર હૈ''. [બુખારી: ૫૦૬૬, અન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ઈમામ અબૂ દાઊદ રહ.

આપ કા નામ સુલૈમાન ઔર વાલિદ કા નામ અશઅસ થા, અબૂ દાઊદ આપ કા શૂરૂ સે હી લકબ થા, આપ કી વિલાદત બા સઆદત સન ૨૦૨ હિજરી મેં શહર ''સજિસ્તાન'' મેં હુઈ. આપ ને ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિએ મિસ્ર, જઝિરા, ઈરાક ઔર ખુરાસાન વગૈરા કે સફર કિએ, આપ બડ઼ે બડ઼ે હુફ્ફાઝે હદીસ ઔર ફુકહા મેં સે એક હૈં, લેકિન ફન્ને હદીસ મેં આપ કા ખાસ મકામ હૈ, આપ કી શાન મેં યે કહા જાતા હૈ કે આપ કે લિયે, હદીસેં ઈસી તરહ આસાન ઔર સહલ કર દી ગઈ થીં, જિસ તરહ દાઊદ ﷺ કે લિએ લોહે કો નરમ કર દિયા ગયા થા ઔર બાઝ ઉલમા ફરમાતે હૈં કે ઈમામ અબૂ દાઊદ રહ. દુનિયા મેં હદીસ કે લિએ ઔર આખિરત મેં જન્નત કે લિએ પૈદા કિયે ગએ હૈં ઔર હમને ઉન સે અચ્છા ઔર અફઝલ કિસી કો નહીં દેખા, આપ ને બેશુમાર કિતાબેં લિખીં, જિન મેં બુલંદ પાયા કિતાબ ''સુનને અબી દાઊદ'' હૈ, જો ચાર હઝાર આઠ સો હદીસોં પર મુશ્તમિલ હૈ, આપ ખુદ ફરમાતે હૈં કે મૈંને આપ ﷺ કી પાંચ લાખ હદીસોં સે ચાર હઝાર આઠ સૌ હદીસેં ઈસ કિતાબ મેં લિખી હૈં. આપ કી વફાત બસરા મેં ૧૬ શવ્વાલ સન ૩૭૫ હિજરી કો હુઈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	બિજલી કોંદના

બારિશ કે આને સે પહલે આસમાન પર તેહ બ તેહ બાદલ જમા હોના શુરૂ હો જાતે હૈં, લેકિન અલ્લાહ કી કુદરત દેખિયે કે ઉન બાદલોં મેં ન કોઈ મશીન ફિટ હોતી હૈ ઔર ન હી કિસી કિસ્મ કા કોઈ જનરેટર લગા હોતા હૈ, મગર ઉસ ઘને બાદલોં મેં અલ્લાહ બિજલી કી ઐસી ચમક ઔર કડ઼ક પૈદા કર દેતા હૈ કે રાત કી તારીકી મેં ભી ઉજાલા ફૈલ જાતા હૈ ઔર કભી કભી ઈતની સખ્ત ગરજતી ઔર બિજલી કોંદતી હૈ કે દિલોં મેં ઘભરાહટ ઔર સારે માહોલ મેં ખૌફ તારી હો જાતા હૈ. બેશક યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી દલીલ હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ કે તુમ ઝરૂર બિઝ ઝરૂર ભલાઈયોં કા હુક્મ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી''.

[તિર્મિઝીઃ ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા ؓ]

ફાયદાઃ નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હેસિય્યત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અમામા કા શમ્લા છોડ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ અમામા બાંધતે, તો ઉસ કા શમ્લા અપને દોનોં કાંધોં કે દરમિયાન છોડ દેતે.

[તિર્મિઝીઃ ૧૭૩૬, અન અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અચ્છે અખ્લાક વાલે કા મરતબા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''યકીનન મોમિન અપને અચ્છે અખ્લાક કે ઝરિએ નફલ નમાઝેં પઢને વાલે રોઝેદાર શખ્સ કે મરતબે કો હાસિલ કર લેતા હૈ''. [અબૂ દાઊદ: ૪૭૯૮, અન આઇશા رضي الله عنها]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નમાઝ સે મુંહ મોડ઼ના

મેઅરાજ કી રાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ગુઝર ઐસે લોગોં પર હુઆ જિન કે સરોં કો કુચલા જા રહા થા, જબ સર કુચલ દિયા જાતા, તો દોબારા ફિર અપની હાલત પર લૌટ આતા, ફિર કુચલ દિયા જાતા. ઇસ અઝાબ મેં ઝર્રા બરાબર કમી નહીં હોતી થી, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત જિબ્રઇલ عليه السلام સે પૂછા: યે કૌન લોગ હૈં? હઝરત જિબ્રઇલ عليه السلام ને જવાબ મેં ફરમાયા: યે વો લોગ હૈં જિન કે ચેહરે નમાઝ કે વક્ત ભારી હો જાતે થે (યાની નમાઝ સે મુંહ ચુરાતે થે). [અત્તરગીબ વ ત્તરહીબ: ૭૯૫, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બે રગબતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દુનિયા મેં રગબત કરેગા ઔર ઉસ મેં લંબી લંબી ઉમ્મીદેં બાંધેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ કો દુનિયા મેં રગબત કે હિસાબ સે અંધા કરેગા ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે બે રગબતી કરેગા ઔર અપની ઉમ્મીદોં કો કમ કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બગૈર સીખે ઇલ્મ અતા કરેગા ઔર બગૈર કિસી રહનુમાઇ કે હિદાયત અતા ફરમાએગા''. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૯૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઇન (ઈમાન વાલોં) કે લિએ હમેશા રહને વાલે બાગ હૈં, જિન મેં વો દાખિલ હોંગે ઔર ઉસ કે માં બાપ, ઉન કી બિવિયોં ઔર ઉન કી ઔલાદ મેં જો (જન્નત) કે લાઇક હોંગે, વો ભી જન્નત મેં દાખિલ હોંગે ઔર હર દરવાઝે સે ફરિશ્તે ઉન કે પાસ યે કેહતે હુએ દાખિલ હોંગે: તુમ્હારે દીન પર મઝબૂત જમે રહને કી બદૌલત તુમ પર સલામતી હો, તુમ્હારે લિએ આખિરત કા ઘર કિતના ઉમ્દા હૈ!''. [સૂર-એ-રઅદ: ૨૩ તા ૨૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઔર ઉસકા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ગોશ્ત કો છુરી સે કાટ કાટકર ન ખાઓ, ઇસ લિયે કે યે અજમિયોં કા તરીકા હૈ, ઉસે દાંતોં સે નોચકર ખાઓ, ઇસ લિયે કે ઇસ તરહ ગોશ્ત ખાના લઝઝત બખ્શનેવાલા ઔર જલ્દ હઝમ કરનેવાલા હૈ. [અબૂ દાવૂદ : ૩૭૭૮, અન આઇશા رضي الله عنها]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''માંગને વાલોં કો, નરમી સે જવાબ દે દેના ઔર ઉસ કો માફ કર દેના ઉસ સદકા ઔર ખૈરાત સે બહેતર હૈ, જિસ કે બાદ તકલીફ પહોંચાઇ જાએ, અલ્લાહ તઆલા બડ઼ા બેનિયાઝ ઔર ગૈરતમંદ હૈ''. [સૂર-એ-બકરા:૨૬૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઈમામ તિર્મિઝી રહ.

આપ રહ. કા ઈસ્મે ગિરામી મુહમ્મદ બિન ઈસા, કુનિયત અબૂ ઈસા થી, આપ સન ૨૦૦ હિજરી કે કરીબ જૈહૂન નામી સમંદર કે સાહિલી ઈલાકે કે ''તિર્મિઝ'' નામી ગાંવ મેં પૈદા હુએ, વાલિદૈન કા સાયએ આતિફત મેં પલે બઢ઼ે ઔર ફિર ઈલ્મે નબ્વી હાસિલ કરને કી ખાતિર સમંદર કે ઉસ પાર ખુરાસાન, ઈરાક ઔર હરમૈન શરીફૈન કા સફર કિયા ઔર વહાં કે ઉલમા સે ખૂબ ઈસ્તિફાદા કિયા અલ્લાહ ને ગઝબ કા હાફિઝા દિયા થા, જિસ કી મજલિસ મેં ભી જાતે ઉસ મજલિસ મેં બયાન કી ગઈ સારી રિવાયતેં પેહલી હી બાર મેં હિફ્ઝ કર લેતે, બાદ મેં આપ ને હદીસ કી એક ઐસી કિતાબ લિખી જિસ ને ઈનકિલાબ બરપા કર દિયા ઔર ઉસ કી જામિઈય્યત ઔર હમાગીરી ને ઈલ્મી તબ્કે કો હૈરાન કર દિયા. ઉસ મેં સીરત, આદાબ, તફસીર, અકાઈદ,અહકામ, ફિત્નોં, કયામત કી નિશાનિયોં ઔર સહાબા ﷺ કે ફઝાઈલ કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, યહી વો કિતાબ હૈ જિસ કો હમ ઔર આપ ''જામિઅ તિર્મિઝી'' કે નામ સે જાનતે હૈં, ઈમામ તિર્મિઝી ફર્માતે હૈં: મૈંને અપની યે કિતાબ હિજાઝ, ઈરાક ઔર ખુરાસાન કે ઉલમા કે સામને પેશ કી, તો વો લોગ બહુત ખુશ હુએ. એક મરતબા ફરમાયા: જિસ કે ઘર મેં મેરી કિતાબ હોગી સમઝો ઉસ કે ઘર મેં નબી હૈ, જો બાત કરતે હૈં. અખીર ઉમ્ર મેં આપ કી બીનાઈ ચલી ગઈ, આપ ને ૧૩ રજબુલ મુરજ્જબ ૨૭૯ હિજરી કો ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — બકરિયોં કા અપને અપને માલિક કે પાસ ચલે જાના

ખૈબર મેં આપ ﷺ કિસી કિલે વાલોં સે મુકાબલા કર રહે થે, ઈતને મેં એક બકરિયાં ચરાને વાલા આયા ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર ફિર કેહને લગા: યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! ઈન બકરિયોં કો મૈં ક્યા કરૂં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુ ઈન કે મુંહ પર કંકરિયાં માર દે, અલ્લાહ તેરી અમાનત અદા કર દેગા ઔર ઈન સબ બકરિયોં કો અપને અપને ઘર પહુંચા દેગા'' ચુનાંચે ઉસ શખ્સ ને ઐસા હી કિયા, તો વો સબ બકરિયાં અપને અપને ઘર પહુંચ ગઈ.

[બૈહકી ફી દલાઈલુન્નુબુવ્વહ: ૧૫૬૩]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હજ કી ફર્ઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એ લોગો! તુમ પર હજ ફર્ઝ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો''.

[મુસ્લિમ: ૩૨૫૭,અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — આમાલ કી કબૂલિયત કી દુઆ

આમાલ કબૂલ હોને કે લિએ ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ:

﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમારે આમાલ ઔર દુઆઓં કો અપને ફઝલ સે કબૂલ ફરમાઈએ, બેશક આપ સુનને વાલે ઔર જાનને વાલે હૈં.

[સૂર-એ-બકરા: ૧૨૭]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કોઇ શખ્સ સિર્ફ અલ્લાહ કી ખુશનૂદી કે લિએ યતીમ કે સર પર હાથ ફેરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા હર બાલ કે બદલે મેં નેકિયાં અતા ફરમાતા હૈ ઔર જો યતીમ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરેગા, મૈં ઔર વો જન્નત મેં દો ઉંગલિયોં કી તરહ હોંગે''. હુઝૂર ﷺ ને શહાદત ઔર બીચ કી ઉંગલી કો ફૈલા કર બતાયા. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૬૪૯,અન અબી ઉમામા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	દીન કો ઝુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''મૈં ને તુમ કો એક ભડ़કતી હુઈ આગ સે ડરા દિયા હૈ. ઉસ મેં વહી બદ બખ્ત દાખિલ હોગા જિસ ને (દીન કો) જુટલાયા ઔર ઉસ સે મુંહ મોડ़ા''. [સૂરહ-એ-લૈલ: ૧૪ તા ૧૬]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ લોગો! તુમ્હારી ના ફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ હી પર પડ़ને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડ़ા ફાયદા ઉઠા લો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે, જો તુમ કિયા કરતે થે''.

[સૂરહ-એ-યૂનુસ: ૨૩]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા બાઝાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં એક બાઝાર હૈ, જિસ મેં ખરીદ વ ફરોખ્ત નહીં હૈ, ઉસ મેં સિર્ફ મર્દ ઔર ઔરતોં કી સૂરતેં હૈં, ઉન કો દેખ કર જબ આદમી કિસી શકલ કી તમન્ના કરેગા (કે મેં ભી ઇસ જૈસા હોતા) તો ઉસ કી શકલ વૈસી હી હો જાએગી''. [તિર્મિઝી: ૨૫૫૦,અન અલી رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	પછના લગાને કે ફવાઇદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : પછના લગાનેવાલા ક્યા હી અચ્છા બંદા હૈ ! ખૂન કો નિકાલતા હૈ, પીઠ કો હલ્કા કરતા હૈ ઔર બીનાઈ તેઝ કરતા હૈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૫૩, અન ઇબ્નિ અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ગુસ્સા શૈતાન કે અસર સે હોતા હૈ, શૈતાન કી પૈદાઇશ આગ સે હુઈ હૈ ઔર આગ પાની સે બુજાઇ જાતી હૈ, લિહાઝા જબ તુમ મેં સે કિસી કો ગુસ્સા આએ તો ઉસ કો ચાહિએ કે વુઝૂ કર લે''. [અબૂ દાઊદ: ૪૭૮૪,અન અતિય્યા رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑦ ઝિલહિજ્જા

નંબર① : ઈસ્લામી તારીખ	ઈમામ નસઈ રહ.

આપ કા નામ અહમદ બિન શુઐબ, કુનિયત અબૂ અબ્દુર્રહમાન હૈ, ખુરાસાન કે ''નસા'' નામી શહર મેં સન ૨૧૫ હિજરી મેં પૈદા હુએ, ઈબ્તિદાઈ તાલીમ અપને શહર મેં હાસિલ કી ઔર ફિર અપની ઈલ્મી પ્યાસ બુઝાને કે લિએ અપને શહર સે નિકલ કર ખુરાસાન, હિજાઝ, મિસ્ર, ઈરાક, જઝીરા ઔર શામ કા સફર કિયા ઔર ફિર મિસ્ર કો અપના વતન બના લિયા, વહીં દીન કી ઈશાઅત ઔર તદરીસે હદીસ મેં લગે રહે ઔર ઈતની શોહરત પાઈ કે ઉસ ઝમાને મેં મિસ્ર મેં ઉન કે બરાબર કોઈ ન થા,આપ ને હદીસ કી કઈ કિતાબેં લિખી, જિન મેં સે આપ કી કિતાબ ''અલ મુજ્તબા'' જો હમારે ઔર આપ કે દરમિયાન નસઈ શરીફ કે નામ સે મશ્હૂર હૈ, ''અસ્સુનનુલ કુબરા'' કા ઈખ્તિસાર હૈ. ઈમામ નસઈ એક તરફ હદીસ મેં માહિર થે, તો દૂસરી તરફ ફિકહે હદીસ ઔર રાવિયોં કો પરખને ઔર જાંચને મેં લા સાની થે, જિસ કા અંદાઝા આપ કી કિતાબ ''અલ મુજ્તબા'' સે હોતા હૈ કે આપ એક હી હદીસ કો બાર બાર લાતે હૈં ઔર અલગ અલગ મસાઈલ કા ઈસ્તિમ્બાત કરતે હૈં. ઉસ કે સાથ સાથ આપ બડ઼ે આબિદ વ ઝાહિદ થે, રાતોં કો ઈબાદત કરના આપ કા ખુસૂસી મામૂલ થા, ઝી કઅદા સન ૩૦૨ હિજરી મેં આપ મિસ્ર સે નિકલે ઔર ફલસ્તીન પહુંચે, પીર કે દિન સન ૩૦૩ હિજરી મેં આપ કી વફાત હુઈ.

નંબર② : અલ્લાહ કી કુદરત	મુખ્તલિફ તરીકે સે પાની કા ઉતરના

અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત ભી બડ઼ી અજીબ હૈ કે કભી બગૈર કિસી બાદલ કે શબનમ કી શકલ મેં પાની ઉતાર દેતા હૈ, જિસ કે ઝરિએ હર ચીઝ નમ ઔર તર હો જાતી હૈ ઔર સૂરજ કી ગરમી ઔર તપિશ સે હિફાઝત હો જાતી હૈ ઔર કભી શદીદ બારિશ બરસા કર હલાકત વ તબાહી કા માહોલ પૈદા કર દેતા હૈ ઔર કભી બરફ ઔર ઓલે બરસા કર સખ્ત સર્દી કા સમાં પૈદા કર દેતા હૈ. ઔર બરફીલે પહાડ઼ ઔર હસીન વાદિયાં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી હમ્દ વ સના મેં મસરૂફ હો જાતે હૈં, આસમાન સે શબનમ, બારિશ, બરફ વ ઓલે બરસા કર મોસમોં કો બદલના અલ્લાહ કી કુદરત કી ઝબરદસ્ત દલીલ હૈ.

નંબર③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	આપ ﷺ કી આખરી વસિય્યત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આખરી વસિય્યત યે ઈર્શાદ ફરમાઈ: ''નમાઝ કો (પાબંદી સે પઢ઼તે રહા કરો) ઔર અપને ગુલામોં (ઔર નોકરોં) કે બારે મેં અલ્લાહ તઆલા સે ડરો'', યાની ઉન કે હુકૂક અદા કરો.

[અબૂ દાઊદ: ૫૧૫૬, અન અલી ؓ]

નંબર④ : એક સુન્નત કે બારે મેં	કુર્તે કી આસ્તીન ગટ્ટોં તક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે કુર્તે કી આસ્તીન ગટ્ટોં તક હોતી થી. [અબૂ દાઊદ: ૪૦૨૭, અન અસ્મા બિન્તે યઝીદ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અરફા કે દિન રોઝા રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "અરફા કે દિન કા રોઝા રખના એક સાલ અગલે એક સાલ પિછલે ગુનાહોં કો માફ કર દેતા હૈ".

[સહી ઈબ્ને ખુઝૈમાઃ ૩૦૩૪]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	નમાઝ દિખલાવે કે લિએ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "જો શખ્સ નમાઝ ઈસ લિએ પડ઼ે તાકે લોગ ઉસે દેખેં ઔર જબ તન્હાઈ મેં જાએ, તો નમાઝ ખરાબ પઢ઼ે, તો યે ઐસી ખરાબ બાત હૈ, જિસ કે ઝરિએ વો અલ્લાહ કી તૌહીન કર રહા હૈ".

[બૈહકીઃ ૨/૨૯૦ અન ઈબ્ને મસ્ઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બચો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ "યે દુનિયા મેરે સામને ઝાહિર હુઈ, તો મૈં ને ઉસ સે કહાઃ તુ મુઝ સે દૂર હટ જા, ફિર વો જાતે હુએ કેહને લગીઃ આપ (ﷺ) તો મુઝ સે બચ ગએ હૈં, મગર આપ (ﷺ) કે બાદ આને વાલે મુઝ સે ન બચ સકેંગે".

[બૈહકી શોઅબિલ ઈમાનઃ ૧૦૧૨૮, અન અબી બક્ર સિદ્દીક رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કા નૂર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "જિસ દિન ઈમાન વાલે મર્દ ઔર ઈમાન વાલી ઔરતોં કો દેખોગે કે ઉન કા નૂરે(ઈમાન)ઉન કે આગે ઔર ઉન કી દાહની તરફ દૌડતા હોગા(ઉન સે કહા જાએગા) આજ તુમ કો ઐસૈ બાગોં કી ખુશ ખબરી દી જાતી હૈ, જિન કે નીચે નેહરેં જારી હૈં, વો ઉન બાગોં મેં હમેશા રહેંગે. યે (નૂરે બશારત હી) બડ઼ી કામ્યાબી હૈ".

[સૂર-એ-હદીદઃ ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	આસેબી અસરાત કા ઈલાજ

હઝરત અબૂ લૈલા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈં ખિદમતે નબ્વી મેં હાઝિર થા કે એક દેહાતી આયા ઔર કેહને લગાઃ મેરે ભાઈ કો તકલીફ હૈ, આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ ક્યા તકલીફ હૈ? ઉસ ને કહાઃ કુછ અસરાત હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયાઃ "ઉસે મેરે પાસ લાઓ" ચુનાંચે લાયા ગયા, તો હુઝૂર ﷺ ને ચંદ આયતેં પઢ઼ કર દમ ફરમાદીં, જિસ સે વો બિલ્કુલ ઠીક હો ગયા, વો આયતેં યે હૈંઃ સૂર-એ-ફાતિહા, શુરૂ સૂર-એ-બકરા કી ચાર આયતેં ઔર દરમિયાન કી દો આયતેં (وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ) ઔર આયતુલ કુર્સી ઔર સૂર-એ-બકરા કી આખરી તીન આયતેં ઔર સૂર-એ-આલે ઈમરાન કી એક આયત (شَهِدَ اللّٰهُ) ઔર સૂર-એ-આરાફ કી એક આયત (إِنَّ رَبَّكُمُ) ઔર સૂર-એ-મોમિનૂન કી એક આયત (وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ) ઔર સૂર-એ-જિન કી એક આયત (وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ) ઔર શુરૂ સૂર-એ-સાફફાત કી દસ આયતેં ઔર સૂર-એ-હશ્ર આખરી તીન આયતેં ફિર (قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ) (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ) (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ).

[ઈબ્ને માજાઃ ૩૫૪૯]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ "તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઉસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો યકીનન ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ".

[સૂર-એ-બકરાઃ ૨૮૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૮) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ | **ઈમામ ઈબ્ને માજા રહ.**

આપ રહ. કા નામ મુહમ્મદ કુનિયત અબૂ અબ્દુલ્લાહ વાલિદ કા નામ યઝીદ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન માજા કઝવીની હૈ. જદ્દે અમજદ કી તરફ નિસ્બત કરતે હુએ ઇબ્ને માજા કહા જાતા હૈ. આપ સન ૨૦૯ હિજરી મેં ઈરાક કે મશ્હૂર શહર કઝવીન મેં પૈદા હુએ, ઇબ્ને માજા ને ઇલ્મે હદીસ વ તફસીર ઔર તારીખ મેં મહારત હાસિલ કરને કે લિએ મુખ્તલિફ મમાલિક કા સફર કિયા, ઔર માહિરીન ઉલમા ઔર અસાતિઝા સે ઇલ્મ હાસિલ કર કે ફન કે ઈમામ બન ગએ. ઉન્હોં ને હદીસ વ તફસીર ઔર તારીખ મેં બહુત સી મુફીદ કિતાબેં લિખી હૈં, મગર ઉન મેં સબ સે ઝિયાદા મશ્હૂર કિતાબ ''સુનને ઇબ્ને માજા'' હૈ, જો ''સિહા સિત્તા'' યાની હદીસ કી છે મશ્હૂર કિતાબોં મેં સે એક હૈ. જિસ મેં ચાર હઝાર હદીસોં કો બયાન કિયા ગયા હૈ. ઉન કી યે કિતાબ હુસ્ને તરતીબ ઔર બિલા તકરારે અહાદીસ ઔર દૂસરી કુતુબે હદીસ કે મુકાબલે મેં તૌહીદ વ અકાઈદ કો બયાન કરને મેં લા જવાબ વ બે મિસાલ હૈ, જબ ઉન્હોં ને ઈસ કિતાબ કો તાલીફ કર કે ઈમામ અબૂ ઝુરઆ રાઝી કે સામને પૈશ કિયા તો ઉન્હોં ને ઉસ કો દેખ કર ફરમાયા: ''અગર યે કિતાબ લોગોં કે હાથોં મેં આ ગઈ તો મુઝે ડર હે કે કહીં દૂસરી અહાદીસ કી કિતાબેં ન છોડ઼ બૈઠેં''. આખિર દીની ખિદમત અંજામ દેતે હુએ ૨૨/રમઝાનુલ મુબારક બરોઝ પીર સન ૨૭૩ હિજરી મેં વફાત પાઈ ઔર મંગલ કે દિન દફન કિએ ગએ.

નંબર(૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | **થોડ઼ે સે છુહારોં મેં બરકત**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ઉમર رضي الله عنه કો હુક્મ દિયા કે કબીલએ મુઝૈના કે ચાર સો સવારોં કો સફર મેં ખાને કે લિએ કુછ સામાન દે દો, હઝરત ઉમર رضي الله عنه ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! મેરે પાસ કોઈ ચીઝ ઐસી નહીં જો મૈં ઉન કો દે સકું. આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''જાઓ તો સહી'' હઝરત ઉમર رضي الله عنه ઉન લોગોં કો અપને ઘર લે ગએ, ઘર પર થોડ઼ે સે છુહારે રખે હુએ થે, વો ઉન લોગોં કે દરમિયાન તકસીમ કર દિયા. હઝરત નુઅમાન બિન મુકરિન ફરમાતે હૈં: (તકસીમ કે બાદ ભી) છુહારે જિતને થે ઉતને હી બાકી રહે (ઉન મેં કુછ કમી નહીં હુઈ).

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૨૧૧૨, અન નુઅમાન બિન મુકરિન رضي الله عنه]

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | **તકબીરાતે તશ્રીક**

નવીં ઝિલ હિજ્જા કી ફજર કી નમાઝ સે તેરહવીં ઝિલ હિજ્જા કી અસર તક હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ હર મુસલમાન મર્દ વ ઔરત પર તકબીરે તશ્રીક કેહના ઝરૂરી હૈ.

((اَللّٰهُ أَكْبَرُ اَللّٰهُ أَكْبَرُ. لَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ. وَاللّٰهُ أَكْبَرُ اَللّٰهُ أَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ))

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | **ખૈર વ ભલાઈ કી દુઆ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ خَزَائِنُهُ بِيَدِكَ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં તુઝ સે ઉન તમામ ભલાઇયોં કા સવાલ કરતા હું, જિન કે ખઝાને તેરે કબ્ઝે મેં હૈં.

[મુસ્તદરક: ૧૯૨૪, અન ઇબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નમાઝ મેં કુર્આને કરીમ કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફર્માયાઃ ''નમાઝ મેં કુર્આન શરીફ કી તિલાવત, નમાઝ સે બાહર કી તિલાવત સે બેહતર હૈ ઔર નમાઝ સે બાહર કી તિલાવતે કુર્આન "سُبْحَانَ اللّٰهِ" ઔર "اَللّٰهُ اَكْبَرُ" કી તસ્બીહ પઢ્ને સે અફઝલ હૈ, "سُبْحَانَ اللّٰهِ" ઔર "اَللّٰهُ اَكْبَرُ" કી તસ્બીહ સદકે સે અફઝલ હૈ, ઔર સદકા રોઝે સે અફઝલ હૈ ઔર રોઝા જહન્નમ સે બચને કી ઢાલ હૈ''. [બૈહકીઃ ૧૬૭,અન આયશા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝલીલ તરીન લોગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી મુખાલિફત કરતે હૈં, તો યહી લોગ (અલ્લાહ કે નઝદીક) બડ઼ે ઝલીલ લોગોં મેં દાખિલ હૈં''. [સૂર-એ-મુજાદલાઃ ૨૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુન્યવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતા હૈ બેહિસાબ રિઝક દેતા હૈ ઔર જિસ કો ચાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ; ઔર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખુશ હોતે હૈં (ઔર ઉસ કે ઐશ વ ઈશ્રત પર ઈતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડ઼ા સા સામાન હૈ''. [સૂર-એ-રઅદ:૨૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કી સફેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અહલે જન્નત કી એક સૌ બીસ સફેં હોંગી, ઉન મેં અસ્સી સફેં ઈસ ઉમ્મત કી ઔર ચાલીસ બાકી ઉમ્મતોં કી હોંગી''. [તિર્મિઝીઃ ૨૫૪૬,અન બુરૈદા ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બીમારી સે મુતઅલ્લિક અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જબ તુમ્હેં માલૂમ હો કે ફુલાં જગા તાઊન (પ્લેગ) ફૈલા હુવા હૈ, તો વહાં મત જાઓ ઔર જિસ જગા તુમ રેહ રહે હો વહાં તાઊન ફૈલ જાએ, તો ઉસ જગા સે (બિલા ઝરૂરત) મત નિકલો''. [બુખારીઃ ૫૭૨૮, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ؓ]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''એક દૂસરે સે હસદ ન કરો, ખરીદ વ ફરોખ્ત મેં ધોકા દેને કે લિએ બોલી મેં ઈઝાફા ન કરો (યાની બઢ઼ા ચઢ઼ા કર ન બોલો) એક દૂસરે સે દુશ્મની ન રખો, એક દૂસરે સે મુંહ ન ફેરો ઔર તુમ મેં સે કોઈ દૂસરે કે સૌદે પર સૌદા ન કરે''. [મુસ્લિમઃ ૬૫૪૧,અન અબી હુરૈરહ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૯) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત જુનૈદ બગદાદી રહ.

હઝરત જુનૈદ બગદાદી રહ. બડે પાએ કે બુઝુર્ગ ઔર તીસરી સદી કે ઈલ્મ વ મારિફત કે ઈમામ થે, હઝરત સિર્રી સકતી રહ. આપ કે મામૂં ઔર શૈખ ઔર મુરબ્બી થે. સાત સાલ કી ઉમ્ર મેં જબ ઉન સે શુક્ર કે બારે મેં પૂછા તો ફરમાયાઃ શુક્ર કી તારીફ યે હૈ કે જબ અલ્લાહ તઆલા કોઈ નેઅમત અતા કરે, તો ઉસ કી વજહ સે કભી નેઅમત દેને વાલે કી નાફરમાની ન કરે. યે સુન કર લોગોં ને કહા આપ કી કુવ્વતે ગોયાઈ અલ્લાહ કા અતિય્યા હૈ. હઝરત સુફિયાન સૌરી સે ફિકહ કી તાલીમ મુકમ્મલ ફરમાઈ ઔર બીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈફતા કી સનદ પર ફાઈઝ હો ગએ, કુર્આન વ હદીસ કે બારે મેં ફરમાયા કરતેઃ જો શખ્સ કુર્આને કરીમ કા હાફિઝ ઔર હદીસે રસૂલ કા કાતિબ ન હો, ઉસ કી ઈત્તિબા ન કિયા કરો, કયોંકી હમારે મઝહબ કી બુનિયાદ કુર્આન વ હદીસ હૈ. વો ઈલ્મે શરીઅત કે સાથ સાથ ઈલ્મે તરીકત કે ભી ઈમામ થે, અપને બારે મેં ફરમાયા કરતે કે મુઝે સુલૂક વ મારિફત કા બુલંદ તરીન મકામ ફાકા કશી, તર્કે દુનિયા ઔર શબ બેદારી સે હાસિલ હુઆ હૈ. વઅઝ ગોઈ સે દૂર ભાગતે થે; એક મરતબા ખ્વાબ મેં હુઝૂર ﷺ ને વઅઝ કેહને કા હુકમ દિયા, તો બયાન કરના શુરૂ કર દિયા, જિસ કો સુન કર બહુત સે લોગ ઈમાન કબૂલ કર લેતે થે. મૌત કે વક્ત ઝિક્ર મેં મસરૂફ થે કે ઈસી હાલ મેં સન ૨૯૭ હિજરી મેં જુમા કે દિન અપને માલિકે હકીકી સે જા મિલે ઔર ઈમામ કર્ખી કે કબ્રસ્તાન ''શોનેઝિયા'' મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	ચ્યૂંટી અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ

ચ્યૂંટી ભી અલ્લાહ કી અજીબ મખ્લૂક હૈ, ઈતને છોટે સે જાનવર મેં અલ્લાહ તઆલા ને આંખ નાક કાન દિલ વ દિમાગ હાથ પૈર કિતની કારીગરી સે બનાએ. ફિર ઈન કો સોચને, સમઝને ઔર સૂંઘને કી બે પનાહ સલાહિયતોં સે નવાઝા. વો એક મીલ કી દૂરી સે મીઠી ચીઝોં કા સૂંઘ કર પતા લગા લેતી હૈ. ચ્યૂંટીયોં કી સરદાર કો જબ કોઈ ચીઝ મિલતી હૈ, તો વો અપને માતહત તમામ ચ્યૂંટીયોં કો બુલાતી હૈ ઔર વો ઉસ ચીઝ કો ઉઠા કર અપને બિલોં મેં લે જાતી હૈં; અગર કિસી દાને કે જમને કા ખતરા મહસૂસ કરતી હૈં, તો ઉસ કે ટુકડે કર દેતી હૈં ઔર ગરમી કે મૌસમ મેં સરદી કે લિએ ઔર ઈસી તરહ બરસાત કા મૌસમ આને સે પેહલે હી ઝખીરા જમા કર લેતી હૈં, બગૈર કિસી મશીન વ આલા કે ગરમી ઔર બરસાત કે મૌસમ કી ખબર ઉન્હેં કિસ ને દી? ઈતની છોટી સી મખલૂક કો ઐસે ઐસે હુનર સિખા દેના અલ્લાહ કી કુદરત કા કરિશ્મા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝ કે લિએ મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''તુમ મેં સે જો શખ્સ અચ્છી તરહ મુકમ્મલ તૌર પર વુઝૂ કરતા હૈ, ફિર સિર્ફ નમાઝ હી કે ઈરાદે સે મસ્જિદ મેં આતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદે સે ઐસે ખુશ હોતે હૈં જૈસે કે કિસી દૂર ગએ હુએ રિશ્તેદાર કે અચાનક આને સે ઉસ કે ઘર વાલે ખુશ હોતે હૈં''. [ઈબ્ને ખુઝૈમાઃ ૧૪૧૧, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	કુર્તે કા ઈસ્તેમાલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો કપડોં મેં કમીઝ બહુત પસંદ થી. [અબૂ દાઊદ: ૪૦૨૬, અન ઉમ્મે સલમા ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ ૩૩ મરતબા "سُبْحَانَ اللهِ" ૩૩ મરતબા "اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ" ઔર ૩૪ મરતબા "اَللّٰهُ اَكْبَرُ" કેહતા હૈ, વો કભી નુકસાન મેં નહીં રહતા''.

[મુસ્લિમ: ૧૩૪૯, અન કઅબ બિન ઉજરા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઔરતોં કા ખુશ્બૂ લગા કર બાહર નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ઔરત ઈત્ર લગા કર લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે, તાકે લોગ ઉસ કી ખુશ્બૂ મહસૂસ કરેં, તો વો ઝાનિયા હૈ ઔર હર (દેખને વાલી) આંખ ઝિનાકાર હોગી''.

[તિર્મિઝી: ૨૭૮૬, અન અબી મૂસા ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ મેં સે કયામત કે દિન મુઝ સે ઝિયાદા કરીબ વો શખ્સ હોગા, જો દુનિયા સે ઈસી તરહ નિકલ આએ, જિસ તરહ મૈં છોડ઼ કર જા રહા હું, અલ્લાહ કી કસમ! મેરે સિવા તુમ મેં સે હર એક દુનિયા કી કિસી ન કિસી ચીઝ મેં ફંસા હુઆ હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૦૯૪૭, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા મૌસમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન (અહલે ઈમાન) કે સબ્ર કે બદલે મેં (ઉન્હેં) જન્નત ઔર રેશમી લિબાસ અતા કિયા જાએગા, ઉન કી યે હાલત હોગી કે જન્નત મેં મસેહરિયોં પર તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે, વહાં ઉન્હેં ન ગરમી કા એહસાસ હોગા ઔર ન વો સરદી મહસૂસ કરેંગે''. [સૂર-એ-દહર:૧૨ તા ૧૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	નઝર લગને સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને કોઈ ઐસી ચીઝ દેખી જો ઉસે પસંદ આ ગઈ, ફિર ઉસ ને (مَا شَاءَ اللهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ) કેહ લિયા, તો ઉસ કી નઝર સે કોઈ નુક્સાન નહીં પહૂંચેગા''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૧૭૬૬૬, અન અનસ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: (એ મુહમ્મદ ﷺ) આપ કેહ દીજિએ કે અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા સે મોહબ્બત રખતે હો, તો તુમ લોગ મેરી પૈરવી કરો, અલ્લાહ ભી તુમ સે મોહબ્બત કરેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહોં કો બખ્શ દેગા. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન:૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | સુલ્તાન મહમૂદ ગઝનવી રહ.

સુલ્તાન મહમૂદ ગઝનવી રહ. ઈસ્લામી તારીખ મેં બડ઼ે નામવર બાદશાહ ગુઝરે હૈં, આપ અમીર સુબુકતગીન કે બેટે થે, સન ૩૫૭ હિજરી મેં પૈદા હુએ ઔર આલા તાલીમ હાસિલ કી. વાલિદ સાહબ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ હુકૂમત કી બાગ ડોર સંભાલી ઔર ઉસ કો મઝબૂત કરતે ચલે ગએ, આપ ને અપને દૌરે હુકૂમત મેં કઈ ઈલાકે ફતહ કિએ ઔર અમન વ અમાન કાઈમ કિયા. જુલ્મ વ ઝિયાદતી કો બિલ્કુલ પસંદ નહીં કરતે થે, મુસ્લિમ વ ગૈર મુસ્લિમ હર એક કે સાથ ઇન્સાફ કા મામલા કરતે થે. રિઆયા કી પૂરી ખબર રખતે થે ઔર ઉન કી ઝરૂરિયાત કો બડ઼ે એહતેમામ સે પૂરા કરતે. ગૈર મુસ્લિમોં કે મઝહબ ઔર ઉન કી ઈબાદત ગાહોં કા ભી બડ઼ા લિહાઝ રખતે થે, ઉન કો ઉન કા પૂરા હક દેતે ઔર મઝીદ ઇનામાત સે ભી નવાઝતે, અલબત્તા બેહયાઈ ઔર ફિતનોં કે અડ્ડોં કો બેખૌફ વ ખતર સફહ-એ-હસતી સે મિટા દેતે. સુલ્તાન મહમૂદ રહ. ઇલ્મ વ ફઝલ મેં ભી બહુત આગે થે, અહલે ઈલ્મ ઔર અસ્હાબે કમાલ કે બડ઼ે કદરદાં થે. ખાસ ગઝની મેં બહુત બડ઼ા મદ્રસા તામીર કરાયા ઔર ઉસ કે ઇખરાજાત કે લિએ એક બડ઼ા ફંડ મુકર્રર કર દિયા, આપ કે દારૂસ્સલતનત મેં ઈતને અરબાબે કમાલ જમા હો ગએ થે કે એશિયા કે કિસી બાદશાહ કો યે ફખ્ર હાસિલ ન થા. તકરીબન ૩૫ સાલ તક ઈકિતદાર કો રૌનક બખ્શને કે બાદ યે આદિલ, મુન્સિફ, રિઆયા પરવર, ખુદા તરસ, ઉલમા નવાઝ ઔર અઝીમ કાઇદ વ સરબરાહ સન ૪૨૧ હિજરી મેં ઈસ દારે ફાની સે રૂખ્સત હો ગયા; જિસ કે મિસાલી કારનામે કયામત તક તારીખ કે ઔરાક મેં મહફૂઝ રહેંગે.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | હઝરત હુઝૈફા رضي الله عنه કો સર્દી કા એહસાસ ન હોના

હઝરત હુઝૈફા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં: "ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર સખ્ત ઠંડી હવા ચલ રહી થી, ઐસે વક્ત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "હૈ કોઈ જો મેરે પાસ દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આએ, તો (ઠંડી કી વજહ સે) કોઈ ભી ખડ઼ા ન હુઆ, દુસરી મરતબા ફરમાયા: ફિર ભી કોઈ ખડ઼ા ન હુઆ, જબ તીસરી મરતબા ભી કોઈ ખડ઼ા ન હુઆ તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફર્માયા "એ હુઝૈફા! તુમ ખડ઼ે હો જાઓ ઔર દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આઓ, હઝરત હુઝૈફા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં ચુંકી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અબ મેરા નામ લે હી લિયા થા, ઈસ લિએ ખડ઼ા હોના ઝરૂરી થા, બહર હાલ મેં ખડ઼ા હો ગયા ઔર વહાં સે ચલા, તો (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બાત માનને કી બરકત સે) મુજે રાસ્તે મેં ઝર્રા બરાબર ભી ઠંડી મહસૂસ નહીં હુઈ, યહાં તક કે મૈં વાપસ ભી આ ગયા, ઐસા લગ રહા થા ગોયા કે મૈં સખ્ત ગરમી મેં ચલ રહા હૂં". [મુસ્લિમ: ૪૬૪૦]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | દાઢ઼ી રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "મુછોં કો કતરવાઓ ઔર દાઢી કો બઢાઓ".

[બુખારી: ૫૮૯૩, અન ઇબ્ને ઉમર رضي الله عنه]

ફાયદા: દાઢી રખના ઇસ્લામ મેં વાજિબ ઔર ઇસ્લામી શિઆર મેં સે હૈ, ઇસ લિએ તમામ મુસલમાનોં કે લિએ ઈસ પર અમલ કરના ઇન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	હજ કે મૌકે પર દુઆ પઢ઼ના

હજ કે મૌકે પર ઈસ દુઆ કો પઢતે રહના ચાહિએ:

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

તર્જમા: એ હમારે પરવરદિગાર! હમ કો અપના ફરમાંબરદાર બના લીજિએ ઔર હમારી ઔલાદ મેં સે ભી એક ઐસી જમાત પૈદા ફરમા, જો આપ કી ફરમા બરદાર હો ઔર હમ કો હમારે હજ કે અહકામ સિખા દીજિએ ઔર હમારી તૌબા કબૂલ ફરમા, ક્યોંકિ આપ હી તૌબા કબૂલ કરને વાલે ઔર રહમ કરને વાલે હૈં.

[સૂર-એ-બકરા: ૧૨૮]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઘર મેં નવાફિલ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ મસ્જિદ મેં (ફર્ઝ) નમાઝ અદા કર લે, તો અપની નમાઝ મેં સે કુછ હિસ્સા ઘર કે લિએ ભી છોડ઼ દે, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા બંદે કી (નફલ) નમાઝ કી વજહ સે ઉસ કે ઘર મેં ખૈર નાઝિલ કરતે હૈં''.

[મુસ્લિમ: ૧૮૨૨, અન જાબિર رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બિલા શુબા અલ્લાહ તઆલા શિર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શિર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો ચાહેગા, માફ કર દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડ઼ા જૂટ બોલા''.

[સૂર-એ-નિસા: ૪૮]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રહને વાલી ચીઝ હૈ''.

[સૂર-એ-નહલ: ૯૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	દોઝખ કી ગહરાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''એક પત્થર કો જહન્નમ કે કિનારે સે ફેંકા ગયા, વહ સત્તર સાલ તક ઉસ મેં ગિરતા રહા; મગર ઉસ કી ગેહરાઈ તક નહીં પહુંચ સકા''.

[મુસ્લિમ: ૭૪૩૫, અન ઉતબા બિન ગઝવાન رضي الله عنه]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	જુઝામ (યાની કોઢ઼) કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા ''સાત દિન તક રોઝાના સાત મરતબા મદીના કી અજ્વહ ખજૂરોં કા ઈસ્તેમાલ જુઝામ (કોઢ઼) કે લિએ ફાયદામંદ હૈં''.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૩૩૨, અન આયશા رضي الله عنها]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ મેં સે કોઈ ઘર મેં દાખિલ હોને કે લિએ તીન મરતબા ઈજાઝત માંગે ઔર ઉસ કો ઈજાઝત ન મિલે, યા કોઈ જવાબ ન મિલે તો ઉસ કો વાપસ હો જાના ચાહિએ''.

[અબૂ દાઊદ: ૫૧૮૧, અન અબી મૂસા رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	ઈમામ ગઝાલી રહ.

હુજ્જતુલ ઈસ્લામ ઈમામ ગઝાલી રહ. કા શુમાર તારીખે ઈસ્લામ કી અઝીમ શખ્સિયતોં મેં હોતા હૈ. આપ કા નામ મુહમ્મદ ઔર કુનિયત અબૂ હામિદ થી. સન ૪૫૦ હિજરી મેં ઈરાક કે ઈલાકે તાહિરાન મેં પૈદા હુએ. ઈબ્તિદાઈ તાલીમ અપને વતન મેં હાસિલ કરને કે બાદ નૈશાપૂર જા કર ઈમામુલ હરમૈન કે હલ્ક-એ-દર્સ મેં શામિલ હો ગએ. થોડે હી દિનોં મેં આપ કા શુમાર અપને ઝમાને કે બડે ઉલમા મેં હોને લગા. ઔર સિર્ફ ૩૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં નિઝામુલ મુલ્ક ને બગદાદ કે મદ્રસ-એ-નિઝામિયહ કી સદારત કે લિએ આપ કા ઈન્તેખાબ કિયા જો ઉસ વક્ત એક આલિમ કે લિએ સબ સે બડી ઈઝઝત ઔર શર્ફ કી બાત થી. આપ ને અપને ઈલ્મી વ અમલી કમાલાત કે ઝરિએ આલમે ઈસ્લામ કે દિલ વ દિમાગ પર ગેહરા અસર ડાલા ઔર અલ્લાહ તઆલા ને આપ કે ઝરિએ ઉમ્મતે મુસ્લિમા કો બેહદ નફા પહુંચાયા. અપને તઝકિય-એ-નફસ કે લિએ તકરીબન ૧૨ સાલ જંગલોં મેં ગાઈબ રહે, ફિર લોગોં કે સામને આએ ઔર તઝકિય-એ-નફસ પર એક કિતાબ લિખી જો ''અહયાઉલ ઉલૂમ'' કે નામ સે ખવાસ વ અવામ દોનોં તબકો મેં બેહદ મકબૂલ હુઈ ઔર ઉમ્મતે મુસ્લિમા કે એક બડે તબકે ને ઉસ સે ફાયદા ઉઠાયા. આપ કી વફાત સન ૫૦૫ હિજરી કો ૫૫ સાલ કી ઉમ્ર મેં હુઈ ઔર આપ વહીં મદફૂન હૈં.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	પહાડોં મેં કુદરત કા નમૂના

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર બુલંદ ઔર ઊંચે ઊંચે પહાડ બનાએ, જિસ કી ચોટિયાં બાદલોં સે ભી ઊપર તક પહુંચી હુઈ હોતી હૈં, ઔર ફિર ઉસી પહાડોં સે નદિયાં, સમંદર, દરિયા, ઝીલ ઔર મીઠે મીઠે પાની કે ચશ્મે જારી કિએ, જિસ સે તમામ મખ્લૂક અપની અપની પ્યાસ ઔર ઝિંદગી કી ઝરૂરિયાત પૂરી કરતી હૈં, પાની કે યે બેહતે હુએ ચશ્મે, મઝબૂત ઔર સખ્ત ચટાનોં સે જારી હો કર ખુદા કી અઝીમ કુદરત કા નમૂના દુનિયા કી નિગાહોં કે સામને પૈશ કર રહે હૈં.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ તો પરહેઝગારોં કા હૈ''. [સૂર-એ-તાહા: ૧૩૨]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	બાત ઠહર ઠહર કર ઔર સાફ સાફ કરના

હઝરત આયશા ﵂ ફરમાતી હૈં કે હુઝૂર ﷺ કી બાત જુદા જુદા હોતી થી, જો સુનતા, સમઝ લેતા થા. [અબૂ દાઊદ: ૪૮૩૯]

ફાયદા: જબ કિસી સે બાત કરો, તો સાફ સાફ બાત કરો, તાકે સુનને વાલે કો સમઝને મેં કોઈ પરેશાની ન હો, યહ આપ ﷺ કી સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બારા રકાત નફલ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જો શખ્સ એક દિન મેં બારા રકાત નફલ નમાઝ પઢ઼ેગા, તો ઉન નમાઝોં કે બદલે મેં ઉસ કે લિએ જન્નત મેં એક ઘર બનાયા જાએગા". [અબૂ દાઊદ: ૧૨૫૦, અન ઉમ્મે હબીબા ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી કે સતર કો દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "અલ્લાહ તઆલા લાનત કરતે હૈં, ઉસ શખ્સ પર જો જાન બુઝ કર કિસી કે સતર કો દેખતા હો ઔર ઉસ પર ભી લાનત હૈ, જો બિલા ઉઝ્ર સતર દિખલાતા હો".

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૭૫૩૮, અન હસન મુરસલન]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બે રગબતી કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "દુનિયા કી બે રગબતી સે બઢ઼ કર ઔર કોઈ ઈબાદત નહીં".

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૭૩, અન અમ્માર બિન યાસિર ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જબ હમ ઉન લોગોં કો ઉસ દિન જમા કરેંગે, જિસ કે આને મેં કોઈ શક નહીં, ઔર હર એક આદમી કો ઉસ કે આમાલ કા પૂરા પૂરા બદલા દિયા જાએગા ઔર ઉન પર કોઈ ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા". [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૨૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "બુખાર જહન્નમ કે અસર કે ફૈલાવ કા નતીજા હૈ; લિહાઝા ઉસે પાની સે બુઝાઓ". [બુખારી: ૫૭૨૩, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

ફાયદા: પાની મેં તર કિએ હુએ કપડ઼ે કો નિચોડ઼ કર બદન કો પોંછના યા પેશાની પર તર કી હુઈ પટ્ટી કો રખના બુખાર મેં મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "નેકી ઔર પરહેઝગારી ઈખ્તિયાર કરને ઔર લોગોં કે દરમિયાન સુલહ કરાને મેં અલ્લાહ કો અપની કસમોં મેં આડ઼ મત બનાયા કરો. (યાની નેકી ઔર અચ્છે કામ ન કરને કી કસમેં મત ખાઓ) બેશક અલ્લાહ તઆલા સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ".

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૨૪]

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	શેખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની રહ.

પીરાને પીર શેખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની રહ. કી વિલાદત બા સઆદત ઈરાન કે શહર ગીલાન મેં સન ૪૭૦ હિજરી મેં હુઈ; આપ હઝરત હસન ﷺ કી નસ્લ સે હૈં, જબ અઠારા સાલ કે હુએ, તો ઈલ્મે દીન કા મરકઝ બગદાદ ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિએ તશરીફ લાએ, દુનિયા ઉન કે ઈલ્મ વ ફઝલ ઔર તકવા કી કાઈલ હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને આપ કી ઝબાન મેં બડ઼ી તાસીર દી થી, કોઈ મજલિસ ઐસી ન હોતી, જિસ મેં યહૂદી યા ઈસાઈ ઈસ્લામ કબૂલ ન કરતે હોં, ઔર બહુત સે લોગ ફિસ્ક વ ફુજૂર સે તૌબા ન કરતે હોં; ચુનાંચે આપ કે હાથ પર એક લાખ સે ઝિયાદા લોગોં ને તૌબા કી, પાંચ હઝાર સે ઝિયાદા ઈસાઈ ઔર યહૂદી મુશર્રફ બ ઈસ્લામ હુએ. હઝરત અબ્દુલ કાદિર જીલાની રહ. બડ઼ે કમાલ વ કરામત વાલે થે, ઉન કે ઝમાને મેં લોગ દુનિયા કી તરફ ઐસે મુતવજ્જેહ હો ગએ થે કે જૈસે ઉન્હેં આખિરત કી તરફ જાના હી નહીં હૈ; ચુનાંચે આપ કે વઅઝ વ નસીહત કી વજહ સે લોગોં ને આખિરત કી તૈયારી કા રૂખ કિયા ઔર ઉન કે દિલોં મેં અલ્લાહ કી મોહબ્બત ઔર ઈતાઅત પૈદા હુઈ; આપ કે વઅઝ વ નસીહત મેં વો અસર થા કે મજમે પર ગિરયા તારી હો જાતા થા; આપ તસવ્વુફ વ સુલૂક મેં મશ્હૂર સિલસિલ-એ-કાદરિય્યા કે બાની હૈં. સન ૫૬૧ હિજરી મેં નવ્વે સાલ કી ઉમ્ર મેં આપ ને વફાત પાઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત

હઝરત સમુરહ બિન જુન્દુબ ﷺ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ કહીં સે એક પ્યાલા આયા, જિસ મેં ખાના થા, તો ઉસ કો આપ ﷺ ને સહાબા ﷺ કો ખિલાયા, એક જમાત ખાના ખા કર ફારિગ હોતી ફિર દૂસરી જમાત બૈઠતી, યે સિલસિલા સુબહ સે ઝોહર તક ચલતા રહા, એક આદમી ને હઝરત સમુરહ ﷺ સે પૂછા ક્યા ખાના બઢ઼તા થા? તો હઝરત સમુરહ ﷺ ને ફરમાયા: ઉસ મેં તઅજ્જુબ કી ક્યા બાત હૈ, ખાના આસ્માન સે ઉતરતા થા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૨૩૪૨]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	કર્ઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કર્ઝ કી અદાયગી પર તાકત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના ઝુલ્મ હૈ''. [બુખારી: ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરહ ﷺ] **ફાયદા:** અગર કિસી ને કર્ઝ લે રખા હૈ ઔર ઉસ કે પાસ કર્ઝ અદા કરને કે લિએ માલ હૈ, તો ફિર કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ટાલ મટોલ કરના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક શખ્સ કો દુઆ માંગતે હુએ સુના તો ફરમાયા: ''તુમ ને ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ માંગી હૈ કે ઉસ કે સાથ જો ભી સવાલ વ દુઆ કી જાતી હૈ વો પૂરી કી જાતી હૈ'', વો ઈસ્મે આઝમ યહ હૈ:

((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ بِأَنِّيْ أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِيْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا أَحَدٌ))

[તિર્મિઝી: ૩૪૭૫, અન બુરૈદા ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	લોગોં કે સાથ નર્મી સે પેશ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ક્યા મૈં તુમ્હેં ન બતા દૂં, કે જહન્નમ કિસ પર હરામ હૈ? ફિર ફરમાયા: હર ઉસ શખ્સ પર જહન્નમ હરામ હૈ, જો લોગોં કે સાથ નરમી ઔર સહૂલત કા મામલા ઈખ્તિયાર કરે".

[તિર્મિઝી:૨૪૮૮, અન ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઈસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો બિલા શુબા ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિએ હુએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ".

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૮૩]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ચાહને વાલોં કા અન્જામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો કોઈ દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં, જલ્દ દેતે હૈં ફિર હમ ઉસ કે લિએ દોઝખ મુકર્રર કર દેતે હૈં, જિસ મેં (ઐસે લોગ કયામત કે દિન) ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ઢકેલ દિએ જાએંગે".

[સૂર-એ-બની ઈસરાઈલ:૧૮]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દો કબ્રોં કે પાસ સે ગુઝરે, આપ ﷺ ને ફરમાયા: "ઈન દો કબ્ર વાલોં કો અઝાબ હો રહા હૈ, ઈન્હેં કિસી બડ઼ે ગુનાહ કી વજહ સે અઝાબ નહીં દિયા જા રહા હૈ, ઈન મેં સે એક તો પેશાબ (કે છીટોં) સે નહીં બચતા થા ઔર દૂસરા ચુગલ ખોરી કિયા કરતા થા".

[બુખારી: ૨૧૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદા: ઈસ હદીસ સે માલૂમ હુઆ કે કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ ઔર ઈન્સાનોં કો અપને ગુનાહોં કી સજા કબ્ર સે હી મિલની શુરૂ હો જાતી હૈ.

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	કલોંજી મેં હર બીમારી કા ઈલાજ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "તુમ ઈસ કલોંજી કો ઈસ્તેમાલ કરો, ક્યોંકિ ઈસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી કી શિફા મૌજૂદ હૈ".

[બુખારી: ૫૬૮૭, અન આયશા رضي الله عنها]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં: ઈસ કે ઈસ્તેમાલ સે ઉફારા(પેટ ફૂલના) ખત્મ હો જાતા હૈ, બલગમી બુખાર કે લિએ નફા બખ્શ હૈ, અગર ઈસ કો પીસ કર શહદ કે સાથ માજૂન બના લિયા જાએ ઔર ગરમ પાની કે સાથ ઈસ્તેમાલ કિયા જાએ, તો ગુર્દે ઔર મસાને કી પથરી કો ગલા કર નિકાલ દેતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "છોટોં કો ચાહિએ કે બડ઼ોં કો સલામ કરેં ઔર ચલને વાલોં કો ચાહિએ કે બૈઠે હુએ કો સલામ કરેં ઔર કમ લોગોં કો ચાહિએ કે ઝિયાદા લોગોં કો સલામ કરેં".

[અબૂ દાઊદ: ૫૧૯૮, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ઈમામ અબુલ હસન અશઅરી રહ.

ઈમામ અબુલ હસન અલી અશઅરી રહ. મશહૂર સહાબી હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી ﷺ કી ઔલાદ મેં થે. આપ કે ઝમાને મેં ઈસ્લામ કા એક ફિરકા જો મોઅતઝિલા કે નામ સે જાના જાતા હૈ, ઉસ ને ઇલ્મી હલ્કે મેં કાફી અસર ડાલ રખા થા ઔર આમ તૌર પર યે સમજા જાને લગા થા કે મોઅતઝિલા બડ઼ે ઝહીન, અકલમંદ ઔર મુહક્કિક હોતે હૈં ઔર ઉન કી રાય ઔર તહકીક અક્લ સે ઝિયાદા કરીબ હોતી હૈ ઔર લોગ ફૈશન કે તૌર પર ઈસ નઝરિયે કો ઈખ્તિયાર કરને લગે થે ઔર એક બડ઼ા ફિતના બરપા થા. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ અઝીમ કામ કે લિએ ઇમામ અબુલ હસન અલી અશઅરી કો ચુના, વો ઉન કે બાતિલ અકીદે કી તરદીદ ઔર ઉન કો દાવત દેને કો તકર્રુબ ઇલલ્લાહ કા ઝરિઆ સમજતે થે. ખુદ મોઅતઝિલા કી મજલિસોં મેં જાતે ઔર ઉન કો સમજાને કી કોશિશ કરતે. લોગોં ને ઉન સે કહા કે આપ અહલે બિદઅત સે ક્યોં મિલતે જુલતે હૈં? ઉન્હોં ને જવાબ મેં ફરમાયા: ક્યા કરૂં, અગર મૈં ઉન કે પાસ ન ગયા તો હક કૈસે ઝાહિર હોગા ઔર ઉન કો કૈસે માલૂમ હોગા કે અહલે સુન્નત કા ભી કોઈ મદદગાર ઔર દલાઇલ સે ઉન કે મઝહબ કો સાબિત કરને વાલા હૈ. વો મોઅતઝિલા કી મુખાલફત ઔર તરદીદ મેં લગે રહે, યહાં તક કે ફિર્કે-એ-મોઅતઝિલા કા ઝોર કમજોર પડ઼ ગયા. આપ કી વફાત સન ૩૨૪ હિજરી મેં બગદાદ મેં હુઈ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — બચાવ કી સલાહિયત

અલ્લાહ તઆલા ને હર એક જાનવર કો અપની હિફાઝત ઔર બચાવ કી સલાહિયત સે નવાઝા હૈ, ચુનાંચે બૈલ, ભેંસ, બકરિયોં કો સીંગ અતા કર દિએ ઔર જંગલી જાનવરોં મેં સે હિરન, બારા સીંગા ઔર ગેંડે કો ઐસે સીંગ લગાએ કે અગર કોઈ ખૂંખાર દરિંદા ઉન પર હમલા કરે તો આસાની સે યે અપની હિફાઝત કર લેતે હૈં, ઈસ તરહ તમામ જાનવરોં કો બચાવ કા સામાન ઔર હિફાઝત કા તરીકા સિખા દેના યે અલ્લાહ કી કુદરત કી બડ઼ી નિશાની હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હઝરત મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ ઔર ખાતમુન નબિય્યીન હૈં''.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૪૦]

ફાયદા: રસૂલુલ્લાહ ﷺ અલ્લાહ કે આખરી નબી ઔર રસૂલ હૈં; લિહાઝા આપ ﷺ કો આખરી નબી ઔર રસૂલ માનના ઔર અબ કયામત તક કિસી દૂસરે નબી કે ન આને કા યકીન રખના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૈં ટેક લગા કર નહીં ખાતા હૂં''. [બુખારી: ૫૩૯૮, અન અબી જુહેફા ﷺ]

ફાયદા: બિલા ઉજ્ર ટેક લગા કર ખાના સુન્નત કે ખિલાફ હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	ઈસ્તિગફાર કી બેશુમાર બરકતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ પાબંદી કે સાથ ઈસ્તિગફાર કરેગા, અલ્લાહ તઆલા હર તંગી મેં ઉસ કે લિએ આસાની પૈદા કરેંગે, ઉસે હર ગમ સે નજાત દિલાએંગે ઔર ઉસે ઐસી જગા હે રિઝક પહુંચાએંગે જહાં સે ઉસ કો વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોગા''. [અબૂ દાઊદ: ૧૫૧૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મિયાં બીવી અપના રાઝ બયાન ન કરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે રોઝ અલ્લાહ કી નઝર મેં લોગોં મેં સબ સે બદતરીન વો શખ્સ હોગા જો અપની બીવી કે પાસ જાએ ઔર ઉસ કી બીવી ઉસ કે પાસ આએ; ફિર ઉન મેં સે એક અપને સાથી કા રાઝ કિસી દૂસરે સે બતાએ''. [મુસ્લિમ: ૩૫૪૨, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ જમા કરને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ માલ વ દૌલત જમા ન કરો, ક્યોંકિ ઇસ કી વજહ સે તુમ દુનિયા કી તરફ માઈલ હો જાઓગે''. [તિર્મિઝી: ૨૩૨૮, અન ઇબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	પરહેઝગારોં કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(કયામત કે દિન) પરહેઝગાર લોગ (જન્નત કે) સાયોં મેં ઔર ચશ્મોં મેં ઔર પસંદીદા મેવોં મેં હોંગે (ઉન સે કહા જાએગા) અપને (નેક) આમાલ કે બદલે મેં ખૂબ મઝે સે ખાઓ પિઓ, હમ નેક લોગોં કો ઐસા હી બદલા દિયા કરતે હૈં. ઉસ દિન ઝુટલાને વાલોં કે લિએ બડી ખરાબી હોગી''. [સૂર-એ-મુરસલાત: ૪૧ તા ૪૫]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર રબ કી રઝામંદી કા ઝરિયા હૈ''.

[નસઈ: ૫, અન આયશા ؓ]

ખુલાસા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ રહ. મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યહ દાતોં મેં ચમક ઔર મસૂઢોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતી હૈ, ઇસ મેં મુંહ કી બદબૂ ખત્મ હો જાતી હૈ ઔર દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ કરતી હૈ ઔર આવાઝ કો સાફ કરતી હૈ. [તિબ્બે નબ્વી]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કા ખૂબ ઝિક્ર કરો ઔર સુબહ વ શામ ઉસ કી પાકી બયાન કિયા કરો''. [સૂર-એ-અહઝાબ: ૪૧ તા ૪૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ | અલ્લામા અબ્દુર્રહમાન બિન જૌઝી રહ.

છટી સદી હિજરી મેં અબ્દુર્રહમાન બિન જૌઝી રહ. એક બહુત બડે મુહદ્દિસ, મોઅર્રિખ, મુસન્નિફ ઔર ખતીબ ગુઝરે હૈં. સન ૫૦૮ હિજરી મેં બગદાદ મેં પૈદા હુએ, બચપન મેં બાપ કા સાયા સર સે ઉઠ ગયા ઔર જબ પઢ્ને કે કાબિલ હુએ, તો માં ને મશ્હૂર મુહદ્દિસ ઇબ્ને નાસિર કે હવાલે કર દિયા ઔર આપ ને બડ઼ી મહેનત ઔર શૌક કે સાથ અપના તાલીમી સફર શુરૂ કિયા. વો ખુદ ફરમાતે હૈં કે મૈં છે સાલ કી ઉમ્ર મેં મકતબ મેં દાખિલ હુઆ, બડ઼ી ઉમ્ર કે તલબા મેરે હમ સબક થે, મુઝે યાદ નહીં કે મૈં કભી રાસ્તે મેં બચ્ચોં કે સાથ ખેલા હૂં યા ઝોર સે હંસા હૂં. આપ કો મુતાલે કા બડ઼ા ગેહરા શૌક થા, વો ખુદ બયાન કરતે હૈં કે જબ કિસી નઈ કિતાબ પર મેરી નઝર પડ઼ જાતી તો ઐસા માલૂમ હોતા કે કોઈ ખઝાના હાથ આ ગયા. મૈંને સિર્ફ તાલિબે ઇલ્મી કે ઝમાને મેં બીસ હઝાર કિતાબોં કા મુતાલા કિયા. નૌ ઉમ્રી સે હી આપ તસનીફ વ તાલીફ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગએ ઔર તકરીબન એક હઝાર કિતાબેં લિખીં, આપ કી તસનીફાત મેં કિતાબુલ મૌઝૂઆત, સિફતુસ સફવહ ઔર સૈદુલ ખાતિર બહુત બુલંદ પાયા હૈસિયત રખતી હૈં. આપ કી વફાત સન ૫૯૭ હિજરી મેં બગદાદ મેં હુઈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | બે હોશી સે શિફા પાના

હઝરત જાબિર ؓ ફરમાતે હૈં કે એક મર્તબા મૈં સખ્ત બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ દોનોં હઝરાત મેરી ઇયાદત કો તશરીફ લાએ, યહાં પહુંચ કર દેખા કે મૈં બે હોશ હૂં. તો આપ ﷺ ને પાની મંગવાયા ઔર ઉસ સે વુઝૂ કિયા ઔર ફિર બાકી પાની મુજ પર છિડ઼કા, જિસ સે મુજે ઇફાકા હુઆ ઔર મૈં અચ્છા હો ગયા. [મુસ્લિમ: ૪૧૪૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં | કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો કોઈ નમાઝ પઢ્ના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રહ ગયા, તો (ઉસ કા કફ્ફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ્લે''. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા ؓ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉજ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢ્ના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં | ગુનાહોં સે બચને કી દુઆ

ગુનાહોં સે બચને કે લિએ યે દુઆ પઢે: ((اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِتَرْكِ الْمَعَاصِيْ أَبَدًا مَّا أَبْقَيْتَنِيْ))

તર્જુમા: ઐ અલ્લાહ! જબ તક મૈં ઝિંદા રહૂં મુજે ગુનાહોં સે બચને કી તૌફીક અતા ફરમા.

[તિર્મિઝી: ૩૫૭૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મસ્જિદ કી સફાઈ કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મસ્જિદ કા કોડ़ા કરકટ સાફ કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા ઘર જન્નત મેં બનાએંગે''. [ઈબ્ને માજા: ૭૫૭, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ કુફ્ર કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ ઔર ઉન કી ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગી ઔર ઐસે લોગ હી જહન્નમ કા ઈંધન હોંગે''.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિએ ઝીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રેહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે)''. [સૂર-એ-કહફ: ૪૬]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કબ્ર કી પૂકાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ, મૈં તન્હાઈ કા ઘર હૂં, મેં મિટ્ટી કા ઘર હૂં, મૈં કીડ़े મકોડ़े કા ઘર હૂં''. [તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા. [બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરતે રહો, ખાના ખિલાતે રહો ઔર સલામ ફૈલાતે રહો, (ઈન આમાલ કી વજહ સે) જન્નત મેં સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓગે''.

[તિર્મિઝી: ૧૮૫૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત મુઈનુદ્દીન ચીશ્તી રહ.

હઝરત મુઈનુદ્દીન ચીશ્તી રહ. અફઘાનિસ્તાન કે એક ગાંવ સજિસ્તાન મેં સન ૫૩૭ હિજરી મેં પૈદા હુએ, ઉસી કી તરફ નિસ્બત કરતે હુએ સંજરી કહા જાતા હૈ, આપ રહ. સિલસિલએ ચીશતિયા કે બાની હૈં, બીસ સાલ તક અપને પીર વ મુર્શિદ હઝરત ઉસ્માન હારૂની રહ. કી ખિદમત મેં રહે, ફિર ખિલાફત મિલને કે બાદ હિન્દુસ્તાન કા રૂખ કિયા, ઉસ વક્ત પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં કુફ્ર વ શિર્ક કા બોલ બાલા થા, લોગ ખુદાએ વાહિદ કો છોડ઼ કર ઈંટ, પત્થર, દરખ્ત, જાનવર, ગાય ઔર ગોબર કી પૂજા કરતે થે, ઐસે તારીક માહોલ મેં એક ખુદા કી આવાઝ લગાઈ, વઅઝ વ નસીહત કે સાથ સાથ દાવત વ તબ્લીગ કે લિએ દૂર દરાઝ કા સફર કિયા, ઔર પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં ઈસ્લામ કે પૈગામ કો આમ કિયા, જિસ કે નતીજે મેં આપ રહ. કે દસ્તે મુબારક પર હઝારોં કી તાઅદાદ મેં લોગ જોક દર જોક ઈસ્લામ મેં દાખિલ હુએ, મુલ્ક કે ગોશે ગોશે સે અલ્લાહુ અકબર કી આવાઝ આને લગી, ઔર લોગ ભી ઉસ દાવતી તહરીક કો પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં પહુંચાને લગે, તકરીબન આધી સદી તક દાવત વ તબ્લીગ ઔર તાલીમ વ તરબિયત કા કામ કરને કે બાદ ૯૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં સન ૬૨૭ હિજરી મેં વફાત પાઈ ઔર અજમેર મેં હી મદફૂન હુએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — કંગારૂ

કંગારૂ, ખરગોશ કી હમ શકલ એક બડ઼ા જાનવર હૈ. જો ઈન્સાની કદ કે બરાબર હોતા હૈ. ઉસ કે અગલે પૈર બહુત છોટે ઔર પિછલે પૈર બહુત બડ઼ે ઔર મઝબૂત હોતે હૈં, ઉસ કી દુમ ભી કાફી લંબી ઔર મોટી હોતી હૈ, યે અપની દુમ પર બૈઠ જાતા હૈ. અજીબ બાત યે હૈ કે ઉસ કે પેટ પર એક થેલી હોતી હૈ, કંગારૂ કા બચ્ચા પૈદાઈશ કે વક્ત સિર્ફ દો ઈંચ કા હોતા હૈ જિસ કી આંખ ભી બંદ રેહતી હૈ. ઈસ કે બાવજૂદ વો અપની માં કે જિસ્મ કે બાલોં કો પકડ઼ કર સીધા ઉસ થેલી મેં પહુંચ જાતા હૈ ઔર વહાં દૂધ પી કર બડ઼ા હોતા હૈ. ઝિયાદા વક્ત ઉસી થેલી મેં ગુઝારતા હૈ ઔર કંગારૂ ઉસ કો હર જગા લિએ ફિરતા હૈ,ખિલાતા હૈ, પિલાતા હૈ. ભલા બતાઓ તો સહી કે ઈસ છોટે સે બચ્ચે કો થેલી કા રાસ્તા કૌન બતાતા હૈ? ઔર બચપને સે બડ઼ા હોને તક કૌન ઉસ કી હિફાઝત વ પરવરિશ કરતા હૈ? અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે જાનવરોં કી રહનુમાઈ ફરમાતા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — શૌહર પર બીવી કા ખર્ચા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ પર વાજિબ હૈ કે તુમ ઔરતોં કે લિએ કાયદે કે મુવાફિક રોઝી ઔર કપડ઼े કા ઈન્તેઝામ કરો''. [મુસ્લિમ: ૨૯૫૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

ફાયદા:શૌહર પર વાજિબ હૈ કે વો બીવી કે લિએ અપની હૈસિયત કે મુતાબિક રોટી ઔર કપડ઼ે કા ઈન્તેઝામ કરે.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — દુઆ કે કલિમાત કો તીન બાર કેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દુઆ વ ઈસ્તિગ્ફાર કે કલિમાત કો તીન તીન મરતબા દોહરાના પસંદ ફરમાતે થે.
[અબૂ દાઊદ: ૧૫૨૪, અન બર્રા બિન આઝિબ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રાત મેં સૂર-એ-દુખાન પઢ્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ ને રાત મેં ''હા-મીમ'' (યાની સૂર-એ-દુખાન) પઢી, ઉસ કે લિએ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે ઇસ્તિગ્ફાર કરતે હૈં.

દૂસરી રિવાયત મેં હૈ કે જિસ ને જુમા કી રાત મેં સૂર-એ-દુખાન પઢી ઉસ કે તમામ ગુનાહ માફ કર દિયે જાતે હૈં''.

[તિર્મિઝી: ૨૮૮૮, ૨૮૮૯, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કર્ઝ ન લૌટાને કી નિય્યત સે લેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી સે કર્ઝ લે ઓર દિલ મેં યે પક્કા ઇરાદા કર રખે કે કર્ઝ પૂરા પૂરા નહીં લૌટાએગા, તો વો અલ્લાહ સે એક ચોર કી હાલત મેં મુલાકાત કરેગા''.

[ઇબ્ને માજા: ૨૪૧૦, અન સુહૈબ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ખત્મ ઔર છૂટને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બંદા કેહતા હૈ મેરા માલ મેરા માલ, હાલાંકે ઉસ કે લિએ ઉસ કે માલ મેં સે તીન ચીઝેં હૈં: (૧) વો જો ખા કર ખત્મ કર દિયા. (૨) જો પહેન કર પુરાના કર દિયા. (૩) વો જો (સદકા) દે કર (આખિરત કે લિએ) ઝખીરા કર લિયા, ઔર ઉસ કે અલાવા જો કુછ હૈ વો ખત્મ હોને વાલા ઔર લોગોં કે લિએ છોડ઼ને વાલા હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૭૪૨૨, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''બેશક ફૈસલે કે દિન કા વક્ત મુતઅય્યન હૈ, યાની જિસ દિન સૂર ફૂંકા જાએગા ફિર તુમ લોગ ગિરોહ દર ગિરોહ હો કર આઓગે ઔર આસ્માન ખોલા જાએગા તો ઉસ મેં દરવાઝે હી દરવાઝે હો જાએંગે ઔર પહાડ઼ ચલાએ જાએંગે તો વો રેત હો જાએંગે''. [સૂર-એ-નબા: ૧૭તા ૨૦]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	પરહેઝ બેહતરીન ઇલાજ

હઝરત સુહૈબ રૂમી ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હઝિર હુવા, આપકે સામને રોટી ઔર ખજૂર રખી હુઈ થી, આપ ﷺ ને ફરમાયા : કરીબ આ જાઓ ઔર ખાઓ. મૈં ખજૂર ખાને લગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ખજૂર ખા રહે હો જબકે તુમ કો આંખ કી બીમારી હૈ ! મૈંને અર્ઝ કિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! (ﷺ) મૈં દૂસરી જાનિબ સે ચબા રહા હૂં. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુસ્કુરા પડે. [ઇબ્નેમાજા : ૩૪૪૩]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ કો ક્યા હો ગયા કે તુમ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ નહીં કરતે, હાલાંકે આસ્માન વ ઝમીન કી સબ મીરાસ અલ્લાહ કે લિએ હૈ''. [સૂર-એ-હદીદ: ૧૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — સુલ્તાન નૂરૂદ્દીન ઝંગી રહ.

સુલ્તાન નૂરૂદ્દીન ઝંગી રહ. ૧૭ શવ્વાલ સન ૫૧૧ હિજરી મેં પૈદા હુએ, બડે હી નેક ઔર ઈબાદત ગુઝાર થે. અપને વાલિદ ઈમાદુદ્દીન ઝંગી કે બાદ મુલ્કે શામ કે બાદશાહ બને. અપની હુકૂમત મેં ઉન્હોં ને શામ કે તમામ બડે બડે શહરોં મેં મદરસે બનવાએ. ઉલમા ઔર અહલે દીન કી બહુત તાઝીમ કરતે થે. સદકાત વ ખૈરાત ભી ખૂબ કરતે થે, બડે અમાનતદાર ઔર કનાઅત શિઆર થે. એક મરતબા ઉન કી એહલિયા ને તંગી કી શિકાયત કી, તો ઉન્હોં ને અપની તીન દુકાનેં જિન કી સાલાના આમદની બીસ દીનાર થી, ઉન કો ખર્ચ કે લિએ દે દીં. જબ બીવી ને ઉસ કો કમ સમજા, તો ઉન્હોં ને કહા કે ઈસ કે અલાવા મેરે પાસ કુછ નહીં હૈ ઔર જો કુછ તુમ મેરે પાસ દેખતી હો, વો સબ મુસલમાનોં કા હૈ, મૈં તો મહઝ ખઝાનચી હૂં, મૈં તુમ્હારી ખાતિર ઈસ અમાનત મેં ખયાનત કર કે જહન્નમ મેં જાના નહીં ચાહતા. ઉન કી સબ સે બડી આરઝૂ ''બૈતુલ મકદિસ'' કો ફતહ કરના થા, મગર ઉન કી તમન્ના પૂરી નહીં હો સકી, ઔર સન ૫૬૯ હિજરી મેં ઉન કા ઈન્તિકાલ હો ગયા, લેકિન બૈતુલ મકદિસ કો ઉન કે સિપેહ સાલાર સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. ને સન ૫૮૩ હિજરી મેં ફતહ કર લિયા, ઈબ્ને કસીર લિખતે હૈં કે ખુલ્ફાએ રાશિદીન ઔર ઉમર ઈબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ કે બાદ નૂરૂદ્દીન સે બેહતર સીરત ઔર ઉન સે ઝિયાદા આદિલ ઈન્સાન મેરી નઝર સે નહીં ગુઝરા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ગુંગે કા અચ્છા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હજ્જતુલ વદાઅ મેં જબ જમરએ-ઉકબા કી રમી કર કે વાપસ હોને લગે, તો એક ઔરત અપને છોટે બચ્ચે કો લે કર હાઝિરે ખિદમત હુઈ ઔર અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! મેરે ઈસ બચ્ચે કો ઐસી બીમારી લગ ગઈ હૈ કે બાત ભી નહીં કર સકતા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક બરતન મેં પાની મંગવાયા ઔર દોનોં હાથોં કો ધોયા ઔર કુલ્લી કી ઔર ફિર વો બરતન ઉસ ઔરત કે હવાલે કરને કે બાદ ફરમાયાઃ ''ઈસ મેં સે બચ્ચે કો પિલાતી રેહના ઔર થોડા થોડા ઈસ પર છિડકતી રેહના ઔર અલ્લાહ તઆલા સે શિફા કી દુઆ કરતી રેહના''. હઝરત ઉમ્મે જુન્દુબ رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે એક સાલ બાદ મેરી ઉસ ઔરત સે મુલાકાત હુઈ, તો મૈંને પૂછાઃ બચ્ચે કા ક્યા હાલ હૈ? તો ઉસ ને કહા (અલહમ્દુલિલ્લાહ) ઠીક હો ગયા ઔર ઈતની ઝિયાદા સમજ આ ગઈ કે જિતની બડે લોગોં મેં ભી નહીં હોતી. [ઈબ્ને માજાઃ ૩૫૩૨, અન ઉમ્મે જુન્દુબ رضي الله عنها]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — મઝદૂર કો પૂરી મઝદૂરી દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''મૈં કયામત કે દિન તીન લોગોં કા મુકાબિલ બન કર ઉન સે ઝગડૂંગા (ઉન્હીં મેં સે એક) વો શખ્સ હૈ, જિસ ને કિસી કો મઝદૂરી પર રખા ઔર ઉસ સે પૂરા પૂરા કામ લિયા, મગર ઉસ કો પૂરી મઝદૂરી નહીં દી''. [ઈબ્ને માજાઃ ૨૪૪૨, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

ખુલાસાઃ મઝદૂર કો મુકમ્મલ મઝદૂરી દેના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — નફા બખ્શ ઈલ્મ કે લિએ દુઆ

હઝરત અબૂ હુરૈરહ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યહ દુઆ ફરમાતે થેઃ

((اَللّٰهُمَّ انْفَعْنِيْ بِمَا عَلَّمْتَنِيْ وَعَلِّمْنِيْ مَا يَنْفَعُنِيْ وَزِدْنِيْ عِلْمًا))

તર્જમા: ''ઐ અલ્લાહ! જો ઈલ્મ તૂને મુજે દિયા હૈ ઉસ સે નફા અતા ફરમા, ઔર મુજે નફા બખ્શ ઈલ્મ અતા ફરમા ઔર મેરે ઈલ્મ મેં ઝિયાદતી અતા ફરમા''. [તિર્મિઝીઃ ૩૫૯૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	યતીમ કી પરવરિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મુસલમાનોં મેં બેહતરીન ઘર વો હૈ, જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ સે અચ્છા સુલૂક કિયા જાએ ઔર મુસલમાનોં મેં બદતરીન ઘર વો હૈ જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ કે સાથ બુરા સુલૂક કિયા જાએ''. [ઇબ્ને માજાઃ ૩૬૭૯, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત કો (ખર્ચ કરને) મેં બુખ્લ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખ્લ કરના) ઉન કે લિએ બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિએ બહુત બુરા હૈ, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા ઔર આસ્માન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બા ખબર હૈ''. [સૂર-એ-આલે ઈમરાનઃ ૧૮૦]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિએ હૈ ઔર વો ઉસ કી રૌનક હૈ ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઉસ સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રહને વાલા હૈ. ક્યા તુમ લોગ ઈતની બાત ભી નહીં સમજતે?'' [સૂર-એ-કસસઃ ૬૦]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ મોમિન બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તુમ્હારા આના મુબારક હો, મેરી પુશ્ત પર ચલને વાલોં મેં તુમ મુજે સબ સે ઝિયાદા મહબૂબ થે, જબ તુમ મેરે હવાલે કર દિએ ગએ ઔર મેરે પાસ આ ગએ, તો તુમ મેરા હુસ્ને સુલૂક દેખોગે, તો જહાં તક નઝર જાતી હૈ, કબ્ર કુશાદા હો જાતી હૈ ઔર ઉસ કે લિએ જન્નત કા દરવાઝા ખોલ દિયા જાતા હૈ''.
[તિર્મિઝીઃ ૨૪૬૦,અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાથે, આપકે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ)થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેથે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢ.ાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ. [મોઅ્જમે કબીર તબરાની : ૨૧૯]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કો હદિયા દિયા જાએ, અગર ઉસ કે પાસ ભી દેને કે લિએ કુછ હો, તો ઉસ કો બદલે મેં હદિયા દેને વાલે કો દે દેના ચાહિએ, ઔર અગર કુછ ન હો તો (બતૌર શુક્રિયા) દેને વાલે કી તારીફ કરની ચાહિએ, કયોંકિ જિસ ને તારીફ કી ઉસ ને શુક્રિયા અદા કર દિયા, ઔર જિસ ને છુપાયા ઉસ ને નાશુક્રિ કી''. [અબૂ દાઊદઃ ૪૮૧૩, અન જાબિર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	સુલ્તાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી રહ.

સુલ્તાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી રહ. જિન્હેં ફાતિહે બૈતુલ મકદિસ કહા જાતા હૈ, છટી સદી હિજરી કે બડ઼ે હી નામવર ઔર કામયાબ બાદશાહ ગુઝરે હૈં. વાલિદ કી તરફ નિસ્બત કરતે હુએ ઉન્હેં ''અય્યૂબી'' કહા જાતા હૈ. ઉન કી પરવરિશ એક દરમિયાની દરજે કે શરીફ ખાનદાન મેં સિપાહી કી હૈસિયત સે હુઈ, બાદશાહ બનને કે બાદ ઉન્હોં ને અપની પૂરી ઝિંદગી બડ઼ે હી મુજાહિદે ઔર સબ્ર કે સાથ ગુઝારી. ઉન્હોં ને અપની ઝિંદગી કા મકસદ સિર્ફ એક હી બના લિયા થા કે દુનિયા મેં અલ્લાહ કા નામ કૈસે બુલંદ હો, ઉન કે કારનામોં મેં સબ સે બડ઼ા કારનામા યે હૈ કે ઉન્હોં ને કિબ્લ-એ-અવ્વલ યાની બૈતુલ મકદિસ કો આઝાદ કરાયા, જો તકરીબન નવ્વે સાલ સે ઈસાઈયોં કે કબ્ઝે મેં થા. યે વહી કિબ્લ-એ-અવ્વલ હૈ જહાં હુઝૂર ﷺ ને અંબિયા-એ-કિરામ કી ઈમામત કી થી, ઔર ફિર વહાં સે આસ્માન કા સફર કિયા થા, ઈસાઈયોં ને જબ બૈતુલ મકદિસ પર કબ્ઝા કિયા થા, તો મુસલમાનોં પર ઝુલ્મ વ સિતમ કી ઈન્તેહા કર દી થી, મગર ઈસી બૈતુલ મકદિસ પર નવ્વે સાલ કે બાદ જબ મુસલમાનોં કા દો બારા કબ્ઝા હુઆ, તો સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. ને ઉન સે બદલા લેને કે બજાએ યે એલાન કરા દિયા કે જો બુઢ઼ે આદમી ફિદયે કી રકમ નહીં દે સકતે, વો આઝાદ કિએ જાતે હૈં, વો જહાં ચાહેં ચલે જાએં. ઉસ કે બાદ સુબહ સે શામ તક વો લોગ અમન કે સાથ શહર સે નિકલતે રહે. ઉસ કે સાથ સાથ ઉન કો બૈતુલ મકદિસ કી ઝિયારત કી ભી આમ ઈજાઝત દે દી. સુલ્તાન સલાહુદ્દીન કા યે વો એહસાન વ કરમ થા જિસ કો ઈસાઈ દુનિયા આજ ભી નહીં ભુલા સકતી હૈ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	બરફીલે પહાડ઼

બાઝ ઊંચે ઈલાકોં ઔર બુલંદ પહાડ઼ોં પર સર્દ મોસમ કી વજહ સે બરફ જમ જાતી હૈ ઔર પહાડ઼ોં કી ચોટી બરફ સે ઢક જાતી હૈ, જબ કે ઝમીન કી સતહ સે બુલંદ ઔર સૂરજ કે કરીબ હોને કી વજહ સે સખ્ત ગરમી હોની ચાહિએ થી ઔર પાની ભી ઠંડા હોને કે બજાએ ગરમ હોના ચાહિએ, લેકિન ઉસ કે બાવજૂદ પહાડ઼ોં પર સખ્ત બરફ જમી રેહતી હૈ ઔર સર્દ માહોલ રેહતા હૈ. યહી નહીં, બલ્કે જિતના ઊપર જાએં ઔર ઝિયાદા સરદી મહસૂસ હોગી. ઈન પહાડ઼ોં કી ચોટિયોં પર બરફ કા જમાના ઔર સર્દ માહોલ કા બનાના અલ્લાહ કી કિતની અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ ને સુબહ(યાની ફજર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૧૪૯૩, અન જુન્દુબ બિન અબ્દુલ્લાહ رضي الله عنه]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અપને બચ્ચોં સે પ્યાર વ મુહબ્બત કરના

હઝરત અકરઅ બિન હાબિસ رضي الله عنه કી મૌજૂદગી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત હુસૈન رضي الله عنه કા બોસા લિયા. યે દેખ કર હઝરત અકરઅ બિન હાબિસ رضي الله عنه ને કહા: મેરે દસ બેટે હૈં, મૈંને કભી કિસી કા બોસા નહીં લિયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યે સુન કર ફરમાયા: ''જો રહમ નહીં કરતા ઉસ પર રહમ ભી નહીં કિયા જાતા''.

[અબૂ દાઊદ: ૫૨૧૮, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	કુર્આન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘કુર્આન શરીફ કી તિલાવત કિયા કરો, ઈસ લિએ કે કયામત કે દિન યે અપને સાથી(યાની પઢ્ને વાલે) કી શફાઅત કરેગા’’. [મુસ્લિમ: ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા رضي الله عنه]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	રિશ્વત લે કર ના હક ફૈસલા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘જો શખ્સ કુછ(રિશ્વત) લે કર ના હક ફૈસલા કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઈતની ગેહરી જહન્નમ મેં ડાલેગા કે પાંચ સૌ બરસ તક બરાબર ગિરતે ચલે જાને કે બાવજુદ ઉસ કી તેહ તક ન પહુંચ પાએગા’’. [તરગીબ: ૩૧૭૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	કામયાબ કૌન હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘કામયાબ હો ગયા વો શખ્સ જિસ ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા, ઔર ઉસ કો ઝરૂરત કે બકદર રોઝી મિલી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો દી હુઈ રોઝી પર કનાઅત કરને વાલા બના દિયા’’. [મુસ્લિમ: ૨૪૨૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ رضي الله عنه]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ‘‘યકીનન નેક લોગ આરામ મેં હોંગે, મસેહરિયોં પર બૈઠે હુએ નઝારા કર રહે હોંગે, તુમ ઉન કે ચેહરોં સે જન્નત કે ઐશ વ આરામ કા અંદાઝા કર લોગે. ઉન કો સીલ બંદ ખાલિસ શરાબ પિલાઈ જાએગી, ઉસ પર મુશ્ક કી મુહર લગી હોગી, ઐસી પાકીઝા શરાબ કે લિયે રગબત કરને વાલોં કો રગબત કરની ચાહિએ, ઉસ શરાબ મેં તસ્નીમ કે પાની કી મિલાવટ હોગી, વો એક ઐસા ચશ્મા હૈ જિસ મેં સે નેક બંદે પિએંગે’’. [સૂર-એ-મુતફફિફીન: ૨૨ તા ૨૮]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, કયોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિએ) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ’’. [મુસ્તદરક: ૮૨૨૪, અન ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ‘‘ક્યા ઈમાન વાલોં કે લિએ અભી તક ઐસા વક્ત નહીં આયા, કે ઉન કે દિલ અલ્લાહ કી નસીહત ઔર જો દીને હક નાઝિલ હુઆ હૈ ઉસ કે સામને જુક જાએં ઔર વો ઉન લોગોં કી તરહ ન હો જાએં જિન કો ઉન સે પેહલે કિતાબ દી ગઈ થી. યાની વો વક્ત આ ચુકા હૈ કે મુસલમાનોં કે દિલ કુર્આન ઔર અલ્લાહ કી યાદ ઔર ઉસ કે સચ્ચે દીન કે સામને જુક જાએં’’. [સૂર-એ-હદીદ: ૧૬]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. કે અવસાફ

સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. જહાં એક તરફ મિસ્ર વ શામ કે બાદશાહ થે, તો વહીં દૂસરી તરફ એક સચ્ચે પક્કે મુસલમાન ભી થે. ઈલ્મ ઔર અહલે ઈલ્મ સે બડ઼ા લગાવ થા, વો ખુદ ભી આલિમ થે, નમાઝ કે બડ઼ે પાબંદ થે, બીમારી કી હાલત મેં ભી ઈમામ કો બુલા લેતે ઔર ખડ઼ે હો કર નમાઝ અદા કરતે, એક મૌકે પર ફરમાયા: કે સાલ હા સાલ હો ગએ હૈં, મગર મૈંને એક નમાઝ ભી બગૈર જમાત કે નહીં પઢ઼ી. તઅજ્જુબ કી બાત યે હૈ કે બાદશાહ હોને કે બાવજૂદ ઉમ્ર ભર ઝકાત ફર્ઝ હોને કી નૌબત હી નહીં આઈ! સદકાત વ ખૈરાત મેં સારા માલ ખર્ચ કર દેતે, કભી ઈતના જમા હી નહીં હોને દેતે કે ઝકાત ફર્ઝ હો, કુર્આન શરીફ સુનતે તો અકસર આંખોં સે આંસુ જારી હો જાતે. બડ઼ે રહમ દિલ ઔર બુર્દબાર થે. ખાદિમોં ઔર અપને સાથિયોં કી ગલતિયોં કો નઝર અંદાઝ કર દેતે થે. હત્તા કે બૈતુલ મકદિસ જબ ફતહ હુઆ, તો ઈસાઈયોં કા બાદશાહ ''ગાઈ'' સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી કે સામને લાયા ગયા, બાદશાહ બહુત ડરા હુઆ થા કે અબ કત્લ કર દિયા જાઉંગા, મગર સુલ્તાન ને ઉસે અપને પાસ બિઠાયા ઔર ઈત્મીનાન દિલાયા કે વો કત્લ નહીં કિયા જાએગા. બહર હાલ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો બહુત સી ખૂબિયોં સે નવાઝા થા. સન ૫૮૯ હિજરી મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ગૈબી મદદ

સહાબ-એ-કિરામ ؓ ફરમાતે હૈં કે હમ એક સફર મેં અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કે સાથ ચાર સૌ આદમી થે. હમ લોગોં ને ઐસી જગા પડ઼ાવ ડાલા જહાં પીને કે લિએ પાની નહીં થા. હમ સબ ઘબરા ગએ, ઈતને મેં એક છોટી સી બકરી અલ્લાહ કે રસૂલ કે સામને આ કર ખડ઼ી હો ગઈ. આપ ﷺ ને ઉસ કા દૂધ દોહા ઔર ફિર ખૂબ સૈર હો કર પિયા ઔર અપને સહાબા ؓ કો ભી પિલાયા, હત્તા કે સબ સૈર હો ગએ. ઉસ કે બાદ બકરી કો બાંધ દિયા ગયા, સુબહ ઉઠ કર દેખા, તો વો બકરી ગાઈબ થી, હુઝૂર ﷺ કો ખબર દી ગઈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ખુદા ઉસ કો લાયા થા વહી ઉસે લે ગયા''. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ, ૨૩૮૧, અન નાફેઅ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વિરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે સિલસિલે મેં હુક્મ દેતા હૈ કે એક લડ઼કે કા હિસ્સા દો લડ઼કિયોં કે બરાબર હૈ''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ફાયદા: વાલિદૈન કી વિરાસત મેં લડ઼કે કે દો હિસ્સે ઔર લડ઼કી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — પરહેઝગારી ઔર માલદારી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે: ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ الْهُدٰى،وَالتُّقٰى،وَالْعَفَافَ،وَالْغِنٰى))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં તુજ સે હિદાયત, તકવા, પાક દામની ઔર ગિના કા સવાલ કરતા હૂં.

[મુસ્લિમ: ૬૯૦૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	**દુઆ કરના બેકાર નહીં જાતા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''બે શક તુમ્હારા રબ શરમ વ હયા કરને વાલા ઔર બડ़ા સખી હૈ. વો અપને બંદે સે ઇસ બાત પર શરમાતા હૈ કે બંદા ઉસ કી તરફ અપના હાથ ઉઠાએ ઔર વો ખાલી લૌટાએ''.

[તિર્મિઝી: ૩૫૫૬, અન સલમાન ફારસી ﵁]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	**યતીમોં કા માલ મત ખાઓ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:''યતીમોં કા માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલ કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડ़ા ગુનાહ હૈ''.

[સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	**માલ વ ઔલાદ કુર્બે આખિરત કા ઝરિઆ નહીં**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ ઐસી ચીઝ નહીં જો તુમ કો દરજે મેં હમારા મુકર્રબ બના દે, મગર હાં! જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો ઐસે લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા દો ગુના બદલા મિલેગા ઔર વો જન્નત કે બાલા ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે''.

[સૂર-એ-સબા: ૩૭]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	**ગુનાહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ ગુનાહગાર યા કાફિર બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તેરા આના નામુબારક હો, મેરી પીઠ પર ચલને વાલોં મેં તુમ મુજે સબ સે ઝિયાદા નાપસંદ થે, જબ તુમ મેરે હવાલે કર દિએ ગએ ઔર મેરે પાસ આ ગએ, તો તુમ આજ મેરી બદ સુલૂકી દેખોગે, ફિર કબ્ર ઉસ કો દબાતી હૈ ઔર ઉસ પર મુસલ્લત હો જાતી હૈ, તો ઉસ કી પસલિયાં એક દૂસરે મેં ઘુસ જાતી હૈં''.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ﵁]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	**ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઇ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદ્દી પર શયતાન તીન ગિર્હેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ.લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ﵁]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અનસ ﵁ કી વાલિદા ને સરકારે દો આલમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અર્ઝ કિયા: મુજે કુછ વસિય્યત ફરમાઇએ, આપ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા: ''ગુનાહોં કા છોડ़ દેના બેહતરીન હિજરત હૈ, ફરાઇઝ કિ હિફાઝત કરના બેહનરીન જિહાદ હૈ ઔર ઝિક્રે ઇલાહી બકસરત કરતી રહો, ઇસ લિએ કે તુમ અલ્લાહ કે યહાં ઇસ સે ઝિયાદા મહબૂબ ચીઝ લે કર નહીં આ સકતી હો''. [તબરાની: ૨૦૮૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.

આપ કા નામ મુહમ્મદ, લકબ જલાલુદ્દીન ઔર મૌલાના રૂમ કે નામ સે મશ્હૂર હૈં, બલ્ખ મેં ૬/રબિઉલ અવ્વલ સન ૬૦૪ હિજરી કો પૈદા હુએ, આપ કે વાલિદ શૈખ મુહમ્મદ બહાઉદ્દીન અપને ઝમાને કે બડ़े આલિમ ઔર મશ્હૂર બુઝુર્ગ થે, ઈબ્તિદાઈ તાલીમ અપને વાલિદ સે હાસિલ કી, બાદશાહે વક્ત કી કિસી બાત સે નારાઝ હો કર વહાં સે શૈખ બહાઉદ્દીન અપને બેટે જલાલુદ્દીન કો લે કર કૌનિયા ચલે ગએ, ઉસ વક્ત જલાલુદ્દીન રૂમી કી ઉમ્ર અઠારા યા ઉન્નીસ સાલ થી, આપ ને કૌનિયા મેં તકરીબન આઠ સાલ મુખ્તલિફ અસાતિઝા સે ઈલ્મ હાસિલ કરતે હુએ મુલ્કે શામ કે ઈલ્મી શહર ''હલબ'' કા રૂખ કિયા ઔર મદ્રસા હલાવિયા મેં રેહ કર શૈખ ઉમર બિન અહમદ ઔર બાઝ દૂસરે મદારિસ કે માહિર વ મુમતાઝ ઉલમા કી ખિદમત મેં રેહ કર તમામ ઉલૂમ મેં મુકમ્મલ મહારત હાસિલ કર લી, ઉસ વક્ત મૌલાના જલાલુદ્દીન કી ઉમ્ર ચાલીસ સાલ હો ચુકી થી, જબ ઉન કે વાલિદે મોહતરમ કી વફાત પર સય્યિદ બુરહાનુદ્દીન તિર્મિઝી સે ઉન કી તાઝિયત કે લિએ તશરીફ લાએ, તો ઉન કા ઈમ્તિહાન લે કર ફરમાયા: બસ, અબ ઈલ્મે બાતિન રેહ ગયા હૈ, તુમ્હારે વાલિદ કી યે ''અમાનત'' અબ મૈં તુમ્હારે હવાલે કરના ચાહતા હૂં. ચુનાંચે નવ સાલ તક મૌલાના રૂમી ને ઉન કી સોહબત મેં રેહ કર ઈલ્મે બાતિન ઔર મારિફત વ સુલૂક કે મરાતિબ તૈ કર લિએ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત — સિતારે

રાત મેં ખુલે આસ્માન પર બે શુમાર સિતારે ચમકતે હુએ નઝર આતે હૈં. ઉન સિતારોં કી ચમક ઔર રૌશની સે આસ્માન બડ़ા ખૂબ સૂરત દિખાઈ દેતા હૈ. ખુદ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: હમ ને આસ્માને દુનિયા કો રૌશન ચિરાગોં સે ઝીનત અતા ફરમાઈ. યે કિતની અજીબ બાત હૈ કે હઝારોં સાલ સે કરાડ़ોં સિતારે આસ્માન પર ઐસે જગમગા રહે હૈં કે કભી રૌશની ખત્મ નહીં હોતી. લોગ ઉન સિતારોં કે ઝરિએ રાસ્તા ઔર મંઝિલ કી સિમ્ત માલૂમ કર લેતે હૈં. આજ કે તરક્કી યાફતા ઝમાને મેં ભી રાત મેં જહાઝ કે કપ્તાન સિતારોં કી મદદ સે રૂખ માલૂમ કરતે હૈં. ઉન સિતારોં કા બરાબર ચમકના ઔર વક્તે મુકર્રરા પર નિકલના અલ્લાહ કી કુદરત કી અઝીમ નિશાની હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — તકદીર પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હર ચીઝ તકદીર સે હૈ, યહાં તક કે આદમી કા નાકારા ઔર નાકાબિલ હોના ઔર કાબિલ વ હોશિયાર હોના(ભી તકદીર હી સે હૈ)''. [મુસ્લિમ: ૬૭૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર رضي الله عنه]

ફાયદા: તકદીર કહતે હૈં, કે દુનિયા મેં જો કુછ ભી હો રહા હૈ, અચ્છા હો યા બુરા, વો સબ અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ ઔર ઉસ કી મશિય્યત સે હૈ, જિસ કો અલ્લાહ તઆલા પેહલે હી તૈ કર ચુકા હૈ, હમારે ઊપર ઈસ કા યકીન રખના ઔર ઈસ પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ખુશ્બૂ કા હદિયા દિયા જાતા, તો આપ ﷺ ઉસ કો રદ નહીં ફરમાતે થે.

[તિર્મિઝી: ૨૭૮૯, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	હાજી સે મુલાકાત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ કિસી હાજી સે મુલાકાત હો, તો ઉસ કો સલામ કરો ઔર ઉસ સે મુસાફા કરો ઔર ઉસ સે ઘર મેં દાખિલ હોને સે પેહલે અપને લિયે દુઆએ મગ્ફિરત કી દરખાસ્ત કરો, ક્યોંકિ વો અપને ગુનાહોં સે પાક વ સાફ હો કર આયા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૫૩૭૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુસલમાનોં કે કત્લ મેં મદદ કરને કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કો કત્લ કરને મેં મદદ કરે, અગરચે એક લફઝ બોલ કર હી હો, તો વો કયામત કે દિન ઇસ હાલ મેં આએગા, કે ઉસ કી પેશાની પર લિખા હોગા કે યે શખ્સ અલ્લાહ કી રહમત સે મહરૂમ હૈ''. [ઇબ્ને માજા: ૨૬૨૦, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા સે બે રગબતી પૈદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''મૌત કા (ઝિક્ર) દુનિયા સે બે રગબતી કરને ઔર આખિરત કી તલબ કે લિયે કાફી હૈ''. [શોઅબુલ ઇમાન: ૧૦૧૫૯, અન રબીઅ બિન અનસ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉસ દિન બહુત સે ચેહરે તરો તાઝા હોંગે, અપને (નેક) આમાલ કી વજહ સે ખુશ હોંગે, ઊંચે ઊંચે બાગોં મેં હોંગે. વો ઉન બાગોં મેં કોઈ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે, ઉન મેં ચશ્મે બેહ રહે હોંગે''. [સૂર-એ-ગાશિયા: ૮ તા ૧૨]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	તલ્બીના સે ઈલાજ

હઝરત આઇશા ؓ બીમાર કે લિયે તલ્બીના તૈયાર કરને કા હુક્મ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મૈંને હુઝૂર ﷺ કો ઇરશાદ ફરમાતે હુએ સુના કે ''તલ્બીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ''. [બુખારી: ૫૬૮૯]

ફાયદા: જૌ (Barley) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; જિસે તલ્બીના કેહતે હૈં.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઔર હર શખ્સ કો ઇસ બાત પર ગૌર કરના ચાહિએ કે ઉસ ને કલ (આખિરત) કે લિયે ક્યા આગે ભેજા હૈ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર અલ્લાહ તઆલા કો તુમ્હારે સબ આમાલ કી ખબર હૈ''. [સૂર-એ-હશ્ર: ૧૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — હઝરત જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.કી ઇલ્મી ખિદમાત

મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહ. ચાલીસ સાલ મેં તમામ ઉલૂમે ઈસ્લામિયા કી તકમીલ કર કે દર્સ વ તદરીસ, વઅઝ વ નસીહત, ફત્વા નવીસી ઔર ઇલ્મે દીન કી ખિદમત મેં મશગૂલ થે, કે શમ્સ તબરેઝ કો ઉન કે શૈખ કમાલુદ્દીન જુંદી ને હુક્મ દિયા કે રૂમ જા કર એક દિલજલે કો રૌશન કર આઓ, વો હુક્મ સુનતે હી ચલ દિએ ઔર રાત કે વક્ત એક સરાયે મેં ઠેહર ગએ, સામને હી બુલંદ ચબુતરે પર શહર કે બડે લોગ તફરીહ કે લિયે બૈઠતે થે, હઝરત શમ્સ ભી ઉસી ચબુતરે પર બૈઠા કરતે, મૌલાના રૂમ ને યહીં ઉન સે મુલાકાત કી ઔર એક દૂસરે કો પેહચાના, દોનોં બુઝુર્ગ છે મહીને તક સલાહુદ્દીન ઝરકૂબ કે હુજરે મેં મુજાહિદા કરતે રહે, ઉસ કે બાદ આપ પઢ઼ના પઢ઼ાના છોડ઼ કર શમ્સ કી ખિદમત મેં રેહને લગે, એક લમહે કે લિયે ભી જુદા નહીં હોતે થે, પૂરે શહર મેં શોર બરપા હો ગયા કે એક દીવાને ને મૌલાના પર ઐસા જાદુ કર દિયા હૈ કે અબ વો કિસી કામ કે નહીં રહે, શમ્સ તબરેઝ ફિત્ને કે ખૌફ કી વજહ સે વહાં સે નિકલ કર દમિશ્ક ચલે ગએ. જુદાઈ કે ઇસ ગમ મેં જલાલુદ્દીન રૂમી કિસી સે કુછ નહીં બોલતે થે, જબ કભી ઝબાન ખુલતી તો અશ્આર પઢ઼તે, તો શાગિર્દ ઉન કો લિખ લિયા કરતે, જમા હો કર યહી અશ્આર મસ્નવી બન ગએ. જિન કે ઝરિએ અકાઇદ વ કલામ કી બહસ, મોઅજિઝા વ તસવ્વુફ, તૌહીદ વ ઇબાદત, ફલસફા વ અખ્લાક ઔર સાઇન્સ જૈસે ઉલૂમ કી દિલકશ અંદાઝ મેં તશ્રીહ કી ગઈ હૈ. ઈન ઉલૂમ સે પતા ચલતા હૈ કે મસ્નવી સિર્ફ તસવ્વુફ હી કી કિતાબ નહીં, બલ્કે ઇલ્મે કલામ કા ભી બેહતરીન મજમુઆ હૈ. બિલ આખિર પાંચ જમાદિસ્સાની સન ૬૭૨ હિજરી ઇતવાર કે દિન ઇલ્મ કા યે આફતાબ ભી હમેશા કે લિયે ગુરૂબ હો ગયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના

હઝરત અબૂ ઝર رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે હમ એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ બૈઠે હુએ થે. આપ ﷺ કે હાથ મેં ચંદ કંકરિયાં થીં, અચાનક ઉન સે તસ્બીહ કી આવાઝ આને લગી, જિસ કો સારી મજલિસ સુન રહી થી, ફિર હુઝૂર ﷺ ને વો કંકરિયાં બારી બારી હઝરત અબૂ બક્ર رضي الله عنه ફિર હઝરત ઉમર رضي الله عنه ઔર ફિર હઝરત ઉસ્માન رضي الله عنه કે હાથ મેં દી, તો ઉન કે હાથોં મેં ભી તસ્બીહ પઢ઼તી થીં; લેકિન જબ ઉન કે અલાવા લોગોં કો દી, તો કંકરિયોં ને તસ્બીહ પઢ઼ના બંદ કર દિયા. [દલાઇલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્ફહાની: ૩૨૭, અન અબી ઝર رضي الله عنه]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિએ જાએ ઔર વહાં પહુંચ કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, ફિર ભી ઉસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઉસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોં ને જમાત સે નમાઝ પઢ઼ી હૈ''.

[અબૂ દાઊદ: ૫૬૪, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	મૌત તક દીન પર જમે રહને કી દુઆ

હઝરત ઉમ્મે સલમા ؓ ને ફરમાયા: ''રસૂલુલ્લાહ ﷺ અકસર યે દુઆ માંગતે થે:

((يَامُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلٰى دِيْنِكَ))

તર્જમા: ઐ દિલોં કે ફૈરને વાલે! મેરે દિલ કો અપને દીન પર ઈસ્તેકામત નસીબ ફરમા''. [તિર્મિઝી: ૩૫૨૨]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અલ્લાહ હી કે લિએ મોહબ્બત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ હી કે લિએ મોહબ્બત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિએ નફરત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિએ ખૈરાત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિએ દેને સે રૂક જાએ, તો ઉસ શખ્સ ને ઈમાન મુકમ્મલ કર લિયા''. [અબૂ દાઊદ: ૪૬૮૧, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા ઔર ઉસ કી (મુકર્રર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢ઼ેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા ઔર ઉસકો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''એ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, તો કહીં તુમ કો દુનિયવી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે, ઔર તુમ કો ધોકાબાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ, તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો, વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં કો) ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએં''. [સૂર-એ-ફાતિર: ૫ તા ૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન મુંહ પર મુહર લગાદી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''તુમ જબ કયામત કે દિન પેશ હોંગે, તો તુમ્હારે મુંહ પર મુહર લગાદી જાએગી, ઔર આદમી કી સબસે પેહલી ચીઝ જો બાત કરેગી, વો ઉસ કી રાન ઔર હથેલી હોગી''. [અહમદ: ૧૯૫૨૨, મુઆવિયા બિન હીદા ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	મેઅદે કી સફાઈ

હઝરત અલી ؓ ને ફરમાયા: અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૭૨૬]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડ઼ા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''લોગોં કો અચ્છી બાતોં કા હુકમ કરો ઔર બુરી બાતોં સે રોકો, વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા તુમ પર અપની તરફ સે કોઈ અઝાબ નાઝિલ કરે ઔર તુમ દુઆ કરો તો તુમ્હારી દુઆ કબૂલ ન હો''. [તિર્મિઝી: ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા બિન યમાન ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	હઝરત નિઝામુદ્દીન અવલિયા રહ.

હઝરત નિઝામુદ્દીન અવલિયા રહ. ચિશ્તિયા સિલસિલે કે મશ્હૂર બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં. આપ કા આબાઈ વતન બુખારા હૈ, મગર પૈદાઈશ બદાયૂં મેં સન ૬૩૬ હિજરી મેં હુઈ. પાંચ સાલ કે થે કે વાલિદ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, વાલિદા ને આપ કી પરવરિશ ઔર તરબિયત ફરમાઈ. ઉલૂમે ઝાહિરી મેં કમાલ હાસિલ કરને કે બાદ ઉલૂમે બાતિની કે લિયે હઝરત ફરીદ ગંજ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ ઔર બૈત વ ખિલાફત સે સરફરાઝ હુએ, ફિર દાવતે દીન કો ઝિંદગી કા મકસદ બના લિયા. અહદે અલાઈ કે આખરી ચંદ સાલોં મેં શરાબ વ કબાબ, ફિસ્ક વ ફુજૂર, કિમારબાઝી ઔર બેશુમાર દીગર બુરાઈયાં બિલ્કુલ આમ થીં, લેકિન આપ કી મેહનત કે ઝરિએ હિન્દુસ્તાન કે અકસર મુસલમાન ઈબાદત, તસવ્વુફ ઔર ઝુહદ કી તરફ માઈલ હો ગએ થે. આપ કી ખાનકાહ મેં ઈસ કદર લોગ આતે કે બાદશાહ કે દરબાર મેં ભી ઈતની ભીડ઼ ન હોતી થી. બાદશાહોં સે મેલ જોલ ઔર મુલાકાત પસંદ નહીં ફરમાતે, હત્તા કે એક મરતબા સુલ્તાન અલાઉદ્દીન ખિલજી ને મુલાકાત કે લિયે બહુત ઈસરાર કિયા, તો ફરમાયા કે ફકીર કે યહાં દો દરવાઝે હૈં, અગર બાદશાહ એક દરવાઝે સે આએગા, તો ફકીર દૂસરે દરવાઝે સે નિકલ જાએગા, ઈન્તેકાલ સે ચાલીસ દિન પેહલે ખાના, પીના બિલ્કુલ છોડ઼ દિયા થા, હર વક્ત રોતે રેહતે, આંસુ થમતે હી ન થે, સન ૭૨૫ હિજરી મેં આપ કા ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	રંગ

રંગોં કે ઝરિએ હમ બહુત સી ચીઝોં કો પેહચાન લેતે હૈં, અગર સબ ચીઝોં કા એક હી રંગ હોતા, તો ઉન કે દરમિયાન ફર્ક કરના બહુત મુશ્કિલ હો જાતા. ક્યોંકિ બાઝ ચીઝોં કી શકલ એક જૈસી હોતી હૈ, લેકિન રંગ કી વજહ સે વો પેહચાન લી જાતી હૈં, ઉન ચીઝોં કા ફર્ક રંગોં હી સે માલૂમ હોતા હૈ. ઝરા ભી ગૌર કરો તો હર ફલ કા રંગ અંદર ઔર બાહર સે એક દમ અલગ અલગ હૈ, જિસ સે ફલ વગૈરા કા પેહચાનના આસાન હો જાતા હૈ ઔર કચ્ચે પક્કે કા પતા ચલ જાતા હૈ. મુખ્તલિફ રંગોં કા પાયા જાના અલ્લાહ કી કુદરત કી ઝબરદસ્ત અલામત હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! ઈન્સાફ પર કાઈમ રેહતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમ્હારી ઝાત, વાલિદૈન ઔર રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (ક્યૂં ન) હો''.

[સૂર-એ-નિસાઃ ૧૩૫]

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	અંગૂઠી દાહને હાથ મેં પેહેનના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ કેહતે હૈં કે મૈંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખા કે અંગૂઠી દાહને હાથ મેં પેહને હુએ થે''.

[તિર્મિઝીઃ ૧૭૪૨, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	વાલિદૈન કે લિએ દુઆ-એ-રહમત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અર્ઝ કિયા: ''ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! મેરે વાલિદૈન કી વફાત કે બાદ ખૈર કી કોઈ ઐસી ચીઝ બાકી હૈ, જિસ કે ઝરિએ મૈં ઉન કે સાથ નેકી કા મામલા કર સકું? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હાં! ઉન કે લિયે દુઆ-એ-રહમત ઔર ઇસ્તિગ્ફાર કરના, ઔર ઉન કી વફાત કે બાદ ઉન કી વસિય્યત કો પૂરા કરના ઔર ઉન કે મુતઅલ્લિકીન કે સાથ સિલા રહમી કરના ઔર ઉન કે દોસ્તોં કા ઇકરામ કરના''.

[અબૂ દાઊદ: ૫૧૪૨, અન માલિક બિન રબીઆ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઇઝાર યા પેન્ટ કો ટખનોં સે નીચે પહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ ગુરૂર વ તકબ્બુર મેં અપને ઇઝાર કો ટખનોં સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા''.

[બુખારી: ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસ શખ્સ કા મકસદ આખિરત હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ મેં ઇસ્તિગ્ના પૈદા ફરમાએગા ઔર ઉસ કે કામોં કો જમા કર દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આએગી, ઔર જિસ કા મકસદ દુનિયા હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ફક્ર કો ઉસ કે સામને કર દેગા ઔર ઉસ કે કામોં કો ફૈલા દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે મુકદ્દર કી હી આએગી''.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૫, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કા મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(ખબરદાર હો જાઓ)જબ ઝમીન કો પૂરી તરહ કૂટ કર ચૂરા ચૂરા કર દિયા જાએગા ઔર તુમ્હારા પરવરદિગાર જલ્વા ફરમાએગા ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર મૈદાને હશ્ર મેં આ જાએંગે ઔર ઉસ દિન જહન્નમ કો સામને લાયા જાએગા''. [સૂર-એ-ફજ્ર: ૨૧ તા ૨૩]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	તરબૂઝ સે ગરમી કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઇસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિએ ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિએ ખત્મ કરતે હૈં''.

[અબૂ દાઊદ: ૩૮૩૬, અન આયશા ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના, જિન્હોં ને અલ્લાહ કો ભુલા દિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ખુદ ઉન કી જાનોં સે ઉન કો ગાફિલ કર દિયા, યહી લોગ નાફરમાન હૈં''.

[સૂર-એ-હશ્ર: ૧૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની હઝરત શૈખ અહમદ સરહિંદી رحمة الله عليه

મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની સરહિંદી رحمة الله عليه ગ્યારહવીં સદી હિજરી કે હિન્દુસ્તાન કે બુલંદપાયા આલિમ, દાઅી ઈલલ્લાહ ઔર મુજાહિદ થે, આપ કી પૈદાઈશ સન ૯૭૧ હિજરી મેં પંજાબ કે ઈલાકે સરહિંદ મેં હુઈ, આપ હઝરત ઉમર رضي الله عنه કી નસ્લ સે હૈં. તાલીમ કી ઈબ્તિદા હિફ્ઝે કુર્આન સે કી ઔર વાલિદ સાહબ કી ખિદમત મેં હી તાલીમ કા સિલસિલા જારી રહા ઔર સતરહ સાલ કી ઉમ્ર મેં ફારિગુત્તહસીલ હો ગએ. શુરૂ મેં વાલિદ સાહબ સે તરીક-એ-ચિશ્તિયા મેં બૈત કી ફિર સિલસિલ-એ-કાદરિયા ભી હાસિલ કિયા, વાલિદ સાહબ કી વફાત કે બાદ હઝરત ખ્વાજા બાકી બિલ્લાહ સે બૈત હુએ ઔર ખિલાફત અતા હુઈ. ઉસ કે બાદ દઅવત વ તબ્લીગ મેં મશ્ગૂલ હો ગએ, સુન્નત વ બિદઅત, શરીઅત વ ફલસફા ઔર તસવ્વુફે ઈસ્લામી ઔર રહબાનિયત કે ફર્ક કો વાઝેહ કિયા. દીન કી ખાતિર ઉન કો કૈદખાને કી મશક્કત ભી ઝેલની પડ઼ી, ઉન કે ઝરિએ અલ્લાહ તઆલા ને બાદશાહ અકબર કે દીને ઈલાહી કે નામ સે બનાએ હુએ ઉસ ફિત્ને કા ખાત્મા કિયા. જિસે ઉસ ને બહુત સે મઝહબોં કી રસ્મોં કો મિલા કર બનાયા થા. આપ કી વફાત સન ૧૦૩૪ હિજરી મેં ૬૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં હુઈ ઔર અપને વતન સરહિંદ મેં હી મદફૂન હુએ, હઝરત શૈખ અહમદ સરહિંદી કી સબ સે બડ઼ી ઈલ્મી, ઈસ્લાહી ઔર તજદીદી યાદગાર ઉન કે મકતૂબાત હૈં, આપ કે તજદીદી કામ કી બુનિયાદ પર આપ કો મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની કા લકબ દિયા ગયા.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ઘી મેં બરકત

હઝરત હમ્ઝા બિન અમ્ર અસ્લમી ફરમાતે હૈં ગઝવ-એ-તબુક કે સફર મેં ઘી કી મશક કી ઝિમ્મેદારી મેરી થી. દૌરાને સફર મૈંને ઉસ મેં સે થોડા ઘી નિકાલા ઔર હુઝૂર ﷺ કે લિયે ખાના તૈયાર કિયા ઔર મશક મેં દેખા, તો ઘી બહુત હી કમ બચા થા. મૈંને વો મશક ધૂપ મેં રખ દી ઔર મૈં સો ગયા, અચાનક મૈંને ઘી કે બેહને કી આવાઝ સુની, તો મેરી આંખ ખુલ ગઈ, દેખા તો ઘી બેહ રહા થા. મૈં જલ્દી સે ખડ઼ા હુઆ ઔર મશક કા મુંહ પકડ઼ લિયા, હુઝૂર ﷺ ને મુજે દેખ કર ફરમાયા: ''અગર ઈસ કો છોડ઼ દેતે તો પૂરી વાદી ઘી સે બેહને લગતી''.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્ફહાની: ૩૩૪, અન હમ્ઝા બિન અમ્ર અસલમી رضي الله عنه]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વસિય્યત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: ''(યહ સબ વિરસે કે હિસ્સોં કી તકસીમ) મય્યિત કી વસિય્યત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી''.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૨]

ફાયદા: મય્યિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિય્યત કી હો, તો વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મય્યિત કે છોડ઼ે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે વસિય્યત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — અવલાદ કો નમાઝી બનાને કી દુઆ

અપની ઔલાદ કો નમાઝ કા પાબંદ બનાને કી લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ. યે હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી દુઆ હૈ, જો ઉન્હોં ને અપની ઔલાદ કો મક્કા મુકર્રમા મેં છોડ઼તે વક્ત પઢ઼ી થી:

﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝﴾

તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજ કો ઔર મેરી ઔલાદ કો નમાઝી બના, ઐ મેરે રબ! (હમારી) દુઆઓં કો કબૂલ ફરમા લે.

[સૂર-એ-ઈબ્રાહીમ: ૪૦]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	અઝાન શુરૂ હોતે હી દુઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ મુઅઝ્ઝિન કો અઝાન દેતે હુએ સુને ઔર યે કહે: ((أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ رَضِيْتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَّبِمُحَمَّدٍ رَّسُوْلًا وَّبِالْإِسْلَامِ دِيْنًا)) તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે''.

[મુસ્લિમ: ૮૫૧, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''અગર તુમ (સૂદ લેને સે) બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો (લિહાઝા હર મુસલમાનકો સૂદ સે બચના ચાહિયે)''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૭૯]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''દુન્યવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબે કે એતેબાર સે ફઝીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે, ઔર આપ કે રબ કી રહમત ઈસ (દુન્યવી માલ) સે કહીં ઝિયાદા બેહતર હૈ, જિસ કો યે લોગ જમા કરતે ફિરતે હૈં''.

[સૂર-એ-ઝુખરૂફ: ૩૨]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	ઝમીન ગવાહી દેગી

આપ ﷺ ને યે આયત તિલાવત ફરમાઈ ﴿يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝﴾ (ઉસ દિન ઝમીન અપની સબ બાતેં બયાન કર દેગી) ફિર ઈરશાદ ફરમાયા: ''તુમ જાનતે હો ઝમીન ક્યા ખબરેં બયાન કરેગી?'' સહાબા ؓ ને અર્ઝ કિયા: અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ ખૂબ જાનતે હૈં, આપ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા: ''ઉસ કી ખબરેં યે હૈં કે વો હર મર્દ ઔર ઔરત કે મુતઅલ્લિક ઉસ અમલ કી ગવાહી દેગી, જો ઉસ કી પીઠ પર કિયા ગયા થા, વો કહેગી: ઈસ ને ઐસા ઔર ઐસા અમલ ઔર ફુલાં ફુલાં દિન કિયા થા''. [તિર્મિઝી: ૨૪૨૯, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ખત્ના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''પાંચ ચીઝેં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખત્ના કરના હૈ''.

[મુસ્લિમ: ૫૯૮, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

ફાયદા: ખત્ના કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, એગ્ઝિમા જૈસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હૈ.

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''હસદ સે બચો, ક્યોંકિ હસદ આદમી કી નેકિયોં કો ઈસ તરહ ખા જાતા હૈ, જિસ તરહ આગ લકડ઼ી કો ખા જાતી હૈ''.

[અબૂ દાઊદ: ૪૯૦૩, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) ઝિલહિજ્જા

નંબર(૧): ઈસ્લામી તારીખ	**ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمة الله عليه**

ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمة الله عليه શાહજહાં કે તીસરે બેટે પંદરહ ઝી કાદા સન ૧૦૨૭ હિજરી મેં અરજુમંદબાનુ (મુમતાઝ મહલ) કે બતન સે પૈદા હુએ, ઇબ્તિદાઈ તાલીમ શૈખ અબુલ વાઇઝ હરગામી સે ઔર ઈલ્મ વ અદબ મૌલવી સય્યિદ મુહમ્મદ કનોજી સે હાસિલ કિયા ઔર દીગર અસાતિઝા સે દીની ઉલૂમ મેં મહારત હાસિલ કી, ઉન્હોં ને સિર્ફ એક સાલ મેં કુર્આને કરીમ હિફઝ કર લિયા, ઉલમા ઔર બુઝુર્ગો સે હુસ્ને અકીદત ઔર વાલિહાના મોહબ્બત રખતે થે, જબ કિસી જગા તશરીફ લે જાતે, તો વહાં કે ઉલમા વ મશાઇખ કી મજલિસ મેં હાઝિર હો કર ઈલ્મ વ મારિફત કી બાતેં સુનતે ઔર ઉન્હેં કીમતી તોહફા વ તહાઇફ સે નવાઝતે, હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ માસૂમ ઔર ઉન કે સાહબઝાદે સૈફુદ્દીન સે ઈલ્મે સુલૂક વ મારિફત હાસિલ કિયા, ઉન કી ઈતાઅત વ ઈબાદત કા યે હાલ થા કે સુબહ સાદિક સે પેહલે ઉઠ કર તહજ્જુદ પઢ઼તે ઔર મસ્જિદ મેં પહુંચ કર ફજર કી અઝાન કે ઈન્તેઝાર મેં કિબ્લા રૂ હો કર બૈઠે રેહતે, અઝાન કે ફૌરન બાદ સુન્નત અદા ફરમાતે, બા જમાત નમાઝ પઢ઼ કર તિલાવતે કુર્આન ઔર મુતાલએ હદીસ મેં મશ્ગૂલ હો જાતે ઔર ચાશ્ત કી નમાઝ પઢ઼ કર ખલ્વતગાહ મેં તશરીફ લે જાતે, હમેશા બા વુઝૂ રેહતે, કલ્મા તય્યિબા ઔર દીગર વઝાઈફ પાબંદી સે અદા કરતે, પીર, જુમેરાત ઔર જુમા કો રોઝા રખતે ઔર અવલિયા અલ્લાહ કે સાથ ઝિક્ર વ ઈબાદત મેં મસરૂફ રહતે.

નંબર(૨): અલ્લાહ કી કુદરત	**તેલ**

અલ્લાહ તઆલા ને નારિયલ, મૂંગફલી, સૂરજમુખી, સરસૂં વગૈરા કે ઐસે બે શૂમાર પૈડ઼ પૌદે બનાએ હૈં જિસ કે ઝરિએ હમેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કા ખુશ્બૂદાર તેલ હાસિલ હોતા હૈ ઔર હમારે ખાને, લગાને ઔર માલિશ વગૈરા કી ઝરૂરત પૂરી હોતી હૈ. ગૌર કરને કી બાત હૈ કે ઈન પૈડ઼ પૌદોં કો તેલ પૈદા કરને કી સલાહિયત કૌન અતા કરતા હૈ ઔર ઈન કે દાનોં ઔર બીજોં સે મુખ્તલિફ કિસ્મ કે રંગોં કા ઝાઈકેદાર તેલ કૌન જમા કરતા હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા હી કી ઝાત હૈ. જિસ ને અપની કુદરત સે ઈન્સાનોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિએ ઈતના અચ્છા ઈન્તેઝામ કિયા હૈ.

નંબર(૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	**બીમાર કી નમાઝ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''નમાઝ ખડ઼ે હો કર અદા કરો, અગર તાકત ન હો, તો બૈઠ કર અદા કરો, ઔર અગર ઈસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલુ કે બલ લૈટ કર અદા કરો''. [બુખારીઃ ૧૧૧૭, અન ઈમરાન બિન હુસૈન رضي الله عنه] **ફાયદા:** અગર કોઈ બીમાર હો ઔર ખડ઼े હો કર નમાઝ પઢ઼ને પર કાદિર ન હો, તો રુકૂઅ વ સજદા કે સાથ બૈઠ કર પઢ઼े; અગર રુકૂઅ વ સજદે પર ભી કાદિર ન હો, તો ઈશારે સે પઢ઼े ઔર અગર બૈઠ કર પઢ઼ને કી તાકત ન રખતા હો, તો લૈટ કર પઢ઼े.

નંબર(૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	**દુઆ કે વક્ત હાથોં કો ઉઠાના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દુઆ કે વક્ત હાથોં કો ઈતના ઉઠાતે થે કે આપ ﷺ કી બગલ મુબારક ઝાહિર હો જાતી થી. [બુખારીઃ ૬૩૪૧, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સુબહ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ દિન મેં એક બાર યે દુઆ પઢ़ે: «اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَصْبَحْتُ أُشْهِدُكَ وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلٰئِكَتَكَ وَجَمِيْعَ خَلْقِكَ إِنَّكَ أَنْتَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُوْلُكَ» તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદન કા ચૌથા હિસ્સા જહન્નમ સે આઝાદ કર દેતે હૈં ઔર જો દિન મેં ૨/બાર પઢ़ે ઉસ કા આધા બદન આઝાદ કર દેતે હૈં ઔર જો તીન મરતબા પઢ़ે ઉસ કે તીન હિસ્સે આઝાદ કર દેતે હૈં ઔર જો ચાર મરતબા પઢ़ે ઉસ કો પૂરા હી આઝાદ કર દેતે હૈં''. [અબૂ દાઊદ: ૫૦૬૯, અન અનસ બિન માલિક رضي الله عنه]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	જૂટી કસમ ખાને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ જૂટી કસમ ખાએ, તાકે ઉસ કે ઝરિએ કિસી મુસલમાન કા માલ હાસિલ કરલે, તો વો અલ્લાહ તઆલા સે ઇસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર સખ્ત નારાઝ હોંગે''. [અબૂ દાઊદ:૩૨૪૩, અન ઈબ્ને મસઊદ رضي الله عنه]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''ઇસ દુનિયા કી મિસાલ ઉસ કપડ़े કી સી હૈ, જિસ કો શુરૂ સે કાટ દિયા જાએ ઔર અખીર મેં એક ધાગે પર લટકા હુવા રેહ જાએ, તો વો ધાગા કભી ભી ટૂટ સકતા હૈ (ઇસી તરહ ઇસ દુનિયા કા કોઈ ઠીકાના નહીં, કભી ભી ખત્મ હો જાએગી)''. [શોઅબુલ ઈમાન:૯૮૭૫, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જબ ઝમીન પૂરી હરકત સે હિલાદી જાએગી ઔર ઝમીન અપને બોજ (મુર્દે ઔર ખઝાને) બાહર નિકાલ દેગી ઔર ઇન્સાન કહેગા કે ઇસ ઝમીન કો ક્યા હો ગયા હૈ? ઉસ દિન ઝમીન અપની બાતેં બયાન કર દેગી, ઇસ લિએ કે આપ કે રબ ને ઇસ કો હુક્મ દિયા હોગા''.
[સૂર-એ-ઝિલઝાલ: ૧ તા ૫]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	સિરકે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''સિરકા ક્યા હી બેહતરીન સાલન હૈ''. [મુસ્લિમ: ૫૩૫૦, અન આયશા رضي الله عنها]

ફાયદા: સિરકે કે બારે મેં મુહદ્દિસીન હઝરાત કેહતે હૈં કે યે તિલ્લી કે બઢ़ने કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ ઔર ખૂન કો સાફ કરતા હૈં ઔર ફોડ़े ફુંસિયોં કો દૂર કરતા હૈ.
[ઈલાજુન્નબવી]

નંબર (૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઐ ઈમાન વાલો! તુમ ઐસી બાત ક્યું કેહતે હો જો કરતે નહીં? યે બાત અલ્લાહ કે નઝદીક બડ़ી નારાઝગી કી હૈ કે તુમ ઐસી બાતેં કહો જિન પર અમલ ન કરો''.
[સૂર-એ-સફ: ૨ તા ૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — આલમગીર رحمة الله عليه કા દૌરે હુકૂમત

ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمة الله عليه ખાનદાને તૈમૂર કે સબ સે ઝિયાદા અકલમંદ, બહાદૂર, મુનસિફ મિઝાજ ઔર હુકૂમત વ મુલ્કી ઈન્તેઝામ કી ભરપૂર સલાહિયત રખતે થે. વો સન ૧૦૬૮ હિજરી મેં તખ્ત નશીન હુએ, અગલે સાલ તખ્ત નશીની કે મૌકે પર લોગોં કે તમામ ટેક્સ માફ કર દિયે ઔર પચીસ લાખ રૂપિયે ઝરૂરતમંદ લોગોં મે તકસીમ કિએ, છે લાખ તીસ હઝાર રૂપિયે કે તોહફે મક્કા મુકર્રમા ઔર મદીના મુનવ્વરા રવાના ફરમાએ, એક લાખ સાઠ હઝાર રૂપિયે કી લાગત સે કિલે મેં સંગે મરમર કી મસ્જિદ તામીર કરાઈ, જગા જગા ગરીબોં કે લિયે લંગરખાને ખુલવાએ, આલમગીર رحمة الله عليه કી હુકૂમત કરાંચી બંદરગાહ સે લે કર આસામ કી મશ્રિકી હુદૂદ ઔર કોહે હિમાલયા સે લે કર બહરે હિંદ તક ફૈલી હુઈ થી, ઉન્હોં ને મુલ્કી ઈન્તેઝામ કે તહત નશા આવર ચીઝોં, નાચગાને ઔર ખિલાફે શરીઅત કામોં પર પાબંદી લગાઈ, રાસ્તોં કો લૂટ માર કરને વાલોં સે મહફૂઝ કિયા, એક લાખ ચાલીસ હઝાર રૂપિયે સાલાના મોહતાજોં કે લિયે મુકર્રર કિએ, ઉન્હોં ને કિસી મઝહબી મકામ કો ગિરાને કી કભી ઈજાઝત નહીં દી, હર તબકા વ મઝહબ કે લોગ ખુશહાલી ઔર અમન વ સુકૂન સે રેહતે ઔર આઝાદી કે સાથ અપને મઝહબ કી રસ્મોં કો અદા કરતે, વો હર છોટે બડ઼ે કી બાત ગૌર સે સુન કર ફૈસલા કરતે ઔર હક બાત કે મુકાબલે મેં કિસી કી સિફારિશ કબૂલ નહીં કરતે થે.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — ફરિશ્તોં કી મદદ

હઝરત અબૂ તલ્હા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે હમ એક ગઝવે મેં રસૂલુલ્લામ ﷺ કે સાથ થે, જબ કુફ્ફાર સે મુદભેડ઼ હુઈ, તો મૈંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે દુઆ કરતે હુએ સુના ((يَامٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ، اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ)) ઉસ કે બાદ દેખા કે ફરિશ્તોં ને કુફ્ફાર કો આગે પીછે સે મારના શુરૂ કિયા ઔર એક એક કર કે બહુત સે કુફ્ફાર ઝમીન પર ગિરે પડ઼ે''.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્ફહાની: ૩૭૩]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વારિસીન કે દરમિયાન વિરાસત તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''માલ (વિરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો''.

[મુસ્લિમ: ૪૧૪૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ વજહ કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — તીન ચીઝોં સે પનાહ ચાહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ અકસર યે દુઆ કિયા કરતે થે:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الشِّقَاقِ وَالنِّفَاقِ وَسُوْءِ الْاَخْلَاقِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં આપસ કે ઈખ્તિલાફ, નિફાક ઔર બુરે અખ્લાક સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[અબૂ દાઊદ: ૧૫૪૬: અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	બાઝાર જાતે વક્ત દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ બાઝાર મેં દાખિલ હોતે વક્ત યહ પઢે : ((لَآ إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ حَيٌّ لَّا يَمُوْتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ)) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિએ એક લાખ નેકિયાં લિખ દેતે હૈં ઔર એક લાખ ગુનાહ ખત્મ કર દેતે હૈં ઔર એક લાખ દરજાત બુલંદ ફરમાતે હૈં''.

[તિર્મિઝી: ૩૪૨૮, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બડ઼ા ગુનાહ કરે ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડ઼ા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ લિયા''.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ, ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઇસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આ જાએ ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે ઐ મેરે રબ! તૂને મુજ કો ઔર થોડ઼ે દિનોં કી મોહલત ક્યૂં ન દી, તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા''.

[સૂર-એ-મુનાફિકૂન: ૧૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	હઝરત મીકાઈલ ؑ કી હાલત

આપ ﷺ ને હઝરત જિબ્રઈલ ؑ સે દરયાફ્ત ફરમાયા: ''ક્યા બાત હૈ? મૈંને મીકાઈલ કો હંસતે હુએ નહીં દેખા? અર્ઝ કિયા: જબ સે દોઝખ કી પૈદાઇશ હુઈ હૈ, મીકાઈલ નહીં હંસે.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૨૯૩૦, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઈલાજ	મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''﴿كُلُوْا مِنْ ثَمَرِهٖٓ إِذَآ أَثْمَرَ﴾

તર્જમા: જબ વો દરખ્ત ફલ લે આએં તો ઉન્હેં ખાઓ''. [સૂર-એ-અન્આમ, ૧૪૧]

ફાયદા: મૌસમી ફલોં કા ઈસ્તેમાલ સિહત કે લિએ બેહદ મુફીદ હૈ ઔર બહુત સી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા ઝરિઆ હૈ, લિહાઝા અગર ગુંજાઇશ હો તો ઝરૂર ઈસ્તેમાલ કરના ચાહિએ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત અબૂ ઝર ؓ બયાન કરતે હૈં કે મુજે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સાત ચીઝોં કી નસીહત ફરમાઈ: ''(૧) ગરીબ ઔર મિસ્કીન કે કરીબ રેહના ઔર ઉન સે મોહબ્બત કરના (૨) માલ વ દૌલત મેં અપને સે કમતર કી તરફ દેખના ન કે અપને સે ઝિયાદા માલદાર કી તરફ (૩) સિલા રહમી કરના અગર ચે વહ મુંહ મોડ઼ે (૪) કિસી સે કિસી ચીઝ કા સવાલ ન કરના (૫) હક બાત કેહના અગર ચે (સામને વાલે કો) કડ઼વી માલૂમ હો (૬) અલ્લાહ તઆલા કે મામલે મેં કિસી કી પરવાહ ન કરના (૭) લા હવલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ પઢતે રેહના. યે સબ ચીઝેં અર્શ કે નીચે એક ખઝાના હૈ ઉસ મેં સે હૈં''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૦૯૦૬]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ	ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمة الله عليه કી દીની વ ઈલ્મી ખિદમાત

ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمة الله عليه કો ઈસ્લામી વ શરઈ ઉલૂમ સે ખાસ લગાવ થા, યૂં તો ઉન કે દૌર મેં બહુત સે દીની ઔર ઇલ્મી કામ અંજામ દિએ ગએ ઔર બહુત સારી કિતાબેં શાયેઅ કી ગઈ,ઉન્હીં મેં સે અલ્લામા હસન કી કિતાબ ''રદ્દે શીઆ''ઔર દૂસરી કિતાબ મૌલાના મુહમ્મદ મુસ્તફા કી ''નજમુલ ફુર્કાન''હૈ, જો કુર્આન મજીદ કે અલ્ફાઝ કી ફેહરિસ્ત (Index) હૈ, ઉસ કે અલાવા ઉન કા ગિરાં કદર ઇલ્મી કારનામા યે હૈ કે ઉન્હોં ને હિન્દુસ્તાન કે ઉલમા કી એક જમાત કો હુક્મ દિયા કે ફિક્હ કી તમામ કિતાબોં સે મસાઈલ મુન્તખબ કરકે એક ઐસી જામેઅ કિતાબ તૈયાર કી જાએ, જો ફિક્હ કે તમામ પેહલુઓં પર હાવી હો, શૈખ નિઝામુદ્દીન કો ઉસ જમાત કા સદર બનાયા ગયા, ચુનાંચે ઉલમા કી આઠ સાલા મેહનત કે બાદ ''ફતાવા આલમગીરી શાહી''તૈયાર હુઈ, જિસ પર ઉસ ઝમાને મેં દો લાખ રૂપિયે ખર્ચ હુએ. બાદશાહ કા મામૂલ થા કે રોઝાના ઉસ કિતાબ કા એક સફા શૈખ નિઝામ સે પઢ્વા કર ઉસ પર ગૌર વ ફિક્ર કરતે ઔર ફિર ઉલમા કી મુત્તફકા રાય સે ઉસ કો લિખા જાતા. હકીકત મેં યે ઐસા ઇલ્મી કારનામા હૈ કે જિસ ને ઉલમા વ તલબા કો ફિક્હ કી તમામ કિતાબોં સે બેનિયાઝ કર દિયા. જબ ઉસ કિતાબ કો અરબ ઉલમા ને પઢા, તો ઉસે બડી કદર કી નિગાહ સે દેખા ઔર ફિર અરબ મેં ફતાવા હિંદીય્યા કે નામ સે ઉસ કો શાયેઅ કિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત	મચ્છર

અલ્લાહ તઆલા ને છોટી બડી બેશુમાર મખ્લુક પૈદા ફરમાઈ હૈ, કોઇ ભી ચીઝ કુદરત કે કારખાને મેં નિકમ્મી ઔર બેકાર નહીં હૈ. મચ્છર હી પર ગૌર કીજિએ તો ઉસ કી બનાવટ અલ્લાહ કી કુદરત કા કરિશ્મા માલૂમ હોતી હૈ. વો જબ ઇન્સાન કે જિસ્મ પર બૈઠતા હૈ તો અપની સૂંઢ જિલ્દ કે મસામાત મેં દાખિલ કર દેતા હૈ ઔર પેટ ભર કર ખૂન ચૂસ લેતા હૈ ઔર હૈરત કી બાત હૈ કે ઉસ કી સૂંઢ ઇતની બારિક હોને કે બાવજૂદ નલકી (Pipe) કી તરહ હોતી હૈ, આખિર ઉસ કી ઇતની બારીક સૂંઢ મેં સુરાખ કિસ ને પૈદા કિયા? બેશક યે અલ્લાહ હી કી કુદરત કી દલીલ હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં	ખડે હોકર નમાઝ પઢના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડે હુવા કરો''. [સૂર-એ-બકરહઃ ૨૩૮]

ફાયદાઃ અગર કોઈ શખ્સ ખડે હો કર નમાઝ પઢને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્ઝ ઔર વાજિબ નમાઝ કો ખડે હો કર પઢના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં	કસરત સે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

અબ્દુલ્લાહ બિન અબી ઔફા رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કસરત સે (અલ્લાહ કા) ઝિક્ર ફરમાતે, બે જા બાત ન ફરમાતે, નમાઝ લંબી પઢતે, ખુત્બા બહુત મુખ્તસર દેતે ઔર બેવાઓં ઔર મિસ્કીનોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિએ ચલને મેં આર ઔર શરમ મહસૂસ ન ફરમાતે. [નસઈઃ ૧૪૧૫]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	જન્નત કા ખઝાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "((لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ)) બકસરત પઢ઼ા કરો, ઇસ લિએ કે યે જન્નત કે ખઝાનોં મેં સે એક ખઝાના હૈ". [તિર્મિઝી: ૩૬૦૧, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઝિના ઔર નાપ તોલ મેં કમી કરને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જિસ કૌમ મેં ઝિના આમ હોતા હૈ, ઉસ મેં તાઊન ઔર ઐસી બીમારિયાં ફૈલ જાતી હૈં જો પેહલે નહીં થીં; ઔર જો લોગ નાપ તોલ મેં કમી કરતે હૈં, તો વો લોગ કહત સાલી, પરેશાનિયોં ઔર બાદશાહ કે ઝુલ્મ કે શિકાર હો જાતે હૈં". [ઇબ્ને માજા: ૪૦૧૯, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે ક્યા કેહતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઇબ્ને આદમ! તુ મેરી ઇબાદત કે લિયે ફારિગ હો જા, મૈં તેરે સીને કો માલદારી સે ભર દુંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો ખત્મ કર દુંગા ઔર અગર ઐસા નહીં કરેગા, તો મેં તેરે સીને કો મશ્ગૂલી સે ભર દુંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો બંદ નહીં કરૂંગા".

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૬, અન અબુ હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	અહલે જન્નત કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "(અહલે જન્નત) કો સોને કે કંગન પેહનાએ જાએંગે ઔર સબ્ઝ રંગ કે બારીક ઔર મોટે રેશ્મી લિબાસ પેહનેંગે". [સૂર-એ-કહફ: ૩૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	ખાને કે બાત ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ: ૫૨૯૬, અન કઅબ બિન માલિક ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિએ ઇન્તેહાઈ મુફીદ હૈ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "બિલા શુબા યે કુર્આન એક નસીહત હૈ, તો જો શખ્સ ચાહે અપને રબ તક પહુંચને કા રાસ્તા ઇખ્તિયાર કર લે, ઔર તુમ અલ્લાહ કી મરઝી કે બગૈર કુછ નહીં ચાહ સકતે, અલ્લાહ તઆલા બડ઼े ઇલ્મ વ હિકમત કા માલિક હૈ". [સૂર-એ-દહર: ૨૯ તા ૩૦]

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ | શાહ વલિય્યુલ્લાહ દહેલવી رحمه الله

હઝરત શાહ વલિય્યુલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી رحمه الله કી પૈદાઈશ સન ૧૧૧૪ હિજરી મેં કસ્બા ''ફુલત'' ઝિલા મુઝફફર નગર મેં હુઈ, આપ ને ૫/ સાલ કી ઉમ્ર મેં તાલીમ શુરૂ કર કે ૧૫/ સાલ કી ઉમ્ર તક હિફ્ઝે કુર્આન કે સાથ તમામ દર્સી વ દીની ઉલૂમ હાસિલ કર લિએ. ઈસ કે બાદ અપને વાલિદ શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ સે બૈત હુએ ઔર સતરહ સાલ કી ઉમ્ર મેં ખિલાફત ભી મિલ ગઈ, ફિર ૩૦/ સાલ કી ઉમ્ર તક અપને વાલિદે મર્હૂમ શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ કી મસ્નદે દર્સ ઔર બૈત વ ઈરશાદ સે ખલ્કે ખુદા કો નફા પહુંચાયા. સન ૧૧૪૩ હિજરી મેં ફરીઝ-એ-હજ્જ અદા કિયા. મદીના મુનવ્વરા કે શૈખ અબૂ તાહિર મદની સે બુખારી શરીફ ઔર મક્કા મુકર્રમા ઔર હિજાઝ કે બહુત સે ઉલમા સે સિહા સિત્તા કી સિમાઅત ઔર દીગર કુતુબે અહાદિસ કી ઈજાઝત લે કર હિન્દુસ્તાન વાપસ આએ, ઔર સન ૧૧૪૫ હિજરી મેં બા ઝાબ્તા દર્સે હદીસ શુરૂ ફરમાયા. ઈસી તરહ દેહલી મેં દારૂલ ઉલૂમ રહીમિયા કી બુનિયાદ ડાલી. તાલીમ વ તદરીસ કે સાથ આપ ને તકરીબન ૫૦/ કિતાબેં ભી લિખીં. જિન મેં ફત્હુર્રહમાન નામ સે ફારસી મેં કુર્આને કરીમ કા તર્જમા ઔર અલ ફૌઝુલ કબીર મેં મુફસ્સિરીન કે તફસીરી નિકાત ઔર ઉસૂલ વ ઝવાબિત કો બયાન ફરમાયા. હુજ્જતુલ્લાહિલ બાલિગહ મેં શરીઅત કે અસરાર વ રુમૂઝ કો ઉમદા અંદાઝ મેં તશરીહ ફરમાઈ, ગર્ઝ આપ ને હિન્દુસ્તાન કી તારીખ મેં કુર્આન વ હદીસ કી ઇશાઅત, શરીઅત કે અસરાર વ રુમૂઝ બયાન કર કે વો નુમાયાં કારનામા અંજામ દિયા હૈ જિસે હિન્દુસ્તાન કે મુસલમાન કભી નહીં ભુલા સકતે. આખિર સન ૧૧૭૬ હિજરી મેં ૬૨/સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ, ઔર દેહલી કે મશ્હૂર કબ્રસ્તાન ''મુહદિયાન'' મેં અપને વાલિદ મર્હૂમ કે મઝાર સે મુત્તસિલ મદફૂન હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા | આપ ﷺ કે જિસ્મ સે ખુશ્બૂ આના

હઝરત અનસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈંને કોઈ અંબર, કોઈ મુશ્ક ઔર કોઈ ખુશ્બૂદાર ચીઝ રસૂલુલ્લાહ ﷺ (કે જિસ્મ) કી મહેક સે ઝિયાદા ખુશ્બૂદાર હરગિઝ નહીં સૂંઘી. [મુસ્લિમઃ ૬૦૫૩, અન અનસ رضي الله عنه]

ઔર હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ સે જબ કોઈ મુસાફા કરતા, તો તમામ દિન ઉસ શખ્સ કો મુસાફે કી ખુશ્બૂ આતી રહતી ઔર જબ આપ કિસી બચ્ચે કે સર પર હાથ રખ દેતે, તો વો ખુશ્બૂ કે સબબ દૂસરે લડ઼કોં મેં પેહચાના જાતા. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહઃ ૨૩૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં | અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુક્મ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતેં હૈં ઉન કો લૌટા દો. [સૂર-એ-નિસાઃ ૫૮]

ફાયદાઃ અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં | ચાર ચીઝોં સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થેઃ ((اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنْ قَلْبٍ لَّا يَخْشَعُ وَمِنْ دُعَاءٍ لَّا يُسْمَعُ وَمِنْ نَفْسٍ لَّا تَشْبَعُ وَمِنْ عِلْمٍ لَّا يَنْفَعُ، أَعُوْذُبِكَ مِنْ هٰؤُلَاءِ الْأَرْبَعِ))

તર્જમાઃ ઐ અલ્લાહ! મૈં ન ડરને વાલે દિલ, કબૂલ ન હોને વાલી દુઆ, સૈર ન હોને વાલે નફસ ઔર નફા ન પહુંચાને વાલે ઇલ્મ સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં, ઐ અલ્લાહ! મૈં ઇન ચારોં ચીઝોં સે તેરી પનાહ લેતા હૂં''.

[તિર્મિઝીઃ ૩૪૮૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ✿]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	સવાબ કી નિય્યત સે અઝાન દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ સાત સાલ સવાબ કી નિય્યત સે અઝાન દે, તો ઉસ કે લિયે જહન્નમ સે ખલાસી લિખ દી જાતી હૈ''.

[તિર્મિઝીઃ ૨૦૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ✿]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ગુર્બત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી''.

[સૂર-એ-અન્આમઃ ૧૫૧]

ખુલાસાઃ રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ, યે બહુત હી બડ઼ા ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત સે બેફિક્રી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''યે લોગ દુનિયા સે મોહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ઼ બૈઠે હૈં. (યાની દુનિયા કી મોહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ કે કયામત કે દિન કી ન તો કોઈ ફિક્ર હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ, હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મકસદ હી આખિરત કે લિએ તૈયારી કરના હૈ)''.

[સૂર-એ-દહરઃ ૨૭]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં	ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉન ફરિશ્તોં કો જો દોઝખ પર મુકર્રર હોંગે, હુક્મ દેગા કે જિસ ને મુઝે કભી યાદ કિયા, યા કિસી મૌકે પર જો બંદા મુજ સે ડરા, ઉસ કો દોઝખ સે નિકાલ દિયા જાએ''.

[તિર્મિઝીઃ ૨૫૯૪, અન અનસ ✿]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ચોંધેપન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજ્વા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ✿ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ✿]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''બુરે સાથી કે પાસ બૈઠને સે તન્હાઈ બેહતર હૈ ઔર અચ્છે સાથી કે પાસ બૈઠના તન્હાઈ સે બેહતર હૈ, નેક બાત ઝબાન સે નિકાલના ખામોશી સે બેહતર હૈ ઔર ખામોશ રેહના બુરી બાત ઝબાન સે નિકાલને સે બેહતર હૈ''.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાનઃ ૪૭૮૪, અન અબી ઝર ✿]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ — ફતહઅલી ટીપૂ સુલ્તાન رحمة الله عليه

ફતહઅલી ટીપૂ સુલ્તાન رحمة الله عليه બરોઝ સનીચર ૨૦/ઝિલ હિજ્જા સન ૧૧૬૩ હિજરી બમુતાબિક ૧૦/ નવમ્બર સન ૧૭૫૦ ઈસવી મેં બેંગલોર સે ૩૩/કિલોમીટર દૂર શિમાલ કી જાનિબ એક કસ્બે મેં પૈદા હુએ, વાલિદ કા નામ હૈદરઅલી ઔર માં કા નામ ફાતિમાબેગમ હૈ, જો ફખ્રુન્નિસા સે મશ્હૂર થીં, વહ અરબ કે ખાનદાને કુરૈશ સે તઅલ્લુક રખતે થે, પાંચ બરસ સે લે કર ઉનનીસ સાલ કી ઉમ્ર તક હિફ્ઝે કુર્આન, દીની ઉલૂમ ઔર જંગી ફુનૂન મેં મુખ્તલિફ માહિરીને ફન સે મુકમ્મલ મહારત હાસિલ કરલી ઔર સિપેહસાલાર બન કર જુર્અત વ બહાદુરી કે સાથ દુશ્મનોં સે મુકાબલા કરકે ફતહઅલીખાન બહાદૂર કા ખિતાબ હાસિલ કર લિયા, જબ સન ૧૭૬૭ ઈસવી મેં દુશ્મનોં ને બા કાયદા જંગ છેડ઼ી તો ટીપૂ સુલ્તાન رحمة الله عليه ભી સાત હઝાર ફૌજ લે કર ઉન સે લડ઼ે ઔર ઉન્હેં શિકસ્ત દેકર મેંગલોર કે મઝબૂત કિલે પર કબ્ઝા કર લિયા, પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં રિયાસતે મૈસૂર હી ઐસી થી જિસ ને ઉન લોગોં કે ખિલાફ ચાર જંગેં લડ઼ીં, દો જંગોં મેં ઉન કો ભાગને પર મજબૂર હોના પડ઼ા, યા ફિર જેલ કી હવા ખાની પડ઼ી. જંગે આઝાદી મેં મુસલમાન બાદશાહોં મેં સે હૈદરઅલી ખાન ઔર ટીપૂ સુલ્તાન શહીદ رحمة الله عليه કી કુર્બાની ઔર જંગી હમલોં કો ભુલાયા નહીં જા સકતા, ટીપૂ સુલ્તાન એક ઐસા મર્દે મુજાહિદ થા જિસ ને દીન ઔર આઝાદી-એ-વતન કી ખાતિર દુશ્મનોં કે ખિલાફ લડ઼તે હુએ ચાર મે સન ૧૭૯૯ ઈસવી કો અપના ખૂન બહા કર ખાકે વતન કે ઝર્રોં કો રૌશન કર દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત — સમંદરી મકડ઼ી

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીની મકડ઼ી કી તરહ સમંદર મેં ભી મકડ઼ી પૈદા ફરમાઈ હૈ. ઉસે અંગ્રેજી મેં અકટોપસ (Octopus) કેહતે હૈં, ઉસ કે આઠ પૈર હોતે હૈં. ઉસ કે જિસ્મ મેં હડ્ડી નહીં હોતી, બલ્કે પૂરા બદન ગોશ્ત ઔર ખાલ પર મુશ્તમિલ હોતા હૈ, ઉસ કી સિર્ફ એક આંખ હોતી હૈ, વો દૂર હી સે અંદાઝા કર કે તેઝ રફતારી કે સાથ અપને શિકાર કો પકડ઼તી હૈ ઔર ખૂન ચૂસ કર છોડ઼ દેતી હૈ, સમંદર મેં ઐસી મખલૂક કા પૈદા કરના અલ્લાહ તઆલા કી અજીબ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં — જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ, મગર ચાર પર (લાઝિમ નહીં હૈ): (૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલ્કિયત મેં હો (૨) ઔરત (૩) ના બાલિગ બચ્ચા (૪) બીમાર". [અબૂ દાઊદ: ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ رضي الله عنه]

ફાયદા: જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, તો વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત, આઝાદ ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ. લેકિન મુસાફિર પર ફર્ઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં — બચ્ચે કી પૈદાઈશ કે બાદ કાન મેં અઝાન દેના

જબ હઝરત હસન رضي الله عنه કી વિલાદત હુઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કે કાન મેં અઝાન દી. [તિર્મિઝી: ૧૫૧૪, અન અબી રાફેઅ رضي الله عنه]

ફાયદા: બચ્ચે કે પૈદા હોને કે બાદ દાએં કાન મેં અઝાન દેના ઔર બાએં કાન મેં ઇકામત કેહના સુન્નત હૈ.

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	નીંદ સે જાગને પર દુઆ પઢ઼ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જો શખ્સ રાત મેં બેદાર હો ઔર યહ દુઆ પઢ઼ે ((لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ، وَاللّٰهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ)) ફિર યે કહે ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ)) યા દુઆ માંગે, તો વો કબૂલ કરલી જાએગી ઔર અગર વુઝૂ કર કે નમાઝ પઢ઼ે, તો ઉસ કી નમાઝ કબૂલ કી જાએગી''. [બુખારીઃ ૧૧૫૪, અન ઉબાદા બિન સામિત ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	હરામ લુકમે કી નહૂસત

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ ને અર્ઝ કિયાઃ યા રસૂલલ્લાહ! મેરે લિએ દુઆ કર દીજિએ કે મૈં મુસ્તજાબુદ્દાવાત હો જાઉં, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''અપને ખાને કો પાકીઝા બનાલો, તો મુસ્તજાબુદ્દાવાત હો જાઓગે. ખુદા કી કસમ! જબ કોઈ શખ્સ હરામ લુકમા પેટ મેં ડાલતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા કોઈ અમલ ચાલીસ દિન તક કબૂલ નહીં કરતા, જિસ બંદે કા જિસ્મ હરામ માલ સે પલા, બઢ઼ા ઉસ કા બદલા જહન્નમ કે અલાવા કુછ નહીં''. [તરગીબ વ તરહીબઃ ૨૪૮૪]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કી મોહબ્બત કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''જિસને અલ્લાહ સે તઅલ્લુક કર લિયા અલ્લાહ ઉસકી હાજતોં કા કફીલ હો જાએગા ઔર ઐસી જગા સે રોઝી દેગા, જિસ કા વહમ વ ગુમાન નહીં હોગા, ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે તઅલ્લુક કર લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ''.

[મોઅજમુલ ઔસતઃ ૩૪૯૦, ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	આમાલ કા વઝન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''જિસ શખ્સ (કે આમાલ) કા પલ્લા ભારી હોગા, તો વો શખ્સ ઐશ વ રાહત કી ઝિંદગી મેં હોગા ઔર જિસ શખ્સ કે આમાલ કા પલ્લા હલ્કા હોગા, તો ઉસ કા ઠિકાના ''હાવિયા'' હોગા ઔર આપ કો માલૂમ હૈ કે ''હાવિયા'' ક્યા હૈ? વો દેહેકતી હુઈ આગ હૈ''.

[સૂર-એ-કારિઆઃ ૬ તા ૧૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયાઃ ''પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ તો ઈન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ ઔર ઉસ કા ઈલાજ ગરમ પાની ઔર શહદ સે કરો''.

[મુસ્તદરકે હાકિમઃ ૮૨૩૭, અન આઈશા ؓ]

ફાયદાઃ ગુર્દે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ તો કુલ્હોં મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઉસી દર્દ હી કી વજહ સે ઈસ બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઈસ કા ઈલાજ આપ ﷺ ને યે બતાયા કે ગરમ પાની ઔર શહદ મિલા કર પિલાયા જાએ.

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''ખબરદાર હો જાઓ યે કુર્આન સરાસર નસીહત હૈ, જિસ કા જી ચાહે ઈસ સે નસીહત હાસિલ કરે''. [સૂર-એ-મુદ્દસ્સિરઃ ૫૪ તા ૫૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ટીપૂ સુલ્તાન ﷬ કી સીરત

ટીપૂ સુલ્તાન શહીદ ﷬ સચ્ચે મુહિબ્બે વતન ઔર તમામ તબ્કે કે લોગોં કે સાથ અદલ વ ઈન્સાફ કરને વાલે બાદશાહ થે, ઉનકે દૌર મેં સબ કો અપને મઝહબ કે મુતાબિક અમલ કરને કી મુકમ્મલ આઝાદી હાસિલ થી, સાથ હી શરીઅત કે હર હુક્મ પર અમલ કિયા કરતે થે, ઉનકે અંદર ઈસ્લામી મઆશરે કે કયામ કા ભરપૂર જઝબા થા, વો તકવા વ પરહેઝગારી, શરમ વ હયા, રોઝા વ નમાઝ કી પાબંદી ઔર નમાઝે તહજ્જુદ કી અદાયગી કા બડ઼ા એહતેમામ કરતે થે. દીની ઉલૂમ મેં બડ઼ી મહારત હાસિલ થી, બાદશાહ હોને કે બાવજૂદ બહુત સી કિતાબેં લિખીં ઔર શ્રી રંગા પટનમ મેં દીની વ અસરી તાલીમ કે લિયે જામિઉલ ઉમૂર નામ કી એક યુનીવર્સિટી કાયમ કી. નીઝ અહલે ઈલ્મ કો હર મસ્જિદ મેં બચ્ચોં કી તાલીમ કે લિયે દીની મદારિસ કાયમ કરને કા હુક્મ દિયા. જબ ઉન્હોં ને મૈસૂર કી જામેઅ મસ્જિદ તામીર કરાઈ, તો મુલ્ક કે બડ઼ે બડ઼ે ઉલમા વ મશાઈખ કી મૌજૂદગી મેં ફરમાયા: ઈસ મસ્જિદ કા ઈફતેતાહ વો શખ્સ કરે જિસ કી એક ફર્ઝ નમાઝ ભી કઝા ન હુઈ હો, જબ કોઈ આગે નહીં બઢ઼ સકા, તો નમાઝ પઢ઼ાને કે લિયે ખુદ આગે બઢ઼ે ઔર ફરમાયા: અલ્હમ્દુલિલ્લાહ આજ તક મેરી એક ફર્ઝ નમાઝ ભી કઝા નહીં હુઈ, મગર અફસોસ!! ઈતને બડ઼ે શરીઅત કે પાબંદ ઔર અદલ વ ઈન્સાફ કરને વાલે બાદશાહ કી સારી ખૂબિયોં કો છુપા કર આજ ઉનકી સીરત વ કિરદાર કો ગલત અંદાઝ મેં પૈશ કિયા જા રહા હૈ.

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા — રાસ્તે કા ખુશ્બૂદાર હો જાના

હઝરત જાબિર ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ભી કિસી રાસ્તે સે ગુઝરતે ઔર કોઈ શખ્સ આપ ﷺ કી તલાશ મેં જાતા, તો વો ખુશ્બૂ સે પેહચાન લેતા કે આપ ﷺ ઈસ રાસ્તે સે તશરીફ લે ગએ હૈં, યે ખુશ્બૂ ઈત્ર વગૈરા લગાએ બગૈર ખુદ આપ ﷺ કે બદન મુબારક સે આતી થી. [સુનને દારમી: ૬૭, અન જાબિર ؓ]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — શોહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''ઉન ઔરતોં કે લિએ તુમ્હારે છોડ઼ે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો તો ઉન કે લિએ તુમ્હારે છોડ઼ે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કો યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિય્યત ઔર કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ મિલેગા''. [સૂર-એ-નિસા: ૧૨]

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — સફર સે વાપસી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સફર સે વાપસ લૌટતે, તો યે દુઆ પઢ઼તે:

((آئِبُوْنَ تَائِبُوْنَ عَابِدُوْنَ لِرَبِّنَا حَامِدُوْنَ))

તર્જમા: હમ વાપસ લૌટતે હૈં, તૌબા કરને વાલે હૈં, ઈબાદત કરને વાલે હૈં ઔર અપને પરવરદિગાર કી હમ્દ વ સના કરને વાલે હૈં. [તિર્મિઝી: ૩૪૪૦, અન બર્રા બિન આઝિબ ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	રોઝા રખને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કી રઝા કે લિયે એક દિન રોઝા રખે, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો જહન્નમ સે સત્તર સાલ કી મસાફત કે બકદ્ર દૂર ફરમા દેતે હૈં''.

[તિર્મિઝી: ૧૬૨૨, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં	અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ઼ ડાલતે હૈં ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડ઼ને કા અલ્લાહ ને હુક્મ દિયા હૈ, ઉનકો તોડ઼તે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉનકે લિએ બડ઼ી ખરાબી હોગી''.

[સૂર-એ-રઅદ: ૨૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં	માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''(જબ અલ્લાહ તઆલા) ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો (ઉસકો ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસકા ઈકરામ કરતા હૈ, તો વો (બતૌરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ કે મેરે રબ ને મેરી કદ્ર બઢ઼ા દી. (હાલાંકે યે ઉસ કી તરફ સે ઉસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિઆ હૈ ક્યોંકિ જિતના ઝિયાદા માલ હોગા, કયામત કે દિન હિસાબ મેં ઉતની હી પરેશાની હોગી)''. [સૂર-એ-ફજ્ર: ૧૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં	નેક ઔલાદ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જન્નત મેં આદમી કે દરજાત બલંદ કિએ જાએંગે, તો વો કહેગા: મુજે યહ મરતબા કૈસે મિલ ગયા? ફિર ઉસે બતાયા જાએગા કે (યે કયામ) તુમકો તુમ્હારી ઔલાદ કે ઈસ્તિગ્ફાર કરને કી વજહ સે મિલા હૈ''. [ઈબ્ને માજા: ૩૬૬૦, અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે નબીએ કરીમ ﷺ સહાબાએ કિરામ رضي الله عنهم કો બુખાર ઔર હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિએ યે દુઆ સિખાતે થે:

((بِسْمِ اللهِ الْكَبِيْرِ، أَعُوْذُ بِاللهِ الْعَظِيْمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَّعَّارٍ وَّمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ)) [તિર્મિઝી: ૨૦૭૫]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત	

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે નસીહત ફરમાઈ: ''(૧) અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરના, ચાહે તુમ કત્લ કર દિએ જાઓ યા જલા દિએ જાઓ. (૨) અપને માં બાપ કી કભી નાફરમાની મત કરના, ચાહે વો તુમ કો ઘર ઔર માલ વ જાઈદાદ છોડ઼ને કા હુક્મ દે. (૩) ફર્ઝ નમાઝ કભી ભી જાન બુજ કર મત છોડ઼ના, ઈસ લિએ કે જો આદમી ફર્ઝ જાન બુજ કર છોડ઼ દેતા હૈ, વો અલ્લાહ તઆલા કે ઝિમ્મે સે નિકલ જાતા હૈ. (૪) હરગીઝ શરાબ મત પીના, ઈસ લિએ કે શરાબ તમામ બુરાઈયોં કી જડ઼ હૈ''. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૫૭૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ — ટીપૂ સુલ્તાન رحمة الله عليه કી શહાદત

ટીપૂ સુલ્તાન رحمة الله عليه કી દુશ્મનોં સે આખરી જંગ કે મૌકે પર સિક્રેટરી હબીબુલ્લાહ ને અર્ઝ કિયા: ''હુઝૂર વક્ત કા તકાઝા હૈ કે અપની જાન ઔર અપને શહઝાદોં કી યતીમી પર રહમ કીજિએ'', તો સુલ્તાન ને કહા: ''મૈં અપની ઝાત ઔર ઔલાદ કો દીને મુહમ્મદી પર કુર્બાન કરને કા ફૈસલા કર ચુકા હૂં'', મીર સાદિક કી ગદ્દારી સે દુશ્મન કી ફૌજ કિલે મેં દાખિલ હો ગઈ, બાદશાહ ને ખાને કા લુકમા ઉઠાયા હી થા કે અપને વફાદાર ફૌજી અબ્દુલ ગફફાર કી શહાદત કી ખબર સુન કર ફરમાયા: ''હમ ભી અબ કુછ દેર કે મેહમાન હૈં'', યે કેહ કર મૈદાને જંગ મેં કૂદ પડ઼ે ઔર કાફી દૈર તક લડ઼તે રહે, યહાં તક કે કિલે પર દુશ્મનોં કા કબ્ઝા હો ગયા, ચુનાંચે ઉન કે ગદ્દાર ખાદિમ રાજા ખાન ને કહા: હુઝૂર અપની જાન કી હિફાઝત કે લિએ અપને આપ કો દુશ્મન કે હવાલે કર દો, તો જલાલ મેં આ કર કહા: ''મેરે નઝદીક શેર કી એક દિન કી ઝિંદગી ગીદડ઼ કી સૌ સાલા ઝિંદગી સે બેહતર હૈ''. જિસ્મ પર કઈ ગોલી લગને કે બાવજુદ શામ તક લડ઼તે રહે, એક ગદ્દાર કા સુલ્તાન કી તરફ ઈશારા કર કે દુશ્મનોં કે અફસર કો ખબરદાર કરના થા, કે ચારોં તરફ સે ગોલિયોં કી બારિશ હોને લગી ઔર સીને પર ગોલી લગતે હી વો ઝમીન પર ગિર ગએ, એક સિપાહી ને મૌકા ગનીમત પા કર ઉન કી હીરોં સે જડ઼ી તલવાર નિકાલને કી કોશિશ કી, તો ઐસી નાજુક હાલત મેં હમલા કર કે એક સિપાહી કો જહન્નમ રસીદ કર દિયા. ફિર સર પર ગોલી લગને કી વજહ સે ૪ મે સન ૧૭૯૯ ઈસવી કો જામે શહાદત નોશ ફરમાયા. અગલે દિન શાહી એજાઝ કે સાથ અપને વાલિદ હૈદરઅલી કે પેહલુ મેં દફન કર દિએ ગએ.

નંબર (૨): અલ્લાહ કી કુદરત — હવા મેં આવાઝ

હવા ઈન્સાની ઝિંદગી કે લિયે ઝરૂરી હૈ, ઈસ કે બગૈર કોઈ ભી જાનદાર ઝિંદા નહીં રેહ સકતા. હવા હી કી મદદ સે હમ એક દૂસરે કી આવાઝ સુનતે હૈં. ચાંદ પર હવા ન હોને કી વજહ સે આવાઝ નહીં સુની જા સકતી, હવા મેં લહરેં હોતી હૈં, યે આવાઝ કી લેહરેં ફિઝા મેં ફૈલ કર કાનોં કે પર્દે સે ટકરાતી હૈં, જિસ સે કાન કે પર્દે કી પતલી જિલ્લી થરથરાને લગતી હૈ, વો ફૌરન દિમાગ કો ઉસ કી ખબર દેતી હૈ, હવા હી કી મદદ સે આવાઝ પાંચ સેકન્ડ મેં એક મીલ કી રફતાર સે દૌડતી હૈ. જબ રેડિયો ઔર વાયર લેસ કે ઝરિયે આવાઝ કો રેડિયાઈ લહરોં મેં બદલ દી જાએ, તો વો આવાઝ સૂરજ કી રૌશની કી રફતાર, યાની એક લાખ છિયાંસી હઝાર મીલ ફી સેકન્ડ કે હિસાબ સે દૂર દૂર તક પહુંચ જાતી હૈ. યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત કી એક નિશાની હૈ.

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં — વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''તેરે રબ ને હુક્મ દે દિયા હૈ કે તુમ ઉસ કે અલાવા કિસી કી ઈબાદત મત કરો ઔર અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કિયા કરો''. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૨૩]

ફાયદા: વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના, ઉન કી ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારી કરના ઔર ઉન્હેં તકલીફ ન પહુંચાના ઔલાદ પર ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં — ઈસ્મિદ સુરમા લગાના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર રાત સોને સે પેહલે તીન મરતબા ઈસ્મિદ સુરમા લગાયા કરતે થે. [મુસ્તદરક: ૮૨૪૯]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	દરખ્ત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જો ભી મુસલમાન દરખ્ત લગાતા હૈ યા ખેતી કરતા હૈ, ફિર ઉસ મેં સે કોઈ પરિંદા, ઈન્સાન યા જાનવર ખાતા હૈ તો વો ઉસ કે લિયે સદકા હૈ (યાની સદકે કા સવાબ મિલેગા)''.

[બુખારી: ૨૩૨૦, અન અનસ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	મુતકબ્બિર કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કયામત કે દિન તકબ્બુર કરને વાલે ચ્યૂંટિયોં કે બરાબર જિસ્મોં મેં ઉઠાએ જાએંગે; ઉન કી સૂરતેં ઈન્સાન કી હોંગી, ઉન કે લિયે હર તરફ ઝિલ્લત હી ઝિલ્લત હોગી ઔર ઉન કો જહન્નમ મેં બૂલસ નામી એક જગા કી તરફ ઘસીટ કર લે જાયા જાએગા, જહાં પર એક સખ્ત આગ ઉન કો અપની લપેટ મેં લે લેગી ઔર પીને કે લિયે જહન્નમિયોં કા ખૂન ઔર પીપ દિયા જાએગા''.

[તિર્મિઝી: ૨૪૯૨, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા મેં બરકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''અલ્લાહ તઆલા જિસ કે સાથ ભલાઈ કા ઈરાદા ફરમાતા હૈ તો ઉસ કો દીન કી સમજ અતા ફરમાતા હૈ ઔર બેશક યે દુનિયા બડ઼ી મીઠી ઔર સર સબ્ઝ વ શાદાબ હૈ, પસ જો ઈસ કો ઈસ કે હક કે સાથ (યાની હલાલ) તરીકે સે લેગા, તો અલ્લાહ અઝ્ઝ વ જલ્લ ઉસ કે લિયે ઈસ મેં બરકત દેગા''.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૪૦૪, અન મુઆવિયા બિન અબી સુફયાન ؓ]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	જન્નત કા બાગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કે પાબંદ રહે, તો ઉન કે લિયે ઐસે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં જારી હોંગી, યહ બહુત બડ઼ી કામયાબી હૈ''.

[સૂર-એ-બુરૂજ:૧૧]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જિસે બુખાર આ જાએ, વો તીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે, તો ઉસે શિફા હાસિલ હોગી''.((بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ إِنَّمَا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصْدِيْقَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મિદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસ્દીક કરતે હુએ.

[ઈબ્ને અબી શૈબા: ૭/૧૪૫, અન મકહૂલ ؓ]

નંબર(૧૦): કુર્આન કી નસીહત	

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''શૈતાન કી પૈરવી ન કરો, વો તુમ્હારા ખુલા દુશ્મન હૈ, શૈતાન તો તુમ કો બુરાઈ ઔર બેહયાઈ કે કામ કા હુક્મ કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ કી નિસ્બત ઐસી બાતેં કેહને કા હુક્મ કરતા હૈ, જિસ કા તુમ્હેં ઈલ્મ નહીં હૈં''.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૬૮ તા ૧૬૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા
કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧): ઈસ્લામી તારીખ	તાતારી ફિત્ના ઔર આલમે ઈસ્લામ

જબ ઈન્સાન ખુદા કો ભૂલ કર આઝાદના ઝિંદગી ગુઝારને લગતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા અપને અબદી કાનૂન કે તહત ફિત્નોં ઔર આઝમાઇશોં કા સૈલાબ ભેજ દેતા હૈ, કુછ ઈસી તરહ છટી સદી હિજરી મેં હુઆ. જબ લોગોં મેં બુરાઈયાં, ઝુલ્મ વ સિતમ, ખાના જંગી ઔર ઐશ વ ઈશ્રત કા બાઝાર ઈતના ગરમ હુઆ કે અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે બતાએ હુએ દીન કો ભી ભૂલ બૈઠે, પંજ વક્તા નમાઝ તો દર કિનાર, ઈદુલ ફિત્ર ઔર ઈદુલ અદહા કી નમાઝ કી ભી પરવા નહીં કરતે, ઐસે હાલાત મેં અલ્લાહ તઆલાને તાતારિયોં કી શકલ મેં એક ઝબરદસ્ત ફિત્ના બર્પા કિયા, ચુનાંચે તાતારી કૌમ ને ચંગેઝ ખાં કી કયાઝત મેં ખ્વારઝમ શાહ કી હુકૂમત પર સન ૬૧૬ હિજરી મેં પેહલા હમલા કિયા, ફિર સન ૬૨૪ હિજરી મેં ઉસ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, લેકિન ઉસ કે મકાસિદ કી તકમીલ ઉસ કે બેટે ઔર પોતે ને ઈરાન, તુર્કિસ્તાન, બુખારા, સમરકંદ, હમદાન, કઝવીન ઔર નૈશાપૂર વગૈરા મેં ખૂન કા દરિયા બહાતે હુએ ઉસ કા પોતા હલાકૂ ખાં બગદાદ આ પહુંચા ઔર ઉસ કી ભી ઈંટ સે ઈંટ બજા દી ઔર ચાલીસ દિન તક સિર્ફ બગદાદ મેં ૧૮ લાખ લોગોં કો કત્લ કિયા, સાથ હી સાથ ઈસ્લામી નિશાનાત ભી મિટા દિએ ગએ ઔર લાઈબ્રેરી તબાહ વ બરબાદ કર કે કિતાબેં દરિયા મેં બહા દી ગઈ, જિસ કે નતીજે મેં દરિયા કા પાની રૌશનાઈ સે કાલા હો ગયા થા, ઈતના ઝબરદસ્ત હાદસા મુસલમાનોં પર કભી નહીં આયા થા, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત દેખિયે કે જિસ કૌમ ને આલમે ઈસ્લામ કો તબાહ વ બરબાદ કિયા થા ખુદ ઉન્હીં કો ઈમાન કી તૌફીક દી ઔર વો પૂરી કૌમ મુસલમાન હો કર ઈસ્લામ કી પાસબાન બન ગઈ, અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં સચ ફરમાયાઃ અગર તુમ ફિર જાઓગે (ઔર હમારે અહકામ કી ના ફરમાની કરોગે) તો વો તુમ્હારી જગા દૂસરી કૌમ કો લે આએગા, જો તુમ્હારી તરહ (ના ફરમાન) નહીં હોગી. [સૂર-એ-મુહમ્મદઃ૩૮]

નંબર (૨): હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	રૌશની કા તેઝ હોના

હઝરત આઈશા ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ ઓરે મેં ઈસ તરહ દેખતે થે, જિસ તરહ રૌશની ઔર ઉજાલે મેં દેખતે થે. [બૈહકી ફી દલાઇલિન્નુબુવ્વહઃ ૨૩૨૬]

નંબર (૩): એક ફર્ઝ કે બારે મેં	નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈઃ ''એ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી)નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ દૌડ઼ પડ઼ો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો''. [સૂર-એ-જુમાઃ ૯]

ફાયદાઃ જુમા કી અઝાન કો સુન લેને કે બાદ ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ઼ કર અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ ચલ પડ઼ના ઔર જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪): એક સુન્નત કે બારે મેં	વાલિદૈન ઔર મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ

વાલિદૈન ઔર તમામ મોમિનીન કી મગફિરત કે લિયે ઈસ તરહ દુઆ કરેઃ

﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴾

તર્જમાઃ ઐ મેરે રબ! મેરી, મેરે વાલિદૈન કી ઔર તમામ મોમિનીન કી કયામત કે દિન મગ્ફિરત ફરમા દેના.
[સૂર-એ-ઇબ્રાહીમ: ૪૧]

નંબર(૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	મોમિન કી પરેશાની મેં મગ્ફિરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''કિસી મોમિન કો દર્દ, થકન, બીમારી ઔર ગમ લાહિક હોતા હૈ ઔર ઇસ સે ઉસ કો તકલીફ હોતી હૈ, તો ઉસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાતે હૈં''.
[મુસ્લિમ: ૬૫૬૮, અન અબી સઈદ ؓ વ અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર(૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં	બુરે કામોં કી સઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બેહયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉન કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (ઐસે ફિત્ના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે''.
[સૂર-એ-નૂર: ૧૯]

નંબર(૭): દુનિયા કે બારે મેં	દુનિયા કા માલ વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ''જો શખ્સ (ઇન્તિહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા, હરગીઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ઼ ફોડ઼ કર રખ દેગી''.
[સૂર-એ-હુમઝા:૨ તા ૪]

નંબર(૮): આખિરત કે બારે મેં	કયામત કે દિન જમા હોના

હઝરત અબૂ સઈદ બિન ફઝાલા ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે અલ્લાહ તઆલા જબ લોગોં કો ઐસે દિન જિસ મેં કોઈ શક નહીં (યાની કયામત કે દિન) જમા કરેગા, તો એક પુકારને વાલા પુકારેગા, કે જિસ ને કોઈ અમલ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે કિયા હો ઔર ઉસ મેં કિસી કો શરીક કિયા હો (યાની રિયાકારી કી હો) તો વો શખ્સ ઉસ સે અપના સવાબ માંગ લે, ઇસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા બડ઼ે હી બેનિયાઝ હૈં.
[તિર્મિઝી: ૩૧૫૪]

નંબર(૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ	નઝરે બદ ઔર શૈતાની અસર સે હિફાઝત

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હઝરત હસન ؓ ઔર હઝરત હુસૈન ؓ કે લિયે ઇન અલ્ફાઝ મેં દુઆ ફરમાતે થે:

((أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّةِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَّهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ)) [બુખારી: ૫૭૦૩]

નંબર(૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત	

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ''જબ તુમ કિસી કો કોઈ ચીઝ વઝન કર કે દો, તો ઝુકતા હુઆ તોલો''.
[ઇબ્ને માજા: ૨૨૨૨, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

ફેહરિસ્ત
મઝામીન

મઝામીન	સફા નંબર
૧ ઈસ્લામી તારીખ	
મુહર્રમુલ હરામ	
અલ્લાહ તઆલા ને કલમ કો પૈદા કિયા	૫
ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ	૭
ફરિશ્તે અલ્લાહ કી મખ્લૂક હૈં	૯
જિન્નાત કી પૈદાઈશ	૧૧
હઝરત આદમ عليه السلام	૧૩
હઝરત આદમ عليه السلام કા દુનિયા મેં આના	૧૫
કાબીલ ઔર હાબીલ	૧૭
હઝરત શીસ عليه السلام	૧૯
હઝરત ઈદરીસ عليه السلام	૨૧
હઝરત ઈદરીસ عليه السلام કી દાવત	૨૩
હઝરત નૂહ عليه السلام	૨૫
હઝરત નૂહ عليه السلام કી દાવત	૨૭
કૌમે નૂહ પર અલ્લાહ કા અઝાબ	૨૯
કૌમે આદ	૩૧
હઝરત હૂદ عليه السلام કી દાવત	૩૩
કૌમે સમૂદ	૩૫
હઝરત સાલેહ عليه السلام કી દાવત ઔર કૌમ કા હાલ	૩૭
હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام	૩૯
હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી કૌમ કી હાલત	૪૧
હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી દાવત	૪૩

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કો સઝા દેને કી તજવીઝ	૪૫
હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કી આઝમાઈશ	૪૭
હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام કે અહલે ખાના	૪૯
હઝરત ઈસ્માઈલ عليه السلام	૫૧
હઝરત ઈસ્હાક عليه السلام કી પૈદાઈશ	૫૩
હઝરત ઈસ્હાક عليه السلام કી ખુસૂસિયત વ અઝમત	૫૫
ઝુલકરનૈન	૫૭
હઝરત લૂત عليه السلام	૫૯
કૌમે લૂત પર અઝાબ	૬૧
હઝરત યાકૂબ عليه السلام	૬૩
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
હઝરત યાકૂબ عليه السلام પર આઝમાઈશ	૬૭
હઝરત યૂસુફ عليه السلام	૬૯
હઝરત યૂસુફ عليه السلام કી આઝમાઈશ	૭૧
હઝરત યૂસુફ عليه السلام કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત	૭૩
હઝરત શુએબ عليه السلام ઔર ઉન કી કૌમ	૭૫
હઝરત શુએબ عليه السلام કી દાવત ઔર કૌમ કી હલાકત	૭૭
હઝરત અય્યૂબ عليه السلام	૭૯
હઝરત લુકમાન હકીમ	૯૧
કૌમે બની ઈસ્રાઈલ	૯૩
હઝરત મૂસા عليه السلام કી પૈદાઈશ	૯૫
ફિરઔન કો ઈમાન કી દાવત	૯૭

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
કૌમે બની ઈસ્રાઈલ પર અલ્લાહ કે ઈનામાત	૮૯	હઝરત મરયમ ﷺ કી આઝમાઈશ	૧૩૩
હઝરત મૂસા ﷺ કો તૌરાત કા મિલના	૯૧	હઝરત ઈસા ﷺ કી પૈદાઈશ	૧૩૫
હઝરત હારૂન ﷺ	૯૩	હઝરત ઈસા ﷺ કે હાલાત	૧૩૭
કારૂન ઔર ઉસ કી હલાકત	૯૫	હઝરત ઈસા ﷺ કી દાવત	૧૩૯
હઝરત યૂશા બિન નૂન ﷺ	૯૭	હઝરત ઈસા ﷺ કે મુઅજિઝાત ઔર ખુસૂસિયાત	૧૪૧
હઝરત હિઝકીલ ﷺ	૯૯	હઝરત ઈસા ﷺ કા ઝિંદા આસ્માન પર ઉઠાયા જાના	૧૪૩
હઝરત ઈલયાસ ﷺ	૧૦૧	હઝરત ઈસા ﷺ કા આસ્માન સે ઉતરના	૧૪૫
હઝરત યસઅ્ ﷺ	૧૦૩	અસહાબુલ કરિયા (બસ્તી વાલે)	૧૪૭
હઝરત શમવીલ ﷺ	૧૦૫	કૌમે સબા	૧૪૯
હઝરત તાલૂત ﷺ ઔર જાલૂત	૧૦૭	અસહાબુલ જન્નહ (બાગ વાલે)	૧૫૧
હઝરત દાઊદ ﷺ	૧૦૯	યાજૂજ વ માજૂજ	૧૫૩
હઝરત દાઊદ ﷺ કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત	૧૧૧	હારૂત વ મારૂત	૧૫૫
હઝરત સુલેમાન ﷺ	૧૧૩	અસહાબે કહફ	૧૫૭
હઝરત સુલેમાન ﷺ કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત	૧૧૫	દો દોસ્તોં કા તઝકિરા	૧૫૯
મલિક-એ-સબા કો ઈસ્લામ કી દાવત	૧૧૭	અસહાબુલ ઉખદૂદ (ખંદક વાલે)	૧૬૧
મલિક-એ-સબા કા ઈસ્લામ લાના	૧૧૯	મક્કા મેં બુત પરસ્તી કી ઈબ્તેદા	૧૬૩
હઝરત યૂનુસ ﷺ	૧૨૧	અસહાબે ફીલ (હાથી વાલે)	૧૬૫
હઝરત યૂનુસ ﷺ મછલી કે પેટ મેં	૧૨૩	અરબોં કી અખલાકી હાલત	૧૬૭
હઝરત ઉઝૈર ﷺ	૧૨૫	છટી સદી મેં દુનિયા કી મઝહબી હાલત	૧૬૯
રબીઉલ અવ્વલ		હુઝૂર ﷺ કી આમદ કી બશારત	૧૭૧
હઝરત ઝકરિયા ﷺ	૧૨૯	રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મુબારક પૈદાઈશ	૧૭૩
હઝરત યહયા ﷺ	૧૩૧	હુઝૂર ﷺ કી પૈદાઈશ કે વક્ત દુનિયા પર અસર	૧૭૫

મઝામીન	સફા નંબર
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી પરવરિશ ઔર ખાનદાન	૧૭૭
હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ કે ઘર મેં બરકતેં	૧૭૯
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી યતીમી	૧૮૧
હુઝૂર ﷺ કા શામ કા પેહલા સફર	૧૮૩
હુઝૂર ﷺ કી મુબારક ઝિંદગી	૧૮૫
હુઝૂર ﷺ કા હઝરત ખદીજા ؓ સે નિકાહ	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
હિલફુલ ફુઝૂલ	૧૯૧
હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફેસલા	૧૯૩
હુઝૂર ﷺ ગારે હિરા મેં	૧૯૫
હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના	૧૯૭
પહલી વહી કે બાદ હુઝૂર ﷺ કી હાલત	૧૯૯
દાવત વ તબ્લીગ કા હુકમ	૨૦૧
સફા પહાડ઼ પર ઈસ્લામ કી દાવત	૨૦૩
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ચચા અબૂ તાલિબ સે ગુફતગૂ	૨૦૫
કુફ્ફાર કા હુઝૂર ﷺ કો તકલીફેં પહુંચાના	૨૦૭
મુસલમાનોં પર કુફ્ફાર કા ઝુલ્મ વ સિતમ	૨૦૯
મુસલમાનોં કી હિજરતે હબશા	૨૧૧
નજાશી કે દરબાર મેં કુફ્ફાર કી અપીલ	૨૧૩
નજાશી કે દરબાર મેં કુફ્ફારે મક્કા કી આખરી કોશિશ	૨૧૫
બની હાશિમ કા બાયકાટ ઔર તીન સાલ કી કેદ	૨૧૭
આમુલ હુઝ્ન (ગમ કા સાલ)	૨૧૯

મઝામીન	સફા નંબર
તાઈફ કે સરદારોં કો ઈસ્લામ કી દાવત	૨૨૧
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તાઈફ સે વાપસી	૨૨૩
મેઅરાજ	૨૨૫
હજ કે મૌસમ મેં ઈસ્લામ કી દાવત દેના	૨૨૭
મદીના મુનવ્વરા મેં ઈસ્લામ કા ફૈલના	૨૨૯
પેહલી બૈતે અકબા	૨૩૧
દૂસરી બૈતે અકબા	૨૩૩
મુસલમાનોં કા મદીના હિજરત કરના	૨૩૫
નબી ﷺ કે કત્લ કી નાકામ સાઝિશ	૨૩૭
હુઝૂર ﷺ કી હિજરત	૨૩૯
હુઝૂર ﷺ ગારે સૌર મેં	૨૪૧
ગારે સૌર સે હુઝૂર ﷺ કી રવાનગી	૨૪૩
મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈન્તેઝાર	૫૪૫
મસ્જિદે કુબા કી તામીર ઔર પેહલા જુમા	૨૪૭
મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈસ્તિકબાલ	૨૪૯
જુમાદલ ઊલા	
વો મુબારક ઘર જહાં આપ ﷺ ને કયામ ફરમાયા	૨૫૩
મદીના મુનવ્વરા	૨૫૫
મસ્જિદે નબવી કી તામીર	૨૫૭
અઝાન કી ઈબ્તિદા	૨૫૯
મુહાજિર વ અન્સાર મેં ભાઈ ચારા	૨૬૧
અસહાબે સુફ્ફા	૨૬૩

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
મદીના મેં મુનાફિકીન કા ઝુહૂર	૨૬૫	ગઝવ-એ-બની કુરૈઝા	૩૦૯
મદીના કે કબાઈલ સે હુઝૂર ﷺ કા મુઆહદા	૨૬૭	ઘઝવ-એ-મુરૈસિઅ યા બની મુસ્તલિક	૩૧૧
ઔસ ઔર ખઝરજ મેં મુહબ્બત ઔર યહૂદ કી દુશ્મની	૨૬૯	જુમાદસ્સાનિયહ	
મદીના કી ચરાગાહ પર હમલા	૨૭૧	હુઝૂર ﷺ કા ઉમરા કે લિયે જાના	૩૧૫
ગઝવ-એ-બદર	૨૭૩	સુલહે હુદૈબિયા	૩૧૭
કૈદિયોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક	૨૭૫	મુસલમાનોં કો અઝીમ ફતહ કી ખુશખબરી	૩૧૯
રમઝાન કી ફરઝિયત ઔર ઈદ કી ખુશી	૨૭૭	બાદશાહોં કે નામ દઅવતી ખુતૂત	૩૨૧
ગઝવ-એ-ઉહદ	૨૭૯	રૂમ કે બાદશાહ હિરકલ કે નામ દાવતી ખત	૩૨૩
ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મુસલમાનોં કી આઝમાઈશ	૨૮૧	ઈરાન કે બાદશાહ કે નામ દાવતી ખત	૩૨૫
ગઝવ-એ-ઉહદ મેં સહાબ-એ-કિરામ કી બે મિસાલ કુર્બાની	૨૮૩	હબશ કે બાદશાહ નજાશી કે નામ દાવતીખત	૩૨૭
હમરાઉલ અસદ પર તીન રોઝ કયામ	૨૮૫	ગઝવ-એ-ખૈબર	૩૨૯
શરાબ કી હુરમત	૨૮૭	ગઝવ-એ-મૂતા	૩૩૧
રજીઅ ઔર બીરે મઊના કા અલમનાક હાદસા	૨૮૯	મુશ્રિકીને મક્કા કી અહદ શિકની	૩૩૩
બનૂ નઝીર કી જિલા વતની	૨૯૧	ફતહે મક્કા ઔર આમ માફી કા એલાન	૩૩૫
ગઝવ-એ-ઝાતુર રિકાઅ	૨૯૩	ગઝવ-એ-હુનૈન	૩૩૭
ગઝવ-એ-બદર સાની	૨૯૫	ગઝવ-એ-તબૂક	૩૩૯
ગઝવ-એ-દૌમતુલ જંદલ	૨૯૭	ગઝવાત વ સરાયા પર એક નઝર	૩૪૧
ગઝવ-એ-ખંદક	૨૯૯	ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ	૩૪૩
મદીના કી હિફાઝત કી તદબીર	૩૦૧	વફદે નજરાન કી મદીના મેં આમદ	૩૪૫
ખંદક ખોદને મેં સહાબા કી કુરબાની	૩૦૩	હજ્જતુલ વદાઅ	૩૪૭
ગઝવ-એ-ખંદક મેં મુહાસરે કી શિદ્દત	૩૦૫	હજ્જતુલ વદાઅ મેં આખરી ખુત્બા	૩૪૯
ગઝવ-એ-ખંદક મેં સહાબા કી કુરબાની	૩૦૭	દીન કે મુકમ્મલ હોને કા એલાન	૩૫૧

મઝામીન	સફા નંબર
આખિરત કે સફર કી તૈયારી	૩૫૩
હુઝૂર ﷺ કી બીમારી કા ઝમાના	૩૫૫
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત	૩૫૭
હુઝૂર ﷺ કી વફાત સે સહાબા કી હાલત	૩૫૯
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તજહીઝ વ તકફીન	૩૬૧
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા હુલિયા મુબારક	૩૬૩
હુઝૂર ﷺ કે અહલે ખાના	૩૬૫
હુઝૂર ﷺ કે બુલંદ અખ્લાક	૩૬૭
મોહસિને ઈન્સાનિયત	૩૬૭
અખ્લાક કા આલા નમૂના	૩૭૧
હુઝૂર ﷺ કે બાદ ખિલાફત કા સિલસિલા	૩૭૩
રજબુલ મુરજ્જબ	
હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ؓ	૩૭૭
હઝરત અબૂ બક્ર ؓ કી ખિલાફત ઔર કારનામે	૩૭૯
હઝરત ઉમર ؓ કા ઈસ્લામ લાના	૩૮૧
હઝરત ઉમર ؓ કી બહાદુરી	૩૮૩
હઝરત ઉમર ؓ કી ખિલાફત	૩૮૫
દૌરે ફારૂકી કે અહમ કારનામે	૩૮૭
હઝરત ઉસ્માન ગની ؓ	૩૮૯
હઝરત ઉસ્માન ؓ કે કારનામે ઔર શહાદત	૩૯૧
હઝરત અલી ؓ	૩૯૩
હઝરત અલી ؓ કી ખિલાફત	૩૯૫

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ ؓ	૩૯૭
હઝરત ઝુબૈર બિન અવ્વામ ؓ	૩૯૯
હઝરત અબ્દુર્રહમાન ઈબ્ને ઔફ ؓ	૪૦૧
હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ	૪૦૩
હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ કી કરામત	૪૦૫
હઝરત સઈદ બિન ઝૈદ ؓ	૪૦૭
હઝરત અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્રાહ ؓ	૪૦૯
હઝરત હમઝા ؓ	૪૧૧
હઝરત હમઝા ؓ કી બીવી ઔર બેટી અમ્મારા	૪૧૩
હઝરત અબ્બાસ બિન અબ્દુલ મુત્તલિબ ؓ	૪૧૫
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ	૪૧૭
હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ કે ઈલ્મ હાસિલ કરને કા શૌક	૪૧૯
હઝરત જાફર બિન અબી તાલિબ ؓ	૪૨૧
હઝરત જાફર ؓ કી મદીના મેં આમદ	૪૨૩
હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ؓ	૪૨૫
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ؓ	૪૨૭
હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ	૪૨૯
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ	૪૩૧
સય્યિદના બિલાલ ؓ	૪૩૩
હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર ؓ	૪૩૫
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ	૪૩૯

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ કા ઈખ્લાસ	૪૪૧
હઝરત મિકદાદ બિન અમ્ર ﷺ	૩૪૧
હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કી પૈદાઈશ ઔર ઈસ્લામ	૩૪૩
હઝરત મુઆવિયા ﷺ કી સીરત વ શખ્સિયત	૩૪૫
હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કી ખિલાફત વ હુકૂમત	૩૪૭
હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કે આદાત વ અખ્લાક	૩૪૯
હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ	૩૫૧
હઝરત સલમાન ફારસી ﷺ	૩૫૩
હઝરત અબૂઝર ગિફારી ﷺ	૩૫૫
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ﷺ	૩૫૭
હઝરત સુહૈબ રૂમી ﷺ	૩૫૯
હઝરત અબૂ સુફિયાન બિન હર્બ ﷺ	૩૬૧
હઝરત સુરાકા બિન માલિક ﷺ	૩૬૩
હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ	૩૬૫
હઝરત અમ્માર ﷺ	૩૬૭
હઝરત સુમય્યા ﷺ	૩૬૯
હઝરત તુફૈલ દૌસી ﷺ	૩૭૧
હઝરત સુમામા બિન ઉસાલ હનફી ﷺ	૩૭૩
હઝરત વહશી બિન હર્બ ﷺ	૩૭૫
હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન ﷺ	૩૭૭
હઝરત અબૂ દર્દા ﷺ	૩૭૯
હઝરત અદી બિન હાતિમ તાઈ ﷺ	૩૮૧

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ﷺ	૩૮૩
હઝરત ઉસ્માન બિન મઝઊન ﷺ	૩૮૫
હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ﷺ	૩૮૭
હઝરત હલીમા સાદિયા ﷺ	૩૮૯
હઝરત ઉમ્મે હાની ﷺ બિન્તે અબી તાલિબ	૩૯૧
હઝરત સફિય્યા ﷺ બિન્તે અબ્દુલ મુત્તલિબ	૩૯૩
હઝરત ઉમ્મે હકીમ બિન્તે હારિસ ﷺ	૩૯૫
રમઝાનુલ મુબારક	
હઝરત આદમ ﷺ	૫૦૧
હઝરત આદમ ﷺ કા દુનિયા મેં આના	૫૦૩
હઝરત નૂહ ﷺ	૫૦૫
હઝરત ઈબ્રાહીમ ﷺ	૫૦૭
હઝરત મૂસા ﷺ	૫૦૯
હઝરત યૂસુફ ﷺ	૫૧૧
હઝરત દાઊદ ﷺ	૫૧૩
હઝરત સુલેમાન ﷺ	૫૧૫
હઝરત ઈસા ﷺ	૫૧૭
હઝરત ઈસા ﷺ કે મોઅજિઝાત	૫૧૯
હુઝૂર ﷺ કી વિલાદત, ખાનદાન ઔર પરવરિશ	૫૨૧
હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફૈસલા	૫૨૩
હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના	૫૨૫
સબ સે પેહલે ઈમાન લાને વાલે	૫૨૭

મઝામીન	સફા નંબર
કોહે સફા પર પેહલા એલાને હક	૫૨૯
હુઝૂર ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ કી હિમાયત	૫૩૧
તાઈફ મેં ઈસ્લામ કી દાવત	૫૩૩
હુઝૂર ﷺ કે ખિલાફ કુફફાર કી સાઝિશ	૫૩૫
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી હિજરત	૫૩૭
મસ્જિદે કુબા કી તામીર	૫૩૯
મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈસ્તિકબાલ	૫૪૧
ઈસ્લામ મેં પેહલા જુમા	૫૪૩
મસ્જિદે નબ્વી કી તામીર	૫૪૫
ગઝવએ બદર	૫૪૭
ગઝવએ બદર મેં મુસલમાનોં કી ફતહ	૫૪૮
ગઝવએ ઉહદ	૫૫૧
ફતહે મક્કા	૫૫૩
ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ	૫૫૫
હજ્જતુલ વિદા મેં હુઝૂર ﷺ કા તારીખી ખુત્બા	૫૫૭
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત	૫૫૯
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ખદીજા رضي الله عنها	૫૬૩
હઝરત ખદીજા رضي الله عنها કી ફઝીલત વ ખિદમાત	૫૬૫
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત આઈશા رضي الله عنها	૫૬૭
હઝરત આઈશા رضي الله عنها કા ઈલ્મી મરતબા	૫૬૯
હઝરત ખોલા બિન્તે સઅલબા رضي الله عنها	૫૭૧

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત જમીલા બિન્તે સઅદ બિન રબીઅ رضي الله عنها	૫૭૩
હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત رضي الله عنه	૫૭૫
હઝરત ખબ્બાબ બિન અરત رضي الله عنه	૫૭૭
હઝરત ઉમ્મે ફઝલ બિન્તે હારિસ رضي الله عنها	૫૭૯
હુઝૂર ﷺ સે સહાબા رضي الله عنهم કી મુહબ્બત	૫૮૧
ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત સફિય્યા رضي الله عنها	૫૮૩
હઝરત દુર્રહ બિન્તે અબી લહબ رضي الله عنها	૫૮૫
હઝરત ઉમ્મે અય્યૂબ رضي الله عنها	૫૮૭
હઝરત ઉમ્મે રૂમાન رضي الله عنها	૫૮૯
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા رضي الله عنها	૫૯૧
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત હફસા رضي الله عنها	૫૯૩
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ رضي الله عنها	૫૯૫
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત જુવૈરિયા બિન્તે હારિસ رضي الله عنها	૫૯૭
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે હબીબા رضي الله عنها	૫૯૯
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ رضي الله عنها	૬૦૧
હઝરત મારિયા કિબતિયા رضي الله عنها	૬૦૩
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઝૈનબ رضي الله عنها	૬૦૫
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત સૌદા رضي الله عنها	૬૦૭
હઝરત ઝૈનબ رضي الله عنها બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ	૬૦૯
હઝરત રૂકય્યા رضي الله عنها બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ	૬૧૧
હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ رضي الله عنها બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ	૬૧૩
હઝરત ફાતિમા رضي الله عنها બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ﷺ	૬૧૫

મઝામીન	સફા નંબર
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે બેટે	૬૧૭
હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ	૬૧૯
હઝરત સુહેલ બિન અમ્ર ؓ	૬૨૧
ઝિલ કાદા	
બૈતુલ્લાહ કી તામીર	૬૨૫
ઝમઝમ કા ચશ્મા	૬૨૭
સફા વ મર્વહ	૬૨૯
મિના	૬૩૧
અરફાત	૬૩૩
હઝરત ઉવૈસ કરની રહ.	૬૩૫
હઝરત અલી રહ. બિન હુસૈન ؓ	૬૩૭
હઝરત અનસ ઈબ્ને નઝર ؓ કી શહાદત	૬૩૯
સહાબા ؓ કી શહાદત ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સચ્ચી મોહબ્બત	૬૪૧
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.	૬૪૩
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિલાફત	૬૪૫
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ઝિંદગી	૬૪૭
ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિલાફત કે અસરાત	૬૪૯
ઇત્તિબાએ સુન્નત કા એક નમૂના	૬૫૧
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી સાદગી	૬૫૩
હઝરત હસન બસરી રહ.	૬૫૫
કાઝી શુરૈહ રહ. કા તારીખસાઝ ફૈસલા	૬૫૭
હઝરત ઉર્વા બિન ઝુબૈર રહ.	૬૫૯

મઝામીન	સફા નંબર
ફાતિહે સિંધ મુહમ્મદ બિન કાસિમ રહ.	૬૬૧
ફાતિહે ઉંદલુસ તારિક બિન ઝિયાદ રહ.	૬૬૩
હઝરત કઅબે અહબાર રહ.	૬૬૫
હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ.	૬૬૭
ફન્ને હદીસ મેં ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કા મકામ	૬૬૯
હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કી ફિકહી ખિદમાત	૬૭૧
હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા કી રહ. વફાત	૬૭૩
હઝરત ઈમામ માલિક રહ.	૬૭૫
હઝરત ઈમામ માલિક રહ. કા દર્સ	૬૭૭
હઝરત ઈમામ શાફઈ રહ.	૬૭૯
હઝરત ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ.	૬૮૧
હઝરત ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ. કા કારનામા	૬૮૩
ઝિલહિજ્જા	
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ.	૬૮૭
હઝરત ઈમામ અબૂ યૂસુફ રહ.	૬૮૯
ઈમામ બુખારી રહ.	૬૯૧
ઈમામ મુસ્લિમ રહ.	૬૯૩
ઈમામ અબૂ દાઊદ રહ.	૬૯૫
ઈમામ તિર્મિઝી રહ.	૬૯૭
ઈમામ નસઈ રહ.	૬૯૯
ઈમામ ઇબ્ને માજા રહ.	૭૦૧
હઝરત જુનૈદ બગદાદી રહ.	૭૦૩

મઝામીન	સફા નંબર
સુલ્તાન મહમૂદ ગઝનવી રહ.	૭૦૫
ઈમામ ગઝાલી રહ.	૭૦૭
શેખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની રહ.	૭૦૯
ઈમામ અબુલ હસન અશઅરી રહ.	૭૧૧
અલ્લામા અબ્દુર્રહમાન બિન જૌઝી રહ.	૭૧૩
હઝરત મુઈનુદ્દીન ચીશ્તી રહ.	૭૧૫
સુલ્તાન નૂરૂદ્દીન ઝંગી રહ.	૭૧૭
સુલ્તાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી રહ.	૭૧૯
સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. કે અવસાફ	૭૨૧
હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.	૭૨૩
હઝરત જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.કી ઈલ્મી ખિદમાત	૭૨૫
હઝરત નિઝામુદ્દીન અવલિયા રહ.	૭૨૭
મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની હઝરત શૈખ અહમદ સરહિંદી رحمۃ اللہ علیہ	૭૨૯
ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ	૭૩૧
આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ કા દૌરે હુકૂમત	૭૩૩
ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ કી દીની વ ઈલ્મી ખિદમાત	૭૩૫
શાહ વલિય્યુલ્લાહ દહેલવી رحمۃ اللہ علیہ	૭૩૭
ફતહઅલી ટીપૂ સુલ્તાન رحمۃ اللہ علیہ	૭૩૯
ટીપૂ સુલ્તાન رحمۃ اللہ علیہ કી સીરત	૭૪૧
ટીપૂ સુલ્તાન رحمۃ اللہ علیہ કી શહાદત	૭૪૩
તાતારી ફિત્ના ઔર આલમે ઈસ્લામ	૭૪૫

મઝામીન	સફા નંબર
૨ અલ્લાહ કી કુદરત	
મુહર્રમુલ હરામ	
આસ્માન	૫
દૂધ	૯
ઝમીન ઔર ઉસ કી પૈદાવાર	૧૩
સૂરજ	૧૭
ચાંદ કે ફવાઈદ	૨૧
બાદલ	૨૫
ઝમ ઝમ કા પાની	૨૯
ઝમીન વ આસ્માન કો છે દિન મેં પૈદા કરના	૩૩
દીમક	૩૭
ઝબાનોં કા મુખ્તલિફ હોના	૪૧
મોતી કી પૈદાઇશ	૪૫
હવા	૪૯
શક્લ વ સૂરત કા મુખ્તલિફ હોના	૫૩
ખારે ઔર મીઠે પાની કા અલગ રેહના	૫૭
દરખ્તોં કે પત્તોં કે ફાયદે	૬૧
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
ખારે પાની કો મીઠા બનાના	૬૭
આંખ કી બનાવટ	૭૧
કુતુબ તારા	૭૫
પરિંદોં કા ફિઝા મેં ઉડ઼ના	૭૯

મઝામીન	સફા નંબર
ઝમીન કે ખઝાને	૮૩
સૂરજ કી ગરમી	૮૭
સૂરજ મુખી કા ફૂલ	૯૧
ચમકદાર લઅલ (GEM)	૯૫
રેશમ કા કિડ़ા	૯૯
ફલોં મેં રસ	૧૦૩
બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ	૧૦૭
ઈન્સાની અક્લ	૧૧૧
اُونٹ کی خصوصیات	૧૧૫
ડાલફિન મછલી	૧૧૯
સૂરજ કી મંઝિલ	૧૨૩
રબીઉલ અવ્વલ	
કૌસે કઝહ (Rainbow)	૧૨૯
જિસ્મ મેં ગુર્દે કી એહમિયત (Kidney)	૧૩૩
છૂઈ મૂઈ કા પૌદા (શર્મીલી)	૧૩૭
તોતા	૧૪૧
ઝમીન કી કશિશ	૧૪૫
જાનદારોં કે જિસ્મ મેં જોડ़	૧૪૯
હોંટ	૧૫૩
આવાઝ સુનને કા આલા	૧૫૭
નમક	૧૬૧
સમંદર કી ગેહરાઈ	૧૬૫

મઝામીન	સફા નંબર
સૂરજ કી તૂફાની લહરેં	૧૬૯
અબાબીલ પરિંદા	૧૭૩
અંગૂઠા	૧૭૭
બચ્ચે કા માદરી ઝબાન સીખના	૧૮૧
ઝલઝલા	૧૮૫
રબીઉસ સાની	
બિજલી કી કડ़ક	૧૯૧
ઈન્સાન કી હડ્ડિયાં	૧૯૫
હાથી	૧૯૯
રેડિયમ	૨૦૩
પત્તોં મેં ખુદા કી કુદરત	૨૦૭
આતિશ ફિશાં (લાવા, વાલ કેનો)	૨૧૧
ઈબરતનાક અંજામ	૨૧૫
સમંદરી મછલી	૨૧૯
નાક કે બાલ	૨૨૩
બહરે મય્યિત	૨૨૭
આંખોં કી હિફાઝત	૨૩૧
નીંદ કા આના	૨૩૫
ગિઝા ઔર સાંસ કી નાલિયાં	૨૩૯
સાંસ લેને કા નિઝામ	૨૪૩
ઝબાન દિલ કી તર્જુમાન હૈ	૨૪૭

મઝામીન	સફા નંબર
જુમાદલ ઊલા	
ઈન્સાન કી પૈદાઈશ તીન અંધેરોં મેં	૨૫૩
ગૂલર કા ફલ	૨૫૭
પરિંદોં કી પરવરિશ	૨૬૧
ગોહ કી ખુસૂસિયત	૨૬૫
ઝમીન કા અજીબ ફર્શ	૨૬૯
હવા મેં નિઝામે કુદરત	૨૭૩
કાઈનાત કી સબ સે બડ઼ી મશીનરી	૨૭૭
નાક કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની	૨૮૧
મેઅદે કા નિઝામ	૨૮૫
બદન કી હડ્ડી કુદરત કી નિશાની	૨૮૯
ઈન્સાન મેં નિસયાન કા માદ્દા	૨૯૩
ચ્યૂંટી કી દૂર અંદેશી	૨૯૭
મચ્છર અલ્લાહ કી છોટી સી મખ્લૂક	૩૦૧
આંખ મેં સાત પર્દે	૩૦૫
અનાર કે ફલ મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૩૦૯
જુમાદસ્સાનિયહ	
પ્લેટી પસ (Platypus)	૩૧૫
ઝમીન કા નશેબ વ ફરાઝ	૩૧૯
પહાડ઼ોં મેં પાની કા ઝખીરા	૩૨૩
હવા ઔર પાની	૩૨૭
પલકોં મેં અલ્લાહ કી હિકમત	૩૩૧

મઝામીન	સફા નંબર
ઈન્સાન કે હોંટ કુદરત કી નિશાની	૩૩૫
મુંહ મેં રતૂબત(થૂક)	૩૩૯
ઝબાન કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની	૩૪૩
ઈન્સાન કા સર કુદરત કા શાહકાર	૩૪૭
દાંતોં કી બનાવટ	૩૫૧
નરખરા (ગલે કી નાલી)	૩૫૫
લોમડ઼ી કી ચાલાકી	૩૫૯
ગન્ને કા રસ	૩૬૩
ચ્યૂંટી કે મકાનાત (બિલ)	૩૬૭
ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૩૭૧
રજબુલ મુરજ્જબ	
મુશ્ક અલ્લાહ કે ખઝાને સે આતા હૈ	૩૭૭
બાલ, અલ્લાહ કી દી હુઈ નેઅમત હૈ	૩૮૧
મોર કી ખૂબસૂરતી	૩૮૫
ઊંચે ઊંચે પહાડ઼ કિસ ને બનાએ	૩૮૯
સૂરજ ગિરહન ઔર ચાંદ ગિરહન	૩૯૩
બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ	૩૯૭
નાસમજ બચ્ચે સે અકલમંદ ઈન્સાન તક	૪૦૧
નીંદ અલ્લાહ કી અઝીમ નેઅમત	૪૦૫
પાની અલ્લાહ કી નેઅમત	૪૦૯
ઈન્સાન કી બનાવટ	૪૧૩
ચિમગાદડ઼	૪૧૭

મઝામીન	સફા નંબર
દિમાગી કુવ્વત	૪૨૧
ગિરગિટ	૪૨૫
જાનવરોં કી બોલિયાં	૪૨૯
મિટ્ટી કે અંદર ચમકદાર સોને કા પૈદા હોના	૪૩૩
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
જાનવરોં કે ફવાઈદ	૪૩૯
હમારે જિસ્મ મેં ખૂન કૌન બનાતા હૈ	૪૪૩
કુંવેં કા પાની	૪૪૭
આસ્માન કે મુખ્તલિફ રંગ	૪૫૧
હુદ હુદ	૪૫૫
સમંદરી મછલી	૪૫૯
તિતલી અલ્લાહ કી નિશાની હૈ	૪૬૩
ચુમ્બક (Magnet)	૪૬૭
બાઝ (શિકારી પરિંદા)	૪૭૧
ઝમીન કે ખઝાને	૪૭૫
ઝિરાફ	૪૭૯
મુખતલિફ મૌસમ ઔર ફલ	૪૮૩
ચાંદ અલ્લાહ કી નિશાની હૈ	૪૮૭
જડ઼ી બૂટિયાં	૪૯૧
રાત ઔર દિન	૪૯૫
રમઝાનુલ મુબારક	
ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૫૦૧

મઝામીન	સફા નંબર
પાની કા ઈન્તેઝામ	૫૦૫
દિમાગ કી બનાવટ ઔર હિફાઝત	૫૦૯
મખ્લૂક કો રિઝક દેના	૫૧૩
ઘોડ઼ા	૫૧૭
ઈન્સાન કી પૈદાઈશ	૫૨૧
ઝમીન સે પૌદા કૌન ઉગાતા હૈ?	૫૨૫
જાનવરોં કો રોઝી પહુંચાના	૫૨૯
આસ્માન મેં તારે કિસ ને બનાએ?	૫૩૩
ઝમીન મેં સારે ખઝાને અલ્લાહ ને રખે હૈં	૫૩૭
પત્થરોં મેં અલ્લાહ કી નિશાની	૫૪૧
ઝમઝમ કા પાની	૫૪૫
એક અજીબ પરિંદા	૫૪૯
પહાડ઼ોં સે ચશ્મે જારી હોના	૫૫૩
બરમૂડા કા અજીબ વ ગરીબ સમંદર	૫૫૭
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
સમંદર કા ઉતરના ચઢ઼ના	૫૬૩
એક હી પાની સે ફલ ઔર ફૂલ કી પૈદાઈશ	૫૬૭
બદન કે જોડ઼	૫૭૧
સમંદર કે પાની કા ખારા હોના	૫૭૫
જુગનૂ મેં અલ્લાહ કી નિશાની	૫૭૯
નારિયલ મેં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત	૫૮૩
બચ્ચોં કી પૈદાઈશ ઔર ઉન કી મુહબ્બત	૫૮૭

મઝામીન	સફા નંબર
શહદ કી મક્ખી મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૫૯૧
દાંત અલ્લાહ કી નેઅમત	૫૯૫
આંખ કી હિફાઝત	૫૯૯
ઊંટ મેં અલ્લાહ કી નિશાની	૬૦૩
લુકમે કી હિફાઝત	૬૦૭
અલ્લાહ કા બા બરકત નિઝામ	૬૧૧
રાત ઔર દિન કા અદલના બદલના	૬૧૫
સિતારોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૬૧૯
ઝિલ કાદા	
સૂરજ અલ્લાહ કી રૌશની	૬૨૫
અંડે સે બચ્ચા પૈદા હોના	૬૨૯
સમંદરી મખ્લૂક કી હિફાઝત	૬૩૩
ફલોં મેં રંગ, મઝા ઔર ખુશ્બૂ	૬૩૭
દિલ કા નિઝામ	૬૪૧
ઉંગલિયોં કે નિશાન	૬૪૫
માં કા દૂધ	૬૪૯
ઈન્સાન કા જિસ્મ	૬૫૩
પેડ઼ પૌદોં કી સૈરાબી	૬૫૭
પાની મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૬૬૧
પાની કા ઈન્તેઝામ કરના	૬૬૫
શહદ કા કારખાના	૬૬૯
મકડ઼ી કા જાલા બુનના	૬૭૩

મઝામીન	સફા નંબર
આંખોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૬૭૭
ઝબાન મેં તીન હઝાર ખાને	૬૮૧
ઝિલહિજ્જા	
અંબર મછલી	૬૮૭
હીરા ઔર કોયલા	૬૯૧
બિજલી કોંદના	૬૯૫
મુખ્તલિફ તરીકે સે પાની કા ઉતરના	૬૯૯
ચ્યૂંટી અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ	૭૦૩
પહાડ઼ોં મેં કુદરત કા નમૂના	૭૦૭
બચાવ કી સલાહિયત	૭૧૧
કંગારૂ	૭૧૫
બરફીલે પહાડ઼	૭૧૯
સિતારે	૭૨૩
રંગ	૭૨૭
તેલ	૭૩૧
મચ્છર	૭૩૫
સમંદરી મકડ઼ી	૭૩૯
હવા મેં આવાઝ	૭૪૩
૨ હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	
મુહર્રમુલ હરામ	
સિતારોં કા જુક જાના	૭
આપ ﷺ કા સીના ચાક કિયા જાના	૧૧

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
ચાંદ કે દો ટુકડે હોના	૧૫	દરખ્ત કા સાયા કરના	૧૦૧
બૈતુલ મકદિસ કે બારે મેં ખબર દેના	૧૯	ઊંટ કા હુઝૂર ﷺ કી ફરમાબરદારી કરના	૧૦૫
અબૂજહલ પર ખૌફ	૨૩	પાની કા દૂધ ઔર મક્ખન મેં તબ્દીલ હો જાના	૧૦૯
દરખ્ત કા હુઝૂર ﷺ કો ઈત્તેલા દેના	૨૭	જુનૂન (પાગલ પન) કા અસર ખત્મ હોના	૧૧૩
હુઝૂર ﷺ કે પસીને કી ખુશ્બૂ	૩૧	ટેહની કા તલવાર બન જાના	૧૧૭
સબ સે બડ઼ા મોઅજિઝા કુર્આન હૈ	૩૫	થોડ઼ે સે પાની મેં બરકત	૧૨૧
અબૂ તાલિબ કા સિહતયાબ હોના	૩૯	હઝરત ખુબૈબ ﷺ કે હક મેં દુઆ	૧૨૫
એક ઈશારે મેં દરખ્ત કા દો હિસ્સે હો જાના	૪૩	**રબીઉલ અવ્વલ**	
એક પ્યાલા દૂધ સબ કે લિયે કાફી હો ગયા	૪૭	થોડ઼ી સી ખજૂર મેં બરકત	૧૩૧
અહદ નામે કો કીડ઼ે કે ખાને કી ખબર દેના	૫૧	ગઝવ-એ-મૂતા મેં શહીદોં કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના	૧૩૫
હઝરત ફાતિમા ﷺ કે ચેહરે કા રૌશન હો જાના	૫૫	નજાશી કે વફાત કી ઈત્તેલા દેના	૧૩૯
હુઝૂર ﷺ કા કુફ્ફાર કે દરમિયાન સે ગુઝર જાના	૫૯	ખત કી ઈત્તેલા દેના	૧૪૩
સુરાકા કે ઘોડ઼ે કા ઝમીન મેં ધંસ જાના	૬૩	જૌ મેં બરકત	૧૪૭
સફરૂલ મુઝફ્ફર		એક અવકિયા સોને કી બરકત	૧૫૧
આપ ﷺ કી પુકાર પર પત્થર કા હાઝિર હોના	૬૯	દરખ્ત ઔર પહાડ઼ કા સલામ કરના	૧૫૫
સૂખે થન કા દૂધ સે ભર જાના	૭૩	થોડ઼ા સા પાની પૂરે લશ્કર કે લિયે કાફી હોના	૧૫૯
કહત સાલી દૂર હોના	૭૭	ખજૂર કી શાખ કા તલવાર બન જાના	૧૬૩
અરબ કે રાસ્તોં કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ	૮૧	ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના	૧૬૭
હુઝૂર ﷺ કા આગે પીછે દેખના	૮૫	હઝરત અબૂઝર ﷺ કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૧૭૧
અંધેરી રાત મેં રૌશની ઝાહિર હોના	૮૯	હઝરત રિફાઆ ﷺ કી આંખ કા દુરૂસ્ત હોના	૧૭૫
જંગે બદર મેં ફરિશ્તોં કી શિરકત	૯૩	હઝરત અલી ﷺ કે દર્દ કા અચ્છા હોના	૧૭૯
અનાજ મેં બરકત	૯૭	દાદ કા અચ્છા હોના	૧૮૩

મઝામીન	સફા નંબર
જિસ્મ કા ખુશ્બૂદાર હો જાના	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં ભી બાલ સફેદ ન હોના	૧૯૩
ઝખ્મી હાથ કા અચ્છા હો જાના	૧૯૭
હઝરત હન્ઝલા ﷺ કે હક મેં દુઆ	૨૦૧
હઝરત સઅદ ﷺ કે હક મેં દુઆ	૨૦૫
આપ ﷺ કે કુરતે કી બરકત	૨૦૯
આપ ﷺ કે બાલ મુબારક કી બરકત	૨૧૩
કુબા કે કુંવેં મેં પાની ભર જાના	૨૧૭
હિરની કી ફરિયાદ	૨૨૧
ઝમીન કા સમેટ લિયા જાના	૨૨૫
ઉમૈર ઔર સફ્વાન કી સાઝિશ કી ખબર દેના	૨૨૯
હઝરત જાબિર ﷺ કે બાગ કી ખજૂરોં મેં બરકત	૨૩૩
બકરી કા દૂધ દેના	૨૩૭
ઊંટોં કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના	૨૪૧
હુઝૂર ﷺ કી દુઆ કી બરકત	૨૪૫
કિલા ફતહ હોના	૨૪૯
જુમાદલ ઊલા	
બીનાઈ કા લૌટ આના	૨૫૫
હઝરત ઉમર ﷺ કે હક મેં દુઆ	૨૫૯
હુઝૂર ﷺ કે હાથોં કી બરકત	૨૬૩
ખુશ્હાલી આમ હોને કી ખબર દેના	૨૬૭

મઝામીન	સફા નંબર
કાફિર કા મરઊબ હો જાના	૨૭૧
જમાત કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના	૨૭૫
હરામ લુકમે કા ગલે સે નીચે ન ઉતરના	૨૭૯
હાથ સે ખુશ્બૂ નિકલના	૨૮૩
હઝરત સાબિત ﷺ કે લિયે પેશીન ગોઈ	૨૮૭
હુઝૂર ﷺ કે થૂક કી બરકત	૨૯૧
હઝરત હુસૈન ﷺ કે બારે મેં પેશીન ગોઈ	૨૯૫
કબ્ર કે બારે મેં ખબર દેના	૨૯૯
બકરિયોં કે થનોં મેં દૂધ ભર આના	૩૦૩
દાંતોં કે દરમિયાન સે નૂર નિકલના	૩૦૭
અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર ﷺ કે બારે મેં પેશીન ગોઈ	૩૧૧
જુમાદસ્સાનિયહ	
કુંવેં સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ આના	૩૧૭
કન્ધે કા અચ્છા હો જાના	૩૨૧
બકરિયોં કા માલિક કે પાસ ચલે જાના	૩૨૫
થોડ઼ે સે છુહારોં મેં બરકત	૩૨૯
ઠંડી કા દૂર હો જાના	૩૩૩
એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત	૩૩૭
બેહોશી સે શિફા પાના	૩૪૧
આંખોં કી રૌશની કા તેઝ હોના	૩૪૫
ગૈબી મદદ	૩૪૯
કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના	૩૫૩

મઝામીન	સફા નંબર
ઘી મેં બરકત	૩૫૭
ફરિશ્તોં કી મદદ	૩૬૧
આપ કે જિસ્મ સે ખુશ્બૂ આના	૩૬૫
રાસ્તે કા ખુશ્બૂદાર હો જાના	૩૬૯
ગૂંગે કા અચ્છા હો જાના	૩૭૩
રજબુલ મુરજ્જબ	
ચાંદ કા જુક જાના	૩૭૯
હઝરત અલી ﷺ કી આંખ કા ઠીક હો જાના	૩૮૩
ઘી મેં બરકત	૩૮૭
ઝખમ કા અચ્છા હો જાના	૩૯૧
મુહમ્મદ બિન હાતિબ ﷺ કા શિફાયાબ હોના	૩૯૫
સૂખી લકડ઼ી કા તલવાર બન જાના	૩૯૯
ગૂંગાપન ખત્મ હોના	૪૦૩
ટૂટે હુએ પૈર કો ઠીક કરના	૪૦૭
હુઝૂર ﷺ કે પસીને કી ખુશ્બૂ	૪૧૧
ખિલાફતે રાશિદા કી મુદ્દત કી પેશીનગોઈ	૪૪૫
થોડ઼ે સે તોશે મેં બરકત	૪૧૯
કિસરા કી હુકૂમત કે મુતઅલ્લિક પેશીનગોઈ	૪૨૩
ફતહ કી પેશીનગોઈ	૪૨૭
ભેડ઼િયે કા આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કી ખબર દેના	૪૩૧
ફરિશ્તોં કે ઝરિયે મદદ	૪૩૫

મઝામીન	સફા નંબર
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
હઝરત ફાતિમા ﷺ કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ	૪૪૧
બકરી કા લમ્બી ઉમ્ર પાના	૪૪૫
ઈસ ઉમ્મત કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૪૪૯
એક મુનાફિક કી મૌત કી ખબર દેના	૪૫૩
જંગે બદર મેં સહાબા કે હક મેં દુઆ	૪૫૭
ખજૂરોં મેં બરકત	૪૬૧
પત્થર કા હુઝૂર ﷺ કો સલામ કરના	૪૬૫
એક મુટ્ઠી મિટ્ટી સે કાફિરોં કો શિકસ્ત	૪૬૯
કાફિરોં કી નઝર સે પોશીદા રેહના	૪૭૩
હઝરત હસન ﷺ કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૪૭૭
સૂરજ કા લૌટના	૪૮૧
પાગલ લડ઼કે કા ઠીક હો જાના	૪૮૫
ઘોડ઼ે પર જમ કર બૈઠના	૪૮૯
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દુઆ કી બરકત	૪૯૩
મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ કા રૌશન હો જાના	૪૯૭
રમઝાનુલ મુબારક	
આપ ﷺ કી વિલાદત કા મોઅજિઝા	૫૦૩
દરખ્ત ઔર પહાડ઼ કા સલામ કરના	૫૦૭
ચાંદ કે દો ટુકડ઼ે હો જાના	૫૧૧
ખાને મેં બરકત	૫૧૫
દુઆ કી કબૂલિયત	૫૧૯

મઝામીન	સફા નંબર
પહાડ઼ કા હિલના	૫૨૩
ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના	૫૨૭
બદર મેં કત્લ હોને વાલોં કી પેશીન ગોઈયાં	૫૩૧
વહશી જાનવર કા આપ ﷺ કી રાહત કા ખયાલ રખના	૫૩૫
ઊંટ કા આપ ﷺ સે શિકાયત કરના	૫૩૯
મુર્દા બકરી કા ખબર દેના	૫૪૩
સુતૂન કા રોના	૫૪૭
આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં સે પાની જારી હોના	૫૫૧
દરખ્ત કા મુહમ્મદ ﷺ કી ગવાહી દેના	૫૫૫
થોડ઼ા સા ખાના હઝાર આદમિયોં કો કાફી હો ગયા	૫૫૯
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
ખજૂર કે દરખ્ત કા થોડ઼ી હી મુદ્દત મેં ફલ દેના	૫૬૫
આંધી આને કી ખબર દેના	૫૬૯
હુઝૂર ﷺ કી દુઆ કા અસર	૫૭૩
ફલોં મેં બરકત	૫૭૭
કુવ્વતે હાફિઝા કા બઢ઼ જાના	૫૮૧
ઝૈદ બિન અરકમ ﷺ કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૫૮૫
દૂધ મેં બરકત	૫૮૯
લાગર ઔર બીમાર કા શિફા પાના	૫૯૩
ઝખ્મી હાથ કા અચ્છા હો જાના	૫૯૭
ચેહરએ અનવર કી બરકત સે સુઈ મિલ ગઈ	૬૦૧
ઉંગલિયોં સે પાની કા નિકલના	૬૦૫

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત કતાદા બિન નોઅમાન ﷺ કી આંખ કા ઠીક હો જાના	૬૦૯
મશકીઝે કે પાની કા ખત્મ ન હોના	૬૧૩
આપ ﷺ કી દુઆ સે બારિશ કા હોના	૬૧૭
એક વસક જૌ મેં બરકત	૬૨૧
ઝિલ કાદા	
આપ ﷺ કી દુઆ સે સરદી ખત્મ હો ગઈ	૬૨૭
ઝખ્મી પૈર કા અચ્છા હો જાના	૬૩૧
અલી બિન હકમ ﷺ કે હક મેં દુઆ	૬૩૫
સખ્ત ચટાન કા નર્મ હો જાના	૬૩૯
ઊંટ કી રફતાર કા તેઝ હોના	૬૪૩
ઉમ્ર ભર દર્દ સે શિફા	૬૪૭
દરખ્ત કા આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આના	૬૫૧
ખાને મેં બરકત	૬૫૫
બદન સે ખુશબૂ આના	૬૫૯
ખારે પાની કા મીઠા હોના	૬૬૩
ગઝવ-એ-હુદૈબિયા કે મૌકે પર એક ખાસ મોઅજિઝા	૬૬૭
શેર કા હઝરત સફીના ﷺ કો રાસ્તા બતાના	૬૭૧
સુસ્ત રફતાર ઘોડ઼े કા તેઝ હોના	૬૭૫
નબી ﷺ કે પાની છિડ઼કને કી બરકત	૬૭૯
ખાને મેં બરકત	૬૮૩
ઝિલહિજ્જા	
કુંવે કા ખુશબુદાર હો જાના	૬૮૯

મઝામીન	સફા નંબર
કંધે કા અચ્છા હો જાના	૬૯૩
બકરિયોં કા અપને અપને માલિક કે પાસ ચલે જાના	૬૯૭
થોડ઼ે સે છુહારોં મેં બરકત	૭૦૧
હઝરત હુઝૈફા ؓ કો સર્દી કા એહસાસ ન હોના	૭૦૫
એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત	૭૦૯
બે હોશી સે શિફા પાના	૭૧૩
ગુંગે કા અચ્છા હોના	૭૧૭
ગૈબી મદદ	૭૨૧
કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના	૭૨૫
ઘી મેં બરકત	૭૨૯
ફરિશ્તોં કી મદદ	૭૩૩
આપ ﷺ કે જિસ્મ સે ખુશ્બૂ આના	૭૩૭
રાસ્તે કા ખુશ્બૂદાર હો જાના	૭૪૧
રૌશની કા તેઝ હોના	૭૪૫

૩ એક ફર્ઝ કે બારે મેં

મુહર્રમુલ હરામ	
ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના	૫
નમાઝ કે લિએ પાકી હાસિલ કરના	૭
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૯
નમાઝ છોડ઼ ને પર વઈદ	૧૧
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૧૩
હજ કી ફરઝિયત	૧૫

મઝામીન	સફા નંબર
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૧૭
ગિર્વી રખી હૂઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના	૧૯
પાંચોં નમાઝેં અદા કરને પર બશારત	૨૧
પરદા કરના ફર્ઝ હૈ	૨૩
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૨૫
નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ	૨૭
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ	૨૯
શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૩૧
અલ્લાહ હર એક કો દોબારા ઝિંદા કરેગા	૩૩
નમાઝ મેં કિબલા કી તરફ રૂખ કરના	૩૫
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૩૭
જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૩૯
કુર્આને મજીદ પર ઈમાન લાના	૪૧
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ હુક્મ દેના	૪૩
માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૫
દાઢ઼ી રખના	૪૭
ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત	૪૯
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૫૧
રૂકૂ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના	૫૩
તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના	૫૫
માંગી હૂઈ ચીઝ કા લોટાના	૫૭
કઝા નમાઝોં કી અદાએગી	૫૯

મઝામીન	સફા નંબર
દીન મેં નમાઝ કી અહેમિયત	૬૧
બાજમાત નમાઝ પઢ્ને કી નિય્યત સે મસ્જિદ જાના	૬૩
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
નમાઝેં ગુનાહોં કો મિટા દેતી હૈં	૬૭
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના	૬૯
જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૭૧
ઔલાદ કી મીરાસ મેં માં બાપ કા હિસ્સા	૭૩
ઈસ્લામ મેં નમાઝ કી અહમિયત	૭૫
અલ્લાહ હી મદદ કરને વાલે હૈં	૭૭
અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ઼ દેના	૭૯
ઝકાત કી ફર્ઝિયત	૮૧
જમાત સે નમાઝ ન પઢ્ને પર વઈદ	૮૩
હમેશા સચ બોલો	૮૫
ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ્ના	૮૭
નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૮૯
ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના	૯૧
પાંચોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના	૯૩
જાનવરોં મેં ઝકાત	૯૫
અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાના	૯૭
નમાઝે જનાઝા ફર્ઝે કિફાયા હૈ	૯૯
કર્ઝ અદા કરના	૧૦૧
વસિય્યત પૂરી કરના	૧૦૩
મઝામીન	**સફા નંબર**
જમાત સે ન નમાઝ પઢ્ને કી તાકીદ	૧૦૫
સિલા રહમી કરના	૧૦૭
તકબીરે તહરીમા	૧૦૯
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૧૧૧
જાન બુજ કર નમાઝ કઝા કરના	૧૧૩
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈં	૧૧૫
ઔલાદ કો નમાઝ કા હુક્મ દેના	૧૧૭
બે નમાઝી કા ઈસ્લામ મેં કોઈ હિસ્સા નહીં	૧૧૯
સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા	૧૨૧
બીવી કો ઉસ કા મહર દેના	૧૨૩
સજદ-એ-સહવ કરના	૧૨૫
રબીઉલ અવ્વલ	
અસ્ર કી નમાઝ કી ફઝીલત	૧૨૯
હજ કી ફરઝિયત	૧૩૧
બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી	૧૩૩
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૧૩૫
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૧૩૭
શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૧૩૯
હર હાલ મેં નમાઝ પઢો	૧૪૧
ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના ઝરૂરી હૈ	૧૪૩
વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરના	૧૪૫
સજદ-એ-તિલાવત અદા કરના	૧૪૭

મઝામીન	સફા નંબર
બાજમાત ઈશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢ઼ના	૧૪૯
પરદા કરના ફર્ઝ હૈ	૧૫૧
વારિસીન કે દરમિયાન મીરાસ તકસીમ કરના	૧૫૩
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૧૫૫
હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના	૧૫૭
નમાઝ કા દર્જા	૧૫૯
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૧૬૧
શૌહર કા હક અદા કરના	૧૬૩
અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના	૧૬૫
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૧૬૭
રૂકૂ સજદા અચ્છી તરહ અદા કરના	૧૬૯
જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ઼ના	૧૭૧
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૧૭૩
સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા	૧૭૫
નમાઝ છોડ઼ને પર વઈદ	૧૭૭
માં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરના	૧૭૯
નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૧૮૧
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૧૮૩
બગૈર કિસી ઉજ્ર કે નમાઝ કઝા કરના	૧૮૫
તર્કે જમાત કા અંજામ	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
જમાત સે નમાઝ અદા કરના	૧૯૧

મઝામીન	સફા નંબર
ફજર ઔર અસર પાબંદી સે અદા કરના	૧૯૩
ઝકાત અદા કરના	૧૯૫
ફરાઈઝ કી અદાયગી કા સવાબ	૧૯૭
તમામ આમાલ કા દારોમદાર નમાઝ કી સિહત પર	૧૯૯
પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના	૨૦૧
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ	૨૦૩
નમાઝ છોડ઼ને પર વઈદ	૨૦૫
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી	૨૦૭
અમાનત કા વાપસ કરના	૨૦૯
નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ	૨૧૧
વરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા	૨૧૩
વુઝૂ મેં ચમડ઼ે કે મોઝે પર મસહ કરના	૨૧૫
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૨૧૭
સચ્ચી ગવાહી દેના	૨૧૯
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૨૨૧
શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૨૨૩
મય્યિત કા કર્ઝ અદા કરના	૨૨૫
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૨૨૭
જન્નત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હૈ	૨૨૯
નમાઝ મેં ખામોશ રેહના	૨૩૧
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૨૩૩
માંગી હુઈ ચીઝ કા લોટાના	૨૩૫

મઝામીન	સફા નંબર
સજદ-એ-સહવ કરના	૨૩૭
સૂદ સે બચના	૨૩૯
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૨૪૧
નમાઝોં કો સહી પઢ઼ને પર માફી કા વાદા	૨૪૩
બીવી કો ઉસ કા મહર દેના	૨૪૫
રૂકૂ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ	૨૪૭
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૨૪૯
જુમાદલ ઊલા	
અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબાર ઝિંદા કરેગા	૨૫૩
નમાઝ છોડ઼ને કા નુકસાન	૨૫૫
શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૨૫૭
નમાઝ કે છોડ઼ને પર વઈદ	૨૫૯
નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૨૬૧
હજ કી ફરઝિયત	૨૬૩
આપ ﷺ કી આખરી વસિય્યત	૨૬૫
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૨૬૭
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૨૬૯
દાઢ઼ી રખના	૨૭૧
અપને ઘરવાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ દેના	૨૭૩
કર્ઝ અદા કરના	૨૭૫
હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના	૨૭૭
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૨૭૯

મઝામીન	સફા નંબર
શૌહર પર બીવી કા ખરચા	૨૮૧
મઝદૂર કો પૂરી મઝદૂરી દેના	૨૮૩
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૨૮૫
વરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા	૨૮૭
તકદીર પર ઈમાન લાના	૨૮૯
જુમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના	૨૯૧
સચ્ચી ગવાહી દેના	૨૯૩
વસિય્યત પૂરી કરના	૨૯૫
બીમાર કી નમાઝ	૨૯૭
વારિસીન કે દરમિયાન વરાસત તકસીમ કરના	૨૯૯
ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ના	૩૦૧
અમાનત કા વાપસ કરના	૩૦૩
જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૩૦૫
શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૩૦૭
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૩૦૯
નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના	૩૧૧
જુમાદસ્સાનિયહ	
ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૩૧૫
બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૩૧૭
અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડના	૩૧૯
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૩૨૧
સિલા રહમી કરના	૩૨૩

મઝામીન	સફા નંબર
તકબીરે તહરીમા	૩૨૫
રુકૂઅ વ સજદે અચ્છી તરહ કરના	૩૨૭
પરદા કરના	૩૨૯
જુમા કે લિયે ખુત્બા દેના	૩૩૧
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૩૩૩
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૩૩૫
હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના	૩૩૭
મય્યિત કા કર્ઝ ઉસ કે માલ સે અદા કરના	૩૩૯
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૩૪૧
નમાઝ કે છોડ઼ને પર વઈદ	૩૪૩
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૩૪૫
બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૩૪૭
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૩૪૯
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ દેના	૩૫૧
ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત	૩૫૩
તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના	૩૫૫
તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢ઼ના	૩૫૭
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના	૩૫૯
ઔલાદ કી વરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા	૩૬૧
જમાત સે નમાઝ ન પઢ઼ને પર વઈદ	૩૬૩
ખડ઼ે હો કર નમાઝ પઢ઼ના	૩૬૫
નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૩૬૭

મઝામીન	સફા નંબર
વસિય્યત પૂરી કરના	૩૬૯
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૩૭૧
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હે	૩૭૩
રજબુલ મુરજ્જબ	
ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૩૭૭
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૩૭૯
નમાઝ કે છોડ઼ને પર વઈદ	૩૮૧
ઝકાત કી ફરઝિયત	૩૮૩
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૩૮૫
હજ કી ફરઝિયત	૩૮૭
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૩૮૯
ગિરવી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના	૩૯૧
પાચોં નમાઝેં અદા કરને પર બશારત	૩૯૩
પરદા કરના ફર્ઝ હે	૩૯૫
બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૩૯૭
નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હે	૩૯૯
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હે	૪૦૧
શૌહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૪૦૩
નમાઝે અસર કી અહમિયત	૪૦૫
નમાઝ મેં કિબ્લે કી તરફ રૂખ કરના	૪૦૭
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૪૦૯
જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૪૧૧

મઝામીન	સફા નંબર
કુર્આન મજીદ પર ઈમાન લાના	૪૧૩
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુક્મ દેના	૪૧૫
માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૧૭
દાઢ़ી રખના	૪૧૯
ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત	૪૨૧
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૪૨૩
રુકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના	૪૨૫
તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના	૪૨૭
માંગી હુઈ ચીઝ કા લૌટાના	૪૨૯
તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢ़ના	૪૩૧
અલ્લાહ કે નઝદીક પસંદીદા અમલ	૪૩૩
બાવુઝૂ મસ્જિદ જાના	૪૩૫
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
સિર્ફ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો	૪૩૯
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના	૪૪૧
જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૪૪૩
ઔલાદ કી વિરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા	૪૪૫
ઈસ્લામ મેં નમાઝ કી અહમિયત	૪૪૭
અલ્લાહ હી મદદ કરને વાલે હૈં	૪૪૯
અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ़ દેના	૪૫૧
ઝકાત કી ફરઝિયત	૧૫૩
જમાત સે નમાઝ ન પઢ़ના	૧૫૫

મઝામીન	સફા નંબર
હમેશા સચ બોલના	૪૫૭
ખડ़े હો કર નમાઝ પઢ़ના	૪૫૯
નેકિયોં કા હુક્મ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૪૬૧
ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના	૪૬૩
પાચોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના	૪૬૫
જાનવરોં પર ઝકાત	૪૬૭
અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાને પર વઈદ	૪૬૯
નમાઝે જનાઝા ફર્ઝે કિફાયા હૈ	૪૭૧
કર્ઝ અદા કરના	૪૭૩
વસિય્યત પૂરી કરના	૪૭૫
જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ़ના	૪૭૭
સિલા રહમી કરના	૪૭૯
તકબીરે તહરીમા	૪૮૧
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૮૩
જાન બૂજ કર નમાઝ કઝા કર દેના	૪૮૫
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ	૪૮૭
રોઝે કી ફરઝિયત	૪૮૯
બેનમાઝી કા ઈસ્લામ મેં કોઈ હિસ્સા નહીં	૪૯૧
હર મુસલમાન પર રોઝા રખના ફર્ઝ હૈ	૪૯૩
બીવી કો ઉસ કા મહેર દેના	૪૯૫
સજદએ સહવ કરના	૪૯૭

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૫૦૧
નમાઝ વ રોઝા પિછલે ગુનાહોં કા કફ્ફારા હૈ	૫૦૩
બાજમાત ઈશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢ઼ના	૫૦૫
રોઝે કી ફરઝિયત	૫૦૭
બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી	૫૦૯
વારિસીન કે દરમિયાન માલે મીરાસ તકસીમ કરના	૫૧૧
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૫૧૩
હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના	૫૧૫
રોઝે કે ફરાઈઝ	૫૧૭
નમાઝ કા દર્જા	૫૧૯
બીમારી યા સફર કી હાલત મેં રોઝે	૫૨૧
અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના	૫૨૩
ઝકાત મુસ્તહિક કો દેના ઝરૂરી હૈ	૫૨૫
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૫૨૭
રોઝે કા કફ્ફારા અદા કરના	૫૨૯
જમાત કી પાબંદી ન કરને પર વઈદ	૫૩૧
ઔરતોં પર ભી ઝકાત દેના ફર્ઝ હૈ	૫૩૩
જમાત છોડ઼ને પર વઈદ	૫૩૫
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૫૩૭
સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા	૫૩૯
ઔરતોં પર રોઝોં કી કઝા કરના	૫૪૧

મઝામીન	સફા નંબર
નમાઝ છોડ઼ને વાલા કુફ્ર કે કરીબ હૈ	૫૪૩
ઝમીન કી પૈદાવાર મેં ઝકાત	૫૪૫
રૂકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ	૫૪૭
હજ કી ફર્ઝિયત	૫૪૯
બીમાર કી નમાઝ	૫૫૧
સદકએ ફિત્ર	૫૫૩
બગૈર કિસી ઉઝ્ર કે નમાઝ કઝા કરના	૫૫૫
સદકએ ફિત્ર કિસ પર વાજિબ હૈ	૫૫૭
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૫૫૯
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
અલ્લાહ તઆલા પૂરી કાયનાત કા રબ હૈ	૫૬૩
નમાઝોં કા સહી હોના ઝરૂરી હૈ	૫૬૫
પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના	૫૬૭
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ	૫૬૯
નમાઝ છોડ઼ને પર વઈદ	૫૭૧
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી હૈ	૫૭૩
અમાનત કા વાપસ કરના	૫૭૫
તકબીરે ઊલા સે નમાઝ પઢ઼ના	૫૭૭
વરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા	૫૭૯
વુઝૂ મેં ચમડ઼ે કે મોઝે પર મસહ કરના	૫૮૧
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૫૮૩
સચ્ચી ગવાહી દેના	૫૮૫

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૫૮૭	બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૬૩૧
જમાત સે નમાઝ પઢ઼ના	૫૮૯	સઈ કો તવાફ કે બાદ કરના	૬૩૩
શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૫૯૧	અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ઼ના	૬૩૫
મસ્જિદ મેં નમાઝ અદા કરના	૫૯૩	હજ કે મહીને મેં એહરામ બાંધના	૬૩૭
મય્યત કા કર્ઝ અદા કરના	૫૯૫	અરફાત મેં વુકૂફ કરના	૬૩૯
સામાન કા ઐબ ઝાહિર કરના	૫૯૭	તવાફે ઝિયારત કરના	૬૪૧
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૫૯૯	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૬૪૩
જન્નત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હે	૬૦૧	મુઝદલિફા મેં વુકૂફ કરના	૬૪૫
નમાઝ મેં ખામોશ રહના	૬૦૩	સિલા રહમી કરના	૬૪૭
હમેશા સચ બોલો	૬૦૫	ઔરતોં કો એહરામ ખોલને કે લિયે સર કે બાલ કટાના	૬૪૯
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૬૦૭	તકબીરે તહરીમા	૬૫૧
ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના	૬૦૯	તવાફ મેં સાત ચક્કર લગાના	૬૫૩
સજદએ તિલાવત અદા કરના	૬૧૧	હાજી પર કુર્બાની કરના	૬૫૫
સૂદ સે બચના	૬૧૩	જમરાત કી રમી કરના	૬૫૭
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૬૧૫	રુકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના	૬૫૯
નમાઝોં કો સહી પઢ઼ને પર માફી કા વાદા	૬૧૭	કુર્બાની કે જાનવરોં કા ઐબ સે પાક હોના	૬૬૧
દીન મેં પૈદા કી હુઈ નઈ બાતોં સે બચના	૬૧૯	પર્દા કરના	૬૬૩
બીવી કો ઉસ કા મહર દેના	૬૨૧	બા વુઝૂ તવાફ કરના	૬૬૫
ઝિલ કાદા		જુમા કે લિયે ખુત્બા દેના	૬૬૭
ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૬૨૫	ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૬૬૯
સફા ઔર મર્વહ કી સઈ કરના	૬૨૭	હતીમ કે બાહર તવાફ કરના	૬૭૧
મીકાત સે એહરામ બાંધ કર ગુઝરના	૬૨૯	કુર્બાની કરના	૬૭૩

મઝામીન	સફા નંબર
વતન લૌટતે વક્ત તવાફ કરના	૬૭૫
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૬૭૭
હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના	૬૭૯
અમીર કી ફરમાંબરદારી કરના	૬૮૧
મય્યત કા કર્ઝ ઉસ કે માલ સે અદા કરના	૬૮૩
ઝિલહિજ્જા	
અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબારા ઝિંદા કરેગા	૬૮૧
નમાઝ છોડ્ને કા નુક્સાન	૬૮૩
શોહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૬૮૫
નમાઝે અસ્ર કી અહમિયત	૬૮૭
નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૬૮૯
હજ કી ફર્ઝિયત	૬૯૧
આપ ﷺ કી આખરી વસિય્યત	૬૯૩
તકબીરાતે તશરીક	૬૯૫
નમાઝ કે લિએ મસ્જિદ જાના	૬૯૭
દાઢ઼ી રખના	૬૯૯
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના	૭૦૧
કર્ઝ અદા કરના	૭૦૩
હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના	૭૦૫
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૭૦૭
શૌહર પર બીવી કા ખર્ચા	૭૦૯
મઝદૂર કો પૂરી મઝદૂરી દેના	૭૧૧

મઝામીન	સફા નંબર
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૭૧૩
વિરાસત મેં લડ઼કી કા હિસ્સા	૭૧૫
તકદીર પર ઈમાન લાના	૭૧૭
જમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના	૭૧૯
સચ્ચી ગવાહી દેના	૭૨૧
વસિય્યત પૂરી કરના	૭૨૩
બીમાર કી નમાઝ	૭૨૫
વારિસીન કે દરમિયાન વિરાસત તકસીમ કરના	૭૨૭
ખડ઼ે હોકર નમાઝ પઢ઼ના	૭૨૯
અમાનત કા વાપસ કરના	૭૩૧
જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૭૩૩
શોહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૭૩૫
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કરના	૭૩૭
નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના	૭૩૯
૪ એક સુન્નત કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
સુન્નત પર અમલ કરના	૬
દુઆ કરના એક ઈબાદત હૈ	૭
વુઝૂ મેં દાઢ઼ી કા ખિલાલ કરના	૯
હિદાયત કે લિયે દુઆ	૧૧
પૂરે સર કા મસહ કરના	૧૩
મેઝબાન કો દુઆ દેના	૧૫

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
વુઝૂ મેં કાનોં કા મસહ કરના	૧૭	ગરીબ વ મિસ્કીન સે મુલાકાત કરના	૬૨
તકબીરે તહરીમા કે બાદ કી દુઆ	૧૯	દુશ્મન કી હંસી સે બચને કી દુઆ	૬૩
ગરદન કા મસહ કરના	૨૧	**સફરુલ મુઝફ્ફર**	
નમાઝ કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ે	૨૩	ઝમીન પર બૈઠ કર ખાના	૬૭
વુઝૂ કા પાની ખડ઼ે હો કર પીના	૨૫	બીમાર કો દુઆ દેના	૭૦
જહાલત સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૨૭	દરવાઝે પર સલામ કરના	૭૧
દાઈં કરવટ સોના	૩૦	પરેશાની કે વક્ત કી દુઆ	૭૪
સુબહ કે વક્ત કી દુઆ	૩૧	બચ્ચોં કે સરોં પર હાથ ફેરના	૭૫
હુઝૂર ﷺ કે સલામ કા અંદાઝ	૩૪	મય્યિત કો કબ્ર મેં રખને કી દુઆ	૭૭
શામ કે વક્ત કી દુઆ	૩૫	ગુસ્લ સે પેહલે વુઝૂ કરના	૭૯
બીવિયોં કો સલામ કરના	૩૮	કબ્ર મેં મિટ્ટી ડાલતે વક્ત કી દુઆ	૮૧
દૂધ પીને કે બાદ કી દુઆ	૩૯	પાની પીને કા સુન્નત તરીકા	૮૪
માંગને વાલોં કો નર્મી સે જવાબ દેના	૪૧	ઘર વાલોં સે રૂખ્સત હોતે વક્ત કી દુઆ	૮૫
અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરના	૪૩	નમાઝ પઢ઼ને સે પેહલે મિસ્વાક કરના	૮૭
હદિયા કબૂલ કરના	૪૫	હર કામ મેં કામયાબી કી દુઆ	૮૯
કપડ઼ે ઉતારને કી દુઆ	૪૭	દોનોં હાથોં સે સર કા મસહ કરના	૯૧
મેહમાન કે સાથ થોડ઼ી દૂર સાથ ચલના	૪૯	કુત્તે યા ગધે કી આવાઝ સુન કર યે દુઆ પઢ઼ે	૯૩
ખુશખબરી સુન કર દુઆ પઢ઼ના	૫૨	છોટી ઉંગલી સે ખિલાલ કરના	૯૬
કિસી મંઝિલ સે ચલતે વક્ત નમાઝ પઢ઼ના	૫૩	સોતે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે	૯૭
કનાઅત ઔર સબ્ર હાસિલ કરને કી દુઆ	૫૫	હાથ પૈર કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના	૯૯
સફર સે વાપસી કે બાદ નમાઝ પઢ઼ના	૫૭	નમાઝ મેં સલામ સે પેહલે યે દુઆ પઢ઼ે	૧૦૧
કબ્રસ્તાન જાને કી દુઆ	૫૯	વુઝૂ કે બાદ તૌલિયે કા ઈસ્તેમાલ કરના	૧૦૩

મઝામીન	સફા નંબર
ઈલ્મ કી ઝિયાદતી કે લિયે દુઆ	૧૦૫
સોને સે પેહલે વુઝૂ કરના	૧૦૮
મુસાફા વ મુઆનકા કા સુન્નત તરીકા	૧૦૯
સુરમા લગાને કા સુન્નત તરીકા	૧૧૧
કર્ઝ કી અદાયગી કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે	૧૧૩
તેલ ઈસ્તિમાલ કા મસ્નૂન તરીકા	૧૧૫
હિજરત કે વક્ત કી દુઆ	૧૧૭
મૂંછ ઔર નાખૂન કાટને કા વક્ત	૧૧૯
ગુનાહોં સે તૌબા કરને કી દુઆ	૧૨૧
મજલસિ મેં ઈત્ર લગા કર જાના	૧૨૪
મોમિન કે હક મેં દુઆ	૧૨૫
રબીઉલ અવ્વલ	
મેહમાન કા અચ્છે અલફાઝ સે ઈસ્તિકબાલ કરના	૧૨૯
ગમોં સે નજાત કે લિએ દુઆ પઢના	૧૩૨
દરવાઝે પર સલામ કરના	૧૩૩
મુસીબત સે નજાત કી દુઆ	૧૩૫
ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના	૧૩૭
નેકિયોં પર જમે રેહને કી દુઆ	૧૩૯
સફર સે વાપસી કા સુન્નત તરીકા	૧૪૧
ફૌરન ઈસ્તેખારા કરને કી દુઆ	૧૪૩
હર અચ્છે કામ કો દાહની તરફ સે કરના	૧૪૫
ઔલાદ કે લિયે દુઆ કરના	૧૪૭

મઝામીન	સફા નંબર
ખાને મેં ઐબ ન લગાના	૧૪૯
જહન્નમ કે અઝાબ સે બચને કી દુઆ	૧૫૧
હદિયા કબૂલ કરના	૧૫૪
સજદ-એ-તિલાવત કી દુઆ	૧૫૫
ઈયાદત કરને કા સુન્નત તરીકા	૧૫૮
સુસ્તી, કાહિલી દૂર કરને કી દુઆ	૧૫૯
બુલંદી પર ચઢ઼ને ઔર ઉતરને પર ઝિક્ર	૧૬૨
ડર ઔર ઘબરાહટ કી દુઆ	૧૬૩
અપને સાથિયોં સે મશ્વરા કરના	૧૬૬
અઝાબે કબ્ર સે બચને કી દુઆ	૧૬૭
મુસાફા સે પેહલે સલામ કરના	૧૬૯
મગ્ફિરત ઔર તલબે રહમત કી દુઆ	૧૭૧
ખુશી કે વક્ત સજદ-એ-શુક્ર અદા કરના	૧૭૪
અચ્છી મૌત કી દુઆ	૧૭૫
દસ્તરખ્વાન બિછા કર ખાના	૧૭૭
કબ્ર મેં નૂર કી દુઆ	૧૭૯
બચ્ચોં કો સલામ કરના	૧૮૨
બુઢ઼ાપે મેં રિઝક મેં બરકત કી દુઆ	૧૮૩
ચાર ચીઝેં અંબિયા કી સુન્નત હૈં	૧૮૫
ઝલઝલા વગૈરહ સે હિફાઝત કી દુઆ	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
તીન સાંસ મેં પાની પીના	૧૯૧

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા વ આખિરત મેં આફિયત કી દુઆ	૧૯૩	બારિશ કે લિયે યે દુઆ માંગે	૨૩૭
છીંક આએ તો મુંહ પર કપડા યા હાથ રખ લે	૧૯૫	ઈશા કે બાદ જલ્દી સોના	૨૪૦
હિકમત કે લિયે દુઆ	૧૯૭	મૌત કી સખ્તી કે વક્ત કી દુઆ	૨૪૧
મિસ્વાક દાંતોં કી ચોડાઈ મેં કરના	૨૦૦	બીમારોં કી ઈયાદત કરના	૨૪૪
કિસી મુસલમાન કો હંસતા દેખે તો યે દુઆ પઢે	૨૦૧	અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરને કી દુઆ	૨૪૫
ગુસ્લ કરને કા સુન્નત તરીકા	૨૦૩	સોને કે આદાબ	૨૪૭
નફા ન પહુંચાને વાલી નમાઝ સે પનાહ માંગના	૨૦૫	નઝરે બદ સે બચને કી દુઆ	૨૫૦
ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નત પઢના	૨૦૭	**જુમાદલ ઊલા**	
મોહતાજગી વ ઝિલ્લત સે પનાહ માંગના	૨૦૯	વુઝૂ મેં તીન મરતબા કુલ્લી કરના	૨૫૩
ઈત્ર લગાના	૨૧૧	બુરે લોગોં કી સોહબત સે બચને કી દુઆ	૨૫૬
નફ્સ કી બુરાઈ સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૨૧૪	ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢના	૨૫૮
મુતઅલ્લિકીન કી ખબરગીરી કરના	૨૧૫	બિજલી કડકને ઔર બાદલ ગરજને કે વક્ત કી દુઆ	૨૫૯
કર્ઝોં ઔર ગમોં સે નજાત કી દુઆ	૨૧૮	રૂકૂ મેં હાથોં કો ઘુટનોં પર રખના	૨૬૨
બૈતુલખલા જાને કા તરીકા	૨૧૯	પરેશાન હાલ કો દેખ કર યે દુઆ પઢે	૨૬૩
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો દુઆ દેના	૨૨૨	ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના	૧૬૫
ઈસ્તિન્જે કે બાદ વુઝૂ કરના	૨૨૪	બચ્ચોં કો યે દુઆ પઢ કર દમ કરેં	૨૬૭
ખયામત કી રૂસવાઈ સે બચને કી દુઆ	૨૨૫	દુઆ કે કલિમાત કો તીન બાર કેહના	૨૬૯
સજદા કરને કા સુન્નત તરીકા	૨૨૮	મગફિરત કી દુઆ	૨૭૧
સફર મેં આસાની કી દુઆ	૨૨૯	ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે	૨૭૩
રૂકૂ વ સજ્દે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા	૨૩૧	તિજારત મેં બરકત કી દુઆ	૨૭૬
જન્નત હાસિલ કરને કે લિયે દુઆ કરના	૨૨૪	ઈસ્મિદ સુરમા લગાના	૨૭૮
તીન ઉંગલિયોં સે ખાના	૨૩૫	સોને સે પેહલે કી દુઆ	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી દુઆ	૨૮૧	મય્યિત કે રિશ્તેદારોં કો તસલ્લી દેના	૩૨૫
બદઅખ્લાકી સે બચને કી દુઆ	૨૮૩	નએ કપડે કિસ દિન સે પેહનના શુરૂ કરે	૩૨૭
મૂંછોં કો તરાશના	૨૮૫	સલાતુત્તસ્બીહ કી દુઆ	૩૩૦
ફસાદ કરને વાલોં પર ગલબા પાને કી દુઆ	૨૮૭	સજ્દે મેં જાને ઔર ઉઠને કા તરીકા	૩૩૨
ઘર વાલોં સે નેક બરતાવ કરના	૨૯૦	નમાઝે જનાઝા કી દુઆ	૩૩૪
નફ્સ કે શર સે પનાહ માંગના	૨૯૧	મુલાકાત કે લિયે ઘર પર તશરીફ લે જાના	૩૩૫
દાહની તરફ સે તકસીમ કરના	૨૯૩	ચંદ ચીઝોં સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૩૩૭
બારિશ કે લિયે દુઆ	૨૯૫	ઈસ્તિગફાર કસરત સે કરના	૩૩૯
હર નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કરના	૨૯૭	વુઝૂ કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ	૩૪૧
સૈલાબી બારિશ રોકને કી દુઆ	૨૯૯	કુર્તા પેહનને કા મસ્નુન તરીકા	૩૪૩
ઈશા કી નમાઝ મેં મસ્નૂન કિરત	૩૦૧	બીમાર પુર્સી કે વક્ત કી દુઆ	૩૪૫
નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ	૩૦૪	સોને સે પેહલે બિસ્તર ઝાડ઼ લેના	૩૪૭
નમાઝે જુમા મેં મસ્નૂન કિરત	૩૦૬	ઝિયારતે કુબૂર કી દુઆ	૩૪૯
ગમ કે વક્ત યે દુઆ પઢ઼ે	૩૦૭	રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના	૩૫૨
સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ઘુમાએ	૩૧૦	આઈના દેખને કી દુઆ	૩૫૩
તમામ મુસીબતોં સે છુટકારા	૩૧૧	કુર્આન કી તિલાવત ઠેહર ઠેહર કર કરના	૩૫૫
જુમાદસ્સાનિયહ		ફર્ઝ નમાઝોં કે બાદ કી દુઆ	૩૫૭
જુમા કે રોઝ નમાઝે ફજર કી મસ્નૂન કિરઅત	૩૧૬	અપને સામને સે ખાના ખાના	૩૬૦
ઝાલિમોં સે હિફાઝત કી દુઆ	૩૧૭	અલ્લાહ તઆલા કી મુહબ્બત હાસિલ કરને કી દુઆ	૩૬૧
તેઝ રફતારી સે ચલના	૩૧૯	શુક્ર ગુઝાર બનને કી દુઆ	૩૬૩
ઘબરાહટ કે વક્ત કી દુઆ	૩૨૧	સિહત ઔર પાકદામની કી દુઆ	૩૬૫
જુમા કે લિયે ખાસ લિબાસ પેહનના	૩૨૪	બદન કે આઝા કી સલામતી કી દુઆ	૩૬૭

મઝામીન	સફા નંબર
સુબહ વ શામ કી દુઆ	૩૬૯
નમાઝ કે બાદ કા વઝીફા	૩૭૧
આંધી ચલને પર યે દુઆ પઢ઼ે	૩૭૩
રજબુલ મુરજ્જબ	
સુન્નત ઝિંદા કરને કી ફઝીલત	૩૭૭
રજબ વ શાબાન કી દુઆ	૩૭૯
તીન સાંસ મેં પાની પીના	૩૮૧
દુનિયા વ આખિરત કી ભલાઈ કી દુઆ	૩૮૩
હાથ પાંવ કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના	૩૮૫
મજલિસ સે ઉઠને કી દુઆ	૩૮૭
હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ કરના	૩૮૯
સોને સે પેહલે કી દુઆ	૩૯૨
દરવાઝે પર સલામ કરના	૩૯૪
સો કર ઉઠને કી દુઆ	૩૯૫
મુસ્કુરાતે હુએ મુલાકાત કરના	૩૯૭
જબ બુરા ખ્વાબ આએ	૩૯૯
મેહમાન કા અચ્છે અલ્ફાઝ સે ઈસ્તિકબાલ કરના	૪૦૧
ખાને સે પેહલે કી દુઆ	૪૦૩
સામને વાલે કી બાત પૂરી તવજ્જુહ સે સુનના	૪૦૫
ખાને કે બાદ કી દુઆ	૪૦૭
રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના	૪૦૯
ખાને કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ	૪૧૧

મઝામીન	સફા નંબર
સફર સે વાપસી કા સુન્નત તરીકા	૪૧૩
દાવત ખાને કે બાદ કયા પઢ઼ે	૪૧૫
હર અચ્છે કામોં કો દાહની તરફ સે કરના	૪૧૭
પરેશાની દૂર કરને કી દુઆ	૪૧૯
ખાને મેં ઐબ ન લગાના	૪૨૧
દસ્તરખ્વાન ઉઠાને કી દુઆ	૪૨૩
હદિયા કબૂલ કરના	૪૨૫
પાની પીને કી દુઆ	૪૨૭
છીંક આએ તો મુંહ પર કપડ઼ા યા હાથ રખ લેં	૪૨૯
ઈસ્લામ પર વફાત પાને કે લિયે	૪૩૧
ઈયાદત કરને કા સુન્નત તરીકા	૪૩૩
બૈતુલખલા મેં જાને ઔર બાહર આને કી દુઆ	૪૩૫
શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ	
ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના	૪૪૦
કપડ઼ે પહેનને કી દુઆ	૪૪૧
સોતે વક્ત મુઅવ્વઝતૈન પઢ઼ના	૪૪૩
મુશ્કિલાત ઔર પરેશાનિયોં કે વક્ત કી દુઆ	૪૪૫
નીંદ સે ઉઠ કર મિસ્વાક કરના	૪૪૭
ઘર સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ	૪૪૯
તહજ્જુદ કા મસ્નૂન વક્ત	૪૫૨
ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ	૪૫૩
બલંદી પર ચઢ઼ને ઔર ઉતરને પર ઝિક્ર	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
વુઝૂ કે દરમિયાન કી દુઆ	૪૫૭
અપને સાથિયોં સે મશ્વરા કરના	૪૫૯
વુઝૂ કે બાદ કી દુઆ	૪૬૧
મુસાફે સે પેહલે સલામ કરના	૪૬૩
રહમત તલબ કરને કી દુઆ	૪૬૫
ખુશી કે વક્ત સજદએ શુક્ર અદા કરના	૪૬૭
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે વક્ત કી દુઆ	૪૬૯
દસ્તરખ્વાન બિછા કર ખાના	૪૭૧
મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ	૪૭૩
બચ્ચોં સે દિલ જોઈ કરના	૪૭૫
નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ	૪૭૭
સફર કરના કિસ દિન બેહતર હૈ?	૪૭૯
ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ કી દુઆ	૪૮૧
બચ્ચોં કો સલામ કરના	૪૮૩
દીન પર જમે રેહને કી દુઆ	૪૮૫
ચાર ચીઝેં અંબિયા કી સુન્નત હૈ	૪૮૭
જબ આઈના દેખે તો યે દુઆ પઢ઼ે	૪૮૯
મુસલમાન ભાઈ સે ગલે મિલના	૪૯૧
રમઝાન કા મહીના આએ તો યે દુઆ પઢ઼ે	૪૯૩
ખાદિમોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૪૯૬
ફલ ખાને કી દુઆ	૪૯૭

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
સેહરી ખાના	૫૦૧
ઈફતાર કરને કી દુઆ	૫૦૩
دودھ پینے کے بعد کلی کرنا	૫૦૫
ઈફતાર કે બાદ યે દુઆ પઢ઼ે	૫૦૭
ખાના ખાને કા સુન્નત તરીકા	૫૦૯
દૂસરોં કે યહાં ઈફતાર કી દુઆ	૫૧૧
પાની પીને કા સુન્નત તરીકા	૫૧૩
ઝકાત અદા કરે તો યહ દુઆ પઢ઼ે	૫૧૫
વુઝૂ કા સુન્નત તરીકા	૫૧૭
શબે કદ્ર કી દુઆ	૫૧૯
વિત્ર મેં કૌન સી સૂરત પઢ઼ના મસનૂન હૈ	૫૨૧
ગુનાહોં સે માફી કી દુઆ	૫૨૩
ગુસ્લ કરને કા સુન્નત તરીકા	૫૨૫
કર્ઝ કી અદાયગી કી દુઆ	૫૨૭
એતેકાફ	૫૨૯
કર્ઝ સે બચને કી દુઆ	૫૩૧
બૈતુલખલા જાને કા સુન્નત તરીકા	૫૩૩
નેક લોગોં મેં શામિલ હોને કી દૂઆ	૫૩૫
ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નતે મુઅક્કદા હૈ	૫૩૭
નયા લિબાસ પેહનને કી દુઆ	૫૩૯
ઈત્ર લગાના સુન્નત હૈ	૫૪૧

મઝામીન	સફા નંબર
વાલિદૈન કે હક મેં દુઆ	૫૪૩
ઈદુલ ફિત્ર કી નમાઝ સે પેહલે મીઠી ચીઝ ખાના	૫૪૬
શાદી કે મૌકે પર દુઆ દેના	૫૪૭
ઈદગાહ એક રાસ્તે સે જાના, દૂસરે સે આના	૫૪૯
બીવી સે મુલાકાત કે વક્ત કી દુઆ	૫૫૧
જુમા ઔર ઈદૈન કે લિયે ગુસ્લ કરના	૫૫૩
ફકીરી ઔર કુફ્ર સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૫૫૫
તકબીર કેહતે હુએ ઈદગાહ જાના	૫૫૭
તમામ મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ કરના	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
માફ કરના	૫૬૩
મુસીબત કે વક્ત કી દુઆ	૫૬૫
ઈસ્તિંજા કે વક્ત કપડ઼ા હટાને કા તરીકા	૫૬૭
મુશ્કિલ કામોં કી આસાની કી દુઆ	૫૬૯
બૈતુલખલા જાને કા તરીકા	૫૭૧
હર તરહ કી પરેશાની સે છુટકારા	૫૭૩
મસ્જિદ કી સફાઈ કરના સુન્નત હૈ	૫૭૫
છીંક કી દુઆ	૫૭૭
ઈસ્તિંજા કે બાદ વુઝૂ કરના	૫૭૯
પરેશાની દૂર કરને કી દૂઆ	૫૮૧
સજદા કરને કા સુન્નત તરીકા	૫૮૩
દુશ્મન સે બચને કી દુઆ	૫૮૬

મઝામીન	સફા નંબર
સજ્દે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા	૫૮૮
પાંચ ચીઝોં સે બચને કી દુઆ	૫૮૯
તીન ઉંગલિયોં સે ખાના	૫૯૧
જહન્નમ કે અઝાબ સે હિફાઝત કી દુઆ	૫૯૩
ઈશા કે બાદ જલ્દી સોના	૫૯૫
દુનિયા વ આખિરત કી કામયાબી કે લિયે	૫૯૭
વુઝૂ મેં તીન બાર કુલ્લી કરના	૫૯૯
નમાઝ કે બાદ દુઆ માંગના	૬૦૧
તહનીક સુન્નત હૈ	૬૦૩
વિત્ર કે બાદ કી દુઆ	૬૦૫
ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢ઼ના	૬૦૭
કયામત કી રૂસ્વાઈ સે બચને કી દુઆ	૬૦૯
બીમારોં કી ઈયાદત કરના	૬૧૧
હલાલ રિઝ્ક ઔર ઈલ્મે નાફે કી દુઆ	૬૧૩
દુઆ કે ખત્મ પર ચેહરે પર હાથ ફેરના	૬૧૫
સુબહ વ શામ પઢ઼ને કી દુઆ	૬૧૭
સોને કે આદાબ	૬૨૦
ઔલાદ કે ફરમાંબરદાર હોને કે લિયે	૬૨૧
ઝિલ કાદા	
એહરામ કે લિયે ગુસ્લ કરના	૬૨૬
એહરામ બાંધને કી દુઆ	૬૨૭
એહરામ સે પેહલે ખુશ્બૂ લગાના	૬૨૯

મઝામીન	સફા નંબર
એહરામ બાંધે તો ઈસ તરહ તલ્બિયા કહે	૬૩૧
સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી દુઆ	૬૩૪
તવાફ કે દૌરાન યે દુઆ પઢ़ના	૬૩૫
ઝમઝમ ખડ़े હો કર પીના	૬૩૭
દૌરાને તવાફ કી દુઆ	૬૩૯
હજરે અસવદ કો બોસા દેના	૬૪૧
ઝમઝમ પીને કી દુઆ	૬૪૩
મૂંછોં કો તરાશના	૬૪૫
સઈ કરતે વક્ત યે દુઆ પઢ़ના	૬૪૭
ઘર વાલોં સે નેક બર્તાવ કરના	૬૪૯
અરફાત મેં અફઝલ તરીન દુઆ	૬૫૧
દાહની તરફ સે તકસીમ કરના	૬૫૩
અહલ વ અયાલ કે લિયે દુઆ	૬૫૫
ફજર કી સુન્નત મે કિરાત	૬૫૭
કિસી કો રૂખસત કરેં તો યે દુઆ દે	૬૫૯
ઝોહર ઔર અસર મેં મસ્નૂન કિરાત	૬૬૧
શૈતાની વસ્વસે સે બચને કી દુઆ	૬૬૪
મગરિબ કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત	૬૬૫
શહર યા ગાંવ મેં દાખિલ હોને કી દુઆ	૬૬૭
ઈશા કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત	૬૭૦
સબ્ર ઔર ઈસ્લામ પર વફાત કી દુઆ	૬૭૨
નમાઝે જુમા મેં મસનૂન કિરાત	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
જબ કોઈ ચીઝ અચ્છી લગે	૬૭૫
સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ઘુમાએ	૬૭૭
લુક્નત (હકલા પન) દૂર કરને કે લિએ	૬૭૯
અપને બચ્ચોં કો બોસા દેના સુન્નત હૈ	૬૮૨
રંજ વ ગમ કે વકત યે દુઆ પઢ़ें	૬૮૩
ઝિલહિજ્જા	
તવાફ કી દો રકાત મેં મસનૂન કિરાત	૬૮૮
મુસિબત યા ખતરે કો ટાલને કી દુઆ	૬૮૯
રુકૂ મેં હાથોં કો ગુઠનોં પર રખના	૬૯૧
ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ કરના	૬૯૩
અમામા કા શમ્લા છોડ़ના	૬૯૫
આમાલ કી કબૂલિયત કી દુઆ	૬૯૭
કુર્તે કી આસ્તીન ગટ્ટોં તક હોના	૬૯૯
ખૈર વ ભલાઈ કી દુઆ	૭૦૧
કુર્તે કા ઈસ્તેમાલ કરના	૭૦૩
હજ કે મૌકે પર દુઆ પઢ़ના	૭૦૫
બાત ઠહર ઠહર કર ઔર સાફ સાફ કરના	૭૦૭
ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ	૭૦૯
ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના	૭૧૧
ગુનાહોં સે બચને કી દુઆ	૭૧૩
દુઆ કે કલિમાત કો તીન બાર કેહના	૭૧૫
નફા બખ્શ ઈલ્મ કે લિએ દુઆ	૭૧૭

મઝામીન	સફા નંબર
અપને બચ્ચોં સે પ્યાર વ મુહબ્બત કરના	૭૧૯
પરહેઝગારી ઔર માલદારી કી દુઆ	૭૨૧
ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે	૭૨૩
મૌત તક દીન પર જમે રહને કી દુઆ	૭૨૬
અંગૂઠી દાહને હાથ મેં પેહેનના	૭૨૭
અવલાદ કો નમાઝી બનાને કી દુઆ	૭૨૯
દુઆ કે વક્ત હાથોં કો ઉઠાના	૭૩૧
તીન ચીઝોં સે પનાહ ચાહના	૭૩૩
કસરત સે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના	૭૩૫
ચાર ચીઝોં સે બચને કી દુઆ	૭૩૭
બચ્ચે કી પૈદાઈશ કે બાદ કાન મેં અઝાન દેના	૭૩૯
સફર સે વાપસી કી દુઆ	૭૪૧
ઈસ્મિદ સુરમા લગાના	૭૪૩
વાલિદૈન ઔર મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ	૭૪૫
૫ એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	
મુહર્રમુલ હરામ	
સુબહ કે વક્ત દુઆ પઢ્ના	૬
નુકસાન સે બચને કી દુઆ	૮
દો મહબૂબ કલિમે	૧૦
નમાઝ કે બાદ કી તસ્બીહાત	૧૨
ઈસ્લામ મેં બેહતર આમાલ	૧૪
માહે મુહર્રમ મેં રોઝા રખના	૧૬

મઝામીન	સફા નંબર
આશૂરા કે રોઝે કા સવાબ	૧૮
દસવીં મુહર્રમ કા રોઝા	૨૦
માહે મુહર્રમ મેં રોઝે કા સવાબ	૨૨
નમાઝે ચાશ્ત	૨૪
શુક્રિયા અદા કરને કી દુઆ	૨૬
નેઅમત કે મિલને પર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કેહના	૨૮
સખાવત ઈખ્તિયાર કરના	૩૦
ઈસ્તેખારા કરના નેક બખ્તી કી અલામત	૩૨
ગુસ્સા દૂર કરને કી દુઆ	૩૪
આગ બુજાને કી દુઆ	૩૬
આફત વ બલા દૂર હોને કી દુઆ	૩૮
નુકસાન સે હિફાઝત	૪૦
કબ્ર કી વહશત સે નજાત	૪૨
દોઝખ સે નજાત	૪૪
ઝિક્ર કરને વાલા ઝિંદા હૈ	૪૬
અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના	૪૮
દુઆ સે બલાઓં કા ટલના	૫૦
જુમા કે દિન સૂર-એ-કહફ પઢ્ના	૫૨
બુરી મૌત સે હિફાઝત કા ઝરિયા	૫૪
તકલીફોં પર સબ્ર કરના	૫૬
જન્નત મેં જાને કી દુઆ	૫૮
તહિય્યતુલ વુઝૂ પર જન્નત કા ઈનામ	૬૦

મઝામીન	સફા નંબર
તીન અહમ ખસ્લતેં	૬૨
સૂર-એ-યાસીન પઢ઼ના	૬૪
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
કુર્આન પઢ઼ના ઔર ઉસ પર અમલ કરના	૬૮
ગરીબોં કે કામ મેં મદદ કરના	૭૦
મસ્જિદ સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ કો દૂર કરના	૭૨
અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના	૭૪
બિસ્તર પર અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના	૭૬
અચ્છે કામ કરને પર સદ્કે કા સવાબ	૭૮
લોગોં કે ફાયદે કે લિયે અચ્છા કામ કરના	૮૦
યતીમ પર રહમ કરના	૮૨
ઈસ્તિગફાર કરના	૮૪
કુર્આન શરીફ પઢ઼ને કી કોશિશ કરના	૮૬
દૌરાને સફર શર સે બચને કી દુઆ	૮૮
બાઝાર જાતે વકત કી દુઆ	૯૦
શહાદત કી મૌત માંગના	૯૨
એક ગુલામ આઝાદ કરને કે બરાબર સવાબ	૯૪
કુર્આન કી એક આયત સીખને કા સવાબ	૯૬
અચ્છા ગુમાન રખના	૯૮
મૌત કો યાદ રખના	૧૦૦
એક આંસૂ સે જહન્નમ કે સમંદર બુજ સકતે હૈં	૧૦૨
બેચા હુવા માલ વાપસ લેના	૧૦૪

મઝામીન	સફા નંબર
કુર્આન કો ગૌર સે સુનના	૧૦૬
પરેશાન હાલ કી મદદ કરના	૧૦૮
હલાલ કમાઈ સે મસ્જિદ બનાના	૧૧૦
કુર્આને કરીમ કી તિલાવત કરના	૧૧૨
મસ્જિદ સે દિલ લગાના	૧૧૪
મસ્જિદ મેં સીખના સિખાના	૧૧૬
લોગોં કો નફા પહુંચાના	૧૧૮
અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના	૧૨૦
મસ્જિદ સે કુડ઼ા કરકટ દૂર કરના	૧૨૨
અપને હાથ કી કમાઈ સે ખાના	૧૨૪
બરકત વાલા નિકાહ	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
પડોસી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૧૩૦
તહજ્જુદ પઢ઼ના	૧૩૨
અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના	૧૩૪
મુલાકાત કે વક્ત સલામ વ મુસાફા કરના	૧૩૬
અપની ગલતી પર શર્મિંદા હોના	૧૩૮
મય્યિત કે ઘર વાલોં કો ખાના ભેજના	૧૪૦
અલ્લાહ કી ઝાત સે મગફિરત કા યકીન રખના	૧૪૨
ગુનાહ સે તૌબા કરના	૧૪૪
મોમિનીન કે લિયે મગફિરત માંગના	૧૪૬
ગુનાહોં સે તૌબા કરના	૧૪૮

મઝામીન	સફા નંબર
અપને અઝીઝ કી વફાત પર સબ્ર કરના	૧૫૦
આંખોં કી બીનાઈ ચલે જાને પર સબ્ર કરના	૧૫૨
તકલીફ પર સબ્ર કરના	૧૫૪
કસરત સે સજ્દા કરના	૧૫૬
છૂટ જાને વાલે વઝીફે કો બાદ મેં અદા કરના	૧૫૮
બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૧૬૦
અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના	૧૬૨
દોસ્તોં ઔર પડ઼ોસિયોં સે અચ્છા સુલૂક કરના	૧૬૪
રિશ્તેનાતોં કા હક અદા કરના	૧૬૬
ઈન્સાફ કરના	૧૬૮
સખાવત કરના	૧૭૦
વાલિદૈન કે લિયે દુઆએં કરના	૧૭૨
મુતલ્લકા બેટી કી કફાલત કરના	૧૭૪
અલ્લાહ કી દી હુઈ રોઝી પર રાઝી રહના	૧૭૬
કુર્આને કરીમ દેખ કર પઢ઼ના	૧૭૮
ખાલા કી ખિદમત કરના	૧૮૦
બીમાર કી ઈયાદત કરના	૧૮૨
મૌત કો કસરત સે યાદ કરના	૧૮૪
ખુશ અખ્લાકી સે પેશ આના	૧૮૬
આપસ મેં સલામ વ મુસાફા કરના	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૧૯૧

મઝામીન	સફા નંબર
ઔરતોં કો ચંદ બાતોં પર અમલ કરના	૧૯૪
અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના	૧૯૬
દુઆ કરાને વાલે કી દુઆ પર આમીન કેહના	૧૯૮
બવક્તે ઈસ્તિંજા કિબ્લે કી તરફ મુંહ ઔર પીઠ ન કરના	૨૦૦
લોગોં સે અપની ઝરૂરત છુપાએ રખના	૨૦૨
નરમ મિઝાજી ઈખ્તિયાર કરના	૨૦૪
ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત કરના	૨૦૬
તહજ્જુદ કી નિય્યત કર કે સોના	૨૦૮
હલાલ રોઝી હાસિલ કરના	૨૧૦
સુન્નત પર અમલ કરના	૨૧૨
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૨૧૪
ઈલ્મ સીખતે હુએ વફાત પાજાના	૨૧૬
તીન કામ કરને કી કોશિશ કરના	૨૧૮
અપને ઘર વાલોં કો ખિલાના પિલાના	૨૨૦
હર હાલ મેં અચ્છી તરહ વુઝૂ કર કે મસ્જિદ જાના	૨૨૨
અગલી સફ મેં નમાઝ અદા કરના	૨૨૪
અઝાન દેના	૨૨૬
અઝાન કે બાદ દુઆ પઢ઼ના	૨૨૮
અઝાન કા જવાબ દેના	૨૩૦
કુંવાં ખુદવાને કા [illegible]	૨૩૨
હલાલ કમાઈ સે મસ્જિદ બનાના	૨૩૪
અચ્છા કામ કરને કા બદલા	૨૩૬

મઝામીન	સફા નંબર
ઘર સે વુઝૂ કર કે મસ્જિદ જાના	૨૩૮
જમાત કે લિયે મસ્જિદ જાના	૨૪૦
વુઝૂ કર કે ઈમામ કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૨૪૨
નમાઝ કે લિયે પૈદલ આના	૨૪૪
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૨૪૬
તીન આદમી અલ્લાહ કી ઝમાનત મેં હૈં	૨૪૮
અહલે ખાના પર ખર્ચ કરના	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
મુસલમાન કો કપડ઼ા પેહનાના	૨૫૪
રાહે ખુદા મેં અપની જવાની લગાના	૨૫૬
ઈન્સાફ કરના	૨૫૮
મોમિન કા ઐબ છુપાના	૨૬૦
ઔરત કે લિયે ચંદ આમાલ	૨૬૨
દીની ભાઈ કી ઝિયારત	૨૬૪
લોગોં કી ઝરૂરત પૂરી કરના	૨૬૬
પસંદ કે મુતાબિક હદિયા દેના	૨૬૮
શર્મ વ હયા ઈમાન કા જુઝ હૈ	૨૭૦
અચ્છે ઔર બુરે અખ્લાક કી મિસાલ	૨૭૨
સલામ કરને પર નેકિયાં	૨૭૪
મુસાફા મગફિરત કા ઝરિયા હૈ	૨૭૬
ઈઝઝત કી હિફાઝત કરના	૨૭૮
અચ્છા મુસલમાન	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
અલ્લાહ કે લિયે મુહબ્બત કા બદલા	૨૮૨
ખુશૂ વ ખુઝૂ સે નમાઝ અદા કરના	૨૮૪
કિસી કો ખાના ખિલાના	૨૮૬
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં પેહરેદારી કરના	૨૮૮
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં રોઝા રખના	૨૯૦
અલ્લાહ કે લિયે સૂર-એ-યાસીન પઢ઼ના	૨૯૨
અલ્લાહ કી તસ્બીહ બયાન કરના	૨૯૪
માલ ખર્ચ કરના	૨૯૬
ગુનાહોં કો માફ કરાને કી તસ્બીહ	૨૯૮
મેહમાન કા ઈકરામ કરના	૩૦૦
સુબહ વ શામ કો મસ્જિદ જાના	૩૦૨
બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૩૦૪
ઠંડી કે મૌસમ મેં અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના	૩૦૬
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં મૌત આના	૩૦૮
સૂર-એ-બકરહ કી આખરી દો આયાત	૩૧૦
મરીઝ કી ઈયાદત કરના	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના	૩૧૬
અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના	૩૧૮
સૂર-એ-ઈખ્લાસ કા સવાબ	૩૨૦
અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના	૩૨૨
શહીદ કૌન કૌન લોગ હૈં	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
કલિમએ તોહીદ પઢ્ને કા સવાબ	૩૨૬
તૌબા કરને કા સવાબ	૩૨૮
અલ્લાહ કે લિયે આજિઝી ઇખ્તિયાર કરના	૩૩૦
લોગોં સે હુસ્ને સુલૂક કરના	૩૩૨
કુર્આન કે હર હર્ફ પર દસ નેકી	૩૩૪
અલ્લાહ કે વાસ્તે લોગોં સે મુલાકાત કરના	૩૩૬
અલ્લાહ કે વાસ્તે ખાના ખિલાના	૩૩૮
અપને અખ્લાક દુરૂસ્ત કરના	૩૪૦
ફૈસલા કરને પર અલ્લાહ કી રહમત	૩૪૨
સબ સે બેહતરીન આદમી	૩૪૪
અલ્લાહ કે લિયે અપને ભાઈ કી ઝિયારત કરના	૩૪૬
જન્નત મે દાખિલ કરને વાલી ચીઝ	૩૪૮
મુસાફે સે ગુનાહોં કા ઝડ્ના	૩૫૦
જન્નત કા મુસ્તહિક	૩૫૨
તૌબા સે ગુનાહોં કો ભુલાયા જાના	૩૫૪
અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના	૩૫૬
યતીમ કી પરવરિશ કરના	૩૫૮
કુર્આન કી તિલાવત કરના	૩૬૦
દુઆ કરના બેકાર નહીં	૩૬૨
કામિલ ઈમાન વાલા	૩૬૪
અઝાન શુરૂ હોતે હી દુઆ પઢ્ના	૩૬૬
જન્નત કા ખઝાના	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
રોઝા રખને કા ઈનામ	૩૭૦
દરખ્ત લગાના	૩૭૨
મોમિન કી પરેશાની મેં ગુનાહ માફ	૩૭૪
રજબુલ મુરજ્જબ	
નમાઝે ઈશ્રાક કી ફઝીલત	૩૭૮
દો રકાત તહિય્યતુલ વુઝૂ અદા કરના	૩૮૦
બીમાર કી ઈયાદત કા સવાબ	૩૮૨
શૌહર કી ખુશી પર જન્નત	૩૮૪
અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના	૩૮૬
મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના	૩૮૮
આપસ મેં સુલહ કરાના	૩૯૦
સૂર-એ-યાસીન પઢ્ને કા સવાબ	૩૯૨
અપને મુસલમાન ભાઈ સે મુસ્કુરા કર મિલના	૩૯૪
ઈલ્મે દીન કે લિયે સફર કરના	૩૯૬
હર મહીને કે તીન દિન રોઝે રખના	૩૯૮
બીમારી કી શિકાયત ન કરના	૪૦૦
સફ કી ખાલી જગહોં કો પૂર કરના	૪૦૨
સોતે વક્ત સૂર-એ-કાફિરૂન પઢ્ના	૪૦૪
મુસાફા કરના	૪૦૬
હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી પઢ્ના	૪૦૮
બેવા ઔર મિસ્કીન કી મદદ કરને પર સવાબ	૪૧૦
સૂર-એ-વાકિઆ પઢ્ના	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના	૪૧૪
અઝાન ઔર સફે અવ્વલ કા સવાબ	૪૧૬
તિલાવતે કુર્આન મેં મશક્કત ઉઠાના	૪૧૮
નમાઝે અસર સે પેહલે ચાર રકાત અદા કરના	૪૨૦
મોમિન કી મદદ કા મીઠા ફલ	૪૨૨
બેટી વ બહન કે સાથ ભલાઈ કરને વાલા	૪૨૪
નમાઝે ફજર વ મગરિબ કે બાદ દુઆ પઢ઼ના	૪૨૬
ગુનાહોં કી માફી	૪૨૮
ઈસ્તિગફાર કી પાબંદી પર ઈનામ	૪૩૦
દો મહબૂબ કલિમે	૪૩૨
કર્ઝદાર કે સાથ નરમી કરના	૪૩૪
ફકીરોં કો માફ કરના	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
રમઝાન મેં ઉમરા કરના	૪૪૦
કુર્આન કી તિલાવત કરના	૪૪૨
ઔલાદ કો અદબ સિખાના	૪૪૪
કસરત સે ઈસ્તિગ્ફાર પઢ઼ના	૪૪૬
ઝિક્ર કરને કા બદલા	૪૪૮
યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા	૪૫૦
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરને કા સવાબ	૪૫૨
અલ્લાહ કે નામ યાદ કરને પર જન્નત	૪૫૪
મસ્જિદ બનાને કી ફઝીલત	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
વાલિદ કે દોસ્તોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૪૫૮
કર્ઝ માફ કરના	૪૬૦
વાલિદૈન કી કબ્ર કી ઝિયારત કરના	૪૬૨
નમાઝે તહજ્જુદ પઢ઼ના	૪૬૪
તિલાવતે કુર્આન કી ફઝીલત	૪૬૬
જાનવર પર રહમ કરને કા સવાબ	૪૬૮
અલ્લાહ ઝિક્ર કરને વાલે કે સાથ હે	૪૭૦
ગુસ્સા પી જાને કા ઈનામ	૪૭૨
બેટી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૭૪
ખાલા કી ખિદમત કરના	૪૭૬
જુમા કા ખુત્બા સુનના	૪૭૮
ઈશ્રાક કી દો રકાત	૪૮૦
દુરૂદ શરીફ પઢ઼ના	૪૮૨
કર્ઝદારોં કો મોહલત દેના	૪૮૪
અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરને વાલે	૪૮૬
નમાઝ કે બાદ અપની જગા બૈઠે રહના	૪૮૮
બાજમાત નમાઝ કા સવાબ	૪૯૦
અંધેરે મેં મસ્જિદ જાના	૪૯૨
નમાઝે જનાઝા કા સવાબ	૪૯૪
રોઝા જહન્નમ સે બચને કા ઝરિયા હે	૪૯૬
બાવુઝૂ સોના	૪૯૮

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
તરાવીહ કા સવાબ	૫૦૨
રમઝાન કે તીન હિસ્સે	૫૦૪
રોઝાદાર કો ઈફતાર કરાના	૫૦૬
રમઝાન મેં દુઆ કા કબૂલ હોના	૫૦૮
રમઝાન મેં ચાર ચીઝોં કી પાબંદી કરના	૫૧૦
માહે રમઝાન મેં ઈબાદત કા ઈનામ	૫૧૨
રોઝેદાર કો ઈફતાર કરાના	૫૧૪
પૂરા મહીના તરાવીહ પઢ્ના	૫૧૬
સદકા દેના	૫૧૮
નમાઝે ઈશરાક પઢ્ના	૫૨૦
યતીમ કી કફાલત પર જન્નત	૫૨૨
ગલતી માફ કરને કા બદલા	૫૨૪
ખૌફે ખુદા મેં રોના	૫૨૬
ખઝાનચી કા બખુશી સદકા દેના	૫૨૮
ગરીબ રિશ્તેદાર પર સદકા કરના	૫૩૦
મુર્દો કો સવાબ પહુંચાના	૫૩૨
હજ વ ઉમરા કી નિય્યત સે નિકલના	૫૩૪
કુર્આને કરીમ યાદ કરના	૫૩૬
કુર્આન કે હુકમ પર અમલ કરને કા ઈનામ	૫૩૮
સદકા મુસીબતોં કો દૂર કરતા હે	૫૪૦
લૈલતુલ કદ્ર મેં ઈબાદત કરના	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર
કૌન સા સદકા અફઝલ હે?	૫૪૪
કિસી કો કપડ઼ા પેહનાના	૫૪૬
અખીર રાત મેં ઈબાદત કરના	૫૪૮
કિસી કો ખિલાને પિલાને કા ઈનામ	૫૫૦
મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના	૫૫૨
બેટિયોં કી અચ્છી તરહ પરવરિશ કરના	૫૫૪
ઈદ કી રાત ઈબાદત કરના	૫૫૬
ઈનામ કી રાત	૫૫૮
અચ્છે અખ્લાક પર જન્નત કે આલા દરજાત	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
શવ્વાલ મેં છે (૬) રોઝે રખના	૫૬૪
ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે સફર કરના	૫૬૬
કુર્આન કી કોઈ સૂરત પઢ્ કર સોના	૫૬૮
સૂર-એ-ઈખ્લાસ તિહાઈ કુર્આન કે બરાબર હે	૫૭૦
રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના	૫૭૨
શહાદત કી મૌત માંગના	૫૭૪
નમાઝે ઈશ્રાક પઢ્ના	૫૭૬
ખુશૂઅ વાલી નમાઝ માફી કા ઝરિઆ	૫૭૮
કૌન સી દુઆ અફઝલ હે	૫૮૦
ખુશ દિલી સે મુલાકાત કરના	૫૮૨
મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના	૫૮૪
તકવા ઔર હુસ્ને અખલાક કા દર્જા	૫૮૬

મઝામીન	સફા નંબર
સબ સે અફઝલ સદકા	૫૮૪
તાલિબે ઈલ્મ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં	૫૮૬
યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના	૫૮૮
દો રકાત પઢ઼ કર ગુનાહ સે માફી	૫૯૦
બેહતરીન સદકા	૫૯૨
મિસ્વાક કર કે નમાઝ પઢ઼ના	૫૯૪
હર હાલ મેં અલ્લાહ કી તારીફ કરના	૫૯૬
નેક ઈરાદે પર સવાબ	૫૯૮
જહન્નમ કી આગ સે આંખોં કી હિફાઝત	૬૦૦
મર્ઝ પર સબ્ર કરના	૬૦૨
સદકે સે શૈતાન કી શિકસ્ત	૬૦૪
ખાને કે બાદ શુક્ર અદા કરના	૬૦૬
સૂર-એ-યાસીન કી તિલાવત કરના	૬૦૮
વુઝૂ કે બાવજૂદ વુઝૂ કરના	૬૧૦
ચાલીસ લાખ નેકિયાં	૬૧૨
રોઝા જહન્નમ સે દૂર કરને કા સબબ	૬૧૪
ચાશ્ત કી નમાઝ પઢ઼ના	૬૧૬
પેહલી સફ કી ફઝીલત	૬૧૮
ઝિલ કાદા	
હજ વ ઉમરા એક સાથ કરના	૬૨૬
બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરના	૬૨૮
હજ કે દૌરાન ગુનાહોં સે બચના	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
હજ વ ઉમરહ કરને વાલે	૬૩૨
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં હઝાર આયત કી તિલાવત	૬૩૪
અલ્લાહ કી રાહ મેં ચૌકીદારી કરના	૬૩૬
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં સવારી દેના	૬૩૮
હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ સૂર-એ-ઈખ્લાસ પઢ઼ના	૬૪૦
સુબહ કી નમાઝ કેબાદ સૌ મરતબા તસ્બીહાત	૬૪૨
ઈલ્મ સીખને કી હાલત મેં મૌત આના	૬૪૪
હાજી કે ગુનાહોં સે પાક હોના	૬૪૬
બીમારી કી શિકાયત ન કરના	૬૪૮
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો તૈયાર કરના	૬૫૦
સલામ મેં પહેલ કરના	૬૫૨
ઘર મેં દો રકાત નમાઝ પઢના	૬૫૪
અલ્લાહ તઆલા નર્મી કો પસંદ કરતા હે	૬૫૬
બીવી કો શૌહર કે માલ સે સદકે કા સવાબ	૬૫૮
સૂર-એ-મુલ્ક કી તિલાવત મગફિરત કા ઝરિઆ હે	૬૬૦
મસ્જિદે નબવી મેં નમાઝ કા સવાબ	૬૬૨
મસ્જિદે કુબા મેં નમાઝ કા સવાબ	૬૬૪
વુઝૂ કે બાદ કલિમ-એ-શહાદત પઢ઼ના	૬૬૬
તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૬૬૮
એક દિન કે નફલી રોઝે કા સવાબ	૬૭૦
હર ચીઝ કે મુકાબલે મેં કાફી હોને વાલા અમલ	૬૭૨
રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ હટાના	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
હજ વ ઉમરા કરના	૬૭૬
હાજી કો ખુશખબરી	૬૭૮
હજ્જ ગુનાહોં કો મિટાને કા ઝરિઆ	૬૮૦
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલને કા સવાબ	૬૮૨
અલ્લાહ કો યાદ કરના	૬૮૪
ઝિલહિજ્જા	
કુર્બાની જહન્નમ સે હિફાઝત કા ઝરિયા	૬૮૮
મસ્જિદે નબવી મેં ચાલીસ નમાઝોં કા સવાબ	૬૯૦
ખાન-એ-કાબા કો દેખ કર દુઆ માંગના	૬૯૨
રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના	૬૯૪
અચ્છે અખ્લાક વાલે કા મરતબા	૬૯૬
યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના	૬૯૮
અરફા કે દિન રોઝા રખના	૭૦૦
નમાઝ મેં કુર્આને કરીમ કી તિલાવત કરના	૭૦૨
હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી અદા કરના	૭૦૪
ઘર મેં નવાફિલ પઢ઼ના	૭૦૬
બારા રકાત નફલ નમાઝ અદા કરના	૭૦૮
લોગોં કે સાથ નર્મી સે પેશ આના	૭૧૦
ઈસ્તિગફાર કી બેશુમાર બરકતેં	૭૧૨
મસ્જિદ કી સફાઈ કા ઈનામ	૭૧૪
રાત મેં સૂર-એ-દુખાન પઢ઼ના	૭૧૬
યતીમ કી પરવરિશ કરના	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
કુર્આન કી તિલાવત કરના	૭૨૦
દુઆ કરના બેકાર નહીં જાતા	૭૨૨
હાજી સે મુલાકાત કરના	૭૨૪
અલ્લાહ હી કે લિએ મોહબ્બત કરના	૭૨૬
વાલિદૈન કે લિએ દુઆ-એ-રહમત	૭૨૮
અઝાન શુરૂ હોતે હી દુઆ પઢ઼ના	૭૩૦
સુબહ કી દુઆ	૭૩૨
બાઝાર જાતે વક્ત દુઆ પઢ઼ના	૭૩૪
જન્નત કા ખઝાના	૭૩૬
સવાબ કી નિય્યત સે અઝાન દેના	૭૩૮
નીંદ સે જાગને પર દુઆ પઢ઼ના	૭૪૦
રોઝા રખને કા ઈનામ	૭૪૨
દરખ્ત લગાના	૭૪૪
મોમિન કી પરેશાની મેં મગ્ફિરત	૭૪૬
૬ એક ગુનાહ કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
પડ઼ોસી કો સતાના	૬
સૂદ ખાના	૮
ટખ્ને સે નીચે કપડ઼ા પેહનના	૧૦
ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન મકબૂલ નહીં	૧૨
ગુનાહ કી વજહ સે રિઝક સે મહરૂમી	૧૪
યતીમોં કા માલ ખાના	૧૬

મઝામીન	સફા નંબર
બિલા ઝરૂરત માંગને કા વબાલ	૧૮
જાન બૂજ કર કત્લ કરના	૨૦
શરાબ પીના	૨૨
કુફ્ર વ શિર્ક કા નતીજા જહન્નમ હૈ	૨૪
જૂટી ગવાહી શિર્ક કે બરાબર	૨૬
અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરના	૨૮
સખાવત ઈખ્તિયાર કરના	૩૦
ઝકાત ન દેને કા અંજામ	૩૨
ગુસ્સા દૂર કરને કી દુઆ	૩૪
આગ બુજાને કી દુઆ	૩૬
આફત વ બલા દૂર હોને કી દુઆ	૩૮
ફુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના	૪૦
શતરંજ ખેલને કી મુમાનઅત	૪૨
જુટી તોહમત લગાના	૪૪
ઈમાન વાલોં કો તકલીફ દેના	૪૬
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુક્મ ન માનના	૪૮
કુર્આન મેં અપની રાય કો દખલ દેના	૫૦
અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના	૫૨
માં બાપ પર લાનત ભેજના	૫૪
નાપ તૌલ મેં કમી કરના	૫૬
અપની ઇઝઝત કે લિયે દૂસરોં કો ખડ઼ા કરના	૫૮
નમાઝ મેં સુસ્તી કરના	૬૦

મઝામીન	સફા નંબર
કયામત કે દિન સબ સે બદહાલ શખ્સ	૬૨
મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના	૬૪
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
કિસી મુસલમાન કી ગીબત ઔર બે ઇઝઝતી કી સજા	૬૮
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના	૭૦
કિબ્લે કી તરફ થૂકના	૭૨
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૭૪
શરાબી પ્યાસા ઉઠેગા	૭૬
કુફ્ર કી સજા જહન્નમ હૈ	૭૮
કિસી નામહરમ કો દેખના	૮૦
કંજૂસી કરના	૮૨
શહીદ કો ભી કર્ઝ અદા કરના હોગા	૮૪
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૮૬
એક બુરે કલિમે કી સઝા	૮૮
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૯૦
કિસી અજનબી ઔરત સે મુસાફા કરના	૯૨
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૯૪
બગૈર ઇલ્મ કે ફતવા દેના	૯૬
કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ	૯૮
હરામ માલ સે સદકા કરના	૧૦૦
ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ	૧૦૨
અલ્લાહ કી કિસી મખલૂક કો મત સતાઓ	૧૦૪

મઝામીન	સફા નંબર
અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ	૧૦૬
નૌકર પર ઝુલ્મ કરને કા વબાલ	૧૦૮
રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના	૧૧૦
બીવીયોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ ન કરના	૧૧૨
બુરે કામોં કી સઝા	૧૧૪
સૂદ કા લેન દેન કરના	૧૧૬
કુફ્ર વ નાફરમાની કા વબાલ	૧૧૮
મુસલમાન ભાઈ સે બોલ ચાલ બંદ રખના	૧૨૦
કુર્આન કો જુટલાના	૧૨૨
બિલા ઝરૂરત તલાક દેના ઔર મઝદૂરી ન દેના	૧૨૪
રસૂલ કે હુક્મ કો ન માનના	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
રસૂલ કી નાફરમાની કરના	૧૩૦
ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાના	૧૩૨
મહર અદા ન કરના	૧૩૪
કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના	૧૩૬
ચંદ ગુનાહ લાનત કા સબબ	૧૩૮
બુખ્લ વ કંજૂસી કરના	૧૪૦
સૂદ ખાના	૧૪૨
દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના	૧૪૪
કિસી કી ઝમીન ના કહ લેના	૧૪૬
દીન કે ખિલાફ સાઝિશ કરના	૧૪૮

મઝામીન	સફા નંબર
વાલિદૈન કી નાફરમાની કરના	૧૫૦
મુરતદ કી સઝા જહન્નમ હૈ	૧૫૨
બિલા શરઈ ઉઝ્ર કે શૌહર સે તલાક માંગના	૧૫૪
હરામ ચીઝોં કા બયાન	૧૫૬
ચુગલી કરના	૧૫૮
શિર્ક કી સઝા	૧૬૦
જૂટ કી નહૂસત	૧૬૨
હઝરત ઈસા عليه السلام કો ખુદા માનના	૧૬૪
જૂટી કસમ ખાના	૧૬૬
ફુઝૂલ ખર્ચી કરના	૧૬૮
દુનિયા કે લિયે ઈલ્મે દીન હાસિલ કરના	૧૭૦
નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના	૧૭૨
ઈલ્મે દીન કો છુપાના	૧૭૪
લડ઼કી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના	૧૭૬
અઝાન કે બાદ મસ્જિદ સે નિકલના	૧૭૮
દુનિયા કમાને કી નિય્યત સે દીન પર ચલના	૧૮૦
ગુમ શુદા ચીઝ કા એલાન મસ્જિદ મેં કરના	૧૮૨
પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના	૧૮૪
માલ બઢ઼ાને કે લિયે સવાલ કરના	૧૮૬
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
અજનબી ઔરત સે મિલના	૧૯૨

મઝામીન	સફા નંબર
અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડ઼ના	૧૯૪
તિજારત મેં જૂટ બોલના	૧૯૬
ફસાદ ફૈલાને કી સઝા	૧૯૮
ઝકાત ન દેને વાલા	૨૦૦
હલાલ કો હરામ સમજના	૨૦૨
સૂદ ખાને કા અઝાબ	૨૦૪
બુરાઈ સે ન રોકને કા વબાલ	૨૦૬
હરામ માલ સે સદકા કરના	૨૦૮
શિર્ક કરને વાલે કી મિસાલ	૨૧૦
કિસી કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કેહના	૨૧૨
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના	૨૧૪
વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના	૨૧૬
જુટે ખુદાઓં કી બે બસી	૨૧૮
શિર્ક ઔર કત્લ કરના	૨૨૦
મુઅજિઝાત કો ન માનના	૨૨૨
નમાઝ છોડ઼ના	૨૨૪
કુર્આન સુનને સે રોકના	૨૨૬
ગલત હદીસ બયાન કર ને કી સઝા	૨૨૮
બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હે	૨૩૦
હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના	૨૩૨
અચ્છે ઔર બુરે બરાબર નહીં હો સકતે	૨૩૪
દિખાવે કે લિયે કપડ઼ા પહેનના	૨૩૬

મઝામીન	સફા નંબર
કાફિર નાકામ હોંગે	૨૩૮
ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખ્ને સે નીચે પહેનના	૨૪૦
કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હે	૨૪૨
મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના	૨૪૪
ઈસ્લામ કી દાવત કો ઠુકરાના એક બડ઼ા ઝુલ્મ	૨૪૬
મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના	૨૪૮
કુર્આન કા મઝાક ઉડ઼ાના	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
વાલિદૈન કી નાફરમાની ઔર ઝુલ્મ કરના	૨૫૪
રસૂલ કે હુક્મ કો ન માનના	૨૫૬
ચાંદી કે બરતન મેં પીના	૨૫૮
બુરે આમાલ કી નહૂસત	૨૬૦
ઈન્સાફ ન કરને કા વબાલ	૨૬૨
બુરી તદબીરેં કરના	૨૬૪
અપને માતહતોં પર તોહમત લગાના	૨૬૬
યતીમોં કા માલ ખાના	૨૬૮
ગુનાહ સે ન રોકને કા વબાલ	૨૭૦
ગૈરૂલ્લાહ કો માબૂદ બનાના	૨૭૨
શરાબ, મુરદાર ઔર ખિન્ઝીર હરામ હૈ	૨૭૪
ગુમરાહી ઈખ્તિયાર કરના	૨૭૬
મોમિન કો નાહક કત્લ કરને કી સઝા	૨૭૮
ઈમાન કો જુટલાના	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
પડ઼ોસી કો તકલીફ દેના	૨૮૨
યતીમોં કા માલ ખાના	૨૮૪
આપસ મેં દુશ્મની રખના	૨૮૬
મુનકિરીન કા અઝાબ	૨૮૮
બોહતાન કી સઝા	૨૯૦
ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના	૨૯૨
કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના	૨૯૪
અલ્લાહ કે હુકમ સે ગફલત કા વબાલ	૨૯૬
દોઝખ કે મુસ્તહિક	૨૯૮
હક કો જુટલાને કી સઝા	૩૦૦
ઈઝાર લટકાને પર વઈદ	૩૦૨
કુફ્ર કરને વાલોં કા નાકામ હોના	૩૦૪
તસ્વીર બનાને વાલે	૩૦૬
સરગોશી કરના	૩૦૮
રસ્મે જાહિલિયત	૩૧૦
કુર્આન કો જુટલાના	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
લોગોં સે તારીફ કરાના	૩૧૬
તકબ્બુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હે	૩૧૮
માતહતોં પર ઝુલ્મ કરના	૩૨૦
કુફ્ર વ નાફરમાની કી સઝા	૩૨૨
શરાબી કી સઝા	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
દીન કો જુટલાના	૩૨૬
વાલિદૈન કે નાફરમાન કો દુનિયા મેં સઝા	૩૨૮
ઝલીલ તરીન લોગ	૩૩૦
બાત ચીત બંદ રખને કા વબાલ	૩૩૨
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના	૩૩૪
ચંદ ચીઝેં જિન સે બચના ઝરૂરી હે	૩૩૬
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૩૩૮
કિસી કે સતર કો દેખના	૩૪૦
કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હે	૩૪૨
રિશ્વત લે કર નાહક ફૈસલા કરના	૩૪૪
કંજૂસી કરના	૩૪૬
ઈઝાર યા પૈન્ટ કો ટખ્ને સે નીચે પેહનના	૩૪૮
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૩૫૦
સામાન ઐબ બતાએ બગૈર ફરોખ્ત કરના	૩૫૨
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૩૫૪
ચંદ બડ઼ે ગુનાહ	૩૫૬
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૩૫૮
જાનવરોં કો બે મકસદ મારના	૩૬૦
કિસી પર તોહમત લગાના	૩૬૨
અપને બચ્ચે કા ઈન્કાર કરના	૩૬૪
ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા	૩૬૬
ગાને બજાને કી ચીઝોં કી ખરીદ વ ફરોખ્ત કરના	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ	૩૭૦
શૌહર કી નાફરમાની કરના	૩૭૨
ફિતના ફેલાને કી સઝા	૩૭૪
રજબુલ મુરજ્જબ	
સૂદ ખાને ઔર ખિલાને પર લાનત	૩૭૮
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના	૩૮૦
હજ ફર્ઝ હોને કે બાવજૂદ ન કરના	૩૮૨
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૩૮૪
કર્ઝ અદા ન કરના	૩૮૬
કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ	૩૮૮
ઈલ્મ કો ઝરિયએ મઆશ બનાના	૩૯૦
કંજૂસી કરના	૩૯૨
બુરાઈ કો ન રોકને પર અઝાબ	૩૯૪
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૩૯૬
મોમિન પર તોહમત લગાના	૩૯૮
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૪૦૦
ખુદ કો બુરાઈ સે ન બચાને કા અંજામ	૪૦૨
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૪૦૪
સહાબા ؓ કી સીરત કો દાગદાર બનાના	૪૦૬
કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ	૪૦૮
પડ઼ોસી કો સતાના	૪૧૦
ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
કિસી ગુનાહ પર રાઝી રેહના ભી ગુનાહ હૈ	૪૧૪
અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ	૪૧૬
ઈઝાર યા પેંટ ટખને સે નીચે પેહનના	૪૧૮
રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના	૪૨૦
જ્યોતિષ કી બાતોં પર યકીન કરના	૪૨૨
બુરે કામોં કી સઝા	૪૨૪
ગલ્લા વગૈરા રોકે રખના	૪૨૬
કુફ્ર વ નાફરમાની કા વબાલ	૪૨૮
શરાબ કી નહૂસત	૪૩૦
કુર્આન કો જુટલાના	૪૩૨
મુસલમાન કી બેઈઝઝતી કી સઝા	૪૩૪
રસૂલ ﷺ કે હુક્મ કો ન માનના	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
ચંદ ગુનાહ ઔર ઉસ કે નુકસાનાત	૪૪૦
ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાના	૪૪૨
મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના	૪૪૪
કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના	૪૪૬
બડ઼ે ગુનાહ	૪૪૮
બુખ્લ વ કંજૂસી કરના	૪૫૦
હલાક કરને વાલી ચીઝેં	૪૫૨
દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના	૪૫૪
મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
દીન કે ખિલાફ સાઝિશ કરના	૪૫૮
અપને ઈલ્મ કો છુપાના	૪૬૦
મુરતદ કી સઝા જહન્નમ હૈ	૪૬૨
પેશાબ કે છીંટોં સે ન બચના	૪૬૪
હરામ ચીઝોં કા બયાન	૪૬૬
હજ ન કરને પર વઈદ	૪૬૮
શિર્ક કી સઝા	૪૭૦
તીન દિન સે ઝિયાદા તઅલ્લુક ખત્મ કિયે રેહના	૪૭૨
હઝરત ઈસા عليه السلام કો ખુદા સમજના	૪૭૪
ઈઝાર યા પેંટ કો ટખને સે નીચે લટકાને કી વઈદ	૪૭૬
ફુઝૂલખર્ચી કરના	૪૭૮
એહસાન જતાને કા અંજામ	૪૮૦
નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના	૪૮૨
કિસી કી ગીબત કરના	૪૮૪
લડ઼કી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના	૪૮૬
વુસઅત કે બાવજૂદ હજ ન કરના	૪૮૮
દુનિયા કમાને કી નિય્યત સે દીન પર ચલના	૪૯૦
રમઝાન કા રોઝા છોડ઼ના	૪૯૨
પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના	૪૯૪
હજ મેં બિલા વજહ તાખીર કરના	૪૯૬
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના	૪૯૮
મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
હરામ ગિઝા કી નહૂસત	૫૦૨
સૂદ ખાના	૫૦૪
ઝકાત અદા ન કરના	૫૦૬
ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન કબૂલ નહીં હોગા	૫૦૮
સબ સે બડ઼ા ગુનાહ	૫૧૦
યતીમોં કા માલ ખાના	૫૧૨
ખુદ કુશી કા અઝાબ	૫૧૪
જાન બૂજ કર કત્લ કરના	૫૧૬
નાહક ઝમીન ગસબ કરના	૫૧૮
કુફ્ર વ શિર્ક કા નતીજા જહન્નમ હૈ	૫૨૦
ગીબત કરને કા અઝાબ	૫૨૨
હઝરત ઈસા عليه السلام કો ખુદા માનના	૫૨૪
વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના	૫૨૬
ઝકાત ન દેને કા અંજામ	૫૨૮
સોને ચાંદી કી ઝકાત ન દેના	૫૩૦
તંગી કે ડર સે ફેમિલી પ્લાનિંગ	૫૩૨
તીન કિસ્મ કે લોગોં કા અંજામ	૫૩૪
ફુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના	૫૩૬
શિર્ક ઔર કત્લ કરના	૫૩૮
જૂઠી તોહમત લગાના	૫૪૦
આખિરત કે અમલ સે દુનિયા તલબ કરના	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુકમ ન માનના	૫૪૪
સૂદ કી નહૂસત	૫૪૬
અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના	૫૪૮
માલ જમા કરને કા વબાલ	૫૫૦
નાપ તૌલ મેં કમી કરના	૫૫૨
નમાઝ છોડ઼ના	૫૫૪
નમાઝ મેં સુસ્તી કરના	૫૫૬
હરામ માલ સે સદકા કરના	૫૫૮
મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
મુનાફિક કી નિશાનિયાં	૫૬૪
અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડ઼ના	૫૬૬
ગલત હદીસ બયાન કરને કી સઝા	૫૬૮
ફિતના વ ફસાદ કરને કી સઝા	૫૭૦
હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના	૫૭૨
હલાલ કો હરામ સમજના ગુનાહ હૈ	૫૭૪
વાલિદૈન કી નારાઝગી કા વબાલ	૫૭૬
ઝુલ્મ સે ન રોકને કા વબાલ	૫૭૮
દિખાવે કે લિયે કપડ઼ે પહનના	૫૮૦
શિર્ક કરને વાલે કી મિસાલ	૫૮૨
બડ઼ે ગુનાહ	૫૮૪
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના	૫૮૬

મઝામીન	સફા નંબર
કિસી મુસલમાન કા હક મારના	૫૮૮
જૂટે ખુદાઓં કી બેબસી	૫૯૦
તકબ્બુર કી સઝા	૫૯૨
મુઅજિઝાત કો ન માનના	૫૯૪
અપને ઈલ્મ પર અમલ ન કરને કા વબાલ	૫૯૬
કુર્આન સુનને સે રોકના	૫૯૮
હરામ ખાને કા વબાલ	૬૦૦
બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ	૬૦૨
ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખ્ને સે નીચે પહનના	૬૦૪
અચ્છે બુરે બરાબર નહીં હો સકતે	૬૦૬
નમાઝ કા છોડ઼ના	૬૦૮
કુફ્ર કરને વાલે નાકામ હોંગે	૬૧૦
કિસી કી બાત કો છુપ કર સુનના	૬૧૨
કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ	૬૧૪
સૂદ ખાને વાલે કા અંજામ	૬૧૬
ઈસ્લામ કી દાવત કો ઠુકરાના એક બડ઼ા ઝુલ્મ	૬૧૮
નામ કમાને કે લિયે ઝબાન કા સીખના	૬૨૦
કુર્આન કા મઝાક ઉડ઼ાના	૬૨૨
ઝિલ કાદા	
જૂટી કસમ ખા કર માલ બેચના	૬૨૬
કિસી કો તકલીફ દેના	૬૨૮
ઝિના ઔર શરાબ પર વઈદ	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુક્મ કો ન માનના	૬૩૨
શિર્કે ખફી ક્યા હે?	૬૩૪
બુરે આમાલ કી નહૂસત	૬૩૬
રિશ્વત કી લેન દેન કરના	૬૩૮
બુરી તદબીરેં કરના	૬૪૦
ગાના સુનના	૬૪૨
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૬૪૪
લાનત કા નુકસાન	૬૪૬
ગૈરૂલ્લાહ કો માબૂદ બનાના	૬૪૮
મુસલમાન સે તઅલ્લુક તોડ઼ના	૬૫૦
ગુમરાહી ઈખ્તિયાર કરના	૬૫૨
કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના	૬૫૪
ઈમાન કો જુટલાના	૬૫૬
જુમા કા છોડ઼ના	૬૫૮
અલ્લાહ કી આયતોં કા ઈન્કાર તકબ્બુર વ બડ઼ાઈ હૈ	૬૬૦
શરાબ પીને વાલે કી સઝા	૬૬૨
મુન્કિરીન કા અઝાબ	૬૬૪
ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખને સે નીચે પેહેનના	૬૬૬
ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના	૬૬૮
ઈમામ સે પેહલે સર ઉઠાના	૬૭૦
અલ્લાહ કે હુક્મ સે ગફલત કા વબાલ	૬૭૨
સોને ચાંદી કે બરતન કા ઈસ્તેમાલ	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
જુટલાને કી સઝા	૬૭૬
તસવીર બનાને વાલે કી સઝા	૬૭૮
કુફ્ર કરને વાલે નાકામ હોંગે	૬૮૦
દિખલાવે સે બચો	૬૮૨
સરગોશી કરના	૬૮૪
ઝિલહિજ્જા	
કુર્બાની ન કરને પર વઈદ	૬૮૮
તકબ્બુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હૈ	૬૯૦
ઝમીન ના હક લેને કા અઝાબ	૬૯૨
કુફ્ર વ ના ફરમાની કી સઝા	૬૯૪
નમાઝ સે મુંહ મોડ઼ના	૬૯૬
દીન કો ઝુટલાના	૬૯૮
નમાઝ દિખલાવે કે લિએ પઢ઼ના	૭૦૦
ઝલીલ તરીન લોગ	૭૦૨
ઔરતોં કા ખુશ્બૂ લગા કર બાહર નિકલના	૭૦૪
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના	૭૦૬
કિસી કે સતર કો દેખના	૭૦૮
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૭૧૦
મિયાં બીવી અપના રાઝ બયાન ન કરેં	૭૧૨
કુફ્ર કી સઝા જહન્નમ હૈ	૭૧૪
કર્ઝ ન લૌટાને કી નિય્યત સે લેના	૭૧૬
કંજૂસી કરના	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
રિશ્વત લે કર ના હક ફૈસલા કરના	૭૨૦
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૭૨૨
મુસલમાનોં કે કત્લ મેં મદદ કરને કી સઝા	૭૨૪
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૭૨૬
ઈઝાર યા પેન્ટ કો ટખનોં સે નીચે પહનના	૭૨૮
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૭૩૦
જૂટી કસમ ખાને કા વબાલ	૭૩૨
કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ	૭૩૪
ઝિના ઔર નાપ તોલ મેં કમી કરને કા વબાલ	૭૩૬
ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ	૭૩૮
હરામ લુકમે કી નહૂસત	૭૪૦
અહદ તોડ઼ને વાલોં કા અંજામ	૭૪૨
મુતકબ્બિર કી સઝા	૭૪૪
બુરે કામોં કી સઝા	૭૪૬
૭ દુનિયા કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
હલાલ ઔર હરામ કો સમજો	૬
દુનિયા પર રાઝી હોના	૮
આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના	૧૦
કાફિરોં કે માલ સે તઅજ્જુબ ન કરના	૧૨
હલાલ રોઝી કમાઓ	૧૪
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ	૧૬

મઝામીન	સફા નંબર
હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ્ર	૧૮
દુનિયાવી ઝિંદગી પર ખૂશ ન હોના	૨૦
દુનિયા મેં સાદગી ઈખ્તિયાર કરના	૨૨
દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં	૨૪
દુનિયા કો મકસદ ન બનાના	૨૬
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ	૨૮
દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા	૩૦
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત	૩૨
કૌન સા માલ બેહતર હૈ	૩૪
દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈં	૩૬
ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મકસદ	૩૮
માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બ કા ઝરિયા નહીં	૪૦
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ	૪૨
દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ	૪૪
ઈસ્તિગ્ના ઈનસાન કો મહબૂબ બના દેતા હૈ	૪૬
અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં	૪૮
દુનિયા, આખિરત કે મુકાબલે મેં	૫૦
જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કરલો	૫૨
આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હૈ	૫૪
દુનિયા કી મુહબ્બત	૫૬
દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ	૫૮
માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં	૬૦

મઝામીન	સફા નંબર
સહાબા ﷺ કી દુનિયા સે બેઝારી	૬૨
માલ જમા કર કે ખુશ હોના	૬૪
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ	૬૮
દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે	૭૦
દુનિયા આખિરત મેં કામયાબી કા ઝરિયા હૈ	૭૨
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ	૭૪
દો ચીઝોં કો બુરા સમજના	૭૬
મૌત કા આના યકીની હૈ	૭૮
માલ કા ઝિયાદા હોના	૮૦
નફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના	૮૨
દુનિયા સે મુહબ્બત આખિરત કી બરબાદી	૮૪
સિર્ફ દુનિયા કી નેઅ્મતેં મત માંગો	૮૬
દુનિયા કી મિસાલ	૮૮
દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ	૯૦
દુનિયા કી ઈમારતેં	૯૨
નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના	૯૪
ઝરૂરત સે ઝાઈદ ઈમારત વબાલ હૈ	૯૬
દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હૈ	૯૮
મુસીબતેં કિસ પર આસાન	૧૦૦
દુનિયવી ઝિંદગી કી મિસાલ	૧૦૨
ઐશ વ ઈશ્રત સે બચના	૧૦૪

મઝામીન	સફા નંબર
નાફરમાન કૌમોં કી હલાકત કી વજહ	૧૦૬
દુનિયા ઔર આખિરત કા મઝા	૧૦૮
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ	૧૧૦
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૧૧૨
શૈતાન કે ધોકે સે બચો	૧૧૪
લોગોં કા દુનિયા કી ફિક્ર કરના	૧૧૬
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૧૧૮
દુનિયા દુશ્મની કા સબબ	૧૨૦
રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હૈ	૧૨૨
દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ	૧૨૪
આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
માલ કે મુતઅલ્લિક ફરિશ્તોં કા એલાન	૧૩૦
દુનિયા માંગને વાલા	૧૩૨
માલ કી ચાહત	૧૩૪
દુનિયા કી ચીઝેં	૧૩૬
દુનિયા કે લાલચી કે લિયે હલાકત	૧૩૮
દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએંગી	૧૪૦
દુનિયા કી કદર અલ્લાહ કે નઝદીક	૧૪૨
નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં	૧૪૪
દુનિયા કી મિસાલ	૧૪૬
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ	૧૪૮

મઝામીન	સફા નંબર
ઈન્સાનોં કી હિર્સ વ લાલચ	૧૫૦
દુનિયા હી કો અપના મકસદ બનાને વાલે	૧૫૨
દુનિયા કા માલ ફ઼િતના હૈ	૧૫૪
દુનિયાવી ઝિંદગી કી હકીકત	૧૫૬
દુનિયા કી ઝૈબ વ ઝીનત	૧૫૮
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૧૬૦
દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા	૧૬૨
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ	૧૬૪
દુનિયા કાબિલે મલામત હૈ	૧૬૬
ખાને પીને કી ચીઝોં મેં ગૌર કરને કી દાવત	૧૬૮
ઝિયાદા ખાને કા અંજામ	૧૭૦
આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ	૧૭૨
માલ આરિયત હૈ	૧૭૪
દુનિયા કા ધોકા	૧૭૬
દો ખ્વાહિશ મંદ શખ્સ	૧૭૮
દુનિયા કો બેહતર સમજના	૧૮૦
આખિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા મિલના	૧૮૨
દુનિયા વાલોં કા હાલ	૧૮૪
દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હૈ	૧૮૬
માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
મૌત ઔર માલ કી કમી સે ઘબરાના	૧૯૨

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિયે	૧૯૪
બદ નસીબી કી પેહચાન	૧૯૬
અલ્લાહ કી ચાહત દુનિયા નહીં	૧૯૮
દુનિયા કો મકસદ બનાને કા અંજામ	૨૦૦
નેઅમત અતા કરને મેં અલ્લાહ તઆલા કા કાનૂન	૨૦૨
દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ	૨૦૪
રિઝ્ક દેને વાલા અલ્લાહ હૈ	૨૦૬
દુનિયવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ	૨૦૮
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ	૨૧૦
દુનિયા મેં લગે રેહને કા અંજામ	૨૧૨
સવારી કે જાનવર	૨૧૪
દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર	૨૧૬
દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરના	૨૧૮
દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના	૨૨૦
સમંદર ઈન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિયા હૈ	૨૨૨
દુનિયા સે બચો	૨૨૪
દુનિયા કે મુકાબલેં મેં આખિરત બેહતર હૈ	૨૨૬
થોડ઼ી સી રોઝી પર રાઝી રેહના	૨૨૮
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ	૨૩૦
ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે	૨૩૨
દુનિયા આરઝી ઔર આખિરત મુસ્તકિલ હૈ	૨૩૪
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૨૩૬

મઝામીન	સફા નંબર
લોગોં કી કંજૂસી	૨૩૮
દુનિયા સે બે રગબતી કા ઈનામ	૨૪૦
આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ	૨૪૨
દુનિયા સે કયા કહા ગયા?	૨૪૪
ઈન્સાન કી ખસલત વ મિઝાજ	૨૪૬
દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હૈ	૨૪૮
માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુક્રી કા સબબ હૈ	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
દો આદતેં	૨૫૪
હલાક કરને વાલી ચીઝેં	૨૫૬
દો ચીઝોં કી ખ્વાહિશ	૨૫૮
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ	૨૬૦
દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના	૨૬૨
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ	૨૬૪
પેટ ભર ખાના ખાના	૨૬૬
દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ	૨૬૮
સબ સે બડ઼ા તકવે વાલા કૌન હૈ	૨૭૦
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ	૨૭૨
દુનિયા વ આખિરત કી તલાશ કા અજીબ મામલા	૨૭૪
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૨૭૬
દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કૈદ ખાના હૈ	૨૭૮
આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ	૨૮૨
નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં	૨૮૪
દુનિયા મેં લગે રેહને કા વબાલ	૨૮૬
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૨૮૮
હલાલ રોઝી કમાઓ	૨૯૦
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ	૨૯૨
દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો	૨૯૪
દુનિયા કા ધોકા	૨૯૬
દુનિયા મેં ચૈન સુકૂન નહીં હૈ	૨૯૮
માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત	૩૦૦
દુનિયા હી કો મકસદ બનાના	૩૦૨
સિર્ફ દુનિયા કી નેઅમતેં માંગના	૩૦૪
કાફિરોં કે માલ પર તઅજ્જુબ ન કરના	૩૦૬
આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૩૦૮
બૂઢ઼ે આદમી કી ખ્વાહિશ	૩૧૦
દુનિયા કા નફા વક્તી હૈ	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હૈ	૩૧૬
આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૩૧૮
સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ	૩૨૦
માલ જમા કર કે ખુશ હોના	૩૨૨
દુનિયા સે બેરગબતી કા ઈનામ	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ	૩૨૬
દુનિયા સે બચો	૩૨૮
ઝલીલ તરીન લોગ	૩૩૦
દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો	૩૩૨
દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં	૩૩૪
દુનિયા સે બેરગબતી કા દર્જા	૩૩૬
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ	૩૩૮
માલ જમા કરને કા નુકસાન	૩૪૦
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત	૩૪૨
દુનિયા ખત્મ હોને વાલી ઔર છૂટને વાલી હૈ	૩૪૪
દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈં	૩૪૬
કામયાબ કૌન?	૩૪૮
માલ વ ઔલાદ કુર્બે ખુદાવંદી કા ઝરિયા નહીં	૩૫૦
દુનિયા સે બેરગબતી પૈદા કરના	૩૫૨
દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ	૩૫૪
દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હૈ	૩૫૬
અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં	૩૫૮
દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં	૩૬૦
જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો	૩૬૨
અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે ક્યા કેહતા હૈ	૩૬૪
દુનિયા કી મુહબ્બત ઔરઆખિરત સે બેફિક્રી	૩૬૬
દુનિયા કી મુહબ્બત કા નુકસાન	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
માલ વ દૌલત આઝમાઇશ કી ચીઝ હૈ	૩૭૦
દુનિયા મેં બરકત	૩૭૨
દુનિયા કા માલ વક્તી હૈ	૩૭૪
રજબુલ મુરજ્જબ	
દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ	૩૭૮
દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે	૩૮૦
દુનિયા આખિરત કા ઝરિયા હૈ	૩૮૨
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ	૩૮૪
માલ કી હાલત	૩૮૬
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ	૩૮૮
દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત કી બરબાદી	૩૯૦
મૌત કા આના યકીની હૈ	૩૯૨
દુનિયા કી મિસાલ	૩૯૪
નાફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના	૩૯૬
દુનિયા કી ઈમારતેં	૩૯૮
સિર્ફ દુનિયા કી નેઅમતેં મત માંગો	૪૦૦
ઝરૂરત સે ઝાઈદ ઈમારત વબાલ હૈ	૪૦૨
દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ	૪૦૪
બેજા ઝીનત સે બચના	૪૦૬
નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના	૪૦૮
ઐશ વ ઈશરત સે બચના	૪૧૦
દુનિયા આઝમાઇશ કે લિયે હૈ	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા ઔર આખિરત કા મઝા	૪૧૪
દોઝખી કે હોંટ	૪૧૬
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૪૧૮
નાફરમાન કોમોં કી હલાકત કી વજહ	૪૨૦
લોગોં કા દુનિયા કી ફિક્ર કરના	૪૨૨
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ	૪૨૪
દુનિયા દુશ્મની કા સબબ	૪૨૬
શૈતાન કે ધોકે સે બચો	૪૨૮
દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ	૪૩૦
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૪૩૨
માલદારી ઔર ફકીરી દિલ મેં	૪૩૪
રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હૈ	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
દુનિયા કો અહેમ સમજને કા નુકસાન	૪૪૦
દુનિયા માંગને વાલા	૪૪૨
દુનિયા અલ્લાહ કી નઝર મેં	૪૪૪
દુનિયા કી ચીઝેં	૪૪૬
દુનિયા કી અહમિયત	૪૪૮
દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએગી	૪૫૦
દુનિયા કી અહમિયત અલ્લાહ કે નઝદીક	૪૫૨
નાફરમાનોં સે નેઅમત છીન લી જાતી હૈ	૪૫૪
દુનિયા કી મિસાલ	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ	૪૫૮
ઈન્સાનોં કી હિર્સ વ લાલચ	૪૬૦
દુનિયાદારોં સે દૂર રેહના	૪૬૨
દુનિયા કા માલ ફિત્ના હૈ	૪૬૪
દુનિયવી ઝિંદગી કી હકીકત	૪૬૬
દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત	૪૬૮
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૪૭૦
દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા	૪૭૨
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ	૪૭૪
દુનિયા મલઊન હૈ	૪૭૬
ખાને પીને કી ચીઝોં કી પૈદાવાર	૪૭૮
દુનિયા મેં ઝિયાદા ખાને કા અંજામ	૪૮૦
આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ	૪૮૨
માલ આરિયત હૈ	૪૮૪
દુનિયા કા ધોકા	૪૮૬
દો હરીસોં કા હાલ	૪૮૮
દુનિયા કો બેહતર સમજના	૪૯૦
આખિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા	૧૯૨
દુનિયા વાલોં કા હાલ	૪૯૪
દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હૈ	૪૯૬
માલ વ દૌલત કી મુહબ્બત	૪૯૮

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
હલાલ ઔર હરામ કો સમજો	૫૦૨
દુનિયા પર રાઝી હોના	૫૦૪
આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના	૫૦૬
કાફિરોં કે માલ સે તઅજ્જુબ ન કરના	૫૦૮
હલાલ રોઝી કમાઓ	૫૧૦
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હે	૫૧૨
હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ્ર	૫૧૪
દુનિયવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના	૫૧૬
સાદગી ઈખ્તિયાર કરના	૫૧૮
દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં	૫૨૦
દુનિયા કો મકસદ ન બનાના	૫૨૨
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ	૫૨૪
દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા	૫૨૬
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિયે ઝીનત	૫૨૮
કૌન સા માલ બેહતર હે	૫૩૦
દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હે	૫૩૨
ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મકસદ	૫૩૪
માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બ કા ઝરિયા નહીં	૫૩૬
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હે	૫૩૮
દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ	૫૪૦
ઈસ્તિગ્ના ઈન્સાન કો મહબૂબ બના દેતા હે	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર
અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં	૫૪૪
દુનિયા, આખિરત કે મુકાબલે મેં	૫૪૬
જો કુછ ખર્ચ કરના હે દુનિયા હી મેં કર લો	૫૪૮
આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હૈ?	૫૫૦
દુનિયા કી મુહબ્બત	૫૫૨
દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ	૫૫૪
માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં	૫૫૬
સહાબા ﷺ કી દુનિયા સે બેઝારી	૫૫૮
માલ જમા કર કે ખુશ હોના	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
મૌત ઔર માલ કી કમી સે ગભરાના	૫૬૪
દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિએ	૫૬૬
બદ નસીબી કી પહચાન	૫૬૮
દુનિયા સે ઝિયાદા આખિરત અહેમ	૫૭૦
દુનિયા કો મકસદ બનાને કા અંજામ	૫૭૨
નેઅમત દેને મેં અલ્લાહ કા કાનૂન	૫૭૪
દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ	૫૭૬
મખ્લૂક કા રિઝક અલ્લાહ કે ઝિમ્મે મેં હે	૫૭૮
દુનિયવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ	૫૮૦
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હે	૫૮૨
દુનિયા કી મુહબ્બત સે બચના	૫૮૪
સવારી કે જાનવર	૫૮૬

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર	૫૮૮
દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ર કરના	૫૯૦
દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના	૫૯૨
સમંદર ઈન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિઆ હે	૫૯૪
દુનિયા સે બચો	૫૯૬
દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત બેહતર હે	૫૯૮
થોડ઼ી સી રોઝી પર રાઝી હોના	૬૦૦
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હે	૬૦૨
ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે	૬૦૪
દુનિયા આરઝી ઔર આખિરત મુસ્તકિલ હે	૬૦૬
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૬૦૮
લોગોં કી કંજૂસી	૬૧૦
દુનિયા સે બેરગબતી કા ઈનામ	૬૧૨
આખિરત દુનિયા સે બેહતર હે	૬૧૪
દુનિયા સે ક્યા કહા ગયા	૬૧૬
ઈન્સાન કી ખસ્લત વ મિઝાજ	૬૧૮
દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હે	૬૨૦
માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુકી કા સબબ હે	૬૨૨
ઝિલ કાદા	
દુનિયા અમલ કી જગા હે	૬૨૬
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હે	૬૨૮
દો ખસ્લતેં	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે	૬૩૨
દો બુરી ચીઝેં	૬૩૪
દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હે	૬૩૬
દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના	૬૩૮
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હે	૬૪૦
પેટ ભર કર ખાના ખાના	૬૪૨
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૬૪૪
બ સે બડ઼ા ઝાહિદ કૌન હે	૬૪૬
આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હે	૬૪૮
દુનિયા વ આખિરત કી તલાશ કા અજીબ મામલા	૬૫૦
ના ફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હેં	૬૫૨
દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કૈદ ખાના હે	૬૫૪
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૬૫૬
દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ	૬૫૮
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હે	૬૬૦
દુનિયા મેં લગે રેહને કા વબાલ	૬૬૨
દુનિયા કા ધોકા	૬૬૪
હલાલ રોઝી કમાઓ	૬૬૬
માલ વ ઔલાદ કી મોહબ્બત	૬૬૮
દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો	૬૭૦
સિર્ફ દુનિયા કી નેમતેં મત માંગો	૬૭૨
દુનિયા મેં ચૈન વ સુકૂન નહીં હે	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૬૭૬
દુનિયા હી કો મક્સદ બના લેને કા નુકસાન	૬૭૮
કાફિરોં કે માલ પર તઅજ્જુબ ન કરના	૬૮૦
બૂઢે આદમી કી ખ્વાહિશ	૬૮૨
દુનિયા કા નફા વક્તી હૈ	૬૮૪
ઝિલહિજ્જા	
દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હૈ	૬૮૮
આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૬૯૦
સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ	૬૯૨
કાફિરોં કે માલ સે તઅજ્જુબ ન કરના	૬૯૪
દુનિયા સે બે રગબતી	૬૯૬
નારફમાની ઔર બગાવત કા વબાલ	૬૯૮
દુનિયા સે બચો	૭૦૦
દુન્યવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના	૭૦૨
દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો	૭૦૪
દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈ	૭૦૬
દુનિયા સે બે રગબતી કા દર્જા	૭૦૮
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અન્જામ	૭૧૦
માલ જમા કરને કા નુકસાન	૭૧૨
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિએ ઝીનત	૭૧૪
દુનિયા ખત્મ ઔર છૂટને વાલી હૈ	૭૧૬
દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
કામયાબ કૌન હૈ	૭૨૦
માલ વ ઔલાદ કુર્બે આખિરત કા ઝરિઆ નહીં	૭૨૨
દુનિયા સે બે રગબતી પૈદા કરના	૭૨૪
દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ	૭૨૬
દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હૈ	૭૨૮
અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં	૭૩૦
દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં	૭૩૨
જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો	૭૩૪
અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે કયા કેહતા હૈ	૭૩૬
દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત સે બેફિકી	૭૩૮
દુનિયા કી મોહબ્બત કા નુકસાન	૭૪૦
માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હૈં	૭૪૨
દુનિયા મેં બરકત	૭૪૪
દુનિયા કા માલ વક્તી હૈ	૭૪૬
૮ આખિરત કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
કયામત મેં મુજરિમોં કી હાલત	૬
મુર્દે કી હાલત	૮
મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા	૧૦
કબ્ર કે તીન સવાલ	૧૨
જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ	૧૪
મોમિન કે લિયે કયામત કે દિન કી મિકદાર	૧૬

મઝામીન	સફા નંબર
પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશખબરી	૧૮
સબ સે પેહલા સવાલ	૨૦
જન્નત કે ફલ	૨૨
રૂસ્વાઈ કા અઝાબ	૨૪
કયામત કા ઝલઝલા	૨૬
જન્નતિયોં કા હાલ	૨૮
અહલે જન્નત કી નેઅમત	૩૦
જહન્નમ કી ગરમી	૩૨
અહલે જહન્નમ કી તમન્ના	૩૪
અહલે જન્નત કો ખુશખબરી	૩૬
કયામત કા હોલનાક મંઝર	૩૮
જહન્નમ કે હથોડ઼ે કા વઝન	૪૦
અહલે જન્નત કા શુક્ર અદા કરના	૪૨
પુલસિરાત સે અલ્લાહ કી રહમત સે નજાત	૪૪
અહલે જન્નત કી ફરિયાદ	૪૬
અદના દર્જે કા જન્નતી	૪૮
અહલે જન્નત કે લિયે હૂરેં	૫૦
જહન્નમ કો કૈદ કર કે પેશ કિયા જાએગા	૫૨
અહલે જહન્નમ પર દર્દનાક અઝાબ	૫૪
કબ્ર સે ઈન્સાન કિસ હાલ મેં ઉઠેગા	૫૬
અહલે જન્નત કે ઉમ્દા ફર્શ	૫૮
દોઝખ કી ગરમી ઔર બદબૂ કી શિદ્દત	૬૦

મઝામીન	સફા નંબર
જહન્નમ કા ગુસ્સા	૬૨
જહન્નમ કી વાદી	૬૪
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
કયામત કે દિન મુર્દોં કો ઝિંદા કિયા જાએગા	૬૮
કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફૈસલા	૭૦
ઈન્સાફ કા તરાઝૂ	૭૨
જન્નત કી ઈમારત	૭૪
મરને કે બાદ ઝિંદા હોના	૭૬
કબ્ર કયા કેહતી હૈ	૭૮
જન્નત કી સિફાત	૮૦
આદિલ હુકમરાં કા હાલ	૮૨
અલ્લાહ કે વલી કી કામયાબી	૮૪
દોઝખ કે લિબાસ કી ગર્મી	૮૬
અચ્છે લોગ કામયાબ હોંગે	૮૮
ઈબ્લીસ ભી રહમત કી ઉમ્મીદ કરને લગેગા	૯૦
નેક લોગ જન્નત મેં રહેંગે	૯૨
અહલે જહન્નમ કે જિસ્મ કી હાલત	૯૪
અહલે જન્નત કા ઈસ્તિકબાલ	૯૬
જહન્નમ મેં આગ કહાં તક જલાએગી	૯૮
કયામત કે દિન મુન્કિરોં કા માતમ	૧૦૦
કાફિર કે લિયે પચાસ હઝાર સાલ કી કયામત	૧૦૨
જન્નત કે બાલાખાને કિસ કે લિયે?	૧૦૪

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા કી આગ જહન્નમ કી આગ સે ડરતી હે	૧૦૬
અહલે ઈમાન કા જન્નત મેં દાખલા	૧૦૮
જહન્નમ કા કુંવાં	૧૧૦
નેક આમાલ કા બદલા જન્નત હે	૧૧૨
જન્નત કે પરિંદે	૧૧૪
ફૈસલે કા દિન મુતઅય્યન હે	૧૧૬
ઝંજીર કી લંબાઈ	૧૧૮
અહલે જન્નત કી બાત ચીત	૧૨૦
ચાલીસ સાલ તક અઝાબ	૧૨૨
જન્નતિયોં કો ખુશખબરી	૧૨૪
દાઢ| ઔર ચમડો| કી મોટાઈ	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા મિલેગા	૧૩૦
જન્નતી કા તાજ	૧૩૨
મુત્તકી ઔર પરહેઝગારોં કા ઈનામ	૧૩૪
દોઝખ કી ગહરાઈ	૧૩૬
ઈન્સાન વ જિન્નાત પર કાફિરોં કા ગુસ્સા	૧૩૮
જન્નતી અલ્લાહ કા દીદાર કરેંગે	૧૪૦
અહલે જન્નત સે અલ્લાહ કી દોસ્તી	૧૪૨
દોઝખિયોં કા સબ સે હલકા અઝાબ	૧૪૪
કાફિર લોગ અઝાબ કી તસદીક કરેંગે	૧૪૬
દોઝખ કા દરખ્ત	૧૪૮

મઝામીન	સફા નંબર
જન્નત મેં કૌન જાએગા	૧૫૦
કમ અઝાબ વાલા દોઝખી	૧૫૨
કયામત કા હોલનાક મંઝર	૧૫૪
કયામત કે દિન કે સવાલાત	૧૫૬
મુનાફિક ઔર કાફિર કા ઠિકાના જહન્નમ હે	૧૫૮
જન્નત મેં સોને ચાંદી કે બાગ	૧૬૦
કયામત કે દિન આસ્માન કા ફટના	૧૬૨
કમ દર્જે વાલે જન્નતી કા ઈનામ	૧૬૪
કયામત કા દિન બચ્ચોં કો બૂઢા કર દેગા	૧૬૬
હૂર કી ખૂબસૂરતી	૧૬૮
દોઝખિયોં કી હાલત	૧૭૦
જન્નત ઔર જહન્નમ કા એક એક કતરા	૧૭૨
કયામત કે દિન કાફિર કી તમન્ના	૧૭૪
જન્નત કી નેહરેં	૧૭૬
કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને ખડ઼ા હોના	૧૭૮
અલ્લાહ તઆલા હર શખ્સ સે બાત કરેંગે	૧૮૦
કયામત કે દિન કિસી કો મુખાલફત કા ઈખ્તિયાર ન હોગા	૧૮૨
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૧૮૪
કયામત કે રોઝ કોઈ કિસી કે કામ નહીં આએગા	૧૮૬
જહન્નમિયોં કા રોના	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
નામ-એ-આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા	૧૯૨

મઝામીન	સફા નંબર
કયામત કા મંઝર	૧૯૪
જન્નત વાલોં કા ઈનામ વ ઈકરામ	૧૯૬
સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે	૧૯૮
કયામત કે દિન પહાડ઼ોં કા હાલ	૨૦૦
કયામત કિન લોગોં પર આએગી	૨૦૨
જહન્નમ કા જોશ	૨૦૪
જહન્નમી હથૌડ઼ે	૨૦૬
અહલે જન્નત કી નેઅ્મતેં	૨૦૮
કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી	૨૧૦
અહલે જન્નત કા હાલ	૨૦૨
અહલે જન્નત કી ઉમ્ર	૨૧૪
ઈન્સાન કે આઝા કી ગવાહી	૨૧૬
જહન્નમ કે દરવાઝે કા ફાસલા	૨૧૮
નેક અમલ કરને વાલોં કા ઈનામ	૨૨૦
કયામત સે હર એક ડરતા હૈ	૨૨૨
જન્નત કી નેઅમતેં	૨૨૪
કાફિર કી બદહાલી	૨૨૬
જહન્નમિયોં કા ખાના	૨૨૮
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૨૩૦
કયામત કા હોલનાક મંઝર	૨૩૨
હમેશા કી જન્નત વ જહન્નમ	૨૩૪
અહલે જન્નત કી શરાબ ઔર પ્યાલે	૨૩૬

મઝામીન	સફા નંબર
હૌઝે કૌસર કયા હૈ	૨૩૮
જન્નતિયોં કા લિબાસ	૨૪૦
હૌઝે કૌસર કી કૈફિયત	૨૪૨
કયામત કે હાલાત	૨૪૪
જન્નત કા ખૈમા	૨૪૬
દોઝખ મેં બિચ્છૂ કે ડસને કા અસર	૨૪૮
હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
જન્નતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા	૨૫૪
કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઈન્સાન	૨૫૬
દોઝખિયોં કા ખાના	૨૫૮
જન્નત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ	૨૬૦
જન્નત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા	૨૬૨
હર નબી કા હૌઝ હોગા	૨૬૪
ગુનહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હૈ	૨૬૬
દોઝખ કી દીવાર	૨૬૮
અહલે ઈમાન કા બદલા	૨૭૦
ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના	૨૭૨
અહલે જન્નત કી નેઅમતેં	૨૭૪
કબ્ર કે બારે મેં	૨૭૬
બુરે લોગોં કા અંજામ	૨૭૮
ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
જન્નત કે ખાદિમ	૨૮૨
અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન	૨૮૪
કયામત કા મંઝર	૨૮૬
જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી	૨૮૮
કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા દિયા જાના	૨૯૦
જહન્નમ કી હાલત	૨૯૨
અહલે જન્નત કા ઈનામ	૨૯૪
કયામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના	૨૯૬
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૨૯૮
કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના	૩૦૦
કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત	૩૦૨
એક સાથ જન્નત મેં જાને વાલે	૩૦૪
દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૩૦૬
જન્નતુલ ફિરદૌસ કા દર્જા	૩૦૮
બાએં હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૩૧૦
જન્નત કા અંગૂર	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
કયામત કે દિન બદલા કબૂલ ન હોગા	૩૧૬
મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર	૩૧૮
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી ઈતાઅત કા બદલા	૩૨૦
કાફિરોં કી હાલત	૩૨૨
ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
જન્નત કા બાઝાર	૩૨૬
ઈમાન વાલોં કા નૂર	૩૨૮
અહલે જન્નત કી સફેં	૩૩૦
જન્નત કા મૌસમ	૩૩૨
કયામત કે દિન લોગોં કા હાલ	૩૩૪
કયામત કે દિન બદલા	૩૩૬
કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ	૩૩૮
પરહેઝગારોં કી નેઅમત	૩૪૦
કબ્ર કી પુકાર	૩૪૨
કયામત કા હાલ	૩૪૪
મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૩૪૬
અહલે જન્નત કા ઈકરામ	૩૪૮
ગુનહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૩૫૦
અહલે જન્નત કા ઈનામ	૩૫૨
કયામત મેં મુંહ પર મુહર લગા દી જાએગી	૩૫૪
કયામત કા મંઝર	૩૫૬
ઝમીન ગવાહી દેગી	૩૫૮
કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના	૩૬૦
હઝરત મીકાઈલ ﷺ કી હાલત	૩૬૨
અહલે જન્નત કા લિબાસ	૩૬૪
ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના	૩૬૬
આમાલ કા વઝન	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
નેક ઔલાદ કા ફાયદા	૩૭૦
જન્નત કા બાગ	૩૭૨
કયામત કે દિન જમા હોના હૈ	૩૭૪
રજબુલ મુરજ્જબ	
જન્નત કે ઝેવરાત	૩૭૮
મુર્દે કી હાલત	૩૮૦
દોઝખી કી ચીખ વ પુકાર	૩૮૨
કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફૈસલા	૩૮૪
જન્નત મેં મેહમાન નવાઝી	૩૮૬
જન્નત મેં પેહલે જાને વાલે	૩૮૮
કયામત કા ખતરનાક મંઝર	૩૯૦
જન્નત કા દરખ્ત	૩૯૨
કયામત મેં કોઈ કામ નહીં આએગા	૩૯૪
જહન્નમ સે ઈમાન વાલોં કો નિકાલા જાએગા	૩૯૬
અહલે જન્નત કી નેઅમતેં	૩૯૮
જન્નતિયોં કા હાલ	૪૦૦
અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ	૪૦૨
જન્નત મેં સબ સે ઝિયાદા ઈઝઝત વાલા	૪૦૪
કયામત કે રોઝ સબ કો ઝિંદા કિયા જાએગા	૪૦૬
અહલે જન્નત કો ખુશખબરી	૪૦૮
મુજરિમોં કે ખિલાફ આઝા કી ગવાહી	૪૧૦
જન્નતી કા તાજ	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
ખાસ બંદોં કે ઈનામ	૪૧૪
દોઝખી કે હોંટ	૪૧૬
કયામત કૈસે આએગી?	૪૧૮
અદના દર્જે કા જન્નતી	૪૨૦
અહલે જન્નત કા ઈકરામ	૪૨૨
દોઝખ કે સાંપ	૪૨૪
જહન્નમ મેં મૌત નહીં હોગી	૪૨૬
દોઝખ કે બિચ્છૂ કા અસર	૪૨૮
જન્નત કી નહરેં	૪૩૦
અહલે દોઝખ કા રોના	૪૩૨
ખૌલતા હુઆ પાની	૪૩૪
કબ્ર આખિરત કી પેહલી મંઝિલ	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
હર એક કો નામએ આમાલ દિયા જાએગા	૪૪૦
કબ્ર કા અઝાબ	૪૪૨
આમાલ કો તોલા જાએગા	૪૪૪
જન્નત કી નહરેં	૪૪૬
અચ્છે બુરે આમાલ કા બદલા	૪૪૮
કયામત મેં લોગ કહાં હોંગે?	૪૫૦
અહલે ઈમાન કે લિયે જન્નત કે બાલા ખાને	૪૫૨
કયામત કે દિન ઝિયાદા અમલ ભી કમ લગેગા	૪૫૪
અહલે જહન્નમ કા હાલ	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
જન્નતી અલ્લાહ તઆલા કા દીદાર કરેંગે	૪૫૮
અહલે જન્નત કા ખાના પીના	૪૬૦
હોઝે કૌસર	૪૬૨
અહલે જહન્નમ કી ગિઝા	૪૬૪
જન્નત કી ઈમારત	૪૬૬
નેક બંદોં કી નેઅમતોં કા બયાન	૪૬૮
દોઝખ કી આગ કી સખ્તી	૪૭૦
મુશ્રિકીન કી બદ હાલી	૪૭૨
જન્નત કે પરિંદે	૪૭૪
જન્નત કી હૂરોં કા બયાન	૪૭૬
જન્નત કી ચૌડાઈ	૪૭૮
નેક બંદોં કા જન્નત મેં એહતેરામ	૪૮૦
જન્નતી કો મૌત નહીં આએગી	૪૮૨
અહલે જહન્નમ કા તઝકિરા	૪૮૪
જહન્નમી કા જિસ્મ કૈસા હોગા	૪૮૬
જન્નત કી વુસઅત	૪૮૮
બગૈર હિસાબ જન્નત મેં જાને વાલે	૪૯૦
જહન્નમ કી ઝંજીરેં	૪૯૨
સખ્ત હિસાબ કા નતીજા	૪૯૪
અચ્છે ઔર બુરે કામોં કા અંજામ	૪૯૬
કબ્ર ક્યા કેહતી હૈ	૪૯૮

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
હર એક કો આમાલ નામા દિયા જાએગા	૫૦૨
કબ્ર કે તીન સવાલ	૫૦૪
મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા	૫૦૬
અહલે જન્નત કી આપસ મેં મુહબ્બત	૫૦૮
જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ	૫૧૦
દોઝખિયોં કા સબ સે હલ્કા અઝાબ	૫૧૨
પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશ ખબરી	૫૧૪
દોઝખ કા દરખ્ત	૫૧૬
જન્નત કે ફલ	૫૧૮
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૫૨૦
કયામત કા હૌલનાક મંઝર	૫૨૨
કયામત કે દિન કે સવાલાત	૫૨૪
અહલે જન્નત કી નેઅમત	૫૨૬
દોઝખ કે કપડે	૫૨૮
એહલે જહન્નમ કી તમન્ના	૫૩૦
દોઝખ કી ગેહરાઈ	૫૩૨
કયામત કા હૌલનાક મંઝર	૫૩૪
જન્નત મેં સોને ચાંદી કે બાગ	૫૩૬
અહલે જન્નત કા શુક્ર અદા કરના	૫૩૮
અલ્લાહ કા અહલે જન્નત સે કલામ	૫૪૦
અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
કમ દર્જે વાલે જન્નતી કા ઈનામ	૫૪૪	ઈન્સાનોં કે આઝા કી ગવાહી	૫૮૮
અહલે જન્નત કે લિયે હૂરેં	૫૪૬	જહન્નમ કે દરવાઝે કા ફાસ્લા	૫૯૦
જન્નતી ઔરત કી ખૂબસૂરતી	૫૪૮	નેક અમલ કરને વાલોં કા ઈન્આમ	૫૯૨
અહલે જહન્નમ પર દર્દનાક અઝાબ	૫૫૦	કયામત સે હર એક ડરતા હૈ	૫૯૪
કાફિર વ ગુનહગાર કો કબ્ર મેં અઝાબ	૫૫૨	જન્નત કી નેઅમતેં	૫૯૬
અહલે જન્નત કે ઉમદા ફર્શ	૫૫૪	કાફિર કી બદહાલી	૫૯૮
કયામત મેં તીન કિસ્મ કે લોગ	૫૫૬	જહન્નમિયોં કા ખાના	૬૦૦
જહન્નમ કા ગુસ્સા	૫૫૮	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૬૦૨
જન્નત ઔર જહન્નમ કા એક એક કતરા	૫૬૦	કયામત કા હૌલનાક મંઝર	૬૦૪
શવ્વાલુલ મુકર્રમ		હમેશા કી જન્નત વ જહન્નમ	૬૦૬
હર એક કો નામએ આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા	૫૬૪	અહલે જન્નત કી શરાબ	૬૦૮
કયામત કા મંઝર	૫૬૬	હૌઝે કૌસર ક્યા હૈ	૬૧૦
જન્નત વાલોં કા ઈન્આમ વ ઈકરામ	૫૬૮	જન્નતિયોં કા લિબાસ	૬૧૨
સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે	૫૭૦	હૌઝે કૌસર કી કૈફિયત	૬૧૪
જન્નત કે ઝેવરાત	૫૭૨	કયામત કે હાલાત	૬૧૬
કયામત કિન લોગોં પર આએગી	૫૭૪	જન્નત કા ખેમા	૬૧૮
જહન્નમ કા જોશ વ ખરોશ	૫૭૬	જન્નત કી ચીઝેં	૬૨૦
જહન્નમી હથોડે	૫૭૮	હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા	૬૨૨
અહલે જન્નત કી નેઅમતેં	૫૮૦	**ઝિલ કાદા**	
કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી	૫૮૨	જન્નતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા	૬૨૬
અહલે જન્નત કા હાલ	૫૮૪	કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઈન્સાન	૬૨૮
અહલે જન્નત કી ઉમ્રેં	૫૮૬	દોઝખિયોં કા ખાના	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
જન્નત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ	૬૩૨
જન્નત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા	૬૩૪
હર નબી કા હૌઝ હોગા	૬૩૬
ગુનાહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હૈ	૬૩૮
દોઝખ કી દીવાર	૬૪૦
અહલે ઈમાન કા બદલા	૬૪૨
ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના	૬૪૪
અહલે જન્નત કી નેઅમતેં	૬૪૬
કબ્ર કે બારે મેં	૬૪૮
બુરે લોગોં કા અંજામ	૬૫૦
ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા	૬૫૨
જન્નત કે ખાદિમ	૬૫૪
અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન	૬૫૬
કયામત કા મનઝર	૬૫૮
જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી	૬૬૦
જહન્નમ કા અઝાબ	૬૬૨
જહન્નમ કી હાલત	૬૬૪
અહલે જન્નત કા ઈનામ	૬૬૬
કયામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના	૬૬૮
કયામત કે દિન કા અંદાઝ	૬૭૦
કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના	૬૭૨
કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
એક સાથ જન્નત મેં જાને વાલે	૬૭૬
દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૬૭૮
જન્નત મેં સબ સે અફઝલ મકામ	૬૮૦
બાએં હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૬૮૨
જન્નત કા અંગૂર	૬૮૪
ઝિલહિજ્જા	
કયામત કે દિન બદલા કુબૂલ ન હોગા	૬૮૮
મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર	૬૯૦
અલ્લાહ ઔર રસૂલ ﷺ કી ઈતાઅત કા બદલા	૬૯૨
કાફિરોં કી હાલત	૬૯૪
ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના	૬૯૬
જન્નત કા બાઝાર	૬૯૮
ઈમાન વાલોં કા નૂર	૭૦૦
અહલે જન્નત કી સફેં	૭૦૨
જન્નત કા મૌસમ	૭૦૪
દોઝખ કી ગહરાઈ	૭૦૬
કયામત કે દિન બદલા	૭૦૮
કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ	૭૧૦
પરહેઝગારોં કી નેઅમતેં	૭૧૨
કબ્ર કી પૂકાર	૭૧૪
કયામત કા હાલ	૭૧૬
મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
અહલે જન્નત કા ઈકરામ	૭૨૦
ગુનાહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૭૨૨
અહલે જન્નત કા ઈનામ	૭૨૪
કયામત કે દિન મુંહ પર મુહર લગાદી જાએગી	૭૨૬
કયામત કા મંઝર	૭૨૮
ઝમીન ગવાહી દેગી	૭૩૦
કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના	૭૩૨
હઝરત મીકાઈલ عليه السلام કી હાલત	૭૩૪
અહલે જન્નત કા લિબાસ	૭૩૬
ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના	૭૩૮
આમાલ કા વઝન	૭૪૦
નેક ઔલાદ કા ફાયદા	૭૪૨
જન્નત કા બાગ	૭૪૪
કયામત કે દિન જમા હોના	૭૪૬
૯ તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ	
મુહર્રમુલ હરામ	
ઈલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં	૬
હર મર્ઝ કા ઈલાજ	૮
તીન ચીઝોં મેં શિફા હૈ	૧૦
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૧૨
બીમારી સે બચને કી તદબીર	૧૪
નઝરે બદ કા ઈલાજ	૧૬
દુબલે પન કા ઈલાજ	૧૮
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૨૦
પેશાબ રુકને કા ઈલાજ	૨૨
ઈરકુન્નિસા (Sciatica) કા ઈલાજ	૨૪
બીમારી સે બચને કી તદબીર	૨૬
ઝબાન પર મિસ્વાક કરના	૨૮
ઝૈતૂન કે તેલ કે ફવાઈદ	૩૦
બવાસીર ઔર જોડ઼ોં કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૨
મેહંદી કા ઈસ્તેમાલ	૩૪
પીલૂ સે ઈલાજ	૩૬
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ	૩૮
બીમાર કે લિએ જૌ મુફીદ હૈ	૪૦
ઘેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ	૪૨
સફર જલ (Pear) કે ફવાઈદ	૪૪
કલુંજી કે સુફૂફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ	૪૬
બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૪૮
મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ	૫૦
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૫૨
હલીલા સે હર બીમારી કા ઈલાજ	૫૪
તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ	૫૬
તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ	૫૮
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૬૦

મઝામીન	સફા નંબર
સફર જલ (Pear) સે દિલ કા ઈલાજ	૬૨
શહદ કે ફવાઈદ	૬૪
સફરુલ મુઝફ્ફર	
જિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૬૮
શહદ ઔર કુર્આન સે શિફા	૭૦
રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ	૭૨
મેંહદી સે ઝખ્મ કા ઈલાજ	૭૪
દિલ કે દૌરે કા ઈલાજ	૭૬
તલબીના સે ઈલાજ	૭૮
એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઈલાજ	૮૦
અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ	૮૨
ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત	૮૪
ફોડે ફુંસી કા ઈલાજ	૮૬
ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફવાઈદ	૮૮
ઈસ્મિદ સુરમા સે આંખોં કા ઈલાજ	૯૦
દિલ કી કમઝોરી ઔર રંજ વ ગમ કા ઈલાજ	૯૨
સર ઔર પૈર કે દર્દ કા ઈલાજ	૯૪
લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ	૯૬
તીન સાંસ મેં પાની પીને કા ફાયદા	૯૮
ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઈલાજ	૧૦૦
જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા	૧૦૨
હલક કે કવ્વે કા ઈલાજ	૧૦૪

મઝામીન	સફા નંબર
ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ	૧૦૬
શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત	૧૦૮
ઑપરેશન સે ફોડે કા ઈલાજ	૧૧૦
બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ	૧૧૨
ગર્મ કપડે સે સેક કર ઈલાજ	૧૧૪
એક હિફાઝતી તદબીર	૧૧૬
ગોશ્ત કે ફવાઈદ	૧૧૮
સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ	૧૨૦
સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર	૧૨૨
બર્ની ખજૂર કા ફાઈદા	૧૨૪
નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
હર મર્ઝ કા ઈલાજ મૌજૂદ હૈ	૧૩૦
કલૌંજી (શૌનીઝ) મેં હર બીમારી સે શિફા	૧૩૨
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૧૩૪
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૧૩૬
અંજીર સે બવાસીર ઔર જોડોં કે દર્દ કા ઈલાજ	૧૩૮
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ	૧૪૦
કુર્આન હર મર્ઝ કે લિયે શિફા ઔર રહમત હૈ	૧૪૨
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૧૪૪
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૧૪૬
તલબીના સે ઈલાજ	૧૪૮

મઝામીન	સફા નંબર
મેઅદે કી સફાઈ	૧૫૦
ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ	૧૫૨
દુઆએ જિબ્રઈલ	૧૫૪
કુર્આને કરીમ મેં શિફા	૧૫૬
બડ઼ી બીમારિયોં સે હિફાઝત	૧૫૮
મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ	૧૬૦
ખડ઼ે હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ	૧૬૨
દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફવાઈદ	૧૬૪
ખતના કે ફવાઈદ	૧૬૬
સિર્કા કે ફવાઈદ	૧૬૮
ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના	૧૭૦
અંજીર સે ઈલાજ	૧૭૨
ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ	૧૭૪
સબ સે ઉમદા ગિઝા	૧૭૬
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૧૭૮
બુખાર કા ઈલાજ	૧૮૦
સૂર-એ- ફાતિહા સે ઈલાજ	૧૮૨
બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૧૮૪
તરબૂઝ કે ફવાઈદ	૧૮૬
લૌકી (દૂધી) સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
હર બીમારી કા ઈલાજ	૧૯૨

મઝામીન	સફા નંબર
શહદ સે પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ	૧૯૪
દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ	૧૯૬
બિચ્છૂ કે ઝહેર કા ઈલાજ	૧૯૮
બુખાર વ દીગર બીમારિયોં સે નજાત	૨૦૦
મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઈલાજ	૨૦૨
બે હોશી કા ઈલાજ	૨૦૪
ઝખ્મ વગૈરહ કા ઈલાજ	૨૦૬
હર મર્ઝ કા ઈલાજ	૨૦૮
નઝરે બદ કા ઈલાજ	૨૧૦
કાન બજને કા ઈલાજ	૨૧૨
નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઈલાજ	૨૧૪
જૂં પડ઼ને કા ઈલાજ	૨૧૬
કલૌંજી સે ઈલાજ	૨૧૮
બડ઼ી બીમારિયોં સે હિફાઝત	૨૨૦
કુર્આને કરીમ મેં શિફા	૨૨૨
પાગલ પન કા ઈલાજ	૨૨૪
બુખાર કા ઈલાજ	૨૨૬
નિમોનિયા કા ઈલાજ	૨૨૮
ખુમ્બી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઈલાજ	૨૩૦
બરની ખજૂર સે ઈલાજ	૨૩૨
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૨૩૪
હર બીમારી કા ઈલાજ	૨૩૬

મઝામીન	સફા નંબર
વરમ (સૂજન) કા ઈલાજ	૨૩૮
બેહતરીન તાવીઝ	૨૪૦
બીમાર કો પરહેઝ કા હુક્મ	૨૪૨
પછના કે ઝરિયે દર્દ કા ઈલાજ	૨૪૪
નનાન્વે બીમારિયોં કી દવા	૨૪૬
દર્દે સર કા ઈલાજ	૨૪૮
તલબીના સે ઈલાજ	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
ઈલાજ કરને વાલો કે લિયે અહમ હિદાયત	૨૫૪
આબે ઝમ ઝમ સે ઈલાજ	૨૫૬
બીમારિયોં કા ઈલાજ	૨૫૮
દુઆએ જિબ્રઈલ સે ઈલાજ	૨૬૦
અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઈલાજ	૨૬૨
સના કે ફવાઈદ	૨૬૪
ખુજલી કા ઈલાજ	૨૬૬
સૂર-એ-બકરહ સે ઈલાજ	૨૬૮
દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ	૨૭૦
બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર	૨૭૨
આબે ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ	૨૭૪
કકડી કે ફવાઈદ	૨૭૬
કે (ઉલ્ટી) કે ઝરિયે ઈલાજ	૨૭૮
બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
મોઅ્તદિલ ગીઝા કા ઈસ્તેમાલ	૨૮૨
કદ્દૂ (દૂધી) સે ઈલાજ	૨૮૪
આટે કી છાન સે ઈલાજ	૨૮૬
તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઈલાજ	૨૮૮
મુફીદ તરીન ઈલાજ	૨૯૦
દો બેહતરીન દવાએં	૨૯૨
ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઈલાજ	૨૯૪
ઝાડ઼ ફૂંક સે ઈલાજ કી ઈજાઝત	૨૯૬
પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ	૨૯૮
ગુદ્દી પર પછના લગાને કે ફવાઈદ	૩૦૦
ઈરકુન્નિસા (Scitica) કા ઈલાજ	૩૦૨
ઝબાન પર મિસ્વાક કરના	૩૦૪
રાય કે ફવાઈદ	૩૦૬
સફર જલ સે દિલ કા ઈલાજ	૩૦૮
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૩૧૦
ઈસ્મિદ સુરમે સે આંખોં કા ઈલાજ	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
ઝમઝમ મેં શિફા હૈ	૩૧૬
મરીઝ કી શિફા કા કામયાબ નુસખા	૩૧૮
જિન કે અસરાત સે હિફાઝત	૩૨૦
આપરેશન સે ફોડ઼ે કા ઈલાજ	૩૨૨
ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઔર ઉસકા ફાયદા	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
પછના લગાને કે ફવાઈદ	૩૨૬
આસેબી અસરાત કા ઈલાજ	૩૨૮
બીમારી સે મુતઅલ્લિક અહમ હિદાયત	૩૩૦
નઝર લગને સે હિફાઝત	૩૩૨
જુઝામ (કોઢ) કા ઈલાજ	૩૩૪
બુખાર કા ઈલાજ	૩૩૬
કલૌંજી મેં હર બીમારી કા ઈલાજ હૈ	૩૩૮
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૩૪૦
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૪૨
પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ	૩૪૪
બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૩૪૬
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૩૪૮
ખરબૂઝે કે ફવાઈદ	૩૫૦
તલબીના સે ઈલાજ	૩૫૨
મેઅદે કી સફાઈ	૩૫૪
તરબૂઝ કે ફવાઈદ	૩૫૬
ખત્ના કે ફવાઈદ	૩૫૮
સિરકે કે ફવાઈદ	૩૬૦
ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા	૩૬૨
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૩૬૪
ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ	૩૬૬
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
બુખાર કા ઈલાજ	૩૭૦
પુરાની બુમારિયોં કા ઈલાજ	૩૭૨
ઝાડ઼ ફૂંક સે ઈલાજ	૩૭૪
રજબુલ મુરજ્જબ	
ઈલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં	૩૭૮
હર મર્ઝ કા ઈલાજ	૩૮૦
તીન ચીઝોં મેં શિફા હૈ	૩૮૨
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૩૮૪
બીમારી સે બચને કી તદબીર	૩૮૬
નઝરે બદ કા ઈલાજ	૩૮૮
દુબલેપન કા ઈલાજ	૩૯૦
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૯૨
પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૯૪
ઈરકુન્નિસા કા (Sciatica)ઈલાજ	૩૯૬
બીમારી સે બચને કી તદબીરેં	૩૯૮
ઝબાન પર મિસ્વાક કરના	૪૦૦
કોઢ કા ઈલાજ	૪૦૨
અંજીર સે જોડ઼ોં કે દર્દ કા ઈલાજ	૪૦૪
રાય કે ફવાઈદ	૪૦૬
પીલૂ સે ઈલાજ	૪૦૮
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ	૪૧૦
બીમાર કે લિયે જૌ મુફીદ હૈ	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
ઘેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ	૪૧૪
સફરજલ (Pear) કે ફવાઈદ	૪૧૬
કલુંજી કે સુફૂફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ	૪૧૮
શહદ કે ફવાઈદ	૪૨૦
સંતરે કે ફવાઈદ	૪૨૨
મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ	૪૨૪
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૪૨૬
મછલી કે ફવાઈદ	૪૨૮
તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ	૪૩૦
તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ	૪૩૨
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૪૩૪
કુર્આને કરીમ મેં શિફા	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
શહદ ઔર કુર્આન સે શિફા	૪૪૦
જિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૪૪૨
રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ	૪૪૪
મહેંદી સે ઈલાજ	૪૪૬
દિલ કે દૌરે કા ઈલાજ	૪૪૮
તલબીના સે ઈલાજ	૪૫૦
એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઈલાજ	૪૫૨
અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ	૪૫૪
ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
ફોડે ફુંસી કા ઈલાજ	૪૫૮
ઈસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ	૪૬૦
ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફવાઈદ	૪૬૨
હરીરા કે ફવાઈદ	૪૬૪
પછના ઔર મહેંદી સે ઈલાજ	૪૬૬
લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ	૪૬૮
તીન સાંસ મેં પાની પીના	૪૭૦
ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઈલાજ	૪૭૨
જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા	૪૭૪
હલક કે કવ્વે કા ઈલાજ	૪૭૬
ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ	૪૭૮
શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત	૪૮૦
આપરેશન સે ફોડે કા ઈલાજ	૪૮૨
બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ	૪૮૪
ગર્મ કપડે સે સેક કર ઈલાજ	૪૮૬
એક હિફાઝતી તદબીર	૪૮૮
ગોશ્ત કે ફવાઈદ	૪૯૦
સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ	૪૯૨
સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર	૪૯૪
બર્ની ખજૂર કા ફાઈદા	૪૯૬
નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત	૪૯૮

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
કુર્આન હર મર્ઝ કે લિયે શિફા હૈ	૫૦૨
હર મર્ઝ કા ઈલાજ મૌજૂદ હૈ	૫૦૪
કલૌંજી મેં હર બીમારી સે શિફા	૫૦૬
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૫૦૮
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૫૧૦
અંજીર સે બવાસીર કા ઈલાજ	૫૧૨
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ	૫૧૪
સંતરે કે ફવાઈદ	૫૧૬
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૫૧૮
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૫૨૦
તલબીના સે ઈલાજ	૫૨૨
અનાર સે ઈલાજ	૫૨૪
ઝમઝમ કે ફવાઈદ	૫૨૬
દુઆએ જિબ્રઈલ ﷺ સે ઈલાજ	૫૨૮
કુર્આને કરીમ મેં શિફા	૫૩૦
બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત	૫૩૨
તરબૂઝ (Watermelon) કે ફવાઈદ	૫૩૪
ખડે હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ	૫૩૬
દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફવાઈદ	૫૩૮
ખત્ના કે ફવાઈદ	૫૪૦
સિરકા કે ફવાઈદ	૫૪૨
મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ	૫૪૪
ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના	૫૪૬
દર્દે સર સે હિફાઝત	૫૪૮
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ	૫૫૦
ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ	૫૫૨
ઝયતૂન કે ફવાઈદ	૫૫૪
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૫૫૬
બુખાર કા ઈલાજ	૫૫૮
જુવોં કા ઈલાજ	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
હર બીમારી કા ઈલાજ	૫૬૪
સબ સે બેહતરીન દવા	૫૬૬
શહેદ સે પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ	૫૬૮
દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ	૫૭૦
બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ	૫૭૨
બુખાર કા ઈલાજ	૫૭૪
મુઅવ્વઝતેન સે બીમારી કા ઈલાજ	૫૭૬
બેહોશી કા ઈલાજ	૫૭૮
ઝખ્મ વગૈરા કા ઈલાજ	૫૮૦
હર મર્ઝ કા ઈલાજ	૫૮૨
નઝરે બદ કા ઈલાજ	૫૮૪
કાન બજને કા ઈલાજ	૫૮૬

મઝામીન	સફા નંબર
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ	૫૮૮
નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઈલાજ	૫૯૦
જૂં પડ઼ને કા ઈલાજ	૫૯૨
કલૌંજી સે ઈલાજ	૫૯૪
બડ઼ી બીમારિયોં સે હિફાઝત	૫૯૬
કુર્આને કરીમ મેં શિફા	૫૯૮
પાગલપન કા ઈલાજ	૬૦૦
બુખાર કા ઈલાજ	૬૦૨
નિમોનિયા કા ઈલાજ	૬૦૪
ખુંબી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઈલાજ	૬૦૬
બરની ખજૂર સે ઈલાજ	૬૦૮
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૬૧૦
હર બીમારી કા ઈલાજ	૬૧૨
વરમ (સૂજન) કા ઈલાજ	૬૧૪
બેહતરીન તાવીઝ	૬૧૬
બીમાર કો પરહેઝ કા હુક્મ	૬૧૮
પછના કે ઝરિયે સે દર્દ કા ઈલાજ	૬૨૦
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૬૨૨
ઝિલ કાદા	
ઈલાજ કરને વાલોં કે લિયે અહમ હિદાયત	૬૨૬
આબે ઝમઝમ સે ઈલાજ	૬૨૮
બીમારિયોં કા ઈલાજ	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
દુઆએ જિબ્રઈલ સે ઈલાજ	૬૩૨
અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઈલાજ	૬૩૪
સના કે ફવાઈદ	૬૩૬
ખુજલી કા ઈલાજ	૬૩૮
સૂર-એ-બકરહ સે ઈલાજ	૬૪૦
દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ	૬૪૨
બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર	૬૪૪
આબે ઝમઝમ કે ફવાઈદ	૬૪૬
કકડ઼ી કે ફવાઈદ	૬૪૮
કૈ સે ઈલાજ	૬૫૦
બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના	૬૫૨
ગર્મ ગિઝા કે અસરાત કા તોડ઼	૬૫૪
કદ્દૂ (દૂધી) સે ઈલાજ	૬૫૬
આટે કી છાન સે ઈલાજ	૬૫૮
તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઈલાજ	૬૬૦
મુફીદ તરીન ઈલાજ	૬૬૨
બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૬૬૪
ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઈલાજ	૬૬૬
ઈલાજ મેં હરામ સે બચના	૬૬૮
જોડ઼ોં કે દર્દ કા ઈલાજ	૬૭૦
ગુદ્દી પર પછના લગાને કે ફવાઈદ	૬૭૨
ઈર્કુન્નિસા (Scitica) કા ઈલાજ	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
ઝબાન પર મિસ્વાક કરના	૬૭૬
રાય કે ફવાઈદ	૬૭૮
સફરજલ સે દિલ કા ઈલાજ	૬૮૦
ખરબૂઝા કે ફવાઈદ	૬૮૨
ઈસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ	૬૮૪
ઝિલહિજ્જા	
ઝમઝમ કે ફવાઈદ	૬૮૮
મરીઝ કી શિફા કા કામયાબ નુસ્ખા	૬૯૦
જિન કે અસરાત સે હિફાઝત	૬૯૨
ઓપરેશન સે ફોડે કા ઈલાજ	૬૯૪
ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઔર ઉસકા ફાયદા	૬૯૬
પછના લગાને કે ફવાઈદ	૬૯૮
આસેબી અસરાત કા ઈલાજ	૭૦૦
બીમારી સે મુતઅલ્લિક અહમ હિદાયત	૭૦૨
નઝર લગને સે હિફાઝત	૭૦૪
જુઝામ (યાની કોઢ઼) કા ઈલાજ	૭૦૬
બુખાર કા ઈલાજ	૭૦૮
કલોંજી મેં હર બીમારી કા ઈલાજ હે	૭૧૦
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૭૧૨
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૭૧૪
પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ	૭૧૬
બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૭૨૦
ખરબૂઝા કે ફવાઈદ	૭૨૨
તલ્બીના સે ઈલાજ	૭૨૪
મેઅદે કી સફાઈ	૭૨૬
તરબૂઝ સે ગરમી કા ઈલાજ	૭૨૮
ખત્ના કે ફવાઈદ	૭૩૦
સિરકે કે ફવાઈદ	૭૩૨
મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ	૭૩૪
ખાને કે બાત ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા	૭૩૬
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૭૩૮
ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ	૭૪૦
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૭૪૨
બુખાર કા ઈલાજ	૭૪૪
નઝરે બદ ઔર શૈતાની અસર સે હિફાઝત	૭૪૬